

وَقَفَّ يَلَهُ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الْمُشْرِيقَيْنِ
الْمَلِكِ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى الْعَزِيزِ آلِ سُعُودٍ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
بِسُورَةِ مَجَانًا

مَجْمَعُ الْمَلِكِ فَهْمُ الطَّبَّاكِ الصَّحَفِ الشَّرِيفِ

ئەم قورئانە پىرۋزە لەگەل ۋەرگىتران ماناكان
دىارى (خادم الحرمين الشريفين) مەلىك عىدالە كورى عىدالەزىز ئال سەئودە
(بەخۇرايى دابەش دەكرىت)

كۆمەلگەي مەلىك فەھد بۆ چاپكردى قورئانى پىرۋز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبد العزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم: ﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنْ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
« خيركم من تعلّم القرآن وعلمه ».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك عبد الله بن عبد العزيز آل سعود، حفظه الله، بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله صلى الله عليه وسلم: « بلغوا عني ولو آية ».

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الكردية يطيب لمجمع الملك

فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية التي قام بها فضيلة الشيخ ملا محمد ملا صالح الباموكي، وراجعها من قبل المجمع كل من فضيلة الدكتور كمال صادق ياسين لَك، وفضيلة الأستاذ أوميد عمر الجُرُوسَتاني.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

به ناوای خواي به خشندهي ميه ره بان

پيشه كي

به پيترومي پايه دار شيخ صالح كوري عبدالعزيز كوري محمد نالي شيخ
وهزيري كاروباري ئيسلامي وئەوقاف و بانگه‌واز و ئيرشاد و سهر بهر شتياري گشتي
كۆمه‌لگه‌ي مه‌ليك فهد بۆ چاپكردن قورئان پيرۆز

سوپاس و ستايش بۆ خواي په‌روردگاري
جيهانيان كه له‌كتيپه پيرۆزكهي دا فەرموويەئ:
﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ واته: بئگومان له‌لايه‌ن خواي
گه‌ره‌وه نوور و كتيپيكي روون و ئاشكرانان بۆ هاتووه.

وه دروود و سلا و بۆ سه‌ربه‌ر ئيزتريني پيغه‌مبه‌ران و ئيزدراوان، پيغه‌مبه‌رمان
موحه‌ممد (ﷺ) كه فەرموويەئ: «خيركم من تعلم القرآن وعلمه»
واته: چاكرتيان ئه‌و كه سه‌يه‌كه‌خوي فيزي قورئان ده‌كات و خه‌لكيش
فيزه‌كات.

ئەجلا له پاشان :

بۆ جيهه جينكردن ريتمايه‌كاني (خادم الحرمين الشريفين) مه‌ليك عبدالله كوري
عبدالعزیز نالي سعود (خوا بپاريژيئت) به بايه‌خ و گرنكي پتيان به قورئان پيرۆز
و كار كردن بۆ ئاسانكاري له‌ پيئاو بلا و كردنه‌وه و دابه‌شكردن له‌ نيمو مسلمانان
له‌ پيرۆزه‌لات و پورئاناي سه‌ر زه‌ويدا، وه بۆ پافه‌كردن و وه‌رگيپاني ماناكاني
قورئان بۆ زمانه‌ جۆراو جۆره‌كاني جيهان .

وه زاره‌ق كاروباري ئيسلامي وئەوقاف و بانگه‌واز و ئيرشاد له‌ شانيشيني
عه‌ره‌ستاني سعوديە، باوه‌ري پته‌وي هه‌يه به‌ گرنكي وه‌رگيپاني ماناكاني قورئان
پيرۆز بۆ گشت زمانه‌ گرنكه‌كاني جيهان، به‌مه‌به‌ستي ئاسانكردن تيگه‌يشتي
قورئان بۆ شه‌و موسلمانانه‌ي كه‌به‌ غه‌يري زمانى عه‌ره‌ي قسه‌ ده‌كه‌ن، ئەمه‌ش
له‌ پيئاو جيهه جينكردن ئه‌و فەرمانه‌ي كه له‌ فەرمووده‌ي پيغه‌مبه‌ر (ﷺ) دا هاتووه،
كه ده‌فەرموويئت: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً» واته: له‌ منه‌وه رايگه‌يه‌نن به‌ خه‌لكي
ئەگەر ته‌نها تاكه‌ ئايه‌تيكيش ييت.

وہك خزمەتئىكېش بۇ ئەو برايانەمان كە بەزمانى كوردى قسە دەكەن، كۆمەلگەي مەلىك فەھد بۇ چاپكردى قورئانى پېرۇز لە مەدېنەي مەنەوەرە، خۇشحالە ئەم تەرجەمە قورئانىيە بەزمانى كوردى پېشكەش بەخوئەرى بەرپىزى بىكات، كە بەرپىز جەناپ (مامۇستامە لا محمد مە لا صالح پامۇكى) پىنى ھەستاو، وە ئەلايەن كۆمەلگەي مەلىك فەھد بۇ چاپكردى قورئانى پېرۇزىش ھەرىكە ئە بەرپىزان : (دكتور كەمال صادق ياسين لەك) و (مامۇستا ئومېند عمر چىرۇستانى) پېئىداچوونەتەو .

و ھەسوپاسى خىواي گەورە وياك وئىگەرد ويا لا دەست دەكەين بۆئەنجام دانى ئەم كارە مەزەنە، وە ئومېندەوارىن كەنياز و مەبەست لىنى تەنھا پەزەمەندى خىواي گەورە پېت، و خەلگېش لىنى سوودمەند بن ؟

يىنگومان ئىمە دەزانىن كە تەرجەمە و ھەرگىرانى ماناكانى قورئانى پېرۇز - ھەرچەندە وورد پېت - كەموكورتى ھەر دەپىت و ئائوانرېت دەقاودەق ئەو مانا گەورانە بىگەيەنېت كە دەقى قورئانى پېرۇز دەپەخشېت، كە تەواوى خەلگى ئەئاست خۇيدا دەستەوسانكردو، وە بەراسىنى ئەو مانايەي كە تەرجەمەي قورئانە كە دەيدات بەدەستەو تەنھا برېتى يە لەكۆزى زانست و تىگەيشتى ھەرگىزە كە لە قورئانى پېرۇز، وە ئەمەش كارىكە دووچارى ھەلەوكەم و كوپى دەپىت، وەك ھەموو كار وئىشېكى تى ئادەمىزاد.

و ە لە كۆتايىدا داواكارىن لە ھەموو خوئەرىشكى ئەم تەرجەمەيە لەكانى بېنىنى ھەر ھەلە و كەموكوپىيەك پان زىادىيەك ئەگەر ھەبو، ئاگادارى كۆمەلگەي مەلىك فەھد بۇ چاپكردى قورئانى پېرۇز لە مەدېنەي مەنەوەرە بىكاتەو؛ بۇ سوود لى ھەرگىزىن وچاككردىيان لە چاپەكانى داھاتوودا بەيارمەق و وويسى خىواي گەورە.

و ە خىواي گەورەش پىشت و پەنايە و تەنھا ئەورپى نىشانەرە بۇرپىگاي پاست.

ئەي خىواي پەرورەدگار ئەم كارەمان لى قەبول بىكە؛ چونكە بەراسىنى ھەر تۆي بېسەر وزانا.

سورہ فی (الفاتحہ)

ئەم سوورەتە ناوێراوە (الفاتحہ) چونکە قورئانی پیرۆز لەسەرەتاوە بەو دەست پێ دەکات و دەکرێتەو، وە پێشێ دەوترێت (المثنی) چونکە لەهەموو پکاتینکی نوێژدا دەخوێنرێت .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای
به خشندهی میهره‌بان ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
هه‌موو سوپاس و ستایشێک بۆ خوای
رَبِّ الْعَالَمِیْنَ په‌روه‌رد گاری
جیهانیان ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾
به خشندهی میهره‌بان، (الرحمن) به‌و
مانایه‌ی په‌حم و به‌زه‌یی په‌روه‌ردگار له‌م
جیهانه‌دا هه‌موو مه‌خلوقاتی گرتوه‌ته‌وه
به‌پێی باوه‌رانیشه‌وه، وه (الرحیم) په‌حم
و به‌زه‌یی په‌روه‌ردگار، وه‌ك زانیان ده‌لێن
تایه‌ته‌ به‌پر واداره‌وه له‌ پۆزی دوایدا
﴿مَلِكٌ يَوْمَ الدِّينِ﴾ (ته‌نها ئه‌وه)
خواه‌نی پۆزی سزا و پاداشت

دانه‌وه (باوه‌راران له‌ نوێژه‌کانیاندا هه‌موو پکاتینک ئەمە ده‌لێته‌وه، تاوه‌کو هه‌میشه‌ پۆزی دوا بیان
له‌بیر بێت و به‌کار و کرده‌وه‌ی چاکه‌، خۆیانی بۆ ئاماده‌ بکهن) ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ﴾ (خوا به‌)
ته‌نها تۆ ده‌په‌رستین (ته‌نها تۆیت شایسته‌ی په‌رستن و جگه‌ له‌ تۆ هیچ که‌س شیاوی ئه‌وه‌ نییه‌)
﴿وَإِيَّاكَ شَعْبِرُ﴾ وه‌ ته‌نها له‌تۆ داوای یارمه‌تی ده‌کهن (له‌هه‌موو کار و کرده‌وه‌ و پێداویستیه‌ کماندا،
چونکە هه‌موو فەرمانێک به‌ده‌ست تۆیه‌، جگه‌ له‌ تۆ هیچ که‌س به‌ئەندازه‌ی گه‌ردیله‌یه‌ك خواه‌نی
هیچ شتێک نییه‌) ﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ پێنموونیمان بکه‌ بۆرینگای راستی
(که‌ رینگای راستی ئاینی پیرۆزی ئیسلامه‌، و به‌رده‌وام بین له‌سه‌ری هه‌تا ئه‌و پۆزه‌ی ده‌گه‌ین به‌دیداری
زانی هه‌ق ته‌عالای تۆ) ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾ رینگای ئه‌وانه‌ی که‌ چاکه‌ت له‌ گه‌ل کردوون
(له‌پێغه‌مبه‌ران و راستگۆیان و شه‌هیدان و چاکه‌کاران) ﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ نه‌ك (رینگای) ئه‌وانه‌ی
خه‌شمی (نویان) لێگیراوه‌ (وه‌ك جوله‌ که‌ و هاو کرده‌وه‌کانیان) ﴿وَلَا الضَّالِّينَ﴾ وه‌ نه‌ك (رینگای)
گومرایان وه‌ك (گاواره‌کان و هاو کرده‌وه‌کانیان) ﴿لَهُ كُتُبَاتٌ﴾ له‌ کۆتایی ئەم سوورەتە پیرۆزەوه‌ سووننه‌ته‌ موسلمانان
بێن (نامین) واته‌ : ئه‌ی خوای گه‌وره‌ ته‌واوی ئەم نزا و داوايانەمان لێ وهریگره‌ .

سورق (البقرة)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به ناوی خوی به خشندهی مېهره بان
 (التر) به (تەلیف، لام، میم)
 ده خوینرېته وه، خوی گه وره زانانتره
 به واتاکه ی (۱) ﴿ذَٰلِكَ الْكِتَابُ﴾ نهم
 قورثانه ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ هېچ گومانېکی
 تېدا نیه (که له لایه ن خوی گه وره وه
 نیرراوه) ﴿هُدًى﴾ ږی نیشاندهری
 ﴿بِالْمُسْقِينِ﴾ پارېزکارو له خو تر اسانه
 (پارېزکاران وله خوا تر سان به زانست
 وزانیاری به سوود وکار وکرده وهی چاکه
 سوودی لی وهرده گرن، چونکه نه وانی
 له پوره رد گاریان ده تر من وشوین
 فرمان ورېنمایه کانی ده که ون) ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ﴾
 ﴿بِالْغَيْبِ﴾ به شته په نهان ونادیاره کان
 (نه و شته په نهانه ی که به حواس وعه قلی
 مرقف هه ستیان بی نا کریت، له ږینگه ی

و حیه وه نه بیت، وهك باوه ږ به فرېشته کان و به ده شت و دوزخ و زور شتی ترېش ... ﴿وَيُؤْمِنُونَ الصَّلَاةَ﴾ وه نویت
 ده که ن (به ږنك وېنکی وله کانی خویدا نه نجامی نه دن) ﴿وَمِمَّا زَكَّيْنَهُمْ يُفْقُونَ﴾ له وهی کردو ومانه به ږرق
 و ږو زیان ده به خشن (له بهر ږه زامه ندی خوی گه وره) ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾ وه نه وانه ی که ږوا
 ده هیتن به و قورثانه ی که ږو تو (نه ی موحه ممه د نیرراوه) ﴿وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه به و کتیبانه شتی که ږو
 (پېغه مېهران ونیرراوانی) پېش تو نیرراونه ته خواره وه ﴿وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾ وه ږوا بان هه به به ږو زی دوا بی
 ﴿أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ﴾ (خواه ونی نهم صیفه تانه) له سه ږنگای راستن (به ته و فیک و بارمه تیدان) له لایه ن
 ږه وهر د گاریانه وه ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هدر نه وانه ن ږزگار بو وان (له دوونیا و دوا ږو زدا)

(۱) نهم پیتانه ی که له سه ره تای همدیک له سه ره ته کانی قورثانه دا هاتوون، تنها خوی گه وره ده زانیت مېه مستی پیتان
 چیه، نهم راسترین تفسیر به نهم پیتانه کراییت، به لام به چنده جوړیکی ترېش تفسیر کراون له وانه : نهم پیتانه ناون
 ږو نه و سه ره تانه ی له سه ره تاپانه وه هاتوون، پان ناون ږو خوی گه وره، پان ږو ده سه و سانکردنی عه ره به بی باوه ږه کانه
 که ده پانووت نهم قورثانه له لایه ن خودا وه نه هاتووه خواره وه ږو موحه ممه د (۱) پیتان ده لیت : ده ی ته گمر وایه
 ویتنه وهاوشیوه ی نهم قورثانه به یتن، که هدر له و پیتانه پیکهاتووه که ږیوه قسه ی بی ده که ن و به کاریان ده هیتن .

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به پراستی نه وانه ی که بڼې پروا بوون ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ بڼه وان چوون به که
 ﴿ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ﴾ بیان ترسینیت بیان نه بیان ترسینیت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ پروا ناهینن ﴿خَتَرَ﴾
 الله علی قلوبهم وعلی سمعهم ﴿خَوَّاهُمْ مَوْرِي نَاوَه به سهر دل و گویاندا﴾ ﴿وَعَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ غَشْوَةٌ﴾ وه
 په رده به سهر چاویانه وهیه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه سزای زورگه وره یان بڼه هیه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾
 مَن یَقُولُ ﴿وَلَهُ نَاوَه لَکیدا هندی کهس هیه که ده لی﴾ ﴿ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ پروا مان هیتاوه
 به خواو به پوړی دواپی ﴿وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ له کاتیکدا نه وان پروا دار نین ﴿يَخْلَعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾
 (به لای خویانه وه) خواو نه و که سانه ده خه له تینن که پروا یان هیتاوه ﴿وَمَا يَخْلَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾
 کهس ناخه له تینن ته نها خویان نه بیت ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ به لام ههستی بڼې ناکه ن ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾
 له دلیاندا نه خوشی (ناپاکي) هیه ﴿فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا﴾ خواش نه خوشی به که ی زورتر کردن
 (به هانتی قورغان) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ پروا یان بڼه سخته یان بڼه هیه به هوی نه و
 درویانه وه که ده یان کرد (وده یان وت پروا مان هیه) ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وه کاتیک بڼې یان بو و ترایه
 ﴿لَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ناشوب مه نینه وه له زه وی دا (نازاوه به ریامه که ن له ولاندا) ﴿قَالُوا إِنَّمَا تَصْلَعْنَ مُصْلِحُونَ﴾
 ده یان ووت : نیمه هدر چاکه کارین (پنکخه رین) ﴿إِلَّا إِلَهُكُمْ الْمُفْسِدُونَ﴾ ناگدار بن که به پراستی
 هدر نه وانن ناشوب گنیر ﴿وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ به لام ههستی بڼې ناکه ن ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وه کاتیک بڼې
 یان بو و ترایه ﴿ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ﴾ پروا یان بڼه وک نه و خه لکانه ی که پروا یان هیتاوه ﴿قَالُوا أَتُؤْمِنُ﴾
 ده یان ووت : چو ن نیمه پروا یان بڼې ﴿كَمَا ءَامَنَ الشُّفَهَاءُ﴾ وه کاتیک بڼه وک نه و گیل و نه فامانه ی که پروا یان هیتاوه
 ﴿إِلَّا إِلَهُكُمْ الشُّفَهَاءُ﴾ بیدار بن که به پراستی هدر خویان گیل و نه فامان ﴿وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام
 نازانن ﴿وَإِذَا قُلُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه کاتیک (ناپاکان) بگه شتتایه به وانه ی که پروا یان هیتاوه ﴿قَالُوا ءَامَنَّا﴾
 ده یان ووت : نیمه مش پروا مان هیتاوه ﴿وَإِذَا خَلَقُوا إِلَىٰ شَيْءٍ طَبِيعِهِمْ﴾ کاتیکیش به ته نیا بو و نایه له گه ل گه وره
 فیلبارزه کانیا ن ﴿قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ﴾ ده یان ووت : نیمه هدر له گه ل تیره یس ﴿إِنَّمَا تَخْلَعْنَ مُسْتَهْزِئُونَ﴾ بڼه گومان
 نیمه هدر گالته که رین (به وان) ﴿اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ﴾ خوا گالته به وان ده کات (له به رانبر گالته
 کرده نه که یان) ﴿وَيَسْتَهْزِئُ فِي طَعْنِهِمْ يَتَعَمَّحُونَ﴾ وه ماوه یان ده دات تاله سهر که شی خویاندا سهر لی شیواو
 بن ﴿أَوَلَيْكَ الَّذِينَ آتَوْكَ الصَّلَاةَ﴾ نه مانه نه وانه ن که گومر ایان کری ﴿بِالْهُدَىٰ﴾ به رښموونی
 ﴿فَمَا تَرْجُو أَنْ يَجْعَلَ لَهُمْ﴾ جانه بازار گانی به که یان قازانجی کردو ﴿وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ﴾ نه رښازی
 پراستیان گرت ﴿

﴿مَنْ لَّهُمْ كَمَلٌ الَّذِي اسْتَوْفَدَ نَارًا﴾ (دو رووه كان) ویتنه یان وهك به كینك وایه كه (له شه وینکی تاریكدا) ناگرنك هه لگیر سییت ﴿فَلَمَّا أَتَتْ مَحْوَلَهُ﴾ كه له گهال دهو رووه بری پرووناك كرده وه ﴿ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِ﴾ خوا (خیرا) پرووناکی به که یان لی بکوزیتنه وه ﴿وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ﴾ وه بیان هیلته وه له ناو جهند تاریکی کی وادا که هیچ نه بین ﴿صُدُّوا بِكُمْ عَنْ﴾ که پرو لال و کونرن ﴿فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ﴾ بویه (له گومرایی خویان) ناگه ریتنه وه ﴿أَوَكَيْتَ مِنَ النَّسَمَةِ﴾ یا وهك (که سانیك له چولیه كدا) بارانیک لیژمه وه به خوربان (لی داكات) له ناسمانه وه ﴿فِيهِ ظُلُمَاتٌ زَعْدٌ وَنَزَقٌ﴾ كه تاریکی زور وه وهوره تریشقه و بروسکه ی تیدا بیت ﴿يَجْعَلُونَ أَصْنَعَهُمْ فِي إِذَا نَهَضَ مِنَ الْمَوْتِ﴾ (به جورنك كه) په نجه کانیان ده که ن به گویندا له بهر گرمه ی وهوره تریشقه كان ﴿حَذَرَ الْمَوْتِ﴾ بؤخو باراستن له مردن ﴿وَاللَّهُ يُحِيطُ بِالْكَافِرِينَ﴾ وه خودا دهوری بی پروایانی داوه ﴿بِكَادُ الْبَرْقِ﴾ مزیک بی نه و بروسکه به ﴿يَخْتَفُ أَنْصَرُهُ﴾ (بنایی) چاویان بفریننی ﴿كَلَّمَ أَتَمَّ لَهُمْ﴾ هه رکانی پرووناکی بؤبدانابه ته وه ﴿مَشَوْا فِيهِ﴾ تیادا بروشتنایه ﴿وَلَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ﴾ وه کانی تاریکیشی بکر دایه لیان ﴿فَأَمَّا﴾ له جینگه ی خویان راده مان (دهوستان) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خودا بیویستایه ﴿لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ﴾ (بهو وهوره گرمه و بروسکانه) که پرو کونری ده کردن ﴿إِنَّا اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بیگومان خوا به سهر هه موو شتیکدا ده سه لاتداره ﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ نه ی خه لکینه ﴿أَتَعْبُدُونَ إِلَّا﴾ پدروهر دگارتان پهرستن ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ که ئیوه وه نه وانه ی پیش ئیوه شی دروست کردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به لکوبه و پهرسته خوتان پاریزن ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا﴾ نه و (خواه ی) که زهوی بؤ راختوون ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَاءً﴾ وه ناسمانی بؤ کردوون به کوشك (ناسمانی بؤ گپراون به گومه زی) ﴿وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه ناوی (بارانی) له ناسمانه وه هیتاوه ته خواره وه ﴿فَلَنُخْرِجَنَّ مِنْهَا غُلًّا ذَرًّا﴾ نه مجا دهری هیتاوه به و ناوه هه موو جوره میوه و بهروبو مینك بؤ ریزی ئیوه ﴿فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا﴾ که وانه هاونا بؤ خوا به بدامه که ن. ﴿وَأَنْشُرَ قَتْلَهُمْ﴾ که ئیوه خوتان ده زانن (بی هاوانایه) ﴿وَأَن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ﴾ وه نه گهر ئیوه له گومان دان ﴿فَمَا تَرْكِبُوا عَلَى عُيُنَا﴾ لهم (قورثانه ی) که ناردومانه ته خواره وه بؤ به نده ی خومان (موحه ممد) ﴿فَأَنَّا بِسُورَةٍ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ده سوره تیک بیتن به ویتنه ی نه و ﴿وَأَدْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه یانگی هاوکاره کانتان بکه ن (له ره وان بیژان و شاعیران) بیجگه له خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر راست ده که ن، (به فهر مسووده ی خوا ی نازانن) ﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا﴾ نه مجا نه گهر نه مه تان نه کرد؟ ﴿وَلَنْ تَفْعَلُوا﴾ وه هه ر گیز نایشی که ن (ئیر بی پروامه بن) ﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي﴾ ده ی خوتان پاریزن له و ناگهری ﴿وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾ که مسوته مده ی به که ی خه لک (ی به دکار) و به رده ﴿أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ بؤین پروایان ساز کراوه (ناماده کراوه) ﴿

﴿وَيُشْرِ الْبَيْتَ﴾ (شې مو حه ممد ﷺ) مژده بده به وانه ی ﴿أَمْسُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ که باوه ريان هيتاوه و کرده وه باشه کانيان کردوه ﴿أَنْ لَّهُمْ جَنَّاتٌ﴾ که ینگومان بۆنه وان هه به به هه شتانيك ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جوگه ناوی زور به ژیرياندا ده روات ﴿كُلًّا زُفُوا مِنْهَا مِنْ شَمَرٍ زَقَا﴾ هر کانی لهوی رږزيان بدریت له میوه هات ﴿قَالُوا هَذَا الَّذِي رُفِقْنَا مِنْ قَبْلُ﴾ ده لئین: نه مه نه وه به که له مه و پیش پیمان درا (جیاوازه تام و بوندا) ﴿وَأَنْوَابِهِ مُتَجِيبَاتٌ﴾ نیتا و نته یان هيتاوه ﴿وَلَهُمْ فِيهَا أَنْجَارٌ مُمْطَرَةٌ﴾ و له وه به هه شتانه دا بۆنه وان هه به هاوسه رانی پاکیزه ﴿وَلَهُمْ فِيهَا خِلَالٌ﴾ و نه وان له و (به هه شتانه) دا هه تا هه تاییں ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي﴾ ینگومان خوا شهرم ناکات ﴿أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا﴾ به وه ی که (بۆتنگه یانندی خه لک) هر نمو و نه به ک به تیتته وه ﴿بَعُوضَةً فَمَا تُوَفَّقَهَا﴾ به میشو له و به چو کتر (یاگه وره تر) له ویش ﴿قَالُوا الْبَيْتَ أَمْسُوا﴾ نه مجا نه وانه ی که باوه ردارن ﴿فَتَعْلَمُونَ أَنَّ الْحَقَّ مِنْ رَبِّنَا﴾ نه وه چاک ده زانن که نه و (نمو و نه هيتانه وه به) راست و دروسته له په روه رږدگار یانه وه ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه شی که بی باوه رن ﴿فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا﴾ ده لئین: خوا چی و یستوه به م نمو و نه هيتانه وه به ﴿يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا﴾ زور که سی بی گومراده کات ﴿وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا﴾ وه ریتموونی زور که سیشی بی ده کات ﴿وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ﴾ وه گومرانا کات به و نمو و نه هيتانه وه به به گهر به دکاران نه بیت ﴿الَّذِينَ يَقْضُونَ عَهْدَ اللَّهِ﴾ نه وانه ی که په پیمانی خوا ده شکستن و (هه لی ده وه شیتته وه) ﴿مِنْ عَدِيمِ مَعَقِلٍ﴾ پاش به سستی ﴿وَيَقْضُونَ﴾ وه نه پیچرینن ﴿مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ نه و (به یوه نه دیانه) ی که خوا فخرمانی داوه به به یوه سستی کردنی ﴿وَيَقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه له زه ویدا خراپه ده که ن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ هر نه وانن زه ره رهنه و رهنه چه رږو ﴿كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ﴾ چو ن بی باوه ر ده بن به خوا! ﴿وَكُنْتُمْ أَشْرَاقًا فَخَبَّكُم﴾ له کاتیکدا که نیه بی گیان بوون، و گیانی به به ردا کردن ﴿ثُمَّ يُبْعَثُكُمْ فِيهَا لَمَّا خَبَّكُم﴾ له پاشان ده تان مریتنی دوا ی نه وه ش زیندووتان ده کانه وه ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ نه مجا بۆلای خوی ده گهریتنه وه ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا نه و خوا به به ﴿خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ که هه رچی له زه و بی دایه دروستی کرده بۆنیه ﴿ثُمَّ أَسْأَلُ إِلَى السَّمَاءِ﴾ پاشان و یستی ناسمان دروست بکات ﴿فَسَوْفَ تَعْرِضُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ﴾ نه مجا رنکی خستن به خدوت ناسمان ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه نه و ناگاداره به هه موو شتیک ﷻ

﴿يَا قَالِ رُكْبَتَاكَ﴾ (پیران پنهوه) کاتیک که پوره رد گاری تو به فرشته کانی ووت
 ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ به راستی من جی نشینیک دروست ده کهم له سهر زهوی ﴿قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا﴾
 من ﴿(فرشته کان) ووتیان: آیا که سینکی وای تیا دروست ده کهیت ﴿يُقِيمُ فِيهَا﴾ که خراپه و به دیی
 تیندا بکات ﴿وَسَيُفْلِكُ الْيَمَانَةُ﴾ وه خوینی تیا بریزئی ؟ ﴿وَنَحْنُ مُسَبِّحُونَ﴾ له کاتیکدا که نیمه
 یادت ده که من به ستایش کردنت ﴿وَنَقُودُ لَكَ﴾ وه به پاک رات ده گرین ﴿قَالَ إِنِّي أَغْلِبُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾
 (خوا) فدرموی: بنگومان شهوهی من ده یزانم ثنوه نایزان ﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾ خوا ناوی
 هه موو شتیکی فیری نادهم کرد ﴿لَمَّا عَرَفَهُمْ عَلَى الْمَلَكَةِ﴾ له پاشان شهو شتانهی نشانی فرشته کان دا
 ﴿فَقَالَ أَيُّونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ﴾ وه (خوا پئی) فدرموی: ناوی تهمانم پی بلین ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ته گهر
 راست ده کهن، (که ثنوه له نادهم باشن) ﴿قَالُوا سُبْحَانَكَ﴾ (هه موو) ووتیان: خوابه تو پاکیت
 له هه له ﴿لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا﴾ نیمه هیچ نازانین، مه گهر شهوهی که خوت فیرت کردین ﴿إِنَّكَ أَنْتَ﴾
 الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿به راستی هه رتویت زانو دانا ﴿قَالَ تَزَادُ﴾ (خوا) فدرموی: نهی نادهم ﴿أَنْتُمْ﴾
 بِأَسْمَائِهِمْ﴾ ناوی شهو شتانه یان پی بلین ﴿فَلَمَّا أَتَاهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ﴾ جا کاتیک که ناوه کانی پی ووتن
 ﴿قَالَ الرَّاقِلُ لَكُمْ﴾ (خوا) فدرموی: نهی نیم نه ووتن ؟ ﴿إِنِّي أَغْلِبُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بنگومان
 من ناگادارم به نهی تیا تاسمانه کان و زهوی ﴿وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ﴾ وه ناگادارم بهوهی که ناشکرای ده کهن
 ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَكْفُمُونَ﴾ وه به شهوهش که ده یشار نهوه ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا الْمَلَائِكَةَ﴾ (پنهوه بیرت) کاتیک
 ووتمان به فرشته کان ﴿أَسْجُدُوا لَهُمْ﴾ سوزده یه بن بق نادهم ﴿فَسَجَدُوا﴾ جا (هه موو) سوزده یان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ﴾ شه پتان نه بیت که گوئی نه دایه و خزی به گه وره زانی ﴿وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وه له
 پی پروایان بوو ﴿وَلَقَدْ يَنَادُهُ﴾ وه ووتمان: نهی نادهم ﴿أَسْكَنْتَ أَنتَ وَزَوْجَكَ الْجَنَّةَ﴾ خوت و ژنه کهت
 نیشته جی بن له م به هه شته دا ﴿وَكَلَّمْنَاهَا رَجَدًا﴾ وه له هه موو خوارده مهنی به کی بخون به تیر و ته سلی
 ﴿حِينَ يَشْنَأُ﴾ له هه ر شوینیک که حدز ده کهن ﴿وَلَا تَقْرَأُ هَذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ وه نزییکی تهم دره خته مه کهون
 ﴿فَكَوْنَا مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ تا له سته مکاران نه ژمیر درین - تا نه به سته مکار - ﴿فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا﴾ ته مجا
 شه پتان هه لی خه له تاندن له به هه شته دا ﴿فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ﴾ وه له و خوشگوزه رانی که تید ابوون
 ده ری پهراندن ﴿وَلَقَدْ أَهْبَطُوا﴾ وه ووتمان: (به نادهم وحه و او شه پتان) بچه خواره وه (بو سهر زهوی)
 ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ هه ندیکستان دوزمن تهم له گه ن هه ندیکستاندا ﴿وَلَكُمُ فِي الْأَرْضِ مَسْقَرٌ﴾ وه بۆتان
 هه به جیگیر بوون له سهر زهوی ﴿وَمَتَّعُوا جَنَّاتٍ﴾ وه به هره مهنلی (و ناره زووی دونیا) ناماوه بهک ﴿فَتَبَّ﴾
 ﴿فَتَلَوَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ﴾ ته مجا نادهم چه ندو و ته به کی (پارانه وهی) له پهر و ورد گاری به وه وهر گرت ﴿فَتَابَ﴾
 عَلَيْهِ ﴿(ته ویش) لئی گیرا کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی هه ر شهو تهوبه گیرا که ری میهر بهانه ﴿

﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نہ ترسیان له سہرہو نہ خہم دہ خون ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ
 نہوانہی کہہیں ہر و ابرون و نیشانہ و نایہ تہ کانی نیمہیان بہ درو زانی ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نہوانہ ہاوہل
 و ہاودہسی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیایدا نہ میٹنہوہ بہدہ تاہتایی و ہدہ میٹہبی ﴿يَتَّبِعُ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾
 ٹہی بہنی ٹیسرائیل (نہوہ کانی بہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيْكُمْ﴾ پیری ٹہو چاکانہ بکہنہوہ کہ
 رشتو و من بہ سہر تاندا ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِي﴾ وہ بہیمانی من بیہنہ سہر ﴿أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ﴾ تا منیش بہیمانی ٹیوہ
 بیہ سہر ﴿وَأَتَىٰ قَارِئُهَا﴾ وہ ہر لہ من ترسن ﴿وَأَمَّا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ سَبِيلَهُمْ﴾ ہدروہ ہا ہر و ابھین بہو قورٹانہی
 کہ نار دو و مہ تہ خوارہوہ ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾ کہ پشٹیوانی بہیامہ کہی لای ٹیوہیہ (تہورات و ٹینجیلی
 دہ ستکاری نہ کراو) ﴿وَلَا تَكْفُرُوا بِالْأَنْبِيَاءِ﴾ وہ ٹیوہ مہ بن بہیہ کہمین ہن ہر و ابھو قورٹانہ ﴿وَلَا تَشْرَبُوا﴾
 پانیکی شہا قیلہ ﴿وہ نیشانہ و نایہ تہ کانی من مہ گور نہوہ بدشتیکی کہم نرخ ﴿وَأَتَىٰ قَارِئُهَا﴾ وہ ہر لہ
 (ہی فہرمانی) من خوتان ہاریزن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ﴾ راست و پہواتیکہل مہ کھن بہتارہو او
 درو ﴿وَتَتَّبِعُوا الْحَقَّ﴾ حق و راستی مہ شارنہوہ لہ کاتیکدا کہ خوتان نہ مہ دہ زانن ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾
 نوٹز بکہن و زہ کات بدہن ﴿وَأَتُوا مَعَ الرَّسُولِ﴾ وہ لہ گہل
 کپنوش بہر اندا کپنوش بہرن (ہو خودا) ﴿أَفَأَمُرُوبِ النَّاسِ بِالْإِيمَانِ﴾ ٹایا فہرمان بہ سہر خہل کیدا
 دہدہن بہ چاکہ ؟ ﴿وَتَتَّبِعُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ وہ خوتان فہرمانوش دہ کھن ﴿وَأَتُوا مَعَ الرَّسُولِ﴾ (لہ گہل
 نہ مہ شدا) کہ ٹیوہ بہراوہ کہ (تہورات) دہ خوینٹنہوہ ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی ٹایا ژیرنابن و تی ناگہن ؟ ﴿وَأَتُوا مَعَ الرَّسُولِ﴾
 پنا بیہنہ بہر نارام گرٹن و نوٹز کردن (ہو بہ مہ بہستہ کانتان) ﴿وَاللَّهِ الْكَبِيرُ﴾ وہ
 بیگومان نوٹز (تہر کبکی) گہورہو گرانہ ﴿إِلَّا عَلَىٰ الْخَاشِعِينَ﴾ مہ گہر لای نہوانہ نہبی کہلہ خوا نہ ترسن
 (خویان بہزل نازانن) ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ اللَّهَ﴾ نہوانہی کہ دلنیاں بہ خزمہت بہر و ہر دگاریان
 دہ گہن ﴿وَأَتُوا مَعَ الرَّسُولِ﴾ وہ نہوان دلنیاں ہو لای ٹہو دہ گہر پٹنہوہ ﴿يَتَّبِعُ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ ٹہی بہنی
 ٹیسرائیل (نہوہ کانی بہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيْكُمْ﴾ پادی ٹہو بہ خششانہ بکہنہوہ کہ
 رشتو و مہ بہ سہر تاندا ﴿وَأَنِ احْشَكُوا عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ وہ من (کاتی خوی) پٹزی ٹیوہ دا بہ سہر ہہمو اندا ﴿وَأَتُوا مَعَ الرَّسُولِ﴾
 وہ خوتان ہاریزن لہ روزنک ﴿لَا تَحْزَنُوا نَفْسًا عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا﴾ کہ کہس ہیچ سوودیک
 بہ کہسی تر ناگہ بہ نیت ﴿وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةً﴾ وہ ہیچ تکاہہ کی ہو گیرا نا کریت ﴿وَلَا يُوَفِّدُ مِنْهَا عَدْلًا﴾
 وہ ہارمہی لی و ہر ناگیریت ﴿وَلَا يَهْدِي عَنْ سُبُلِهَا﴾ وہ نہمانہ یارمہ نی نادرتن ﴿وَلَا يَهْدِي عَنْ سُبُلِهَا﴾

﴿وَإِذْ جَعَلْنَاكَ كَهِزْءًا مَّارِجًا كَرِيمًا﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک کہ ہزگارمان کردن ﴿فَبَدَّلَ الْوَعْدَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) لہدہست و بیوہندی
 فیرعہون ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْغَدَابَةِ﴾ کہ سزای سہختیان پی نہ چہشتن ﴿يُذَيِّبُونَ آبْنَاءَكُمْ﴾
 کورہ کانتانیان سہر دہرین ﴿وَيَسْخَرُونَ مِنْكَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ چہ کانتانیان دہہشتنہ وہ (بیریکہ نہ وہ) (بیریکہ نہ وہ)
 ﴿وَفِي ذَلِكَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) لہم سزا سہختی بہ سہرتاندا درا) ﴿بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾ (بیریکہ نہ وہ) ناسی
 کردنہ وہ کی گہورہ ہوو لہ پورہ ردگار تانہ وہ بڑان ﴿وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْخَافَ﴾ (بیریکہ نہ وہ)
 کاتیک کہ دہریامان بڑ لہت کردن ﴿وَأَمَّا جِبْرَائِيلُ﴾ (بیریکہ نہ وہ) و بڑگارمان کردن ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْفُرْقَانَ﴾ (بیریکہ نہ وہ)
 دہست و بیوہندی فیرعہ و نمان خنکاند و نوقسی (دہریامان) کردن ﴿وَأَنزَلْنَا نُظُورًا﴾ (بیریکہ نہ وہ) لہ کاتیکدا
 ثبوتہ تہ ماشاتان دہ کردن ﴿وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک کہ بہ لیتی چل
 شہ و مان دا بہ موسا ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهُ الْوَعْدَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) لہدوای تہو (پوشتنی موسا بڑ کینوی طور)
 گویرہ کہ کہ تان کرد بہ (خوای خو تان و پەرستان) ﴿وَأَنزَلْنَا طُحُوتًا﴾ (بیریکہ نہ وہ) لہ کاتیکدا ثبوتہ سہمکار ہوون
 ﴿ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكَ فَمِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) تہمجا دوای تہو (گویرہ کہ پەرستی یدتان) لیسان خوش ہووین
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) ناسو پاسی (خوا) بکھن ﴿وَإِذْ عَاثَيْنَا مُوسَىٰ الْيَقِينُ﴾ (بیریکہ نہ وہ)
 کاتیک تہورات و جیا کہرہ وہ (لہ نیوان دروست و نادرست) مان دا بہ موسا ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ (بیریکہ نہ وہ)
 تہوہی دینمو و نیسی پی بکھن ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ (بیریکہ نہ وہ) بیریکہ نہ وہ کاتیک کہ موسا بہ گہ لہ کہی
 وت ﴿يَقُولُ إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِينَ اتَّخَذْتُمُ آلَافَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) تہی گہ لہ کہم بہ پراستی ثبوتہ سہمتان کرد لہ خو تان ﴿يَتَّخِذُوا الْإِبْرَہِیْمَ﴾
 بہ گویرہ کہ پەرستیہ کہ تان ﴿فَتَوَلَّوْا إِلَىٰ بَارِئِكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ واتہ بگہرینہ وہ بہ پشیمانی بڑ لای بہدی
 ہینہرتان ﴿وَأَقْبَلُوا إِلَىٰ أَنفُسِكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) و خو تان بکوزن (بی تاوانسان تاوان بارتان بکوزیت) ﴿وَلِيَكُمُ خَيْرٌ﴾
 لکھن ﴿ثُمَّ مَنَّ اللَّهُ عَلَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) لای بہدی ہینہرتان ﴿فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) تہمجا (خواش)
 بہ شیمانیہ کہی لی گیرا کردن ﴿إِنَّهُ هُوَ الْتَوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ (بیریکہ نہ وہ) بہ پراستی ہر خواہہ گیرا کہری بہ شیمانی و
 مہرہ بانہ ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتی و ووتان تہی موسا ﴿لَن نُّؤْمِنَ بِكَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) بڑوات پی
 ناہینین ﴿حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهَنَّمَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) تاخوانہ بینین بہ ناشکرا ﴿فَأَنذَرْتُكَ الصُّلْبَةَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) لہ پەر ہورہ تریشقمہ کہ
 لی ی دان ﴿وَأَنزَلْنَا نُظُورًا﴾ (بیریکہ نہ وہ) لہ کاتیکدا ثبوتہ تہ ماشاتان دہ کرد ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ (بیریکہ نہ وہ) لہ پاشان زیندوومان
 کردنہ وہ ﴿فَمِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) لہدوای مرد تان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) بڑوہی سو پاسی (خوا) بکھن ﴿وَلَقَدْ عَلَّمْنَاكَ الْاَلِفَ﴾
 و بالندہی شیلا قہمان بہ سہر دا رشتن و بڑمان ناردن ﴿كُلُّوْا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) (وہ پیمان ووتن)
 بخون لہو خوار دہہ پاکانہی کہ کردمان بہ پوزیشان ﴿وَمَا ظَلَمُونَا﴾ (بیریکہ نہ وہ) (تہوانہی ناسو پاسی یان کرد)
 سہمیان لہ تہمہ نہ کرد ﴿وَلَكِنْ كُنَّا فِي ظُلُمٍ﴾ (بیریکہ نہ وہ) بہ لکو سہمیان لہ خو یان کرد ﴿ثُمَّ﴾

﴿وَأَذَقْنَا أَذْحُلُوا هَذِهِ الْفَرِیَّةَ﴾ (بیربکه نه وه) کاتیک که و و تمان: بچنه نهم شاره (که قودسه) ﴿فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا﴾ نه مجا له وی (هرچی شاره زو و ده کهن) بخون به تیر و نه سه لی له هدر لایه ک که حه ز ده کهن ﴿وَأَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا﴾ وه له دهر گاهه بچنه ژو و ره وه به ملکه چی (به کر نوشه وه) ﴿وَقُولُوا حِطَّةٌ﴾ وه بلین (خوا به) له گونا نه کانمان خوش بیه ﴿تَغْفِرَ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ﴾ نه و ساله گونا نه کانتان خوش ده بین ﴿وَسَيَرْزِقُ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه له ناینده دا پاداشنی چاکه کاران زور تر ده که بین ﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ که چی نه وانه ی سته مکار بوون (نه وه ی بینان و و ترا بوو) گزربیان ﴿قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ به قسه به ک که بینان نه و ترا بوو ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ تیر نیمه ش رشتمان به سه ره نه وانه ی که سته میان کرد ﴿رِجْرًا مِنَ السَّمَاءِ﴾ سزایه ک له ناسمانه وه ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ به هوی نه و نانه رماتی به ی که کردیان ﴿وَلَا تَسْتَقِمْ وَتَقُومِي﴾ (بیربکه نه وه) کاتیک که مووسا داوای باران بارینی کرد بزرگه له که ی ﴿فَقُلْنَا أَضْرِبْ عَصَاكَ الْحَجَرَ﴾ نیمه ش بینان و و ت: گو چانه که ت بده به و (ناشه) به ره ده دا ﴿فَأَنفَجَرْنَا مِنْهُ اثْنًا عَشَرَ نَبِئًا﴾ (که لبی دا) له پر دوانزه کانی لی هه لقولا ﴿فَدَعَا كُلُّ أُنثَىٰ مَثَرَهُنَّ﴾ بنگومان هه موو تیره به ک چاو گهی (ناوه خوره ی) خوی ناسی ﴿كُلًّا وَاتَّخَذُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ﴾ (نه مجا و و تمان) بخون و بخونه وه له ریزی خوا ﴿وَلَا تَعْتَوِي الْأَرْضَ مُتَسِدِينَ﴾ وه بلا و مه بنده وه له زه ویدا به خرابه کردن ﴿وَأَذَقْنَا لَعْنَهُمْ حَمَلُومًا﴾ (بیربکه نه وه) کاتیک که و و تمان: نه ی مووسا ﴿لَنْ تَصِيرَ عَلَىٰ ظَعَامٍ وَنَحِيرٍ﴾ هه رگیز خومان رانا گر بین له سه ره به ک جور خوراک ﴿فَادْعُ لَنَزَارِكَ﴾ که واته داوامان بزرگه له به ره و ره دگارت ﴿وَنُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثِيبُ الْأَرْضُ﴾ بومان دهر به تینی له وه ی که زه وی دهر و تینی ﴿مِنْ بَقَائِهَا وَقَتْلِهَا﴾ له سه و زه وانی و تروزی و خه یاری ﴿وَلَوْ مِثْرًا وَعَدْرًا وَبَصِيلًا﴾ و سیر و تیسکی و پیازی ﴿قَالَ أَتَشْتَدُّ لَوْنُ الَّذِي هُوَ أَذَقَ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ﴾ (مووسا) فهر مووی: نایانیه شنی چاک ده گزرنه وه به خراب (واته گه زو و گزشتی بالنده ده گزرنه وه به سیر و پیاز) ﴿أَفَلَا يَظُنُّ أَيْسَرَ﴾ دابه زن بوشاریک (له م شارانه ی فه له مستین) ﴿فَإِنْ لَكُمْ مَأْسَأَةٌ﴾ نه و سا به راستی چیتان داوا کرد و وه ده مستان ده که ویت ﴿وَضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ اللَّهُمُّ وَأَلَسَتْ كَنَةً﴾ وه درابه سه ریاندایسوانی و بین نه وایی (هه زاری) ﴿وَبَاءَ وَبَغَضِبَ مِنْ اللَّهِ﴾ وه خه شمی خوابان بو خویان هیتایه وه ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِبَيِّنَاتِ اللَّهِ﴾ نه مه له به ره نه وه به و به ی بر و ابوون به نیشانه و فهرمانه کانی خوا ﴿وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ وه پیغه مبه رانیان ده گوشت به ناره ووا ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ﴾ نه مه به هوی نه وه وه بوو که سه ره پیچی و ده ست دریزی یان ده کرد ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ بہر اسی نہ وانہی ایماندارن (موسولمانن) وہ نہ وانہی جو وہ کہن
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ وہ گاورو نہ ستیرہ یان فریشتہ بہر ستہ کان ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ ہدر کامیک
 لہمانہ بروای ہینا بہ خواو پروزی دواپی ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ وہ کردہ وہی چاکسی کرد ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ﴾ تہوہ پاداشتبان بزہمہ بہ لہ لای بہر و ہر دگاریانہ وہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نہ ترسیان
 لہ بہرہو نہ خہ فہت دہ خون ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ وہ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک بہ ایمانمان لی وہر گرتن
 ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ﴾ وہ (کینوی) طورمان بہر ز کردہ وہ بہ سہر سہر تانہ وہ ﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
 بِقُوَّةٍ﴾ وہ پیمان وتن) تہوہی پیمان داوون (لہ تہ ورات) باش کاری پیکہن ﴿وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ﴾
 وہ بیر کہ نہ وہ لہ وہی کہ تیدایہ ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّكُمْ تَخْتَفُونَ﴾ بہ لکو خوتان پاریزن ولہ خواہترسن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ
 مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ دیسان پشتتان ہل کرد دواپی بہ ایمان وہر گرتن کہ ﴿فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ تہ مجا
 تہ گہر بہ خشش و میہرہ بانی خوا نہ ہواہ بہ سہر تانہ وہ ﴿لَكَثُرَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ تہوہ تہوہ لہ زہرہ رومہ ندان
 دہ بوون ﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَا لِلَّذِينَ﴾ سویند بہ خوا بہر اسی تہوہ (دہنگ وباسی) تہ وانہ تان زانیسو
 ﴿أَعْتَدْنَاكُمْ فِي الشَّبَعِ﴾ لہ خوتان کہ دہ ست درتربان کرد لہ پروزی شہمہ دا ﴿فَقُلْنَا لَهُمْ﴾ تہ مجا
 پیمان وتن ﴿كُونُوا قِرَدَةً خَاسِرِينَ﴾ بین بہ مہیموونی دوور خراوہ لہ بہ زہی خوا ﴿فَجَعَلْنَاهَا كَلَابًا
 بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَاحِكَةً﴾ تہ مجا تہم سزایہ مان کردہ بہند بؤ خہ لکانی تہوہ سہر دہمہو تہ وانہی دواپی تہ وان
 ﴿وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وہہ ناموز گاریسی بز پاریز کاران ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ وہ (بیریکہ نہ وہ)
 کاتیک موسا بہ گہ لہ کہی ووت ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ بنگومان خوا نہرمانتان پی دہ دات
 ﴿أَنْ تَدْبَحُوا بَقَرَةً﴾ کہ مانگاہہک سہر بیرن ﴿قَالُوا اتَّخَذُوا هُرُوتًا﴾ ووتیان: نابا گالتہ مان پی دہ کہیت؟
 ﴿قَالَ أَعُودِيَ اللَّهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ ووتی: بہنا تہ گرم بہ خوا کہ لہ نہ فامان بم ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا
 رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بؤیکہ لہ بہر و ہر دگارت ﴿يَسِّرْ لَنَا ذَبْحَهَا﴾ پیمان بلی تہوہ مانگاہہ کامیہ بہ وچونہ؟
 ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بنگومان خوا دہ نہر موسی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ وَلَا يَسْكُرُ﴾ مانگاہہک بیت
 نہ زور پیرو نہ زور جوان ﴿عَوَّلَ يَمِينُ ذَلِكَ﴾ مام ناوہندی پی لہ نیتوان تہم دوانہ دا ﴿فَأَقْبَسُوا مَا تَأْمُرُونَ﴾
 زوو بیکہن تہوہی نہرمانتان پیدراوہ ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بؤیکہ لہ بہر و ہر دگارت
 ﴿يَسِّرْ لَنَا ذَبْحَهَا﴾ پیمان بلی پہنگی مانگاہہ چونہ پی؟ ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بہر اسی خوا
 دہ نہر موسی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْنُهَا﴾ مانگاہہ کی زہر دی تیرین ﴿تَسْرُ الْأَعْيُنُ﴾ (زہر دیککی وا)
 دلی تہ ماشاکاران خوش بکات ﴿﴾

﴿قَالُوا اذْعُنَا رَبَّنَا﴾ ووتیان: داوامان بویکه له بهر وهر دگارت ﴿بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ ته و او بزمان پروون بکاته وهر
 چئون بی نه و مانگایه؟ ﴿اِنْ اَنْفَقْتَ نَفْسَکَ عَلَیْنَا﴾ به راستی مانگا که مان لی تیک چو وهر ﴿وَاِنْ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ
 لَمْ نُنْجِدْکَ﴾ وهر به راستی نیمه نه گهر خوا بیه وی پتیموونی وهر ده گرین ﴿قَالَ اِنَّهٗ یَقُولُ﴾ ووتی:
 خوا نه فدر موی ﴿اِنَّهَا بَقَرَةٌ اَدْکُلُ مِنْ اَشْجَارِ الْاَرْضِ﴾ به راستی مانگایه که بین رانه هیترا بی نه به کیلانی زهوی
 ﴿وَلَا تَسْمَعُ لِحَرْفٍ﴾ وهر نه به تا و دیری کشتو کال ﴿مُسَلَّةٌ لَا یَسْمَعُ فِیْهَا﴾ بی ننگ و بی به له بی ﴿قَالُوا
 اَلَنْ یَحْتِی بِالْحَقِّ﴾ ووتیان: نایستا هه والی راست هیتا ﴿فَدَبَحُوْهَا وَمَا کَادُوْا یَفْعَلُوْنَ﴾ ته مچا سه ریان
 بری و خدریک بوو نه و (سه ربرینه) نه که ن ﴿وَاِذْ فُتِحَتْ نَفْسًا﴾ (وهر بیر بکه نه وهر) کاتیک که به کیکتان
 کوشت ﴿فَاَذْرَاْنِمْ فِیْهَا﴾ وهر هه موو له خزنانتان دوور ده خسته وهر نازا و هتان بوو ﴿وَاللّٰهُ مُخْرِجُ مَا کُنْتُمْ
 تَكْتُمُوْنَ﴾ وهر خواش ناشکرای کرد نه وهری نه تان شارده وهر ﴿فَقُلْ اَصْرَبُوْهُ بِعَیْضِهَا﴾ ته مچا و وتمان:
 به پارچه به کی (مانگا سه ربر اوهر که) له که سه کوزرا وهر که بدهن ﴿کَذٰلَکَ یُخِی اللّٰهُ الْمُؤْمِنِیْنَ﴾ ثا (به و
 شیوه به) خوا مرد وهر کان زیند وهر ده کاته وهر ﴿وَبَرِّکُوْا عَلَیْهَا﴾ وهر نیشانه کانی خوریتان پیشان ده دات
 ﴿لَعَلَّکُمْ تَعْقِلُوْنَ﴾ بونه وهری ژیرین و تنی بگهن ﴿ثُمَّ قَسَمْتُ لَّوْیْکُمْ مِّنْ بَعْدِ ذٰلِکَ﴾ له پاشان دلتان رهق بوو
 دوا ی نه م (هه موو) مو عجیزانه ﴿فَیْهِ کَلِمَاتٌ لِّجَارٍ وَّاَوْثَقَتْ نَفْسُوْهُ﴾ دلتان وهر که به رده به لکو زور ره فتره
 ﴿وَاِنْ مِّنْ لِّجَارٍ وَّلَا یَفْقَهُ مِنْهُ اَلَا تَنْهَرُوْنَ﴾ چونکه به راستی به ردی واهیه له چهند لا وهر جو که ناوی لی هه
 ده قولی ﴿وَاِنْ مِنْهَا لَمَّا یَشْفُقُ فِیْخَرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ﴾ وهر بیگومان هی وایان هه به که له ت له ت ده بی و ناوی
 لی دینه ده ری ﴿وَاِنْ مِنْهَا لَمَّا یَهْطُلُ مِنْ خَشِیَةِ اللّٰهِ﴾ وهر به راستی هی وایان هه به له ترسی خوا (له لو تکه ی
 شاخه کان) به رنه بیسه وهر ﴿وَمَا اللّٰهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ﴾ وهر خوا بی ناگانی به له وهری که ده بکه ن ﴿وَلَا
 تَعْلَمُوْنَ اَنْ یُّؤْمِنُوْا کُمْ﴾ جا نایا به ته مان (ته ی موسو لمانینه) که (جو وهر که) پروا یتن به نایینه که تان
 ﴿وَقَدْ کَانَ قَرِیْبًا مِنْهُمْ﴾ له کاتیک دا ده سته به که له وان ﴿یَسْعَوْنَ کَعَمَلِ اللّٰهِ﴾ فهر مو وهری خوا یان
 ته بیست (له ته ورات) ﴿ثُمَّ یَحْزَنُوْنَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوْهُ﴾ که چی له پاش تنی گه یشتنی ده ست کاریان
 ده کرد ﴿وَهُمْ یَعْلَمُوْنَ﴾ وهر نه وان ده شیان زانی (که کارنکی ناره وایه) ﴿وَاِذَا قُلُوْا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْا﴾
 (جو وهر که کان) کاتیک تو وشی موسلمانانه کان بیو نایه ده بیان وت: ﴿اٰمَنَّا﴾ نیمه ش پروامان هیتا وهر (به
 پیغه مبه ره که تان) ﴿وَاِذَا خَلَا بِعَضُدْهُمْ اَنْ بَعْضٌ قَالُوْا﴾ به لام کاتیک له په نایه که وهر هه ندیکیان به هه ندیکیان
 بگه شت نایه ده بیان وت: ﴿اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اٰتٰنَا عَلَیْکُمْ﴾ نه وهر تیوه نه وهر شتانه به موسو لمانانه کان ده لنین
 که خوا بونیوه ی باس کرد وهر (له ته ورات دا)؟ ﴿لَیْسَ جَؤْیَکُمْ بِهٖ﴾ تانه و ته وراته بکه نه به لگه به سه رتانه وهر
 ﴿عِنْدَ رَبِّکُمْ﴾ لای بهر وهر دگارتان (له پروزی دوا یی دا) ﴿اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ﴾ جا نایا ژیر نابین و تنی
 ناگهن؟ ﴿

﴿أَوَلَا يَعْلَمُونَ﴾ نایا شهوان نازان ﴿أَن لَّهٗ يَعْلَمُ مَا يَشْرُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ﴾ که به راستی خوانا گاداره به وهی که به نهانی نه کن و نه وهی ناشکرای نه کن ﴿وَمَنْهُمْ أَقْبَرُ﴾ وه هندیکیان نه خوینده وارن ﴿لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانٍ﴾ له به راوه که (تورات) نازان، ته نهاناوات و هیوای هیچ و به وچ نه بیت ﴿وَأَنْ هُمْ إِلَّا يَفْقَهُونَ﴾ وه نهوان هدر دوی گومان ده که ون ﴿قَوْلُ الَّذِينَ﴾ نه مجا هاوارو تیاچوون بز نه وانهی ﴿يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ﴾ که ته وراته (تیکدراوه) که به ده سنی خویان ده نوسنه وه ﴿ثُمَّ يَقُولُونَ﴾ پاشان ده لین: ﴿هَٰذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ثم (نامه یه) له خواوه یه ﴿لِيَشْرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ ناشتیکی که می پی بکرن ﴿قَوْلُ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ﴾ ساهاوارو تیاچوون بو نهوان له وه که ده سنی نهوان نوسویتی وه ﴿وَقَوْلُ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ﴾ وه هاوار بو نهوان له وهی که نه نجای ته دن ﴿وَقَالُوا لَنْ نَسْأَلَ النَّارَ﴾ وه (جووله که کان) وتیان: ناگری دوزه خمان لی ناکه ویت ﴿إِلَّا أَنْتَ مَا تَعْدُوهُ﴾ مه گهر چندد رفرزکی زمیراو نه بیت ﴿قُلْ أَخَذْتُ عَهْدَ اللَّهِ عِندَهُ﴾ بلی: نایا به یمانتان له خواوه وه رگرن وه ؟ ﴿بُرْئِهِمْ﴾ (بو ته مهی که ده لین) ﴿فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ﴾ نا خواش پنجه وانهی به یمانی خوی نه کات ؟ ﴿ثُمَّ يَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ یان شتیکی وا هله ده به ستن به دم خوداوه که نایزان ﴿يَلِي مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً﴾ نه خیر وانی به هدر که سینک خرابه یه کات ﴿وَلَعَلَّكَ بِهٖ حَاطِمَةً﴾ وه تاوانه که ی خوی له هم مو لایه که وه ده وری دایت و دایگریته وه ﴿فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نا نهوانه هاوه لی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نیایدا ده میتنه وه به هم میسه یی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نهو که سانهی که بر وایان هتاو کرده وهی باشیان کرد ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نا نهوانه هاوه لی به هشتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نیایدا ده میتنه وه به هم میسه یی ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ (وه بیر که نه وه) کاتیک که به یمانتان له جووله که وه رگرت ﴿لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ که هیچ شتیک نه به رستن جگه له خوی گوره ﴿وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ وه چاکه بکن له گهل دایک و باوک ﴿وَرَبِّیَ الْفَرَقِ﴾ وه له گهل خزمان ﴿وَالْبَيْنِ وَالْأَسْوَکِ﴾ وه له گهل هتوان و هه راراندا ﴿وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا﴾ وه قسهی جوان بکن له گهل خه لکیدا ﴿وَأَقْرَبُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویر بکن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه زه کات بدن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمُ اللَّاقِيلَ لَا فَصَحْتُمْ﴾ نه مجا پشتتان هه لکرد که میکتان نه بیت ﴿وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ وه تیه هدر به ره ره کانیکر و (بشت هه لکردن)

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ وه (بیریکه نه وه) کاتیک په پیمانمان لی وهر گرتن ﴿لَا تَقُولُونَ دِمَاءَكُمْ﴾ که خویشی په کسری نه پریژن ﴿وَلَا تَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِينِكُمْ﴾ وه خوتان دهر به دهر نه کهن له وولاتان ﴿ثُمَّ أَفْرَضْتُمْ وَأَنْتُمْ شَهِيدُونَ﴾ پاشان پر یارتان دا (له سهر تم په پمانه) وه نیوه (خوتان) شایه تی له سهر نه دهن ﴿ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ﴾ نه مچا نیوه ههر نه وانهن ﴿تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ﴾ که په کسری ده کورن ﴿وَتَخْرِجُونَ فِرْقَانَكُمْ مِنْ دِينِهِمْ﴾ وه هه ندیک له خوتان دهر به دهر ده کهن له وولاتان ﴿تَظْهَرُونَ عَلَيْهِمْ﴾ پشیوانی (بیگانه) ده کهن دزی نه وان ﴿بِالْأَشْرِ وَالْعُدْوَانِ﴾ به به دی و ده ست درزی ﴿وَأَنْ يَأْتُواكُمْ أُسْرَى﴾ وه نه گهر دیکان بویتن (له خوتان نه یانکړ نه وه) ﴿تَقْتُلُوهُمْ﴾ بری یان بؤ ده دهن ﴿وَهُوَ مُحَرَّرٌ عَنْكُمْ بِخِرَاجِهِمْ﴾ له گهل نه مهش دا که دهر به دهر کړ دیکان قه ده غه کراوه لیکان (بؤچی کار به وه بیان ده کهن و به مه بیان ناکه) ﴿أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ﴾ جا تایا پروا ده هین به هه ندیک له تهورات، و یی پروا ده بن به هه ندیکی نری ﴿فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ جاتوله ی نه و که سانه که واکه نه له نیوه ﴿إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ههر پيسوایی و به د ناوی به له ژبانی دونه دا ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وه له پوزی دواشدا ﴿يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ﴾ ده گه پتر پتر نه وه بؤ ناو سه خسترین سزا ﴿وَمَا اللَّهُ بِمُعِيقٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوابی ناگانی به له وهی که ده پکهن ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نه مانه نه وانهن ﴿أَشْرَوْا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ﴾ که ژبانی جیهانیان کړی به دواړوژ ﴿فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ نیر نه سزایان له سهر سووک ده کربت ﴿وَلَا يُنصَرُونَ﴾ وه نه یار مه تی ددرین و (نه پشستگیر بی ده کربن) ﴿وَلَقَدْ أَكْبَرْنَا مَوْسَى الْكَتَبَ﴾ سویند به خوا به راستی نیمه تهوراتمان دا به موسا ﴿وَوَقَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ﴾ وه دوا به دوا ی نه و پتغه مبه رانمان نارد ﴿وَمَا أَتَيْنَا بِسَيِّئٍ مِمَّنْ تَنْسَوْنَ﴾ وه چند نیشانه به کی پوشتنمان دا به عیسای کوری مهربم ﴿وَأَتَيْنَاهُ بِالْبُرُوجِ الْقُدُسِ﴾ وه پشیوانیمان کرد به جویره نیل ﴿أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ﴾ جا ههر کاتی پتغه مبه ریکتان بؤ بهاتایه ﴿بِمَا لَا تُهَوِّنُ أَنْفُسُكُمْ﴾ به جوریک که به دلی خوتان نه بوايه ﴿أَسْتَكْبَرْتُمْ﴾ لووت به رز بوون و خوتان به گه وره گرتووه ﴿فَفَرِّقَا كَذَّبْتُمْ﴾ جا ده سته به کتان (له پتغه مبه ران) به درو زانیوه ﴿وَفَرِّقَا أَتَقْتُلُونَ﴾ وه ده سته به کتان کوشتون ﴿وَمَا لَوْ أَقُولُوا عَلَفٌ﴾ وه (جووله که کان) وتیان (به پتغه مبه ران) دلمان داپوشر او (فولدر او و قسه ی نوی ناگانی) ﴿يَا لَعَنَهُ اللَّهُ يَكْفُرْ﴾ (نه خیر واته) به لکو خوا نه فرینی لیکردن به هوی یی پروا بیانه وه ﴿فَقِيلَ لَا مَأْيُؤَ لَكُمْ﴾ جا که میان هیه پروا بهینن ﴿

﴿وَلَمَّا جَاءَ مُرُؤُهُ بِهَا﴾ کاتیک کہ نامہ یہ کیان بڑھات (کہ قورٹانہ) ﴿مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ لہ لایہن خواوہ
 ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ کہ پہ سہند کھری تہ وراثہ کدی تہ واثہ (پیش تہ وہی دہستکاری بکہن و بیگورن)
 ﴿وَمَكَانُوا مِنْ قَبْلُ﴾ وہ تہ واثہ (جو وند کہ کان) لہ وہ و پیش ﴿تَتَفَتَّحُونَ عَلَى الْيَمِينِ كَفَرُوا﴾ داوای
 زان بو و تیان تہ کرد لہ خوا بہ سہر تہ واثہ کی بی پروا بوون ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا﴾ کہ چس کاتیک
 تہ و (پتغہ مہر) ہی دہ بان ناسی بڑمان ہات ﴿كَفَرُوا بِهِ﴾ بی پروا بوون ہی ﴿فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾
 کہ واثہ تہ فرینی خوا لہ ہی پروا یان ہی ﴿يَسْمَا أَشْرَؤُا لِّبِهِ أَنْفُسَهُمْ﴾ شنیکی زور خراب ہو کہ
 خویاتیان ہی فروشت ﴿أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ (تہ و خرابہش) ہی پروا یان ہو بہ و قورٹانہ ہی
 کہ خوا نار دو بہ تہ خواوہ ﴿بَعَثْنَا أَنْ نُزِلَ اللَّهُ﴾ بہ ہوی حہ سودیانہ وہ ہو بہ وہی کہ خودا ہر بڑی
 ﴿مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ﴾ لہ بہ خششی خوی بہ سہر ہر کہ سینکدا کہ خوی بہ ہوی ﴿مِنْ عِبَادِهِ﴾
 لہ بہ تہ کانی (کہ مو حہ مہدہ) ﴿فَبَاءَ وَبَعْضَ عَلَى عَصَبٍ﴾ تہ مجا تووشی خہشم و رقی یہک لہ دوا
 یہ کی خوا بوون ﴿وَاللَّكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ وہ بڑی پروا یان ہدیہ سزای پسوا کہر ﴿وَقَالَ قِيلَ لَهُمْ
 ءَامِنُوا﴾ کاتیک ہی یان ہو و تریہ: پروا بہین ﴿بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بہ وہی کہ خوا نار دو بہ تہ خواوہ (کہ
 قورٹانہ) ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ﴾ تہ یانووت: تہمہ پروا بہ وہ دہیتین کہ بڑ خومان نیر دراوہ تہ خواوہ
 ﴿وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ﴾ وہ ہی پروا تہ بوون بہ تہ واثہ کی دوا (تہ وراث) نیراوہ (وہک قورٹان)
 ﴿وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہ و قورٹانہ راستہ و پشتیوانی تہ وراثہ (ہی دہستکاری)
 یہ کدی تہ واثہ بہ راستی دہ زانیت ﴿قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ﴾ ہلی: بوجی لہ مہ و پیش پتغہ مہرانی
 خواتان دہ کوشت ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر ہر وادار بوون ﴿وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ﴾
 سویند بہ خوا بہ راستی مو و ساتان بڑھات بہ چہند نیشانہ یہ کی بڑوشنہ وہ ﴿ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْيَاجِلَ مِنْ
 بَعْدِهِ﴾ کہ چس لہ دوا تہ و گویہ کہ تان بہرست ﴿وَأَنْشَرْتُمُ النَّارَ﴾ بینگومان تہوہ ستمہکارن ﴿وَأَتَّخَذْتُمْ
 أُلُوتًا﴾ (وہ ہر بکہنہ وہ) کاتیک کہ بہیمانمان لی و ہر گرٹن ﴿وَرَفَعْنَا قُورُقُكُمْ
 الْفُلُورَ﴾ وہ کئیوی طورمان بہر ز کردہ وہ بہ سہر تاندا ﴿خَذُوا مَاءَ الْيَمِينِ بِقُوَّةٍ﴾ (وہ و و تمان) تہ وہی
 پیمانداوون (تہ وراث) باش کاری ہی بکہن (و تووند دہ سنی پتہ بگرن) ﴿وَأَسْمَعُوا﴾ وہ گوی بگرن
 ﴿قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ (بہرمان) و تیان: بیستمان و (بہ کردہ وہ) ہی فہرمانیمان کرد ﴿وَأَنْشَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ
 الْيَاجِلَ يَكْفُرُ بِهِ﴾ وہ بہ ہوی ہی پروا ہی یانہ وہ دلیان تاو درابو بہ خوشہ و یستی گویہ کہ کہ
 ﴿قُلْ يَسْمَا بِمَا تُرْكُمُ بِهِ يَمُوتُكُمْ﴾ ہلی: پروا کہ تان چ فہرمانیکی بہ دتان ہی دہدات ﴿إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر تہوہ ہر وادارن ﴿

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَوْامِرَ اللَّهِ﴾ نهی موحه مبهده ﴿بَلَىٰ: نه گهر مالی دواپی (بهه شت) بز
 شتویه لای خوا (وهك خوتان ده لاین) ﴿حَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ﴾ به تابه تی بو خوتان بیت به پی نه وهی
 كهس بی به هاو به شنان ﴿فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ كه واته داوای مردن بکهن نه گهر راست گون
 ﴿وَلَنْ يَّمْتَنُوهُ أَبَدًا﴾ وه هر گیز داوای مردن ناکهن ﴿بِمَا قَدَّمْتُمْ أُبَیْهْتُمْ﴾ به هوی نهو (گونا هانه)
 كه به دهستی خویان پیشیان خستوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْظَالِمِينَ﴾ وه خوا ناگاداره به سته مکاران ﴿وَلَتَجِدَنَّهُمْ
 سَوِيْدًا يَوْمَئِذٍ﴾ سویند بیت نهو (جووله کانه) ده بینیت ﴿أَخْرَجَ النَّاسَ عَلَىٰ حَيَوةٍ﴾ لهه موو كهس زیاتر
 حه ز له زیان ده كهن ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وه له وانه ش كه هاو به ش بو خوا به بداده كهن ﴿يَوْمَ لَحْدَهُمْ
 لَهُمْ﴾ له بهر نهو (هریه كینکیان شوات ده خوازی ﴿لَوْ يَعْلَمُ الْفَرْقَ﴾ كه هزار سال بزیایه ﴿وَمَا هُوَ
 بِمُرْجَحٍ مِّنَ الْعَذَابِ أَن يُعْمَرَ﴾ وه نهو نه مه نه (كه به سهری ده بات) رزگاری ناكات له سزا ﴿وَاللَّهُ يَصِيرُ بِمَا
 يُعْمَلُونَ﴾ وه خوا بینایه به وهی كه ده بکهن ﴿قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ﴾ نهی موحه مبهده ﴿بَلَىٰ: هر
 كه سینك دوزمنی جویره شیل بیت (نهوه دوزمنی خوایه) ﴿فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ چونكه
 نهو به فخر مانی خوا فورغانی هینا و نه خوار وه بو سهر دلی تو ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيَّنَّ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ پشتیوانی
 نامه کانی پیش خوی ده کات و به راستیان ده زانیت ﴿وَهُدًى وَلِنُفِّسِنَا لِمُؤْمِنِينَ﴾ وه رینمونی گهر و
 مرده دهره بو پرواداران ﴿مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ﴾ هر كه سینك دوزمنی خوا و فرشته کانی
 خوا ﴿وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ﴾ و پیغه مبه رانی خوا و جویره شیل و میکانیل بیت (نهوه بی پروایه)
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ﴾ وه بینگومان خواش دوزمنی بی پروایانه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ﴾ سویند
 به خوا بینگومان بو مان ناردوویت ﴿عَالِمِينَ بَيْنَاتٍ﴾ چهند نیشانه په کی پروون و ناشکرا (كه قورثانه)
 ﴿وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ﴾ وه كهس بی پروا نابیت پیشان، مه گهر بهدکاران نه بیت ﴿أَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا
 نَبَذُوا فِرَارًا مِّنْهُنَّ﴾ دهسته بهك له وانه به یمانه که بیان هه لو ه شانده و نهوه ﴿بَلَىٰ لَكُمُ عَذَابٌ
 لَا يُؤْمَرُونَ﴾ (نهك هدر نهوه نده) بهلكو زقر به بیان هدر پروا ناهیتن ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ کاتیک
 كه پیغه مبه رکیان بو هات له لایه ن خواوه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ به پشتیوانی نه و راته (دهستکاری
 نه کراوه) که بیان ﴿بَيْنَ فِرْعَوْنَ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ دهسته بهك له وانه ی كه خاوه ن
 نامه پروون نامه که ی خویان فری دایه ﴿وَرَأَىٰ ظُهُورَهُمْ﴾ پشت خویان و (پشت گوربان خست)
 ﴿كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وهك نه زانن (كه نهوه نامه ی خودایه) ﴿

﴿وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ﴾ (جو وہ کہہ کان) دوا ہی تھو (شتانہ) کہوتن کہ شہیتانہ کان دہیان خویندہ وہ
 (ہو خہ لکی) ﴿عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ﴾ لہ سہر دہمی ہاشاہی سولہ یمان دا، وہ سولہ یمان
 ہی ہر وا نہ ہوو ﴿وَالَّذِينَ الشَّيْطَانُ كَفَرُوا﴾ بہ لام شہیتانہ کان ہی ہر وا ہوون ﴿يَعْلَمُونَ النَّاسَ
 الْيَخْرَ﴾ خہ لکیان فیری جادوو دہ کرد ﴿وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِ هَرُوتَ وَمَرْوَتَ﴾ ہر وہ ہا تہ وہی
 نیر دراوہ تہ خوارہ وہ لہ بابل ہو سہر ہارووت و مارووت (دوو فریشہ ہوون) ﴿وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ
 يَقُولَا﴾ وہ (تہ مانہ) کہ سیان فیر نہ دہ کرد تا پیان نہ وناہیہ ﴿إِنَّمَا هُمُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ﴾ تہمہ ہر تاقی
 کہرہ وہی (نادہ میراد) ین کہ وناہیہ ہی ہر وامہ بہ ﴿فَيَعْلَمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرُّونَ بِهِ مِنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ﴾ تہ مہجا
 فیری جادووی وا دہ ہوون لیانہ وہ کہ زن و میردی ہی لہ بہک جیا بکہ نہ وہ ﴿وَمَا لَهُمْ بِصَاحِبِ يَوْمٍ مِنْ
 أَحَدٍ﴾ تہ وان بہم جادووہ ناتوانن زیان بہ کہس بگہ بہنن ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مہ گہر بہ ویستی خوا نہ ہیئت
 ﴿وَيَعْلَمُونَ مَا يُصْرُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ﴾ وہ فیری شہیتک دہین کہ زیانیان ہی دہ گہ بہنن نہک قازانج
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْرَرْتَهُ﴾ بنگومان زانیان ہر کہسی جادو بکری (و فیری ہیئت) ﴿مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ
 خَلْقٍ﴾ (بہ فہر موودہی تہ ورات) لہر وری دوا پیدا ہی بہش دہی ﴿وَلَيْشَ مَا شَرَّاهُ بِهِ أَتَفْهَرُ﴾ بہراستی
 زور خراہہ تہو شہی کہ (ہر وای) خویانیان ہی فروشت ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر بیانزانیایہ ﴿
 وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَآتَقُوا﴾ تہ گہر بہراستی تہوان ہر وایان بہتیایہ و پارنر کار ہونایہ ﴿لَتَمُوتُنَّ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
 خَيْرٌ﴾ تہوا پاداشتیکی چاکتر لہ لایہن خواوہ ہو تہوان دہ ہوو ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر
 بیانزانیایہ ﴿بِأَنَّهَا الْآلِيتُ آمَنُوا﴾ تہی تہوانہی کہ ہر واتان ہیساوہ ﴿لَا تَقُولُوا﴾ مہ لین ﴿رَبِّعَا﴾
 وو شہی جوین و ہی ریزیہ بہ لای جولہ کہ وہ ﴿وَقُولُوا﴾، وہ بلین ﴿انظُرْنَا﴾ بہلہ مان لی مہ کہ و
 جاوہ پروانیمان لہ سہر بکہ ﴿وَأَسْمِعُوا﴾ و بیستن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وہ ہو ہی پروایان
 ہدیہ سزای سہخت ﴿مَا يَوْذُ﴾ حہرنا کہن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الشِّرْكِينَ﴾
 تہوانہی کہ ہی پروان لہ خواوہن نامہ و ہاوبہش پہیدا کہرہ کان ﴿أَن يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكَ﴾
 کہ ہیچ شہیتیکی ہاشتان لہ خواوہ ہو بنیردرتہ خوارہ وہ ﴿وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ لام
 خواش بہ خششی خوی ہو کہ سہیتک کہ بہہوی تہرخان دہ کات ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ و خوا
 خواوہنی چاکہی گہورہ بہ

﴿ مَا تَسْخَرُ مِنْ عِبَادِي أَتُسْخَرُ مِنْهُمْ ﴾ نه گدر نایه نیک (له نایه ته کانی قورئان) بسر بنده و یان پشتگوئی بخدین
 ﴿ نَأْتِي بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ يُمْسِكُهَا ﴾ به کینکی تری باشتر لهو، یان وهك شهو ده هیتین ﴿ أَلَمْ تَقْعَلْنَا لَكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ نایا نازانیت خوا به سهر هموو شتیکدا به ده سه لانه ﴿ أَلَمْ تَقْعَلْنَا لَكَ مَلَائِكَةً مَحْضُوتٍ وَآلَاءِ مِنْهُ ﴾ نایا نازانیت که مولکی ناسمانه کان و زهوی ههر بوخوا به ؟ ﴿ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴾ وه هیچ پشتیبان و یاریده دهر نکتان نی به، خوا نه بیت ﴿ أَلَمْ تُرِيدُوا أَنْ تَكْتُلُوا رَسُولَكُمْ ﴾ یا نیوه ش ده تانه وی داوای (شنی نه شیاو) بکهن له پیغه مبره که تان ؟ ﴿ كَمَا سَأَلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ ﴾ وهك له مه و پیش داوا کرا له مومسا (علیه السلام) ﴿ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ الْإِيمَانَ ﴾ هدر که سینک بر و ابغور پیت وه به یی پروایی ﴿ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴾ شهو به یگومان پیتی راستی وون کرد وه ﴿ وَكَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ﴾ زور له خوا وه نامه کان ناواته خوازن ﴿ لَوْ يُرِيدُونَ كُفْرًا مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِمْ ﴾ که بتان که نه وه به یی پروا، دوی پروا هیتانان ﴿ حَسْبُكُمْ عِندَ أَنْفُسِهِمْ ﴾ له بهر حد سو و دبیبه که له دهر ووتیانه وه به ﴿ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْحَقُّ ﴾ (نه مهش) دوی شهوی که راستیبه که یان بو پروون بوته وه ﴿ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا ﴾ به لام نیوه لیسان خوش بن و چار بو شیان لی بکهن ﴿ حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ ﴾ تا خوا فدرمانی خوشان بو دهنیریت ﴿ إِنْ أَلَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ بیگومان خوا به ده سه لانه به سهر هموو شتیکدا ﴿ وَاقْرَأُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ﴾ نویژ بکهن و زه کات بدون ﴿ وَمَا تَقْرَأُوا إِلَّا أَنْفُسَكُمْ ﴾ خیر ﴿ وه هدر چی پیشخن له چاکه بو خوتان ﴿ تَحْذَرُوا اللَّهَ ﴾ لای خوا دهستان ده که ویتسه وه ﴿ إِنْ أَلَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴾ بیگومان خوا بینایه به وهی که ده بکهن ﴿ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ ﴾ (جووله که و گا و وره کان) و تیان: کهس ناجیته به ده شته وه ﴿ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا ﴾ مه گدر به کینک که جووله که یا گا و وره بیت ﴿ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ ﴾ نه مه ناواتیانه ﴿ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ﴾ پیتان بلی: به لگه تان بهیتن ﴿ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴾ نه گدر راست ده کهن ﴿ قُلْ مَنْ أَمَرَ وَجْهَهُ لِلَّهِ ﴾ (نده وانیبه) به لکو هدر که سینک به راستی پروو بکانه خوا ﴿ وَهُمْ مُخْسِرُونَ ﴾ و له هه مان کاند چاکه کار بیت ﴿ قُلْ أَتُخْذِرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ﴾ شهو بهی هه به پاداشت له لای پهروهر دگار به وه ﴿ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴾ نه ترسیان له بهره و نه خه میش ده خون ﴿

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ الْغَنِيَّةُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ جوولہ کہ تہلین: گاوور لہسہر ہیج (ٹایینیک) نین
 ﴿وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ وہ گاوور دہلین: جوولہ کہ لہسہر ہیج (ٹایینیک) نین
 ﴿وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ﴾ لہ کائیکدا تہوان نامہ کائیان دہخویندہوہ، (یہ کیکیان تہورات و تہوی تریش
 ٹینجیل) ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ ہر بہم جوڑہیان دہووت، تہوانہی کہ نہزان
 (لہ بت پەرستہ کان) ﴿فَاللَّهُ يَخْتَصِمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ تہمجا خوا لہ رورزی دواپیدا لہ نیوانیاندا بریار
 دہدات ﴿فَمَا كَانَ لَوْ أَنَّهُمْ يَفْقَهُونَ﴾ لہ وشتانہی کہ تیابدا جیاواز و ناکو کن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كُنِيَ
 سِتْمًا مِّمَّا كَرِهَ لِدُونِ مَكَّةَ﴾ کہ رینگری لہ مزگہوتہ کانی خوا دہکات ﴿أَن يَذْكُرَ
 فِيهَا أَسْمَاءَ﴾ لہوہی کہ ناوی خوابان تیدا پیری ﴿وَسَقَىٰ فِي خَرَابِهَا﴾ وہ ہہول دہدات بز ویران کردنیان
 ﴿أُولَٰئِكَ﴾ تہوانہ (کہ قہدہغہی خوابہرستی دہکەن لہ مزگہوتہ کاندا) ﴿مَا كَانَ لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَا
 إِلَّا خَائِفِينَ﴾ بویان نی یہ بچنہ مزگہوتہ کانہوہ بہ ترسہوہ تہبیت ﴿لَهُمْ فِي الدُّنْيَا حِزْبٌ﴾ لہ ژبانی
 دہنیادا پرسیوایی بۆ تہوانہ ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہ لہ رورزی دواپیدا سزای گہورہ ﴿
 وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ﴾ رورزہلات و رورژ تارا ہر بۆخواہہ ﴿فَأَنصَبُوا نُفُوسَهُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ﴾ کہواتہ
 پرووہکەنہ ہر لایہک (لہ نوٹز کردندا بہ فرمانی خودا) تہوہ پرووگہ بہ پرووتان لہخودا کردوہ
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا (بہ زہبی و مہرہبانی) فراوانہ و زانیہ ﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا﴾
 (گاوور و جوولہ کہ و بت پەرستہ کان) ووتیان: خوا مندالی بۆخوی داناوہ ﴿سُبْحَنَكَ﴾ تہو (خوا)
 پاک و بہدوورہ لہوہ ﴿بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ بەلکو ہرچی ہدیہ لہ ٹاسمانہ کان و زہوی دا
 مولکی تہوہ ﴿كُلُّ لَّهُ رَاقِيُونَ﴾ ہہمو و فہرمانبہردار و ملکہچی تہون ﴿يَدْبِعُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (خوا) بہدی ہہمری ٹاسمانہ کان و زہوی یہ ﴿وَإِذَا فُتِحَتْ﴾ وہ کاتی کہ ویستی شتی بکات
 ﴿فَأَنصَابُ قُلُوبِهِمْ لِرَبِّهِمْ﴾ ہر تہوہندہی پی تہوی کہ پی ی بلی: بیہ ٹیر تہبی ﴿وَقَالَ
 الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ﴾ نہزانہ کان ووتیان: بۆچی خوا خوی قسہمان لہ گہل ناکات
 ﴿أَوْ تُنذِرُنَا﴾ با نیشانہ بہ کمان بۆ نایہت ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ تہوانہی
 کہ لہ پیتش تہمانیش دا بوون ہہمان شتبان دہووت ﴿تَنذِرَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ دل و دہروونیان لہ بہک دہچیت
 ﴿فَدَبَبْتُمْ أَلَانِذَا يَقُومُ زُفَرٌ﴾ بینگومان نیشانہی زورمان یاس کردوہ بۆ کہ ساتیک بہشوین
 دلنایی دا دہگہرتن ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بینگومان ٹیمہ تۆمان نارد بہ ٹایینکی رامست
 و دروستہوہ بہ مژدہدہر و ترستہر ﴿وَلَا تُنْفِلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ﴾ وہ تۆ بہرہر سیار نیت لہ یارانی

دوزخ ﴿۱۸﴾

﴿وَأَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى﴾ ہر گیز نہ جو وہ کہ و نہ گاور لیست رازی نابن ﴿حَتَّى تَبْخَرَ يَدَيْهِمْ﴾ ہتا دواى نایبان نہ کہویت ﴿فَإِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهَادِيَ﴾ (ہن بان) ہلی: ہر پرینموونی خوابہ پرینموونی راست ﴿وَلَنْ أَقْبَلَ أَهْلَهُمْ﴾ وہ نہ گہر دواى نارہ زوہہ کانی نموان بکہویت (نہی موحد مہد) ﴿بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دواى نمو زانینہی کہ (لہ خواہ) بؤت ہاتوہ (کہ قورٹانہ) ﴿مَالِكَ مِنَ الَّذِينَ وَلِيَ وَلَا تَصِيرُ﴾ ہیچ سہر ہرشتی کہ رو یاریدہ دہ ریکت نابن لہ لایہن خواہ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ﴾ نموانہ کہ نامہ مان ہنداوون ﴿بِتِلْكَ حَقِّ لَا وَفِيهِ﴾ ہر پراستی دہ بخوینتہ وہ ﴿وَأُولَئِكَ يَرْجُونَ﴾ نموانہ ہروا نہ ہینن بہرینموونی خواى گہورہ (کہ نیسلامہ) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وہ نموانہی ہن بروابن ہن ی ﴿وَأُولَئِكَ يَرْجُونَ﴾ ہر نموانن زہر ہر مہند و خہ سارو مہند ﴿يَتَّبِعُونَ آيَاتِنَا يَلْعَنُ اللَّهُ أُولَئِكَ﴾ (نہی ہن یسرانیل) ہیری نمو چاکانہ بکہ نہ وہ کہ ہرشتو من بہ سہر تاندا ﴿وَأُولَئِكَ فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ وہ ہینگومان من (ہیشتر) ہریزی نیوم دا بہ سہر ہہ مواندا ﴿وَأَتَقُوا يَوْمَ﴾ وہ خوٹان ہارنزن لہ رورٹنک ﴿لَا تَجْرَى نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا﴾ کہ کہس لہ ہری کہس تولہو ہاداشت نادرٹہ وہ ﴿وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا عَقْلٌ﴾ وہ ہارمہی لن و ہرناگیرنٹ ﴿وَلَا تَعْمَلُهَا شَفَاعَةً﴾ وہ ہیچ نکاہہ کہ لکسی ناگری ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ وہ ہارمہیسی نادرین و سہرناخرین ﴿وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّكَ بِكَلِمَاتٍ﴾ (ہیریکہ نہ وہ) کاتینک خواا ٹیراھیمی تاقی کردہ وہ بہ چہند ہر ہار و فہر مایشتینک ﴿فَاتَمَحَّزْ﴾ کہ نہ ویش بہ جی ی ہینان ﴿قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا﴾ (خوا) فہرمووی: ہینگومان من تو دہ کہم بہ پیشہ وای خہ لکسی ﴿قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ (ٹیراھیم) ونی: لہ نہ وہ شہم نہ کہیت (بہ پیشہ وای)؟ ﴿قَالَ لَا يَأْتِلُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ﴾ فہرمووی: ہینگہ بہرہ نیسی من ناگات بہ سستہ مکاران ﴿وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمَّا﴾ (ہیریکہ نہ وہ) کاتینک کہ کہ عہدہ مان گنہرا بہ پہ ناگای خہ لکسی و جی ی ناسابش ﴿وَأَتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى﴾ (ہنمان وونن) شوینی نمو بہر دہی ٹیراھیم (علیہ سلام) لہ سہری رادہ و ہستا (کاتی دروست کردنی کہ عہد) بکہ نہ جینگای نوینر ﴿وَعَهْدَنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ﴾ وہ سپاردمان بہ ٹیراھیم و ٹیسماعیل ﴿أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ﴾ کہ مالہ کہم پاک بکہ نہ وہ بؤ نموانہی کہ بہ دہوری کہ عہدہ دا دہ سورینہ وہ ﴿وَالْمُكِنِّينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ﴾ وہ بؤ نموانہی کہ نیایدا نہ مینتہ وہ ہر وہ ہا بؤ کپنوش بہران و سورژدہ بہران ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا﴾ (وہ ہیریکہ نہ وہ) کاتینک کہ ٹیراھیم وونن: خوابہ نم شوبنہ (کہ مد ککہیہ) بکہ بہ شارنکی ہر لہ ناسابش ﴿وَأَرْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ وہ رورزی دانیشخوانی بدلہ لہ بہر و ہووم و مہوہ ہات ﴿مَنْ عَمِلَ مِنْهُمْ شَيْئًا يَلْعَنُ اللَّهُ يَوْمَ الْأَخِيرِ﴾ نموانہ یان کہ ہروایان بہ خواوہ رورزی دواپی ہہیہ ﴿قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا﴾ (خوا) فہرمووی: نہ و ہش ہن بروابن رورزی ہن نہ دہم بؤ چہند رورٹنکی کہم ﴿ثُمَّ أَفْطَرُوهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِشِّ السَّيْرِ﴾ لہ ہاشان ناچاری دہ کہم بہ سزای ناگری دوزخ کہ خراپترین سہر نہ نجامہ ﴿

﴿وَأَذِّنْ فِيهِ لِرَبِّهِمْ أَتَوَاعِدُ مِنَ الْبَيْتِ وَأَسْمِعِلْ﴾ (بیریکہ رہو) کاتبتک کہ ٹیبراہیم و ٹیسماعیل بناغہ کانی کہ عہہ یان بہر زہ کردہ وہ ﴿رَبَّنَا اقْبَلْ مَنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ (دہیانووت) خوابہ ٹہم کردہ وہ یہ مان لئی گیرا بکہ بہراستی ہر توی بیسہری زانا ﴿رَبَّنَا وَأَجْعَلْنَا مُسْتَمِئِينَ لَكَ﴾ خوابہ ہر دو و کمان بکہ بہ گوئراہل و فرمان بہرداری خوت ﴿وَمِن دُرُجِنَا أُمَّةً مُّسَبِّحَةً لَّكَ﴾ وہ لہ نہ وہ شمان گہ لیک بکہ بہ فرمانبہرداری خوت ﴿وَأَرِئْنَا سَيِّئَاتِكَ﴾ وہ ہنگا کانی خوا بہرستیمان نیشان بدہ ﴿وَرَبَّنَا عَلَيْنَا﴾ وہ بہ شیمانیمان گیرا بکہ ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْغَوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ بہراستی ہر توی گیرا کہری بہ شیمانیمان و میہرہ بان ﴿رَبَّنَا وَأَنْتَ فِيهِمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ﴾ خوابہ لہ ناو نہ وہ کانماندا پیغہ مہرینک ہنیرہ لہ خویان ﴿يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ﴾ نایہ تہ کانی تویان بہ سہردا بخوینیتہ وہ ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ﴾ قورنن و دانایی یان فیر بکات و پاکیان بکاتہ وہ (لہ ہموو گوناہنک) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ ہنگومان ہر توی بہ توانای دانا ﴿وَمَنْ رَّغِبَ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ﴾ کئی ہوو و ہر تہ گیرئی لہ ٹاہینی ٹیبراہیم ؟ ﴿إِلَّا مَنْ سَبِهَ نَفْسَهُ﴾ مہ گہر کہ سینک کہ خوی گیل و نہ فام کردیت ؟ ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ قَبْلَهُ فِي الدُّنْيَا سَوْنَدِينَ يَتَّبِعُونَ آلَ إِبْرَاهِيمَ﴾ مہ لہ بڑارد لہ دونیادا ﴿وَلَهُ فِي الْآخِرَةِ لِمَنْ الصَّالِحِينَ﴾ وہ ہنگومان ٹہو لہ پروزی دواہیدا لہ چاکہ کارانہ ﴿إِذْ قَالَ لَهُ رَفِئَةُ أَتَيْتُكَ﴾ (ہہ لی بڑارد) لہ کاتبتکدا خواہی ہر موو : گوئراہل و فرمانبہرداری بہ ﴿قَالَ أَتَأْتِسُّ رُبَّ الْعَجَمِ﴾ (ٹیبراہیمیش) ووتی : وا خنوم سپارد بہ ہر و ہر دگاری جیہانبان ﴿وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ﴾ ٹیبراہیم و بہ عقوب ناموز گاری کورہ کانی خویانبان کرد کہ فرمانبہرداری خواہن ﴿يَكُونُ إِنْ أَلَّهَ أَضْطَقَ لَكُمْ الدِّينَ﴾ (وہ ہر تہ کہ بیان ہیان و تن) پوٹہ کانم : خواناہینی یہ کتابہرستی پوٹہ ل بڑاردوون ﴿فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ کہواتہ مہ مرن بہ موسولمانیتی نہ بیت ﴿أَوْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ﴾ (ٹہی خواوہن نامہ کان) ٹایا ٹیوہ نامادہ ہرون کانی بہ عقوب لہ سہر ہر گدا ہوو ﴿إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي﴾ کانی بہ کورہ کانی ووت دواہی من کئی دہ بہرستن ؟ ﴿قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالآلِهَةَ آبَائِكَ﴾ (ٹہوانیش) ووتیان : خواہی تزو باوو باہیرانت دہ بہرستین ﴿إِبْرَاهِيمَ وَأَسْمِعِيلَ وَأَسْحَقَ إِلَهُاءِ جَدِّكَ﴾ کہ خواہی ٹیبراہیم و ٹیسماعیل و ٹیسحاقہ کہ خوابہ کی تاک و تہ نہایہ ﴿وَرَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ وہ ٹیمہش فرمانبہردار و گوئراہلی ٹہوہن ﴿بَلَّكَ أُمَّةً قَدْ خَلَتْ﴾ ٹہو پیغہ مہرانہ دہستہ بکہ ہرون ٹیہرہین ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ﴾ ہر چیان کرد پو خویانبان کردہ (ٹیوہش) ہرچی بکہن پو خوتانی دہ کہن ﴿وَلَا تَمُوتُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وہ ٹیوہ بہرہر سیار نین لہ کردہ وہی ٹہوان ﴿۲۵﴾

﴿وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا﴾ (جوولہ کہ و گا وورہ کان) ووتیان: (بہ موسلمانہ کان) بین
 بہ جوولہ کہ یان بہ گا وور تابکہ ونہ سہر پنگای راست ﴿قُلْ بَلَّغْ مَنَّا إِذْ هُمْ حَقِيْقًا﴾ بلی: بہ لکو
 بہ ہر وہی ٹایینی پاکی ٹیبراہیم دہ کہین ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ﴾ کہ لہ ہا و بہ ش بہ پیداکہ ران نہ ہو وہ ﴿قُلُوْا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ﴾ بلین: (تہی موسلمانینہ) ہر وامن ہینا بہ خواو ﴿وَمَا اَنْزِلَ اِلَيْكَ﴾ بہ و قورٹانہی
 کہ بہ خومان ٹیرا و تہ خوارہ وہ ﴿وَمَا اَنْزِلَ اِلَّا اِلٰی رٰحِمَةٍ وَاسْمٰعِيْلَ وَاسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاِسْحٰقَ﴾ وہ بہ و نامہ یہی کہ
 ٹیرا وہ بڑ ٹیبراہیم و ٹیسما عیل و ٹیسحاق و بہ عقیوب و کورہ کانی بہ عقیوب ﴿وَمَا اُوْحِيَ مُوْسٰی وَعِيسٰی﴾
 وہ بہ وہی کہ در اوہ بہ موسا و عیسا ﴿وَمَا اُوْحِيَ اِلْيَاسَ مِنْ رَبِّهٖ﴾ وہ بہ وہی کہ در اوہ بہ ہمہ موسیٰ و پیغمہ بہ ران
 لہ لایہن بہر وہ دگار بانہ وہ ﴿لَا تَقْرَءُ بَنِيْٓ اٰدَمَ مِنْهُمْ﴾ جبا وازی ناکہ بن لہ نینوان ہیچ کامیکباندا
 ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُوْنَ﴾ وہ ٹیمہ فہرمان بہر دار و گوہر اہلی خواہین ﴿فَاَنۢ اٰمَنُوْا بِمِثْلِ مَاۤ اٰمَنۢتُمْ بِہٖ﴾
 تہ مجا تہ گہر ہر وایان ہینا بہ وینہ یہی کہ ٹیوہ ہر و اتان پی ہینا وہ ﴿فَقَدْ اٰمَنَدُوْا﴾ تہ واپنگومان
 پریں راستیان دوزیوہ تہ وہ ﴿وَاِنۡ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ فِیْ شِقَاقٍ﴾ وہ تہ گہر ہشتیان ہل کرد تہ و اتہ و ان لہ
 دوو بہرہ کیسی دان ﴿فَسَيَكْفِيْكَهُمُ اللّٰهُ﴾ وہ خوا نا گاداری تو تہ کات لہ و ان ﴿وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ﴾ وہ
 ہر خواہہ ہیسہری زانا ﴿صِبْغَةَ اللّٰهِ﴾ دہ سبگرن بہ و ٹاینہی خود اوہ کہ فیرہ تی پاکی ٹیوہی
 لہ سہر خہ لک کردہ ﴿وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً﴾ بینگومان ہیچ فیرہ تہ کی بہ و جزرہ ہا ک نیہ (کہ و اتہ
 چا ک دہستی پیوہ بگرن) ﴿وَنَحْنُ لَهُ عٰبِدُوْنَ﴾ وہ ٹیمہ ش بہرستن و عبادت ہر بڑ تہ و دہ کہین
 ﴿قُلْ اَتُحِبُّ اَبۡرٰهٖمَ وَآلِہٖ﴾ بلی: ٹایا دہمہ قالی و دہمہ و ہریمان لہ گہل تہ کہن لہ کاری خوا ﴿وَهُوَ رَبُّنَا
 وَرَبُّكُمْ﴾ لہ کاتیکدا تہ و بہر و ہر دگاری ٹیمہ و ٹیوہ شہ ﴿وَلَاۤ اَعۡمَلُنَاۤ اِلَّا عَمَلًا کَرۡہًا﴾ وہ کردہ وہی
 خومان بڑ خومانہ و کردہ وہی خوتان بڑ خوتانہ ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُخۡلَصُوْنَ﴾ وہ ٹیمہ تہ نہا بہ دل سوزی
 بہ ندایہ تی خوا دہ کہین ﴿اَنۡ تَقُوْلُوْٓا اِنۡ اِلٰہَہٗمَّ وَاسْمٰعِيْلَ﴾ یا خود ٹیوہ تہ لین: ٹیبراہیم و ٹیسما عیل
 ﴿وَاسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاِسْحٰقَ﴾ و ٹیسحاق و بہ عقیوب و کورہ کانی بہ عقیوب ﴿کَلٰوۡنَا هُوَ اَوْ نَصَرٰی﴾
 جوولہ کہ یا گا وور ہوون ؟ ﴿قُلْ اَعۡلَمَ اَنَّ اللّٰہَ﴾ بلی: ٹایا ٹیوہ زانارن یا خوا ؟ ﴿وَمَنْ اَظۡلَمُ﴾
 کی سہم کار ترہ ﴿وَمَنْ کَرۡہَہٗ لَہٗ یَعۡتَدُ مِنَ اللّٰہِ﴾ لہ و کہ سہی کہ شایہ تیہ کی لہ خوا و ہر گرتین و
 بیشارتہ وہ ﴿وَمَا اللّٰہُ بِغَفِیۡلٍ عَمَّا تَعۡمَلُوْنَ﴾ خود بی نا گانی بہ لہ وہی کہ ٹیوہ دہیکہن ﴿ۙ اِنَّہٗ فَذَلَّتْ
 تہ و پیغمہ بہر انہ دہستہ یہ ک ہوون تہہرین و روشن ﴿لَہِمَا مَا کَسَبَتْ وَلَکُمۡ مَا کَسَبْتُمۡ﴾ ہرچی یان
 کرد بڑ خوتانیان کرد ، وہ ٹیوہ ش ہرچی بکہن بڑ خوتانی دہ کہن ﴿وَلَا تَسۡتَلُوْنَ عَمَّا کَلٰوۡنَا تَعۡمَلُوْنَ﴾ وہ
 ٹیوہ بہر ہر سیار نین لہ کردہ وہی تہ و ان

﴿سَيَقُولُ اَسْفَهًا مِّنَ النَّاسِ﴾ هندی نه زان و گیل و نه قام له خه لک ده لئین : ﴿مَا وَلَّهُمْ مِنْ قِبَلِهِمْ اَلٰی كَانُوا عَلٰیهَا﴾
 چی موسلمانان کانی و هر گنیرا له و پروو گه یان که جاران له سهری بوون ﴿قُلْ لِلّٰهِ الشَّرْفُ وَالتَّعْرِیْفُ﴾ بلی
 پروزه لات و پروژاوا هه مووی مولکی خوایه ﴿يَهْدِي مَنْ يَّشَاءُ اِلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ﴾ کنی ی بوی ریتموونی
 ده کات بۆ ریبازی راست ﴿وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ اُمَّةً وَسَطًا﴾ هه روه ها کردمانن به گه لیکمی مبانه روه
 مامناوهند (ی هه لبرارده) ﴿لَتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلٰی النَّاسِ وَتَكُوْنُ الرَّسُوْلُ عَلَیْكُمْ شَهِیْدًا﴾ تابتنه شاهید و چاودیر
 به سهر خه لکه وه، و پیغه مبه ریش ﴿شَاهِدْ وَّجَاوِدْ بِبَيْتٍ بِهٖ سَمِعَ لَبُوْهُ وَهُوَ﴾ و ما جعلنا القبله الّتی کنت
 علیها ﴿ثُمَّ وُجِّهَ یَمٰی﴾ که جاران له سهری بوویت نه مانگیرا (به پروو گه و له پاشان گوریمان به که عبه)
 ﴿اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ یَّتَّبِعُ الرَّسُوْلَ﴾ نه نها بۆ نه وهی ده ربکه ویت کنی شوین پیغه مبه ر ﴿دِه که ویت (وه جیاده بیتنه وه)
 ﴿مِمَّنْ یَّقْلِبُ عَلٰی عَقِبَتِهٖ﴾ له وانه ی که پاش گه زده بنه وه ﴿وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِیْرَةٌ﴾ وه به راستی (ثم گورینه)
 کارنکی زور گه و روه و گران بوو ﴿اِلَّا عَلٰی الَّذِیْنَ هَدٰی اللّٰهُ﴾ مه گه ر لای نه وانه ی که خوا ریتموونی کردوون
 ﴿وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِلَّ اٰیْمَتَكُمْ﴾ وه خوا ی گه و روه بر و ا (و نویره کانی جاران) تانی به زایه نه داده
 ﴿اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ﴾ به راستی خواهه گه لکیدا ﴿لَرَوْفٌ رَّحِیْمٌ﴾ دلسوزی مبه ره بانه ﴿قَدْ تَرٰی تَقْلُبَ
 وَجْهَكَ فِی السَّمٰوٰتِ﴾ به راستی نیمه گه رانی پروو خسارت پروو به ناسمان ده بینین ﴿فَلَوِیْسَتْ لَكَ﴾ ده ی سویند به خوا
 پرووت ده که یه ﴿قِنۡةٌ تَرَضٰیهَا﴾ پروو گه یه که به سه ندت بن و رازی بیت پنی ﴿قَوْلًا وَّجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ﴾ ثبیر پرووت و هر چه رخینه به ره و لای که عبه (مسجد الحرام) ﴿وَحِیثُ مَا كُنْتُمْ﴾ ثبوهش نه ی
 موسلمانان له هر لایه که بوون ﴿قُولُوا وُجْهَکُمْ مَّشْرُقًا﴾ (له نویره دا) پرووتان بکه نه نه و ی، به ره و (مسجد
 الحرام) ﴿وَالَّذِیْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ﴾ به راستی نه وانه ی به پراویان پندراوه ﴿لَیَعْلَمُوْنَ اَنَّ الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾
 چاک نه زانن که نه مه شتیکی راسته له به ره و رد گاریانه وه ﴿وَمَا اللّٰهُ بِغَفِلٍ عَمَّا یَعْمَلُوْنَ﴾ وه خودا بن ناگا
 نی یه له وهی که ده یکن ﴿وَلَیْنِ اٰتٰیْتَ الَّذِیْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ بِحُكْمٍ اٰیَةٍ﴾ سویند بیت نه گه ر هه رچی
 به لگه و نیشانه هه یه بی هیتنه وه بۆ نه م خواهن نامه و به پراوانه ﴿مَا تَجِوۡزُ لَکَ﴾ دوا ی پروو گه ی تو
 ناکه وون ﴿وَمَا اَنْتَ بِتَالِیٍّ فِیْلَهُمْ﴾ وه توش دوا ی پروو گه ی نه و ان ناکه ویت ﴿وَمَا تَعْصُمُہُمْ بِاٰیَةِ
 بَعْضٍ﴾ وه نه و ان دوا ی پروو گه ی به کتری ناکه وون ﴿وَلَیْنِ اَنْتَ اَخَوَاتُہُمْ﴾ سویند بیت نه گه ر تو دوا ی
 ثاره زووه کانی نه و ان بکه ویت ﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَکَ مِنَ الْبَیِّنٰتِ﴾ دوا ی نه و زانینه ی که (به سروسش) بۆت
 هاتووه ﴿اِنَّکَ اِلَّا اِلٰهٌ اَلَّیْمٌ﴾ به راستی نه و کاته تو له سته مکاران ده بیت ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا﴾ نهوانه ی که په راومان بین داوون ﴿يَعْرِفُونَهُ﴾ کما یعرفون أبناءهم ﴿پینغه مېر ښه﴾
 ده ناسن وهك چوڼ كور ونه وه كانی خوړيان ده ناسن ﴿وَأَن قَرِيعًا مِّنْهُمْ﴾ ینگومان كو مه لیک له وان (له نه هلی
 كتاب) ﴿لَا يَكْفُرُونَ الْخُلُقِ﴾ نه وراستی په ده شمار نه وه ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان ده زانن (موحه مېه د
 پینغه مېره) ﴿الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ راست نه وه په (که بوت هاتو وه) له پهر وهر د گارته وه ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
 الْمُتَكَبِّرِينَ﴾ که واته له گومانداران مېه ﴿وَلِكُلِّ رِجْلَةٍ﴾ وه هه سوو گه لیک پروو گه په کی هه په
 ﴿هُم مَوْلَاكَ﴾ که پروی تی ده کات ﴿فَأَسْقُوا هَهُنَّ﴾ دهی ده ست پشکری بکه نه له کرداره چاکه کاند
 ﴿إِن مَّا تَكُونُوا﴾ له هه کوی هه بین ﴿إِن يَكُرْهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ خودا هه موونان کزده کاته وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بهراستی خوا به ده سه لاته به سر هه سوو شیکدا ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له هه کوی
 چو وینه دهر وه (به سه قدر) ﴿قَوْلٍ وَحَيْثُ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ پروت وهر بگیره بولا ی که عبی پیروز
 ﴿وَأَنَّهُ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ وه نه م پروو کردنه ت راسته وه پهر وهر د گارته وه په ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفْلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه
 خودایی ناگانی په له وه ی که ده بکه نه ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له هه کوی چو وینه دهر ی ﴿قَوْلٍ وَحَيْثُ شَطْرَ
 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ (له کاتی نویز کردندا) پروت وهر بگیره بولا ی که عبی پیروز ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾
 وه ښه وش (نه ی موسلمانینه) له هه کوی بوون ﴿قَوْلًا أَوْ جَوْهَرًا شَطْرَهُ﴾ پروو وهر بگیرن بولا ی نه و
 (که عبه) ﴿لَا يَكُونُ لَكَ عَلَى شَيْءٍ حَاجَةٌ﴾ تا بیانوی خه لکتنان نه په ته سر ﴿إِلَّا الَّذِي ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ مه گه ر
 سستم کاره کاتبان ﴿فَلَا تَحْشَوْهُمْ﴾ جالینان مه تر من ﴿وَلَا تَحْشَوْهُمْ﴾ و له من تر من ﴿وَلَا تَحْشَوْهُمْ﴾
 بولا نه وه ی به خششی خومتان به ته وای به سر دا برزم ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ وه به لکو ریبازی راست
 بگرن ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وهك په وانه مان کرد ﴿فِيكُمْ﴾ له ناوتاندا ﴿رَسُولًا مِّنْكُمْ﴾ پینغه مېرته له
 خوړان ﴿يَتْلُوا عَلَيْكَ آيَاتِنَا﴾ که نایه نه کانی ښه تان به سر دا بخوړنېته وه ﴿وَيَرْحَبُكَ وَيُعَلِّمُكَ﴾ وه دل
 ودهروونان پاکتان بکاته وه وه فیرتان کات ﴿الْكِتَابِ﴾ فیری فوران ﴿وَالْحِكْمَةِ﴾ وه فیری دانایی
 (فهرووده ی خوی) ﴿وَيُعَلِّمُكَ﴾ وه فیرتان کات ﴿مَّا تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ نه و شتانه ی که نه تان
 ده زانی ﴿فَأَذْكُرُونِي﴾ که واته یادم بکه نه ﴿أَذْكُرْكُمْ﴾ تانیش یادتان بکه م و له بیرتان نه که م
 ﴿وَأَشْكُرُوا لِي﴾ وه سو باسم بکه نه ﴿وَلَا تَكْفُرُون﴾ بین نه زان و ناسو باسیم مه که نه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی که پرواتان هیناوه ﴿أَسْتَعِينُوا﴾ پشت بیهستن ﴿بِالضَّرِّ﴾ به خورا گرتن
 ﴿وَالضَّلَاطَةِ﴾ و نویز (کردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ بهراستی خوا له گه ل خورا گرانه ﴿

﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ هەر گیز مه لین ﴿لَنْ يُقَاتِلَ﴾ به و که سانه ی ده کوزرین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ریگهی خوادا
 ﴿أَمُوتَ﴾ مردوون ﴿بَلْ آخِزَةٌ﴾ به لکوز زیندوون ﴿وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ به لام نیوه ههستی پی ناکهن
 ﴿وَلَنَبْذُلَنَّكُمْ﴾ سویند به خوا تاقیشان ده که یسه وه ﴿بَشَقٍ﴾ به هه ندیک ﴿فَإِنْ أَخْرَفَ﴾ له ترس
 ﴿وَالْجُحَى﴾ و برسیتی ﴿وَنَقِصَ﴾ و کم بوونی ﴿فَإِنْ أَلْمُوتَ﴾ مال و دارایی ﴿وَالْأَنْفُسَ﴾ و خه لکی (کس
 و کارتان) ﴿وَالشَّرَاتِ﴾ و به رو و بووم ﴿وَالْبَشَرِ﴾ جامر ده بده ﴿الضَّالِّينَ﴾ به خوږ اگران ﴿الَّذِينَ﴾ نه وانه ی
 ﴿إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ﴾ که له گه ل دوو چاری سه ختی و نه هه متی و ناخوشیه ک بوون ﴿قَالُوا﴾ ده لین
 ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ نیمه هه ری خوائن و هه ر بۆلای ئه ویش ده گه ریته وه ﴿أُولَئِكَ﴾ ئا نه وانه
 ﴿عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ﴾ دروود و به زه بی به سهر ئه وانه ده باربت له لایه ن بهر وه رد گاریانه وه
 ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ و نه وانه ئه و که سانه ن هیدایه تیان وه ر گرتو وه ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالنُّزْوَةَ﴾
 به راستی صه فاو مه ر وه ﴿مِن شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ له در و شمه کانی (دینی) خوان ﴿فَمَنْ حَاجَّ الْبَيْتَ﴾ جا هه ر که سیک
 حه جی مالی خوائی کرد ﴿أَوْ امْتَمَرَ﴾ یا عومره ی کرد ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ﴾ هیچ خرا به و ناوانی نا گات ﴿إِنْ
 يَطُوفُ بِهِمَا﴾ که هاتو چو و سه عی نیوان سه فاو مه ر وه بکات ﴿وَمَنْ قَطَعَ حَبْرًا﴾ وه هه ر که سیک به تاره زووی
 خزی چا که به کی کرد ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَاقِرٌ عَلِيمٌ﴾ ئه وه بینگومان خودا سوپاسگوزاریکی زانایه ﴿إِنْ
 أَلَزِمْتَ﴾ بینگومان نه وانه ی ﴿تَكُونُ﴾ ده یشار نه وه ﴿مَا أَلَزَمْتَ﴾ ئه وه ی که نارد و و مانه ته خواره وه
 ﴿مِنَ الْبَيْتِ﴾ له ئایه نانی روشن و ﴿وَالْهَدْيِ﴾ به نیمایی ﴿مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّنَا﴾ دوائی ئه وه ی که پروونمان
 کرده وه وه ﴿بَلَّاسٍ﴾ به خه لکی ﴿فِي الْحَبَشِ﴾ له نامه (ی ته ورات و ئینجیل) دا ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه
 ﴿يَعْلَمُهُمُ اللَّهُ﴾ خودا نه فره تیان لی ده کات ﴿وَيَعْلَمُهُمُ اللَّهُمُّونَ﴾ وه نه فره تکه رانیس نه فره تیان لی ده که ن
 ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مه گهر نه وانه ی ﴿قَالُوا﴾ که به شیمان بووینه وه ﴿وَأَصْحَابُ﴾ وه کرده وه ی چاکیان
 کردبی و ﴿وَيَتَنَوَّأُ﴾ (ئه وه ی شار دبو یانه وه) ئاشکر ایان کردبی ﴿قَالُوا﴾ ئا نه وانه ﴿أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ﴾
 به شیمانان لی گیراده که م ﴿وَالَّذِينَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ﴾ وه هه ر منم گیرا که ری میهره بان ﴿إِنْ أَلَزِمْتَ﴾
 کفر و به راستی نه وانه ی بی پروا بوون ﴿وَمَا تَوْأَمُ﴾ و مردوون ﴿وَهُنَّ كُفَّارٌ﴾ و بی پروا بوون
 ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه ﴿عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ له سه ریانه نه فرینی خوا ﴿وَالْمَلَكُوتِ﴾ و فرشته کان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾
 خه لکی به تیکرایی ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیندا ده میتنه وه به هه میسه بی ﴿لَا يَخْضَعُونَ الْعَذَابَ﴾ سزایان
 له سه ر سووک ناکر بته وه ﴿وَلَا هُمْ يُظْهَرُونَ﴾ وه دواناخرین له سزا ﴿وَالْمَلَكُوتِ﴾ به ر سترای نیوه
 ﴿إِلَهُ وَجَدَ﴾ به ر سترای نیکی تان و ته نه یایه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به ر سترای نیکی راست نی به به ته نیا نه و
 نه بیت ﴿الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ که به خشنده ی میهره بانه ﴿

﴿إِن فِي خَلْقِ﴾ بهرامتی هدییه له دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ﴾ ئاسمانه کان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ وزهوی
 ﴿وَالْخَلْقِ الْأَوَّلِ وَالْآخِرِ﴾ و جیاوازی شه و و پورژ (به کورتی و دریزی) ﴿وَالَّذِي آتَى﴾ و نهو که شنیانه ی
 ﴿عَجْرِي فِي الْآخِرِ﴾ که دین و ده چن له ناو ده ریادا ﴿يَمَسِّقُ النَّاسَ﴾ به و شتانه که قازانج ده گه به نن به خه لکی
 ﴿وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه شهوی که خوا له ئاسمانه وه باراندی ﴿مِنْ مَّاءٍ﴾ له ئاو (باران) ﴿فَأَنْحَسَا
 بِمَا لَازِئَ﴾ پاشان زهوی پی زیندوو کرده وه (پی بو و ژانده وه) ﴿بَعْدَ مَوْتِنَهَا﴾ پاش مردنی ﴿وَبَثَّ﴾ وه
 بلاوی کرده وه ﴿فِيهَا﴾ تئیدا ﴿مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ﴾ له هه سوو جوړه زینده وه ریک ﴿وَتَقَرَّبَ إِلَيْهِ﴾
 وه گیرانی بایه کان (به هه موو لایه کدا) ﴿وَالسَّحَابِ﴾ وه شه و هه ورانه ی ﴿السَّحَرِ﴾ رام کراون
 ﴿بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ له ناو هندی ئاسمان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ و زهویدا ﴿لَا يَتَى﴾ چهند به لگن ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾
 بو که سانیک که تینگن ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن﴾ وه که سانی و اهدییه له خه لکی ﴿يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَنْدَادًا﴾ که هاو به شی زور بو خوا پهیدا ده کهن ﴿يُحِبُّونَهُمْ﴾ خوشیان دهوین ﴿كَحُبِّ اللَّهِ﴾ وه
 خوشه ویستی (ئیمانداران بو) خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾ به لام ته وانه ی پروایان هیناوه زور زیاتر
 خوا بیان خوش ده ویت ﴿وَلَوْ كُنَّا إِلَهُاتٌ فَلَنُؤْمَنَ﴾ ته گهر بیین ته وانه ی سته میان کرده (به هاو به شی
 پهیدا کردن بو خوا) ﴿إِذْ يَرْوُونَ الْعَذَابَ﴾ کاتیک که چاویان ده که ویت به سزا (ی خوا ده زانن)
 ﴿أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ که هه رچی ده سولات هدییه هه سووی بو خوا به ﴿وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ﴾ وه
 ینگومان سزای خوا زور سهخته ﴿إِذْ نَسَرَ الْآلِهَاتُ أَنْعَمُوا﴾ کاتیک که شه و که سانه ی خه لک
 شون بیان که وتون له دونیادا (واته سه و که گومر که ره کان) به خه هه لته ته کتن ﴿مِنَ الْآلِهَاتِ أَنْعَمُوا﴾
 له وانه ی (له دونیادا) دوا بیان که وتونون ﴿وَرَأَوْا الْعَذَابَ﴾ وه سزای (دوژه خیان به چاوی خویان)
 یینی ﴿وَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَشْبَابَ﴾ وه هه سوو په یوه ندی به کیان به چر ایه وه ﴿وَقَالَ الْآلِهَاتُ أَنْعَمُوا﴾
 وه ته وانه ی که دوا بیان که و توون و و تیان ﴿لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ﴾ خوز گه ئیمه بگه رایتیه ته وه (بو دنیا)
 ﴿فَنَكْبَرُ إِلَيْهُمْ﴾ تا به خه مان لی هه لته کاندنایه ﴿كَمَا تَبَرَّ وَأُمَمًا﴾ هه و هه (نه وان) چوون به خه بیان
 له ئیمه هه لته کاند ﴿كَذَلِكَ﴾ هه و به و شیوه یه ﴿يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ﴾ خوا کرده وه کاتیان نشان ته دات
 ﴿حَسْرَتٍ عَلَيْهِمْ﴾ ته یسکات به داخ له سه و دل بیان ﴿وَمَا هُمْ بِخارجين﴾ وه نه وان ده و چوون بیان نی به
 ﴿مِنَ النَّارِ﴾ له ناگر ﴿يُنَادِيهَا النَّاسُ﴾ ته ی خه لکینه ﴿كُلُّوا﴾ بخون ﴿مِمَّا فِي الْأَرْضِ﴾ له وه ی که له
 زهوی دایه ﴿حَدَّثَكَ﴾ به خه لالی و ﴿طَبِيبًا﴾ پاکی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَ الشَّيْطَانِ﴾ وه دوا ی هه نگاوه کانی
 شه یان مه که وون ﴿إِنَّهُ لَكَرُءٌ عَذْرٌ مُبِينٌ﴾ بهرامتی شه یان دوزمنیکی ئاشکر اتانه ﴿إِنَّمَا يَأْتِرُكُمْ﴾
 بهرامتی (شه یان) فه و ماتان پی ده دات ﴿بِالسُّوءِ﴾ به ناوان ﴿وَالْخُسْفَانِ﴾ و خراپه ﴿وَأَنْ تَقُولُوا﴾ له گه ل
 هه لبه سنی شی وا ﴿عَلَى اللَّهِ﴾ به ده م خواوه ﴿مَا لَا تَقْلُمُونَ﴾ که نازانن

﴿وَلَا تَقِيلُ لَهُمْ﴾ کاتیک پیشان بو و تریت ﴿تَسْمِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ شوین نهو (قورئان) ه بکه ون که خوا
 نار دویه ته خوار وهه ﴿قَالَ أَوَلَمْ نَشْجِعْ مَا﴾ ده لئین: نه خیر به لگو شوین نهو ده که وین ﴿الْقَبِيلَ عَلَيْهِ
 ءَابَاءَهُ نَآ﴾ که باوو باپیر انمان له سهری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ﴾ نه گهر چسی باوو باپیر انیشیان
 ﴿لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا﴾ هیچ تن نه که بشتین ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ﴾ و گومرا بووین (پرتنمایش وهر نه گرن)
 ﴿وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نموونه ی نهو بی پروایانه ﴿كَمَثَلِ الَّذِي يَتَّبِعُ﴾ وهك یه کینک وایه که
 دهنگ له نازه لیک بکات ﴿يَمَّا لَا تَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَهْدَكَ﴾ ته نیا دهنگ و هاواره که نهی هیچ نایستی
 ﴿صُمٌّ﴾ نه مانه که پڼ ﴿بُكْرٌ﴾ لالن: (له ووتنی قسه ی دروست) ﴿عُمٌّ﴾ کویرن (له بینینی پڼ
 ی راست) ﴿فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ بویه تن ناگدن و ژیر نین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نهی نهو که سانه ی
 که پرواتان هیتاوه ﴿كُلُوا﴾ بخون ﴿مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ لهو خوارده منی به پاکانه ی
 کردو مانه بهر و زیشان ﴿وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ﴾ وه سوپاسی خوا بکه ن ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ نه گهر
 شیه ههر نهو ده بهرستن ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ﴾ نهو هی (که خوا) قه ده غدی کردو وه لیئان ته نها
 ﴿الْمَيْتَةَ﴾ مرداره وه بوو ﴿وَالَّذَمَّرُ﴾ و خوین (ی روشستو) ﴿وَالْحَمَّ الْخَنَازِيرَ﴾ و گوشتی بدراز ﴿وَمَا أَهْلَ
 بِهٖ﴾ و نهو هی که سهر براین ﴿لَقَرَّ اللَّهُ﴾ (به ناوی) غهیری خواوه ﴿فَمَنْ أَضَلُّ﴾ نه مجا ههر که سیتک
 ناچار بوو (به خوار دنی به کینک له مانه) ﴿غَيْرَ بَآءٍ﴾ بهی یاخی بوون ﴿وَلَا عَادُ﴾ و دهر چوون له سنوور
 ﴿فَلَا تَعْلَمُ عَلَيْهِ﴾ نهو وه هیچ گونا هیکلی له سهر نی به ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ بینگومان خوار لی
 خوشبووی میهره بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بینگومان نه وانه ی نهو نایه تانه ده شار نهو وه
 که خودا نار دویه ته خوار وهه ﴿مِنَ الْعَشِيبِ﴾ له تهورات ﴿وَمَشَرُونَ﴾ و ده یگور نهو وه ﴿يَوْمَئِذٍ
 قَلِيلًا﴾ بهر خینکی که م ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه ﴿مَا يَكُونُ فِي بُلُوْغِهِمْ إِلَّا نَزَارُ﴾ ناگر نه بیت هیچی تر ناچیته
 سکیانه وه ﴿وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وه خوا له پروری دواپی دا قسه بیان له گدل ناکات ﴿وَلَا
 يَرْحَمُهُمْ﴾ و پاکیان ناکاته وهه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای سه ختیا ن ده بیت ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ
 أَسْلَمُوا لَكُمْ﴾ نا نه وانه که سانیکن که گومرای یان کپی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ بهر ننموونی ﴿وَالْعَذَابُ
 يَنْتَفِرُّ﴾ وه سزا (یان کپی) به لی خوشبوون ﴿فَمَا أَضْبَرْتُمْ عَلَى النَّارِ﴾ نای چهند خور اگر ن له سهر
 ناگر ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ إِلَيْكُمُ الْعَشِيبَ الْحَبْلُ﴾ نه مه (همووی) به هو ی نهو وهیه که خوا کتیه (پیروزه) کانی
 نار دوته خوار وه بهر استی ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ أَتَوْا﴾ وه بینگومان نه وانه ی دوو بهر کیان تیکهوت ﴿فِي
 الْعَشِيبِ﴾ له تهوراتدا ﴿لِيُثْقَلَ عَلَيْهِمُ﴾ له دوو بهر که کی (وادان) که دوورن (لهیه ک
 کهوتن) ﴿۝﴾

﴿لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وَجْهَكُمْ﴾ چا که نه وه نی به که پروو بکه نه ﴿قَبْلِ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ بهر وه پروژ هه لات و پروژاوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به لکو چا که نه وه به ﴿مَنْ آمَنَ بِاللهِ﴾ که مروف بر وای بی به خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه به پروژی دوا بی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه به فرشته کان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه به کتیه کان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه به پیغه بهران ﴿وَعَلَى الْقَالِ﴾ وه دارایی خزی به خشی ﴿عَلَى حَيْثُ﴾ له گهل نه وه ی که خوشی ده ویت ﴿ذَوِ الْقُرَى﴾ به خزمان ﴿وَالَّذِينَ﴾ و به هه تیوان ﴿وَالَّذِينَ﴾ و به بی نه وایان (هه ژاران) ﴿وَالَّذِينَ السَّيْلِ﴾ و به بر تیوانی که م ده ست ﴿وَالَّذِينَ﴾ و به سوال که ران ﴿وَالَّذِينَ﴾ و له بری ی تازاد کردنی کفیله کاند ا ﴿وَالَّذِينَ الصَّلَاةَ﴾ وه نویژی به چا کی کردیت ﴿وَعَلَى الْقُرَى﴾ و زه کانی دابیت ﴿وَالَّذِينَ يَحْتَدِيهِمْ﴾ و به یمان به جی هینه ران ﴿إِذَا عَزَمُوا﴾ کاتیک که به بهمانیان دابیت ﴿وَالَّذِينَ﴾ و خور اگران ﴿فِي الْأَسْوَ﴾ له کانی نه نگده ستی ﴿وَالَّذِينَ﴾ و نه خوشی ﴿وَالَّذِينَ﴾ و له کانی جهنگدا ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ نا نه وانه که راسنیان کرد ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ وه هه رله وانه پاریز کاران ﴿يَتْلُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی که پرواتان هیناوه ﴿كَيْتَ عَلَى الْقَصَاصِ﴾ پیویست کراوه له سهر تان توله سهند نه وه ﴿فِي الْقَتْلِ﴾ له کورژاواندا (به به کسان) ﴿لَعَنُوا الْحَرِّ﴾ که سی تازاد به که سی تازاد ﴿وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ﴾ و بهندهش به بهنده ﴿وَالَّذِينَ بِالْأَنْفِ﴾ و ژن به ژن (میننه به میننه) ﴿فَرَعَفَى لَهُ﴾ نه مجا هه که سینک به خشرا ﴿مِنْ آخِرِهِ﴾ له لایه ن بر ایه کی دینی به وه ﴿شَيْءٌ﴾ به به شیتک (له خویننه که) ﴿قَاتِلَ عِ الْغُرُفِ﴾ نه بی (خز مه کانی تر) به به وه ی بکه ن به باشی ﴿وَالَّذِينَ بِالْأَنْفِ﴾ (بکوزیش) به چا کی خویننه که بدات ﴿ذَلِكَ تَخْفِيفٌ﴾ نه مه سوو ککردنه ﴿مَنْ رَبُّكُمْ وَرَحْمَةٌ﴾ له بهر وه ردگار تانه وه و میهره بانی به ﴿فَمَنْ تَعَذَّى بِعَذَابِكَ﴾ نه مجا هه که سینک دوا ی نه مه ده ست دریژی کرد ﴿فَلَهُ عَذَابُ أَلِيمٌ﴾ بوته و هه به سزای به سوی، (به تازار) ﴿وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ﴾ له کوشته وه و توله سهند نه وه دا ژبان بو نیوه هه به ﴿وَالَّذِينَ بِالْأَنْفِ﴾ نه ی هوشمه ندان ﴿لَعَنَّا كُمْ تَتَّقُونَ﴾ به لکو خوتان پاریز ﴿كَيْتَ عَلَى كُمْ﴾ پیویست کراوه له سهر تان ﴿إِذَا خَظَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ﴾ کاتیک به کینکتان له سهر مه ر گدا بوو ﴿إِنْ تَرَكْتُمْ حَيْرًا﴾ نه گهر مالی له باش به جی ما ﴿الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ﴾ وه سیه تکر دن به باشی بو دایک و باوک ﴿وَالَّذِينَ بِالْغُرُفِ﴾ و خزمان (تک که میراتیان بهر نه که و ی) به جوانی و پیکو پیکی ؟ ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ پیویست کراوه له سهر پاریز کاران ﴿فَمَنْ يَدَّكُ﴾ نه مجا هه که سینک وه سیه نه که ی گوری ﴿بَعْدَ مَا سَمِعْتُمْ﴾ دوا ی بیستی ﴿فَرَأَيْنَا آيَاتَهُ﴾ نه وه گونا می (تاوانی) ﴿عَلَى الَّذِينَ يَسُدُّونَهُ﴾ هه له ملی نه و که سانه دایه که ده ی گورن ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ بیگومان خواش یسهری زانایه ﴿

﴿أَجَلٌ لَّكُمْ لَيْلَةُ الْيَمَارِ﴾ ریتان بین در او له شه وانی پوژوو (ی پرمه زان) دا ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ يَسِيعَ كُفْرَ﴾
 كه بچه نه لای ژنه کانتان ﴿هُنَّ لَيَالٍ لَّكُم﴾ شه وانی پوژوو پوژواکن ﴿وَأَنْتُمْ لَبَّاسُ لَهْنٍ﴾ وه یتوه ش
 پوژوو پوژواکن ﴿عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَلَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾ خوا ده پزانی كه یتوه ناپاکیتان له خوژتان
 ده کرد ﴿فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾ پویه په شیمانی لسی گیرا کردن ﴿وَعَفَا عَنْكُمْ﴾ وه لیتان خوش بوو ﴿فَاللَّيْلِ
 بِشِيرُوهُنَّ﴾ تیر له یتاوه (به شه و) بچه لایان ﴿وَأَنْتُمْ أَمَّا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ وه به دل بخوازن نه وی
 كه خوا پوی نویون (له مندل) ﴿وَمَكُلُوا وَاشْرَبُوا﴾ وه بخون و بخونه وه ﴿حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَكُمْ﴾
 مه تا پزتان جیا ده پشه وه ﴿الْحَبِيطَ الْأَبِیْضَ﴾ پوشته ی سی (پوژ) ﴿مِنَ الْحَبِيطِ الْأَسْوَدِ﴾ له پوشته ی
 پرمی (شه و) ﴿مِنَ الْفَجْرِ﴾ له شه به قدا ﴿ثُمَّ انْبَسَا فِي الْوَيْلِ﴾ له پاشان پوژوو كه تان ته و او
 بکه ن تاشه وی دواپی ﴿وَلَا تَبْشُرُوهُنَّ﴾ وه مه چنه لای ژنه کانتان ﴿وَأَنْتُمْ عَنْكُمْ فِي الْمَسْجِدِ﴾ له کانتیکدا
 كه له مزگه وتدا مابنه وه پوژوا پد رستی ﴿يَذَلِكِ حُدُودُ اللَّهِ﴾ نه مانه سنوورانی خودان و ﴿فَلَا تَقْرُبُوهَا﴾
 نزیکیان مه كه ونه وه ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ تا و خوا باسی فرمانی خوی ده کات پوژو خه لکی
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ تا خویان پاریزن ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ﴾ مالی به کتری
 مه خون له ناو خوژتاندا به ناپه و ﴿وَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهَا إِذَا تُكْرِهُ﴾ وه به (به رتیل) مه پده نه به کار به دهستان
 و فخر مانداران ﴿لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ﴾ پوژو وی به شیک له مالی خه لکی بخون به گونه
 ﴿وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ له کانتیکدا یتوه ش ده زان ﴿يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ﴾ پرسیارت لسی ده کهن ده باره ی
 نوی بونه وه ی مانگه نویکان ﴿قُلْ هِيَ مَوْفِقَةُ النَّاسِ وَالتَّحِيَّاتُ﴾ بلی نه مانه نیشانه ی کاته کانتن پوژ
 خه لکی و پوژو ج ﴿وَلَيْسَ الْبِرُّ﴾ وه چا که نه وه نی به ﴿بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا﴾ كه له پستی مال
 و خانووه کانه وه بچه ژووره وه ﴿وَلَيْسَ الْبِرُّ مِنَ الْبِرِّ﴾ به لکو چا که نه وه به نه و کسه پاریز کار و له
 خوا ترس بیت ﴿وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا﴾ وه بچه مال کانه له ده رگا کانه وه ﴿وَأَنْتُمْ أَمَّا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ
 تَقْلِيحُوتَ﴾ وه له خوا بترسن تا پزگار بین ﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جهنگ بکه نه پری ی خوا و
 ﴿الَّذِينَ يَقْتُلُونَكُمْ﴾ له گهل نه وانه ی جهنگشان له گهلدا ده کهن ﴿وَلَا تَقْتُلُوا﴾ وه دهست درنوی
 مه کهن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ به راستی خودا دهست درنوی که رانی خوش ناویت ﴿۵۵﴾

﴿وَأَقْبَلُوا فِيهَا خُفْرًا﴾ بیان کورن (کافران) له ههر شویونی دهستان که وین و زال بوون به سهر باند
 ﴿وَأَخْرَجُوا﴾ وه دهر یان بکهن ﴿مَنْ حَيْثُ أَخْرَجُوا﴾ لهو شوینانده ی که یتوه یان لی دهر کردوه ﴿وَأَلْقَتْهُ الشَّيْطَانُ
 الْفَقْلَ﴾ لادن له ری به کتابه رستی خوی گه و ره له خه لک کوشتن سهخت و گه و ره تره ﴿وَلَا تَقْبَلُوا لَهُ﴾ جه نگیان
 له گهل مه کهن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ له لای مز گه و تی که عبده دا ﴿حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ تانه وان له وندا نه جه نگیان
 له گهل تان دا ﴿وَإِنْ قَالُوا﴾ نه مجانه گهر جه نگیان له گهل تان دا ﴿وَأَقْبَلُوا﴾ یتوه ش به جه نگیان له گهل تان دا ﴿كَذَلِكَ جَزَا
 الْكَافِرِينَ﴾ نه مه به توله ی بی بر و یان ﴿وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بِلَهِّكُمْ﴾ به لام نه گهر ده ستیان هه لگرت (له جه نگیان) ﴿وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
 بِلَهِّكُمْ﴾ نه و اخوای گه و ره لیخو شبوو میهر دانه ﴿وَقَبِلُوا﴾ جه نگیان له گهل بکهن ﴿حَتَّى لَا تَكُونَ
 مِنْهُمْ﴾ تادور منایه تی بو تاین و ها و له بر یاردان نه مینی ﴿وَكَوْنُ الَّذِينَ﴾ وه تاین و ملکه چی همر یو خواده بیت ﴿وَإِنْ
 أَنْتُمْ إِلَّا بِلَهِّكُمْ﴾ نه مجانه گهر ده ستیان هه لگرت ﴿فَلَا عُدْوَانَ﴾ یتره ده ست در تری نی به ﴿إِلَّا عَلَى الَّذِينَ﴾ مه گهر له سهر
 ستم کاران نه بیت ﴿الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ریزی مانگی حرام بهر انبه بهر نگر تنی له وانه بو مانگی
 حرام ده بیت ﴿وَأَخْرَجَتْ قِصَاصًا﴾ شکاندنی ههر ریزی نکیش توله ی هدیه ﴿فَمَنْ أَغْدَى عَلَيْكُمْ﴾ جا ههر که سیک
 ده ست در تری کرده سهر تان ﴿فَأَقْبَلُوا عَلَيْهِ﴾ یتوه ش ده ست در تری بکهن سهری ﴿بِمِثْلِ مَا أَغْدَى عَلَيْكُمْ﴾
 به و تنه ی ده ست در تری کردنه که ی نه و بو یتوه ﴿وَأَنْتُمْ وَاللَّهُ﴾ وه له خوا بتر سن ﴿وَأَنْتُمْ وَاللَّهُ﴾ وه بزائن
 که خوا ﴿مَنْ كَفَرَ﴾ له گهل پارتی کارانه ﴿وَأَنْتُمْ وَاللَّهُ﴾ وه دارایی خو تان به سخت بکهن له
 ری ی خوادا ﴿وَلَا تَقْلُوا بِالْأَيْدِي﴾ وه به ده ستی خو تان خو تان مه خه نه تیا چو ونه وه ﴿وَأَخْسُوا﴾ وه
 چاکه بکهن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی خوا چاکه کارانی خوش ده ویت ﴿وَأَقْبَلُوا الْحُجَّ وَالْعُمْرَةَ﴾
 حه ج و عومره (تان که ده ست پی کرد) ته نها بو خوا به ته وای بیکهن ﴿وَإِنْ أَخْبِرْتُمْ﴾ نه مجانه گهر ههر
 (قه دهغه کران) ﴿فَمَا اسْتَسْرِعِينَ الْهَدْيَ﴾ نه و سا چیشان بو هه لسور له قوربانی (سهری بپرن) ﴿وَلَا تَقْلُوا
 زُؤْسَكُمْ﴾ وه سهر تان مه تاشن ﴿حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ﴾ تا قوربانی به که ده گاته چی ی دیاری کراوی خوی ﴿فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
 مَرِيضًا﴾ نه مجا ههر که سیک له یتوه نه خوش بوو ﴿أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ﴾ یان نازارنک له سهر یدا بوو ﴿فَعِدَّتُهُ
 مِنْ ضَرَامٍ﴾ (نه گهر سهری ناشی) بریتی به ک بدات که پوزوو (ی سنی پوزوه) ﴿أَوْ صَدَقَ أَوْ شَكَّ﴾ یان خیرنک
 یان قوربانی به کات ﴿وَإِذَا أُنْمِتَ﴾ جا کاتنک دنیا بوون (ترس نه بوو) ﴿فَمَنْ شَرَعَ بِالْعُمْرَةِ﴾ نه مجا نه و که سهری
 به هره مند بوو به جه نینانی عومره ﴿إِلَى الْحُجَّ﴾ ناکاتی حه ج ﴿فَمَا اسْتَسْرِعِينَ الْهَدْيَ﴾ نه و چی بو هه لسور له
 قوربانی (بیکات) ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ وه نه گهر به کتیک نه ببوو ﴿فَصَيَّامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ﴾ با سنی پوزوه به پوزوو بیت
 له کاتی حه جدا ﴿وَسَعَى فَا رَجَعْتُ﴾ وه حه ویت پوزوی تریش کاتنک گهراته وه ﴿ثَلَاثَ عَشْرَةَ كَأَيِّدًا﴾ نه مه ده بیت ده
 پوزوی ته و او ﴿وَالَّذِينَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ حَاضِرُ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ نه مه بو که سیکه که (خوی) و که س و کاری دانیش تووی
 ده ورو بهری (مسجد الحرام) نه بیت ﴿وَأَنْتُمْ وَاللَّهُ﴾ وه له خوا بتر سن ﴿وَأَقْبَلُوا﴾ وه بزائن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
 الْعِقَابِ﴾ که به راستی خوا خا و نه تی توله و سزای سهخته

﴿الْحَيُّ أَشْهُرُ مَعْلُومَتُ﴾ (کاتی) حج له چهند مانگینکی دیاری کړاودایه ﴿فَتَنَ فَرَضَ فِيهِمْ الْحَيَّ﴾
 نه مجا هر که سیتک له مانگاندا حجی له سهر خوی پیوست کرد ﴿وَلَا زَنَ﴾ بایتر نه چینه لای
 زن ﴿وَلَا ضَوْفَ﴾ وه به کاری نه کات ﴿وَلَا جَدَالَ﴾ وه ده مه قاله نه کات ﴿فِي الْحَيَّ﴾ له حج جدا
 ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هر چی بکه نه چاکه ﴿يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾ خواپسی ده زانی ﴿وَيَسْأَلُكُمْ﴾ وه
 توشو (ی پاریز کاری) و له خوا ترسان هلبگرن ﴿فَإِنَّ خَيْرَ الْإِنْسَانِ الَّذِي﴾ که باشترین توشو
 له خوا ترسانه ﴿وَأَتَّقُونَ بِتِائِبٍ﴾ وه له من بترسن نهی هوشمه ندان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾
 گونا هنان له سهر نی به ﴿أَنْ تَتَّخِذُوا فُضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ﴾ که دوا ی پوزی پوره دگارتان بکه ون
 ﴿فَإِذَا أَقْبَضْتُمْ مِنْ عَرَضٍ﴾ نه مجا کاتیک بلاوه تان لینکرد و گه پانه وه له عهره فات ﴿فَإِذَا كُنتُمْ﴾
 ناوی خوا بیتن ﴿عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ﴾ له لای (مشعر الحرام) دا ﴿وَأَذْكُرُوا كَمَا عَدَدْتُمْ﴾
 وه بادی خودا بکه نه دینموونی کردن ﴿وَأَنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الصَّالِحِينَ﴾ با له پیش نه وه شایته
 له گو مرابان بوین ﴿ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ﴾ له پاشان بگه دینته وه له و شویته ی خه لکی
 لی ی ده گه دینته وه ﴿وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ وه دوا ی لی خوشبوون بکه نه خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾
 بینگومان خوا لی خوشبوو میهره بانه ﴿فَإِذَا أَقْبَضْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ﴾ نه مجا کاتیک هر کان و واجباتی
 حه جتان نه و او کرد ﴿فَإِذَا كُنتُمْ﴾ بادی خوا بکه نه ﴿كَذِكْرِكُمْ آيَاتِكُمْ﴾ وه ناوبردنتان پو
 باور بایرانتان ﴿أَوْ أَشِدَّ ذِكْرًا﴾ بان زورتر له ناوی نه وان ﴿فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ﴾ نه مجا هی واهیه
 له خه لکی (هر داوی دنیا ده کات و) ده لیت ﴿رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا﴾ خوابه بمانده ری له دنیا دا
 ﴿وَمَا لَنَا فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ وه (نه وانه) هیچ به شینکیان نی به له پوزی دوا یی دا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ﴾
 یقول ﴿وَهُمْ وَاشْهَيْهِ دُنْيَا﴾ ده لیت ﴿رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ﴾ خوابه هم
 له دنیا و هم له پوزی دوا پیدا خیر و خوشیمان پی بده ﴿وَقَدْ عَذَابَ النَّارِ﴾ وه بمان پاریزه له سزای
 ناگر ﴿أُولَئِكَ﴾ نا نه وانه ﴿لَهُمْ نَصِيبٌ﴾ به شینکیان هیه ﴿مِمَّا كَسَبُوا﴾ له وهی که کردووبانه
 ﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ وه خوا ی گه ورو زور خیرایه له لیهر سینه وده ﴿

﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ﴾ ناولی خوا بهرن (الله اکبر بکهن) ﴿فَإِنِّي أَنَا مَعْدُودَاتٍ﴾ له چهند رورنکی دیاری
 کړاودا ﴿فَعَن تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ همر که سینک په له بکات له دوو روردا (همر سنی جهمه ره که بهر دباران
 بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ﴾ گوناھی ناگات ﴿وَمَنْ تَأَخَّرَ﴾ وه همر که سینکیش دوا بکه ویت (سنی رور
 په جم بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ لَمَنِ أَتَقَى﴾ گوناھی له سهر نی په بؤ که سینک پاریز کاری بکات و له خوا
 بترسیت ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن و (له سزای) خوتان پیارنزن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَكُمْ﴾ وه بزائن که
 ټپوه ﴿إِنَّهُ تَحْشُرُونَ﴾ بولای نه و (نه گهر ټپه ووه) کتوده کړ ټپه ووه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له ناوځه لکي
 که سانیک هن ﴿يُتَجَبَّلُ قَوْلُهُ﴾ که به قسه سهر سامت ده کات ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له م زبانی دنیادا
 ﴿وَنُفِهُدُ اللَّهِ﴾ وه خوا ده کات به شاهد ﴿عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ﴾ له سهر (راسنی) نه ووی له دلیا به تی
 ﴿وَهُوَ الَّذِي خَصَّيْرُ﴾ که چی نه و دوزمنیکی سهر سه خته ﴿وَإِذَا تَوَلَّى﴾ وه کاتیک پشني هه لکړد
 ﴿سَعَى﴾ هه ول ده دات ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه وی دا (له وولاتدا) ﴿لِيُقْسِدَ فِيهَا﴾ بؤ نه ووی خرابه ی
 ټپدا بکات ﴿وَنُفِهُدُ الْكَرْبِ وَالنَّسْلِ﴾ وه کشتو کال و وه چوه نه ووه له ناو بیات ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ﴾
 وه خوا خرابه کاری خوش ناویت ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُ﴾ وه کاتیک پی ی بو و تربت ﴿أَتَى اللَّهَ﴾ له خوا
 بترسه ﴿أَلَا إِنَّهُ أَعْلَمُ بِالْأَشْيَاءِ﴾ دهمار ده یگری بؤ بهد کړداریی ﴿فَيَحْشُرُهُ رَجَعَهُ﴾ جا نه و دوزه خی
 به سه ﴿وَأَيُّشَ الْمَهَادُ﴾ که به دترسن جیگایه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له ناوځه لکیش که سانیک هن
 ﴿مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ﴾ که گیانی خوی ده غرو شیت ﴿أَتَيْتُمَا مَرْصَاتِ اللَّهِ﴾ بؤ په زامه ندی خوا
 ﴿وَاللَّهُ زَوْفٌ بِالْعِبَادِ﴾ وه خوا میهره بانه به بنده کان ﴿يَتَأْتِيهَا الْبَرِّتُ أَكْثَرًا﴾ له ی بر واداران
 ﴿أَذْخُلُوا فِي السُّبُلِ كَأَفَّةٍ﴾ هه موو به ته ووی بچنه نار نیسلامه ووه ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه دوی
 هه نگاوه کانی شه بتان مه که ون ﴿إِنَّهُ لَكُم مَعْدُومِينَ﴾ چونکه بنگومان نه و دوزمنیکی ناشکر اتانه ﴿فَإِنْ زُلْزِلْتُمْ﴾
 نه مچا نه گهر لانتا (هه لخلیسکان) ﴿فَمِنْ بَعْدِ مَا﴾ دوی نه ووی ﴿جَاءَ تَكْرُرُ الْبَرِّتِ﴾ که
 نیشانه ناشکر اکنان بوهات ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ نه ووه چاک بزائن که خوا ﴿عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ زال و کار
 دروسته ﴿حَلَّ يَطْرُونَ﴾ نایا نه وانه چاوه پروان ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ﴾ خوابان بؤ بیت ﴿فِي ظُلُلٍ﴾
 له ناو چهند پارچه ﴿فَمِنَ الْعَمَاءِ﴾ هه وریکی سبی دا ﴿وَأَعْلَمُكُمْ﴾ هه ووه ها فرشته کان (یان بؤین)
 ﴿وَقَضَى الْأَمْرَ﴾ وه کاره که کتوایی پی بیت ﴿وَاللَّيْلُ تَرْجَعُ الْأُمُورُ﴾ وه هه موو کاتیک هه بولای خوا
 ده گهر ټپه ووه

﴿سَلِّمْ عَلٰى اِسْرَءٰىلَ﴾ (نه ی موحده ممد) ﴿لَهٗ بِنٰى نِيسِرَاطِیلَ پیر سه﴾ ﴿كَرَّءَ الْاَشْطَرِیْنَ اَنِیْرَیْنِ﴾ که چند به لگه و
 نیشانه ی رُوشنمان داوه بهوان ﴿وَمَنْ یَّدَلَّ﴾ وه هدر که سینک پیگوریت ﴿بِعَمَّةِ اللّٰهِ﴾ به هره ی (ریشمورنی) خوا
 ﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُ﴾ دوا ی نه وه ی که دهستی کهوت ﴿فَإِنَّ اللّٰهَ شَدِیدُ الْعِقَابِ﴾ نه وه پیگومان خوداتوله ی زور سه خته
 ﴿رَبِّیْنَ الَّذِیْنَ کَفَرُوا﴾ جوان کراوه بؤ یی بر وایان (ناسویاس کهران) ﴿الْحَیْوةُ الدُّنْیَا﴾ ژبانی دونیا (به جورنک)
 ﴿وَنَحْرُوْنَ مِنْ اٰیٰتِیْنَ اَمْسُوْا﴾ که گانه ده کهن به بر واداران ﴿وَالَّذِیْنَ اٰتَقَوْا﴾ (به لام پایه ی) نه وانه ی له خوا تر سن
 ﴿فَوَقَّهٖمُ یَوْمَ الْقِیَمَةِ﴾ گه لی بهر زتره لهوان له رُوزی دوا پیدا ﴿وَاللّٰهُ یَرْزُقُ﴾ وه خودا رُزق و رُوزی ده دات
 ﴿مَنْ یَّشَآءُ﴾ به هدر که سینک که به ویت ﴿بَعْدَ حَیَاتٍ﴾ به یی شومار و حساب کردن ﴿كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 خدکسی بهک کؤ مهله بون (به سرو وشت) ﴿فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِیْنَ﴾ نه مجا خودا پیغه بهرانی نارد ﴿مُبَشِّرِیْنَ﴾
 به مژده مهر ﴿وَمُنْذِرِیْنَ﴾ و ترسیتهر ﴿وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْکِتٰبَ بِالْحَقِّ﴾ وه کتبی راستی و دروستی له گه لدا
 ناردونه خواره وه ﴿لِیَحْکُمَ بَیْنَ النَّاسِ﴾ تا بر بار بدات و حوکم بکات له ناو خدکسی دا ﴿فِیْمَا اَخْتَلَفُوْا فِیْهِ﴾
 لهو شتانه ی که جیاواز و دو بهر هک بون تیایدا ﴿وَمَا اَخْتَلَفَ فِیْهِ﴾ وه کهس جیاواز و دو بهر هکی
 نه کرد له کتبی ناسمانیدا ﴿اِلَّا الَّذِیْنَ اُوْحُوْا﴾ مه گهر نه وانه ی که کتیبان یی درابو ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ دوا ی نه وه ی
 ﴿مَا جَآءَهُمْ اٰیٰتُنَا﴾ نیشانه و به لگه ی رُوشنمان بؤ هات ﴿بَعَثَ بَیْنَهُمْ﴾ به هزی حه ساده نی ناو خویانه وه
 ﴿فَهَدٰى اللّٰهُ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا﴾ نه مجا خوا خزی ریشمورنی بر وادارانی کرد ﴿لِیَمَّا اَخْتَلَفُوْا فِیْهِ مِنَ الْحَقِّ بِاٰیٰتِنَا﴾ بؤ
 نه و رینگا راسته ی که دو بهر هکیان تیادا ده کرد ﴿وَاللّٰهُ یَهْدِیْ مَنْ یَّشَآءُ﴾ وه خوا کئی ی بویت ریشمورنی ده کات
 ﴿اِلٰی صِرَاطٍ مُسْتَقِیْمٍ﴾ بؤ ریشازی راست ﴿اَمْرٌ حَسْبُكُمْ﴾ نایا واتان زانیسوه ﴿اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ﴾ که ده چنده
 به هه شت ﴿وَلَمَّا یَاۤئِکُمْ مِّنْ اٰیٰتِیْنَ خَلَوْنَ فِیْکُمْ﴾ که چی هیشتا نه هاتوته ریشان نه وه ی له ناره حتی تووشی نه وانه
 بون که له پیش توهه تیهرین ﴿مَسَّهٗمُ الْاَسَآءُ وَالْاَضْرَآءُ﴾ (که له رینی خوا دا) دوو چاری سه ختی و زهره و
 زبان بون ﴿وَرَزَّلُوْا﴾ وه زور به توندی ته کان دران و زور یان بو هات ﴿حَتّٰی یَقُوْلَ الرَّسُوْلُ وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ﴾
 به رنه گینگ که پیغه بهر هکی و نه وانه ی که بر وایان هیتابو و له گه لدا ده یان ووت ﴿مَنْیَ نَضَّرَ اللّٰهُ﴾ سه رکه و تنی
 خوا که ی دیت ﴿اَلَا اِنَّ نَضَّرَ اللّٰهُ فَرِیْقًا﴾ ناگادار بن و دلبابن به راستی سه رکه و تنی خوا نریکه ﴿یَنْتَقِلُوْكَ﴾
 پر سیارت لی ده کهن ﴿مَا ذَا یُفْقَرُوْنَ﴾ چی به خشن (له رینی خوا دا) ﴿قُلْ مَا اَنْفَقْتُ﴾ بلی: نه وی ده به خشن
 ﴿فِیْ خَیْرٍ﴾ له مالی پاک و حه لال ﴿فَلِلّٰهِ الدِّیْنُ﴾ بایق باوک و دایک ﴿وَالْاٰقِرِبٰیْنَ﴾ و خزمانی نریک ﴿وَالْاَلْسِنَیْ﴾ و
 هدیوان ﴿وَالْمَسْکِیْنَ﴾ و هه ژاران ﴿وَالَّذِیْنَ اَنْتَبِیْیٰلُ﴾ و ریشوارانی کهم ده ست ﴿وَمَا تَفْعَلُوْنَ خَیْرٍ﴾ وه هدر چی بکهن
 له چاکه ﴿فَاِنَّ اللّٰهَ بِوَعْدِهِ عَلِیْمٌ﴾ نه وه پیگومان خوا ناگاداره لی ی ﴿۝﴾

﴿كَيْبَ عَلَيْكُمْ الْقِتَالُ﴾ جهنگتان له سهر پتو یست کرا ﴿وَهُوَ كَرُّ لَكُمْ﴾ که لاتان ناخوشه ﴿وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ وه نه گونجی شتیکتان پی ناخوش بی ﴿وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ که چی باش و خیر بیت بؤتان ﴿وَعَسَىٰ أَنْ تَحِبُّوا شَيْئًا﴾ وه نه گونجی شتیکتان پی خوش بی ﴿وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ﴾ و خراب بیت بؤتان ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وه خوا (چاک و خرابی تپوه) نه زانیت ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ و تپوه نایزان ﴿يَقُولُونَ﴾ پر سیارت لی ده کهن ﴿عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ﴾ ده باره ی مانگی حه رام ﴿فِتَالٍ فِيهِ﴾ جهنگ کردن نیادا ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿فِتَالٍ فِيهِ كَبِيرٌ﴾ جهنگ له مانگی حه رام دا گونا هیک کی گه وره به ﴿وَصَدَّقَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ به لام به ره هل سی ربازی خوا ﴿وَكُفِّرْ بِهِ﴾ وه بی پروایی بی ﴿وَالْتَسِعَ الْحَرَامُ﴾ وه (بی گری موسولمانان) له مزگه وتی حه رام ﴿وَالْخَرَجُ أَهْلِي وَمِثْلَهُ﴾ و ده ر کردنی خه لکی نه و مزگه وتی لی ﴿أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ گه وره تره لای خوا (له جهنگ کردن له مانگی حه رامدا) ﴿وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ﴾ وه ها و نه پیدا کردن بو خود او و ه و نه دان بو به شیمان کردنه وه ی موسلمان گه وره تره له (پیاو) کوشش (له و مانگه دا) ﴿وَلَا يَزَالُونَ يَقْتُلُونَكُمْ﴾ به رده و ام ده ست هه ل نا گرن و جهنگتان له گه لدا ده کهن ﴿حَتَّىٰ يَبْرُزُوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ﴾ تاپه شیمانان بکه نه وه له دینه که تان ﴿إِنْ أَسْطَفَعُوا﴾ نه گهر بتوانن ﴿وَمَنْ يَزِيدْكُمْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ﴾ و ده ر که سبتک له تپوه له دینی خوی هه ل بگه ر پته وه ﴿وَيَسْتَكْفُرْ﴾ وه به بی پروایی بمری ﴿فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ نا نه وانه هه سوو کرده وه کانیا بوج نه بیته وه ﴿فِي اللَّهِ تَوَكَّلْ﴾ له دونیا و دوار و زیشدا ﴿وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ وه نه وانه بارو ها و ده می نا گرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تپیدا ده میته وه به تیجگاری ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانه ی پروایان هینا ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ وه وانه ی کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیگوشان له بی ی خوا دا ﴿أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ﴾ نا نه وانه چا و ه پروانی میهره بانی خودان ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوا لی خوش بوو میهره بانه ﴿يَقُولُونَ﴾ نه ی موحه مده پر سیارت لی ده کهن ﴿عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ﴾ ده باره ی عه ره ق و قومار ﴿قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ﴾ بلی له م دوانه دا گونا می گه وره هه به ﴿وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ﴾ و چند قازانجیک هه به بو خه لکی ﴿وَأَثْمُهُمَا أَكْبَرُ﴾ به لام گونا هه که بیان گه وره تره ﴿مِنْ ثَمَرِهِمَا﴾ له سوود و قازانجه که بیان ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه پر سیارت لی ده کهن ﴿مَا ذَا بُغْيُوتُ﴾ چی بیه خشن ﴿قُلْ أَعْمَقُ﴾ بلی نه وه ی لی تان زیاده ﴿كَذَٰلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ نا و ه ها خودا به لگه کان بوون ده کانه وه بؤتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا بیر بکه نه وه ﴿

﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له کاری دنیا و دوار و ژتان ﴿وَمَسْكُونَتِكَ﴾ وهر سیارت لی ده کهن ﴿عَنِ النَّسَمِ﴾
له باره ی هه تیوان (که چون بن له گه لیاندا) ﴿قُلْ إِصْلَاحٌ لِّهَمْ خَيْرٌ﴾ بلی چاکسازی (تیکه لاوی کردن)
بۆ نه وان چاکسره ﴿وَأَنْ تَحْظُرَهُمْ فَاخْوَانُكُمْ﴾ وهه گهر تیکه ل بین له گه لیاندا (قهینا کات چونکه)
بر اتانن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ﴾ وهه خوا ده زانی کی خرابه کار و کی چاکه کاره (له گه ل هه تیوان)
﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَخَذْتَهُمْ﴾ نه گهر خوا بیویستایه دو چاری ره نج و ناره خمتی ده کردن ﴿إِنْ اللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زال و کار دروسته ﴿وَلَا تُشْكُوا لِلْمُشْرِكِينَ﴾ ژناتی هاویهش بهیدا کهر ماره
مه کهن ﴿حَتَّى يُؤْمِنُوا﴾ تابروا ده هیتن ﴿وَلَا مَنَّةَ مُؤْمِنَةٍ﴾ که نیزه کینکی بر وادار ﴿خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ﴾ باشتره
له ژنه (نازادینکی) هاویهش بهیدا کهر ﴿وَلَوْ أَنْجَبْتَهُمْ﴾ با (هاویهش بهیدا کهره که) سه رسامیشی
کردن (به جوانی بان داراییان) ﴿وَلَا تُشْكُوا لِلْمُشْرِكِينَ﴾ وهه ژناتی موسلمان ماره مه کهن له هاویهش
بهیدا کهران ﴿حَتَّى يُؤْمِنُوا﴾ تابروا ده هیتن ﴿وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ﴾ وهه کزیله به کی بر وادار ﴿خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ﴾
باشتره له (نازادینکی) هاویهش بهیدا کهر ﴿وَلَوْ أَنْجَبْتَهُمْ﴾ با سه رسامیشی کردن (به دارایی یا
جوانیان) ﴿أَوَلَيْكَ يَدْعُونَ إِلَى التَّارِ﴾ نه وانه بانگ (ی خه لک) ده کهن بۆ ناو ناگر ﴿وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ﴾
به لام خوا (خه لک) بانگ ده کات بۆ به هه شت ﴿وَالْمَغْفِرَ بِإِذْنِهِ﴾ ولینخوش بوون به فهرمانی خوی
﴿وَيُؤَيِّنُ الْبَنِيَّةَ لِلنَّاسِ﴾ وهه نیشانه کانی خوی دوشن ده کانه وهه بۆ خه لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ به لکو
بیریکه نه وه ﴿وَمَسْكُونَتِكَ عَنِ الْمُجِيزِ﴾ وهه سیارت لی ده کهن ده باره ی حمیز ﴿قُلْ هُوَ أَذَى﴾ بلی حمیز
شازاره ﴿فَأَعْرِضْ لَوِ الْيَسَاءَ﴾ که وانه دوور بکه ونه وهه له هاوسه ره کانتان ﴿فِي الْمَجِيزِ﴾ له کاتی حمیز
﴿وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ﴾ وهه نزدیکان له گه لدا مه کهن ﴿حَتَّى يَظْهَرْنَ﴾ تا پاک ده بنده وهه ﴿فَإِذَا ظَهَرْنَ﴾ که خویان
شت (دوای پاک بوونه وهه) ﴿فَأْتُوهُنَّ﴾ نه مجا بچه لایان ﴿مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ﴾ لهو شوینده وهه که خوا
فهرمانی پیداون ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ به راستی خوا تهویه کارانی خوش ده ویت ﴿وَيُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ﴾
و پاکانی خوش ده ویت ﴿يَسْأَلُكُمْ حَرْثُ لَكُمْ﴾ ژنه کانتان کینگه ی خوتانن ﴿فَأْتُوا حَرْثَكُمْ﴾ جا
تزو بوه شویننه ناو کینگه که تانه وهه (مه به ست چونه لایانه) ﴿أَنْ يَشْتَرُوا﴾ به هه رشینده وهه که ده تانه وی
(له شوینی تایبه تی خوی که پیشه وهیه نه که دواوه) ﴿وَقَدِّمُوا لِنَفْسِكُمْ﴾ کرده وهی باش پینش بخه
بۆ خوتان ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَالْعَمَلُوا أَنْتُمْ مُلْكُوهُ﴾ وهه بزائن و دلشایان که به خزمه تی ده گن
﴿وَيُفَرِّقُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وهه مرده بده به بر واداران ﴿وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً﴾ نه کهن سویند به خوا خواردن
بکه ن به به ره هستی ﴿لَا تَمْنِكُوا﴾ نه وشته نه ی سویند تان له سه ری خوار دووه ﴿أَنْ تَبَرُّوا وَتَشْفُوا﴾
که چاککی و پاریز کاری ﴿وَتُضِلُّوا حَوَائِجَ النَّاسِ﴾ و رینک خستنی نیوان خه لکی به ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾
وهه خوا به سر و زانابه ﴿۱۱﴾

﴿لَا يُؤْنِذُكَ اللَّهُ بِالْعُرْفِ أَمَّا كَرُ﴾ خوا سو تندی بی هووده (لهدم ده چوون) تان لی ناگری ﴿وَلَكِنْ يُؤْنِذُكَ﴾ به لام سو تندینکتان لی ده گریث ﴿بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ﴾ به دل پتانه ویت و مه به مستان بیت ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ﴾ وه خوا لیخو شبوو له سهر خو به ﴿لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نَّسَائِهِمْ﴾ بو نه وانه هه به سو تنده خوون له گهل ژنه کانیان دروست نه بن ﴿تَرَىٰ أَرْجَاكَ تُنْهَرُ﴾ چاو وروانی چوار مانگ بکهن ﴿فَإِنْ فَادَوْ﴾ نه مچا نه گهر گهرانه وه (بو لای ژنه کانیان) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ نه و خوا لیخو شبوو میهره بانه ﴿وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ﴾ وه نه گهر بریاری ته لاق دانیان دا ﴿فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ نه و خوا بیسه رو زانابه ﴿وَالْمُطَلَّقَاتُ﴾ وه ژنه ته لاق دراوه کان ﴿يَتَرَقَّصْنَ بَأْضُهُنَّ﴾ دان به خو بیاندا ده گرن ﴿ثَلَاثَةً فَرَوْهُ﴾ تا ماوه ی مسی حمیز ﴿وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ﴾ دروست نی به بو نه و ان ﴿أَنْ يَكُنَّ﴾ که بیشارنه وه ﴿مَّا خَلَ اللَّهُ فِي آحَابِهِنَّ﴾ نه وه ی خوا له مند الدانیان دا دروستی کردوه (له حمیز یا مندال) ﴿إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ نه گهر بر و ابان هه به به خوا ﴿وَالْيَتَامَىٰ﴾ و به وژی دوا بی ﴿وَالْعُقُوتَ أَحَقُّ﴾ وه میرده کانیان شایسته ن ﴿بِرَّوْنٍ فِي ذَلِكَ﴾ به گیرانه و بیان له عیده ده ﴿إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا﴾ نه گهر بیانه وی به باشی بژین ﴿وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ وه بو ژنان هه به به سهر میردیان وه وه کو نه وه ی که بو بیوان هه به به سهر ژنان وه به بی ی باوونه ریتی (به سه ند) ﴿وَالرِّجَالُ عَلَيْهِمْ دَرَجَةٌ﴾ وه بیوان پله به کیان هه به به سهر ژنانیانه وه ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زال و کار دروسته ﴿الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ﴾ ته لاق (نک که بر دنده وه ی له دوا وه بی) دوو جاره ﴿فَإِنَّمَا يَسْعُرُ وَفِی دَوَائِهِمْ﴾ دوا نه وه را گرتنه به خو شسی ﴿أَوْ تَسْمِیْعُ بِإِحْسَنٍ﴾ یان به ره لا کردن وته لاقدانیته ی به باشی ﴿وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ﴾ وه دروست نی به بو نه و ﴿أَنْ تَأْخُذُوا﴾ که لی به سه نته وه ﴿مِمَّا أَتَيْتُمُوهُنَّ مِن شَيْءٍ﴾ هیچیک له و شتانه ی که داو تاننی ﴿إِلَّا أَنْ يَخَافَا﴾ مه گهر هه ردوولا بترسن (له وه ی) ﴿أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ که سنووری خوا وانه گرن ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ جا نه گهر ترسان ﴿أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ له وه ی سنووری خوا وانه گرن ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَیْهَا﴾ نه و بیوان وافرته که گونا هیان ناگات ﴿فَإِذَا فَعَلْتُمْ یُسْرًا﴾ به وه که ژنه که له بریتی خوی بیدات به بیوا وه که ی ﴿فَإِنَّ حُدُودَ اللَّهِ﴾ نه مانه (ی باسکران) سنووری خوان ﴿فَلَا تَعْتَدُوهَا﴾ لیان ده ره مه چن وده سندر یژی نه که نه سهر یان ﴿وَمَنْ یَعْتَدِ حُدُودَ اللَّهِ﴾ وه ههر که سیتک له سنووری خوا ده رجیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِسُونَ﴾ نا نه وانه سته مکارن ﴿وَإِنْ طَلَّقَهَا﴾ نه مچا نه گهر ته لاقی (سیه می) دا ﴿فَلَا حِلَّ لَّهُ مِنْ بَعْدِ﴾ تیر نه و ژنه بو نه و بیوا وه دروست نی به ﴿حَتَّىٰ تَخْرُجَ رَوْحًا عَذْرَاءً﴾ هه تا شوونه کات به میردنیکی تر (به تیجگاری) ﴿وَإِنْ طَلَّقَهَا﴾ نه مچا نه گهر (میردی دو وه دم) ته لاقی دا (یا مرد) ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَیْهَا﴾ تیر گونا نه ی به له سهر ژن و میرده (کونه) که ﴿أَنْ یَتَرَاجَعَا﴾ که بگهر بننه وه لای به کتر (به ماره کردنیکی تازه) ﴿إِنْ طَلَّقَا﴾ نه گهر بزائن ﴿أَنْ یُقِیَمَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ که له سنووری خوا ده رنا چن ﴿وَبَلَّغْ حُدُودَ اللَّهِ﴾ نه مانه سنووری خوان ﴿یَسِّرْهَا الْقُرْمَ یَعْلَمُونَ﴾ روونیان ده کاته وه بو گهلینک که تی بگهن ﴿

﴿وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک ژنانی هاوسه رتان ته لاق داو ﴿فَلَعَنَ أَجَلَهُنَّ﴾ گه بشتن به ناخرو و توخری عیده بیان ﴿فَأَنْتُمْ كُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ رایان بگر نه وه به خو شی ﴿أَوْ سِرِّهُنَّ بِسَعْرُوفٍ﴾ یان بهر لایان بکهن و ته لاقیان بدهن به باشی ﴿وَلَا تُنْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا﴾ رایان مه گر نه وه به نیش و نازاره وه ﴿يُتَعَدَّوْنَ﴾ بۆنه وهی سته میان لی بکهن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ هدر که سبتک کاری و اېکات ﴿فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ﴾ نه وه سته می له خو ی کرد وه ﴿وَلَا تَتَّخِذُوا عَالِيَتِ اللَّهِ هُزُوًا﴾ وه گالته به فدر موده کانی خوا مه کهن ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ و بیر بکهن وه له چا که ی خواله گه لئاندا ﴿وَمَا أَرْزَلْ عَلَيْكُمْ﴾ و نه وهی که به سه ریدارشنوون ﴿فِي الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهَا﴾ له قورشان و فدر موده ی به جی به وه ناموزگار بیتان ده کات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه بزائن که خوا ﴿يَكُنْ تَقْوَىٰ عَظِيمٌ﴾ به همرو شت زانابه ﴿وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک ژنسان ته لاقدا ﴿فَلَعَنَ أَجَلَهُنَّ﴾ عیده بیان ته و او بوو ﴿فَلَا تَقْضُوا لَهُنَّ﴾ نیشر قه ده غه بیان (به رگریان) مه کهن ﴿أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا لِّزَوْجِهِنَّ﴾ که شوو بکهن به خه لکاتیک ی تر که ده بن به میردیان ﴿إِذَا تَرَضَّوْا يَتَّبِعُهُمُ﴾ ته گهر رینک که و تن له ناو خو یاندا ﴿وَالْمَعْرُوفُ﴾ به باشی ﴿ذَلِكَ لِيُؤْخَذَ بِهِ﴾ نه مه به ند و ناموزگاری تېدا به ﴿مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُوْثِقُ يَأْتِيهِ وَالْيَوْمُ الْآخِرُ﴾ بۆنه وه که سه ی که بر وای به خواو به ر وزی دوابی بیت له نپوه ﴿ذَلِكَ لِأَنْتُمْ وَأَظْهَرُ﴾ نه مه به ند و هر گرته تان باشتره و پاکتره ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ چونکه خوا ده زانی و نپوه نایزائن ﴿وَالْوَالِدَاتُ﴾ دایکان ﴿رَضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ شیر بدهن به منداله کانیان ﴿حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ﴾ دوو سالی ته و او ﴿لَيْسَ أَرَادَ﴾ (نه مه) بۆکه سبتکه که بیه ویت ﴿أَنْ يُنْفِذَ الرِّضَاعَةَ﴾ شیر ی ته و او بدات ﴿وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ﴾ له سه ر باو که که به ﴿رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ﴾ ر وزی و کالای دایکه کان ﴿وَالْمَعْرُوفُ﴾ به باشی ﴿لَا تُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ هیچ که سبتک له توانای خو ی زیاتر داوای لی ناکریت ﴿لَا ضَرَّاءَ وَلَا ذُلًّا يُلْقِيهَا﴾ با زیان نه گه به ند ری به هیچ دایکیت به هو ی منداله که به وه ﴿وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ يُولَدُ لَهُ﴾ وه به هیچ باو کیتک به هو ی منداله که به وه ﴿وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ﴾ وه (ته گهر باو که که مرد) له سه ر میرانگره وه کو نه وهی (پیشوونه فقه ی دایکی منداله که بدات) ﴿فَإِنْ أَرَادَ افْتِسَالًا﴾ نه مجا نه گهر ویستیان (منداله که) له شیر بیر نه وه (له پیش دوو ساله که دا) ﴿عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ﴾ به ره زامه ندی و ر او یزی هدر دوو لایه کیان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ نه وه گونا هیان ناگات ﴿وَإِنْ أَرَدْتُمُ﴾ وه ته گهر (نپوه ی پیاوان) ویستان ﴿أَنْ تَضَرَّعُوا أَوْلَادَكُمْ﴾ دایه ن بگرن بۆ منداله کانتان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ نه وه گونا هتان ناگات ﴿إِذَا سَأَلْتُمُ﴾ ته گهر بیان ده نی ﴿مَاءَ أَنْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ﴾ ته وی بۆتان داناوون به خو شی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاتَّقُوا﴾ وه له خوا بترسن و بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ يَمَازُغَمُولُونَ بَعْضُهُمْ﴾ به راستی خوا بینایه به وهی که ده یکهن ﴿۝﴾

﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مَنكُم مِّنْهُمْ﴾ نهو پیاوانه ی که ده مین له نیوه ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ و هاوسه ران جی ده هیلن
 ﴿يَذَرْنَ فِيهَا بَنِينَ﴾ هاوسه ره کانیاں ده بیټ چاوه وروانی بکهن ﴿أَرْبَعَةً أَشْهُرًا وَعَشْرًا﴾ چوار مانگ و
 ده شهو ﴿فَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ﴾ نه مچا که عیده یان ته و او بوو ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ ټیتر گونا هتان له سه ر
 نی به (نه ی کهس و کاری ژن) ﴿فِيمَا فَعَلْنَا فِي أَنْفُسِنَا﴾ له وه ی که (نهو ژنانه) ده یکه ن
 له خو یاندا به پی ی باوی ناو کومه ل ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا ناگاداره به وه ی که ده یکه ن ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ وه گونا هتان ناگات
 ﴿فِيمَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنَ خُطْبَةِ الْمَسَاءِ﴾ له خوازیټی ژنای (میرد
 مردوو) به ناراسته و خو بیټیاں بلین ﴿أَوْ أَكْثَرُ فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ یا له دلی خو تاندا (بریار بدن) ده یانخوازن
 ﴿عَلَّمَ اللَّهُ الْكُتُبَ﴾ خوی گه وره ژانیو ته ی که بیگومان نیوه ﴿سَتَذَكَّرُونَ﴾ له مه و دوا ناویان ده بن
 ﴿وَلَا يَكُنْ لَّأَوَّاعِدُوهُمْ سِرًّا﴾ به لام به نه یی به لیبیاں بن مده ن ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَّعْرُوفًا﴾ مه گهر قسه یه ک
 که باش بیټ ﴿وَلَا تَعْرِضُوا عَقْدَةَ الزَّكَاةِ﴾ وه بریاری ماره کردنیاں مده ن ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكَيْسِبُ أَجَلَهُ﴾ تا
 عیده که بیان ته و او ده بیټ ﴿وَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ وه بزائن بیگومان خوا ده ژانیت ﴿مَا فِي أَنْفُسِكُمْ﴾
 به وه ی که له دل تاندا یه ﴿فَاذْكُرُوهُ﴾ که واته خو تان بهار بزین ﴿وَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه بزائن دنیابن که خوا
 ﴿عَفُوٌّ ذَلِيلٌ﴾ لیخو شیبوی له سه ر خو یه ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ گونا هتان له سه ر نی به ﴿إِنْ طَلَقْتُمْ
 آلِهَةً﴾ نه گهر ژنانیک ته لاق بدن ﴿مَّا لَكُمْ مَسْرُوهً﴾ که هینتا نه چو وینه لایان ﴿أَوْ تَقْرِضُوا آلِهَتَكُمْ قَرْضًا
 بِمَا مَرَّهَبْتَانِ بَوَاحٍ مِّنْهُنَّ﴾ وه به هر ده مده ندیاں بکهن (شستیکیاں له مالی خو تان بدن) ﴿عَلَى
 الْمَرْبُوعِ قَدْرُهُ﴾ ده و له مده ند به پی ی خوی ﴿وَعَلَى الْمَقْتَرِ قَدْرُهُ﴾ وه هدرار به پی ی خوی ﴿مَعَايِلَ الْمَعْرُوفِ﴾
 به هر و یار مه تی دانیک که باو و نه ریت بیټ. ﴿حَقًّا عَلَى الْمُخْسِرِينَ﴾ نه وه پیو یسته له سه ر چا که کاران ﴿وَإِنْ
 طَلَقْتُمْ مَسْرُوهً﴾ وه نه گهر ژنان تان ته لاق دا ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُمْ﴾ پش ته وه ی بچه لایان ﴿وَقَدْ فَرَضْتُمْ
 لَهُنَّ فَرِيضَةً﴾ وه ماره پی شان بو دانا بوون ﴿فَضْطٌ مَّا فَرَضْتُمْ﴾ نه وه نیوه ی ماره پی یه که بیان ده که و ی
 ﴿إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ﴾ مه گهر ته و ان (لیسان) خوش بن ﴿أَوْ يَعْفُوا إِلَٰهِي﴾ یان ته و که سه له (میرد) ی خوش
 بیټ ﴿بِكُفْرِهِ عَقْدَةُ الزَّكَاةِ﴾ که ماره برینه که ی به ده سه ته ﴿وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ﴾ وه لی خوشبو و نتان
 له پاریز کاریه وه نزیکتره ﴿وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ﴾ وه ته و چا که یه ی که له نیو تاندا یو وه له بیر تان
 نه چینه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ بیگومان خوا بیټیا به وه ی که و ده یکه ن ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾

﴿حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ﴾ تا گاداری له نویزه کائیان بکهن و بیاتپاریزن ﴿وَالصَّلَاةَ الْوُسْطَى﴾ وه (به تاییه تی) نویژی ناوه راست (که نویژی عه سره) ﴿وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾ وه له نویژدا بوهستن بق خوا به گهردن که چی و (بی قسه کردن) ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ نه مجانه گهر ترسان ﴿فَرِحًا لَا أُرُغْبَاءَ﴾ (نویژ بکهن) به پیاده یان به سواری ﴿فَإِذَا أَمِنْتُمْ﴾ که ترستان نه ما ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ﴾ نه موسایادی خوا بکهن ﴿كَمَا عَلَّمَكُمْ﴾ به وره نگی که فیری کردوون ﴿مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ نه وهی جاران نه تانده زانی ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُوكُمْ مِنْكُمْ﴾ نه و پیاوانه ی دهردن له نیوه ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ باش خویان ژنه کائیان به چی ده هیلن ﴿وَصِيَّةً لِّأَزْوَاجِهِمْ﴾ (خوا فهرمانی کردووه) به وه سیهت کردن بۆ ژنه کائیان ﴿مَّتَنَعًا إِلَى الْحَوْلِ﴾ تاسالیک به خینو بکرنن ﴿غَيْرِ إِخْرَاجٍ﴾ بی نه وهی دهر بکرنن (له مالی میردیان) ﴿فَإِنْ خَرَجْتَ﴾ نه مجانه گهر خویان چوونه دهر وه ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ بیتر هیچ گونا هتان له سهرنی به (نه ی کهس و کاری میرد) ﴿فِي مَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له وهی که نه و ژنانه ده یکهن دهر باره ی خویان ﴿بِینَ مَعْرُوفٍ﴾ به باشی ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زال و بالاده ست و کار دروسته ﴿وَالْمُطَافِقَتِ مَتَّعَ﴾ بۆ نه لاق در او ان هیه (به سهر میرده کائیان وه) به هر همدند بکرنن (به بریک پاره) ﴿وَالْمَعْرُوفِ﴾ به باشی ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ (نه وه) بنویسته له سهر باریز کاران ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ شاوا خوا ثابته تانی خویان بۆ روون ده کاته وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تانی بگهن و ژیرین ﴿الَّذِينَ رَفَعُوا إِلَيْنَا﴾ نایا ووردنه بویت وه له وانه ی ﴿خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ که له ولاتی خویان دهر چوون ﴿وَهُمْ أَلُوفٌ﴾ له کاتیکدا که نه و ان هه زاران (کهس) بوون ﴿حَدَّثَ النُّبُوتِ﴾ له ترسی مردن ﴿فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا﴾ نه مجا خوا پی ی و تن بمرن ﴿ثُمَّ أَخْبَهُمْ﴾ له پاشان زیندووی کردنه وه ﴿إِنَّا أَنَا اللَّهُ فَذُوقُوا فَلَا يَكْفُرُونَ﴾ سوپاسی خوا ناکدن ﴿وَقَالُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جدهنگ بکهن له پی ی خوا دا ﴿وَأَقْلَمُوا﴾ وه بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا بیسهری زانایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَغْرِضُ اللَّهَ﴾ کنی به نه وه کهسه ی قهرز بدات به خوا ﴿قَرَضًا حَسَنًا﴾ به قهرزینکی باش ﴿فَيَضَعُهَا اللَّهُ﴾ نه مجا خوا بۆی زیاد ده کات ﴿أَضْعَافًا كَثِيرَةً﴾ به زیاد کردنیکی زور ﴿وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْطِطُ﴾ وه خوا (بروزی خوی) نه گریته وه وه فراوانی ده کات ﴿وَالَّذِينَ تَرَجَعُونَ﴾ وه ههر بۆلای نه ویش ده گهرینه وه ﴿

﴿أَلَمْ نَقُلْ لِلنَّاسِ الْفَلَاحُ﴾ ثایا وورد نه بوو یتوه له به سهر هائی دهسته و کۆمه لیک له کار به ده ست و ناو دارانی
 ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِیلَ﴾ به نی ئیسرائیل (نه وه کانی به عقوب) ﴿مِنْ بَعْدِ مُوسَى﴾ له دوای موسا
 ﴿إِذْ قَالُوا لَنَبْرِیْ لَهُمْ﴾ که به پیغه مبه رتکی خویان ووت ﴿أَبَعَثَ لَنَا مَلِکًا﴾ پاشایه کمان بۆ بنیره
 ﴿تَقْنِیْلَ فِی سَبِیلِ اللَّهِ﴾ تا جهنگ بکهین له بری ی خوادا ﴿قَالَ هَلْ عَلَّمْتُمْ وَوَتی ثایا نزیک نیه یتوه
 ﴿إِنْ کُتِبَ عَلَیْکُمْ الْقِتَالُ﴾ نه گهر جهنگسان له سهر فهرز و بنویست بکری ﴿أَلَا تَقْنِیْلُوا﴾ جهنگ
 نه کهن ﴿قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَا تَقْنِیْلَ﴾ (له وه لامدا) ووتیان چ سودیکمان پی ده گات نه گهر جهنگ
 نه کهین ﴿فِی سَبِیلِ اللَّهِ﴾ له بری ی خوادا ﴿وَقَدْ أَخْرِجْنَا﴾ له کاتیکدا که ده ر کراوین ﴿مِنْ دِیَارِنَا
 وَآتَانَا﴾ له وولاتمان و مال و مندا لماندا ﴿فَلَمَّا کُتِبَ عَلَیْهِمُ الْقِتَالُ﴾ که چی کاتیک جهنگیان
 له سهر بنویست کرا ﴿تَوَلَّوْا﴾ پشتیان هه لکرد ﴿إِلَّا قَلِیلًا مِّنْهُمْ﴾ که مینکیان نه پیست ﴿وَاللَّهُ عَلِیمٌ
 بِالظَّالِمِینَ﴾ خوایش ناگاداره به سهر سته مکاراندا ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِیُّهُمْ﴾ وه پیغه مبه ره که بیان
 پیتی ووتن ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَکُم طَالُوتَ مَلِکًا﴾ بینگومان خوا طالوتی بۆ ناردن به پادشا
 ﴿قَالُوا إِنَّا یَكُونُ لَهُ الْمُلْکُ﴾ ووتیان نه و چون نه پی به پادشا ﴿عَلِینَا﴾ به سهر نیمه وه ﴿وَنَحْنُ أَحَقُّ
 بِالْمُلْکِ مِنْهُ﴾ که نیمه له و شایسته ترین به پادشایی ﴿وَلَمْ یُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ﴾ وه دارایی زوری
 نه در او ه تنی ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَیْکُمْ﴾ فهر مووی: به راستی خوانه وی هه لبار دووه به سهر
 یتوه دا ﴿وَرَادَهُ بَسْطَةً﴾ وه به شی زیاتری داوه تنی له فراوانی ﴿فِی الْغَدِ وَالْغَدِ﴾ له زانین و توانایی
 جهسته ﴿وَاللَّهُ یُؤْتِی مَلْکَهُ﴾ وه خوا مولک و پاشایی خوی ده دات ﴿مَنْ یَّشَاءُ﴾ به ههر کهس
 خوی به وی ﴿وَاللَّهُ وَسیعٌ عَلِیمٌ﴾ وه خوا (به هره) فراوان و زانایه ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِیُّهُمْ﴾ وه
 پیغه مبه ره که بیان پیتی ووتن ﴿إِنَّ آیَةَ مَلْکِهِ﴾ نیشانه ی پادشای به که ی نه وه به ﴿أَنْ یَّأْتِیْکُمْ
 مِنَ التَّابُوتِ﴾ که صندوق و داره مه یته که تان بۆ دیته وه ﴿فِیهَ سَكِینَةٌ مِنْ رَبِّکُمْ﴾ که مایه ی نارامبتانه
 له به ره و مردگار تانه وه ﴿وَنَبِیَّةٌ یَّمَّانُکَ﴾ له گه ل هه تدبیک له که له به وری ﴿إِلَّا مُوسَى وَآلُ هَارُونَ﴾
 خانه دانی موسا و هارون ﴿تَحْمِلُهَا الْمَلَائِکَةُ﴾ فرشته هه لیده گرن ﴿إِنْ فِی ذَٰلِکَ لَآیَةٌ لَّکُمْ﴾
 بینگومان له مه دا نیشانه و به لکه هه به بۆ یتوه ﴿إِنْ کُنْتُمْ مُؤْمِنِینَ﴾ نه گهر یتوه بر وادار بن ﴿﴾

﴿فَلَمَّا أَفْصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ﴾ ته مجا کاتبک که طالوت به خوئی و له شکره که یه وه (له شار) ده رچوون ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ﴾ بنی ی ووتن ینگومان خوا تاقیتان ده کاته وه ﴿وَبَشِّرِ﴾ به چه منک (دوبارنک) ﴿فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ﴾ ته مجا هدر که سینک لینی خوارده وه ﴿فَلَيْسَ مِنِّي﴾ نه و له (له شکری) من نی به ﴿وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي﴾ وه هدر که سینک لینی نه چه شت نه وه له منه ﴿إِلَّا مَنِ اضْطَرََّ غُرْفَةً﴾ مه گهر که سینک پر مشتیکی لینی بگری ﴿بِسِدْرَةٍ﴾ به دهستی خوئی (و بیخوانه وه) ﴿فَشَرِبُوا مِنْهُ﴾ جا هه موو تیریان لینی خوارده وه ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ که منکیان نه بیت ﴿فَلَمَّا جَاوَزَهُ﴾ خوئی کاتبک طالوت لینی په ربیه وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ نه وانه ش بر وایان هیتابوو له گه لید (بنی نه وانه ی که تیریان لینی خوارده وه) ﴿قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ ووتیان: نه مرقو نیمه ده ره قهتی جالووت و له شکره که ی نایه بن ﴿قَالَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ﴾ ووتیان: نه وانه ی که بیتان و ابوو ﴿أَنَّهُمْ مُّذُنُّوْا اللَّهَ﴾ به خزمهت خوا ده گهن (له رژی دوابی دا) ﴿كَرِهْنٰ فِتْنَةَ قَلِيلٍ عَلَیْكَ﴾ زور دهستی که م زال بووه به سهر ﴿فِتْنَةً كَثِيرَةً﴾ دهستی زوردا ﴿يَا ذِی الْقُرْبَىٰ﴾ به فهرمانی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا له گهن خورا گرانه ﴿وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ کاتبک که دووبه پرووی جالووت و له شکره که ی وه ستان ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذَا﴾ خوابه خورا گری بریزه به سهر ماندا ﴿وَنَجِّنَا مِنْ جَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ وه پیمان جیگیر بکه ﴿وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ﴾ وه زالمان بکه به سهر گه لی ﴿الْكَافِرِينَ﴾ بنی بر وایاندا ﴿فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ نه و سا به فهرمانی خوا شکاندن بیان ﴿وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ﴾ وه داوود (که یه کینک بوو له سهر یازانی طالوت) جالووتی کوشت ﴿وَمَا أَكَلَهُ اللَّهُ الْمَلَاكُ وَالْحِكْمَةُ﴾ وه خوا پاشایه نی و پیغه مبه ریتی دایه ﴿وَعَلَّمَهُ مَغَائِبَهُ﴾ وه نه وه ی ویستی فیری کرد ﴿وَلَوْلَا دَفَعَهُ اللَّهُ النَّاسِ﴾ ته گهر خوا خه لکی له ناو نه بر دابه ﴿بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ﴾ هه ندنکیان به هه ندنکی تریان ﴿لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ﴾ هه موو سهر زه وی پرده بوو له خرابه و تاوان ﴿وَلَئِنْ كُنَّا لَنَذُوْقُ ضَلٰلٍ﴾ به لام خوا خاوه نی به خششه ﴿عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ به سهر هه موو جیهانیانه وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ هم (به سهر هاتانه) نیشانه کانی خوان ﴿تَتْلُوْهَا عَلَیْكَ﴾ ده بیان خوینینه وه به سهر تدا ﴿وَالْحَقُّ﴾ به راستی ﴿وَأَنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه ینگومان تو له پیغه مبه رانیت

﴿تِلْكَ الْأَرْسُلُ قَدْ بَلَغْتَ﴾ نه‌و پیغه‌مبه‌رانه‌ی (که یاسکران) ریزمان داوه ﴿بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ هه‌ندیکیان به‌سهر هه‌ندیکیاندا ﴿مِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ﴾ له‌و پیغه‌مبه‌رانه‌ی وایان بووه که خوا قسه‌ی له‌گه‌ل کردووه (وه‌ک موسی علیه السلام) ﴿وَرَفَعَ بَعْضُهُمْ دَرَجَاتٍ﴾ وه‌ه‌ندیکیانی به‌رز کردووه‌و چه‌ند پله‌به‌ک ﴿وَهُدًى آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْتِ﴾ وه‌دامان به‌عیسای کوری مه‌ریه‌م چه‌ند به‌لگه‌و (موعجزه‌یه‌کی) ناشکرا ﴿وَأَتَيْنَاهُ سُورَ الْجُدِّ﴾ وه‌پشتگیر بمان کرد به‌فرشته‌ی سرووش (که جبریله) ﴿وَوَشَّاهُ اللَّهُ﴾ نه‌گهر خوا بیوستایه ﴿مَا أَفْتَنَّا الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ نه‌و گه‌لانه‌ی که له‌دوای پیغه‌مبه‌ره‌کانیان ده‌هاتن له‌گه‌ل به‌کدانه‌نه‌جنگین ﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ﴾ دوای نه‌و نیشانه‌و روشنانه‌ی که بزبان هاتبوو ﴿وَالَّذِينَ اخْتَلَفُوا﴾ به‌لام دووبه‌ره‌کی یان نیکه‌وت ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ﴾ نه‌مجا هی وایان بوو بروای هینا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ﴾ وه‌هی وایان بوو بین بروابوو ﴿وَوَشَّاهُ اللَّهُ﴾ نه‌گهر خوا بیوستایه ﴿مَا أَفْتَنَّا﴾ به‌کتریان نه‌ده‌کوشست و شه‌ریان نه‌ده‌کرد ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ به‌لام نه‌وه‌ی خوا بیه‌ویت ده‌سکات ﴿رَبَّائِهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سه‌انه‌ی برواتان هیناوه ﴿أَلْفَقُوا مَنَازِلَ فَتَنَ﴾ بیه‌خشن له‌و روزه‌ی که بینمان داوون ﴿مَنْ قَتَلَ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ﴾ پیش نه‌وه‌ی که روزه‌ی بی ﴿لَا يَتَّبِعُ فِيهِ﴾ که نه‌کربن و فروشنی تیدایه ﴿وَلَا حُلَّةٌ﴾ و نه‌دوستانه‌ی و ناشنایه‌ی تیدایه ﴿وَلَا شِقَاقَةٌ﴾ وه‌نه‌نکای تیدایه (تا رزگارتان کات له‌سزا) ﴿وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ وه‌هه‌ر بین بروایان سسته‌مکاران. ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوانده‌و خوابه‌به‌که هیچ به‌ستر او نیکی به‌هق و راست نه‌بجگه‌له‌و ﴿الْحَيُّ﴾ هه‌میشه زنده‌ووی ﴿الْقَيُّومُ﴾ نه‌دبیر که‌ر و راگر (ی‌بوونه‌وه‌ر) ﴿لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾ نه‌وه‌نه‌وز نه‌یگری و نه‌خدا ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ هه‌ره‌ی نه‌وه‌هه‌رچی له‌ناسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌هه‌رچی له‌زه‌وی دایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ﴾ کنی به‌نه‌و که‌سه‌ی له‌و روزه‌دا بتوانی نکای له‌لا بکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه‌گهر به‌رئ پیدانی خوی نه‌یبت ﴿يَعْلَمُ﴾ ناگاداره ﴿مَا بَيْنَ يَدَيْهِمْ﴾ به‌نه‌وه‌ی له‌به‌رده‌می (ناده‌می) به‌وه‌یه‌(له‌دوئیا له‌به‌رده‌ستیاندايه) ﴿وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ وه‌نه‌وه‌ی له‌دواوه‌یه‌نی (له‌روزی دواپی بزبان ناماده‌کراوه) ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ﴾ وه‌که‌س ناگای نی به‌له‌هیچ شستیک ﴿مِنْ عِلْمِهِ﴾ له‌زاتین و زاتیاری نه‌و (خوا) به‌﴿إِلَّا بِمَا شَاءَ﴾ مه‌گهر به‌وه‌ی که خوی بیه‌وی ﴿وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کورسی به‌که‌ی خودا هه‌موو ناسمانه‌کان و زه‌وی گرتوته‌وه ﴿وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا﴾ وه‌پارترگاری کردنی ناسمانه‌کان و زه‌وی بو خوا ناسانه‌و (گران نیه) ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ وه‌هه‌ر نه‌وه‌بلند پله‌ی پایه‌گه‌وره ﴿لَا إِكْرَافَ فِي لَيْلٍ﴾ به‌هیچ جوړنک زور لن کردن له‌دبندانی به‌بو هاتنه‌ناو نیسلام ﴿قَدْ تَبَيَّنَ﴾ چونکه به‌راستی له‌به‌ک جبابه‌ته‌وه ﴿الرُّشْدُ﴾ رهنموونی و شماره‌زایی ﴿مِنْ النَّارِ﴾ له‌گومرایی و سهر لن شینووی (نه‌م‌نایه‌ته‌تایبه‌ته‌به‌نه‌وانه‌ی تابینی ناسمانی یان هه‌یه) ﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ﴾ نه‌مجا هه‌ر که‌س له‌رئ ی بین بروایی بگه‌رته‌وه (بین باوه‌ر بین به‌هه‌ر به‌ستر او نیک جگه‌له‌خوا) ﴿وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ وه‌بروای به‌یستی به‌خوا ﴿فَقَدْ اسْتَمْتَكْتَ﴾ نه‌وه‌بینگومان به‌توندی ده‌ستی گرتووه ﴿وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى﴾ به‌ده‌سته‌گیر به‌کی قایمی به‌هیزی و (که نیسلام، یان نیمانه‌که‌یه‌نی) ﴿لَا تَقْصِرْ لَهَا﴾ که به‌چران و به‌ربونی بونی به‌﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه‌خوا بیسهری زانایه

﴿اللَّهُ وَلِيُّ﴾ خوا دؤست و ہشتیوانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہوانہ یہ کہ بر وادارن ﴿يُخْرِجُهُمْ﴾ دہریان
 دہہیتیت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ﴾ لہ تاریکستانی بین بر وایی ﴿إِلَى النُّورِ﴾ بڑووناکی باوہر و برینموونی
 ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ تہوانہ ی کہ بین بر وان ﴿أُولَئِكَ أَهْمُ الظُّلُمَاتِ﴾ شہیتان دؤستیانہ ﴿يُخْرِجُونَهُمْ﴾
 دہریان دہہیتیت ﴿مِنَ النُّورِ﴾ لہ بر ووناکی (بیر و باوہر) ہوہ ﴿إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ بڑووناکی تاریکستانی (گو مریبی)
 ﴿أُولَئِكَ﴾ تہوانہ ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ہاور بی دوزخن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تباہانہ میتنہ وہ ہد تہ تہابہ
 ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نابا ناو ریک نادیہ تہ وہ بہ لای تہو (نہ مروود) ہی ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ إِزْجَعًا﴾ کہ دہمہ قانی کرد
 لہ گمان ٹیراہیم (بیغہ مہر دا علیہ السلام) ﴿فِي زَيْتُونَةٍ﴾ دہر حہق بہ پەر و ہر د گاری ﴿أَنَّهُ أَتَاهُ اللَّهُ الْمَلَكُ﴾
 لہ ہر تہوہی خوا ہادشایی دابوویہ ﴿إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ کاتی کہ ٹیراہیم (لہ وہ لای نہ مروود دا) ووتی:
 ﴿رَبِّیَ الَّذِی﴾ پەر و ہر د گاری من تہو زاتہ یہ ﴿يُحْيِی﴾ زیان تہ داو ﴿وَيُمِیتُ﴾ زیان دہ سیتی (ودہ سیتی)
 ﴿قَالَ﴾ (نہ مروود) ووتی: ﴿أَنَا أَخِی﴾ منیش زیان تہ دہم ﴿وَأُمِیتُ﴾ وہ زیان دہ سیتیم و دہ سمرینم (دو
 زمینانی کراوی ہتا بہ کیکانی نازاد کرد و تہوی دیکہ یانی کوشت) ﴿قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ ٹیراہیم ووتی:
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِی بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ﴾ بینگومان خوا خور لہ رور ہد لاتہ وہ ہلہ دہہیتیت ﴿قَالَتْ بِهَا مِمَّنِ الْمَشْرِقِ﴾
 دہ (تہ گہر دہ توانیت) تو لہ رور ناو اوہ ہلی بیتہ ﴿فَبَیَّتُ﴾ تہ مجا دہم کوٹ بوو ﴿الَّذِی کَفَرُ﴾ تہو بین
 بر وایہ (نہ مروود) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِی الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وہ خوا برینموونی گہلی مستہ مکاران ناکات ﴿
 أَوَكَلَّلَی﴾ یا و ہک تہو کہ سہ (عوزہیر) ﴿مَرْعَىٰ قَرِیْبَةٍ﴾ کہ ہاورد بہ لای شار نکدا (بیت المقدس)
 ﴿وَهُیَ حَاقِبَةٌ عَلَىٰ غُرُوبِهَا﴾ لہ کاتیکدا تہو (شارہ) دیوارہ کانی روو خا بوو بہ سہر سہر بانہ کانیدا
 ﴿قَالَ﴾ (عوزہیر) ووتی: ﴿أَنِّی یُحْیِی ہٰذَا اللَّهُ﴾ خوا چون تہم شارہ شاوہ دان دہ کاتہ وہ ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾
 پاش مردنی؟ (واتہ پاش ویران ہوونی) ﴿فَأَمَّا تِلْكَ الْأُمَّةُ مِائَتَةٍ عَابِرٍ﴾ یہ کسہر خوی گہورہ (عوزہیری)
 سہد سال مراند ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ و پاشان زیندووی کردہ وہ ﴿قَالَ كَعَبْلَتْ﴾ (خوی گہورہ) فہرمووی:
 چہ ندہ ماویتہ وہ لیرہ دا؟ ﴿قَالَ لَیْسَتْ یَوْمًا أَوْ بَعْضَ یَوْمٍ﴾ ووتی رور ریک یا بہ شسی لہ رور ریک ماومہ تہ وہ
 ﴿قَالَ بَلْ لَیْسَتْ مِائَتَةٍ عَابِرٍ﴾ (خوی گہورہ) فہرمووی: تہ خیر بہ لکو سہد سال ماویتہ وہ ﴿فَانْظُرْ إِلَىٰ
 ظَعَامِكَ﴾ جانہ ماشای خوار دن و ﴿وَنُزَارِكَ﴾ خوار دنہ وہ کت بکہ ﴿لَیْسَتْ سِتَّةٌ﴾ تیک نہ چوہہ ﴿وَانْظُرْ إِلَىٰ
 جَمَارِكَ﴾ وہ تہ ماشای گویدریرہ کت بکہ ﴿وَلِیَجْعَلَکَ﴾ (وہ زیندوومان کردیتہ وہ) تا بتگترین
 ﴿آیَةً لِّلنَّاسِ﴾ بہ موعجزہ و (بہ لگہ) بڑو خد لکی ﴿وَانْظُرْ إِلَىٰ الظَّالِمِ﴾ وہ تہ ماشای نیتسانہ کانی
 (گویدریرہ کت) بکہ ﴿کَیْفَ تُبْشِرُهَا﴾ چون بہر زیان دہ کہ پتہ وہ (لہ شوینی خویان) و یہ کیان
 دہ خہین ﴿ثُمَّ نَكْسُوهَا الْحَمَامَ﴾ پاشان گزشتی بہ سہر دا دہہیتین ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ﴾ تہ مجا کاتی
 تہ مانہ دہر کہوت بڑی (عوزہیر) ﴿قَالَ أَشَکَرُ﴾ ووتی: بہ چاکی تینگہ یشتیم ﴿أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَیْءٍ
 قَدِيرٌ﴾ بہ راستی خوا خاوہن دہستہ لاتہ بہ سہر ہموو شیتیکدا ﴿

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ (تھی موحمد بہیاد بہتہ) کاتیک کہ ئیراھیم وونی: ﴿رَبِّ﴾ تھی پەرورہ دگارم
 ﴿أَرِنِي﴾ نیشانم بدہ ﴿كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْت﴾ چون مردو و زیندو دہ کہیتہ وہ؟ ﴿قَالَ﴾ (خوا) فرموی:
 ﴿أَوَلَمْ نُؤْمِن﴾ بیروات ہی نہ ہینا وہ؟ ﴿قَالَ بَلَى﴾ وونی: بدلی پروام بینہ نی ﴿وَلَكِنْ لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي﴾ بہ لام
 (تہمہوی بینم) بؤئہوی دنیا ہم ﴿قَالَ﴾ (خوا) فرموی: ﴿فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ﴾ کہواتہ چوار مہل
 بگرہ ﴿فَصَرْحْنَ إِلَيْكَ﴾ تہمجا (سہریان بیرہ) و پارچہ پارچہ بیان بکہ ﴿ثُمَّ﴾ لہ پاشدا ﴿لِيَجْعَلَ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ﴾
 ﴿فِتْنَةً﴾ ہەر پارچہ بہ کیان لہ سہر شاخیک دابنی ﴿ثُمَّ أَدْعُهُنَّ﴾ لہ پاشان بانگیان بکہ ﴿يَأْتِيَنَّكَ﴾
 ﴿سَعْيًا﴾ بہ پلہ دین بولات ﴿وَأَنْتَ﴾ وہ چاک بزائہ و ﴿أَنْتَ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ دنیا بہ بنگومان خوا
 بالادہستی کار بہ جی یہ ﴿مَنْ﴾ ﴿مَنْ﴾ ﴿مَنْ﴾ وینہی (خیری) تہوانہی ﴿يُخَفِّقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ کہ مالی
 خویان دہ بہ خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پی خوادا ﴿كَمْ كُنَّا حَبَقًا﴾ وہ کہ دہنکہ (توونک) وایہ
 (روایت) و ﴿أَنْتَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ حہوت گولی گرینیت ﴿فِي كُلِّ سُبُلَةٍ﴾ لہ ہەر گولیکدا
 ﴿وَمَا أَنتَ بِخَبْرٍ﴾ سہد دانہی تیدا بیت ﴿وَاللَّهُ يَضَعُ﴾ وہ خوا لہ مہش، زیاتری دہ کات ﴿لِمَنْ يَشَاءُ﴾
 بؤ ہەر کہ سبت کہ خوی بیہوت ﴿وَاللَّهُ وَسِعَ عِلْمُهُ﴾ وہ خوا خاوەن بہ ہرہی فراوانی ناگادارہ ﴿مَنْ﴾
 ﴿الَّذِينَ يَخَفُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ تہوانہی کہ مال و دارایی خویان دہ بہ خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پی خوادا
 ﴿ثُمَّ لَا يَسْعَوْنَ مَا الْفُقَرَاءُ وَلَا أَدَّى﴾ دواي تہوہ ہیچ متہنیک نائین و نازاریک (بہ دلی ہہ زاران)
 ناگہ بہنن ﴿لَهُمْ﴾ تہو کہسانہ بویان ہمیہ ﴿أَخْرَجَهُمْ﴾ پاداشتیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پەرورہ دگاریان
 ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وہ ہیچ ترسینکیان لہ سہر نی یہ ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وہ ہیچ خہم و خہفہ تینکیان
 نیہ ﴿قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ﴾ قسہ و گوفتاری جوان و شیرین ﴿وَمَغْفِرَةٌ﴾ و چاوپزوشی (لہ ہلہ دا)
 ﴿خَيْرٌ﴾ چاکترہ ﴿فَمِنْ صَدَقَةٍ﴾ لہ خیریک ﴿يَتَّبِعُهَا آذَى﴾ کہ نازارو دل نیشانندی بہ دوا دای
 ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَلِيمٌ﴾ خوا دہولہ مہند و بی نیاز و لہ سہر خویہ ﴿يَأْتِيَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی تہوانہی
 بیروان ہینا وہ ﴿لَا تَطْلُبُوا﴾ بوجہ لی مہ کہنہ وہ ﴿صَدَقَتِكُمْ﴾ خیر و بدخشینہ کانتان ﴿بِالْحَقِّ﴾ بہ منہت
 نان ﴿وَالْآذَى﴾ و نازاردان و دل نیشان ﴿كَالَّذِي﴾ وہ کہ تہو کہسہی ﴿يُنْفِقُ مَالَهُ﴾ مال و سامانی
 خوی دہ بہ خشیت ﴿رَبَّنَا النَّاسَ﴾ بؤ پروہامایی خہلک ﴿وَلَا يُؤْمِنُ﴾ وہ باوہری نی یہ ﴿يَا اللَّهُ﴾ بہ خوا
 ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و بہ روزی دواي ﴿فَمَثَلُهُ﴾ جا وینہی تہو ناپاکہ ﴿كَمْ كُنَّا صَبْقًا﴾ وہ کہ بہر دینکی
 ساف و لووس وایہ ﴿عَلَيْهِ رَبَّ﴾ کہ گلیکی کہمی بہ سہرہوہ بیت ﴿فَأَصَابَهُ وَابِلٌ﴾ تہمجا بارانیکی
 لیزمہی لی بدات ﴿فَكَرَّهَ صُلَاً﴾ وہ بہرہ کہ بہیلیتہ وہ بہ پروتی ﴿لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ﴾ تہمجا کسبو
 ناتوان دہستی بخن ہیچ شبتیک لہوہی کہ کردوویانہ ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ وہ خوا پرتنموونی
 گہلی بی پروا و خوا تہناس ناکات ﴿﴾

﴿وَمَثَلِ الْآيَةِ﴾ نمونه‌ی نه‌وانه‌ی ﴿يُنْفِقُونَ أَقْوَامَهُمْ﴾ که مال و دارایی خویان دهبه‌خشن ﴿أَتَبَعَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ له پساو په‌زامه‌ندی خوا ﴿وَتَتَابِعَاتِنِ أَنْفُسِهِنَّ﴾ وه بؤ دامه‌ز راندنی دل و دهر و نیان (له‌سهر چاکه) ﴿كَثَلِ جَنَّةٍ﴾ وهك باخیک وایه ﴿بِرَبِّهِمْ﴾ که به شویینکی به‌رزه‌وه‌بیت ﴿أَصَابَهَا زَائِلٌ﴾ بارانی دلۆپ گه‌وره‌ی لی بدات ﴿فَنَافَتِ أَكْثَرُ ضَعْفَيْنِ﴾ نه‌مجا میوه‌ی خوی بدات به‌دو و هینده ﴿فَإِنْ تَرِيضَهَا لِزَائِلٌ﴾ وه نه‌گهر بارانی دلۆپ گه‌وره‌شی لی نه‌دات ﴿فَطُلُ﴾ بارانی وورد لی لی نه‌دات (واته‌بی به‌رهم نابیت) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْلَمُونَ بَصِيرٌ﴾ وه‌خوا‌ی گه‌وره‌ش بینایه به‌وه‌ی که ده‌یکه‌ن ﴿أَلَمْ تَكُنْ لَهَا كُفَّةً﴾ نایا که‌س له‌تیوه‌حه‌ز ده‌کات ﴿أَنْ تَكُونَ لَهَا جَنَّةً﴾ که باخیکی بیت ﴿مِنْ جَنَّةٍ﴾ له‌دره‌ختی خورما ﴿وَأَنْصَابٍ﴾ وه‌جوره‌ها دره‌ختی تری و ره‌ز ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ چهند جو‌گه‌تاو پروا به‌زیربندا ﴿لَهُمْ﴾ بؤ‌خواوه‌ن باخه‌که‌بیت ﴿فِيهَا﴾ له‌ناو نه‌و باخه‌دا ﴿مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ له‌هه‌موو جوره‌میوه‌یهك ﴿وَأَصْنَابٍ﴾ له‌کاتیکدا (خواونه‌که‌ی) دوو‌چاری بیی ﴿الْكِبَرِ﴾ پی‌ری ﴿وَلَهُ﴾ وه‌بیسی ﴿دُرِّينَ ضَعْفَيْنِ﴾ چهند منالینکی ووردی بیی ده‌سه‌لات ﴿فَأَصَابَهَا إِغْصَارٌ﴾ نه‌مجا گه‌رده‌لوولیککی لی هه‌ل بکات ﴿فِيهَا نَارٌ﴾ گپ و سه‌موومی تیدا بیی ﴿فَأَخْرَجَتْ﴾ یه‌کسهر باخه‌که‌بسوتی ﴿كَذَلِكَ﴾ نابهم ره‌نگه ﴿رَبِّنَ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ﴾ خوا نیشانه‌کانی (میهره‌بانی) خویشان بؤ‌روون ده‌کاته‌وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ﴾ بؤ‌نه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی پروانان هیناوه ﴿أَنْفِقُوا﴾ بیه‌خشن ﴿مِنْ طَيِّبَاتِ﴾ له‌پاکترینی ﴿مَا كَسَبْتُمْ﴾ نه‌وه‌ی په‌یداتان کردووه ﴿وَمِمَّا أَخْرَجَ الْكُفْرُ﴾ وه‌له‌وه‌ی که‌بؤ‌مان دهره‌یتاوون (پرواندوون) ﴿مِنْ الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌وی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَبِيثَ مِنْهُ تُفْقَرُونَ﴾ مه‌رقون له‌وه‌ی بیه‌خشن که‌خرابه ﴿وَأَنْتُمْ يَتَاجَرُونَ﴾ له‌کاتیکدا که‌خوتان نه‌و شته‌خرابه وهرنا‌گرن (نه‌گهر بشان دریتنی) ﴿إِلَّا أَنْ تَخِيطُوا فِيهِ﴾ مه‌گهر چاوی لی بیوشن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه‌چاک‌بزانن که‌خوا ﴿عَلَى خَيْدٍ﴾ بی نیازینکی شایسته‌ی ستایشه ﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ﴾ شه‌بتان ده‌تان ترسبتنی به‌هه‌زاری ﴿وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَى﴾ وه‌فهرمانتان پنده‌دات به‌خرابه ﴿وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا﴾ وه‌خوا به‌لینسی لیخوشبوون و چاکه‌تان پنده‌دات ﴿وَاللَّهُ وَبِيعَ عَلَيْهِ﴾ خوا به‌هره‌فراوان میهره‌بانی زانابه ﴿يُونَى﴾ نه‌ی به‌خشن ﴿لِالْحِكْمَةِ﴾ ژیری و دانایی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به‌هر که‌سبتک که‌بیه‌وی ﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ﴾ وه‌هر که‌سبتک ژیری و دانایی پندرا ﴿فَقَدْ أُوتِيَ﴾ نه‌وه‌به‌راستی پی‌ی دراوه ﴿خَيْرًا كَثِيرًا﴾ خیر و چاکه‌یه‌کی زور ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾ په‌ند وهرنا‌گرن ﴿إِلَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَّا لَنَبِّ﴾ تنها‌خواوه‌ن ژیری و هوشمه‌نده‌کان نه‌بیت

﴿وَمَا آتَيْنَاكَ﴾ نہ وہی بہ خشیبستان ﴿مِن تَقَاتٍ﴾ لہ چاکہ ﴿أَوْ نَذَرْنَا مِنْ نُزُرٍ﴾ یا نہ زرنکشان ہر بار دابی ﴿قَالَ اللَّهُ يَعْلَمُ﴾ نہ وہ بیگو مان خوا ناگای لی یہ ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وہ بڑستہ مکاران نیہ ﴿مِن أَنْصَارٍ﴾ هیچ یار مدتی دہر نیک ﴿إِنْ يُدْأَوْ﴾ نہ گہر ناشکرای بکہن ﴿الضَّالِّينَ﴾ خیرہ کانتان ﴿فَنَجِّمَاهُ﴾ نہ وہ کاریکی باشہ ﴿وَإِنْ تُخَفُّوهُ﴾ وہ نہ گہر بیشار نہ وہ ﴿وَنُؤُوهَا﴾ و بیدہن ﴿الْفُقَرَاءَ﴾ بہ ہہزاران ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نہ وہ باشہرہ بڑ نیوہ ﴿وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ﴾ وہ خوا ہہ لی نہ وہ رینیت لہ سہر تان و دہسپرتہ وہ ﴿مِن سَيِّئَاتِكُمْ﴾ ہیبتی لہ گوناہہ کانتان ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وہ خوا بہ وہی کہ دہیکہن ناگادارہ ﴿لَيْسَ عَلَيْكَ﴾ لہ سہر تو نی یہ (نہی موحہ مہد) ﴿هَدَيْنَاهُمْ﴾ رینموونی و موسولمان کردنی خہلکی ﴿وَلَا يَكُنْ﴾ آلفہ ﴿بَلَكَوْخَا﴾ نہ ہدی من پشہ ہہر کہ سیکی بویت ہیدایہتی دہدات ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وہ نہ وہی نیوہ دہیبہ خشن ﴿مِن خَيْرٍ﴾ لہ دارایی (چاکہ) ﴿فَلَا تُفْسِدُوا﴾ نہ وہ (قازانجہ کہی) بڑ خوتانہ ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ نیوہ هیچ نابہ خشن ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ﴾ مہ گہر بڑ پڑای خوانہ بی ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وہ نہ وہی دہیبہ خشن ﴿مِن خَيْرٍ﴾ لہ سامان و (چاکہ) ﴿تُؤْتِ الْيَتَامَى﴾ پاداشتہ کہبتان دہست دہ کہو پتہ وہ ﴿وَأَنْتُمْ لَا تظْلَمُونَ﴾ و نیوہ ستہمتان لی ناگری ﴿لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ﴾ (نہم خیرہ) بڑ نہ و ہہزارانہ یہ ﴿أُخْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کہ دہست و بی بہ سہراون لہ پڑی خوا دا ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ ناتوانن ﴿صَرْبًا فِي الْأَرْضِ﴾ (بڑ پڑی پیدہ کردن) بگہ پڑن بہ زہوی دا ﴿يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ﴾ نہ زانی بی خہ ہر وا ہہست دہ کات نہ وان ﴿أَعْيَنَاءَ مِنَ التَّعْقُفِ﴾ کہ دہو لہ مہندن بہ ہوی بی تباری یانہ وہ (سوال نہ کردنیانہ وہ) ﴿تَعْرِفُهُمْ﴾ تو (نہی موحہ مہد) دہیان ناسیت ﴿يَسْمَعُهُمْ﴾ بہ شنیوہ یاندا ﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ الناس داوا ی هیچ لہ کہس نا کہن ﴿إِلْحَافًا﴾ بہ زور (وہک سوال کہرانی تر) ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وہ نہ وہی دہیبہ خشن ﴿مِن خَيْرٍ﴾ لہ مال و سامان ﴿قَالَ اللَّهُ يَعْزِيلُ﴾ بیگو مان خوا ناگادارہ پی ی ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ نہ وانہی کہ مال و دارایی خویان دہیبہ خشن ﴿بِأَيْدِي﴾ بہ شہو ﴿وَالنَّهَارِ﴾ و بہ پور و سیرا بہ پہنہانی ﴿وَعَلَايَةِ﴾ و بہ ناشکرا ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ نا نہ وانہ ہہر پاداشتبان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پہر و ہر دگاریانہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وہ هیچ تر سیکیان لہ سہر نیہ (لہ دہاتو ودا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وہ نہ وان خہفت بار نابن لہ پڑی دوا پیدا

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَرْبَا﴾ نه وانه ی که سوود (ربا) ده خون ﴿لَا يَقُولُونَ﴾ (کاتی زیندوو بوونه وه) راست نابنه وه (له گزړه کاتباندا) ﴿إِلَّا كَمَا يَقُولُ الَّذِي﴾ مه گهر چنن که سی راست ده بیته وه ﴿يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَيْمَنِ﴾ که شهبان دهستی لی وه شانده ی (وه تروشی فی بووی) ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا﴾ نه وه به هوی نه وه وه وه، سوود خوران ووتیان: ﴿إِنَّمَا الْمَسْبُوعُ﴾ کپین و فروشتن ﴿مِثْلُ الْإِنْيَا﴾ وه ک سوود وایه ﴿وَنَحْلُ اللَّهِ الْمَسْبُوعُ﴾ له کاتیکدا خوار ی داوه به کپین و فروشتن وچه لالی کردوه وه ﴿وَحَرَّمَ الْإِنْيَا﴾ به لام سوود (ربا) ی قدهغه کردوه وه ﴿فَمَنْ جَاءَهُ﴾ نه مجا نه وه که سه ی بنی گه یشت ﴿مَوْعِظَةً﴾ ناموزگاری به ک ﴿فِنْ زَيْتٍ﴾ له په روه ردگاری به وه ﴿فَاتَّخَذَ﴾ وه خیرا دهستی لی هه لگرت ﴿فَلَهُ مَا سَلَفَ﴾ نه و نه وه ی له وه پینش وهری گرتوه بؤخوبه تی (له سوود خوار دن) ﴿وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ﴾ وه کاری نه وه چه واه به خوا به ﴿وَمَنْ عَدَا﴾ وه نه وه ی گه رایه وه (بؤ سوود خوار دن) ﴿فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نا نه وانه هاوپری ناگرن ﴿حَمَّ فِيهَا﴾ تبا ده میننه وه ﴿خَالِدُونَ﴾ به هه میشه بی و هه تا هه تابی ﴿يَتَخَوَّيْهِ اللَّهُ أَنْ يَقُولَ﴾ خوا فهر و به ره که تی سوود نا هیلیت ﴿وَيُتْرَى الصَّدَقَتُ﴾ وه به وه به خیر و به خشین ته دات و زیادی له کات ﴿وَاللَّهُ لَا يَجِبُ﴾ وه خوا خوشی ناوت ﴿كُلُّ كَفَّارٍ﴾ هیچ بیاره و ناسو باسگوزارنکی ﴿أَشِيرٍ﴾ تاوانکار ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانه ی که بروایان هبتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه باشد کاتبان کردوه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویزیان به هوش و بیر وه کردوه ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ وه زه کاتبان داوه ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ ته نها پاداشتیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای په روه ردگاریانه ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وه هیچ ترسینکیان له سهر نی به (له روزی دوا پیدا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه هیچ خه فه تیک روویان تی ناکات ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وه که سانه ی برواتان هبتاوه (به خوا) ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَذَرُوا﴾ وه ده ست هه لگرن ﴿مَا بَقِيَ مِنَ الزَّيْنِ﴾ لهو سوده ی که لای خه لک ماوتانه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر تبه و پروادارن ﴿إِنْ لَمْ تَفْعَلُوا﴾ نه مجا نه گهر دهستان لی هه لنه گرت ﴿فَالْإِنْيَا﴾ که واته بزائن و ناگادار بن ﴿يَحْزَبُ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ جهنگ له گه ل خوداو پیغه مبه ره که ی راده گه به زن ﴿وَإِنْ تُبْشِرُوا﴾ وه نه گهر به شیمان بوونه وه ﴿فَلَا تَكُونُوا مِمَّنْ﴾ نه و ته نها سهر مایه کاتبان هی تبه وه ﴿لَا تَقُولُوا﴾ نه سته م بکه ن (له خه لکی) ﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ وه نه سته متان لی ده کریت ﴿وَإِنْ كَانَ دُونَهُ عَسْرٌ﴾ وه نه گهر قهر زدار نه دار بوو ﴿فَلْيَرْوِ إِلَى مَيْسَرَةٍ﴾ نه وه یا موله تی بدریت تا خوا ده سه لاتی ده دا ﴿وَإِنْ نَصَدَّقُوا﴾ وه نه گهر (له قهر زه که) نازادیان بکه ن ﴿يَحْزَبُ لَهُمْ﴾ باشته بو تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر تی بکه ن ﴿وَاتَّقُوا﴾ وه بترسن ﴿يَوْمًا﴾ له روزیک ﴿تُرْجَعُونَ فِيهِ﴾ ده گه پینرینه وه ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ بؤ لای خوا ﴿تُؤْتَوْنَ﴾ له پاشان پاداشت نه درته وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ به هه موو که سیك ﴿مَّا كَسَبَتْ﴾ (پاداشت و سزای) نه وه ی کردوه وه تی ﴿وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ﴾ وه نه وان سته میان لی ناگری ﴿

﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہ وانہی باوہرتان ہیٹاوه ﴿إِذَا تَدَانَسْتُمْ بِدِينٍ﴾ تہ گہر قہر زینکتان لہیہ کتری
 کرد ﴿إِنِّي أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ بؤ ماوہیہ کی ناوبرا (دیاری کراو) ﴿فَأَكْتُبُوهُ﴾ تہوہ بینوسن ﴿وَلْيَكْتُبْ﴾
 وہ با بینوسن ﴿يَتَنَكَّرْ﴾ لہ نیوانتاندہا ﴿كَاتِبٌ﴾ نووسہرینک ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بہر اسنی (ودادوہری)
 ﴿وَلَا يَأْتِ كَاتِبٌ﴾ وہ ہیج نووسہرینک با سہر پیچی نہ کات ﴿أَنْ يَكْتُبَ﴾ لہ نو سینی (سہنہ دی
 قہرز) دا ﴿كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ﴾ ہدروہك خواشہوی فیری نووسین کردوہ ﴿فَلْيَكْتُبْ﴾ با بینوسن
 ﴿وَلْيُمْلِلِ الَّذِي﴾ وہ با تہو کہ سہ دہ فی سہنہ دہ کہ بلی وبیخونیتہوہ ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ کہ قہرزہ کہی
 بہ سہرہوہیہ ﴿وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ﴾ وہ لہ بہرہرہ گاری ہترسن ﴿وَلَا يَخْشَ مِنْهُ شَيْئًا﴾ وہ ہیچی لہ
 کہم نہ کاتہوہ ﴿فَإِنْ كَانَ الَّذِي﴾ تہ مجا تہ گہر تہو کہ سہی ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ قہرزہ کہی بہ سہرہوہیہ
 ﴿سَفِيهَا﴾ بنی عدقل بسو ﴿أَوْصِيْعًا﴾ یان ناتہواو بسو ﴿أَوْ لَا يَسْطِيعُ﴾ یانہی دہ توانی ﴿أَنْ يُمْلِئَ حَوْ﴾
 خوی دہ فی سہنہ دہ کہ بلیت وبیخونیتہوہ ﴿فَلْيُمْلِلِ رَبُّهُ﴾ تہوہ با گہورہ کہی بلیت وبیخونیتہوہ
 ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بہر اسنی (ودادپہرہوہری) ﴿وَأَشْهَدُوا شَهِيدَيْنِ﴾ وہ دوو شاہید بگرن ﴿مِنْ رِّجَالِكُمْ﴾
 لہ پیوانی خوتان (موسولمان) ﴿فَإِنْ لَّمْ يَكُنَا رَجُلَيْنِ﴾ تہ مجا تہ گہر دوو پیوا نہ بسو ﴿فَرَجُلٌ﴾
 ﴿وَأَمْرَانِ﴾ تہوہ با پیاوٹک و دوو ژن بن ﴿مَنْ تَرْضَوْنَ﴾ لہ وانہی کہ پہ سہندیان دہ کہن ﴿مِنْ أَشْهَادِكُمْ﴾
 لہ شاہیدہ کان ﴿أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا﴾ بؤ تہوہی تہ گہر بہ کینکیان لہ بیری چوو ﴿فَلْيَحْضَرْ إِحْدَهُمَا﴾
 ﴿الْآخَرَى﴾ با تہوہی تربان بیری بخاتہوہ ﴿وَلَا يَأْتِ أَشْهَدَا﴾ با شاہدہ کان سہر پیچی نہ کہن ﴿إِنَّا﴾
 ﴿مَادَعُوْا﴾ کاتینک بانگ کران (بؤ شاہدہتی دان) ﴿وَلَا تَسْمَعُوا﴾ وہ بیزار مہسن ﴿أَنْ تَكْشُوْهُ﴾ لہوہی کہ
 بینوسن ﴿صَغِيرًا﴾ بچووک بیت ﴿أَوْ كَبِيرًا﴾ یان گہورہ ﴿إِنِّي أَجِلٌ﴾ تا کاتی خوی ﴿وَلَكُمْ مَقْصُورٌ﴾
 عند اللہ ﴿ثُمَّ نُوَسِّنْهُ تَانِ رَاسْتِ تَرہ بہ لای خواوہ ﴿وَأَقْرَأُ شَهِدَةً﴾ وہ چہ سپنہر ترہ بؤ شاہدہتی دانہ کہ
 ﴿وَأَذِّنِ الْأَنْتَرِ ابْوَا﴾ وہ نزیک ترہ لہوہی کہ نہ کہو نہ گومانہوہ ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ بَحْرَةً﴾ مہ گہر کاتینک
 تہو کردہوہیہ بازار گانیہ کی ﴿حَاضِرَةً يُدْبِرُونَهَا ابْتِغَاءً﴾ دہست بہ دہست بن بیگیرن لہ ناو خوتاندہا
 ﴿فَلْيَسْ عَلَى كُمْ حُجَّتُ﴾ تہوہ لہم کاتہدا گوناہتان ناگات ﴿الْأَفْكِهُوْهَا﴾ تہ گہر نہ بینوسن
 ﴿وَأَشْهَدُوا﴾ وہ شاہید بگرن ﴿إِذَا تَابَ بَعَثْتُ﴾ کاتینک کرین و فروشتتان کرد ﴿وَلَا يَضُرُّكَ كَاتِبٌ﴾
 ﴿وَلَا شَهِيدٌ﴾ و با زیان بہ نووسہر و شاہید نہ گہ بہ ندری ﴿وَإِنْ تَقَعَلُوا﴾ وہ تہ گہر زیانتان گہ پاند
 ﴿فَإِنَّهُ مُسَوِّفٌ بِكُمْ﴾ تہوہ بینگومان گوناہتان دہ گات ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ وہ لہ خوا ہترسن
 ﴿وَيَعِزُّكُمْ اللَّهُ﴾ وہ خوا فیرتان دہ کات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بہ ہموو شتیک
 زانا و ناگادارہ ﴿﴾

﴿قَالَ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ تہ گہر لہ سہر سہ ہر ہوون ﴿وَلَمْ تَجِدُوا﴾ و دہستان نہ کہ موت ﴿كَأَيًّا﴾
نوسہر ینک ﴿فَرِهْنٰ مُقْبَضَةً﴾ تہ وہ ہارمتہ یہ ک و ہر گرن ﴿قَالَ آمِنْ بِمَا كُمْ بِخَصًّا﴾ جا تہ گہر ہہندی کتان
لہ ہہندی کتان دلنیا ہوون ﴿فَلْيُؤَذِّبْهُمُ الَّذِي آتٰهُمْ اٰمَنَةً﴾ با تہ و کہ سہی کہ یہ تہمین زانرا وہ سپار دہ کہ بدانہ وہ
﴿وَلْيُنْزِلْ عَلَيْهِمُ رِزْقًا﴾ وہ ہا لہ ہر و ہر دگاری ہتر سبت ﴿وَلَا تَحْسَبُوْا الشَّهَادَةَ﴾ وہ شاہتی مہ شار نہ وہ
﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾ وہ تہ و کہ سہی بیشاری تہ وہ ﴿فَاِنَّهٗ عَالِمُ غُيُوْصٍ﴾ تہ وہ ہر راستی بہ دل گونا ہبارہ ﴿وَاللّٰهُ
يَمَّا تَحْتَمِلُوْنَ عَلَيْهِمُ﴾ وہ خوا تا گادارہ بہ ہموو کردہ وہ بہ کتان ﴿يٰۤاَيُّهَا﴾ ہر ہی خواہ ﴿مَا فِي السَّمٰوٰتِ﴾
تہ وہی لہ تاسمانہ کانایہ ﴿وَمَا فِي الْاَرْضِ﴾ تہ وہی لہ زہ ویدایہ ﴿قَالَ تَبَدُّوا﴾ تہ گہر ناشکرای بکہن
﴿مَا فِيْ اَنْفُسِكُمْ﴾ تہ وہی لہ دل تاندایہ ﴿اَوْخَفُوْهُ﴾ یا بیشار نہ وہ ﴿يٰۤاَيُّهَا سُبْحٰنَہٗ﴾ خوا
محاسبہ بہ تان دہ کات لہ سہری ﴿فَيَغْفِرْ لِمَنْ يَّشَاءُ﴾ تہ وساخوش دہبت لہ و کہ سہی کہ بیہ ویت
﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَاءُ﴾ وہ سزای کہ سینک دہدات کہ بیہ ویت ﴿وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ﴾ وہ خوا بہ دہسہ لات
و بہ توانایہ بہ سہر ہموو شتیکدا ﴿۝۱۵﴾ ﴿۝۱۶﴾ ﴿اٰمِنْ الرَّسُوْلُ﴾ پیغمبر ﷺ ہر وای ہینا ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ
يٰۤاَيُّهَا نَامِيْہِیْ کہ بقوی نیر راوہ ﴿مِنْ رَّبِّہٖ﴾ لہ ہر و ہر دگاری دہ وہ ﴿وَالْمُؤْمِنُوْنَ﴾ لہ گہل ہر واداراندا
﴿كُلٌّ اٰمِنْ بِاللّٰهِ﴾ ہموو ہر وایان ہینا وہ خوا ﴿وَمَلٰٓئِكَتِہٖ﴾ وہ بہ فریشتہ کانی ﴿وَكُتُبُہٗ﴾ وہ
ب نامہ کانی ﴿وَرُسُلُہٗ﴾ وہ بہ پیغمبرانی ﴿لَا تُفْرِقُ﴾ جباوازی ناکہ بین ﴿بَيْنَ اَحَدٍ﴾ لہ نیوان ہیچ
یہ کینک ﴿مِنْ رُّسُلِہٖ﴾ لہ بہ پیامبرانی ﴿وَقَالُوا﴾ (ہر واداران) ووتیان: (پیغمبر نایینی خوائ ہن گہ باندین
ثیمہش) ﴿سَمِعْنَا﴾ بیستمان ﴿وَاَطَعْنَا﴾ فدرمانہر بیمان کرد ﴿عَفْرًا لَّكَ رَبَّنَا﴾ داوای لینخوشبوونت
لیندہ کہ بین تہی ہر و ہر دگارمان ﴿وَالَّذِيْكَ الْمَصِيْرُ﴾ وہ ہر ہر بولای تویہ گہرانہ وہ ﴿۝۱۷﴾ ﴿لَا يَكِلُفُ اللّٰہَ
نَفْسًا﴾ خوا داوا لہ ہیچ کہ سینک ناکات ﴿اِلَّا اَوْسَعًا﴾ مہ گہر بہ تہندازہی توانای خوی ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ﴾
(سوودی) بقو خوی ہہ بہ ہر جا کہ یہ ک بکات (با ہر بہ دلش بیت) ﴿وَعَلَيْہَا مَا كَسَبَتْ﴾ وہ (زیانی)
بقو خوی تہی ہر خراہہ یہ ک بکات ﴿رَبَّنَا﴾ تہی ہر و ہر دگارمان ﴿لَا تُؤَاخِذْنَا﴾ لیمان مہ گرہ ﴿۝۱۸﴾
﴿سَبِّحْ﴾ تہ گہر کردہ وہ بہ کی ہنو بستمان لہ بیر جوو ﴿اَوْ اَخْطَاْنَا﴾ یا بہ ہلہ گوناہیکمان کرد
﴿رَبَّنَا﴾ تہی ہر و ہر دگار ﴿وَلَا تُحْمِلْ عَلَيْنَا اِصْرًا﴾ لہ سہرمان دامہنی ہاری قورس ﴿۝۱۹﴾ ﴿كَمَا حَمَلْتَهُ﴾
وہ ک تہ وہی داتنا ﴿عَلٰی الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِہٖ﴾ لہ سہر تہ وانہی ہیش ثیمہ (تو مہ تانی ہیشووتر) ﴿رَبَّنَا﴾ تہی
ہر و ہر دگارمان ﴿وَلَا تُحْمِلْنَا﴾ بہ لای وامن بہ سہر دامہدہ ﴿مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِہٖ﴾ کہ ہومان ہلہ گیریت
﴿وَاَعْفُ عَنَّا﴾ وہ گوناہہ کانمان ہسہ وہ ﴿وَاَعْفِرْ لَنَا﴾ وہ لیمان خوشہ ﴿وَاَرْحَمْنَا﴾ وہ میہرہ بانیمان
لہ گہلدا بکہ ﴿اَنْتَ مَوْلٰنَا﴾ توی یاریدہ دہرو ہشتیوانمان ﴿وَاَنْصُرْنَا﴾ کہ واتہ سہرمان بخہ ﴿عَلٰی
اَلْقُوْمِ﴾ بہ سہر گہلی ﴿اَلْكَافِرِيْنَ﴾ ہن ہر وایاندا ﴿۝۲۰﴾

سوره قی ﴿الْعَمْرَقُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به نای خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الْقُرْآنُ﴾ نه نهها خوا مانا که ی دوزانیت به (تلفیف، لام، میم) ده خو تر یته وه بؤ مانا که ی سه بری سه رتهای سوره تی (البقرة) بکه ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوانده و خوابیده که هیچ پدر ستر او نیکی راست نیه جگه له نه و ﴿أَلَمْ يَلْقَیْکُمْ﴾ زبند و وه و همیشه راگری بونه و وه ﴿نَزَّلَ عَلَیْکَ﴾ نارد و ویه نیه خواره وه بؤت ﴿الْکِتَابَ﴾ قورئان ﴿الْحَقَّ﴾ به راستی و دروستی ﴿مُصَدِّقًا﴾ به راست دانری ﴿لِمَا بَیْنَ یَدَیْهِ﴾ هه مو و نه و (کتیب) انه به له پینشید ﴿یَسْوَنَ﴾ و ﴿نَزَّلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ وه ته و رات و ینجیلی نارد خواره وه ﴿مَنْ قَتَلَ﴾ له پینش قورئاندا ﴿هُدًی﴾ یکتایی به رینموونی خه لکی ﴿وَأَنْزَلَ﴾ وه ناردی به خواره وه ﴿الْقُرْآنَ﴾ قورقان (واته: جبا که ره وه ی راست و ناراست) مده ست پی ی قورئانه ﴿إِنْ أَرَادَ الْکُفْرُ﴾ ینگومان نه واندی که بی پروا بوون ﴿بَرَاءَتِ اللَّهِ﴾ به ثابته و به لکه کانی خوا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ بؤیان هه به (له قیامت دا) سزای مدخت ﴿وَاللَّهُ عَزِیزٌ﴾ وه خوا بالاده ست و به توانایه ﴿ذُو الْقَبَارِ﴾ خاوه نی توله و سزایه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا یُخْلِقُ عَلَیْهِ شَیْءٌ﴾ به راستی خوا هیچ شتیکی لی و ون نایست ﴿فِی الْأَرْضِ﴾ نه له زه وی ﴿وَلَا فِی السَّمَاءِ﴾ وه نه له ناسماندا ﴿هُوَ الَّذِی﴾ نه و خوابیده زانیکه ﴿یُضَوِّرُکُمْ﴾ شتیه نان ته کیشی ﴿فِی الْأَرْجَاءِ﴾ له مند الدانه کانداه ﴿کَیْفَ یَشَاءُ﴾ جزئی بووی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پدر ستر او نیکی به هدق و راست نیه نه نه یست ﴿أَلَمْ یَزَلْ یُکَذِّبْ﴾ زالی بالاده ستی کار به جی به ﴿هُوَ الَّذِی﴾ نه و خوابیده ﴿نَزَّلَ عَلَیْکَ﴾ نارد و ویه تی به خواره وه بؤت ﴿الْکِتَابَ﴾ قورئان ﴿وَمَنْ أَمْسَكَکَ﴾ هه ندیکسی له ثابته کانی (مده ست کانیان) رؤشن ﴿مَنْ أَمْسَكَکَ﴾ نه و ثابته تانه بته رتی قورئان ﴿وَأَحْرَمَتْکَ مِنْهَا﴾ وه نه وانی تر (ثابته تانیکن که مده ست کانیان) رؤشن نین ﴿فَأَنَّا الْوَلَدِینَ﴾ نه مجا نه و که سانه ی ﴿فِی الْقُبُورِ﴾ که له دلپاندا ﴿زَنَعَ﴾ لادان و چه وتی هه به ﴿فَبِیَعُونَ﴾ دوا ی نه و ثابته تانه ده که ون ﴿مَاتَتْ بَنَاتُهُ﴾ که له قورئاندا مونه شباهن (هاوشیوهن، واکا کانی روشن نین) ﴿أَبِغَاةَ الْفِتْنَةِ﴾ بؤتیکدانی بیرو با وه پی موسولمانان ﴿وَأَبِغَاةَ نَافِلَةٍ﴾ وه بؤ رافه کردنی به شاره زوی ناپاکی ختیان ﴿وَمَا یَعْلَمُونَ إِلَّا اللَّهُ﴾ له حاله تیکدا که س رافه کردنی نازانیت ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ نه نهها خوا نه یست ﴿وَأَنْزِلْکَ فِی الْوَعْدِ﴾ له گمل زانایان و نه واندی دامه زراوان له زانینی علمی شهر عبدا ﴿یَقُولُونَ﴾ نه لنین ﴿وَأَمَّا بَنَاتُهُ﴾ نیمه پروا مان هینا وه به (مشابه) ﴿کُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا﴾ هه مووی له په روره دگار ماته وهن ﴿وَمَا یَذْکُرْ﴾ بیر له قورئان ناکه نه وه ﴿إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ﴾ نه نهها خاوه دانی ژیری و بیر و هوش نه یست ﴿رَبَّنَا﴾ نه لنین نه ی په روره دگار مان ﴿لَا تُرِخْ﴾ لای مده (له پی ی راست) ﴿قُلُوبَنَا﴾ دله کانسان ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَیْنَا﴾ دوا ی نه وه ی که رینموونیت کردین ﴿وَقَبَّلْنَا﴾ وه پیمان بیه خسه ﴿مِنْ لَدُنْکَ﴾ له لای خوته وه ﴿رَحْمَةً﴾ به زه یی بکه (میهره بانیه ک) ﴿إِنَّکَ أَنْتَ﴾ به راستی هه رتوی ﴿الْوَهَّابُ﴾ به خشنده ﴿رَبَّنَا﴾ نه ی په روره دگار مان ﴿إِنَّکَ﴾ ینگومان تو ﴿جَاعِلُ الْفُلِ﴾ کؤ که ره وه ی خه لکیت ﴿یَنْزِلُ﴾ بؤ روریک ﴿لَا رِبَّ فِیْهِ﴾ که هیچ گومانی تیدانی به ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا یُخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ به لینی خوی ناشکیبیت و ده یانه سدر

﴿إِنَّا لَنَرُّوهُمْ كَمَا نَرُّوهُمْ﴾ بے گومان نہ واندی بے پروا برون ﴿لَنَنْفُخَنَّ عَنْهُمْ﴾ ہر گیز کہلک و سوو دیان ہی ناگہ بہ نیت ﴿أَمْ لَمْ نَمْلِكْ﴾ نہ مالیان ﴿وَلَا نُولِّدُ لَهُمْ﴾ وہ نہ مندالیان ﴿مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ لہ (سزای) خوا بہ هیچ شہوہہک ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ﴾ وہ ٹا ٹووانہ ﴿وَقَوْلُ النَّارِ﴾ سوو تہ مہنی دوزہخن ﴿كَذَّابٌ﴾ (داب و باوی تہم بے پروا بانہ) وہك داب و تہ ربیتی دہست و پتوہندہ کانی فیر عدونہ ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و تہ واندی لہ پشش تہ واندہ برون وایہ ﴿كَذَّابَاتٍ﴾ کہ نیشانہ کانی نیشہ بان بہ دروزانی ﴿فَلَعَنَهُ اللَّهُ﴾ تہ مہجا خواش گرتی ﴿يَذُوقُهُمْ﴾ بہ ہوی تاوانہ کانیانہ وہ ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ وہ خوا تزلہی سہختہ ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿يَذُوقُهُمْ﴾ بہ واندی ﴿كَذَّابُونَ﴾ کہ بے پروا ﴿سَخَّابُونَ﴾ لہ مہ ولا تہ شکین و زہر دہ کہون ﴿وَتَحْشُرُونَ﴾ وہ کڈہ کرینہ وہ ﴿إِلَّا جَهَنَّمَ﴾ بہرہ و دوزہخ ﴿وَبِشْ أَيْمَانِهِ﴾ کہ ناخوشترین شوینہ ﴿فَذَكَاتُ الْكُفْرَةِ الْبَاطِلَةِ﴾ بے گومان نیشانہ بہ کی گرنگ پرویدا بؤ ثیوہ (تہی موسولمانینہ یان تہی کافرہ کان) ﴿فِي فِتْنَتَيْنِ الْفَقَاتِ﴾ لہو دوو دہستہی (کہ لہ جہنگی بہ دردا) دایان بہ یہ کدا ﴿فَقِنَّةٌ﴾ دہستہ بہ کیان ﴿تَقْتُلُ﴾ دہ جہنگین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ بے پروا خوادا ﴿وَأُخْرَى كَثِيرَةٌ﴾ وہ تہوی تریان بے پروا برون ﴿يَرْوُّهُمْ مَثَلَهُمْ﴾ موسولمانہ کانیان تہدی بہ دوو تہ واندی خویان ﴿وَأُولَئِكَ أَلْمِزُونَ﴾ بہ بیینی چاو ﴿وَاللَّهُ يَوْمَهُدْ﴾ وہ خوا پشت گیری دہ کات ﴿بِقَضَرٍ﴾ بہ یارمہتی خوی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بؤ ہر کہس بہ ویت ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ بہ راستی لہم یارمہ تیداندہا ﴿لَمِزَةٌ﴾ پند و ناموز گاری ہہ بہ ﴿لَا ذُلَّ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ کہسانی خواوہن ژیری و بیروہوش ﴿وَزِينْ﴾ جوان کراوہ و راز تیراوہ تہ وہ ﴿وَالنَّاسُ﴾ بؤ خہ لکی ﴿حُبُّ الشَّهَوَاتِ﴾ خوشی و نازہ و زوہ کانی نہ فس ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ لہ نافرہ تان ﴿وَالْمَسِيحِينَ﴾ و کور و کالی زور ﴿وَالْقَسْطِ الْمُنْظَرَةِ﴾ و دارایی زوری کہلہ کہ کراو ﴿مِنَ الذَّهَبِ﴾ لہ ثالثون و زہر ﴿وَالنِّسَاءِ﴾ و زیو ﴿وَالْحَيْلِ﴾ و تہسپ و ماینانی ﴿الْمُسَوَّمَةِ﴾ نیشانہ دار (بہ سستی ناوچہ وان و ہر جوار بہ لی) ﴿وَالْأَنْعَامِ﴾ ہر وہا نازہل و چوارہ بے ﴿وَالْحَرِيِّ﴾ و کشتو کال ﴿ذَلِكَ﴾ تہ مانہ ﴿مَتَّعَ﴾ بہ ہرہ و (کہل و بہل) ی ﴿الْحِكْمَةِ﴾ زیندہ گانی (ژیان) ی ﴿الْأَنْبِيَاءِ﴾ دونیان ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ وہ لای خوا ہہ بہ ﴿حُسْنُ الْعِقَابِ﴾ خوشترین جینگا و پاشہ پروژہ ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿أُولَئِكَ كُفْرًا﴾ خہ بہرتان بدہمی ﴿يَخْتَرُونَ ذَلِكَ﴾ بہ باشتر لہ مانہ تان ﴿يَذُوقُوا﴾ بؤ تہ واندی کہ ہارنیزان کرد و لہ خوا ترسان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ﴾ لای بہرہ و دگاریان چہند بہ ہشتیک ہہ بہ ﴿فَجَنَّتْ مِنْ تَحْتِهَا﴾ کہ بہ ژیر پاندا دہروات ﴿الْأَنْهَارِ﴾ پروو بارہ کان ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ بہ ہہ میشہیی و ہہ تا ہتایی تیدا دہمیننہ وہ ﴿وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ﴾ وہ (بزیان ہہ بہ) ژنانی پاکیزہ ﴿وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ وہ بہ زامہندی لہ خواوہ ﴿وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِالْعِبَادِ﴾ وہ خوا بینایہ بہ بہندہ کان ﴿۝﴾

﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ (له خوا ترسان) نهوانه ی که دهئین ﴿رَبَّنَا﴾ نه ی پمروہ ردگارمان ﴿إِنَّا﴾
 بہرستی نیمہ ﴿لَقَدْ﴾ پرومان ہینا ﴿وَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا﴾ ده ی خوش بیدہ گوناہہ کانمان
 ﴿وَقَدْ﴾ وہ ہمانپاریزہ ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ لہ سزای ناگری دوزخ ﴿الضَّالِّينَ﴾ (نہوانہ بریتین لہ)
 نارام گران ﴿وَالصَّادِقِينَ﴾ و راستگویان ﴿وَالْقَانِطِينَ﴾ و فہرمانبہر دارانی خودا ﴿وَالْمُتَّقِينَ﴾ و دارایی
 ومالہبخشن ﴿وَالْمُسْتَغْفِرِينَ﴾ و نهوانہ ی کہ داوای لی خوشبوون ده کمن ﴿وَالْأَشْحَابِ﴾ لہ پیش
 بہ بیاناندا ﴿شَهِدَ اللَّهُ﴾ خوا شایہتی نہدات (واتہ رای ده گہیہ نیت و بہہ لگہ دہیچہ سیئتیت)
 ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ کہ بہرستی ہیچ بہرستر اوئیکی بہہ حق و راست نی بہ نہونہ بیت ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾
 وہ فریشتہ کانش شایہتی نہدمن (واتہ یقرار نہ کمن) ﴿وَأُولُوا الْأَلْبَامِ﴾ وہ خواون زانستہ کان (زانایان) پیش
 شایہتی نہدمن (واتہ باوہری چہ سپاویان ہدیہ) ﴿قَائِمًا بِالْقِسْطِ﴾ (خوا) ہمیشہ دادپہرہری راگرتوہ
 ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ہیچ بہرستر اوئیکی راست نی بہ جگہ لہ خوا ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ کہ بالادہستی
 کارہجی بہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بہرستی دینی بہسند کراو ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ﴿الْإِسْلَامُ﴾
 (ہر) نیسلامہ ﴿وَمَا اخْتَلَفَ﴾ دوو بہرہ کی نہ کہوتنہ ناو ﴿الَّذِينَ﴾ نهوانہ ی ﴿أَوْثَرُوا الْكِتَابَ﴾ کہ
 نامہ بیان بقہاتموو ﴿إِلَّا مِنْ تَعْدِ﴾ دوا ی نموہ نہبیت ﴿مَآجَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ کہ زانینی بہر استیان بقہات
 ﴿بَعَثَ بَيْنَهُمْ﴾ (نہم لادانہشیان) لہ پرووی ستم و حہسادہتوہ بوو لہ نیو خویاندا ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾
 بِتِلْكَ آيَاتِ اللَّهِ ﴿جَا هَر کہ سیک بنی پروا بنی بہ ثایہتہ کانی خوا (کہ قورنانه) ﴿فَيَأْتِ اللَّهُ سَرِيعٌ﴾
 الْحِسَابِ ﴿نموہ بہرستی خوا زوو حسابی لہ گہل دہ کات ﴿فَإِنْ حَاجُّوكَ﴾ نهمجا نہ گہر (خواون
 نامہ کان) دہہ قالی بان لہ گہل کردیت ﴿فَقُلْ﴾ (نہ ی موحمہ مد ﴿لَنْ﴾ توش بلی ﴿أَسَأَلْتُ﴾
 وَجْهَ اللَّهِ ﴿رووی خوم سپارد بہ خوا (وملکہ چی نہوم) ﴿وَمَنْ أَنْعَمَ﴾ لہ گہل نهوانہ ی بہرہوی
 من نہ کمن ﴿وَقُلْ لِلَّذِينَ أَوْثَرُوا الْكِتَابَ﴾ وہ (نہ ی موحمہ مد ﴿لَنْ﴾ بلی بہوانہ کہ نامہ ی تہورات و
 ثینجیلیان دراوہتی (کہ جوولہ کہ و گاوورہ کانس) ﴿وَالْأُمِّيِّينَ﴾ وہ بہ نہخویندہوارہ کان (ہاوبہش
 بہیدا کہرہ کانی گہلی عمرہب) ﴿أَسَأَلْتُ﴾ ثایا نیوہ موسولمان بوون ؟ ﴿فَإِنْ أَسَأَلُوا﴾ نهمجا
 تہ گہر موسولمان بوون ﴿فَقَدْ أَهْتَدُوا﴾ نموہ بہرستی مانانی نموہ بہ کہ ہیدایہ تیان وہر گرتوہ
 ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وہ نہ گہر پرووشیان وہر گیرا ﴿فَإِنَّمَا﴾ نموہ بہرستی ﴿عَلَيْكَ الْبَلَاءُ﴾ توہر را گہیاندنت
 لہ سہرہ ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾ وہ خوا بینایہ بہ بہندہ کان ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بینگومان نهوانہ ی
 بنی پروان ﴿فَيَأْتِ اللَّهُ﴾ بہ ثایہتہ کانی خوا (بہ نیشانہ کانی خوا) ﴿وَيَقْلُوبُ الْأُفْئِدَ﴾ وہ پیغہ مہران
 تہ کوژن ﴿يَغْفِرُ حَقًّا﴾ بہ نارہوا ﴿وَيَقْلُوبُ الْأُفْئِدَ﴾ وہ نمو کہسانہ تہ کوژن ﴿يَا مُرُوتَ﴾ کہ فہرمان
 تہدمن ﴿بِالْقِسْطِ﴾ بہ داد گہری ﴿مِنَ النَّاسِ﴾ لہ خدکی ﴿فَيَقْرِئُهُمْ﴾ نموہ مزدہیان بہدہری (وہک
 سووکایہتی کردن وایہ) ﴿بِعَذَابِ إِلِيمٍ﴾ بہ سزای پر لہ نازار ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نموہ کہسانیکن
 ﴿حَبِطَتْ﴾ بووچ بووہتوہ ﴿أَعْمَاهُمْ﴾ کردوہ کانبان ﴿فِي الدُّنْيَا﴾ لہ دونیا ﴿وَالْآخِرَةِ﴾ وہ لہ پروزی
 دواپی دا ﴿وَمَا لَهُمْ﴾ وہ نہوان نیانہ ﴿فِنْ نَصِيرَةٍ﴾ ہیچ یارمہ تیدہرینک ﴿

﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ثابا ورد ناپسته وه ﴿إِلَى الَّذِينَ﴾ له وانہی ﴿أُوتُوا﴾ پیان دراوه ﴿نَصِيبًا﴾ به شینک ﴿مِنْ﴾
 ﴿الْحَبِيبِ﴾ له تهورات ﴿يَتَعَوَّنَ﴾ بانگ ده کرنن ﴿إِنِّي كَتَبْتُ﴾ بقر لای کتیبی خوا (تهورات)
 ﴿لِيُخَکَّرَ﴾ بقر تهوهی بر بار بدات ﴿يَسْتَهْزِئُ﴾ له نیوانیاسدا ﴿مُرْسَلًا﴾ فریق و نهیز ﴿له پاشان ده سته یه ک﴾
 له وان پشت هلدک کن ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ له حالیکدا تهوان روو وهر گنرن ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾
 تهمه به هزی تهوه وهیه که بنگومان تهوان ﴿قَالُوا﴾ دهیان ووت: ﴿لَنْ نَحْمِلَ﴾ هدر گیز بهر له شمان
 ناکه ویت ﴿النَّارَ﴾ ناگر ﴿إِلَّا آتِیَاتُ مَعْدُودَاتٍ﴾ تنها چند روزیکی ژمیرا و کم نه بیت
 ﴿وَعَرَفْتُمْ﴾ وه خله تاندنی (و فریوی دان) ﴿فِي دِينِهِمْ﴾ له دینه که یاندا ﴿فَأَكْفَرُوا بَعْدَ ذَلِكَ﴾ تهو
 درویانهی که هلدیان ده به ست ﴿فَكَيْفَ﴾ ته مجا ده بی حالیان چون بیت ﴿إِذَا جَعَلُوا﴾ تهو
 کاتهی که کزیان ده که یته وه ﴿لِیَوْمٍ﴾ له روزیکدا ﴿لَا رِبَّ لَهُ﴾ که گومانی تیدانی به ﴿وَوُفِّتِ﴾
 و پاداشتی تهواری ده در یته وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هه موو که سینک ﴿مَّا كَسَبَتْ﴾ تهوهی کردویه تی ﴿وَهُمْ﴾
 ﴿لَا يَظْلُمُونَ﴾ وه تهوان هیچ سته میکیان لی نا کرنن ﴿قُلِ اللَّهُمَّ﴾ بلی تهی خوایه ﴿مَلَکَ الْمَلَکِ﴾
 خاوهن ده سه لات ﴿قُلِ الْمَلَکَ﴾ ده سه لات ده ده بیت ﴿مَنْ شَاءَ﴾ به هدر که سینک که به نه ویت
 ﴿وَمَنْ شَاءَ الْمَلَکَ﴾ وه ده سه لات ته سینه وه ﴿مَنْ شَاءَ﴾ له هدر که سینک که به نه ویت ﴿وَمَنْ شَاءَ﴾
 وه به ریزی ده که بیت تهوهی به نه ویت ﴿وَمَنْ شَاءَ﴾ وه بی ریزی ده که بیت تهوهی به نه ویت ﴿یَوْمَ﴾
 تنها به ده سستی تویه ﴿الْحَبِیبِ﴾ هه موو چا که یه ک ﴿إِنَّکَ﴾ به راستی تو ﴿عَلَى کُلِّ شَیْءٍ﴾ به سهر هه موو
 شتیکدا ﴿قَدِیرٌ﴾ به توانیت ﴿تُولِیْهِ أَمْرًا﴾ شهو ده که بیت به ناو روزدا ﴿وَتُولِیْهِ الْأَمْرُ﴾
 ﴿الْبَیِّنُ﴾ وه روز ده که بیت به ناو شهودا ﴿وَتَخْرِجُ الْحَیَّ﴾ وه زیندوو در دینسی ﴿مِنْ أَمْنٍ﴾ له مردوو
 ﴿وَتَخْرِجُ الْأَمْنِ﴾ وه مردوو در دینسی ﴿مِنْ أَمْنٍ﴾ له زیندوو ﴿وَتَرْزُقُ﴾ وه روزی ده ده بیت ﴿مَنْ شَاءَ﴾
 به هدر که سینک که به نه ویت ﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به بی حساب و بی شمار ﴿لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ﴾
 تابنی بر واداران بی باوهران بگرن ﴿أَوْلِيَاءَ﴾ به دوستی خویان ﴿مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له جیانی بر واداران
 ﴿وَمَنْ یَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وه هدر که سینک و ابکات ﴿فَلَنُحْیِیَنَّ﴾ ثیرر به یوه سستی له گهل خوادا
 نامیتنی ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولَ أَمْرًا﴾ مه گهر بقر خوار استتبان بیت لی یان (به شیهو یه ک که به دم بیلین
 و به دل باوهران پتی نه بیت) ﴿وَنُحْیِیَنَّکُمْ اللَّهُ تَعَالَى﴾ وه خوا ده تان تر سبتیت له سزای خوی
 ﴿قُلِ اللَّهُ الْغَفُورُ﴾ وه هدر بقر لای خوابه گهراته وه ﴿قُلِ﴾ تهی مو حه مده ﴿بَلَى﴾
 ﴿إِنْ تَحْفَظُوا﴾ ته گهر بشار ته وه ﴿مَا فِی صُدُورِکُمْ﴾ تهوهی له دل تاندایه ﴿أُوتِیَتْهُ﴾ یان ناشکرای
 بکهن ﴿بِعِلْمِ اللَّهِ﴾ خوا بی ی ده زانی ﴿وَنُحْیِیَنَّکُمْ﴾ وه دهیزانیت ﴿مَا فِی السَّمَوَاتِ﴾ تهوهی له ناسمانه کان
 ﴿وَمَا فِی الْأَرْضِ﴾ وه تهوهی له زهوی دایه ﴿وَاللَّهُ عَلَى کُلِّ شَیْءٍ﴾ وه خوا به سهر هه موو شتیکدا ﴿قَدِیرٌ﴾ به
 توانایه ﴿

﴿يَوْمَ تَجُذَّعُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ (بترسن) لمور پڑھی ہموو کہ سینک ٹہینیت ﴿مَاعَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ﴾ ہر کارنکی
 باشی کردینت ﴿مُخَضَّرًا﴾ ٹامادہیہ ﴿وَمَاعَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ﴾ وہ ہر کارنکی خرابی کردینت ﴿تَوَدُّ أَنْ
 يَنْبِتَهَا وَيَنْتَعِبَهَا﴾ ثاوات دہ خوازیت کہ لہ نیوان نمو و کارہ خرابہ کہیدا ﴿أَمْذَأْبَعِيدًا﴾ ماوہیہ کی
 زور دور بیوایہ ﴿وَيَحْذَرُكَ اللَّهُ﴾ وہ خوا دہ تان ترسینن ﴿نَفْسَهُ﴾ لہ سزای خوی ﴿وَاللَّهُ زَعُوفٌ
 بِالْأَعْيَادِ﴾ وہ خوا میہربانہ بہ ہندہ کانی خوی ﴿قُلْ﴾ ہی موحہ مہد ﴿بَلَى﴾ ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾ ٹہ گہر
 ثنہ ﴿تُحِبُّونَ اللَّهَ﴾ خواتان خوش دہوینت ﴿فَاتَّبِعُونِي﴾ کہواتہ دہوای من بکہون ﴿يُحِبِّكَ اللَّهُ﴾ تا خواش
 ثنہوی خوش بوینت ﴿وَيَغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ وہ لہ گوناہہ کانتان خوش ببینت ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ﴾ وہ خوا
 لیخوشبووی ﴿رَحِيمٌ﴾ میہربانہ ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ فہر مانہہ ردار و گوئیہ لی خوا
 و پیغہ میہر بن ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ ٹہ مجا ٹہ گہر پشت ہد لکہن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ ٹہوہ بینگومان خوا ﴿لَا يُحِبُّ
 الْكَافِرِينَ﴾ بنی بروایانی خوش ناوینت ﴿إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَى﴾ بینگومان خوا ہلی بزاردوہہ ﴿عَاقِبَ
 وَثْقًا﴾ ٹادہم و نوح ﴿وَالْإِزْهِيمَ﴾ وہ خانہ وادہی ٹیہراہیم ﴿وَالْعَمْرَنَ﴾ وہ خانہ وادہی عیمران
 ﴿عَلَى الْغَمَامِينَ﴾ بہ سہر ہموو جیہانیاندا ﴿ذُرِّيَّةَ﴾ ٹہوہیہ کن ﴿بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ﴾ ہندینکیان لہ
 ہندینکیان کہ وٹوونہ ٹہوہہ ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ﴾ وہ خوا بیسہری ﴿عَلِيمٌ﴾ زانیہ ﴿إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ
 رَبِّهِمْ﴾ کاتینک کہ زنی عیمران وونی ﴿رَبِّ﴾ ٹہی پەرورہ دگارم ﴿إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ﴾ بینگومان من
 نہ زرم کردوہ بق تو ﴿مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا﴾ ٹہوی کہ لہ سکم دایہ نازاد کراوینت (بقر خزمہتی خانہی
 تو کہ بیت المقدس) ﴿فَتَقَبَّلَ مِنِّي﴾ دہ توش (ٹہم نہ زرم) لی گیرا بکہ ﴿إِنَّكَ أَنتَ﴾ بہراستی تو
 ﴿السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بیسہری زانایت ﴿فَلَمَّا وَضَعَتْهَا﴾ جا کاتینک کہ سکہ کی دانا ﴿قَالَتْ﴾ وونی:
 ﴿رَبِّ﴾ ٹہی پەرورہ دگارم ﴿إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَى﴾ خو من کچم ہوو ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ بہراستی خوا زانائہ
 ﴿بِمَا وَضَعَتْ﴾ بہوی کہ ہوویہتی ﴿وَلَيْسَ الذَّكَرُ إِلَّا أُنْثَى﴾ کوریش وک کچ نی یہ (مہبہست لہوہیہ لہو
 کاتہدا کوران دہ کوران بہ نہ زرم بق خزمہت کردنی بیت المقدس) ﴿وَأِنِّي سَمِعْتُهَا تَرْتَلِمُ﴾ وہ بینگومان
 منیش ناوم نامہریہم ﴿وَإِنِّي أَعِذُّكَ بِكَ وَرَبَّتِي﴾ وہ من خوی و ٹہوہی ٹہ پاریزم بہ تو ﴿مِنَ الشَّيْطَانِ
 الرَّجِيمِ﴾ لہ شہیثانی دہر کراو ﴿فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا﴾ ٹہ مجا پەرورہ دگاری مہریہمی وەر گرت ﴿بِقَبُولِ
 حَسَنٍ﴾ بہوہر گرتینکی جوان ﴿وَأَنبَتَهَا﴾ وہ پروانندی (پەرورہ دی کرد) ﴿بَنَاتًا حَسَنًا﴾ بہ پروانندینک
 (پەرورہ دیہ کی) جوان ﴿وَوَكَّلَهَا زَكَرِيَّا﴾ وہ زہ کہریا دہستہ بری کرد (ٹہر کی ژبانی گرتہ ٹہستز
 و خودا کردی بہ ماموستای مہریہم) ﴿كَلَّمَاهُ حَلَّ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْإِبْرَاهِيمَ﴾ ہر کات زہ کہریا پروشٹایہ
 بق لای مہریہم لہ شوینی خواپہ رستہ کہیدا ﴿وَجَدَ عِنْدَ هَارُونَ﴾ خواردہ مہنی و رزق و رزوی
 لہ لا دہیننی ﴿قَالَ﴾ (زہ کہریا) وونی: ﴿يَغْفِرُ﴾ ٹہی مہریہم ﴿أَنْ لَّكَ هَذَا﴾ ٹہمہت لہ کوی ہووہ؟
 ﴿قَالَ﴾ (مہریہم) وونی: ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ٹہوہ لہ لایہن خواوہیہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ﴾ بہراستی خوا رزوی
 دہدات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ ہر کہ سینک کہ بیہوینت ﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ بہ بن حساب و بن شمار ﴿

﴿هُنَالِكَ﴾ ناله و کاتهدا ﴿دَعَا﴾ بار ایه وه ﴿زَكَرَ يَزِيدُ﴾ زه که ریا له پهرو ورد گاری ﴿قَالَ﴾ ووتی:
 ﴿رَبِّ﴾ نهی پهرو ورد گارم ﴿هَبْ لِي﴾ پتم بیه خشه ﴿مِنْ لَّدُنْكَ﴾ له لایه نی خو ته وه ﴿ذُرِّيَّةَ طَيِّبَةٍ﴾
 کورنکی سروشت پاک ﴿إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾ به راستی تو بیسره ی بارانه ویت ﴿فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ﴾
 جا فرشته بانگی لیکرد ﴿وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ﴾ له کاتیکدا که زه که ریا له میحرابه که دا وه ستابور
 نورژی ده کرد ﴿أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ﴾ به راستی خوا مژده ت ده داتی ﴿بِخَيْرٍ﴾ به (کورنک ناوی) به حیایه
 ﴿مُصَدِّقًا﴾ که پروا هینره ﴿يَكْمُلُ مِنْ اللَّهِ﴾ به عیسی و ته ی خوا ﴿وَسَيِّدًا﴾ و پشه وایه ﴿وَحُصُونًا﴾ وه
 جلّه و گری نه فسی خویه تی ﴿وَنِيَّاتٍ الصَّالِحِينَ﴾ وه به کینکه له پتمه مبرانی چاک کردار ﴿قَالَ﴾
 (زه که ریا) ووتی: ﴿رَبِّ﴾ نهی پهرو ورد گارم ﴿أَنْ يَكُونَ لِي غُلَامٌ﴾ من چون کورم ده بیت ﴿وَقَدْ بَلَغَنِي
 الْكِبَرُ﴾ له حالیکدا به راستی پیری به خه گیرم هو وه ﴿وَأَمْرًا عَاقِرًا﴾ وه ژنه که ششم نه زو که ؟
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گه وړه) فدرمووی ﴿كَذَلِكَ اللَّهُ﴾ نیشی خوا وایه ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ چی بویت
 ده بکات ﴿قَالَ﴾ (زه که ریا) ووتی ﴿رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً﴾ نهی پهرو ورد گارم نیشانه به کم بو داینی
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گه وړه) فدرمووی: ﴿إِنَّا نَكْفِيكَ الْآيَاتِ لَنُثَبِّتَنَّ الْأَيَّاتُ﴾ که
 ناتوانیت قسه له گه ل خه لکید ا بکه یت سی رورژ ﴿إِلَّا آمَرًا﴾ مه گمر به ثاماره (هینما) نه بیت ﴿وَأَذْكُرَنَّكَ
 كَثِيرًا﴾ وه زور یادی پهرو ورد گارت بکه ﴿وَسَيَبْخُ﴾ و ته سیبختی خوا بکه ﴿بِالْعَشِيِّ﴾ به نیواران
 ﴿وَالْإِبْكَرِ﴾ و به یانیان ﴿وَإِذَا قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ (یادی نه وه بکه) کاتیک که فرشته (جبریل)
 ووتی: ﴿يَمْرُتُمْ﴾ نهی مریه م ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿أَصْطَفٰكَ﴾ توی هملبرارد ﴿وَوَهَبْنَا
 وَهَابًا﴾ (له هدمو و خو وړه و شتیکی ناشیرین) ﴿وَأَصْطَفٰكَ﴾ وه هملی بزاردوی ﴿عَلَى
 سِلَ الْغُلَامِينَ﴾ به سمر هدمو و ژنانی جیهاندا ﴿يَمْرُتُمْ أَقْبَىٰ مِنْ يَرْبِكُمْ﴾ نهی مریه م فدرمانه برداری
 پهرو ورد گارت بکه ﴿وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي﴾ وه سوژده و کړنوش بده ﴿مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾ له گه ل نه وانه ی که
 سوژده و کړنوش ده بن ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَةِ الْغَيْبِ﴾ نه و ی و ترا له هه و اله په نهانه کائن ﴿تُوجِبُهُ إِلَيْكَ﴾
 به وه حی بو ت ده نیرین (نه ی مو حممه د ﷺ) ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وه تو له لای نه و ان نه بو ویت
 ﴿إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ﴾ کاتیک که قه له مه کانیان هاو نشست ﴿إِنَّهُمْ﴾ کامیان ﴿يَكْفُلُ مَرِيَمَ﴾ ده سته به رشتی
 و سهر به رشتی و به خیو کردنی مریه میان بده که ویت ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وه تو له لایان نه بو ویت
 ﴿إِذْ تَخْتَصِمُونَ﴾ که ده مه قالیان ده کرد (له م پرو وه) ﴿إِذَا قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ کاتیک که فرشته که ووتی:
 ﴿يَمْرُتُمْ﴾ نهی مریه م ﴿إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ﴾ بینگومان خوا مژده ت ده داتی ﴿بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ﴾ به و ته به ک له وه وه
 ﴿أَسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ که ناوی مه سیح (عیسا) ی کور ی مریه مه ﴿وَجِيهًا فِي الْغَيْبِ﴾ و لا ا خیره
 به ریزو پایه بده رزه له همدوو جیهاندا ﴿وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ وه له نریکانی خودابه ﴿۱۵﴾

﴿وَيَعْلَمُ الْإِنسَانُ أَنَّهُ قَسَمٌ مِّمَّا كَانَتْ لَهُ أَهْلًا خَلْقًا﴾ له پيشكه داو ﴿وَمَكَهَلًا﴾ له (كاني)
 گه وره یی دا ﴿وَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه له پیاو چاكانيشه ﴿قَالَتْ﴾ مهربم ووتی: ﴿رَبِّ ائْتِنِي بَرَكَةً﴾
 شهی په روره دگارم من چوون مندا لم ده بیت ﴿وَلَوْ يَسْتَفِئُونَكَ﴾ له كانيكدا كه پیاو نه هاتوته لام (لیم
 نه كه وتوه) ؟ ﴿قَالَ﴾ (جبریل) فرموی ﴿كَذَلِكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ وایه (كه نه لیت) خوا چی بویت
 دروستی ده كات ﴿إِذَا فُتِنُوا﴾ كاتيك كه بریاری شتیکی دا ﴿فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ﴾ هدر نه وه ندهی ده بیت
 بی بلیت ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ بیه، نیر ده بیت ﴿وَيَعْلَمُ الْإِنسَانُ أَنَّهُ قَسَمٌ مِّمَّا كَانَتْ لَهُ أَهْلًا خَلْقًا﴾ وه خوا
 قسری كتیب و دانایی ونه ورات و نینجیلی ده كات ﴿وَرَسُولًا﴾ وه پیغه مبر (ده نیریت) ﴿إِنِّي بَرَكٌ﴾
 ایستریل ﴿بِوَدُنِي يُسْرًا﴾ (نه وه كانی په عقوب) ﴿إِنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ﴾ (بی یان ده لیت) به راستی من
 نیشانه په كم بو هیتاون ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ له په روره دگار تانه وه ﴿إِنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ﴾ كه من بو تان دروست ده كه كم
 ﴿مِنَ الظُّلُمِ﴾ له قور ﴿كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ﴾ (شتيك) له و تنهی بالنده ﴿فَأَنْفُخُ فِيهِ﴾ نه مچا فووی پیاده كه كم
 ﴿فَيَكُونُ طَيْرًا﴾ به كسر ده بیت به بالنده ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به فرمانی خوا ﴿وَأُتْرِي﴾ وه چاکی نه كه موه
 ﴿الْأَكْمَةِ﴾ كوسری زكماك ﴿وَالْأَبْرَصَ﴾ و به لك ﴿وَأُتْرِي الْمُتَوَكِّلُ﴾ وه مردوانیش زیندو ده كه موه
 ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به فرمانی خوا ﴿وَأُتْرِيكُمْ﴾ وه خه بهرتان ده ده می (له خوا وه) ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ چی نه خون
 ﴿وَمَا تَنْجِرُونَ﴾ چی به زه خیره هه لته گرن ﴿فِي بُيُوتِكُمْ﴾ له ماله كاتاندا ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ به راستی هه به
 له موعجیزانه دا ﴿لَا بَأْسَ لَكُمْ﴾ به لكه و نیشانهی به هیز بو توه (له سهر راستی پیغه مبر به تی من)
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر توه بر واداون ﴿وَوَصَّيْنَا﴾ وه (من هاتووم) به بر واهیندر ﴿لَمَّا بَيْنَتْ يَدَايَ مِنَ﴾
 ﴿التَّوَكُّلِ﴾ به و ته وراته ی كه له به رده مستمدا به ﴿وَلَا حِجْلَ لَكُمْ تَعَصَى أَلَدِي﴾ وه هاتووم بو توه ی حه لال
 بكه م هیندی له و شتانه ی ﴿خُذْ زَعْفَرَانًا﴾ كه قه ده غه كراوه لیسان ﴿وَجِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾
 وه به لكه م بو هیتاون له لای په روره دگار تانه وه ﴿فَأَنْفُخُوا﴾ كه واته بترسن له (بی فرمانی) خوا
 ﴿وَأَطِيعُوا﴾ وه فرمان به درایم بكه من ﴿إِنِّي أَنفُخُ فِي زَبُجٍ﴾ به راستی خوا په روره دگاری من
 و توه به ﴿فَأَعْبُدُوهُ﴾ دهی بیهرستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ نا نه میده ریگای راست ﴿فَلَمَّا أَخَذَ﴾
 عیسی ﴿نَمِجًا كَاتِبِكَ﴾ كه عیسا هستی كرد ﴿وَمِنْهُ الْكُفْرُ﴾ به بی بر وایی گه له كه ی
 ﴿قَالَ مَنْ أَصَابَ إِلَى اللَّهِ﴾ ووتی: كی له گه ل مندا یارمه تی ده ری دینی خواجه ﴿قَالَ الْحَوَارِيُّونَ﴾
 شاگرد كانی (حه واریه كانی) ووتیان ﴿لَحْنُ أَصَا إِلَهُ﴾ نیمه یارمه تی ده ری دینی خوا بن ﴿عَامِنًا﴾
 یامو ﴿بر وامن به خوا هیتاره ﴿وَأَشْهَدُ﴾ و تو نه ی عیسا شاهید به ﴿بِأَنَّا آمَنُوكَ﴾ كه نیمه
 گوئی رایه ل و ملكه چی نه وین ﴿﴾

﴿وَبَنَاءَ الْمَنَآءِ﴾ تھی پہروردگار مان نیمہ باورہ مان میتا ﴿يَمَّا أَتَتْ﴾ بدوی کہ ناردوونہ تہ خواریہ وہ
 ﴿وَأَنبَتَ الرُّسُودَ﴾ وہ بہرہوی ہینقہ مہری تو مان کرد ﴿فَأَنشَبَتْ﴾ دہی خوابہ ناومان بنووسہ
 (ہمانز مہرہ) ﴿مَعَ الشَّهِيدِينَ﴾ لہ دہنتہری پروادارانی (بہ کتابہ رست) دا ﴿وَمَكَرُوا﴾ (جوولہ کہ کان)
 پیلانیان گیرا (بڑ کوشتی عیسا) ﴿وَمَكَرَ اللَّهُ﴾ خواش لہ بہرانہردا پیلانی لسی گیران ﴿وَاللَّهُ خَيْرُ
 الْمَكِيدِينَ﴾ وہ خواش چاکترین پیلان گیرہ (لہ بہرانہر پیلان گیراندا بق پووجہ لکردنہ وہی
 فروفیلہ کانیان) ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ لِكُلِّ عِيسَى﴾ (بہینتہرہوہ یادت) کاتی خوا فرمووی تھی عیسا ﴿إِنِّي
 مُتَوَكِّفٌ زَارِعُكَ إِنِّي﴾ من تو دہبہمہوہ و بہرزت دہ کہمہوہ بنو لای خوم ﴿وَقَطَّعْتَ مِنْ الْإِزِينَ كَقَرُوا﴾
 وہ پاک کردہوہی نوم لہ (ہاودہمی) نہوانہی کہ بین باورہ بوون ﴿وَجَاعِلُ الْإِزِينَ أَتَجُوكَ﴾ وہ بہرہووانی
 (راستہ قینہی) تو بہرزدہ کہمہوہ ﴿فَوَقَّ الْإِزِينَ كَقَرُوا﴾ بہسہر بین پروایاندا ﴿إِلَّا تَوَدُّوا لَقِيتَهُ﴾ ناروڑی
 دواہی ﴿لَمَّا إِنِّي مَرَجْتُكُمْ﴾ ہاشان گہرانہوہتان بنو لای منہ ﴿فَأَنحَرْتُمْ بَنَاتِكُمْ﴾ نہمجا ہر یار دہدم لہ
 تہواناندا ﴿فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ لہو شتانہی کہ تہایاندا جہاوازو ناکو کن ﴿فَلَمَّا الْإِزِينَ كَقَرُوا﴾
 جا نہوانہی بین پرواہوون ﴿فَأَنحَرْتُمْ﴾ سزایان دہدم ﴿عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ بہسزای مہخت ﴿فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ﴾ لہ دونیاو پروڑی دواہشدا ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نَّصِيرِينَ﴾ وہ نہوانہ ہیچ یارمہ تہدہر نیکیان نی بہ ﴿وَأَمَّا الْإِزِينَ
 أَمَوُوا﴾ بہلام نہوانہی کہ پروایان ہیناوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وہ کردہوہ ہاشہ کانیان
 کردوہ ﴿فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ﴾ تہوہ خوا بہتہواوی پاداشتیان دہداتہوہ ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ ہینگومان
 خواستہمکارانی خوش ناویست ﴿ذَٰلِكَ تَتْلُو عَلَيْهِ﴾ تہم بہسہرہاتانہی کہ تہبان خوتینہوہ
 بہسہرندا (تھی موحہ مہمد ﷺ) ﴿مِنَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ لہ ٹاہت وبہلگہ ونیشانہ کان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 و قورفانی ہر لہ حیکمہن ﴿إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بہراستی وینہی (دروست بوونی) عیسا لای
 خوا ﴿كَمَثَلِ آدَمَ﴾ وہك وینہی نادہم وایہ ﴿خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ﴾ کہ دروستی کرد لہ گل ﴿ثُمَّ قَالَ لَهُ﴾ لہ
 ہاشان ہینی ووت ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ ببہ، تہویش بوو (بہمروؤف) ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ قسہی راست تہوہیہ
 کہ لہ خواوہ بہتو گہیشست ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمَتَّعِينَ﴾ کہواتہ لہ گومانداران مہبہ ﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ﴾
 تہمجا ہر کہ سینک دہمہ قانی لہ گہل کردیت (لہ بارہی عیساوہ) ﴿مَنْ يَدْعُ مَاجِدَةً مِنَ الْغُلَى﴾ دواہی
 تہو زانینہی کہ (بہوہحی) بڑت ہات ﴿فَقُلْ تَعَالَوْا﴾ توش پیسان بلی وہرن ﴿نَدْعُ إِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ﴾
 با بانگی کورہ کانمان و کورہ کانتان بکہین ﴿وَسَلَّةٌ نَا وَنَسَلَةٌ كُرُ﴾ وہ (بانگی) زنہ کانمان و زنہ کانتان
 بکہین ﴿وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ﴾ وہ (بانگی) خومان و خوتان بکہین ﴿ثُمَّ يَتَّبِعُ﴾ لہ ہاشاندا (ہمہوومان)
 لہ خوا ہپارینینہوہ ﴿فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ﴾ تہمجا نہفرہنی خوا بکہین ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ لہ وانہمان کہ
 لہ دروزنان ﴿

﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ﴾ بینگو مان ہر نہ مہیہ چیر وک و داستانی راست و دروست ﴿وَمَا مِنْ إِلَهٍ﴾ وہ هیچ
 بہر ستر او نیکی بہ راستی نی یہ ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ تہنہا خوانہ بین ﴿وَلِلَّهِ﴾ بہ راستی خوا ﴿لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾
 تہنہا خوی بالادہستی کار دروستہ ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ تہمجا تہ گہر پشتیان ہل کردہ ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ تہوہ
 بہ راستی خوانا گادارہ ﴿يَا مُفْسِدِينَ﴾ بہ کردہ وہی بہد کاران (گہندہ لکاران) ﴿قُلْ﴾ تہی موحہ مہد
 ﴿بَلَىٰ﴾: ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی خواوہن نامہ کان ﴿تَعَالَوْا﴾ وہرن ﴿إِلَىٰ كَلِمَةٍ﴾ بۆ لای ووتہ یہ کی
 ﴿سَوَاءٌ﴾ راست و (یہ کسان) ﴿يَتَنَبَّأُونَ بِكَ﴾ لہ نیوان تہمہ و نیوہدا ﴿أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ کہ جگہ لہ خوا
 نہ بہرستین ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا شَيْئًا﴾ وہ هیچ شتیک نہ کہ بین بہ ہاوبہشی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مَعْشَرَ الْبَاطِلِينَ﴾
 تہوہ ہتدیکمان ہتدیکمان بہ بہر و ہر دگار دانہننن ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ تہمجا تہ گہر پشتیان ہل کردہ
 ﴿فَقُولُوا﴾ تہوہش بلین: ﴿أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ تہوہ شاہید ہن کہ تہمہ فہرمانبہر دار و گوہر اہل
 و ملکہ چی خوداین ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی خواوہن نامہ کان ﴿لِيَرْحَمَكُمُ اللَّهُ﴾ بۆ چی دہمہ قالنی
 دہ کہن دہربارہی نیبر اہیم ﴿وَمَا أَرْزَلْنَا إِلَٰهَ إِلَّا حَقْلًا﴾ لہ کاتیکدا کہ تہورات و ٹینجیل نہ تہر راوہ تہ
 خوارہ وہ ﴿إِلَّا مِنْ عَذِوَّةٍ﴾ لہ دوا ی نیبر اہیم نہ بینت ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی بۆ تنی ناگہن ؟ ﴿هَتَأْتِرُ﴾
 ناگادارین تہوہ ﴿هَؤُلَاءِ حَتَّجَتُمْ﴾ تہوانہن کہ دہمہ قالبتان کردہ ﴿فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ لہوہی کہ
 شتیکتان لہدہزانی ﴿فَلِمَ تَحْتَجَّجُونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ تہی بۆ دہمہ قالنی دہ کہن لہ شتیکدا کہ
 ہیچی لی نازانن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وہ خواوہ بزانن ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ وہ تہوہ نازانن ﴿مَا كَانَ لِإِبْرَاهِيمَ﴾
 تہوہرین ﴿نِیبر اہیم نہ جوولہ کہ بووہو ﴿وَلَا نَضْرِبُهَا﴾ نہ گاوور ﴿وَلَكِنْ كَانَ حَقِيقًا مُّسْلِمًا﴾ بہ لکو پاک و
 خواہرست و گوہر اہل و ملکہ چ بووہو ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وہ لہ ہاوبہش بہیدا کہران نہ بووہو ﴿وَإِنْ أُولَٰئِ السَّابِقِينَ﴾ بینگو مان نزیکترین کہس لہ نیبر اہیم ﴿لَلَّذِينَ اتَّبَعُوا﴾ تہوانہن کہ وہختی
 خوی بہرہوہیان کردہ ﴿وَهَذَا الشَّيْءُ﴾ وہ تہم پیغمبہرہوہو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہوانہی کہ ہر وایان ہتہوہ
 ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ خواوہ دوستی ہر وادارانہ ﴿وَدَّتْ﴾ حہزبان دہ کردہ ﴿طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾
 دہستہ یہ کہ لہ خواوہن نامہ کان ﴿لَوْ يُضِلُّوكُمْ﴾ کہ گوہر اتان بکہن ﴿وَمَا يُضِلُّونَ﴾ لہ کاتیکدا کہس گوہر
 ناکہن ﴿إِلَّا أَنْفُسُهُمْ﴾ خویسان نہ بینت ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ بہ لام ہہستی ہن ناکہن (تہی ناگہن) ﴿يَا أَهْلَ﴾
 الْكِتَابِ تہی خواوہن نامہ کان ﴿لِيُرْكَفُوكُمْ﴾ بۆ ہن ہر وادہہن ﴿يَا كَاذِبِينَ﴾ بہ تہبہ تہ کانی خوا
 ﴿وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ﴾ لہ کاتیکدا کہ شاہتہی دہدہن (لہ سہر راستی تہوان) ﴿

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تهی خواوهن نامه کان ﴿لِرَتِّلُوا آيَاتَ الْبَاقِلِ﴾ بؤ بؤ شاکى درؤ نه کهن به بهر راستی
 دا ﴿وَتَكُونُوا آيَاتٍ﴾ وه راسته که ده شاره وه ﴿وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا خوشستان ته مه ده زانن ﴿وَقَالَتْ طَافِقَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وه ده سته بهک له خواوهن نامه کان ووتیان (به هندیکیان) ﴿آمِنُوا
 بِاللَّهِ﴾ بر وایتن بهو قورثانه ﴿أَنْزَلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ که نیر راوده ته خواره وه بؤ نه وانه‌ی که بر وایان هیتاوه
 ﴿وَجَهَ النَّهَارِ﴾ سدر له به یانیان (به قیل) ﴿وَأَكْفَرُوا وَآخَرَهُ﴾ وه بی بر وایسته وه ده مه و تواره ﴿لَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ به لگو نه وایش به شیمان بیسه وه ﴿وَلَا تُؤْمِنُوا﴾ باوه رتان نه بیت ﴿إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ﴾
 مه گهر به که سینک که دواى دینی ئیوه که ویتیت ﴿قُلْ إِنْ أَلْهَىٰ﴾ (تهی موحه مهده) بلی: به راستی
 ریتموونی ﴿هُدَىٰ اللَّهُ﴾ ههر ریتموونی خوایه ﴿أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِنْكُمْ مَّا أُوْتِيَ﴾ (تهی خواوهن نامه کان ئیوه
 یشان گرانه) که بدری به به کینکی تر وینه‌ی نهو دینه‌ی که به ئیوه دراوه ﴿أَوْ يُخَاجُوكُمْ﴾ یا ده مه قالیان
 له گهل بکهن (بؤ رتان بدنه) ﴿عِنْدَ رَبِّكُمْ﴾ لای بهر وهره گارتان ﴿قُلْ﴾ (تهی موحه مهده) بلی:
 ﴿إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ به راستی نهو به هره به (واته پیغه بهرایه تی) به ده سستی خوایه ﴿يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ﴾
 ده بدات به ههر که سینک که به ویتیت ﴿وَاللَّهُ وَبِيعَ عَلَيْهِ﴾ وه خوا خواوهنی به خششی زور و زانایه ﴿وَلَهُ
 يَخْصُصُ بِرَحْمَتِهِ﴾ نهو (خوایه) ره حممت و میهره بانی خوی تاییت ده کات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بؤ ههر که سینک
 به ویتیت (شیاوی بیت) ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خواوهنی به خشش و به هره می گهر و به
 ﴿وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وه له ناو خواوهن نامه کانی می واهیه ﴿مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بَقِيَ ظَاهِرٌ﴾ ته گهر خه زنه بهک
 به سپارده لای دابنی ﴿يُؤْذَوْنَ إِلَيْكَ﴾ ده تدا ته وه ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ﴾ وه می واشیان تیایه ﴿إِنْ تَأْمَنَهُ يَدْبَارِ﴾
 ته گهر دینارینکی لا دابنیت ﴿لَا يُؤْذَوْنَ إِلَيْكَ﴾ ناتدا ته وه ﴿إِلَّا مَا ذَمَّتْ عَلَيْهِ قَائِمًا﴾ مه گهر به سه ریبه وه
 به سستیت ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نه م ناپاکی به به هوی نه وه بهو ﴿قَالُوا﴾ که ده بیان ووت: ﴿لَيْسَ عَلَيْنَا فِي
 الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ﴾ گونا همان ناگات له خوار دنی مالی نه م نه خوینده وارانه (واته عهر به به کان) ﴿وَقُولُوا
 عَلَى اللَّهِ الْكَذِبُ﴾ وه درؤ به ده م خواوه ده کهن ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وه خویان ده زانن (که درؤ ده کهن) ﴿وَلَا
 تَنْتَفِعْ﴾ نه خبر وانی به (وهك ده لنین) ﴿مَنْ أَرْوَاهُ يَعْزِوهُ﴾ ههر که سینک به یمانی خوی به جی به یتیت
 ﴿وَأَنْتُمْ﴾ وه پاریز کاری بکات ولد خودا بتر سیت ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ نه وه به راستی خوا
 پاریز کارانی خوش ده ویتیت ﴿إِنَّ الَّذِينَ بَشَّرُوا﴾ بنگومان نه وانه‌ی ده یفر وشن ﴿بِعَهْدِ اللَّهِ﴾
 به یمانی خوا ﴿وَأَيْمَنَهُمْ﴾ و سوینده کانی خویان ﴿فَمَا أَفْلَحَ﴾ به تر خبکی که م ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه
 ﴿لَا خَلْقَ لَهُمْ﴾ بی به شن (له به هره می خوا) ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له رورزی دواپی دا ﴿وَلَا يَكْفُرُهُمْ اللَّهُ﴾ وه خوا
 قسه بیان له گهل ناگات ﴿وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ﴾ وه نه ماشاشیان ناگات ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له رورزی قیامه ندا
 ﴿وَلَا يُزَكِّيهِمْ﴾ و له گونا هیان خوش ناییت ویاکیان نا کاته وه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه بؤ نه وانه
 سزای به ئیش و نازار ﴿﴾

﴿وَلَا يَنْهَى عَنْ قَوْلِهِ﴾ بہ راستی لہ خواہن نامہ کان دہستہ یہ کہ ہدیہ ﴿يَتَوَلَّى السَّيْئَاتِ﴾ (ناو بہ نساو نامہ کہ بیان تیکدہ دہن و) زمانیان با لہ دہن و ٹہ پیچندہ وہی کتیبہ کہ بیان (تہورات) ﴿يَتَخَسَّبُونَ مِنَ الْعَذَابِ﴾ تا تو وازانیت لہ نامہ ی خواہیہ ﴿وَمَا هُمْ مِنَ الْعَذَابِ﴾ (لہ کاتیکدا) کہ ٹہ وہ لہ نامہ ی خوانی یہ ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وہ دہ لیتن ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ٹہ وہ لہ خواہ وہیہ ﴿وَمَا هُمْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ لہ کاتیکدا کہ ٹہ وہ لہ خواہ نہی یہ ﴿وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ وہ درق بہ دہم خواہ وہ دہ کہن و ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ خوشیان دہزانن (کہ درویہ) ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ﴾ نابی بقو ہیج نادہ می یہ کہ ﴿أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ وَالنَّبِيَّةَ﴾ کہ خوا نامہ و شہریعت و پیغہ مہریتی دایتی ﴿لَمْ يَقُولْ﴾ بکھن ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ پاشان بہ خہ لکی بلیت ﴿كُونُوا عِبَادَ اللَّهِ﴾ بین بہ بہندہ ی من ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جباتی خوا ﴿وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْنَ﴾ بہ لکو (بیان دہ لیت) خوا بہرست بن ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ کاتیکدا ﴿الْكِتَابِ﴾ چونکہ ٹہ وہ خہ لک فیری نامہ کہی خودا دہ کہن ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ﴾ وہ ٹہ وہ خوشتان دہ بخورنٹہ وہ ﴿وَلَا يَأْمُرُكُمْ﴾ وہ خوا فرمانشان پی نادات ﴿أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَالِيَّةَ وَالنَّيِّبِينَ﴾ کہ فریشتہ و پیغہ مہران بکھن ﴿أَنْ تَتَّخِذُوا﴾ بہ ہرستراوی خوتان ﴿أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ چون (خودا) فرمانشان پی دہدات پی ہر و ابن (کافر بن) ﴿يَعْلَمُ أَنَّكُمْ تَأْمُرُونَ﴾ دوا ی ٹہ وہی کہ ٹہ وہ ہر و دار بوون؟! ﴿وَلَا أَفْعَدُ اللَّهُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ (بہیتہ وہ یادبان) کاتیک کہ خوا بہیمانی و ہر گرت لہ پیغہ مہران ﴿لَعَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کہ ہر چیم دانن ﴿مِنْ عَذَابِ﴾ لہ نامہ و ﴿وَيَحْكُمُ﴾ حکمت و (شہریعت) ﴿تَرْجَاءُكُمْ رَسُولٌ﴾ لہ پاشان پیغہ مہریتکتان ہر ہات ﴿مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ﴾ بہ ہر و اہیتہر بہ و نامہ ی کہ لہ لانانہ ﴿لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ﴾ دہ پی ہر وای پی بہیتن ﴿وَلَتَنْصُرُنَّهُ﴾ وہ ہارمہ تی بدلہن ﴿قَالَ﴾ خوا ہر مووی: ﴿أَفَرَأَيْتُمْ﴾ ٹایا دانٹان نا بہم بہ ہیمانہ دا؟! ﴿وَأَخَذُوا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي﴾ وہ لہ سہر ٹہ وہ بہیمانی نشان و ہر گرت ﴿قَالُوا﴾ پیغہ مہران و وتیان: ﴿أَفَرَأَيْتُمْ﴾ بہ لکی دانٹان ہر ہیمانہ بہست ﴿قَالَ فَاشْهَدُوا﴾ خوا ہر مووی کہ واتہ ٹہ وہ بہ شاہید بن ﴿وَأَنَّا مَعَكُمْ﴾ وہ منیش لہ گہ ل ٹہ وہ ﴿مِنْ الشَّاهِدِينَ﴾ بہ کتیکم لہ شاہیدان ﴿فَمَنْ تَوَلَّى﴾ جا ٹہ وہی ہشتی ہر لکرد (لہم بہیمانہ) ﴿بَعْدَ ذَٰلِكَ﴾ دوا ی ٹہ م دان ہر ہیمانہ ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ کہ واتہ ہر ٹہ وانن دہستہ ی دہر چوان لہ فرمانی خودا ﴿أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْتَغُونَ﴾ ٹایا (ہر وایان) داوا ی غہ ہری دینی خوا دہ کہن؟! ﴿وَلَهُ أَسْرَرٌ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ لہ کاتیکدا کہ ہر چی لہ ٹاسمان و زہوی دایہ گوہر اہل و ملکہ چی خودان ﴿طَوَّعًا﴾ بیانہ وی (بہ ویسی خویان) ﴿وَمَكْرَهًا﴾ یا نہ یا نہ وی (بہ ناچاری) ﴿وَالَّذِينَ يَرْجَعُونَ﴾ وہ ہر موو ہر بقو لای ٹہ وہ گہر ہر ٹہ وہ ﴿

﴿قُلْ﴾ (ندی موحه‌مه د...) بلی: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نیمه بر و امان هیتاوه به‌خوای گه‌وره ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ وه به‌وه‌ی نیرراوه‌ته‌خواره‌وه‌ی زمان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ وه به‌وه‌ی که نیرراوه‌ته‌خواره‌وه‌ی بنو نیرراهمیم ﴿وَأَسْمِعْ لِكُلِّ شَيْءٍ وَاعْقُوبْ وَالْإِنشَابِ﴾ و نیرسماعیل و نیرسحاق به‌عقوب و کورانی به‌عقوب ﴿وَمَا أَوْفَى﴾ وه به‌وه‌ی که دراوه ﴿مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ﴾ به‌موسا و عیسا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن دُونِهِمْ﴾ وه پینغه‌مه‌ره‌کانی تر له پهر وه‌د گاریانه‌وه ﴿لَا تُفَرِّقْ﴾ جیاوازی ناکه‌مین ﴿بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ﴾ له‌نیوان هیچ کامیک له‌م پینغه‌مه‌ره‌انه ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُنِيبُونَ﴾ وه نیمه بنو‌خوای گه‌وره گهر دن که‌چین ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ﴾ وه ههر که‌سینک دوا‌ی ههر نایسینک بکه‌وینت جگه له‌ثانی نیرسلام ﴿فَلَن يَقْبَلَنَّ مِنْهُ﴾ نه‌وه لینی وه‌ر ناگیرنی ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ﴾ وه نه‌وه له‌رورزی دوا‌یی دا ﴿مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ له‌زه‌ره‌مه‌ندانه ﴿كَيْفَ يَقْضِي اللَّهُ قَوْلًا﴾ چون‌خوارینمونیسی گهلینک ده‌کات ﴿كُفِّرُوا﴾ بنی بر و ابوون ﴿بَعْدَ إِسْمَاعِيلَ﴾ دوا‌ی بر و ا هیتانیان ﴿وَشَهِدُوا﴾ وه شایه‌تبیان دابی ﴿أَنَّهُ الرُّسُولُ حَقٌّ﴾ که نه‌وه پینغه‌مه‌ره‌راسته و (له‌لایه‌ن خوداوه‌هاتووه) ﴿وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ وه نیرشانه‌ی زورریان بنو‌هاتین ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌خوارینمونیسی گهل‌ی سته‌مکاران ناکات ﴿أُولَئِكَ جَزَاءُهم﴾ نه‌وانه سزایان نه‌وه‌یه ﴿أَن عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ که له‌سه‌ریانه نه‌فرینی خودا ﴿وَالْمَلَكُ﴾ و نه‌فرینی فریشته‌کان ﴿وَالنَّاسُ أَجْمَعِينَ﴾ و نه‌فرینی هه‌موو خهلکی ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ نه‌وه (نه‌فرینه) دا ده‌میننه‌وه به‌نتجگاری وه‌مه‌میشه‌یی ﴿لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ سزایان لی سووک ناکریت ﴿وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ وه مؤله‌ت نادرین. ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مه‌گهر نه‌وانه‌ی ﴿تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ﴾ توبه‌یان کردبنی دوا‌ی نه‌وه ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ وه کرده‌وه‌ی چاکیان کردینت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ نه‌وه پینگومان‌خوالی خوشبو‌ی میهره‌بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که بنی بر و ابوون ﴿بَعْدَ إِسْمَاعِيلَ﴾ دوا‌ی بر و ا هیتانیان ﴿ثُمَّ أَوَّاهُكُمْ فَأَسْرَأَ﴾ پاشان زیاتر بنی باوه‌ر بوون ﴿أَن يَقْبَلُوا مِنِّي﴾ ههر گیز ته‌وبه‌یان لی گیرا ناکریت ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نا نه‌وانه نه‌وانه‌ن که گومر ابوون ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی بنی بر و ابوون ﴿وَمَا تَأْوِيهِمْ فُجَارٌ﴾ وه به‌بنی بروایی سر دن ﴿فَلَن يَقْبَلَنَّ مِنْ أَحَدِهِمْ﴾ نه‌وه ههر گیز (فدیه) له هیچ کامیکیان وه‌ر ناگیریت ﴿قُلْ الْأَرْضُ ذَهَبٌ﴾ با پر به‌هه‌موو زه‌ویش زیر بیت ﴿وَلَوْ أَفْنَدْتُمُوهَا﴾ بیه‌خشیت له‌برینی دا (بنو سووک کردنی سزا له‌سه‌ری) ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه نه‌وانه سزای به‌نازاریان بنو‌هه‌یه ﴿وَمَا لَهُمْ مِنَ الْبُصْرِ﴾ وه هیچ یاریده‌ده‌ر و سه‌رخه‌ر تکیان نی به

﴿لَوْ تَقَوَّلَ أُحَادٌ ثِيَابًا مِّثْلَ هَذِهِ لَآتَيْنَهُمْ خَزَائِرَ عَدْنٍ﴾ (وہ ده سگیرتان نابیت) ﴿حَتَّىٰ تُبْعَثُوا مِمَّا نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ﴾ تا نه بیه خشن هندی لهو دارایی بهی که خوششان دهویت ﴿وَمَا تُبْعَثُونَ شَيْءًا﴾ وه هدرچی بیه خشن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ نه وه بینگومان خودا ناگای لی به (به پی دن و دهر وونتان پاداشتان ده دانه وه) ﴿كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ جَلَاً﴾ هه موو جوړه خوار ده مه نه کان حه لال بوون ﴿يَسْتَفْتُونَكَ﴾ بۆ نه وهی به عقوب ﴿إِلَّا مَا حَرَّمَ رَبِّي﴾ بیتجگه له وهی که به عقوب حه رامی کرد ﴿عَلَىٰ نَفْسِهِ﴾ له سهر خوی ﴿مَنْ قَتَلَ﴾ له پیش ﴿أَن تَزِلَّ الْأُتْرُقُ﴾ ناردنه خواره وهی ته ورات ﴿فَلَا تُؤَايَا لِلْأُتْرُقِ﴾ (تهی مو حه ممد ﴿بَلَىٰ﴾ دهی ته ورات بهین ﴿فَاتْلُوهَا﴾ و بیخو تنه وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ثیوه راست ده که ن ﴿فَمَنْ أَقْرَبُ عَلَى اللَّهِ مِنَ الْكَذِبِ﴾ نه مچا هه هر که س درو به دم خوا وه هه له سستی ﴿مَنْ أَقْرَبُ ذَلِكَ﴾ له پاش نه وه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَٰرِقُونَ﴾ که واته نه وانه خویاتن سته مکارن ﴿فَلَّ صَدَقَ اللَّهُ﴾ (تهی مو حه ممد ﴿بَلَىٰ﴾ خوا راستی فهر موو ﴿فَاتْلُوا مِثْلَ بَرِّهِمْ﴾ که و ابو و پیره وی ثابینی ثیر اهییم بکه ن ﴿حَنِيفًا﴾ که پاکه (به ویستی خوی له بیرو باوه پرو کرداری هه له لای داوه بۆ بیرو باوه پرو کرداری راست) ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الشِّرْكِ﴾ وه هیچ کاتیک له هاو بهش بریار دهر ان نه بو وه ﴿إِنْ أُولَٰئِكَ﴾ به راستی به که م مالیک ﴿وَضَحَّ لِلنَّاسِ﴾ دائر او وه بۆ (خوا به رستی) خه لکی ﴿لَلَّذِي يَكُنَّ﴾ نه و ماله به که له به که که (مه که که) دایه ﴿مِمَّا رَاكَ﴾ بیروز کر او وه ﴿وَهَدَىٰ لِلْعَالَمِينَ﴾ وه رینموونی به بۆ جیهانیان ﴿فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ﴾ تیابدا هه به جهند به لگه و نیشانه ی پروون ﴿مَقَامُ إِبْرٰهِيْمَ﴾ (که به کیکیان) شوین وه مستانه که ی ثیر اهییم ﴿وَمَنْ دَخَلَهُ﴾ وه ههر که س چو ویتنه ته و شویتنه ﴿كَانَ ءَامِنًا﴾ بی ترس بو وه (له زیان و نازاردان) ﴿وَلَوْ عَلَى النَّاسِ﴾ خودا بریاریدا وه له سهر خه لکی و فهرزی کرده له سهریان ﴿حِجَابٌ﴾ حه جی ماله که ی (خوی) ﴿مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾ له سهر ههر که سیت که توانای گه بشتن و (برویشنی) هه بیت بوی ﴿وَمَنْ كَفَرَ﴾ وه ههر که س باوه پروی نه بی (بان توانای هه بیت و نه جیت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ عَلِيمٌ﴾ نه وه به راستی خوا بی نیاز له هه موو جیهانیان ﴿فَلْيَتْلُ فَلْيَكْتَسِبْ﴾ بلی: تهی نامه داران (خوا وهن کتیه کان) ﴿لِيُرَتَّلُوا﴾ له بهر چی بی پروان ﴿يَتْلُوهَا﴾ به به لگه کانی خوا ﴿وَاللَّهُ شَهِيدٌ﴾ کاتیکدا خوا بیناو ناگاداره. ﴿عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ﴾ به نه وهی که ده بکه ن ﴿فَلْيَتْلُ فَلْيَكْتَسِبْ﴾ بلی: تهی خوا وهن کتیه کان ﴿لِيُرَتَّلُوا﴾ له بهر چی بهر گری (رینگری) ده که ن ﴿عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوا ﴿مَنْ ءَامَنَ﴾ که سیت که بروای هینایی (مه به ست پی پیغه مهرو باوه دارانه) ﴿يَتَّخِذْهَا بُيُوتًا﴾ ده تانه وی به ناراست بیخه نه بهر چاوی خه لک ﴿وَأَشْرَقَتِ الشَّمْسُ﴾ له کاتیکدا ثیوه زانو ناگادارن (به وهی ری ی خوا به) ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ﴾ وه خوابی ناگانی به ﴿عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ له وهی که ثیوه ده بکه ن ﴿يَتَّخِذُهَا بُيُوتًا﴾ تهی نه و که سانه ی که پروانان هینا وه ﴿إِنْ تُطِيعُوا أَمْرًا﴾ نه گهر ثیوه گوینر ایه لی ده سته به ک بن ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ له وانه ی که نامه یان پندر او وه ﴿يَرُدُّوكُمْ بَدِيعَ صَبَاحٍ﴾ ده تانه نه وه به کافر دوا ی پروا هینانه که تان

﴿وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ﴾ چون بنی پرواده بن ؟ ﴿وَأَنفِرْنَا نَقِلَ كَيْفَ﴾ له کاتیکدا ده خو تریته وه به سه رتاند ا
 ﴿إِنَّكَ اللَّهُ﴾ به لگه کانی خوا (نایه ته کانی قورئان) ﴿وَفِيكُمْ رَسُولُهُ﴾ وه پینغه مبره که ی له ناوتاندا به
 ﴿وَمَنْ يَتَّبِعِ اللَّهَ﴾ وه هدر که س دهرست بگری به (نایینی) خوا وه ﴿فَقَدْ هَدَى﴾ شه وه به راستی
 ریتموونی کرا وه ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بؤ ریتبازینکی راست و دروست ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی
 نه وانه ی که پرواتان هیتا وه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ بترسن له خوا ﴿حَقَّ نَقْلُهُ﴾ ترسانیک که شیاویتی ﴿وَلَا تَمُوتُوا﴾
 وه مهران ﴿إِلَّا وَتَرْتُمْسُوا﴾ هدر به موسولمانی نه بنی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ هدرموتان دهرست
 بگرن به هوی به به هسیتان به خوا وه (که قورئانه) ﴿وَلَا تَقْرَؤُوا﴾ چند به ره که (ولیک جیا) مهربن
 ﴿وَلَا تَكُونُوا﴾ بیسر له به هره و چاکه ی خوا بکه نه وه به سه رتانه وه ﴿إِذْ كُنْتُمْ أَغْدِقًا﴾ له
 کاتیکدا که نیوه دورمنی به کتر بوون ﴿فَالْتَفَتَ قُلُوبُكُمْ﴾ به لام خوا هؤگری خسته نیوان دله کاتنان
 ﴿فَأَصْبَحْتُمْ بِمَعْمَرِهِ﴾ نیر بوون به برای به کتر به هوی نه و چاکه ی خوا وه ﴿وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرٍ قَوْمٍ﴾
 آتار ﴿وَهُنَّ لَه سهر لیتواری چالی بوون له تاگر ﴿فَالْتَفَتَكُمْ﴾ به لام خوا رزگاری کردن لی ی
 ﴿كَذَلِكَ﴾ نایه و جزره ﴿يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ خوا به لگه ونیشانه کانی خوی روون ده کانه وه
 بؤتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا به رده و ام بن له سهر ریتموونی (یان له سهر شاره زایی) ﴿وَلَتَكُن مِّنكُمْ﴾
 امة ﴿نه بنی له ناو نیوه دا کومه لیک بیت ﴿يَذَرُونِ إِلَىٰ الْآخِرِ﴾ بانگه و از بکه بن بؤ چاکه ﴿وَيَأْمُرُونَ﴾
 یاتغرونی ﴿فهرمان بدن به هه موو چاکه به ک ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه به رگری بکه نه له هه موو
 خرابه به ک ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نه وانه خوبانن سهر که وتوو و سه رفران ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾
 به وینه ی نه وانه مهربن (وه ک نه هلی کتاب) ﴿تَقْرَؤُوا﴾ که به ش به ش و ﴿وَأَخْلَقُوا﴾ جیا و از بوون
 ﴿مِن بَعْدِ﴾ له پاش شه وه ی ﴿مَلَأَهُمُ النَّيْتُ﴾ شه و به لگانه ی بؤیان هات ﴿وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ﴾
 عظیم ﴿وه نه وانه سزایه کی گهره یان بؤ هه به ﴿يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ﴾ رؤژیک دیت که چند پروویه ک
 سبی دهن ﴿وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ﴾ وه چند پروویه ک رهش دهن ﴿فَالْمُتَّقِينَ﴾ جا نه وانه ی ﴿أَسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ﴾
 که پرویان رهش بووه ﴿أَكْفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِكُمْ﴾ (بنی یان ده و تریت) بؤچی بنی پروابوون له پاش
 پروا هیتانسان ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ که وانه به چیزن سزا ﴿يَا كُفْرًا تَكْفُرُونَ﴾ به هوی بنی پروایی تانه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 خودان (له به هه شندان) ﴿هَلْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نه وانه تیتدا ده میتنه وه به هه میشدی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 نه مانه نایه ته کانی خودان ﴿تَتْلُوهَا عَنكُم﴾ ده یان خو تیتنه وه به سهرت دا ﴿بِالْحَقِّ﴾ که راستن ﴿وَعَالِلَهُ﴾
 رید ﴿خواش نایه ویت ﴿فَلَمَّا تَلَائِيْلِينَ﴾ هیچ سته میک بؤ جیهانیاں ﴿

﴿وَمِمَّا مَنَى السَّمَوَاتِ﴾ ته‌نھا بۆ خواہہ ہەرچی له ئاسمانه کاندایه ﴿وَمِمَّا مَنَى الْأَرْضِ﴾ وه هەرچی له زهوی دایه ﴿وَمِمَّا مَنَى اللَّهِ﴾ وه هەر بۆلای خودا ﴿وَجُمِعَ الْأُمُورُ﴾ ده‌گه‌ریته وه هه‌موو کاره‌کان ﴿كَشَرَ خَيْرَ أُمَّةٍ﴾ ئیوه (موسولمانان) باشترین گهلێك بوون ﴿أَخْرِجَتْ لِلنَّاسِ﴾ بۆ خهلکی هیتراسته دی ﴿تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فرمان ده‌دهن به‌چاکه ﴿وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه جله‌و‌گه‌ری ده‌که‌ن له خراپه ﴿وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ وه بپروا ده‌هێن به‌خوا ﴿وَتُؤْتِي أَمْرَ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ نه‌گه‌ر نامه‌داره‌کان (خواه‌ن کتێبه‌کان له‌جوله‌که‌و‌گاوه‌کان) پروایان به‌یتایه ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾ ئه‌وه‌باشتر بوو بۆیان ﴿فَتَهَرَّأَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ هه‌ندی له‌وان بپروادارن و (باوه‌ریان هیتاوه به‌ثانی ئیسلام) ﴿وَأَكْثَرَهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ به‌لام زۆربه‌یان له‌فرمانی خوا ده‌رچوون ﴿لَنْ يَضُرَّكُمْ﴾ هەر گه‌یز نه‌وان زیانتان پێ ناگه‌یه‌نن ﴿إِلَّا أَذًى﴾ مه‌گه‌ر زیانیکی که‌م ﴿وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ﴾ وه نه‌گه‌ر به‌جنگه‌نگه‌ن له‌گه‌لئاندا ﴿يُؤْتِيكُمْ الْأَدْبَارَ﴾ پشتان تی ده‌که‌ن ﴿ثُمَّ لَا تَصْرُوفَ﴾ دواتریش سه‌رکه‌وتوو نابن ﴿صُرِّحَتْ عَلَيْهِمُ﴾ دراوه به‌سه‌ریاندا سه‌ر شوێری و پرسیوایی ﴿أَنْتُمْ مَالِقِقْوَا﴾ له‌هه‌ر شوێنیک بین ﴿إِلَّا يَحْتِلِفَ مِنَ اللَّهِ﴾ مه‌گه‌ر به‌هۆی به‌لێن له‌لایه‌ن خوداوه نه‌بیست ﴿وَيَحْتِلِفَ النَّاسُ﴾ وه به‌لێنیک له‌لای خهلکه‌وه ﴿وَيَبْأُوذُ وَيَغْضَبُ مِنَ اللَّهِ﴾ شابسته‌ی خه‌شمینکی گه‌وره‌بوون له‌لایه‌ن خواوه ﴿وَصُرِّحَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكُوَّةُ﴾ وه دراوه به‌سه‌ریاندا هه‌ژاری (ده‌روون و چاو برستی) ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا﴾ ئه‌وه له‌به‌ر ئه‌وه‌بوو نه‌وان ﴿يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ پێ پڕوایوون به‌به‌لگه‌کانی خوا ﴿وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ﴾ وه پێغه‌مبه‌رانیان ده‌کوشت ﴿يَخْتَرِ حَقٌّ﴾ به‌ناره‌وا ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ ئه‌وه‌ش به‌هۆی ئه‌وه‌وه‌بوو که نه‌وانه سه‌ره‌په‌نجی ﴿وَصَكَّاءُ يَفْتَدُونَ﴾ و ده‌ست درێزیان ده‌کرد ﴿لِيَسْأَوْا سَوءًا﴾ هه‌موو (نامه‌داره‌کان) چوون به‌ك نین ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له‌ناو خواه‌ن نامه‌کاندا ﴿أُمَّةٌ قَائِمَةٌ﴾ ده‌سته‌یه‌ك راست و پێك هه‌ن ﴿يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ﴾ ئایه‌نه‌کانی خوا ده‌خوینن (وباوه‌ریان هیتاوه به‌ثانی ئیسلام) ﴿ءَأَنْتُمْ أَتْلُو﴾ له‌(کاته‌کانی) شه‌ودا ﴿وَهُمْ يَسْجُدُونَ﴾ وه له‌(کاته‌کانی) کهنوش بردنیان دا ﴿يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ پروایان هه‌یه به‌خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به‌پوژی دواایی ﴿وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ و فرمان ده‌دهن به‌هەرچی چاکه‌یه ﴿وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه به‌رگری ده‌که‌ن له‌هەرچی خراپه‌یه ﴿وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ﴾ وه پشپهرکی ده‌که‌ن له‌هه‌موو چاکه‌کاندا ﴿وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه ئه‌وانه له‌کۆمه‌لی چاکانن ﴿وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ هه‌ر خه‌یر و چاکه‌یه‌ك بکه‌ن ﴿فَلَنْ يُكْفَرُوا﴾ ئه‌وه‌هه‌ر گه‌یز پێ به‌ش ناگرین له‌پاداشته‌که‌ی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ خواش به‌ئاگایه له‌پارێزکاران وله‌وانه‌ی لێ ده‌ترسن ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی نہوانہی کہہ بی پروا ہوں ﴿لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ﴾ سوود بہوان ناگہ بہ نی
 ﴿أَمْوَالُهُمْ﴾ نہمالہ کانہان ﴿وَلَا أَوْلَادُهُمْ﴾ وہ نہ مندا لہ کانہان ﴿مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ ہیچیک لہ لای خواوہ
 ﴿وَأُولَئِكَ﴾ نا نہوانہ ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ہاوہل و ہاوریسی ناگر دہن ﴿لَهُمْ فِيهَا أَخْلَدُونَ﴾ نہوان تیدا
 دہمیتنہوہ بہہمیشہی ﴿مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ﴾ ویتہی نہو مال و داراییہی کہہ بہختی دہ کہن ﴿فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا﴾ لہم زبانی دنیا بہدا ﴿كَغَمْلٍ رِجٍ﴾ بہ ویتہی باہ کہہ ﴿فِيهَا صِرٌّ﴾ سہرما و سؤلہی تیدا بیت
 ﴿أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ﴾ بدات لہ کشتو کالی ناقمیک ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ کہستہ میان لہ خویان کرد بیت
 ﴿فَأَهْلَكَ كَنَّةً﴾ جا نہو (با) و سہرما بہ کشتو کالہ کہی لہناو بہریت ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ وہ خوا
 ستمی لی نہ کردوون ﴿وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہلکو خویان ستہ میان لہ خویان دہ کرد ﴿وَلَا يَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی کہسانہی کہ پروانان ہتاوہ ﴿لَا تَخْجِدُوا﴾ مہ گرن بؤ خوتان ﴿بِطَأْتِ﴾ دوستی
 گیانی بہ گیانی ﴿مِنْ دُونِكُمْ﴾ جگہ لہ خوتان (وانہ جگہ لہ باوہ پروان) ﴿لَا يَأْتِيهِمْ﴾ دریتہان لی
 نا کہن ﴿حَبَالًا﴾ لہ ہیچ شہر و خرا بہیک ﴿وَذُرَا﴾ ناواتہ خوازی ﴿مَا غَنِيَتْ﴾ ناخوشیتان ﴿فَدَبَتْ﴾
 بیتگو مان دہر لہ کہو بیت ﴿الْبَغْضَاءَ﴾ خہشم و قین ﴿مِنْ أَوْيِهِمْ﴾ لہ (قسہ کانی) دہ میانہوہ ﴿وَمَا تَخْشَى
 صُدُورُهُمْ أَكْثَرُ﴾ وہ نہوہی لہ دلیاندا شار دو یانہ نہوہ گہورہ ترہ ﴿فَدَبَتْ لَكُمُ الْكِبَافُ﴾ بہ راستی بہلگہ
 ونیشانہ کانمان بؤ پروون کرد و نہوہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَقُولُونَ﴾ نہ گہر نیوہ زیرین ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَخْلُفَهُمُ﴾
 بیتدربن ناوہ نہوہ نیوہ کہ نہوانتان خوش دہو بیت ﴿وَلَا يُخَيِّبُكُمْ﴾ وہ نہوان نیوہ یان خوش ناوی ﴿وَتَقُولُونَ﴾
 وہ باوہرتان ہہ بہ ﴿يَا لَكُمُ الْكَيْدُ﴾ بہہمو و نامہ ناسمانی بہ کان ﴿وَإِذَا الْفُجُورُ﴾ کاتیک نہوان بیتان بگہن
 ﴿قَالُوا أَمْ آتَا﴾ دہلین پروانان ہتاوہ ﴿وَإِذَا خَلَا﴾ وہ کاتیک نہنہا بونہوہ ﴿عَصَاوَانَكُمْ كَرُّ الدَّانِيَةِ﴾
 سہرہ بہنچہ کانی خویان نہ گہ زن لبتان ﴿مِنَ الْغَيْظِ﴾ لہ بقدا ﴿قُلْ مُوتُوا﴾ بلی بمرن ﴿يَعْتَظِكُمْ﴾ بہداخ
 و رقی خوتانہوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ بہ راستی خوا زانایہ ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ بہوہی لہناو دلہ کاندا بہ ﴿وَلَا تَسْتَسْخِرْكُمْ حَسَنَةً﴾
 نہ گہر چاکہ و خوشبہ کتان پی بگات ﴿تَسْخَرُهُمْ﴾ غہ مبار دہن ﴿وَلَنْ تُصِيبَكُمْ﴾
 سِنَةٌ ﴿بِهَ لَمْ﴾ نہ گہر ناخوشبہ کتان پی بگات ﴿يَفْرَحُوا بِهَا﴾ دلخوش دہن پیی ﴿وَلَنْ تُصِيبُوا﴾
 نہ گہر نیوہ بہ نارام بن (لہ سہر گویرایہ لی خوا) ﴿وَتَقُولُوا﴾ و لہ خوا بمرسن ﴿لَا يَصْرُكُمْ كَيْدُهُمْ﴾
 شَيْئًا ﴿بِلَانِي﴾ نہوان ہیچ زبانیکشان پی ناگہ بہ نیت ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾ بہ راستی خوا
 نہواو ناگادارہ بہ ہہرچی نہوان دہیکہن ﴿وَإِذَا﴾ وہ (بیتہوہ بیران) کاتی ﴿عَذَّبْتُمْ مِنْ أَفْئِدِكُمْ﴾ کہ
 بہیانی زو و دہر جو بیت لہ لای مال و خیزانت ﴿تَبَوَّءُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ پروادارہ کانت نیشتنہجی نہ کرد
 ﴿مَقْعِدِ الْفِتَنِ﴾ لہ چند شوینیکدا بؤ جہنگ کردن ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بیسہری

﴿إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ﴾ لهو کانهدا که دوو کومہاں له یتوہ خہریک بوون ﴿أَنْ تَفْشَلَا﴾ سست
 بن وتیک بشکین و (بگہرتنہوہ) ﴿وَاللَّهُ وَابِلُهُمَا﴾ به لام خوا دؤست و یارمہنی دہریان بوو ﴿وَتَقَى اللَّهُ﴾
 قیسر کئی المؤمنون ﴿وہ پروا داران با پشت تہنہا بہ خوا بیہستن ﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سویند بہ خوا
 ینگومان خوا یتوہی سہرخت ﴿بِئْسَ﴾ له (جہنگی) بہردا ﴿وَأَشْرَأَ اللَّهُ﴾ له کاتیکدا یتوہ کہم و
 لاواز بوون ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ دہی له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بہ لکو سوپاس گوزاری بن ﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾
 ﴿بِئْسَ﴾ (بیریان بخہرہوہ) تہو کانهی دہتووت بہ پروا دارہ کان ﴿أَنْ يَكِيْلَكُمْ﴾ نایا بہستان
 نی بہ ﴿أَنْ يُمِدَّ كُرْسِيَّكُمْ﴾ پەر و مردگارتان کومہ کتان ہکات ﴿بِئْسَ﴾ بہ سنی ہزار ﴿فِنْ الْمَلٰٓئِكَةِ﴾
 منزلیں ﴿لہ فریشتہ دابہزینراوہ کان ﴿بِئْسَ﴾ بدلی، تہ گہر نارام بگرن ﴿وَتَقُوا﴾ وہ له خوا
 بترسن ﴿وَبِئْسَ﴾ تہوہر ہمدان ﴿بہ لامارتان بدن لہم کاتانہدا ﴿بِئْسَ﴾ پەر و مردگارتان
 کومہ کتان ہکات ﴿بِئْسَ﴾ بہ پینچ ہزار ﴿فِنْ الْمَلٰٓئِكَةِ﴾ لہ فریشتہ نیشانہ دارہ کان ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾
 ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾ وہ خوا تہنہا تہو (کومہ کی) بہی کرد ﴿الْأَشْرَءَ لَكُمْ﴾ بہ سزده بوتان ﴿وَتَقْطَعُ﴾
 قلوبکم یومہ ﴿وہ بؤ تہوہی دلہ کانتانی پی نارام یسی ﴿وَمَا نَصَرَ الْإِيمَانَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (تہوہش بزاسن)
 سہر کہوتیش تہنہا لہ لایہن خوای ﴿الْعَزِيزَ الْغَنِيَّ﴾ بالادہستی داناوہ بہ ﴿لَقَطَعَ طَرَفًا﴾ (وہ
 ناردنی فریشتہ کان) بؤ تہوہ بوو دابرت (لہ ناوی بات) بہ شیک ﴿فِنْ الْإِيمَانِ﴾ لہوانہی کہ
 بی پروان ﴿أَوْ يَكْبِتْهُمْ﴾ یان خہفت باریان ہکات (بہ تیشکانیان) ﴿وَتَقْلِبُوا﴾ تہمجا
 بگہرتنہوہ بہ ناٹومیدی ﴿بِئْسَ﴾ دہربارہی ہلہاتوہ کانی شہری ٹوحد بہ راستی بہدہست
 تونی بہ (تہی موحمہد ﴿مِنْ الْأَمْرِ﴾ ہیچ شیک لہو کارہدا ﴿أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ چ (خوا)
 تہوہ بیان لی وەرگری ﴿أَوْ يَغِيْرَهُمْ﴾ یان سزایان بدات ﴿وَاللَّهُ ظَالِمُونَ﴾ چونکہ بہ راستی تہوانہ
 ستمکارن ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ﴾ ہہر بؤ خواہ ہہرچی لہ ناسمانہ کاندایہ ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وہ
 ہہرچی لہ زہوی دایہ ﴿يَغِيْرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوش تہبی لہ ہہر کہس خوی بیہوی
 وہ سزای ہہر کہسبش تہدات خوی بیہوی ﴿وَاللَّهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ﴾ وہ خوالی بوردهی مہرہبانہ ﴿وَيَتَّخِذُهَا الذِّبْنَ﴾ تہی کہسانی کہ پرواتان ہتتاوہ ﴿لَا يَأْكُلُوا الزَّيْطَ﴾ سوود مہ خون ﴿أَصْحَافًا﴾
 مَصْنَعَةً ﴿چہند بہرامہر ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و لہ خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بؤ تہوہی بزگاریں ﴿وَاتَّقُوا النَّارَ﴾ وہ خوتان باریزن لہو ناگرمی ﴿الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ کہ نامادہ کراوہ بؤ بی
 پرواکان ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُوْلَ﴾ وہ گوی رایہ لی خودا و پیغمبر بن ﴿لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ ینگومان
 مہرہبانیان لہ گہان تہ کریت ﴿

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ﴾ پېشېر کي بکهن بؤ لی بور دتیکي گه وره ی (خودا) ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ له لایه ن په روره رگارتانه وه ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ وه بؤ بهه شتیک که پانییه که ی (به نه ندازه ی) ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه کان و زهوی په ﴿أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ که ناماده کراوه بؤ له خوا ترسان ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ﴾ نه وانه ی مال ده به خشن (له ری ی خوا دا) ﴿فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ﴾ له کاتی خوشی (دهوله مهندي) و ناخوشی دا ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا الظَّالِمِينَ﴾ و رقی به تینی خویان ده خونه وه و ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ﴾ عَنِ النَّاسِ ده بورن له خه لکی ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خواش چاکه کارانی خوش ده ویت ﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَجْرَةً﴾ وه نه وانه ی که کاتیک کرده وه به کی ناشیرین ده کهن ﴿أُظْلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ یاستم له خویان ده کهن ﴿ذَكَرُوا اللَّهَ﴾ که یادی خویان کرده وه ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ﴾ نه مجا داوای لی بووردن ده کهن بؤ گونا هه کانیان ﴿وَمَنْ يَعْمُرْ مِذْبَاحَ الذُّبُوبِ﴾ ثایا کی ده بوریت له گونا هه کان ﴿إِلَّا اللَّهَ﴾ بیتجگه له خوا؟ ﴿وَلَمْ يُصِرُّوا﴾ وه بهر ده وام نابین ﴿عَلَىٰ مَا قَلَّبُوا﴾ له سهر نه وه ی که کردوویانه ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا بزانش (گونا هه) ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نا نه وانه ﴿جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ پاداشتیان لی بووردنه ﴿مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له لایه ن په روره رگارتانه وه ﴿وَجَنَّتْ﴾ و چند باخاتیک (بهه شتیک) ﴿تَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که رویاره کان ده رون به ژیریاندا ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا﴾ نه میتنه وه له وه بهه شتانه دا بهه میشدی ﴿وَبَعَثْنَا لِمُوسَىٰ﴾ چند چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿فَخَلَّتْ﴾ بینگومان رابورد ﴿مِنْ قَبْلِ كُنُوسَاتٍ﴾ له پېش تپوه وه چند ری و یاسایه ک (باوینک) ﴿فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ نه مجا ثپوه بگه رین به زه ویدا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ﴾ و سهرنج بده ن ثایا چؤن بوو ﴿عَذَابُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ سهر نه نجامی بی بر واکان ﴿هَٰذَا يَكُونُ لِنَاسٍ﴾ نه مه روون کردنه وه به بؤ هه موو خه لکی ﴿وَهَٰذِي رَمُوعٌ مَّوَدَّةٌ﴾ و رېتموونی و ناموژگاری په ﴿لِلْمُتَّقِينَ﴾ بؤ له خوا ترسان ﴿وَلَا تَهِنُوا﴾ سست و دل لاواز مه بن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ وه غه مبار مه بن ﴿وَأَنشُرْ الْأَغْلَاقَ﴾ ههر ثپوه بهر ز و بلند ترن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر بر وادار بن ﴿إِنْ تَمَسَّكَ قَرْحٌ﴾ نه گهر ثپوه (له نو خودا) زام و بریتان تووش بووه ﴿فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ﴾ نه وه بینگومان نه و هوزه (بپهرسته کان له به دردا) زام و بریتان تووش بووه ﴿مِثْلَهُ﴾ به وینه ی زامی ثپوه ﴿وَبَلَدُكَ الْأَيَّامُ﴾ نه و چهرخ و پوزانه ی (زالبون و سهر که و تنانه) ﴿فَدَاوِلُهَا بَيْتَ النَّاسِ﴾ ده یگنیرین له ناو خه لکید (جارتیک بؤ ثپوه و جارتیک بؤ نه وان) ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ﴾ له بهر شه وه ی (له دونیادا) خوا ده ری بخات ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی بر وایان هتپاوه ﴿وَبَشَّحَدَ مِنْكُمْ﴾ و له ناو ثپوه دا هه لېژنریت ﴿شَهَادَةً﴾ چند که سیک به شهید ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ وه خواستم کارانی خوش ناویت ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی ئەوانە ی پڕواتان هێناوہ ﴿إِنْ تُطِيعُوا﴾ ئەگەر ئێوە گوێراپەڵی بکەن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بۆ ئەوانە ی بێ پروان ﴿يُرْذَوْكُمْ﴾ ئەتان گێرنەوہ ﴿عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ﴾
 بۆ دواوہ ی خۆتان (بۆست پەرستی) ﴿فَتَقَبَّلُوا وَحْشِينَ﴾ ئەمجا ئەگەر ئێوە بە زانیاری ﴿بَلَّ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ﴾ (ئەوانە دوستان نین) بە لکو خوا یارمەتی دەر و دۆستی ئێوەیە ﴿وَهُوَ خَيْرُ
 النَّصِيرِينَ﴾ وە خوا باشترینی هەموو یارمەتی دەرمانە ﴿سَنَلْقَىٰ فِي قُلُوبِ﴾ بە زوویسی دەخەینە دڵی
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە ی بێ پروان ﴿الزُّعْبِ﴾ ترس و بیمی بەئین ﴿يَمَّا أَتَتْكُمْ آبَاءُ﴾ بەهۆی
 ئەوہ ی کرد بوویانە هاویدەشی خوا ﴿مَا لَكُمْ بِرَبِّكُمْ أَنْ تُؤَلَّفُوا﴾ شتانێ کە خوا هیچ بە لگە ی نە نار دۆتە
 خواروہ لەسەری ﴿وَمَا تَوْهَنُكُمُ النَّارُ﴾ کە جینگا و شوینی ئەوان ناگەرە ﴿وَيَسْتَفْتُونَ﴾ وە چەند
 نیشتە جێیەکی خرابە ﴿الْفَلِيلِينَ﴾ (جینگە ی) ستەمکاران ﴿وَلَقَدْ صَدَقَ كُفْرُكُمْ﴾ سۆتند
 بیست بێگومان خوا بە جێی هێنا بۆتان ﴿وَعْدَهُ﴾ بە ئێتە کە ی ﴿إِذْ أَخَذْتُمُهَا﴾ کاتێک (سەرەتای جەنگی
 نوحود) هەستان لێ پرین (دەتان کوشتن) ﴿إِذْ يَذُوبُ﴾ بە فەرمانی خوا ﴿حَتَّىٰ إِذَا فُتِنْتُمْ﴾ هەتا
 کاتێک (لە ناکاو) سست بوون ﴿وَتَنَزَّعْتُمْ﴾ ئازاوە و دووبەرە کێتان کرد ﴿فِي الْأَمْرِ﴾ لە کاری جەنگدا
 ﴿وَعَصَيْتُمْ﴾ وە بێ فرمانیتان کرد ﴿فَرِيقٌ مَّا أَرْسَلَكُمْ﴾ لە پاش ئەوہ ی کە خوا نیشانی دان
 ﴿مَا يُحْيُونَ﴾ ئەوہ ی (لە جەنگە کەدا) پێتان خۆش بوو (کە سەر کەوتن لەسەرەتایی جەنگە کەدا)
 ﴿وَمِنْكُمْ﴾ هەندیک لە ئێوە ﴿مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا﴾ (دەسکەوتی) دوتایی دەوێست ﴿وَمَنْ يُرِيدُ﴾ وە
 هەندیکتان ﴿يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ پاداشتی پۆزی دوا ی دەوێست ﴿تُرْصَدُكُمْ عَنْهُمْ﴾ پاشان (خوا)
 ئێوە ی گێراپەوہ لە (جەنگی) ئەوان (وتی شکان) ﴿لِيَنْصَلِّيَنَّكُمْ﴾ تاتاقیشان بکاتەوہ (لە خۆراگرتندا)
 ﴿وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ﴾ سۆتند بێ بێگومان خوا لێتان بوورا ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ﴾ و خوا خاوەنی بەهرە و
 چاکە یە ﴿عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بەسەر پڕوادارانەوہ ﴿إِذْ تُصْعِدُونَ﴾ کاتێک دوور دەکەوتنەوہ
 (سەردە کەوتن بە کێوی نوحوددا) ﴿وَلَا تَلْوُوهَا عَلَىٰ أَحَدٍ﴾ وە بەرپرسی کەس نە ئەوستان
 ولاتان نە دە کردەوہ بە لایدا ﴿وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ﴾ لە کاتێکدا پێغەمبەر بانگی لێ دە کردن ﴿فَتِ
 أَخْرَجَكُمْ﴾ لە دواناتەوہ ﴿فَأَتَيْتُكُمْ عَمَّا بَيْنَكُمْ﴾ جا (خوا) پاداشتی غەم و خەفەتی هەر بە غەم
 و خەفەت دانەوہ ﴿لِيُكَيَّلَ بِكُمْ مَا تَلْبَسُونَ﴾ بۆ ئەوہ ی غەمبار نەین ﴿عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ﴾ لەسەر ئەوہ ی لە
 دەستان چووہ ﴿وَلَا مَا أَصْبَحْتُمْ﴾ وە (غەمبار نەین بە) ئەوہ ی دوو چارنان بووہ ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ﴾
 خواش ناگادارە ﴿يَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ بەوہ ی کە دەیکەن ﴿﴾

﴿ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّمَّا يَتَذَكَّرُ بِهِ سَبْعَ مِائَاتٍ﴾ (پاشان دایبه زاند به سهر تاندا (بوی ناردن) ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ﴾ (له پاش ته و غمه مه ی) که
 چدهشتان) ﴿أَمَّا﴾ (نارامی) ﴿تَعَالَى﴾ (که و نه وزنک بوو) ﴿يَقْنِي ظِلْفَهُ يَنْكُرُ﴾ (به سهر دهسته به ک له یتوه
 داهات) ﴿و ظِلْفَهُ﴾ (به لام دهسته و تاقمیک کی دیکه تان) (که باوه یریان هینده به هیز نه بوو) ﴿فَدَاخَتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ﴾
 به راستی هدر خو یران مه به ست بوو) ﴿يُظْهِرُ﴾ (گومانی) ﴿يَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ (ناراست و ناهه قیان به خواده برد
 ﴿ظَلَّ الْجَنَّةَ﴾ (وه ک گومانی نه فامیتی) ﴿يَقُولُونَ﴾ (ته بیان ووت) ﴿هَلْ لَنَا﴾ (نایا بومان هه به) (به دهستمانه)
 ﴿مِنْ الْأَمْرِ﴾ (له م کاره دا) (زال بوون) ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ (هیچ شتیک) ﴿قُلْ إِنْ الْأَمْرُ﴾ (بلی بنگومان کار و بار
 ﴿كَأَنَّهُ يَوْمٌ﴾ (همووی به دهست خواجه) ﴿يَخْتَفُونَ﴾ (ده پشار نه وه) ﴿فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ (له دهر و و نیاندا) ﴿مَا لَا يَنْبَغُ﴾
 ﴿لَكَ﴾ (نه وه ی که دهری نابرن بؤت) ﴿يَقُولُونَ لَوْ كُنَّا نُنْزِلُ﴾ (ده لئین ته گهر به دهست ئیمه بوايه) ﴿مِنْ الْأَمْرِ﴾
 ﴿شَيْءٌ﴾ (له م کاره دا شتیک) (له سهر که و تن) ﴿مَا فُتِنَّا هُنَا﴾ (ئیمه لیره دا نه ده کوز راین) ﴿قُلْ لَوْ كُنْتُمْ﴾
 بلی ته گهر یتوه) ﴿فِي يَوْمِكُمْ﴾ (له ماله کانی خو شتاند بوونایه) ﴿لَبَرَزَ الَّذِينَ﴾ (ههر دهر ده چوون نه وانه ی
 ﴿كَيْتَ عَلَيْهِمْ أَقْتُلُ﴾ (که کوز رانیان له سهر نو و سرا بوو) ﴿إِنْ مَضَىٰ جَوَازُكُمْ﴾ (بؤ جینگای کوز رانیان
 (پراکشانیان) ﴿وَلَيْسَ لَكَ﴾ (بؤ نه وه ی خواتاقی بکاته وه) ﴿مَنْ صُدْرِكُمْ﴾ (نه وه ی که له سنگتاندایه
 ﴿وَلَمْ يَخْصَ﴾ (وه بؤ نه وه ی بالفته و پاکی بکاته وه) ﴿مَنْ قُلُوبِكُمْ﴾ (نه و (بر وایه) ی که له دل تاندایه) ﴿وَاللَّهُ﴾
 ﴿عَلِيمٌ﴾ (وه خوا زانایه) ﴿يَذَاتُ الصُّدُورِ﴾ (به وه ی له سینو و دهر و نه کاندایه) ﴿إِنْ الَّذِينَ﴾ (به راستی
 نه وانه ی) ﴿تَوَلَّوْا مِنْكُمْ﴾ (پشتیان هه لک کرد له ناو تاندا) ﴿يَوْمَ التَّلَاقِ﴾ (له و روزه ی که هه در و
 کومهل گه یشتن به به ک) (له ئو خود دا) ﴿إِنَّمَا اسْرَءَلَهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ (ببگومان ته نها شه پتان هه لی
 خلیسکاندن و له خشته ی بردن) ﴿بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا﴾ (به هوی هه ندی له و گونا هانه ی که له وه و پیش
 کرد بو و یان) ﴿وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ (سویند بی بنگومان خوالی یان خو شبور) ﴿إِنْ اللَّهُ﴾ (چونکه به راستی
 خوا) ﴿عَفُوٌّ رَحِيمٌ﴾ (لیسو ورده ی به نارام و له سهر خویه) (له توله سه ندن دا) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 شه ی که ساتی که بر و اتان هینا وه) ﴿لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ (وه ک نه وانه مه بن که بیبا وه یر بوون) ﴿وَقَالُوا﴾
 ﴿لَا خَيْرَ لَنَا﴾ (به برا بیبا وه یره کانیان ده ووت) ﴿إِذَا ضَرَبُوا إِلَى الْأَرْضِ﴾ (کاتی سه دهر یان بکر دایه) ﴿لَوْ كُنَّا نَعْرِضُ﴾
 یان غه زایان بکر دایه و بچو و نایه بؤ جه ننگ) ﴿لَوْ كُنَّا نَعْنَدُنَا﴾ (ته گهر لای یتیمه (نیشته جی) بوونایه
 ﴿مَا مَأْتُوا﴾ (نه ده مردن) ﴿وَمَا قُلُوا﴾ (نه ده کوز ران) ﴿لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِك﴾ (تا خوا نه وه بکات تا خوا
 نه وه بکات) ﴿حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ﴾ (به داخ و مهراق له دل بانددا) ﴿وَاللَّهُ يَخْبِي﴾ (وه خوا (مر و ف) ده زینی
 ﴿وَلَيْسَ﴾ (و ده بشی مرینیت) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ (وه خودا بینایه به دهر کرد وه به ک که یتوه ده بکه ن
 ﴿وَلَيْنَ فُتِنْتُمْ﴾ (سویند بی ته گهر یتوه بکوز رین) ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (له یری خوادا) ﴿أَوْ مُنْتُمْ﴾ (یان
 بمرن) ﴿لَتَغْفِرَ اللَّهُ وَرَحْمَةً﴾ (نه وه به راستی لیسو و ردن و مبه ره بانی له لایه ن خوا وه) ﴿خَيْرٌ﴾ (چاکتره
 ﴿وَمَا يَتَخِمُونَ﴾ (له وه ی که کوی ده که نه وه)

﴿وَلَمَّا مَنَّ﴾ سویند بی نه گهر نیوه بمرن ﴿أَوْفَيْتُمْ﴾ یان بکوزرین ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ همر لای خوا
 ﴿تُخْشَرُونَ﴾ کۆده کرینه وه ﴿فِيمَا حَرَّمَ اللَّهُ﴾ به هوی به زهیی خوا وه به ﴿لَسْتَ لَهُمْ﴾ بۆ نه وان نه رم
 و نیانی بونت ﴿وَوَكَّلْتَ﴾ نه گهر تو ﴿فَقُلْ﴾ به دخوو قسه رهق و ﴿غَلِظَ الْقَلْبُ﴾ دل رهق بوو نیایه
 ﴿لَا تَقْضُوا﴾ نه وه هه موو بلا وه یان ده کرد ﴿مِنْ حَوْلَاتٍ﴾ له ده ورت ﴿فَلَعَفُ عَنْهُمْ﴾ که واته لی
 یان بیوره ﴿وَأَسْتَغْفِرُ لَهُمْ﴾ و داوای لی بور دونیان بۆ بکه له خوا ﴿وَشَاوَرَهُمْ﴾ و راویر یان بی بکه
 ﴿فِي الْأَمْرِ﴾ له کار و باردا ﴿فَإِذَا عَزَمْتَ﴾ جا کاتیک (دوا راویر کردن) بریارت دا ﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ نه وه
 پشت به خوا بیهسته ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾ به راستی خواهته وانهی خوش دهوینت که پشت به خوا
 ده بهستن ﴿إِنْ يَضُرَّكُمْ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا سهرتان بخات ﴿فَلَا ظَلَّ لَكُمْ﴾ نه وه هیچ کهس
 زان نابی به سهر تاندا ﴿وَإِنْ يَخْذَلْكُمْ﴾ وه نه گهر یار مه پستان نه دا (پشتان به ردا) ﴿فَلَمَّا دَاوَى﴾
 کینه نه وه که سهی؟ ﴿يَضُرَّكُمْ مِنْ بَعْدِهِ﴾ له پاش خوا سهرتان ده خات ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾
 وه با پر واداران پشت همر به خوا بیهستن ﴿وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ﴾ وه بۆ هیچ پیغمه بهر نیک نه بوو
 ﴿أَنْ يَخْلُ﴾ که خیانهت بکات ﴿وَمَنْ يَفْضَلْ﴾ وه همر کهس خیانهت بکات ﴿وَأَنْ يَمَازُ﴾ بهو
 خیانهت وهی کرد و بهتی دیت (به کۆلیه وهیه) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پاشه روردا (روزی هه ستانه وه)
 ﴿ثُمَّ تَوَفَّى﴾ باشان پاداشت ده درته وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هه موو که سینک ﴿فَأَكْسَبَتْ﴾ هدرچی کرد بیت
 ﴿وَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وه نه وان سته میان لی نا کرینت ﴿لَمَّا اتَّبَعَ﴾ دهی ثابا که سینک که شوینی
 ﴿رَضَوْنَ اللَّهُ﴾ ره زامه ندی خوا که و بیتت ﴿كَمَنْ بَاءَ﴾ وه که سینک وایه بگهر بته وه ﴿يَسْخَطُونَ﴾
 به خه شمی که وه له لایه ن خوا وه ﴿وَمَا أَوْهَ﴾ وه جینگا و شوینی نهو ﴿جَهَنَّمَ﴾ دوزخ بیت ﴿وَبَشِ الْمَصِيرُ﴾
 که سهر نه نجامینکی چند خرابه؟ ﴿ثُمَّ دَرَجَتْ﴾ (چاکه کاران و خرابه کاران) خواهونی چند پلهی
 جیاوازن ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ﴾ وه خوا بینایه ﴿بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ به نه وهی که ده بکه ن ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ﴾
 سویند بیت بنگومان خوا چاکه و منهی نا ﴿عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ به سهر بر واداراندا ﴿إِذْ بَعَثَ﴾
 فیهمر کاتی که ره وانهی کرد له ناویاندا ﴿رَسُولًا﴾ پیغمه بهر و نیر اوینک ﴿مِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ له خویان
 ﴿يَتْلُوا عَلَيْهِمْ﴾ که ده یخوینشه وه به سهر یاندا ﴿عَلَيْهِمْ﴾ به لگه و نیشانه کانی خودا ﴿وَيُرَكِّبُهُمْ﴾
 و پاک و خاوینبان ده کاته وه ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ وه قورشان و فرموده یان فیر ده کات
 ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر چی نه وان له پشدا ﴿لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ له گو مریبی به کی پروون و ناشکرادا
 پروون ﴿أَوَلَمَّْا أَصْبَحْكُمْ﴾ ثابا بۆچی کاتیک دوو چارتان بوو ﴿مُصِيبَةً﴾ ناخوشیهک (له خود دا)
 ﴿قَدْ أَصْبَحْتُمْ يَتَلَذِّثُونَ﴾ بنگومان نیوه دوو قاتی نه وه تان دوو چاری نه وان کرد (له به دردا) ﴿فَلَسْتُمْ﴾
 ووتشان ﴿أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ﴾ نه مه له کونیه هات ﴿قُلْ﴾ بلی (نهی موحه ممه د) ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نه وه
 له لایه ن ﴿أَنْفُسِكُمْ﴾ خوتانه وه بوو (که فرمانی پیغمه بهر تان شکاند) ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا
 ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به سهر هه موو شینکدا به توانایه ﴿۵۵﴾

﴿وَمَا أَصْبَرُ﴾ نہ وہی کہ دوو چار تان ہو ﴿يَوْمَ أَتَيْنَا الْجَمْعَانَ﴾ لہو روزہدا کہ ہمدوو کومہل ہدیہک
 گہیشتن (لہنوحوددا) ﴿فَإِذِ انبَأَ﴾ نہوہ بہویستی خودا ہوو ﴿وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بڑ نہوہی پرواداران
 دہربخات ﴿وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ تَافَقُوا﴾ و بڑ نہوہیش دوو پروہ کان ٹاشکر ابکات ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ و پینان ووترا
 ﴿تَعَالَوْا فَيَكُونُوا﴾ و ہرن بجہنگن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پری ی خوادا ﴿أَوْ أَذِقُوا﴾ بابہرگری (لہ ولاتی
 خوتان) بکہن ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ قَوْلَ اللَّهِ﴾ ووتیان: نہ گہر ہمانزانیاہ جہنگ دہبیت ﴿لَأَتَّبَعْنَاكُمْ﴾
 شویتان دہ کہوتین ﴿فَزَيَّلْنَا لَوْ تَوَكَّلْ﴾ نہوانہ لہو روزہدا لہ بی پروایہوہ ﴿أَقْرَبَ مِنْهُمْ إِلَهِينَ﴾
 نزیك تر ہوون قالہ پروا وٹیمانہوہ ﴿يَقُولُونَ يَا قَوْمِ هُمْ﴾ نہوانہ بہدہمیان شتیک دہلین ﴿مَّا لَيْسَ فِي
 قُلُوبِهِمْ﴾ کہلہدیاندا نی یہ ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ وہخوا (لہمہموو کہس) زانائہہ ﴿بِمَا يَكْتُمُونَ﴾
 بہوہی کہ دہیشارنہوہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نہوانہی کہووتیان (مہبہست پنی دوو پروہ کانہ)
 ﴿لَا خَيْرَ لَهُمْ﴾ دہربارہی براکانیان (باوہرداران) ﴿وَقَعَدُوا﴾ لہ کاتیکدا خویان دانیشتن و دہرنہچوون
 ﴿تَوَاحُلَ غَوًّا﴾ نہ گہر نہوان گوپرایہلی نیمہ پروناہہ ﴿مَّا قِيلُوا﴾ نہدہ کوژران ﴿فَلْ فَادْرَءُوا﴾ بلسی
 کہوانہ بہرگری ﴿عَنْ أَنْفُسِكُمْ أَلَمَ تَرَ﴾ مردن لہ خوتان دوو ربخہنہوہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر
 ٹیوہ راست دہکہن ﴿وَلَا تَحْزَنْ﴾ ہر گیز وا گومان مہبہن ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نہوانہی کہ کوژران
 ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پری ی خوادا ﴿أَمْ تَأْتُوا﴾ مردوون ﴿بَلْ أَحْبَبَ﴾ (نہخیر وانیہ) بہلکو نہوانہ زیندوون
 ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای بہروہردگاریان ﴿يُزَيِّدُونَ﴾ روزی دہدرین ﴿فَرِحِينَ بِمَا﴾ شادمان و دلخوشن
 بہوہی ﴿عَنِ اللَّهِ﴾ کہ خواہی ی بہخشیوون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ لہ بہہرہ و فہزلی خوی ﴿وَيَسْتَشِيرُونَ﴾
 بالذین ﴿شَادِمَانِ﴾ بہوانہ (بہبر اتیکوشہرہ کانیان) ﴿لَوْ كُنْهُمْ يَفْقَهُوْنَ﴾ کہ ہیشٹانہ گہیشٹوون پینان
 ﴿مِنْ خَلْقِهِمْ﴾ لہدوای (شہہیدبوونی) نہمان ﴿الْأَخَوَفَ عَلَيْهِمْ﴾ نہہیچ ترسینکیان لہسہرہ ﴿وَلَا هُمْ
 يَخْزَوْنَ﴾ و نہ نہوانہ ہیچ غم و خہفہتیک دہخون ﴿يَسْتَشِيرُونَ﴾ شادمان و دلخوشن ﴿وَيَتَعَمَّقُونَ﴾
 اللہ و فاضل ﴿بِمَا يَدْرُسُونَ﴾ زیادہ فہزلہی لہ لایہن خواوہ (پینان دراوہ) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بہراستی خوا
 ﴿لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ پاداشتی پرواداران وون ناکات ﴿الَّذِينَ﴾ نہوانہی ﴿أَسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولَ﴾
 کہ وہ لایمی خواو پتہمہیریان دایہوہ ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ لہپاش نہوہی کہ ﴿مَّا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ﴾ (لہنوحوددا)
 تووشی بریشداری ہوون ﴿الَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ﴾ بڑ نہوانہیان ہدیہ کہ کردہوہی چاکیان کردہ
 ﴿وَأَتَّقُوا﴾ وہخویان پاراستوہہ ﴿أَجْرَ عَظِيمٍ﴾ پاداشتیکی گہورہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ﴾
 نہوانہی کہ خہلکی پینان دہووتن ﴿إِنَّ النَّاسَ﴾ بہ راستی خہلکی (بی باوہر) ﴿فَدَجَمَعُوا الْكُفْرَ﴾ لہشکر
 و کومہلی زوریان کو کردوہوہ لہ دژتان ﴿فَأَخَذَهُمْ﴾ کہوانہ ہترسن لی بان ﴿فَرَادَهُمْ إِلَيْنَا﴾ کہچی
 نہوان (ٹیمانداران) بہمہ باوہریان زیاد ہوو ﴿وَقَالُوا﴾ وہ ووتیان ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ﴾ ہر خوامان بہسہ
 ﴿وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ چہند پشت پنی بہستراوینکی چاکہ ﴿﴾

﴿فَاتَّقُوا بِالْإِسْمِ﴾ تم مجا گہر اندوہ (بق مدینہ) بہ بہرہی گہورہ وہ (کہ سہ لامعتی یہ) ﴿مِنْ آلِهِ وَقُضِيَ﴾
 وفہ زن و باداشت لہ لایہن خواوہ ﴿لَرَبِّكُمْ سَعُدُوا﴾ هیچ زیان و ناخوشیہ کیان نروش نہ بوو ﴿وَاتَّقُوا﴾
 ئەوانہ شورتی ﴿رِضْوَانُ اللَّهِ﴾ بہ زامہندی خوا کہوتن ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ﴾ وہ خوا خواہی بہرہی
 گہورہ یہ ﴿إِنَّمَا ذَلِكُمُ﴾ بہ راستی ئەوہی ئیوہ (سارد دہ کاتہ وہ) تہنہا ﴿الشَّيْطَانُ﴾ شہیتانہ ﴿يَخُونُ﴾
 اُویتہ نہ ﴿کہ دُوست و (برادرانی) خوی دہتر سینت ﴿فَلَا تَخَافُوهُمْ﴾ جائتوہ لیان مہ ترسن ﴿وَيَحْلُونُ﴾
 وەلہ من ترسن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر ئیوہ بر وادارن ﴿وَلَا يَخْزِيكَ الْيَمِينُ﴾ بادل غہمگیت نہ کەن
 ئەوانہی ﴿يُكْسِرُونَ﴾ پشیرکی و پەلہ دہ کەن ﴿فِي الْكُفْرِ﴾ لہی بر واییدا ﴿لَهُمْ﴾ بنگومان ئەوانہ ﴿لَنْ﴾
 یضروا اللہ شہی ﴿ہر گیز هیچ زیانیک ناگہین بہ خوا ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا دہیہ ویت ﴿أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا﴾
 کہ هیچ بہ شیکیان بۇ دانہنی ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ لہر قوی دواپی دا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وە بۇ ئەوان سزایہ کی
 گہورہ ہدیہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بہ راستی ئەوانہی ﴿أَشْرَوْا الْكُفْرَ﴾ کہی بر وایان کری (لہم جیہانہ دا)
 ﴿بِالْإِيمَانِ﴾ بہر و او ئیمان ﴿لَنْ يَضُرَّوْا اللَّهَ شَيْئًا﴾ ہر گیز هیچ جؤرہ زیانیک ناگہین بہ خوا ﴿وَلَهُمْ﴾
 عَذَابٌ ﴿بِقَوْلِهِ﴾ ئەوانہ ہدیہ سزایہ کی ﴿أَلَيْسَ﴾ بہ ئیش و سازار ﴿وَلَا يَحْسَبُونَ﴾ ہر گیز واگومان نہ بەن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانہی کہی باوہرن ﴿أَنَّمَا نَحْنُ لَهُمْ﴾ ئەو مؤلہت دانسی ئیمہ بۇ ئەوان ﴿حَسْبُ﴾
 لَافْسِيهِمْ ﴿چاکہ بۇ خویان ﴿إِنَّمَا نَحْنُ لَهُمْ﴾ بہ راستی ئیمہ مؤلہتی ئەوان ئەدہین ﴿لِيُزَادُوا آثَامًا﴾ بۇ ئەوہی
 گونامی زیاتر بکەن ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ وە بۇ ئەوانہ ہدیہ سزایہ کی ریسواکەر ﴿مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ﴾
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿خوا واز لہر واداران ناہیتیت ﴿عَلَى مَا أَلَّفْتُمْ عَلَيْهِ﴾ لہسەر ئەو بارہی کہ ئیوہی لہسەرن (کہ جیا
 نہ بوو ئەوہی موسلمان و دورو و کافرہ) ﴿حَتَّى يَمِيزَ﴾ ہەتا جیا دہ کاتہ وہ ﴿أَخْبِثَ مِنَ الْقَبِيْثِ﴾ پس
 لہپاک ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَكُمْ﴾ وە خوای گہورہ ئیوہ ناگادار ناکات ﴿عَلَى الْقَبِيْثِ﴾ بہسەر نہیتی (غہیب)
 دا ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ بہلام خوای گہورو ﴿يَخْتَبِيْ مِنْ رُّسُلِهِ﴾ ہلی تہ بڑیریت لہ تیراوہ کانی دا ﴿مَنْ يَّكْفُرْ﴾
 ہر کہ سینکی بویت ﴿فَنُفِئُوا بِاللَّهِ﴾ جا بر وای راستہ قینہ بیتن بہ خوا ﴿وَرُسُلُهُ﴾ وە بہ تیراوہ کانی
 ﴿وَأَنْ تَوْمُوا﴾ وە تہ گہر بہو جؤرہ بر وایتن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ وختان بہارینزن ﴿فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ ئەوہ
 پاداشتیکی زور گہورہ تان بۇ ہدیہ ﴿وَلَا يَحْسَبِينَ الَّذِينَ﴾ ہر گیز واگومان نہ بەن ئەو کہ سانہی
 ﴿يَتَحَلَوْنَ﴾ کہ چروکی دہ کەن ﴿يَمَاءً لَّهُمُّوْا﴾ بہوہی کہ خوا پنی بہ خشبوون ﴿مِنْ قَضِيلِهِ﴾ لہرینز
 و بہرہی خوی ﴿هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ﴾ کہتہ و (چرووکی ی) ہ چاکترہ بویان ﴿بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ﴾ (نہ خیر وانیہ)
 بہ لکو ئەوہ خرابہ بویان ﴿سَيُحْلِقُونَ مَا يَخْلُقُوْنَ﴾ بہ زوویسی ئەوہی چروکیان پی دہ کرد وە ک تہوق
 دہ کریتہ ملیان ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہباشہ روردا (رورزی ہستانہ وہ) ﴿وَاللَّهُ﴾ وە ہر بۇ خواہ و مولکی
 ئەوہ ﴿مِيراثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ میراتی ئاسمانہ کان و زہوی (ئەوہی لہ ئاسمانہ کان و زہویدایہ)
 ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وە خوا ناگادارہ بہ ہر چی کہ ئیوہ دہیکەن ﴿

﴿لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ بہرستی خوا بیستی ﴿قَالَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ ووتہی تہو (جولوہ ک) اندہی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾
 ﴿فَقِيرٌ﴾ بنگومان خوا ہزارہ ﴿وَلَقَدْ أَفْضَيْنَا﴾ و نیمہ دہولہ مہندین (چونکہ داوای قہر زمان لی دہ کات
 مہ بہ سٹیان لہ ثابہ تی - ومن یقرض اللہ قرضاً حسناً - یہ) ﴿سَتَكُفُّ مَا قَالُوا﴾ تہوی کہ ووتیان دہینوسین
 ﴿وَقَدْ لَعْنَهُمُ الْآلِیُّنَ﴾ (وہ دہینوسین) کوشنی تہوانہ بق پیغہ مہرہ کان ﴿یَعْرِضُ حَتَّى﴾ بہ نارہوا ﴿وَنَقُولُ﴾
 ﴿ذُوقُوا﴾ وہ (بیان) دہلین بچہ زن ﴿عَذَابَ الْحَرِیِّ﴾ سزای ناگری سو و تہر ﴿ذَٰلِكَ﴾ تہو (سزاسہختہ)
 ﴿بِمَا فَذَمْتَ الْيَدِیْکُمْ﴾ بہ ہوی کردہوی (خرابی خوتانہ وہیہ) کہ پیشتان خسوہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ بنگومان
 خوا ﴿لَیْسَ بِظُلَمٍ لِّلْعَبِیدِ﴾ ہیچ جورہ ستمیک ناکات لہ بہندہ کان ﴿الَّذِیْنَ قَالُوا﴾ تہو (جولوہ کانہی)
 کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہرستی خوا ﴿عَهْدَ الْبَیِّنَاتِ﴾ پہیمانی داوہ بہ نیمہ ﴿أَلَا تَزِمُ لِلرَّسُولِ﴾
 کہ ہر و نہ ہینین بہ ہیچ نیز راوینک ﴿حَتَّىٰ یَأْتِیَنَّ بِقُرْبَانٍ﴾ ہہ تا قوربانی و خیریکمان بق نہ ہینیت
 ﴿تَأْكُلُهُ النَّارُ﴾ کہ ناگر (پیشہ خوارہ وہو) بیسو تہیت ﴿قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ﴾ بلی بنگومان ہاتن بولاتان
 ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِی﴾ چند پیغہ مہر تک لہ پیش منہوہ ﴿بِالْبَیِّنَاتِ﴾ بہ بہ لگہ پروونہ کانہوہ ﴿وَالَّذِی قُلْتُمْ﴾ وہ
 تہو (موجیزہ ہی) کہ ووتتان ﴿فَلَمَّا قَتَلْتُمُوهُمْ﴾ دہی بقچی تہو (پیغہ مہر) انہ تان کوشت ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾
 صدیقہت ﴿لَہ گہر تہوہ راست دہ کھن﴾ ﴿فَإِنْ كَذَّبْتُمْ﴾ جائہ گہر باوہریان ہی نہ کردی ﴿فَقَدْ كَذَّبَ﴾
 تہوہ بنگومان ہر و نہ کراوہ (پیغہ مہرانی پیش توش بہ دروزانران) ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِکَ﴾ بہ پیغہ مہرانی
 لہ پیش تووہ ﴿جَاءُوا بِالْبَیِّنَاتِ﴾ ہیناویانہ بہ لگہ پروونہ کان ﴿وَالزُّبُرِ﴾ و نامہی ناسمانی (نامہی ہند
 و تہمی کمر) ﴿وَالْكِتَابِ الْمُنِیْرِ﴾ و نامہی پروون کمرہوہ ﴿کُلُّ نَفْسٍ﴾ ہہموو (خواوہن)
 گیانیٹک ﴿ذَٰلِقَةُ الْمَوْتِ﴾ مردن دہ چیزت ﴿وَلَمَّا تَوَفَّوْا﴾ وہ بہرستی بہ تہواوی پیمان دہدریت
 ﴿أُجْرَکُمْ﴾ ہاداشتہ کانتان ﴿یَوْمَ الْفِیْئَةِ﴾ لہ روزی دواپی دا (ہہستانہ وہدا) ﴿فَمَنْ ذُخِرَ﴾ تہمجا
 ہہر کدس دوور خرتہوہ ﴿عَنِ النَّارِ﴾ لہ ناگری دوزخ ﴿وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ﴾ و بخرتہ بہ ہہشتہوہ
 ﴿فَقَدْ فَازَ﴾ تہوہ بہرستی تہو کہ سہ سہر کہ و تووہ ﴿وَمَا الْخَیْرُ الدُّنْیَا﴾ زیانی دونیاش ہیچ شتیک
 نیہ ﴿إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ﴾ جگہ لہ چہند سات و نارہزووہ کی فریوہر نہیت ﴿لَتَسْلُوْنَ﴾
 سویند بیت بنگومان تاقی دہ کرتہوہ ﴿فَإِمْقَالِکُمْ وَأَنْفُسِکُمْ﴾ لہ سامان و دارایی و گیانی خوتاندا
 ﴿وَلَتَسْمَنَّ﴾ سویند بیت بنگومان دہ بیستن ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْکِتَابَ﴾ لہ وانہی کہ نامہیان
 پیدراوہ ﴿مِن قَبْلِکُمْ﴾ لہ پیش تہوہ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وہ لہوانہی ہاویہ شیان بق خوا داناوہ
 ﴿أَذِی کَیْرًا﴾ (نازار و) قسہی ناخوشی زور ﴿وَنَاصِرُوا﴾ جائہ گہر تہوہ نارام بگرن ﴿وَقَتُّوْا﴾
 و ہاریز کاربن ﴿فَإِنَّ ذَٰلِكَ﴾ تہوہ بنگومان تہوہ ﴿مِن عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ لہ کارہ بہ ہییز و گہورہ کانہ (لہو
 کارانہ بہ لی برانی دہوی) ﴿

﴿وَلَا تَحْزَنْ﴾ (بی‌تو و بی‌ریان) کاتیک که خواهری گرت ﴿وَمِثْقَ الْذِّبْنِ﴾ به پیمان له‌وانه‌ی ﴿أَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ که نامه‌یان پی به‌خسرا بوو (له‌جوله‌که و گاوره‌کان) ﴿لَتَحْبِبَنَّهُ النَّاسُ﴾ ده‌پی نه‌و نامه‌یه پروون بکه‌نه‌وه بز خه‌لکی ﴿وَلَا تَحْزُنُوهُ﴾ وه نه‌بشار نه‌وه ﴿فَتَبَدَّلُوا﴾ به‌لام نه‌و (به‌پیمانه‌یان) فریدایه ﴿وَرَأَاهُ وَهَّارَ﴾ پشت خوریانه‌وه ﴿وَأَنشَرُوا بِهِ﴾ و کریبان به‌و نامه‌یه ﴿فَمَا أَقْبَلًا﴾ تر خیکی کهم ﴿فَبَشِّرْهُ بِمَا كُنْتَ﴾ نای چهند خرابه نه‌وه‌ی کریبان ﴿لَا تَحْزَنْ﴾ وه گومان مه‌به ﴿الَّذِينَ يَفْرَحُونَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌شادمانن ﴿بِمَا آتَوْا﴾ به‌وه‌ی که‌کردیان ﴿وَالْحَيُّونَ﴾ و پیمان خوشه ﴿أَن يُخَدَّوْا﴾ که‌سویاس بکرنن ﴿بِمَا لَهُمْ يَفْعَلُوا﴾ به‌شتیک که‌نه‌یان کردووه ﴿فَلَا تَحْزَنْهُمْ﴾ نه‌وه هدر گیز گومانیان پی مه‌به ﴿بِمَا فَازُوا مِنَ الْعَذَابِ﴾ به‌رزگار بوو له‌سزا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ﴾ و بز نه‌وانه هه‌به سزایه کی ﴿آلِيمٌ﴾ نازاردهر ﴿وَلَهُمُ مَّا لَكَ﴾ هه‌رز خوایه بادشایه‌تی و مولکی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ وه خوا به‌سهر هه‌موو شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ ده‌سه‌لا‌تداره ﴿إِن فِي خَلْقِ﴾ به‌راستی له‌دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَالْخَلْقِ﴾ و له‌جیاوازی و گزیرانی ﴿الْبَلِّ وَالْغَمِّ﴾ شه‌و و دوزدا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ چهنده‌ها به‌لکه هه‌به ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ بز خواهن بیرو هوشه‌کان ﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌یادی خوا ده‌که‌ن ﴿فَبِمَا أَفْعَدُوا﴾ به‌پتووه به‌دانیشتنه‌وه ﴿وَعَلَى جُنُوبِهِمْ﴾ به‌راکشانه‌وه ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ﴾ وه‌بیر ده‌که‌نه‌وه له‌دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿رَبَّنَا﴾ (نه‌لین) نه‌ی په‌روهر دگارمان ﴿مَا خَلَقْتَ هَذَا﴾ ثم (جیهانه‌ت) دروست نه‌کردووه ﴿بِطَلَا﴾ به‌پی هوده ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پا‌ک و بنگه‌ردی بز تو ﴿فَبِمَا عَذَابَ الْآثَرِ﴾ ده‌سا توش پیمان یاریزه له‌سزای ناگری دوزخ ﴿رَبَّنَا﴾ نه‌ی په‌روهر دگارمان ﴿إِنَّكَ مَن قَدْ خَلَقْتَ الْآثَرِ﴾ هه‌ر که‌س تو بیخه‌پته ناگری دوزخ‌ه‌وه ﴿فَقَدْ لَخِّنَّا نُهُ﴾ نه‌وه بنگومان ریسوات کردووه ﴿وَمَا لَظَلَمَ لِمَن مِّنْ أَفْصَارٍ﴾ وه هبج پشتیوانیک نه‌ی بز سته‌مکاران ﴿رَبَّنَا آتِنَا﴾ نه‌ی په‌روهر دگارمان به‌راستی ثبتمه ﴿سَمِعْنَا مَنَادًا﴾ گوئیمان له بانگ‌خوازی‌ک بوو (مه‌به‌ست پی پیغه‌مه‌به‌ری خودایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بانگی نه‌کرد بز پرواهیتان ﴿أَن آمِنُوا بِرَبِّكُمْ﴾ (ده‌ی ووت) پروا بیتن به‌په‌روهر دگارتان ﴿فَتَأْتُوا﴾ ده‌ست به‌جی پروامان هیتا ﴿رَبَّنَا﴾ نه‌ی په‌روهر دگارمان ﴿وَالنَّفَرْنَا ذُلُونًا﴾ ده‌ی له‌گونه‌ها کائمان خوش بیه ﴿وَكَفَّرْنَا﴾ و سپره‌وه لیمان ﴿سَبِّحْنَا﴾ خرابه‌کائمان ﴿وَنُفِّثْنَا﴾ و پیمان مرینه ﴿مَعَ الْآثَرِ﴾ له‌گه‌ل که‌سانی چاکه‌کاردا ﴿رَبَّنَا وَآتِنَا﴾ نه‌ی په‌روهر دگارمان پیمان بیه‌خسه (له‌پاش مردن) ﴿وَمَا وَعَدْتَنَا﴾ نه‌وه‌ی به‌لیت پی داین ﴿عَلَى رُسُلِكَ﴾ له‌سهر زوبانی پیغه‌مه‌به‌ره کانت ﴿وَلَا تُخْزِنَا﴾ و ریسوامان مه‌که ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌روزی دواپی دا (هه‌ستانه‌وه) ﴿إِنَّكَ﴾ بنگومان تو ﴿لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ به‌لین ناشکینیت ﴿

﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ﴾ ہم مجا پروردگار یان وہ لامی (نزاکانی) دانہ وہ ﴿إِنِّي لَا أَصْبِحُ﴾ (فہر مووی) بنگومان من زایہ ناکہم ﴿عَمَلٌ عَمِلَ قَبْلُكَ﴾ کردہ وہی (ہیج) خواہن کردہ وہ یہ کہ لہ یتوہ ﴿فَمِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى﴾ لہ نیر یان می ﴿بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ﴾ ہندیکشان لہ ہندیککی تر تان بوون ﴿فَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ جا نہ وانی کہ کو چیان کرد ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ دُونِهِ﴾ و ہر کران لہ جی و شوینی خویان ﴿وَأُولَئِكَ سَيُجِيبُ﴾ و نہ شکہ نہ جو بازار دران لہ پی ی مندا ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و جہنگیان کرد ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و کوڑران ﴿لَا كُفْرًا عَنْهُمْ﴾ سویند بہ خواہ سپر مہ وہ لیان ﴿مَسِيحَتِهِمْ﴾ خراہہ کانیان ﴿وَلَا دُخْلَ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ وہ بنگومان دہ بان خہ مہ بہ ہشتانیکہ وہ ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ روو بارہ کان دین و دہ جن بہ ریر یاندا ﴿فَوَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نہ مہ پاداشت دانہ وہ یہ کہ لہ لای خواوہ ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ و لای خواہہ ﴿حُسْنُ الثَّوَابِ﴾ جوانترین (چاکترین) پاداشت ﴿لَا يَغْرُرُكَ﴾ لہ خستہ ت نہ بات (فریوت نہ دا) ﴿تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ہات و چوی نہ وانی بی پروان (بہ خوشی و ٹاسوودہ بی بہ وہ) ﴿فِي الْيَمِّ﴾ لہ وولاندا ﴿مَتَّعَ قَلِيلًا﴾ نہ و ٹاسوودہ بیہی نہ و ان خوشی یہ کی کہ مہ ﴿ثُمَّ أَوَّاهَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ پاشان جی و شوینیان دوزخہ ﴿وَبَشِّرِ الصَّادِقِينَ﴾ نای چ شوینیکی خراپ و بہدہ ﴿لِلَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ بہ لام نہ وانی ﴿اتَّقُوا رَبَّهُمْ﴾ لہ پروردگار یان دہ تر سن ﴿لَهُمْ جَنَّاتٌ﴾ بویان ہہ بہ بہ ہشتانیکہ ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ روو بارہ کان دین و دہ جن بہ ریر یاندا ﴿حَالِينَ فِيهَا﴾ نیابدا دہ میندہ وہ بہ ہہ میشہ بی ﴿لَا يَمْنَعُ اللَّهُ﴾ نامادہ کراوہ لہ لایہن خواوہ ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ وہ نہ وہی کہ لای خواہہ ﴿حَسْبُ الْآبَرَارِ﴾ چاکشرہ بؤ چاکہ کاران ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ الْوَسْطَى﴾ بنگومان لہ ناما دارہ کاندا ہہ بہ ﴿لَمْ يُولَدِ﴾ کہ ساتیک کہ بر وادہ ہین بہ خوا ﴿وَمَا نُزِّلَ إِلَيْكُمْ﴾ و بہ نامہ یہی کہ نیراوہ تہ خواوہ وہ بؤ یتوہ (مہ بہ ست پی قورٹانہ) ﴿وَمَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ﴾ وہ بہ نامہ یہی کہ نیراوہ تہ خواوہ وہ بؤ خویان ﴿حَنِيعِينَ لِلَّهِ﴾ مل کہ جن بؤ خوا ﴿لَا يَشْعُرُونَ بِقَاتِلِ اللَّهِ﴾ بہ لگہ کانی خوا نا فروشن ﴿ثُمَّ قَلِيلًا﴾ بہ نر خینکی کہم ﴿أُولَئِكَ﴾ نہ و نامہ دارانہ ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ بویان ہہ بہ پاداشتی خویان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لہ لای پروردگار یانہ وہ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بنگومان خوا ﴿سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ لپہر سبتہ وہ و مو حاسہ بہ کردنی خیراہہ ﴿يَتَأْتِيهَا الذُّرُوبُ﴾ نہی نہ وانی کہ پروانان ہیناوہ ﴿أَصْبَرُوا﴾ خو گرین ﴿وَصَابَرُوا﴾ و (لہ خوگری دوزمن) خو گر ترین ﴿وَزَلُّوا﴾ و لہ سہنگہ ردائیشک بگرن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و لہ خوا بتر سن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بؤ نہ وہی رزگار بین ﴿

﴿وَلَكُمْ نِصْفُ﴾ بُوئیوہ ہمہ نیوہی ﴿مَا تَرَكَ زَوْجُكُمْ﴾ تہو (میراتہی) کہرنہ کانتان بہجی یان
ہیشتوہ ﴿إِنْ لَرَيْكُنْ لَهْرَبَّ وَرَدَّ﴾ تہ گہر تہو رنانه مندالیان نہبوو ﴿فَإِنْ كُنْتَ لَهْرَبَّ وَرَدَّ﴾ جائہ گہر
مندالیان نہبوو ﴿فَلَكُمْ الزُّبْعُ﴾ بُوئیوہ ہمہ چوار یہك ﴿وَمَا تَرَكَ﴾ لہوہی (رنہ کانتان) بہجیان
ہیشتوہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہپاش (دہر کردنی) وہسیہ تیک ﴿يُوصِيَّتُ بِهَا﴾ کہ کردیتیان ﴿أَوْ
ذَرَبَ﴾ یان قہرزیک (کہلہ سہر یان بیت) ﴿وَلَهْرَبَّ الزُّبْعُ﴾ بُو (رنہ کانتان) ہمہ چوار یہك ﴿وَمَا تَرَكَ﴾
لہوہی بہجیان ہیشتوہ ﴿إِنْ لَرَيْكُنْ لَكُرَدَّ﴾ تہ گہر نیوہ مندالتان نہبوو ﴿فَإِنْ كُنْتَ لَكُرَدَّ
وَرَدَّ﴾ جائہ گہر مندالتان نہبوو ﴿فَلَهْرَبَّ الزُّبْعُ﴾ تہوہ بُو تہوان ہمہ ہشت یہك ﴿وَمَا تَرَكَ﴾ لہوہی
بہجیان ہیشتوہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہپاش (دہر کردنی) وہسیہ تیک ﴿يُوصِيَّتُ بِهَا﴾ کہ کردیتیان
﴿أَوْ ذَرَبَ﴾ یان دانہوہی قہرزیک (کہلہ سہر تان بیت) ﴿فَإِنْ كُنْتَ رَجُلٌ فُورَتْ كَلَلَهُ أَوْ امْرَأَةً﴾ وہ
تہ گہر پیاوتیک یان ثافرہ تیک کہ میراتی لی تہ گیرا (مردبوو) تہباوان (دایک وباوک) ی نہبوو نہ مندال
﴿وَلَهُ رَاحٌ أَوْ أُخْتُ﴾ وہ تہنہا برایہك یان خوشکیکی (لہدایکہوہ) نہبوو ﴿فَلِكُلِّ وَجِدٍ﴾ تہوہ بُو ہر یہك
﴿وَبَيْنَهُمَا﴾ لہو دووانہ ہمہ ﴿الْأُلْدُسُ﴾ شہش یہك ﴿فَإِنْ كُنْتُ أَوْ أَكْرَمَ﴾ بہلام تہ گہر تہوان زیاتر بوون
﴿مِنْ ذَٰلِكَ﴾ لہبرایہك یان خوشکیکی (ی دایکی) ﴿فَلَهْرَبَّ شَرَكَا﴾ تہو کانہ تہوانہ ہمہ موبیان ہاوبہشن
﴿فِي الثَّلَاثِ﴾ لہسی یہك (ی میراتہ کہدا) ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہپاش (دہر کردنی) وہسیہ تیک
﴿يُوصِيَّتُ بِهَا﴾ کہ کرایت ﴿أَوْ ذَرَبَ﴾ یان قہرزیک ﴿غَيْرَ مُضْآئٍ﴾ کہ (وہسیہ کہ یاقہرزہ کہ بُو
میراتگران) بیزیان بیت ﴿وَصِيَّتُهُ مِنَ اللَّهِ﴾ تہمہ بریارہ لہلایہن خواوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَلِيمٌ﴾ خواش
زانای لہسہر خویہ ﴿يَذَلِّكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ تہو (یاسایانہ) سنورہ کانی خودان ﴿وَمَنْ يُطِيعِ﴾
ہدہر کہسیک گوئراہلی ﴿اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ خواوہ پیغہ مہرہ کہی بیت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ (خوا)
دہبخانہ ناو بہدہشتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ پروویارہ کان دین و دہچن بہریر یاندا
﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیایدا دہمینتہوہ بہہمیشہیی ﴿وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ وہوہیہ سہر کہوتنی
ذور گہورہ ﴿وَمَنْ يُعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ہدہر کہسیکیش سہر پیچی خواوہ پیغہ مہرہ کہی
بکات ﴿وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ﴾ و سنورہ کانی (خوا) بہر زینت ﴿يُدْخِلْهُ نَارًا﴾ دہبخانہ ناگریکہوہ
﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ ہمیشہ دہمینتہوہ تیایدا ﴿وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ وہ سزایہ کی ریسوا کہری بُو

ہمہ ۵

﴿وَالَّذِينَ يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ﴾ نہوانہی کہ کاری زور پیس و ناشیرین (زینا) دہ کھن ﴿مِنْ نِّسَائِهِمْ﴾
 لہ نافرہ تان (ی پروادار) تان ﴿فَاسْتَشِيرُوا عَلَيْهِمْ أُزِيْعَةٌ مِّنْكُمْ﴾ نہوہ چوار شایہت لہ خو تان
 لہ سہریان بگرن ﴿فَإِنْ شَهِدُوا﴾ نہمجا نہ گہر شایہت بیان دا ﴿فَأَمْسِكُوا﴾ نہوہ نہو (زینہ
 زینا کارانہ) بہند بکھن ﴿فِي الْبُيُوتِ﴾ لہ مالہ کائنندا ﴿حَتَّى يَتَوَفَّيَهُمُ الْمَوْتُ﴾ ہتا (فریشتہی)
 مہرگ گیانیان دہ کیشیت ﴿أَوْ يُجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا﴾ یان خواہ رنگاہہک (ی پرگار بوون) یان
 بؤ دائہ نہی (نہمہ جو کمی زینا کردن بوو پیش ہاتنہ خواہوہی نایہتہ کانی سورہ فی النور
 وانہ حومکی نہم نایہتہی سورہ فی (النساء) بہ نایہتہ کانی سورہ فی النور سہراوہتہوہ) ﴿وَالَّذِينَ﴾
 وہ نہوہ دووانہی (کور و کجہی) ﴿يَأْتِينَهَا مَتَكُم﴾ نہو کارہ پیسہ (زینا) دہ کھن لہ نپوہ
 ﴿فَقَادُوا مَالًا﴾ نہوہ نازاریان بدہن ﴿فَإِنْ تَابَا﴾ جا نہ گہر گہرانہوہ نہوہ بیان لیکرد ﴿وَأَصْلَحَا﴾ وہ
 چاک بوون ﴿فَاعْرِضْهُمَا﴾ نہوہ وازبان لی یسن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ چونکہ بہرستی خوا
 ہمیشہ ﴿تَوَّابًا رَّحِيمًا﴾ لیسور دہی مہرہبانہ ﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ﴾ بنگومان وەر گرتنی نہوہ
 ﴿عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِحِمْقٍ﴾ لای خوا تہنہا بؤ نہوانہیہ کہ گونہ دہ کھن بہ نہ فامی
 ﴿ثُمَّ يَتُوبُونَ﴾ پاشان بہ شیمان دہنہوہ ﴿مِنْ قَرِيبٍ﴾ بہ زووی (پیش مردن) ﴿فَأُولَٰئِكَ﴾ نا نہوانہ
 ﴿يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خوا گہرانہوہ بیان لی وەر دہ گرت ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ خواش ہمیشہ ﴿عَلِيمًا﴾
 حکیم ﴿زَانِيَ دَانِيَةٍ﴾ ﴿وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ﴾ بہ شیمانی (وہر گرتن) نی بہ ﴿لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾
 بؤ نہوانہی تاوانی زور دہ کھن ﴿حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾ ہتا کانی سہرہ مہرگی بہ کینکیان دی
 ﴿قَالَ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ﴾ دہ لیت: بہرستی من لیسنہا تہوہم کرد ﴿وَلَا الذِّبْتُ﴾ وہ بؤ نہوانہش نی بہ
 ﴿بِمَوْتِي وَهُمْ كُفَّارٌ﴾ کہ دہمرن بہ بی پروایی ﴿أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ﴾ نہوانہی (باسکران) نامادہ مان
 کردوہ بزیان ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزایہ کی نازار دہر ﴿يَأْتِيهَا الذِّبْتُ﴾ نپوہ نہوانہی کہ پرواتان
 ہتاوہ ﴿لَا يَجِلُّ لَهُمْ﴾ حہ لال نی بہ بؤ تان ﴿أَنْ تَرَوْا الذِّبْتَ كُفَّارًا﴾ کہ نافرہ تان بہ زور (بہ ناچاری)
 بہ میراتی بہرن (بؤ خو تان) ﴿وَلَا تَعْصُمُونَ﴾ وہ بہرگری شو کردنیان لی مہ کھن ﴿لِيَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا﴾
 ﴿كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ بؤ نہوہی ہندی لہو (مارہی بہی) کہ پیمان داون بیہن (بؤ خو تان) ﴿وَلَا أَنْ يَأْتِيَنَّهَا فَيَحْشَرُوا﴾
 ﴿مُبِينًا﴾ مہ گہر کانی کہ کردہوہیہ کی زور ناشیرین (زینا) بہ ناشکرا بکھن ﴿وَبِعَاصِرِمْ وَنَافِثَةٍ﴾
 وہ بہ فٹاریان لہ گہل بکھن بہ چاک (و زینیان لہ گہل بیہنہ سہر) ﴿فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُمْ﴾ جا نہ گہر حہرتان
 لیان نہ بوو (تہ لاقیان مہدہن) ﴿فَمَنْ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ چونکہ نہوانہیہ نپوہ حہر نہ کھن لہ شتیک
 ﴿وَيُجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ﴾ و خوا لہوہ دا دیناہت ﴿حَبِيرًا كَثِيرًا﴾ چاکہ و خیرکی زور ﴿﴾

[illegible]

﴿وَالْمُحْصَنَاتُ﴾ (همروه ها حرام کراوه لیسان) نه وانه ی که میردیان همیه ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ له نافرتهان
 ﴿الْأَمْلَکَتْ اَیْمَنُکُمْ﴾ جگه له وانه ی که بوونه ته مولکتان (که نیزه ک) ﴿صَبَّ اَمُو عَلَیْکُمْ﴾
 (نهو حو کمانه باسکران) پیویست کراوو نوسراوی خوابه له سهرتان ﴿وَأَجَلُ لَکُمْ﴾ وه بۆتان
 حه لالکراوه ﴿مَّاوَزَکُمْ﴾ بیتجگه له وانه (که باسکران هم سووی حه لاله بۆتان تا چوار ژن
 به به که وه کز بکه نه وه) ﴿أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِکُمْ﴾ که به مال و سامانتان خوازیبئی (نافرتهان) بکه ن
 ﴿مُحْصِنَاتٍ غَيْرِ مُتَفَرِّجَاتٍ﴾ (به مهرجی) که داوین پاک بن و داوین پیس نه بن ﴿فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ﴾ جائه وه ی که له زه تان لی وهرگرت لهو نافرتهانه (ی حه لالین) ﴿فَإِنَّهُنَّ أَجُورُهُنَّ فَرِیضَةٌ﴾
 نهو ماره بی به که بیان پی بدنه که فدرزکراوه له سهرتان ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ تاوانتان له سهرنی به
 ﴿فَمَا تَرْضَیْتُمْ بِهِ﴾ له وه ی که له سهری پیک هاتن (له گه ل ژنه کانتان داله که مکردنه وه ی ماره بی)
 ﴿مِنَ تَعْمَلِ الْفَرِیضَةِ﴾ له پاش دیارکردنی ماره بی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِیْمًا حَكِیْمًا﴾ به پراستی
 خودا همیشه زانای کاردروسته ﴿وَمَنْ لَّیْسَ لَکُمْ طَوْلًا﴾ وه نه وه ی له ئیوه نه یوانی
 له بهر هه ژاری ﴿أَنْ یَسْجَعَ الْمُحْصَنَاتُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ که نافرتهانی نازادی ئیماندار ماره بکات
 ﴿فَإِنْ مَّا مَلَکَتْ اَیْمَنُکُمْ﴾ نه وه با له وانه ماره بکات که بوونه ته مولکتان ﴿مِنْ فَتَیْتِکُمُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾
 له که نیزه که ئیمانداره کانتان ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَسْمَیْکُمْ﴾ وه خوا زانائره به باوهره که تان ﴿بَعْضُکُمْ مِنْ
 بَعْضٍ﴾ هه ندیکتان له هه ندیکی تر تان (همه مووتان نه وه ی ئاده من) ﴿فَإِنْ کُحُوهُنَّ﴾ له بهر نه وه ماره بیان بکه ن
 ﴿بِأَذْنِ أَهْلِیْنِ﴾ بهر زامه ندی که سوکاریان ﴿وَأَهُنَّ أَجُورُهُنَّ﴾ و ماره بی به که بیان پی بدنه
 ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به شیوازیکی چاک ﴿مُحْصَنَاتٍ غَيْرِ مُتَفَرِّجَاتٍ﴾ له کاتیکدا نهو که نیزه کانه پاک داوین
 بن داوین پیس (و زینا کاری به ناشکرا) نه بن ﴿وَلَا مَنَاجِدَاتٍ لِّخَدَانٍ﴾ و دوستیان نه بن (به نهی بی بۆ زینا
 کردن) ﴿فَإِذَا أُحْصِنَ﴾ جائه گهر نهو (که نیزه کانه) شوویان کرد ﴿فَإِنْ لَّیْسَ بَقَعِشُمْ﴾ پاشان خرابه به کی
 ناشکرایان کرد (زینا) ﴿فَعَلَّیْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ﴾ نه وه نبوه ی سزای نافرته
 نازاده کانیان له سهره (لیان بدریت که په نجا جه لده) ﴿ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْکُمْ﴾ نهو (ماره کردنی
 که نیزه که) بۆ که سیکه له ئیوه له تاوان کردن (زینا) بمرسی ﴿وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّکُمْ﴾ به لام ته گهر
 ثارام بگرن (و که نیزه ک ماره نه که ن) چاکتره بۆتان ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِیمٌ﴾ خوالیپورده ی به به زه بی به ﴿وَلَا
 یُرِیدُ اللَّهُ﴾ خوا ده یه ویت ﴿لَیْسَ لَکُمْ﴾ بۆتان پروون بکانه وه ﴿وَلَا یَهْدِیْکُمْ﴾ وه ریشموونیتان
 بکات ﴿سَنَ الْاَیْمَنِ مِنْ قَبْلِکُمْ﴾ بۆری و شوتنی نه وانه ی له پیش ئیوه وه بوون (له خواناسان)
 ﴿وَنُتُوبَ عَلَیْکُمْ﴾ و لیسان خوش بیت ﴿وَاللَّهُ عَلِیمٌ حَكِیمٌ﴾ وه خوا زانای کاردروسته ﴿

﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ﴾ وه خوا ده به ویت ﴿أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ﴾ که لیتان بیوریت ﴿وَيُرِيدُ الَّذِينَ﴾ به لām نه یانه ویت
 نه وانه ش ﴿يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ﴾ که شسوزن نارزو و همواو هه وه سه کانیاں که و تونون ﴿أَنْ تَعْبُدُوا﴾ که
 لاناں بدهن ﴿مَبْلَا عَظِيمًا﴾ به لادانیکسی گه و ره ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا ده به ویت ﴿أَنْ يَخْفَفَ عَنْكُمْ﴾
 که نه رکتان له سه ر سووک بکات ﴿وَيَخْلُقُ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا﴾ چونکه نهاده می به لاواز دروست کراوه ﴿وَيُرِيدُ اللَّهُ﴾
 نه می نه وانه ی باوهرتان هیتاوه ﴿لَنْ تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ﴾ سامانی به کتری مه خون
 ﴿بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ﴾ له نیواتاندا به نار هوا ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً﴾ مه گهر بازار گانی به ک بیت ﴿عَنْ تَرَاضٍ﴾
 یسکم ﴿بِدَرَاهِمٍ مَعْنَى لَه نیتوان خوتان دا﴾ ﴿وَلَا تَقْسِلُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ وه خوتان مه کوژن (یان خوتان
 مه فیه ویتنن به تاوان) ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ به راستی خواهه همیشه به به زه یسی به پیتان ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾
 وه هه ر که سینک نه وه بکات (وانه به کینک بکوژیت) ﴿عَذَابًا وَظَلَمًا﴾ به ده ست
 دریزی و سته م ﴿مُسَوِّفٌ لِّذُنَّ﴾ نه وه له مه و دوا ده یخه ینه ناو ناگرم وه ﴿وَكُنْتَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ﴾
 یسیر ﴿وَهْ نِه وه ش هه همیشه بؤ خوا ناسانه ﴿إِنْ تَحْسَبُوا كِتَابَ يَوْمَ تُنْفَخُ السُّنُورُ﴾ نه گهر دوور
 بکه ونه وه له و تاوانه گه و رانه ی که لیتان قه ده غه کراوه ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ نه وه تاوانه
 بچوو که کائنات بؤ ده پوشین ﴿وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلَ كَرِيمًا﴾ وه ده تانخه ینه شویتنکی چاک و
 ریزه دار وه ﴿وَلَا تَتَمَنَّوْا﴾ وه ناوات مه خوازن ﴿مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ بؤ نه و به یه ی که
 خوا فزلی هه ندیکتانی داوه به سه ر هه ندیکتی تراندا ﴿لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ﴾ بؤ پساوان به ش هه یه ﴿مِمَّا﴾
 اکسبوا ﴿له وه ی به ده ستی نه هینن ﴿وَاللِّسَاءِ نَصِيبٌ﴾ وه بؤ نافر ه تانیش به ش هه یه ﴿مِمَّا اكْتَسَبُوا﴾
 له وه ی به ده ستی نه هینن ﴿وَسَلُّوا لِلَّهِ﴾ وه داوا له خوا بکه ن ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له به هره و به خششی
 خوی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ به راستی خوا هه همیشه به هه سوو شتیک زانایه ﴿وَلِكُلِّ جَعَلْنَا﴾
 وه دامان ناوه بؤ هه سوو (مرد و ویه ک یان میراتیک) ﴿مَوَالٍ﴾ چهند میرات گریک (که
 به شی نه گرن) ﴿مِمَّا تَرَكُوا لِلْأُولَادِ وَالْأَقْرَبُونَ﴾ له وه ی که دایک و باوک و خزمانیاں به جینان هیشته وه
 ﴿وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ وه نه وانه ش که به یمانتان له گه ل گری داون (که میرات له یه کتر یسرن)
 ﴿فَأَوْفُوا بَوَعْدِهِمْ﴾ نه وه به شی خویانیاں بدهنی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ به راستی خوا
 هه همیشه به سه ر هه سوو شتیکدا ناگادار و چاودیره ﴿

﴿الرِّجَالُ قَوَّاتٌ عَلَى النَّسَاءِ﴾ پیوان سہر پەرشتیارن (کار به دهستن) به سہر ثافر تانہ وه ﴿بِمَا أَنْصَلَّ اللَّهُ بَعْضُهُمْ فِيهِمْ﴾ به هوی تہ وه وه خوا فہ زلی هہ ندیکانی داوه ﴿عَلَى بَعْضٍ﴾ به سہر هہ ندیکاندا ﴿وَبِمَا أَنْصَلُوا مِنْ أَمْرِهِمْ﴾ هہ روه ها به هوی تہ وه ی که (پیوان) له سامانہ کانیان خہر ج ده کهن ﴿فَالصَّالِحَتُ جَا نَافِرَتِه چاکہ کان (تہ وانہن) ﴿فَإِنَّ﴾ گویر ایه لانی بهر ده وام (بہ خواو پاشان میرده کانیان) ﴿حَفِظْتُكَ يَا عَنِيْبُ﴾ پاریزہ رانی (داوینی خویان و سامانی میرده کانیان) کہ میرده کانیان له مالہ وه تہ بن ﴿بِمَا حَفِظَ اللَّهُ﴾ به هوی تہ وه ی خوا فہرمانی پاراستنی داوه ﴿وَأَلَّتِي خَا تُوتَ﴾ وه تہ وه ثافر تانہ ش کہ تہ وه دہ تر سن ﴿تُشَوِّهُنَّ﴾ سہر پیچیتان بکہن ﴿فَيَعْظُوهُنَّ﴾ تہ وه ناموز گاریان بکہن ﴿وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْأَصْحَابِ﴾ و جیگہ یان لی جیا بکہن تہ وه (و له گہ لیان مہ خہ ون) ﴿وَأَضْرِبُوهُنَّ﴾ و لیان بدہن (لبدانیک کہ له شعی عہ یب دار تہ کات) ﴿فَإِنْ أَطَعْتَكُمْ﴾ جانا تہ گہر گویر ایه لیان کردن ﴿فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا﴾ تہ وه نیر هیچ رنگہ یہ ک له دزیان مہ گر تہ بهر ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ به راستی خوا هہ میشہ بهر ز و بلندی گہ ورہ یہ ﴿وَإِنْ خِفْتُمْ﴾ وه تہ گہر تر سان ﴿فِي طَاقٍ بَيْنَهُمَا﴾ له تیکچونی نیوانیان (ژن و میرد) ﴿فَاتَّبِعُوا أَحْكَامَ مَنْ أَهْلَيْهٖ﴾ تہ وه ناو بزیوانیک بنیرن له خزمی پیاوہ کہ ﴿وَأَحْكَامَ مَنْ أَهْلَيْهٖ﴾ و ناو بزیوانیک له خزمی ثافر تہ کہ ﴿إِنْ يُرِيدَ إِلَّا صِلَاحًا﴾ تہ گہر (دو و ناو بزیوانہ کہ) ناشیان بونت ﴿يُوقِي اللَّهُ بَيْنَهُمَا﴾ خوان نیوان ژن و میردہ کہ چاک ده کاتہ وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ به راستی خوا هہ میشہ زانای ناگادارہ ﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ بهس خوا بهر سن، ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ و هیچ شتیک مہ کهن به هاوبہ شعی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِحُسْنًا﴾ هہ روه ها تہ گہن دایک و باو کتندا چاک بن ﴿وَبِذِي الْقُرْبَىٰ﴾ وه تہ گہن خزم و نزیکان ﴿وَالْيَتَامَىٰ﴾ و هدیوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و هہ ژاران ﴿وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ﴾ و هاوسنی خزم ﴿وَالْيَارِ الْيَتِيمِ﴾ و هاوسنی بنگانہ یا دوور ﴿وَالصَّاحِبِ بِالْجَنِّبِ﴾ و هاوړینی هہ میشہ یی یا هاوړینی سہ فہر ﴿وَالَّذِينَ فِي سُبُلِ﴾ و ړیتیوار ﴿وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ و تہ وانہ ی بوون به مولکتنان (چاک بن له گہ لیاندا) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ﴾ به راستی خوا خوشی ناویت ﴿مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾ تہ وه کہ سہ ی کہ خو بدزل زان و شانازیکہر بیت ﴿الَّذِينَ يَتَحَلَّوْنَ﴾ تہ وانہ ی کہ چرو و کن ﴿وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَغْيِ﴾ فہرمانیش ده کهن به خہ لکی به چرو و کی ﴿وَيَكْتُمُونَ مَا أَنشَأَ اللَّهُ﴾ وه دہ یشار تہ وه تہ وه ی خوا پینی به خشیوون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له به خشی خوی ﴿وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ وه نامادہ مان کردوہ بز پیاوہ ران سزایہ کی ریسواکہر ﴿۷۷﴾

﴿وَالَّذِينَ يُتِفِقُونَ آمَنُوا لَهُمْ﴾ وه نه وانه ی ماله کانیان ده به خشن ﴿رَبَّنَا النَّاسَ﴾ له بهر رو پامایی خه لکی
 ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ باوه پریش ناهیتن نه به خوا ﴿وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و نه به روزی دواپی ﴿وَمَنْ يَكُنِ
 الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا﴾ وه هر که س شهیتان هاورینی بیت ﴿فَسَاءَ قَرِينًا﴾ نه وه (شهیتان) هاورینی کی
 زور خرابه ﴿وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ﴾ وه نه وانه چ زیانکیان ده که وته سهر ﴿لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ نه گهر باوه بیان
 بهیتایه به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به روزی دواپی ﴿وَالْفُتُورَا﴾ وه بیان به خشی یایه ﴿مِمَّا زَقَّهُمُ
 اللَّهُ﴾ له وه ی که خوا پی ی به خشیبون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا﴾ وه خوا همیشه زانایه پتیا ﴿إِنْ اللَّهُ
 لَا يُظِلُّهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ﴾ به راستی خوا به نه دازه ی گهر دیله یه که ستم ناکات ﴿وَإِنْ تَكُ حَسَةً﴾ وه نه گهر
 چا که یه که به بیت ﴿بُضْعُهَا﴾ (خودا) پاداشته که ی چه ند جاره ده کاته وه ﴿وَيُؤْتِي مِنَ الذَّنَّةِ﴾ وه به به خشیبت
 له لایه ن خویه وه ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گهر وه ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا﴾ نه مجا (حالی کافران)
 چون بیت کاتیک هیتان ﴿مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدٌ﴾ له هم مو نوم تیکدا شایه تیک (که پیغه مبره که یانه)
 ﴿وَجِئْنَا بِكَ﴾ تویشمان هیتا (نه ی مو حه مده د) ﴿عَلَىٰ هَؤُلَاءِ شَهِيدًا﴾ به شایه ت به سهر نانه وانه وه ﴿وَلَهُ
 يَوْمَئِذٍ﴾ له و روزدها ﴿يَوْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ﴾ شوات ده خوازن نه وانه ی کافر بوون و
 سهر پیچی پیغه مبریان کرد ﴿لَوْ تَسَوَّىٰ لَهُمُ الْأَرْضُ﴾ که زه ویان به سهر دا ته خت بکرت (واته بخرنه
 زیر زه وی و نه هبترنه دهر وه) ﴿وَلَا يَكْسِرُونَ اللَّهُ حَدِيثًا﴾ وه (له و روزدها) هیچ قسه و باسیتک له خوا
 ناشارنه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی که بر و اتان هیتاره ﴿لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَاللَّهُ
 سَكْرَتًا﴾ نزیککی نویتز مه به وه کاتیک نیه سهر خوش بن ﴿حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ﴾ هتا برانن چی
 ده لیتن ﴿وَلَا جُبَّ﴾ وه هرو هها نزیککی (جینگای) نویتز مه به وه له کاتیکدا له شتان بی نویتزه (له شتان
 پیسه) ﴿الْأَعَابِرِ سَبِيلَ﴾ مه گهر تیه بر بن (به مز گه وندا) ﴿حَتَّىٰ تَقْتَابِلُوا﴾ هتا خوتان ده شون ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ
 مُرَضِّينَ﴾ وه نه گهر نیه نه خوش بوون ﴿أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ یان له سه فدر دا بوون ﴿أَوْ جَاءَ أَحَدُكُمْ﴾ یان
 که سینک له نیه هانه وه ﴿مِنَ الْغَائِبِ﴾ له شوینی ده ست به شو گه یاندنه وه ﴿أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ یان
 جووت بوون له گهل خیزانه کانتاندا (یاله یه که موتن له گهن ثافره تانی نامه حره مدا) ﴿فَلْيَرْجِعُوا
 مَاءً﴾ نه مجا ثاوتان ده ست نه که موت ﴿فَتَتِمُّوا صَبِيحًا طَيِّبًا﴾ نه وه به خولیککی پاک ته یه موم بکه ن
 ﴿فَلْيَسْحُوا بِوَجْهِكُمْ وَرَأْسِكُمْ﴾ جا به و تزو و خوله رو و خسار و ده ست کانتان ته یه موم بکه ن
 ﴿إِنْ اللَّهُ كَانَ عَمَّا عَتَقْتُمَا﴾ به راستی خوا همیشه سهر وه ی ناوانه و لیتور دده یه ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ ثایا
 سهری نه وانه ت نه کرد وه ﴿أَوْ تَصِيَّبَكُمُ الْكُتُبِ﴾ که به شینک له نامه که یان پی دراوه (که ته وراته)
 ﴿يَسْتَرْوْنَ الصَّلَاةَ﴾ گو مبرایی هه له مبریزن (ده کبرن) ﴿وَيُؤْمِنُونَ أَنْ تَصْبُوا النَّبِيلَ﴾ وه ده یانه ویت نیه و ش
 له ربازی راست گو مبراین

﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بِغَضَابِكُمْ﴾ و تهنه اخوا چاك ناگاداره به دور منه كانشان ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ وَبِآلِهِ﴾ و تهنه اخوا به سه دوست بیت ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ قَصِيرًا﴾ تهنه اخواش به سه یاریده در بیت ﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ همدتک له جووله که کان ﴿يَحْمِلُونَ الْكِبْرَ عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ قهر موده کانی خوا ده گورن له شویتن و مه به مستی خوی ﴿وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ و ده لئین: بیستمان و سه ربینچیمان کرد!! ﴿وَأَسْمِعْ غَيْرَ مُسْمِعٍ﴾ گوی بگره قهت گوشت لی نه بی!! ﴿وَرَعْنَا﴾ و ده لئین (راعنا) چاك گوریمان بؤ بگره (به لام به زمانی جووله که واته تۆ خراپتر بنمانی نه وان شهم مانایان مه به ست بسو) ﴿لَا بِأَلْسِنَتِهِمْ﴾ ده میان خوار ده کرده و ده (بؤ شه و هی مه به ست خراپه که بگه به نیت) ﴿وَلَطَعَنِي الَّذِينَ﴾ و ده بؤ تانه و ته شه ردان له نایینی (ئیسلام) ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا﴾ و ده گهر نه وان بیان و ونایه ﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ بیستمان و گورنرایه لین ﴿وَأَسْمِعْ وَأَنْظُرْنَا﴾ و (قسه مان) بیستند و به له مان لی مه که ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ﴾ نه و ده چاکترو راست تر بسو بؤیان ﴿وَلَكِنْ لَمْ يَنْتَهُوا﴾ به لام خوا نه فر بنی لی کردن ﴿يَكْفُرُ بِهِ﴾ به هوی بی با وهریبه که یانه و ده ﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ بؤیه بر و ا ناهیتن که میکیان نه نیت ﴿يَتْلُوهُنَّ الَّذِينَ﴾ نه ی نه وانه ی ﴿أَوْثَرُ الْعَرَبِ﴾ که نامه تان بی به خشار و ده ﴿أَمْثَلُكُمْ﴾ بر و ا بهیتن به و (قور تانه) ی نارد و و مانه ته خوار و ده ﴿مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ﴾ که به راست دانهری نه و (ته و راته) ی ئی و به ده ﴿فَرَّقَ بَيْنَ أَنْ تَطْمَئِنَّ وَجُوهًا﴾ پشش نه و ده ی رو خسار اینک ساف بکهین (له پیشه و ده) ﴿فَرَّقَ مَا عَنِ أَذْيَارِهَا﴾ نه مجا بیبهینه پشت سه ریان ﴿أَوْ تَلْعَنَهُمْ﴾ یان نه فره تیان لی بکهین ﴿كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ النَّبِيِّ﴾ و ده چون نه فره تمان کرد له خه لکانی شه ممه (نه وانه ی که واره ماسیبان لی قه ده شه کرا له و ورزی شه ممه دا که چی ده هاتن له و ورزی هه بنیدا توره گاتیان داده خست و و ورزی به ک شه ممه هه لیان ده گره و ده) ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا﴾ و ده بر یاری خوا هه همیشه به دی دیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ﴾ خوش نایت گهر ها و به شسی بؤ دابشری بیجگه له و ده خوش نه نیت له ههر گونا هینکی تر ﴿لَنْ يَشَاءَ﴾ بؤ ههر که سیت که بی و نیت: ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ و ده ههر که سیتک ها و به ش بؤ خوا دابنیت ﴿فَقَدْ أَفْرَقَ الْإِلَهَ عَظِيمًا﴾ نه و ده بیگومان گونا هینکی زور گه و ره ی هه له به ست و ده ﴿الَّذِينَ إِلَى اللَّهِ﴾ ئایا سهیری نه وانه ت نه کرد و ده ﴿يَرْكَبُونَ أَنْفُسَهُمْ﴾ که خویان به پاك و چاك ده زانن ﴿بَلَى اللَّهُ يُرْكَبُ مِنْ شَيْءٍ﴾ (وانی به) به لکو خوا ههر که سیتی بونت پاك و خا وینی ده کات ﴿وَلَا يَطْمَئِنُّ قَلْبًا﴾ و که مشرین منه میان لی ناکریت (بابه نه ندازه ی نه و ده زوه باریکه ی ناوکی خور ماش بیت) ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ﴾ سهیری بکه چون ﴿يَقْدَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ به دهم خوا و ده در و هه لده به ستن ﴿وَكُنِيَ بِوَعْدِهِمْ﴾ و ده به سه نه و در ویه که گونا هینکی روون و ناشکرایه ﴿الَّذِينَ إِلَى اللَّهِ﴾ ئایا نا وریکت نه دا و ته و ده نه وانه ی ﴿أَوْثَرُ النَّاصِبِ مِنَ الْعَكِيبِ﴾ به شبتک له نامه ی خوابیان پندر او ده ﴿لَوْ مَثُورًا بِأَلْسِنَةٍ وَالْقَلَمِ﴾ بر و ا نه هیتن به شسی بی نرخ و به رنامه ی غهیری خوا (به جاد و و گهران و به شه ی تان) ﴿وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ده نه لئین به وانه ی که بی پروان ﴿هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ﴾ نه وانه رتبانان راستره ﴿مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا﴾ له وانه ی که با وهر یان هیتا و ده

﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ ناه وانه که سانیکن که خوا نه فرینی لی کر دوون ﴿وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ﴾ هدر که سیکبش خوا نه فرینی لی بکات ﴿فَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ فَصِيرًا﴾ نه وه هدر گیز ده ست ناکه ویت بوی هیچ یار مه تی ده ری ﴿ثُمَّ لَمْ يَصِبْ﴾ نایا نه وانه (جو وله که کان) به شیان هه به ﴿مِنْ الْمَلَائِكَةِ﴾ نه ده سه لاتی پاشابه تی (خوا و نه تی پرو نه وه) ؟ ﴿وَلَا يُلَاقُونَ النَّاسَ بَعِيرًا﴾ (جا نه گهر بیانوا به) نه و کاته به خه لکی یان نه ده به خشی (به نه دازه ی) تو نکلی ده که خور مایه ک ﴿ثُمَّ عَسَوُا النَّاسَ﴾ یان تیره یی (حه سوودی) ده بهن به خه لکی ؟ ﴿عَلَىٰ مَاءٍ أَنْتَهُمُ اللَّهُ﴾ له سه ر نه وه ی خوا بی به خشیوون (که پیغه مبر تی به) ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له فزل و به هره ی خوی ﴿فَقَدْ أَتَيْنَا﴾ نه وه بیگو مان داو مانه ﴿وَالْإِبْرَاهِيمَ الْكَتَبَ﴾ به نه وه ی تیر اهیم کتیب ﴿وَالْحِكْمَةَ﴾ و پیغه مبر تی ﴿وَأَتَيْنَاهُمُ مَّلَكًا عَظِيمًا﴾ هدر وه ها پیمان به خشین ده سه لاتیکی گه وه ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ﴾ جاله و خه لکه دا هه بو و پروایان به (موحه ممد ﴿بِهِ﴾ هیتا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَقْنَاهُ﴾ هه شیان بو و یه رگری لی کر دووه ﴿وَكُنْ مِنْهُمْ سَعِيرًا﴾ وه دوزه خ به سه (بویان) که ناگریکی هه لگیر ساوه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی نه وانه ی بی پروا بوون ﴿يَكَايُنَا﴾ به نایه نه کانی نیمه ﴿سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا﴾ له سه ولا ده یانخه ینه ناو ناگریک ﴿كَلَّمَاهُمْ فَجَلَدْنَاهُمْ﴾ هدر کاتیک که پیستیان مسووتا (و پروا) ﴿بَدَلْنَاهُمْ جُلُودًا بِجُلُودِهِمْ﴾ بویان ده گورین به پیستیکی تر ﴿لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ یو نه وه ی سزاکه (به چاکی) به جه زن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ به راستی خوا هه همیشه زالی کار دروسته ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه ی باوه ریان هیتا ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کاری چاکه یان کرد ﴿سَنَجْزِيهِمْ جَزَاءً﴾ له سه ولا ده یانخه ینه چند به هه شتی ﴿نَجْزِيهِمْ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارَ﴾ که پرو باره کان ده چن به ژیر یاندا ﴿حَالِينَ فِيهَا أَنْهَارٌ﴾ ده میننه وه نیاید به هه همیشه یی ﴿لَهُمْ فِيهَا أَنْهَارٌ مُطَهَّرَةٌ﴾ بویان هه به نیاید هاوسه رانی پاک و خاوین ﴿وَلَهُمْ فِيهَا ظُلُمٌ لَّيْلًا﴾ وه ده یانخه ینه ژیر سینه ری چرو به ر ده و امه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ به راستی خوا فەرمانتان بی ده کات ﴿أَنْ تَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ به دانه وه ی گشت سپارده کان ﴿إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ یو خاونه کانیاں ﴿وَأَلْجَأَكُمْ بَيْنَ النَّاسِ﴾ وه کاتیک داد وهر یشان کرد له نیوان خه لکیدا ﴿أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ﴾ (خودا) فەرمان ده کات) به داد حوکم بکهن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُعَظِّمُ كَرِيمَهُ﴾ به راستی خوا به چاکی ناموز گاریتان ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ به راستی خوا هه همیشه پیسه ری بینایه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی که سانیک که باوه ریان هیتاوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گوئپرایه لی خوا و گوئپرایه لی پیغه مبر بن ﴿وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ وه پاشانیش گوئپرایه لی کار به ده سه (عادیله) کانی خوتان بن ﴿فَإِنْ تَرَغُمْ فِي شَيْءٍ﴾ جا نه گهر دو و به ر کیتان هه بو له شتیکیدا ﴿فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ نه وه بیگیر نه وه یو لای خوا و پیغه مبر ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نه گهر نیوه باوه رتان هه به به خوا ﴿وَالْيَوْمَ الْآخِرِ﴾ و به ر قزی دوا بی ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ﴾ نه وه باشتره ﴿وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ وه ناکام و نه ناجمی چاکتره ﴿

﴿الَّذِينَ إِلَى الذِّمَّةِ﴾ نابا ئاور پکت نه داوه ته وه به لای ته واته ی ﴿رَّعْمُونَ﴾ وا حق نیشان ده دهن ﴿أَنَّهُمْ
 ءَامَنُوا﴾ که به راستی ته وان باوهریان هیناوه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ﴾ به وه ی دابه زیوه بؤتو (که قورثانه)
 ﴿وَمَا أَنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ و به وه ش که پیش تو دابه زیوه (که ته وراته) ﴿يُرِيدُونَ أَنْ﴾ ده یانه ونست که
 ﴿يَتَحَاكَمُوا إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ داد گای و حومکیان بهن بؤلای به کیک که حو کم به بهرنامه ی خوا
 ناکات ﴿وَقَدْ أُمِرُوا﴾ له کاتیکدا به راستی نمرانیان پی کراوه ﴿أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ﴾ که پروایان پی
 نه بیت ﴿وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ﴾ وه شه یتان ده به ونست ﴿أَنْ يُضِلَّهُمْ﴾ که گو مرایان بکات ﴿صَلَاةً بَعِيدًا﴾
 به گو مرایه کی دوور له راستی ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا﴾ وه ته گهر پی یان بو تریت : وهرن
 ﴿إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ بؤلای ته وه ی خوانار دوو به تیه خواره وه ﴿وَالَى الرَّسُولِ﴾ وه بؤلای پیته مبه ر
 ﴿رَأَيْتَ الْمُتَنَفِّقِينَ﴾ ده بینی (ته ی موحه مبه د) دوو پرووه کان ﴿يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُورُهُمْ﴾ پرووت
 لی وهرده گیرن به وهر گهرانیک ته و او ﴿فَكَفَيْكَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ﴾ نابا حالیان چون ته بیت
 کاتیک به سهرهاتیک ناخوشیان نوش بیت ؟ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ﴾ به هوی ته وه ی ده میان پیشی
 خستوه (کردوویانه) ﴿شَرَّ جَعَلَكُمْ﴾ پاشان دینه وه بؤلات ﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ﴾ و سوتند ده خون به خوا
 ﴿إِنْ أَرَادْنَا إِلَّا أَنْ نَنْفِخَ نَفْثًا﴾ ته نها نیازی چاکه و به ک خستنه وه مان بووه (کاتیک که حو کم ده به بن
 بؤلای غه بری خوا) ﴿أَوَلَيْكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ ته وانه که ساتنکن خوا ده زانبت چی
 له دلیاندا هده ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ که واته پروویان لی وهر گیره ﴿وَعِظْهُمْ﴾ وه ناموز گاریبان بکه
 ﴿وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه بلی بیتان دهر باره ی خو یان ﴿قَوْلًا بَلِيغًا﴾ وونه به کی ره وان و کاریگر ﴿وَمَا
 أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ﴾ وه هیچ پیته مبه ریکمان ره وانه نه کردوه ﴿إِلَّا لِيُطَاعَ﴾ ته نها بؤ ته وه نه بیت
 گویرایه لی بکرت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ﴾ به فهرمانی خوا ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ﴾ وه بیگو مان ته گهر ته وان ﴿إِذْ ظَلَمُوا
 أَنْفُسَهُمْ﴾ کاتیک ستمیان له نه فسی خو یان کرد ﴿جَعَلَكُمْ﴾ به اتنا به بؤلات ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ و داوای
 لی بوردونیان بکر دابه له خوا ﴿وَأَسْتَغْفِرَ لَهُمْ رَسُولُ﴾ پیته مبه ریش داوای لی خوش بوونی
 بؤ بکر دابه ﴿لَوْ جَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا﴾ بیگو مان ده یان بینی خوا به شبمانی وهر گری به به زه یه
 ﴿فَلَا وَرَيْكَ﴾ نه خیر (وانی به که خو یان به باوهر دار نیشیان ده دهن) سوتند به بهر وهر دگارت
 ﴿لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُخَاجَكُوا﴾ بر و دارنن تاتو ته که نه دادوهر ﴿فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ﴾ له ههر نازاوه و
 دوو به ره کی به کی تیوانیان دا ﴿شَرَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له پاشان هه سبت نه کهن له دهر و نیاندا
 ﴿حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ﴾ به هیچ بیزاریه ک له و بریاره ی تو داو ته ﴿وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ و مل که چ نه بن
 به ملکه چی به کی ته و او ﴿﴾

﴿وَلَوْلَا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ﴾ وه بنگومان ته گهر نیمه پتو یستمان بکر دایه له سه ریان ﴿أَنْ أَقْتُلُوا أَنْفُسَهُمْ﴾
 كه به كتری بكوژن (واته باوه پاران بی باوه پان بكوژن) ﴿أَوْ أَخْرُجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ یان له ماله كانشان
 ده ربجن ﴿مَفْعَلُوهُ﴾ نه و دیان نه ده كره ﴿الْأَقِيلُ مِنْهُمْ﴾ كه میکیان نه بیست ﴿وَلَوْلَا تَعَفُّؤُنَا﴾ وه ته گهر
 به راستی نه و ان کاریان بکر دایه ﴿مَا يُوعِظُونَ بِهِ﴾ به پی نه و ناموز گاریانه ی ده کران ﴿لَئِنْ كُنَّا خَيْرًا
 لَّهُمْ﴾ نه و به شتر بوو بویان ﴿وَأَشَدُّ تَنَبُّهًا﴾ وه دامه زراوتر ده بوون (له سه ریانه كه یان) ﴿فَإِذَا لَاقَيْنَاهُمْ﴾
 جا نه و كاته بنگومان پیمان ده به خشین ﴿فَمِنْ لَدُنَّا﴾ له لایه ن خومانه وه ﴿أَجْرًا
 عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه و ره ﴿وَلَهْدِي خُزْرٌ﴾ وه ریتمو و نیمان ده كردن ﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ بو ریگی
 راست ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وه هه كه سینك گو یز ایه لی خواو پیغه مبر بکات ﴿فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ﴾
 جا نه و انه له گه ل كه سانینك ﴿أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ كه خوا فز ل و به هره ی (خوی) رشتو وه به سه ریاندا
 ﴿مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ﴾ له پیغه مبران و راستگویان ﴿وَالشُّهَدَاءَ وَالصَّالِحِينَ﴾ و شهیدان و پیاو چاكان
 ﴿وَحَسَنَ أَوْلَادِكَ رَفِيقًا﴾ وه نه و انه چ هاو ری و هاو لیکسی چاكن ﴿ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ﴾ نه و
 فز ل و به هره یه ته نه ا له لایه ن خواو به به ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ عَظِيمًا﴾ وه به سه كه خوا زانایه (به هه موو
 شتیك) ﴿يَنَابِئُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی كه سانینك كه باوه پتان هیناوه ﴿خُذُوا حِذْرَكُمْ﴾ ناگاداری
 خوتان و ره گرن ﴿فَأَنْفِرُوا ثُبَاتٍ﴾ نه و سا تا قم تا قم هیرش به رن (ده رجن بو جیهاد) ﴿أَوْ أَنْفِرُوا
 جَمِيعًا﴾ بان هه موو پیکه وه هیرش به رن (ده رجن بو جیهاد) ﴿وَإِنْ يَنْكُرُوا﴾ وه بنگومان له ناوتاندا به
 ﴿لَعَنَ الشَّيْطَانُ﴾ كه سی و به راستی خوی دوا ده خات ﴿وَإِنْ أَصَبَكُمْ مُصِيبَةٌ﴾ جا ته گهر تووشی
 به سه رهاتیکی خراب هاتن ﴿قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ﴾ ده لیت به راستی خوا فز ل و به هره ی رشت
 به سه رمدا ﴿إِذْ لَرَأَيْتُكُمْ مَعَهُمْ شَهِيدًا﴾ كه له گه لیاندا ناماده نه بووم ﴿وَلَيْنَ أَصَبَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ﴾ وه
 ته گهر تووشی فز ل و به هره یه ك بوون له خواو له ﴿يَقُولُ كَانَ لَوْ كُنَّا نَسْتَكِرُّ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ﴾ بنگومان ده لیت
 وه كه له نیتوان نیتو و نه و ا هیچ دوستایه تی به كه نه بوو بیت ﴿يَلَيْسَتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ﴾ نه ی خوز گه
 له گه ل نه و اندا بوو مایه ﴿فَأَفْزَقَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾ تا قازانجینی زور گه و ره م بکر دایه ﴿فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ﴾ كه و انه با بجه نگیست له پنی خواو ﴿الَّذِينَ يَشْرُونَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ﴾ كه سانینك كه ربانی
 دنیا ده فروشن به پوزی دوا بی ﴿وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جا هه كه سینك بجه نگیست له پنی خواو
 ﴿فَيُقَاتِلْ﴾ نه مچا بكوژی (شهید بیت) ﴿أَوْ يَمُوتْ﴾ یان زال بیت ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ نه و دواتر
 پی ده ده بن ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه و ره ﴿۵﴾

﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نهوه چیتانه (بهج بیانویهك) جهنگ ناكهن له پیتاوی خواد
 ﴿وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ﴾ و له پیتاوی چه وساو ه كان له پیاوان و نافر ه تان و مندالان
 ﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ نهو انه ی كه ده لنین ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ نه ی په روه ردگار مان رزگار مان كه ی نه م
 شاره (مه بهست پنی شاری مه ككه به) ﴿الظَّالِمِينَ أَقْلَاهَا﴾ كه خه لكه كه ی سته مكارن ﴿وَلَجَعَلْنَا لِمَنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا﴾
 وه له لایه ن خوته وه پشتیوانیكمان بو به دی بهینه ﴿وَلَجَعَلْنَا لِمَنْ لَدُنْكَ﴾ وه له لایه ن خوته وه به دی بهینه
 بزمان ﴿فَصِرَ﴾ یار مه تی ده رنك ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهو كه سانه ی باوه ریان هیتاوه ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾
 له پیتاوی خواد ده جهنگین ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نهو انه ی بی باوه رین ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ﴾ له پیتاوی
 ناره و (یان شهیتان) داده جهنگین ﴿فَقَاتِلُوا آلَ الشَّيْطَانِ﴾ كه واته شه ریکه ن له گه ن دوسته کانی شهیتاندا
 ﴿إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾ به راستی پیلانی شهیتان هه ر لاواز بووه ﴿الَّذِينَ فِي الْأَرْحَامِ قَلِيلٌ مِّنْهُمْ﴾
 ثایا مهیری نهو كه سانه ت نه كرده وه كه پیان ووترا ﴿كُلُّوْا وَابْتَغُوا﴾ دهستان بگیر نه وه (له جهنگ
 و كوشتار) ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویز بکه ن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه کات بده ن؟ ﴿فَمَا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾
 كه چی کاتینك جهنگیان له سه ر پتویست کرا ﴿إِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ﴾ یه كسه ر ده سته به کیان
 له خه لکی ده ترسان ﴿كَخَشِيَ اللَّهُ﴾ وهك ترسان له خودا ﴿أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً﴾ بگره زیاتریش ده ترسان
 ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ده بیان روت نه ی په روه ردگاری نیمه ﴿لِرَكْمَتِ عَلَيْنَا الْقِتَالِ﴾ بوچی جهنگت له سه رمان
 پتویست كرده وه. ﴿قُلْ لَا أَقْرَبُ إِلَىٰ أَحَدٍ قَرِيبٍ﴾ خوزگه دوات ده خستین (له جهنگ كردن) بو ماوه به کی
 كه م ﴿قُلْ مَتَعَ الدُّنْيَا قَلِيلٌ﴾ بلی خوشی و له زه تی دنیا زور كه مه ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ﴾ و پوزی دواپی باشته
 ﴿لِمَنْ آمَنَ﴾ بو كه سینك له خوا بترسیت ﴿وَلَا تَقْطَعُونَ قَبِيلاً﴾ وه سته متان لی ناکریت به (نه ندازه ی)
 نالی ناو كه خور مایه ك ﴿إِنَّمَا تَكُونُوا﴾ له هه رشوتینك بن ﴿يُذَرِكُكُمْ أَمْوَاتٌ﴾ مردن پیتان ده گات
 ﴿وَأَوْكُشْفَىٰ بُرُوجٌ مُّشِيدَةٌ﴾ باله ناو قه لا و كوشکی به رزو قابمشدابن ﴿وَأَنْ تُصْبِحَ حَسَنَةً﴾ وه نه گه ر (ناپاکان)
 خوشی و چا كه هاته ریان ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ﴾ ده لنین نه مه له لایه ن خواوه به ﴿وَأَنْ تُصْبِحَ حَسَنَةً﴾
 وه نه گه ر تووشی نا خوشی و خرا به یه ك هاتن ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ﴾ ده لنین نه مه له لایه ن تزو به (نه ی
 موچه مه د ﴿قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ اللَّهِ﴾ بلی: هه مووی له لایه ن خواوه به ﴿قَالَ هَؤُلَاءِ الْقَوْمُ﴾ نهوه نهو خه لكه
 چی یانه؟ ﴿لَا يَكَادُونَ يَقِفُونَ خَدِيدًا﴾ وه كو له هیچ قسه به ك تی نه گهن وایه ﴿مَا أَصَابَكُمْ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ﴾
 هه ر چا كه به كت تووش بوو نهوه له خواوه به ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ سَيِّئَةٍ﴾ وه هه ر خرا به یه كت تووش
 بوو ﴿فَمِنَ نَفْسِكَ﴾ نهوه له خوته وه به ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَيْنَا رَسُولًا﴾ و نیمه تومان نار دووه به پیغه بهر
 بوخه لکی ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ وه خوا به سه شایه تی نهوه بدات ﴿

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په رستراونکی راست نی به جگه له خوا ﴿لَتَجْعَنَّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ سویتند به خوا بینگومان کړتان ده کاته وه یو (لپیر سینده وی) نه و پرژي دواپه یی ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تپدا نپه ﴿وَمَنْ أَضِدُّ مِنْ اللَّهِ حَدِيثًا﴾ جا کی له خوا قسه (و به یی) راست تره ﴿فَالْحُكْمُ﴾ نه وه چیتانه ﴿فِي الْمُنَافِقِينَ فَتَحَنَّنْ﴾ دهر باره یی دوو پرووه کان بوونه ته دوو دهسته ﴿وَاللَّهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا﴾ له کاتیکدا خوا نه وانه یی گهر اندو ته وه یو یی باوه ری به هوی کر ده وه کانیانه وه ﴿اَلَمْ يَدُونْ﴾ نابا ده تانه ویت ﴿اَنْ تَهْدُوْا مَن اَضَلَّ اللّٰهُ﴾ رینمونی که سیک بکه ن که خوا گومرای کر دووه ؟ ﴿وَمَنْ يُضِلَّ اللّٰهُ﴾ وه هره که سیک خوا گومرای بکات ﴿فَلَنْ يَّجْعَلَ لَّهٗ سَبِيلًا﴾ نه وه هره گیز ناتوانی رینگای راستی یو بدوزیته وه ﴿وَدُّوا لَوْ تُكْفَرُونَ﴾ نه وان تا واته خوا زن ئیوه ش یی باوه رین ﴿کَمَا كُفِّرُوا﴾ وه کچون خویان یی باوه ر بوون ﴿فَتَكُونُ سَوَاءً﴾ تا ئیوه نه وان په کسان بن ﴿فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ اَوْلِيَاءَ﴾ که واته نه وان به دوست و یار مه تی دهر هه لمه بژیرن ﴿حَتّٰی يَخْرُجُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ﴾ هه تا (په شیمان ده بنه وه) کوچ ده کهن له ری ی خوا دا ﴿فَاِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجانه گهر پرویان وهر گیر او پشیمان هه لکرد ﴿فَتَذَوَّرْ﴾ نه وه (به دیل) بیانگرن ﴿وَاَقْلَوْهُمُ حَيْثُ رَجَعْتُمْوَهُمْ﴾ و بیانگوزن له هره شویتیک تووشیان بوون ﴿وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وِلَیَّآ وَلَا ضَعِیْفًا﴾ وه هیچ دوست و یار مه تی دهر نیک له وان هه لمه بژیرن ﴿اِلَّا الَّذِیْنَ یَقِیْلُوْنَ اِلَى الْقَوْمِ﴾ جگه له وانه یی په یوه ندی ده کهن به که سانیکه وه ﴿یَتَنَكَّرُوْنَ بِیَنِّهِمْ قِیْقُ﴾ که له ئیوان ئیوه نه وانه ا په یمان هه یه ﴿اَوْجَعًا وَّكَثْرَ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ﴾ یان هاتوون یو لانس له سهر دلیان نار هه ته (هه زنا که ن) ﴿اَنْ یَقْتُلُوْكُمْ اَوْ یَقْتُلُوْا قَوْمَهُمْ﴾ له وه یی که جهنگان له در بکه ن یا جهنگ له در ی خزمه کانیان بکه ن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ﴾ وه نه گهر خوا بیویستایه ﴿لَسَطَّهٗمْ عَلٰی رُءُوسِهِمْ اَلَمْ تَقْتُلُوْهُمْ﴾ و جهنگیان درتان ده کرد ﴿فَاِنْ اَعَزَّ ثَوَمُكُمُ﴾ جا نه گهر نه وان که نار گیر بوون له ئیوه ﴿فَلَمْ یَقْتُلُوْهُمْ﴾ و جهنگیان له درتان نه ده کرد ﴿وَالْقَوَّآ اِلَیْكُمْ السَّلَامُ﴾ و پیشنیاری ناشتبان کرد یوتان (مل که چ بوون) ﴿فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ عَلَیْهِمْ سَبِيلًا﴾ نه وه خوا رینگه ی نه داوون که ده ستیان یو بهرن و (نابی شه ریان له در بکه ن) ﴿سَتَجِدُونَ اِلَیْهِمْ سَبِيلًا﴾ له مه ولا که سانبکی تر ده بینن ﴿لَیْرِیْدُوْنَ اَنْ یَاْمُرُوْكُمْ﴾ ده یانه ویت له ئیوه نه مین بن ﴿وَلَا یَاْمُرُوْكُمْ﴾ وه له هوزه که ی خوشیان نه مین بن ﴿کُلِّ مَا رَدُّوا اِلَی الْفِتْنَةِ﴾ هره کاتیک بانگ کر ابن یو بی ساوه ری ویت په رستی ﴿اَرْکَسُوا فِیْهَا﴾ گهر اونه ته وه یو ی (واته به ناشتی رازی نه ده بوون) ﴿فَاِنْ لَّمْ یَعْرِزْ لُوْكُمْ﴾ جا نه گهر که نار گیر نه بوون لیسان ﴿وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اِلَیْكُمْ اَلْسَمَ﴾ وه جله وی ناشتبان نه دایه ده ستان ﴿وَلَا یَقْوُ اَزْدِیْهِمْ﴾ وه ده ستیان نه کیشایه وه (له جهنگ کردن) ﴿فَتَذَوَّرْ وَاَقْلَوْهُمُ﴾ نه وه به دیل بیانگرن و بیانگوزن ﴿حَتّٰی یَقْتُلُوْهُمْ﴾ له هره شویتیک که به ر ده ستان که ورس ﴿وَاَوَّلَیْكُمْ جَعَلَ لَكُمْ﴾ نه وانه یی (باسمان کرد) داو مان به ئیوه ﴿عَلَيْهِمْ﴾ له دریان ﴿مُطْلَقًا مُّیْنًا﴾ ده سه لاتی ناشکرا ﴿

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِمًا﴾ بؤ هیج باوه دارنك رهوانی به باوه دارنك بکوزیت ﴿إِلَّا خَطَا﴾
 مه گهر به هله نه بیت ﴿وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِمًا خَطَا﴾ وه هدر که سینک ایماندارنك به هله بکوزیت ﴿فَتَحْرِیرُ
 رَقَبَةٍ مُؤْمِمَةٍ﴾ نه وه (له سه ریته) نازاد کردنی کوبله به کی باوه دار ﴿وَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ﴾ و
 (نرخ) خوینیکیش بدات به کهس و کاری کوزراوه که ﴿إِلَّا أَنْ بَصَدَّ قَوْمًا﴾ مه گهر بیبه خشن (له
 خوینته که به خیری خویمان) ﴿فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ﴾ به لام نه گهر کوزراوه که له گه لیک بوو که
 دوزمتان بوون (کافری شهر کهر بوون) ﴿وَهُوَ مُؤْمِمٌ﴾ وه به لام کوزراوه که ایماندار بوو ﴿فَتَحْرِیرُ
 رَقَبَةٍ مُؤْمِمَةٍ﴾ نه وه (ههر له سه ریته) نازاد کردنی به نده به کی ایماندار ﴿وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ﴾ وه نه گهر
 (کوزراوه باوه داره که) له گه لیک بوو ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ حِثٌّ﴾ که له نیوان ئیوه وئواندا په یمان هه بوو
 ﴿فَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ﴾ نه وه (نرخ) خوینیک بدنه کهسی کوزراوه که ﴿وَتَحْرِیرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِمَةٍ﴾
 له گه ن نازاد کردنی کوبله به کی ایماندار ﴿فَإِنْ لَمْ يَجِدْ﴾ جا ئه و (بکوز) هی ده سنی نه که موت (یان نه ی
 بوو) ﴿فَصِيبًا مَشْهُرًا﴾ نه وه (له سه ریته) پوزوو گرنی دوو مانگ ﴿مُتَّاعًا﴾ له سه ریته که
 ﴿تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ﴾ (ثم بر باره) لی بوور دنه له لایه ن خواوه ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا
 هه میشه زانای کار دروسته ﴿وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِمًا مُتَعَمِّدًا﴾ وه هدر که سینک ایماندارنك به دهس
 نه نقدس بکوزیت ﴿فَجَزَاءُ رَحْمَةٍ﴾ نه وه توله ی نه وه که سه دوزخه ﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ به هه میشه بی
 نیابدا نه بیت ﴿وَعَصَبَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ وخوا خه شمی لیگرتووه ﴿وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَعَذَابُ عَذَابٍ عَظِيمًا﴾ و
 نه فرینی لی کردووه و سزایه کی گهره ی بؤ ناماده کردووه ﴿بِأَيِّهَا الْوَيْتُ لَعَنُوا﴾ نه ی که سانیک
 که پرواتان هیناوه ﴿إِذَا ضَرَجْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کاتیک دهر چوون (بؤ جهاد کردن) له ریگه ی خواوا
 ﴿فَتَبَيَّنُوا﴾ هه موو شتیک پروون بکه نه وه ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾ وه نه لین به و که سانه ی ﴿الْقَوْلَ الْكَفَرُ
 الْكَلِمَةُ﴾ که سلاو (ی مو سلمانانه) تان لی ده کهن ﴿لَسْتَ مُؤْمِمًا﴾ تۆ بر وادار نیت؟ ﴿تَبْتَغُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ به دوا ی شتوومه ک و سامانی دویابدا بگهرین ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَافِرٌ كَثِيرَةٌ﴾
 نه وه لای خوا ده سکوتی زور هه به ﴿كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ ئیوه ش له موو پیش هه روه ها بوون
 (ایمانه که تان ده شار ده وه) ﴿فَمَنْ لَمْ يَتُوبْ﴾ نه مچا خوا منه تی نا به سه رتا ندا (به هیز و زالی
 کردن) ﴿فَتَبَيَّنُوا﴾ ده ی که واته هه موو شتیک پروون بکه نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾
 به راستی خوا هه میشه ناگاداره به وه ی ئیوه ده یکه ن ﴿۱۱﴾

﴿لَا يَسْتَوِي الْقَائِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ به کسان نین شهو باوه داراندهی دانیشتوون و جههاد ناکهن ﴿غَيْرِ الْأُولَى﴾ جگه له خواوهن عوزره کان نه بیت (وهك نه خوش، و کویر، وشهد) ﴿وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له گه له ټینکو شهرانی ړینگه ی خواوا ﴿يَأْمُرُونَ أَنْفُسَهُمْ﴾ به مال و گیانبان ﴿فَقَسَلَهُ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ خوا فزلی ټینکو شهران به مال و گیانبانی داوه ﴿عَلَى الْقَائِدِينَ دَرَجَةً﴾ به سهر دانیشتوان (له جههاد) دا به پله بهك ﴿وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحَقُّ﴾ وه ههر بهك له و دوو تاقمه خوا به لټنی پاداشتی زور چاکی پتی داوون (كه به هه شته). ﴿وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَائِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ وه خوا ړیزی ټینکو شهرانی داوه به سهر دانیشتووه کاندا به پاداشتیکی گه وړه ﴿ذَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً﴾ له لای (خوا) وه پله ی زور و لی خوش بوون و میهره بانیاں بز هیهه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میشه لیورده ی میهره بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْكُفَّاءَ﴾ به راستی نه وانه ی كه فریشته کان گیانبان ده کټشن ﴿عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ له کاتیکدا كه سته میان له خویان ده کرد (به کټچ نه کردنیاں) ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ (به ته شه ره وه پټیاں) ده لټن (دهر باره ی ثابینه كه تان) له چیدا بوون؟! ﴿قَالُوا كُنَّا مُسْتَعْصِفِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ ده لټن نیمه چه و ساوه بووین له سهر زهوی دا ﴿قَالُوا الزَّلْزَلُ كُلُّ أَرْضٍ اللَّهُ وَبِيعَةً﴾ (پټیاں) ده لټن مه گهر زهوی خوا فراوان نه بوو؟ ﴿فَتَهْلِكُوا فِيهَا﴾ تا کټچ تان بکر دایه تیايدا ﴿قَالُوا لَيْسَ مَا وَلَّهُمْ جَهَنَّمَ﴾ جانه وانه شو پټیاں دوزه خه ﴿وَمَاءٌ مَصْبُورٌ﴾ تاي چ پاشه ړفورتيکی خرابه ﴿إِلَّا الْمُسْتَعْصِفِينَ مِنَ الرِّجَالِ﴾ بینجگه له و چه و ساوانه ی كه له پیاوان ﴿وَالنِّسَاءِ﴾ و نافرته تان ﴿وَالْوَلَدِينَ﴾ و له مندا لائن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ جِدَّةً﴾ كه توانای هیچ چاره به کیان نی به (له بهر بی هټزی و پیریان) ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا﴾ وه به هیچ شټوازیك ړی دهر ناکهن ﴿قَالُوا لَيْسَ اللَّهُ أَنْ يَغْفِرَ غَنْفَرًا﴾ نا ته وانه نومند هه به خوا لی بان خوش بیت ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میشه چاوپو شیکهر و لی خوشبووه ﴿وَمَنْ يُلَاحِظْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه ههر كه سټك کټچ بکات له ړی ی خواوا ﴿يُحِذِرْ فِي الْأَرْضِ﴾ ده سټی ده كه ویت له زه ویدا ﴿مَرْغَمًا كَبِيرًا﴾ جینگه و ړینگه ی زور (كه دوزمن پټی ناخوشه) ﴿وَسَعَةً﴾ وه فراوانی (له ړوزی زیاندا) ﴿وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ﴾ وه ههر كه سټك له مالی خوی دهر چټ ﴿مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ وه کټچ بکات بولای خوا و پټغه مېره که ی ﴿ثَرْبَةً كَثِيرَةً﴾ پاشان مردن پټی بکات ﴿فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾ نه وه بینگومان پاداشنی نه و كه سه كه و توته سهر خوا ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میشه لی بورده ی به به زه یی به ﴿وَإِذَا ضَرَيْتُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ ههر کاتیک سده رتان کرد (و گه ږان) به زهوی دا ﴿فَلْيَسَّرْ لَكُمُ الْخُرُوجَ﴾ نه وه هیچ گونا هټیكتان له سهر نی به ﴿أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ﴾ كه نوټزه کان کورت بکه نه وه ﴿إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِكُمُ الْأَئِمَّةُ الْكُفَرَاءُ﴾ ته گهر ترسان نه وانه ی بی باوه ږان جهنگتان له گه له بکهن ﴿إِنَّ الْكُفْرَانَ كَذَبٌ وَمُبِيتٌ﴾ به راستی بی باوه ږان هه میشه بټیوه دوزمنیکی ړوون و ناشکران

﴿وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ﴾ کاتیک تو (تهی موحده ممد) (له جه نگدا) لهناو پرواداراندا بوویت ﴿فَاقْتُلْ لَهُمُ الصَّوَءَ﴾ و پیتش نویزیت یز کردن ﴿فَلَقَطْنَاهُ فَاِمْقَاطَةً مِّنْهُم مَّعَكَ﴾ نه وه با تاقمیتک لهوان له گه ل تو نویز بکهن ﴿وَلَا تَأْخُذُوا بِأَسِيحَتِهِمْ﴾ و با چه که کانیشان پی بیت ﴿فَإِذَا سَجَدُوا﴾ جا کاتیک سوردهیان برد (رکاتیکیان تهواو کرد) ﴿فَلْيَكُونُوا مِن وَرَائِكُمْ﴾ با (بچنه دواوه) له پشتهانه وه بن (باسه واننان بن) ﴿وَلَتَأْتِيَ طَائِفَةٌ أُخْرَى﴾ وه باتاقمه که ی تر بین ﴿لَمْ يُصَلُّوا﴾ که نویزیان نه کردوه (و باسه وان بوون) ﴿فَلْيَصَلُّوا مَعَكَ﴾ و له گه ل تو نویز بکهن ﴿وَلَا تَأْخُذُوا بِأَجْزِهِمْ﴾ وه باووریای خویان بن ﴿وَأَسِيحَتِهِمْ﴾ و چه که کانیشان پی بیت ﴿وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوهران ناوانه خوازن ﴿لَوْ تَقَفُّوا عَلَىٰ أَسِيحَتِكُمْ﴾ که یتوه پی ناگابن له چه که کانتان ﴿وَأَتَيْتِكُمْ﴾ و شت و مه که کانتان ﴿فَيَعْمَلُونَ عَلَيْكُمْ﴾ تا په لامارتان بدنه ﴿مِثْلَهُ وَجِدَهُ﴾ به په لامارنکی به کجاره کی (بدنه به سهر تاندا) ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ وه تاوانتان له سهر نی به ﴿إِنْ كَانَ يَكُفِّرُ لَكَ عَنْ مُّطَرٍ﴾ نه گهر به هوی بارانه وه ناره حهت بوون ﴿أَوْ كُنتُمْ مَّرْضَىٰ﴾ یان نه خوش بوون ﴿أَنْ تَضَعُوا أَسِيحَتَكُمْ﴾ که چه که کانتان داتین ﴿وَأَجْزَكُمْ﴾ به لام ووریایی خوتان بکهن ﴿إِنَّ اللَّهَ أَغْدِلُ إِلَيْكُمُ﴾ به راستی خوا ناماده ی کردوه بو پی باوهران ﴿عَذَابًا مُّهِينًا﴾ سزایه کی ریسوا کهر ﴿فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ نه مجا کاتیک نویزه کانتان به جی هینا ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾ نه وسایادی خوا بکهن ﴿فَكَمَا وَقَعْتُمْ﴾ به پیوه و به دانیشننه وه ﴿وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ﴾ وه له سهر تهنستان (به پالکه و تنه وه) ﴿فَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ﴾ جا ههر کاتیک دل نارام بوون (و ترس نه ما) ﴿فَقِيصُوا الصَّلَاةَ﴾ نه و کانه نویزه کانتان به ریک و پیک بکهن ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ﴾ به راستی نویز ﴿كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ هه همیشه له سهر باوهران داران ﴿كَيْتَبًا مَّقْضُومًا﴾ فرز کراونکی کات یز دباری کراوه ﴿وَلَا تَهِنُوا﴾ سست مه بن ﴿فِي سَبِيلِ الْقَوْرِ﴾ له به دوا گهرانی دور متاندا (یان له به دوا گهرانی نه و قهومه کافرانه دا) ﴿إِنْ تَكُونُوا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر یتوه یتش و نازارتان پی بگات ﴿فَاتَّخِذُوا لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بنگومان نهوانیش یتش و نازارتان پی ده گات ﴿كَمَا كَانُوا﴾ و هک چون یتوه یتش و نازارتان پی ده گات ﴿وَتَرْجُحَتِ مِنَ اللَّهِ﴾ وه یتوه نومید ده کهن له خوا ﴿مَا لَا يَرْجُونَ﴾ نه وه ی نهوان نومیدی ناکه ن (که پاداشت و سهر که و تنه) ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه به راستی خواهه همیشه زانای کار دروسته ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ﴾ بنگومان یتیمه دامانبه زاندوته سهر تو ﴿الْكِتَابَ وَالْحَقَّ﴾ شم قورئانه به راستی ﴿لِتُحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ﴾ بو نه وه ی بریار بده ی له یتوان خه لکیدا ﴿بِمَا أَرْسَلَ اللَّهُ﴾ بهو بریاره ی که خوا نیشانی داویت ﴿وَلَا تُكِنُّ السُّوءَ﴾ خویما ﴿وَهَبْ نَافِلًا كَانَ مَهَبُهُ بِهَارِيزَمَ وَپَشِیوَانِ وَلَا یَهَنُگَرُ﴾

﴿وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ﴾ داوای لیخوشبوون له خوا بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ به راستی خوا لیخوش بووی به به زهیی به ﴿وَلَا يُجِدُ عَنْ النَّاسِ﴾ بهر گری مه که له وانهی ﴿يَحْتَاطُونَ أَنْفُسَهُمْ﴾ ناپاکی ده کهن ده باره ی خویان ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْبَاطِلِينَ﴾ بنگومان خوا خوشی ناویست ﴿مَنْ كَانَتْ خَوَاتِنُهُ اثْنًا﴾ نه وانه ی که بهر ده وام زور ناپاک و گونا هبارن ﴿يَسْتَحْفُونَ مِنَ النَّاسِ﴾ (تا وانه کانی) خویان ده شمار نه وه له خه لکی (له تر ساند) ﴿وَلَا يَسْتَحْفُونَ مِنَ اللَّهِ﴾ و نایشار نه وه له خوا (شهرم ناکه ن له خوا) ﴿وَهُوَ مَعَهُمْ﴾ له کاتیکدا خوا له که لباندایه ﴿إِذْ يَتَّبِعُونَ مَا لَا يُرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ﴾ کاتیک (که به نهی) له شه ودا نه گبیر ده کهن و قسه به ک ده کهن خوا پتی رازی نی به ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا﴾ وه خوا هه همیشه زانوا ناگاداره به ههر کرده و به ک که نه وان ده یکه ن ﴿عَلَّامٌ سِرِّهِمْ﴾ (ایمانداران) بیدارین وایتوه بهر گریتان له ناپاکان کرد ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له زانی دنیادا ﴿مَنْ يُجِدِ اللَّهَ عَذَابُهُمْ﴾ دهی نایا کی بهر گریبان لی ده کات (له سزای خوا) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پوزی دواپی دا ﴿أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا﴾ یان کی کارو باریان ده گریته ده ست ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا﴾ وه هه ر کهس کرده و به کی خراب بکات ﴿أَوْ يَطْغُرْ نَفْسَهُ﴾ یان ستم له خوی بکات ﴿ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ﴾ پاشان داوای لی خوش بوون له خوا بکات ﴿يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ ده بینیت خوا لیورده ی میهره بانه ﴿وَمَنْ يَكُفِبْ إِثْمًا﴾ وه هه ر که سینک گونا هیک (ی گه و ره) بکات ﴿فَإِنَّمَا يَكُفِبُهُ عَلَىٰ نَفْسِهِ﴾ بنگومان (زانی) نه و گونا هه هه ر بقو خویه تی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه همیشه زانای کار در و بسته ﴿وَمَنْ يَكُفِبْ خَطِيئَةً﴾ وه هه ر که سینک گونا هیک بکات (به هه له) ﴿أَوْ إِثْمًا﴾ یان گونا هیک بکات (به قه ست) ﴿ثُمَّ يَرَوْهُ بَرِيًّا﴾ پاشان (نه و تا وانه) به خاته سهر بی تا وائیک ﴿فَقَدْ أَخْتَلَّ بِهِنَّ﴾ نه وه بنگومان خسته و به نه ستوی خوی (سزای) بو هتائیک ﴿وَإِنَّمَا فُتِنًا﴾ و تا وائیک ناشکرا ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ وه نه گه به خوشی و به زهیی خوا به سهر نه وه نه بوا به (نه ی مو حده مده ﴿لَهْمُ ظِلْفَةٌ مِنْ خُرٍّ﴾ بنگومان ده سته به ک له و ناپاکانه به نیاز بوون ﴿أَنْ يُضْلَوْكَ﴾ که گو مرآت بکه ن ﴿وَمَا يُضْلُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ﴾ به لام نه وانه بهس خویان گو مرآت ده کهن ﴿وَمَا يَضُرُّوكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه نه وانه هیچ زبانی ناگه به نن به تو ﴿وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ وه خوا نار دو و به تیه خواره وه بز سهرت ﴿الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ قورنان و دانایی ﴿وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ﴾ وه نه وه ی که نه نه زانی فیری کردی ﴿وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا﴾ وه هه همیشه به خوشی خوا به سهر تو وه زور گه و ره به ﴿

﴿لَا خِزْيَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ حُنُوفِهِ﴾ هیچ چا که به ك نی به له زوری چی و سر ته كرده كانیان دا ﴿الْأَمَنَ أَمْرٌ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ﴾ مه گه ره كینك فه رمان بكات به مان به خشین له ربی خوا دا یان فه رمان كرده به چا كه ﴿أَوْ اضْلَاجٍ بَيْنَ النَّاسِ﴾ بان چا كرده نی نینوان خه لكی ﴿وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ جا هدر كه سبك نه وه بكات ﴿اِتِّعَا مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ به نیازی ره زامه ندی خوا ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ نه وه له داها تو و دا پتی ده به خشین ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ با داشتی زور گه و ره ﴿وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ﴾ وه هدر كه سبك دزایه تی پیغه مه بر ﴿وَمِن بَكَاةٍ﴾ بکات ﴿مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى﴾ باش نه وه ی كه ریازی راستی یو روون بوویه وه ﴿وَيَسَّعْ غَبِرُ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و شوینی ریگایه کی تر بکه ویت بینجگه له ریگای پر واداران ﴿لَوْلَا مَا تُولَىٰ﴾ رووی و ره ده گبرین بونه و ریازه ی كه هله ی بزار دووه ﴿وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ﴾ و ده بخته بته دوزه خ ﴿وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾ نای چ باشه روزنکی خرابه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفِرُ﴾ به راستی خوا خوش ناپیت ﴿أَن يُذَرَّ بِهِ﴾ له وه ی كه ها وه لی بو داپنیت ﴿وَيَخْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ﴾ به لام جگه له وه هدر چی بیت لی ی خوش ده بیت ﴿لَمَن يَشَاءُ﴾ له هدر كه سبك كه (خوا) بیه ویت ﴿وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ وه هدر كه سبك ها وه له بو خوا داپنیت ﴿فَقَدْ حَصَلَ مِنَ الْعَمَلِ﴾ نه وه به راستی گومر ابووه به گومر ابونتیکی دوور له راستی ﴿إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ﴾ جگه له خوا نزاو هاوار ناكه ن (نایپرستن جگه له خوا) ﴿إِلَّا أَنشَاءَ﴾ ته نها له چنده (بتیکی ناولی تراوی) مینه نه بیت (وه لات و مونات و عوزا) ﴿وَإِن يَدْعُوا إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا﴾ وه نایپرستن جگه له شهیتانی باخی و سهر كهش نه بی ﴿لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ كه خوا نه فرینی لی كرده وه ﴿وَقَالَ لَا تَجِدَنِّي﴾ وه (شهیتان) و وتوویه تی سویتند بیت هله دبیزم (به بنده ی خوم) ﴿مِن عِبَادِكَ﴾ له به بنده كانه دا ﴿تَصِيبَ مَفْرُوضًا﴾ به شیبکی دیاری كراو ﴿وَلَا يَصِلْنَهُمْ﴾ سویتند بیت گومر ایان ده كه م ﴿وَلَا مَنِيْنَهُمْ﴾ و به ناوات و خه یالی در قینه سهر گه رمیان ده كه م ﴿وَلَا مَرْتَبَهُمْ فَلَئِن كَانَ لَآلَاءُ الْاُنْعَامِ﴾ وه فه رمانیان پی ده دم جا بینگومان نه وائیش گونچكه ی نازه له كان ده برن (له سهر ده می نه فامید اهر و و شترنك پتیج سکی بكر دایه گویان ده بری و له سهر خویان حرام ده كرد) ﴿وَلَا مَرْتَبَهُمْ﴾ وه فه رمانیان پی ده دم ﴿فَلْيَعْبُرُوا حَتَّىٰ خَلَّى اللَّهُ﴾ نه و سا نه وائیش دروست كراوی خوا ده گورن ﴿وَمَن يَشَاجِرِ الشَّيْطَانِ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ وه هدر كه سبك شهیتان بكات به دوستی خوی بینجگه له خوا ﴿فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُّبِينًا﴾ نه وه بینگومان زبانی لی كه وتووه به زیانیکی دیار و ناشكرا ﴿يَعْدُهُمْ﴾ ویتنیه م ﴿(شهیتان) به لییان پی ده دات و ناوات و نومیدیان ده خاته بهر﴾ ﴿وَمَا يَعْدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرْوًا﴾ دلنیا بن شهیتان هیچ به لیتیکیان پی نادات جگه له خه له تاندن نه بیت ﴿أُولَٰئِكَ مَا تَأْمُرُهُمْ جَهَنَّمُ﴾ نه وانه شوین و جیگه یان دوزه خه ﴿وَلَا يَجْذُبُ عَنْهَا مَجِبَصًا﴾ و هیچ شوینی را كرده و لا دانیان ده ست ناكه ویت لی ی ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و نهو که سانه ی باوهریان هتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیان کردوه
 ﴿سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ له داهاتوویه کی نزدیکدا ده یانخدینه به هشتانیك ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾
 که رووباره کان به زیر دره خته کانیان دا دهرقون ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ده مینته وه تیایدا به همیشه یی
 ﴿وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ به لیتی خوابه و راسته (به دی ده هینریت) ﴿وَمَنْ أَضْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا﴾ وه نایا کی له
 خوا راست بیزتره ﴿لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا نَأْمَانُ أَهْلِي الْأَكْثَبِ﴾ (به رزی و پاداشت) نه به ناره زووی
 ثیویه و نه به ناره زووی خاوه ن کتیه کانه ﴿مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ﴾ هدر که سبتك خراپه به ك بکات
 پاداشتی ده درینته وه ﴿وَلَا يَجِدُ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه دهستی ناکه ویت بیتجگه له خوا ﴿وَلَيْكُمُ الْأَنْصِبُ﴾
 هیچ دؤست و یار مه تی دهرنك ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ که سبتكیش کرده وه چاکه کان جی
 به جی بکات ﴿مِنْ ذَكَرِ أَوْثَقٍ﴾ له نیر یان له من ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ له همدان کاندانه وه که سه بر وادار
 بیت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نه وه نه وانه ده چنه به هشتته وه ﴿وَلَا يَظْلَمُونَ نَفِيرًا﴾ و به چو و کترین
 سته میان لی ناکریت (هینده ی توئکلی ناو که خور مایه ك) ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا﴾ نایا کی نایینی
 چاکترو جوانتره (وه کی دیندارتره) ﴿يَمَنْ أَمَرَهُمْ وَجْهَهُ لِلَّهِ﴾ له که سبتك که رووی خوی به کلا
 کرد بیتته وه بق خوا ﴿وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ له همدان کاندانه وه که سه چاکه کار بیت ﴿وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
 حَنِيفًا﴾ و شوینی نایینی ئیراهیم که ویتت به راستی و پاکی (که به ویستی خوی له به نال لای
 داوه بق لای راست) ﴿وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا﴾ وه خوا ئیراهیمی هله بزارد به دؤست و خوشه ویستی
 خوی ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته نها بق خوابه هرچی له ناسمانه کان و زوی دا هه به
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا﴾ وه خوا به رده وام ناگاداری هه موو شبتکه ﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ﴾
 وه (هی موحه ممه) پرسیارت لیده کهن دهر باره ی نافر تان ﴿قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهَا﴾ بلی خوا
 وه لامتان ده داته وه دهر باره یان ﴿وَمَا يُشْيِ عَلَيْكُمْ﴾ وه نه وه ی به سه رناندا ده خوینتریتته وه ﴿فِي الْأَكْثَبِ﴾
 له قورناندا ﴿فِي بَيْنِ النِّسَاءِ﴾ (وه لامیکه) له باره ی کجانی هه تیوه وه ﴿الَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ﴾ نه وانه ی بی
 یان نادهن ﴿مَا كُتِبَ لَهُنَّ﴾ نه وه ی نوو سراوه بویان (واته مبرانی باو کیان) ﴿وَلَرَّعَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ﴾ وه
 حه ز ناکه ن ماره یان بکه ن (له بهر میراته که شیان ناهیلن شوو بکه ن) ﴿وَاللَّسْتُصْحَفِينَ مِنَ الْوَلَدَيْنِ﴾ وه له
 باره ی نه و منالانه ی که بی ده سه لاتن ﴿وَأَنْ تَقُولُوا لِبَنَاتِنَا بِالْقِسْطِ﴾ وه (خوا فرمان ده دات) به داد گهری
 له گه ن هه تیوان دا بجوئینه وه ﴿وَمَا تَقْعَلُوا مِنْ حَيْرٍ﴾ وه هدر کرده وه به کی باش بکه ن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ

كَانَ بِهِ عَلِيمًا﴾ نه وه بیتگومان خوا به ناگایه لی ی ﴿۱۷﴾

﴿وَإِنْ أَمَرَا﴾ و نه گهر نافر تینک ﴿خَافَتْ﴾ تر سا ﴿مِنْ بَعْلِهَا شُكْرًا أَوْ إِعْرَاضًا﴾ له گوی پی نه دان یا پشت هه لکردنی مبرده کی ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَیْهِمَا﴾ نه وه هدر دوو کیان هیچ گونا هینکیان له سهر نی به ﴿أَنْ یُضِلَّحَا بَیْنَهُمَا صُلْحًا﴾ که ناشته وایبه کی چاک بکهن له نیوان خویاندا ﴿وَالصُّلْحُ خَیْرٌ﴾ ههر ناشته وایی و بهك کهوتن چاکتره ﴿وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ﴾ ههر چهنده چروکی و په زیلی تینکه لاوی دهرونه کان کراوه ﴿وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا﴾ و نه گهر چاکه کار و پاریز کار بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ نه وه دنیابن بهراستی خوا هه همیشه ﴿یَعْلَمُ سِرَّ خَیْرًا﴾ به ناگایه له وهی که دهیکه ن ﴿وَلَنْ تَسْطِیْعُوا أَنْ تَعْدُوا﴾ ثنوه ههر گیز ناتوانن داد پهروهر بن ﴿بَیْنَ الْبَنَاتِ﴾ له نیوان زنه کانتان دا ﴿وَأَوْخَرَصْنَهُ﴾ ههر چهنده سوور بن (ههول بدن) ﴿فَلَا تَبْلُغُوا أَكْثَلَ النَّیْلِ﴾ جا که واته به ته وای خوار مهنه وه (له هاوسهری به کیکیان) ﴿فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ﴾ به و هویسه وه واز بهینن له وی تریان و هك هه لبه ستر او (نه نه وه به میردی هه بیت نه به ره لاش کرا بیت و نه لاق درا بیت) ﴿وَإِنْ تُضِلُّوا وَنَسُوا﴾ و نه گهر بسازتن و پاریز کار بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا﴾ نه وه بهراستی خوا هه همیشه لیسوردهی میهره بانه ﴿وَإِنْ يَنْفَرُوا فَاِیْنِ اللَّهُ كُنَّا مِنْ سَفَرِهِمْ﴾ و نه گهر لیک جبابو نه وه پهروهر دگار هه ره کهیان (له وی تر) بی نیاز و پیوستی به ره حمی خوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ و ه خوا هه همیشه ﴿وَاسِعًا حَکِیمًا﴾ به هره فراوان و کار دروسته ﴿وَلِلَّهِ مَا فِی السَّمَوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ﴾ و ه بق خوا به ههر چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَلَقَدْ رَضِیْنَا﴾ سویند به خوا بهراستی نیمه نامور گاریمان کردوون ﴿الَّذِینَ أُوتُوا الْکِتَابَ﴾ نه وانهی که نامه بیان پندراوه ﴿مِنْ قَبْلُ کُنَّا﴾ له پیش ثنوه دا ﴿وَبَیِّنَّا کُنَّا﴾ ههروها ثنوه ش ﴿أَنْ أَتَقُوا اللَّهَ﴾ که له خوا بترسن ﴿وَإِنْ تَكْفُرُوا﴾ و نه گهر بی باور بن ﴿فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِی السَّمَوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ﴾ نه وه بهراستی ههر هی خوا به ههر چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَنِیًّا حَمِیدًا﴾ و ه خوا هه همیشه دهوله مهندو سوپاس کراوه ﴿وَلِلَّهِ مَا فِی السَّمَوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ﴾ و نه نهها بق خوا به مولکی نه وه ههر چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَکِیلًا﴾ نهها خوا به سه پی سپرا و چاودیر بیت ﴿إِنْ یَشَاءُ یُذْهِبْکُمْ﴾ نه گهر خوا به ویت ناتانهینیت و له ناوتان دهبات ﴿أَیُّهَا النَّاسُ﴾ نهی خه لکینه ﴿وَأَیَّاتِ بَآخِرِینَ﴾ و ه ده سته کی تر ده هیئت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَی ذَٰلِکَ قَدِیرًا﴾ و ه خوا هه ردهم به سهر نه وه دا به توانایه ﴿مَنْ كَانَ یُرِیدْ ثَوَابَ الدُّنْیَا﴾ ههر که سیک پاداشتی دنیای ده ویت ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ﴾ نه وه لای خوا به ﴿ثَوَابَ الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ﴾ پاداشتی دنیا و دوار قر ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِیعًا بَصِیرًا﴾ و ه هه همیشه خوا به سهری بنایه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی که مسائیک که باوہر تان هیناوه ﴿كُونُوا قَوْمِينَ بِالْأَيْمَانِ﴾ بہر دہ وام زور داد گہ رہن ﴿شَهِدُوا لِلَّهِ﴾ لہ بہر خوا شایہ تی بدہن ﴿وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ پاشایہ تی بہ کہ دڑ بہ خوششان بیت ﴿أَوْ آلِهَتِي﴾ یان دڑی باؤک و دایک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ﴾ و دڑی خز مہ نزیکہ کانتان (بیت) ﴿إِنْ يَكُنْ غَيْبًا أَوْ قُرْبًا﴾ تہ گہر (شایہ تی لہ سہر دراوہ کہ) دہولہ مہ ند بیت یان ہزار (شایہ تیہ کہ ہہر بدہن) ﴿فَاللَّهُ أَوْفَىٰ بِمَا﴾ چونکہ خوا بہ وان لہ پیشترہ (و قازانجیان چاکتر دہ زانیت) ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ﴾ کہ واتہ شوین نارہ زو و مہ کہ ون ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ بؤ تہ وہی لہ ہدی لانہ دہن ﴿وَأَنْ تَقُولُوا أَرْغَضُوا﴾ وہ تہ گہر (شایہ تیہ کہ) پینچہ وانہ بدہن یان تہ بدہن و گوئی نہ دہنی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ تہ وہ بہر راستی خواہہ میشہ ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ بہ کارہ کانتان ناگادارہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نهی کہ مسائیک کہ باوہر تان هیناوه بہر دہ وام بن لہ سہر باوہر بہ خودا و پینچہ مہرہ کہی ﴿وَالْحَكِيمَ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ و بہو فور تانہی نار دوویہ تیہ خوارہ وہ، بؤ پینچہ مہرہ کہی ﴿وَالْحَكِيمَ الَّذِي أَنزَلَ مِنْ قَبْلُ﴾ وہ بہو کتیبانہش کہ پیشتر نار دوویہ تیہ خوارہ وہ ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ﴾ وہ ہہر کہ سینک بن باوہر بیت بہ خوا ﴿وَمَلَائِكَتِهِ﴾ و بہ غریبستہ کانی ﴿وَكُتُبِهِ﴾ و رسلوہ ﴿وَبَدِّعْتَنِي كَانِي﴾ و پینچہ مہرہ کانی ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وہ بہر دڑی دوابی ﴿فَقَدْ ضَلَّ صَلَاكِي﴾ تہ وہ بہر راستی گومرا بوہ بہ گومرا بی بہ کی زور دور (لہ راستی) ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بینگومان تہ وانہی بروایان هیناوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾ پاشان بن باوہر بوونہ تہ وہ ﴿ثُمَّ آمَنُوا﴾ دواتر باوہر یان هیناوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾ تہ و سابی باوہر بوونہ تہ وہ ﴿ثُمَّ آذُوا كَفَرًا﴾ پاشان لہ بن بروای دایزادتر پوچوون ﴿لَمَّا كُنِ اللَّهُ يَخْزُرُ لَهُمْ﴾ خوا ہہر گیز لیان خوش نایبت ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا سُبْحَانَا﴾ وہ ریتمای یان ناکات بڑ رنگای راست ﴿يَشِيرُ الْمُتَّقِينَ﴾ موزدہ بدہ بہ دوو پروہ کان ﴿بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ بہ وہیکہ بہر راستی سزایہ کی بہ نازاریان بڑہیہ ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الْكُفْرَ فِي أُولِيَّةٍ﴾ تہ وانہی کہ بن باوہر ان بہ دوسست و خوشہ ویستی خویان دادہ نین ﴿مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بیجگہ لہ نیمانداران ﴿أَيُنَبِّئُونَ عَنِ غُرُوبِ الْعِزَّةِ﴾ نایا بہ تہ مان سہر بہر زیان لای تہ وان دہس کہوی؟ (بڑ چونکی ہلہیہ) ﴿فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ چونکہ بہر راستی سہر بہر زیو بالآ دہستی ہہ سووی بؤ خواہہ ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ﴾ وہ بینگومان خوا نار دوویہ تیہ خوارہ وہ بؤ تان ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ لہ فور تاندا ﴿أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ أَيْتَ اللَّهِ﴾ ہہر کاتیک بیستان ثایہ تہ کانی (بہ لگہ کانی) خوا ﴿يَكْفُرْ بِهَا﴾ بروایان بن ناکریت ﴿وَيَسْتَهْزِئُ بِهَا﴾ و گالٹہ یان بن دہ کریت ﴿فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ﴾ تہ وہ دامہ نیشن لہ گہ لیاندا (لہ گہن تہ وانہی گالٹہ بہ ثایہ تہ کانی خودا دہ کہن) ﴿حَتَّىٰ تَخْضُوا فِي حَبِثِ عِزَّةٍ﴾ تا دہ چنہ ناو باسینکی نرہ وہ (و باسہ کہ دہ گورن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِذًا مِّنْهُمْ﴾ بینگومان تہ گہر دانیشن لہ گہ لیاندا (و ہاویہشیان بکہن) تہ وہ نیوہش وک تہ وانن ﴿إِنَّ اللَّهَ جَامِعٌ﴾ بہ راستی خوا کؤ کہرہ وہی ﴿الْمُتَّقِينَ وَالْكَافِرِينَ﴾ دوو پروہ کان و بن باوہرہ کاتیشہ ﴿فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا﴾ بہ تیکرا لہ دوزہ خدا ﴿۱۱﴾

﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَكَ﴾ (دو پر ووه کان) نه وانه ی چاوه پروانی (سهر نه نجامی) نیوه ده کهن ﴿فَإِنْ كَانَ﴾
 ﴿لَعَنَ﴾ جا نه گهر بؤ نیوه بوو ﴿فَتَحَقَّقْ مِنَ اللَّهِ﴾ سهر کهوتن له لای خواوه ﴿قَالَ اللَّهُ تَعَالَى﴾ ده لاین
 مه گهر نیمه له گهل نیوه نه بووین؟ ﴿وَأَنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ﴾ به لام نه گهر بی پروایان
 به شیکیان (له سهر کهوتن) هه بوو ﴿قَالَ اللَّهُ تَعَالَى﴾ نه لاین ثایا نیمه زالمان نه کردن به سهر
 نه وان دا؟ ﴿وَتَمَتَّعْكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و نیوه مان نه پاراست له نیمانداران؟ (که واته به شمان بدون) ﴿قَالَ اللَّهُ﴾
 ﴿يَحْكُمُ تَتَنَكَّرُ يَوْمَ الْآزِمَةِ﴾ جا خوا له پر وژی دوا پیدا پر یاری به کجاری ده دات له نیوانتاندان ﴿وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ﴾
 ﴿لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا﴾ وه ههر گیز خوا (به لگهی) کافران به سهر نیمانداران (ی راسته قینه) دا
 سهر ناخات (لهم جیهانه دا) و دروست نیه باوه داران ملکه چ و سهر شوری بیباوه ران بن و حو کمی
 شهوان جی به جی بکهن ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ به راستی دو پر ووه کان ﴿يُخَيِّطُونَ لِلَّهِ﴾ ده یانه ویت
 خوا بخه له تینن ﴿وَهُوَ خَيْرٌ مِنْهُمْ﴾ که چی (له بهر امله ردا) خوا خه له تینه ری نه وانه و فر و قیله کانیان
 پرو چهل ده کاته وه ﴿وَلَا تَقْصُودُوا فِي الصَّلَاةِ﴾ ههر کاتیکش ههستن بؤ نویتز ﴿قَالُوا كَسَانِي﴾ به ته مانی
 و سستی هه لدهستن ﴿بِرَأْيِهِمْ الْقَائِلُ﴾ پروایایی بؤ خه لکی نه کهن ﴿وَلَا يَذْكُرُوا اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ وه یادی خوا
 ناکهن که مینک نه بیت ﴿فَذَرْهُمْ فِي ذَلِكُمْ﴾ دو و دل و ده راو کیانه له نیوان (کوفر و باوه ر) دا
 ﴿لَا يَنْفَعُكُمْ﴾ نه لای پر وادارانن ﴿وَلَا يَنْفَعُ الْهَوَا﴾ وه نه لای بی باوه رانن ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه ههر که سینک
 خوا گومر ای بکات ﴿فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا﴾ نه وه ههر گیز به گه به کی راستی بؤ نادور نه وه (بیگه به نیت
 به مبه است) ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَتَّعُوا﴾ نه ی نه وانه ی که پرواتان هتاوه ﴿لَا تَسْخَرُوا الْكَافِرِينَ أُولِي الْقُلُوبِ﴾
 بی پروا کان مه که نه دوسستی خوتان ﴿مِنَ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له بری نیمانداران ﴿أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا﴾
 ثایا (به م کاره) ده تانه ویت بیده به خوا ﴿عَلَيْكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ﴾ به لگه به کی پروون له در ی خوتان؟
 ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ (بابزانن) به راستی دو پر ووه کان ﴿فِي الْأَنْفَالِ مِنَ الْأَشْرَارِ﴾ له خانه و ته به قی
 هره ریره وه ی ناگردان ﴿وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ قَبِيلًا﴾ وه ههر گیز رزگار که ریکت بؤ نه وان ده ست ناکه ویت ﴿إِنَّ﴾
 ﴿الَّذِينَ تَابُوا﴾ جگه له وانه ی که ته و به ده کهن ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و خویان چاک ده کهن ﴿وَتَخَصَّمُوا﴾
 با الله و ده ست ده گرن به (ثایینی) خواوه ﴿وَأَخْصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ﴾ و ثایینه که یان پاک و خاوین ده کهن
 بؤ خوا ﴿فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جائه وانه (ی نه و مهر جائه یان به جی هینا) له گهل نیمانداران دا ده بن
 ﴿وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بنگومان له داهاتور دا خوا ده بیه خشیت به نیمانداران ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾
 پاداشتنیکی زور گه و ره ﴿مَنْ يَقْرَأْ اللَّهَ يَعْزَمْ﴾ ثایا خوا چ نیشیکی هه به به سزادانتان
 ﴿إِنْ شَكَرْتُمْ﴾ نه گهر سوپاسی بکهن ﴿وَأَمَّا شُكْرُكُمْ﴾ وه باوه ری بی بیتن ﴿وَكَانَ اللَّهُ شَهِيدًا عَظِيمًا﴾
 وه خوا هه میسه سوپاسگوزاری بهنده چاکه کانیه تی و زانایه بیان ﴿﴾

﴿لَا يَجِبُ اللَّهُ﴾ خواہی خوش نی یہ ﴿لَتَجْزِيَنَّهُنَّ الْغَوَاثِرُ﴾ ناشکرا کردنی قسہی نابہ جی و خراب ﴿إِلَّا مَنْ ظَلَمَ﴾ مہ گہر کہ سیک ستمی لیکرا بیت (بقی دروستہ خرابہی ستمکار ناشکرا کات) ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا﴾ وہ خواہمیشہ بیسہری زانیہ ﴿إِنْ يَدُّوا خَيْرًا﴾ تہ گہر خیر و چاکہ دہر خہن (بہ ناشکرا بیکہن) ﴿أَوْ يُخْلَوْهُ﴾ بان پیشار نہ وہ ﴿وَتَعْلَمُوْنَ سَوَاءً﴾ بان بیورن لہ خرابہ یہ کہ ﴿فَإِنْ لَّمْ يَكُنْ عَفْوَ قَدِيرًا﴾ نہ وہ بیگومان خواہمیشہ لیسوردهی بہ توانایہ ﴿إِنْ أَلَيْتَ يَكْفُرُونَ﴾ بہ راستی نہوانہی بی باورہن ﴿بِأَنَّهُ زُلَيْمَةٌ﴾ بہ خواہ پیغمبرہ کانی ﴿وَيُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا﴾ و دہ یانہ ویت جیباوازی بخہنہ ﴿بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ نیوان خواہ پیغمبرہ کانی ﴿وَيَقُولُونَ لَوْ لَمْ يَنْزِلْ عَلَيْنَا مِثْرُ الْبُحْرِ﴾ و دہ لہن باورہ بہ ہندیک (لہ پیغمبرہ ان) دہیتین ﴿وَنَكْفُرُ بِتَعْوِثٍ﴾ وہ باورہ ناهیتن بہ ہندیک تریان ﴿وَيُرِيدُونَ﴾ و دہ یانہ ویت ﴿أَنْ يَخْجُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾ لہو نیوانہا رنگہ یہ کہ بدہنہ بہر ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا﴾ نائموانہ بہ راستی بی باورہی تہ واون ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا﴾ وہ نامادہ مان کردوہہ بی باورہ ان ﴿عَذَابًا مُّهِينًا﴾ سزایہ کی رسواکہر ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ نہوانہی پروایان ہیناوہ ﴿بِأَنَّهُ زُلَيْمَةٌ﴾ بہ خواہ پیغمبرہ کانی ﴿وَلَا تُفَرِّقُوا﴾ وہ ہیچ جیباوازی یہ کیان نہخستہ ﴿بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ﴾ نیوان ہیچ کام لہو پیغمبرہانہ ﴿أُولَئِكَ﴾ نائموانہ ﴿سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ﴾ لہ دہاترودا خواہ پاداشتیان دہداتہوہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا رَّحِيمًا﴾ وہ خواہمیشہ لی بورردہی میہرہ بانہ ﴿يَسْتَلْزِمُونَ أَهْلَ الْمَكَةِ﴾ (تہی موحہ مد) خواوہن نامہ کان داوات لی دہ کہن ﴿أَنْ يُزِيلَ عَلَيْهِمْ﴾ کہہ بویان بیتبہ خوارہوہ ﴿كُتِبَ فِي السَّمَاءِ﴾ بہراوٹک لہ ناسمانہوہ ﴿فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى﴾ جا بہ راستی داویان کرد لہ موسا ﴿أَكْبَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾ گہورہ تر لہوہ ﴿فَقَالُوا﴾ ووتیان ﴿إِنَّا اللَّهُ جَعَلْنَا﴾ خوامان نیشان بدہ بہ ناشکرا ﴿وَأَعَدَّ لَهُمُ الضَّرِيقَةَ﴾ جابر و سکہ یہ کی لی دان و گرتنی ﴿يُطْمِئِنُّ﴾ بہقوی ستم کردنیانہوہ ﴿كُلَّمَا نَزَّلْنَا الْبُحْرَ﴾ پاشان گویرہ کہ یہ کیان کرد بہ بہر سترای خویان ﴿مِنْ تَحْتِهَا جَاءَتْهُمْ﴾ پاش تہوہی بویان ہات ﴿الْبُحْرُ﴾ بہ لگہ ناشکراکان ﴿تَعْلَمُوْنَ أَنَّ ذَلِكَ﴾ تہ مجا تہمہ چاوپوشیمان لہویش کرد (لہ گویرہ کہ بہرستیہ کہ بان) ﴿وَهُوَ أَتَقْوَىٰ﴾ وہ بہخشیمان بہ موسا ﴿سُلْطٰنًا مُّبِينًا﴾ موعجیزہ و بہ لگہی ناشکرا (تا باورہ یتن) ﴿وَنَقَعْنَا لَهُمُ الْخُزْنَ﴾ وہ بہر زمان کردوہ بہ سہر سہریانہوہ (کتوی طور) ﴿بِإِسْمِهِ﴾ بہقوی پیمانندانیانہوہ ﴿وَقَالُوا﴾ وہ ووتمان ہی بان ﴿أَنَّا لَمَّا أَتَيْنَا أَبَاحًا﴾ بچنہ زوورہوہ لہ دہر گای (قودسدوہ) بہمل کہ جی و سوزدہ بردنہوہ ﴿وَقَالُوا﴾ وہ ووتمان ہیان ﴿لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ﴾ دہست دریزی مہ کہن لہ روزی شہماندا (بہراو کردنی ماسی) ﴿وَأَعَدَّ لَهُمُ﴾ و ورممان گرت لیان ﴿مِثْرًا غَاطِثًا﴾ پیمانیک بہ ہیز و ہنو

﴿فَبِمَا نَقْضِهِمْ﴾ جا بەھۆى ھەلۋەشان دەھۆى ﴿يَتَشَكَّرُونَ﴾ بەيمانىيان ﴿وَكَفَرِهِمْ بِقَدَاتِ اللَّهِ﴾ ۋە بەھۆى بىرۋا
 نەھىتانىيان بە ئايدەكانى خوا ﴿وَقَالُوا لَا تَنْبَأُكُمُ اللَّهُ﴾ ۋە كوشنى پىتەمبەراتىيان ﴿يَعْرِضُونَ﴾ بەنارەۋا (ۋەك زەكەرىۋا
 بەھىيا) ﴿وَقَالُوا قَوْلُكُمُ غُفْلٌ﴾ ۋە بەھۆى ئەۋرۋەتەدىيان: ئىمە دىلمان داپۇشراۋە ﴿بَلْ طَعِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ﴾ (نەخىر
 وانىيە) بەلكو خوردا مۆزى ناۋە بەسەر دلەكانىيان دا ﴿يَكْفُرُونَ﴾ بەھۆى باۋەر نەھىتانىيانەۋە ﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ﴾
 كەۋاتە باۋەر ناھىتىن ﴿إِلَّا قِيلًا﴾ مەگەر كەمىكىيان نەبىت ﴿وَيَكْفُرُونَ﴾ ۋە بەھۆى بىرۋانەھىتانىيانەۋە
 ﴿وَقَالُوا عَلَىٰ نَرٍ﴾ ۋە قسە كەردىيان لەدزى مەرىمە ﴿لَيْسَ عَظِيمًا﴾ كە بوختانىتىكى زۆر گەۋرە بوۋ ﴿وَقَالُوا﴾
 ۋە بەھۆى ئەۋەى كەۋوتىيان ﴿إِنَّا قَالُوا لِلنَّبِيِّ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بىنگومان ئىمە مەسىح عىساى
 كورى مەرىمەمان كوشىت ﴿رَسُولَ اللَّهِ﴾ كە پىتەمبەرى خوايە ﴿وَمَا قَالُوا﴾ لەكانىكىدا نەشيان كوشىتۋو
 ﴿وَمَا ضَلُّوا﴾ ۋە ھەلىشيان نەۋاسى بوۋ ﴿وَلَكِنْ شَيْئٌ لَّهُمْ﴾ بەلكو لىيان گۆرۋەرا ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ﴾
 ۋە بىنگومان ئەۋانەى دوۋەرەكىيان ئى كەۋوت دەربارەى عىسا ﴿فِي شَكٍّ مِّنْهُ﴾ لەگوماندان لەكوشىتەكەيدا
 ﴿مَا لَكُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ ھىچ زانىتىكىيان دەربارەى ئى بە ﴿إِلَّا تَبَاطُحُ الظُّلُمُ﴾ جگە لەشۋىن كەۋوتى گومان نەبىت
 ﴿وَمَا قَالُوا بَقِيَّةً﴾ ۋە بەپاستى وىنگومان نەبان كوشىتۋو ﴿بَلْ زُفَرَةٌ لِّلَّذِينَ﴾ (ۋانى بە) بەلكو خوا بەرۋى
 كەردەۋە بۇلاى خۆى ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفِيرًا حَكِيمًا﴾ ۋەخوا ھەمىشە زالى كار درۋستە ﴿وَأَنَّ مِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ ۋە
 ھىچ كەسىك ئى بە لەنامەدار و (خاۋەن كىتىب) ەكان ﴿إِلَّا الْيُودِيَّةُ﴾ مەگەر بىرۋاى بى دىنىت (بەعىسا)
 ﴿فَبِمَا نَقْضِهِمْ﴾ پىش مردنى ﴿وَنَوْمِ الْيَوْمِ﴾ ۋە لەرۋزى دوايشدا ﴿يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا﴾ (عىسا) دەبىت بەشايت
 بەسەرىيانەۋە ﴿فَيُظْلَمُونَ مِنْ أَجْلِ مَا كَانُوا﴾ بەھۆى سەتم كەردەۋە لەلايەن جوۋلەكەكانەۋە ﴿حَرَفًا عَصِيًّا﴾
 ھەرمانمان كەرد لىيان ﴿حَقِيقَتًا﴾ چەند خۇراكىكى پاك و خاۋىتىن ﴿أُجِيتَ لَهُمْ﴾ كە ھەلال كرابوۋ بۇيان
 ﴿وَيَصْذِقُهُنَّ سَبِيلُ اللَّهِ كَيْفًا﴾ ۋە بەھۆى زۆر دزايەنى كەردن ۋە بەرھەلىستى كەردىيان لەرنگەى خوا ﴿وَأَخَذَهُمْ
 الزُّبْرُ﴾ ۋە بەھۆى سوۋدەر گەرتىيانەۋە ﴿وَقَدْ هُمُ الْغَالَةُ﴾ كە بىنگومان لىيان قەدەغە كرابوۋ ﴿وَأَعْطَاهُمْ أَقْوَالَ النَّاسِ﴾
 ۋە بەھۆى سامان و مالى خەلكى خواردونىيانەۋە ﴿بِالْبَطْلِ﴾ بەنارەۋا ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ﴾ ۋە ئامادەمان
 كەردۋە بۇ بىرۋاكانىيان ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزايەكى زۆر بەتازار ﴿لِكُلِّ الزَّالِمِ﴾ بەلام دامەزراۋان و شارەزايان
 ﴿فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ﴾ لەزانبارىدا لەۋان (لەجوۋلەكەكان) ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ ۋە باۋەر دارەكان ﴿يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾
 بىرۋايان ھەيە بەھۆى ئىرەراۋەتە خوارەۋە بۇسەر تو ﴿وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ ۋە بەھۆش پىش تو ئىرەراۋەتە خوارەۋە
 ﴿وَالْمُفْسِدِينَ النَّاسَ﴾ ۋە بەجى ھىتەرانى نوپۇز ﴿وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ ۋە زەكات دەران ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ ۋە
 باۋەر داران بەخوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرِ﴾ ۋە بەرۋزى دوايى ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِمَا نَزَّلْنَا﴾ ۋە ھەتەۋەكى نەبىكدا پىيان
 دەبەخشىن ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتىكى زۆر گەۋرە ﴿﴾

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ﴾ بہر اسنی نیمہ نیگامان بنو کردووی ﴿كَأَنَّهُ نُجُومٌ﴾ وہك چنن نیگامان کرد
 بنو نوح ﴿وَالَّذِينَ مِنْ بَنِي إِسْرٰہٖمَ﴾ و بنو پیغمبرہ کانی پاش نہو ﴿وَأَنْزَلْنَاهُ إِلَىٰ إِبْرٰہٖمَ وَاسْمٰعِیلَ وَاسْحٰقَ
 وَیَعْقُوبَ﴾ وہ نیگامان کرد بنو ئیراہیم و ئسماعیل و ئسحاق و یعقوب ﴿وَالْأَسْبَاطَ﴾ و
 نہوہ کانی یعقوب ﴿وَعِیْسٰی وَهَارُونَ وَهَارُونَ وَنُوحٍ﴾ وہ بنو عیساو نہیوب و یونس و ہارون
 و سولہ یمان ﴿وَمَا أَتَيْنَا دَاوُدَ وَزَكَرِيَّا﴾ وہ زہ بوریشمان بہ خشی بہ داوود ﴿وَرُسُلًا﴾ وہ پیغمبرانیک
 ﴿فَقَضَّصْنَاهُمْ عَلَیْكَ﴾ بنگومان بہ سہرہاتہ کانیانمان گنبر اوہ نہوہ بنوٹ ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہمہو پیش
 ﴿وَرُسُلًا لَّنْ تَقْضُصْهُمْ عَنْكَ﴾ وہ پیغمبرانیک بہ سہرہاتہ کانیانمان نہ گنبر اوہ نہوہ بنوٹ ﴿وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسٰی
 تَكْوِیْمًا﴾ وہ خوافسہی کرد لہ گہن موسا بہ قسہ کردن ﴿وَرُسُلًا مُّبَشِّرِينَ﴾ پیغمبرہران (مان
 ناردوہ) کہ موزدہدہرن ﴿وَمُنذِرِينَ﴾ و ترسیتہرن بن ﴿بَلَدًا یَّکُونُ لِلنَّاسِ﴾ بنوٹوہی بنو خہلکی نہ بیت
 ﴿عَلٰی اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ بہلگہ بہ سہر خواوہ دواہی (ناردنی) پیغمبرہران ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَیْرًا حَکِیْمًا﴾ وہ
 خواہہ میشہ زالی کار دروستہ ﴿لَکِنِ اللَّهُ یَشْهَدُ﴾ بہ لَام خواشایہتی دہدات ﴿بِمَا أَنْزَلْنَا إِلَیْكَ﴾
 بہ (راستیہتی) نہو فورٹانہی ناردوہتہ خواوہوہ بنوٹ ﴿أَنْزَلْنَاهُ عَلَیْکَ﴾ بہ زانی خوی ناردوہتہ
 خواوہوہ ﴿وَالْمَلَائِکَةُ یَشْهَدُونَ﴾ و فریشتہ کانیش شایہتی نہدہن ﴿وَصَفَّیٰ بِاللَّهِ شَہِیْدًا﴾ وہ خواہہ سہ
 شایہت بیت ﴿إِنَّا إِلَہٖمَّ کَعَمْرًا﴾ بہر اسنی نہوانہی کہبی باوہرہوون ﴿وَصَدَّقْنَا عَنْ سَبِیلِ اللَّهِ﴾ و
 بہرہلستی رینگای خوابان کرد ﴿فَقَدْ صَلَّوْا صَلَٰتًا یَّعِیْدًا﴾ بنگومان نہوانہ گومرہوون بہ گومرہوونیک
 دوور و لہرادہ بہدہر ﴿إِنَّا إِلَہٖمَّ کَعَمْرًا وَفَلَمَّا﴾ بہر اسنی نہوانہی ہر وایان نہہتا و سستہ میان کرد
 ﴿لَکِنِ اللَّهُ یَتَغَفَّرُ لَہُمْ﴾ خوا لئیان خوش نایبت ﴿وَلَا یَتَذَكَّرُ لَہُمْ طَرِیْقًا﴾ رینموونیشیان ناکات بنو ہبج
 رینگاہہک ﴿إِلَّا طَرِیْقَ جَہَنَّمَ﴾ بیجگہ لہرینگہی دوزخ ﴿حَلٰلٍ لَّہٗمَّ اَلْبَدَءَ﴾ نہمیتہوہ تیابدا
 بہہہ میشہیی و بی ہراندہوہ ﴿وَكَانَ ذٰلِکَ﴾ وہ نہوہی باسکرا ﴿عَلٰی اللّٰہِ قِیْرًا﴾ لای خواٹاسانہ ﴿
 ﴿یٰۤاَیُّهَا النَّاسُ﴾ نہی خہلکینہ ﴿فَدَعَاکُمُ الرَّسُوْلُ﴾ بنگومان پیغمبرہ ہتاوہتی بنوٹان ﴿وَالْحَقِّ مِنْ
 رَبِّکُمْ﴾ راستی و پہوالہ لایہن پەر و ہر دگارٹانہوہ ﴿فَقَابِلُوْا خِزْرًا لَّکُمْ﴾ کہوانہ ئتوہش باوہر بہیتن
 چاکترہ بنوٹان ﴿فَإِنْ تَعَفَّرُوا﴾ وہ نہ گہر باوہر نہہیتن ﴿فَإِنْ لَّمْ یَمُنْ بِالْاَسْمٰوِیَّتِ وَالْاَرْضِ﴾ نہوا بنگومان
 ہہرچی لہ ٹاسمانہ کان و زہویداہیہ می خواہہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِیْمًا حَکِیْمًا﴾ وہ خواہہ میشہ زانای
 دانای (کار دروستہ) ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَدَّاعِ﴾ زیادہ پہوی مکہ نہ
 لے ٹاہنہ کہ تان دا ﴿وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَدَّاعِ﴾ وہ شتیک مہلین لہ بارہی خواوہ ینجگہ لہ راستی
 ﴿إِنَّمَا النَّسِيبُ عِشَىٰ أُنْ مَرَّتْ﴾ ینگومان مہسیح عیسیٰ کوری مہریہم ﴿رَسُولُ اللَّهِ﴾ تہنہا ینغہ مہری
 خواہہ ﴿وَصَلَّمَتْهُ﴾ (دروستی کردہ بہ) ووتہی خوی (یہ) ﴿الْقَهْنَ إِلَىٰ مَرَّتْ﴾ بہ (جبریل دا) ناردی
 یز مہریہم ﴿وَرُوحٌ مِّنْهُ﴾ و (عیسا) گیانیکہ لہ لایدن خواوہ بہ خشر اوہ ﴿فَتَأْمُرُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کہ واته پروا
 بہتین بہ خواوہ ینغہ مہرانی ﴿وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَدَّاعِ﴾ وہ مہلین (خوااکانمان) سیانن (اللہ و عیسیٰ و مہریہم)
 ﴿أَتَمُّوْا حُرْمَةَ اللَّهِ﴾ (لہو ووتہیہ) کوتایی بہتین چاکترہ بۆتان ﴿إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَحْدَهُ﴾ ینگومان خوا
 بہر ستر اوئیکی تہنہا بہ ﴿مَنْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ﴾ پاک و ہی گہردی بۆ خوا لہوہی بۆلہی ہہیت
 ﴿لَهُمَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ہہر ہی خواہہ ہہرچی لہ ناسمانہ کان و ﴿وَمَنَافِي الْأَرْضِ﴾ ہہرچی لہزہ ویداہہ
 ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وہ خوا بہ سہ چاودیرین (وہو و شتیک بدرتہ دہست) ﴿أَن يَشْفَعَكَ﴾
 ﴿النَّبِيِّ﴾ ہہر گیز مہسیح لاری نی بہ (نارازی نی بہ) ﴿أَن يَكُونَ عَبْدًا لِّلَّهِ﴾ لہوہی بہندہی خوا بیت
 ﴿وَلَا تَلْبَسُوا الْبُيُوتَ الْمُقَرَّبُونَ﴾ ہہر وہا فرشتہ نزیکہ کاتیش ﴿وَمَنْ يَشْفَكَ عَنِ عَذَابِهِ﴾ وہ ہہر کہس
 بہ بہنداہتی خوا رازی نہ بیت ﴿وَنَسْتَعِزُّ﴾ وہ خوی بہ گہورہ دابنیت ﴿فَسَيَحْشُرُهُمُ إِلَٰهٌ جَمِيعًا﴾
 ثہوہ لہ دہا تہو دا ہہوویان کڈہ کاتہوہ لای خوی ﴿فَأَمَّا الْيُتِيمَ الْأَمَّوَا﴾ جا ٹہوانہی کہ بر وایان
 ہیناوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہوہ چاکہ کانبان کردہوہ ﴿فَيُؤْتِيهِمُ أَجْرَهُمُ﴾ ٹہوہا باداشتیان دہدانہوہ
 ﴿وَيُزِيدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ﴾ و بۆیان زیادیش دہکات لہ بہ ہرہی خوی ﴿وَأَمَّا الْيَتِيمَ الْأَمَّوَا﴾ بہ لام
 ٹہوانہی لاری یان کرد (لہ بہنداہتی ٹہوہ) ﴿وَأَسْتَعِزُّوْا﴾ وہ خویان بہ گہورہ زانی ﴿وَعَذَابُكُمْ﴾
 ٹہوہ خوا سزایان دہدات ﴿عَذَابُ الْيَمِّ﴾ بہ سزایہ کی بہ تازار ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وہ جگہ لہ خوا
 دہستیان تاکہ ویت ﴿وَيَا وَلَا تَصْبِرُوا﴾ ہیچ دؤست و پشت گیریک (سہر خہریک) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ
 جَاءَكُمْ﴾ ٹہی خہلکینہ بہ راستی بۆتان ہات ﴿بُرْهَانٌ مِّنْ رَبِّكُمْ﴾ بہلگہی ٹاشکرا لہ بہر وہ ردگار تانہوہ
 ﴿وَأَرْزَأْنَا إِلَىٰ كُمْ﴾ وہ ناردمانہ خواوہوہ بۆتان ﴿وَأَمْرٌ مِّنَّا﴾ پووناکیہ کی ٹاشکرا کہر (کہ قورٹانہ)
 ﴿فَأَمَّا الْيَتِيمَ الْأَمَّوَا﴾ جا ٹہوانہی باوہریان بہ خوا ہیناوہ ﴿وَأَعْتَصَمُوا بِهِ﴾ و ہستیان بہو بہستوہ
 و دہستیان گرت بہ ٹاہنہ کہیانہوہ ﴿فَسَيَدْلِيلُهُمْ فِي رَحْمَةِ مِّنْهُ﴾ ٹہوہ ینگومان دہیانخاتہ ٹاو بہرہی
 خویوہ ﴿وَفَضْلٍ﴾ و بہرہوہ چاکہ (ی خویوہوہ) ﴿وَيَقْدِرُ بِهِمُ إِلَٰهٌ صَرِيحًا فَسَتَقِيمًا﴾ وہ ریتنمایان دہکات
 بۆلای خوی کہ پینگای راستہ ﴿﴾

﴿يَسْتَفْتُونَكَ﴾ (نہی موحہ مسہد) داوای فتوات لہی دہ کہن ولبت دہہرسن ﴿فَلِی اللہ یفتیک﴾ بلہی خوا فتوانان بڑ دہ دات ﴿فِی اللہ﴾ دہہ بارہی کہ لالہ (کہہ سیکہ نہوہو کور ویاوک و باہیری نہہیت) ﴿اِن اَمْرًا عَلَیْکَ﴾ تہ گہر پیاونک مر دوو ﴿لَیْسَ لَہِ وَکَلٌ﴾ مندالی نہہوو ﴿وَلَہِ اُخْتُ﴾ تہنہا خوشکبکی ہہہوو ﴿فَلِہَا یَقْضُ مَآئِرُکَ﴾ نہوہ نیوہی میراتی ہر امر دووہ کہی دہ کہہ ویت ﴿وَلِہِ یَرُثُہَا﴾ وہ (تہ گہر ٹافرہ نی ہمریت و تہنہا ہر ایدہ کی ہہہیت) نہو (ہر اہہ) میراتی خوشکہ مر دووہ کہی ہہہوو دہہات ﴿اِن لَّزَکَی لَہِ وَکَلٌ﴾ تہ گہر خوشکہ مر دووہ کہی مندالی نہہیت ﴿اِن کَانَ الْفَتَیْنِ﴾ بہ لَام گہر دوو خوشک ہوون (دوای ہر امر دووہ کہہ بان) ﴿فَلِہُمَا الْفَتَیْنِ مِمَّا نَزَلَ﴾ نہوا (دوو خوشکہ کہہ) دوو سنی یہ کی میراتی ہر اکہہ بان دہہن ﴿وَاِن کَانَ اِخْوًا لِّمَا لَا اَرْثُہَا﴾ وہ تہ گہر میرانگہرہ کان چہندہ خوشک و ہر ایدہ ک ہوون، پیاون و ٹافرہ تان ﴿فَلِہِ لَکُم مِّمَّا نَزَلَ الْفَتَیْنِ﴾ نہوہ بڑ ہہر نیرینہہک نہندازہی بہہشی دوو مینہہ ہہہہ ﴿اِنِّیْنِ اللہ لَکُم﴾ خواہیونان ہوون دہ کاتہوہ ﴿اِن نَّضِلُّوْا﴾ تا گوہر انہہن ﴿وَاللہ یَعْلَمُ خُفَّی عَلَیْہِ﴾ وہ خواہہہہوو شتیک زانایہ

سورہ فی (المائدہ)

﴿بِسْمِ اللہ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ بہناوی خواہی بہخشنہہی میہرہ بان

﴿یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا﴾ نہی ہر واداران ﴿اَوْفُوْا بِالْعُقُوْدِ﴾ بہلینہہ کانتان ہہہہہہر ﴿اَلِیْسَ لَکُمْ﴾ حد لائق کراوہ ہونان ﴿بَیْعَتُہُ الْاَنۡفِیۡمِ﴾ (گوشتی) ٹازہک و جوارہی (مہر و ہزن و ووشترو بہہہ وولاغ) ﴿اِلَّا مَا بَیۡتَی عَلَیْکُمۡ﴾ ہینجگہلہوی کہ دہخویرتہہوہ بہہہہر تان دا (ہہرامن) ﴿غَیۡرَ مُجۡبِیۡ اِلَیَّکُمۡ﴾ دروست نی یہ راو ہکہن ﴿وَاللَّہُ حَرِیۡمٌ﴾ لہ کاتیکدا نیوہ لہ ٹیہرام دابن ﴿اِن اللہ یَحْکُمُ مَیۡنَہِہٖ﴾ ہدراستی خواہہر چہی ہویت ہر ہاری بڑ دہ دات ﴿وَاٰیٰتِہَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا﴾ نہی نہوانہی ہر واتان ہیتاوہ ﴿لَا تُجۡبُوۡا شَیۡءَہٗمۡ﴾ ہرئ مہ گرن لہ دروشمہ کانی خوا (ہہلی مہوہ شہہہتہوہ) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا اِلۡحَازَہٗمۡ﴾ وجہنگ مہ کہن لہ مانگہ ہہرامہ کان دا ﴿وَلَا اَلۡہَدَیۡ﴾ وہ ہرئ مہ گرن نہو قورہانیانہی بہہہہری دہہہہرین ہو مہ ککہہ ﴿وَلَا اَلۡفَلۡسَیۡہٗ﴾ و (ہرئ مہ گرن و زیان مہدہن) لہو قورہانیانہی ملوانکہہ بان لہمل کراوہ (ہہاری کراون ہو نہزر و قورہانی کردن) ﴿وَلَاۤاَیۡتِہِ الْبَیۡتِ الْحَرَامِ﴾ وہ مہ شہہہن ہرئزی نہوانہی نیازی مالی خواہہ کہن ﴿یَتَّبِعُوۡنَ فُضُلَہِمۡ رَّیۡبَہُمۡ وَرِیۡضَہُمۡ﴾ بہتہہای بہہرہہہندی و ہر زامہندی بہرہہر دہ گاریانن ﴿وَلَاۤاَسۡلَمَہُمۡ فَاۡمَدَدُوۡا﴾ وہ کاتیک ٹیہرامتان شہکاند نہوہ (دروستہ) و او ہکہن ﴿وَلَاۤاَیۡتِہُمۡ مَّکۡرُشۡتَانِ قَوۡمِہٖ﴾ باخہ شہم و قیتان لہ کڑ مہ لیک واتان لہہہ کات ﴿اِن صَدَّوۡکُمۡ مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لہہر نہوہی ہہر گریبان کردن لہ مڑ گہوہی ہہرام (کہہہہ) ﴿اِن تَشَدَّوۡا﴾ کہ دہست درئزی ہکہن ﴿وَبَعَثُوۡا عَلَی الْبَیۡرِ وَالنَّقَوۡیِ﴾ وہ کڑ مہ کی یہ کتری ہکہن لہہہر چاکہ و ہرئز گاری و لہخواترسان ﴿وَلَاۤاَعۡتَدُوۡا﴾ وہ کڑ مہ کی یہ کتر مہ کہن ﴿عَلِ الْاِشِیۡہِ وَالۡعَدَوۡیِ﴾ لہہہر ناوان و دہست درئزی ﴿وَاَسۡقُوا اللہ﴾ و لہ خواہہر سن ﴿اِن اللہ شَہِیۡدُ الْعٰلَمِیۡنَ﴾ ہتگومان خوا تڑلہی بہہہہہ

﴿حَرَمْتَ فَخْرَكَ﴾ له‌سهرتان یاساغ کراوه ﴿النَّيْتَةَ﴾ (گوشنی) سرداره‌وه بوو ﴿وَأَلَمَ أَفَرُّهُ﴾ وه خوین وه گوشنی بهراز ﴿وَمَا أَجَلَ أُفَرُّهُ﴾ و نهو نازله‌لی له‌کاتی سهر پریندا ناوی غه‌بری خوی لی برایت ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و نازله‌لی خنکاو (و خنکینراو) ﴿وَأَلَمَ فَرُّكَ﴾ وه نه‌وه‌ی کله‌نی ی درایی تاگیانی ده‌رجوینت ﴿وَأَلَمَ فَرُّكَ﴾ وه نه‌وه‌ی له‌به‌دزی که ونیته خواره‌وه و مردینت ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه شوق لیدراو (که بهو شوق لی دانه مردین) ﴿وَمَا أَجَلَ النَّيْتِ﴾ وه نه‌وه‌ی درنده‌لی ی خواردین ﴿إِلَّا مَا عَفَاكَ﴾ بیجگه نه‌وه‌ی (پیش مردن) سهرتان پری بیت ﴿وَمَا دَخَلَ عَلَى النَّصْبِ﴾ هه‌روه‌ها (یاساغ کراوه له‌سهرتان) نه‌و نازله‌لی له‌سهر به‌رد سهر پرایت (نصب: چند به‌ردینک بوون له‌دوری که عبه به‌پیروز سهر ده‌کران و له‌لاباندا نازله‌لیان سهر ده‌بری) ﴿وَأَن تَنْفُسُوا بِالْأَنْفِ﴾ و داواکردنی بهش به‌خت (و نیاز گرنه‌وه) به‌تیر و پشت (که هه‌موو جزوه یانصب هاوشیوه‌کانی ده‌گرنه‌وه) ﴿ذَلِكُمْ فَتَنِي﴾ (نه‌نجام دانی) نه‌مانه هه‌مووی له‌قهرمان ده‌رجوون و ناوانه ﴿أَلَيْسَ بِهِنَّ لَكُمْ مَعْرُوفٌ﴾ نه‌وانه‌ی پروایان نه‌هیتاوه نه‌مرو ناومید بوون ﴿مِنْ دِينِكُمْ﴾ له‌تایته‌که‌تان ﴿بَلَاغَتُهُمْ﴾ که‌وانه لیان به‌ترسن ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ ته‌نها له‌من به‌ترسن ﴿أَلَيْسَ لَكُم مَعْرُوفٌ﴾ نه‌مرو ناپینه‌که‌تانم ته‌واو (کامل) کردوه یوتان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و چاکه‌وه به‌هره‌ی خزم به‌ته‌واوی رشتووه به‌سهرتاندا ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و رازی بووم که ئیسلام ناپیتان بیت ﴿فَنَاصِرًا﴾ جا هه‌ره‌که‌س ناچار بوو ﴿فِي مَخْرَجَةٍ﴾ له‌برسیه‌تیدا ﴿فَرَضَتُ عَلَيْكُمْ﴾ بین نه‌وه‌ی نه‌تی گونا‌ه کردنی هه‌بیت (له‌و گزشتانه بخوات گونا‌هی ناگات) ﴿إِنَّا لَنَعْلَمُ غُورُفَتِكُمْ﴾ نه‌وه به‌رامستی خوا لیخوش بووی به‌به‌زایی به ﴿يَسْمَعُونَ﴾ (نه‌ی موحه‌ممد ﷺ) پر میارت لی ده‌که‌ن ﴿مَاذَا لَيْلُكُمْ﴾ چی حه‌لال کراوه یوتان؟ ﴿قُلْ لَّيْلُكُمْ أَنْظَيْتُكُمْ﴾ بلی حه‌لال کراوه یوتان هه‌موو خورا‌که پاکه‌کان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه (نیجیری) نه‌و بالنده‌و تانجی و سه‌گه راو که‌را‌هی که‌فیری راوتان کردوون ﴿فَتَمِيزُوا بَيْنَهُمْ﴾ فیری راویان نه‌که‌ن له‌وه‌ی خوا‌فیری کردوون ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ ده‌بخون له‌وانه‌ی یوتان ده‌گرن ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و ناوی خوی له‌سهر بیتن (کاتی تانجی به‌که‌ی تی به‌رنه‌دن و کاتی ده‌بخون) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ و له‌خوا به‌ترسن ﴿إِنَّا لَنَعْلَمُ غُورُفَتِكُمْ﴾ بینگومان خوا لیبرسیه‌وه‌ی خیرایه ﴿أَلَيْسَ لَكُم مَعْرُوفٌ﴾ نه‌مرو حه‌لال کراوه یوتان خورا‌که پاکوخوا‌یته‌کان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه خورا‌کی نه‌وانه‌ی نامه‌بان بین دراوه (نه‌هلی کتاب) ﴿بَلِّغْ لَكُمْ﴾ حه‌لاله یوتان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه خورا‌کی ئیوه‌ش حه‌لاله یو نه‌وان ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ وه نافرمانی (نازادی) داوین پاک له‌ئیمانداران (حه‌لاله یوتان) ﴿وَأَلَمَ فَخْرَكَ﴾ هه‌روه‌ها نافرمانی (نازادی) داوین پاک له‌نامه‌دارانی (گا‌ور و جوله‌که) ئیوه ده‌بین داوین پاک بن ﴿فَرَضَتُ عَلَيْكُمْ﴾ ده‌گرن ئیوه مارهبی به‌کاتبان به‌نه‌نی (حه‌لاله یوتان) ﴿فَرَضَتُ عَلَيْكُمْ﴾ به‌زیران نه‌بی (بو داوین پیسی) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِسْلَامِ﴾ وه نه‌وه‌ی بین باوه‌ر بین به‌ئیمان و شه‌ریعت ﴿فَرَضَتُ عَلَيْكُمْ﴾ نه‌وه بینگومان کردوه‌که‌کانی هه‌لده‌وه‌شیتوه‌وه ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ وه له‌رژوی دوا‌یی دا به‌کبکه له‌خه‌سار و مه‌ندان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہی تہ وانہی باوہ دارن ﴿إِذَا قُضِيَ إِلَى الْغَايَةِ﴾ تہ گہر ہدستان بو نویتز کردن
﴿فَاعْبُدُوا أَوْحُوا﴾ تہ وہ دم و چاوتان بشون ﴿وَأَذِّنْكُمْ إِلَى الْمَرَاتِ﴾ ہدروہا دستہ کانتان لہ گہل
ثانیسکہ کانتان ﴿وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ﴾ وہ دہستی تہر بہینن بہ سہرتان دا ﴿وَأَرْجِلْكُمْ إِلَى الْكَبِيرِ﴾ وہ
پیکانتان (بشون) لہ گہل ہمدوہ قولہ پیتان ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ حُبًّا فَأَنْهَرُوا﴾ وہ تہ گہر لہش گران بوون
تہ وہ خوتان خاوتن بکہنہ وہ (خوتان بشون) ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ قَرَضَى﴾ وہ تہ گہر نہ خوش بوون ﴿وَأَوْعَلِ
سَفَرٍ﴾ یان لہ سہ فہر دا بوون ﴿أَوْجَاءَ أَحَدٍ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَايَةِ﴾ یان کہ سیکتان ہاتہ وہ لہ شونتی پتوینتی
سہرتا و کردن ﴿وَأَلْمَسُوا السَّيِّئَةَ﴾ یان جووت بوون (یابیستان بہرہ ک کدوت) لہ گہل خیزانہ کانتاندا
﴿فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً﴾ و ناوتان دہست نہ کدوت ﴿فَتَنَبَّهُوا صَبِيحًا طَيِّبًا﴾ تہ وہ تہ یہ موم بکہن بہ خولیکہ پاک
﴿فَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَذِّنْكُمْ بِهٖ﴾ جادہست بہینن بہ دم و چاوو دستہ کانتان دا بہو قوز و خولہ
پاکہ ﴿مَّا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ﴾ خوا نایہ و نیت ہیچ جوڑہ تہ نگہی و تارہ حہنیہ ک لہ سہرتان
دابنیت ﴿وَلَا يَكُنْ لِرِيْدٍ لِّعَلَّاهُمْ﴾ بہلکو لہ یہوی پاکتان بکاتہ وہ ﴿وَلَيْسَ بِشَيْءٍ عَلَيْكُمْ﴾ و چاکہ
و بہرہی خوی تہ و او بکات بہ سہرتانہ وہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بہلکو سو پاسی بکہن ﴿وَلَا تَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادہی چاکہ و فہزلی خوا بکہنہ وہ بہ سہرتانہ وہ ﴿وَمِنْ نِّعْمَةِ اللَّهِ وَآفَاقُكُمْ
بِهِ﴾ وہ تہ وہ پیمانہی کہ دایمہ زراندن پنی ﴿إِذَا قُضِيَ سَبْعُونَ لَيْلًا﴾ کاتیک کدوتان پستان
و گوئہر اہل بوین ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ لہ خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ يَذَاتُ الصُّدُورِ﴾ بہ راستی خوا چاک
ناگادارہ بہ وہی لہ سینگہ کاندایہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہی تہ وانہی باوہرتان ہتتاوہ ﴿كُونُوا أَقْرَبَ
لِلَّهِ﴾ زور بہرہ نکوپیکہی ہدست بہ تہ نجام دانی فہرمانہ کانی خوا ﴿سَلِّمُوا إِلَى الْقُسُوفِ﴾ شاہتی دہرین
بہ دادو راستی ﴿وَلَا تَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ﴾ بارق و کینہتان لہ دہستہ و کڑمہ لیک ہانتان نہ دا ﴿عَلَى
الْأَقْدَامِ﴾ لہ سہر تہ وہی راست نہرؤن و دادگہر نہین ﴿أَعِدُّوا لَهُمْ أَقْرَبَ إِلَٰهٍ قُوًى﴾ دادگہرین تہ وہ
نزیکترہ لہ ہاریز کاری و خوا بہرستی یہ وہ ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ وہ لہ خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾
پتگومان خوا ناگاہیہ بہ کردہ وہ کانتان ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ خوا بہ لپنی داوہ بہ وانہی ہر وایان ہتتاوہ
﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہ وہی چاکہ کانیان کردہ ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بویان ہدیہ لہ خوش بوون
﴿وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ و پاداشتیکی گہورہ ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه ئەوانەى پرواىان ئەهتتا ﴿وَمَكَدُوا بِأَيْمَانِهِمْ﴾ وه ئايەتەكانى ئىمەيان بەدرۆ دائەنا ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْحَجِيرِ﴾ ئەوانە ھاوېنى ئاگرى دۆزەخى ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى پرواتان هتتاوه ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ يادى چاكە و بەهرەى خوا بکەندوه بەسەرتانەوه ﴿إِذْ هُمْ قَوْمٌ﴾ كاتىك كۆمەلىك نيازىان كرد ﴿أَنْ يَتَسَوَّلُوا لَكُمْ أَمْثَلَكُمْ﴾ كەدەست درۆز بکەن بۆتان ﴿فَكَفَّ اللَّهُ عَنْكُمْ﴾ خواىش بەرگرى دەست درۆزى ئەوانى لىكردن ﴿وَأَسْأَلُوا اللَّهَ﴾ وه لەخوا بترسن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه با پرواداران هەرىشت بەخوا بپەستن ﴿وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ سۆتند بەخوا، بەراستى خوا پەيمانى بەهيزى وەرگرت لەنەوهى ئىسرائىل ﴿وَبَعَثْنَا فِيهِمْ﴾ و هەلمان بۆارد لەوان ﴿أَنْتُمْ عَشْرَتُنِي﴾ دوانزە چاودىر ﴿وَقَالَ اللَّهُ﴾ وه خوا فەرمووى ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ بىنگومان من لەگەلتانم ﴿لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ سۆتند بەخوا ئەگەر بەر وپىكى نوێز بەجى بهيتن ﴿وَزَكَاةً﴾ و زەكات بەدن ﴿وَأَقْرَضْتُمُ بُرْءً﴾ و باوەر بهيتن بە نىراوه كانم ﴿وَعَزَّزْتُكُمْ﴾ وه يارمەتياى بەدن و نىزىيان بگرن ﴿وَأَقْرَضْتُكُمْ﴾ وه قەرز بەدن بە (بەندەكانى) خوا و خىزبان پى بکەن ﴿قَرْضًا حَسَنًا﴾ بەقەرزدان و خىزىكى جوان و چاك ﴿لَا تُكْفِرُوا عَنْكُمْ قَسِيحَ كُفْرِكُمْ﴾ ئەوه بىنگومان گوناه و خرابە كاتتان نەسپەوه ﴿وَلَا تُدْرِكُكُمْ﴾ خەتەى وه ئەتان خەمە بەهەشتانىك ﴿تُخْرِجُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ كەروبارەكان دىن و دەچن بەزىرياندا ﴿فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ ئەمجا لەپاش ئەو مەرج و پەيمانه هەركەس لەئێوه پى پروا بىيت ﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ ئەوه بىنگومان پىنگاى راستى وون كردوه ﴿فَبِمَا نَقِضْتُمْ بَيْعْتُمْ﴾ ئەمجا بەهوى (پاش گەز بوونەوهو) هەلۆه شاندنەوهيان بۆ پەيمانه كەيان ﴿لَعَنَهُمُ﴾ نەفرەتمان لى كردن ﴿وَجَعَلْتُ قُلُوبَهُمْ قَبِيحَةً﴾ وه دلەكانيانمان گىرا بەدلنىكى رەق و ووشك ﴿وَحَرَبْتُ الْكِبَرَةَ﴾ وونە و فەرموودەى خوا لادەدەن ﴿عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ لە شوێنەكانى خوى ﴿وَلَسَوْا حَطَّاءٌ مَادُّكُمْ رُءُوسًا﴾ وه لەبىريان كرد بەشىكى زۆرلەوهى كەئامۆزگارى كرابوون پى ﴿وَلَا تَزَالُ﴾ پى كۆتايى و دواهاتن (بەردەوام) ﴿تَقْلُبُ عَلَى خَالَتِكَ قَيْسِيَّةً﴾ ئاگادار ئەبى بەسەر ناپاكي وكردەوهى ناپاكيانەوه (وبەردەوام خەرىكى فر و قىل وناپاكين) ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْهُمْ﴾ مەگەر كەمىك لەوان ئەبىت (كە ئەمە پىشەيان نى يە) ﴿فَأَغْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ﴾ جا ببورە لىيان و چاو بۆشى بکە ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ بەراستى خوا چاكە كەراتى خوش دەوێت ﴿۱۰۹﴾

﴿وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ **وہ لەوانەى کە دەیان ووت** ﴿إِنَّا نَصْرِي﴾ **ئیمە گاوری** ﴿أَحَدَنَا يَتَّقُهُمْ﴾
 بەلێن و بەیمانی بەهیزمان لێ وەرگرتن ﴿فَسُوا حَظًّا فَمَا أَكْثَرُوا بِهِ﴾ **بەلام بەشیکى گەرە**
لەوہى کە ناموزگارى کران پێى (لەسەر زمانى عیسی) لەبیران چوو ﴿فَأَعْرَضْنَا عَنْهُمْ الْغَدَاةَ
وَالْبَعْضَةَ﴾ بەھۆى ئەووە دوژمنایەتى و کینه بەریمان خستە نێوانیان ﴿إِلَّا يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ **تاروژى**
دوایی ﴿وَسَوْفَ يُنْصِفُهُمُ اللَّهُ﴾ **وہ لەمەودوا خوا ھەوالبان پێدەدات** ﴿بِمَا كَانُوا يَصْعُقُونَ﴾ **بەوہى**
کە دەیانکرد (لەجیھان دا) ﴿يَتَأَهَّلُ الْكِتَابُ﴾ **ئەى نامەدارەکان (ئەھلى کتاب)** ﴿فَدَجَّاهُ كَر
زَسُوت﴾ بىگومان نیرراومان ھاتووہ بۆ ئێوہ ﴿يَبَيِّنُ لَكُمْ﴾ **پروونى دەکاتوہ بۆتان** ﴿كَثِيرًا مِّمَّا
كُنْتُمْ تُخْفُونَ﴾ زۆرى ئەوہى کە ئێوہ دەتان شار دەوہ ﴿مِنَ الْكِتَابِ﴾ **لە کتیب (ى تەورات و**
ئینجیل) دا ﴿وَيَقُولُوا عَنْ كَثِيرٍ﴾ **وہ چاو پۆشى دەکات لەزۆریک لەوانە** ﴿فَدَجَّاهُ كَرَمٌ مِّنَ اللَّهِ﴾
بىگومان بۆتان ھاتووہ لەلایەن خواوہ ﴿تُورٌ وَمَكِثٌ مُّبِيتٌ﴾ **پرووناكى بەكى گەرەو نامە بەكى**
پروون کەرەوہ ﴿يَقْدِرُ بِهِ اللَّهُ مَنِ اشْتَرِىَ رِضْوَانَهُ﴾ **خوا پرنموونى کەسێكى پێ دەکات شوێن**
پەزنامەندى ئەو بکەوێت ﴿سُئِلَ السَّلَامُ﴾ **بۆرنگەکانى ئارامى و ئاشتى** ﴿وَيُخْرِجُهُم﴾ **وہ دەریان**
دەھێت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ **لەتاریكى یەکانى (پێ باوہ پەوہ) بۆ ناو پرووناكى (ئیمان و**
ئسلام) ﴿يَا أَيُّهَا﴾ **بە فەرمانى حقى** ﴿وَيَهْدِيهِمْ﴾ **وہ پرنموونیان دەکات** ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾
 بۆ رینگای راست ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ **سوێند بەخوا بەراستى پێ باوہ پروون ئەوانەى**
کە ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ **بەراستى خوا ھەر مەسیحى (عیسى) کوڤى مەریەمە**
﴿قُل﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلى ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ **ئەوہ کى دەتوانێت پێى ھیچ شتێک**
بگرت ﴿لَخَوَا﴾ **ئەگەر بێھوێت مەسیحى کوڤى مەریەم** ﴿إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ﴾
لەناو بیات ﴿وَأَمَّا وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ **ھەر وہا دابكى و ھەر چى کە سیش لە زەوى دا ھەبە**
﴿وَيَوْمَ يُهْلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وە ھەر بۆ خواپە خواوہن دارىتى ئاسمانەکان و زەوى و مولكى ئەون
﴿وَمَنْ فِيهَا﴾ و ھەر چى وا لە ئێواندا ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ **دروست ئەكاو دابئەھێنێت ھەر چى بێھوێت**
﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وە خوا بەسەر ھەموو شتێکدا بەتوانابە

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ﴾ جووله كه و گا ووره كان دهیان ووت ﴿عَلَىٰ بُنَىٰ اللَّهِ وَآبِئُوهُ﴾ ئیمه کوران و خوشه ویستانی خواين ﴿قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ﴾ بلى دهى بوجى سزاتان ده دات به هوى گونا به کائانه وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (تەخیر راست نى به) به لکو ئیوه موقوفین ﴿فَمَنْ خَلَقَ﴾ لهو موقوفانهى كه خوا دروستى كردون ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ خوش ئه ییت له هەر كهس به ویت ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ و سزای هەر كهس به دات كه به ویت ﴿وَاللَّهُ مُدَبِّرُ الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُهَا﴾ و هەر بۆ خواجه مولكى ئاسمانه كان و زهوى وه هەر چى واله نیاواندا ﴿وَأَنَّىٰ الْمَصِيرُ﴾ وه هەر بۆ لای ئه ویشه گه رانه وه ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ئه ی نامه داره كان ﴿قَدْ جَاءَكُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ بنگومان نیراوه كه مان هات بۆ ناوتان ﴿بِیَقِينٍ لَّكُمْ﴾ (به رنامه دى خوا) پروون ده كانه وه بۆتان ﴿عَلَىٰ فَرَقٍ مِّنَ الْأَرْسِلِ﴾ پاش ماوه به ك له ناردنى پیغه مهران ﴿أَن تَقُولُوا﴾ له بهر ئه وهى ئه لى ن: ﴿مَّا جَاءَنَا مِن بَيِّنَةٍ وَلَا نُنَیِّرُ﴾ نه هات بۆ لامان هیچ مژده دهر و ترسیته رتک ﴿قَدْ جَاءَكُمُ الْبَيِّنَاتُ وَالَّذِينَ﴾ ئه وه نا بنگومان مژده دهر و ترسیته رتان بۆ هاتوره ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به توانا و ده سلات داره به سهر هه موو شت كدا ﴿وَلَقَدْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ باسى ئه و كاته بکه كه موسا فرمودى به گه له كه ی ﴿يَقُولُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ ئه ی گه له كه م بیبرى چا كه و به هره ی خوا بکه نه وه به سه رتانه وه ﴿إِن جَعَلْنَا فِيكُمْ آيَاتٍ﴾ كاتیک كه پیغه مهرانى نیدا هه ل خستون ﴿وَجَعَلْنَاكُمْ قُلُوبًا﴾ وه چەندینى كردون به پادشا و مه لى ك ﴿وَمَا أَتَاكُم مِّن ذِكْرِ﴾ وه شتىكى پى به خشیوون كه نه ی به خشیووه به هیچ كهس ﴿مِّنَ الْعَالَمِينَ﴾ له جیهانیان ﴿يَنْقُورُ﴾ ئه ی گه له كه م ﴿أَدْعُوا إِلَىٰ الْأَرْضِ الْمَقْدَسَةِ﴾ بچه ناو ئه و خا كه پیرۆزه ی (باکراوه ته وه له بت په رستى كه مه به ست بى بیت المقدسه) ﴿إِنِّي كَتَبْتُ لَكُمْ﴾ كه خوا پریرارى داوه بۆتان ﴿وَلَا تَرْكَبُوا عَلَىٰ أَصَابِعِكُمْ﴾ وه پاشه و پاش و هرنه گه رینه وه له ئاینه كه تان ﴿فَتَقُولُوا خَيْرِينَ﴾ (ته گه ر بگه رینه وه) ئه وه به زیانبارى و ناو میدى ته گه رینه وه ﴿قَالُوا يَسُوسِي﴾ ووتیان ئه ی موسا ﴿إِن فِيهَا قَوْمًا لَّيَّابِينَ﴾ به راستى گه لى كى زور دارو سته مكار له و شاره دایه ﴿وَأَنَّا إِن تُلَاحِظُوا﴾ وه ئیمه هەر گیز ناچینه ناوى ﴿حَتَّىٰ تَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ تا نه وان لى ی دهر نه چن ﴿فَإِن تَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ ته مجا ته گه ر نه وان لى دهر چوون ﴿فَإِن كُنتُمْ﴾ ئه و كاته بنگومان ئیمه تى ته چن ﴿قَالَ تَحْلَلْنَ﴾ دوو پیاو ووتیان: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ عَاقَبْتُمْ﴾ له وانه ی له خوا ده ترسان ﴿أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهَا﴾ وه خوا چا كه ی ئیمانى رشت پرو به سه ریاندا ﴿أَدْعُوا أَصْغَرَهُمُ الْآيَاتِ﴾ بدهن به سه ریاندا له قاپى شاره وه بچه ژوره وه ﴿فَإِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾ جا ته گه ر چوونه ناویه وه ئه وه به راستى ئیوه زال ده بن به سه ریاندا ﴿وَعَلَىٰ اللَّهِ قُتُوبُكُمْ﴾ وه به ست هەر به خوا به ستن ﴿إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ ته گه ر ئیوه باوه ردارن ﴿

﴿قَالُوا كُفُّوا عَنْهُ﴾ ووتیان ئەى موسا ﴿إِنَّا لَنَدْخُلُهَا أُنْثَى﴾ بەرامى ئىمە ھەرگىز ناچىنە ناو ئەوشارە
 ﴿مَّا ذَا مَوَافِقَا﴾ تائەوان تىداين ﴿فَأَذْهَبَ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا﴾ كەواتە بىرۆ خۆت و پەرورەردگارت
 لەدربان جەنگ پكەن ﴿إِنَّا هَمَمْنَا فَفَعَلْنَا﴾ بىگومان ئىمە لىرە دانىشتووين ﴿قَالَ﴾ (موسا)
 ووتى ﴿رَبِّ إِنِّي لَا أَتَمْلِكُ﴾ ئەى پەرورەردگارىم بەرامى من خواوەنى هیچ كەسنىك نىم ﴿إِلَّا أَنْفُسِي﴾
 وئىچكە لەخۆم و براكەم نەبىت ﴿فَأَفَرَّقَ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ﴾ كەواتە جىيايى بخەرە نىوان
 ئىمەو ئەوگەلەى ﴿الْفَاسِقِينَ﴾ كە لەسنوورى خوا دەرچوون ﴿قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ﴾
 (خوا) فەرمووى بەرامى ئەو (خاكە پىرۆزەى بيت المقدس) قەدەغە كراوە لەسەربان ﴿أَرْجِعْ﴾
 سەئە ﴿مَّا هِيَ إِلَّا حُلٌّ سَالٍ﴾ بىبەورەى (بەسەر گەردانى دەخولیتەو بەسەر زەویدا ﴿فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ بۆيە خەم مەخۆ لەسەر ئەو گەلەى كەلە سنوورى خوا دەرچوون ﴿وَأَمَّا
 هَؤُلَاءِ﴾ (ئەى موحەمەد ﷺ) بخوێنەرەو بەسەرباندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا بِالْحَقِّ﴾ ھەوالى دوو
 كۆرەكەى ئادەم كە حەق و راستە ﴿إِذْ قَرَّبْنَا بِلْمَا﴾ كاتىك ھەردووکیان دوو جۆرە قوربانى بان كرد
 ﴿فَقَبِلَ مِنْ أَحَدِهِمَا﴾ ئەمجا لەیە كىکیان وەرگىرا ﴿وَلَمْ يَقْبَلْ مِنَ الْآخَرِ﴾ وە لەوى تریان وەرەگىرا
 ﴿قَالَ لَا تَسْتَنِدُوا﴾ (ئەوەیان لى گىرا نەكرا) ووتى بىگومان دەبى ھەر بىكۆرم ﴿قَالَ لَسْتُ بِقَبِلَ لَكُمْ مِنَ
 الْفَاسِقِينَ﴾ ئەویش ووتى خوا (قوربانى) تەنھا لەپاریزكاران و لەخواترسان گىرا دەكات ﴿لَنْ
 يَرْبُحَ بِلْمَا﴾ سۆیند بەخوا ئەگەر تۆ دەستم بۆ درێژكەى ﴿يَتَقَلَّبُ﴾ بۆ ئەوەى بىكۆرى
 ﴿مَّا أَتَى بِسِلْطٍ يَدِي إِلَيْكَ لَا تَقْبَلُ﴾ من دەست درێژ ناكەم بۆ تۆ بۆ ئەوەى بىكۆرم ﴿إِنْ أَخَافُ اللَّهَ﴾
 بەرامى من لەخوا ئەترسم ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ كە پەرورەردگارى ھەموو جىھانیانە ﴿إِنِّي أُرِيدُ﴾
 بەرامى من دەمەوێت ﴿أَنْ تَوَلَّيْنِي وَأَتَمَّكَ﴾ كە تۆ بگەریتەو (بۆلاى خوا) بەگونامى من و
 خۆیشتەو ﴿فَتَكُونُ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ ئەوسا تۆ لەھاوەلانى دۆزەخ دەبیت ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾
 ھەر ئەوەش پاداشتى سەتم كارانە ﴿فَقَطَّعْتَ لَهُ نَفْسَهُ﴾ ئەمجا دەرونى (ئەو تاوا تبارە) ھانى دا
 ﴿فَقَتَلَهُ﴾ بۆ كوشنى براكەى ﴿فَقَتَلَهُ﴾ وە كوشنى ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ بەھۆى یەوە چووە ریزی
 زیان باران و خەسارومەندان ﴿فَعَفَا اللَّهُ عَنْهَا﴾ پاشان خوا قەلە رەشكى نارد ﴿بِحَبَشٍ فِي الْأَرْضِ﴾
 لەزەویدا چالى ھەلئە كەند (بۆ قەلە رەشكى مردارەوە بوو) ﴿لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُؤَرِّثُ سَوَاءَ الْحَيَةِ﴾ بۆ ئەوەى
 نیشانى بدات كەچۆن لەشى براكەى بشارتەوە ﴿قَالَ تَوَلَّيْنِي﴾ ووتى ئای داخى سەختم و تیاچوون
 بۆ من ﴿لَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغَرَابِ﴾ بۆ من دەستە پاچە بووم لەوەى وەك ئەم قەلە رەشەبم؟
 ﴿فَأَوْرَثِي سَوَاءَ لِي﴾ تائەرم و عەورەتى براكەم بشارمەوە ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ ئەوسا چووە ریزی
 بەشیمان بوائەوە ﴿

﴿مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ﴾ ھەر لەبەر ئەو (ی کە لەو داستانەدا پاسکرا) ﴿كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بئویستمان کرد لەسەر ئەو ی ئیسرائیل ﴿أَنَّهُ﴾ کە ییڭومان بربار ئەمەیه ﴿مَنْ قَتَلَ نَفْسًا﴾ ئەو ی تەنبا کە سیک بکوژیت ﴿بَعَثْنَا نَفْسًا﴾ لەتۆلە ی کە سیک کۆژاودا نەبیت ﴿أَوْ قَاتِلِ الْأَرْضَ﴾ یان تۆلە ی خرابە کاری و ئازاوە بنێتەو لەسەر زەوی دا ﴿فَإِنَّكَ أَتَقَاتِلِ النَّاسَ جَمِيعًا﴾ ئەو وەك ئەو وایە ھەموو خەلکی کوشیتیت ﴿وَمَنْ لَّحِقَهَا﴾ ئەو ش بئ تاوانیک رزگار کات لە کۆژران ﴿فَإِنَّكَ أَتَقَاتِلِ النَّاسَ جَمِيعًا﴾ ئەو وەك ئەو وایە ھەموو ئادەمی رزگار کردیت و زیندووی کردبەوہ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نُوحٌ بِآيَاتِنَا﴾ سوتند بەخوا ییڭومان، پتەمبەرە کانمان ھاتن بۆلایان بەبەلگە پرووہ کەنەوہ ﴿ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَٰلِكَ﴾ کەچی لەپاش ئەوہ زۆرینک لەوانە ﴿فِي الْأَرْضِ أَلْمَسِيحُوتُ﴾ زیادە پرویان کرد لەزەویدا ﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ﴾ بەراستی تۆلە ی ئەوانە ی ﴿يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرُسُلَهُ﴾ کە جەنگ و دوژمنابەتی ئەکەن لەگەڵ خوا و پتەمبەرە کە ی دا ﴿وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ وە ھەول ئەدەن لەزەویدا خرابە بلاویکەنەوہ ﴿أَنْ يُّقَاتِلُوا﴾ (ئەوہ تۆلە یان) ئەوہ یە بکوژرین ﴿أَوْ يَصَلُّوا﴾ یا ھەلبواسرین بەدارا ﴿أَوْ يُقَطِّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ﴾ یان دەست و قاچیان ببردیت ﴿مِنْ جَنْبٍ﴾ بەپتەموانەوہ (راست و چەپ) ﴿أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ﴾ یان دوور بخربنەوہ لەوولات ﴿ذَٰلِكَ لَهُمْ جَزَاؤُ فِي الدُّنْيَا﴾ ئەمە زەبونی و ئابرو بردنیانە لە جیھاندا ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ ئە دوارقۆزیشدا بۆیان ھەبە ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایە کی گەورە ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾ بێجگە لەوانە ی تەوبە یان کردووە ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْرَأُ هَٰذِهِ﴾ لەپیش ئەو ی دەسلەتتان بیت بەسەریاندا ﴿فَاعْلَمُوا﴾ تا بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ کە بەراستی خوالی بوردە ی مېھرەبانە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانە ی پرواتان ھێناوہ ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ لەخوا بترسن ﴿وَاتَّبِعُوا آيَةَ الْوَسِيلَةِ﴾ بگەرین بەدوای ھەموو ھۆکاریکدا کە نزیکتان بخاتەوہ لەخوا ﴿وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ﴾ وەتی بکوژن و خەبات بکەن لەرێگە ی خوادا ﴿لَعَلَّكُمْ تَقْلِحُونَ﴾ بەئومیدی رزگار بوئان ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بەراستی ئەوانە ی کە لەجیھاندا بئ پروا بوون ﴿ثَوَانٌ لَهُمْ﴾ ئەگەر بێنە خواوەنی ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ ھەرچی لەزەویدا ھەمووی ﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ ئەو ھندە ی تریشی لەگەڵ بیت ﴿يُفْتَدُوا بِمِثْلِ هَٰذَا ثَوْبٍ رَّجِيحَةٍ﴾ بۆ ئەو ی خۆیان ی بکرنەوہ و رزگار کەن لەسزای پۆزی دوایی و بێبەخشن بۆ رزگار بوونیان ﴿مَتَّقِينَ لَهُ﴾ لئ یان وەرناگیریت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وە بۆیان ھەبە سزایە کی بە ئازار ﴿

﴿يُرِيدُونَ أَن يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ﴾ دەیانە ویت لە ئاگری دۆزەخ بێنە دەرهوه ﴿وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا﴾ به لام هەر گیز دەرچوونیان لە (ئاگری دۆزەخ) نی یە ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای بەر دەوامیان بۆ هەبە ﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ﴾ پیاو و ئافرەتى دز ﴿فَأَقْطَعُوا آيَدَيْهِمَا﴾ دەستیان بپرن ﴿بِجَزَاءِ مَا كَسَبَا﴾ لە تۆلەى ئەو دزیەى کردیانە ﴿لَا كَلِمَةَ لَئِنْ﴾ ئەمە تۆلە و ئەمەى کردنیکە لە لایەن خواوە ﴿وَلِلَّهِ عِزٌّ حَكِيمٌ﴾ وە خوا بالا دەستی کار دروستە ﴿فَمَنْ قَاتَلَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ جا هەر کەس تۆبەى کرد لە پاش سەتەمە کەى (دزیە کەى) ﴿وَأَصْحَابُ﴾ وە کردەوهى چاکى کردو باش بوو ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ﴾ ئەو بێگومان خواتۆبە کەى لى وەر دەگریت ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بەراستى خوا لێوردەى مێهرەبانە ﴿الرَّحْمَنُ﴾ ئایا ئەت زانیو ﴿إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ﴾ کە هەر یۆ خوا یە خواوە نبتى ئاسمانەکان و ﴿وَالْأَرْضِ﴾ زەوى ﴿يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ﴾ سزای هەر کەسێک دەدات کە بیه ویت ﴿وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ﴾ وە ئەبورویت لە هەر کەس خۆى بیه ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وە خوا بە سەر هەموو شتێکدا بە توانا و دەسەلاتدارە ﴿يَتْلَاهَا الرُّسُلُ﴾ ئەى بێنە مەر ﴿لَا يَخْرُجُ﴾ خەم بارت ئەکات ﴿الَّذِينَ يُكْفَرُونَ فِي الْكُفْرِ﴾ ئەوانەى کە پێشبر کى دەکەن لە بى پروایى دا ﴿مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَنفُسِهِمْ﴾ ئەوانەى بە دەم ئەلێن پر ومان هێناوہ ﴿وَلَهُ تَوْبَتُهُمْ﴾ کە چى دلە کانیان پر وای ئەهێناوہ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ خَادُوا﴾ هەر وە ها لە وانەش کە جوو لە کەن ﴿سَمْعُونَ﴾ بە کذب زۆر گوى قولاخەن بۆ درۆ ﴿سَمِعُوا بِقَوْلِهِ الْخَيْرِ﴾ زۆر گوى لە مشتى دەستەبە کى سرن ﴿لَبِئْسَ أَتُوكَ﴾ کە ئەهاتون بۆ لای تو ﴿يَخْرُجُونَ الْحَكِيمِ﴾ و وە کانى (تەورات) دەگۆرن ﴿مِن بَعْدِ تَوَاضَعِهِ﴾ لە پاش ئەوەى خوا لە شونى خۆى دایناون ﴿يَقُولُونَ إِنَّ لَوْيِسَةَ هَذَا﴾ ئەلێن ئەگەر ئەمە (ی ئیمە) تان پى گوترا (لە لایەن موحەممەد ﷺ) ﴿فَخَذُوهُ﴾ ئەو وەرى گرن ﴿وَقَاتِلُوا نُؤُودَ﴾ ئەگەر لە ئەمە (ی ئیمە) تان پى ئەگوترا ﴿فَأَخَذُوا﴾ ئەمە خۆتان پیاڕێزن ﴿وَمَن يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ﴾ وە هەر کەسێک خوا بیه وى کافرو گومراى بکات ﴿فَلَن تَحِيكَ لَهُ﴾ مەن ئەو شەیتان ئەو وە تو لە بەرامبەر خوادا هێچت پى ناکریت بۆى ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانە کە سانیکن ﴿لَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُظْهِرَهُمْ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا ئەبویستووہ دلە کانیان پاک بکاتەوہ ﴿لَهُمْ فِي الدِّينِ لِحْزَى﴾ لە دو نبادا سەر شور دەبن ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ وە لە پرۆزى دوايشدا بۆیان هەبە ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایە کى زۆر گەورە ﴿۝﴾

﴿سَمِعْتُمُ النَّذْرَ﴾ ئەو (جوولەكانە) زۆر گوى قولاخى درۆن (هەمىشە گوى ھەلدەخەن بۇ درۆ) ﴿أَحْكُمْتُمُ شَيْئًا﴾ مالى حەرام زۆر دەخۆن ﴿إِنْ جَاءَكُمْ﴾ جا ئەگەر ئەوانە ھاتىن بۆلات ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُم﴾ ئەو (بەوىستى خۆت) بېرىار بىدە لە نىوانىياندا ﴿وَأَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ بىان وازىيان لى بەيتە ﴿وَإِنْ تَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ خۆ ئەگەر وازىيان لى بەيتى ﴿فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ شَيْئًا﴾ ئەو ھىچ زىيانىكت پى ناگەيەنن ﴿وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ﴾ وە ئەگەر بېرىارت دا لەنىوانىياندا ئەوا بە دادوهرى بېرىار بىدە ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ چونكە بەپراستى خوا دادگەرانى خوش دەوئىت ﴿وَصَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ﴾ وە ئەوانە چۆن تۆدەكەن بەدادوهر ﴿وَعِنْدَهُ الْوَزْنُ﴾ لەكاتىكداتە وراتىيان لاىە ﴿فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ﴾ كە حوكم و بېرىارى خواى تىايە ﴿ثُمَّ يُنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ ئەمجا لەپاش ئەو (ى كە كردىشيان بەدادوهر) رۆو وەر دەگىرن ﴿وَمَا أَوْلَىٰ لَهُ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ بىنگومان ئەوانە بېروادار نىن ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا الْقُرْآنَ﴾ بىنگومان ئىمە تەوراتمان ناردە خوارەوہ ﴿فِيهَا هُدًى وَنُورٌ﴾ كەرىتموونى و رۆوناكى تىدا بوو ﴿يُخَوِّضُ فِيهَا الْيَتِيمَ الْأَتِيمَ﴾ ئەو پىتقەمبەرە حوكمىيان پى دەكرد ﴿أَسْمُوا﴾ كەموسلمان و ملكەچ بوون ﴿لِلَّذِينَ هَادُوا﴾ بۇ ئەوانەى كە جوولەكە بوون ﴿وَالزَّالِمُونَ وَالْأَخْبَارُ﴾ ھەر وەھا زانا خوا ناسەكان و زانا شەرع زانەكان (حوكمىيان پى دەكرد) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بەھوى ئەو (ى فەرمانى بارىزگارى كىتىي خوا (تەورات)يان پى كرا بوو (لەلايەن پىتقەمبەرە كانىيانەوہ) ﴿وَصَلُّوا عَلَيْهِ شَهَادَةً﴾ وەشاپەتیش بوون لەسەرى ﴿وَلَا تَحْسَبُوا النَّاسَ﴾ كەواتە ئەى (زانايانى جوولەكە) لەخەلكى مەترسن ﴿وَالْحَسَنَ﴾ بەلكو تەنھا لەمن بترسن ﴿وَلَا تَقْرَأُوا بَيِّنَاتٍ﴾ بەلگەو فەرمانەكانى من مەگۆرەئەوہ (مەفرۇشن) ﴿ثُمَّ قِيلَ﴾ بە ترخىكى كەم ﴿وَمَنْ لَّمْ يُخَافْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ وە ھەر كەس حوكم نەكات بەو بېرىارەئەى كەخوا ناردوویەتە خوارەوہ ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ ئا ئەوانە پى باوهرن و موسلمان نىن ﴿وَصَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ﴾ لەتەوراتدا نوسىمان (بېوىستمان كرد) لەسەريان ﴿إِنَّ النَّفْسَ النَّفِيسَ﴾ كەبىنگومان ھەر كەسىك بەدەستى ئەنقەست كەسىك بكوژىت ئەكوژىتەوہ لە بەرامبەرىدا ﴿وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ﴾ وە چاو لەبرى چاو ﴿وَالْأَنفَ بِالْأَنفِ﴾ وە لووت لەبرى لووت ﴿وَالْأَذْنَ بِالْأَذَنِ﴾ وە گوینچكە لەبرى گوینچكە ﴿وَالْيَدَ بِالْيَدِ﴾ وە ددان لەبرى ددان ﴿وَالْخُرُوجَ بِالصَّخْرِ﴾ وەزامەكانىش تۆلەبىان زامدار كردنى دەست درىزى كەرەنە ﴿فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارٌ لَهُ﴾ جا ھەر كەس لەتۆلە سەندن خوش بىت ئەو ئەبىتە ھوى سىرپىنەوہى گوناھى ﴿وَمَنْ لَّمْ يُخَافْكُمْ﴾ وە ھەر كەسىك حوكم نەكات ﴿بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بەوہى كەخودا ناردوویەتە خوارەوہ ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ ئەوا ھەر ئەو كەسانە ستم كارى ئەواون ﴿۝﴾

﴿وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آلِهِمْ﴾ نه مجابه دواى پیغه مبرانى (جو وله که دا) ره وانه مان کرد ﴿يَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ عیسیای کورې مەریەم ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ باوهرې هه به به و نه و ته و راته ی که له پیش خویده وه هاتو وه و (راستی دهرده خات و باوهرې پنبه تی) ﴿وَأَنزَلْنَاهُ فِي هُدًى وَتُورًا﴾ وه ئینجیل مان پی به خشى که پرنمونی و پروناکی تئدابه ﴿وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ وه نه و ته و راته به راست ده زانیت که له پیش نه وه وه هاتو وه ﴿وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وه پرنمونی و ناموزگاری به یو پاریزکاران وله خوا ترسان ﴿وَلِيُخْذَكُمُ الْعِلْمَ الْإِجْمَاعِي﴾ ده با به پره وانی ئینجیل حوکم بکه ن ﴿يَمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ﴾ به وه ی که خوا ناردوویه تیه خواره وه تیایدا ﴿وَمَن لَّمْ يَخُصَّكُمْ يَمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ وه هدر که س حوکم نه کات به وه ی که خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ نا نه وانه به ته و اوی یاخین و لده فرمانی خوا دهر چوون ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ وه نه م فورانه مان ناره خواره وه بو تو به حق و راستی ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ﴾ و کتبه کانی پیش خوی به راست ده زانی و پشویان لی ده کات (پیش ده ست تیختن و گزربیان له لایه ن جو له که و گا وره کانه وه) ﴿وَمُهِيمًا عَلَيْهِمْ﴾ و جاودیربانه ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ که واته حوکم و بریاریده له نا و نامه داره کاندای به وه ی خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمْ﴾ وه شوین هه و او هه وه سی نه و ان مه که وه ﴿عَمَّا نَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ﴾ لانه ده ی له و حوکم و بریاره هق و راسته ی که بو ت هاتو وه ﴿لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ﴾ دامان نا وه بو هر ئوممه تیک له ئیوه ﴿شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا﴾ شهریه ت و رینگه به کی پروون ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ وه نه گهر خوا بیوستایه ئیوه ی نه کرد به به ک ئوممه ت و کومهل ﴿وَلَكِن يَّبْتَغِيكُمْ﴾ به لام (نه یکردوون) بو نه وه ی تاقیتان بکاته وه ﴿فِي مَاءٍ شَاكِرًا﴾ له و شهریه ت و یاسایانه ی که پی به خشوون ﴿فَأَسْمِقُوا الْخَيْلَ﴾ که واته پیش برکی بکه ن بو نه و شتانه ی که چاکن ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ گهرانه وه تان هر بو لای خوا به گشتی ﴿وَنَسَبُكُمْ﴾ نه مجا هه و التان پنده دا ﴿يَمَا أَكَلْتُمْ فِيهِ تَحْتِلُونَ﴾ به وه ی که له جبهاندا جیا وازبوون تیایدا ﴿وَأَن آخُذَكُمْ بِنَتْمِهِمْ﴾ وه (فرمانمان پی کردیت) که حوکم بکه له ئیواناندا ﴿يَمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ به وه ی که خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمْ﴾ و شوین جهزو ناره زویان نه که ویت ﴿وَأَخَذَ زَهْرَانِ يَفْتِنُونَ﴾ وه ووریا به لیان له وه ی بت تراژین ﴿عَرَبًا بَعْضُ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾ له هه ندیک له وه ی خوا ناردوویه تیه خواره وه بو ت ﴿فَإِن تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر نه وانه رویان وهر گیتراو سه رپیچی یان کرد ﴿فَأَعْلَوْا تَأْثِيرَهُمُ﴾ نه وه بزانه و دلنیا به خواه به ویت ﴿أَن لَّيْسَ بِيَمِينِهِمْ ذُنُوبُهُمْ﴾ به هزی هه ندیک له تا وانه کانیا نه وه سزبان بدات و تووشی زیانبان بکات ﴿وَأَن كَيْفَ مَنَ النَّاسُ لِيُفْسِدُونَ﴾ ییگومان زور له ناده می به کان سه رکه شن و له سنووری خوا دهر چوون ﴿لَا تَحْكُمُ الْخَيْلُ بِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ تایا نه و ان داوای حوکمی نه فامی ده که ن؟ ﴿وَمَن لَّمْ يَخُصَّكُمُ اللَّهُ فَكُلًّا﴾ تایا کی حوکم و بریاری له هی خوا جوان و چاکتره؟ ﴿لَقَوْمٍ يُفْسِدُونَ﴾ بو که سائیک که پروای نه و اویان هه به

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي ئەوانەي باوەرتان هێناوە ﴿لَا تَحْجِدُوا أَهْلِيكُمْ وَتَنْصَرُوا إِلَيْهِ﴾ جوولە کەم و گاورور مە کەن بە پشتیوان و خوشەویستی خۆتان ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ ئەوانە هەندێکیان دۆستی یە کترن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَعَلَيْكُمْ﴾ ئەوەتان ئەوان بکات بە پشتیوان و دۆستی خوی ﴿فَاللَّهُ يَنْهَكُمْ﴾ ئەوە بە راستی ئەو کەسە ئەوانە ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بێگومان خوا ڕێنموونی گەلی سەتەمکاران ناکات ﴿فَرَىٰ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ قُرْبَىٰ﴾ بۆسە ئەبێنی ئەوانەي دلیان ئەخوشی (دوو ڕوویی) تیاپە ﴿يَسْتَرْحُونَ فِيهِمْ﴾ پێش برکێ ئە کەن ئەدۆستایەتی ئەو (جوولە کەم و گاورور) ئەدا ﴿يَقُولُونَ نَحْنُ﴾ ئەلێن ئەترسین ﴿أَنْ تُصِيبَ أَهْلُكُمْ﴾ کە بە سەر هاتی ناخوشی ڕۆژگار دوو چارمان بێت ﴿فَعَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنَّكُمْ﴾ دەي نزیکە خوا سەر کەوتن و زال کردنی تەواو بتریت (بۆ پێغەمبەر ﷺ) ﴿وَأَنْفَرُوا مِنْهُمْ﴾ یان لە لایەن خۆیەو کە کارێکی تر بکات ﴿فَلْيُخَوِّلُوا مَا اسْتَرَوْا﴾ بە هۆی ئەو و وایان لێدیت لەو ی بە نهانیان کردبوو ﴿فَالْفَيْسُخَرُ لَكُمْ﴾ لە دەروونی خۆیاندا پەشیمان دەبنەو ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو سا ئەوانەي بر وایان هێناوە دەلێن ﴿أَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تیا ئەو کەسانە ئەوانە کە سویتدیان بە خوا ئەخوارد ﴿خَفَّذُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ بەتوندترین سویتدیان ﴿فَاللَّهُ لَمَعَكُمْ﴾ کە بە راستی ئەوان لە گەلێانن ﴿حَبِطَتْ أَشْجَارُهُمْ﴾ کردەو کانیان پوچەل بوو یەوە ﴿وَأَسْبَحُوا حَسِيرِينَ﴾ بە هۆی ئەو و زەرەرمەند و پەنجە ڕۆبوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي ئەوانەي کە باوەرتان هێناوە ﴿مَنْ يَرْزُقْكُمْ مِنْ رَبِّهِ﴾ هەر کەس لە ئێسەو هەلگەریتەو لە ئایە کەي ﴿فَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ﴾ ئەو بە زوویی خوا لە باتی ئەوان گەل و کۆمەلێکی تر ئەهینیت ﴿يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ﴾ خوا ئەوانی خوش ئەوێت و ئەوانیش خویان خوش ئەوێت ﴿أُولَٰئِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بە سۆزو بە زەبیب بە راقبەر بر واداران ﴿أَعَزُّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ بە هیز و توند بە راقبەر بێ بر وایان ﴿يُحِبُّهُمْ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تێ کۆشان دە کەن لە ڕێی خوادا ﴿وَلَا يَخَافُونَ وُتَّةَ لَا يَمُرُّ﴾ و ناترسن لە سەر زەنشتی سەر زەنشت کاران ﴿ذَٰلِكَ قَطْلُ اللَّهِ﴾ ئەو ی باسکرا چاکەو بە هەری خواپە ﴿يُؤْتِيهِمْ مِنْ يَشَاءُ﴾ ئەبەخشیت بە هەر کەس کە خۆی بیدوێت ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ وەخوا دەستەلات فراوانی زاناپە ﴿إِنَّمَا أَوْكُرَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ بێگومان دۆست و یار مەنی دەری ئێو تەنها خواو پێغەمبەرە کەبی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بر وادارانن ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ ئەوانەي کە بە ڕێک و پێکی نوێژە کانیان بە جێ ئەهینن ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زە کات ئەدەن ﴿وَهُمْ رَکْعُونَ﴾ بەردەوام مل کە چن بۆ قەرمانی خوا ﴿وَمَنْ يَقُولُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ وە هەر کەس خواو پێغەمبەر و ئیمانداران بکات بە پشتیوانی خوی ﴿إِنَّ جَزَاءَ اللَّهِ هُمُ الْقَاتِلُونَ﴾ ئەو بێگومان هەر کۆمەلێ خودا زال و سەر کەوتوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي کەسانێک کە بر و اتان هێناوە ﴿لَا تَحْجِدُوا الَّذِينَ آمَنُوا بِكُمْ﴾ دامەنێن ئەوانەي کە ئایە کەي ئێو دادەنێن (بەشتیکی) ﴿هُوَ أَوْلَىٰ﴾ گالێو لاقرتی بێکراو ﴿مَنْ لَّيِّنَ أَوْوَا الْكُفْرَ﴾ ئەوانەي نامەیان بێ بەخشراوە ﴿مَنْ قِيلَ لَهُمْ﴾ لە پێش ئێو دا ﴿وَالْكَفَرُ﴾ وە لەبێ بر واکانیش ﴿وَالَّذِينَ﴾ (دایان مەنێن) بەدۆست و خوشەویستی خۆتان ﴿وَاللَّهُ وَاللَّهُ﴾ وە لە خوا بترسین ﴿إِنْ كُفَرْتُمْ تَمُنِينَ﴾ ئەگەر ئێو بر وادارن ﴿

﴿وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتَامَى﴾ كاتىڭ ئىتوھ بانگ دەدەن بۇ نويۇز ﴿أَتَقْرَبُوا مَالَهُمْ﴾ ئەو (دور پروانە) گالئەو لاقرنى پىنى ئەكەن ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾ ئەمەش بەھۇى ئەو ەو ەسە كەئەوان گەلىكى تەقام و نەزانى ﴿قُلْ هَلْ أَمْرٌ أَلَيْسَ﴾ بلىنى ئەى نامە دارەكان ﴿هَلْ تَقِيمُونَ مِنَّا﴾ ئابا ھېچ پەخنەو پەقەتئان ھەبە لەئىمە ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ بِاللَّهِ﴾ بېتچگە لەو ەى كەبر و امان ھىتاو ە بەخو ە ﴿وَمَا أَنزَلْنَاهُ﴾ و ە بەو قورئانەى ھىتاو ە خوارو ە بۇمان ﴿وَمَا أَنزَلْنَاهُ مِن قَبْلُ﴾ و ە بەو ەى لەمە و پىش ھىتاو ە خوارو ە ﴿وَلَا نَعْلَمُ قَسْمًا﴾ بېنگومان زۆر بەتان سەر كەش و لەستور دەر چوون ﴿قُلْ هَلْ أَمْرٌ﴾ (ئەى موخەمەد ﷺ) بلىنى ئابا ھە والتان بەدەمى ﴿يَسْتَعِزُّونَ بِاللَّهِ عِنْدَ اللَّهِ﴾ كى شىوین و پاداشتى خراپتە لای خوا لەو ە ﴿مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ ئەو ە كەسنىكە خوا نەفرەنى لىنى كەردىت ﴿وَعَصَيْتَ عَلَيْهِ﴾ و خەشمى لىگرتىت ﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ الْفِرَّةَ وَالْحَنَازِيرَ﴾ و ە ھەندىكى لىنى كەردىن بەمەيموون و بەراز ﴿وَعَبَدُوا الشُّعُوبَ﴾ و ە پىت و تاغوتى پەرسىتت ﴿أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا﴾ ئەوانەى باسگران خراپترىن شىوینان ھەبە ﴿وَأَضَلُّ أُمَّةً سَبَّحُتْ﴾ و گومرتىن كەسەن لەرنگاى راست ﴿وَأَلْبَسُوا ثِيَابًا﴾ و ە كاتىڭ دىن بۇ لاتان دەللىن بر و امان ھىتاو ە ﴿وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ﴾ سويندىن بېنگومان بەبى برواىى يەو ە ھاتوون ﴿وَلَمْ يَخْرُجُوا مِنْهُ﴾ و ە بېنگومان ھەر بەبى بروايشەو ە دەر چوون ﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بَغْضًا لِّكَافِرِينَ﴾ و ە خوا زۆر چاك دەزانى بەو ەى كە دەبان شار دەو ە ﴿وَنَرَى كَيْدَهُمْ﴾ و ە ھەبىنى زۆرىڭ لەوانە ﴿يَسْتَعِزُّونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ پىشېر كى ئەكەن لە گوناھو دەست درىزى كەردن ﴿وَأَكْبَهُمُ الشُّعْبَ﴾ و ە ھەرام خوار دىندا (و ە بەرئىل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بېنگومان ئەو ەى كە دەبان كەرد زۆر بەدو خراپ بوو ﴿وَلَا يَتَقَرَّبُ إِلَيْهِمُ الرَّحْمَنُ﴾ و ە (الْحَيَّازَ) ئەو ە بۇجى بەر گرېبان نە كەردن خوا پەرسىت و زانا كانىيان ﴿عَنْ قَوْلِهِمْ إِنَّا﴾ لە گوشتارى گوناھيان و ﴿وَأَكْبَهُمُ الشُّعْبَ﴾ لە ھەرام خوار دىنان (و ە بەرئىل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بەراستى شتىكى بەدبوو ئەو ەى دەبان كەرد ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ﴾ جوولە كەكان و وتيان ﴿يَدُ اللَّهِ مَقْبُولَةٌ﴾ خوا دەستى بەستراو ە (پاكى بۇخودا) ﴿عَلَّتْ يَدِيهِ﴾ ياخو ە ەوان خۇيان چىڭ قوچراو و دەست بەستراوین ﴿وَلَجُّوا بِمَا ءَالُوا﴾ و ە نەفرىنېان لىكرا بەھۇى ئەو ەى كە و وتيان ﴿قُلْ يَدَايَ مَبْسُوطَتَانِ﴾ (نەخېر وانى يە) بەلكو ھەردو دەستى خودا ھەمىشە كراو ەبە (لەم ئايەتەدا جىگىر كەردن و باسكەردنى سىغەتى دەست بۇ خودا ھاتو ە ئىمە باو ەرمان پىنەتى بەبى لىچواندن و شىو ە كەى نازانېن و تەنھا خودا دەپزانىت) ﴿يَفْقَهُ كَيْفَ يَسْأَلُ﴾ چۆنى بېھوئىت دەبەخشىت ﴿وَلَمْ يَزِدْهُمْ كَيْدًا مِنْهُمْ﴾ و ەسوئند بەخو ە زىاد دەكات بۇ زۆر لەوان (بۇ زاناو سەرۆكە كانىيان) ﴿مَا أَنزَلْنَاهُ مِن قَبْلُ﴾ ئەو قورئانەى ھىتاو ە خوارو ە بۇ ئۆلەلەيەن پەرو ەردگار تەو ە ﴿طَلَبَتْ وَكَفَرَتْ﴾ سەر كەشى و پىنى بر و اى (زىاد ئەكات بۇيان) ﴿وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ﴾ و ە خستومانە تە ئىوانيان ﴿الْعُدْوَةَ وَالْبَغْضَاءَ﴾ دوژمناپەتى و كېنەو پەقەبەرى ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ ناروژى دواىى ﴿كَلَّمَ اللَّهُ نَارًا بِالْحَرْبِ﴾ ھەر جارنك ئاگرىكىيان ھەلگىر ساندېت بۇ ئازاو ە نانەو ەو جەنگى ﴿أَلْقَاهَا اللَّهُ﴾ خوا ەو ئاگرەى كوراندو تەو ە ﴿وَتَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ و ە تىڭو ەشان ئەكەن لە زەو ەى دا بۇ خراپەو تىڭدان ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ خواش خراپە كارانى خوش ناوئىت ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ أَتَوْا﴾ خوفہ گہر بہ راستی نامہ دارہ کان (نہ ہلی کتاب لہ گاور و جولہ کہ کان)
 بروایان بہتایہ ﴿وَأَتَوْا﴾ و خویان بہ راستایہ و پاریز کار ولہ خوا ترس یونایہ ﴿لَا تَخْشَوْنَ غَثًّا﴾
 سہتایہم ﴿بِئْسَ الْيَوْمَانِ﴾ گوناہو خراہہ کانیانمان دہسری بہوہ لیان ﴿وَلَا تَخْشَوْنَ غَثًّا﴾ تہوہ
 دہمانخستہ ناو بہ ہشتانی ہر ناز و نیمعت ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ﴾ وہ بنگومان نہ گہر نہو
 نامہ دارانہ تہورات و ٹینجیلیان کار ہن بگردایہ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ﴾ ہدروہا نہو قورٹانہی کہ ہینراوہ تہ
 خواروہ ہویان ﴿فَمِنْ رَبِّهِمْ﴾ لہ لایہن ہدروہر دگاریانہوہ ﴿لَا كُفْرًا مِنْ قَوْمِهِ﴾ بنگومان ہوزی یان
 دہخوار دلہ لای سہرویانہوہ (لہ ٹاسمانہوہ) ﴿وَمَنْ خَفِيَ إِلَيْهِمْ﴾ وہ لہ ژیر پینانہوہ (لہ زہوی بہوہ)
 ﴿فَبِهِمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ﴾ تیان دایہ دہستہ و کومہ لیکہ رنک و ہنک ﴿وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ﴾ بہ لام زورنک لہوان
 ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ تہوہی دہیکہن زور بہدو خراہہ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ﴾ تہی پینغمہر ہر ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾
 ﴿إِنَّكَ﴾ رایگہ نہ (بہ خہ لک) تہوہی ہینراوہ تہ خواروہ ہوت ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ لہ لایہن ہدروہر دگارتہوہ
 ﴿وَأَنْ تَفْعَلَ﴾ وہ نہ گہر وانہ کہی ﴿فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ﴾ تہوہ راسپیر بہ کہی خوات رانہ گہ یاندوہو
 بہ جیت نہ ہیناوہ ﴿وَاللَّهُ يَتَعَفَّىٰ مِنَ النَّاسِ﴾ وہ خواتوہ پاریزیت لہ خہ لکی (کہ بت کورن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي﴾
 الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿بِئْسَ الْيَوْمَانِ﴾ بنگومان خوار ہنمونی بی بروایان ناکات ﴿قُلْ أَكُلُ الْكُتُبِ﴾ (تہی
 موحمہ ہر ﴿بَلَىٰ﴾ تہی نامہ دارہ کان (تہی تہ ہلی کتاب) ﴿لَسْتُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ تہوہ لہسہر ہیچ شتیک نین
 ﴿حَتَّىٰ تُبَيِّنَ الْمُتَوَكِّلِينَ﴾ ہتا بہرینک و راستی بہ ہرہوی تہورات و ٹینجیل نہ کہن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾
 إِلَيْكُمْ ﴿هَرَوَهَا﴾ تہوہ قورٹانہی کہ ہینراوہ تہ خواروہ ہوتان ﴿فَمِنْ رَبِّكَ﴾ لہ لایہن ہدروہر دگارتہوہ
 ﴿وَلَا يُزِيدَنَّ كِبَارَهُمْ﴾ سویند بہ خوا زیاد تہ کات بوزوریان ﴿مَا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ مِنْ نَبِيٍّ﴾ تہوہی ہینراوہ تہ
 خواروہ ہوت لہ لایہن ہدروہر دگارتہوہ ﴿طُغْيَانًا وَكُفْرًا﴾ سہر کہشی و بی باوہر بیان (زیاد
 دہکات) ﴿فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ کہواتہ خہم مہ خق لہسہر کومہلی بی بروایان ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾
 ءَاتَوْا ﴿بِهِ﴾ راستی تہوانہی بروایان ہیناوہ ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و تہوانہی ہون بہ جولہ کہہ ﴿وَالضَّالِّينَ﴾
 تہستیرہ ہرست یان فریشٹہ ہرستہ کان ﴿وَالْمُضِلِّينَ﴾ وہ شونین کہوتوانی عیسی پینغمہر ﴿مَنْ أَمَرَ﴾
 بِاللَّهِ ﴿هَر کدس لہوانہ بروایان ہینا بیت بہ خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بہ ہوزی دواہی ﴿وَعَمِلُوا صَالِحًا﴾
 و کردوہی چاکسی کردیت ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ تہوہ نہ ہیچ مہ ترسیہ کیان لہسہرہ ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾
 وہ تہ خہ قت بار تہن (لہ ہوزی دواہی دا) ﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ سویند بہ خوا بہیمانی
 بہ ہیزمان و ہر گرت لہ بہنو ٹیسراٹیل ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ رُسُلًا﴾ و چہند پینغمہر ہر تکمان نارد ہویان
 ﴿كَلَّمَآءَهُمْ رَسُولٌ﴾ ہر جارنک پینغمہر ہر کیان بق بہاتایہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ بہ ہدروہر دگارتہوہ
 بہدلیان نہ ہویہ ﴿فَرِيقًا كَذَّبُوا﴾ دہستہ بہ کیان بہدروژن دائہنان ﴿وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ﴾ وہ دہستہ بہ کیشیان
 دہکوشتن ﴿

﴿وَحَسْبُوا إِلَّا تَكُونُ مَنَةً﴾ وایان دەزانى كەتۆلە و سزا دوو چاریان نابیت **﴿فَقَسُوا نَصْحًا﴾** جابویه کوئرو
 كەربوون (له ئاست بیستن و بینینی هەق) **﴿لَمَّا رَأَى اللَّهُ عَذَابَهُ﴾** له پاشان خوا تەوبە و گەڕانە دەى لى
 وەر گرتن **﴿لَمَّا عَمُوا نَصْحًا كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾** ئەمجا لە پاش ئەو زۆر بەیان کوئرو كەربوون (له بیستن و
 بینینی بە لگە و ئابە تە كانى خوا) **﴿وَأَن تَصِرَ بِنَاصِحَاتٍ﴾** وە خوا بێنەرە بە هەر كرده و بەك كە دە بێكەن ﴿
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سویند بێت بى باوەربوون ئەوانەى كە ووتیان **﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾** بىگومان
 خوا مەسیحى كۆرى مەریەمە **﴿وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾** ئە كاتێكدا مەسیح (كاتێك پەوانە كرا)
 ووتى ئەى بە نو ئیسرائیل **﴿اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ﴾** تەنها خوا پەرستەن كە پەر وەرد گارى من و
 ئێوە شە **﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾** بە راستى هەر كەس هاو بەش بۆ خوا دا بێت **﴿فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَذَابَهُ الْبَاطِلَ﴾**
 ئەو بىگومان خوا بە هەشنى لى حەرام كرده وە **﴿وَمَا لَهُنَّ الْآثَرُ﴾** وە جىگا و شویتى ئاگر دە بێت
 ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَّصَارٍ﴾ وە بۆ ئەو سەم كارانە هیچ یارمەتى دەرك نى بە ﴿**لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾**
 سویند بە خوا بە راستى بى باوەربوون ئەوانەى كە ووتیان **﴿إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ﴾** بىگومان خوا بە كێكە
 لەو سى خوا (كە برین لە پەر وەرد گار و عیسی و دا بىكى) **﴿وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَجَدُ﴾** (له كاتێكدا)
 هیچ پەرستراوێكى راست نى بە بىجگە لە ئەنبا خوا بەك **﴿وَإِنْ لَّمْ يَتَذَكَّرُوا فَمَا يَذَكَّرُونَ﴾** وە ئەگەر واز
 نە هێتن لەو ووتە ئاوە و بە دانە **﴿لَتَعْلَمَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مَنَّهُمْ﴾** سویند بە خوا دوو چارى ئەوانەیان ئە بێت
 كە بى باوەربوون **﴿عَذَابُ أَلِيمٍ﴾** سزایە كى بە ئازار و سەخت ﴿**أَفَلَا يَحْشَوْنَ إِلَى اللَّهِ﴾** دەى ئایا بۆ تۆبە
 ناكەن و ناگەڕێتە وە بۆ لای خوا؟ **﴿وَلَتَسْتَخِرُونَّ﴾** و داواى لیووردنى لى ناكەن؟ **﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾**
 ئە كاتێكدا خوا لیووردەى میهرەبانە ﴿**مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ﴾** مەسیحى كۆرى مەریەمە هیچ نى
 بە جگە لە پێغەمبەرى خوا **﴿فَدَخَلَ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِ﴾** بىگومان لە پێش ئەو وە چەندە ها پێغەمبەر بوون
 ﴿**وَأَمَّا صِدْقُهُ﴾** دا بىكى ئافەرتىكى زۆر راست گۆیە **﴿كَانَ أَكْثَرُ الْأَعْلَامِ﴾** هەردوو كیان خوار دنیا
 دەخوارد (واتە خواتین) **﴿أَفَلَا تَكْفُرُونَ﴾** سەرنج بەدە چۆن ئابەت و بە لگە كان روون
 دەكە بنە وە بۆیان **﴿ثُمَّ أَنْزَلَ﴾** پاشان سەیر كە **﴿إِنْ يَوْكُونَ﴾** چۆن لا دەدرین لە حەق پەر وە بدەتال دەروون ﴿
فَلْيَتَعَدِّلُوا دُونَهُ﴾ (ئەى موحەممەد ﴿**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾** بلى ئایا ئێوە بىجگە لە خوا شىتێك دە پەرستەن؟
 ﴿**لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا﴾** كە هیچ زەرەر و سوودى كى نى بە بۆتان **﴿وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾** وە
 خوا هەر خۆى بىسەرى زانایە ﴿**فَلْيَتَأَمَّلُوا الْكِتَابَ﴾** (ئەى موحەممەد ﴿**يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾** بلى ئەى نامە دارە كان
 ﴿**لَا تَقُولُوا فِيكُمْ﴾** زیادە پۆى مەكەن لە ئابەتە كە تاندا **﴿عَزَّ وَجَلَّ﴾** جگە لە وە ئە بێت كە راست و حەقە
 ﴿**وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ﴾** و شوین ئاوە زووى كە سانیك مەكەون **﴿فَدَعَا قَوْمَهُ﴾** كە بە راستى پێشتر
 گومراو سەركى شێواو بوون **﴿وَأَمَّا الْكُفْرُ﴾** وە زۆر كە سیشیان گومرا كەرد **﴿وَصَلُّوا عَلَى سَوَاءٍ السَّبِيلِ﴾** وە
 خۆشیان گومرا بوون و لایاندا لە رینگای راست ﴿

﴿لَئِنْ أَلْبَنَ كَعَمَلِهِمْ﴾ نہ فرین کرالہ وانہی بی بر واپوون ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِیْلَ﴾ لہ بدر و نہ وہی نیسرا ئیل
 ﴿عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ﴾ لہ سدر زمانی داوود ﴿وَعِیْسَى ابْنِ مَرْیَمَ﴾ ولہ سدر زمانی عیسی کوری مہریہ میش
 ﴿ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ نہ و نہ فرینہش لہ بدر نہ وہ ہوو سہر پیچیان کرد ﴿وَكَاذِبُ قَتْلُوتِ﴾ و ہہ میشہ
 دہست در یزیان دہ کرد ﴿كَانُوا لَا يَتَّخِذُونَ﴾ نہ وانہ ہہر گری بہ کتری یان نہ دہ کرد ﴿عَنْ مُنْكَرٍ
 فَهْوَةٍ﴾ لہ ہہر کار نکسی ییزراو ناشہرعی کہ دہ یان کرد ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ ییگومان زور
 بہ دہو نہ وہی کہ نہ یان کرد ﴿تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾ نہ یینی (نہی مو حہ مہد ﴿تَتَّبِعُونَ﴾ زور بہ یان
 ﴿يَتَوَلَّوْنَ الْآلِينَ كَعَمَلِهِمْ﴾ دوسنایہ تی نہ کن لہ گہل نہ وانہی بی باوہر بوون ﴿لَيْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
 أَنْفُسُهُمْ﴾ ییگومان زور بہد و خراپہ نہ وہی کہ پیشیان خست بوخویان (و کردویانہ) ﴿أَنْ سَخَطَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ﴾ کہ ہوی خہشم و قینی خوا بوو لیان ﴿وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ﴾ وہ نہ وانہ لہ سزای
 دوزہ خدا بی برانہ وہ دہ میتنہ وہ ﴿وَلَوْ كَانُوا يَلْمِزُونَ﴾ وہ نہ گہر نہ وانہ بر وایان بہینایہ بہ خوا
 ﴿وَالَّذِي وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ﴾ وہ بہ پیغمہ ہہر و بہر ہہر نامہ یہی کہ نیراوتہ خوارہ وہ بو سہری ﴿مَا اتَّخَذُوا
 أَوْلِيَاءَ﴾ نہ و بی بر وایانہ یان نہ دہ کرد بہ دوست و خوشہ ویستی خویان ﴿وَلَا يَكُنْ كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾
 بہ لام زور بہ یان ﴿فَلْيَسْأَلُوا﴾ لہ تابن دہر چوون و یاخین لہ خوا ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً
 لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویند بیت دہ بیت (نہی مو حہ مہد ﴿خِرَابِطِينَ﴾ خہ لکی بو دوزنایہ تی
 لہ گہل ہر واداران دا ﴿الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ جوولہ کہ و ہاویہش دانہ رانن ﴿وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم
 مَّوَدَّةَ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ سویند بیت دہ بیت نزیکترینیان لہ خوشہ ویستی بو ہر واداران ﴿الَّذِينَ
 قَالُوا إِنَّا نَصْرِي﴾ نہ وانہن کہ دہ یان ووت ییگومان نیمہ گاووریین ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَتَلُوا
 وَزَهَبْنَا﴾ نہ وہش لہ ہہر نہ وہ بہ ییگومان لہ ناویاندا قہشہ و گوشہ گیرانیک ہہن ﴿وَأَنَّهُمْ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ کہ بہ راستی نہ وان خویان بہزل و گہورہ دانانین ﴿وَإِذَا سَأِلُوا﴾ ہہر
 کاتیک گوینان لی ہووایہ ﴿مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ الرَّسُولَ﴾ نہ و قورناتہی کہ نیراوتہ خوارہ وہ بو پیغمہ ہہر ﴿تَتَّبِعُونَ
 تَرَىٰ أَغْيَابَهُمْ﴾ دہ یینی چاوہ کانیان ﴿تَقْرِضُ مِنَ الذَّمِّ﴾ لہ فرمیسک (ہر دہ بی و) دہر زیت ﴿بِمَا
 عَمِلُوا مِنَ الْحَقِّ﴾ لہ ہہر نہ و راستی یہی کہ زانیویانہ (و بویان دہر کہوتوہ) ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا﴾ نہ لین
 نہی ہر و ہر دگارمان نہ و ایمہ باوہر مان ہینا (بہو قورناتہی نار دوزتہ خوارہ وہ بو مو حہ مہد)
 ﴿وَلَا كُنْتُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾ دہتوش لہ گہل شایہ تی دہران ناومان ہنوسہ و (لہ گہل نہ واندا ہمان مہرہ) ﴿

﴿وَمَا آتَا لَا يَقُومُ بِاللَّهِ﴾ بوجی دهبی نیمه باوهر نه هیتین به خوا ﴿وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْقَى﴾ و به وهی که بومان هاتووه له حق و راستی ﴿وَقَضَعُوا أَنْ يُدْخَلَ آتَرْتَا﴾ له کاتیکدا نومیدمان وایی بهروردگارمان بمانخاته ﴿مَعَ الْقَوَارِ الْأَخْطَرِ﴾ ریزی بیاو چاکانه وه ﴿فَالْتَبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا﴾ جا خوا پاداشیان نه داته وه به وهی نه وه وه که ووتیان ﴿جَنَّتِ نَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ به چهند باخیک که پروبار به زیریاند دهر وات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ ده میتنه وه تیایدا به هه میسه بی ﴿وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْعَمَسِينَ﴾ وه نه وه به پاداشی چاکه کاران ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه نه وانه ی باوهر پان نه هیتا و نایه ته کانی نیمه پان به درو دهرانی ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ نه وانه هاوه لانی دفره خ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی پروتان هیتاوه ﴿لَا تَحْزَنْهُمْ غَوَاظُيْتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ﴾ نه و شته پاک و خوشانه ی که خوا حد لالی کردوه بومان باساعی مدکن له خوتان ﴿وَلَا تَعْتَدُوا﴾ و سنور مه شکتن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ چونکه بنگومان خوا سنور شکته رانی خوش ناویت ﴿وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ بخون له و رزق و روزیانه ی که خوا پی به خشیون ﴿حَلَالًا طَيِّبًا﴾ که حلال و پاک ﴿وَأَقْبُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ﴾ خوتان پیارین و برسن له و خوا به ی که نیوه باوهر تان پی به تی ﴿لَا يُولِجْكُمْ اللَّهُ﴾ خوا لیتان ناگریت ﴿بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ﴾ نه و سویتندانه تان که نیازی دلی له گه لدانی به ﴿وَلَكِنْ يُولِجْكُمْ﴾ به لام لی تان نه گریت (به گونا هبار تان داده نی) ﴿بِمَا عَقَدْتُمْ الْأَيْمَانَ﴾ به (شکاندنی) سویتندک که به نیازی دل داتان به سبتیت ﴿فَكَفَرْتُمْ﴾ جا که فاره ی (سرینه وه ی شکاندنی) نه و سویتندانه ﴿إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ﴾ خوراک دانی (ده) هه زاره ﴿مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَفَلَا تَكْفُرُونَ﴾ له خوراکیک مام ناوه ندی که به مندال و خیزانی خونانی دهن ﴿أَوْ كَسْوَتُهُمْ﴾ یا پوشاک (ده) هه زار ﴿أَوْ خَيْرٌ مِنْ ذَٰلِكَ﴾ یا نازاد کردنی به نده به ک ﴿فَلَنْ لَّيُجِزَّ﴾ جائه وه ی دهستی نه که و ت هیچ کام له مانه ﴿فَصَيِّمُوا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ نه وه سی روز به روز و بیت ﴿ذَٰلِكَ كَفَّرَ عَنْكُمْ إِذْ حَقَّقْتُمْ﴾ نه وه (ی باسکرا) که فاره ی سویتند کانتانه کاتیک که سویتند تان خوار د (و سویتند کمان شکاند) ﴿وَأَحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ﴾ وه سویتند کانتان پیارین ﴿كَذَٰلِكَ يَمُنُّ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ به و جزوه خوا نایه ته کانی خزی به پرونی باسی نه کات بومان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بؤ نه وه ی سو باسی بکن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی پروتان هیتاوه ﴿إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنصَابُ﴾ بنگومان تاره ق و قمار و نه و به رانه ی که کراون به بت ﴿وَالْأَزْلَمُ﴾ و نه و پارچه دارانه ی (که به کار نه هیتین بؤ دیار بکردنی به ش و چاره ووس) ﴿يَجْزِي عَنْكَ الشَّيْطَانُ﴾ نه وانه پیسن و له کرده وه ی شه پانن ﴿فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ که واته دور که ونه وه لی

نارزگارین

﴿إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ﴾ بېگومان شهيتان همر شهوى شهوى ﴿أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ﴾ كه
 دوزمنايه تى و كېشه و رق بخاته ناوتانه وه ﴿فِي الْخُسْرِ وَالْفُتُورِ﴾ به هوى شاره ق و قوماره وه ﴿وَيَصُدَّكُمْ
 عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ﴾ وه بهر گريشان بركات له يادى خودا و له نويز كردن ﴿فَقِيلَ أَلَمْ
 نُنشَأْكُمْ﴾ دهى نايا تيره و ازده هينن (له و خرابانه) ؟ ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ﴾ وه فدرمانبه و گويا بهلى
 خواين ﴿وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ وه فدرمانبه و گويا بهلى نير اوه كهى بن ﴿وَأَحْذَرُوا﴾ و بترسن (ناگادارين)
 ﴿فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ﴾ ته مجا ته گهر تيره و وهر گيتن و فرمان بهرى نه كهن ﴿فَاعْلَمُوا﴾ شهوا بزاتن
 ﴿أَسْمَاعُ عَلَى رَسُولَاتٍ﴾ بېگومان شهوى كه له سهر نير اوه كهى تبمه بيت ﴿الْبَلَاغِ الْمُبِينِ﴾ ته نها راگه باندنى
 و وون و ناشكراى ثابته كه به ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته بو وه و نى به له سهر شهوانى كه بر و ايان
 هيتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه كرده وه چا كه كاتيان كرده وه ﴿بِحُجَّاتٍ فِيمَا طَعِمُوا﴾ هيچ گونا هيك له وهى
 خوار دوياته (شاره ق و پاره ق قومار پيش حرام كردن) ﴿إِذَا مَا اتَّقَوْا﴾ ته گهر خويان پاراستيت
 (له و چهر خددا له وهى كه حرام بو وه له سهر يان) ﴿وَأَمَّا اتَّقَوْا﴾ ته گهر خويان پاراستيت
 و كرده وه چا كه كاتيان كر ديت ﴿ثُمَّ اتَّقَوْا﴾ پاشان خويان پاراستيت (له وهى كه حرام كرايت)
 ﴿وَأَمَّا اتَّقَوْا﴾ و پرواشيان هه بويت (به وهى كه هاتيت له لايه ن خواوه) ﴿ثُمَّ اتَّقَوْا﴾ پاشان بهر ده و ام
 بوون له سهر خو باريزى ﴿وَأَحْسِنُوا﴾ و چا كه كاتيشيان به چاكي كر ديت ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾
 وه خوا شه و چا كه كارانهى خوش دهويت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ شهى شهوانى پرواشان هيتاوه
 ﴿يَتَّبِعُوا كُفْرَهُمْ﴾ سويت به خوا، خوا تا قيتان ده كانه وه ﴿بِشَيْءٍ مِنَ الصَّدَقَاتِ﴾ به هه نديك نيچير ﴿ثُمَّ اللَّهُ يُدْيِكُمْ
 وَرِمَا حُكْرُكُمْ﴾ كه به ده ست ده يان گرن و به رمه كاتان راويان ده كهن ﴿يَعْلَمُ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ﴾ تا خوا ده رى
 بخات كى لى ده تر سبت به پنهانى ﴿فَمَنْ أَتَقَدَّى بِعَدَالَتِكَ﴾ ته مجا هدر كه س ده ست در نيزى بركات دواى
 شه (شه و ان پيدانه) ﴿فَلَا عَذَابَ أَلِيمٌ﴾ شه بوى هه به سزايه كى به نازار ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ شهى
 شهوانى پرواشان هيتاوه ﴿لَا تَقْسُوا الصَّدَقَاتِ﴾ نيچير مه كورن ﴿وَأَنْشُرْ حُرُومَ﴾ له كاتيكدا تيره له نير امان
 ﴿وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمَّداً﴾ وه شه و تان به ده ستى ته نقه ست بيكوريت ﴿فَجَزَاءُ مَقْتَلٍ مَا قُتِلَ﴾ شه وه له سهر يه تى
 سهر برينى و شهى شهوى كه كوششويه تى ﴿مِنَ النَّعِيمِ﴾ له نازان و مالات ﴿يُحْكَمُ بِهِ﴾ شه و بر ياره
 بدهن (نيچيره كه له بهر انبه رچ تازه ليكدايه) ﴿ذَوَا عَدْلٍ مَعَكُمْ﴾ دوو پياوى موسلمانى چاك له خوتان
 ﴿هَذِهِ بِلَاغُ الْكُفْرَةِ﴾ به شيوه قوربانى بگانه كه عبه (و له وهى بركات به قوربانى) ﴿لَوْ كَفَرْتُمْ طَعَامُ
 مَسْكِينٍ﴾ يان به ته نده وهى نر خى قوربانى كه خوراك بدهت به چهنده هه زار يك ﴿أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا﴾
 يان به قه ده ر شه خوراك دانه روز و و بگريت ﴿لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ بو شه وهى به جيزيت نوبالى كار كهى
 ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْكَ سَلَفٌ﴾ خوا خوش بو وه له وهى كه نيچيرى و به سهر جوو ﴿وَمَنْ عَادَ﴾ به لام هه كه سيك
 بگهر شه وه (بو سهر شه و كرده وه به) ﴿فَيَنْقُصُ اللَّهُ مِنْهُ﴾ شهوا خوا تولهى به تينى لى ده سبتيت
 ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ﴾ و هخوا زاله و خواهنى تولهى به تينه

﴿أَجَلٌ لَّكُمْ صَيِّدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ﴾ وراو (ی تیجیر) و خوارده مه نی دهریایی جه لالکراوه بۆتان ﴿مَتَاعًا لَّكُمْ وَرِلْسَيَارًا﴾ تائیوه و گهشتیاره کان سوودی لی وهریگرن ﴿وَحُرْمَةٌ عَلَيْكُمْ صَيِّدُ الْبَرِّ﴾ وراو (نیجیری) کبوی و ووشکایی یاساغ کراوه لیسان ﴿مَا ذَمُّهُ خُرْمًا﴾ تاله تیجرامدا بن ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ الْوَحِيدَ﴾ له (بیقهرمانی) نهو خواجه بترسن که ﴿إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ ههر بۆ لای نهو کزده کرینه وه (له رۆزی دواپی دا) ﴿جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْيَتِيمَ الْحَرَامَ﴾ خوا که عبه که (بیت الحرام) دایناوه تاوه کو (جیگای) ﴿فَلَمَّا بَلَغَ ابْنُ رَاحِلَةَ مِنْ الْحَبْلِ حَمْلًا ثَلَاثِينَ﴾ وهره مستانی کاروباری دین و دوتیای خدای بیست ﴿وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَاضِيَ﴾ وه ههروه ها مانگه یاساغه کان (که جهنگ تیپاندا ههراوه) و قوربانیه دیاری نه کراوه کان و قوربانیه دیاری کراوه کانیشی داناوه ﴿ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ الَّذِي يَهْدِي الْبَشَرَ لِمَا بَدَّ لَهُمْ﴾ نه ووش بۆ نهوی که بزائن به راستی خوا ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه زانیت و به ناگایه که چی واره تاسمانه کان و زه ویدا ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه ینگومان خوا به هه موو شنیك زانایه ﴿اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ باش بزائن که به راستی خوا تو لای زور به تینه (بزیاخیان) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه به راستی خوا لیسوردهی میهره بانه (بۆ تو به کاران) ﴿مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ نیر دراوه کهی خوا (موحه مهده) هبچی له سهر نی به بیجگه له راگه یانندن نه بیست ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ﴾ وه خوا ده زانیت به وهی دهری ده خهن به ووش ده یشار نه وه ﴿قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالْطَّيِّبُ﴾ (نهی موحه مهده) بلی پيس و پاک وهك يهك نين ﴿وَلَوْ أَغْنَىٰ عَنْكَ هَرَجَةٌ مِنْ سَرْمَتٍ﴾ ههر جهند سهر سامت بکات ﴿كَثْرَةُ الْخَبِيثِ﴾ زوری پيسه که ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که وانه له خوا بترسن ﴿وَأُولَئِكَ الْأَنْبِيَاءُ﴾ نهی خواوه نانی زیری و هوشمه ندان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تار بزرگوار بین ﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ يَرْوَاهُ﴾ نهی نه وانهی بر و اتان هیناوه ﴿لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ﴾ هر سیار مه که نه له شناتیک ﴿إِنْ تَبَدَّلَ لَكُمْ نَسُوءٌ﴾ نه گهر ناشکرا بکرن بۆتان ناخوش و خراب ده بیت بۆتان ﴿وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا﴾ وه نه گهر هر سیار بکه نه دهر باره یان ﴿جِئْنَا بِقُرْآنٍ غَرِيبٍ﴾ کاتیک قورشان ده نیر درینته خواره وه، بۆتان ناشکرا ده کرین ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْهَا﴾ خوا خوش بووه لهو هر سیار انه ی له وه و پشش ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ﴾ وه خوا زور لیسوردهی له سهر خویه ﴿فَدَسَّ الْأُفُورَ﴾ ینگومان نهو (جوره) هر سیار انه یان کرد کومه لیک ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ پشش تیوه ﴿ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ﴾ پاشان بی بر و ا بوون به هوی نهو هر سیار انه وه ﴿مَا جَعَلَ اللَّهُ﴾ خوا دای نه ناوه و بر باری نه داوه (بۆ بیه رست و هاوه لدانه ران که جهرامی بکه نه له سهر خویان و جینی به یلن بۆ ته کانیان و سوودیان لی وهره گرن) ﴿مِنْ تَجِيرَةٍ﴾ له به حیره: (ووشتریک بوو پتج سکی بکر دایه و پتجه نه نیر یوایه، نهو کاته گونجه که یان لهت ده کرد و به ره لایان ده کرد) ﴿وَلَا سَآئِرَ﴾ و سائیبه: (ووشتریک بوو که ده تا دوانزه سکی بکر دایه هه موو مینه بوایه) ﴿وَلَا وَصِيلَةَ﴾ و وه صیله: (ووشتریک بوو به کهم و دووهم سکی مینه بوایه) ﴿وَلَا حَافِرَ﴾ و حام: (ووشتریک نیر بوو که له پششی نهو ده سلک به یدا بوایه) ﴿وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به لام نه وانه ی بر و اوه بر بوون ﴿يَقْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ درو به دم خواوه هه لته به ستن ﴿وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ و زوره یان زیر نین (نه زانن)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ کاتبک کہ بوتری پی یان ورن ﴿إِلَى مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾ بؤ لای نہو فورنانهی کہ خوا ناردوبہ تبه خواروہ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بؤ لای پیغمبر ﷺ ﴿قَالُوا خَسِرْنَا﴾ ده لئن به سمانہ ﴿مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِمْ عَهْدًا﴾ نہو (ثانیہی) کہ باوک و باپیر انمان له مہری یون ﴿أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُكُمْ﴾ ثابا (چاویان لئی ده کهن) نہ گہر له حالیکدا باو باپیر انبشیان ﴿لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَحْشُدُونَ﴾ ہیج ششکیان نہ زانیسی و گو مرابوین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی نہوانہی بروانان هیتاوه ﴿عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ﴾ هوشستان به خورنانهو بیت ﴿لَا يَحْصُرُكُمْ مَنْ ضَلَّ﴾ زیانسان پی ناگہ به تبت نہوہی گو مرابوہ ﴿إِذَا أَهَضَكْتُمْ﴾ نہ گہر تپوہ له مہر رہی راست بن (بہر گری کردن له خرابہ به شیکہ له رینموونی وەر گرتن) ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ ہمر بؤ لای خواہہ گہر نہوہی همووتان به گشتی ﴿وَنَسَبُكُمْ﴾ اکثر تعملون ﴿ثم جاعا هو والغان پی نہدا به مہر کردوہ وہیک کہ کردوواتہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی نہوانہی کہ بروانان هیتاوه ﴿شَهِدُوا بَيْنَكُمْ﴾ شایہتی بدن له نیواناندا ﴿إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ﴾ کاتبک کہ مردنی ہمر کامشان نزدیک بووہوہ ﴿جِئِنَّا نُوَصِّیْکُمْ﴾ له کانی و ہسیت کردنناندا ﴿أَنْتَ اذْذَنْ لِقَوْمِکُمْ﴾ دوو کہسی دادپہرورہر له خورناتان (موسولمان بن) ﴿أَوَّلَهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ﴾ یان دوو کہسی تر جگہ له خورناتان (کافرین) ﴿إِنْ أَنْتُمْ صَرَفْتُمْ الْأَرْضَ﴾ نہ گہر تپوہ به سہفہر روقشبوون به وولاندا ﴿فَأَصْبَحَتْکُمْ مِصْبَیۃُ الْمَوْتِ﴾ و به لای مردنسان تووش هات ﴿فَحِیۤسُوۡهُمْ مِمَّا بَیۡنَ يَدَیۡهِمُ﴾ (دوو شایہتہ کہ) راگرن له پاش نویر (ی عہس) ﴿فَیَقْسِمَانِ بِاللَّهِ﴾ دہی سویند بخون به خوا ﴿إِنْ أَرَبْتُمْ﴾ نہ گہر گومانان بوو (له راستی و پاکی یان) ﴿لَا تَنْتَرِیۡ بِهِ نَفْسًا﴾ نیمہ (سویند خواردنمان) به خوا ناگورینہوہ به ہیج نرخیک ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰی﴾ شایہتی بؤ دراوہ کہ خرم و نزدیکش بیت ﴿وَلَا تَنْکُرْهُ شَهِدَۃُ اللَّهِ﴾ و شایہتی (دان بؤ) خواناشارینہوہ ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْأَعْمٰیۡنِ﴾ بنگومان (نہ گہر شایہتہ کہ مان شاردهوہ) کہواتہ به راستی له گوناہباران دہین ﴿فَإِنْ غَرَّ عَمٰیۡنٌ﴾ ہمجا نہ گہر زانرا (پاش سویند خواردنمان) بهوہی ﴿أَنَّهُمْ اسْتَحَقُّوا﴾ کہ نہو دوو شایہتہ درویان کردوہ و خورناتان بار کردوہ ﴿فَلَا تَحْزَنْ یٰۤهَیۡمٰنَ﴾ مَقَامَهُمَا ﴿نَہوہ دوو کہسی تر له شوینی نہواندا هہلدہستن (به سویند خواردن) ﴿مِنَ الَّذِیۡنَ اسْتَحَقُّ عَنۡہُمُ الْأَرْضَ﴾ لهوانہی کہ شیاوو نزدیکترین (له مردوہ کہ) نہو دوواتہ ﴿فَیَقْسِمَانِ بِاللَّهِ﴾ ہمجا ہمر دوو کیان سویند بخون به خوا ﴿لَشَہَدَتُنَا شَہِدَۃٌ مِّنۡ شَہَدَتِہِمَا﴾ کہ به راستی شایہتہ کہی نیمہ راستہرہ له شایہتہ کہی نہو دووانہی پینشو ﴿وَمَا أَتَدْرِیۡ﴾ وہ له راستی لامان نہداوہ (له سویند خواردنہ کہ ماندا) ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِیۡنِ﴾ بنگومان (نہ گہر لابلہین) نہو کاتہ نیمہ له سنہ مکاران دہین ﴿ذَٰلِکَ اذۡقٰی﴾ نہو (جوڑہ شایہتی دانہ) نزدیکترہ ﴿أَنۡ یَّأْتِیَ الشَّہَدَۃُ عَلٰی وَجْہِہَا﴾ کہ شایہتہ کان هہلسن به شایہتہ کہ یان به شیتوہ راستہ کہی ﴿وَتُحۡقِقُوۡا اَنۡ لَّیۡسَ اَیۡمٰنٌ﴾ باہر سن له رہ دکر نہوہی سویندہ کان (بؤ خرمی نزدیکی مردوہ کہ) ﴿بَعْدَ اَیۡمٰیہِمْ﴾ دوی سویند خواردنہی (واتہ به درو بخرنہوہ) ﴿وَأَقۡوُوا اللَّهَ وَاسۡمَعُوۡا﴾ بر سن له خوا و خورناتان پیارتیزن و گویراہلی فرمانی خوا بن ﴿وَاللّٰہُ لَا یَہْدِی الْقَوۡمَ الضَّالِّیۡنَ﴾ خوا رینموونی کؤمہلی له سنوور دہر چو و ناکات ﴿

﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ﴾ له روزنك (ترسن) خوا هه موو پیغه مهران كوده كاته وه ﴿فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ﴾
 نه وسه پنیان ده فخر مویست چ وه لایمكتان در ایده وه؟ ﴿قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا﴾ ده لئین هیچ زانیاری به كمان نبیه
 ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْعُلُوبِ﴾ بینگومان نه نهاتو ناگاداری هه موو نهییه کانیست ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾
 (بیر بکه ره وه) کاتنك خوا به عیسیای کوری مهربه می فهر موو ﴿أَذْكُرِي مَعِيَ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَلَدَيْكَ﴾
 بیر بکه ره وه له چا که و به هره ی من به سهر خوت و دایکته وه ﴿إِذْ أُنْزِلَتْكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾ کاتنك که پشیرانیم
 لئی کردیت به گیانی هه ره پیروز (جویره ئیل) ﴿ثُمَّ كَلِمَاتٍ فِي السَّمْعِ وَكَهَاتٍ﴾ کانی له بینشکه دا
 بوویت و به گه وره پیش قسه ت له گه ل خه لکیدا ده کرد ﴿وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ﴾
 وَاَلْإِنْجِيلَ ﴿وه کاتنكیش فیری کتیب (ونووسین) و حکمه ت و تورات و اینجیلسم کردیت ﴿وَإِذْ
 خَلَقْنَا مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفَخُ فِيهَا﴾ و به بیر بکه ره وه کاتنك به فهرمانی من له قور شتینک
 له شیوه ی بالنده دروست ده کرد ﴿فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي﴾ ده ست به جی به فهرمانی من نه بوو به بالنده
 ﴿وَنُفِثَ فِي الْأَكْمَامِ وَالْأَبْرَصِ بِإِذْنِي﴾ وه به فهرمانی من کوری زکماک و به له کیت چاک ده کرده وه
 ﴿وَإِذْ أَخْرَجْنَا الْمُوتَىٰ بِإِذْنِي﴾ وه کانی به فهرمانی من مردوانت له گور در ده هینا (به زیندوو کر او بی)
 ﴿وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ﴾ وه بیر بکه ره وه کاتنك به رگری نه وه کانی نیرانبلم کردلیت
 (تکوزن) ﴿إِذْ جَعَلْنَا الْيَمَّ يَابَسًا﴾ کاتنكیش موعجیزه بوونه کانت بو هیتان ﴿فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 مِنْهُمْ﴾ جا نه وانه یان که بی باوه ربوون ووتیان ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ به راستی نه مه هیچ نی به
 جگه له جادوویه کی ناشکرا نه یست ﴿وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّنَ﴾ وه (بیر بکه ره وه) کاتنك خسته
 دلی ها وه له نایبه نه کانت ﴿أَنْ أَمْنُوا بِي وَرَسُولِي﴾ که بر واینن به من و به پیغه مبره کدم (عیسی)
 ﴿قَالُوا آمَنَّا وَآتَيْنَاكَ مِلًّا مِّن مِّنَّا﴾ نه وایش ووتیان: نه وایر وایمان هینا و توش شایه ت به که
 بینگومان نیمه موسلمانین ﴿إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ کاتنك حه واریه کان ووتیان: نه ی
 عیسیای کوری مهربم ﴿هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ﴾ نایا به ر وهر دگاری تو ده توانیت ﴿أَنْ يُزِيلَ عَلَيْكَ مَا بَدَأَ قَدْ
 السَّمَاءَ﴾ له نه اسمانه وه خوانیکمان بو بنیترته خواره وه ﴿قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ﴾ (عیسا) ووتی له خوا ترسن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه باوه پردارن ﴿قَالُوا لَرُبِّكَ أَنْ تَأْتِيَنَا كُلُّ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ﴾ (حه واریه کان) ووتیان
 ده مانه ویت لئی بخوین ﴿وَتُظْمِئْنَ قُلُوبُنَا﴾ و دلمان غارام بین و دلیابین (که پیغه مبریت) ﴿وَنَعْلَمُ أَنَّ قَدْ
 صَدَقْتَ﴾ و به زانین که بینگومان راست له گه ل کردوین (له وهی که پیت راگه یاندین) ﴿وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِن
 الشَّاهِدِينَ﴾ نیمه ش بین به شایه ت له سهری (بو نه وانه ی ناماده نین) ﴿

﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا﴾ نه گهر نهو (پنغه مبره) مان بگردایه به فرشته بهك ﴿لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا﴾ بینگومان ده مانگورا به ونه ی پیاوئك (تابینن و قسری له گهل بگهن) ﴿وَلَلَّاسِتَاعَلِيَهُمْ مَا يَلْسُونُ﴾ و بینگومان لیتمان ده شیواندن وهك چون خویان له خویان ده شیواند ﴿وَلَقَدْ أَسْتَهْزَأُ رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویندین بینگومان گالته کراوه به پنغه مبرانی پیش تویش ﴿فَقَالَ الَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ﴾ سهر نه نجام بؤ نه وانه بان گالته بان ده کرد دابه زی و دهوری دان ﴿مَا كُنَّا بِمُسْتَهْزَءٍ﴾ تولدی نه وهی گالته بان پنده کرد (له سزای سهخت) ﴿قُلْ يَسِّرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ بَرُّونَ وَبِگهرین به زه ویدا ﴿ثُمَّ انْظُرُوا﴾ پاشان سهرنج بدهن ﴿كَفَيْكَ كَانَ عَلَقِبَهُ الْكُذِبُ﴾ سهر نه نجامی نه وانه ی به لگه کانی خویان به درو داده نا چون بووه ﴿قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ نَايَاهی کنی به نه وهی له ناسمانه کان و زه ویدا به ﴿قُلْ لِّلَّهِ كُتِبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ﴾ بلی ته نها بؤ خوابه که به زه یی و میهره بانی بنویستی کردوه له سهر خوی ﴿لَيَجْمَعَنَّ كُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ سویند به خوا بینگومان کوئان ده کانه وه له روزی دواپی دا ﴿لَا رَبَّ فِیْهِ﴾ که هیچ گومان و دوودلی تیدانی به ﴿الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ نه وانه ی خویان دؤراندووه ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ نه وه نه وائن که بروا ناهینن ﴿وَلِلَّهِ مَا سَكَنَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه ههر بؤ خوابه نه وهی نارامی گرتووه له شهو و روزدا ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ههر نهو یسهری زانابه ﴿قُلْ أَغْنَىٰ اللَّهُ الْفَقْرَ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ نَايَا بیتجگه له خوا دؤست و په رستراوی تر بؤ خوم دانیم؟ ﴿فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که نه وه به دیهینه ری ناسمانه کان و زه ویهه ﴿وَهُوَ يَطْعِمُهُ وَلَا يَطْعَمُهُ﴾ نهو خوابه روزی ده دات و روزی پی نادری ﴿قُلْ إِنِّي أُمَرْتُ﴾ بلی به پرستی من فرمانم پی دراوه ﴿أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْمُرُ﴾ که به کهس بم مل کهج کهم (بؤ فرمانی خوا) ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه (فرمانم پندراوه له لایه ن خوداوه) ههر گیز له هاوبهش دانه ران مبه به ﴿قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ پینان بلی: بینگومان من ده ترسم نه گهر سهر پیتی له فرمانی په روه ردگارم بکه م ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له سزای روزنکی گه وره ﴿مَنْ يُصْرِفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ﴾ ههر کهس نهو سزایه ی لی لادری له و روزدها ﴿فَقَدْ رَجَعْنَا﴾ نه وه بینگومان خوابه زه یی پیندا هاتوته وه ﴿وَذَلِكَ الْقَوْمُ الْأَمْبِیُّنُ﴾ و نه وه به سهر کهوتنی ناشکراو ته و او ﴿وَإِنْ يَمَسُّنَا اللَّهُ بِضُرٍّ﴾ وه نه گهر خوا دوو جاری به لاو زیانینکت بکات ﴿فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ﴾ نه وه جگه نهو (خوا) کهس نی به بتوانی لایبات ﴿وَإِنْ يَمَسُّنَا بِضُرٍّ﴾ وه نه گهر خیر و خوشبه کیشیت پی بگه به نیت ﴿فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ نه وه خودا ده سه لاتداره به سهر هه موو شنیکدا ﴿وَهُوَ الْغَافِقُ فَوْقَ عِبَادِهِ﴾ وه ههر نه وه ده ست رپوشتو و زاله به سهر به ننده کانیدا ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْقَدِيرُ﴾ ههر نه وه ییش کار دروستی ناگاداره ﴿

﴿قُلْ أَشْهَدُ﴾ (تہی موحہ مصدق) ﴿بَلٰی﴾: شاید ہی دانی کسی لہ ہمہ موو شاید ہی دانیتک گہورہ ترہ
 (لہ سہر پیغہ مہریتی من) ﴿قُلْ اَللّٰهُ﴾ بلی: خوا گہورہ ترین ﴿شَہِیْدٌ لِّیْ وَبَیْنَکُمْ﴾ شاید ہی لہ تیوان من و تیوہ دا
 ﴿وَأُوحِیَ اِلَیْکَ هٰذَا الْقُرْآنُ﴾ وہ شہم قورناتہ سر ووش (ووحی) گراوہ بڑ من ﴿لَا تُذِکُّرُ بِہٖ وَمَنْ یُّذِکُّ﴾ بڑ تہوہی تیوہی
 پی پی ہرستیم و ہر کہ سینیکی کہش کہ پی ی دہ گات ﴿اَلَمْ یَکُمْ لَشَہِدُوْنَ اَنْ مَعَ اللّٰهِ﴾ ثایا بہر استی تیوہ شاید ہی
 تہدہن بہ دنیابہوہ کہ لہ گہل خوادا ﴿اَلَمْ یَکُمْ لَشَہِدُوْنَ اَنْ مَعَ اللّٰهِ﴾؟ ﴿قُلْ لَا اَشْہَدُ﴾ بلی: من
 شاید ہی (وا ناردہوا) نادہم ﴿قُلْ اِنَّمَا اَخْبَرْتُکُمْ بِالْحَقِّ﴾ بلی: بیگو مان ہر تہو بہر ستر اوی تاک و تہنہایہ ﴿وَالَّذِیْ یُرِیْ فِیْہِمَا
 تُدْرِکُوْنَ﴾ وہ بہر استی من بہریم لہوہی کہ تیوہ دہ یکہ نہ ہاویہش بڑ خوا ﴿اَلَّذِیْنَ اَتٰہُمُ الْکِتٰبَ﴾ تہوانہی کہ
 نامہ مان پی بہ خشین (لہ گاو رو جولہ کہ کان) ﴿یَقْرُؤُوْنَہُ﴾ تہم پیغہ مہرہ دہ نامن (کہ پیغہ مہرہی خواہ بہ ہوی
 بامکر دنی نیشانہ کانی لہ تہ ورات و ٹینجیل دا) ﴿کَذٰلِکَ یَقْرُؤُنَ اَنۡبِیَآءُ حُرٌّ﴾ و ہک چون کورہ کانیان تہ نامن ﴿اَلَّذِیْنَ خَیَّرُوْا
 اَنْفُسَہُمْ﴾ تہوانہی خویمان دوار اندو خہسار و مہند کرد ﴿فَہُمْ لَا یُؤْمِنُوْنَ﴾ تہوہ تہوانن ہر و ا ناہتسن ﴿وَمَنْ
 اَظْلَمُ لِمَعْنٰی قُرْآنِ عَلٰی اللّٰهِ کَذٰبًا﴾ کئی ستہم کار ترہ لہو کہ سہی درو ہلہبہستی بہدہم خواوہ ﴿وَاُکَذِّبُ بِمَا یُبَیِّنُ﴾ یا پی
 باوہر یو و پی بہ نایہ تاکانی (بہلگہ کانی) خوا ﴿اِنَّہٗ لَا یُطِیْعُ الظّٰلِمُوْنَ﴾ بہر استی ستہم کاران رز گاریان نایت ﴿وَمَا
 یُؤْتِہُمْ خَیْرٌ جَمِیْعًا﴾ وہ پورئی ہہموویان کو دہ کہینہوہ (لہ قیامہ تدا) ﴿تَقْرَءُ الْقُرْآنَ اَلَّذِیْنَ اَشْرَکُوْا﴾ پاشان تہلین بہوانہی
 ہاوہ لیان بڑ خوا دانابو ﴿اِنَّ شَرَّکَؤُکُمُ الَّذِیْنَ کُنتُمْ تُعْمَلُوْنَ﴾ کوان تہو ہاوہ لآ تہی کہ بہ خہیالی خو نان بہ ہاوہ لی
 خوانان دانابوون ﴿تُرَدُّنَکُمْ فِیْ شَرِّہٖ اِلَّا﴾ پاشان بہ ہانہیان ہیج نہبوو بیجگہ لہوہی ﴿اَنْ قَالُوْا لَوْلَا اللّٰہُ رَبُّنَا کُنَّا
 مُشْرِکِیْنَ﴾ کہ ووتیان سویند بہ خوی بہر و ہر د گار مان ٹیمہ بہ ہیج جزر نک ہاویہش دانہر نہبووین بڑ خوا ﴿اَنْظُرْ
 کَیْفَ کَذَّبُوْا عَلٰی اَنْفُسِہُمْ﴾ سہیر کہ چون درو لہ دزی خوشیان دہ کہن ﴿وَصَلَّ عَلَیْہُمْ مَا کَانُوْا یَعْمَلُوْنَ﴾ و لیان وون
 بوون تہ و بتاتہی خویمان بہ درو ہلہ لیان بہستبوون ﴿وَمَنْہُمْ مِّنۡ یَّسْتَعِیْزُ اِلَیْکَ﴾ وہ لہو (کافرانہ) کہسانی ہہیہ کہ
 گویت بڑ دہ گرن کہ قورنات دہ خوینی ﴿وَجَعَلْتَ عَلٰی قُلُوْبِہُمْ اَکِنَّہٗ﴾ بہ لآم ٹیمہ (بہ ہوی تاوان گوناہ و ہاوہ لدانانیا تہوہ)
 چہند بہر دویہ کمان داوہ بہ سہر دلہ کانیاندا ﴿اَنْ یَّقُوْہُوْہُ﴾ بڑ تہوہی تی ی نہ گہن ﴿وَوَیۡلٌ اِذَا نَفِثَہُمْ وَقُرْآنًا﴾ وہ کہری
 و گوی گرانیمان خستو تہ ناو گونچکہ یانہوہ ﴿وَاَنْ یَّرُوْا مَکَلَہٗ اِنْزِلَ لَا یُؤْمِنُوْہَا﴾ وہ تہ گہر ہہموو بہلگہ و
 نیشانہیہ کی روون بیسن ہروای پی ناہتسن ﴿حَتّٰی اِذَا جَآءَہُ وَلَیْلٌ یَّجِدُہُ لَوۡیۡکَ﴾ نا تہو رادہیہ کانی بین بڑ لات دہمہ دہمی
 و بہر بہرہ کانت لہ گہل دہ کہن ﴿یَقُوْلُ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا﴾ تہوانہی پی باوہر تہلین ﴿اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسْطِیۡرُ الْاَوَّلِیۡنَ﴾ تہم
 قورناتہ ہیج نی بہ بیجگہ لہ تہفسانہی بیشتیان ﴿وَهُزۡلُوْنَ عَنْہُ﴾ تہوان بہر گری (خہلک) تہ کہن لہو (قورناتہ)
 ﴿وَنَسُوْنَ عَنْہُ﴾ و خوشیان لینی دوور دہ کہ تہوہ ﴿وَاِنْ یُّہٰلِکُوْنَ اِلَّا اَنْفُسُہُمْ﴾ ہیج کہ سیش لہ ناو ناہن
 خویمان نہبی ﴿وَمَا یَسْعُرُوْنَ﴾ و ہہسش ناکہن (کہلہ چی خہسار و مہند بہ کدان) ﴿وَوَلُّوْا رُءُوسَکُمۡ اَعۡلٰی
 الْاَنۡبَارِ﴾ وہ تہ گہر بیان بینیت کانتک کہ لہ سہر قہراغی دوزخ وہ ستیر اوون ﴿فَقَالُوْا یٰۤاَیُّهَا الَّذِیۡنَ
 خُزِّیۡہُ دَہِ گَہرِیۡرِیۡہِہٖہٗ بَیۡتَہٗہٗ دُنِیَا﴾ و بہلگہ کانی بہر و ہر د گار مان بہ درو تہدہزانی
 ﴿وَنَکُوۡنُ مِنَ الْمُؤْمِنِیۡنَ﴾ وہ لہ ہرواداران تہبووین ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي كَانَتْ لِلْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ (نه خیر به راستیان نی به) به لکو نه وهی که له وهو پیش ده بانشار ده وه
 بزیان ده که و نه وه ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي كَانَتْ لِلْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ وه نه گهر بگهر پترینه وه (بق دنیا) بنگومان دوباره
 ده گهرینه وه بؤ نهو کارانهی که لیان قدده غه کرابوو ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ وه به راستی نه وانه دروزن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾
 وه ووتیان به راستی همر نهو زیانه (ی دنیا) مانه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ و نیمه زبندوو نا کرینه وه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ وه نه گهر نه وانه ده بینی نهو کاتهی که له جزووری
 پهروه ردگار یاندا وه ستیر اوون ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَذِهِ السُّبُلُ الَّتِي كَانَتْ لِلْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ (پهروه ردگار) ده فهرموی ثایا نه مه راست نیبه؟
 ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَذِهِ السُّبُلُ الَّتِي كَانَتْ لِلْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ نه لین: به لی راسته سویند به پهروه ردگار مان ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَذِهِ السُّبُلُ الَّتِي كَانَتْ لِلْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ ده فهرموی دهی
 بچهرن نهو سزایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي كَانَتْ لِلْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ به هوی نه وهی که پرواتان نه هیساوه (نیکار تان ده کرد) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي كَانَتْ لِلْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾
 قد خیر الیون که بؤا بلیقاء الله به راستی نه وانهی که دیداری پهروه ردگار یان به درو ده زانی زهره یان
 کرد ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمُ الْمُسَاعَدَةُ فَقَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قُلُوبًا وَفُتُنًا﴾ هتا کاتی له نا کاو پوزی دواپی یان به سهر دا دیت ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَذِهِ السُّبُلُ الَّتِي كَانَتْ لِلْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾
 ما فرط فیها نه لین نای داخ و به شیمانی سهخت بؤ نیمه چهند کهم تر غه میمان کرد له دنیا دا و
 له ده ستمان چوو ﴿وَمَنْ يَحْمِلْ أَوْزَارَهُمْ كَبِيعًا ظُهُورَهُمْ﴾ له کاتیکدا تا وانه کانیاں هله لگرتوو به کزلیانه وه به
 ﴿الْأَسَاءَ مَا يَرْزُون﴾ نای چهند به دو خرابه نهو باره گرانهی هلی ده گرن ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لُحْيٌ وَلَهْمٌ﴾ وه زیانی دنیا هیچ نیه بیجگه گالته و سهر قالی نه بی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾
 وه بنگومان مالی دوا پوز چاکتره بؤ نه وانهی خویان ده پاریزن و له خوا ده تر سن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دهی
 ثایا بؤ زیر ناسن ﴿قَدْ عَلِمْنَا أَنَّهُ لِيُخْزِنَكَ الَّذِي يَقُولُ﴾ به راستی نیمه ده زانین که بنگومان نه وهی
 که نه وانه ده یلین غه مبارت ده کات ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ به لام بنگومان نه وانه بؤ به دروزن دانانین
 ﴿وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِبَنَاتِ اللَّهِ﴾ به لکو نهو ستم کارانه ثایه ته کاتی خوا ﴿يَتَخَدُّونَ﴾ نیکار ده کهن (وبه دروی
 ده زانن) ﴿وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا بنگومان پیغه مبه رانی پیش توش (نهی مو حه ممه د
 ﴿بَاوهر یان بی نه کراوه﴾ فصبروا علی ما کذبوا به لام نارامیان گرت له سهر نهو باوهر بی نه کرانه یان
 ﴿وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ قَضَرًا﴾ وه نه زیست و نازار دران نا یار مه تی و سهر خستنی نیمه یان بؤ هات
 ﴿وَلَا مَبْدَلَ لِكُم مِّنَ اللَّهِ﴾ وه فهرمانه کانی (به لینه کانی) خوا به هیچ که سینک نا گور دری ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نَبَأٌ
 الْمُرْسَلِينَ﴾ سویند بیت بنگومان هه والی هه ندی لهو پیغه مبه راندت بؤ هاتووہ ﴿وَأَن كَانَ كِبَرُكَ
 بِتَرَاهُمُ﴾ خو ههر چهند پروو وهر گبرانی نه وانه سهخت و گرانه له سهرت ﴿وَأَن أَتَيْتُكَ﴾ جاته گهر
 توانیت ﴿أَن تَتَّبِعَ تَفْكَافِي الْأَرْضِ﴾ به ناخی زه ویدا تونیلتیک لی دهیت ﴿أَوْ سَلَّمَا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بَنَاتٌ
 به یزه به ک بؤ ناسمان دا نیت به هزیه وه به لگه به کیان بق بهی بی ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَىٰ الْهَدْيِ﴾ وه
 نه گهر خوا بیو ستایه نه وانهی کزده کردوه له سهر رینموونی و پروا هیتان ﴿فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُهْجَلِينَ﴾
 که وانه ههر گیز له وانه مبه که نه زانن ﴿

﴿إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ﴾ ہر اسی تنہا نہوانہ وہ لامی تو نہ دہنہ وہ کہ (بہ دل) نہ بیسن ﴿وَالَّذِينَ
يَعْتَصِرُونَ﴾ مردوہ کانیش (نہوانہ ہی باوہر ناہین) خوا زیندوویان دہ کاتہ وہ ﴿وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ﴾
باشان ہر بولای خوی دہ گہرینہ وہ ﴿وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ ووتیان بوجی لہ لایہن
پہرہرد گاریہ وہ موعجزہ یہ کی بڑ نہ ماتوتہ خوارہ وہ ﴿قُلْ إِنْ أَرَادْتُ أَنْ أُبَدِّلَ الْفِئْتَانِ مِنْكُمْ﴾ بلنی بنگومان خوا بہ
توانایہ ﴿عَلَى أَنْ يَزِلَّ آيَةٌ﴾ کہ بہلگہ و نیشانہ بہک بہیتتہ خوارہ وہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام
زور بہیان نازان ﴿وَمَنْ دَابَّتْ فِي الْأَرْضِ﴾ ہیچ گہر و کبکی گیان لہ بہرنی بہ لہزہ ویدا ﴿وَلَا ظِلٌّ يَصِيرُ
بِحَتَّاجِهِ﴾ وہ ہیچ بالندہ بہک نی بہ کہ دہ فری بہ ہردو و بالہ کہی ﴿إِلَّا أَلَمُّ أَتَالِكُمْ﴾ مہ گہر نہوانیش وہک
ٹیوہ نومہ تانیکن ﴿مَا قَرَضَانِي الْكِتَابُ مِنْ شَيْءٍ﴾ ہیچ شتیکنمان نہراموش نہ کردوہ لہم کتیہدا (لوح
المحفوظ یا قورنن دا) ﴿ثُمَّ إِنِّي رَأَيْتُ يُخْسِرُونَ﴾ باشان نہوانہ (لہ پوزی دواپی دا) لای پەرہرد گاریان
کوہہ کرتہ وہ ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ نہوانہ ہی بی باوہر سوون بہ بہلگہ کانی ٹیمہ ﴿صُمُّوا كُرْ فِي
الْظُلُمِ﴾ کدر و لالہ نہناو تاریکستاندان ﴿مَنْ يَشِمْ اللَّهُ يُضِلَّهُ﴾ ہر کہس خوا بیہوی گومرای
دہ کات ﴿وَمَنْ يَشَأْ يُجْعَلْ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ ہر کہسیش خوا بیہوی دہ بخانہ سہر رنگای راست ﴿
قُلْ آيَةُ رَبِّكَ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ﴾ (نہی موحمہد ﷺ) بلنی ہہوالم ہی بدن نہ گہر سزای خواتان بڑ
بیت ﴿أَوَأَنْتُمْ أَشْعَاءُ﴾ یان پوزی دواپی بہ خدتان بگریست ﴿أَعْيُرَ اللَّهُ تَدْعُونَ﴾ نابا ہاوار دہ کہنہ ہیچ
شتیک بیتجگہ لہ خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر ٹیوہ راستگون ﴿عَلَى آيَةٍ تَدْعُونَ﴾ (نہہ) بہلکو
تہنہا بانگ و ہاوار لہ خوا دہ کہن ﴿فِي كَيْفٍ مَا تَدْعُونَ الْإِنِّ شَاءَ﴾ نہمجا نہویش نہ گہر ویستی نہوی
ہاواری (لہ دہست) نہ کہن نابہیلی ﴿وَتَسَوْنَ مَا تَكْفُرُونَ﴾ و نہو شتانہ تان لہ بیر دہ چتہ وہ کہ دہنانکردن
بہ ہاوبہش بڑ خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند بیت بنگومان ٹیمہ پتغہمہر انمان نارد بڑ
گہ لانی پیش تو (نہی موحمہد ﷺ) ﴿فَاتَّخَذْتُمْ يُلُوكَ الْإِنْسَاءِ وَالطَّمَرِ﴾ وہتووشی نہیونی و ہہزاری
وہنہ خوشی و نرس و نارہ حہ تیمان کردن ﴿لَعَلَّهُمْ يَنْصَرُّوْنَ﴾ بڑ نہوی بگہرینہ وہ و بہ شیمانی
دہریرن (لاوازی و کزی بنوتینن) ﴿قُلُوا لِإِذْجَاهُ هُرُّأَنْتُمْ تَصْرَعُوا﴾ دہی بڑ نہ پارنہ وہ کاتیک سزای
ٹیمہ یان بڑہات؟ ﴿وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ بہ لام دلیان رہق بوہ ﴿وَزَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
وہ شہیتان نہو کردوہ خرابانہ ہی بڑ رازاندیوونہ وہ کہدہ بانکرد ﴿فَلَمَّا سَأَلُوا أَهْلَ كُرْوَابِهِ﴾ جا
کاتی لہ بیریان چویہ وہ نہوی کہ پنی ناموز گاری کران ﴿فَمَتَّعْنَاهُمْ أَتْرَابَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دہر گای ہہموو
شتیکمان لہ سہر کردنہ وہ ﴿حَقَّقْ إِذَا فِرْحُوا بِآيَاتِنَا﴾ ناکاتی دلخوش سوون بہوی ہی یان درابو
﴿أَخَذْتُمْ بَغْتَةً فَاذْهَبْ مُبْشِرُونَ﴾ لہ ناکاودا تو لہمان لی سہندن ٹیتر نہوانیش ناٹومید و سہر گہردان
بوون ﴿۱۱﴾

﴿فَقَطَّعَ ذَا بِلْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه مجا نه و گله ی که ستم میان کرد دوا براو کران ﴿وَلَنَحْمِذُلُو رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
و هه مو و سوپاس و ستایشی هه ربو خوی بهر و هه دگاری جیهانیانه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (نهی موحه مسمه
﴿بَلَىٰ بَلَىٰ﴾ ﴿إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَفْعَكَ وَأَصْرَكَ﴾ نه گهر خوا هه مستی بیستن و بینستان لی بسه نیت هه
﴿وَحَنَرَ عَلَىٰ تَوْبِكَ﴾ مؤریش بنی به سهر دله کانتاندا ﴿مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكَ بِهِ﴾ چ بهر ستر او نیک هه به
بینجگه خوا بقران به نیت هه ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ فَصَّيْفُ الْأَيْتِ﴾ نه ماشابه که چون به لگه کان ده گورین و
چه ند باره بیان ده که به نه وه ﴿ثُمَّ خُمٌ مِّمَّ يَصِفُونَ﴾ باشان نه وان پستی نی ده کهن و پرو و هه ده گبرن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (نهی موحه مسمه) ﴿بَلَىٰ بَلَىٰ﴾ ﴿إِنْ أَتَاكَ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً﴾ نه گهر سزای
خوا له ناکاو دا با به ناشکرا بیت بقران ﴿هَلْ يَهْدِيكُمُ اللَّهُ إِلَّا لِقَوْمٍ أَلْفَلَحُوا﴾ قایا له ناو ده بری (به سزای
خوایی) بینجگه له کومه لی ستم کاران نه بیت ؟ ﴿وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه نیرر اوه کانمان نه نار دوه
﴿إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ﴾ مه گهر به موزده دهر و ترسینه نه بیت ﴿فَمَنْ أَمِنَ وَأَصْبَحَ﴾ جا هه رکه س بر وای
هیاو کرده وه ی چاکی کرد ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نه وه هیچ مه ترسی به کیان له سهر نابین
و غه مباریش نابین ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نه وانه پیش بی بر وایون به به لگه کانی قیمه ﴿يَسْأَلُهُمْ
الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ به هوی دهر چو و بیان له سنوور (ی فرمانی خوا) سزایان لی ده که وی
و ده یانگری ﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عَذَابُ خَلَّيْنِ اللَّهِ﴾ (نهی موحه مسمه) ﴿بَلَىٰ مَنْ يَبْتَغِ الْوَعْدَ
خِزْيَةً كَانِي خَوَالِي مِنْهُ﴾ ﴿وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبُ﴾ وه شتی نه پیش نازانم ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ﴾ وه
بتان نالیم بیگومان من فریشتهم ﴿إِنْ أَتَيْتُمُ الْوَيْحَ إِلَّا﴾ شوینی هیچ ناکه وم نه و نه بیت که بو نیگام
کراوه ﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ بلی نایا کویر و بینا به کسان ؟ ﴿أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ﴾ ده ی نایا بو
بیر ناکه نه وه ؟ ﴿وَالَّذِينَ يَزِيدُ الَّذِينَ يَخْلَفُونَ﴾ بهم قورثانه برسیته نه وانه ی دهر سن ﴿أَنْ يُخْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾
(له وه ی که) کویر نیت هه لای بهر و هه دگاریان ﴿لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ﴾ له کاتیکدا بینجگه
له خوا هیچ بارمه تیدر و تسکا کار نیکیان نی به ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ به لکو خویان پیارین زن و له خودا
برسن ﴿وَلَا تَقْرَأُ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾ وه نه وانه دهر نه که بیت که بهر و هه دگاریان ده برستن (وهاواری
لی ده کهن) ﴿وَالْعَذْوَةُ وَالْعَمَىٰ يَرْيَدُونَ وَجْهَهُ﴾ به به یانیان و نیواراندا (به زامه ندی) خویان ده وی
﴿مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ و لیرر سینه وه ی هیچ شتیکیان له سهر تونی به ﴿وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ
شَيْءٍ﴾ وه لیرر سینه وه ی هیچ شتیکی توش له سهر نه وان نی به ﴿فَقَطَّعْدَحْرَ﴾ جا نه گهر دهر یانکه بیت
(دور یان خدیت هه) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ نه وه له ستمکاران ده بیت

﴿وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ﴾ وہ بہ وجوہ ہندیکیانمان بہ ہندیکی تریان تاقی کردہ وہ ﴿لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا﴾ بڑے وہی بلین ثایا نہوانہ خواہیڑو بہ ہری پی بہ خشپوون لہ ناو نیمہ دا؟ ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَعْلَمُ بِالْغَيْبِ﴾ ثایا خواہ ہموو کہس زانتر نی بہ ہوانہ ی شو کرانہ یڑن؟ ﴿وَإِذْ جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا﴾ وہ کاتی نہوانہ ی کہ پروایان ہمہ بہ ثایہ تہ کانی نیمہ ہاتن بولات ﴿فَقُلْ سَأُرَدِّعُكُمْ﴾ نہوہ پیان بلنی سلاوتان لی بیت ﴿كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾ بہرہردگار تان بہزہی و مہرہبانی لہ سہر خوی پیوست کردوہ ﴿أَنَّهُ مَنِ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا﴾ یجہلہ ﴿بِیْغُورٍ﴾ ہر کہس لہ نیمہ کاریکی خراب بکات بہنہ زانی ﴿لِنُقَاتِلَ مِنْ أَغْوَاهُ وَأَصْلَحَ﴾ پاشان بگہریتہ وہو نہوہ بکات و خوی چاک بکات ﴿فَأَنَّهُ عَفْوَ رَحِيمٌ﴾ نہوہ بہرستی خواہیڑوہی بہ بہزہی بہ ﴿وَكَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْأَيَّاتِ﴾ ثابہ و جوہ ثایہ تہ کان پروون دہ کہیتہ وہ ﴿وَالْمُجْرِمِينَ﴾ بڑے وہی ہنگای تاوانباران پروون بیتہ وہ ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبِدَ الَّذِينَ﴾ بلنی: ہنگومان من قمدہ غم لیکراوہ لہ وہی کہ بہندایہ تی بکہم بڑے نہوانہ ی ﴿تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نیمہ ہاواریان لیندہ کہن و دہیان بہرستن بیجگہ لہ خواہ ﴿قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ﴾ بلنی من شوننی نارہزوہ کانی نیمہ ناکہوم ﴿فَذُكِّرْتُمْ﴾ اذہما انما من المؤمنین ﴿تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نہوہ کہ ساندہ دا نابم کہ رینموونیان و ہر گرتوہ ﴿قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي﴾ بلنی ہنگومان من لہ سہر بہ لگہ بہ کی تاشکرام کہ لہ لایہن بہرہردگار مہوہ ﴿وَكَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْأَيَّاتِ﴾ کہچی نیمہ پرواتان پی نہہیتا ﴿مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ﴾ نہو (سزای) نیمہ بہلہ ی ہاتنی دہ کہن بہ دہست من نی بہ ﴿إِنْ لَكُمْ مِنْ اللَّهِ﴾ فرمان و ہایسی تہنہا بڑے خوابہ ﴿يَقْضُ الْحَقُّ﴾ حق و راستی بامسی دہ کات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْفَصِيلِينَ﴾ وہ نہو چاکترینی بہرہردہر و جیا کہرہوہیہ ﴿قُلْ وَأَنْ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ﴾ بلنی نہ گہر لام ہوایہ نہوہی نیمہ بہ لہ دہ کہن لہ ہاتنی ﴿لَتُخْفِيَ الْأَمْرَ رَبِّي وَتَيْسَّرُ لَكُمْ﴾ نہو کاری نیوان من و نیمہ کوتابی پی دہہیرا ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْغَيْبِينَ﴾ وہ خواہ چاک ناگادارہ بہستہم کاران ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ﴾ وہ کللی ہموو نہہیتی بہ کان ہر لای خوابہ ﴿لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ﴾ کہس نابانزانیت جگہ لہ (خودا) ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ وہ (خواہ) دہزانی چی لہ ووشکانی و دہریادا ہدیہ ﴿وَمَا شَفَعُونَ إِلَّا بِنِعْمَتِهِ﴾ وہ ہر گہ لایہ ک بکہوہیتہ خواہوہ خوابی دہزانتیت ﴿وَلَا حِجْوَى لِمَنْ عَلَى الْأَرْضِ﴾ و ہر دانہ و تلہ بہ ک لہ تاریکی بہ کانی زہویدا بیت ﴿وَلَا زُطْرَ وَلَا بَاسَ﴾ و ہر تہرو ووشکتیک ہہیتت ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ ہر ہموویان لہ کتبی تاشکرا لہ (لوح المحفوظ) دان ﴿

﴿وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ﴾ وہ ہر تہو خوابیدہ کہ دہتان خہوتینت لہ شدہ ودا (لیرہ دا خہ و بہمانای مردن ہاتر وہ) ﴿وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ﴾ وہ تہ شزانی (لہ ر وژدا) ج کاریکتان تہ نجام داوہ ﴿ثُمَّ يَرْجِعُهُمْ فِيهِ﴾ پاشان لہ ر وژدا لہ خہ و بیدارتان دہ کاتہ وہ ﴿يُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ بۆ تہ وہی تہ و او بین ماوہی دیاریکراو (ی ہموو کہ سنی) ﴿ثُمَّ إِلَهُ مَرْجِعُكُمْ﴾ تہ و سا ہر بۆ لای تہ وہ گہ رانہ و دہتان ﴿ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيكُمْ﴾ تہ و لہ و دہتان پین دہ دات بہ ہر کردہ و دہک کہ کرد و تانہ ﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عَرْشِ رَبِّهِ﴾ تہ و (خوا) زال و دہ سہ لاتدارہ بہ ہر بہ ندہ کانیدا ﴿وَيُرْسِلُ عَلَيْكَ حَفَظَةً﴾ و فریشتانیکتان بۆ دہ نیریت (کہ چاودیر و پاریزہر و نو سہری کردہ و دہ کانتانن) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ﴾ تاکاتی مردنی بہ کیکتان دیت ﴿تَوَفَّاهُ رُسُلُنَا﴾ نیرراوہ کانتان گیانی دہ کیٹن ﴿وَهُمْ لَا يَخْشَوْنَ﴾ کہ ہیچ سستی و کہ متہر خہمی بہک ناکہن (لہ کارہ کانیدا) ﴿ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ﴾ پاشان دہ گہ رنیرتہ وہ بۆ لای خوا کہ سہر و ہری راستہ قینہ یانہ ﴿إِلَّا لَهُ الْحُكْمُ﴾ ناگادار بن فہرمان پہ وایی و بریار ہر بۆ تہ وہ ﴿وَهُوَ أَسْرِعُ الْبَصِيرِ﴾ ہر خوایشہ لیر سیتہ وہی خیراترہ لہ ہموو کہ س ﴿قُلْ مَنْ يُجِيبُكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ (تہی مو حہ مہد) بلی: ثایا کی ٹیوہ رزگار دہ کات لہ تاریکیہ کانی و ووشکانی و دہریا ﴿تَدْعُونَهُ فَنُصْرَتُهُ وَحَقِيقَةٌ﴾ کہ ہاوار و نزای لیدہ کہن بہ ناشکراو نہتی ﴿أَلَيْسَ لَاحِدًا مِنْكُمْ﴾ (تہ لین) سویند بہ خوا تہ گہر لہم مہترسی بہ رزگارمان بکات ﴿أَلَمْ يَكُنْ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ تہ وہ بیگومان لہ سو پاس کارانی خوا دہ بین ﴿قُلْ أَلَمْ يُجِيبْكُمْ مِنْهَا﴾ بلی: ہر خوا ٹیوہ رزگار دہ کات لہ و مہترسی بہ ﴿وَمِنْ كَلِمَةٍ﴾ و لہ ہموو نارہ جہتی و غم و پہزارہیہک ﴿ثُمَّ أَنتَشَرْتُمْ كُنُوزَكُمْ﴾ (لہ گہل تہ و شدا) پاشان ٹیوہ ہاوبہ ش بۆ خوا بریار دہ دہن ﴿قُلْ هُوَ الْقَادِرُ﴾ بلی: ہر تہو خوابہ بہ توانا و دہ سستہ لاتدارہ ﴿وَعَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا﴾ کہ سزایہ کتان بۆ بنیریت ﴿مِنْ قَوْفِكُمْ﴾ لہ سہر و تانہ وہ ﴿أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْضِكُمْ﴾ یان لہ رنیر پیتانہ وہ ﴿أَوْ تَلَوَّاسِكُمْ﴾ یان سہرتان لہ بشیوتینی و بتان کات بہ چہند دہ سستہ و تاقمیکہ وہ ﴿وَيُرِيقُ غَضَبُكَ بِرَأْسِ رَجُلٍ﴾ جا ہہ ندیکتان بہ ہہ ندیکی تر تان سزاو نازار بدات ﴿أَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِمَا نَعْبُدُ﴾ سہرنج بدہ چنن ثایہ تہ کان دہ گزیرن (لہ جوریکدہ بۆ جوریکی تر) ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا تہ و ان تیبگہن و بیریکہ ندہ وہ ﴿وَكَذَّبَ﴾ بۆ قَوْمُکَ وَهُوَ الْحَقُّ ﴿گہلہ کت باوہریان بہم قور تانہ تہ کرد کہ ہر تہ وہ حق و راست ﴿قُلْ أَنتُمْ عَلَيْكُمْ﴾ بۆ کیل ﴿بلی: من پاریزہر و بہریرستان نیسم ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْكَافِرِينَ﴾ بۆ ہموو ہدوالبتک کانتیکی دیاریکراو ہدیہ (کہ راست و دروی تبادا پروون دہ بیتہ وہ) ﴿وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ وہ بہر وویی دہزانن ﴿وَلَا تَزِلَّ زُنُتُ الَّذِينَ يَخُضُّونَ فِيهِ﴾ ہر کاتی تہ و انہت دی قسہی ناشایستہ دہ کہن دہر بارہی ثایہ تہ کانی قیمہ ﴿فَاتَّعِزَّ عَنْهُمْ﴾ تہ وہ پرووہر گنیرہ لییان ﴿حَتَّىٰ يَخُضُّوا فِي حَبِيبٍ غَيْرِهِ﴾ تا دہ چنہ سہر باسیکی تر ﴿وَأَمَّا يُجِيبُكَ الشَّيْطَانُ﴾ وہ تہ گہر شہ پتان لہ بیر بر دیتہ وہ ﴿فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾

ثیر لہ پاش بیر کہ و تہ و ت لہ گہل کز مہلی ستم کاران دامہ نیشہ ﴿

﴿وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ جُنَاتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ (هر چه نده) نه‌وانه‌ی خویان ده‌بار تزن هیچ برسیارو تاوانی نه‌وانیان له‌سهر نی به ﴿وَلَا يَحِزْنَ﴾ (نهی موحه‌مه‌د) واز بیته نه‌وانه‌ی ثابنه که بیان کردوه به گه‌مه و گالته جاری ﴿وَعَرَّضْنَاهُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ و زیانی دنیا هه‌لی خه‌له‌تاندون ﴿وَذَكَّرْنَاهُ﴾ وه به فورغان ناموزگارسان بکه ﴿أَنْ يُسَلِّقَ نَفْسَهُ بِمَا كَسَبَتْ﴾ بۆ نه‌وه‌ی هیچ کدس تیا نه‌جی به‌هوی نه‌و (خرابانه‌ی) کردوه‌تی ﴿لَيْسَ لَهُمَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ﴾ که جگه له‌خوا هیچ دوست و تکار نیکی نی به ﴿وَأَنْ تَذَكَّرَ﴾ (نه‌گهر هه‌موو فیدا و بریتی به‌ک بدات لی ی ورنه‌ناگیری) ﴿أَوَلَيْكَ الْآيَاتُ الْبُرْهَانُ﴾ نه‌وانه که‌سانینکن به‌هوی نه‌و (خرابانه‌ی) که کردوویانه تیاچوون ﴿لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ﴾ بۆ نه‌وانه‌یه خوار دنه‌وه‌یه‌ک له‌تاوی زور گهرم و به‌کول ﴿وَعَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای زور به‌نازاریش به‌هوی نه‌وه‌ی که‌بی بر و ابوون ﴿قُلِ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بلی نایا بیجگه له‌خوا هاوار بکه‌ین (و پهرستین) ﴿مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ﴾ شتیک که‌نه‌سوودمان بی ده‌گه‌یه‌نبث و نه‌زیان ﴿وَسُورَةُ عَلَىٰ أَغْقَابٍ﴾ وه به‌ره‌و دوا بگه‌رینه‌وه (پاشگه‌رینه‌وه له‌ثابنه که‌مان) ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ﴾ له‌پاش نه‌وه‌ی که‌خوا پرینمونی کردین (بۆ پرینگای راست) ﴿كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ﴾ به‌وینه‌ی نه‌و که‌سه‌ی که‌شیتانه‌کان مه‌ریان لی شیواندین ﴿فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٌ﴾ له‌زه‌وی داسه‌ر گهردان بی ﴿لَهُ رَاضٍ حَتَّىٰ يَدْعُوهُ إِلَىٰ آلِهِ﴾ و چند هاوپی به‌کی هه‌بی بانگی که‌ن بۆ پرینگای راست ﴿آتَتْ﴾ (بلین) وهره بۆ لای نیمه (که‌چی به‌گوئیان نه‌کات) ﴿قُلِ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الَّذِي هَدَىٰ﴾ بلی به‌راستی هه‌ر پرینمونی خوا پی نمونی راسته ﴿وَأَمَّا الشَّيْطَانُ﴾ (وَأَمَّا الشَّيْطَانُ) و فهرمانمان پندراوه که‌مل که‌چ و گوئیانه‌ل بین بۆ به‌ره‌و ردگاری جیهانیان ﴿وَأَن يَقُولُوا الصَّلَاةَ وَالْزَكَاةَ﴾ وه (فهرمانمان پندراوه) که‌به‌رینکی نویژ به‌جی بینن و له‌و (به‌ره‌و ردگاره) بترسین ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ﴾ وه هه‌مووتان هه‌ر بۆ لای نه‌و زاته‌کۆ ده‌کرینه‌وه (له‌پورزی دوا پیدا) ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ وه هه‌ر نه‌و خوابه‌یه که‌ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌دی هیتاوه به‌حق و راستی ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ وه هه‌ر پورزی به‌شتیک به‌هر مووی به‌ه‌م‌ویش ده‌ست به‌جی ده‌بی ﴿قُلْ الْحَقُّ﴾ فهرمان و وونه‌ی نه‌و راسته ﴿وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ الصُّورُ﴾ هه‌ر بۆ نه‌وه مولک و خاوه‌نیه‌تی له‌و پورده‌دا که‌فوو ده‌کریت به‌(صور) که‌ره‌نادا ﴿غَيْرِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانا و تاگابه به‌هه‌موو نه‌ینی و ناشکرایه‌ک ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾ وه هه‌ر نه‌وه کاردروست و به‌تاگا ﴿۱۳۶﴾

﴿وَيَذَّأِلُ الَّذِينَ لَا يَدِينُونَ﴾ (بیر بکھروہ) کاتیک کہ ئیبراہیم ووتی بہ نازہری باوکی ﴿أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَنْفُسَ﴾
 ﴿الْهَمَّةَ﴾ ثابا تو بتانیک دہ کہ پتہ بہ رستراوی خوت؟ ﴿إِنِّي أُرِيدُ أَنْ مَنِّعَ فِي صَلَاتِ مُبِينٍ﴾ بہ راستی من
 توو گہلہ کہت لہ گو مری یہ کی تہ او و فاشکر ادا دہینم ﴿وَكَذَلِكَ نُرِي الْإِنْسَانَ﴾ بہ و شیوہ بہ
 نشانئ ئیبراہیم مان دا ﴿مَنكَرَاتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ دہ سہ لات و خواہ نئی (خواہ بڑ) تاسمانہ کان و
 زہوی ﴿وَلْيَكُونَنَّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بڑ شہوی لہ پرزی باوہ پردارہ راستہ قیتہ کاندہ بیت ﴿فَلَمَّا جَزَّ﴾
 ﴿عَلَيْهِ الْإِثْلُ﴾ کاتی شہوی بہ سہ رداہات ﴿رَبِّكَ كُتِبَ﴾ تہ ستیرہ بہ کی بینی ﴿قَالَ هَذَا رَبِّي﴾ ووتی تہمہ
 بہر وہ ردگاری منہ ﴿فَلَمَّا أَفْلَحَ﴾ بہ لام کاتی تاو ابوو ﴿قَالَ لَا أُجِبُ الْآفِلِينَ﴾ ووتی من ہرچی تاوا
 بی خوشم ناوی ﴿فَلَمَّا أَتَاهُ الثُّمُوزُ﴾ تہمجا کاتی مانگی بینی ہلہات ﴿قَالَ هَذَا رَبِّي﴾ ووتی
 تہمہ بہر وہ ردگاری منہ ﴿فَلَمَّا أَفْلَحَ﴾ بہ لام کاتی کہ تاو ابوو ﴿قَالَ لَنْ تُبَدِّلَنِي فِيهِ﴾ ووتی سویتد بہ خوا
 تہ گہر بہر وہ ردگاری بہر وہ نیم نہ کات ﴿لَا كُفْرَ مِنَ الْفُتُورِ الطَّالِيْنَ﴾ بینگومان لہ کو مہ لی گو مریان
 دہسم ﴿فَلَمَّا أَتَاهُ الثُّمُوزُ﴾ تہمجا کاتی خوری بینی ہلہات ﴿قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ﴾
 ووتی تہمہ بہر وہ ردگاری منہ تہمہ گہورہ ترہ (لہوان) ﴿فَلَمَّا أَفْلَحَ﴾ جا کاتی خوریش تاوا ابوو
 ﴿قَالَ يَكْفُومُ إِنِّي سَرِيتُ﴾ ووتی تہی گہلہ کہم بہ راستی من بہریم لہ ہرشتی کہ ئیوہ دہیکہن
 بہاوبہش بڑ خوا ﴿إِنِّي رَجَعْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي﴾ بہ راستی من بروی خوم وہر تہ گہریم بڑ لای زاتیک
 ﴿فَطَرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہ تاسمانہ کان و زہوی بہدی ہیناوہ ﴿حَقِيقًا﴾ جگہ لہ خوا بروم لہ ہجی
 تر ناکہم ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وہ بینگومان من لہ ہاوبہش بہیدا کہران نیم ﴿وَسَاجِدُ قَوْمِهِ﴾
 (بہ لام ئیبراہیم) گہلہ کہی دہمہ قالیان لہ گہلدا کرد ﴿قَالَ أَخِي جُؤَيْسُ فِي أَمْرِ قَوْمِهِ﴾ فہرموی ثابا
 ئیوہ دہمہ دہمن و موجدہ لہم لہ گہلدا دہ کہن؟ لہ بارہی خواوہ کہ بہ راستی بہریمونی منی کردوہ
 ﴿وَلَا تَخَافُ مَا يُشْرِكُونَ بِهِ﴾ من ناترسم لہوہی کہ ئیوہ دہیکہن بہاوبہش بڑ خوا (چونکہ زیان
 ناگہ بہنن) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا﴾ مہ گہر شتیک کہ بہر وہ ردگاری بہوہی بیکات ﴿وَبِيعَ رَبِّي كَذَّابًا﴾
 ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ زانست و ناگاداری بہر وہ ردگاری ہموو شتیک گرتوہوہ ﴿فَلَمَّا تَذَكَّرُونَ﴾ دہی ثابا
 بڑ بیر ناکہ تہوہ ﴿وَكَيْفَ تَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ﴾ وہ من چون دہترسم لہوہ بتانہی کہ ئیوہ کردوہ تانہ
 بہاوبہش بڑ خوا ﴿وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرِكْتُمْ بِاللَّهِ﴾ کہ ئیوہ ناترسم بینگومان بتانیکتان کردوہ تہ
 ہاوبہش بڑ خوا ﴿مَا لَكُمْ بِرَبِّكُمْ مِنْ حَقٍّ﴾ کہ ہیچ بہلگہ بہک نہنیراوہ بڑ تان (کہ لہوان بہرستن)
 ﴿فَأَنبِئُوا الْقُرْيَينِ أَخَوَيْنَا﴾ دہی کہوہ تہ کام لہم دوو دہستہ بہ شایستہ ترہ بہ نہترسان (و تارامی)
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر ئیوہ ہیچ دہزانن ﴿﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہوانہی کہ پروایان ہتساوہ ﴿وَلَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ بِظُلْمٍ﴾ و پرواکہ بیان تیکہل بہستہم
 (ہاوہل دانان) نہ کردوہ ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُسْتَعْمِدُونَ﴾ ہیمنی و تاسایش تہنہا بؤ نہوانہیہ ہەر
 نہوانہش ریتمون کرارون ﴿وَنَزَّلْنَا حُجُجَنَا وَاتَّخَذْنَا آيَاتِنَا هِیمَ﴾ نمو (بہلگانہ) بہلگہی تہمہ بوون
 کہ دابوومان بہ ٹیبر اہیم ﴿عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ لہ ہر اتہر گہلہ کہ بہوہ ﴿تَرْفَعُ رَحَابَ مَنْ ذُكِّرَ﴾ ہەر کہ سبتک
 ہمانہوئت ہلہ و ہایہی ہرز دہ کہ بہوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ ہراسنی ہر و ہر دگارت کار دروستی
 زانیہ ﴿وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ وہ نیسحاق و (لہ نیسحاقیش) یہ عقوبمان ہی بہخشی
 ﴿كُلًّا هَدَيْنَا﴾ ریتمونیی ہموویانمان کرد ﴿وَوُضِّعَ لَهُ بَيْنَايْنِ الْقُلُوبِ﴾ وہ لہوہو ہیٹش ریتمونیی
 نوح و حشمان کرد ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ ولہنہوہ کانی نوح
 داوود و سولہیمان و نہیوب و یوسف و موسا و ہارونمان (ریتمونیی کرد) ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ نَجْوَىٰ
 الْمَخِيطِينَ﴾ ٹاہو چہشہ پاداشتی چاکہ کاران دہدہینہوہ ﴿وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِيلَاسَ﴾
 وہ زہ کہریا و یحیا و عیسا و ئیلیاس ﴿كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ ہریدک لہمانہ لہ چاکہ کاران بوون ﴿وَنَزَّلْنَا
 الْوَسِيلَ الْإِسْعَاقَ وَنُوحًا﴾ وہ نیسماعیل و یسہع و یونس و لوط ﴿وَجَعَلْنَا عَلَىٰ الْعَالَمِينَ﴾
 ہریدہ کہ لہمانہ ریتمانداون بہسہر ہموو خدکیدا ﴿وَمِنْ آيَاتِنَا وَذُرِّيَّتِهِمْ وَآخِرَتِهِمْ﴾ ہر و ہا
 ہندی لہباوک و نہوہ و ہراکانیان ﴿وَأَنبَتْنَا لَهُمْ وَأَعْبَدُوا لَهُمُ الْحَبَّ وَالنَّارَ وَالْزَّيْتُونَ﴾ ہلہمان ہزاردوون و
 ریتمونیمان کردوون بؤ رینگہی راست ﴿ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾ نہوہ ریتمونیی خواہ
 ریتمونیی ہر بہندہیہ کی پندہ کات ﴿يَسَّاءَ مِنْ عِبَادِهِ﴾ لہبہندہ کانی کہ خوی بہوی ﴿وَوُضِّعَ لَهُ الْحَبُّ
 عَنَّهُمْ مَّا كَانُوا يَمْتَنُونَ﴾ وہ نہ گہر ہاویہشیان رہو ابدایہ بؤ خواہینگومان نمو چاکانہی کردہوویان
 ہمووی ہی پاداشت دہر دہچو ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نہوانہ کہ سانیکن ﴿أَنبَتْنَا لَهُمُ الْكِتَابَ وَالْحَبَّ
 وَالزَّيْتُونَ﴾ پہیام و زانین و حوکمرا نی و پیغمبہریتیمان ہی بدخشیوون ﴿فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هُنَّ لِآلِهَةٍ﴾ جا نہ گہر
 نہوانہ (قورہش) پروای ہی نہہین ﴿فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لِّيُؤَايَا بِكْفِيرِينَ﴾ نہوہ ہینگومان بہدہستہیہ کی
 ترمان سپاردوہ (چاودیری بکہن و) ہی ہر و اش ناہن ہی ی ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ﴾ نہوانہ (نہو
 پیغمبہرانہی باس کران) کہ سانیک بوون خواہ ریتمونیی کردن ﴿فَبِهَدْيِهِمْ أَفْتَدَىٰ﴾ دہی پدیرہوی
 رینگہ و ریتبازی نہوان پکہ (نہی موحمہد ﷺ) ﴿قُلْ لَا اسْتَكْبَرُوا عَلَيَّ آخِرًا﴾ (نہی موحمہد ﷺ)
 ہلی داوای ہیچ کری و پاداشتیکتان لیناکہم لہسہری ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نمو قورٹانہ تہنہا
 نامورگاری یہ بؤ ہموو جیہانیان ﴿

﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ وەك پئوئست خویان نه ناسی و پئزیان نه گرت ﴿إِذْ قَالُوا﴾ کاتی ووتیان ﴿مَا أَرْسَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن قَبْلِهِ﴾ خوا هیچ شتیکی نه ناردونه خواره وه بؤ هیچ ناده می بهك ﴿فَلَمَّا أُنْزِلَ إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ بلی نهی کنی نهو کتیبه ی ناردنه خواره وه ﴿جَاءَ بِكَ بُرْهَانٌ﴾ که موسا هیتای ﴿تُورًا وَهَذَا كِتَابُنَا﴾ (نهو کتیبه) پروناکی و پئتموونی بوو بؤ خه لك (پئش ده مستکاری کردنی له لایمن جول له که کانه وه) ﴿تَجْعَلُونَهُ قُرْآنًا﴾ ئیوه نهو (کتیبه) ده که نه چه ند پهره و کاغه زبک ﴿تُبَدِّلُونَهَا تَحْفُورًا كَثِيرًا﴾ به شتیکی (که قازانجانه) ناشکرای ده کهن و زوریشی (که زیانی خوتانه) ده یشار نه وه ﴿وَعَلَّامٌ لِّلْغُيُوبِ﴾ شتانیك فیر کراوون که ئیوه نه تان ده زانی ﴿أَنزَلَ لَكَ الْفُورَانَ﴾ نه خوتان و نه باو و باپی رانتان ﴿قَالَ اللَّهُ﴾ بلی هه رخوا (کتیبه ی بؤ موسا ناردوه وه) ﴿فَرَدَّاهُمْ فِي حُجَّتِهِمْ يَلْعَنُونَ﴾ پاشان لیان گهری له ناو به تالی خویاندا گالته و یاری بکهن و پوچن ﴿وَلَقَدْ أَكْثَبْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ ئهم قورئانه ئیمه ناردو و مانه ته خواره وه ﴿مَبْرُورًا﴾ پیروز و فهداره ﴿مُصِيقًا لِّلَّذِينَ يَلْعَنُونَ﴾ نهو کتیبه ش پئش نهو هاتوون به راستیان داده نیت (پئش نه وه ی گاور و جول له که کان بیشیوتنن) ﴿وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْفُورَانَ﴾ هه روه ها بؤ نه وه ی دانیشتوانی مه که وده و روبه ری ناگدار که پنه وه و بیانتر سیبی ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ جا نه وانه ی پروایان به دوا پوز هه بی پروا بهو (قورئانه) دینن ﴿وَأَنزَلَ عَلَی صُلَيْمَانَ حِكْمَافُورًا﴾ نه وان پاریزه رن بؤ نوبزه کانیا و به چاکی له کاتی خویاندا ده یانکهن ﴿وَمِنَ الْأَمْثَلِ يَمُنُ الْفُورَانِ﴾ بلی نیگا و سروسم کی نهو که سه ستم کارتره که درو هه لبه سنی به دم خواره ﴿أَوْ قَالَ أَوْحَى إِلَيْ﴾ یان بلی نیگا و سروسم بؤ کراوه ﴿وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْهِ﴾ به لام هیچ نیگا و سروسم شتیکی بؤ نه کرایسی ﴿وَمِنَ الْقَالَ مَا أُنْزِلَ مِثْلَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ هه روه ها که سنی که بلی منیش وینه ی نهو قورئانه ی خوا دایه زانده وه داده به زتم ﴿وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْكَ الْفُورَانَ﴾ خوزگه سته مکارانت ده بیسی کاتی ﴿فِي عَمْرِكَ الْقُورَتِ﴾ وان له ناره حه نی و سه خنی سه ره مهر گدا ﴿وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْكَ الْفُورَانَ﴾ و فرشته کان ده ستیان بؤ ده بهن (بؤ گیان کیشانیان) ﴿أَخْرِجُوا الْفُورَانَ﴾ (بیان ده لین) خوتان ده رباز کهن (لهم ناره حه نی گیان کیشانه ته گهر راست ده کهن) ﴿الْيَوْمَ تُجْرُونَ عَذَابَ الْفُورَانِ﴾ نه مرقو پاداشتی ریسوا کهر ده درینه وه ﴿بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ﴾ به هوی نه وه ی که قسه ی ناراستان هه لبه به ست به دم خواره ﴿وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ﴾ و خوتان به گه وه ده زانی له بهر انبه ر نایه ته کانی خوادا ﴿وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فَرْدَى﴾ سوئند بیت بینگومان ئیوه به نهیا و بهك یهك گه رانه وه بؤ لامان ﴿كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هه روه کویه کم جار درو ستمان کردن ﴿وَلَقَدْ كُنتُمْ مَّا خَوَّلَتْكُمْ دَرَّةَ ظَهْرِكُمْ﴾ و نه وه ی پیمان دابوون به جیتان هیشته له دوا ی خوتان (له مان و سه روه ت و سامان) ﴿وَمَنَّا مَعَكُمْ﴾ وه نابینن له گه لئاندا ﴿شَفَعَا لَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ﴾ نهو تکا کارانه ی که لاتان و ابو و ها و به شی خوان له نکا کردن بؤ تان ﴿لَقَدْ قَطَعْنَا بَيْنَكُمْ﴾ سوئند به خوا بینگومان بچرا به یوه سستی نیوانتان ﴿وَصَلَّ عَنكُمْ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه نه وه ی به پشستیوانی خوتان دادنه وون بوو لیان ﴿۱۱﴾

﴿إِنَّ اللَّهَ قَالُ الْحَبِّ وَالْحَبِّ﴾ به راستی خواله تکه ری دانه ونبله و ناو که تووه (کاتیک که ده پوینرت له زه ویدا)
 ﴿يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ زیندوو دهر نه هیتی له مردوو ﴿وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ وه (خوا) دهر هیتیری
 مردوانه له زیندوو ﴿ذِكْرُ اللَّهِ فَإِنْ نَفَقْتُمْ﴾ ته ویه خوی ئیوه دهی که واته ئیوه چون (له بهرستی
 نه و خوابه) لا ده درین؟ ﴿قَالُوا أَلَمْ نَصْبِ﴾ (خوا) به دی هیتیری شه بهی و پروناکی روز بوونه و به
 ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ سَكَنَةٍ﴾ و شه وی کردوو به کات و هوی نارامگرتن ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا﴾ و خور و
 مانگی کردو ته هوی حساب دیار یکردن و زانیی کات ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ نه ویش نه ندازه گرتنی
 خوی به ده سه لاتی زانییه ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الشُّجُومَ﴾ وه هدر خوابه که نه سترهی داناوه بوان
 ﴿لِيَتَمَتَّعُوا بِهَا فِي مَلَكُوتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ بوان شه وی ریان پیدر کمن له تاریکیه کانی و شکانی و ده ریا دا
 ﴿قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِیْنَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ به راستی نایه ته کانمان پروون کردو ته وه بوان کوملهی که بزائن و تی بگن
 ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُم مِّنْ نَّفْسٍ وَجِدَةً﴾ وه شه و خوابه زانیکه که ئیوهی دروست کردوو له یه که س
 که (تاده م) ﴿فَسَتَرُوا مَسْجِدَ﴾ نه مجا (له پشی باو کتانا) نیشته چی کران (دواتریش له مند الدانی
 دایک تاندا) داتران به شیوهی کاتی ﴿قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِیْنَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ به راستی نایه ته کانمان پروون
 کردو ته وه بوان که سانی به ووردی بیر بکه نه وه ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه شه و خوابه زانیکه ﴿أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً﴾ که بارانی له ناسمانه وه باراندوو ﴿فَأَخْرَجْنَا بِوَسَائِلٍ كُلِّ شَيْءٍ﴾ جا به هوی شه (بارانه وه)
 هه موو جو ره چه که ره کمان پروانند ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا﴾ نه مجا پرووه کی سه و زمان لی پروانندوو
 ﴿فَخَرَجَ مِنْهُ خَضِرًا﴾ وه شه (پرووه که سه وزه) دانه ونبله له سه ره که که له که بوومان دهر هیتاوه
 (وه که گولی جو و گهنم) ﴿وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانَةٌ﴾ وه له دار خورما له چند به لیکی هیتسووی
 شوره وه بوو دهر ده هیتین ﴿وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ﴾ وه (دهر وینین به و بارانه) باخاتی زور له تری هه مه جو
 ﴿وَالزَّيْتُونَ وَالزَّمَانُ﴾ و زهیتون و بنه هه ناری ﴿مُتَشَبِّهَاتٍ بِمُتَشَبِّهَاتٍ﴾ هاو وینه و له یه کتر جیا جیا (له تامدا)
 ﴿أَنظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ﴾ سه رنجی بهر هه مه که ی بدهن ﴿إِذَا أَلْمَمَ بِرَبْعِهِ﴾ کاتیک بهر ده گرت و پی ده گات
 ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَكُم لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بینگومان له م سه رنج دانه دا چند به لیکی گه وره هه یه (له سه ر گه وره ی
 ده سه لاتی خودا) بوان که سانی که بهر و ده هیتین ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْإِلَهِ﴾ هاو به شانیکیان بریار داوه بوان
 خوا که جنو که ن ﴿وَعَلَّمَهُمْ﴾ له کاتیک دا خودا ته و (جنو کانه ی) دروست کردوو ﴿وَحَرَّفُوا الْآلِیْنَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ
 عِلْمٍ﴾ به درو و بوختان چند کوپ و کچیان به وادا وه بوان خوا به پی زانیاری ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾
 پاک و بی گهردی بوان خوا له وهی که نه وی بر و ابانه بریاری نه دهن بوان خوا ﴿بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (خوا) داهیتیری ناسمانه کان و زه وی به له نه بوون ﴿إِنِّي بَصُورٌ لَّهُ وَلَدًا وَنَزَّلْتُ لَهُ صَلَاجَةً﴾ چون
 مندالی ده پی که زن و هاو سه ری نه بووه ﴿وَحَقَّقَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ خوی هه موو شتیکی دروست کردوو
 ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ و ته و به هه موو شتی زانا و به ناگایه

﴿ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ﴾ هەر نهو خوا به به که په روه رد گاری نیو به ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په رستراو نیکی
 راسته قینه نی به جگه له نهو ﴿خَلَقَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دروست کهری هه موو شتی که ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾
 که واته نهو په رستن ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وه نهو خوا به چاودیره به سهر هه موو شتی که وه
 ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ﴾ چاوه کان بهی پی نابهن و نانوانن ببینن ﴿وَهُوَ يُدْرِكُ الْبَصَرَ﴾
 به لام نهو هیزی ببینن و چاوه کان ده ببینت ﴿وَهُوَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ﴾ وه نهو به ناگای ورد بینه ﴿
 فَذَٰلِكَ كُمْ يَصْطَرِّمُ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ به راستی له لایهن په روه رد گار نانه وه چه ندین به لگهی پرووتان
 بۆ هاتووه ﴿فَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَنْتَحِبُ﴾ نه مجا هه کس بیر له راستی ده کاته وه ده ببینی نه وه (سوودی)
 بۆ خویه تی ﴿وَمَنْ عَنِ قَتْلِهَا﴾ هه که سیش بیر ناکاته وه و کویر بووه نه وه (زیانی) هه بۆ خویه تی
 ﴿وَمَا آتَاكُم بِحَقٍّ﴾ وه من چاودیر و پاریزه رنیم به سه رنانه وه (بهس را که یه نه رم) ﴿
 وَكَذَٰلِكَ تُصْرَفُ الْأَنْبِيَاءُ﴾ ناوا جوړ و شیوه ی به لگه کان ده گوړین ﴿وَيَقُولُوا دَرَسْتَ﴾ ده با هه بلین
 خویندو ته و پیتو تراوه ﴿وَالَّذِينَ تَتَذَكَّرُ بِهِ نَبِيُّهُمْ لَیْسُوا بِكَاذِبِينَ﴾ وه بۆ نه وه ی چاک پروونی بکه یه نه وه بۆ کومه لیک
 که تپده گن و شاره زان ﴿أَتَشْفِقُ الْإِنْسَانَ الْفَاسِقِينَ﴾ شوینی نه وه بکه وه که له لایهن په روه رد گار نه وه
 وه حیت بۆ کراوه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ شایسته ی په رستن نیه بیتجگه لهو (خوا) ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾
 وه پروو وهر گیره له هاو بهش بر باره ده ران ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا﴾ وه نه گدر خوا بیو ستا به
 هاو لیان دانه دنا ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾ و تومان نه ده کرد به چاودیر و پاریزه به سه ریانه وه ﴿وَمَا
 أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾ و تو زور دارو ده سه لاتدار نیت به سه ریانه وه ﴿وَلَا تَسْجُدْ لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ يَتَعْبُدُوا اللَّهَ﴾
 الله (موسلمانان) جتنو و قسه ی ناشرین مه لئین به ویت و په رستراوانه ی که نه وان هاواریان لی
 ده که ن و ده با نه رستن بیتجگه له خوا ﴿فَسَبِّحُوا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ﴾ بهو هویه وه نه وانش قسه ی نه شیاو بلین
 به خوا ﴿كَذَٰلِكَ زُجِّلَ لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ﴾ بهو شیوه یه رازاندو مانه نه وه بۆ هه موو نوممه تیک کرده وه که یان
 ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ﴾ پاشان گه رانه وه یان هه بۆ لای په روه رد گاریانه ﴿فَيُنْظَرُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
 نه مجا هه والیان پی ده دات بهو کرده وانه ی نه نجامیان ده دا ﴿وَأَنفَسُوا بِاللهِ جَهْدَ أَعْيُنِهِمْ﴾ وه به هیترین
 سویندیان به خوا ده خوارد ﴿لَیْسَ جَاءَهُمْ عِلْمٌ أَنَّهُ الْيَوْمُ مِنَّهَا﴾ سویند به خوا که گهر مو عجیزه به کیان بۆ بیت
 (له وانه ی که خویان داوایان ده کرد) بیتگو مان بر واده هینن پی ی ﴿قُلْ إِنَّمَا أَلَمْتُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلنی به راستی
 مو عجیزه کان هه لای خوا به ﴿وَمَا يُشْعُرُكُمْ﴾ وه نیوه نازانن شه ی بر واداران ﴿أَنَّهُمْ إِذَا حَضَرُوا
 لَكُمْ لَأَمْلَأَنَّ قُلُوبُكُمُ شَيْئًا تَكْفُرُونَ﴾ و نه گدر نهو به لگانه ش بیته کایه وه هه بر وانه هینن ﴿وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ﴾ وه (کاتی
 هاتنی مو عجیزه کان به هوی پی بر وایانه وه) دل و چاویان وهر ده گیرین و لاده ده بین (له باوهر هینان)
 ﴿كَمَا تَلْمِزُوا يَوْمَ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هه روه که له سه ره تاوه بر وایان به قورنانه هینا ﴿وَنَذَرُهُمْ﴾ وه لیان
 ده گه رینن ﴿فِي طُغْيَانِهِمْ﴾ له سه ر که شی خویاندا بن ﴿يَتَمَتَّعُونَ﴾ (ده با) هه ر سدر گه ردان بن ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾ و ه بنگومان نه گهر ئیمه ﴿فَرَضْنَا لَهُمْ أَلْفَ مِائَةٍ﴾ فریسته مان بۆ لای نهو (بیناوه) انه بنار دایه
 ﴿وَكَمْ لَهُمُ الْمَثُورُ﴾ و مرده ووه کان قسه یان له گه ل بکر دنایه ﴿وَكَمْ لَهُمْ أَلْفَ مِائَةٍ﴾ و هه موو
 شتی کمان بۆ کۆ بکر دنایه ته وه ﴿قُلْ﴾ پروو به پروو به پیش چاویانه وه (یان کۆ مه ل کۆ مه ل) ﴿مَّا كَانُوا
 يَفْقَهُونَ﴾ پروایان نه ده هینا ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر خوا بیوستانیه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ﴾ به لام
 زۆر به یان نازان و بی ناگان ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ شَيْءٍ عَدْوًا﴾ هه ره به و شیوه بۆ هه موو به نه مه ره نك
 دوژمنیکمان داناهه ﴿شَاطِطِينَ الْأَنسِ وَالْجِنِّ﴾ له شه یانه کانی مرؤف و جنوکه ﴿يُوحِي بِقَضَائِهِمُ الْمَآثِرَ﴾
 بعضی که به نه یستی به یه کتری راده گه یه نن ﴿وَنُفِخَ الْقَوْلُ فَرُودُوا﴾ ووته ی رازاوه و بر یقه دار بۆ فریو دانیان
 ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ﴾ و ه ته گهر به ره ره دگارت بیوستانیه نه وه یان نه ده کرد ﴿فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْقَهُونَ﴾
 ده لیان گه ری به خویان و نهو درو یانه ی که هه لی ده به ستن ﴿وَلْيَصْغُرِ الْإِنْسُ﴾ و ه بۆ نه وه ی
 گو یگری بۆ نهو (ووته بر یقه دار و رازاوه ی بۆ به کتری ده که ن) ﴿أَفَتَدْعُوا إِلَيْهِمْ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ دلی
 نهو که سانه ی پروایان نی به به رۆزی دوا بی ﴿وَلْيَرْصُدُوا﴾ بۆ نه وه ی رازی بین بی ی ﴿وَلْيَقْتَرِفُوا الْمَآثِمَ﴾
 مقرر فورت و نه نه نجامی بدن نهو گونا هانه ی نه نجامی نه ده ن ﴿أَفَتَدْعُوا إِلَيْهِمْ حَكَمًا﴾ جانا یا
 جگه له خوا داد وهر یکی تر بۆ خۆم بر یار بده م؟ ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ إِلَيْكُمُ﴾ له کاتیکدا (خوا) نهو زاته یه
 که نار دویه تیه خواره وه بۆ ئیوه ﴿الْكِتَابَ مُفَصَّلًا﴾ نه م قورئانه که پروو کهره وه ی هه موو باسی که
 به در بزی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا هُمْ أَكْبَرُ﴾ ته وانه ش که نامه مان بی به خشین ﴿يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِنْ رَبِّكَ﴾
 یا الحقی چاک ده زانن بنگومان نه م قورئانه له لایه ن به ره ره دگارت ته وه به حقه و پرستی نیراوه
 ﴿فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُتَعَذِّبِينَ﴾ که واته هه ر گیز له گومان داران مه به ﴿وَقَعْتُمْ كِلْمًا رَبِّكَ﴾ و ه فەرمان
 و ووته ی به ره ره دگارت ته و او به وه به نه نجام گه یشت ﴿صِدْقًا وَعَدْلًا﴾ به راستی و دروستی
 ﴿لَا مَبْدَلَ لِكَلِمَتِهِمْ﴾ که هیچ کس ناتوانی بر یار و وونه کانی بگوری ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ هه ر
 خوا بیسه ری زانا به ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا أَصْحَابَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ و ه ته گهر تو گو یرا به لی زۆریه ی ته وانه بیت
 له سه ر زه ویدان ﴿يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ریگه ی خوا گو مرآت ده که ن ﴿إِنْ يَشِئُوا إِلَّا الظُّلَّ﴾ نه وان
 هه ر شوینی گومان که ووتوون ﴿وَإِنْ هُمْ إِلَّا بَخْرُ صَوْتٍ﴾ و ه هه میسه درو و گو تره کاری ده که ن ﴿وَلَوْ
 أَنَّ رَبَّكَ هُوَ الظُّلُّ﴾ بنگومان هه ر به ره ره دگارت چاک ده زانیت ﴿مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کئی گو مرا
 به وه و لای داوه له ریگای نهو ﴿وَهُوَ أَشَدُّ ظَهْمًا مِنَ النَّارِ﴾ و ه هه ر نهو زانتره به وانه ی ری بازی راستیان
 گرتوه ﴿فَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ ده بخون لهو (سه ر براو) ه ی که ناوی خوا ی له سه ر هیتراوه
 ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ بِكَفَرٍ مُؤْمِنِينَ﴾ ته گهر ئیوه به نایه ته کانی خوا بر وادارن ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾

﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا﴾ بوجی ئهوه ناخون؟ ﴿مِمَّا ذُكِّرَ أَنْتُمْ عَلَيْهِ﴾ له (گۆشتی) ئهوه (نازه لان) هی که ناوی خوا ی له سهر هیتراوه (له کاتی سهر برینی دا) ﴿وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ﴾ که بینگومان خوا بۆتانی روون کردۆتهوه ئهوه ی حهرامی کردوه له سهرتان ﴿إِلَّا مَا أَضْطَرُّرْتُمْ إِلَيْهِ﴾ جگه ئهوه ی که ناچار ده بن بزی (بیخون لهو خوار دانه ی که حهرامن) ﴿وَإِنَّ كَثِيرًا لِّيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ﴾ به راستی زور کهس خه لکی گومرا ده کهن به ههوا و تاره زوی خویان ﴿بَغْيِرَ عِلْمٍ﴾ به بی هیچ زانباری بهك (که له خواوه وه گیرا بیت) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَرِينَ﴾ بینگومان پهروه رد گارت دهست در بۆ کاران و سهر که شان چا ک ده ناسی ﴿وَذَرُوا ظَهْرَ الْإِثْرِ وَابْتَغُوا﴾ له گونا می ناشکرا و نهیسی واز بیسن ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِهِ الْاِثْمَارَ﴾ به راستی ئهوانه ی که گوناوه ده کهن به دهستی نه نقهست ﴿سَيَجْزِيَنَّهُمْ أَصَابُ كُمُوتٍ﴾ به زووی تو له بیان لی ده سه نریت به هوی ئهوه تاوانانه ی دهیان کرد ﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا زَاكَّرَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾ لهو (سهر براره) مەخون که ناوی خوا ی له سهر نه هیتراوه (له کاتی سهر بریندا) ﴿وَإِنَّهُ لَشَدِيدٌ﴾ بینگومان (خوار دنی) ئهوه تاوان و له ستور دهر چوونه ﴿وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِرَبِّهِ الْأَوَّلِيَّ يَهْتَمُ﴾ وه بینگومان شهیتانه کان به نهیسی شت به دوستانیان ده لین ﴿لِيَجْزِيَكَ﴾ بۆ ئهوه ی موجوده له و ده مه ده میان له گه ل بکهن ﴿وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُ إِنَّكُمْ سَعُرُون﴾ جائه گهر به گویان بکهن ئهوه بینگومان له هاو به ش دانهران ده بن ﴿أَوَمَنْ كَانَ مِثْلًا فَأَخْبَتْهُ﴾ ئایا که سیک که مردوو بیت (واته بی پروا بیت) و ئیمه زیندوو مان کرده وه (هیدایه تماندا) ﴿وَجَعَلْنَا لَهُ فُوزًا يَشوقِيهِ فِي النَّاسِ﴾ و روونا که کمان بۆ فهراهم هینا (که قورئانه) به هوی ئهوه وه له ناو خه لکیدا ده گهری و ده روات ﴿كُنْ مِثْلَهُ فِي الظَّالِمِينَ﴾ ئایا وهك ئهوه وایه که له ناو تاریکستانیکدا بیت ﴿أَلَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا﴾ که به هیچ جور ی دهر چوونی نه لی ﴿كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَسْتَمُوتُونَ﴾ بهو شیویه به راز تیراوه تهوه بۆ بیهروایان ئهوه کرده وه (خرابانه ی) دهیان کرد ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْثَرَ مُجْرِمِينَ﴾ بهو شیویه له هه موو شار تیکدا گه وره ترینی تاوانباریمان کرد (به ده سه لاتندار) ﴿لِيَتَكُفَّرُوا فِيهَا﴾ بۆ ئهوه ی پیلان و فیل بکهن لهو شاراندها ﴿وَمَا يَتَكْفَرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ وه فیل و پیلان ناکه ن (له کهس) بېجگه له خویان ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ به لام ئهوان ههستی بی ناکه ن ﴿وَإِذَا جَاءَ ظُهُرُهُمْ﴾ وه کاتیک ئایه تیکیان بۆ بیت ﴿فَأُولَئِكَ يَوْمًا﴾ ده لین ئیمه هه ر گیز باوه ر نا هینین ﴿حَتَّى تَوَفَّى يَمَلُّ مَا أَوْفَتْ رَبُّهُ﴾ ههتا وینه ی ئهوه ی به پیتقه مبه رانی خوا دراوه به ئیمه ش نه دریت ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ﴾ خوا چا ک ده زانیت به پیام و پیغه مبه رایه تی خوی بۆ کوی ده نیریت (و کی شباو تره بۆ ئهوه کاره) ﴿سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرُهُمْ﴾ به زووی ئهوانه ی تاوانبان کرده وه دوو چاریان ده بیت ﴿صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سوو کی و ریسوایی لای خوا و سزای سهخت ﴿يَمَّا كَانُوا يَتَكْفَرُونَ﴾ به هوی ئهوه پیلان و فیلان له وه ی که دهیان کرد (له بر واداران) ﴿

﴿فَمَنْ يُرِدْ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ﴾ جا ھەركەسىڭ خوا بىھوئىت پىنموونى بىكات ﴿يُفْرَحْ صَدْرُهُ﴾
 ﴿إِلَّا سَلَامٌ﴾ سىنگى فراوان دەكات بۇ ئىسلام (وېر واهىتان) ﴿وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ﴾ ۋە ھەركەس خوا بىھوئىت
 گومراى كات (لەبەر نەشپاوبى وسەر كەشى خوى) ﴿يَجْعَلْ صَدْرُهُ رَضِيْقًا حَرِيْقًا﴾ سىنگى زۆر تەنگى
 دەكات ﴿كَأَنَّمَا يَصْقَعُ فِي السَّمَاءِ﴾ ۋەك تەۋەى (بىھوئىت) بەرز بىتەۋە بەرەو ئاسمان (چونكە مەزۇف
 تا بەرەو ئاسمان بەرز بىتەۋە ھەست بە تەنگە تەفەسى دەكات و بەنارە ھەت ھەناسەى بۇ دەدرىت)
 ﴿كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ﴾ بەو جۆرە خوا بىسى و ناپاكى دادەنىت ﴿عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ لەسەر ئەوانەى
 كەپرا ناھىتن ﴿وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا﴾ ئەم ئىسلامە پىنگاى بەرەرد گارتە كەپرىك و راستە
 ﴿قَدْ قَضَى الْآيَاتِ﴾ بىنگومان بەروونى ئايەتە كانمان باسكردوۋە ﴿لِقَوْمٍ يَكْفُرُونَ﴾ بۇ كۆمەلىك
 كەپىر كەنە ۋە ﴿لَهُمْ دَرَكٌ أَلَسَّ بِعَذَابِهِمْ﴾ بۇ ئەوانەى لای بەرەرد گارىان مالى ناشتى كە (بەھەشتە)
 ﴿وَهُوَ قَوْلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ تەنھا ئەوئىش دۆستىانە بەھۇى ئەو كەردەۋە چاكانەى دەپان كەرد ﴿وَلَقَدْ
 يَكْفُرُونَ بِخَسْفِ الرَّجِيمِ﴾ ۋە پۇزىك (خوا) تىكرا كۆيان دەكانەۋە (دەفەر موئىت) ﴿يَنْقُشُونَ الْجِبْنَ﴾ ئەى
 دەستەو كۆمەلى جنوكە ﴿قَدْ أَتَيْتُمْ ذُرِّيَّتَكُمْ مِنَ الْإِنْسِ﴾ بىنگومان ئىۋە زۆر كەستان لەئادەمىيەكان
 گومرا كەرد ﴿وَقَالَ أَقْبِلْ أَوْ هَمَّ مِنَ الْإِنْسِ﴾ ۋە دۆستە كانيان لەئادەمى دەلەن ﴿وَبَنَّا أَشْتَمَ نَعُصَايَتِهِ﴾
 ئەى بەرەرد گارمان ھەندىكمان سوودو كەلكمان لەھەندىكمان ۋەرگرت ﴿وَبَنَّا أَجَلَكَ الَّذِي أَجَلَتْ
 أُنَا﴾ ۋە بەو كاتەو مۆلەتە گەشتىن كەبۇت ديارى كەرد بووین ﴿قَالَ أَتَأْمُرُونَا﴾ خوا فەر مووى
 ناگر شوئىتەنە ﴿خَلِّينَا فِيهَا﴾ بەھەمىشەى و بى براتەرە دەمىتەۋە تىايدا ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ جگە لەو
 كاتەى كەخوا بىھوئى ﴿إِنَّ رَبَّكَ خَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بەراستى بەرەرد گارت كار دروستى زانايە ﴿وَمَكَدَكَ قَوْلِي نَعَصَ الظَّالِمِينَ نَعَصًا﴾ بەو شىۋەيە ھەندىك لەستەمكاران دەكەين بەدۇست و پىشوانى
 ھەندىكى تريان ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ بەھۇى ئەو كەردەۋانەۋەى ئەنجاميان دەدا ﴿يَنْقُشُونَ الْجِبْنَ وَالْإِنْسِ﴾ ئەى دەستەو كۆمەلى جنوكەو ئادەمى ﴿الَّذِينَ تَأْتِيكُمْ رَسُولٌ مِّنْكُمْ﴾ ئايا
 پىتەمبەرانتان لەخۇتان بۇ نەھات ﴿يَقْضُونَ عَلَيْهِمْ أَجَلٌ﴾ كەئايەتە كانى منتان بۇ بخوئىتەۋە
 ﴿وَيُنْذِرُوكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾ ۋە لەگەشتن و دووچار بوونى ئەم پۇزەيان نەترساندن ﴿قَالُوا
 شَهِدَا عَلَيْنَا أَنْفُسَانَا﴾ دەلەن (راستەو) شاھەتى لەسەر خۇمان دەدەين ﴿وَعَرَّضْنَاهُمُ الْخَيْلَ وَالْذِّبَا﴾ بەلام
 زىانى دۇنياخەلە تاندىنى ﴿وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ و شاھەتەيان لەسەر خۇيان دا ﴿أَنَّهُمْ كَانُوا
 كَاذِبِينَ﴾ كەبىنگومان ئەوان بى پروا بوون ﴿۱۶﴾

﴿ذَلِكَ أَنْ لَوْ كُنْ رَبُّكَ مُهَيْلًا لَأَفْقَرْتَ بِظُلْمٍ﴾ ئەو ھى باسكرا لەبەر ئەو ھىبە كەپەر وەردگارت لەناو بەرى (خەلكى) شارو گوندەكان ئەبوو و زولم و ستمى لى ئەكردوون ﴿وَأَمَّا عَنِيتُ﴾ لەكاتىكدا خەلكى ئەو شارو گوندانە بى ئاگابووبى ﴿وَلَكِنْ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا﴾ بۆ ھەر بەكەنك (لەجەزەو ئادەمى) چەند پلە و پابە ھەبە لەبەرانبەر كەردووە كاتياندا ﴿وَمَّا زَيْنَبٌ يَنْقُِلُ عَمَّا يُعْمَلُ﴾ وە پەر وەردگارت لەو ھى كەدەيكەن (ئەو ستم كارانە) بى ئاگانىبە ﴿وَذَلِكَ النَّبِيُّ دُرُ الْخَمَةِ﴾ ھەر پەر وەردگارى نۆبى نيازە و خواو ھى مېھرەبانى بە ﴿إِنْ يَشَاءُ يُخَذِّبْكُمْ﴾ ئەگەر بېرەيت لەناوتان دەبات ﴿وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَن يَشَاءُ﴾ وە كىنى بويت دواى ئىو دەپكانە جېنشېن (ى ئىو) ﴿كَمَا أَنشَأَكُم مِّن دُرَّةٍ قَدِيمَةٍ﴾ ئەخىرەت ﴿وَهُكَذَا جُؤن ئىو ھى لەئەو ھى كۆمەلەكى تر بەدى ھىنا ﴿إِنْ مَّا زَعَدْتُمْ لَأَنِّي﴾ بىگومان ھەر بەلەتەكەن بى دەدرى ھەر دىت ﴿وَمَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ و ئىو لەدەس خوا دەرنەچن ﴿قُلْ يَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَكَ عَنْهُ﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلى ئەى گەلەكەم لەسەر رېيازى خوتان ئەو ھى لەدەستان دىت بىكەن ﴿إِنِّي عَامِلٌ﴾ بىگومان مېش كارو كەردو ھى خۆم دەكەم ﴿فَتَسَوِّفُ تَقَامُوتُ مَن تَكُونُ لَهُ عَذَابُ الدَّارِ﴾ جا لەدەو پاش دەزانن سەر ئەنجامى ئەو دونيا بۆكى دەبىت ﴿إِنَّهُ لَا يَخْلُقُ أَشْيَاءَ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ بىگومان (بى باوەرەن و) ستم كاران رزگارەيان نابىت ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ﴾ وە برىارىاندا بۆ خوا لەو ھى كە (خوا) دروستى كەردو دای ھىنا ﴿مِنَ الْخَبْرِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبٌ﴾ بە شىك لە كشتو كال و ئازەلە و مالات ﴿فَقُلْ الْوَاهِدُ اللَّهُ يَرْزُقُكُمْ﴾ جا بەگومانى خورەيان ووتەيان ئەمە بۆ خوا ھى ﴿وَهَذَا إِلَٰهٌ كَرِيمٌ﴾ وە ئەو ھى بۆ ھاو ھەشە كاتمان (بە كاتمانە) ﴿فَمَا كَانَ يَشْرِكُ إِلَٰهَهُمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ﴾ جا ئەو ھى بۆ ھاو ھەشە كاتمانە ئەو بەخوا ناگات ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شَرْكَائِهِمْ﴾ وە ئەو ھى بۆ خوا ھى ئەو دەگات بە ھاو ھەشە كاتيان (واتە: خوا نا ھەو ھەشەسەرەياندا) ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ ئاى چ خرابە ئەو ھى برىارى دەدەن ﴿وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَبِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ ابْنَهُ﴾ شەركە ئۆمەت ﴿لَا يَهُو شَيْئاً شەبەتەكان كوشتنى بۆلە كاتيان بۆ زور لەھاو ھەل دانەرەكان رازاندو ھە ﴿يَزِدُّهُمْ وَيُؤْتِيهِمْ دِينَهُمْ﴾ بۆ ئەو ھى لەناو ھەشەرەن (بە كوشتنى كەسانى بى ناوان) وە بۆ ئەو ھى ئابە كەيان لى بشىوتنن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْعَلْتُمْ﴾ وە ئەگەر خوا بىو ھەستايە ئەو ھەشە كەرد ﴿فَدَرَّهُمْ وَمَاتَ تَوَاتُوتُ﴾ كەواتە لىيان گەرى بەلەگەل ئەو درۆو دەلەسەبەى كە ھەلى دەبەستن (بى ئاگا و گومرا بى)

﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِدُ بِحَبْرٍ﴾ وه (به گومانی خویان) ده بیان ووت نه مانه نازدهن و مالات و کشتو کالینکن که قهده غه کراون ﴿لَا يَنْفَعُهُمْ إِلَّا مَنْ نَشَاءُ﴾ نابیی لیان بخوات که سائیک نه بیی خومان بمانه ویت ﴿بِرَّعْمِهِمْ﴾ به گومانی خویان ﴿وَأَنْعَمَ خُرُوجَتْ ظُهُورُهَا﴾ مالانیکیش پشتیان قهده غه کراو و (نابیی باریان لی بشری یا سواریان بین) ﴿وَأَنْعَمَ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهَا﴾ ههروه ها نازدهن و مالات ههیه (له کاتی سه ربین دا) ناوی خویان له سهه نه ده ببرد ﴿أَفَتَرَاءَ عَلَيْهِ﴾ به درو هه لبه ستن به دههه خواوه ﴿سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ له مهه ولا خواتوله ی نهو درو هه لبه ستنه بیان لی دهسته نیت ﴿وَقَالُوا إِنَّمَا بَطْنُ هَٰؤُلَاءِ الْأَنْعَمِ﴾ وه ده بیان ووت نهوه ی له سکی نهه نازدهن و مالاناه دابه ﴿حَالِصَةً لِّلْكَوْرَانِ﴾ تابه ته به نیرینه کانمانه وه (پیاوه کانمان) ﴿وَمُحَرَّمٌ عَلَى الْأَرْوَاحِ﴾ وه قهده غه کراوه له سهه رنه کانمان ﴿وَأَنْ يَكُن مَّيْمَنَةً لَهُمْ فِي الْحَرْبِ﴾ وه نه گهر مرداره وه بوو بوون نهوا هه موو تیایدا هاو به شو به شدارن ﴿سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ﴾ به زوویی خوا سزای نهه پشامه (نه فامانه) بیان ده داته وه ﴿إِنَّهُمْ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا کار دروستی زانابه ﴿فَدَخَلَ الْأَرْضَ مَقْبُورًا﴾ به راستی زیانبار بوون نهوانه ی روله کانی خویان کوشت ﴿سَقَمَ يَعْبُرُ عَمِلُهُ﴾ به نه فامی ونه زانی ﴿وَحَرَّمَ أُمَازَ رَفْعِهِمُ اللَّهُ﴾ و نهوه ی که خوا بیی به خشییوون له خویان قهده غه کرد ﴿أَفَتَرَاءَ عَلَى اللَّهِ﴾ به دهه ست هه لبه ست و درو به دههه خواوه ﴿فَدَخَلُوا مَآكِنًا لَا يُمِيزُونَ﴾ به راستی نهوانه گومرا بوون و برنموونی کراو نه بوون ﴿وَهُوَ الْأَوَّلُ أَنْشَأَ جَنَّاتٍ﴾ وه نه نها خوایه که به دی هیتاوه باخانی ﴿مَعْرُوضَتٍ﴾ که پرو هه رزاله بو کراو (یا ساق بهرز) ﴿وَعَبْرَ مَعْرُوضَتٍ﴾ وه که پرو هه رزاله بو نه کراو (ساق کورت) ﴿وَالْخَلَّ وَالزَّرْعَ﴾ وه دار خورماو کشتو کالی ﴿مُحْتَفِقًا يُكَلِّمُهُ﴾ جیاواز له خواردن و تامدا (به دی هیتاوه) ﴿وَالزُّرْتُوتَ وَالزُّمَانِ﴾ زهیشون و هه ناریشی (به دی هیتاوه) ﴿مُتَشَبِّهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِّهٍ﴾ له بهك چوو (له وینه و دیمه ندا) و له بهك نه چوو (له نامدا) ﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ بخون له به رووومی کاتیک هاته بهر ﴿وَأَنِ اتَّقُوا رَبَّ يَوْمَ تُخْصَفُونَ﴾ وه له پروزی دروینه و چنینیدا مافه که ی (زه کاته که ی) لی بدهن ﴿وَلَا تُسْرِفُوا﴾ و زیاده رقی مه کهن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بینگومان خوا زیاده رویانی خوش ناوینت ﴿وَمِنَ الْأَنْعَمِ حَمَلُوهُ وَفَرَسًا﴾ له نازدهن و مالاتیش هه نندیکسی بار هه لگه وه هه نندیکسی بو کولک و خوری (که پاخهرو نه رشی لی دروست ده کریت) ﴿كُلُوا مِنَّمَا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ لهوه ی که خوا بیی به خشییوون بخون ﴿وَلَا تَسْبَحُوا حُطُوتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه شوینی هه نگاوه کانی شهیتان مه کهون ﴿إِنَّهُ لَكُرْءُودٌ مُّبِينٌ﴾ چونکه بینگومان شهیتان دوژمنیکی ناشکرای نیوهیه ﴿۱۱۱﴾

﴿فَإِنْ كَذَّبُوا﴾ نه مجا نه گهر باوه ریان بێ نه کردی ﴿فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو فَحْمٍ وَابَعْقٍ﴾ نه و (بیان) بلی
 پهروه دگارتان خاوه نی میهره بانی فراوانه ﴿وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ﴾ وه سزاو توله ی نه و
 (خوا که هات) له هوزی تاوانباران ناگیر در یته وه ﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ نه وانه ی که هاویه شیان
 بۆ خوا دانا بوو له مه وه دوا ده لین: ﴿لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَآ آبَاؤُنَا﴾ نه گهر خوا بیویستایه نیمه و
 باوو باپیرانمان هاویه شمان (بۆ خوا) دانه دنا ﴿وَلَا حَرَجَ بَيْنَ شَىْءٍ﴾ وه هیچ شتی کمان حه رام نه ده کرد
 ﴿كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ ههر به و شیوه یه نه وانه ی پیش نه مانیش در و یان کرد ﴿حَتَّىٰ
 دَاوُوا بِأَسْنًا﴾ هه تا سزاو توله ی نیمه یان چه شت ﴿قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مَقَالِمٌ﴾ (له ی موحه ممد) ﴿لَهُ
 بَلَىٰ نَابَا هِیچ زانبار به کتان لایه ﴿فَخُذْ حُرُوقَنَا﴾ تا ده ری بخه ن بۆ مان و ده ری بیرن ﴿إِنْ تَعْلَمُونَ إِلَّا
 الظَّنَّ﴾ ئیوه شوینی هیچ شتی که ون بیجگه له گومان نه بیت ﴿وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَوَهَّ﴾ و ئیوه
 ههر له خو تانه وه به گوتره شت ده لین ﴿قُلْ فَمَنْ لِّلْحُجَّةِ الْبَیِّنَةِ﴾ بلی ده ی که وانه به لگه ی به هیز
 و (ده سه لات) ههر بۆ خوا به ﴿فَلَوْ شَاءَ لَهَدَّيْكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ جا نه گهر (خوا) بیویستایه ههر هه مو و تانی
 ده خسته سه ر ربی راست ﴿قُلْ هَلْ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ الْبَیِّنَةُ﴾ (له ی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ نَمُو شایه تانه تان
 بیتن ﴿يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا﴾ که شایه تی ده دن که خوا نه مه ی حه رام کرد وه ﴿فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
 مَعَهُمْ﴾ جا نه گهر (به درو) شایه تیان دانو له گه لیاندا شایه تی مده ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا﴾ وه شوین هه و او هه وه س و ناره زواتی نه وانه مه کده که باوه ریان نه هیتا به ئایه ته کانی
 نیمه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه شوین نه وانه ش مه کده که بر و یان نی به به روزی دوا بی
 ﴿وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَقْدِرُونَ﴾ نه وانه ش که هاویه ش و هاوتا بۆ پهروه دگاریان بریار ده دن ﴿قُلْ تَعَالَوْا أَقْلُ
 ﴾ (له ی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ وَهَرَن بایخو نیمه وه (بۆ تان) ﴿مَا حَرَّمَ رَبِّيَ كُفْرُكُمْ﴾
 نه وه ی پهروه دگارتان (حه رام) و یاساغی کرد وه له سه ر تان ﴿لَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ (فه ر مانیدا وه
 که و) هیچ شتی که نه کن به هاویه ش بۆی ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و له گه ن باوک و دایکدا نا کار چاک
 و په فطار جوانین ﴿وَلَا تَقْسُوا أَقْلَكُمْ مِّنْ إِنْفَاقٍ﴾ و منداله کانتان مه کوزن له بهر هه زاری و نه بوونی
 ﴿عَنْ نَّرْزُقْكُمْ قَوَاتِهِمْ﴾ نیمه روزی ئیوه نه وانه ش ده دن ﴿وَلَا تَقْسُوا أَقْلَكُمْ﴾ وه نزیکه گونا هو
 کرده وه زور به ده کان مه که ون وه ﴿مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ﴾ نه وه ی که به ناشکرا ده کری له و (خراپانه)
 نه وه ش په نه هان ده کری ﴿وَلَا تَقْسُوا أَقْلَكُمْ مِّنْ حَرَمِ اللَّهِ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ وه نه وه که سه مه کوزن که خوا
 کوشتی حه رام کرد وه مه گهر هه ق بێ (بکوزر یته وه له توله دا) ﴿ذَلِكَ وَصَّيْكُمْ بِهِ﴾ خوا نه مانه ی
 به ئیوه پاسار دوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ نه وه ی تی بگه ن (و ژیری خو تان به کار به یتن)

﴿وَلَا تَقْرُؤُوا مَالَ الْيَتِيمِ﴾ وه نزیکی مالی هه ټیوان مه که ونه وه ﴿إِلَّا بِالَّذِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ مه گهر به و شپوه ی که جو انتر و چاکتر بیت (بونه وان) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ﴾ تا بالغ ده بیت و ده گاته هیزی خوی ﴿وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ﴾ وه پتوانه و کیشانه بی زیادو که م نه نجام بدهن به داد گهری ﴿لَا تُكَلِّفُوا نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ داوای هبچ نه رک و فهرمانیک له که سی ناکه سین به نه ندازه ی توانای خوی نه بیت ﴿وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ﴾ وه کاتیک (بوشابه تی دان و شتی تر) قسه تان کرد دادوه و راست بن ﴿وَلَوْ كُنْتَ ذَا غُنٍّ﴾ با (له دزی) خزمی نزیکی خوش تان بیت ﴿وَتَبِعَ اللَّهُ أُولَئِکَ﴾ وه بلین و بهمانی خوا به چاکی به نه سه ر ﴿ذَلِكُمْ وَصَّيْکُمْ بِهِ﴾ خوانه و شتانه ی به ټپوه راسپار دوه ﴿لَعَلَّکُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بونه وه ی بیر بکه نه وه ﴿وَأَن هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ (فهرمانی داوه که) بینگومان نه مه پرنگای راستی منه که راست و دروسته ﴿وَأَنصِبُوا﴾ که واته شوینی بکه ون ﴿وَلَا تَقْعُرُوا السَّاعِلَ﴾ و شوینی کونره پرنگا و پرچکه کانی تر مه که ون ﴿فَتَقَرَّقَ بِکُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ چونکه دوورتان ده خه نه وه و لاتان ده دن له پرنگه ی خوا ﴿ذَلِكُمْ وَصَّيْکُمْ بِهِ﴾ خوانه و شتانه ی به ټپوه راسپار دوه ﴿لَعَلَّکُمْ تَتَّقُونَ﴾ بونه وه ی پاریزکار و له خوا تر مس بن ﴿ثُمَّ أَكْبَدْنَا مُوسَىٰ الْأَحْکَبَ﴾ له پاش نه وه ته و راتمان به غشی به موسا ﴿سَمِعْنَا عَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ﴾ بونه نه و او کردنی چاکه و به هرمان به رانهر که سینک که به چاکی بی هه لساوه ﴿وَنَقِصَّ إِلَکُمُ النَّسْرَ﴾ وه ورون که ره وه ی هه موسو شتیک بی ﴿وَوَهَبْنَا لِمُوسَىٰ﴾ وه پریشاندهر و پرینمورینی و میهره بان ی بی ﴿لَعَلَّکُمْ یَلْقَوْنَ رَبَّکُمْ تَقْوُونَ﴾ بونه وه ی باوه پریتن به گه یشتیان به حوزوری به و ره د گاریان (له روزی دوا پیدا) ﴿وَهَذَا کِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ مَبَآرَکٌ﴾ وه نه م قورنانه پیروزه به فهر و بیتنه مان نارد و ته خواره وه ﴿وَأَنصِبُوا﴾ که واته ټپوه ش شوینی بکه ون ﴿وَأَتَوْا آلَکُمْ تُرْجِمُونَ﴾ و خوتان پیا ریزن و (پاریز کار بن) تا به حمتان بی بکریت ﴿أَن تَقُولُوا﴾ له به ر نه وه ی نه لین ﴿إِنَّمَا أَنْزَلَ الْأَکْثَبُ عَلَىٰ طَائِفَتَیْنِ﴾ بینگومان کتیب ته نها بونه سه ر دوو کومه لی (گا وورو جو و له که) نیرا و ته خواره وه ﴿مِن قَبْلِکَ﴾ له پیتش ټیمه دا ﴿وَأَن کُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَفِیْرَیْنِ﴾ که به راستی ټیمه له خویندنه وه و لیکولینه وه ی کتیه کاتیان بی نا گا بووین ﴿أَتُوقَلُوا﴾ وه بونه وه ی نه لین ﴿لَئِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَیْکَ الْکِتَابَ﴾ به راستی له گهر کتیبی ناسمانی بونه ټیمه ش به تابایه ﴿لَکُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُزْ﴾ نه وه ټیمه له و ان پرینمورن نه ده بووین ﴿فَقَدْ جَاءَکُمْ بَیِّنَةٌ مِّن رَّبِّکُمْ﴾ ټپوه بینگومان به لکه و نیشانه (قورنانه) ی و و ننان له به و ره د گار تانه وه بونه هاتوه ﴿وَوَهَبْنَا لِمُوسَىٰ﴾ که پرینمورینی و میهره بانیه کی گهر به به ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ کَذَّبَ بِآیَاتِ اللَّهِ﴾ که واته کی سته م کار تره له و که سه ی بی باوه پریت به تابیه ته کانی خوا و به دروی بزانتیت ﴿وَصَدَقَ عَقَبُهُ﴾ وه و و یان لی و هر گیریت ﴿سَخَّرَ لَیْلَیْنِ یَصُدُّونَ عَنْ آيَاتِنَا﴾ له مه و دوا به زوویی قوله ده سینین له وانه ی سه ر پیتچی ده که ن له تابیه ته کانی ټیمه ﴿سُوءَ الْعَذَابِ﴾ به سزایه کی به دو سه سخت ﴿یَمَّا کَانُوا یَصُدُّونَ﴾ به هزی نه و لادانه وه که ده یان کرد

﴿حَلَّ يَتَّخِذُونَ إِلَّا أَنْ تَتْلِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ تاخو ئه وان چاوه پروانی چ شیتک ده کهن بنبجگه له وهی مه لاییکه (ی گیان کیشان) یان بۆ بیت ﴿أَوَلَيْ رَبِّكَ﴾ یان پهروهردگارت بیت (ئهی موحه ممهده) ﴿أَوَلَيْكَ قَصْرُ عَائِدٍ رَبِّكَ﴾ یان هندیك له مو عجزه و نیشانه ناشکر اکانی پهروهردگارت بهدی بیت ﴿تَوْمَ يَأْتِي قَصْرُ عَائِدٍ رَبِّكَ﴾ ئه و بۆ وهی هندیك له نیشانه و بهلگه پروونه کانی پهروهردگارت بهدی بیت ﴿لَا يَتَّبِعُ النَّاسُ أِيسَتَهُمْ﴾ باوه رهیتان سوود ناگه به نیت به هیچ کس ﴿لَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ مِنْ قَبْلِ﴾ که پیشتر بر وای نه هیتا بیت ﴿أَوْ كَسِبَتْ فِي أِيسَتِهَا خَيْرًا﴾ یان هیچ خیر و چاکه به کسی نه کرد بیت له گهل ئیمانه کهیدا ﴿قُلْ أَنْتُمْ وَأَنَا مُتَعَبِدُونَ﴾ بلی: چاوه پروان بن (هه ره شهیه) ئیمدهش چاوه پروانی ده که بن ﴿إِنْ أَرَادْتُمْ أَنْ تُتَبَّهتُمْ﴾ به راستی ئه وانهی ئاینه که یان بهش بهش کرد ﴿وَكَاذِبٌ شَيْعًا﴾ و بوون به چهند دهسته و قائمیکه وه ﴿أَنْتُمْ مِنْهُمْ فِي شَرٍّ﴾ ئو له هیچ شتیکدا له ئه وان نیت ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ﴾ بنگومان کاری ئه وان تنها بۆ لای خوا ده گهریته وه ﴿رَبُّنَّكُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ پاشان خوا هه و الیان پی ددها به ههرد کرد وه بهک که کردوبانه ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ﴾ ههرد که سینک چاکه بکات ﴿فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَلِهَا﴾ ئه وه (له بۆ وای دوایی دا) ده ئه وه ندهی چاکه که ی پاداشتی بۆ ههیه ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ وه ههرد که سینک خرابه بکات ﴿فَلَا يَجْزِي إِلَّا مِثْلَهَا﴾ ئه وه تولهی لی ناسیتری تنها به وینهی خوی نه بی ﴿وَهُمْ لَا يَظْهَرُونَ﴾ و ئه وانه سته میان لی ناگریست ﴿قُلْ إِنِّي خَشِيتُ رَبِّي﴾ (ئهی موحه ممهده) بلی بنگومان من پهروهردگارم ریتمو و نیی کردووم ﴿إِنْ صِرْتُ مُشْفِقًا﴾ بۆ رینگای راست ﴿دِينًا قِيمًا﴾ ئایینکی زور راست و پاک (که هیچ لاریه کی تیا نی به) ﴿فَلَا تَزِفِي خِفًا﴾ ئایینی ئه و ئیر اهیمه به که له هه موو ئایینه ناراسته کان لایدا وه بۆ په رستی خوا به تنها ﴿وَمَا كُنْتُ مِنَ الْمُنْشِقِينَ﴾ وه به هیچ جورنک له هاویهش بهیدا که ران نه بو وه ﴿قُلْ إِنْ صَلَّيْتُ وَرَبِّي﴾ (ئهی موحه ممهده) بلی بنگومان نوێزو (به ندهیه تی) و قورباتی ﴿وَمَخَافَتِي وَمَخَافَتِي﴾ و ژبان و مردنم ﴿يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ههرد بۆ خوی پهروهردگاری هه موو جیهاتیا نه ﴿لَا تُشْرِكُ اللَّهُ﴾ هیچ هاویه شتیک نی به ﴿وَبِذَلِكَ أَمُرْتُ﴾ و ههرد به وه فرمانم پی دراوه ﴿وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه من به که می ناو هه موو موسلمانان و فرمانیه درانم (بۆ خودا) ﴿قُلْ أَغْبِرَ اللَّهُ إِلَيَّ رَبِّي﴾ (ئهی موحه ممهده) بلی: ئایا بنبجگه له خوا په رستراوینکی تر بۆ خۆم هه لبر نزم ﴿وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له کاتیکدا ئه و پهروهردگاری هه موو شتیکه ﴿وَلَا تَكُنْ مِنْ أَنْفُسِ الْأَعْيُنِ﴾ و ههرد که سینک ههرد گوناوه خرابه بهک بکات تنها له ههرد خویه تی ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ وه هیچ که سینکی گوناوه کار گوناوهی که سینکی تر هه لئاگریست ﴿ثُمَّ إِنْ رَبُّكُمْ تَزَيَّجَكُمْ﴾ پاشان گه رانه و تان ههرد بۆ لای پهروهردگارتانه ﴿وَيُنْكِحْكُم غَيْرَ آبَائِكُمْ فِي أَهْلَابِكُمْ﴾ نه مجا هه و النان پی ددها به وهی که ئیوه تیایدا جیاواز بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلْقَ الْأَرْضِ﴾ وه خوا ئه و زاتهیه که ئیوهی کردووه به جیشینانی زهوی (کۆمه ل له وای کۆمه ل دین) ﴿وَرَفَعَ تَبَابَكُمْ فِي تَبَابِكُمْ﴾ چهند پله هندیکنانی به رز کرد و ته وه به ههرد هندیکی تر تاندا ﴿لِيَبْهَرَكُمُ فِي مَا أَنْشَأَكُمْ﴾ بۆ ئه وهی تاقیتان بکاته وه له ودا که پی به خشیوون ﴿إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ﴾ به راستی پهروهردگارت توله مه ندنی خیرایه (بۆ بهدکاران) ﴿وَلَهُ الْعِزُّ الرَّحِيمُ﴾ وه به راستی ئه و لیوردهی میهره بانه (بۆ چاکه کاران) ﴿

سوره قی (الأعراف)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿التَّحْسُّنُ﴾ به (تعلیف، لام، میم، صاد) ده خوینتریتیه وه، خوا زانانیره به مانناو مه به سست پیتی، بۆ زانیاری زیاتر سه پیری سه ره تای سوره تایی (البقرة) بکه ﴿كَتَبَ الْقُرْآنَ إِلَيْكَ﴾ (نهم قورئانه) نامه به که نیرراوته خواره وه بۆ تو (ئهی موحه مه مد) ﴿فَلَا تَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ﴾ که واته دن تهنگ مه به (به په پیره وه نه که رانی) ﴿إِنْ تَنْزِيلَهُ﴾ بۆ ئه وهی (ئه وان) به م قورئانه بتر سیتی ﴿وَذَكَرَ الشُّعْبِ﴾ و بیر خسته وه و نامۆز گاریش بی بۆ پر واداران ﴿أَتَجْعَلُ الْأَنْزِلَ الْإِنْكِرَ مِنْ رَبِّكَ﴾ په پیره وهی ئه وه بکه ن که له لایه ن په ره ورد گارتانده وه دابه زیتراوته خواره وه بۆ تان ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه بینجگه له ئه و (خودا) شوین هیچ په رستر او اتینکی تر مه که ون و مه بکه ن به پشنیوانی خۆتان ﴿فَلَا تَمَّا تَذَكَّرُونَ﴾ ئینه زۆر که م بیر ده که نه وه ﴿وَكُنْ مِنْ قَرْنٍ أَفْقَا كُنْهَا﴾ وه چه نده ها شار و گوندمان ویران کرد ﴿فَبَجَّاهَا بِأَسْنَانِكَا﴾ و سزای ئیمه یان بۆ هات له شه ودا ﴿أَوْ هَرَّ قَالُونَ﴾ یان ئه وان له خه و و پشووی نیوه پۆدا بوون. ﴿فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ أَتَانَا﴾ جا کاتیک سزای ئیمه یان بۆ هات هاوارو نزیان هیچ نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بینجگه له وهی که ده یان ووت: به راستی ئیمه ستم کار بووین. ﴿فَلَنَسْفَعُ الْقَحْطَ الْبَرِّ أَرْسِلَ إِلَيْهِمْ﴾ سویند به خوا به راستی پر سيار ده که یان له وانهی که پیغه مه رانیان بۆ نیر درا (که چون پیتشو از بیان لیکردن) ﴿وَلَنَسْفَعُ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه بینگومان پر سياریش ده که یان له پیغه مه ران (که چون وه لام درانه وه). ﴿فَلَنَقُصَّنَّ عَنْهُمْ بَعْدَ﴾ جا سویند به خوا به راستی (ئه وهی کرد وویانه) بۆ یان ده گیریشه وه له پرووی زانیاریه وه ﴿وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ﴾ وه ئیمه هیچ کاتیک بی ناگا نه بووین (لییان) ﴿وَالْأَنْزِلَ يُؤْمِرُ الْحَقُّ﴾ کیشانهی راست (بۆ کرده وه کانتان) له و پۆزه دا ده بیت و گومانی نیدانی به ﴿فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ جاهه ر که مس کیشراو (ی چاک) ه کانی قورس بیت ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ئه وه ئه وانه ن پرزگار و گه یشتوو به ئامانج ﴿وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وه هه ر که مس کیشراوی (چا که کانی) سووک بیت ﴿فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ ئه وانه که مانیکن که خۆ یانیان دوراند و وه زه ره ر مه ند بوون ﴿يَمَّا كَانُوا يَعْبَادُونَ﴾ به هوی ئه وهی که سته میان کرد به رانه ر به لگه و نیشانه کانی ئیمه (و به در بیان دانا) ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكَ فِي الْأَرْضِ﴾ سویند به خوا بینگومان ئیمه ئیوه مان نیشته جی و جیگیر کرد له زه ویدا ﴿وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِشَةً﴾ و جزیره ها هوی زیانمان نییدا بۆ ره خساندن ﴿فَلَا تَمَّا تَذَكَّرُونَ﴾ (به لام) نیوه زۆر که م سوپاس گوزارن ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ نُصُورًا كُفْرًا﴾ سویند بیت بینگومان ئیوه مان به دی هینا و پاشان شکل و شینوه مان کیشان ﴿ثُمَّ قَالُوا إِنَّمَا كُنَّا نَعْبُدُ الْأَادَمَ﴾ پاشان و وتمان به فریشته کان سوژده یه ن بۆ ئاده م ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ هه موویان به کسه ر سوژده یان برد بینجگه له ئیبلیس (له شه یان) ﴿أُولَئِكَ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ که له سوژده به ران نه بوو

﴿قَالَ مَا مَنَّكَ عَلَىٰ أَنْتَجِدَ أَمْرًا﴾ (خوا) فەرمووی چی بەرگری کردی کە سوژدە نە بەست کاتێک
 فەرمانم پێکردی ﴿قَالَ أَتَخْشَوْنَهُ﴾ (شەیتان) ووتی: من لە (ئادەم) چاکترم ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾
 چونکە من لە ئاگر دروست کردوو و ئەو لە تور دروست کردوو ﴿قَالَ فَأَقِمْ وَجْهَكَ﴾
 (خوا) فەرمووی: (لە بەهەشت) بڕۆرە خواروو ﴿فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا﴾ چونکە بۆت نی بە لەو
 (بەهەشتە) دا خۆت بە گەورەو زۆ بزانێ ﴿فَأَخْرَجَ﴾ بە کەسەر دەرچو ﴿إِنَّكَ مِنَ الصَّافِينَ﴾ بە راستی تو لەم
 نرخ و ریسواییی ﴿قَالَ أَنْظِرْنِي﴾ ووتی مۆلەتم بدە (مەمەرنە) ﴿إِلَّا يَوْمَ يَنْفَعُونَ﴾ تانە و پۆزە ی
 زیندوو دەکەیتەوه ﴿قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ (خواش) فەرمووی: بێگومان تو لە مۆلەت دراوانیت
 ﴿قَالَ فِيمَا آتَوْنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ﴾ ووتی ئە ی پەرورەدگار بەهۆی ئەووە کە گوهرات کردم بێگومان
 بۆیان (ئادەم و ئەو کانی) دادەنیشم ﴿صِرْطَكَ الشَّقِيقِينَ﴾ لەرنگە راستە کە ی تۆدا ﴿قَالَ لَا يَسْمَعُونَ بَيْنَ﴾
 ئێرە و ئێرە ﴿قَالَ فَبِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ ئەمجا سۆندبێ بێگومان بۆیان دەچم لە پێشیانەوه و لە دوایانەوه ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِنْهُمْ﴾
 شەیتانەوه ﴿وَهُ لَه لای راستیان و له لای چهپیانەوه ﴿وَلَا يَحْزَنُ أَكْثَرُهُمْ شَيْئًا﴾ ئەوسا نابێی زۆر بەیان
 سوپاس گوزار بێ ﴿قَالَ أَخْرِجْنَاهُمْ مِنْهَا ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَمَّا تَحُونَ﴾ (خوا) فەرمووی: دەرچو تێدا بە لۆمە کراوی و
 دەر کراوی ﴿لَنْ نَبْعَثَ مِنْهُمْ﴾ سۆندبێ بێگومان هەر کەس شوینی تو کە و تبت لەوان ﴿لَا تَلْعَلْ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ﴾
 ئێرەوه بێگومان دۆزەخ بێر دەکەم لە ئێوه هەمووتان ﴿وَقَدْ دَرَسْنَا أَنْتَ وَرَبُّكَ الْجَنَّةَ﴾
 وه (ووتمان) ئە ی ئادەم تو و هاوسەرە کە ت نیشە جێ ی بەهەشت بێ ﴿فَكَلَّا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا﴾ پخۆن
 لە هەر چی کە ویست و حەزتان لێ بوو ﴿وَلَا تَقْرَأُ هَذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ بە لام نزیکێ ئەو درەختە مە کە و ئەووە
 ﴿فَتَكُونَا مِنَ الْخَالِينَ﴾ ئە گینا لە ستم کاران دەبێ ﴿وَتُسَوَّيْنَاهُمَا الشَّيْطَانُ﴾ ئەمجا شەیتان خەیاڵ و
 خەتەر و وەسوسە ی خرابی خستە دلایان ﴿يَتَّبِعُوا لَكُمْ مَا لَوِي عَلَيْهِمَا مِنْ سَوَآتِهِمَا﴾ بۆ ئەو ی دەر یخات
 بۆیان ئەو عەیب و عەورە تە ی کە شار دبوو یو یو لیبیان (و بە دەروە نە بوو) ﴿وَقَالَ مَا تَهَاكُمَا بِكَمَا هُنَّ هَذِهِ﴾
 الشَّجَرَةُ ﴿وَهُ بِنِي وَوَتَن: پەرورەدگارتان (لە بەر هیچ هۆیە ک) بەرگری ئەو درەختە ی لێ نە کردون
 ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَا فَلَكَ بَيْنَ﴾ مە گەر لە بەر ئەو ی کە نە بێ دوو فریشتە ﴿أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِينَ﴾ یان (لە بەهەشتدا)
 بمیشتەوه بەهەمیشە یی ﴿وَقَالَتْ لَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لِمَنِ الشَّيْطَانُ﴾ وه سۆندبێ بۆ خواردن ووتی بێگومان
 من لە نامۆز گاری کە رانی دلسۆزی ئێوه م ﴿قَالَ لَهُمَا يَغْرُورُ﴾ سەر ئە نجام بە خە لە تانەن هانی دان
 ﴿قَالَ مَا أَفَّا الشَّجَرَةَ﴾ جا کاتێک (لە بەر و بوومی) ئەو درەختە یان چهشت ﴿بَدَتْ لَهُمَا سَاوَاتُهُمَا﴾ هەر دوو کیان
 عەیب و عەورە تیان دەر کەوت ﴿وَوَظَّيْقَاتُهُمَا فَيَا عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الشَّجَرَةِ﴾ وه دەستیان کرد بە دا پۆشینی خۆیان
 بە گە لای (درەختانی) بەهەشت ﴿وَوَادَّاهُمَا لَهُمَا﴾ وه پەرورەدگاریان بانگی هەر دوو کیانی کرد ﴿أَلَمْ﴾
 أَهْكَاتُنْ تَكُنَا الشَّجَرَةَ ﴿ثَايَا ئەو درەختە م قە دە غە نە کرد لیان ﴿وَأَقْلُ لَكُمَا﴾ وه ئایا پێم نە ووتن ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ﴾
 لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿کە بێگومان شەیتان بۆ ئێوه دۆز مینکی ناشکرایه ﴿

﴿قَالُوا لَئِنْ ظَلَمْتَ أَنتَهُنَّ﴾ هه ردوو کبان ووتیان نهی په روره د گارمان ټیمه سته ممان له خو زمان کرد
 ﴿وَأَنْ لَّمْ تَقْرَأْ لَئِنْ وَتَرَحَّمْنَا﴾ جا نه گهر لیتمان نه پوری و میهره بانیمان له گدل نه که یست ﴿لَئِنْ كُنَّ مِنْ
 الْخَاسِرِينَ﴾ سویند به خوا بینگومان ټیمه له زیانباران ده بین ﴿قَالَ أَهَیْطُوا﴾ (خوا) فهر مووی بر و نه
 خواره وه (له به هه شت) ﴿تَعْصُوا لِعِصْمَةٍ﴾ هه ندیکتان دوزمشی هه ندیککی تر تانن ﴿وَلَا تُكْفِرُوا فِي الْأَرْضِ
 مُسْتَفْرِّقًا﴾ وه بۆتان هه به له زه ویدا نیسته چی بوون ﴿وَمَتَّعَ إِلَىٰ جَنِّ﴾ وهوی رابواردن و زیان تا ماوه به که
 ﴿قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ﴾ (خوا) فهر مووی: له زه وی دا ده ژین و له ویشدا ده مرن ﴿وَمِنْهَا
 تُخْرَجُونَ﴾ و هه ره له ویش ده رده هیرین (و زیندوو ده کرینه وه) ﴿يَكْفُرُ أَفَكُ﴾ نهی نه وهی نادهم
 ﴿قَدْ أَتَيْنَاكَ بِكُلِّ بَأْسٍ﴾ بینگومان بوشاکمان بۆ نار دوون ﴿يَوْمَ سَوَّاهُ وَرِيشًا﴾ که عه یب و عه وره تان
 داده بوشی وه بوشاکی جوان و رازا وهیش (مان بۆ نار دوون) ﴿وَلَيْسَ النَّفْقَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرًا﴾ به لآم بوشاکی
 تر مان له خوا و پاریزکاری چاکتر و باشره ﴿ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ نه وهی باسکرا هه ندیکه له به لگه و
 نیسانه کانی خوا ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ نه وهی بیر بکه نه وه و ناموز گاری وهر گرن ﴿يَكْفُرُ أَفَكُ لَا يَقْنِيتُكُمْ
 الشَّيْطَانُ﴾ نهی نه وهی نادهم با شهیتان فریوتان نه دات و نه تان خه له تینی ﴿كَمَا أَخْرَجَ آبُوتَکُمْ مِنَ الْجَنَّةِ﴾
 هه ره چونی باوک و دایکتانی له به هه شت ده رک کرد ﴿يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا﴾ له حالیکدا بوشا که که بانی
 لسی دا که ندن ﴿لِيُرِيَهُمَا سَوْآتَهُمَا﴾ بۆ نه وهی عه یب و عه وره تیان (ده ریخات و) نیسانیان بدات ﴿إِنَّهُ
 يَرِيكُمْ هُورًا وَبَيَاضًا﴾ به راستی شهیتان خوی و ده سته که ی ده تانیسن ﴿مِنْ حَبِّ لَآلٍ وَنَهْمٍ﴾ له جینگایه که وه
 که شپوه نه وان نایسن ﴿لِنَجْعَلَ الشَّيْطَانَ﴾ به راستی ټیمه شهیتانه کانمان گیراوه ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾
 به دؤست و خو شه و یست بۆ نه وانه ی که بر و ا ناهیتسن ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هَٰذِهِ﴾ وه کاتیک کرد ده وه به کی
 زور به دو ناشیرینیان ده کرد (که به پروونی ته و اف کردن نمو و نه به کیه تی) ﴿قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آيَاتِنَا﴾
 ده بان ووت: له باوو با بیر اتمان وه بۆ مان ماوه ته وه ﴿وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا﴾ وه خوا فرمانی نه و (کر ده وه) ی پی
 داووبن ﴿قُلْ إِنْ لَمْ يَأْمُرِ بِالْفَحْشَاءِ﴾ (نه ی مو حه ممه د) بلی بینگومان خوا فرمان نادا به کر ده وه ی
 به دو خراب ﴿أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ ئایا به ده م خوا وه شتیک ده لئین که نایزانن و بی ئاگان لئی؟ ﴿
 قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ﴾ بلی په روره د گارم فرمانی به داد په روره ی دلووه ﴿وَأَقْسُوا إِلَىٰ جَوْهَرٍ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾
 وه له کاتی هه موو نو یزیکدا راست روو بکه نه خوا ﴿وَادْعُوا مَخْلِصِينَ لَهُ النَّارَ﴾ و دلسوزانه
 هاواری لئی بکه ن و بیهرستن ﴿كَتَابًا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ﴾ هه ره چونی له به که م جاره وه (خوا) دروستی
 کردون به و شپوه به ده گه رینه وه (بۆ لای خوا) ﴿فَرِيقًا هَدَىٰ﴾ ده سته به کی رینموونی کرده وه
 ﴿وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ﴾ ده سته به کیش گو مریسی به سه ریاندا چه سپا ﴿إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ﴾
 به راستی نه وانه شهیتانه کانیان کرد ﴿أُولَٰئِكَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ به دؤست و پشتیوانی خویان له جیاتی خوا
 ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُقْتَدُونَ﴾ وه وا گومان ده بن که پری نموونی کر اوون ﴿

﴿يَتَنَبَّهَاتُمْ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾ ئەه ی نه وه ی ئاده م، پۆشاک ی جوان و رازاوه تان بیوشن له کاتی هه موو نوێژ (چوونه مزگه و تیکتاند) ﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا﴾ وه بخۆن و بخۆنه وه (له وه ی که خواحه لالی کردوه بۆتان) و زیاده بۆی مه کهن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بینگومان خوا زیاده بۆیانی خوش ناوێت ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ﴾ (ئهی موحهممه د ﷺ) بلی کێ رازاندنه وه و جوانی و (ناز و نهمه ته) خوابه کانی حه رام کردوه ﴿الَّتِي أُخْرِجَ لِيَاكُوه﴾ که خوا بۆ بهنده کانی دروستی کردوه ﴿وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾ ههروه ها بۆزی و خۆراکه پاک و خوشه کان (کێ حه رامی کردوون) ﴿قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ (ئهی موحهممه د ﷺ) بلی نه وانه بۆ بڕوادارانه له ژیا نی دنیادا (بی بڕوایانی ش له په نای نه واند به شمداری ده کهن) ﴿حَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ (به لام) له بۆزی دوا یی دا تابه ته به بڕوادارانه وه ﴿كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ به م شێوه به تابه ته کانمان باس ده که بین و بڕوونی ده که به نه وه ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ گهل و کۆمه لیک که دوزان و تی ده گهن ﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ ذِي الْفَوَاحِشِ﴾ بلی بینگومان پهروه رد گارم ته نها ئهو کرده وانه ی حه رام کردوه که زۆر به دو خرابن ﴿مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ﴾ نه وانه ی که ناشکران و نه وانه ش نه یین ﴿وَالْإِثْرَ﴾ وه گونا ه ی (حه رام کردوه) ﴿وَالَّذِي يَخْتَرِ الْحَيَّ﴾ وه ده ست دریزی به نا هه ق ﴿وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا﴾ وه (حه رامی کردوه) شتیک بکه نه ها و به ش بۆ خوا ﴿رُزُقَ لَهُمْ سُلْطَانٌ﴾ که به لگه ی بۆ نه ها تو وه ﴿وَأَنْ تُقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه (حه رامی کردوه) که به ده م خوا وه شتاتیک بلین که نا یزان ﴿وَلَكُلٍّ لَّئِنْ لَمْ يَمُوتْ﴾ وه بۆ هه موو ئوممه تی کاتیک دیاری کرا وه به (بۆ مردن و سزادانیان) ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ نه مجا کاتیک ما وه ی مردن یا سزا) که یان هات ﴿لَا يَسْتَأْذِرُونَ سَاعَةً﴾ ساتیک دوانا که ون ﴿وَلَا يَسْتَفْتِحُونَ﴾ و پشیش ناکه ون ﴿يَتَنَبَّهَاتُمْ خُذُوا زِينَتَكُمْ﴾ ئەه ی نه وه ی ئاده م نه گهر بۆتان هات ﴿رُسُلٌ مِنْكُمْ﴾ پیغه به رانی ش له خۆتان ﴿يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ الْقُرْآنَ﴾ تابه ته کانی منیان بۆ ده خوێندنه وه ﴿فَإِذَا تَوَلَّى وَصَّلَ﴾ جا هه ر که س خۆی پاراست (له نا فه رمانی خوا) و کرده وه ی چاکی کرد ﴿فَلَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نه وه مه ترسی یان له سه ر نه و خه م و خه فە تیش ناخۆن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه نه وانه ش که بین بڕوا بوون به تابه ته کانی ئیمه ﴿وَأَسْأَلُكُمْ عَنْهَا﴾ و خۆیان به دۆل دوزانی له به رانه ر ئهو تابه تانه دا ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نه وانه ها وه لانی نا گرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نه وانه به هه می شه یی تیا یا ده می شه وه ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ جا کێ له وه سه مکار تره که درق به ده م خوا وه هه له به ستی ﴿أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ﴾ یان بی بڕوا بێت به تابه ته کانی خوا ﴿أُولَئِكَ يَتْلُوا صُحُفَهُمْ مِنَ الْكِتَابِ﴾ نه وانه ئهو به شه ی بۆیان نو مراه دوو چاریان ده ییت ﴿خَرَجُوا مِنْهَا فُجُؤًا﴾ هه تا ئهو کاته ی نیر درا وه کانمان (بۆ گیان کیشان) دین بۆیان ﴿يَتَوَقَّعُهُمْ﴾ ده بیان مرینن و (گیانیان ده کیشان) ﴿قَالُوا إِنَّمَا كُنْتُمْ تَدْعُونَنَا إِلَى دِينِ اللَّهِ﴾ بییان ده لێن نه وانه ی له جیاتی خوا ئیوه هاوار و نراتان لی نه کردن له کوێن ﴿قَالُوا أَضَلُّوا أَعْمَاءَ﴾ (له وه لامدا) ده لێن دیار نین و وون بوون لیمان ﴿وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ وه شایه تی ده دن له سه ر خۆیان ﴿أَلَمْ تَكُونُوا كَافِرِينَ﴾ که بینگومان نه وانه له دنیادا بی بڕوا بوون ﴿

﴿قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ فِي النَّارِ﴾ (خوای بیانی) فەرموو ئێوە لە گەڵ ئەو
ئوممەتانەی کە لە پیش ئێوە وە بوون لە جەننە کەم ئادەمیزاد بچنە ئاگری دۆزەخە وە ﴿كَلِمَاتُكَ أُمَّةٌ لَعَنَتْ
أُخْتَهَا﴾ هەر جارێک دەستەبەك دەچنە ناوی وە ئەفرین لە هاو بیروانی دە کات ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَذَارَكُوا فِيهَا جَرِيحًا﴾
هەتا هەموو دە گەن بە بەك و كۆ دە بنە وە بەك دە گرن ﴿قَالَتْ أَخْرِجْنِي وَلَا تُخَبِّرْنِي﴾ دوایینە کانیان (کە شوین
کە و توو بوون) دە بارە ی پێش وە کانیان (کە پێش وە بوون) دە لێن ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَاهُنَا﴾ ئە ی پەر وەرد گارمان
ئە وانه ئێمە یان گو مەرا کرد ﴿فَخَرَجْنَاهَا مِنْ أَمَّا ضِعْفَيْنِ الْأُخْرَى﴾ دە تۆش لە نا گەردا دوو قات سزایان بە دە
﴿قَالَ﴾ (پەر وەرد گار) دە فەرموی ﴿لِكُلِّ ضِعْفٍ﴾ بۆ هەر کامتان (سزا) دوو بەرامبەرە ﴿وَلَكِن لَّا
تَعْلَمُونَ﴾ بە لام ئێوە نازانن و بێ ئاگان ﴿وَقَالَتْ أُولَئِكَ لَئِنْ كُنْتُمْ رَافِعُونَ﴾ سەر وەك و چاو لێ کرا وە کان بە شوین
کە و توو وە کانیان دە لێن ﴿لَمَّا كُنْتُمْ لَكُمْ عَلَيْهِمْ قُلُوبٌ﴾ ئێوە ش هیچ زیاده رێژ بکەن بە سەر ئێمە دانیه
﴿فَدَوَّوْا أَعْنَاقَ﴾ دە ئێوە ش سزا بچە ژن ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ بە هۆی ئەو (خراپانە وە ی) دە تان
کرد ﴿إِنَّ الْأُولَىٰ كَذُوبٌ أَلَيْسَتْ﴾ بە راستی ئە وانه ی بێ پروا بوون بە ئایەتە کانی ئێمە ﴿وَأَنْتُمْ كَذِبَةٌ﴾
وە خۆیان بە گە وەر و زل دادە نا لە بەرامبەر یاندا ﴿لَا تَقْصُحْ لَكُمْ أُنُوفُ السَّمَاءِ﴾ ئە وانه دەر گاکانی ئاسمانیان بۆ
نا کرێتە وە ﴿وَلَا يَدَّخُلُونَ السَّمَاءَ﴾ و نا چنە بە هە شتە وە ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْجَمَلُ فِي سَمَائِهِمْ﴾ هەتا حوشر نه چیت
بە کونی دەرزی درو ماندا (ئە مە ش مەر جیکە هەر گیز نایەتە دی) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ﴾ ئا بە و جۆرە
تۆ له ئە ئا و انباران دە ستین ﴿لَهُمْ فِي جَهَنَّمَ مِهَادٌ﴾ ئە وانه ی لە دۆزە خدا فەرش و پراخە ریان (لە ئا گەر)
﴿وَمِنْ تَحْتِهِمْ عَوَالٍ﴾ وە لە لای سەر و شیانە وە لێقە و داپۆشە ریان (لە ئا گەر) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ ئا بە و
جۆرە تۆ له لە سە نە مکاران دە ستین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وە ئە وانه ی کە بر وایان هێنا وە
و کردە وە ی چاکیشیان کرد وە ﴿لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ دا و الە هیچ کەس نا کە بێ زیاده توانای خۆی
﴿أَوْ ثِقَلٌ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ئا ئە وانه ها وە لانی بە هە شتن ﴿هَلْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئە وانه هە مێشە بین تیندا ﴿إِنَّ
وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ﴾ ئە وە ی لە دلیاندا بوو بیت داما ن رنی ﴿مِنْ غُلٍّ﴾ لە کینه و رق (دە بارە ی یە کتری)
﴿نَجْزِي بِهِمُ الْأَثَرُ﴾ پرو بارە کان دە رۆن بە ژنر (کۆشک و باخە کان) یاندا ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
هَدَانَا لِهَذَا﴾ وە دە لێن سوپاس بۆ ئە و خوا یە کە پرێنموونی کردین بۆ ئە م رێ گایە ﴿وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ﴾ کە
ئێمە هەر گیز رێ باز ی راست شارەزا نه دە بووین ﴿وَلَا أَن هَدَانَا اللَّهُ﴾ ئە گەر خرا پرێنموونی نه کردینایە
﴿لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلًا بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویند بە خوا یێ گومان نیر و ا وە کانی پەر وەرد گار مان راستیان هێنا
﴿وَوَدُّوا أَن يَكْفُرُوا بِالْحَقِّ﴾ وە بانگیان لێ دە کریت بە مە ی کە ئە و بە هە شتە ﴿أَوْرَشَلِيمُهَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ﴾ پێتان بە خشر بە هۆی ئە و کردە وە (چاکانە ی کە) دە تان کرد ﴿۱۷﴾

﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ وه به هه شتییه کان بانگ ده کهن ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ له دۆزه خیه کان ﴿أَن قَدْ وَدَّعْنَا مَا وَعَدْنَاهُمْ حَقًّا﴾ بینگومان ئیمه نه وهی که بهر وهرد گارمان به ئیتی پندان راست بوو پیی گه یشتین ﴿فَقِيلَ وَدَّعْتُمْ مَا وَعَدْنَاهُمْ حَقًّا﴾ جا ئایا ئیوهش نه وهی که بهر وهرد گارتان به ئیتی پندان راست بوو پیی گه یشتین؟ ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده ئین به ئی ﴿فَأَذْنَتْ مَرْؤَاتُهُنَّ﴾ پاشان جار چیه ک جاری ده دا له ئیوانیاندا ﴿أَن لَّعَنَهُ اللَّهُ عَلَىٰ أَفْئِدَتِهِنَّ﴾ که نه فرینی خوا له سهر سته مکاران بیت ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه وانهی بهر هه ئستی له پیی خوا ده کهن ﴿وَيَعْمَلُونَ مَعًا حَاقًّا﴾ و ده بیان ویست نه و (رینگایه) به خوارو ناریک نشان بدن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان بی بر و بوون به روزی دواپی ﴿وَلِيَسْمَعَنَّ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ له ئیوان به هه شت و دۆزه خدا) پیوانتیک هه ن ﴿يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسَمِّهِمْ﴾ هه ر به که له به هه شتی و دۆزه خیه کان ده ناسته وه به هوی نشانه (وشیوهی تاییه ت) ی یانه وه ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ له ئیوان به هه شتییه کان بانگ ده کهن و ده ئین: سه لامتان لی بیت ﴿لَا تَدْخُلُوا هَٰؤُلَاءِ قُلُوبَهُمْ﴾ نه چو ونه ته ناویوه به لام ئومیدیان هه یه و به تهمان بچه ناوی ﴿وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ﴾ هه ر کاتیک پرویان لادری و وهر گنیر دری ﴿يَلْقَاهُ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ بهر وه لای دۆزه خیه کان ﴿قَالُوا رَبَّنَا﴾ ده ئین ئهی بهر وهرد گارمان ﴿لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ مه مانخه نه پرزی گه لی سته م کاران ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ﴾ وه نه وانهی وان به سهر ئه عرافه وه پیوانتیک بانگ ده کهن ﴿يَعْرِفُونَ سَبِيحَتَهُمْ﴾ که به نیشانهی تاییه تی بیان دا ده بیان ناسن ﴿قَالُوا﴾ ده ئین ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ﴾ کۆمه له که تان مسودی پیی نه گه یانیدن ﴿وَمَا أَكْثَرُ شَعْرَتِكُمْ﴾ هه ر وه ها خو به زل زانین و له خو بایی بوونشان به که لکشان نه هات ﴿أَفَلَوْلَا الَّذِي أَقْسَمْتُمْ﴾ ئایا نه وانه (هه ژاره باوه پر داره کان) هه ر نه وانه نین که ئیوه (له دوتیادا) سویندتان ده خوارو ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بَرَحْمَةً﴾ که خوا بهر میهره بانی خو بیان ناخات ﴿أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ﴾ (خوا به هه ژاره باوه پر داره کان نه لی) بچه به هه شت هیچ مدهر سبه کتان له سهر نی به ﴿وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾ و ئیوه خدم ناخون ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ وه دۆزه خیه کان بانگ و هاوار له به هه شتییه کان ده کهن ﴿أَن أَقْبَضُوا عَلَيْكُمُ الْمَاءَ﴾ (ده ئین) هه ندی ئاومان پی بیه خشن ﴿أَوْ مَقَارَرْتُمْ كُمْ اللَّهُ﴾ یان هه ندی له ورزی بهی که خوا پیی به خشییون ﴿قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَزَمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ (له وه لایماندا) ده ئین: خوا هه ر دوو کی له سهر پی بر و ایان هه رام کسردوه ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ﴾ نه وانهی که ئاینه که ی خو بیان کسردوه ﴿لَهُمْ نَارٌ لَّيْلًا﴾ سهر قالی پی سوود و گالته جاری ﴿وَعَرَّيْنَاهُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ وه ژبانی دنیا هه لبخه له تانیدن ﴿فَالْيَوْمَ نَسْفَعُهُمْ﴾ بۆیه نه مرقو نه وان له بیر خو مان ده به یسه وه ﴿كَمَا سَأَلْنَا يَوْمَ هَٰذَا﴾ هه ر چو نیک نه وان دیداری هم روزه یان له بیر خو بیان بر دبووه ﴿وَمَا كُنَّا لِنُؤْتِيَهُنَّ آيَاتِنَا فَتَحْكُمُوهَا﴾ وه (له بهر نه وهی) ئایه ته کانی ئیمه بیان ئینکار ده کرد (دانیان پندا نه ده هیتا) ﴿

﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَاهُمْ رُسُلًا مِّنْ نَّفْسِهِ لِيُخَوِّفَهُم بِالْآيَاتِ﴾ سوندد به‌خوا بئگومان ئیمه کتیییکمان بۆ هیتاون ﴿فَصَلَّٰتُكَ عَلٰی عِبَادِ﴾ له‌پرووی زانسته‌وه به‌پروونی شیمان کردۆنه‌وه ﴿هٰذِي زُرَّحَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ که‌پینموونی و میهره‌بانی به‌بۆ که‌سانیک بر واده‌یتن ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا إِلَٰهَ إِلَٰهَةٍ﴾ ئایا چاوه‌پروانی چی ده‌که‌ن بئجگه‌ له‌ سه‌رته‌نجامی هه‌ره‌شه‌کانی ئه‌و (قورئانه) ؟ ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الْإِلَٰهَ شَيْءٌ﴾ ئه‌و پرۆزی که‌ سه‌رته‌نجامی (هه‌ره‌شه‌کانی) به‌دی دیت ﴿يَقُولُ الَّذِي شَاءَ مِنْ قَبْلُ﴾ ئه‌وانه‌ی له‌وه‌و پیش له‌بیریان کردبوو ده‌لێن ﴿فَذَحَّاتُ رُسُلٍ﴾ بآلحق ﴿بِهِ اسْتَأْذَنَ نِيرَاوَه‌کانی په‌روه‌ردگارمان به‌راسته‌وه هانن ﴿فَهَلْ لَّائِي شَفَعَةٍ فَيَشْفَعُوا لَنَا﴾ جا ئایا (ئه‌م‌ر) تکا کارانیک بۆ ئیمه هه‌یه‌ تکامان بۆ به‌که‌ن ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَّيْلٌ مِّنَ اللَّيْلِ كُنَّا نَعْمَلُ﴾ یا بگه‌رینرینه‌وه بۆ دنیا تا کردوه‌ی چاک به‌که‌ن ئه‌ک ئه‌وه‌ی ده‌مان کرد ﴿فَذَخِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ بئگومان خۆبانیان دۆراند ﴿وَصَلَّٰتُهُمْ مَّاعَالُوا يَقَرُّونَ﴾ ئه‌وه‌ی هه‌لیان ده‌به‌ست وون بوو لیان ﴿إِنَّ رَبَّكَ أَعْلَمُ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگار تان ئه‌و خوا به‌یه ﴿خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ که‌ ئاسمانه‌کان و زه‌وی له‌شه‌ش پرۆزا دروست کردوو ﴿ثُمَّ اسْتَوٰی عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان (خوا) به‌رز بووه‌وه سه‌ر عه‌رش و قه‌راری گرت (ئیمه ئیمانمان بێ به‌تی به‌لام شیوه‌که‌ی نازانین په‌رسیار کرا له‌ ئیمامی مالیک ده‌رباره‌ی (استواء) فه‌رمووی وه‌ستانه‌که‌ حه‌قیقه‌ته‌و چۆنیتیه‌که‌ی نه‌زانراوه‌و په‌رسیار کردن ده‌رباره‌ی بیده‌ته‌و باوه‌ریوون بێ وابه‌) ﴿بَعَثْنَا إِلَیْكَ إِلَٰهًا﴾ به‌(ناریکایی) شه‌و (پوشنایی) پرۆز داده‌پوشیت (به‌پنجه‌وانه‌شه‌وه) ﴿يَقْلِبُهُ خَبِيرًا﴾ (پرۆز به‌شون شه‌وه‌یه‌ به‌خیرایی) و شه‌وه‌ به‌شون پرۆزه‌وه‌یه‌ به‌خیرایی ﴿وَالسَّمَسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ﴾ خۆرو مانگ و ئه‌ستیره‌کانیش ﴿مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِ﴾ ژنر بار کراوون به‌فه‌رمانی خۆی ﴿إِلَٰهَ الْخَلْقِ وَالْأَمْرِ﴾ بیدارین که‌به‌دی هیتان و فه‌رماندان هه‌ر بۆ خوا به‌ ﴿تَبَارَكَ الَّذِي رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ پاك و بئگه‌رده (له‌هه‌موو که‌م و کوپی به‌ک) خۆای په‌روه‌ردگاری هه‌موو جیهانیان ﴿أَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى﴾ له‌په‌روه‌ردگار تان بپارینه‌وه به‌زه‌لیلی (و کرۆزانه‌وه) و به‌نه‌یتی ﴿إِنَّهُ لَا يَجِبُ الْمُفْتَدِينَ﴾ بئگومان خوا ده‌ست درێزی کارانی خۆش ناوێت ﴿وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بِغَدِشٍ جَبِيْهَا﴾ خرا به‌کاری مه‌که‌ن له‌زه‌ویدا پاش شه‌وه‌ی که‌خوا چاکی کردوو ﴿وَأَذْشُرْهُ حَرًّا وَطَمَعًا﴾ وه‌ هاوار و نزا به‌رن بۆ خوا به‌تسرس و ئومیده‌وه ﴿إِنْ دَخَمْتَ اللَّهَ فَرِمْتَ مِنَ الْمُخْسِرِينَ﴾ به‌راستی میهره‌بانی خوا له‌چاکه‌کارانه‌وه‌ نزیکه ﴿وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّیْحَ﴾ وه‌ ئه‌و (خوا) زاتیکه‌ بایه‌کان ده‌نیریت ﴿لِيُخْرِجَ مِنْهُنَّ رَحْمَةً﴾ به‌موزده‌ده‌ر پیش (بارانی) وه‌حه‌متی په‌روه‌ردگار ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَفْلَحَ سَاكِبًا فَتَلَٰلَا﴾ هه‌تا کاتی هه‌وری قورس (ی بارانایی) هه‌لده‌گرن ﴿سُقَّتْ لَیْلُهُمْ مِّنْهُ﴾ ده‌بیرین بۆ وولاتیکی مردوو (وشکی بێ گیا) ﴿فَأَنزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ﴾ جا به‌و (هه‌وره) باران ده‌بارینن ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ به‌هۆی ئه‌وه‌وه هه‌موو په‌روبوونیک ده‌رده‌هینن (له‌ زه‌ویدا) ﴿كَذَٰلِكَ تُخْرَجُ النَّوَى﴾ هه‌ر به‌و وینه‌به‌مردوو که‌ن له‌زه‌وی ده‌ره‌هینن (و زیندوو یان ده‌که‌ینه‌وه) ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ﴾ تا ئیوه به‌رکه‌نه‌وه

﴿وَالَّذِي أَنْقَضَ﴾ زەوى و خاكى پاك و بەپىت ﴿يَخْرُجُ تَاغُوتُ يَأْذِنُ رِيَّوُ﴾ پرووھك و شىنابىيە كەى بەفەرمانى
 بەروەردگارى دەروىت ﴿وَالَّذِي خَتَّتْ﴾ وە ئەوھى پەس و بى خىترە ﴿لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكْرًا﴾ درك و دال نەبى
 لىى ناپووت و دەرنایەت ﴿كَذَلِكَ نُفَصِّرُ الْآيَاتِ﴾ نابەو جورە ئایەتەكانى خۆمان ياس دەكەين
 ﴿لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾ بۆ گەلىك كە سوپاسگوزاربن ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ سووتند بەخو
 بىنگومان ئىمەنو و حسان پەوانە كرد بۆ لای گەلەكەى ﴿فَقَالَ يَتَوَلَّوْا عِبَادُ اللَّهِ﴾ وونى: ئەى گەلەكەم
 تەنھا خوا پەرستىن ﴿مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةٌ﴾ ئىوھ ھېچ بەرستراوئىكتان نى يە بىنجگە لەو (خو) ﴿إِنِّي أَخَافُ
 عَلَيْكُمْ﴾ بەراستى مەن دەترسم (دووچارى) ئىوھ بىى ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ سزای پۇزىكى گەورە
 (كە پۇزى دواىى بە) ﴿قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ﴾ كار بە دەست و دەسەلاتدارانى گەلەكەى ووتيان
 ﴿إِنَّا لَنَرُّكَ فِي صَلٍّ مُبِينٍ﴾ بەراستى ئىمە تۆلە گومراییە كى ئاشكرادادەبىنىن ﴿قَالَ يَتَوَلَّوْا لَيْسَ بِي صَلَوةٌ﴾
 فەرمووى: ئەى گەلەكەم ھېچ گومراییى يەك لەمندانى يە ﴿وَلَيْكِي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بەلكو
 مەن نېرراوم لەلايەن بەروەردگارى جىھانیا ئەوھ ﴿أَتَبْلُغُكُمْ رَسُولِي﴾ بەيامەكانى بەروەردگارم
 پادەگەيەنم پېتان ﴿وَأَنْصَحُ لَكُمْ﴾ وە ئامۆزگارستان دەكەم ﴿وَأَعْلَمُ مِمَّنْ اللَّهُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ و ئەوھى مەن
 لەلايەن خواوھ دەيزانم ئىوھ نابزانن ﴿أَوْ تَحِبُّوا أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ ئایا سەرتان سوپماوھ
 لەھاتنى پەيام و یادخەرەوھەك لەلايەن بەروەردگار تەئوھ ﴿عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ﴾ بۆ پیاوئىك لەخۆتان
 (كەنووھە) ﴿يُسْذِكُوكُمْ وَلَتَسْقُوا﴾ بۆ ئەوھى ئاگادارتان كاتەوھو بئانترسىنىت و خۆتان پيارىزن
 (لەنا فەرمانى خو) ﴿وَلَمَّا كُنْتُمْ تُخَمِّدُونَ﴾ بۆ ئەوھى پەحمان بىى بكرىت ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَجْتَمَعَتْ﴾ دواى
 ئەوھ بر وایان بىى نەھىتا ئىمەش (نووھ) مان پزگار كرد ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِ﴾ ھەروھەا ئەوانەش
 ئەگەلیدا بوون لەكەشئە كەدا ﴿وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ پاشان ئەوانەى بر وایان نەبوو بە
 ئایەتەكانمان نو قىسمان كردن و خنكاندمانن ﴿إِنَّمَا كُنَّا أَقْوَامًا عَصِيَّةً﴾ بەراستى ئەوانە كۆمەلى (دل)
 كوئىران بوون ﴿وَالَّذِينَ عَادُوا لِجَهَنَّمَ هُوَدٌ﴾ وە ئاردمان بۆ لای گەلى عاد براكەيان كە ھوود (پىغەمبەرە)
 ﴿قَالَ يَتَوَلَّوْا عِبَادُ اللَّهِ﴾ فەرمووى: ئەى گەلەكەم بەتەنھا خوا پەرستىن ﴿مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةٌ﴾ ھېچ
 بەرستراوئىكتان نى يە بىنجگە لەو ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دەى ئایا ئىوھ پاریزكار نابن و لەخودا ناترسن ؟ ﴿قَالَ
 الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ئەو كار بە دەست و دەسەلاتدارانەى كە بىى بر وایوون لەگەلەكەى
 ووتيان ﴿إِنَّا لَنَرُّكَ فِي سَفَاهَةٍ﴾ بەراستى ئىمە تۆلە گىلى و نەفامیدادەبىنىن ﴿وَأَنَا الْغُلَّامُ مِنَ الْكَذِبِينَ﴾
 وە بەراستى وا گومان دەبەین كە تۆ لەدروژدان بىست ﴿قَالَ يَتَوَلَّوْا لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ﴾ فەرمووى ئەى
 گەلەكەم ھېچ گىلى و نەفامى يەك لەمندانى يە ﴿وَلَيْكِي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بەلكو مەن نېرراوئىكم
 لەلايەن بەروەردگارى ھەموو جىھانیا ئەوھ

﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ بَیْرَ بَکَکَ نَهْوَه لَهو کاته ی که خوا ئیوه ی گیرا﴾ ﴿خُلْفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ﴾ به جیشین له پاش هوزی عاد ﴿وَتَوَّأَمَّکُمْ فِی الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا دایمه زراندن و نیسته جیی کردن ﴿تَتَّخِذُوا مِنْ سَهْلِهَا قُصُورًا﴾ له ده شته کانیدا کوشکی بهرز دروست ده کهن ﴿وَتَتَّخِذُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا﴾ وه له شاخه کانی دا، مالن و خانوو داته تاشن ﴿فَأَذْكُرُوا آيَةَ اللَّهِ﴾ ده بیر بکه نه وه له چاکه گه و ره کانی خوا (وسو پاسی بکه ن) ﴿وَلَا تَتَّقُوا فِی الْأَرْضِ مُمْسِدِیْنَ﴾ و خراپه کاری مه کهن له ولاندا (و مه بن به خراپه کار و گیره شینین) ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِیْنَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ده سه لانداره لووت به رزه کانی گه له که ی ووتیان ﴿بِالَّذِیْنَ اسْتَضَعُوا﴾ به وانه ی لاوازو ژیر ده سه کرا بوون ﴿لِیَمْنَأَ قَوْمَهُمْ﴾ نه وانه ی پروایان هیتا بوو له نارایاندا ﴿اتَّخَذُوا أَنْصَابًا مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نایا ده زانن که صالح به وانه کراوه له لایه ن به وهر دگار به وه ﴿قَالَ إِنَّا أَنَا رَبُّکُمْ فَاذْكُرُوا﴾ ووتیان بینگومان نیمه پروادارین به وه ی که صالح بیتی به وانه کراوه ﴿قَالَ الَّذِیْنَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نه وانه ی خویشان به زل ده زانی ووتیان ﴿إِنَّا إِنَّا الَّذِیْءَ آمَنْتُمْ بِهِ فَکُفُّوا﴾ به راستی نیمه بنی باوه رین به وه ی که ئیوه پرواتان بیتی هیتاوه ﴿فَقَرُّوا الرِّقَابَ﴾ نه مچا خوشتره که بان سه ربری ﴿وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ﴾ وه سه ر که شیبان کرد له فهرمانی به وهر دگاریان ﴿وَقَالَ الْبَصِیْخُ﴾ وه ووتیان: له ی صالح ﴿أَتُنَبِّئُکُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ نهو به لینی (سزا) ی به نیمه ده ده یست بومان بیته دی ﴿إِنْ کُنْتُمْ مِنَ الْمُتَرَسِّلِیْنَ﴾ نه گهر تو له پیغه به رانی ﴿فَاتَّخَذْتُمْ الْقِحْنَ﴾ به هوی نه وه وه بومه له رزه به کی به تین لینی دان ﴿فَأَصْبَحُوا فِی دَارِهِمْ جِثْمِیْنَ﴾ تیرر هه موویان له مالن و خانوو که تابان دا بوون به (لاشه ی) بیتی گیان و بیتی جولہ ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ جبا صالح پروی لئی وهر گیران (و وازی لئی هیتان) ﴿وَقَالَ یَقُولُوا لَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ رَسُولَکَ رَبِّیْ﴾ وه فهر مووی نه ی گه له که م سوتند به خوا به راستی به یامی به وهر دگارم بیتی را گه یانندن ﴿وَنَصَحْتُ لَکُمْ﴾ وه ناموز گاریم کردن و دلسوز بوم بونان ﴿وَلَکِنْ لَا تُحِبُّونَ التَّحِیُّحِیْنَ﴾ به لام ئیوه ناموز گار و دلسوزانتان خوشناووت ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ وه لو طهان نارد، کاتیک به گه له که ی ووت ﴿أَتَأْتُونَ الذَّحْجَةَ﴾ چون ئیوه نهو کاره زور به دو خراپه ده کهن که (نیر یازیه) ﴿مَا سَبَقَکُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِیْنَ﴾ هیچ کهس له جیهاندا پینستان نه که و توه نهو (کاره پیسه) دا ﴿إِنَّکُمْ تَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً﴾ به راستی ئیوه به پیانان ناره زوتان ده شکینن؟ ﴿مِنْ دُونِ النِّسَاءِ﴾ له جیانی نافر هتان؟ ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ﴾ به لکو ئیوه ده سته به کی زیاده پون ﴿۱۷﴾

﴿وَمَا كُنَّا جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ وه وه لامی گه له کە ی هیچ نه بوو ﴿إِلَّا أَنْتَ قَالُوا﴾ بێجگه نه وه ی که ووتیان
 ﴿أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ له شار و وولانه که تان (لوی و و ئیمانداره کان) ده ریکه ن ﴿إِنَّهُمْ
 أَنْتَ يَتَطَهَّرُونَ﴾ به راستی نه وانه که سانیکن که خویان پاک و ته میز داده گرن ﴿فَأَنْجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ﴾ له مجا ئیمه خوی و شمو نیکه و نو ئیمان بزگار کرد ﴿إِلَّا أَمْرًا كُنَّا مِنَ الْغَائِبِينَ﴾ جگه
 له خیزانه کە ی که له تیا چو وان بوو ﴿وَأَنْظُرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ جا بارانی کمان به سه را باران دن (به رد
 بارانمان کردن) ﴿فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَذَابَ الْمُجْرِمِينَ﴾ جا سه بر که سه ر نه نجامی تاوان باران چو ن بوو
 (وچیان لی هات) ﴿وَالَّذِي مَذَرْنَا خَاهُمْ شُعَيْبًا﴾ وه بو گه لی مه دیه نیش شو و عه بیی بریا ئیمان نارد
 ﴿قَالَ يَنْقُومُ الْعَبْدُ وَاللَّهُ﴾ نه رموی نه ی گه له کم به ته نها خوا به رستن ﴿مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةً﴾ هیچ
 به رستر او نکتان نی به بێجگه له و ﴿فَدَحَاَّتْ كُرْبَيْنَهُ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بێگومان له لایه ن به روه ردگار تانه وه
 به لگه و مو عجز به کی پرو و و ناشکر اتان بو هاتو وه ﴿فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ﴾ که واته له پتوانه
 و کێشانه تان دارینک و راست بن ﴿وَلَا تَبْخُسُوا الْبَتَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و له شت و مه کی خه لکی
 کم مه که نه وه (به دزی) ﴿وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا﴾ وه له زه ویدا خرا به کاری مه که ن
 له باش چا کردنی ﴿ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه وه ی باسکرا چا کتره بو تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾
 نه گه ر ئیوه ئیمان دارن ﴿وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ﴾ وه له سه ر هه مو و پینگایه ک دامه نیشن (رینگه
 مه گرن) ﴿تَوَعَّدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه په شه بکه ن و به ر هه لستی پینگای خوا بکه ن
 ﴿مَنْ أَمَرَ بِهِ﴾ له و که سه ی باوه ری پی هینابی ﴿وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا﴾ و بتانه ویت پینگای خوا
 به لاری و چه وتی بخه نه روو ﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا﴾ وه بیر ی له و کاته بکه نه وه که ئیوه کم بو و
 ﴿فَكَثَرَكُمْ﴾ باشان خوا زوری کردن ﴿وَأَنْظُرُوا﴾ ده ی سه رنج بده ن ﴿كَيْفَ كَانَتْ عَذَابَةُ
 الْمُفْسِدِينَ﴾ سه ر نه نجامی خرا به کاران چو ن بوو (وچیان لی هات) ﴿وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ
 مِنْكُمْ﴾ وه نه گه ر کۆمه لیک له ئیوه ﴿أَتَمُّوا بِالَّذِي نُذِرْتُمْ بِهِ﴾ باوه ریان هینا بیت به و په یامه ی به مندا
 نیر درا وه ﴿وَحَافِيَةٌ لَكُمْ تَوَمَّلُوا﴾ وه کۆمه لیک تر تان باوه ریان نه هینا بیت ﴿فَأَصْرُوا﴾ نه وه نارام بگرن
 ﴿حَقَّ نَحْنُ اللَّهُ يَتَنَبَّأُ﴾ هه نا خوا بریار ده دات له ئیوه ئیماندا ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْكَافِرِينَ﴾ وه نه و (خوا)
 باشترینی بریار ده رانه ﴿﴾

﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ نه و کار به ده ست و ده سه لا تداران می که خزیان به گه و ره دانه نا له نا و
 گه له که ی (شوعه یب) دا ووتیان ﴿لَا تَحْزَنْكَ شُعَيْبٌ﴾ نه ی شوعه یب ینگومان دهرت ده که یمن،
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ﴾ وه نه وانه ش که پروایان هیناوه له گه ل تو دا ﴿مِنْ قَرِينَتَا﴾ له شاره که مان ﴿وَلَتَعْلَمُنَّ
 فِي مِلَّتِنَا﴾ یان ده بی بگه رینه وه سهر ثابنی نیمه ﴿قَالَ﴾ (شوعه یب) فرموی: ﴿أَوَلَمْ تَكْفُرْ بِهِ﴾ نه گهر
 چه زیش نه که یمن و پشیمان ناخوش بیت ﴿فَلَمَّا فَزَّاتُنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ ینگومان درو به کی گه و ره مان
 بو خوا هه له ستوه. ﴿إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ﴾ نه گهر بگه رینه وه ناو ثابینه که تان (که بت پهرستی به)
 ﴿بَعْدَ إِذْ يَخْتَصِمَنَّ اللَّهُ مِثْلًا﴾ پاش نه وه ی که خوا بزگاری کردین لی ی ﴿وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا﴾ به وانه
 بزمان بگه رینه وه بو ناو نه و (بت پهرستی به) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا﴾ مه گهر خوی پهر و هر دگار مان
 بیهوت. ﴿وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانست و ناگاداری پهر و هر دگار مان هه موو شتیکی گر نوت وه. ﴿عَلَى
 اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ ته نها پشیمان به خوا به ستوه ﴿رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا﴾ (ووتیان): نه ی پهر و هر دگار مان،
 له تیوان نیمه و گه له که ماندا حو کم و بریار بده ﴿بِالْحَقِّ﴾ به هق ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾ تو باشترینی
 بریار دهرانی ﴿وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ده ستوه نه شرانی هوزه که ی که بی پروا بوون ووتیان
 ﴿لَئِنْ آمَنَّا شُعَيْبًا﴾ سویند به خوا نه گهر نپوه شوین شوعه یب بکه ون ﴿إِنْ كُنَّا لَخَيْرُونَ﴾ به راستی
 نه و کاته زبان لیکه و توان خوتانن ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ جا به هوی نه وه وه بومه له رزه به کی توند
 لی دان ﴿فَأَنصَبُوا فِي دَائِرِهِ جَلِيلِينَ﴾ هه موویان له ماله کانیاندا له نا و چوون (بی گیان و جووله که و تن)
 ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾ نه وانه ی که شوعه یب یان به دروزانی (باوه ریان بی نه هینا) ﴿كَانَ لِرَبِّعُنَا
 فِيهَا﴾ (واتیا چوون) وه که ههر له و مالا نه دا نه بوون (وتییدا نه ریان) ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾
 نه وانه ی که شوعه یب یان به دروزانی (باوه ریان بی نه هینا) ﴿كَانُوا هُمْ الْخَاسِرِينَ﴾ ههر نه وانه خه سار و مهند
 بوون ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ نیر (شوعه یب) پروی لی وهر گیران ﴿وَقَالَ يَقُولُوا﴾ فرموی پشیمان:
 نه ی گه له که م ﴿لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِي رَبِّي﴾ سویند به خوا به راستی من به یامی پهر و هر دگار م به
 نپوه گه باند ﴿وَلَصَحَحْتُ لَكُمْ﴾ و ناموزگاریم کردن ﴿فَكَيْفَ أَتَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾ جا چوون
 بو هوزی بی پروا و کافر غم و خهفت بخوم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرِينَةٍ نَجِيٍّ﴾ نیمه بو ههر گوند و
 شارنک پیغه مبه رنکمان به وانه کرد بیت ﴿إِلَّا لَنُذَذَّنَّ أَعْلَاهَا﴾ دانیشترانیمان تووش کرد و وه ﴿يَا أَيُّهَا
 الْأَنْبِيَاءُ﴾ به نه بوونی و که م دهرامه تی (به زبان و نه خوشی) ﴿لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ﴾ تاله پهر و هر دگار
 پبارینه وه و به شیمان پینه وه ﴿لَقَدْ بَدَّلْنَا مَكْثَانَ السَّيِّئَةِ الْقَسَّةَ﴾ له و ابیدا خرا به و ناخوشیه که مان
 گوپی به چاکه و خوشی ﴿حَتَّى عَفَا﴾ هه تا زور بوون و گه شیمان کرد له مال و سهر و تدا. ﴿وَقَالُوا﴾ وه
 ووتیان: ﴿وَدَمَسَ آيَاتُنَا الْفُرْقَةَ وَالسَّرَّاءَ﴾ ینگومان باو و باپیرانمان تووشی زبان و ناخوشی و نه خوشی
 بوون ﴿فَأَخَذَتْهُمُ بَقَّةٌ﴾ جا له نا کاودا سزمان گرتنی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کانیکدا که هه سستیان
 نه ده کرد ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ﴾ و نه گهر دانیشتوانی شار و گونده کان ﴿ءَامَنُوا وَاتَّقُوا﴾ باوهریان بهیتایه و خویان
 یاراستایه (له قهدهغه کراوه کانی خوا) ﴿لَنَنصَحَنَّ عَنْهُمْ تَرَكَتَ مِنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ﴾ بهراستی دهرگای
 بهره کانی ناسمان و زهویمان بؤ ده کردنه وه ﴿وَلَكِنْ كَذَّبُوا﴾ به لام پروایان نه هیتا (به پیغه مبهره که یان)
 ﴿فَأَخَذَتْهُمْ﴾ نه مجائیمه ش نه و انمان گرت و سزمان دان ﴿بِمَا كَانُوا كُفِرُونَ﴾ به هوی نه و خرابانه وهی
 ده یان کرد ﴿أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ ثایا خه لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسًا
 بَیِّنًا﴾ له وهی سزای نیمه یان بؤیت له شهودا ﴿وَهُمْ لَا يَمْلِكُونَ﴾ کاتیک نه و ان خه و توون ﴿وَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ وه ثایا خه لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسًا﴾ له وهی
 که سزای نیمه یان بؤیت ﴿صُعِقُوا وَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ له چیشته نگاودا له کاتیکدا یاری و گالته ده کن
 ﴿أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ﴾ جا ثایا له پیلانی خوا نه ترسان و بی باک بوون ﴿فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ﴾
 دهی که س له پیلانی خوا دنیا ناینت ﴿إِلَّا الْفُلُومُ الْخَاسِرُونَ﴾ جگه له که سانی زهره مه ند نه بیت
 ﴿أَنْزِلَتْهُمْ إِلَىٰ بَرٍ ذَرِيعَتٍ أَرْضٍ﴾ ثایا پروون نه بؤنه وه بؤ نه وانه ی زهویان به میرات بؤ ده میتیه وه
 ﴿مِنْ بَعْدِ أَفْسَاقِهِمْ﴾ دوا ی (تیا چوونی) خاوه نه پشوه کانبان ﴿أَبْ تُؤْثِقُهُ﴾ نه گهر بهماندویت
 ﴿أَصْبَحُكُمْ يَدُوبُهُمْ﴾ به هوی گوناوه کانیانه وه دوو چاری به لایان ده که یمن ﴿وَنَطْلُعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ وه
 سور ده نین به سهر دلیان دا ﴿فَهُمْ لَا يَتَسَمَعُونَ﴾ ثیر نه و ان (هیچ به ند و ناموز گاریبه ک) نایستن
 ﴿بِذَلِكَ الْقُرَىٰ﴾ نه و شار و گوندانه ی (که ویرانمان کردن) ﴿نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ﴾ هه ندیک له
 هه و اله کانی ده گبرینه وه بؤت ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالنَّبَاتِ﴾ سویند به خوا به راستی پیغه مبهره انیان
 بزوات به به لگه و نیشانه ی پروونه وه ﴿فَمَا كَانُوا يُولَّوْنَ﴾ به لام باوهریان نه هیتا ﴿بِمَا كَانُوا مِنْ قَبْلُ﴾
 به وهی که له پیش دا به درویان ده زانی ﴿كَذَلِكَ نَقُصُّكَ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ﴾ ثا به و جزره خوا مؤر ده نیت
 به سهر دلی یی باوهران دا ﴿وَمَا وَجَدْنَا لَكَ مِنْهُمْ مِنْ عَهْدٍ﴾ زوربه ی نه و انمان نه دی خاوه نی هیچ
 به یمانیک بن ﴿وَإِنْ وَجَدْنَا لَكَ مِنْهُمْ تَقِيْقِينَ﴾ به راستی زور به یانمان دی سهر پیچی که ر (و تا و انبار)
 بوون ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِ هِرْمُوسَىٰ﴾ پاشان دوا ی نه وانه ی (که با سمان کردن) موو سامان نارد ﴿بِأَيِّ
 إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ به به لگه و موعجیزه کانمانه وه بؤ لای فیرعه و ن و دارو ده سته که ی ﴿فَقَطَّمُوا
 يَدَهُ﴾ به لام نه و ان به نیشانه کان (بی پروا بوون) و سته میان کرد ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾
 جا پروانه و سهرنج بده که سهره نجامی له فهران دهر چووان و خرابه کاران چون بوو ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ يَكْفِرُونَ﴾ موو سا فیرمووی : ته ی فیرعه و ن ﴿إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ به راستی من
 پیغه مبهرنکم له لایه ن بهروره دگاری جیهانیانه وه ﴿۱۵﴾

﴿قَالُوا﴾ (ساحیرہ کان) ووتیان: ﴿أَمْ نَجْعَلُ الْأَعْمَىٰ﴾ نیمه بر و امان هیتا به پەر و مرد گاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ کہ پەر و مرد گاری موسا و هارونه ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعهون ووتی: ﴿أَنَّمْشُمُوهٖ قَتْلَ أَنْ عَادَ لَكُمْ﴾ پیش نه وهی نیز تان بددم با و یر تان پی هیتا! ﴿إِنَّ هَٰذَا﴾ به راستی تمہ ﴿لَمَكْرٌ مِّنْكُمْ مُّؤَمَّدٌ فِي الْأَمْدِیْنِ﴾ قتل و پیلانیکه (نیوه موسا) نه خشه تان بؤ کیشاوه لهم شماردا. ﴿لِيُخْرِجُوهُمِنَا أَهْلًا﴾ نا دانیشوانه که ی لی دهر بکهن. ﴿فَقَوَّیْ تَعْمَلُونَ﴾ جا له دوا پیدا ده زانن (چیتان لی ده کهم) ﴿لَا قُوَّةَ لَكُمْ وَارْجِعْکُمْ﴾ سویند بیت ده ست و قاچتان بیرم ﴿مِّنْ خَلْفٍ﴾ به پیچه و اندوه (چهپ و راست) ﴿لَا تَسْلُبْکُمُ الْأَنْفُسَ﴾ نه مجا سویند بی گشتان هه لده و اسم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: (به فیرعهون) ﴿إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ﴾ نیمه دلباسن که بؤ لای پەر و مرد گارمان ده گهرینه وه ﴿وَمَا نُنْفِیْهِمْ﴾ تو هیچ ره خنه یه کت له نیمه نی به ﴿إِلَّا أَنْ أَمَّا بِرَبِّکَ رَبَّنَا﴾ جگه له وهی که نیمه با و یر مان به به لگه و نیشانه کانی پەر و مرد گارمان هیتاوه ﴿لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ کانی بؤ مان هات ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذَا﴾ نه ی پەر و مرد گارمان نارامیمان به سدر دا بریزه ﴿وَوَقَّیْ تَسْلِبِیْنَ﴾ و به موسو لمانیه تی بمان مرینه ﴿وَقَالَ الْمَلَأِیْنِ فَرْعَوْنَ﴾ هه ندیک له ده سه لاتداران و کار به ده ستانی گه لی فیرعهون ووتیان ﴿أَنْتُمْ مُّوسَىٰ وَفِرْعَوْنُ﴾ نایا و از له موسا و هوزه که ی ده هیتی ﴿لِیَفْسِدَا فِی الْأَرْضِ﴾ بؤ نه وهی له و ولاندا (خاکی میردا) خرابه کاری بکهن ﴿وَبَدَّلَا إِلَٰهَکَ وَتِلْکَ﴾ و ده ست له حق و پەر ستر اوه کانت هه لبگرن ﴿قَالَ﴾ (فیرعهون) ووتی: ﴿سَقَتِیْ اِبْنَتُکُمْ﴾ له مود ووا کور به کانیان ده کورین ﴿وَأَسْتَحِیْءُ بِنِسَاءِہُمْ﴾ و نا فره تانیان ده هیلینه وه به زیند و ویی (بؤ خرمه ت کردن). ﴿وَأَنَا فَوْقَهُمْ قَهْرُونَ﴾ و به بیگومان نیمه ده سه لاتدارین به سهر یاندا ﴿قَالَ مُّوسَىٰ یَقُوْمُوْا﴾ موسا به گه له که ی ووت ﴿أَسْتَعِیْزُوْا بِاللّٰهِ وَاصْبِرُوْا﴾ داوای یازمه تی له خوا بکهن و خو را گر بن. ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلّٰهِ﴾ بیگومان هه مو و زه وی مولکی خوابه. ﴿وَنُورِیْہُمْ نِسَاءَ مِنْ عِبَادِہٖ﴾ ده یدا به هر که س له به نده (شیاوه) کانی که خوی به ویت ﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِیْنَ﴾ و سهر نه نجامی چاک بؤ خواناسانه ﴿قَالُوا﴾ (گه له که ی) ووتیان: ﴿أَوَدِیْتُمْ قَتْلَ أَنْ تَأْتِیْنَا﴾ پیش هاتنی تو بؤ ناومان بازار دراین ﴿وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتُمُوهَا﴾ هه روه ها پاش هاتنی تو بؤ ناومان (به پیغه مبه رایه تی) ﴿قَالَ﴾ (موسا) فرموی: ﴿عَسَىٰ رَبُّکُمْ أَنْ یُّهَیِّیَکَ عَذُوْکُمْ﴾ به لکو پەر و مرد گار تان دوژمنه که تان له ناو به ریت ﴿وَسَتَخْلُقُ فِی الْأَرْضِ﴾ و نیوه بکات به جینشین (ی دوژمنه کانتان) له سهر زه وی ﴿فَتَحْطَرَّ کَعْبَ تَعْمَلُونَ﴾ جا ته ماشا ده کات نیوه چؤن کار ده کهن ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ سویند به خوا به راستی نیمه دار و ده سته ی فیرعهونمان سزادا ﴿بِالْیُسْرِیْنَ﴾ به ووشکه سالی و قات وقبری ﴿وَنَقَصِیْ مِنَ الثَّمَرِیْنَ﴾ و کهم بوونه وهی به رو بوومی میوه و کشتو کاله کانیان ﴿لَعَلَّهُمْ یَذْکُرُوْنَ﴾ بؤ نه وهی بیر بکه نه وه (به ند و هریگرن) ﴿۝﴾

﴿إِذْ أَنْجَاكَ اللَّهُ نَجَاتٍ كَثِيرَةً﴾ جا کاتی چاکه یان بۆ بهاتایه (له سهروهت و بهر و بیوم) ﴿قَالَ الْإِنْسَانُ عَجَبٌ﴾ دهیان ووت: ئەمە هەر هی ئیمهیه (شایسته ی ئیمهیه) ﴿وَإِنْ تُبَيِّنْهُمْ سَيِّئَةً﴾ به لام کاتی تووشی به لاو خراپه یرونایه ﴿بَقَايَا أَيْمُونَةٍ وَمِنْ نَّعَةٍ﴾ (دهیان ووت) به هزی شوومی مووسا و شوین که و تووانیه و بهیه ﴿أَلَا إِنَّمَا طَلَيْتُمُ اللَّهَ﴾ بیدار بن بنگومان تهو (ناخوشیانه) ی به لایانه وه شووم و خراپه له لایه ن خواوهیه (نهك مووسا و ئیمانداران) ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زۆر بهیان بی ناگان و نازانن ﴿وَقَالُوا﴾ دهیان ووت (به مووسا) ﴿مَهْمَا نَأْتِيَا بِهِ مِنْ آيَةٍ﴾ هەر مو عجزیه به کمان بۆ بهیتی ﴿لِنُشْكِرَ تَائِبًا﴾ بۆ تهوه ی جادوو مان لی بکدی پی ی ﴿فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ تهوه ئیمه باوه رت پی ناهیتین ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ﴾ تهوسا ئیمهش نار دمانه سهریان ﴿الطُّوفَانَ﴾ لافاو ﴿وَالْجَرَادَ﴾ و کولله ﴿وَالْقُمَّلَ﴾ و نه سپی ﴿وَالصَّفَاخَ﴾ جۆره ها بۆق ﴿وَالذَّمَ﴾ و خوین ﴿وَأَنبَتَ ثَمَثَاتٍ﴾ که چنده به لگه و مو عجزیه کی روون بوون ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا﴾ که چی خویمان به گه و ره زانی (له وه ی که بر و ا بهیتن) ﴿وَكُنَّا أَقْرَبُ مَا نَجْرِيهِمْ﴾ بنگومان تهوانه گه لیکسی تاوانبار بوون ﴿وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجُّ﴾ کاتیکیش تهو سزاو به لایان به سهردا هات ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿يَمْوَسَىٰ آلَ نَارٍ كُنتَ تَهْتِكُ﴾ مووسا له بهر و ره دگارت پیار پیره وه بۆمان ﴿يَمَّا عَاهَدْتَ عِنْدَكْ﴾ وهك به لیتی به تو داوه ﴿لَنْ نَكْنُفَ عَنْكَ الرِّجُّ﴾ سویتندی گهر تهو به لاو سزایه مان له سهر لابه ری ﴿لَتُؤْمِنَنَّ لَكَ﴾ بنگومان باوه رت پی دیتین ﴿وَلَتُرْسَلََنَّ مَعَكَ بَنِيَ إِسْرَءِيلَ﴾ و بهنو ئیسرا ئیلت له گه لدا ده نیرین ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ الرِّجَّ﴾ به لام کاتیک سزا که مان له سهریان لابر د ﴿إِنَّا أَجَلِيْهُمْ بِلَعُونٍ﴾ ناگه بشته ماوه ی دیاری کراو (بۆ تیا چوونیان) ﴿إِذْ أَهْمَمْتَهُمْ كُتُونٌ﴾ دهست به جی به یمانه که یان هه لو ه شانده وه ﴿فَلَمَّا قَسَمْنَا﴾ بنگومان چاکه یان له لایه ن سهندن ﴿فَأَعْرَضْنَاهُمْ فِي السَّرِّ﴾ وه له ده ریادا خنکاندمانن ﴿يَا أَيُّهَا كَذَّبُوا بَيْنَنَا﴾ له بهر تهوه ی تهوان باوه ریان به نیشانه کانی ئیمه نه بوو ﴿وَكُنَّا عَنْهَا غَافِلِينَ﴾ و هه میشه لی یان بی ناگا بوون ﴿وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ﴾ نیت (له جیگای گه لی فیرعه ون) تهو گه له مان نیشه جی کرد ﴿كَانُوا إِسْتَضْعَفُوا مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا﴾ که هه میشه ده چه و سیرانه وه له ر قوژه لات و ر قوژ ناوی تهو وولاته دا ﴿أَلَيْسَ بَرَكَاتِهَا﴾ که هیت و بهر که تمان تی خست بوو ﴿وَوَعَدْتُكَ بِكَ الْحُسْنَىٰ﴾ و به لیتی هه ره جوانی بهر و ره دگارت به ته وای هاته دی ﴿عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بۆ نهوی ئیسرا ئیل ﴿بِمَا صَبَرُوا﴾ به هزی نارامگری یانه وه (له سهر نار هه تی به کان) ﴿وَدَمَرْنَا﴾ وه روو خاندمان و تیکمان دا ﴿مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ﴾ تهو کوشک و ته لارانه ی فیرعه ون و گه له که ی دروسنیان کردبوو ﴿وَمَا كَانَ يُغْنِيهِمْ﴾ ههروه ها تهو (میوه و بهز و باخانه ی) که که پریان بۆ کرد بوو ﴿

﴿وَجُوزًا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ أَنْ يَحْضَرُوا﴾ نه مجا نه وهی ئیسرا ئیلما ن لهو دوریا په رانده وه (فیرعه ون و گه له که یما ن
 تیدا اخیکاند) ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ﴾ نه مجا تو وشی خه لکانیک بوون ﴿وَتَوَكَّفُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ به رده وام
 خه ریکی په رستی بته کانیا ن بوون ﴿فَأَلَّوْا أَيْمُونَهُمْ﴾ (جو و له که کانیش) ووتیا ن: نه ی موسا ﴿أَجْعَلْ لَنَا
 إِلَٰهًا كَمَا آلِهَةُ آلِهَةٍ﴾ ههروهك نهو په رستر او انه ی نه وان تویش په رستر او نکما ن یو دابنی ﴿قَالَ﴾
 موسا فهرمووی: ﴿إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾ به راستی ئیوه هوزنکی نه فامن ﴿إِنَّ هَٰؤُلَاءِ يَبْغُونَ
 نَافِعَهُمْ﴾ نهو (بت په رستی به ی) نه وانی له سه ره له ناوده چی ﴿وَيَكْفُلُ مَا سَكَنُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ وه هه رچی ده که ن به تان و هه لوه شوا وه یه ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ
 أَعْبُدُوا إِلَٰهًا﴾ نایا جگه له خوا داوای په رستر او نکی تر تان یو بکه م ؟ ﴿وَهُوَ قَسِدٌ كَرِيمٌ﴾
 که (نهو خوا به) ریزی داوون به سه ر جیهانیا ندا ﴿وَذَٰلَٰلِجَيْتُكُمْ فِرَءَآلِ فِرْعَوْنَ﴾ وه (بیر بکه نه وه) نهو
 وه خشی رزگارما ن کردن له ده ست و په یوه نده که ی فیرعه ون ﴿يَسْمُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ﴾ که
 نه شکه نجه و نازاری سه ختیا ن ده دان ﴿يُقْسِيُونَ إِلَٰهَكُمْ﴾ کورانی ئیوه یان ده کوشت ﴿وَيَسْتَحْيُونَ
 إِلَٰهَكُمْ﴾ و نافرمانی ئیوه یان ده هیسته وه (بو خز مدنی خویان) ﴿وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ لِّقَوْمٍ
 عَظِيمٍ﴾ وه لهو (نازار دانه) تاندا تا قی کردن وه یه کی گه و ره بوو له لایه ن په روه ردگار تانه وه ﴿وَوَعَدْنَا مُوسَى
 تَمْرَ مَآوَةٍ كَمَا مَنَعُواوُكْرَدَ﴾ ﴿فَتَرْمِيكَ رَبُّكَ رَبِّكَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً﴾ نهو سا وه ختی دیداری په روه ردگاری بوو
 به چل شهوی تمواو ﴿وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ﴾ موسا به هاروونی برای ووت ﴿أَخْلَقْنِي فِي قَوْمٍ﴾ تو
 له ناو گه له که مدا جیشبنم به ﴿وَأَصْلَحْ﴾ و کاری چاک بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾ و شوینی
 و بیازی خرابه کاران مه که وه ﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِهِ﴾ جا کاتی موسا هات بو کات و شوینی
 دیاری کراومان (بو گفتو گو کردن له گه لمان) ﴿وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ﴾ و په روه ردگار ووتو ویزی له گه لدا
 کرد ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ووتی: نه ی په روه ردگارم ﴿أَرِنِي آيَاتَكَ﴾ خوتم نیشان بده تابت بینم ﴿قَالَ﴾
 لَن تَرِنِي ﴿په روه ردگار﴾ فهرمووی: تو (له دنیا دا) من نابینی ﴿وَلَكِنَّ أَنْظِرْ إِلَى الْجَبَلِ﴾ به لام سهیری
 (لای) شاخه که بکه ﴿إِنِ اسْتَفْرَغْتَ مِنْهَا﴾ جا نه گهر نهو شاخه له شوینی خوی دا نه جولا ﴿فَسَوْفَ
 تَرِنِي﴾ نه وه دوا ی که میتک توش ده مبینی ﴿فَلَمَّا نَجَّى رَبُّهُ إِلَى الْجَبَلِ﴾ جا کاتیک په روه ردگاری خوی
 ده رخت بو شاخه که ﴿جَعَلَهُ دَكَّاءَ﴾ شاخه که ی وورد و هان کرد (و له گه ل زه ویدا ته ختی کرد)
 ﴿وَحَرَّ مُوسَى صَعِقًا﴾ و موسا ش به یی هوشی کهوت په روودا ﴿فَلَمَّا أَتَاهُ﴾ جا وه ختی هوشی به خویدا
 هاته وه (چاک بو و به وه) ﴿قَالَ سُبْحَانَكَ﴾ فهرمووی: پاکی و بی گهردی بو تو (نه ی په روه ردگار)
 ﴿ثَبَّتَ إِلَٰهَكَ﴾ به په شیمانی گه رانه وه بو لات ﴿وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه من به که می پروا دارنم ﴿﴾

﴿قَالَ﴾ (په روه ردگار) فەر مووی: ﴿تَمُوتُنَّ﴾ ته ی مووسا ﴿إِنِّي أَصْلَفْتُكَ عَلَى النَّاسِ﴾ بینگومان من توّم هه لبرداردوه به سهر هه موو خه لکی دا ﴿بِرِسَالَتِي﴾ به په یامه کانم ﴿وَبِكَامِي﴾ و قسه کردنم (له گه لث راسته و حق) ﴿فَخَذَعَاءُ تَتَبُّكَ﴾ که واته ته وه ی پشم به خشسوی توند دهستی پتوه بگره ﴿وَكُنْ مِنَ الْمُنْكَرِينَ﴾ وه له سوپاس گوزاران به ﴿وَكُنتَ لَئِنِ الْأَلْوَجِ﴾ و له و پارچه ته ختانه دا بومان نووسی ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له هه موو جوړه باسیتک ﴿فَوَعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ﴾ په ند و ناموزگاری و باسی هه موو شتیک به پروونی (که پیوستیان پی ی بیت) ﴿فَخَذَعَاءُ يَتَّبِقُونَ﴾ که واته (مووسا) به توندی بیانگره و ناگاداریان به ﴿وَأَمْرٌ فَؤُوكَ﴾ وه فرمان به گه له کت بکه ﴿بِأَخْذُوا بِأَحْسَنِهَا﴾ تا دهست بگرن و ره فشار بکهن به جواتر و چاکترینیان ﴿سَأُزَيِّجُهُمْ ذَا الْقَنَاطِقِينَ﴾ به زوویی جی و شورین له سنوور دهر چو و اتان نشان ددهم ﴿سَأَصْرِفُ عَنْ آيَتِيَ﴾ لایان ته دهم له به لگه و نیشانه و نایه ته کانم ﴿الَّذِينَ يَكْفُرُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ ته وانه ی که خویان به گه و ره داده نین له سهر زه ویدا ﴿يَعْمُرُ الْحَيَّ﴾ به ناهه ق و ناره و ا ﴿وَأَنْ يَرْوَا كَلَّا يَتَرَقَّ﴾ ته وانه نه گهر هه موو نایه ت و موعجیزه به ک بینن ﴿لَا يُؤْمِنُوا بِهَا﴾ باوه ربیی ناهیتن ﴿وَأَنْ يَرْوَا سَبِيلَ الرُّشْدِ﴾ وه ته گهر نایینی راست و دروست بینن ﴿لَا يَخْجَدُوا سَبِيلًا﴾ نایکهن به ربیازو نایینی خویان ﴿وَأَنْ يَرْوَا سَبِيلَ الْغَى﴾ وه ته گهر ږنگه ی گومرایی و نایینی چهوت بینن ﴿يَخْجَدُوا سَبِيلًا﴾ دهیکه به نایین و ربیازو خویان ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ هه موو ته ماته له بهر ته ویه که به لگه و نیشانه کانن نیمه یان به درو دهراتی ﴿وَكَاؤُوا عَلَيْهَا عَن عَصِيَةٍ﴾ وه هه میسه بی ناگا بوون لیان ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه که سانیک که به لگه و نیشانه کانن نیمه یان به درو زانی ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُم دُرَّيْهًا دِيْدَارِي رَوْحِي دَوَابَّيْهَانَ﴾ به درو زانی ﴿حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ کارو کرده و ی (چاکیان) به هیچ دهر چوو (پوچهل بوویه و هه) ﴿هَلْ يَخْرُجُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نایا جگه له و (خراپانه) ی که ده یان کرد سزا ده درین؟ ﴿وَأَخَذَذُ قُوَّةً مُّوَسَىٰ مِنْ أَعْدِيهِ﴾ وه هوزی مووسا پاش (رؤیشتنی) مووسا درو ستیان کرد ﴿مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجَلًا جَسَدًا﴾ له خشل و زیره کانیان په بکه ری گویره که یه ک ﴿لَهُ خَوَازٍ﴾ که قوړه ی (وه ک گویره که ی) هه بوو ﴿الَّذِينَ يَرْوَا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ نایا ته وانه نه یان بیبی که بینگومان ته و (گویره که یه) قسه یان ته گه لدا ناکات ﴿وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا﴾ و هیچ ربیازو نیکیشیان نشان نادات ﴿أَخَذُوا﴾ کردیان به (په ستر او) ﴿وَكَاؤُوا عَلَيْهَا عَن عَصِيَةٍ﴾ و ته وانه سته مکار بوون ﴿وَلَمَّا سُقِطَ فِي إِيدِيهِمْ﴾ وه کانی له دهستیان دهر چوو (زور په شیمان بوونه و هه) ﴿وَرَوَا أَنَّهُمْ فَدَسَلُوا﴾ وه تیگه یشتن و بینان که بینگومان گومر ابوون ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿لَئِنْ لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا﴾ سویند به خوا ته گهر په روه ردگار مان به زه یی پیماندا نه به ته و هه ﴿وَيَغْفِرَ لَنَا﴾ وه له گونا هه کانمان خوش نه بیت ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ ته و هه په راستی نیمه له زبان لی که و توان

﴿وَلَمَّا رَاحَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ جا کاتی موسا گه پرایه وه ناو هوزره که ی ﴿عَظِيمًا﴾ بهرق و تورپیه کی زوره وه ﴿قَالَ﴾ (موسا) وونی (به گویره که بهرسته کان) ﴿يَسْمَعُ الْخَفْوَ مِنْ بُعْدٍ﴾ له دوی من چ جیشینیکی بهد فیه و خراب بوون ﴿أَتَجِدَنَّ أَمْرَ رَبِّكَ كَـٰذِبًا﴾ نایا بهله تان کرد له فرمانی پوره دگارتان؟ ﴿وَأَتَىٰ الْأَنْبِيَاءَ﴾ (موسا) تهخته کانی (توراتی) فری دا ﴿وَأَخَذَ مِنْ أَجْزَائِهِمْ ذُرِّيَّتَهُ﴾ وه (قری) سهری (هاروونی) برای گرت و بهره و خوی رایکیشا ﴿قَالَ﴾ (هارون) وونی: ﴿أَنْتَ أَمُّ كَوْرٍ دَائِكُمْ﴾ ﴿إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوكُم بِهَرَاكُم﴾ بهراستی هم گله لاوازیان کردم ﴿وَكَاذِبُ الْفُتُوْنِ﴾ نریك بوو بسم کورن ﴿فَلَا تُسْمِعُ بِالْأَعْدَاءِ﴾ که واته دوزمنانم پی دلخوش مه که ﴿وَلَا تُجْعَلُنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ وله گدن هوزی ستم کاراندا دامه نی ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخْوَتِي﴾ نهی پوره مرد گارم له خوم و براکم خوش به ﴿وَأَذِلَّةً لِّی رَحْمَتُكَ﴾ وه بمانخه ره ناو به زه بی و میهره بانی خونده وه ﴿وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ﴾ تو میهره بان ترینی هموو میهره بانایت ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمِلُوا الْعِجْلَ﴾ بهراستی نهو که سانه ی که گویره که بهرست بوون ﴿سَيَبْتَغُونَ عَذَابَ رَبِّهِمْ﴾ له هموو دوا ده که ونه بهر رق و خه شمی پوره دگاریان ﴿وَوَلَّوْا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ههروه ها رسوایی و زلیلی له زبانی دونیادا. ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ﴾ هه بهو جوړه سزای درو هه لبهستان دده یس ﴿وَالَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالَاتِ﴾ وه نه وانه ی گونا هیان کرد ﴿كُنَّا بَأْوَامٍ بَعْدَهَا﴾ پاشان دوی نه وه ته و به بیان کرد ﴿وَوَعَدْنَاهُ﴾ و باوهریان هیئا ﴿إِنْ رَیْتَكَ مِنْ بَعْدِهَا﴾ بیگومان پوره دگارت پاشی نهو (باوهریتان و توبه کردنه) ﴿تَغْفِرُ رَحْمَةً﴾ لیسورده ی میهره بانه ﴿وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ﴾ جا کاتی موسا تورپیه ی به که ی نیسته وه ﴿أَخَذَ الْأَنْبِيَاءَ﴾ تهخته کانی (توراتی) هه لگرت هه وه ﴿وَفِي شَحَنِيحٍ﴾ وله په نووس و نوسراوی نهو (ته ختانه) دا ﴿هَذِي رَحْمَةٌ﴾ ریتموونی و به زه بی گه و ره هه بوو ﴿لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَقْبَلُونَ﴾ بو که سانیك که له پوره دگاریان دهرسن ﴿وَأَخَذَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ﴾ وه موسا له گله که ی خوی هدلی بزارد ﴿سَبْعِينَ رَجُلًا﴾ هه فتا پیاو ﴿لِيُفْقِنَا﴾ بو کات و شونی دیاری کراو له گدن نیمه (بو نه وه ی له کیوی طور ته و به یکن له تاوا ی گویره که بهرستبه که یان، جا کاتیک هاتنه نهوی ووتیان به موسا بروات پی ناهین تا خوا نه بینن تو خوت قسرت له گدل کرد با نیمه ش بیسین) ﴿فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ (خوا سزای دان و یومه له رزه ی بو ناردن) جا کاتیک که بوومه له رزه که دایگرتن ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿رَبِّ لَوْ شِئْتَ﴾ نهی پوره مرد گارم گهر بتو یستایه ﴿أَهْلَكْتَهُمْ فَبِمَنْ قُلْتُ وَإِنِّي﴾ له هموو پیش نهوان و نیست له ناو دهرد ﴿أَتَهْلِكُنَا﴾ نایا تو هموو مان له ناو دهبیت ﴿بِمَا فَعَلْنَا سَقَاطًا﴾ به هوزی نه وه ی که گنل ونه فامه کانسان نه نجامیان داوه ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ﴾ نه مه ته نها تا قی کردنه و به کی خوته ﴿فَضْلُ بَهِائِنَ النَّاسِ﴾ هه که سیکت بویت بهو هوی وه گو برای ده که بیت ﴿وَيَهْدِي مَنْ شَاءَ﴾ وه هه که سیکت بو ی ریتموونی ده که بیت ﴿أَنْتَ وَرَبُّنَا﴾ هه تو پشتیوان و (بهرستراومانی) ﴿وَأَنْفِرْنَا وَارْحَمْنَا﴾ که واته لیمان خوش بهو په حمان پی بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ﴾ چونکه باشترین لی پورده هه توی ﴿

﴿وَأَكْثَبْنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً﴾ (خواهه) لهم دنیا دا چاکه مان بۆ بنووسه ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ ههروهه
 له پوزی دوايشدا ﴿إِنَّا هَذَا نَالَيْنَا﴾ به راستی ئيمه بۆ لای تو گه راووته وهه ﴿قَالَ﴾ (بهروهردگار)
 فهرمووی: ﴿عَذَابِي﴾ سزاو سازام ﴿أَصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ﴾ دوو چاری هه که سى ده که م که بهه وی
 ﴿وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ﴾ وه بهزه سى و رحمة تيشم هه موو شتيکی گرتوته وهه ﴿فَسَاكُنْهَا الَّذِينَ﴾
 جا له دوايى دائه و (بهزه سى بهم) ده نووسم بۆ نه وانهى ﴿يَتَّقُونَ﴾ پاريزکار و له خوا ترسن
 ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زه کات دهه ن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ﴾ نه واندهش که بپروا به به لگه و
 نيشانه کانی ئيمه دينن ﴿الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الرُّسُولَ أَتَيْنَا﴾ (نهم به حمه تهي بهروهردگار)
 بۆ نه وانده به که شوین پيغه مبهري ﴿كَهْتَوْنَهُ﴾ که پيغه مبهريکی نه خوینده وهه و (له لایه ن
 بهروهردگار وهه هانوهه) ﴿الَّذِي يُخَذِّلُهُ عَصَاكَ وَأَعِزُّهُ﴾ نه وه که سه (پيغه مبهري که نه هلی کتاب
 سيفه تی ده زانن) چونکه به نوو مسراوی لایانه ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ﴾ له ته ورات و ئنجیل دا
 ﴿بِمَا أَمَرُكُم بِالْعَمَلِ﴾ که فهرمانيان پى ده کات به چاکه ﴿وَنَنْهَئُكُم عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و ږنگرييان لى
 ده کات له خرابه ﴿وَيُجِزُّ لَهُمُ الظِّلَّاتِ﴾ شته خاوتن و پا که کانيان بۆ حه لال ده کات ﴿وَيُخَسِّرُهُمُ﴾
 الـحـبـيـثـيـتـ ﴿وه شته پيسه کانيان لى حهرام (قه ده غه) ده کات ﴿وَيَقْصَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ﴾ و باره قورس
 و گرانه کانيان له سه ر لاده بات و ﴿وَالْأَعْلَالِ﴾ نه وه کت و زنجيرانه ش ﴿الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ﴾ که
 به سه ر يانه وهه بوون ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ﴾ نه مجا نه وه که سانه ی که با وه ريان به و (پيغه مبهره) هينانيت
 ﴿وَعَزَّزُوهُ﴾ و ريزو قه دريان بۆ دانانيت ﴿وَنَصَرُوهُ﴾ يارمه تيان دايت و پشتيو انيان لى کرديت
 ﴿وَأَنْجَعُوا النَّوْرَ﴾ و په يره وی نه و نووره يان کرديت (که قورنانه) ﴿الَّذِي أُوتِيَ مَعَهُ﴾ که له گه لېدا
 نيررا وه ته خواره وهه ﴿أَوْثَقَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نه وان هه موو (که باسکران) له رزگار بوواتن ﴿﴿
 ﴿قُلْ﴾ (ته ی مه حمه د ﴿بَلَى﴾: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ته ی خه لکينه ﴿إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾
 به راستی من پيغه مبهري خوا م بۆ ئيه وهه موو تان ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه و (خواه ی)
 که ته نه ها بۆ نه وهه، مولکی هه موو ئاسمانه کان و زه وی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هيچ بهر ستر او نیکی راست
 نيه جگه له نه وهه ﴿يَحْيَىٰ وَيُحْيِي﴾ ده زينيت و ده مرينيت ﴿فَتَأْتُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ که واته بپروا به خوا و
 پيغه مبهره که ی بهينن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ که نيراو نیکی نه خوینده وهه ﴿الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ نه ویش
 با وه رى به خوا ﴿وَكَلِمَاتِهِ﴾ و به و وته کانی هه به ﴿وَالْيَعْقُودَ﴾ ئيه وش شوینی بکه ون و په يره وی بکه ن
 ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا بکه ونه سه ر ږنگای راست ﴿وَمِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ﴾ وه له هوزه که ی مووسا دا
 ﴿أُمَّةٌ﴾ ناقمبکی گه وړه هه ن ﴿يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ﴾ که ږنموونی خه لکی ده که ن به حقه وراستی
 ﴿وَبِهِ يَهْتَدُونَ﴾ و هه ر به حه قیش داده وری ده که ن ﴿﴿

﴿وَقَطَعْنَهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِطًا أُمَّةً﴾ نهوان (جوزله که) مان کرد به دوازده تیره و تایفه وه ﴿وَأَرْحَبْنَا إِبْرَاهِيمَ إِذْ أَنْشَقْنَاهُ قَوْمَهُ﴾ کاتیک که هوزه که ی داوای نایان لی کرد (له تیواندا) ﴿أَنْ أَتَرْبِيعَ الْخَجَرِ﴾ که به گز چانه که ت بدله به برده که ﴿فَأَنْجَسَتْ مِنْهُ﴾ نیر ده ست به جی لی هه لقولا ﴿أَفَلَا تَعْلَمُونَ عِلْمًا﴾ دوازده کانی ﴿وَقَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ﴾ بنگومان هه تیره و تایفه یه ک جینگای ناو خواردن خوی ده زانی ﴿وَقَالَتِ اعْلَيْهِمُ الْعِصَمَ﴾ وه هه ورمون کرد به سینه به سهر یانه وه ﴿وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنِّ وَالسَّوْءِ﴾ و گه زو و بالنده ی (شیلانقه) مان بو ناردن ﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ له و برزق و برزیه پاکانه بخون که پیمان داوون ﴿وَمَا ظَنَّمُوا﴾ وه نه وانه (به و تاوانانه) هیچ سته میکیان له نیمه نه کرد ﴿وَلَكِنْ﴾ به لکو ﴿كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ هه سته میان له خویان ده کرد ﴿وَأَذِيقْ لَهُمْ﴾ (بیر بکه ره وه) کانی به و ن و و ترا ﴿أَسْكِنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ﴾ له ناو نه و شاره دا (بیت المقدس) نیسته جی بین ﴿وَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهَا حَتَّىٰ تُشْكِرُوا﴾ له (خواردنه کانی) نه و ی بخون له هه لایه ک حد زتان کرد ﴿وَقُولُوا حِطَّةٌ﴾ و بلین: (داوای) نیمه سرینه وه ی گونا هه کانه مانه ﴿وَأَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا﴾ و له ده و ازه ی (شاره وه) به سوزده برده وه برزونه ژو و ره وه ﴿تَقْبَلْ لَهُمْ حَطَّيْنِیْ﴾ نه و سا له خرا به و تاوانه کانتان ده و برزین و خوش ده بین ﴿سَبِّحُوا لِلْمُحْسِنِينَ﴾ له ناینده دا (باداشتی) چاکه کاران زیاد ده که بین ﴿فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ که چی نه وانه بیان که سته میان کرد گزریان ﴿قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ نه و (ووته ی) که پیمان و و ترا بو و به و و ته به کی تر ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجًّا﴾ نیمه ش (داوای نه وه) سزابه کمان ناردنه سهر یان ﴿مِنْ السَّمَاءِ﴾ له ناسمانه وه ﴿بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ﴾ به هوی نه وه وه که به رده و ام سته میان ده کرد ﴿وَنَعْلَمُهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ﴾ وه پر سیاریان لی بکه ده ریاری نه و شاره ی ﴿الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةً الْخَيْلِ﴾ که له نزیک ده ریای (ی سور) بوو ﴿إِذْ يَعْذُرُونَ فِي السَّبْتِ﴾ که له برزوی شه ممه دا ده ست دریزی یان ده کرد (به وه ی راوه ماسیان ده کرد له کاتیک دا خوی گه و ره له و برزده راوه ماسی لی قه ده غه کرد بوون) ﴿إِذْ تَأْتِيهِمْ جِبَالُهُمْ قَوْمًا سَبِيحًا﴾ چونکه له برزوی شه ممه که یاندا ماسیه گه و ره کان ده هاتن و ده رده که و تن به سهر ناوه وه (خوی گه و رو به ممه تا قی کرده وه) ﴿وَقَوْمًا لَا يَسْبَحُونَ﴾ وه برزیک که شه ممه نه بوایه ﴿لَا تَأْتِيهِمْ﴾ ماسیه گه و ره کان نه ده هات بزیان ﴿كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ﴾ تا به و جزره تا قیمان کردنه وه ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ چونکه له فرمانی خوا ده رده و و سهر پتچیان ده کرد (به وه ی فیلان کرد، ده و وون له برزوی هه نیدا تو ره کانیان داده نا، و برزوی یه ک شه ممه ش هه لیان ده گر نه وه به ممه ش فرمانه که ی خویان شکاند) ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنَعَكُمْ أَلَلَهُمْ﴾ کاتی تاقمی لهوان (به تاقمیکمی تریانی) ووت ﴿لَمْ يَعْطُوا قَوْمًا﴾ یوچی نامور گاری
 کومہ لیک ده کهن ﴿اللَّهُ مُهَيِّئُكُمْ﴾ که خوا له ناویان ده بات ﴿أَوْ مَعِدَتُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ یان به سزایه کی
 سه سخت سزایان ده دات ﴿قَالُوا مَعِدَةُ الْإِنِّ زَيْكُ﴾ ووتیان: تا لای په روه رد گارتان به هانه و عوزر یی
 (و تاوانبار نه بین له سهر بی دهنگیمان) ﴿وَلَعَلَّهُمْ يَشْفُونَ﴾ و به لکو نهوان له خوا بترسن ﴿فَلَمَّا
 سَرَا مَا دُخِرُوا بَدَءَ﴾ نه مجا کاتی نه وهی پنی نامور گاری کرابوون له بیر یان چوو ﴿أَلْحَسَنَ الَّذِينَ يَنْهَوْنَ
 عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ نه وانهی بهر گریبان ده کرد له خرابه و تاوان رز گارمان کردن ﴿وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه وانهش
 که سته میان کرد سزمان دان ﴿بِعَذَابٍ بَیِّنٍ﴾ به سزایه کی زور خراب ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ به هوی
 ده ر چوونیان له فمرمانی خوا ﴿فَلَمَّا عَتَاوْا مَّا لَوْا عَنَّا﴾ جا کاتیک یاخی بوون له نه وهی قه ده غه
 کرابوون لی ﴿فَلَمَّا لَمْ يَكُنْ لَهُمْ قِرْدَةٌ خَسِيرٌ﴾ نه وسا پیمان ووتن: بینه چهند مهیموونیکمی دوور خراوهی
 بی نرخ ﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ﴾ وه (نهی موحه ممد) پیریکه روه) کاتی په روه رد گارت رایگه یاندو
 دای به گونچکه یاندا ﴿لِيَتَّبِعَنَ عَلَيْهِمْ﴾ سوتندی بیگومان دهینری بویان ﴿إِنَّ يَوْمَ الْفِتْنَةِ﴾ تا
 رورزی دواپی ﴿مَنْ يَسْمُكْهُ سَوْءَ الْعَذَابِ﴾ کهسانی که سزای توند و به دیان پی بچیزی ﴿إِنْ رَجَعْتَ
 إِلَى الْعِصْيَانِ﴾ به راستی په روه رد گارت تولهی خیرایه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا نَجُوهٌ﴾ به راستی لی خوش بوو و
 میهره بانیشه ﴿وَقَطَعْتَ خُرْفَى الْأَرْضِ أَمَّا﴾ وه نه وانهان له سهر زهوی دابه چهند کومہ لیک دابهش
 کرد ﴿يَنْهَهُمُ الْمُضِلُّوهُمُ﴾ هه ندیکیان چاکه کارن ﴿وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ﴾ وه هه ندیکیشیان وه که نهوان
 نه بوون (بی باوهر بوون) ﴿وَيَكُونُ لَهُمُ الْخَسْرَتِ﴾ وه تاقیمان کردنه وه به چنده ها چاکه و خوشی
 ﴿وَالنَّاسِيَةِ﴾ و به چنده ها خرابه و ناخوشی ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ به نومیدی نه وهی بگه پرتنه وه
 (بقر لای خوا) ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ خَلْفٌ﴾ دواپی نهوان جی نشینانیکمی خراب هاتنه جیگه یان
 ﴿وَرِثُوا الْكِتَابَ﴾ که میرانگری تهورات بوون ﴿بِأَخْذُنَا عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى﴾ که هدر بو مال و سامانی
 (حدرامی) نه م دنیا به هه ولیان نه دانه وه شیان هه لبرارد ﴿وَيَقُولُونَ سَبَقَتِ رَبَّنَا﴾ وه دهیانووت
 بیگومان نیمه عه فو ده کرین ﴿وَإِنْ بَرَأْنَاهُمْ﴾ له کاتیکدا ته گهر بویان بیت ﴿عَرَضٌ يَأْتِيهِ الْأَكَادِمُ﴾ کالایه کی
 وه که نهوی تر ته گهر چی خرابیش بوایه و دریان ده گرت ﴿أَلَمْ يَخْذَ عَلَيْهِمُ﴾ نابا لیتیان و درنه گیراوه و
 پیوست نه کراوه له سهر یان ﴿فَمِثْقَ الْكِتَابِ﴾ په پیمان له تهوراتدا ﴿أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ﴾ که به ده م
 خواوه هیچ نه لین ﴿إِلَّا الْحَقَّ﴾ بیجگه له راستی نه بیت ﴿وَدَرَسُوا مَافِيهِ﴾ نه وهی له تهوراتدا هه بوو
 خویندو یانه نه وه ﴿وَالَّذِينَ لَا كِبْرَهُ﴾ وه رورزی دواپی و (دهست کهوتی نه و روره) ﴿خَيْرٌ لِلَّذِينَ﴾ چاکتر
 و باشتهر بو نه وانهی ﴿يَشْفُونَ﴾ که حق یاریزو له خوا ترسن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ نابا هیشتا زیر نابن؟ ﴿
 وَالَّذِينَ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ وه نه وانهی به توندی دهست ده گرن به تهوراتده وه (و په پیر و یان ده کرد پیش
 هاتنی ئیسلام) ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویزه کانیان به جی دههینن ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ﴾ بیگومان نیمه وونی
 ناکهین ﴿أَنْزِلَ الْمُضِلِّينَ﴾ پاداشتی چاکه کاران ﴿

﴿وَإِذْ تَنْقَضُ الْحُكْمُ فَوَقَّهْتَ﴾ (بہشتیہ وہ پیران) کاتیک کہ کینو (ی طور) مان بہر ز کردہ وہ بہ سہر یاندا
 ﴿كَانَتْ ظِلَّةً﴾ وہ کو ہدوریک (سیہر یك) سوو ﴿وَقُلْنَا إِنَّهُ لَافِئَةٌ يَهُتْ﴾ وہ لایان و ابو کہ دہ کہ ویت
 بہ سہر یاندا ﴿خُذُوا مَاءَ التَّنِيكِ يَفُوقُ﴾ (پیمان ووتن) نہ وہی کہ پیمان داوون بہ توندی بیگرن ﴿وَأَذْكُرُوا
 مَا فِيهِ﴾ وہ نہ وہی تیدایہ (لہ ناموز گاری و حو کم) بہر دہوام لہ بیر تان بیت ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بہ لکو
 بیشہ ہاریز کار و لہ خوا ترس ﴿وَإِذْ أَخَذْنَاكَ﴾ وہ کاتی کہ بہر و ہر دگارت و ہری گرت (دہری ہینا)
 ﴿مِنَ ابْنِ آدَمَ بَيْنَ ظَهْرَيْهِ﴾ لہ پشتی نادمی بہ کان ﴿دُرِّيَّتَهُ﴾ و ہچہ و نہ وہ کانیاں ﴿وَأَشْهَدُكَ عَلَى نَفْسِهِ﴾
 وہ کردنی بہ شایہت بہ سہر خویانہ وہ ﴿الْتَمِسْ بِرَّكَوْ﴾ (ہنی ووتن) نایا من بہر و ہر دگاری تئوہ نیم ؟
 ﴿قَالُوا لَيْسَ شَيْءٌ﴾ (لہ وہ لامدا) ووتیان: بہ لئی شایہ تیمان دا ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ تا نہ لین ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ
 ر قوی دوا بی دا ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ﴾ بہ راستی نیمہ بی ناگا بووین لہ مہ (کہ خوا بہر و ہر دگار مانہ)
 ﴿وَأَنْتُمْ لَوَّاءُ﴾ یا نہ وہ کو بلین: ﴿إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا﴾ بیگومان باوو با پیرانمان ہاوبہ شیان ہریار داوہ
 ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ لہ پیش (نیمہ وہ) ﴿وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ و ہ نیمہ ش و ہچہ و نہ وہی دوا بی نموان بووین
 ﴿أَفْتَهِيَ كُنَّا﴾ دہی نایا لہ ناومان دہ بیت ﴿يَمَافَعْلُ الْأَمْبِطُونَ﴾ بہ وہی کہ ہنی فہر و خرابہ کاران
 کردوویانہ ﴿وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ نا بہ و جزوہ نشانہ کانی خوا پروون دہ کہ بہ وہ ﴿وَلَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ بہ لکو (بہر و ہق) بگہر نیمہ وہ ﴿وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِ﴾ وہ (تہی مو حہ مہد ﴿بِخَوْنَتِهِرَ وہ
 بہ سہر یاندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہوالی تہو کہ سہی کہ نشانہ کانی خومان ہنی بہ خشی ﴿فَأَنسَلَخْ
 مِنْهَا﴾ کہ چنی خوی لی داری (و دہر چو لہ فہرمانی خوا) ﴿فَأَنبَعِدَ الشَّيْطَانَ﴾ تہ مجاشہ یثان دوا بی
 کہوت ﴿فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ﴾ بہ ہوی نہ وہ وہ سو بہ بہ کینک لہ گو مریان ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَا بِهَا﴾
 تہ گہر ہمان و یستایہ بہو نایہ تانہ پلہ ہیمان بہر ز دہ کردہ وہ ﴿وَأَلَكُمُ﴾ بہ لام تہو ﴿أَخَذَ إِلَى الْأَرْضِ﴾
 خوی نو ساند بہ زہوی بہ وہ ﴿وَأَتَّبَعَهُنَّ﴾ و دوا بی ثارہ زووی خوی کہوت ﴿فَتَلَّكَ كَمَثَلِ الْكَنْبِ﴾
 نموونہی تہو و ہ تہو سہ گہیہ ﴿إِنْ تَحِيلَ عَلَيْهِ يَلْهَثْ﴾ تہ گہر لئی بدہیت و دہر یکہیت (مؤرہت لی
 دہ کات و) زمانت لی دہر دینی ﴿وَأَنْزَلْنَا كَذَلِكَ يَلْهَثْ﴾ وہ تہ گہر و ازیشی لی بہیتی ہر زمان دہر دہ ہیتی
 ﴿ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ تہو (سیفہ تانہ) نموونہی تہو کہ ساندہیہ ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ کہ نشانہ کانی
 نیمہ یان بہ درو دانا ﴿فَأَقْصَصَ الْقَصَصَ﴾ دہی تہو داستان و چیر و کانہ باس بکہ ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾
 تا بچندہ وہ بہ خویاندا و بیر بکہ نہ وہ ﴿سَاءَ﴾ بہ دو خرابہ ﴿مَثَلًا الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ ویتہ و (چیر و کی) تہو
 کہ ساندہی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ کہ نشانہ کانی نیمہ یان بہ درو دانا ﴿وَأَنفُسُهُمْ كَالْوَاقِلِينَ﴾ تہوانہ ہدہیشہ
 ستہ میان لہ خویان دہ کرد ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ہر کہ س خوا ریتموونی بکات ﴿فَهُوَ السَّخِرَى﴾
 ہر تہو ریتموونی کراوہ ﴿وَمَنْ يُضِلِلْ﴾ ہر کہ سیش (خوا بہ ہوی کردہ وہ کانہ وہ) گو مری بکات
 ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ہر تہوانہ زبان لی کہوتو و رنچہر وون

﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا﴾ وہ سوتلہ بہ خوا بہ راستی دروستمان کردوہ ﴿لِجَهَنَّمَ﴾ بؤ دوزخ ﴿كَبِيرًا مِّنَ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ﴾ زورنك له جنو کہ و تادمی ﴿لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا﴾ دلیان ہدیہ بہ لام پنی تینا گن (لہ راستی) ﴿وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا﴾ و چاویان ہدیہ (ہقی) پی نابین ﴿وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا﴾ و گوئیان ہدیہ (ہقی پی) نایستن ﴿أُولَئِكَ كَانُوا لَنُفْمٍ﴾ تہوانہ وک تارہل (و چوار پی) وان ﴿بَلْ هُمْ خِرَابِرٌ﴾ و گومرا سرن (لہ تارہل) ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ ہدر تہوانہن بی ناگایان ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾ ہدر بؤ خواہ جواترین و چاکترینی ناوہ کان ﴿فَادْعُوهُ﴾ جا تہوہش بہو ناوانہ باتگ و ہاوری لی بکن ﴿وَذُرُوا الَّذِينَ﴾ واز بہینن و نرخ دامہنن بؤ تہوانہی ﴿يَلْبِذُونَ فِي آسَافٍ﴾ کہلہ ناوہ کانی (خوا) دا گوران و لادان دہ کمن (دہیکہنہ ناو بؤ تہ کانیان) ﴿سَيَجْزِيكَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بہزووی تۆلہی تہوہی دہیانکر دلیان دہسہ نریت ﴿وَمَنْ خَلَقْنَا اللَّهُ﴾ و تہوانہی کہ دروستمان کردوہ کز مہلنک ہدیہ ﴿يَقْدُونَ بِالْحَيِّ﴾ رینمونی خہلک دہ کمن بہ (نابینی) راست ﴿وَيَوْمَ يَقْدُورُونَ﴾ و داد و وریشی پی دہ کمن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ و تہوانہی کہ نیشانہ کانی نیمہیان بہ درو دانا ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ﴾ ووردہ ووردہ (پلہ بہ پلہ) نزیکیان دہ کہینہوہ لہ تیاچوون ﴿مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ جزونک کہ خوشیان بہ خویان نازان ﴿وَأَمَّا لَهُمْ﴾ ماوہیک مۆلہشیان دہدہم ﴿إِنْ كُنْزٌ مِّنْ﴾ بہ راستی پیلانی من زور پتہ و بہ ہیزہ ﴿أَوْ لَوْ يَتَذَكَّرُوا﴾ تابا تہوان بیریان نہ کردوتہوہ ﴿مَّا يَسْمَعُونَ جَهَنَّمَ﴾ کہ ہاوری کہیان موحمہد ﴿ہر گیز تووشی شیتی تہوہہ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا نَزِيرٌ تُبِينُ﴾ تہو تہنہا تر سینہرنکی تاشکرایہ (بؤ تہوہ) ﴿أَوْ لَوْ يَنْظُرُوا﴾ تابا تہوانہ ناروانن ﴿فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ لہو مولکہ گہورہ و فراوانہی لہ تاسمانہ کان و زہوی دا ہدیہ ﴿وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ و تہو شتانہی خواہ گہورہ دروستی کردوون ﴿وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَرِيبٌ﴾ و تہوانہیہ نزیک بوبیتہوہ ﴿جَبَلُهُمْ﴾ کز تایی (زیان) بان ﴿فَبِأَيِّ حَبِيبٍ بَعْدَهُ يَنْصَرِفُونَ﴾ جا بچ قسہیدک لہ ہاش قورٹان پروا دینن ﴿مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ ہدر کس خوا گومرای بکات (بہ ناوانی کردہوہی خراپی) ﴿فَلَا هَادِيَ لَهُمْ﴾ تہو ہیچ رینمونی کہرنکی بؤ نیہ ﴿وَيَذَرُهُمْ﴾ (خوا) وازبان لی دینیت ﴿فِي ظُلُمَاتٍ يَغْمَهُونَ﴾ لہ گومرای و باخی بوونی خویاندا گیز بخون ﴿يَسْتَلُونَ﴾ (تہی موحمہد) ﴿پرسارت لی دہ کمن ﴿عَنِ السَّمَاءِ﴾ لہبارہی رۆزی دوابی بہوہ ﴿إِنْ مَرَسَتْ﴾ کہی دہ بیت ﴿قُلْ إِنَّمَا عَلَّمَتْنِي رَبِّي﴾ پلی: زانینی تہوہ تہنہا لای پەرورہ دگارمہ ﴿لَا يَخْلُقُهَا الْوُجُوهُ﴾ ہیچ کس (ناوانیت) کاتہ کس تاشکرایہ بکات ﴿إِلَّا هُوَ﴾ جگہ لہ پەرورہ دگار نہ بیت ﴿فَلَمَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (ہانسی قیامت) بؤ تاسمانہ کان و زہویش گران و قورسہ ﴿لَا تَأْتِيهِمُ اللَّيْلُ﴾ نایہت بہسہر تاندا (روونادات) لہ تا کاودا نہ بیت ﴿يَسْتَلُونَكَ كُنْتُ﴾ لہ تۆ دہرمن وک تہوہی کہ تۆ ﴿حَقِّي عَلَيْهَا﴾ لہ (ہانسی) رۆزی دوابی ناگاداری ﴿قُلْ﴾ (تہی موحمہد) پلی: ﴿وَأِنَّمَا يَنْتَظِرُ﴾ بینگومان زانینی (ہانسی) تہو رۆزہ ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ تہنہا لای خواہ ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام زورنك لہ خہلکی نابزان

﴿إِنْ وَلِيَ اللَّهُ﴾ به راستی پشتیوان و دوستی من ههه خوایه ﴿الَّذِي تَرَى الْعَصَبَاتِ﴾ شهو (خوایه ی) که قورنانی ناره خواره وه ﴿وَهُوَ يُنَزِّلُ الْمَصَالِحِينَ﴾ وه ههه نه ویش پشتیوانی چاکه کاران ده کات ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ وه نه وانه ی نیوه جگه له خوا هانایان بؤ ده بن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ﴾ ناتوان یارمه تی تان بدهن ﴿وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ﴾ ناشتوانن یارمه تی خویشان بدهن ﴿وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾ وه نه گهر بانگیان بکه ن بؤ رنگای راست ﴿لَا يَسْمَعُوا﴾ نه وان نایستن ﴿وَتَرْكُهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ وه واده زانی بؤ تو دهر وائن ﴿وَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان هیچ نابین ﴿حُذِ الْعَقْوَ﴾ ده ست بگره به لیورده یی به وه (چاوو پوشی بکه) ﴿وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ﴾ فرمانیش بده به چاکه و چاکه کردن ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْظَالِمِينَ﴾ و پروو وهر گیره له نه فامان و نه زانان (وازیان لی بهیته) ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَتِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزَّ﴾ وه نه گهر خه تهره و خه یال و وه سه سه به کت بؤ هات له لایه نی شه یثانه وه ﴿فَأَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ﴾ به کسر په نا بگره به خوا ﴿إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی ههه نه و یسه ری زانیه ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا﴾ به راستی نه وانه ی خواناس و پارنر کار بوون ﴿إِذَا مَسَّهُمْ ظَلَمٌ مِنَ الشَّيْطَانِ﴾ کاتیک خه تهره و وه سه به کیان له شه یثانه وه پی بگات ﴿تَدْعُوا﴾ یادی خوا ده کهن و خوا یان بیر ده که ویتته وه ﴿وَإِذَا هُمْ مُنْصَرُّونَ﴾ جا کنوپر بهر چاویان روشن ده یته وه (راستی ده دوزنه وه) ﴿وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ﴾ وه برا (شه یثانه) کاتیان یارمه تیسان ده دن له گومرایی بووندا ﴿ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ﴾ پاشان کوتایی ناهیتن و واز ناهیتن (بؤ گومرا کردنیان) ﴿وَإِذَا نُورُ نَارِهِمْ﴾ وه ههه کاتیک (وه حی دوا بکه ویت) نایه تکیان بؤ نه هینی ﴿يَبْتَغُوا أَوْلَادًا لَا حَبَشَتَهُمْ﴾ ده یان ووت: بؤچی له خوته وه ریکی ناخه یث (بؤ خوت هه لی نابهستی) ﴿قُلْ إِنَّمَا أُنْذِرُكُمْ﴾ (ته ی موحه ممه د بلی: بیگومان من ههه شوینی نه وه ده که وم ﴿مَا يُوحِي إِلَيَّ مِنْ رَبِّي﴾ که له لایه ن بهر وه ردگار مه وه وه حیم بؤ ده کریت ﴿هَذَا صَبْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ شه (قورنانه) بهر چاو روشنی و به لگه به له لایه ن بهر وه ردگار تانه وه ﴿وَهْدًى﴾ و رینمونی و نیشاندهره ﴿وَرَحْمَةً﴾ و میهره بانی و به زه بی خوایه ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بؤ گهل و هوزیک که باوه ر دینن ﴿وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ﴾ وه کاتیک که قورنن خویندرا ﴿فَأَسْمِعُوا لَهُ﴾ ده بی گوی ی لی بگرن ﴿وَأَنْصِتُوا﴾ و بی ده نگیش بن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ بؤ نه وه ی خوا میهره بانیتان له گهلدا بکات ﴿وَإِذَا كُنْتُمْ فِي فَسِيلَةٍ﴾ وه له (دل و) دهر وونت دا بادی بهر وه ردگارت بکه ﴿تَضَرَّعُوا وَخِيفَةً﴾ به پارانه وه و ترس و بیمه وه ﴿وَدُّوا أَنْ يُخْرِجَهُمْ مِنَ الْقَوْلِ﴾ به بی نه وه ی ده نگ بهر بکه به ته وه ﴿وَالْعُدُوَّ وَالْأَصْبَالَ﴾ له بهر به یانی و ده ماو ده می تیوار اندا ﴿وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ وه له بی ناگیان مه به ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ به راستی شه و فریشتانه ی که لای بهر وه ردگار تن ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ حق به زل نازانن ﴿عَنْ عِبَادِهِ﴾ له بهر ستنی نه و (خوا) ﴿وَيَسْجُدُونَ﴾ وه همیشه ستایشی ده کهن (کرنووشی بؤ ده بن) ﴿وَلَهُ سَجْدُونَ﴾ و تنها سوزده بؤ نه و ده بن.

سوره قی (الأنفال)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿يَسْتَأْذِنُكَ﴾ (ندی موحه ممد) ﴿پرسبارت لی ده کمن﴾ ﴿عَنِ الْأَنْفَالِ﴾ سه باره ت به دهسکه و ته کان (ی جهنگی به در) ﴿قُلْ﴾ تو ش بلی: ﴿الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ نهو دهست که و تانه هدر بق خوا و پیغه مبه رن ﴿وَأَتَّخِذُوا اللَّهَ﴾ که و اته خو تان پیار یزن و له خوا بترسن ﴿وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ﴾ وه به یوه ندی نیوان خو تان چاک بکه نه وه ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و گو تر ایه لی خوا و پیغه مبه ره که ی بن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه بر وادارن ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بیگو مان بر واداران ته نها که سانیکن ﴿إِذَا دُعِيَ اللَّهُ﴾ کاتیک که یاسی خوا کرا و ناوی هیترا ﴿وَجِلَّتْ لُؤْلُؤُهُمْ﴾ دلیان ده ترسیت و ترسی لی ده نیشت ﴿وَلَا تَكُنْ عَلَيْهِمْ حَافِظًا﴾ کاتیکش ثایه ته کانی خوا بخو تر نه وه به سه ریاندا ﴿وَأَذِّنْ لِلْعَذَابِ﴾ بر وایان (پی) زیاد ده بیت ﴿وَعَلَى رِجْلَيْهِمْ رَاغِبُونَ﴾ و همر پشت به په روه رد گاری خو یان ده به ستن ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ نه وانه ن که به راستی نو تره کان یان به جی ده هیتن ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُقْنُونَ﴾ وه له و رزق و روزه ی پیمان داوون (له پناوی خوا دا) ده به خشن ﴿وَلَا يَكُفُّهُمْ﴾ هدر نه وانه ن ﴿الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ بر وادارانی راسته قینه ﴿لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ پله ی به رزیان بق هیه لای په روه رد گاریان ﴿وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و لی خوش بوونی (تا وانه کان یان) و روزه ی په سه ندو چاک (یان بق هیه) ﴿كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ﴾ همر چو نیک که په روه رد گارت له ماله که ت (له شاری مه ینه) ده ری هیتایت (بق جهنگی به در) ﴿يَا لَيْحَى﴾ به هق و راستی ﴿وَأَنْ قَرِيبًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له کاتیکدا بیگو مان ده سته به ک له بر واداران ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ بیزار بوون و پیمان ناخوش بوو ﴿يَحْذَرُونَكَ لِئَلَّا﴾ ده مه قانیت له گه لدا ده کمن له (شتی) هق و راستدا ﴿بَعْدَ مَا بَيَّنَّ﴾ دوا ی نه و هس که بویان روون بۆ ته وه (که راسته هیتا جهنگیان لا گر انه) ﴿كَأَنَّمَا يَسْتَأْذِنُونَ إِلَى الْمُؤْمِنِ﴾ وه كه نه وه ی به توندی به ره و مردن بیرین ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ و به چاوی خو یان (مردن) ببینن ﴿وَأَذِّنْ لِلْعَذَابِ﴾ (بیری نه و کاته بکه نه وه) که خوا به لینی به نیوه دا ﴿إِنَّمَا يَنْتَظِرُ الْفَلَاكِيَتِينَ﴾ دهست که و تی به کینک له و دوو کومه له (کار وانه بازو گانیبه که یان سه ر که و تن به سه ریاندا) ﴿إِنَّمَا لَكُمْ﴾ به راستی ده بیت ه ی نیوه ﴿وَتُؤَدُّونَ﴾ وه نیوه نه و هتان پی خوشه ﴿أَنْ غِيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ﴾ که نه و دهستکه و ته پی چه که، (کار وانه بازو گانیبه که) ﴿تَكُونُ لَكُمْ﴾ بق نیوه بیت ﴿وَتُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَيِّقَ الْحَقَّ بِكَلِمَتِهِ﴾ به لام خوا ده به ویت و و ته کانی خوی به راست ده رچی (حق سه ر که و ی) ﴿وَيَقْطَعُ دَائِرَ الْكُفْرِ بِتِ﴾ و ره گ و ر به شه ی پی با و ه ران له بن بیتن ﴿لِيُخَيِّقَ الْحَقَّ﴾ تا هق جیگیر بکات ﴿وَيَطْلُلُ الْبَطْلُ﴾ و ناحه قیش له ناو به ری و پوچه لی بکانه وه ﴿وَلَوْ كَفَرُوا الْمُجْرِمُونَ﴾ یا تا وانه بارانیش پیمان ناخوش بیت

﴿إِذْ تَسْتَعِينُونَ رَبَّكُمْ﴾ (بیریکه نه وه) کاتیک (له بدر دا) هانانان یز پهروردگار تان دوبرد ﴿فَأَسْتَجَبَ لَكُمْ﴾ خواش هات به هانانان وه ﴿أَنِّي مُجِئُكُمْ﴾ ووتی من دهنیرم یز یارمه تیان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ هه زار فرشته ﴿مُرِيدِينَ﴾ به دوا ی به کدا (دینه خواری) ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ﴾ وه خوا شه وه ی ته نها یز شادی و موزده نارد ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا بِهِمْ قُلُوبُنَا﴾ تادله کانتان پی ی تارام بگریخت ﴿وَمَا أَتَخْضَرُّ الْأَعْيُنُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه سهر کهوتیش ته نها لای خوا وه وه بهس ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا به دهسته لاتی کار به جی به ﴿إِذْ يُغَشِّكُمُ الْغُشَاةُ﴾ (بیریکه نه وه) کاتی (خوا) وه نه وزی به سهر تاندا هینا ﴿أَمَنَةً مِّنْهُ﴾ (به وه هوی) دنیایی نیوه له لایمن (پهروردگار) خویه وه ﴿وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانیسی له تاسمانه وه یز باراندن ﴿لِيُظْهِرَكم بِهِ﴾ تا پاکتان بکانه وه پی ﴿وَيَذْهَبَ عَنْكُمُ رَجَزُ الشَّيْطَانِ﴾ و پیسی شه پتان (دوو دلی و گومان) له نیوه دوور بخاته وه ﴿وَلِيُطَهِّرَ عَنْ قُلُوبِكُمْ﴾ و به یوه ندی دله کانتان پته و بکات ﴿وَلِيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ﴾ وه بهو (بارانی) پتکانتان دامه زراو و جیگیر بکات ﴿إِذْ يُوحِي رَبُّكَ﴾ (بینه وه بیر) کاتیک که پهروردگار نیگی نارد ﴿إِلَى الَّذِينَ كُفُّوا﴾ یز فرشته کان ﴿أَنِّي مَعَكُمْ﴾ (که به پیغه مبر و باوه داران رابگه پهن) که بنگومان من (خوای گه وه) له گه تانم ﴿فَتَنَبَّأُوا النَّبِيَّ آمَنُوا﴾ دهی دلی که ساتیک قایم و دامه زراو کهن که باوه پسان هینا وه ﴿سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ﴾ به زووی ترس و بیم ده خه مه دلی تهو که سانه ی که بی باوه ربوون ﴿فَأَضَرُّوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ﴾ جانیوهش له سهر وی گهر دنیان بدن (واته سهریان) ﴿وَأَضَرُّوا أَمْنَهُمْ كُلَّ تَنَاقٍ﴾ وه له هه موو سهر به نجه کانیا بدن (واته له هه موو لاشه یان بدن له سهر وه تا خواره وه) ﴿ذَلِكَ﴾ ته وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ له بهر ته وه ی که به راستی ته وانه دزایه نی خواو پیغه مبره که بیان کرد ﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ههر که سیکیش دزایه نی خواو پیغه مبره که ی بکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ ته وه بنگومان توله و سزای خوا زور سهخت و به نینه ﴿ذَلِكَ قَدْ وُفُوهُ﴾ (حوکم و سزای نیوه) ته وه به دهی بیچه رن ﴿وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ﴾ وه به راستی یز بی پروایان سزای ناگری دوزه خه به ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی تهو که سانه ی که پرواتان هینا وه ﴿إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا﴾ کاتیک (له جهنگ دا) روو به پروی زوریک له بی باوه ران بوونه وه ﴿فَلَا تُولَوْهُمْ الْاَدْبَارَ﴾ قمت پشتیان تی مه کهن و هه لمه یمن ﴿وَمَنْ يُؤْمَرْ بِزَوْجَةٍ فَرِّضْهُ﴾ وه ههر کهس لهو پروردها پشتیان تی بکات و هه لیبت ﴿إِلَّا مَتَحَرِّفًا يَنْتَهِلُ﴾ مه گهر (مه به سنی ته وه بیت) یز هیرش کردن بگهر ته وه سهریان ﴿أَوْ مَتَحَرِّفًا إِلَىٰ فَنَرٍ﴾ بان پروات یز لای کز مه لیکسی تر (ویارمه تیان بدات) ﴿فَقَدْ بَاءَ بِمَا عَصَىٰ مِنَ اللَّهِ﴾ ته وه بنگومان بهرق و خه شمی خوا وه ده گهر ته وه ﴿وَمَا أُولَٰئِهِمْ جَهَنَّمُ﴾ وه جیگی دوزه خه ده بیت ﴿وَيَسَّ السَّيْرُ﴾ که جیگایه کی زور خراب و به ده

﴿فَلَمَّا تَقَاتَلُواهُمْ﴾ ده که واته نیوه نه و انتان نه کوشت ﴿وَلَمَّا كَثُرَ﴾ به لکو خوا نه وانی کوشت
 ﴿وَمَا زَمِنَتْ إِذْ رَمَيْتَ﴾ وه کاتی که (مشتی خول و زیخت پرو به کافران) هاوینشت به ته نها تو نه تهاوینشت
 ﴿وَلَمَّا كَثُرَ﴾ به لکو خوا هاوینشتی (و لییدان) ﴿وَلَمَّا كَثُرَ﴾ به لکو خوا پرواداران تاقی
 بکانه وه ﴿وَمِنْ بَلَاءِكُمْ﴾ له لایه ن خوی وه به تاقی کردنه وه به کی چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾
 به راستی خوا بیسه ری زانیه ﴿ذَلِكَ﴾ (سهر نه نجامی باوه پرواداران و کافران) نه وه به و
 (که پروی دا) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ الْكَافِرِينَ﴾ وه به راستی خوا بیلانی بی پروایان پوچه له ده کانه وه
 ﴿إِنْ تَسْتَفْتِحُوا﴾ نه گهر نیوه نه ی (بیباوه پروان) داوای بارمندی و سهر که و تن ده که ن ﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ﴾
 الْفَتْحُ ﴿ثُمَّ بَدَأْتُمْ سَاعِدًا﴾ سهر که و تنان بق هات (گالته بیان بی ده کات) ﴿وَأَنْ تَنْهَوْا قَوْمَكُمْ﴾
 نه گهر کوتابی بهین (له دور منایه تی پیغه مبهریان کوتای بهین به بت بهرستی) نه وه چاکتره پوتان
 ﴿وَأَنْ تَعُودُوا﴾ وه نه گهر بگهر نه وه (بق سهر درایه تی بیان بت بهرستی) نه وه نیمه شی ده گهر نه وه (بق
 سهر خستی باوه پرواداران) ﴿وَلَنْ تُغْنِي عَنْكُمْ قُتْلُكُمْ شَيْئًا﴾ ههر گیز ده سته و کومه له که تان هیچ سو و دیکتان
 بی ناگه به ن ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ﴾ ههر چه ند زوریش بن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه بیگو مان خوا له که ن
 پرواداران دایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی پرواتان هیناوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾
 گویر ایدلی خوا و پیغه مبه ره که ی بن ﴿وَلَا تَوَلَّوْا قَوْمًا﴾ ویشتی تیمه که ن ﴿وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ﴾ له کاتیکدا نیوه
 تیده که ن و دهیستن ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا﴾ وه کو نه وانه مبه ن (به سهر زاره کی) ووتیان
 بیستمان ﴿وَلَمْ يَسْمَعُوا﴾ له کاتیکدا که نه وانه هیچ نایستن و تینا که ن ﴿إِنْ شَرَّ اللَّذَوَاتِ﴾
 به راستی خرابترینی هم سو و گیان له بهران له لای خوا ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ الْآيَاتُ﴾ نه و
 که پروالاته ن (مبه سست بی بیباوه پروانه) که بیرنا که نه وه و زیر نابن ﴿وَلَوْ عَلَّمَ اللَّهُ﴾ وه نه گهر خوا
 بیزانیایه ﴿فَبِمَا خَبِرَ﴾ چاکه به که له و (بیباوه پروانه دا) هه به ﴿لَأَسْمَعَنَّ﴾ بیگو مان وای لی ده کردن
 بیستن ﴿وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ﴾ نه گهر خوا (فرمانی خوی) بی بیستنا به ﴿تَوَلَّوْا﴾ ههر پرویان و ورده گنرا
 ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ وه نه وان ههر گوی بی نه دهرن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی
 پرواتان هیناوه ﴿اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ﴾ وه لاسی خوا و پیغه مبه ره بده نه وه ﴿إِذَا عَاثَرْتُمْ﴾
 کاتیک که بانگتان ده که ن بق لای نه و (نایبندی) که زیند ووتان ده کانه وه ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ بشزانن ﴿أَنَّ﴾
 اللَّهَ ﴿بِهِ﴾ به راستی (وینی) خوا ﴿بِحَوْلِ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ ده یسه بهر به سست له نیوان ناده می و دلیدا
 (واته نه و به ری ده سته لاتی هه به به سهر دلی بده کاتیدا) ﴿وَأَنَّ إِلَهُهُمُ وَحْدٌ﴾ وه به راستی ههر
 لای نه و کز ده کرتنه وه (له پروزی دوا بی دا) ﴿وَأَنْتُمْ أَوْفَقْتُمْ﴾ وه خوتان بیارینن له ناشوب و به لایه ک
 ﴿لَا تُضِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً﴾ که تو وشی سته م کارانتان نایب به نایبه تی (همو ووتان
 ده گرتنه وه) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بشزانن ﴿أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ که به راستی توله و سزای خوا زور

سه خته

﴿وَذَكِّرُوا﴾ بپر بکهنه وه ﴿إِذْ أَنْتُمْ﴾ کاتیک که نبوه ﴿قِيلَ مُشْتَصِفُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ کهم و لاوازکراو و زئر دهسته بوون له زهوی (مه ککه) دا ﴿عَنَّا لَوْ﴾ دهرسان ﴿أَنْ يَتَخَفَكَ النَّاسُ﴾ که خه لکی بتان فرینن و بدهن به سهر تاندا ﴿فَتَأْتُونَكَ﴾ نه مجا خوا به نای دان ﴿وَيَذْكُرُ بِصِرَّةٍ﴾ وه به یار مه تی خوی پشیموانی کسردن ﴿وَرَزَقْنَا مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ وه رزق و ریزی له شنه پاک (و حه لاله) کان پس به خشین ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بونه وهی سو یاس گوزاری خوا بس ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانه ی باوهر تان هیناوه ﴿لَا تَحْزَنُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ ناپاکی مه کهن له گهل خوا و پیغه مبر ﴿وَتَحْزَنُوا أَمْ تَتَكَبَّرُونَ﴾ وه ناپاکی مه کهن له سپارده کانی ناو خوتان ﴿وَأَنْتُمْ تَقْمَرُونَ﴾ له کاتیکدا که نبوه ده زانن (ناپاکی به) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزائن ﴿أَلَمْ آتَاكُمْ وَأَوْفَوْكُمْ﴾ به راستی مال و مندالن ﴿فَتَنَّهُ﴾ هزی تاقی کردنه وهی (نبوهن) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ وه به راستی لای خوا پاداشتی زور گه وره هیه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانه ی که باوهر تان هیناوه ﴿إِنْ تَشْكُوا اللَّهَ﴾ نه گهر نبوه خواناس بن و خوتان بهار بنزن ﴿بِجَعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ هزی جیا که ره وهی (راست و ناراست) تان بؤ فراهم دینیت ﴿فَوَيْلٌ لَّكَ مِنَ الْغَايَةِ﴾ و له گونا هه کانتان ده بوری ﴿وَتَغْيِرَ لَكُمْ﴾ و لیسان خوش ده بیت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوهن به هره و چاکه ی زور گه وره به ﴿وَأَذِيتُكُمْ بِالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه (بپر بکهره وه) کاتیک نه وانه ی بن باوهر بوون پیلان یان له دژت ده گیرا ﴿يُشِيرُونَ﴾ تا به ندو کثرت بکهن ﴿أَوْ يَفْشُرُونَ﴾ یان بشکورن ﴿وَأَنْتُمْ لَكُمْ﴾ یان (له مه ککه) دهرت بکهن ﴿وَيَمْكُرُونَ﴾ وه نه وانه (به ره وهام) پیلان ده گیرن و فو فیل ده کهن ﴿وَتَحْكُمُ اللَّهُ﴾ وه خوایش له بهرامبر نه واند پیلان ده گیریت بؤ بوو چهل کردنه وهی پیلان و فو و فیله کاتیان ﴿وَاللَّهُ خَيْرُ الْمُنْظِرِينَ﴾ وه خوا چاکترینی پیلان گیرانه (بهرامبر پیلان گیران) ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ سَيِّئَاتُ﴾ وه کاتیک که نایه ته کانی نیمه یان به سهر دا ده خویش رته وه ﴿فَالْوَاقدُ سَيِّئَاتُ﴾ ده لین: بیستمان (واته گرنگ نی به) ﴿لَوْ شَاءَ لَهْلَأَ بِمَنْ هَذَا﴾ نه گهر بمان و یستایه وینه ی نهو نایه تانه مان ده ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه مه هیچ نی به جگه له نه فسانه ی پیشینان ﴿وَلَا قَالُوا اللَّهُمَّ﴾ (بپر بکهره وه) کاتیک (که بن باوهره کان) ده یان ووت نهی به روهره گار ﴿إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ﴾ نه گهر نهام فور تانه راسته و له لایه ن توره هاتوره ﴿فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا﴾ دهی به رد به سهر ماندا بهارینه ﴿مِنَ السَّمَاءِ﴾ له فاسمانه وه ﴿أَوْ أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِیمَ﴾ یان سزای سهختی پر نازار مان بؤ بنیره ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ وه به راستی خوا سزایان نادات ﴿وَأَنْتَ فِيهِمْ﴾ له کاتیک دا تو (نه ی مو حه ممد) له ناویاندا بیت ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ﴾ هره وه ها خوا تووشی سزایان ناکات ﴿وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان داوای لیوردن بکهن له خودا ﴿

﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وەبزانن ﴿أَلَمْ نَعْلَمْ مَنِ مَتَىٰ﴾ بینگومان هەر چه کتان له غه نیمه ت (ده سکەوت) و گرت
 ﴿فَأَن يَّوْ حُسْرَهُ﴾ ئەوه به راستی پیسج به کی ئەو (ده سکەوتە) بۆ خوا ﴿وَالرُّسُولُ﴾ و بۆ پیغه مبهەر ﴿وَالَّذِي
 الْفَرَقَ﴾ و بۆ خزمانی (پیغه مبهەر) ﴿وَالَّذِينَ﴾ و بۆ هه تیوان ﴿وَالْمَسْكِينُ﴾ و بۆ هه زاران
 ﴿وَالَّذِينَ السَّيْلَ﴾ و بۆ ریبوارانە ﴿إِن كُنْتُمْ آمَنُمْ بِاللَّهِ﴾ ئە گەر ئیوه باوه رتان هیناوه به خوا ﴿وَمَا أَزَلَكُمُ﴾
 وە به وهی ناردوو مانه ته خوا وهه ﴿عَلَىٰ عِبْدِهِ﴾ بۆ سەر بهنده کهمان (که مو حه مه ده پیغه مبهەر) ﴿وَالَّذِينَ
 الْفَرَقَ﴾ له رۆزی جیا کردنه وهه (واته جهنگی بهەر) ﴿يَوْمَ أَتَيْنَا جَمْعًا﴾ لهو رۆزی که دوو
 کۆمه له به یهک گه یشتن (دژ به یهک جهنگان) ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به سەر هه موو شتی کدا
 ده سه لانداره ﴿إِذْ أَنتُم بِالْعُدُوِّ الدِّينِ﴾ وه کاتی که ئیوه لای خواری (شیوه کهی) نزیک (مه دینه) دا
 بوون ﴿وَهُم بِالْعُدُوِّ الْقُصِيِّ﴾ و نه وانیش له لای سه روی (شیوه کهی) دوور تر (له مه دینه) دا بوون
 ﴿وَالرَّكْبُ﴾ کاروانه کهش ﴿أَسْفَلَ مِنْكُمْ﴾ له خوارتری ئیوه بوو ﴿وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ﴾ وه ئە گەر به لیستان
 به یه کتر بدایه ﴿لَا تَخْلَفْتُمْ﴾ بینگومان جیاواز ده بوون ﴿فِي الْمِيعَةِ﴾ له به لیته که دا (جهنگتان نه ده کرد)
 ﴿وَلَكِنْ﴾ به لام ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ (کۆی کردونه ته وه) بۆ ئەوهی خوا کاریک به دی بیتیت ﴿كَانَ
 مَقْعُودًا﴾ هەر به دی دیت ﴿لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ﴾ بۆ ئەوهی له ناو به چیت ئەو که سهی (به لای خوا وه)
 له ناو چووه ﴿عَنْ يَمِينِهِ﴾ له روی به لگه وه ﴿وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ يَسَارِهِ﴾ وه بۆ ئەوهی بۆی ئەوهی (به لای
 خوا وه) ده زی له روی به لگه وه ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَسْبِيحٌ عَلَيْهِ﴾ وه به راستی خوا بیسه ری زانایه ﴿إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ
 إِدْبَارَ بَعْثِهِ﴾ کاتی که خوا نهو (بی بروای) اندی نیشان ده دایت ﴿فِي مَوَاقِفَ قَلِيلًا﴾
 له خه وندا کهم بوون ﴿وَلَوْ أَنَّهُ كَثُرَ كَثِيرًا﴾ خو ئە گەر (خوا ژماره ی) ئەوانه ی به زور نیشان
 بدایتایه ﴿لَفُتِلْتُمْ﴾ ئەوه بینگومان ده ترسان و ده شکان ﴿وَلَنَنَزِلَنَّهُمْ﴾ وه جیاواز ده بوون ﴿فِي الْأَمْرِ﴾
 له بریاری جهنگدا ﴿وَلَا يَكُنَّ اللَّهُ سَلَمٌ﴾ به لام خوا پاراستنی ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ﴾ به راستی ئەو (خوا) زانایه
 ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به ئەوهی له ناو دلاندا یه ﴿وَإِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ﴾ (به بریکه نه وه) کاتی که خوا نه وانی
 نیشان دان ﴿إِذْ أَتَيْتُمْ﴾ کاتی روو به روو بوونه وه ﴿فِي أَعْيُنِكُمْ قِيلًا﴾ له بهر چاوتان به کهم ده بیران
 ﴿وَقِيلًا كَثِيرًا﴾ ئیوه شی له بهر چاوی ئەوان به کهم نیشان دا ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ بۆ ئەوهی خوا
 کاریک به دی به بیتیت ﴿كَانَ مَقْعُودًا﴾ هەر به دی دیت ﴿وَاللَّهُ مُرْجِعُ الْأُمُورِ﴾ وه هه موو کاره کان
 هەر بۆ لای خوا ده گیریت رینه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی ئەوانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿إِذْ أَلْقَيْتُمْ
 فِيهَا﴾ کاتی (له جهنگدا) له گه ل کۆمه لیکدا روو به روو بوونه وه ﴿فَالْتَبَتُوا﴾ خو گرین (هه لته یه ن)
 ﴿وَإِذْ كُرُوا لِلَّهِ كَثِيرًا﴾ و یادی خوا زور به کن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْقَهُونَ﴾ بۆ ئەوهی سەر که و تووین ﴿

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ (تهی باوهر داران) گوئید ایله لی خوا او پیغمه میده که ی بکن ﴿وَلَا تَتَزَكَّرُوا فَتَقْتُلُوا﴾
 وه جیاوازمه بن و دوو به ره کی مه که ن به هوی وه بشکین و لاوازیبن ﴿وَلَا تَهْبِطُوا بِنُحُكُمِهِ﴾ و هیزتان بر و او
 نه میتیت ﴿وَأَصْبِرُوا﴾ و ه خور اگرین ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ به پراستی خواله گه ل خور گر اندایه ﴿وَلَا تَكُونُوا
 كَالَّذِينَ خَرَجُوا﴾ و ه كه نه وانه (بت په رسته کان) مبه بن دهر چوون ﴿مِنْ دَرِيْعِهِمْ﴾ له مال و وولانی خویان
 ﴿بَطْرًا وَرِيَاءَ النَّاسِ﴾ به فیز و وروپامایی یو خه لك کردن ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و بهر گری (خهلکیان)
 ده کرد له رنگه ی خوا ﴿وَاللَّهُ يَمَاقِلُكَ مُحِيطٌ﴾ و ه خوا به هه مو و ته و کارانه ی ده یکه ن ناگاداره ﴿وَقَدْ رَفَعْنَا لَهُمْ الشَّيْطَانَ أَصْحَابَهُمْ﴾ (بیر بکه ره وه) کاتیک که شه یثان کرده وه کانیا نی (بؤ بت په رسته کان)
 رازاندنم وه ﴿وَقَالَ﴾ و ه وونی: ﴿لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ﴾ نه مر و هیچ که من به سهر تاندا زالنایی
 ﴿وَأَيُّ جَانٍ لَكُمْ﴾ و بنگومان من په ناده ر (و پاریزهر) ی نیوم ﴿فَلَمَّا كَرَّتْ لِي الصَّفَائِنَ﴾ نه مها کاتیک
 هدر دوو ده سته که ورو به ووی به کتر بو ونه وه ﴿تَكَمَّ عَلَى عَقَبَتِهِ﴾ (شه یثان) پاشمو پاش به دوای
 خوی دا گه رایه وه ﴿وَقَالَ﴾ و وونی: ﴿إِنِّي مَرِيتُ مِمَّنْ كُمْ﴾ به پراستی من به ریم له ئتوه ﴿إِنِّي أَرَى مَا لَا
 تَرَوْنَ﴾ چونکه به پراستی نه وه ی من ده بینم ئتوه ناپیبن ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾ به پراستی من له خوا ده ترسم
 ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و خوا زور توله ی به تین و سه خته ﴿إِذْ يَقُولُ الْمُسِفِقُونَ﴾ (بیر بکه ره وه) کانی
 دوو ورو وه کان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مِرَارٌ﴾ و نه وانه ی نه خوشی له دلیاندا بوو ده یان ووت ﴿عَرَّهَؤُلَاءِ
 دِيْنُهُمْ﴾ نه وانه (موسولمانه کان) ثابته که یان فریوی داوون ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ هدر که سی پشت
 به خوا بیه سستیت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ نه وه به پراستی خوا به ده سه لانی کار دروسته ﴿وَلَوْ
 تَرَى﴾ و ه نه گهر ده تبینی ﴿إِذْ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لِمَ كُنَّا كُفْرًا﴾ کاتیک فریشته کان گیانی بی باوهران
 ده کیشن ﴿يَقْتُلُونَ وَيُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِنَا وَنُخْرِفُهُمْ وَأُذَوْنُهُمْ﴾ له ده مو چاوو پاشیان ده دن ﴿وَأَذَوْنَا عَذَابَ الْخَبِيرِ﴾ و (پیان
 ده لنین) بچدن سزای ناگری سوتیهر ﴿ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْنَا﴾ نه و (نازار و سزایه) به هوی
 نه وه وه به دهستی خوتان پیشی خستوه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقَ﴾ و به پراستی خوا به هیچ شیوه به ك
 سته مکار نی به بؤ به نده کانی ﴿كَذَٰبٌ إِلَيْهِمْ﴾ (ثم بی باوهرانه باوو نه ریشیان) هدر وه کو باو
 و نه ریتی ده سته ی فیرعمون ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و نه وانه به له پیش نه وانه وه بوون ﴿كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾
 که بی بر و ابوون به نیشانه کانی خوا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ ئیتر (سزای) خوایش گرتنی به هوی
 گونا هه کانیا نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ به پراستی خوا به توانای توله به تینه ﴿

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا لِّتَغَيُّرِ﴾ نه وه به هوی نه وه و دیه که به راستی خوا هیچ نبعمه تیک ناگزیری
 ﴿أَنَّهُمْ عَلٰی قَوْلِهِ﴾ که به خشیستی به هر گدل و هوزنک ﴿حَتَّىٰ يُخْرِجُوا مِمَّا نَفْسِهِمْ﴾ هه تا نه وه ی له خو یاندا به
 نه یگزین (واته یمانه که یان یگزین بوی باوهری) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه به راستی خوا بیسه ری
 زانیه ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ فِرْعَوْنُ لِلَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ (نهم کرد وه ی نه مان) وه کو باو نه ری ده سته ی
 فیر عون و نه وانه ی له پش نه وان بوون وایه ﴿كَذَٰلِكَ يَذِّبُهُمْ﴾ به لگه کانی پدرو و دگاریان به در و
 زانی ﴿فَأَهْلَكْنَاهُمْ يَدًّا بَدًّا﴾ نیمش له ناومان بردن به هوی گونا هه کانیانه وه ﴿وَأَغْرَقْنَاهُ آلَ فِرْعَوْنَ﴾ وه
 ده ست و پتو نه ده ی فیر عونمان خنکانه ﴿وَكُلًّا كَاوَأَظْلَمِينَ﴾ چونکه هه موریان ستم کار بوون ﴿إِنَّ مَسَرَّاتِنَا بِعِندِ اللَّهِ﴾ به راستی به دترینی گیان له بهران (که سانیکن) به لای خوا وه ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 نه وانه بنی باوهر بوون ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ له بهر نه وه ی نه وان باوهر ناهیتن ﴿الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ﴾
 نه وانه ی که به یمانت له گه لیان به ست ﴿ثُمَّ يَفْطِنُونَ عَهْدَهُمْ﴾ له پاش نه وه به یمانه که یان ده شکانه
 ﴿فِي كُلِّ مَرْجٍ﴾ له هه موو جار نکدا ﴿وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ﴾ و نه وان خویان نا پاریزن وله خودا نا تر سن
 ﴿فَإِنَّمَا تَتَفَقَّهُنَّ فِي الْحَرْبِ﴾ جا نه گهر تووشی نه وانه بویت (زالبویت به سه ریاندا) له جهنگ دا
 ﴿فَتَرْزِيهِنَّ مَن حَلَفْنَ﴾ (سزاو کوشتن و پرینیکیان پی بکه) که بیته هوی ترس له دلی نه و دوزمنانه ی
 له پش نیانه وهن ﴿لَعَنَهُمُ يَدَّكَرُونَ﴾ به لکو نه وان بیر بکه نه وه ﴿وَإِنَّمَا تَخَافُونَ قَوْلَ رَبِّكِنَّ﴾ وه نه گهر
 به راستی مه ترسیت کرد له نا پاکی ده سته یه ک (که به یمانه که یان بشکینن) ﴿فَأَيْدِيَهُمْ عَلٰی سَوَءٍ﴾ نه و
 کاته (به یمانه که) فری بدرو وه بویان به رنک وینکی نا بهر امبه رین ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِبِينَ﴾ به راستی
 خوا نا پا کانی خوش ناویت ﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ﴾ وه باگومان نه بهن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا سُبْحَانَ﴾ نه وانه ی
 پی باوهر بوون پشکه و توون ﴿إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ﴾ یگومان نه وانه خوا ده سته پاچه نا کهن (له ده سته ی
 دهر ناچن) ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ﴾ (نه ی یمانداران) ناماده ی بکهن بویان ﴿فَمَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ﴾ نه وه ی
 له توانا تاندا هه به له هیز ﴿وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ﴾ وه له نه سپی دابه ستر او ﴿ثَرَهُيُونَ بِهِ﴾ نا بتر سبتن پی
 ﴿عَدُّوا اللَّهَ وَعَدُوَّهُ﴾ دوزمنی خوا و دوزمنی خزان ﴿وَعَاخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ﴾ وه که سانیکی تریش بیجگه
 له وان ﴿لَا تَعْلَمُونَهُمْ﴾ نه و نا یاناسن ﴿اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ﴾ خوا ده یاناسیت ﴿وَمَا تُفْقَهُوا مِنْ شَيْءٍ﴾ وه هه رشیک
 به خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رپی خوا دا ﴿يُوقَفُ إِلَيْكُمْ﴾ (پاداشه که ی) به ته وای ده در یته وه پیتان
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَظَاهَوْنَ﴾ وه نه و هه یچ سته متان لی نا کریت ﴿وَأَن جَحُوا لِنَفْسِهِمْ فَاجْتَبَاهَا﴾ وه نه گهر نه وانه مه یلی
 ناشیان هه بوو تووش (نه ی موحه مه د) مه یلی نه وه بکه ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ وه پشت به خوا به سته
 ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ به راستی هه نه واته بیسه ری زانیه ﴿

﴿فَإِنْ يُرِيدُوا﴾ و نه گهر ویستیان ﴿أَنْ يَخْرُجُوا﴾ فیلت لی بکن ﴿فَإِنْ حَسِبَكَ اللَّهُ﴾ نه وه به راستی خوات به سه (پشت و به نات بیت) ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ بِقُرْبِهِ﴾ خوانده و زانه به که به هیزی کردیت به یار مه تی خوی ﴿وَبِالْمُؤْمِنِينَ﴾ وه به بر واداران ﴿وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ﴾ وه هو گری خسته نتوان دله کانیاں ﴿وَأَنْفَقَتْ﴾ نه گهر بته خشبایه ﴿مَبَايِ الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه رچی له زه ویدا هه به ﴿فَمَا أَلْفَتْ بِقَوْلِهِمْ﴾ هو گریت نه ده خسته نتوان دله کانیا نه وه ﴿وَلَا كَانَ اللَّهُ لِيَنْهَهُمْ﴾ به لام خوا هو گری خسته نتوانیاں ﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی هه نه و زالی کار دروسته ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پیغمبر ﷺ ﴿حَسِبَكَ اللَّهُ﴾ خوات به سه ﴿وَمَنْ أَنْعَمَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هه روه ها نه و بر واداران هه که شونت که وتوون ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پیغمبر ﷺ ﴿حَرِصَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ﴾ هانی بر واداران بده له سه ر جهنگ کردن (له گه له دوز مناندا) ﴿إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ﴾ نه گهر له تنوه دا بیت ﴿عَشْرُونَ صَبِيرُونَ﴾ بیست که سی خور اگر ﴿يَقُولُوا يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ زال ده بن به سه ر دو سه د که سی (بی باوهر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ قَاتِلٌ﴾ وه نه گهر سه د که س له تنوه هه بیت ﴿يَقُولُوا أَلَيْسَ﴾ زال ده بن به سه ر هه زار که س دا ﴿مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له نه وانه ی بی باوهرن ﴿يَأْتِيَهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به هو ی نه وه ی به راستی نه وانه کومه لیکن نافامن ﴿أَلَيْسَ﴾ نیستا ﴿خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ﴾ خوا فدرمانه که ی سووگ کرد له سه رتان ﴿وَعَلِمَ أَنْ فِيكُمْ ضَعْفًا﴾ وه زانی که لاوازیتان نیدایه ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ﴾ جا نه گهر له تنوه دا بیت ﴿يَأْتِ صَابِرٌ﴾ سه د که سی خور اگر ﴿يَقُولُوا يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ زال ده بن به سه ر دو سه د که س (ی بی باوهر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ﴾ وه نه گهر هه زار که س له تنوه هه بن ﴿يَقُولُوا أَلَيْسَ﴾ زال ده بن به سه ر دو و هه زار که س دا ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ به فدرمانی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا له گه له خورگر اندایه ﴿مَا كَانَ لِشَيْءٍ﴾ بز هیهچ پیغمبرینک ره وانی به ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُ الشَّرْكُ﴾ که دیلی (له دوز منان) هه بیت و رایان بگریت ﴿حَتَّى يَخْشَى فِي الْأَرْضِ﴾ هه نا کوشتاری زوریان لی نه کات وده سه لانی نه چه سپیت له زه ویدا ﴿ثَرِيدُونَ عَرَصَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ نایا تنوه مالی دونیاتان ده ویت (به وهر گرتنی فیدیه)؟ ﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ (له کاتیکدا) خوی گه ووره (باداشتی) ریزی دوابی ده ویت (بز تنوه) ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا به توانا و زالی کار دروسته ﴿وَلَا يَكُنْ﴾ نه گهر نووسراو (و بریار) شک ﴿مِنَ اللَّهِ سِقًا﴾ له لایه ن خوا وه پیش نه که وتایه (که حه لال بوونی ده سکه وت و غه نیمه تی جهنگه) ﴿لَتَمَسَّكُمْ فِيمَا أَنْتُمْ﴾ بنگومان له به ر نه و (فیدیه) ی که وهرتان گرت (له به ر امبه ر نازاد کردنی دیله کاندا) نووشتان ده بوو ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایه کی گه ووره ﴿فَتَكُونُوا مَعَ غَنَمَةٍ﴾ که واته بخون له وه ی که به غه نیمه ت گرتان ﴿حُلَاكُمِ﴾ حه لال و پا که ﴿وَأَنْتُمْ اللَّهُ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوالی بورده ی میهره بانه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نهی پیغمبر ﷺ ﴿قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ﴾ بلی به وانهی که له زبر دهستان دان ﴿فِي الْأَشْرَافِ﴾ له دبله کان ﴿إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا بزانیت ﴿فِي قُلُوبِكُمْ شَيْءٌ﴾ له دله کانتاندا چا که بهک هیهه ﴿يُنَبِّئُكُمْ شَيْئًا﴾ پستان ده به خشیت چاکتر ﴿مِمَّا أُنْذِرُكُمْ﴾ لهو (فیدیه) ی لیسان وهر گیراوه ﴿وَيَقُولُ لَكُمْ﴾ وه لیسان ده بوریت ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه خوالی بووردهی میهره بانه ﴿وَإِنْ يُرِيدُوا حِيَاثَكُمْ﴾ وه نه گهر (نهو دیلان) بیانه ویت ناپاکیت له گهلدا بکهن ﴿فَقَدْ حَاوَأَ اللَّهُ﴾ نهو و بینگومان ناپاکیان له گهل خوادا کرد ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له پینش (نه مه دا) ﴿فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ﴾ خواش (توی) زال کرد به سه ریاندا ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای دانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانهی پروایان هیتا ﴿وَمَا جَرُوا﴾ و کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا﴾ و تیکویشان ﴿يَا مَوْلَاهُمْ﴾ به مالیان ﴿وَأَنْفُسِهِمْ﴾ و به گیانیان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رنگای خوادا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّقُوا﴾ وه نه وانهی (کز چهره کانیان) گرتنه خویشان و کومه کیان کردن ﴿أُولَئِكَ يَعْزُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضُهُمْ﴾ نه وانه پششیوان و دوستی به کترین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَوْ لَا جَرُوا﴾ وه نه وانهی که پروایان هیتا وه کز چیان نه کرد وه ﴿مَالِكٌ﴾ بزئنه نی به ﴿فِي دَلِيلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ جوره دوستایه تیه کیان بکهن ﴿حَتَّىٰ يَمُوتُوا﴾ هتا کفج نه کهن ﴿وَإِنْ أَسْتَضَرُّوْكُمْ﴾ وه نه گهر داوای یارمه تیانی لی کردن ﴿فِي الَّذِينَ قَاتَلَكُمْ اتَّصِرُ﴾ له (باریزگاری) نابین نه وه پنیوسته له سهرتان یارمه تیانی دانیان ﴿إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ مه گهر له دری گهلنک ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ قِتْلٌ﴾ له نیوان ئیوهو نه واندایه ایمان هه بیست (نابیت یارمه تیانی بدهن) ﴿وَاللَّهُ يَمُنُّ عَلَىٰ أَنْ يَصِيرَ﴾ وه خوا بینایه به وهی که ده بکهن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانهی که بی پروان ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ هه ندیکیان دوستی هه ندیکیانن ﴿إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُن فِشَّةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ﴾ نه گهر نهو (پششیوانی به) نه کهن له زه ویدا ئازاوه و فساد و بهد خو به کی گه وره به ربا ده بیست ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانهی که پروایان هیتا ﴿وَمَا جَرُوا﴾ و کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکویشان له رنگای خوادا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّقُوا﴾ نه وانهش (کز چهره کان) یان گرتنه خویشان و کومه کیان کردن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ به راستی هه نه وانهن پروادارانای راسته قینه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بزئنه وانهی لی بووردن ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و پوزیه کی چاک و به نرخ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِقَدْ﴾ وه نه وانهی له دواییدا پروایان هیتا ﴿وَمَا جَرُوا﴾ و کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ﴾ و له گهل ئیوه دا تیکویشان ﴿فَأُولَئِكَ يَنْفَكُ﴾ ئا نه وانه له ئیوهن ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ﴾ وه نه وانهی خزمی به کترن ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ هه ندیکیان (بز میرات گرتن) شایسته ترن به هه ندیکی نریان ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له کتینی خوادا (له قورئان یا له لوح المحفوظ) دا ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا به هه موو شتیک زانایه ﴿

سورتي ﴿التَّوْبَةِ﴾

﴿بَرَاءَةً﴾ ته مه بهری بوونیکی گه وره و گرنگه ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ له لایه ن خواو پیغه مبه ره که به وه
 ﴿إِلَى الَّذِينَ عَاهَدُوا﴾ بۆ نه وانهی که به یمانان له گه ن بهستون ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ له هاوبهش دانه ران ﴿وَالَّذِينَ
 عَاهَدُوا﴾ که واته (تهی بی پروا کان) له زه ویدا بگه رنن ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ﴾ ماوهی چوار مانگ
 ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّهُمْ﴾ وه بزائن بنگومان ئیوه ﴿غَيْرَ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ له دهستی خواو ده رناچن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي
 الْكَافِرِينَ﴾ وه به راستی خواو ریساو که ری بی پروایانه ﴿وَأَنَّ﴾ هه روه ها ته مه را که یاندنیکه
 ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ له لایه ن خواو پیغه مبه ره که به وه ﴿إِلَى النَّاسِ﴾ بۆ گشت خه نکی ﴿يَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْجارُ﴾
 له رۆزی چه جی گه وره دا ﴿أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ﴾ به راستی خواو پیغه مبه ره که ی به رین
 له هاوبهش دانه ره کان ﴿فَإِنْ تَسْتَشِرُوا﴾ جا نه گه ره به شیمان بینوه ﴿فَقُولُوا لَكُمْ﴾ ته وه چا کتره بۆتان ﴿وَأَنْ
 تَوَلَّيْتُمْ﴾ وه ته گه ره پشتی تی بکه ن ﴿فَأَعْلَمُوا أَنَّهُمْ﴾ ته وه بزائن بنگومان ئیوه ﴿غَيْرَ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ له دهستی
 خواو ده رناچن ﴿وَالَّذِينَ عَاهَدُوا﴾ مژدهش بده به وانهی که بر وایان نه هیتاوه ﴿بِعَذَابِ اللَّهِ﴾ به سزایه کی
 شازارده ر ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدُوا﴾ ببنجگه له وانهی که به یمانان له گه ن بهستون ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ له
 هاوبهش دانه ره کان ﴿فَتَوَلَّى الْقَوْمُ الْمَكَّةَ﴾ پاشان هیچ که م و کور بیان لی نه کردن ﴿وَلَمْ يَخْشَ الْإِسْلَامَ﴾
 وه پشتیوانی هیچ که سیکیان نه کرد وه له درتان ﴿فَاتَّبَعُوا إِلَهُهُمْ﴾ ته وه ئیوهش به یمانه که یان بۆ
 ته و او بکه ن (له گه لیان دا بیبه نه سهر) ﴿إِلَى مَدْيَنَ﴾ تاماوهی دیاری کراویان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُجِيبُ الْمُتَّقِينَ﴾
 به راستی خواو پاریز کاران وله خوا ترسانی خوش ده ویت ﴿فَإِذَا السَّاعَةُ الْآخِرَةُ الْأَخْرَجُوا﴾ ته مجا
 کاتیک مانگه حدرامه کان (ذو القعدة، ذو الحجة، محرم، رجب) ته و او بوون ﴿فَاتَّبَعُوا الشِّرْكَ﴾ ته وه
 هاوبهش دانه ره کان بکوزن ﴿حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ﴾ له هه ر شویتیک دهستان که وئن ﴿وَتَذُوقُوا﴾ وه (به دبل)
 بیانگرن ﴿وَالْخَصْرُ وَهُوَ﴾ وه به رگریان بکه ن له ده ر چوون ﴿وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ﴾ وه بۆیان دانیشن له
 هه موو جینگایه کی چاوه پروانی دا ﴿فَإِنْ تَابُوا﴾ جا نه گه ره به شیمان بوونه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نوژیان
 کرد ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ و زه کاتیان دا ﴿فَخَلَوْا سَبِيلَهُمْ﴾ ته وه ر بیان به ره لا که ن و وازیان لی به یتن ﴿إِنْ
 اللَّهُ عَلَّمَ رَحْمَةً﴾ به راستی خوا لی بوورده ی میهره بانه ﴿فَرَأَى اللَّهُ فُجُورَهُ﴾ ته وه ئیوهش به یمانان
 که سیک له هاوبهش دانه ره کان داوای هاوسی به تی و به نادانی لی کردیت ﴿فَأَجْرُهُ﴾ ته وه به نای
 بده ﴿حَتَّى يَسْمَعَ كَلَمَ اللَّهِ﴾ بۆ ته وه ی و ته ی خوا ی گه وره (فوران) بیستیت ﴿ثُمَّ أَيْقَنُ عَمَلَهُ﴾
 له پاشان بیگه به نه جینگای هیمنی خوی ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ته وه له به ر ته وه به که بنگومان ته وانه
 ﴿فَوَلَّى الْيَهُودُ﴾ دهسته و کز مه لیکن هیچ نازانن ﴿

﴿كَتَبَ بَكُونُ الْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ﴾ چون عهده و پیمان ده بیت بو هاو بهش دانره کان ﴿عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ﴾ لای خواو پیغمبره که ی ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ بینجگه له وانه ی که به پیمانان له گه به سن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لای مزگهوتی حرام (که که عبه ی پیروزه) ﴿فَمَا اسْتَقْتُوا لَكُمْ﴾ جاجه ند نه وانه ریک و راست بوون له گه لتان ﴿فَأَسْتَقِيمُوا إِلَيْكُمْ﴾ ثبوهش ریک و راست بن له گه لیان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ به راستی خوا خو پاریزه ران و خواناسانی خوش ده ویت ﴿كَيْفَ﴾ چون (به پیمان ده به نه سهر) ﴿وَأَن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ﴾ له کاتیکدا نه گهر زال بین به سهر تاندا ﴿لَا يَرْفُؤُا فِيكُمْ﴾ له بهر چاو ناگرن ده باره ی ثبوه ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةٌ﴾ هیچ خزمایه تی و سویتند و به لیتیک ﴿يَرْضَوْنَكُمْ بِأَوْتَاهُمْ﴾ به ووتی ده میان رازیتان ده که ن ﴿وَأَلَّا يُلَاقُوا إِلَهُكُمْ﴾ به لام دله کانیا ن دزنان و رقیان لیان ده بیتوه ﴿وَأَن تَكْفُرُوا فَيَسْخَرُوا مِنَّا﴾ نا نه وانه زور به یان سنووره کانی خودا ده به زین ﴿أَشْرَأُ يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ به لگه و لایه ته کانی خوابان گز به یه وه ﴿ثُمَّ قَالَتْ﴾ به تر خیکی زور که م ﴿فَصَدَّاعِن سَبِيلِهِ﴾ نه مجا بهر گریبان له ریگه ی خوا کرد ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به راستی زور خراب بوو شه و ی نه وان ده یان کرد ﴿لَا يَرْفُؤُونَ فِي مَوْعِدٍ﴾ له بهر چاو ناگرن ده باره ی هیچ پروا داریک ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةٌ﴾ هیچ خزمایه تی و سویتند و به لیتیک ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ وه ههر نه وانه ده ست دریزی که رن ﴿فَإِن تَالُوا﴾ نه مجا نه گهر به شیمان بوونه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویزان به جی هبنا ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه کاتیاندا ﴿فَأَسْوَأُ كُفْرِي الْيَتِيمَ﴾ نه وه براتان له نایندا ﴿وَنَقِصَلَ الْأَيْتَمَ﴾ وه نیمه به لگه کان روون ده که یه وه ﴿لِقَوْمٍ يَعْمَلُونَ﴾ بو گه لیک که ده یزان ﴿وَأَن تَكْفُرُوا بِمَا أَنْتُمْ﴾ به لام نه گهر سویتند و به یمانه که یان هدله شانه وه ﴿فَن بَعْدَ عَهْدِهِمْ﴾ پاش به سستی به یمانه که یان ﴿وَوَطَّعُوا فِي دِيَارِهِمْ﴾ وه ته شهر و تانه یاندا له نایینه که تان ﴿فَقَاتِلُوا آلَ الْكَافِرِ﴾ نه وه به جهنگن له دزی پیشه وایانی بی باوه ر ﴿إِنَّهُمْ لَا يَأْمَنُ لَهُمْ﴾ به راستی نه وانه هیچ جزوه به یمانیکیان نی به ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْشَهُونَ﴾ به لکو کز قایی بین (به بی باوه ری) ﴿إِلَّا نَقْتُلُوكَ قَوْمًا﴾ نابا ثبوه جهنگ ناکه ن له گه ل گه لیکدا ﴿تَكْفُرُوا بِمَا أَنْتُمْ﴾ که به یمانه که یان هدله شانه وه (به یمانی حوده بیبه) ﴿وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ﴾ و نیازی ده ر کردنی پیغمبر ﷺ یان کرد ﴿وَهُمْ بَدَأُوا كُفْرًا مَّزِيدًا﴾ ههر نه وانش له یه که م جاره وه ده ستیان کرد به جهنگ له گه ل ثبوه دا ﴿أَتُخَذُوا لَكُمْ نَايِبًا لِّبَيَانِ مَا تَفْعَلُونَ﴾ (له کاتیکدا) ههر خوا شایسته تره که لنی بر سن ﴿إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ثبوه پروا دارن

﴿قَاتِلُوهُمْ﴾ (نه ی باوه پر داران) بیان کورن ﴿يَعِدُكُمْ أَنَّهٗ يَأْتِيَهُمْ﴾ خوابه دهستی ثنوه سزایان ده دات
 ﴿وَيُخْرِجُهُمْ﴾ و ریسوایان ده کات ﴿وَيَضْرِبُ عَلَيْهِمُ﴾ و سهرتان ده خات به سهریاندا ﴿وَيَنْشِفُ صُدُورَهُمْ﴾
 ﴿ثُمَّ يَمِينٍ﴾ و (خوا) سینو دلی کز مه لی بر وادار خوش ده کات ﴿وَيُنْزِلُ عَلَيْهِمْ غَمَظًا مِّنْ سَمَاءٍ﴾ و ږق
 و خه شمی دلّه کانپان داده مر کتنی و ناهیلنیت ﴿وَيَتُوبُ اللَّهُ﴾ و ده خوا ی گه وړه ته و به وړده گری ﴿عَلَىٰ
 مَن يَشَاءُ﴾ له هدر که سینک که بیه ویت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ و ده خوا از انای دانایه ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا﴾
 ثایا گومانان و ابو و که و ازتان لی ده هیترنیت ﴿وَلَمَّا بَلَغَ اللَّهُ﴾ له کاتیکدا هیشتا خوا ناشکرای نه کرد و و
 ﴿الَّذِينَ جَعَلُوا مَنَاسِكَكُمْ﴾ نه وانه ی تیکوشان له ثنوه (له پیتاو خوا دا) ﴿وَلَمْ يَجِدُوا لِمَن دُونِ اللَّهِ﴾ و ده نه یان
 کرد و و و هیلان نه بر و و و ده جگه له خوا ﴿وَلَا رُسُلَهُ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ و پیتقه مبه ره که ی و موسولمانان
 ﴿وَلِجَنَّةٍ﴾ به ها وراز و جنی نه پیتان (دلسوزیان) ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ و ده خوا نا گایه به هدر چی
 که ثنوه ده بکه ن ﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ﴾ ناییت ها و به ش دانهران ﴿أَن يَتَعَرَّوْا مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ مزگه و ته کانی خوا
 ثا و ده ان بکه نه و ده (و سهر به رشتیان بکه ن) ﴿شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنفُسِهِم بِالْكَفْرِ﴾ له کاتیکدا خویان شاهیدن
 له سهر خویان که پیتا و ده رن ﴿أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ نه وانه کرد و ده کانپان هیلوه شا و ده ته و ده ﴿وَفِي النَّارِ
 هُمْ خَالِدُونَ﴾ و ده نه وانه له نا و نا گرده همیشه بین ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ به راستی مزگه و نه کانی
 خوا ثا و ده ان ده کاته و ده ﴿مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ﴾ که سینک که بر وای هیتانیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به ر وری
 دوا بی ﴿وَأَقَامَ الصَّلَاةَ﴾ و نو تره کانی به جی هیتانیت ﴿وَأَتَىٰ الزَّكَاةَ﴾ و زه کانی داییت ﴿وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا
 اللَّهَ﴾ و له که س نه تر سائیت بیجگه له خوا ﴿فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ﴾ جا به لکو نه وانه ﴿أَن يَكُونُوا مِنَ الْمُتَهَنِّينَ﴾
 له و که سانه بن که رینمونی کر اون ﴿أَجَعَلْتُمْ سِقَاةَ الْحَاجِّ﴾ (ندی پیتا و ده ران) ثایا پیتان وایه ثا و ده ان
 به حاجیان ﴿وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ و (سهر به رشتی و) ثا و ده ان کردنه و ده ی مزگه و ته ی حهرام
 (که عبه ی پیروز) ﴿كَمَن ءَامَنَ بِاللَّهِ﴾ و ده کو که سینک که با و ده ی هیتانیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾
 و به ر وری دوا بی ﴿وَجَعَلَنِي سَبِيلَ اللَّهِ﴾ و تیکوشا بیت له رنی خوا دا ؟ ﴿لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ چون
 به ک نین به لای خودا و ده (و به کسان نین) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ و ده خوا رینمونی کز مه لی
 سته مکاران ناکات ﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا﴾ نه وانه ی که بر وایان هیتا و ده و کز چیان کرد و و
 ﴿وَجَعَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکوشا و نه لهرنگای خوا دا ﴿بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ﴾ به مالیان و به گیانیان ﴿أَعْظَمُ
 دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ﴾ پله یان به رز تره لای خوا ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ و ده هدر نه وانه سهر که و تونون (له دنیا و
 دوا پر و دا) ﴿

﴿يَبْسُرُهُمْ رُحْمُهُمْ﴾ پوره د گاريان موزدهيان دهداني ﴿بِرَحْمَتِهِ وَرِضْوَانِهِ﴾ به ميهره باني و په زامه ندي له لايه ن خويه وه ﴿وَجَنَّتْ لَهُمْ﴾ هره وه به ده شتانيكيان پوهه يه ﴿فِيهَا نُفَيْرُ مُبِيرٌ﴾ ناز و نيمه يي به ده وام و هه ميه يي تيدا يه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ ده مينه وه تيايدا به هه ميه يي ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ به راستي خوا پاداشتي هره گه وړه ي لايه ﴿بَنَاتُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ي نه وانه ي كه پرواتان هيساوه ﴿لَا تَحْجِدُوا لَهُ أَبًا كُمْ وَخَوَاتَكُمْ﴾ باوك و براكانشان دامه نين (هه لمه بزينر) ﴿أُولِيَاءُ﴾ به دوست و خوشه ويست ﴿إِنْ أَسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ﴾ نه گهر يي باوه بريان له باوه پر لا خوشه ويسترو چا كتر بوو ﴿وَمَنْ يَكُفِّرْ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ وه هره كه مس له نيوه نه وانه بكات به دوستي خوي ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نه وه هره نه وانه سنهم كارن ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ﴾ (نه ي موحه ميه د) ﴿بَلَىٰ﴾ نه گهر باوكانشان ﴿وَأَبَاتُكُمْ﴾ و كوپه كانشان ﴿وَأَخَوَاتُكُمْ﴾ و براكانشان ﴿وَأَزْوَاجُكُمْ﴾ و هاوسه ره كانشان ﴿وَعَشِيرَتُكُمْ﴾ و خزم و عهشره تنان ﴿وَأَمْوَالُ اقْرَبَتُكُمْ هَا﴾ و مال و دارايي يهك (به زحمه ت) په يدا تان كرده وه ﴿وَنَجْرَةُ النَّجْوَىٰ كَسَادَهَا﴾ و بازرگان يهك كه ده تر سن به روي نه ييت (بي بازار ييت) ﴿وَمَسْكَنُ تَرْجَمَتِهَا﴾ و خانو و به ريهك كه يني پازين ﴿أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ خوشه ويست تره لاتان له خوا و پيغه مبه ره كه ي ﴿وَجِهَادِي سَيَاسِيهِ﴾ و نيكو شان له رينگه كه يدا ﴿فَتَرَقَّصُوا﴾ نه وه چاوه پروان بكه ن ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ﴾ هدا خوا فرمان (و قوله) ي خوي دينيت (بوتان) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خوا پر ينمووني كه ساني تيه پر له سنوور ناكات ﴿لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سو يند به خوا به راستي خوا سه ري خستن ﴿فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ﴾ له زور جنگاو شو يندا ﴿وَيَوْمَ حُنَيْنٍ﴾ و له روي حونه ينيشدا (يارمه تي دان) ﴿إِذْ أَغْصَبَتْكُمْ كَثْرَتُهُمْ﴾ كه به زوري خوتاندا ده نازين ﴿فَتَرَقَّصْنِي عَنْكُمْ شَيْئًا﴾ به لام (نه و زوريه) هيچ سوو دينكي نه بوو بوتان ﴿وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ﴾ و زهويتان له سه ر تهنگ بوويه وه ﴿بِمَا رَحَّبْتُمْ﴾ به و فراوان يه كه هه يه تي ﴿ثُمَّ وَاسِعَتْ مَدِيرَتُكُمْ﴾ پاشان پشان كرده دور من و هه لها تين ﴿ثُمَّ أُنْزِلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابُ﴾ له پاش نه وه خواتارامي خوي نارد ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ يو سه ر پيغه مبه ره كه ي ﴿وَنُفِّلَ الْقَوْمَ مِنْهُمْ﴾ يو سه ر پرواداران ﴿وَأُنْزِلَ جُودُ الْمَرْزُوقِ﴾ وه سه ر بازيكي (له تاسمانه وه) ناره خواره وه كه نيوه نه تانده يينين ﴿وَعَذَابُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه سزاي يي پرواكان يسي دا (به كوشتن و برينداري و به ديل گرتن) ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ﴾ نه وه س سزاي يي باوه پرانده ﴿

﴿لَمْ يَتُوبَ إِلَهُ﴾ پاشان خوا خوش ده بیت ﴿مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ له پاش نه وه ﴿عَلَىٰ مَنْ يَسَاءَلُ﴾ له همر
 كه سينك كه بيه ویت ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ وه خوا مني سورده ی میهره بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 نه ی نه وانه ی که بر و اتان هیناوه ﴿إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ﴾ بینگومان هاویه ش دانهران پیسن ﴿فَلَا تَقْرَأُوا
 الْمَسْحَدَ الْخَرَامَ﴾ که واته با نزیکی مزگه وتی حدرام نه که ونه وه ﴿بَعْدَ عَاهِدِهِ هَذَا﴾ پاش نه م ساله بیان
 (نه و ساله ی فده تی مه که که کرا) ﴿وَأَن يَخْفَظَ عَهْدَهُ﴾ وه نه گهر له نه بوونی ترسان ﴿فَتُوفَّيْعُهُمُ اللَّهُ﴾
 نه وه له مه و پاش خوا ده وله مه ندتان ده کات ﴿مِنْ فَضْلِهِ إِن شَاءَ﴾ له چاکه و فززل و بههره ی خوی
 نه گهر و بیستی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زانای کار دروسته ﴿فَتِلْكَ الْأَيَّاتُ﴾
 جهنگ بکه ن له گه ن نه وانه ی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ که بر و ا ناهیتن به خوا ﴿وَلَا يَأْتِيهِمُ الْآخِرُ﴾
 وه به رژی دواپی ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ﴾ وه به حهرامی دانانین ﴿مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ نه وه ی که خوا
 و پیغه میهره که ی حهرامیان کرد وه ﴿وَلَا يَذْكُرُونَ دِينَ الْآخِرِ﴾ وه ملکه چ ناکه ن بؤ نایی پی راست
 و دروست (نایی نیسلام) ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ له نه وانه ی کتیبیان پی به خشر او (مه به ست
 پی گاور و جوله که کانه) ﴿حَتَّىٰ يَخْضَرُوا الْأَعْزَابَ﴾ هه تا باج و سهرانه ده دن (به ده وله تی نیسلامی)
 ﴿عَنْ يَمِينٍ﴾ به دهستی خویان و به ملکه چی ﴿وَهُمْ صَاعِقُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان سهر شور و پیسوان ﴿وَقَالَتِ
 الْيَهُودُ﴾ جواره که کان ووتیان ﴿عَزَّزْتُ اللَّهَ﴾ عوزه ی کوری خوابه ﴿وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ﴾
 و گا ووره کانیش ووتیان ﴿الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ﴾ مه سیح کوری خوابه ﴿ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾
 نه وه ووتی نه وانه به ده می خویان ده بلیتن ﴿يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ﴾ وه ک ووتی نه وانه ده لینه وه
 ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ که پیشتر پی بر و ابوون ﴿قَتَلَهُمُ اللَّهُ﴾ خواله ناویان به ریت ﴿أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ﴾
 چون درق ده که ن و له هق و راستی لاده دن ﴿لَتَأْخُذُوا أَخْبَرَهُمْ وَهُمْ كَانُوا﴾ زانا و قه شه کانیان
 کرده ﴿أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ به بهر و ره دگار له جیاتی خوا ﴿وَالْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ هدر و هه
 مه سیحی کوری مه ربه می ش (یان کرده به خوا) ﴿وَمَا أُمِرُوا﴾ له کاتیکدا فهرمانیان پی نه در او
 ﴿إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ وَحْدَهُ﴾ بیجگه له وه ی که به ک خوا به رستن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که هیچ
 به رستر او نیکی راست نی به بیجگه له نه و ﴿سُخِّرَ لَهُمُ﴾ پاک و بینگه ردی بؤ نه و (خوا) یه ی
 ﴿عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ له وه ی ده یکه نه هاویه شی ﴿۝﴾

﴿يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ﴾ دہبانہ ویت پرووناکی (نابینی) خوا ہکورژننہ وہ ﴿بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ بہ فووی
 دہ میان ﴿وَيَأْتِي اللَّهَ﴾ وہ خوا نایہ ویت و ناعیلیت ﴿إِلَّا أَن يُسَمِّرَ نُورَهُ﴾ و ہر پرووناکی خوی (کہ ثابینی
 پیروزی نیسلامہ) تہواو دہکات سدري دہخات (بہ سہر تہواوی پیناوہ پاندا) ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾
 ہر چہندہ بی باوہ پان پی بان ناخوش بیت ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا زاتیکہ
 کہ پیغہ مہرہ کہی نارہوہ ﴿بِالْهُدَىٰ وَرَبِّ الْحَقِّ﴾ بہ پینموونی و ثابینی راست ﴿لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ
 كُلِّهِ﴾ بؤ تہوی زالی بکات بہ سہر ہموو نایہ کاندہ بہ گشتی ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ ہر
 چہندہ بت پەرستان پینان ناخوش بیت ﴿رَبِّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہوانہی کہ ہر واتان ہتاوہ
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْآخِزِينَ وَالرَّهْبَانِ﴾ بہ راستی زور لہ زاناو قہشہ کانی (جوولہ کہو گاوور) ﴿لِيَأْكُلُوا
 ثَمَرًا﴾ سامان و مائی خہلکی دہخون بہناہق ﴿وَيَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و ہر گری
 (خہلک) دہ کہن لہ پنگہی خوا ﴿وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِالْهَدَىٰ وَالْزُورِ﴾ وہ تہوانہی نالتون و زیو
 سہریہک دہتین و کؤدہ کہنہوہ ﴿وَلَا يَسْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و نایہ خشن و زہ کائہ کہی دہرنا کہن لہ
 پیناو خودا ﴿فَيَسِّرْهُمْ يَخْرُجُوا إِلَى اللَّهِ﴾ تہوہ موزدہ بان پی بدہ بہ سزایہ کی بازار دہر ﴿يَوْمَ يَخْسَىٰ عَلَيْهِمْ
 لَّهُمْ رِزْقُكَ﴾ سوور دہ کریتہوہ ﴿فِي تَارِحَتِهِمْ﴾ لہ تاگری دوزخ دا ﴿فَتَكُونُ يَتَايَعًا لَهُمْ﴾
 تہو سابعو (نالتون و زیوہ سوورہوہ بووہ) داخ دہ کریت پروویان ﴿وَيُخْشَوْنَ لَهُمْ وَلَهُمُ الْوَيْلُ﴾ و تہنشتیان
 و ہشتیان ﴿فَمَا كُنْتُمْ لِتُفْسِدُوا﴾ (پینان دہو ورتیت) تہمہ تہو (سامانہیہ) کؤتان دہ کردہوہ بؤ خؤتان
 ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ دہ بچیزن (تولہی) تہوہی کؤتان دہ کردہوہ ﴿إِنَّ عَذَابَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ﴾
 بہ راستی ژمارہی مانگہ کان (ی سال) لای خوا ﴿ثَلَاثَ عَشَرَ شَهْرًا﴾ دوانزہ مانگہ ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾
 لہ (لوح المحفوظ) وا دائراوہ ﴿يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ لہ پورژنکہوہ (خوا) ناسمانہ کان و زہوی
 دروست کردہوہ ﴿مِنْهَا أَرْبَعَةٌ خَرَجْتُمْ﴾ چوار لہو مانگانہ گہورہو بہ پریزن (شہریان تیدا قہدہ غہ کراوہ)
 ﴿ذَٰلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي رَجَعْتُمْ﴾ تہوہ ثابینی رنک و راستہ ﴿فَلَا تَقْلِبُوا فِيهِ تِلْكَ﴾ کہواتہ لہو چوار
 مانگہ دا مستم مہ کہن لہ خؤتان (و کوشتاریان تیدا مہ کہن) ﴿وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً﴾
 وہ بچہنگن لہ دڑی تہواوی بت پەرستان بہ تیکرا ﴿كَمَا يَفْتُلُونَكُم كَافَّةً﴾ ہمروہک تہوان دڑی
 تہوہ دہجہنگن بہ تیکرا و (بی جباوازی) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ تہوہش ہسزاتن ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾
 کہ بنگومان خوا لہ گہل پارتز کاران و خواناساندایہ (بہ چاودیری و پاراستن) ﴿

﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی دواخستن و گویشی (مانگه حرامه کان) ﴿زِيَادَةً فِي الْكَفْرِ﴾
 دواجوونه له یی باوه ربی دا ﴿يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ یی باوه ربانی یی گو مراده کریت ﴿يُجِلُّونَهُ عَامًا﴾
 (دواخستنه که) سالتیک حه لالی ده کهن ﴿وَيُخَسِّرُونَهُ عَامًا﴾ و سالتیک حه رامی ده کهن ﴿يُؤَاطِلُونَ﴾
 عِدَّةً مَّا حَرَّمَ اللَّهُ ﴿بُوْهُوْی رِیْک بِن له گه ل زماره ی نهو چوار مانگه ی که خوا پرزدار ی کردوون
 (جهنگی تیاندا حرام کردوه) ﴿فَاجِلُوا مَّا حَرَّمَ اللَّهُ﴾ سهر نه نجام نهوه ی خوا حرامی کردبوو
 حه لالی ده کهن ﴿زُرْت لَهْم﴾ جوان کراوه بزبان ﴿سُوْءَ لَعْنِهِمْ﴾ کردهوه ناشیرینه کانیان ﴿وَاللَّهُ لَا
 يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ خواش پرتموونی کهسانی یی باوه ر ناکات ﴿يَأْتِيهَا الذَّلِيلُ﴾
 شه ی نهوانه ی که باوه رتان هتاوه ﴿مَا لَكُمْ﴾ نپوه چیتانه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک پیتان بوو تریت
 ﴿انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ دهر چن (بو جیهاد) له ربی خوادا ﴿أَنَّا قُلْنَا إِلَى الْأَرْضِ﴾ له شوینی خوتان
 ناجولین (خوتان دوا ده خه ن) ﴿أَرْضِيْعُ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ﴾ ثایا نپوه رازین بهم زیانه ی
 دنیا له بری پاشه رورز ﴿فَمَا مَتَّعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ده ی کامه به خوشی و شادیی شم زیانه ی دنیا
 ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ له بهرام به ری خوشی پاشه رورزدا زور کهسه ﴿وَالَّذِينَ﴾ ته گهر نه پرون
 و دهر نه چن (بو جیهاد کردن) ﴿يُعَذِّبُكَ عَذَابَ الْعَذَابِ﴾ (خوا) سزاتان ده دا به سزایه کی سه سخت
 و نازار دهر ﴿وَيَسْتَبْدِلُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وه له بری نپوه گه لیک تر ده هیتیت (جیاواز له نپوه) ﴿وَلَا تَصْرَوْهُ﴾
 شتیک دا ﴿وَالَّذِينَ﴾ ته گهر نپوه یار مه تی نهو (پتغه مبه ره) نه ده ن ﴿فَقَدْ تَصَرَّ اللَّهُ﴾ نهوه
 بنگومان خوا یار مه تی داوه ﴿إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کاتیک بی پروایان دهر یان کرد له مه ککه
 ﴿ثَلَاثِينَ﴾ پتغه مبه ره کیک بو و له و دوو کهسه ﴿إِذْ هَمَّ بِالْعَنَاءِ﴾ کاتیک نهو دووانه (پتغه مبه ره و نه بو
 به کر) له ته شکه وتی (ثور) دابوون ﴿إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ﴾ نهو کاته به هاوه له که ی (به نه بو به کری صدیقی)
 ووت ﴿لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا﴾ خهم مه خور بنگومان خوا له گه لمانه ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ﴾ ته مجا
 خوا نارامی و ناسایشی بو ناره خواره وه ﴿وَأَنزَلْنَا بِخُشُوعٍ لِّرَّكَوْعَهَا﴾ وه یار مه تی دا به سه ربازانیک
 که نه تانده بینین ﴿وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ووته ی یی باوه ربانی گجرا ﴿الْأَسْفَلُ﴾ به رتر که وتوو
 ﴿وَكَلِمَةَ اللَّهِ﴾ و ووته ی خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ﴾ ههر به رز و بلنده ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زالی
 بالاده ستی کار دروسته

﴿يُفْرُوا بِعَهْدِكُمْ﴾ برون و دهرچن (بۇ جيهاد) چ سووك بن (لهش ساغ و دهوله مهند و دهمه لاتدارين)
 ﴿وَلْيُقَالِ﴾ چ قورس و گران بن (نه خوش و هه زارين) ﴿وَلْيُحْذَرُوا﴾ و تېكوشن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بهمال و گياتان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رېنگه ي خوادا ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه وه تان چاكتره بۇ تان
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ئنوه بزانن ﴿لَوْ كُنَّا عَرَضًا قَرِيبًا﴾ نه گهر دهست كهوتىكى نزيك
 ﴿وَسَفَرًا قَاصِدًا﴾ و سه فهرىكى ئاسان بوايه ﴿لَا تَجْعَلُونَهُ﴾ نهوا شوئنت ده كهوتن (دهرده چوون
 له گه لسا) ﴿وَلَا يَكُنْ يَدَّتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ﴾ بهلام (برينى) رېنگه ي دوورو دژوار (ى جهنگى ته بووك)
 بۇ نهوان نارهمته ﴿وَسَيَخْلِفُونَّ بِاللَّهِ﴾ وه بېگومان (پاش گه رانه وه تان له ته بووك) سوئند
 ده خون به خوا ﴿لَوْ اسْتَظَعْنَا﴾ نه گهر بهمانتوانيايه ﴿لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ﴾ له گه لسان دهرده چووين
 (بۇ جيهاد) ﴿يُنْهَكُوكُنَّ أَنْفُسَهُنَّ﴾ نهوانه خويان ده وهوتينن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُنَّ لَكَزُورُنَّ﴾ وه خوا ده زانى
 به راستى نهو (دوو پروانه) دروزنن ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْكَ﴾ (نهى موحه ممهده) ﴿خَوَالَيْتَ﴾ بيورنت
 ﴿لَوْ أَذِنَ اللَّهُ لَهْوَ رَجُلٍ مِثْلِي نَهَى﴾ نهو (دوو پروانه) دا ﴿حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ﴾ هه تا بۇت دهر كه ويئت
 ﴿الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ نهوانه ي كه راستيان كرد ﴿وَتَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه دروزنه كان بناسيت ﴿لَا يَسْتَعِزُّونَكَ﴾
 (نهى موحه ممهده) ﴿مِثْلِي﴾ مولهت لى وهر ناگرن (بۇ نهوى خويان دوا بخهن له
 جيهاد كردن) ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نهوانه ي كه بر و ايان هيتاوه به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به روزى
 دوايى ﴿أَنْ يُجَاهِدُوا﴾ كه تېكوشن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بهمال و گياتان ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ وه
 خوا ناگا و زانايه به خو پاريزهران ﴿إِنَّمَا يَسْتَعِزُّونَكَ الَّذِينَ﴾ به راستى نهوانه مولهت لى وهرده گرن
 (كه نه بهن بۇ جيهاد كردن) ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ كه بر و ايان نى به به خوا و به روزى
 دوايى ﴿وَأَزَلَّتْ قُلُوبُهُمْ﴾ و دله كاتيان له گومان و دوو دلى دايه ﴿فَهُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا كَفَرُوا﴾
 بزيه نهوانه له گومان و دوو دلى خوياندا سه ر گهر دانن ﴿وَتَوَارَدُوا الْخُرُوجَ﴾ نه گهر بيان ويستايه
 دهرچن (بۇ جيهاد كردن) ﴿لَا عُدَّةَ لَهُمْ﴾ نهوه هزو كه رهسته ي پنيويستيان بۇ ئاماده ده كرد
 (له جهك و وولاخ و نفاقي جهنگ) ﴿وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ لِيُعَاقِبَهُمْ﴾ بهلام خوا دهرچوونى نهوانى بى ناخوش
 بوو ﴿فَتَضَلَّتْ﴾ بويه (خوا) خاوى كرده وه (له دهرچوون بۇ جيهاد) ﴿وَقِيلَ أَفَعُدُّوا﴾ پنيان ووترا
 دانيشن ﴿مَعَ الْقَوَارِبِ﴾ له گه لجنى ماواندا ﴿لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ﴾ نه گهر له گه لساندا دهرچوونايه
 ﴿مَّا زَادَكُمْ إِلَّا خَلَالًا﴾ هيچ شتيكيان بۇ زياد نهده كردن بيجهكه له تيكدان و خراپه كارى نه بيت
 ﴿وَلَا وَضَعُوا لَكُمْ﴾ و نيوان ئنوه يان تيكدهدا (به دوو زمانى و هاتو هوت) ﴿يَتَّبِعُونَكُمْ الْقُرْآنُ﴾
 ئازاوه يان بۇ ده نانه وه ﴿وَفِيكُمْ سَمْعُونَ لَهُمْ﴾ وه له ناو ئنوه دا خهلكا تيك هه چاك گوويان لى
 ده گرن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْفَالِغِينَ﴾ وه خوا به ناگا و زانايه به مستم كاران ﴿

﴿لَقَدْ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ﴾ سویند به خوا به راستی دهستیان دابوویه نازاوه (و بشیوی) ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له مهو
 پیش ﴿وَقَبِلُوا لَكَ الْأُمُورَ﴾ و جوړه ها فرمان و پیلانیان یو (لاواز کردن) ت به کارهینا ﴿حَتَّى جَاءَ
 الْحَقُّ﴾ هه تا راستی هات ﴿وَمَلَّهْمُ أَمْرُ اللَّهِ﴾ وه کارو فرمانی خوا سه رکهوت ﴿وَهُمْ كَاذِبُونَ﴾ که
 شهوان پینان ناخوش بوو ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ﴾ وه هه ندی کهس له وانه ده لپس ﴿أَنزَلْنَاهُ﴾ (تهی
 موحه ممد) ﴿رُوحَهُ﴾ (روحه تم بده) (بانه یه م یو جهاد کردن) ﴿وَلَا تَقْتُلُوا﴾ و تووشی گونا هو خرابه م
 مه که ﴿الْأَنْفُسَ الَّتِي مَقَّضُوا﴾ ناگادارین (له نیسته وه) که وتوونه ته ناو گونا هو خرابه وه ﴿وَأَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾
 لم حیطه بالکفریت و بنگومان دوزخ ده وری بی باوه رانی داوه ﴿إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ﴾
 ته گهر به ره وه چاکه و سه رکهوتن بیت پرنگات ﴿شَاوُكْتَ﴾ ناره حوت و غه مبار ده بن ﴿وَإِنْ تُصِيبَكَ
 مُصِيبَةٌ﴾ وه ته گهر ناره حوتی و تیشکانت تووش بیت ﴿يَقُولُوا﴾ (به که شخه وه) ده لپس ﴿قَدْ
 أَخَذْنَا أُمْرَنَا﴾ به راستی نیمه کاری خومان کرد ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له مهو پیش ﴿وَيَسْتَوُوا وَهُمْ قِرْحُونَ﴾
 جا روو و ورده گیرن به خوشحالی و شادمانی به وه ﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا﴾ (تهی موحه ممد
 ﴿بَلَى﴾ هیلچمان تووش نابیت ﴿إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا﴾ جگه له وهی که خوا نویسیو به تی بزمان
 ﴿هُوَ مَوْلَانَا﴾ خوا پشتیوانی نیمه به ﴿وَعَلَى اللَّهِ قَيْدُ كُلِّ أَمْرٍ مَوْتٍ﴾ وه بر واداران با ته نها پشت
 به خوا بیه سنن ﴿قُلْ هَلْ تَرْضَوْنَ بِنَا﴾ (پیان) بلی: نایا چاوه روانی چی ده کهن بوق نیمه ﴿إِلَّا أَخَذَى
 الْحَسَنَاتِ﴾ ببنجگه له به کیک له دوو شته زور چاکه که (سه رکهوتن یان شهید بوون له پیناو خوا دا)
 ﴿وَنَحْنُ نَرْتَضِي بِكُمْ﴾ نیمه ش چاوه روانین بوق نیوه ﴿أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ﴾ که خوا دوو چارشان بکات
 ﴿بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ﴾ به سزایه که له لایه من خویه وه ﴿أَوْ بِآيَاتِنَا﴾ یان به ده سنی نیمه ﴿فَمَرَضُوا﴾
 که وانه چاوه روانی بکهن ﴿إِنَّمَا نَعْلَمُ مَرَضُوتٍ﴾ بنگومان نیمه له گهل نیوه دا چاوه روانین ﴿قُلْ﴾
 (تهی موحه ممد) ﴿بَلَى﴾ ﴿أَنفِقُوا طَوْعًا﴾ مال بیه خشن به خوشی خوتان ﴿أَوْ كَرْهًا﴾ یان
 به زور و ناچاری ﴿لَنْ يَنْفَقَ مِنْكُمْ﴾ هر گیر لبتان و در ناگیریت ﴿إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾
 چونکه به راستی نیوه کومه لیکلی له سنوور در جوو بوون ﴿وَمَا مَنَعَهُمْ﴾ وه هیلچ شتیک به رگری
 ته وانه ی نه کرد وه ﴿أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ﴾ که گیرا بکریت لی یان ﴿تَقَبَّلْتُمْ﴾ ته وهی که به خشیان
 ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا﴾ ببنجگه له وهی که بنگومان ته وانه بی باوه ر بوون ﴿بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ به خوا
 و پیغمبره که ی ﴿وَلَا يَتُوبُ الْكَافِرُ﴾ وه نایه من بوق نوتز کردن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَسَالٌ﴾ به تدمه لی
 نه بیت ﴿وَلَا يُنْفِقُونَ﴾ وه (هیلچیک) نابه خشن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَاذِبُونَ﴾ تیللا پینان ناخوشه
 و ناچارن ﴿﴾

﴿فَلَا تُعْجِبْكَ﴾ جا با سهر نجت رانه کپشیت (سهر سامت نه کات) ﴿أَمْ لَكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ (زوری) مال و دارایی و مندالبان ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ ینگومان خوا ده یه ویت ﴿لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ سزایان بدات ﴿بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ به هوی نمو (مال و منداله وه) لهم ژبانی دونه یه دا ﴿وَنُرْهِقَ أَنْفُسَهُمْ﴾ وه به سه ختی گیانیان دهر بچیت ﴿وَنُحْثِرُكُمْ﴾ له کاتیکدا که نه وان بی باوه رن ﴿وَنُحْثِرُونَ بِالله﴾ وه سویند ده خون به خوا ﴿إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ﴾ که به راسنی نه وان له نپوهن (له باوه ردارانن) ﴿وَمَا هُمْ بِكُمْ﴾ که چی له نپوه نین ﴿وَلَيْكُمُ هُزُومٌ بَقَرُورٌ﴾ به لکو نه وانه کز مه لیکن زور دتر سن (زراویان جو وه) ﴿لَوْ يَخْتَفُونَ مِنْ خِزْيَتِهِ﴾ نه گهر په نایه کیان ده ست که ویت ﴿أَوْ مَعْرِبٍ﴾ یان نه شکوه تانیک ﴿أَوْ مَدَنٍ﴾ یان کون و قوشین و نه فقیک ﴿لَوْ لَأَيُّهُ﴾ په نای بؤ ده بن و (رووی تیده کهن) ﴿وَهُمْ يَحْتَضِرُونَ﴾ له کاتیکدا زور به په له راده کهن (یا هیچ شتیک جله ویان ناگریت) ﴿وَمِنْهُمْ مَن يَلْمِزُكَ﴾ وه هندی که س له وانه ره خته و توانجت لی ده گرن ﴿فِي الْأَصْدَقَاتِ﴾ له دابه ش کردنی خیره کاند (فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا﴾ خو نه گهر له و خیر و سه ده قه یان پی بدریت ﴿رَضُوا﴾ رازی ده بن ﴿وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا﴾ وه نه گهر بیان نه دری لی ﴿وَلَا هُمْ يَسْخَطُونَ﴾ نه و کاته نه وان تو و ره و نارازی ده بن ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا﴾ وه به راسنی نه گهر نه وانه رازی بو و نایه ﴿مَاءَ أَنْهَمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ به وه ی خوا و پیغه مبه ره که ی ﴿بِئْسَ دَابَّوْنَ﴾ وه بیان ووتایه ﴿حَسْبُكَ اللَّهُ﴾ خوا مان به سه ﴿سَيُؤْتِيكَ اللَّهُ﴾ له مه و باش خوا پیمان ده به خشیت ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له فخر و میهره بانی خوی ﴿وَرَسُولُهُ﴾ هره وها پیغه مبه ره که شی (به شمان ده دا) ﴿إِنَّمَا إِلَى اللَّهِ رُغْبُورٌ﴾ به راسنی نیمه به سوز و به روشین بؤ لای خوا ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ﴾ به راسنی (زه کات) دان ته نها (بؤ شم کومه لانه یه که خوی گه ورو باسی کرد وون) ته وانیش ﴿يُلْفِقُونَ﴾ بؤ بیته وایان ﴿وَالْمُسْكِينِ﴾ وه بؤ هه ژاران ﴿وَالْعَصِيبِ﴾ وه بؤ کریکارانیک که به سه ری وه ن (کزی ده که نه وه) ﴿وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ﴾ وه نه وانه ی دلبان دا نه هیت ریت (بؤ خوشویستی شسلام) ﴿وَفِي الرِّقَابِ﴾ وه بؤ نازاد کردنی به نده و کز یله کان ﴿وَالْعَصِيبِ﴾ وه بؤ قهر ژاران ﴿وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه بؤ جهنگاوه رانی رنی خودا ﴿وَفِي السَّبِيلِ﴾ و بؤ ریبوارانی په ککه و ته ﴿فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ﴾ نه مه پنیوست کراوه و فهرز کراوه له لایه ن خواوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿وَمِنْهُمْ الَّذِينَ﴾ وه له و ناپاکانه دا که سانیک هیه ﴿يُؤْذُونَ النَّبِيَّ﴾ که نازاری پیغه مبه ره ﴿وَيَقُولُونَ﴾ و ده لپن ﴿هُوَ أَذُنٌ﴾ نه و خوش باوه و گوئی گره بؤ هه مو و شت ﴿قُلْ﴾ توش بلنی ﴿أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ گوئی گری چاکه به (که قازانجه) بؤ تان ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ باوه ری هیه به خوا ﴿وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ و باوه ری به یماندانان هیه ﴿وَرَحْمَةً لِّلَّذِينَ﴾ و میهره بانی به بؤ نه وانه ی ﴿أَمْ أَمْرًا يَكُمُ﴾ بروایان هیناوه له نپوه ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ وه نه وانه ی که نازاری پیغه مبه ری خوا ﴿وَهُمْ يَكُونُونَ﴾ سزایه کی نازار دهر یان بؤ هیه ﴿

﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ﴾ (ناپاكان) به خوا سویتندان بۆ ده خون ﴿لَئِنْ ضُوعُكُمُ﴾ بۆ شه وهی لیان
 رازی بن ﴿وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ وه خواو پیغه مبره که ی ﴿أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ﴾ شایسته تره به وهی که رازی بکه ن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾ نه گهر نه وانه بر وادارن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ تابا نه وانه نازانن ﴿أَنَّهُ مَنِ انْحَادِدِ
 اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ ینگومان هدر که س دژایه تی خواو پیغه مبره که ی بکات ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ ذُرِّيَّتَهُ﴾ نه وه
 ینگومان (تولم ی) نه و که سه ناگری دۆزه خه ﴿حَلِيلًا فِيهَا﴾ بۆ هه می شه یی تیابدا ده می شه وه ﴿ذَلِكَ
 الْخَبْرُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه یه ریسوایی و زه بوونی زور گه وره ﴿يَخْذُرُ الْمُتَّقِينَ﴾ دوو پروو ه کان
 مه تر سی ده که ن ﴿أَن نَّزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةً﴾ له وهی که سور ه نیک ده ر باره یان بنیر ریتنه خواره وه ﴿تُنذِرُهُمْ﴾
 که هه وایان له سه ریدات ﴿بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ به وهی که له دلیان دایه ﴿فَلْيَسْتَهْزِئُوا﴾ (نه ی موحه ممه د
 بلی: گالته و لاقرنی بکه ن ﴿إِنَّ اللَّهَ مُخَيِّرٌ مَّا يَخْذُرُونَ﴾ به راستی خوا ده ر خه رو فاشکر اکاری
 شه وه یه که مه تر سی لی ده که ن ﴿وَلَيْتَ سَأَلْتَهُمْ﴾ سویتدین نه گهر پر سیاریان لی بکه یت ﴿لَيَقُولُنَّ﴾
 به راستی ده لین ﴿إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ﴾ دلیابن نیمه هه ر ده مه نه قی و گالته ده که یین ﴿قُلْ﴾ توش
 بلی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تابا به خواو بدلگه کانی ﴿وَرَسُولُهُ﴾ و پیغه مبره که ی ﴿كُنْتُمْ تُسَهِّزُونَ﴾
 ئیوه گالته و لاقرنی تان ده که ن؟ ﴿لَا تَعْتَذِرُوا﴾ به هانه مه هینته وه ﴿قَدْ كَفَرْتُمْ﴾ به راستی ئیوه یی پروا
 بو ونه وه ﴿بَعْدَ الْبَيْعِ﴾ پاش پروا هیتان تان ﴿إِنْ نَعَفَ﴾ نه گهر بیورین و چاوپوشی بکه یین ﴿عَنْ طَائِفَةٍ
 مِنْكُمْ﴾ له کومه ن و نا قمیمکتان (به هوی گهرانه وه تانه وه) ﴿لَعَلَّ طَائِفَةٌ﴾ سزای کومه ن و نا قمیمکی تر
 ده ده یین ﴿بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ﴾ له به ر نه وه ی ینگومان نه وانه تاوانبار بوون ﴿الْمُتَّقِينَ﴾ پیاوانی
 دوو پروو ﴿وَالْمُتَّقِينَ﴾ و ثا فره تانی دوو پروو ﴿بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ﴾ هه ندیکیان پشتیوانی هه ندیکیان
 ﴿بِأَمْرٍ مِنَ الْمُنْكَرِ﴾ فرمان ده که ن به خرابه ﴿وَيَسْأَلُونَ عَنِ الْمَعْرُوفِ﴾ و به رگری ده که ن له چاکه
 ﴿وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ﴾ و ده ستیان ده قوچن (وخیر نا که ن) ﴿سَأَلَ اللَّهُ﴾ خوابان له بیر چۆ نه وه ﴿فَنَاسِيَهُمْ﴾
 یزیه خواش له بیر ی کردوون و وازی لی هیتاون ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ هُمْ﴾ به راستی دوو پروو ه کان هه ر نه وانه
 ﴿الْمُتَّقِينَ﴾ که ده ر چوون له مستور ﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُتَّقِينَ وَالْمُتَّقِينَ﴾ خوا به لی نی داوه به پیاو
 ثا فره نه دوو پروو کان ﴿وَالْكُفَّارِ﴾ و به بی باوه رانیش ﴿نَارِ جَهَنَّمَ﴾ به ناگری دۆزه خه ﴿حَلِيلٍ
 فِيهَا﴾ ده می شه وه تیابدا به هه می شه یی ﴿فَنَاسِيَهُمْ﴾ ناگری دۆزه خیان به سه ﴿وَلَعَلَّهُمُ اللَّهُ﴾ و خوا
 نه فرینی لی کردوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای هه می شه ییان بۆ هه یه ﴿

﴿كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ (ئیه نه ی دوو پروو کان) وهك نه وانه نه پیتش ئیه ده بوون ﴿كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً﴾
 نه وانه زور به هیز تر بوون له ئیه ﴿وَكَانُوا أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا﴾ و مال و سامان و مندالبشیان زور تر بوو (له ئیه)
 ﴿فَأَسْمَعُوا بِخَلْقِهِمْ﴾ نه مچا نه وان شادمان بوون به شی خویان رایان بوارد ﴿فَأَسْمَعُوا بِخَلْقِهِمْ﴾
 وه ئیه ش راتان بواردو شادمان بوون به به شه که ی خوتان ﴿كَمَا أَسْمَعُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ هدر چو نیک
 نه وانه ی له پیتش ئیه شادمان بوون ﴿بِخَلْقِهِمْ﴾ به به شی خویان ﴿وَحُصْنُهُمْ﴾ وه ئیه پوچوون له ناهه ق
 و به تالدا ﴿كَالَّذِي حَاصُّوهُ﴾ به ونه ی پوچوونی نه وان ﴿أَلَيْكَ حِجَّتُ أَهْلِهَا﴾ نه وانه کرده وه کانیا
 پوچهن و بنوود بوو ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دونیاو روزی دوايشدا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ وه
 هدر نه وانه نه زهره مندو په نجه رۆن ﴿أَلَيْسَ لَهُمْ﴾ لایا نه هاتووه بویان و پی یان نه گه یشتووه
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ هه والی نه وانه ی که له پیتش نه مانه وه بوون ﴿فَقَرِحَ فَجٌّ وَعَارٌ﴾ له گه لی نوح
 و عاد ﴿وَالْمُودُ﴾ و سه موود (هوزی صالح) ﴿وَقَرِحَ بُرْهْمٌ﴾ وه گه لی ئیبراهیم ﴿وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ﴾
 و خه لکی مه دیهن ﴿وَالْمُؤْتَفِكَةَ﴾ و شاره کانی ژیر و زه بهر کراو (هوزی لوط) ﴿أَتُنْفِثُهُمْ﴾
 پیغه مبه ره کانیا هاتن بۆ ناویان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ به به لکه پروونه کانه وه ﴿فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ﴾ جا خوا
 سته می لی نه کردن ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به لکو نه وانه خویان سته میان له خویان کرد
 ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ﴾ پیاوان و نافرتهانی باوه بردار ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ هه ندنکیان پشتوان
 و باره تی دهرو خوزه ویستی هه ندنکی تر یانن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ فرمان ده دن به چاکه
 ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و بهر گری ده که نه خرابه ﴿وَالْيُسُوفُ الصَّاغِرَ﴾ و بهر یك و پینکی نویر جی به جی
 ده که نه ﴿وَالَّذِينَ زَكَّوْا﴾ و زه کات (ی سامانیا) ده دن ﴿وَالَّذِينَ زَكَّوْا﴾ وه گویر ایدلی
 خواو پیغه مبه ره که ی ده که نه ﴿أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ﴾ نه وانه له داهاتوودا خوا ره حمیان پنده کات
 ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا به ده سه لاتی کار دروسته ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا به لینی داوه
 ﴿الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ به پیاوان و نافرتهانی بر وادار ﴿جَنَّتِ﴾ به به هه شتانیك ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ﴾ که پرو باره کان ده رۆن بهر تر یاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیدا ده مینه وه به هه می شه بی ﴿وَمَنْ كُنْ
 ظَمِئًا﴾ و (به لینی پی داوون) به چهنه کوشکی چاک و رازاوه ﴿فِي جَنَّتِ عَدْنٍ﴾ له به هه شتانیکی
 هه می شه بی دا ﴿وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ و په زامه ندیش له لایهن خواوه که گه و ره تره (له هه موو
 شتیك) ﴿وَالَّذِي هُوَ الْمُقَرَّبُ الْعَظِيمُ﴾ هدر نه و به سه رکه و تنی زور گه و ره ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی پیغمه مبر ﷺ ﴿جَاهِدُوا كُنُفَارَ﴾ جهاد بکه در ی پی باوهران ﴿وَالْمُشَفِقِينَ﴾
 و دو و بر و ه کان ﴿وَأَعْلَظْ عَلَيْهِمْ﴾ و ه توند و تیز به له در یان ﴿وَمَا أُولَئِهِمْ جَهَنَّمَ﴾ شوینی حه و انه و هی ته و انه
 دوزه خه ﴿وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾ که دوا و زو و چاره نویسی کی خرابه ﴿يَحْتَمِلُونَ بَأْلَ اللَّهِ﴾ (دو و بر و ه کان)
 سویند ده خون به خوا ﴿مَا قَالُوا﴾ (نه و و تانه ی درا و ته پالیان) نه یان و و تو و ه ﴿وَلَقَدْ قَالُوا كَبَلْتُمُ
 الْكَافِرِينَ﴾ سویند به خوا بنگومان و و ته ی پی با و ه دریان و و تو و ه ﴿كَفَرُوا بِعَدَّتِ الْكُفْرِ﴾ و ه پی بر و ابو و نه ته و ه
 له پاش موسولمان یونیان ﴿وَقَالُوا يَمَّا لَمْ يَكُنْ لَهُمْ دِينٌ﴾ و تبازی شستیکیان بوو به لام بویان نه کرا (کوشتنی
 پیغمه مبر ﷺ کاتی گهرانه و هی له ته بسو و ک) ﴿وَمَا نَقَمُوا﴾ و ه هیچ به خنه و رقیکیان نه بوو ﴿إِلَّا أَن
 آتَيْنَاهُمُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ته نها له بهر ته و ه نه بیت که خوا و پیغمه مبر ه کی (و بر و ا دارانیان) ده و له مه ند کر دوه
 ﴿مِنْ قَضِيلٍ﴾ له فزل و بهر هی خوی ﴿فَإِنْ يَنْوَرُوا﴾ ته مجا ته گهر ته و ان بگهر پیته و ه و به پشیمان پیته و ه
 ﴿بِكَ خَيْرَ الْخَيْرِ﴾ ته و ه چاکتره بویان ﴿فَإِنْ يَنْوَرُوا﴾ و ه ته گهر بو و و هر گیرن و (ته گهر ته و ه) ﴿بِعَدَّتِ الْكُفْرِ﴾
 ته و ه خوا سزایان ده دات ﴿عَذَابِ الْإِيمَانِ﴾ به سزایه کی سهخت ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دنیا و پاشه و زو و ا
 ﴿وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ و ه له زه و ی دانی به بو ته و ان ﴿مِنْ قَبْلِ وَلَا تَنْصِرُ﴾ هیچ دوست و یار مه تی ده رتک ﴿وَلَا
 يَنْصُرُهُمْ مَّنْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ و ه له ناپا کان که سانی که هن که په یمانیان دا و ه به خوا ﴿لَيْسَ أَكَلُكَ مِنْ قَضِيلٍ﴾ سویند
 به خوا ته گهر خوا له فزل و بهر هی خوی پیمان به خشیت ﴿لَتَصَّدَّقَنَّ﴾ ته و ه بنگومان خیر و چاکه
 ده که بین ﴿وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ و ه بنگومان له چاکه کاران ده بین ﴿فَلَقَاءَ النَّهْرِ مِنَ قَضِيلٍ﴾
 که چی کاتیک خوا له فزل و بهر هی خوی پی به خشین ﴿يَخْلُؤُا بِهِ﴾ رز دی و چرو کیان تیدا کرد
 ﴿وَتَوَلَّوْا﴾ و پشیمان هه لکرد ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ له کاتیکدا ته و انه بو و و هر گیرن ﴿وَأَعْقَبْتُهُمْ﴾ ته مجا
 خواش سه ره نه جانی ته و انی گیرا ﴿يَفْقَاهِي قُلُوبُهُمْ﴾ به دو و رووی له دلپاندا ﴿إِنَّ يَوْمَ يَخْلُتُونَ﴾ هه نا
 ته و روزه ی به دیداری (خوا) ده گهن ﴿يَمَّا أَخْلَقُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ﴾ به هوی نه برد نه سه ری ته و به لیته ی
 که دابوویان به خوا ﴿وَنَبَاكَ أَلَمْ تَكْذِبْ﴾ و به هوی ته و ه شه و ه در یان ده کرد ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا﴾
 ثایا نه یان زانیوه ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا﴾ که بنگومان خوا ناگاداره ﴿سِرُّهُمْ﴾ به نه نیسی ﴿وَلَتَجْنِبَهُمْ﴾
 و چپه یان ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّمَهُ الْغُيُوبَ﴾ به راستی خوا ته و به ری راده ناگا و زانایه به شار و ه و به نه انه کان ﴿وَلَا
 يَكُنْ مِنْهُمْ مَّنْ يَلْمِزُكَ﴾ ته و که سانه ی که تانه و ته شهر ده دن ﴿الْمُطَلَّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ﴾ ته و
 با و ه دارانه ی جگه له زه کات مال و سامانیان ده به خشن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جَهَنَّمَ﴾ و ه (تانه و ته شهر
 ده دن) له و انه ی که ته نها که سیکیان هدی به زه حمه ت پدیدایان کر دوه ﴿فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ﴾ ته و سا
 هه ر گالته شیان پی ده که ن ﴿سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ﴾ خوا گالته به و ان ده کات (له بهر امبره ر گالته ی ته و اندا)
 ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای سهخت بو ته و انه ﴿

﴿اَسْتَغْفِرُكَ﴾ (ئهی موحه ممد) داوای لیور دونیان بۆ بکهیت ﴿اَلَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ﴾ یان داوای لیور دونیان بۆ نه کهیت (یه کسانه) ﴿اِنْ تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ﴾ ته گهر داوای لیور دونیان بۆ بکهیت ﴿سَبْعِينَ مَرَّةً﴾ حهفتا جار ﴿فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ ته وه خوا ههر گیز لیان نابوریت ﴿ذَلِكَ﴾ ته وهش ﴿يَا أَيُّهَا كُفَرَاؤُا﴾ به هوی ته وه به یتگو مان ته وانه بی باوهر بوون ﴿يَا أَيُّهَا رَسُولُ اللَّهِ﴾ به خواو یتقه مبه ره که ی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خواو یتموونی خه لکانی ده رجو له تابین ناکات ﴿فَرِحَ الْمُحَلِّفُونَ﴾ (ته وه دوو پروانه ی) دوا که وتن له جیهاد کردن و (له مدهینه دا ما بو ونه وه) دل خوش بوون ﴿يَمْشُونَ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ به دانیشن و به جیمانیان له یتقه مبه ری خوا (له جهنگی ته بووک دا) ﴿وَكَمْ هُوَ اَنْ يُجَاهِدُوا﴾ وه یتیان ناخوش بوو که جیهاد بکهن و یتکوشن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به مال و گیانیان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری خوادا ﴿وَقَاتِلُوا﴾ (به یتماندارانیان) ده ووت ﴿لَا تَقْرَبُوا فِي الْحَرِّ﴾ له م (وه رزه) گهر مایه دا ده ره چن بۆ جیهاد ﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه ممد) بلی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ناگری دوزه خ زور گهرم تره (له م گهر مایه) ﴿لَوْ كَانُوا يَفْقَهُوْنَ﴾ ته گهر ته وانه تی بکهن و بزانشن ﴿فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا﴾ ده ی با که م بی بکهن ﴿وَلْيَسْكُوا كَثِيرًا﴾ و زور بگرین ﴿حَرَّاتُ بَاسَاكٍ اَلْوَاكِيْمُوتُ﴾ (ته وه سزایه) توله و پاداشتی ته و کر ده وانه به که ده بیان کرد ﴿فَاِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ﴾ ته وسه ته گهر خوا توی گهرانده وه (ئهی موحه ممد) ته ته بووک ﴿اَلَا تَعْلَمُوْنَ اَنَّهُمْ﴾ بۆلای کز مه لیک له و به جی ما وانه ﴿فَاَسْتَدْرَكْتُكُمُ الْخُرُوجُ﴾ و داوایان لی کردیت بۆ ده رجوون (بۆ غزایه کی تر) ﴿قُلْ﴾ توش بلی: ﴿لَنْ تَخْرُجُوا فِیْهَا﴾ ههر گیز تیه وه له گه ل مندا ده رنا چن بۆ جیهاد ﴿وَلَنْ تُقْبِلُوْا فِیْ عَدُوِّا﴾ و ههر گیز تیه وه له گه ل مندا جهنگ ناکه ن له گه ل هیچ دوزم تیکدا ﴿اِنَّكُمْ رَضِیْتُمْ﴾ چونکه یتگو مان تیه وه رازی بوون ﴿يَا أَيُّهَا الْعُودُوْا اَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ به دانیشن له به که م جاردا ﴿فَاَقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِیْنَ﴾ که وانه ههر دانیشن له گه ل به جی ما وانددا ﴿وَلَا تَصْبِیْ﴾ وه (ئهی موحه ممد) تو نویز مه که ﴿عَلٰی اٰخِرِ مَقْعَدِهِمْ مَّتٰی﴾ له سهر هیچ کهس له وانه که مرد ﴿اَلَا﴾ ههتا ههتابه ﴿وَلَا تَقُمْ عَلٰی قَرْعَةٍ﴾ وه رامه وه سته له سهر گزیه که ی ﴿اِنَّهُمْ كَفَرُوا﴾ یتگو مان ته وانه بی باوهر بوون ﴿يَا أَيُّهَا رَسُولُ اللَّهِ﴾ به خواو یتقه مبه ره که ی ﴿وَمَاتُوا﴾ و مردن ﴿وَهُمْ قَالُوْنَ﴾ له کاتیکدا ته وانه به ره ده وام سنوروشکین بوون ﴿وَلَا تَجِیْكَ﴾ وه (ئهی موحه ممد) باسهرت سور نه هیتیت ﴿اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْ﴾ مال و مندالی زوریان ﴿اَلَا یُرِیْدُ اللَّهُ﴾ به راستی خوا ده به ویت ﴿اَنْ یُعَذِّبَهُمْ بِهَا﴾ به وه (مال و مندا ل) سزایان بدات ﴿فِی الدُّنْیَا﴾ له دونیادا ﴿وَنَزَحَقْ اَنْفُسَهُمْ﴾ وه گیانیان ده رجیت ﴿وَهُمْ كَافِرُوْنَ﴾ له کاتیکدا ته وانه بی باوهر ن ﴿وَلَا اَنْزَلَتْ سُوْرَةٌ﴾ و ههر کاتیک سور هتیک بنیر دریته خواره وه ﴿اَلَا یَاۤئُوْا بِاللّٰهِ﴾ به مه ی که باوهر به خوا یتین ﴿وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِیْ﴾ و جیهاد و یتکوشان بکهن له گه ل یتقه مبه ره که یدا ﴿اَسْتَغْفِرُكَ﴾ موله ت لی وهر ده گرن ﴿اَوَلَوْ اَلَطَوْلُ مِنْهُمْ﴾ ته وانه بیان که خواوه ن دهسه لات و سامانن ﴿وَقَاتِلُوا اَزْمًا﴾ و ده لیتن لیمان گهر ی و وازمان لی یتنه ﴿تَكُنْ مَعَ الْقَوَّیْمِیْنَ﴾ یا له گه ل دانیشن وه کاندایین (وهک نافرمت و مندان و به که وه ته)

﴿رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ رازی برون به وهی که له گه له به جی هیلراوان دابن (وهك نافرته و مندال و په ككهوته كانان) ﴿وَطَمَعَ عَلَى فُلُوبِهِمْ﴾ وه مؤر نراوه به سهر دلیاندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ بویه نهوان هیچ ټیناگه و نازانن ﴿لَسَنَ الرُّسُولِ﴾ به لام پیغه مبهه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ و نهوانه ی که پروایان هیتاوه له گه لیدا ﴿جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ ټینکوشان به مال و گیلانیاں ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْحَيَرَاتُ﴾ هه موو خیر و خوشی هه ر بؤ نهوانه ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هه ر نهوانه سهر فرازن ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ حَتَّابٌ﴾ خوا به هه شتانیکی بؤ ناماده کردوون ﴿عَجْرَتٍ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پروو باره کان دین و ده چن به رترباندا ﴿حَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میشه یی تبا ده میتنه وه ﴿ذَلِكَ الْقَرَارُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه یه سهر که و تنی زور گه و ره ﴿وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ بیانوگران له هه ره به ده شته کیبه کان هاتن (بؤ لای پیغه مبهه) ﴿يُؤَدِّنَ لَهُمْ﴾ بؤ نه وه ی رینگه یان پی بدرت (نه رؤن بؤ جهاد) ﴿وَقَعَدَ الَّذِينَ﴾ وه دانیشن نهوانه ی ﴿كَذَّبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ که درویان کرد له گه له خوا و پیغه مبهه که ی ﴿سَوَّيْبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ بیگومان نهوانه یان که پی بروا بروون له داها تودا دوو چاریان ده بیت ﴿عَذَابُ آتٍ﴾ سزابه کی سه ختی تازار دهر ﴿يَسَّ عَلَى الصَّعَقَةِ﴾ (گوناهیک) له سهر پی هیز و په ككهوته ونه خوشه کان نی یه ﴿وَلَا عَلَى الْمُرْطَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرْجٌ﴾ نهوانه ش که هېچیان نی یه خه رجی بکه ن (بؤ پیوستی جهاد) هیچ گونا هیکیان له سهر نی یه (که نه رؤشرون بؤ جهاد) ﴿إِذَا لَصَخُوا فِيهِ وَرَسُولُهُ﴾ کاتیک که دلسوز و راست بن بؤ خوا و پیغه مبهه که ی ﴿مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ﴾ هیچ رینگه یه ک نی یه بؤ (تاوانبار کردنی) نهو چا که کارانه ﴿وَاللَّهُ عَظِيمٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوا لیخوش سووی میهره بانه ﴿وَلَا عَلَى الَّذِينَ﴾ وه تاوان له سهر نهو که سانه ش نی یه ﴿إِذَا مَا أُنْزِلَتْ يَتَخِيلُهَا﴾ که هاتنه لات (نه ی موحه مبهه) بؤ نه وه ی (وولا خیان بؤ دابین که بیت و) سواریان که بیت ﴿قُلْ لَا أَجِدُ مَا أُخْبِرُكُمْ عَلَيْهِ﴾ ووت وولاخم ده ست ناکه ویت سوارتان بکه م (بؤ جهاد کردن) ﴿تَوَلَّوْا﴾ نهوانیش گه رانه وه ﴿وَأَنْتُمْ تُفِرُّونَ مِنَ اللَّهِ﴾ له کاتیکدا چاویان فرمیشکی دهرشت ﴿حَرِّيًا أَلَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ﴾ له داخ و خه فته دا که هېچیان نه بوو خه رجی بکه ن (بؤ پیداووستی جهاد) ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ﴾ ته نها رینگه (بؤ تاوانبار کردن) ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ له سهر نهوانه یه ﴿يَسْتَفِذُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ﴾ داوای مؤله نت لی ده که ن له کاتیکدا ده و له مه ندیشن (و توانای رؤیشن بؤ جهادیاں هه یه) ﴿رَضُوا﴾ رازی بروون ﴿بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ به وه ی که له گه له به جی ماوه کاندا بن (له جهاد وهك نافرته و مندال و نه خوش) ﴿وَطَمَعَ اللَّهُ عَلَى فُلُوبِهِمْ﴾ وه خوا مؤری ناوه به سهر دلیاندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به هه یه وه هیچ نازانن ﴿۳۷﴾

﴿يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ﴾ عوزر و بهانه تان بۆ ده هیئتیه وه ﴿إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ﴾ کاتینک (له جیهاد و غمزا) گه رانه وه بۆ لایان ﴿قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا﴾ بلی بهانه و عوزر مه هیئتیه وه ﴿لَنْ تُؤْمِنُوا﴾ ئیمه هر گیز با وه رتان پی ناکه یسن ﴿قَدْ نَبَأَ اللَّهُ مِنْ تُخَارِكُمْ﴾ چونکه به راستی خوا ناگاداری کردو یسن له هه واله کانتان (که ئیوه ناپاک و دو وروون) ﴿وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ﴾ وه له داهاتوودا خوا و پیغه مبه ره که ی کرده وه کانتان ده یسن ﴿لُزُومُونَ﴾ پاشان (له رۆزی دوا یی دا) ده گه برنترینه وه ﴿إِنِّي عَلَى الْعَذَابِ مُلْتَمِعٌ﴾ بۆ لای زانای هه موو نه یسی و ناشکراکان (که خوی گه و ره یه) ﴿فَبِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه مچا هه واله تان پی ددها به وه ی له دونیادا ده تان کرد ﴿سَيَخْلِفُونِ بِاللَّهِ لَكُمْ﴾ به زووی سونددتان بۆ ده خون به خوا ﴿إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ﴾ کاتینک گه رانه وه بۆ لایان ﴿لَا تَعْرِضُوا عَنْهُمْ﴾ بۆ نه وه ی چا و بوشیان لی بکه ن و سه رزه نششیان نه که ن ﴿فَاَعْرِضُوا عَنْهُمْ﴾ ئیوه ش روویان لی و هر گیزن ﴿إِنَّهُمْ رِجْسٌ﴾ به راستی نه و (دو وروو) انه پس (ونه گریسن) ﴿وَمَا أُوْنَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ وه جینگایان دۆزه خه (له رۆزی دوا یی دا) ﴿جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ تۆ له یان لی ده سه نریت به وه ی نه و تاوان و خراپه ی له دونیادا ده یان کرد ﴿يَخْلِفُونَ لَكُمْ﴾ (به درق) سونددتان بۆ ده خون ﴿لَا تَعْرِضُوا عَنْهُمْ﴾ بۆ نه وه ی لیان رازی بن ﴿فَبِمَا تَعْرِضُوا عَنْهُمْ﴾ جا نه گه ر نه و ش لیان رازی بن ﴿فَبِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ نه وه بینگومان خوا رازی نابیت ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ له کهسانی ده رچوو له سنوور (تاوانبار) ﴿وَالْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَبَغَاءً﴾ عه ره به ده شته کییه کان پی بر وایی و دوو رووی یان به هیتر تره ﴿وَأَجْزَرُ الْأَعْمَلُ﴾ و شایسته ترن که نه زانن ﴿حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ نه و سنوور انه ی خوا نار دو ویه تیه خوار وه ﴿عَلَى رَسُولِهِ﴾ بۆ سه ر پیغه مبه ره که ی ﴿وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه له و عه ره به ده شته کییه انه ده ندینک هه یه ﴿يَسْتَفِذُّ مَا يُنْفِقُ مَغْرِبًا﴾ نه وه ی لی و هر ده گریخت و ده ی به خشیت به باج و سه ر انه ی داده نیت ﴿وَيَتَرَفَّصُ بِحُكْمِ اللَّهِ وَيَكِيدُ﴾ وه چا وه پروانی ده که ن به سه ر هانی خراپتان به سه ر دا بیت ﴿عَلَيْهِمْ ذَا بَعْرَةِ السَّيْفِ﴾ به لا و به سه ر هانی خراپ به سه ر خویاندا بیت ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ خواش بیسه ری زانابه ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه هه ندینکی تر له و عه ره به ده شته کییه انه هه یه ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ که با وه ریان به خوا و به رۆزی دوا یی هه یه ﴿وَيَسْتَفِذُّ مَا يُنْفِقُ فُرُتً﴾ وه وای داده نیت نه وه ی ده ی به خشیت هوی نریک برو نه وه یه ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ له خوا ﴿وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ﴾ وه دوعا کردنی پیغه مبه ر ﴿إِلَّا أَنْهَا فُرْتَةٌ لَهُمْ﴾ بیدار بن بینگومان نه وه هوی نریک بو و نه وه یانه له خودا وه ﴿سَيَسْجُدُ لَهُمْ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ﴾ له ئابنده دا خوا ده یانخانه ناو میهره بانی و په جمه تی خۆ به وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بینگومان خوا لیورده ی میهره بانه ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ه پشکە وتوو ه که مه کان (نه وانه ی له سه ره تاوه باوه پران هینا) ﴿وَمِنَ الْمُحَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ﴾ له کۆ چه ران و یاری ده ده ران ﴿وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ﴾ نه وانه ش زور به چاکی به پره ی نه وانیان کردووه و شونییان که وتوون ﴿وَبَخِيتَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا لیان رازی به ﴿وَرَضُوا عَنْهُ﴾ نه وانیش له خوا رازین ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ وه (خوا) به ده شتانیکی بو نامه ده کردوون ﴿فَتَجَرَىٰ تَحْتَهُمُ الْآبَهُارُ﴾ که رووباره کان دین و ده چن به ژیر باند ا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیدا ده مینه وه به هه میسه یی و بی برانه وه ﴿ذَٰلِكَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه به گه یشتن به نامانجی گه ووه ﴿وَمَنْ حَوَّلَ مُكْرِمَتَ الْأَعْرَابِ﴾ و له وه عه ره به ده شته کیانه ی که له ده ورو به رتان دان ﴿مُتَقِفُونَ﴾ ناپا کانیکی هه ن ﴿وَمِنَ أَهْلِ الْيَمِينِ﴾ هه ندیک له خه لکی مه دینه ش ﴿مَرَدُّوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ﴾ له سه ر ناپاکی راهاتوون و خو یان بو ترخان کردووه ﴿لَا تَعْلَمُهُمْ حَتَّىٰ تُنْفِثَهُمْ﴾ تو (نه ی موحه ممه د) نایانامیت نیمه چاک ده یا ناسین ﴿سَتَعْلَمُهُمْ مَّرَّتَيْنِ﴾ له ناینده دا دوو جار سزایان ده ده یین ﴿ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ﴾ دو اتویش ده گه برترینه وه بو ناو سزایه کی گه ووه (دوزه خ) ﴿وَالْآخَرُونَ أَعْرَافًا يُدْفَنُونَ﴾ وه که سانیکی تر هه ن دانیان ناوه به گونا هه کانیاندا ﴿خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا﴾ کرده وه ی چاکیان تیکه ل کردووه ﴿وَعَمَلًا سَيِّئًا﴾ له گه ل کرده وه ی تری خرابدا ﴿عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ ثو میند وایه خوا تو به یان لی وهر گرت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوا لی بو رده ی میهره بانه ﴿خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ﴾ وهر یگره له مان و داراییان (زه کات و سه ده قه) تا به هوی وه پاکیان بکه یته وه (له گونا و تاوان) ﴿وَزَكِّهِمْ بِهِ﴾ و (دلیان) پوخت و خاوین ده که ییت به و مال به خشینه ﴿وَصَلِّ عَلَيْهِمْ﴾ و دوعا و نزای خیریان بو بکه ﴿إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ﴾ به راستی دوعای تو نارامی و دل خوشی به بو نه وان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بیسه ری زانی به ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ثایا نه یان زانی وه ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ﴾ که بنگومان هه ر خوا نه وه به و به شیمانی له به نده کانی وهر ده گرت ﴿وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ﴾ وه هه ر نه و خیر و به خشینه کان وهر ده گرت ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ وه به راستی هه ر خوابه وهر گری ته وه به و میهره بانه (له گه ل به نده کانیاندا) ﴿وَقُلْ أَعْمَلُوا﴾ (نه ی موحه ممه د) به وانه ی بلی : کار و کرده وه بکه ن ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ اللَّهِ عَمَّا كُنتُمْ تُشْرِكُونَ﴾ جا بنگومان خوا و پینه مبه ره که ی و بر واداران کرده وه کانتان ده یین ﴿وَسَبِّحْ دُونَ﴾ له پاشان ده گه برترینه وه ﴿إِلَّا عَلَىٰ النَّبِيِّ وَالشَّهَادَةِ﴾ بولای (خوا ی) زانا به هه مو و نه یی و ناشکر اکان ﴿فَتَسُبُّوا كُتُبَنَا كَمَا كُنتُمْ تَسُبُّونَ﴾ نه مجا هه و التان ده داتی به هه رچی که نیه وه له دنیادا ده تان کرد ﴿وَالْآخَرُونَ مُرْجُونَ﴾ (له به جی ماوه کان دا) که سانیکی تر هه بوون که دواخران ﴿لَا أَمْرَ لِلَّهِ﴾ بو فه رمان و بریاری خوا ﴿إِنَّمَا يُعَذِّبُهُمْ﴾ یان سزایان ده دات ﴿وَأَمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾ یان به شیمانیان لی وهر ده گرت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانی کار درسته

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا﴾ وه (لهنا باكان) نهوانه ی مزگه و تکیان دروست کرد ﴿ضَرَارًا﴾ بۆ زبان گه یانندن (به موسلمانان) ﴿وَكُفْرًا﴾ و خوانناسی ﴿وَتَقْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و جیاوازی خسته تیان ایمانداران ﴿وَوَصَّاءَاتٍ لِّمَنْ﴾ و بۆ چاوه پروانی کردنی کهسانی ﴿حَارَبَ اللَّهُ وَّرَسُولَهُ﴾ که درآیه تی خوا و پیغمبره که بیان کرده ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ لهوه و پیش ﴿وَلَيُخْلِفَنَّ اِنْ اَرَدْتَ اِلَّا الْخُسُوفَ﴾ بیگومان (لهو دوو پروانه) سویند ده خون (دهلین) تنها چا که مان ویستوهه ﴿وَاللَّهُ يَنْهَكَ﴾ به لام خوا شایه تی ددهات ﴿اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ که به راستی نهوانه دروزن ﴿لَا تَقُمْ فِيهِ اَيَّدًا﴾ هه رگیز نوری تیدانه که ی (لهی موحه مبهده) ﴿لَمَسْجِدَ اَيْسَى عَلَى التَّقْوَى﴾ بیگومان مزگه و تیک که لهسه ر بناغی نهقوا و له خوا ترسان دامه زرا بیت ﴿مِنْ اَوَّلِ يَوْمٍ﴾ له یه کهم روزه وه (یه کهم روز هانت بۆ شاری مدهینه) ﴿لَقَدْ اَنْتُمْ فِيهِ﴾ شایسته تره که نوری تیدا بکهیت ﴿فِيهِ رِجَالٌ مُّجْتَرِفُونَ﴾ بیوانیکی تیدایه بیان خوشه ﴿اَنْ يَّتَّخِرُوا﴾ که خویان خاوس و پاک بکه نهوه (لهزهنگ وزاری سهردهمی نهقامی) ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهِّرِينَ﴾ خوابش نهوانه ی خوش دهویت که دهبانه ویت خویان پاک بکه نهوه ﴿اَفَمَنْ اَسْسَ بَنِيكُمْ﴾ جا ئایا که سینک بناغی مزگه و ته که ی دامه زرانند بیت ﴿عَلَى تَقْوَى مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ﴾ لهسه ر خوانناسی و بهدهست هینانی رهزامه ندی خوا چاکتره ﴿اَمْ مَنْ اَسْسَ بَنِيكُمْ﴾ بان که سینک بناغی مزگه و ته که ی دامه زرانند بیت ﴿عَلَى شِقَاجِرٍ فَحَارٍ﴾ لهسه ر لئواری کهنده لانتیکی فسهل و پروخهک ﴿فَالْتَهَرَّتْ بِهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ﴾ جا به خویسه وه بر وخینه ناو ناگری دوزه خه وه ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا رینموونی کهسانی ستمکار ناکات ﴿لَا يَزَالُ يُبَيِّنُ لَهُمُ الَّذِي﴾ به رده وام نهو دروست کراوه بان ﴿يَتَوَلَّوْا﴾ که دروستیان کرد ﴿رَبِّهٖ فِي فَلْوَيْهٖ﴾ هوی بی نارامی و گومانه له دلپاندا (واته هه رگیز له دلپان ده رناچیت) ﴿اِلَّا اَنْ تَقْلَعَ فَلْوَيْهٖ﴾ مه گه ر دلپان پارچه پارچه بکرت (و بمرن) ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَصِيرٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿اِنَّ اللَّهَ اَشَدُّ رِیًّا﴾ به راستی خوا کپویه تی ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له باوه داران ﴿اَنْفُسُهُمْ وَاَقْوَلُهُمْ﴾ گیان و مالیان ﴿يَا اَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ﴾ بهوه ی که به ههشتیان ددهاتی له بریتیدا ﴿يُقْتَلُونَ فِي مَسْجِدِ اللَّهِ﴾ نهو بر وادارانه (دهجهنگن له ری خوادا) ﴿يُقْتَلُونَ وَيُقْتَلُونَ﴾ نهمجا (بی باوه داران) ده کوزن و (خوشیان) ده کوزرین (شههید دهبن) ﴿وَعَدَا عَلَيْهِمْ حَقًّا﴾ نهه به لئینکی راسته (و خوا بریاری داوه) لهسه ر خوی ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْاِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ﴾ له تهورات و ئینجیل و توراندا ﴿وَمَنْ اَوْفَ بِعَهْدِهِ﴾ جا کسی به بهلین و بهیمانی خوی وه فادار تره ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ وهك خوی گه و ره؟ ﴿فَاَسْتَبْشِرُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ﴾ که واته مزده به خشن و شادمان بن بهو فروشته تان ﴿يَا بَنِي اٰدَمَ﴾ که مامه له تان پنهو کرد ﴿وَذٰلِكَ هُوَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ﴾ (به راستی) هه ر نهوه یه گهیشن به ئامانجی زور گه و ره

﴿التَّائِبُونَ﴾ (موجاهیدانی ښکاري خوا، نه مانه سیغه تپانه) توبه کارن ﴿الْعَابِدُونَ﴾ خوابه درستن
 ﴿الْحَامِدُونَ الشَّيْخُونَ﴾ سوياسگوزار وگه شپيارن (کوچهرن له پيتاو خوا دا) ﴿الرَّكَعُونَ﴾
 ﴿السَّجِدُونَ﴾ کږنوش و سوزده بهرن (نوبت خوینن) ﴿الْمُتَصَرِّفُونَ﴾ قدرمان دهرن به چاکه
 و ﴿وَالْمَاهُوتُ عَنِ الْعُنْكَرِ﴾ بهرگری کهرن له خرابه ﴿وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ﴾ پاريسره ران یو
 سنوړه کانی خودا ﴿وَنُفِثَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جا (نهی موحه ممد ۱۱۱) سوزده بده بهر باوهر دارانه ی (نهی
 سیفاتانه یان تپدایه) ﴿وَمَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ رهوا وشایسته نی به یو پیغه مبهه و باوهر داران
 ﴿أَنْ يَسْتَفِيزُوا الْيَتَامَى﴾ که داوای لیبوردن بکهن یو هاوېش دانهران ﴿وَالْيَتَامَى﴾
 ﴿قُرْبَى﴾ با خزمی نزیکیان بن ﴿مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ﴾ له پاش نهوه ی که بویان دهرکه وتووه
 ﴿أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ که ینگومان نهو (هاوېش دانهرانه) هاوېل وپېری دوزخن ﴿وَمَا﴾
 ﴿كَانَ اسْتِعْفَارُ إِلَهِهِمْ إِلَهِهِ﴾ وه داوای لی خوش بوونی ئیبراهیم یو باوکی ﴿إِلَّا عَنْ مَوَظِعَ﴾ تنها
 له بهر واده و به لیتک بوو ﴿وَعَذَابُ آتَاءَ﴾ که به باوکی دابوو (که داوای لی بوردنی یو بکات) ﴿فَلَمَّا﴾
 ﴿تَبَيَّنَ لَهُمْ﴾ جا کاتیک بوی روون بوو یوه وه ﴿أَنَّهُ عَذَابُهُمْ﴾ که ینگومان باوکی دوزخی خوابه ﴿تَبَيَّنَ﴾
 یته ﴿خَفَى لِي بِهِمْ﴾ کرد ﴿إِنَّ إِلَهِكُمْ إِلَهِكُمْ﴾ به راستی ئیبراهیم زور له خوا ترس و له سهر
 خو بوو ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا﴾ وه خودا هیچ گهل وهوزنک گوهر ناکات ﴿بَعْدَ إِذْ﴾
 ﴿هَدَيْتَهُمْ﴾ دواي نهوه ی رینموونی کردوون ﴿حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ﴾ همتا بویان روون نه کانه وه
 نهوه ی پنیوسته خویانی لی باریزن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكُلِّفُ لِيْ عِلْمًا﴾ ینگومان خوا زانا و ناگداره به هه موو
 شینک ﴿إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ینگومان هه یو خوابه پادشایه تی و مولکی هه موو
 ناسمانه کان و زوی ﴿نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ﴾ (خوا) ده زینیت و ده شمرینیت ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 وه ینجکه له خوا یو یتوه نیه ﴿مِنْ دُونِ وَلَا نُصِيرُ﴾ هیچ دؤست و فریادرس و یارمه تی دهرنک ﴿وَلَقَدْ﴾
 ﴿لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ﴾ ینگومان خوا تهوبه ی وه رگرت له پیغه مبهه ۱۱۱ ﴿وَالْمُهَاجِرِينَ﴾
 ﴿الَّذِينَ﴾ و لهو کوچهر و یاری دده رانه ی ﴿اتَّبَعُوا فِي سَاعَةِ الْمُسْرَةِ﴾ که شوینی (پیغه مبهه ۱۱۱) که و تن
 له کانی سهختی و نارجه تپدا (مه به ست پنی جهنگی ته بو که) ﴿مِنْ بَعْدِ مَا كَانُوا يَرْجُونَ قُلُوبٌ قَرِيبٌ مِّنْهُمْ﴾
 پاش نهوه ی نزیك بوو دلی کومه لیکیان له هه ق لابدات ﴿لَقَدْ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ پاشان خوا تهوبه ی لی
 وه رگرتن ﴿إِنَّهُمْ رِيبٌ﴾ به راستی خوا له گه لیان ﴿رَهْءَوْفٌ رَّحِيمٌ﴾ دلسوز و میهره بانه ۱۱۱

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وانهی که ایمانستان هیتاوه ﴿قِيلُوا الَّذِينَ﴾ بجهنگن له درزی نه وانهی ﴿يَكُونُكُمْ﴾ که نزدیکن لیثانه وه ﴿مَنْ الْكُفَّارِ﴾ له یی پروایان ﴿وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً﴾ وه بایی باوه بران له نیوه داتوند و تیزی بینن ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ و بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ﴾ ینگومان خودا ﴿مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ له گهل پاریز کاران و له خوا ترساندایه ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ﴾ وه کاتیک سورته تیک (له فوران) بنیر درسته خواره وه ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ﴾ (دوو پروه کان) هی وایان ههیه ده لیت ﴿أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا﴾ کام له نیوه باوه ری بهم (سورته) زیادی کرد ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ جا نه وانهی که باوه بریان هیتاوه ﴿فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا﴾ ههیه ایمانیان زیاد ده کات (و بهیتر تر ده بیت) ﴿وَهُمْ يَسْتَنْشِرُونَ﴾ وه نه وان مرده به خشن و خوش حالن ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به لام نه وانهی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ له نیو دلپاندانه خوشی (وناپاکی) ههیه (وهك دوو پروه کان) ﴿فَزَادَتْهُمْ﴾ نه وه سورته که بویان زیاد ده کات ﴿يَخْسَأْنَ إِلَىٰ رِجْسِهِمْ﴾ سه ره برای بیسی و ناپاکی خویان بیسی و ناپاکی تر ﴿وَمَا تَأْوِيهِمْ﴾ نه و (ناپا کانه) ده مرن ﴿وَهُمْ كَفُورُونَ﴾ له کاتیکدا که یی پروان ﴿أَوَلَا يَذَرُّونَ﴾ ناپا نه وانه نازائن و نابینن ﴿أَنَّهُمْ يُفْقَتُونَ﴾ ینگومان نه وان نا قی ده کرینه وه ﴿فِي كُلِّ عَاوِلٍ﴾ له هه موو سالتیکدا ﴿مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ﴾ جارنک یان دوو جار ﴿ثُمَّ لَا يَكُونُ فُتْرٌ﴾ پاشان نه وان نا گه پرینه وه و تویه نا که ن ﴿وَلَا هُمْ يَدْخُلُونَ﴾ و به ند وه نا گرن ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ﴾ وه کاتیک سورته تیک بنیر درسته خواره وه ﴿نَظَرًا نَظَرًا﴾ (نه و دوو پروانه) ده پروانن بوی به کتری ﴿هَلْ يَرْتَدَّكُمْ مِنْ آخِرِهِ﴾ (ده لسن) ناپا هیچ که س ده تان بینیت؟ ﴿ثُمَّ أَنْصَرَفُوا﴾ پاشان (به دزیبه وه) ده گه پرینه وه ﴿صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلپانی وه رگیرا (له پروا هیتان) ﴿يَا أَيُّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ چونکه به راستی نه وانه کومه لیکن هیچ نی نا گهن ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ﴾ سویند به خوا به راستی بزتان هاتو وه ﴿رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ﴾ پینغه به رنک له خوتان ﴿عَزِيزٌ عَلَيْهِ﴾ قورس و گرانه به لایه وه ﴿مَا عَشَرٌ﴾ ناره حه تی و نا خوشی نیوه ﴿حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ﴾ زور سووره له سه ره (باوه پر هیتان) تان ﴿بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ بقو پروا داران زور دلسوز و میهره بانه ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ جا نه هه ره پروویان وه رگیرا و گویان پی نه دایت ﴿فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ نه و سا بلی من ته نها خوام به سه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که هیچ به رستراویکی راست نی به جگه له نه و ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ ته نها پشت به و ده به مستم ﴿وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ نه ویش به و وه ردگاری عه رشی گه و ره به ﴿۵۵﴾

﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿اِنَّ﴾ به (تعلیف، لام، راو) ده‌خویشترته‌وه خوا زان‌اتره به‌مانا که‌ی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سهره‌تای
سوره‌تی (البقره) بکه ﴿وَلَقَدْ اٰتٰنَا﴾ نه‌مه نایه‌ته‌کانی ﴿اَلَمْ يَجْعَلْ لَّكَ﴾ قورثانی نه‌گورای پر حیکمه‌ته
﴿اَوْ كَانْ لَّيْلًا مِّنْ لَّيْلٍ﴾ نایا به‌لای خه‌لکه‌وه سه‌یره ﴿اَنْ اَوْحٰنَا﴾ که نیمه نیگامان کردوه ﴿اَلَمْ يَجْعَلْ يَّتَهَمَّ﴾
بۆ بیایونک له‌خویان ﴿اَنْ لَّوْزِ اِنْسَاسٍ﴾ (پیمان ووتووه) که‌ناده‌می برسیته ﴿وَيُشِيرُ الْاَوَّلٰتِ اٰمَنُوْا﴾ وه موزده
بده به‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه ﴿اَنْ لَّهْمَّ﴾ که بینگومان بۆیان هیهه ﴿قَدَمَ صِدْقٍ﴾ پله و پایه‌ی به‌رز ﴿عِنْدَ
رَبِّهْمُ﴾ لای به‌رومه‌دگاریان ﴿قَالَ اَلَمْ يَكْفُرُوْا﴾ به‌لام بی باوه‌ریان ووتیان ﴿اَلَمْ نَجْعَلْ لَّسِحْرٍ فِیْهِ﴾ بینگومان
شم (پیاوه) جادو و بازیکی ناشکرا به ﴿اَلَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ اٰلٰوٰی﴾ به‌راستی به‌رومه‌دگاری ثبوه نه‌و زاته‌به
﴿حَقِّ السَّمَوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ که هم‌وو ئاسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردوه ﴿فِی سِتٍّ اٰلِهٖ﴾ له‌شده‌ش بۆژدا
﴿ثُمَّ اَسْتَوٰی عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به‌رزبویه‌وه سه‌رعه‌رش و قهراری گرت (باوه‌ریان بیسه‌تی به‌لام چۆ نه‌تیکه‌ی
نازانین) ﴿يَذَرُ الْاَمْرَ﴾ (خوا) هم‌وو کاروباره‌کان هه‌لده‌سو پیتیت ﴿مَّا مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ نکا کارینک نی
یه (بۆ که‌س) ﴿اِلَّا مِنْ عِنْدِ رَبِّهٖ﴾ مه‌گه‌ر له‌پاش رینگه‌دانی نه‌و (خوا) نه‌بیت ﴿وَلَا يَكْفُرُ لَهٗ زَكٰوٰتُ﴾ نه‌وزاته
به‌رومه‌دگاری ثبویه ﴿وَقَدْ اُرُوْهُ﴾ که‌واته هه‌ر نه‌و به‌رستن ﴿اَلَمْ نَكْنِزْ لَّهٗ﴾ ده‌ی نایا ثبوه بیرناکه‌نه‌وه ﴿فِی
اٰلِهٖ مَرِجٍ مَّوْجِیْمًا﴾ گه‌رانه‌وه‌ی هم‌ووتان هه‌ر بۆلای نه‌وه ﴿وَعَدَّ اَللّٰهُ حَقًّا﴾ به‌لینی خوا حقی و پرسته
﴿اَلَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ اٰخِلًا﴾ بینگومان خوا له‌سه‌ره‌تاوه دروستکراوان دروست ده‌کات ﴿لَنُؤَيِّدَنَّهٗ﴾ دوا‌ی
(مردنیان) دووباره دروستیان ده‌کاته‌وه ﴿لَنُخْرِجَنَّهٗ اِلَیْهِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی پاداشتی نه‌وانه بداته‌وه ﴿اَلَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ
اَنْصٰلِحٰی﴾ که بر وایان هیتاوه و کرده‌وه‌ی چاکیان کردوه ﴿بِالْبَيِّنٰتِ﴾ به‌دادگه‌رانه ﴿وَلَا یُنِیْنُ كَفَرُوْا﴾
وه نه‌وانه‌ی باوه‌ریان نه‌هیتاوه ﴿لَنَشَرِّبَنَّهٗ مِنْ عَجْرِ﴾ تاییه‌ت به‌وانه خوارده‌وه‌ی کولآو کولی زور گهرم
﴿وَعَدَّ اَللّٰهُ اٰیَمًا﴾ وه سزای سه‌ختی نازارده‌ر ﴿بِمَا كَانُوْا یَكْفُرُوْنَ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی له‌دونیا دا بی باوه‌ربوون ﴿اِنَّ
هُوَ اِلٰهٌ جَمَلُ السَّمٰوٰتِ﴾ خوا زاتیکه که‌خوری گیزاوه ﴿صِبْغًا﴾ به‌تیشک ﴿وَلَنَعْمَ رُزُقًا﴾ مانگیشی گیزاوه
به‌رووناکی ﴿وَقَدْ رَمٰنَا﴾ بۆ (گه‌رانی) مانگ چهند قوناغینکی دیاری کردوه ﴿لَنَعْلَمَنَّ اَعْدَا السِّیِّئِیْنَ
وَالْجٰثِمٰتِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی ژماره‌ی ساله‌کان و حیسایی (مانگ و رۆزی) بی بزائن ﴿مَّا خَلَقَ اَللّٰهُ ذٰلِكَ﴾ خوا
نه‌وانه‌ی دروست نه‌کردوه ﴿اِلَّا بِالْحَقِّ﴾ به‌حقی و راستی نه‌بیت ﴿بَقِیْلٍ اَلَا یُنٰی﴾ نایه‌ته‌کان شی ده‌کاته‌وه
﴿لَقَوْمٍ یَّمْنُوْنَ﴾ بۆ کۆمملیک که‌زانان و تیده‌گه‌ن ﴿اِنَّ فِیْ اٰخِلٰتِ﴾ بینگومان له‌جیاوازی
﴿اٰتِیِّ وَالْقٰتِرِ﴾ شه‌و و رۆژدا ﴿وَمَا خَلَقَ اَللّٰهُ﴾ و هه‌رچی خوا دروستی کردوه ﴿فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾
له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿لَا یُنِیْنُ لِقَوْمٍ یَّكْفُرُوْنَ﴾ چهند نیشانه‌و به‌لگه هیهه بۆ نه‌وانه‌ی که‌خویان
ده‌باریزن و له‌خوا ده‌ترسن ﴿

﴿إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِٖ لَآكْرِهٖٓ قَرِينًا﴾ به‌هیوای دیداری نیمه‌نیم (له دوار فوردا) ﴿وَرَضَا لَكُمُ الْوَعْدَ الْآخِرَ﴾ ورازی بوون به‌زیانی دنیا ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهَا﴾ و دلنیا بوون پئی ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ غَافِلُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی بی‌ناگان له نایه‌نه‌کانی نیمه ﴿أُولَٰئِكَ مَاؤُنْهٖمُ النَّارُ﴾ نه‌وانه جنگایان دوزه‌خه ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ له‌بهر نه‌و کرده‌وانه‌ی که (له‌دونیا‌دا) ده‌یان کرد ﴿إِنَّ الْإِنسَانَ لَقَاسُورٌ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی پروایان هت‌اوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرده‌وه ﴿يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمُ﴾ به‌روورد گاریان رینمورنیان ده‌کات ﴿بِإِيمَانِهِمْ﴾ به‌مزی باوهره‌که‌یانه‌وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ﴾ روبره‌کان دین و ده‌چن به‌ثریان دا ﴿فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ﴾ له‌باخ و به‌ده‌شتانی پر ناز و نغمه‌ست دا ﴿دَعَوْهُمْ فِيهَا سَبِّحُوا لِلَّهِ﴾ دوعایان نییدا (نه‌ویه‌که‌ده‌لین) پاکو بینگه‌ردی بؤتو نه‌ی به‌روورد گارمان ﴿وَنَحْمَدُهُ فِيهَا سَلَامًا﴾ سلاو کردن لینیان له‌و (به‌هسته‌دا) به‌وشه‌ی سه‌لامه ﴿وَهُوَ الْخَافِضُ دَعْوَهُمْ﴾ وه دواهمه‌مین دوعایان (نه‌ویه‌که‌ده‌لین) ﴿أَن لَّحْمَدُ بَرِّ الْعَالَمِينَ﴾ بینگومان سوپاس و ستایش هر بؤ خوابه‌که به‌روورد گاری همه‌وو جیهانه ﴿وَنُوَيْجِلُ اللَّهُ يَلْسَاسُ الشَّجَرِ﴾ وه‌ته‌گهر خوا به‌له‌ی بگردایه (له‌قوبول کردنی دوعای) شهر و خوابه‌دا بؤ خه‌لکی ﴿أَسْتَجَابَ لَهُمُ الْخَيْرُ﴾ وه‌ک به‌له‌کردنی (له‌قوبول کردنی دوعای) خیر و خوشی ﴿لَقَضَىٰ إِلَهُهُمْ أَجَلَهمُ﴾ نه‌وه‌ماوه‌که‌یان دواپی پئی ده‌هت‌را (و کاتسی مردونیان ده‌هات) ﴿فَذَرُوا الْيَزِينَ﴾ بویه‌مؤله‌سی نه‌وانه‌ده‌ده‌مین ﴿لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ به‌هیوای دیداری نیمه‌نیم (له‌پروزی دواپی دا) ﴿فِي طُلُوعِ النُّجُومِ﴾ له‌نیو گومرایی و سهر که‌شی خویان دا بسورینه‌وه و بتلینه‌وه ﴿وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ الضُّرُّ﴾ وه‌کاتیک ناده‌می زیانیکی لی بکه‌ویت ﴿دَعَا إِلَىٰ جَنْبِهِ وَهُوَ مُقَابِلًا﴾ به‌راکشان یان به‌دانیشن یان به‌پنوه لیمان ده‌پارینه‌وه ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ غُضُّوهُ﴾ نه‌مجا کاتیک زهره‌رو زیانه‌که‌مان له‌سهر لابر دو نه‌مان هیشست ﴿مَرًّا﴾ ده‌روات (ده‌چینه‌سهر حالی پینسوی و ده‌گهرینه‌وه سهر کاری ناپه‌سه‌ندی) ﴿كَأَن لَّمْ يَذْعَبْ﴾ وه‌ک هاوار و دوعای نه‌کردینت لیمان نه‌پاراپینه‌وه ﴿إِلَىٰ صَرْصَرٍ مَّسْهَرٍ﴾ بؤ لابر دنی زیانیک که‌دوو چاری بوو بوو ﴿كَذَٰلِكَ رُتِبَ بِهِ جُزْءٌ رَّازٍ نَرَاهُ مَسْهُورٌ﴾ لیشرفین ماکه‌نوا یگملوت ﴿بِزِّياده‌ره‌ویان نه‌و کرده‌وانه‌ی که‌ده‌یان کرد ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا﴾ سویند به‌خوا به‌راستی له‌ناومان برد ﴿الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ چهند گهل و نه‌ته‌وه له‌پیش نیوه‌دا ﴿لَمَّا ظَلَمُوا﴾ کاتیک ناهقیان کرد ﴿وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ بِالنِّبَاتِ﴾ له‌کاتیکدا که‌پینغه‌به‌رانیان به‌به‌لگه‌ی پروونه‌وه بؤ هات ﴿وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا﴾ ههر باوهره‌یان نه‌هینا ﴿كَذَٰلِكَ تَجْرِي الْقُرْآنُ الْمُجْرِمِينَ﴾ شابه‌و جزوره‌تؤله‌له‌کؤمه‌لی تاوانباران ده‌سینین ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له‌پاش نه‌وان ﴿لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾ به‌جینگر و جیشین ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له‌پاش نه‌وان ﴿لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾ بؤ نه‌وه‌ی سهرنج بده‌مین نیوه‌چؤن ره‌فتار و کرده‌وه ده‌که‌ن ﴿۱۵﴾

﴿وَإِذْ أَنْتَ عَلَى الْعَرْشِ عَجَزٌ﴾ وه کاتیک بخوینتر شه وه به سه ریاندا ﴿إِنَّا أَنْتَ نَبِيٌّ﴾ نایه ته روونه کانی نیمه ﴿قَالَ
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ نهوانه ی به نهمای دیداری نیمه نین (له دوار وژ دا) ده لنین ﴿أَنْتَ بِمَشْرِءٍ عَبِيدٍ
هَذَا﴾ قورئانیک تر جگه له م قورئانه بیته ﴿أَوْ بَدِّلْهُ﴾ یان بیگوړه ﴿قُلْ مَا يَكُونُ لِي﴾ (نه ی موحه ممه د
﴿بِشْيءٍ﴾ بییان بلی بزم نی به ﴿أَنْ أَسْأَلَهُ مِنْ مِلَّتَيْ نَبِيِّ﴾ که له لایه ن خو مه وه بیگوړم ﴿إِنْ أَتَيْتُ﴾ من شوین
هیچ شتی ناکه وم ﴿إِلَّا مَالُوحَةً إِيَّاهُ﴾ جگه له وه ی وه حی و سرووش ده کربت بزم ﴿إِنِّي أَخَافُ﴾ به پراسنی
من ده ترسم ﴿إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ نه گهر سه ریچی په روه رد گارم بکهم ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له سزای
د قورئکی گه وړه (که روزی دواپی به) ﴿قُلْ أَوْشَاءَ اللَّهِ﴾ (بییان) بلی نه گهر خوا بیویستایه ﴿مَا
تَأْتِيهِمْ عَلَيْهِمْ﴾ نه م قورئانه م نه ده خوینده وه بونان ﴿وَلَا أَزْنَكُمْ بِهِ﴾ وه له و (قورئان) ناگادارم
نه ده کردن ﴿فَقَدْ آتَيْنَا فِيكُمْ﴾ چونکه بیگومان من مامه وه له ناوتاندا ﴿عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ﴾ ماوه ی
ته مه نیکسی درینو پیش هاتی نه م قورئانه ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده ی نایا نیوه بوزیر نابین و بیر ناکه نه وه ؟ ﴿
فَمَنْ أَظْلَمُ﴾ جا کی سته مکار تره ﴿مَنْ﴾ له و که سه ی ﴿أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ درو به ده م خواوه
هه له سنی ﴿أَوَكَذَّبَ آلِهَتُهُ﴾ یا نایه ته کانی قورئان به درو دابینت ﴿إِنَّهُمْ لَا يَخْلُقُونَ﴾ به پراسنی
تاوان باران پر گاریان نابینت ﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ نهوانه بیجگه له خوا شتاتیک ده په رستن
﴿مَا لَا يَضُرُّهُمْ﴾ که نه زیانیان پی ده گه یه نین ﴿وَلَا يَنْفَعُهُمْ﴾ نه سوود و قازانج ﴿وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ
وَهُ دُهْلَنٌ﴾ نه و بتانه ﴿شُعْرًا عِندَ اللَّهِ﴾ نکا کارمانن لای خوا ﴿قُلْ أَتَكُونُونَ اللَّهُ﴾ (نه ی موحه ممه د
به وانه) بلی نایا نیوه هه وال ده دن به خوا ﴿يَمَّا لَا تَعْلَمُ﴾ به شتیک که بی نا گایه لنی ی ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَفِي
الْأَرْضِ﴾ له ناسمانه کان و زویدا ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بیگهر د و بلند له وه ی
که ده یکه نه هاو به شی ﴿وَمَا كَانَ النَّاسُ﴾ خه لکی له رابور دودا ﴿إِلَّا أُمَّةٌ وَجِدَّةٌ﴾ هه ریه ک ثوممه ت
بوون (پروا دار بوون به خوا) ﴿فَاخْتَلَفُوا﴾ نه مجا جباواز بوون ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ﴾ وه نه گهر پر یاریک
پیشتر نه درایه ﴿مِن رَّبِّكَ﴾ له لایه ن په روه رد گار ته وه ﴿لَقَضَىٰ رَبُّهُمْ﴾ نه واپر یار ده درا له نیوانیاندا
﴿فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له وه ی که نییدا جباواز بوون ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه نهوانه ده لنین ﴿لَوْلَا نُزِّلَ
عَلَيْهِ﴾ با بهیترایه ته خواره وه بوی ﴿آيَةً مِّن رَّبِّهِ﴾ به لگه و نیشانه یه ک له لایه ن په روه رد گاریه وه
﴿قُلْ إِنَّمَا أَنبِئُكُمْ﴾ نوش بلی بیگومان (زانینی) نهیسی و په نهانی ﴿بِشَيْءٍ﴾ نایبه ت به خوا به
﴿فَاتَّقُوا﴾ که وانه چاوه پروانی بکن ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ به پراسنی منیش له گه ل نیوه دا ﴿مِنَ
الْمُتَطَهِّرِينَ﴾ به کیکم له چاوه پروانکه ران ﴿

﴿وَإِذَا أُلْقُوا النَّاسَ رَحْمَةً﴾ وە کاتیک کە نیمەت و ڕەحمەتی خوێمان دەدەین بەخەلکی و تامی ئەو نیمەتەیان پێدەچێژین ﴿مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسْتَعْمِرٍ﴾ لەبەش زیان و ناخۆشیەک کە لێیان کەوتوووە ﴿إِذَا أُلْقُوا مَكْرًا﴾ دەست بەجێ ئەوان پیلان دەگیرن ﴿فِي آيَاتِنَا﴾ دەربارەی بەلگە و ئایەتەکانی ئێمە ﴿قَالَ اللَّهُ اسْرِعْ مَكْرًا﴾ (ئەو موحەممەد ﷺ) بلی خوا خیراترە لە پیلان کردندا (لە بەرامبەر پیلانی ئەواندا) ﴿إِنْ رُسُلًا﴾ بێگومان فریشتە و جاودیرەکانمان ﴿يَكْفُرُونَ مَا نُنشِرُ﴾ هەر پیلان و فرۆ فێلێک (ئەو بی باوەرمانە) دەیکەن دەبنوسن ﴿هُوَ الَّذِي يُسِرُّكُمْ﴾ خوا زاتیکە هاتو چۆتان پێ دەکات ﴿فِي الْبَحْرِ وَالْبَحْرِ﴾ لەووشکایی و لەدەریادا ﴿حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ﴾ هەتا کاتیک ئێوە ﴿فِي الْفُلِ﴾ ئە کەشتی دان ﴿وَجَرَيْنِ بَيْنَهُمَا﴾ (کەشتیەکان) دەیان گیریت ﴿بِرِيحٍ طَبَيعَةٍ﴾ بەهۆی شەبەبەکی خۆشەوێهە ﴿وَقَرِحُوا بِهَا﴾ و خوش حال دەبن پێی ﴿جَاءَتْهَا رَيْحٌ عَالِيَةٌ﴾ (لەبەر) ڕەشەبەبەکی زۆر بەهێز لەو (کەشتییانە) هەلکات ﴿وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ﴾ و شەپۆلیان بۆ پێت ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ لەهەموو لایەکەوە ﴿وَقَلَّبُوا أَنفُسَهُمْ﴾ وە دنیایا برون ئەوێ کە ئەوان ﴿أُحْيطَ بِهِمْ﴾ دەورە دراوان (و لەناو دەچن) ﴿وَدَعَا اللَّهَ﴾ هاوار دەکەنە خوا ی گەورە ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ زۆر بەدڵسۆزی و گەردنی بۆ کەچ دەکەن ﴿لَنْ نَجِدَنَّهُمْ﴾ (و دەلێن) سوێند بەخوا ئەگەر ڕزگارمان بکەیت ﴿مِنْ هَذِهِ﴾ لەم سەختی و ناپەختیە ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ بێگومان ئێمە لە سوپاسگوزاران دەبین (بۆ ئەوێ خوا یە) ﴿فَلَمَّا أَفْجَاهُمْ﴾ ئەمجا کاتیک خوارزگاری کردن (لەو ناپەختیە) ﴿إِذَا هُمْ بِخَوْنٍ﴾ کو توپەر دەست دەکەنەو بە خراپە کاری و بی باوەری ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ لەزەویدا ﴿بَعَثَ أَحَدٌ﴾ بە ناپەوێا ﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ﴾ ئەو ئادەمی یە (خراپە کارەکان) ﴿إِنصَابُهُمْ﴾ لەپراستیدا سستم و ناحەقی یە کاتسان ﴿عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ زیانی هەر بۆ خوێتانه ﴿مَنْعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ لەزەتی زبانی دوتیاش پێ نرخە ﴿ثُمَّ إِنَّمَا مَرْجِعُهُمْ﴾ پاشان گەڕانەوەتان هەر بۆلای ئێمە یە ﴿فَنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ ئەمجا هەواڵتان پێ دەدەین بەوێ کە (لەدەنیادا) دەتان کرد ﴿إِنَّمَا تَمَثَّلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ بێگومان وێنە ی زبانی دوتیا ﴿كَمَا أَفْرَأْتُمْ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وە ک یارانیك وایە لەئاسمانەو باراندومانە ﴿فَلَنَخْلُظَنَّ مِنْهَا الْاَرْضَ﴾ جا بەهۆی ئەو (بارانەو ڕووی زۆر ڕواو و) سەوزی و ڕووی زەوی تیکەل بەبەک برون و بە کەدا چوون ﴿بِمَا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ﴾ لەوێ کە خەلکی و ئازەلێش دەبخۆن ﴿حَتَّى إِذَا﴾ هەتا کاتیک ﴿أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَهَّتْ﴾ زەوی (بەسەوزی و ڕووک) ڕەوێق و جوانی خۆی وەرەگیریت و خۆی دەر ازنیشتەوہ ﴿وَوَضَّاهُا﴾ دانیشتران و خەلکی ئەو (زەویە) وادەزانن ﴿أَنَّهُمْ قَدْ رُؤُوا عَلَيْهَا﴾ کەبە راستی ئەوان بەتوانان بەسەر (دروێتە کردن) ییدا ﴿أَنَّهُمْ أَمَرْنَا﴾ (لەناکاوینکدا) فەرمانی ئێمە پێت بۆ ئەو (زەوی و کشتوکالە) ﴿لَنَلَا أُولَئِكَ﴾ لەشەو یان لەڕۆژدا ﴿فَجَعَلْنَاهَا حَسِيدًا﴾ ئەمجا وە ک دروێتە کراوی لێ بکەین (و هەچیان بۆ نەمیتێتەوہ) ﴿كَأَن لَّهُمْ قُلُوبًا لَا فَعْلَ﴾ وە ک لەوێ پێش هەر نەبوو پێت ﴿كَذَلِكَ نُفَصِّلُ﴾ ئایە و جوړە ڕوونی دەکەینەوہ ﴿الْآيَاتِ﴾ ئایەت و بەلگە و نیشانەکانمان ﴿لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بۆ گەلێ کە بیری بکەنەوہ ﴿وَاللَّهُ يَدْعُو﴾ وە خوا (خەلک) بانگ دەکات ﴿إِلَى دَارِ السَّلَامِ﴾ بۆ مالی ناشتی و ئارامی (بەهەشت) ﴿وَيَهْدِي مَنْ﴾ وە ڕێنموونی هەر کەسێک دەکات ﴿يَشَاءُ﴾ کە بیهوێت ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ ڕێگە ی راست ﴿۝﴾

﴿يُولٰٓئِیْنَ اَحْسَنُوْا﴾ بُو نهوانه‌ی چاکه‌یان کردوه ﴿اَلْحَسْبُ وَرِیَّادَةُ﴾ پاداشتی چاکتر (بده‌هشت) و زیاتریان هدیّه (که‌بینشی خواجه) ﴿وَلَا یَرْهَقُ وُجُوْهُهُمْ﴾ دم و چاو‌یان دابنا‌گریست (لبی نانبشیت) ﴿فَتَرَّ وَلَا دِلَّةَ﴾ هیچ ره‌شی و ته‌پ و توزو پ‌یسواییه‌ک ﴿وَالَّذِیْكَ﴾ نه‌وانه ﴿اَصْحَبُ الْجَنَّةِ﴾ هاورینی به‌هه‌شتن ﴿هُمْ فِیْهَا خٰلِدُوْنَ﴾ نه‌وانه له‌و (بده‌هشته) دان به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَالَّذِیْنَ﴾ نه‌وانه‌ش ﴿كَسَبُوا السَّیِّئَاتِ﴾ که‌کرده‌وی خرابیان کردوه ﴿جَزَاءُ سَیِّئَةٍ﴾ توله‌ی هدر خرابه‌یه‌ک ﴿بِیْثِلَیْهَا﴾ به‌نه‌ندازه‌ی نه‌و (خرابه‌یه توله‌ی لی ده‌سپندری) ﴿وَتَرٰهُمْ زُلْزِلَ﴾ وه پ‌یسوایی دایان ده‌گریست ﴿مَا لَهُمْ﴾ بویان نیه ﴿مِنْ اَللّٰهِ مِنْ عَاصِرٍ﴾ هیچ به‌نده‌رنیک له‌(سزای) خودا ﴿كَانَ اَلْغٰیثُ وُجُوْهُهُمْ﴾ (به‌راده‌یه‌ک روویان ره‌ش بووه) ده‌لنی دم و چاوویان دابو‌شراوه ﴿فَطَعَنَتْ اَنْیَلٌ مُّطَلِّیْنَ﴾ به‌چهند به‌شیک له‌شه‌وه زه‌نگ ﴿وَالَّذِیْنَ اَصْحَبُ النَّارِ﴾ نه‌وانه‌ی (که‌باس کران) هاورینی ناگری دوزه‌خن ﴿هُمْ فِیْهَا خٰلِدُوْنَ﴾ نه‌وان تییدا ده‌مینته‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَلَوْ اَنَّكُمْ تَخْتَفَرُوْنَ جَعَلْنَا﴾ (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د ﴿بَیِّنَاتٍ﴾ باسی بکه‌بویان) نه‌و پ‌وزه‌ی هه‌موویان ک‌وده‌که‌ینه‌وه ﴿وَلَوْ نَقُولُ لِلَّذِیْنَ﴾ نه‌مجا ده‌لنین به‌وانه‌ی ﴿اَنْتَرَكُوا﴾ هاوره‌شیان بُو خوا بریار داوه ﴿مَّا كَانَتْ لَیْسُوْنِی خَوْتٰنَا نَهْ جَوْلِیْنِ﴾ (راوه‌ستن) ﴿اَنْتُمْ وَاَنْتُمْ وَاَنْتُمْ﴾ خوتان و بت و پهر‌ستراوه کانتان ﴿وَرِیَّاتٍ یَّیْنَهُمْ﴾ نه‌مجا لیکیان جیاده‌که‌ینه‌وه ﴿وَقَالَ شُرَکَآؤُهُمْ﴾ پهر‌ستراوه کانیان ده‌لنین ﴿مَا كُنْتُمْ بِاَنْتَ اَنْتُمْ﴾ نه‌و نه‌مجان نه‌ده‌پهر‌ست ﴿فَكُنْیَ اَللّٰهُ شَهِیْدًا﴾ جا خوا به‌سه که‌شاهید بیت ﴿بَیِّنَاتٍ وَبَیِّنَاتٍ﴾ له‌تیوان نیمه و نیمه‌دا ﴿اِنْ كُنْتُمْ اَعْمٰی اَنْتُمْ لَعٰفِیْیٰتٍ﴾ بیگومان نیمه بی ناگابووین له‌به‌ندایه‌تی کردنتان بُو نیمه ﴿هٰذَا الَّذِیْ تَبْتَلُوْا﴾ له‌ویندا دهر‌ده‌که‌وینست ﴿كُلُّ نَفْسٍ مَّا اَسْلَفَتْ﴾ هه‌موو که‌سینک چی پیش خوی خسروه ﴿وَرُدُّوْا اِلٰی اللّٰهِ﴾ وه هه‌موو ده‌گه‌پرینینه‌وه بولای خوا ﴿تَوَلَّیْهُمْ اَلْحَقُّ﴾ که‌ک‌ومه‌کی که‌ر و پهر‌وه‌ردگاری حق و راستیانه ﴿وَضَلَّ عَنْهُمْ﴾ وه لییان و ون ده‌بیت ﴿مَّا كَانُوا یَفْقَرُوْنَ﴾ نه‌و (پهر‌ستراوه در‌ویانه‌ی) هه‌لیان به‌سنبوون ﴿قُلْ مَنْ یَّرْفُقْکُمْ﴾ (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د ﴿بَیِّنَاتٍ﴾ بلی تابا‌کی رزق و ر‌وزیتان ده‌دات ﴿مِنْ السَّمَآءِ وَاَلْاَرْضِ﴾ له‌ثاسمان (به‌باران) و له‌زه‌ویه‌وه (به‌رووه‌ک) ﴿اَمَنْ یَسٰلُکُ﴾ یان‌کی خاوه‌نی (دروستکه‌ری) ﴿اَلَسَّمْعُ وَالْاَبْصَارُ﴾ گوی و چاوانه ﴿وَمَنْ یُخْرِجُ الْحَیَّ مِنَ الْمَیِّتِ﴾ وه‌کی زیندوو له‌مردوو دهر‌ده‌هینیت ﴿وَمَنْ یُخْرِجُ الْمَیِّتَ مِنَ الْحَیِّ﴾ وه‌مردوو له‌زیندوو دهر‌ده‌هینیت ﴿وَمَنْ یُدْبِرُ الْاُمُرَ﴾ هه‌روده‌ها‌کی کاره‌کان هه‌لده‌سوریننی ﴿فَسَبِّحُوْا لِلّٰهِ﴾ بیگومان به‌کسر ده‌لبن خوا ﴿فَقُلْ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ﴾ که‌وانه (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د ﴿بَیِّنَاتٍ﴾ پ‌بیان بلی ده‌ی بُو خوتان نابار‌یتزن (له‌سزای خوا) ؟ ﴿قَدْ لَیْسَ لَکُمْ اَللّٰهُ﴾ هدر نه‌و خواجه ﴿رَبُّکُمْ اَلْحَقُّ﴾ پهر‌وه‌ردگاری راستی نیمه‌یه ﴿فَسَاَدَ بَعْدَ الْحَقِّ﴾ ده‌ی له‌باش راستی هیچ هدیّه ﴿اِلَّا الضَّلٰلَ﴾ جگه له‌گومرایی ﴿فَاَنۢیۤ اُصْرَفُوْتَ﴾ ده‌ی چ‌زون له‌رینگه‌ی راست لاده‌درین ؟ ﴿کَذٰلِکَ حَقَّقَ﴾ به‌و ج‌وره‌چه‌سپاوه ﴿کَسَتْ رَیۤکَ﴾ بریاری پهر‌وه‌ردگارت ﴿عَلٰی الَّذِیْنَ﴾ له‌سهر نه‌وانه‌ی ﴿فَسَبِّحُوْا﴾ له‌سنوور لایان داوه ﴿اَنْتُمْ لَا تُوْمِنُوْنَ﴾ بیگومان نه‌وانه بر‌وا ناهینن

﴿قَالَ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكَ﴾ (تو می خواهی که منم؟) بلی له وانه‌ی کرد و تانه به ها و به‌شی خوا ﴿مَنْ رَبُّكَ الْقُلُوبُ﴾ که سینک هدیه شینک له نه بو و نه وه دروست بکات ﴿ثُمَّ يُعَذِّبُهُ﴾ نه مجا (له پاش مردنی) دو و باره‌ی بکانه وه ﴿قَالَ اللَّهُ يَبْنَؤُا الْقُلُوبُ﴾ بلی خوا له نه بو و شت دروست ده کات ﴿ثُمَّ يُعَذِّبُهُ﴾ نه مجا (له پاش مردنی) دروستی ده کانه وه ﴿فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾ ده‌ی چون له راستی لا ده درین ﴿قَالَ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكَ﴾ بلی تایا (له پاش مردنی) له ناو به رسترا وه کانه اندا ﴿مَنْ رَبُّكَ إِلَىٰ أَخِي﴾ که سی هدیه رینمو و نیی بکات بزرنگای راست ﴿قَالَ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿يَهْدِي إِلَيْكَ﴾ رینمو و نیی ده کات بزرنگای راست ﴿أَفَلَمْ يَهْدِ﴾ جا تایا که سینک که رینمو و نیی ده کات ﴿إِلَىٰ أَخِي﴾ بزرگای رینمو و نیی ﴿يَنْتَعِ﴾ شابان تره به وه‌ی به وه‌ی بکریت و شویتنی بکه ویت ﴿ثُمَّ لَا يَهْدِي﴾ بان که سینک رینمازی راست شاره‌زا نابی ﴿إِلَّا أَنْ يَهْدِي﴾ مه گهر شاره‌زا بکریت ﴿وَرَأَىٰ﴾ نه وه چیتانه ﴿كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾ چون نه و بریار ده‌دهن؟ ﴿وَمَا يَشْعُرُ أَتَكْتُمُونَ﴾ وه زور به‌بان شویتن هیچ ناکه‌ون ﴿إِلَّا لِقُلُوبِهِمْ﴾ جگه له گومان ﴿إِنْ أَلْقَىٰ﴾ به راستی گومان ﴿لَا يَفْقَهُ مِنْ قُلُوبِهِمْ شَيْءٌ﴾ له ناست چه‌قدا هیچ سو و دیک (به‌خوا و نه‌کی) ناگه به‌تیت ﴿إِنْ أَلْقَىٰ﴾ به راستی خوا ﴿عَلَيْهِمْ يَمْشِي الْمَلَأُ﴾ زانابه به وه‌ی که ده‌یکه‌ن ﴿وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ به وانی یه و ناگونجیت نه‌م قورئانه ﴿أَنْ يُفْقَهُ﴾ هدیه سترایی ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (له لایه‌ن که سینک وه) جگه له خوا ﴿وَلَكِنْ تَقْسِيصُ الْقُرْآنِ﴾ به لکو به راست دانری نه و (کتبیانه‌ی) ﴿بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ پیش خویته‌ی (پیش ده‌ستکاری کردنیان) ﴿وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ﴾ وه پروون که وه‌ی کتبه ناسمانیه کانه ﴿لَا يَتَّبِعُهُ﴾ (نه‌م قورئانه) هیچ گومانی نیدانی به ﴿مِنْ رَبِّ الْقُرْآنِ﴾ له لایه‌ن به و ره‌دگاری جیهانیانه وه هاتو وه ﴿أَلَمْ يَقُولُوا أَفَرَأَيْنَا﴾ بان ده‌لین (موحه‌مده) خوی نه‌م قورئانه‌ی هدیه سترو به‌ده‌م خوا وه ﴿قُلْ أَتُؤْمِنُونَ﴾ به وانه بلی سوره‌تیک به‌تین ﴿بِئْتَابِهِ﴾ وه نه و ﴿وَأَعْمَاسُ أَتَسْتَأْذِنُ﴾ و هه‌ر که سینک که ده‌توانن بانگی بکه‌ن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بینجگه له خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر تیره راست ده‌که‌ن ﴿بَلْ﴾ (نه وه و ازلی بیتد) به لکو ﴿كَذَّبُوا بِمَا﴾ نه وانه بر وایان به قورئان نه‌هیتاو به دروین دانا ﴿لَمْ يَخْشَوْا رَبَّهُمْ﴾ که هیچ زانبارریان درباریه نه بو و ﴿وَلَمَّا﴾ که هیتا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ سهر نه‌نجامی (سزا و تزلزه‌ی) قورئانریان بزرگای نه‌هاتو وه ﴿كَذَّبَتْ الَّذِينَ﴾ به همدان شیوه (به‌یامی پیغمبرانریان) به‌درو زانی نه‌وانه‌ی ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له پیش نه‌مانه وه بوون ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ﴾ نه مجا سهرنج بده که چون بوو ﴿عَذَابُ الظَّالِمِينَ﴾ دوا و زو و ناکامی مستم کاران ﴿وَمَنْ هُمْ مَنْ﴾ له وانشدا که سی و اهدیه ﴿يُؤْمِنُ بِهِ﴾ که بر و ا به قورئان ده‌هیتیت ﴿وَمَنْ هُمْ مَنْ﴾ که سی و اشپان هیهه ﴿لَا يُؤْمِنُ بِهِ﴾ که بر وای پس نا‌هیتیت ﴿وَرَأَىٰ﴾ وه به و ره‌دگارت نه‌هه‌مو و که‌س زاناره ﴿يَا مُقْسِدِينَ﴾ به خرابه کاران ﴿وَرَأَىٰ كَذِبَكَ﴾ نه گهر بر وایان بی نه‌هیتای ﴿فَقُلْ لِي عَسَىٰ﴾ نه‌وه پنیان بلی (به‌داشتنی) کرده‌وه‌ی خوم بزرگوم ﴿وَلَكُمْ عَذَابٌ﴾ و (به‌داشتنی) کرده‌وه‌ی خوتان بزرگوتان ﴿أَشَدَّ رِقَابًا﴾ تیره به‌رین (به‌رین سیارین) ﴿يَمَّا أَتَتْ﴾ له وه‌ی من ده‌یکه‌م ﴿وَأَنزَلْنَاهُ فَمَا تَعْلَمُونَ﴾ منیش به‌ریم (به‌رین سیارین) له وه‌ی تیره ده‌یکه‌ن ﴿وَمَنْ هُمْ مَنْ﴾ (کافران) که سی وایان هیهه ﴿يَسْمَعُونَ إِلَيْنَ﴾ گویت لایه‌ن ده‌گرن (که قورئان ده‌خویتیت) ﴿أَنَّا نَسْمَعُ أَلْوَمًا﴾ جا نایا تو گو فطرت به‌که‌بان ده‌نه‌وتی؟ ﴿وَلَوْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ﴾ نه گهر چی نه و که‌رانه هیچیش تینه‌گه‌ن

﴿وَمِنْهُمْ مَنْ﴾ وه هی وایان هدیہ ﴿يَقُولُ اِنَّكَ﴾ ده پروانیت بؤت ﴿اَنْتَ تَهْدِي الْقَوْمَ﴾ دهی ثایا تو
 ریتموونیی شهو کویرانه ده کهیت (مه به سست پئی بی باوه رانه که کویرن له ناست بینینی هه ق
 وراستیدا) ﴿وَلَوْ كُنَّا لَا بُدَّ لَنَا﴾ نه گهر چی شهو کویرانه نابیناش بن؟ ﴿اِنْ لَّا اَنْتَ﴾ به راستی خوا (لا
 يَقْظِرُ النَّاسُ شَيْئًا﴾ هیچ سستم له خه لکی ناکات ﴿وَلَوْ كُنَّا اَنْتَ﴾ به لکو خه لکی ﴿اَنْتَ هُمْ يَقْظِمُونَ﴾
 خویان سستم له خویان ده کهن ﴿وَلَوْ كُنَّا اَنْتَ﴾ وه (بیرسان بخه نه وه) شهو روزهی که (خوا)
 هه موویان کو ده کاته وه ﴿كَانَ لَوْلَا اَنْتَ﴾ ده لینی له دونیادا نه ماونه ته وه ﴿اِلَّا سَأَلْتَهُ﴾ ساتینکی کهم
 نه بیت ﴿مِنْ اَنْتَ﴾ له روزهیك ﴿يَعْلَمُونَ بَيْنَهُمْ﴾ خویان به ده کتر ده ناستین ﴿فَدَخِرَ الْاَزِيدُ﴾ به راستی
 زهره مهند بیون نه وانهی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ کهه پروایان نه هینا به (زیندو و بونه وهو) دیداری خوا
 ﴿وَمَا كُنَّا لِنُؤْمِنَ بِكَ﴾ وه نه وانه ریتموون وه رگر نه بیون ﴿وَاَمَّا اَنْتَ﴾ به راستی نه گهر نیشانت بدهین
 ﴿بِقَاصٍ﴾ هه ندیک ﴿الَّذِي يَعْلَمُ﴾ له وهی به لیسمان داوه پیمان (زالبونت به سه ریاندا) ﴿وَتَوَقَّعْتَ﴾ یان
 تو بمریتین (پیش به دی هانتی) ﴿فَاِذَا مَرَجَعُهُمْ﴾ ته وه گهر پاته وه یان هه بؤ لای یتمه به ﴿ثُمَّ اَنَّ﴾ پاشان
 خوا ﴿شَهِدَ﴾ شایه ته ﴿عَلَى مَا يَفْعَلُونَ﴾ له سهه شهو کرده وانهی که ده یکهن (له پاش تو) ﴿وَلَا كَلَّ﴾
 اَمْرٌ سُوْلٌ ﴿وَه بؤ هه موو گه لیک پیغه مبه ریک هه بو وه ﴿فَاِذَا جَاءَ رُسُوْلُهُمْ﴾ جا کاتیک پیغه مبه ره که یان
 (له قیامه تدا) هات بؤ لایان ﴿فَنَجَّى بَيْنَهُمْ﴾ بریار ده دریت له نینو انیاندا ﴿وَالْفَسِطَ﴾ به داد گهریی و راستی
 ﴿وَعَزَّ لَا يَفْلَحُونَ﴾ وه نه وانه هیچ سته میان لئی ناکریت ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى﴾ ده لینی کهی ده بیت ﴿هَذَا الْوَعْدُ﴾
 ته وه لینی وه هره شهیه ﴿اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر یتوه راست ده کهن ﴿قُلْ﴾ (تهی موحه ممه ده) ﴿اِنَّ﴾
 بلنی ﴿اَلَا اَتَايَاكَ اَلْقُرْآنَ﴾ به ده سستم نی یه بؤ خودی خؤم ﴿صَرَّ وَلَا تَفْعَا﴾ هیچ زیان و سوودیک
 ﴿اِلَّا مَآئِدَةً اَللّٰهُ﴾ مه گهر ته وهی خوا بیهویت ﴿لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ﴾ بؤ هه موو گهل و نه ته وه به ک کاتیک دیاری
 کراو هه به ﴿اِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ﴾ نه گهر کاته که یان هات ﴿فَلَا يَسْتَعْجِلُوْنَ سَاعَةً﴾ نه وانه ساتیک دوا ده کهون
 ﴿وَلَا يَسْتَفْعِلُونَ﴾ نه پیشیش ده کهون ﴿قُلْ اَرَأَيْتُمْ﴾ تو بلنی (به وانه) پیم بلین ﴿اِنْ اُنْزِلَ عَلَيْنَا﴾ نه گهر
 سزای خواتان بؤ هات ﴿يَتَا اَوْثَارًا﴾ له شه ودا یان له روزهی ﴿فَاِذَا اسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُرْسَلُونَ﴾ ثایا تاو انباران
 بؤ چی (سزایه ک) به له ده کهن ﴿اَلَمْ اَرْاَ مَا رَفَعْتُ﴾ ثایا پاش ته وهی پرووی داو به دی هات ﴿اَمْ اَنْتُمْ يَوَدُّوْنَ﴾
 یتوه بروای پی دینن؟ ﴿اَلَمْ اَنْتَ﴾ نانتستا (بروای پی دینن)؟ ﴿وَقَدْ كُشِمَ بِهِ اسْتَعْجِلُونَ﴾ خؤ به راستی یتوه
 به لهی هانتی (تهو سزا) یه تان ده کرد ﴿ثُمَّ قِيلَ﴾ ته مجا پیمان ده و تریت ﴿لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به وانهی
 که سته میان کرده ﴿ذُو قُرْآنٍ﴾ بچه رن سزای ﴿الْمُحْلَدِ﴾ هه میشه پی ﴿هَلْ تَحْزَنُونَ﴾ ثایا یتوه توله تان
 لئی ده سه ندریت ﴿اِلَّا يَمَّا﴾ مه گهر به هوی شهو (کارانه وه) نه بیت ﴿كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ که خؤ تان ده تان
 کرد ﴿وَيَسْتَفْهِنُونَ﴾ (تهی موحه ممه ده) لیت ده پرسن ﴿اَلَمْ اَحْضُرْ﴾ ثایا تهو سزایه راسته (به دی
 دیت)؟ ﴿قُلْ اِي وَرَقٍ﴾ پیمان بلنی به لئی سویند به بهر وه رد گارم ﴿اِنَّهُ لَحَقُّ﴾ بینگومان ته وه راسته
 ﴿وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه یتوه ناتوانن خؤ تانی لئی قوتار بکهن ﴿

﴿وَلَوْ أَن لَّكُم نَفْسٌ﴾ نه گهر هی همر که سینک بیت ﴿ظَلَمْتُمْ﴾ که سته می کردوه (له دونیادا) یان
 بی باوه بر سوو بیت ﴿مَافِ الْأَرْضِ﴾ همر چی له زه ویدایه ﴿لَأَقْدَرْتُ بِهِ﴾ له برینی خوی دایدات
 (تهنها بؤ شهوی رزگاری بیت) ﴿وَأَسْرُوا الدَّامَةَ﴾ وه (بی باوه پران) په شیمانی خویان ده شمارنه وه
 (لهو روزه‌دا) ﴿لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ﴾ کاتیک که لهو سزایه ده بینن ﴿وَقُضِيَ إِلَيْهِمْ بِالْقِسْطِ﴾ جا بریار
 ده دریت له نیوانیادا به دادوه ری ﴿وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ﴾ و نه وانه هیچ سته میان لی تا کریت ﴿
 أَلَا إِنَّ إِلَهَهُ﴾ ناگادارین به راستی مولکی خوابه ﴿مَافِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ شهوی له ناسمانه کان
 و زه ویدایه ﴿أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ﴾ ناگادارین به راستی به لیتی (همره شهی) خوا ﴿حَقٌّ﴾ راسته
 ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوریه میان نازانن ﴿هُوَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ لهو (خواهه) ده زینیت
 وده مرینیت ﴿وَالْيَوْمَ تُجْعَلُونَ﴾ و همر بؤلای شه ده گهر تیرینه وه (له ریزی دوایدا) ﴿يَتْلِيهَا
 النَّاسُ﴾ نهی خه لکینه ﴿فَرَجَاءَ نَصْرٍ﴾ ینگومان بؤتان هاتوه ﴿فَوَعْدَةٌ مِنَ رَبِّكَ﴾ ناموزگاری
 (قورئان) له لایین په روه ردگار تانه وه ﴿وَنُفِثَ لَهَا فِي الصُّدُورِ﴾ وه شیفنا و چاره به بؤ شهوی له ناو دل
 و ده روتان دایه ﴿وَهْدَىٰ رَحْمَةً﴾ وه رینموونی و میهره بانیه ﴿يَلْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ پرواداران ﴿قُلْ يَفْضَلُ
 اللَّهُ﴾ (نهی موحه مهده) ﴿بِلِيٍّ هَمَّ بِهَمِّ يَحْمَدُ﴾ بلی همر به هموی چاکه و (ویرحمیه) و میهره بانی خواوه به
 ﴿فِي دَلِيلٍ فَلْيَغْرُحُوا﴾ جا که وانه بابیه ده دلخوش بن ﴿هُوَ خَيْرٌ﴾ لهو چاکتره (بؤیان) ﴿فَمَا يَجْمَعُونَ﴾
 لهو هی کوی ده که نه وه (له شستی شه دونیایه) ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی (بهو بی پروایانه) پینم بلین
 ﴿مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ شهو هی خوا ناردوویه تیه خواره وه ﴿لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ﴾ بؤتان له رزق و ریزی
 ﴿فَجَعَلْنَاهُ﴾ هه ندیکتان کردوه ﴿حَرَامًا وَحَلَالًا﴾ به حهرام و (هه ندیکی) به حلالان ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی
 ثایا خوا ﴿أَنْتَ لَكُم﴾ موله می (شهو هی) پی داوون (له خوتانه وه شتانیک حلال و شتانیکش
 حهرام بکهن) ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَقْتُلُكُمْ﴾ یان درو ده کهن به ناوی خواوه ﴿وَمَاضٍ الْبَرِّ﴾ وه گومانی نه وانه
 چیه ﴿يَقْتُلُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که درو هه لته به ستن به ناوی خواوه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له ریزی دوایدا
 ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَذُو فَضْلٍ﴾ خواوه می چاکه و فزل و به هره به ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به سهر خه لکی یه وه
 ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ﴾ به لام زوریهی خه لکی ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی (لهو چاکه و به هره) ناکدن ﴿
 وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ﴾ وه (نهی موحه مهده) ﴿تَقُولُ هَمَّ مَهْمٌ﴾ و کار نکدایت ﴿وَمَا تَقُولُوا مِنْ قَوْلٍ﴾
 وه همر چی له قورئان بخوینی ﴿وَلَا تَقْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ﴾ و (نیوه) همر کرده وه به ک بکهن ﴿إِلَّا كُنْتُمْ عَلَيْكُمْ﴾
 ینگومان نیمه به سهر تانه وه ﴿شُهُودًا﴾ شایه نین و ناگادارین ﴿يَذُنُّضُونَ فِيهِ﴾ کاتیک ده رونه ناویه وه
 و پتوهی خدریکن ﴿وَمَا يُعْرَبُ﴾ وه وون نابیت ﴿عَنْ رَبِّكَ﴾ له په روه ردگارت ﴿مِنْ تَقَالِ ذُرِّهِ﴾ به نه ندازه می
 گهر دیله به ک ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه له زهوی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ و نه له ناسماندا ﴿وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾
 وه نه بچو کتر لهو گهر دیله به ﴿وَلَا أَكْبَرُ﴾ و نه گهره تر لهو (گهر دیله به) ﴿إِلَّا كِتَابٌ مُبِينٌ﴾ مه گهر
 شهو ته له ناو په راوینکی ناشکرادا (که مه به ست پنی لوح المحفوظ) ه

﴿الْآيَاتِ﴾ ناگادار بن بیگومان ﴿أُولَآئِكَ اللَّهُ﴾ دوستانی خوا ﴿لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ ترسیان له سهر
 نیه ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ خه نه تیش ناخون ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه‌ی باوهر بیان هیتاوه ﴿وَكَانُوا
 بِمَقُوتٍ﴾ وه هه میشه خویان ده پاریزن و له خوا ده ترسن ﴿لَهُمُ الْبَشَرِیُّ﴾ ههر بق نه وانه
 مزگیتی و موزده ﴿فِی الْحَیَوةِ الدُّنْیَا﴾ له ژبانی دنیادا ﴿وَفِی الْآخِرَةِ﴾ و له دوار قزیشدا ﴿لَا تَزِیْلُ﴾
 گزیران نیه ﴿یَكْمَلُ اللَّهُ﴾ بق ووته (و به لینه) کانی خوا ﴿ذَٰلِكَ هُوَ﴾ ههر نه ویه ﴿الْفُؤَادَ الْعَظِیْمُ﴾
 سهر که وتی زور گه وره ﴿وَلَا يَحْزَنُكَ﴾ باخه مبارت نه کات ﴿قَوْلُهُمْ﴾ ووتی نه وانه ﴿لَآ
 الْعِزَّةَ﴾ چونکه به پرستی هیز و ده سه لات ﴿بِاللَّهِ جَمِیْعًا﴾ هه صوری بق خوابه ﴿هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ﴾
 خوابش بیسهری زانایه ﴿الْآيَاتِ﴾ ناگادار بن به پرستی ههر بق خوابه ﴿مَنْ فِی السَّمَوَاتِ﴾ ههر
 چی له ناسمانه کان ﴿وَمَنْ فِی الْأَرْضِ﴾ ههر چیش له زهوی دایه ﴿وَمَا یَشِیْعُ﴾ به پیره و بیان نه کرد ووه
 ﴿الَّذِينَ یَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه وانه‌ی پنجگه له خواد به ترستن ﴿شُرَکَآءَ﴾ به رستر اوانی (ها و به شانی
 بق خوا) ﴿إِنْ یَسْمَعُونَ إِلَّا أَهْلًا﴾ نه وانه تنه‌ها شوین گومان که ووتون ﴿وَأِنْ هُمْ إِلَّا یَخْرُصُونَ﴾
 وه نه وانه تنه‌ها در وده کهن (به گومان و گزیره شت ده لین) ﴿هُوَ الَّذِی﴾ نه و خوابه زانیکه
 ﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّیْلَ﴾ شهوی بق داناون ﴿لِتَسْكُنُوا فِیْهِ﴾ ناتیبدا بهحه سینه وه ﴿وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا﴾ روریشی
 داناوه به پرونا که ره وه (که مایه‌ی ژبان و گوزره رانتان بیت) ﴿إِنَّ فِی ذَٰلِكَ﴾ به پرستی له وه‌دا (که
 یاس کرا) ﴿لَا یَسْمَعُونَ سَمْعًا﴾ چند به لگه و نیشانه هدی به بق که سانیك که ده بیستن و ژیرن ﴿وَلَا
 یَرَوْنَ بَصَرًا﴾ نه وانه ده لین خوانندالی بق خوی هه لیزارد وه!! ﴿سُبْحَنَهُ﴾ پاک‌ی و بیگه ردی
 بق خوا ﴿هُوَ الْعَلِیُّ﴾ نه و بی نیازه ﴿لَهُ مَا فِی السَّمَوَاتِ﴾ تنه‌ها نه و خاوه نیانه ههر چی و له ناسمانه کان
 ﴿وَمَا فِی الْأَرْضِ﴾ و ههر چی و اله زه ویدا ﴿إِنْ عِنْدَکُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ بِهَٰذَا﴾ هیچ به لگه به کتان لانیه به مدی
 که ده یلین. ﴿أَتُقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمَلُونَ﴾ نایا شتیك ده لین به ده م خواوه که نایزان و بی ناگان لی ﴿وَلَا
 یَعْلَمُونَ﴾ (نه‌ی موحه ممد) بلی به پرستی نه وانه‌ی ﴿یَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که در و هه‌ن
 ده به بستن به ناوی خواوه ﴿لَا یَقُولُونَ﴾ (ههر گیز) رزگار نابین ﴿مَتَّعَ فِی الدُّنْیَا﴾ (چونکه) به هره
 و رابرار دنیکی کهم له دنیادا (به سهر ده بهن) ﴿ثُمَّ إِلَیْنَا﴾ پاشان بق لای لیمه‌یه ﴿مَرْجِعُهُمْ﴾ گه رانه و بیان
 ﴿ثُمَّ نُذِیْقُهُمْ﴾ نه مجا بیتان ده چیزین ﴿الْعَذَابَ الشَّدِیْدَ﴾ سزای زور توند ﴿بِمَا كَانُوا یَكْفُرُونَ﴾
 به هوی نه ویه که بر وایان نه هیتا (تامردن) ﴿۝۱۰۰﴾

﴿وَأَنذِرْ عَلَيْهِمْ سَاءَ الْوُجْهِ﴾ (تهی موخه ممهده) دهنګویاس و هه والی نوح (علیه السلام) یان یو بخوینه ره وه
 ﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ كَاتِبُكَ بِهِ غَدَ لَكُم مَاءٌ وَتُؤْتَىٰ وَتُؤْتَىٰ وَتُؤْتَىٰ﴾ (تهی گه له کمه) ﴿إِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ﴾ نه گهر
 به لاتانه وه قورس و گرانه ﴿مَقَالِي﴾ مانه وه له ناواتاندا ﴿وَتَذَكَّرِي بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ و ناموز گاری کردنم
 (بوتان) به نایه ته کانی خوا ﴿فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ﴾ ته وامن پشتم به خوا به ستووه ﴿فَاتَّبَعُوا أَمْرًا﴾ ټپوهش
 کارو بریاری خوستان کوه نه وه ﴿وَشَرَّكَاءُ﴾ له گهل هاویه شه کانتان دا ﴿ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكَ عَلَيْكَ غُرْمَةً﴾
 نه مجا با کارو بریاره کانتان شار او نه بیت به لاتانه وه (به لکو ناشکراییت) ﴿ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ﴾ پاشان په لامارم
 بدن ﴿وَلَا تُخْطِرُون﴾ و ماوهم مه دن ﴿وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ﴾ جا نه گهر سهر پیچیتان کردم (پشتیم تی ده گهن)
 ﴿فَمَا آتَاكُمْ﴾ ته وه من داوام نه کرد وه لیسان ﴿مِنْ أَجْرٍ﴾ هیچ پاداشیتک ﴿إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی
 من هدر له سهر خوا به ﴿وَأَمَرْتُ﴾ وه فرمانم پی دراوه ﴿أَنْ أَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ که له فرمانبردارانی
 خودا و موسولمانان بم ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ نه مجا به درویان زانی ﴿فَتَجَبَّهَهُ وَكَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ﴾ ته وسایتمهش نه و
 (نوح) و نه واندهش که له گه لی بوون بزگارمان کردن ﴿فِي الْفُلَيْنِ﴾ له که شته که دا ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ﴾
 وه کردمانن ﴿فَخَلَقْنَا﴾ به جی نشینانی (ته وان له زه ویدا) ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَتَاعَ﴾ ته واته شمان ژر ناوخت ﴿كَذَّبُوا﴾
 ټپاییتا ﴿كَهْبَرُ وَايَانُ﴾ به نایه ته کانی ټپمه نه هیتا ﴿فَانظَرْنَا كَيْفَ كَانُ﴾ نه مجا سهرنج بده و پروانه بزانه چون
 بوو ﴿عَبَقْنَا الْمُنْذِرِينَ﴾ دواړوژ و ناکامی تر ستر او ان ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ﴾ نه مجا له دواي نوح
 ناردمان ﴿رُسُلًا﴾ پیغمبره راتیک ﴿إِلَى قَوْمِهِ﴾ یو ناو گه له کانیان ﴿فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ته وایش هاتن
 یو لایان به به لگه پروونه کانه وه ﴿فَمَا كَانُوا يَلْوِيوْنَ﴾ که چی ته وان پروایان نه هیتا ﴿بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ﴾
 به وهی که له رابر دوودا پروایان پیته هیتا بوو ﴿كَذَلِكَ نَطْمَعُ﴾ به و جوړه مؤر ده نیتن ﴿عَلَى قُلُوبٍ﴾ به سهر
 دلی ﴿الْمُعْتَرِينَ﴾ ده ست دریز کاراندا (تاتیگهن) ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ پاشان ناردمان ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له پاش
 شهو نیز راوانه ﴿مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ موسا و هاروون بولای فیرعون ﴿وَمَلَأْنَاهُ﴾ وه بولای
 دهسته و تاقمه که ی ﴿بِآيَاتِنَا﴾ به به لگه و معجزه کانه وه ﴿وَأَنسَخْنَا رَأْسَهُ﴾ به لام ته وان خوړیان
 به گهره زانی ﴿وَصَكَّأْنَاهُمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ﴾ و ته وان هوزیکي تاوان بار بوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ﴾ جا کاتیک
 بزیان هات ﴿لَقُوا مِنْ عِنْدِنَا﴾ هه ق و راستی له لایه ن ټپمه وه ﴿قَالُوا إِنَّا هَذَا﴾ ووتیان بینگومان ته مه
 ﴿لَيْسَ خَرْمُيْتِ﴾ جادوویه کی روون و دیاره ا ﴿قَالَ مُوسَىٰ﴾ موسا وونی (بیان) ﴿أَتَقُولُونَ الْحَقَّ﴾ نایا
 ټپوه بهم هه ق و راستیه ده لین (جادووه) ﴿لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ کاتیک بوتان هاتووه ﴿أَنسَخْنَا رَأْسَهُ﴾ نایا نه وه جادووه
 ﴿وَلَا يَفْقَهُ الشَّاعِرُونَ﴾ که جادوویان بزگاریان نایت ﴿قَالُوا الْحَقُّ هَذَا﴾ ووتیان نایا هاتووی بولامان
 ﴿لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ یو ته وهی لامان دهی ﴿عَمَّا جَدَّاهُمَا عِبَادَتَانَا﴾ له وهی باوو باپیر انمان له سهری بوون ﴿وَتَكُونُ﴾
 لگما ټاپو هدر دوو کتان (موسا و هاروون) بیت ﴿الْكَافِرِينَ﴾ گهره بی (وسه رز کایه تی به نوئیسرائیل)
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ﴿وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه ټپمه هه گیز باوه رتان پی ناکه یین

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعون ووتی (به کومه‌له‌که‌ی) ﴿أَتُؤْتِي بِكُلِّ﴾ بۆم بیتن و (کوی بکه‌نده‌ه) همدور
 ﴿سَجْرٍ عَلِيٍّ﴾ جادوو گهرتکی زور زانا و لیزان ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ﴾ جا کاتیک جادوو گهره‌کان
 هاتن ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى﴾ موسا پنی ووتن: ﴿الْقَوْمَ أَنَّهُم مُّكْفَرُونَ﴾ نه‌وه‌ی ده‌تانه‌وی بی‌هاویرن
 (فری‌دن) ﴿فَلَمَّا الْفُؤَا﴾ نه‌مجا کاتیک (جا دووه‌کانیان) فری‌دا ﴿قَالَ مُوسَى﴾ موسا ووتی
 ﴿مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ﴾ هدرچی نیوه هیتاوتانه جادووہ ﴿إِنَّ اللَّهَ سَبِّطٌ﴾ بی‌گومان خوا به‌زووی
 پوچه‌لی ده‌کانه‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَصْلِحُ﴾ چونکه به‌راستی خوا چاک‌ی ناکات ﴿عَمَلُ الْمُتَّبِعِينَ﴾
 کرده‌وه‌ی خرابه‌کاران ﴿وَيُحْيِي اللَّهُ الْمَيِّتَ﴾ خوا حق و راستی سه‌رده‌خات (ده‌یچه‌سپیتیت)
 ﴿بِكَمِّيَّةٍ﴾ به‌فهرمان و به‌لینه‌کانی ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾ با تاوانبارانیش پشان ناخوش بیت
 ﴿فَمَاءَ آمَنَ﴾ جا (له‌سه‌ره‌تاوه) بروای نه‌هیتا ﴿لِمُوسَى﴾ به‌موسا ﴿إِلَّا ذُرِّيَّةً﴾ چند که‌سینک
 نه‌بیت ﴿مِنْ قَوْمٍ﴾ له‌گه‌له‌که‌ی ﴿عَنِ خَوَیْ﴾ به‌هوی ترس و بیمان ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ﴾ له‌فیرعون
 ﴿وَمَا لَهُمْ﴾ و کار به‌ده‌ست و گه‌وره‌کانیان ﴿أَنْ يَفْتِنَهُمْ﴾ نه‌وه‌ک بیانگیرته‌وه بۆم دینی ﴿وَأَنْ فِرْعَوْنَ﴾
 به‌راستی فیرعون ﴿لَعَالِي فِي الْأَرْضِ﴾ خویه‌زل زان و زال بوو له‌زه‌وی (میسر) دا ﴿وَأَنَّهُ رَئِیْنُ الْمُتَّبِعِينَ﴾
 وه به‌راستی له‌سنوور به‌زیتان بوو ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ وه موسا ووتی ﴿بِقَوْمٍ﴾ نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿إِنْ
 كُنْتُمْ﴾ گهر نیوه ﴿عَامِلُمْ بِاللَّهِ﴾ برواتان به‌خوا هیتاوه ﴿فَعَلَيْكُمْ تَوَكَّلُوا﴾ نه‌وه‌ت‌نها پشت به‌خوا بیه‌ستن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُشْكِيبِينَ﴾ نه‌گهر نیوه‌فهرمان‌بهر و مل که‌جن ﴿فَقَالُوا﴾ نه‌وانیش (باوه‌رداره‌کان) ووتیان
 ﴿عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ نه‌نها پشتمان به‌خوا به‌ستوه ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ فِتْنَةً﴾ نه‌ی به‌روهر دگارمان مه‌مانگیر به
 جینگه‌ی نه‌شکه‌نجه ونازار ﴿لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ بۆ گه‌لی سه‌مه‌کاران ﴿وَنَجِّنَا﴾ وه رزگارمان بکه
 ﴿بِرَحْمَتِكَ﴾ به‌به‌زه‌بی خوت ﴿مِنْ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ له‌ده‌ست کومه‌لی بی‌بروایان ﴿وَأَوْحَيْنَا﴾
 وه نیگامان کرد ﴿إِلَى مُوسَى﴾ بۆ موسا ﴿وَأَخْبَاهُ﴾ وبرا که‌ی (هاروون) ﴿أَنْ تَتَوَّأ﴾ که‌پنکی بیتن و ناماده‌ی
 بکه‌ن ﴿لِقَوْمٍ كُفَّاءٌ﴾ بۆ گه‌له‌که‌تان ﴿يُحْضِرُونَ﴾ چند خانو و به‌ک له‌میسردا (که‌تیندا به‌ه‌وینه‌وه)
 ﴿وَلَجَعَلُوا بَيْنَكَ بَيْنَهُ﴾ وه خانووه‌کانتان بکه‌ن به‌قبیله (واته بی‌که‌ن به‌جینگای به‌رستنی خودا) ﴿وَأَقِيمُوا
 الصَّلَاةَ﴾ و به‌رنکو پنکی نوئر به‌جی بیتن ﴿وَاتَّبِعُوا الْمُؤْمِنِينَ﴾ مرده‌ش بده به‌برواداران (به‌به‌ه‌شت
 و سه‌رکه‌وتن) ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ و موسا ووتی ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ﴾ نه‌ی به‌روهر دگارمان به‌راستی تو
 ﴿هَآتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ﴾ به‌خشووته به‌فیرعون و کومه‌له‌که‌ی ﴿زِينَةً وَأَمْوَالًا﴾ هو‌کاری رازانه‌وه و
 جوانی و مال و سامانی زور ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی دنیادا ﴿رَبَّنَا يُضِلُّوْا﴾ نه‌ی به‌روهر دگارمان
 بۆ نه‌وه‌ی خه‌لک گوسرا بکه‌ن ﴿عَنْ سَبِيلِكَ﴾ له‌رینگای تو ﴿رَبَّنَا أَخْلِسْ﴾ نه‌ی به‌روهر دگارمان له
 ناوی به‌ره و مه‌به‌نله ﴿عَلَى أَمْوَالِهِمْ﴾ مال و سامانیان ﴿وَأَشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ دله‌کانیان ره‌ق و ره‌ش بکه
 ﴿فَلَا يُؤْمِنُوا﴾ چونکه بروا ناهیتن ﴿حَتَّى يَرَوْا﴾ همتا نه‌بینن (به‌چاوی خویان) ﴿الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ سزای
 سه‌خنی نازارده‌ر ﴿﴾

﴿قَالَ قَدْ﴾ (خواهی گه‌وره) نه‌رمووی بیگومان ﴿لُحِبِّتَ دَعْوَتُكُمَا﴾ داوای همدو و کستان و هر گه‌را
 ﴿فَأَسْتَفِيمَا﴾ جا خو را اگر و به‌رده‌وام بن (له‌سهر ثابینی خوا) ﴿وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ﴾ وه مه‌که‌ونه شوین
 رینگای ﴿الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌نازانن ﴿وَيَحْزَنُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ﴾ نه‌مجا نه‌وه‌ی نیسرا نیلیمان
 له‌ده‌ریاکه (ده‌ریای سوور) به‌راندووه ﴿فَأَتَّبَعَهُمْ زَعْوَنُ وَحُجُودُ﴾ نه‌مجا فی‌رعه‌ون و له‌شکره‌که‌ی
 شوینیان که‌وتن ﴿بَغْيًا وَعَدُوًّا﴾ به‌ستم و ده‌ست درنژی کردن ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ هه‌تا نه‌و کانه‌ی
 ﴿أَتْرَكَهُ الْفَرَقُ﴾ خه‌ریک بوو (فی‌رعه‌ون) به‌خنکی ﴿قَالَ آمَنْتُ﴾ نه‌وسا وونی بروام هینا ﴿إِنَّهُ لَا
 إِلَهَ﴾ که‌هیچ به‌رستراوونکی راست نی‌یه ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ جگه‌له‌نه‌و (خواهه) نه‌بیّت ﴿وَأَنْتَ بِهِ﴾ که
 بر وایان پی‌هیناوه ﴿بِمَنْ أَسْرَيْتَ﴾ نه‌وه‌ی نیسرا نیل ﴿وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه منیش له‌موسلمانانم ﴿
 وَآلَيْنَ﴾ نیستا (باوه‌ر دینیت؟) ﴿وَقَدْ عَصَبْتَ قَبْلَ﴾ که‌بیگومان له‌وه‌و پیش سه‌رینجیت کرد ﴿وَكُنْتَ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ وه‌تو له‌خرابه‌کاران و تیکده‌ران بوویت ﴿فَالْيَوْمَ﴾ به‌لام نه‌مرو ﴿تُخَيِّدُكَ بِدَلَاةٍ﴾
 لاشه‌که‌ت (له‌ده‌ریا) رزگار ده‌که‌بن ﴿يَتَكُونُ لِمَنْ خَلَقَكَ إِلَهٌ﴾ بو‌نه‌وه‌ی بی‌به‌پند بو‌نه‌وه‌ی
 له‌دوای تو دیت ﴿وَأَنَّ كَثِيرًا مِنَ الْإِنْسِ﴾ وه‌به‌راستی زوریک له‌خه‌لکی ﴿عَنِ الْبَنَاتِ الْعُقُولُونَ﴾
 بی‌تاگان له‌به‌لگه و نیشانه‌کانی نیمه ﴿وَلَقَدْ يَوَّنَا﴾ سویند به‌خوا بیگومان نیشته‌جیمان کردن
 ﴿بِنِعْمَةِ اللَّهِ﴾ نه‌وه‌ی نیسرا نیل ﴿مُبْتَوًّا صَدْفَ﴾ له‌شوینیکی چاک و شایسته‌دا ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾
 و رزوی چاک و پاکمان پی‌دان ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا﴾ جا را جیاو دوو به‌ره‌ک نه‌بوون ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ هه‌تا
 زانین و شاره‌زایی (ته‌ورات) یان بو‌هات ﴿إِنْ رَدَّكَ﴾ به‌راستی به‌روه‌ر دگارت ﴿يَقْبِضُ يَدَهُمَا﴾ بریار
 ده‌دات له‌تبتو‌انیاندا ﴿يَوْمَ الْيَمِّنَةِ﴾ له‌رزوی دوایدا ﴿فَمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له‌وه‌ی نه‌وان تیبدا را جیا بوون
 ﴿وَأَنَّ كُنْتَ﴾ جائه‌گهر تو ﴿فِي سَبِيلِ﴾ له‌گوماندا‌ی ﴿يَمَّا أَرْزَأْنَا إِلَيْكَ﴾ له‌وه‌ی که‌ناردو‌مانه‌ته‌خواره‌وه
 بؤت ﴿مَنْفَعَتِ الْذِّبِ﴾ نه‌وه‌ پرسیار له‌وانه‌بکه ﴿يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ﴾ که‌کتبی نامسمانی شاره‌زان
 و ده‌بخویننه‌وه ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ له‌پیش تو ﴿لَقَدْ جَاءَكَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی بؤت هاتووه ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾
 هه‌ق و راستی له‌به‌روه‌ر دگارت نه‌وه ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُنْزِلِينَ﴾ که‌هوانه‌له‌ده‌سته‌ی گومانداران مه‌به ﴿
 وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ﴾ و له‌وانه‌ش مه‌به ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که‌نیشانه‌کانی خوایان به‌دروزانی
 (وباوه‌ریان پی‌نه‌هینان) ﴿مَنْ كُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ (نه‌گهر و ابکه‌یت) نه‌وه‌ده‌چیته‌ریزی زه‌ره‌مه‌ندانه‌وه ﴿
 إِنَّ الَّذِينَ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی ﴿حَقَّتْ عَلَيْهِمْ﴾ ده‌رچووه و چه‌سپاوه بؤیان ﴿كَانَتْ رَدَّتْ﴾ بریاری
 به‌روه‌ر دگارت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بر وانه‌پسن ﴿وَلَوْ جَاءَهُمْ﴾ (بر وانه‌پسن) هه‌رچه‌ند بؤیان بیّت
 ﴿كُلُّ آيَةٍ﴾ هه‌موو به‌لگه و نیشانه‌یه‌ک ﴿حَتَّىٰ يَرَوْا﴾ هه‌تا نه‌پسن (به‌چاوی خو‌یان) ﴿الْعَذَابَ
 الْأَلِيمَ﴾ سزای سه‌ختی نازارده‌ر ﴿

﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا أَنْتُمُ الْمَشْرُكُونَ﴾ (خهلکی) هیچ شمار و گوندنیک (له وانه ی که هه ره شه یان لیکرا) و باوه ربان هینا (کاتی بینین و دابه زینی سزای په روه ردگار) ﴿فَنَقَعَهَا لِمَسْكُهَا﴾ باوه ره که یان هیچ سوودی بی نه که باندن ﴿إِلَّا قَوْمٌ يَبْشُرُونَ﴾ جگه له گه لی یونس (علیه السلام) نه بیت ﴿لَمَّا آمَنُوا﴾ کاتیک هه سوو پر وایان هینا و تموبه یان کرد (که دل نیابوون سزای په روه ردگار دابه زیوه یو سه ربان) ﴿كَشَفْنَا عَنْهُمْ﴾ لامان برد له سه ربان ﴿عَذَابَ الْآخِرَةِ﴾ سزای سه رشو پری و ریسوایی ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له زبانی دنیادا ﴿وَمَتَّعْنَاهُمُ الْأَنْحَارَ﴾ و به هره و خوشیمان پیدان تا ماوه بهك (تا کاتی مردنیان) ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ وه نه گه ره روه ردگار ت بیویستایه ﴿لَأَمَنَ﴾ بروای ده هینا ﴿مَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ نهو (خهلکی) و اله زه ویدان ﴿كُلُّهُمْ جُيَعًا﴾ هه سوو به تیکرا ﴿أَوَلَمْ تَكُنْ﴾ ده ی ثابا تو (نه ی موحه ممد) ﴿تُكْرَهُ النَّاسُ﴾ زور له خهلکی ده که بیت ﴿حَقِّ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾ هه نا بینه پروادار ﴿وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ﴾ وه یو هیچ که سیت نی یه ﴿أَنْ تُمْسِكَ﴾ که پروا بیستی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گه ره به یستی خوانه بیت ﴿وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ﴾ وه بیسی (وبی باوه ری) ده خاته ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ سه رنه وانه ی ﴿لَا يَعْقِلُونَ﴾ که تی نا گدن و بیر نا که نه وه ﴿فَلْيَنْظُرُوا﴾ (نه ی موحه ممد) بلی: سه رنج بدن ﴿مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ چی له ناسمانه کان و زه ویدایه ﴿وَمَا تَعْنِي أَكْبَدُ وَالذُّرُّ﴾ که چی نشانه و ترسینه ره کان هیچ سوو نا گه به نن ﴿عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به که سانبیک پروانه هیتن ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ﴾ ده ی چاوه پروانی چی ده که نن ﴿إِلَّا مِثْلَ آبَارِ الْآبِينَ﴾ بیجگه له پروو داونیک وهك پروو داوه کانی نه وانه ی ﴿خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ که له پیشیانته وه پابوردن ﴿قُلْ فَانظُرُوا﴾ بلی ده ی چاوه پروان بکه نن ﴿إِلَى مَعَكُمْ﴾ به راستی میش له گهك نیوه دا ﴿مَنْ الْمُشْطَرِّينَ﴾ له چاوه پروانم ﴿ثُمَّ نَتَجَى﴾ پاشان تبمه رزگاری ده که بین (له کاتی ناره حه تیدا) ﴿رُسُلًا﴾ پیغمه به رانسان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و نه وانه ی پروایان هینا وه ﴿كَذَلِكَ﴾ ثابو و شیوه ﴿حَقًّا عَيْنًا﴾ بیویسته له سه رمان ﴿شُجَّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نیمان داران رزگار بکه بین ﴿فَلْيَأْتِهَا النَّاسُ﴾ بلی نه ی خهلکینه ﴿إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ﴾ نه گه ره نیوه له گوماندهان ﴿مَنْ يَدِينُ﴾ له (راستی) ثابنه که م ﴿فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ﴾ نه وه من ناپه رستم نه وانه ی ﴿تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که نیوه ده ی به رستن بیجگه له خورا ﴿وَلَكِنْ﴾ به لکو ﴿أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي﴾ نهو خوا به ده به رستم ﴿يَتَوَكَّلُ﴾ که نیوه ده مرستی ﴿وَأَمْرٌ أَنْ أَكُونَ﴾ وه من فه رمانم بی کراوه که ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له به پرواداران بسم ﴿وَأَنْ أَعْبُدَ وَجْهَكَ﴾ وه پروو رپنیک و راست بکه ﴿لِلَّذِينَ حَبِطَتْ﴾ یو نایینیک که راسته ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه به هیچ جورنیک له هاویه ش داندهان مده به ﴿وَلَا تَدْعُ﴾ هاوارمه که (مه به رسته) ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیجگه له خوا ﴿مَا لَا يَنْفَعُكَ﴾ شتی نه سوو دت بی ده که به نبیت ﴿وَلَا يَضُرُّكَ﴾ و نه زیانت لی ده دات ﴿وَإِنْ فَحَلَّتْ﴾ جا نه گه روات کرد ﴿فَالْإِلَهِ إِذَا﴾ نه وه بیگومان نهو کاته تو ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ له سه مکارانی

﴿وَإِنْ يَنْشَأْ لَكَ مِنَ الْخَوَافِ أَنْ يُغَارِقُوا شَإْلُكَ﴾ و نه گهر خوا به تو بگه به نیست ﴿يُسْأَلُ﴾ زیاتیک ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ هیچ لاده رنک نی به بو نه و
 (زیانه) ﴿الْأَخْرَجَ﴾ بیجگه له خوا ﴿وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ الْسُحُوفِ غَارًا﴾ و نه گهر خیر و خوشه کی بویت بویت ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ نه و
 هیچ بدر گری که رنک نی به بو چاکه ی خوا ﴿يُسْأَلُ بِمَنْ يَكْفُرُ﴾ به هر مه ندی ده کات نه و که سه ی خوی به ویت
 ﴿مِنْ عِبَادِهِ﴾ له بدنه کانی ﴿وَهُوَ الْقَوِيُّ الرَّحِيمُ﴾ و ه هر نه و لی سورده ی به به زیسه ﴿قُلْ إِنِّي أَنَا نَسِيتُ﴾ (ندی
 موحه ممد) ﴿بَلَىٰ شَيْءٌ مِّنْ عَمَلِكُمْ﴾ به راستی (فورانی) حه قشان بو هاسو و ﴿مِنْ زَيْكُم﴾
 له لایه ن به رو و ردگار نه و ﴿فَمَنْ أَتَذَرُ﴾ جا هدر که سبک ریتمو و نی و هر گر تیش ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ نه و
 بیگومان (قازانجی) ریتمو و نه که ی بو خوی نه ی ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هدر که سبک گومر ابو ویت ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾
 نه و بیگومان (زیانی) گومر ابو و نه که ی بو خوی نه ی ﴿وَمَنْ أَتَذَرُ﴾ و ه من له نیو و ﴿يُوكِلُ﴾ به هر پر سبار نیم ﴿وَأَنذِرْ﴾
 شونین نه و بکه و ﴿مَنْ يُؤْتِي إِلَيْكَ﴾ که سرووش و ه ی کرا و بویت ﴿وَأَنذِرْ حَتَّىٰ﴾ و به نارام و خوگر به هدا
 ﴿يَخْشَوْنَ اللَّهَ﴾ خوا بر یاری هدا ت (له نیوانی تو و نه و اندا) ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾ و نه و (خوا به) چاکتری نی هه مو و
 داد و هر و بر یار نه و نه

سوره‌ی ﴿هُود﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الر﴾ به (تلیف، لام، را) ده خوتر نه و خوا زاناره به مانا که ی، بو زیاتری سهرتای سهرتای سوره‌ی (البقرة)
 بکه ﴿كَتَبَ لَكُم﴾ نه مه کتبی که به و داری زار و ه ﴿إِنَّمَا﴾ نایه نه کانی ﴿تُفَصِّلُ﴾ پاشان پروون کرا و نه نه و ﴿مِنْ﴾
 لَن ﴿لَهُ لَایَهَن﴾ (خوی) کار در و سنی زاناره ﴿الْأَنْبِيَاءُ﴾ بو نه و ی هیچ ششیک نه به رستن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾
 بیجگه له خوا ﴿إِنِّي لَكُفْرَةٌ﴾ به راستی من له لایه ن نه و (خوا) و به بو نیو و ﴿بِزَيْدٍ وَبَشِيرٍ﴾ تر سبت و سورده و هرم ﴿وَأَنذِرْ﴾
 هدر و ه ها بو نه و ی داوای لیور دن بکه ن له به رو و ردگار نه و ﴿وَأَنذِرْ لِكُلِّ قَوْمٍ مِّنْهُم﴾ پاشان نه به بکه ن و به گهر نه و
 بولای ﴿يُخَذِّعْكُمْ مَتَاعًا خَسَفًا﴾ ده نان زنی به زیاتکی چاک و خوش ﴿إِنِّي أَنزِلُ﴾ ناما و ی دیاری کرا و (بوتان) ﴿وَأَنذِرْ﴾
 و ه ده به خشیت به هه مو و ﴿إِنِّي أَنزِلُ﴾ خا و نه چاکه و به هر و ده ک (پاداشی) چاکه و به هر ی خوی ﴿وَأَنذِرْ﴾
 و نه گهر پرو و هر گیر و سهر بیچی بکه ن ﴿إِنِّي أَنزِلُ﴾ نه و به راستی من مه تر سی ده کدم ﴿عَلَيْكُمْ﴾ به خه نان بگری
 ﴿عَذَابٍ مِّنْكُمْ﴾ سزای پوزنکی گه و ره (که پوزی دوا به) ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ هدر بولای خوا به ﴿مَرْجِعُكُمْ﴾ گه پانه و ه نان
 ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و نه و (خوا به) ده سه لات داره به سهر هه مو و ششیکدا ﴿الْأَنْبِيَاءُ﴾ ناگادار بن بیگومان نه و ان
 ﴿يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ سنجیان ده بیجگه و ه (له سدر کینه و ذایه تی) ﴿إِنِّي أَنزِلُ﴾ بو نه و ی خویان بشار نه و له خوا
 ﴿الْأَنْبِيَاءُ﴾ بندار بن کاتیک ﴿يَسْتَفْشِرُونَ يَا أَبَا نَضْرٍ﴾ نه و انه خویان داده بو شن به بو شا که کانیان (بو نه و ی پیلانه کانیان ده نه که و ن)
 ﴿يَعْلَمُ﴾ (خوا) ده زانیت ﴿مَّا يُسْأَلُونَ وَمَا يُلْقُونَ﴾ به و ی ده بشار نه و نه و نه و ی ناشکرای ده که ن ﴿إِنَّمَا عَلِيمٌ﴾ بیگومان
 نه و (خوا به) به ناگا و زانایه ﴿يَذَلِكِ الْخُذُّرُ﴾ به و (نه بیانه ی) له سبت و ده کانه به

﴿وَمَآئِن دَابَّوْا۟﴾ هیچ گیان له بهرنک نی به ﴿فِی الْأَرْضِ﴾ له زهوی دا ﴿إِلَّا عَلَىٰ آلِهَةٍ﴾ نیلا له سه ره خوا به
 ﴿رِزْقُهَا﴾ رزق و روزه که ی ﴿وَبَعَلُّهُمُ اسْتَقْرَٰهَآ﴾ وه (خوا) ده زانی شوینی مانه وه ی ﴿وَتَسْتَوْدَعُهَا﴾
 وه شوینی لی ده رجوونی ﴿کُلٌّ فِی۟ حِجَابٍ مُّبِیۢنٍ﴾ همه وی نو سراوه له کتینی پروون که ره وه (لوح
 المحفوظ) دا ﴿وَهُوَ﴾ نهو (خوا به) زاتیکه ﴿الَّذِی۟ خَلَقَ السَّمٰوٰتِیۡ وَالْاَرْضَ﴾ که ناسمانه کان
 وزه وی دروست کرده ﴿فِی۟ سِتْوَةِ اَیَّامٍ﴾ له شهش روزدا ﴿وَكَانَ عَرِشُهُۥ عَلَى۟ الْمَآءِ﴾ و عه ر شه که ی
 له سه ره شاو بوو ﴿لَیْسَ لَکُمْ﴾ بۆ شه وی ناقبتان بکانه وه ﴿اَنْ تَکُوۡنَ اَحْسَنَ عَمَلًا﴾ کامتان کرده وی
 چاکتر (ده کن) ﴿وَلَیۡنَ قُلَّتْ﴾ سویندی نه گهر بلینیت (به وانه) ﴿اِنْ تَکُوۡنُوۡنَ﴾ به راستی نیوه زیندو
 ده کرتنه وه ﴿مِنْۢ بَعْدِ السَّوۡتِ﴾ له پاش مردن ﴿لَیَقُوۡلَنَّ الَّذِیۡنَ کَفَرُوۡا﴾ بینگومان نه وانه ی که بی پروان ده لنین
 ﴿اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِیۢنٌ﴾ نه مه هیچ نی به پنجگه له جادویه کی پروون و دبار نه بیت ﴿وَلَیۡنَ لَّغُرۡفَاتُهُمُۙ﴾
 اَلْعَذَابِ وه سویند به خوا نه گهر شه و سزایان دوا بخه یس ﴿اِلَّا اَمۡرٌ مَّعۡدُوۡدٌ﴾ تاما و به کی که می
 دیاری کراو ﴿لَیَقُوۡلَنَّ مَا یَحۡبِسُهُۥ﴾ نه وه به راستی ده لنین چی شه و سزای پراگرتووه (بۆچی بۆمان
 نایه ت) ﴿اَلَا یَوْمَ یَنۡبِیۡهِمُۙ﴾ بیدار بن روزی شه و سزایه یان بۆ دیت ﴿لَیۡسَ مَقۡصُورًاۙ عَنْهُمْ﴾ لنین لا نادری
 ﴿وَحَاقَ بِهِمُۙ﴾ وه ده وریان ده دات ﴿مَا کَانُوۡا یَدۡرُسُوۡنَهَاۙ وَتَ﴾ نه وه ی که نه وانه گالته و لا قرتیان پی
 ده کرد ﴿وَلَیۡنَ اَذۡقَا۟ الْاِنۡسَانَ﴾ سویند به خوا نه گهر نیمه بچی زین به ناده می ﴿مِثۡلَ اَسۡخَۡةٍ﴾ چاکه
 و فمزل و به هره یه ک لای خو مانه وه ﴿ثُمَّ تَرۡجَعۡنَا۟ بِهٖۙ﴾ پاشان شهو (چاکه و به هره یه ی) لی بگرینه وه
 ﴿اِنَّهٗ لَیُحۡسِبُ کَفُوۡرًا﴾ بینگومان شه و زور ناویند و سپله یه (له و کانه دا کوفری نیعته کانی خوا
 ده کات) ﴿وَلَیۡنَ اَذۡقَا۟﴾ سویند به خوا نه گهر پی بچی زین بیده پی ﴿تَعۡمَآءَۙ بَعۡدَ حَرَّۃٍ مَّسۡنُۃٍ﴾
 به هره و چاکه دوا ی نه و سه خنی و ناره حنیانه ی تووشی بووه ﴿لَیَقُوۡلَنَّ ذَهَبَ السَّیۡتَاتُ عَلَیَّ﴾ بینگومان
 ده لیت گشت سه خنی و زیانه کانم له مل بوویه وه (به روکی به رد ام) ﴿اِنَّهٗ لَنفِیۡحٌ فَخُوۡرٌ﴾ بینگومان
 (له و کانه دا) زور دلخوش و لوت به رزو خو به زل زانه ﴿اِلَّا الَّذِیۡنَ صَبَرُوۡا﴾ جگه له وانه ی
 که باثارام و خو گر پروون ﴿وَعَمِلُوۡا الصَّٰلِحٰتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیا به جی هینا ﴿اُولَٰئِکَ لَهُمُۙ﴾ نه وانه
 بۆیان هه یه ﴿مَغۡفِرَةٌۭ وَاَجۡرٌ کَبِیۡرٌ﴾ لیبوردن و پاداشتی گه و ره ﴿فَلَعَلَّکَ تَارِکًا﴾ نایا تو و از هینه ری
 ﴿بَعۡضَ مَا یُوۡحٰی اِلَیۡکَ﴾ له (پراگه یاندنی) هندنیک له وه ی نیگات بۆ کراوه ﴿وَرَضِیۡقٌۭ بِمَصۡدَرِکَ﴾ و دن
 ته نگ ده بی پی ﴿اَنْ یَّقُوۡلُوۡا﴾ له بهر نه وه ی که ده لنین ﴿اَلَا اُنۡزِلَ عَلَیۡکَ کُرۡ﴾ بۆچی گنج و خه زینه ی بۆ
 نانیر دریته خواره وه ﴿اَوۡحَآءَۙ مَعَهُۥ مَلٰٓئِکَۃٌ﴾ یان بۆچی فرشته به کی له گه لدا نه هاتووه ﴿اِنۡمَآ اَنْتَ نَذِیۡرٌ﴾
 بینگومان تو ته نها ترسینه ری ﴿وَاِنَّهٗ عَلٰی کُلِّ شَیۡءٍ وَّکِیۡلٌ﴾ و خوا بۆ هه موو شتیک سهر به رشتیکار و
 چاودیره ﴿

﴿أَمْ يَحْسُبُونَ أَنَّنَا نَعْلَمُ السُّرُورَ﴾ بیان نه وانه دهلین پیغمبر ﷺ نهو (قورئانه) ی هله به مستووه ﴿قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ سُورَ
 قَبْلِهِ﴾ بلی دهی ئیوهش ده سوره تی وه کو نهو (قورئانه) بیتن ﴿مُعَذِّبَاتٍ﴾ هله به ستر اوین ﴿وَأَذَعُوا مِنْ
 أَصْطَفَعُمُ﴾ وه بانگ بکهن (بؤ پشتمو انیتان) هر کهس ده توانن ﴿مَنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیتجگه له خوا
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست ده کهن ﴿فَالَّذِينَ لَا يَرْجُوا إِلَٰهًا غَيْرَ﴾ جا نه گهر وه لایمان نه دانه وه
 ﴿فَاعْلَمُوا أَنَّمَا الْإِنَّمَالُ خُفَاةٌ﴾ نه وه بزائن که بیگومان نهو (قورئانه) نیر دراوته خواره وه ﴿بِعِزَّتِ اللَّهِ﴾ به ناگاداری
 وزانینی خوا ﴿وَلَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾ هر وه ها بزائن هیچ بهر ستر اوینکی راست نی به بیتجگه له نهو
 ﴿فَقُلْ أَنْتُمْ مُشْرِكُونَ﴾ دهی ثایا ئیوه مل که چ و موسلمانن؟ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ﴾ هر کهس ده به ویت
 ﴿الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرَبِّهَا﴾ ژبانی دنیا و رازاوه و جوانی نهو ﴿لَوْ أَنَّهُمْ لَأَعْمَلُوا فِيهَا﴾ نیمه (به ره می)
 کرده وه کانیاں به ته وای بی ده دهین تیابدا ﴿وَهُمْ فِيهَا لَا يَتَخَفُونَ﴾ وه نهوان له م ژبانه دا که م و کوپی
 بیان له گمل نا کریت ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ﴾ نه وانه کهسانن بویان نی به ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ﴾
 له پروری دوا پیدا جگه له ناگر ﴿وَيَحِطُّ مَا صَبَّغُوا فِيهَا﴾ وه نه وای کردیاں تیدا بوچ و بی بهر هم بووه
 ﴿وَيَكْبُلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه هر چیاں کرد بهر ده وام بوو به هیچ ﴿أَفَمَنْ كَانَ﴾ جا ثایا کهسیتک ﴿عَلَىٰ
 بَيْتٍ مِّنْ رَبِّهِ﴾ به لگه به کی ناشکرای بی له لایه ن بهر وهر د گاریه وه ﴿وَيَسْأَلُ شَاهِدِيْنَهُ﴾ و شایه تیک لای
 نه وه وه بوی بخوبنیتته وه ﴿وَمَنْ قِيلَ لَهُ كُفُّ يَدَیْكَ﴾ وه له بیتش نهو (شایه تیدی خویه وه) بهر وای موو ساش
 (شایه ته بوی) ﴿إِنَّمَا وَرِثَمُكَ﴾ که بهر وه و پیشه و او میهره بانیه ﴿أُولَٰئِكَ يَوْمًا يَكُونُ لَهُمْ﴾ نه وانه بر وایان هه به
 بهو (شایه ته که قورئانه) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وه هر کهس باوه ری بی نه بیت ﴿مِنَ الْخُرَابِ﴾ له و کومدن
 و نا قمانه (نه وانه ی کزبونه وه له سهر درایه تی نیسلام) ﴿فَالَّذِينَ قَالُوا هَذِهِ﴾ نه وه ناگر جینگابه نی ﴿فَلَا
 تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ﴾ که وانه هیچ جزوه گومان و دوو دلیه کت نه بیت لهو (قورئانه) ﴿إِنَّ الْخَلْقَ مِنْ رَبِّكَ﴾
 به راستی نهو قورئانه راسته له لایه ن بهر وهر د گار تموه هاتووه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به لام
 زوریک له خدایکی بر وانا هیتن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ﴾ وه ثایا کی ستمکار تره له و کهسه ی ﴿أَفَرَأَيْتَ
 عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ که درو هله به مستی به دم خواره؟ ﴿أُولَٰئِكَ يَنْفَرُضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ نه وانه ده برینه حوزوری
 بهر وهر د گاریان (ووته کانیاں ده خرینه پرو) ﴿وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ﴾ وه شایه تکان (له پیغمبران
 و فریسته کان) دهلین ﴿هَٰؤُلَاءِ الْبَرِّ﴾ نا نه وانه نهو کهسانن ﴿كَذَّبُوا عَنْ رَبِّهِمْ﴾ (له دنیا دا) درو یان
 هله ده به ست به دم بهر وهر د گاریانه وه ﴿أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ بیدارین نه فرینی خوا ﴿عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ بؤ
 ستمکارانه ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه وانه ی بهر هله مستی ریگه ی خوا ده کهن ﴿وَيَسْأَلُونَهَا
 عِوَجًا﴾ و ده یانه وی به لار و جهوتی نیشاندهن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ﴾ له کاتیکدا نهوان بهر وری دوا بی
 ﴿هُمْ كَفِرُونَ﴾ بی پروان

﴿أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ﴾ ۱؎ تھو (تہ فرین لی کر او) انہ ناتوانن (لہ دہستی خوا) خویان قوتار بکہن
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ ۲؎ لہ ولات و زہیدا ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ﴾ ۳؎ و نیبانہ ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ آلِهَةٍ﴾ ۴؎ بیجگہ لہ خوا ہیج
 پشتیوان و دوستیک ﴿يُضَعِفُ لَهُمْ﴾ ۵؎ یزبان دورقات دہ کریتہ وہ ﴿الْعَذَابِ﴾ ۶؎ سزا ﴿مَا كَانَ لِأُولَئِكَ بِشَيْءٍ مِنَ﴾
 ﴿الْأَلَمِ﴾ ۷؎ توانای بیستنی (تہو قورٹانہ) بان نہ بوو ﴿وَمَا كَانَ لِأُولَئِكَ بِشَيْءٍ مِنَ﴾ ۸؎ (ہہ قیشیان) انہ دہینی
 ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ۹؎ تہ وانہ کہ سانیکن ﴿خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ ۱۰؎ کہ خویان دوزاند ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ﴾ ۱۱؎ وہ لیبان
 وون بوو ﴿مَا كَانَ لِأُولَئِكَ بِشَيْءٍ مِنَ﴾ ۱۲؎ تہو دروو دہ لہ سانہی لہ دونیادا دہیان کرد ﴿لَا جَزَاءَ لَهُمْ﴾ ۱۳؎ بہ راستی
 و بیگومان تہ وانہ ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ ۱۴؎ لہ رورزی دوایدا ﴿هُمْ الْأَخْسَرُونَ﴾ ۱۵؎ زہرہ رمنہ ترین کہ سی خویانن
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ۱۶؎ بہ راستی تہ وانہی ہر وایان ہیتا وہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ۱۷؎ و کردہ وہ چاکہ کانیان
 بہ جی ہیتا وہ ﴿وَنُحِبُّ إِلَى رَبِّهِمْ﴾ ۱۸؎ و گہردن کہ چ و دل نارام بوون بق (فہرمانہ کانی) پەر وہ ردگاربان
 ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ۱۹؎ تہ وانہ ہا وہ لانی بہ ہہ ششن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ۲۰؎ تیندا دہ میتنہ وہ بہ ہہ میشہ بی
 ﴿مِثْلَ الْقَرِيفَةِ﴾ ۲۱؎ ویتنہی تہو دوو دہستہ بہ ﴿كَالْعُتْقِ وَالْأَسِيرِ وَالْأَسِيرِ وَالْأَسِيرِ﴾ ۲۲؎ وہ ک کوئر و کەر و بیسہر
 و بیناوان ﴿هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا﴾ ۲۳؎ نایا تہو دوو دہستہ بہ کہ سانن ﴿أَلَمْ تَذَكَّرْ﴾ ۲۴؎ دہ بق بیرناکہنہ وہ
 ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ ۲۵؎ سوریند بہ خوا بیگومان ناردمان ﴿نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ ۲۶؎ نوح بق لای گدہ کہی ﴿إِنِّي﴾
 ﴿لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ ۲۷؎ (ہنی ووتن) دلنیا بن من ترستہرنکی ناشکرام بوتان ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ ۲۸؎ کہ جگہ
 لہ خوا نہ بہرستن ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ ۲۹؎ (چونکہ) بہ راستی من دہرسم بہ خہتان بگری ﴿عَذَابِ يَوْمِ﴾
 ﴿الْبُرْجِ﴾ ۳۰؎ سزای رورزنکی سہخت و بہ نازار ﴿فَقَالَ الْمَلَأُ﴾ ۳۱؎ جا کار بہ دہست و دہسہ لاندازہ کان
 ووتیان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ۳۲؎ تہ وانہی کەر وایان نہ ہینا بوو ﴿مِنْ قَوْمِهِ﴾ ۳۳؎ لہ گدہ کہی (نوح) ﴿مَا رَبُّكَ﴾
 ﴿ثُمَّ تَوَّابِينَ﴾ ۳۴؎ ﴿إِلَّا الْإِنشَاءُ﴾ ۳۵؎ جگہ لہ نادہ می بہ کی وہ ک خومان ﴿وَمَا رَبُّكَ﴾ ۳۶؎ وہ نابینن تو ﴿تَعْبُدُ﴾
 ہیج کہ سبت شونت کہ ویتن ﴿إِلَّا الْإِنشَاءُ﴾ ۳۷؎ جگہ لہ وانہی ﴿هُمُ الَّذِينَ﴾ ۳۸؎ کہ ہزار و بہستہ کانمانن
 ﴿بَنَادِ الرَّثِي﴾ ۳۹؎ بی ناوہزا و ساویلکہن (روالہت بینن) ﴿وَمَا رَبُّكَ﴾ ۴۰؎ وہ نابینن فتوہ ﴿عَلَيْهِمْ﴾
 ﴿فَضْلٌ﴾ ۴۱؎ ہیج شنتیکمان لہ نیمہ زیادہی ﴿بَلْ تَطْلُبُ كَذِبًا﴾ ۴۲؎ بہ لکو بہ دروزنتان دہزانین ﴿قَالَ يَقَوْمُ﴾
 (نوح) ووتی تہی گدہ کہم ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ ۴۳؎ ہدوالم بدہنی ﴿إِنْ كُنْتُ﴾ ۴۴؎ تہ گہر من ﴿عَلَىٰ يَمِينٍ﴾ ۴۵؎ بہ لگہی
 ناشکرام ہہیت ﴿مِنْ رَبِّي﴾ ۴۶؎ لہ لای پەر وہ ردگار مہ وہ ﴿وَأَتَيْنِي رَحْمَةً﴾ ۴۷؎ و پرحمہ تیکی ہی بہ خشیم
 ﴿مِنْ عِنْدِهِ﴾ ۴۸؎ لہ لایہن خویہ وہ ﴿فَعَيَّتْ عَلَيْكَ﴾ ۴۹؎ بہ لام تہ وہ لہ فتوہ شار درایتہ وہ ﴿أَلَمْ تَكُنْ مِنْهَا﴾ ۵۰؎ نایا بہ زور
 پابہ ندتان بکہین پینہ وہ ﴿وَأَسْمُرُ لَهَا كَرِيمُونَ﴾ ۵۱؎ لہ کاتیکدا فتوہ جہزی لی ناکہن و پیتان ناخوشہ ۵۲؎

﴿وَيَقُولُ﴾ وه نهی گه له كهه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ له سهر ئهم (گه ياندنی په يامه) داواي هيچ مال و سامانيكتان لي ناكهه ﴿إِنْ أَرَادْتُمْ﴾ پاداشني من ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ هه له سهر خوايه ﴿وَمَا أَنَا بِظَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه من نه وانه ده رناكهه بر وايان هيتاوه ﴿إِنَّهُمْ مُلْقُوا رَبَّهُمْ﴾ به راستي نه وانه به ديداري په روه رد گاريان ده گهن (له روري دواييدا) ﴿وَلَكِنْ أَنْ كُرِّهَ﴾ به لام من ئتوه ده بينم ﴿قَوْمًا تَجْهَلُونَ﴾ كه كه مه ليكي نه زانن ﴿وَيَقُولُ مَنْ يَضُرُّنِي﴾ نهی گه له كهه كي يارمه تيسم ده دات ﴿مِنْ آسَافِ ثَمُودَ﴾ له بهرانيه ر خوادا نه گهر نه وانه بتاريتم (و دهريان بكهه) ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ دهی ثايا بقر بير ناكه نه وه؟ ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ من پستان ناليم ﴿عِنْدِي خَزَائِنُ آسَافَ﴾ خه زنه كاني خوا لای منه ﴿وَلَا أَتَمَرُ الْقَيْتَ﴾ و ناشليم غه ييب و شته نادياره كان ده زانم ﴿وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ﴾ هه روه ها ناليم من فرشتهم ﴿وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ﴾ به وانه ش ناليم ﴿تَزِدُّنِي الْقِسْمَةَ﴾ كه له بهر چاوي ئتوه سووك و بين ريزن ﴿لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا﴾ خوا هيچ چاكه به كيان نادانن ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ﴾ خوا چاك ده زانن ﴿يَمَتَّافِي الْقُضَيْبِ﴾ به وهی له ده روونی نه واندابه ﴿إِنِّي إِذًا لَآئِمِنُ الْقُضَيْبِينَ﴾ به راستي من نه و كانه (نه گهر نه وه هه ژارانه ده ريكهه) له سستم كاران ده بيم ﴿قَالُوا لَنُفِخَ﴾ ووتيان نهی نوح ﴿فَنَجِدَنَّآ﴾ بنگومان ده مه قالييت كرد له گه لماندا ﴿فَأَكْثَرْتَ جِدْلًا﴾ زوريش ده مه قالييت كرد له گه لماندا ﴿قَالَتْ يَمَا يَتَّبِعُونَ﴾ دهی نه وهی به ليتمان پي ده ده ديت (له سزا) بومان بهينه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُقْسِدِينَ﴾ نه گهر تو له راست گويانن ﴿قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ ووتی بنگومان خوا بوزان ده هيتيت ﴿إِنْ شَاءَ﴾ نه گهر به ووت ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه ئتوه ناتوان (له سزاي خوا) خو نان قوتار بكهه ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُفُسِي﴾ وه ناموز گاري من سوودتان پي ناگه به نيت ﴿إِنْ أَرَدْتُ﴾ گهر به ووت ﴿أَنْ أَصْحَ لَكُمْ﴾ ناموز گاريان بكهه ﴿إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ﴾ نه گهر خوا به ووت ﴿أَنْ يُغَوِّيَكُمْ﴾ گو مر اتان بكات ﴿هُوَ رَبُّكُمْ﴾ نه وه په روه رد گارتانه ﴿وَاللَّهُ شَرُّ خُفُونَ﴾ وه هه ر بولاى نه ویش ده گهر نه وه ﴿أَلَمْ يَقُولُوا قَدْ كُنَّا فِي الْكُفْرِ﴾ يا نه وانه ده لين موحه مه ده ﴿لَهُمْ﴾ قورئانهی (به ناوی خوا وه هه له سستوه وه) ﴿قُلْ إِنْ أَقْرَبْتُمْ﴾ بلی نه گهر من هه لم به سستيت ﴿فَقُلْ إِجْرَائِي﴾ نه وه گونا هو تا وانه كهی ته نها له سهر خو مه ﴿وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه منيش به ريم له تاواني ئتوه ﴿وَأُوحِيَ إِلَى نُوحٍ﴾ وه حی كرا بونوح (عليه السلام) ﴿أَنَّهُ أَنْ يُؤْمِنَ﴾ كه وا كه سی تر بر وانا هيتيت ﴿مِنْ قَوْمِكَ﴾ له گه له كات ﴿إِلَّا آمَنَ قَدْ آمَنَ﴾ بيجگه له وهی پيشتر بر وای هيتاوه ﴿فَلَا تَتَّبِعِشْ يَمَّا كَانُوا يَقْعَلُونَ﴾ كه وانه ناره حهت و غه ميار مه به به وهی نه وانه ده بكهه ﴿وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ﴾ وه كه شتبه كهش دروست بكه ﴿يَا عِيسَى وَرَحِيمًا﴾ به پيش چاو و چاو ديري و فرمان و نيگای ئيمه (له م ثايه ته دا ياسی سيفه نی چاو، عين - هاتوه بونخواي گه وره، بر وامن بينه تی به بی هيچ لينچواندن وليكده وه بهك شيوه كهی نازانين وه ته نها خوا اخوي ده زاننيت) ﴿وَلَا تُخْطِئُنِي﴾ وه هيچ قسم له گه لدا مه كه ﴿فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ له باره ی نه وانه ی سته میان كرده وه (ويی با وه ر بون) ﴿إِنَّهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ چونكه بنگومان نه وانه ده خنكترين

﴿وَتَصْنَعُ الْفُلَ﴾ و ده ده سنی کرد په دروست کردنى كه شته كه ﴿وَكَلَّمَا مَرْعَايَا﴾ هه كاتيك تى په رينا به لايدا ﴿مَلَأْنِ قَرْيَةً﴾ كومه لى له گه له كه ي ﴿سَخِرُوا مِنْهُ﴾ گالته يان پى ده كرد ﴿قَالَ إِنَّمَا أَنتَ مُنَادٍ﴾ (نوح) ده بووت نه گه ر نيوه تېسته گالته و لاقرتى به نيمه ده كمن ﴿وَإِنَّا نَسْخَرُهُمْ كَمَا نَسْخَرُونَ﴾ نيمه ده لاقرتى به نيمه ده كمن ﴿هَلْ يَأْتِيهِمْ عَذَابٌ﴾ كى سزاي بو ديت ﴿يُخْزِيهِ وَيَكُلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ أَشَدُّ﴾ سهه شوري ده كات (له دونا داو له قيامه تيشدا) سزاي هميشه يى به سهه رداديت ﴿حَتَّى إِذَا﴾ (نوح) (كه شته كه ي دروست كرد) هه تا كاتيك ﴿جَاءَ أَمْرُنَا﴾ فهه مانى نيمه هات (بو له ناو برديان) ﴿وَقَارَ الشَّفْعُ﴾ و ته نوره كه ناوى لى هه ل قولا ﴿فَلَمَّا أَخِيلَ فِيهَا﴾ و وتمان (به نوح) له و (كه شته) دا هه لى بگره ﴿مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَازِيٍّ﴾ له هه مو و نيوه مينه ك دووان ﴿وَأَخْلَكَ الْإِلَٰهَ﴾ زن و مندا له كانيشت هه ل بگره نه و هه يان نه بيت ﴿سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ﴾ بريارى خواى له سهه ر دراوه (به خكاندن) ﴿وَمِنْ أَمْرٍ﴾ هه ر نه وانهش (هه ل بگره كه) بر و ايان هينا (له گه له كه ت) ﴿وَمِنْ أَمْرٍ مَعَهُ لَا قِيلَ﴾ و هه خه ل كيكى كه م نه بيت بر و ايان نه هه تا له گه لى دا ﴿وَقَالَ أَكْبَرُ فِيهَا﴾ (نوح) و وتى هه مو و تان سوارين له و (كه شته) دا ﴿يَسِّرَ اللَّهُ مَجْرَبَهُمْ لَمَّا وَرَسَتْ﴾ به ناوى خواوه له كاتى رويشتن و وه ستانى دا ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بهه راستى په روه رده گارم ﴿لَعَزَّزْتُيْهُمْ﴾ زور لى بورده ي ميهه بهانه ﴿وَجَنَّبَنِي عَنْهُ﴾ كه شته كه ده به ردن ﴿فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ﴾ به ناو شه بولى وه ك كيوو شاخ دا ﴿وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ﴾ نوو حيش عليه السلام كوپه كه ي بانگ كرد (كه ناوى كه نعان بوو) ﴿وَكَانَ فِي مَقَرٍّ﴾ كه له شو تينكى كه ناردا بوو ﴿يَبْنِي أَزْكَى مَحَلًّا﴾ (و وتى) نه ي كورى خوشه ويستم له گه لمان دا سواره به ﴿وَلَا تُكَلِّمُ الْكَافِرِينَ﴾ و له گه ل بى بر و ايان مبهه ﴿قَالَ سَتَدِينُنِي إِلَى جَبَلٍ﴾ (كوپه كه ي) و وتى په نا بو شاخيك ده به م ﴿يَقْصِيئُنِي مِنَ الْمَاءِ﴾ كه بهه ريزيت له م لا فاوه ﴿قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ﴾ (نوح) و وتى نه مرقه هيج پاري زه ريك (به نادهر يك) تيه ﴿مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾ له فهه مانى خوا (كه خكاندنه) ﴿إِلَّا مَن رَّجِمَ﴾ مه گه ر كه سبك خوا په حمى پى بكات (و باوه ردار بيت) ﴿وَحَالَتْ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ﴾ له و كاته دا شه بولى لا فاو كه و نه نيوانيان ﴿فَكَانَ مِنَ الْمَغْرَبِينَ﴾ جا نه و (كوپه خنكاو) له خنكاوان بوو ﴿وَقِيلَ يَا أَرْضُ﴾ نه و سا و و تراه ي زه وى ﴿أَتَبْنِي مَاءً لَّيًّا﴾ فاوه كه ت هه لمره ﴿وَيَسْمَاءُ أَقْلَبِي﴾ و نه ي ئاسمان باران مه به رينه ﴿وَيُخْضِرُ الْمَاءُ﴾ تير لا فاوه كه روچوو به ناخى زه وى دا ﴿وَقَضَى الْأَمْرُ﴾ كاره كه (خنكانيان) ته واو كرا ﴿وَأَسْرَوْتَ عَلَى الْجُودِيِّ﴾ و (كه شته كه) وه ستا به سهه ر (كبنوى) جوو ديه وه ﴿وَقِيلَ بَعْدًا﴾ و و تراه و و ورى له به حمى خوا ﴿الْفُجُورِ الظَّالِمِينَ﴾ بو گه لى سته مكاران ﴿وَنَادَى نُوحٌ رَّبَّهُ﴾ نوو ح هاواري كرده په روه رده گارى ﴿قَالَ رَبِّ﴾ و وتى نه ي په روه رده گارم ﴿إِنْ أَنِي﴾ بهه راستى كوپه كه م ﴿مِنْ أَهْلِ﴾ له كه س و كاري منه ﴿وَإِنِّي وَغَدَاكَ الْحَقُّ﴾ و بينگومان به لى تى توش راسته ﴿وَأَنْتَ أَخْصِرُ الْكَافِرِينَ﴾ وه توش داده ر تيرينى هه مو و فهه مان به و ايانى ﴿

﴿قَالَ يٰ نُوحُ اِنَّكَ﴾ (خو) فرمودی نهی نوح به راستی نهو (که نعان) ﴿اَنْتَ مِنْ اٰهْلِكَ﴾ له که س و کاری
 تو نی به ﴿اِنَّهُ عَمَلٌ﴾ بیگومان نهو (کور) کرده وی ﴿عَبْرَتٌ﴾ خراب و ناپه سهند بوو ﴿فَلَا تَنْتَفِیْ﴾
 جا که واته داوای شتیکم لی مه که ﴿مَا لَیْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ که زانیاریت دهر باره ی نی به ﴿اِنْ اَعْطٰكَ﴾
 به راستی من نامور گاریت ده که م ﴿اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْخٰیضِیْنَ﴾ تا له نه فامان نه بیت ﴿قَالَ رَبِّ اِنِّیْ﴾
 (نوح) وونی بهر وهر دگرم به راستی من ﴿اَعُوْذُ بِكَ﴾ به نات پی ده گرم (له وی) ﴿اَنْ اَنْتَ لَكَ مَا﴾
 داوای شتیکم لی بکه م ﴿اَنْتَ لَیْسَ لَیْهِ عِلْمٌ﴾ که نابز انم ﴿وَالَا تَعُوْذُ لَیْ وَتَرْحَمٰنِیْ﴾ وه نه گهر نه بوریست لیتم
 و بهر حمم پی نه که ی ﴿اَكُنْ مِنَ الْخٰیضِیْنَ﴾ له زیان لینکه و توان ده بم ﴿قَالَ یٰ نُوحُ﴾ و و ترا نهی نوح
 ﴿اَقْبِضْ بِسَیْرِمَیْنِ﴾ دابهزه (له که شتیه که) به همیسی و پیوه ی له لایسن نیمه وه ﴿وَبَرَكْتَ عَلَیْكَ﴾
 وه به بیت و فدی زور به سهر خوته وه ﴿وَعَلٰی اَمْرِیْ قَدْ مَلَكَ﴾ وه به سهر گه لانیك که به پیدا نه بن له وانه ی
 که له گه ل تو دان (یا به سهر نهو خه لکانه ی له گه ل تو دان) ﴿وَاَمْرٌ سَمِعْتُهُمْ﴾ چهند نه ته وه و گه ل
 دواتر دین خوشی و نازو نیمه تیان پی ددهمین ﴿فَرَسَّطُوهُمْ﴾ پاشان له لایسن نیمه وه دوو چاریان
 ده بیت ﴿عَذَابٌ اَلِیْمٌ﴾ سزای سه ختی نازار دهر ﴿یٰ اَنتَ مِنَ الْغٰیْبِ﴾ نه مانه (ی بامکران)
 له هه واله گرنگه نادیاره کانه ﴿تُوْجِیْهَآ اِلَیْكَ﴾ به نیگا بو مان ناردی ﴿مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ﴾
 نه تو و نه گه له که ت نه شان دهر انین ﴿مِنْ قَبْلِ هٰذَا﴾ له پشش نه م (نیگای نیمه) ﴿فَاَمْسِرْ﴾ که وانه
 خور اگر به ﴿اِنَّ الْعَفْوَ بِالْمُتَّقِیْنَ﴾ به راستی سهر نه نجام بو له خوا تر سانه ﴿وَالِیْ عَادِ اَحَاخِرُ هُوْدًا﴾
 وه بولای (گه لی) عاد هو وی برابانمان نارد ﴿قَالَ یٰ قَوْمِ اَعْبُدُوا اللّٰهَ﴾ وونی نهی گه له که م خوا به رستن
 ﴿مَا لَکُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَیْرَہٗ﴾ هیچ به رستن اوینکتان نی به جگه له نهو ﴿اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُفْرَقُونَ﴾ نیوه ته نها درو
 هه نه به رستن ﴿یَقُوْمُ﴾ نهی گه له که م ﴿لَا اَسْأَلُکُمْ عَلَیْهِ اَجْرًا﴾ له سهر نه م (گه یاندنی به یامه) داوای
 هیچ پاداشتینکتان لی ناکه م ﴿اِنْ اَجْرِیْ اِلَّا عَلٰی اللّٰهِ﴾ پاداشتی من ههر له سهر نهو (خو) به ﴿فَطَرَفِیْ﴾
 که دروستی کردوم ﴿اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ﴾ دهی ثابا زسر نابن ﴿وَنَقُوْرُ﴾ وه نهی گه له که م ﴿اَسْتَغْفِرُوْا رَبَّکُمْ﴾
 داوای لینوردن له بهر وهر دگارشان بکه م ﴿اَلَمْ تُوْثِقُوْا اٰیٰتِہٖ﴾ دواتر بکه پر تنه وه بولای نهو
 ﴿یُرْسِلُ السَّحَابَ عَلَیْکُمْ﴾ (نه گهر و ابکه م خو) له ناسماتنه وه (باران) دهر بارینیت به سدر تاندا ﴿یَقْدِرٰنَا﴾
 به لیزه مه ﴿وَتَرِیْدُ کُوْفًا﴾ و هیزی تر زیاد ده کات ﴿اِلٰی قَوْمِکُمْ﴾ بو هیزه که تان ﴿وَلَا تَتُوْا اَمْعِیْرِمِیْتَ﴾
 وهر و وهر مه گیرن (له بانگه وازه که م) به تاوان باری ﴿قَالَ اٰیٰتُہُودُ﴾ ووتیان نهی هوود ﴿مَا جِئْنَا بِسَیِّئَةٍ﴾
 تو هیچ به لگه به کی روونت بو نه هی تاوین ﴿وَمَا نَحْنُ بِتَارِکِیْنَ اِلَیْہِمْ﴾ بو به نیمه ش واز
 له بهر ستر اوه کان (خو اکان) مان ناهیتین ﴿عَنْ قَوْمِکَ﴾ له بهر قسه ی تو ﴿وَمَا نَحْنُ لَکَ بِمُؤْمِنِیْنَ﴾ وه نیمه
 باوهرت پی ناکه مین

﴿إِنْ تَقُولُ إِلَّا نَيْمًا تَهْتَأُ﴾ (تو وہ بہتو) دہ لیس ﴿أَتَمَرَاتُكَ بِغَضِّ زَيْفَاتٍ﴾ (ہندیک لہ پیر ستر اوہ کانمان
تووشیان کردوی ﴿يَسْتَوِي﴾ بہ شیبی ﴿قَالَ لَا﴾ ووتی بہ راستی من ﴿أَشْهَدُ اللَّهَ﴾ خوا دہ کہم بہ شایہ
﴿وَأَشْهَدُ زَيْنًا﴾ وٹیوہش شایہ بن ﴿أَنِّي نَزَّيْتُ﴾ کہ بہ راستی من بہریم و دوورم ﴿وَمَا تَشْكُرُ﴾ لہ وہی
کہ ٹیوہ دہ یکہ نہ ہاویہش بؤ خوا ﴿مِنْ دُونِهِ﴾ جگہ لہ خوا ﴿فَيَكُونُ حَيْمًا﴾ جا ہہ مووتان پیلانم
لن بگین ﴿تَمَّ لَا تُفْلِرُونَ﴾ لہ پاشان مؤ لہ تیشم مہ دہن (ولیم مہ وہ ستن) ﴿إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ﴾
بہ راستی من پشتم بہ خوا بہ ستوہ ﴿رَبِّي وَرَبُّكَ﴾ کہ بہر وہ رد گاری من و بہر وہ رد گاری ٹیوہیشہ
﴿مَّا مِنْ دَانٍ إِلَّا هُوَ يُخَوِّدُ بَيْنَهُمَا﴾ ہیج گیان لہ بہر یک نیہ لہ ژیر د کینی خوی گہ و رہ دہ نہ بیت (بگری
پشہ سہ رہتی) ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی بہر وہ رد گارم ﴿عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ لہ سہر رہنگہ یہ کی راستہ
﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ تہ و سہ تہ گہر ٹیوہ پرو و ہر گین ﴿فَقَدْ أَتَلَقْتُمْ﴾ تہ وہ بینگومان من بینم را گہ یاندون
﴿مَا أَزِيدُ بِهِ إِلَيْكُمْ﴾ تہ وہی بہ مندا نیرد اوہ بڑان ﴿وَيَسْتَخِفُّ رَبِّي نَوْمًا غَيْرَ كَرٍّ﴾ وہ بہر وہ رد گارم
کہ مہ لیکسی تر لہ شوینی ٹیوہ دادہ نی ﴿وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا﴾ ٹیوہش ہیج زیانیک بہ خوا نا گہ بہ من
﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی بہر وہ رد گارم ﴿عَلَى كَيْفٍ وَحَيْثُ﴾ بہ سہر ہہ مووشٹیکدا چاودیر و پاریزرہ ﴿وَمَا
تَلْمِزُهُ أَهْلُ الْأُمَمِ﴾ وہ کانیک فرمانی ٹیمہ ہات (بؤ لہ ناو بردنیان) ﴿يَجْعَلُ اللَّهُ وَهُوَ أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ﴾ تہ واندش باوہریان ہی تابو لہ گہلی ﴿بِرَحْمَتِنَا﴾ بہ میہرہ بانی خومان
﴿وَيَجْعَلُ اللَّهُ عَذَابَ عَافِيٍّ﴾ وہ تہ واندش لہ سزایہ کی توندو بہ ہیز رزگار کرد ﴿وَتِلْكَ عَادٌ﴾ تہ وہش
گہلی عاد بوو ﴿جَعَلُوا بَنَاتٍ رَبَّهِنَّ﴾ باوہریان تہ ہیٹا بہ بہ لگہ و مو عجیزہ کانی بہر وہ رد گاریان
﴿وَعَصَا إِبْرَاهِيمَ﴾ و سہر پیچی نیر اوہ کانی خوایان کرد ﴿وَاتَّبَعُوا الْأَمْرَ﴾ و شوین فرمانی ہہ موو
﴿جَارِ عَصِيٍّ﴾ زور دارنکی سہر کیش کہ وین ﴿وَاتَّبَعُوا﴾ بہ شوینیاندا تیرا ﴿فِي هَذِهِ الدِّينِ الْحَنَفَةِ﴾
نہ فرین لہم دونیا بہ دا ﴿وَنَوْمَ الْفَيْفَةِ﴾ و لہ پروزی دواپیشدا ﴿إِلَّا أَنْ عَادًا﴾ بیدار بن بہ راستی گہلی
عاد ﴿كَفَرُوا رَبَّهُمْ﴾ پروایان بہ بہر وہ رد گاریان تہ ہیٹا ﴿إِلَّا عَادًا﴾ بیدار بن دووری و لہ ناو چوون
﴿لَعَادَ قَوْمُ هُودٍ﴾ بؤ عادی گہلی ہوود ﴿وَأَنَّ كَثُودًا﴾ بؤ گہلی سہ موودیش ناردمان ﴿أَخْلَقَ صَالِحًا﴾
صالح پیغہ مہر علیہ السلام ی برایان ﴿قَالَ يَتْلُو﴾ ووتی تہی گہ لہ کہم ﴿أَتَعْبُدُونَ اللَّهَ﴾ خوا بہر مستن
﴿مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ﴾ ہیج بہر ستر اویتکتان نیہ بینجگہ لہ تہو ﴿هُوَ أَنْتُمْ﴾ تہو دروستی کردوون
﴿مِنَ الْأَرْضِ﴾ لہ زہ ویدا ﴿وَأَسْتَعْمَرُوا فِيهَا﴾ و کردونی بہ شاوہ دان کہر وہ تپیدا ﴿فَأَسْتَغْفِرُ لَهُ﴾ کہ واندہ
داوای لیوردنی لن بکہن ﴿مَنْ تُوَلَّى إِلَهُ﴾ پاشان بگہر تہوہ بؤ لای ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی بہر وہ رد گارم
﴿قَرِيبٌ مُجِيبٌ﴾ زور نریکی دوعا و ہر گرہ ﴿قَالَ لِيَعْلَمَنَّ﴾ ووتیان تہی صالح ﴿فَدَكَّتْ فِئًا﴾ بہ راستی
تو لہ ناو ماندا ﴿مَنْ يُؤَقِّلْ هَذَا﴾ جینی ٹومید بووی پیش تہمہ ﴿أَتَقْنَتُ أَنْ تَعْبُدَ﴾ ٹایا بہر گریمان دہ کہی
لہ بہر مستی ﴿مَا تَعْبُدُونَ إِلَّا آتُونَ﴾ تہ وہی کہ باو و باہر اندمان بہر ستوویانہ ﴿وَأَنَا لِنِ شَاقٍ﴾ و بہ راستی ٹیمہ
لہ گومانداین ﴿وَمَا تَتَخَوَّنَ إِلَهُ مُرِيبٌ﴾ لہ وہی تو بانگمان دہ کہیت بؤ لای و دوو دلین ﴿

﴿قَالَ يٰقَوْمِ﴾ صالح ووتی ئەہی گەلە کەم ﴿أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُمْ﴾ پێم بایتن ئە گەر من ﴿عَلَىٰ يَتَتَّبِعُونَ رَبِّي﴾ بە لگە بە کی ناشکرام هەبێ لە لایەن پەر وەرد گار مەوہ ﴿وَأَنَا نَبِيُّكُمْ﴾ وە لە لایەن خۆیەوہ پیتە مەریتی پێ بەخشیم ﴿فَمَنْ يَضُرُّنِي﴾ جا کی یار مەتیم دەدات ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ لە بەرامبەر خوادا ﴿إِنْ عَصَيْتُمْ﴾ ئە گەر سەر بپچی ئەو بکەم ﴿فَأَرْبُدُونِي﴾ کەواتە ئێوہ هیچ بۆمن زیاد ناکەن ﴿غَيْرَ خَاسِرٍ﴾ زەرەر و زیان نەبێت ﴿وَتَقْوَم﴾ ئەہی گەلە کەم ﴿هَذِهِ نَافَةُ اللَّهِ﴾ ئەمە ووشتەرە کەہی خواہیہ ﴿لَكُمُ الْآيَةُ﴾ کەم و عجزیہ کی پرووہ بۆ ئێوہ (لە سەر راستی پیتە مەریتیہ کەم) ﴿فَذَرُوهَا﴾ جا ئێوہش وازی لی بێتن ﴿تَأْكُلُ فِي الْأَرْضِ﴾ بە لہ زەوی خوا بخوات (بلە وەریت) ﴿وَلَا تَمْسُوهُ إِسْوًا﴾ بە خراپە دەستی بۆ مەبەن ﴿وَأَلْهَدُوا عَذَابَ قَرْيَةٍ﴾ ئە گینا سزایە کی بە زوویی تووشتان دەبێت ﴿فَعَمَرُوهَا﴾ کەچی ئەوان ووشتەرە کەیان سەر بری ﴿فَقَالَ﴾ جا (صالح) وونی ﴿تَمْسُوهُ فِي دَارِكُمْ﴾ پرابوون لە مالی خواتاندا ﴿ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ سێ رۆژ ﴿ذَٰلِكَ وَعَذَابُ﴾ ئەوہ بە ئیتیکە ﴿غَيْرَ مَعْدُومٍ﴾ درو نیہ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ جا کاتیک فەرمانمان هات (بۆ لە ناو بردنیان) ﴿فَجَعَلْنَا صَالِحًا﴾ صالح مان پرزگار کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ ئەوانەش بر وایان هێنا بوو لە گەلیدا ﴿بِرَحْمَتِنَا﴾ بە بەرزەبیہ ک لە لایەن خۆمانەوہ ﴿وَمِنْ بَنِي يُوسُفَ﴾ لە سەر شوری و پرسیوایی ئەو رۆژہ (پەنامان دان) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾ بە راستی پەر وەرد گارت هەر خۆی بە تواناو بە دەسە لاتە ﴿وَأَلْهَدُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْأَرْضَ﴾ ئەوانەش کەستە میان کرد شریخە بە ک گرتنی ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَرَجَاتٍ عِلِّيَّاتٍ﴾ ئیش لە ناو مالە کانیاندا کەوتن بە پرووداو جوو لە بیان لی برا (مردن) ﴿كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا﴾ وە ک ئەوہی لەویدا نەبوون ﴿أَلَا إِنَّ لَكُمْ أُولَٰئِكَ﴾ بێدار بن بە راستی گەلی سەموود ﴿كَفَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ بێ پروابوون بە پەر وەرد گاریان ﴿أَلَا بُعِدَ الْيَتُومَ﴾ بێدار بن دووری و لە ناو چوون بۆ گەلی سەموود ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا﴾ سووتند بە خوا بێگومان تیراوہ کانمان هاتن ﴿بِآيَاتِنَا بَاطِلَةٍ﴾ بۆ لای ئیبراہیم بە مژدەوہ ﴿قَالُوا سَلَامًا﴾ ووتیان سەلامی خوات لی بێت ﴿قَالَ سَلَامٌ﴾ (نەوش) وونی سەلامی خوا لە ئێوہش ﴿فَعَالَيْتُ﴾ ئەمجا ئەوہندەہی نەبرد ﴿أَن جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ﴾ (ئیبراہیم) خیرا گوێرە کە بە کی برژاوی هێنا بۆیان ﴿فَلَمَّا رَأَىٰ آيَاتِنَا﴾ جا کاتیک بینی دەستیان ﴿لَا تَصِلُ إِلَيْهِ﴾ درێژ ناکەن بۆی (ولێ ی ناخون) ﴿نَصِيرُهُمْ﴾ نااسایی هانتە بەر چاوی ﴿وَأَرْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ و لە دەروونی خۆیدا مەترسی لی کردن (کە نیازی خراپان هەبێت) ﴿قَالُوا لَا تَخَفْ﴾ ووتیان مەترسە ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا﴾ بە راستی ئیمہ نیراوین ﴿إِلَى قَوْمِ لُوطٍ﴾ بۆ سەر گەلی لوط ﴿وَأَمَرْنَاهُ فَاقْبِضْ﴾ لە و کاتەدا خێزانە کەہی وەستابوو ﴿فَضْحَكْتَ﴾ و پێکەنی ﴿فَبَشِّرْهُ بِإِسْحَاقَ﴾ ئیمەش مژدەمان پێ دا بە ئیسحاق ﴿وَمِنْ زَوْجَةٍ اِسْحَاقَ يَعْقُوبُ﴾ وە لە پاش ئیسحاق (مژدەمان پێدا) بە یە عقیوب (کە کوری ئیسحاقە) ﴿

﴿قَالَ كَيْفَ يَكُونُ﴾ (خیزانی ئیبراهیم) ووتی وہ پڑ (وای) ﴿عَالِمٌ وَأَنَا عَجُوزٌ﴾ چوں مندا لم دہیت کہ من
 پیرہ رُنیکم ﴿وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا﴾ تہوش میزدہ کہہ کہ پیر بوہ ﴿إِنْ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ﴾ بہر راستی تہہ
 شتیکی سہیرہ ﴿قَالُوا أَتَعْجَبِينَ﴾ (فریشتہ کان) ووتیان تو سہرت سورہہ میبت؟ ﴿مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾
 لہ کار و فرمانی خوا ﴿رَحِمَتْ اللَّهُ وَلَرَكَتُهُ عَلَيْكُمْ﴾ رہ حصہ و بہرہ کہنی زوری خواتان لہ سہریت
 ﴿أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ تہی نال و بہیتی ئیبراهیم ﴿إِنَّهُ حَبِيبٌ مُّجِيبٌ﴾ بہر راستی خوا سوہاس کراوی چاکہ فراوانہ
 ﴿فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ﴾ تہمجا کاتیک ترس و بیمی ئیبراهیم لاچوو تہما ﴿وَجَاءَتْهُ الْبَشَرَى﴾
 وہ مزدہ کہشی بڑہات ﴿يُحْيِي لَنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ﴾ لہ بارہی گہلہ کہی لوط گفتوگزی لہ گہلہ دہ کردین ﴿وَلَمَّا
 دَرَجَ إِبْرَاهِيمُ﴾ (چونکہ) بہر راستی ئیبراهیم ﴿خَلَّى لَوْرَهُ مُبِيتٌ﴾ لہ سہرخزو دلہرم و پرو لہ خوابو ﴿وَلَمَّا
 دَرَجَ إِبْرَاهِيمُ﴾ تہی ئیبراهیم ﴿أَعْرَضَ عَنْ هَذَا﴾ واز بہتہ لہم کارہ ﴿إِنَّهُ قَدْ جَاءَ﴾ بہر راستی بنگومان
 دہر چووہ (بڑ تہو کارہ) ﴿أَمْرُكَ﴾ فرمانی پدروہر دگارت ﴿وَأَنفَعَتْ أَيْهَهُ﴾ وہ بہر راستی بڑ تہوانہ دیت
 ﴿عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُومٍ﴾ سزایہ کی نہ گہراوہ ﴿وَلَمَّا جَاءَتْ﴾ کاتیک کہہاتن ﴿رُسُلُ لُوطٍ﴾ فریشتہ کانمان
 بڑلای لوط ﴿بِئْسَ الْبَيْتُ﴾ ہاتنیانی ہی ناخوش بوو ﴿وَضَافَرِيهِمْ دَرَجًا﴾ وہ دلگران بوو بییان ﴿وَقَالَ هَذَا
 يَوْمُ عَصِيبٍ﴾ وہ ووتی تہم پڑوہ پڑونکی سہختہ ﴿وَصَاحَهُ قَوْمُهُ﴾ وہ گہلہ کہی ہاتن بڑلای ﴿يَهْرُؤُنَ
 إِلَيْهِ﴾ بہلہیان دہ کرد (لہ ہاتن) بڑلای ﴿وَمِنْ قَبْلُ﴾ لہ کاتیکداندوان لہوہ و پش ﴿كَانُوا يَعْمَلُونَ الْبَيِّنَاتِ﴾
 ہمیشہ کردوہ بہدہ کانیان تہنجام دہدا (کہ تیربازی سوو) ﴿قَالَ يَتْلُو﴾ ووتی تہی گہلہ کہم
 ﴿هَؤُلَاءِ بَنَاتِي﴾ تہوانہ کچہ کانی منن (مہ بہستی کچہ کانی ہوزہ کہی بوو) ﴿هَلْ أَتَاهُمْ حُكْمٌ﴾ تہوانہ
 پاک وحہ لائن بوتان ﴿فَاتَّبَعُوا اللَّهَ﴾ دہی لہ خوا بترسن ﴿وَلَا تَخْزُونِ فِي صَبْرٍ﴾ و سہر شؤرم مہ کھن لہوہی
 دہتاندوت بہر امبہر میوانہ کانم بیکہن ﴿الَيْسَ بِكَ مُزَكَّاتٌ لِّرَبِّكَ﴾ ناخو بیاونکی ڈیرو تینگہ بشتووتان
 تبتدانی بہ ﴿قَالُوا أَفَلَا تَذَكَّرُ﴾ ووتیان سویتندیت بنگومان ﴿عَلِمْتَ﴾ تو دہزانت ﴿مَا لَكَ فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ﴾
 تہمہ ہیج ہق (و تارہزوو) بنگمان لہ کچہ کاندانہ ﴿وَأَنَّكَ لَتَعْرِى مَا تَشِيدُ﴾ وہ بہر راستی تو دہزانی
 تہمہ چیمان دہوت ﴿قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكَ قُرْبَةٌ﴾ ووتی نای خوزگہ لہ بہرانبہر تہوہدا ہیونکم بیواہ
 ﴿أَوْ أَوْلى إِلَيَّ رُحْمَى سَدِيدٌ﴾ بیان بہنایہ کی قایم بیواہ بہنام ہی بپردایہ (بہر گریسم دہ کردن) ﴿قَالُوا
 يَلُوطُ﴾ (فریشتہ کان) ووتیان تہی لوط ﴿إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ﴾ بہر راستی تہمہ تیرراوی پدروہر دگاری توین
 ﴿لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ﴾ ہمر گیز ناگہنہ لای تو ﴿فَأَمْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ الْبَيْتِ﴾ جاتو ومان و مندالت و تہوہی
 باوہری ہی ہیناویت لہ بہشینی شہودا پرون (و تہم شمارہ بہجی بہیلن) ﴿وَلَا يَنْتَفِعُ مِنْكُمْ أَحَدٌ﴾
 وہ ہیج کہس لہ تہوہ لانہ کاتہوہ بہدوای خویدا ﴿إِلَّا أَمْرُكَ﴾ جگہ لہ زنہ کہت ﴿إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ﴾
 بہر راستی تہو تووشی دہیت تہوہی کہتووشی تہوان (گہلہ کہت) دہیت (چونکہ ہی باوہر بوو) ﴿إِنْ
 مَوْجِدُهُمُ الصُّبْحُ﴾ بنگومان وہختی لہناو بردنیان بہرہہیانہ ﴿الَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ﴾ قایا بہرہہیان نزیک
 نیہ

﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ جا که فرمانی نیمه هات ﴿بِقَوْلِهِمْ دُنْيَانِ﴾ ﴿جَعَلْنَا عَلَيْهِمْ سَافِلَهَا﴾ نه و (شونته) مان
 سهرو ژیر کرد ﴿وَأَنْظَرْنَا عَلَيْهِمْ﴾ و باراندمان به سهریاندا ﴿حِجَابًا مِّنْ سِجِّيلٍ﴾ و ورده زیخی گلین
 ﴿مَنْصُورٍ﴾ به دوا ی به کداوین بچران (دهباری) ﴿وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ﴾ وه نه و (سزایه) دور نی به له سته م
 کارانه وه ﴿وَالَّذِينَ مَنَعَتْ﴾ وه (ناردمان) بق (خه لکی) مه دیه نیش ﴿أَخَاهُمْ شُعَيْبٌ﴾ شوعه یی
 بر ایمان ﴿قَالَ يَنْفُورٌ﴾ وونی نه ی گه له کم ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ خوا به رستن ﴿مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ﴾ هیچ
 به رستراوینکتان نی به ینجگه نه و ﴿وَلَا تَقْصُوا﴾ وه کم و کوری مه کن ﴿الْوَكَيْلَ وَالْمِيزَانَ﴾
 له پیوانه و کیشانه دا ﴿إِنِّي أُرْسِلُكُمْ﴾ به راستی من ده تان ینم ﴿بِخَيْرٍ﴾ به مال و سامانی زوره وه ﴿وَالَّذِينَ
 أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ وه به راستی من ده ترسم لیان ﴿عَذَابٌ يُؤْمَرُ مُحِيطٌ﴾ سزایه که گه ماروتان بدات
 و لی رزگار نه بن ﴿وَمَنْفُورٌ﴾ جا نه ی گه له کم ﴿أَوْفُوا الْوَعَايَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ﴾ پیوانه و کیشانه
 راست و دروست نه انجام بدهن ﴿وَلَا تَحْسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ وه کم و کوری مه کن له شت و مه کی
 خه لکیدا ﴿وَلَا تَقْتُلُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ و خرا به کاری مه کن (با خرا به بلا و مه کنه وه) له زه ویدا ﴿وَالَّذِينَ
 بَقِيتَ اللَّهُ خَيْرَ أَلَمِ﴾ نه وه ی خوا ده به یته وه (له قازانجی حه لال) چاکتره بۆتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه بر وادارن ﴿وَمَا آتَاكُمْ كُمْ بِخَيْرٍ﴾ و من پاریزهر نیم به سه رتانه وه ﴿وَالَّذِينَ
 قَالُوا يَسْعَى﴾ ووتیان نه ی شوعه یب ﴿أَصَوْتُكَ تَأْمُرُكَ﴾ ثایا نویزه که ت فرمانت پی ده دات ﴿أَنْ
 تَرْتَدَّ﴾ که نیمه وازیتین ﴿مَا يَعْزُدُ آبَاؤُنَا﴾ له وه ی باو و بایرانمان به رسترو یانه ﴿أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا
 نَشْتَدُّ﴾ یان وازیتین له وه ی به ویستی خومان له مال و سامانماندا ده یکن ﴿إِنَّكَ لَا تَخْلُقُ الْحَبْلَ الرَّشِيدَ﴾
 به راستی تو به له نه کوری لی زان و هوشمه ندیت ﴿قَالَ يَنْفُورٌ﴾ وونی نه ی گه له کم ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ هه و الم
 بده نی ﴿إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيْنَتَيْنِ رَبِّي﴾ نه گهر من به لگه به کی برونم له لایه ن به روره دگار مه وه پی بیت
 ﴿وَرَزَقْنِي مِنْ رِّزْقِكَ حَسَنًا﴾ وه روزه کی زورو باشی پیدایم له لایه ن خویه وه (چ مه به ستیکم هه به درو
 بکم) ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَتْلِفَكُمْ﴾ وه من هه ر گیز نامه ویت پیچه وانه ی نبوه بکم ﴿إِنِّي مَا أَتْلِفُكُمْ غَتَّةً﴾
 له و (کاری) به رگری نیوه ی لی ده کم (خوم بیکم) ﴿إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ﴾ من هیچ
 مه به ستیکم نی به ینجگه له چاک کردن و چاکسازی نه بیت نه وه نده ی بتوانم و له توانامدا بیت
 ﴿وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ﴾ سه ر که و تیشیم تنها به (پشتیوانی) خوا به ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم هه ر به و به ستو وه
 ﴿وَالَّذِينَ لَبِثُوا﴾ هه ر بولای نه ویش ده گهر نیمه وه ﴿وَالَّذِينَ لَبِثُوا﴾

﴿وَيَقُولُ لَا يُحْرِيكُمْ مِنْهَا﴾ ئەي گەلە کەم دژابە تێشان لە گەلەم نەبێتە ھۆی ئەوێی ﴿أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلَ مَا أَصَابَ﴾ تووشتان بێت و نەبێ ئەو (سزایە)ی تووشتی ﴿قَوْمَ نُوحٍ﴾ ئوقومە ھود ئوقومە صلیح گەلی نوح پان گەلی ھود پان گەلی صالح بوو ﴿وَمَا قَوْمُ لُوطٍ بِكُمْ بَعِيدٌ﴾ خۆ گەلە کە ی لوط دوور نی یە لیئانەو (حیان بەسەر ھات) ﴿وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ﴾ وە داوای لیور دیش لە پەرورەرد گارتان بکەن ﴿ثُمَّ قُولُوا لَهُ﴾ پاشان بگەرێنەو بۆ لای ﴿إِنْ رَبِّي نَجِيٌّ دُونَ﴾ بەراستی پەرورەرد گارم مېھرەبانی دلسۆزە ﴿قَالُوا اسْتَعْصِبْ﴾ ووتیان ئەي شووعەیب ﴿مَا نَفَعُكَ كَيْدُكَ﴾ ئیمە تێناگەبێن لە زۆرێک ﴿يَمَّا قُولُ﴾ لەوێی تۆ دەبلیت ﴿وَأَنَا﴾ بەراستی ئیمە ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ﴾ تۆ بە لاواز دەبینین لە تاوانماندا ﴿وَلَوْلَا رَحْمَتُكَ﴾ خۆ ئەگەر (لەبەر) خزمە کانت نەبوایە ﴿لَرَجَمْنَاكَ﴾ دنیابە بەرد بارانمان دەکردی ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بَعِيزٌ﴾ (چونکە) تۆ خۆت هیچ دەسەلاتیتکت نی یە لەبەر امبەر ئیمەدا ﴿قَالَ يَقُولُ﴾ ووتی ئەي گەلە کەم ﴿أَرَأَيْتُمْ أَفْعَزَّيْتُكُمْ﴾ ئایا خزمە کانم بە دەسەلات تون لەبەر امبەر ئیمەدا ﴿مِنْ أَمْرٍ﴾ لەخوا ﴿وَأَلْخَذْتُمُوهُ وَرَأَيْتُمْ ظَهْرِي﴾ لە کاتێکدا فەرمانی ئەو (خوا) تان پشت گوی خستووہ ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بەراستی پەرورەرد گارم ﴿يَمَّا تَعْمَلُونَ مُجِيبٌ﴾ ناگادارە بە ھەرچی ئیمە دەیکەن ﴿وَيَقُولُ﴾ ئەي گەلە کەم ﴿أَتَعْمَلُونَ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ﴾ کردەوہ بکەن لەسەر بارو حالەتی خۆتان ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ بەراستی منیش کارو کردەوہ دەکەم ﴿سَوْفَ نَعْمَلُ﴾ لەمەودوا دەزانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کێ سزای بۆ دیت ﴿بِخَيْرٍ﴾ پێسوو سەر شوێی دەکات ﴿وَمَنْ هُزِيبٌ﴾ وە کێش دروژنە ﴿وَأَتَقَبَّلُونِي مَعَكُمْ رَقِيبٌ﴾ جا چاوەر وانی بکەن بەراستی منیش لە گەلەتان چاوەر واتم ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ کاتێک فەرمانی ئیمە ھات (بۆ لەناو بردنیان) ﴿فَجَحَسُوا سَحَابٌ﴾ شووعەیبمان پزگار کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ و ئەوانەش پڕوایان ھێنا بوو لە گەلەدا ﴿بِرَحْمَةٍ مِنَّا﴾ بە بەزەیی لە لایەن خۆمانەوہ ﴿وَأَلْخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ وە ئەوانە ی ستمیان کرد بوو نالەو شریخە کە (نەعرە تەکە) گرتی ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَرَجَاتٍ جَحِيمِينَ﴾ نێر ھەموویان لە مال و جینگا کانیاندا دەموو پوو کەوتن و جوولەیان نەما (مردن) ﴿كَانَ لِرَبِّكَوْنِهَا﴾ (وابان لێھات) وە ک ھەر تێیدا نەبووین ﴿أَلَا بَعْدَ الْعَذَابِ﴾ بێدارین دووری و تیاچوون بۆ خەلکی مەدین ﴿كَمَا بَعَثْنَا نُونًا﴾ وە ک چۆن گەلی سەموود تیاچوون و دوور بوون لە پەحمی خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سویند بە خوا بێنگومان ناردمان ﴿مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾ موسا بە موعجیزە کانیانەوہ ﴿وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ﴾ وە بەراپەر و بەنگە ی پرونەوہ ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بۆ لای فیرعون و دەست و پێوئەندە کە ی ﴿فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ﴾ بەلام ئەوان شونین فەرمانی فیرعون کەوتن ﴿وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ﴾ لە کاتێکدا فەرمانی فیرعون راست و پەوانەبوو ﴿

﴿يَقْدُمُ قَوْمَهُ﴾ پیش گه له که ی ده که ویت ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پروری دوا پیدا ﴿فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ﴾ نه مجا
 هه موویان ده بانه ناو ناگری دوزخ ﴿وَبَشِّرِ الصَّالِحِينَ﴾ نای چند خرابه نه شوینته ی نه وانی
 بؤ ده بریت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ كَتَبُوا﴾ وه له م (دو نیا) دا نه فریتان به شویندا نیراوه ﴿وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾
 هه ووه ها له پروری دوا پیدا ﴿بَشِّرِ الصَّالِحِينَ﴾ نای چند خرابه نه به خشر او ی پیتان به خشر
 ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغُرَى﴾ نه ووه ی (باسکرا بؤت چند هه و الیکه) له هه والی شاره کانی رابور دوو
 ﴿نَقُصُّهُ عَلَيْكَ﴾ ده یگیرینه وه بؤت (له م سوره ته دا) ﴿مِنْهَا قَائِرٌ وَحَصِيدٌ﴾ هه ندیکیان مانون
 وه ندیک ی نریان نه مانون (ویران بوون) ﴿وَمَا ظَلَمْتَهُمْ﴾ وه ټیمه سته ممان لی نه کردن
 ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ به لکو خویان سته میان کرد له خویان ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ﴾ جا هیچ سوو دیک ی
 پی نه گیانندن ﴿إِلَّا اللَّهُمُّ أَنْتَ﴾ نه و په رسترا وانه یان ﴿يَدْعُونَ﴾ که ده یان په رستن و هاواریان لی ده کردن
 ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جیاتی خوا ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ به هیچ شتیک (سو دیان پی نه گیانندن) ﴿لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾
 کانی قدرمانی په ووه رد گارت هات (بؤ له ناو بردن یان) ﴿وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَابُعٍ﴾ نه و (بت) انه هیچیان
 زیاد نه کرد بؤ نه وانه (ی ده یان په رستن) بیجگه زیان و له ناو چوون نه بیت ﴿وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ﴾ نابه و
 شیوه یه سزادانی په ووه رد گارت ﴿إِذَا أَخَذَ الْفَرْقَ﴾ کاتیک خه لکی شاره کان سزا ده دات ﴿وَيَحْيِ طَائِفَةٌ﴾
 له کاتیکدا سته مکار بوون ﴿إِنْ أَخَذَ﴾ به راستی توله سهندنی نه و ﴿إِلَّا بِرَّ شَرِيدٍ﴾ نازار دهر و به ټیمه
 ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به راستی له ودا (باسکرا) په ندو ناموز گاری هه یه ﴿لِمَنْ خَافَ﴾ بؤ که سینک بترسیت
 ﴿عَذَابِ الْآخِرَةِ﴾ له سزای دوا پرور ﴿ذَلِكَ يَوْمٌ﴾ نه و پرور پروریکه ﴿تَجْمُوعُ لَهُ النَّاسُ﴾ که نه ده می بؤ
 کوهه کریمه وه ﴿وَذَلِكَ يَوْمُ مَقْشُودٍ﴾ و نه ووه پرورنکی دیار و به رچاوه (هه موان ناماده ن تیدا) ﴿وَمَا تُؤْخِرُهُ﴾
 وه ټیمه دوا ی ناخه یین ﴿إِلَّا لِأَجَلٍ مُعَدَّدٍ﴾ مه گهر بؤ کاتیک دیار و به رچاوه نه بیت ﴿وَيَوْمَ يَأْتِ﴾
 نه و پرور که دیت ﴿لَا تَكْفُرُ نَفْسٌ﴾ هیچ کهس قسه ناکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه گهر به موله تی خوا
 ﴿فَبَشِّرْهُمُ شَقِيًّا وَسِعَ﴾ نه و سا له ناو یاندا هه یه یی به خت (و چاره رهنش) و هه یه به خته وهر (و ناسو وده)
 ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا﴾ جا نه وانه ی پی به خت و چاره رهنش بوون ﴿فَبِئْسَ النَّارُ﴾ نه و له ناو ناگردان
 ﴿لَهُمْ فِيهَا زَفَرٌ وَشَهِيقٌ﴾ له ناو نه و (ناگه ره) دا هه ر ئاخ وئوف و هه نیسکیانه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیایدا
 ده میتنه وه به هه میشه می ﴿مَا دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمانه کان و زهوی به میتیت (مه به ست پتی
 ناسمان و زهویه له قیامته دا که نه وانیش هه ر ده میتین) ﴿إِلَّا مَنَاءً رَبُّكَ﴾ مه گهر نه و کهسه ی
 په ووه رد گارت بیه ویت (ورز گاری بکات) ﴿إِنْ رَبُّكَ﴾ به راستی په ووه رد گارت ﴿فَعَالٌ لِمِثْرِهِ﴾
 نه ووه ی که بیه ویت ده یکات ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به لام نه وانه ی ﴿سُوءُوا﴾ که به خته وهر و ناسو وده کراون
 ﴿فَبِئْسَ الْجَزَاءُ﴾ نه و له به هه شت دان ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میشه می ده میتنه وه تیایدا ﴿مَا دَامَتِ السَّمُوتُ
 وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمان و زهوی به میتیت ﴿إِلَّا مَنَاءً رَبُّكَ﴾ مه گهر نه و کهسه ی په ووه رد گارت بیه ویت
 ﴿عَظَمَةٌ غَيْرُ كَذُورٍ﴾ نه و به خشینکه پی برانه وه

﴿فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ﴾ که واته هیچ جوړه گومان و دودلیه کت نه بیت ﴿وَمَا يَعْبُدُ خَلْقٌ لَّهُ﴾ له (ناراستی) ته و هی ته واته ده پیرستن ﴿وَمَا يَعْبُدُونَ﴾ ته نه ا نه وه ده پیرستن ﴿إِلَّا كَمَا يَفْعَلُ آبَاؤُهُمْ﴾ که باوو با پیران بیان ده بیان پیرستن ﴿مَنْ قَبْلُ﴾ له وه و پیش ﴿وَإِنْ لَمْ تُؤْمَرُوا بِهِ﴾ به راستی نیمه پیمان ده ده پیر به ته و او ی ﴿تَصِيبُهُمْ﴾ به شی خلیان (له سزا) ﴿عَذَابٌ مُنْفِقِينَ﴾ به یی لی که مکر دنه وه (پراویر) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا﴾ سویند به خوا به راستی نیمه به خشیمان ﴿مُوسَى الْكَاسِبَ﴾ به موسا به راوی (نه ورات) ﴿فَأَخْلَفَ بِهٖو﴾ ته مچا جباوازی تېدا کړا ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ﴾ نه گهر له بهر بر یاریک نه بوا به که پیشتر دراوه ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ له لایه نی به ورو در دگار نه وه ﴿لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ﴾ دادوهری ده کړا له نیوانیاندا ﴿وَأَنَّهُمْ﴾ و به راستی ته واته ﴿لَنُفِيَنَّكَ مِنَ الْأَرْضِ مَرَّةً﴾ له گومان و دوو دلبدان له و (قور تانه) ﴿وَأَن كَلَّا﴾ بینگومان هم مو و (ته واته ی جباوازی) ﴿لَمَّا لَوَّى فُرُجَهُ رَبُّكَ أَفَعَلَكُمُتُ﴾ به ورو در دگار (پاداشتی) کرده وه کانبان به ته و او ی پیر ده دات ﴿إِنَّهُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ به راستی نه و ناگاداره به بهر کرده وه به که که ده بکه ن ﴿فَأَسْتَفِيعَ كَمَا أَمَرْتُ﴾ که واته راست به به و شیوه ی فرمانت پیدراوه ﴿وَمَنْ تَابَ مَعَكَ﴾ وه ته واته ش تقیه بیان کرده وه له گهل نودا (و گهر اونه ته وه) ﴿وَلَا تَقْتُلُوا﴾ زیاده به و ی مه که ن ﴿إِنَّهُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به راستی ته و (خوا) بینای به بهر کرده وه به که که ده بکه ن ﴿وَلَا تَرْكَبُوا﴾ پال مه ده ن ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به واته وه که سته میان کرده وه ﴿فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ﴾ چونکه دوو چاری ناگری دوزخ ده بین ﴿وَمَا الْكَافِرِينَ مِنْ أُولِي نَاصَةٍ﴾ و بینجگه له خوا هیچ پستیوانیکتان نابی ﴿ثُمَّ لَا تَمُوتُ﴾ پاشانیش یار مه تی نادرین ﴿وَأَقْبِرَ الصَّلَاةَ﴾ وه نویژ نه نجام بده ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ النَّهَارَ﴾ له م سهرو ته و سهری روزدا (له به بیان و نیواراندا) ﴿وَرُفَاتٍ أَلَيْسَ﴾ و له به شیک له شه ودا ﴿إِنَّ الْخَسِيفَ﴾ چونکه به راستی (کرده وه) چاکه کان ﴿يُدْهِنُ الْسَّيْفَ﴾ (کرده وه) خرابه کان لاده بدن و ده یانسر نه وه ﴿ذَلِكَ ذِكْرِي لِلْكَافِرِينَ﴾ ته وه به ند و ناموزگاری به بز په ند و هر گران ﴿وَأَضْمِرْ﴾ وه خور ا گره به ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ چونکه به راستی خوا ﴿لَا يُضْمِرُ الْحَرَّ الْخَبِيرَ﴾ پاداشتی چاکه کاران وون ناکات ﴿فَلَوْلَا كَلِمَةٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ ده ی بابویه له ناو ته و نوممه تانه ی ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ که له پیش نیوه دابوون ﴿أَوَلَمْ يُبَيِّنْ﴾ که سانی خوا وون نابین و ژیری ﴿يَهْتَوْنَ عَنِ الْقَسَافِ فِي الْأَرْضِ﴾ که بهر گریان بکر دایه له خرابه کاری له زه ویدا ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ مه گهر که مینک ﴿وَمَنْ أَجْنَبْتَ أَمْثَلُهُمْ﴾ له وانه ی رزگار مان کردن له و گه لانه دا ﴿وَأَنبَحَ الْأَبْرَارِ﴾ فلكلوا ما أثر فوافيو و ته واته ی که سته میان کرد شوینی ژبان خوشی و رابواردن که وون ﴿وَتَكُونُوا مُجْرِمِينَ﴾ و بهر ده وام بوون له خرابه کاری ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ﴾ هر گیز به ورو در دگار به ستم خه لکی شارو گونده کان له ناو نابات (واته خوا ی گه وره ستمکار نه) ﴿وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ﴾ له کاتیکدا دانیشتوانی (ته و شارانه) موصلح و چاکه کار بووین ﴿

﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ گھر پروردگار ت بیویستایہ ﴿لَجَعَلَ النَّاسَ﴾ گشت خدایکی دہ کرد ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 بہ (پہرہوی) یدک ٹایسن ﴿وَلَا يَرَاوُنَّ مُخْتَلِفِينَ﴾ بہ لام نہوان بہر دہوام جیاواز دہین ﴿إِلَّا أَمَنَ نَجْمَ رَبُّكَ﴾ مہ گھر کہ سیک پروردگار میہرہ بانی لہ گہل کرد بیت ﴿وَلِيَذْلِكَ خَلْقَهُمْ﴾ وہ ہر لہ بہر
 نہوش دروستی کردوون ﴿وَوَعَدْتُكَ بِرَبِّكَ﴾ بر باری پروردگار دہر چوو (کوٹایی ہات)
 ﴿لَا تَلْمِزْهُمْ﴾ کہ سویتند بہ خوا دوزخ ہر دہ کم ﴿مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ أَحْمَدِينَ﴾ لہ جنو کہ و لہ نادہمی
 ہموو ہیکہوہ ﴿وَلَا تَقْصُصْ عَلَيْكَ﴾ ہمووت بڑ دہ گپرنہوہ ﴿مِنَ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ﴾ لہ ہدوالی پیغمبران
 (علیہم السلام) ﴿مَا تَشِيتُ بِهِ قَوْلًا﴾ بڑ نہوہ کہ دلی قوی پی دامہ زراو بکہین ﴿وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ﴾
 وہ لہم (سورہ تہ) دا حق و راستیت بڑ ہاتوہ ﴿وَمَوْعِظَةٌ لِّلَّذِينَ يَأْمُرُونَ﴾ وہ ناموز گاری و بہندیشی
 تیایہ بڑ پرواداران ﴿وَقُلْ لِلَّهِ﴾ وہ بلی بہوانہی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ کہ پروا ناہین ﴿اعْمَلُوا عَنِّي مَكَانِكُ﴾
 تیوہ کار و کردوہ بکہن لہ سہر نہوشیوہی خوتان (کہ نہوہ تان لہ سہری) ﴿إِنَّا عَمِلُونَ﴾ بیگومان
 نیمہش کردوہ دہ کہین (بہ گویرہی نہوہی کہ خودا فرمانی پی کردوین) ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾
 ﴿إِنَّا مُنْظِرُونَ﴾ نہوسا چاوہروانی بکہن (بڑ بہ سہرہاتی خراب) بہ راستی نیمہش چاوہروانین ﴿وَلِلَّهِ عِثَابُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ تہنہا بڑ خواہ (زانینی) نہینی ٹاسمانہ کان وزہوی و تہنہا ہر
 نہویش پی ٹاگادارہ ﴿وَالَّذِي يُرْجَى﴾ ہر بڑلای نہویش دہ گپرنہوہ ﴿الْآخِرَةُ﴾ ہموو کار
 و باریک ﴿فَأَمَّا يَدُكَ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ﴾ کہواتہ نہو بہرستہ و ہر پشت بہو بیہستہ ﴿وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾
 وہ بیگومان پروردگار پی ٹاگانیہ لہ ہر کردوہ بہک تیوہ دہیکہن ﴿﴾

سورہ قی یوسف

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہ بہ خشندهی میہرہ بان

﴿الر﴾ بہ (تہلیف، لام، را) دہخوینر تہوہ خوا زانانہ بہ ماناکہی بڑ زانیاری زیاتر سہیری سہرہنای
 سورہ قی (البقرہ) بکہہ ﴿يَا أَيُّهَا الْمَدْيَنَ﴾ تہمانہ نیشانہ کانی کتیبی ٹاشکران ﴿إِنَّا﴾
 آنر تہہ بہ راستی نیمہ نار دومانہ خوارہوہ ﴿قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ قورٹانیک بہ عہرہ پی ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾
 بڑ نہوہی زیرین و لئی ی تی بگہن ﴿عَلَى نَفْسٍ عَلَيْكَ﴾ نیمہ دہ گپرنہوہ بڑ تو ﴿أَحْسَنَ الْقَصَصِ﴾
 جوان ترین چیروک و بہ سہرہات ﴿وَمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ﴾ لہ رینگای تہم قورٹانہوہ
 نیگامان کردوہ بڑت ﴿وَأَنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ہر چہندہ تو لہ پیش (ہاتنی) تہم قورٹانہدا ﴿لَمِنَ الْغَافِلِينَ﴾
 تہم بہ سہرہاتہ پی ٹاگا بویت ﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ﴾ (ہیریان خہرہوہ) کاتیک یوسف بہ باوکی
 ووت ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ﴾ تہی بابہ گیان بہ راستی من لہ خہومدا دیم ﴿أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا﴾ یازدہ تہستیرہ
 ﴿وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و مانگ و رور ﴿رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ﴾ دیم سوزدہیان بڑ دہبردم ﴿﴾

﴿قَالَ يَسَّى﴾ ووتی نهی کوری شیرینم ﴿لَا تَقْضُ رَبِّيَ﴾ خه وه کت مه گپره وهه ﴿عَلَىٰ اخوتك﴾
 بقر اكانت ﴿وَيَكِدُوا لَكَ كَيْدًا﴾ نه وهك به هزیه وه قتل و پیلانیکت لی بگپرن ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ﴾ به راستی
 شه پتان ﴿لِلْإِسْنِ عَدُوًّا مِّنْ﴾ دوزمنیکی ناشکرایه بقر ناده می ﴿وَكُنَّا لَكَ حَتِيبًا﴾ نابه و شنبه وه
 هه لت ده بقریت (بقر پیغه مبرایه تی) ﴿رَبِّكَ﴾ بهر وه ردگارت ﴿وَنُعَلِّمُكَ مِنَ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ﴾
 وه قیری لیکدانه وهی خه ونه کانیشته ده کات ﴿وَرَبِّكَ نِعْمَةً عَلَیْكَ﴾ وه نیعمه ت و بهر وهی خوی
 ته و او ده کات بقرت ﴿وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ﴾ وه بقرینه ماله ی به عقوبیش ﴿كَمَا أَتَمَمْنَا عَلَىٰ آبَائِكَ﴾ هه ر چونیک
 ته و او ی کرد بقر هه ردو و باپیره ت ﴿مِن قَبْلُ﴾ له پیتشدا ﴿إِلَهِهِمْ وَآسَاقِهِمْ﴾ که تیر اهییم و نیسحاق
 ﴿إِن رَّبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی بهر وه ردگارت زانای کار دروسته ﴿لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ﴾
 سویند به خوا به راستی له به سهر هاتی یوسف و بر اکانی دا ﴿عَلَّتْ لِسَانُ يُونُسَ﴾ به ندو ناموزگاری هه به
 بقر پر سیار که ران ﴿إِذْ قَالَُوا﴾ کاتیک (بر اکانی یوسف) و وتیان ﴿يُوسُفُ وَالْحُودُ﴾ بینگومان یوسف
 و بر اکی می ﴿أَحِبُّ إِلَيْنَا مِمَّا﴾ خوشه و یسترن له نیمه به لای باو کمانه وه ﴿وَنَحْنُ غَضَبَةٌ﴾ له کاتیکدا نیمه
 کومه لیککی به هیز و توانین ﴿إِنَّا أَنَا﴾ به راستی باو کمان ﴿لَنُفْلِلَ ثَابِتٍ﴾ له هه له به کی پروون و
 ناشکر ادابه ﴿أَتَقُولُوا يُونُسَ﴾ (هه ندیکیان و وتیان) یوسف بکوژن ﴿أَوَظَرُّهُ أَوْ ضَآءُ﴾ بافرینی بده نه
 زهوی به کی دوور ﴿يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ﴾ (نه و کاته) سه رنجی باو کتان ته نیا بقر لای نیوه ده بیت
 ﴿وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ﴾ و له دوای نه وه وه ده بن به کومه لیککی چاکه کار (به تزیه کردن) ﴿إِنَّا﴾
 ﴿قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ﴾ قسه که ریک له وان ووتی ﴿لَا تَقُولُوا يُونُسَ﴾ یوسف مه کوژن ﴿وَأَلْقَوْهُ فِي غِيَابٍ مَّتَّعْتِ﴾
 به لکو فرینی بده نه بنی بیریکه وه ﴿بَلْكَفَّةً بَعَثَ الْفَرَارَةَ﴾ هه ندیک له کار و اتیه کان (دهی دوزنه وه)
 و هه لی ده گرن ﴿إِن كُنْتُمْ فَعَلِينَ﴾ نه گهر نیوه (کاره که) هه ده کمن ﴿قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ﴾
 (پاش کیشانی نه خشه و پیلانه که بیان) و وتیان نهی باو کی به ریزمان له به رچی تو له یوسف لیتمان
 دلنیانیت و (به گومانیت لیتمان) ﴿وَلَوْلَا الَّذِي نَقُصُّكَ﴾ له کاتیکدا که نیمه دلسوزو خه مخورین بقری ﴿إِنَّا﴾
 ﴿أَرْسَلْنَا مَتَاعًا عَادًا﴾ سبه بنی له که لمان پینیره (بقره و ده شت) ﴿يَرْجِعُ وَيَلْقَىٰ﴾ (به نار هز و وی خوی) خواردن
 بخوات و باری بکات ﴿وَلَوْلَا الَّذِي نَحْطِلُونَ﴾ و بینگومان نیمه باریزگاری ده کمن ﴿قَالَ إِنِّي يَتَحَرَّىٰ﴾
 (باو کیان) ووتی به راستی دلنه نگ و خه مباردهیم ﴿أَن تَذْهَبُوا بِهِ﴾ که نیوه یوسف به رن (له گه گن خوتان)
 ﴿وَلَوْلَا أَن يَأْكُلَهُ الْوَلَدُ وَأَن تُعَذِّبَهُ عَذَابٌ﴾ وه ده ترسم که نیوه لینی بی ناگابن و گورگ بیخوات
 ﴿قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الْوَلَدُ﴾ و وتیان چون گورگ ده بخوات ؟! ﴿وَنَحْنُ غَضَبَةٌ﴾ له کاتیکدا نیمه
 کومه لیککی به هیزین ﴿إِنَّا إِذَا أَخْبَرُوتْ﴾ به راستی نه و کاته نیمه زهره ر مه ندین (پروو زهردی تو
 ده بین) ﴿﴾

﴿فَلَمَّا ذَهَبُوا بِوَيْهٍ﴾ نه مچا کاتیک یوسفیان برد له گهله خزیان ﴿وَأَجْعَلُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غِيَابِ الْحَبْلِ﴾
 وه هه موو بریار یاندا بیخه نه بنی بیره که وه ﴿وَأَرْجِنَا إِلَيْهِ﴾ وه نیمه وه حی و سرووشمان بؤ (یوسف)
 کرد ﴿لَسْتَ بِتَعْلَمُ بِأَمْرِ هَذَا﴾ سویند به خوا هه والی نه م کاره یان پی ده دهیت (که پیان کردی)
 ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان هه ست ناکه ن ﴿وَجَاءَتْ وَتَأْتِيَهُمْ عَشَاءً يَمْشُونَ﴾ جا نیواره
 درهنگانیک (براکانی یوسف) به گریانه وه هاتنه وه بؤ لای باو کیان ﴿قَالُوا إِنَّا بَنَاءٌ﴾ ووتیان نه ی
 باو کی نیمه ﴿إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَقِ﴾ به راستی نیمه رویشین پشیر کیمان ده کرد ﴿وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعُونَا﴾
 و یوسفمان لای شتومه که کانمان به حی هیتست ﴿فَأَنكَرَهُ الْبُيُوتُ﴾ بویه گورگ خواری دی ﴿وَمَا أَنتَ
 بِمُؤْمِنٍ لَّنَا﴾ وه تو قهت باوه به نیمه ناکه بیت ﴿وَتَوَكَّنَا صَدِيقِينَ﴾ هه چهند نیمه راستگوش
 بین ﴿وَجَاءَتْ وَغَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَثِيرٍ﴾ (براکانی) کراسه که ی (یوسف) یان هیتایه وه که خویشی
 دروینه ی پیوه بوو ﴿قَالَ يَلَّيْلَ سَوَّكَ لَكُمُ الْمُسْكِرُ امْرُؤٌ﴾ (باو کیان) ووتی به لکودل و دروونی خوتان
 نه م کاره (ناپه سه نه ده) ی بؤ ناسان و جوان کردوون ﴿فَصَبَّرْ خَمِيلٌ﴾ (ووتی جا نارام ده گرم) به نارام
 گرتیکسی چاک و په سه نه ده ﴿وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾ خواش یار مه تی ده ره له سه ره نه وه ی
 یاسی ده که ن ﴿وَجَاءَتْ سَبَّارَةً﴾ جا کار و اتیک هات ﴿فَأَرْسَلُوا وَرَدَّهُمْ﴾ و ناو هینه ره که بیان نارد
 (بؤ ناو) ﴿فَأَذْنَى دَلُورٍ﴾ نه ویش دولچه که ی دا هیتلا بؤ ناو بیره که ﴿قَالَ بَشْرِي﴾ (که دولچه که ی
 هیتایه سه ره وه) ووتی نه ی خه لکینه موزده بی ﴿هَذَا ظَنُّكَ﴾ نه م کوریکه ﴿وَأَسْرَوْهُ بَغْتَةً﴾ وه نه وان
 (یوسف) یان شارده وه کردبانه کالای بازو گانی ﴿رَأَى اللَّهُ عَمَلَهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه خوا زانایه به وه ی
 نه وانه ده بکه ن ﴿وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخِيسٍ﴾ و فروشتیان به نرخیکسی که م ﴿وَدَرَاهِمَ مَقْدُودَةٍ﴾ که چهند
 ده ره مینک بوو ﴿وَوَكَّلْنَا لَهُ مِنَ الْأَرْهَافِ﴾ و نه وان بی نیاز بوون لینی (چونکه ده ترسان رازیان
 ده ره که ویت) ﴿وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مَرْآتِي﴾ وه نه و که سه ی له میسر یوسفی کبری
 ووتی به نه که ی ﴿أَخْرَجَ مِنْ ثَمْنِهِ﴾ ریزی لنی بگره (شوینی حه وانه وه ی چاک ی بؤ ناماده بکه)
 ﴿عَسَى أَنْ يَفْعَلَا﴾ به لکو سوودمان پی بکه به نیت ﴿أَرْسَلْنَاهُ وَدَلَّاهُ﴾ یان بیکه ی به کورپی خومان
 ﴿وَوَكَّلْنَاكَ مَكَّنَا يُوسُفَ فِي الْأَرْضِ﴾ نابم جوړه یوسفمان جی گیر کرد (و پله و پابه مان پیندا)
 له زه وی (میسر) دا ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ مِنَ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ﴾ (نه مه مان کرد) تا فیری خه و لیکدانه وه ی بکه ی
 ﴿وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ﴾ وه خوا به سه ره کاری خویدا زان و به ده سه لاته ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام
 زوړبه ی خه لکی نازانن ﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ وه کاتیک بوو به پیاو و پی گه یی ﴿فَعَلَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾
 فرمان به وایی و زانیارمان پیندا ﴿وَوَكَّلْنَاكَ فَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ وه نابم جوړه پاداشنی چاکه کاران
 ده دهینه وه

﴿وَرَوَدَتْهُ الْمَلِكُ هُوَ بِسَفَرِهِ عَنْ نَفْسِهِ﴾ نه و نافرته ی یوسف له مالیدا بوو دهست ټیکه لاوی (وخیانه تی) له یوسف ویست ﴿وَعَلَّقَ الْأَوْتَابَ﴾ و هه موو دهر گاکانی داخست ﴿وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ﴾ ووتی دهی وهره پیشه وه بو نه وهی بۆت نامه کراوه ﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾ (یوسف) ووتی من به نا ده گرم به خوا ﴿إِنَّهُ رَزَقٌ﴾ به راستی نه و (خوا) بهر و در دگاری منه ﴿أَحْسَنَ مَثْوًى﴾ ږیزی لږی گرتووم ﴿إِنَّهُ لَا يَفْخِجُ الظَّالِمُونَ﴾ به راستی ستم کاران رزگاریان نایب١ ﴿وَلَقَدْ هَمَمْتُ بِهِمْ وَهَمَّ بِهِ﴾ سویند به خوا ښگومان نه و ژنه به نه و او ی نیازی (ټیکه لی زن و میردی) یوسفی کرد، یوسفش نیازی نه و ژنه ی ده کرد به خه تهره ی تفسی به شهره ی ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ نه گهر نه و به لکه ږوونه ی بهر و در دگاری نه دیبایه ﴿كَذَلِكَ﴾ نابو جزره (به لکه مان نیشانی یوسف دا) ﴿لِيُصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ﴾ بۆ نه وهی خرابه و داوین پیسی لږی دوور به خه بنه وه ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ﴾ چونکه به راستی نه و (یوسف) له بنده پاک و هه لږ زاده کانی نیمه یه ﴿وَأَسْبَغَ الْأَبَاطَ﴾ (یوسف و نافرته که) هه دوو کیان بهر اکر دن گه شته لای دهر گاکه (یوسف بۆ خو رزگار کردن و ژنه که ی (عزیزی میسر) یش بۆ نه وهی بگات به یوسف (بۆ به جیه پتانی مه به سستی خوی) ﴿وَقَدْ تَقَبَّضَهُ مِنْ دُبُرٍ﴾ (نافرته که) کراسه که ی (یوسفی) دراند له دواوه ﴿وَالْقِيَامَتَ﴾ جا هه دوو کیان تووشی میردی (نافرته که) ږوون ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ له بهر دوم دهر گاکه (ی دهر وه) دا ﴿قَالَ مَا جِئْتُكُمْ بِشَيْءٍ﴾ (نافرته که بۆ نه وهی خوی له و تاوانه به دوور بگریټ و خیانه ته که ی دهر نه که وټ) به په له ووتی: سزای نه و که سه چه که ویست پیټی خرابه (داوین پیسی) له گه لږ خیزانه که تدا بکات ﴿إِلَّا أَنْ تَشَاءَ أَرْسَلُ إِلَيْكُمْ﴾ جگه له وهی بهند بگریټ یان سزایه کی سه خټ بدرټ ﴿قَالَ هِيَ رَوَدَّتْنِي عَنْ نَفْسِي﴾ (یوسف) ووتی نه و (ژنه) داوین پیسی له من وویست ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا﴾ نه و سا شایه ټیکه له کهس و کاری نه و (نافرته) شایه نی دا ﴿إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ﴾ (ووننی) نه گهر کراسه که ی (یوسف) ﴿فَدَمِنَ فُجُورٍ﴾ له پیشه وه درټرا بیت ﴿فَصَدَقَتْ﴾ نه وه نافرته که راست ده کات ﴿وَهُوَ مِنَ الْكَذِبِينَ﴾ وه (یوسف) له دروژنان (خرابه کارانه) ﴿وَأَنْ كَانَ قَمِيصُهُ﴾ وه نه گهر کراسه که ی ﴿فَدَمِنَ دُبُرٍ﴾ له دواوه درټرا بیت ﴿فَكَذَّبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه وه نافرته که درو ده کات و (یوسف) له راست گویانه ﴿فَلَمَّا زَاغَ قَمِيصُهُ﴾ نه و مجا کاتیک (عزیز) بیټی کراسه که ی یوسف ﴿فَدَمِنَ دُبُرٍ﴾ له دواوه دواوه ﴿قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَذِبِكُمْ﴾ ووننی به راستی نه و له فرو قیلې ټیوه ی (نافرته) ﴿إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ﴾ به راستی فرو قیلې ټیوه زور گه وره یه ﴿يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا﴾ (عزیز ووننی) یوسف وازیته له م کاره و باسی مه که ﴿وَأَسْتَغْفِرِي لَذُنُوبِكِ﴾ و (ژنه که) نوش بۆ گونا هه که ت داوای لیووردن بکه ﴿إِنَّكَ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ﴾ چونکه به راستی تو له پیری تاوانبارانی ﴿وَقَالَ يَسْرُوفُ فِي الْمَدِينَةِ﴾ (ده سته یه ک) له ژنانی شار (پاش نه وهی هه و اله که یان پیست به ته شهر وه) ووتیان ﴿أَمْرًا أَعْرِضْ﴾ ژنه که ی عزیز (ی میسر) ﴿تُرَوِّدُفْنَهَا عَنْ نَفْسِهِ﴾ ده به وټ (هه ول ده دا) له گه لږ غولامه که ی داوین پیسی بکات ﴿فَدَسَّغْنَاهَا حَيًّا﴾ به راستی خو شه وټسټی (نه و غولامه) چو وه ته ناو بهر دهی دلی ﴿إِنَّا لَنَرَاهَا﴾ به راستی نیمه نه و (ژنه) ده بینن ﴿فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ له گور مریه کی ږوون دایه ﴿

﴿فَمَا تَسْمَعُ مِنْ كَافِرِينَ﴾ جا کاتیک ژنه که (ی عه زیز) تانه و ته شه ری نه وانی بیست ﴿أَرْسَلْتَ إِلَيْنَ﴾ ناردی به دواياندا ﴿وَأَنْتَ تَعْلَمُ مَا كُنَّا﴾ نامه ی کرد بویان شوتنی (خوشی دانستن و) شان دادان ﴿وَأَنْتَ عَلِيمُ الْغُيُوبِ﴾ و هه ریه ک له و ان چه قویه کی بیندان (بؤ میوه له ت کردن) ﴿وَقَالَتِ الْفُجَّارُ﴾ نه و سا و وتی (به یوسف) و هه بؤ ناویان (بابینین) ﴿فَلَمَّا زَاغَتْ أَكْظَرْتُهُ﴾ هه ر که نه و (یوسف) یان بینی چه به سان (له جوانی نه و دا) ﴿وَقَطَعْتَ يَدِيَّيْنِ﴾ و هه موویان (له کاتی میوه له تکردندا) ده سشی خو یان یان بری ﴿وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ﴾ و وتیان پاکسی و بینگه ردی بؤ خوا ﴿مَا هَذَا بَشَرًا﴾ نه مه تاده می نیبه ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ﴾ نه مه ته نه ها فرشته به کی به رزو به ریزه ﴿قَالَ﴾ (ژنه که) و وتی بینان ﴿فَدَلِّلْكَ اللَّهُ﴾ نه مه نه و که سه به که ﴿لَمَّا نَبَىٰ﴾ نیوه سه رزه نشتی متان ده کرد له سه ری ﴿وَلَمَّا زَاغَتْ عَنْ فَجْرِهِ﴾ و ه سویند به خوا بینگومان و بستم ده ستم له گه ل تیکه ل کات ﴿فَأَسْتَصْرَفَ﴾ به لام نه و خو ی گرتووه (نه یکرد) ﴿وَلَمَّا تَرَىٰ فَلَمَّ مَاءً مَرُورًا﴾ و ه سویند به خوا نه گه ر نه و ی فرمانی پی ده که م نه ی کات ﴿لَمَّا تَجَرَّتْ وَيَكُونُ مِنَ الْأَصْغَرِ﴾ نه و ه بینگومان به ند ده کریت و له پر یسویان ده بیست ﴿قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ﴾ (یوسف) و وتی نه ی به روه ردگارم به ند کردم لا خوشتره ﴿بِمَا لَمْ يَكُنْ لِي﴾ له و ی که نه وانه داوای ده که دن لیم (که بی که م) ﴿وَالْأَصْرَقُ عَنِّي كَيْدُهُنَّ﴾ و ه نه گه ر پیلانی نه و ژنانه م لی لانه ده ی ﴿أَلَسْبِ إِلَيْنَ﴾ له واته به دلیم بؤ لایان بر و ا (چه زیان لی ب که م) ﴿وَأَكْفُرُ بِالْجَاهِلِينَ﴾ پاشان له نه فامان ده بم و ده جمه و یزیه نه و ه ﴿فَأَسْجَبَ لَهُ رَبُّهُ﴾ نه و سا به روه ردگاری دوعا که ی لی و ه رگرت ﴿صَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ﴾ و پیلانه که ی نه و (ژنانه) ی لی لادا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ به راستی هه ر خوا بیسه ری زانایه ﴿ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ فِي بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ﴾ نه مجا بویان ده ر که وت و بینان چاک سوو پاش نه و ی نه و هه موو به لگه یان (لی) بینی ﴿لَمَّا سَجَنَّهُ حَتَّىٰ جَاءَ﴾ تاماره به ک به ندی بکه ن ﴿وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٌ﴾ نه و سا دوو کویری لاو (خزمه تکار) له گه لی چوونه به ندیخانه ﴿قَالَ أَحَدُهُمَا﴾ به کینکیان و وتی (به یوسف) ﴿إِنِّي أَرَىٰ﴾ به راستی له خه و مدا خو م دی ﴿أَعْصِرُ خُمْرًا﴾ تریم ده گوشه که ده بی به عه ر ق ﴿وَقَالَ الْآخَرُ﴾ و ه نه و ی نریان و وتی ﴿إِنِّي أَرَىٰ﴾ بینگومان له خه و دا خو م دی ﴿أَحْمِلُ قَوْقَارًا مِّنْ حَبْرَاءَ﴾ نانم هه لده گرت به سه ر سه ر مه و ه ﴿تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ﴾ بالنده لی ده خوارد ﴿يَبْتَغِيكَ رَبُّهُ﴾ لیکدانه و ی نه و (خه و) همان پی بلی ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی نیمه تو له چا که کاران ده بینین (که چاک خه و له به ک ده ده به ته و ه و به رژی ده که ی ت) ﴿قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ﴾ (یوسف) و وتی : (سه به یی) هیچ خوراکینکستان پی نادریت که بیخون ﴿إِلَّا أَنْ تَأْكُمَا بِتِلْكَ الْأَرْضِ﴾ به هه ر دوو کستان ده لیم چی و جیتان بؤ ده هینن ﴿فَقِيلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا﴾ پیتش نه و ی بگانه لاتان ﴿ذُلُّكُمَا وَمَعَافِي رَبِّي﴾ نه مه ش له و به هه رانه به که به روه ردگارم فیری کردوم ﴿إِنِّي نَزَكْتُ﴾ به راستی من وازم هه تاوه ﴿وَمَلَأَ قُورَ﴾ له ناینی گه لیک ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ که بر وایان به خوا نه هیتا ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ و ه نه و ان پی بر و اش بوون به رژی دواپی ﴿۷۷﴾

﴿وَاتَّخَذَ إِلَهًا آتَايَ﴾ وہ شوئی ثانی باو واپیر انم کہ و تووم ﴿بِرَّهْمِهِ وَاسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ کہ (ثانی) ٹیر اہیم و نیسحاق و یہ عقیوبہ ﴿مَا كَانَ لَنَا﴾ شایستہ و شیاونی بہ یزمان (بؤ شوینکہ و توانی ٹیر اہیم) ﴿أَنْ نُشْرِكَ بِإِلَهِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ کہ ہیج شتیک بکہین بہ ہاویہش بق خوا ﴿ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا﴾ تہ مہش چاکہ و بہ ہرہی خوابہ بہ سہر نیمہ وہ ﴿وَعَلَى النَّاسِ﴾ وہ بہ سہر خہ لکیشہ وہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ بہ لام زورہی خہ لکی سوپاسی خوا ناکہن ﴿يُضِلُّنَا إِلَهِنَّ﴾ تہی دوو ہاوپرینکہی بہ ندینخانہم ﴿إِنَّ رَبَّاتٍ مُّشْفِقِينَ خَيْرٌ﴾ ثایا چہند خوابہ کی جیاجیا باشترن ﴿أَوِ اللَّهَ الَّذِي تَسْتَعْجِلُ الْفَهَارُ﴾ بان خوابہ کی تاکی بہدہ سہ لات ﴿مَنْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ ٹیوہ بیجگہ لہ خوا ہیج شتیک ناہرستن ﴿إِلَّا الْأَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهُنَّ أَشْرَافَ آبَائِكُمْ﴾ جگہ لہ چہند ناویک تہ بیت کہ ٹیوہ و باو و باپیر اتان ناوتان ناوون (خودا) ﴿مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ﴾ خوا ہیج بہ لگہ بہ کی دہر بارہ بان نہ ناردق تہ خوارہ وہ (کہ تہ وانہ بہرستن) ﴿إِنْ لَكُمُ الْإِلَٰهُ﴾ بیگومان ہر بار تہ نہا بق خوابہ ﴿أَمْ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا يَٰٓأَيُّهَا﴾ فہرمانی داوہ بیجگہ لہو ہیج شتیک نہ بہرستن ﴿ذَلِكَ إِلَٰهٌ قَرِيبٌ﴾ تہ وہیہ ثانی راستی دامہ زراوی نہ گوراو ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام زورہی خہ لکی نازانن ﴿يُضِلُّنَا إِلَهِنَّ﴾ تہی دوو ہاوپرینکہی بہ ندینخانہم ﴿أَمْ آتَاكُمْ مَا فَتَنَّا رَبَّهُمْ خَيْرًا﴾ یہ کینکتان عارہق دہر خوارہی گہورہ کہی (پاشا) دہدات ﴿وَأَمْ آتَاكُمْ فَيُضِلُّكُمْ﴾ بہ لام تہوی تر تان (دہ کورزیت و) ہلہدہ واسریت ﴿فَتَأْكُلُ الْقَنَازَ مِنْ زُيُوتٍ﴾ تہ وسا بالندہ لہ سہر (و دہم چاوی دہ خوات ﴿فُتِي الْأُمُّ الْكَلْبِي فِيهِ تَسْقِيَتَانِ﴾ تہو کارہی کہ ٹیوہ دہر بارہی ہر سیار دہ کہن (لہ لایہن خودا وہ) ہر یاری لہ سہر دراوہ (ونا گورزیت) ﴿وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ﴾ و (یوسف) ووتی بدوہی کہدہ یزانی ﴿أَنَّهُ نَجَّاهُ مِنْهُمَا﴾ رزگاری دہ بیت لہ دوو بہند کراوہ کہ ﴿أَكْثَرِي عِنْدَ رَبِّكَ﴾ باسم بکہ لای گہورہ و پادشاکت (کہ بہناہق گیراوم) ﴿فَأَنسَنَهُ السُّبْحَانَ﴾ بہ لام شہ بیتان لہ بیرری بردہ وہ ﴿وَذَكَرَ نِيَّةً﴾ کہ باسی (یوسف) بکات لای پادشا کہی ﴿فَلَيْتَ فِي السَّجْنِ بِضَعِ سَبِيحَةٍ﴾ بزیہ ماوہی چہند سالتیک (یوسف) لہ بہند بخانہ دا مایہ وہ ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ وہ پادشا (خہوئکی بینی) ووتی ﴿إِنِّي أَرَىٰ سَبْعَ بَقَرَاتٍ يَسَوَانِ﴾ بیگومان من لہ خہ و مدا حہوت مانگای فہ لہوم بینی ﴿يَأْكُلْنَ سَبْعَ عَجَافٍ﴾ کہ حہوت (مانگا)ی لہر و لاواز دہ بخواردن ﴿وَسَمِعَ سُدَّتِي خَضِرًا وَأَخْرَجَ بَاسِتًا﴾ وہ حہوت گولہ دانہ و نلہی سہوزو حہوتی نری و شکم بینی ﴿يَأْتِيهَا الْمَلَأُ﴾ تہی کار بہدہست و دونیا دیدان ﴿أَفْتُونِي فِي رُبِّي﴾ تہم خہوہم بق لیک بدہنہ وہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ لِرُبِّي تَعْبُرُونَ﴾ تہ گہر ٹیوہ ماتای خہو دہ کہن و دہزانن خہو بہرژین بکہن ﴿

﴿قَالُوا أَضَلُّنَا أَهْلَكُمْ﴾ ووتیان خموی تیکه ل و پیکه ل (و پروپوچه) ﴿وَمَا تَحْزَنُ يَا وَيْلَى الْأَحْمَقِ يَعْلَمُونَ﴾
و نیمه ش لیکدانه وهی خموی تیکه ل و پیکه ل نازنین ﴿وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمْ مِّنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ﴾
نه و سانه و دیان که بزگاری بوو له دوو (بند کراو) که له پاش چند سالی ک بیسی که و نه وه و و تی
﴿أَنَا أَنبِئُكَ بِتَأْوِيلِهِ﴾ من بونان لیکده ده مه وه مانای نه و خم وه ﴿فَأَرْسَلُونَا﴾ جا (فرسوه) بمنیرن
(به دوا ی یوسف دا که له به ندینخانه دایه) ﴿يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ﴾ (هات و و تی) یوسف نه ی
ها و ریسی راستگو ﴿أَلَيْسَ فِي سَبْعِ نَفَرٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ﴾ مانای نه و خم وه مان پی بلی
چی به ؟ حه و ت مانگای قه و که حه و ت مانگای له و لا و از بیانخواست ﴿وَسَبْعٌ مِّثْلُ خُبْرٍ﴾
﴿وَأَخْرَجَاسْتِ﴾ هه روه ها حه و ت گولی دانه و یله ی سه و زو حه و ت گولی و و شک ﴿لَعَلِّي أَرْجِعَ إِلَى﴾
الکس ﴿تَا مَن يَكْهَرُنْمَهُ وَهُوَ بُولَى خَلِكِي﴾ ﴿لَعَلَّهُمْ يَخْفَتُونَ﴾ بزو نه وه ی نه و ان له وه بزائن ﴿وَقَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأْبًا﴾ (یوسف) و و تی حه و ت سال کشتو کال ده که ن به دوا ی به کدا و
به به رده و امی ﴿فَأَحْصِدْ ذُرْؤَهُ فِي سُبُلٍ﴾ جائه وه ی که در و یته تان کرد به یانه وه له گوله که بیدا
﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَكْتُمُونَ﴾ که مینک نه بیت له وه ی که ده یخون ﴿تَوْبَاتِي مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعَ شِدَادٍ﴾ نه مجا
له پاش نه و (حه و ت ساله) حه و ت سالی تردیت که سه خت و قات و قریبه ﴿يَأْكُلْنَ مِمَّا قَدْ ضَاعَ لَهُنَّ﴾
لکس ﴿هَرَجِيتَانِ پَاشَه کِه و ت کرد وه بزو نه و (حه و ت ساله سه خته) ده یخون ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَخْتُمُونَ﴾
مه گهر که مینک له وه ی قایم هه لی ده گرن (بزو نه و و ناشتنه وه ی سالیکی تر) ﴿تَوْبَاتِي مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾
عام ﴿پاشان دوا ی نه و (حه و ت ساله سه خته) سالی ک دیت ﴿فِي يَوْمَاتِ النَّاسِ وَيَوْمَ يُعْصِرُونَ﴾ خه لکی تیدا
(بزگار ده کرین) بارانیا ن بزو ده بارینریت و تیدا دوشاو (ی میوه هات) ده گرن ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ پاشا
و و تی ﴿أَتُنَبِّئُونِي بِحَقِّهَا﴾ نه و (پیاوه) م بزو بینن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ﴾ جا کاتیک نیر دراوه که (ی پاشا) هاته لای
یوسف ﴿قَالَ أَرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ﴾ (یوسف) و و تی بگه ریره وه بزو لای گه و ره که ت (پادشاکه ت) ﴿فَسَلِّهٖ﴾
و هر سیاری لی بکه ﴿مَّا بَالُ الْيَسْرِ الَّتِي قَطَعْنَ آيَاتِهِنَّ﴾ هوی چی بوو که نه و زنانه ده سنی خو یانیا ن
بسی ﴿إِن زَيْدٌ بِحَبْلٍ خَلِيعٍ﴾ بینگومان به روره گارم به پیلانی نه و (زن) انه ناگدار و زانایه ﴿وَقَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَأَوْنِي بِكَ﴾
یوسف بخه له تینن و کاری خرابی پی بکه ن ﴿فَلَنَحْشَنَّهُ﴾ (نافره ته کان) و و تیان پاک و بینگه ردی بزو
خوا ﴿مَّا عَلِمْتَ عَلَيْهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ نیمه هیچ خرابه به کمان لی نه دیوه ﴿قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ﴾ ژنه که ی عه زیز و و تی
﴿الَّتِي حَفَّتْ خَشْيَتُهَا﴾ نایبستا حه ق و راستی ده ر که و ت ﴿أَن زَوَّجْتُهُنَّ نَفْسِي﴾ من ده مویست (یوسف)
ده ستم له گه ل تیکه ل کات ﴿وَأَنَّهُ لَمِنَ الصِّدِّيقِينَ﴾ و بینگومان نه و له راست گزیانه ﴿وَلَمَّا لَقِيتَهُ﴾
آی ﴿یوسف و و تی) نه وه بزو نه وه ی (پادشا) بزانی به راستی من ﴿وَأَخَذَهُ بِالْغَيْبِ﴾ به به نهانی ناپاکی
و خیا نه تم نه کرد وه لی ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي بَعْدَ الْغَيْبِ﴾ وه به راستی خواش پیلانی ناپا کان ناگه به نیته
نه نجام ﴿

﴿وَمَا أَتَيْنَا نُفْسِي﴾ وه (یوسف ووتی) من همر گیز پاكانه بؤ خؤم ناكهم ﴿إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ﴾ (چونكه) بهراستی نهفس زؤر فرمان دهره به خرابه ﴿الْأَمَّارَةُ رَئِيَّةٌ﴾ بئجگه تهو نهفسه‌ی بهروردگارم
 بهحمی پی کردیت ﴿إِنَّ رَبِّيَ غَفُورٌ ذَرِيرٌ﴾ بهراستی بهروردگارم لیسورده‌ی میهره‌بانہ ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ جا پادشا ووتی (بهزیردهسته‌کائی) ﴿أَتُنَبِّئُ بَرَاءَةً﴾ تهو یوسفهم بؤ بیتن ﴿أَسْتَظْفِئُكَ لِنَفْسِي﴾
 ده‌یکه‌مه (که‌سیکی) نایبهت بهخؤم ﴿فَلَمَّا كَلَّمَهُ﴾ جا کاتی که (پادشا) قسه‌ی له گه‌ل کرد ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾
 ووتی بهراستی تو ﴿الْيَوْمَ لَنَنَامُكَ فِي أَمِينٍ﴾ ته‌سرو لای نیمه‌خواه‌نی پله و پایه و باوه‌پنکراوی ﴿قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْهَا﴾ (یوسف) قدرمووی (به‌پادشا) له‌سهر خه‌زنه و دارایی
 زه‌وی (میسر) دابمنی بهراستی من باریزه‌رنکی شماره‌زام ﴿وَوَكَّلْنَاكَ مَكَّا الْيُوسُفَ﴾ ثابه و جؤره
 یوسفمان پایه‌دار و جئگیر کرد ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌خاک (ی میسر) دا ﴿يَتَّبِعُ أَمْنًا حَيْثُ شَاءَ﴾ له‌هر
 شونینک (ی میسر) دا بیوستایه ده‌ریا ﴿نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن شَاءَ﴾ هدر که‌سمان بوی بهر میهره‌بانی
 خؤمانی ده‌خه‌ین (له‌دونیا‌دا) ﴿وَلَا تُضِيعُ آجَرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ و پاداشتی چاکه کاران وون ناکه‌ین ﴿وَلَا تُجِرُ الْكَافِرَ وَخَافِرَ﴾ وه بهراستی پاداشتی بؤری دواپی چاکتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بؤ تهو که‌سانه‌ی
 پروایان هیناوه ﴿وَصَكَّرْنَا ثِقْلَ قُورَيْشٍ﴾ و به‌همه‌میشه‌پی خؤبارتزیوون (له‌هاوبه‌ش بریاردان و ناوان)
 ﴿وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ﴾ وه (له‌کاتی گرانی‌دا) براکائی یوسف هاتن (بؤ میسر) ﴿فَدَخَلُوا عَلَيْهِ﴾ ته‌وسا
 جؤونه لای (یوسف) ﴿فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُسْكِرُونَ﴾ ده‌ست به‌جی (یوسف) ته‌وانی ناسی یدوه به‌لام
 ته‌وان ته‌میان نه‌ناسی یدوه ﴿وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ﴾ جا کاتیک که‌رنکی خستن و نه‌وه‌ی که‌وستان
 پی‌دان ﴿قَالَ أَتُونِي بِحَبْلٍ مُّكْرَمٍ﴾ ووتی برایه‌کی باوکیان همه‌ی بؤم بیتن ﴿الْأَتْرُونَ أَنِّي﴾ نایا ناین
 که‌من ﴿أَوْفَى الْكَفْلِ﴾ پیوانه‌م تیر و نه‌واوه (بؤ کرباره‌کان) ﴿وَأَنَا خَيْرُ الْمَوْلَينَ﴾ وه‌من خانه‌خوئی
 چاکم ﴿إِن لَّرَأَوْفٍ بِرَبِّهِ﴾ جا نه‌گهر تهو (برایه‌تان) م بؤ نه‌هیتن ﴿فَلَا كَيْلَ لَكُم بِذِي وَلَا تَقْرَبُون﴾ ته‌وه
 پیوانه‌ی (دانه‌وتله) تان لای من نه‌و نزیك (ته‌م وولانه‌ش) مه‌که‌ونه‌وه ﴿فَالْوَاسَّةُ وَدُعْنَهُ لَبَّادٌ﴾ ووتیان
 هه‌ول و نه‌قه‌لا ده‌ده‌ین له‌گه‌ل باوکی‌دا ﴿وَأَنَا الْفَاعِلُونَ﴾ و دلبابه‌ نیمه‌تهو کاره ده‌که‌ین ﴿وَقَالَ﴾
 لَیْسَ بِي﴾ وه (یوسف) ووتی به‌به‌رده‌ست و خزمه‌تکاره‌کائی ﴿أَجْعَلُوا بَصَنَّتُمْ فِي رَحْلِیهِمْ﴾ دراوه‌کاتیان که
 داویانه (به‌دزی یدوه) بیخه‌نه ناو باره‌کاتیان ﴿لَعَلَّهُمْ یَعْرِفُونَهَا﴾ به‌لکو بیناسنه‌وه ﴿إِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِیهِمْ﴾
 کاتیک که‌گه‌رانه‌وه بؤ ناو مال و مندالیان ﴿لَعَلَّهُمْ یَرْجِعُونَ﴾ تا (بیته‌هوی ته‌وه‌ی) بگه‌رته‌وه
 و بیتنه‌وه (جاریکی‌تر) ﴿فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى أَهْلِیهِمْ﴾ ته‌مجا کاتیکه‌گه‌رانه‌وه بؤ لای باوکیان ﴿قَالُوا﴾
 یَٰٓأَبَانَا ووتیان ته‌ی باوکی به‌پرزمان ﴿مُنِجٌ مِنَّا الْكَيْلُ﴾ (بؤ سالی داهاتوو) پیوانه‌سان لی قه‌ده‌غه
 کراوه (شتمان پینافروشن ته‌گهر بنیامین نه‌تیریت له‌گه‌لماندا) ﴿فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَ نَحْنُ غُلَّ﴾
 جا که‌واته براکه‌مان له‌گه‌لماندا بنیره پیوانه‌ش ده‌که‌ین (دانه‌وتله ده‌کربن) ﴿وَأَنَا لَمُهَاقِفُونَ﴾
 و دلبابه‌ ناگاداریشی ده‌که‌ین ﴿

﴿فَلَمَّا جَعَلَهُمْ يَحْزَنُونَ﴾ جسا کاتینک که برتکی خستن و نه وهی ویستیان پنی دان ﴿جَعَلَ
 الْيَسَايَةَ﴾ ناو خوری (پتوانه کهی) مه لیکی خسته ﴿فِي رَحْلِ أَخِي﴾ ناو باری برا کهی ﴿ثُمَّ أَذِنَ مُؤَدِّنُ﴾
 پاشان جبار چی به ک جاری دا ﴿إِنَّمَا الْيُورُ﴾ نهی کاروانه که ﴿إِنَّا كُنَّا نَسْرِ قُوت﴾ به راستی
 نپوه دزن ﴿قَالُوا وَاقْتُلُوا عَلَيْهِمُ﴾ پرویان نیکردن و ووتیان ﴿مَاذَا تَقِيدُونَ﴾ چیتان گوم
 کردوه؟ ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَقِيدُ صُورَ الْمَلِكِ﴾ ناو خوره کهی (پتوانه کهی) پادشامان دیار نه
 ﴿وَلَمَّا جَاءَ بِهِ جَمُلٌ بَعِيرٌ﴾ هدر که سینک بیهینپته وه باری ووشترتک (خوراکی) ده دریتی ﴿وَأَتَاهُ
 زَعِيمٌ﴾ وه منیش ده سنه بهری نهو (باره) ده بم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَاللَّهِ﴾ سویند به خوا ﴿لَقَدْ
 عَلِمْتُمْ﴾ به راستی نپوه ده زانن ﴿مَا جِئْنَا﴾ که نیمه نه هاتوین ﴿تُقْسِدُ فِي الْأَرْضِ﴾ بز نه وهی خرا به
 بکهین له و لا تدا ﴿وَمَا كُنَّا سِرْقِينَ﴾ وه نیمه پشستر دز نه بوین ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿فَمَا جَزَاؤُهُ﴾ دهی
 ثابا تولهی نه و دز چه ﴿إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ﴾ نه گهر نپوه دروزن سوون ﴿قَالُوا جَزَاؤُهُ﴾ ووتیان
 تولهی نه وهی به ﴿مَنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ﴾ له باری هدر که سینکدا دوزرا به وه ﴿فَهُوَ جَزَاؤُهُ﴾ هدر نه وهی که سه
 خوی تولهی بیت (واته : نه وهی دزیه کهی کردوه نه بیته عهبد و کویلهی نه وهی دزیه کهی لی کراره)
 ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ ثابه و جزوه توله له سنه مکاران ده سین ﴿فَتَدَا بِأُخْتَيْهِ﴾ نه وسا (یوسف)
 دهستی کرد به بشکیننی جه و اله کانیان (باره کانیان) ﴿قَبَّلَ وَعَمَّاءُ أَخِي﴾ له پشش بشکیننی جه و الهی
 (بنیامین) برای (دایک و باو کی یوسف) ﴿ثُمَّ اسْتَحْرَجَهَا﴾ له پاشان (ناو خور - پتوانه کهی) ده ری هینا
 ﴿مِنْ وَعَمَّاءُ أَخِي﴾ له جه و الهی برا کهیدا ﴿كَذَلِكَ﴾ ثابه و جزوه ﴿حِكْمَةً لِّيُؤْثِفَ﴾ پیلانمان نیشانی یوسف دا
 ﴿مَا كَانَ لِأَخِي أَنْ يَأْخُذَ أَخَاهُ﴾ نه و نهیده توانی برا کهی بگریت ﴿فِي دِينِ الْمَلِكِ﴾ به پنی ثابنی و یاسایی پادشا
 (به لکوه بهینی نه و قسه بوو براکانی خویان کردیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر (کاتینک) که خوا
 به ویت ﴿تَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ شَاءَ﴾ هدر که سینک بمانه ویت پلهی به رز ده کهینه وه ﴿وَفَوْقَ كُلِّ﴾ و له سهر
 هه موو ﴿ذِي عِلْمٍ عَلَيْهِ﴾ خاوهن زانستیکه وه زانتر هه به (مه به ست پی خودابه) ﴿قَالُوا إِنَّا تَسْرِقُ﴾
 ووتیان نه گهر نهو (بنیامین) دز بیستی ﴿فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِنْ قَبْلُ﴾ نه وه بیتگومان برا کهشی پشستر دزی
 کردوه (واته یوسفش دز بووه) ﴿فَأَسْرَهَا يُوْثِفُ فِي نَفْسِهِ﴾ به لام یوسف (پیتا خوشبوونی خوی)
 بهم (تومه ته) له دهرونی خویدا شارده وه ﴿وَوَرَّيْبُهَا لَهُمْ﴾ ده ری نه پری بو نه وان ﴿قَالَ أَتُمْ﴾ (نه نهها)
 ووتی نپوه ﴿سَرَقَكُنَّ﴾ له وان خراپترن ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ﴾ خواش چاک ده زاننی به وهی
 که نپوه ده یلین ﴿قَالُوا إِنَّا نَبْأُهَا الْعَرَبُ﴾ ووتیان نهی عه ریز (پادشا) ﴿إِنْ لَّهٗ لَبَأْسٌ بِمَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ﴾ به راستی نه و باو کینکی زور پیری به ته مهنی هه به ﴿فَخُذْ أَحَدًا مَّعَكَ﴾ جابه کینک له نیمه له جباتی نه و بگره
 ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی نیمه تو له چاکه کاران ده بینن ﴿﴾

﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾ (یوسف) وونی په نا به خوا ﴿أَنْ تَأْخُذَ بِالْأَمْنِ وَجَدْنَا مَتَعَنَا عِنْدَهُ﴾ له وهی که هیچ کس ی بگریمن بیجگه له وهی که ئاو خوړ (پنوا نه) که مان لا دوزیوه ته وه (که دزرا یوو) ﴿إِنَّا إِذَا لَطَمْتُمْ﴾ به راستی نه گهر وا بکه یمن نیمه له ستم کاران ده یمن ﴿فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مَتَهُ﴾ جا کاتیک بی هیوا یوون له وهی (وه زیر بهر لای بکات) ﴿خَلَصُوا نَجِيًّا﴾ چوونه که ناریک به چه پ او یژبان ده کرد ﴿قَالَ كَيْبَرُهُمْ﴾ برا گه وړه که یان وونی ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا﴾ نهی نازانن ﴿أَنْ أَبَاكُمْ﴾ که ینگومان باو کتان ﴿قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ قَوْلًا مِنْ اللَّهِ﴾ سویند و په یمانیکی به ناوی خوا وه لی وهر گرتن ﴿وَمِنْ قَبْلِ مَا فَرَطْ شَرَفِي يُوْسُفَ﴾ پیشتیش (له و به لینه ی پیتان دایو) دهر باره ی یوسف که مته ر خه میتان کرد ﴿فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ﴾ که واته من ندم زه ویه به جی ناپه لم ﴿حَتَّى يَأْتِيَ لِي آيٌ﴾ هه نا باو کم مژلته ی (گه رانه وه م) پی نه دات ﴿أَوَيْتُكَ اللَّهُ لِي﴾ یان خوا پر یارم پو نه دات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْكَافِرِينَ﴾ هه رته ویش باشترینی داد وهرانه ﴿أَتَجْعَلُ لِي آيَةً﴾ نیوه بگه رینه وه بولای باو کتان ﴿فَقُولُوا إِنَّا بَنَّا﴾ وپی بلین نهی باو کی خومان ﴿إِنَّا إِنَّاكَ سَرَقَ﴾ به راستی کوړه که ت دزی کرد ﴿وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا﴾ و نیمه ش بیجگه له وهی ده مانزانی شایه تیمان نه داوه ﴿وَمَا كُنَّا بِالْعَلِيِّ حَافِظِينَ﴾ خو نیمه ناگاداری شاروه ونه یی به کان نه بووین ﴿وَمَنْ لِي الْقَرْيَةَ الَّتِي﴾ (خو نه گهر پروا نا که یی) له خه لکی نه و شاروش بهر سه ﴿مَكَّنَّا فِيهَا﴾ که نیمه ی لی بووین ﴿وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا﴾ وله و کار وانه ش (بهر سه) له گه لیدا گه راینه وه ﴿وَلَا تَصْدُقُونَ﴾ وه به راستی نیمه راست گوین ﴿قَالَ بَلْ سَوَّيْتُ لَكُمْ أَنْفُسَكُمْ أَفَرَأَيْتُمْ﴾ (به عقوب علیه السلام) وونی وانی به به لکو نه فسی خو تان کار نیکی پو جوان (و ئاسان) کردون ﴿فَصَبَّرْ حَبِشٌ﴾ پویه چارم دان به خودا گرته به جوانی ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا﴾ به و ئومیده ی خوا هه موویان (یوسف و یونیا مینش) م پو به یسته وه ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی هه ر نه و زانای کار دروسته ﴿وَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ نه و سا روی لی وهر گنیران ﴿وَقَالَ يَا أَسْفَى عَلَى يُوْسُفَ﴾ وونی ئاخ و داخ پو یوسف ﴿وَأَيُّضًا عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ﴾ وه هه ردو و چاوی سبی (و کویر) بوون له داخ و خه فته دا ﴿فَهُوَ كَظِيمٌ﴾ چونکه هه ر داخ و خه فته ی خوی ده خوارده وه ﴿قَالُوا إِنَّ اللَّهَ﴾ ووتیان سویند به خوا ﴿تَقْتُلُنَا أَنْ كُرُّ يُوْسُفَ﴾ واز نا هینی هه ربیری یوسف ده که یته وه ﴿حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا﴾ هه نا په کت ده که ویت به نه خوشی و خه فته خواردن ﴿أَلَمْ تَكُنْ مِنَ الْهَالِكِينَ﴾ یان دهر یست و ده چینه ربزی له نا وچوان ﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ﴾ وونی من سکالا و دهر دی دل و خه فته و به ژاره م هه ر لای خوا ده که م ﴿وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه من له لایه ن خوا وه شناتیک دهرانم که نیوه نایزانن ﴿

﴿يَسْتَبِيحُ أَذْهَبُوا﴾ (به عقوب و وتی) نهی کوره کانم بیرون ﴿فَتَحَسَّبُوا مِنْ يُونُسَ وَأَخِيهِ﴾ جا بگه رین و هه والی یوسف و براهی بزانی ﴿وَلَا تَحَسَّبُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ ناو میبدیش مه بن له به زهیی و میهره بانی خوا ﴿إِنَّهُ لَا يَأْتِيَنَّكَ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ به راستی ناو میبد نابیت له به حم و میهره بانی خوا ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ جگه له وانه ی که بی بر وان ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا﴾ جا کاتیک که چوونه لای نه و (یوسف) و وتیان ﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ﴾ نهی عه ریز (پادشا) ﴿مَسَا وَأَهْلْنَا الضَّرَّ﴾ زیان و بر سیتی تروشی خومان و مال و مندالمان بووه ﴿وَجَنَّا يَصْطَعُونَ مُرَجَجًا﴾ و در او یکی که ممان هیناوه (بو کرینی خوراک) ﴿قَالَ لَنَا الْكَفِيلُ﴾ توش پیوانه که مان به نه و او ی بده ری ﴿وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا﴾ خیر یشمان پی بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾ به راستی خوا پاداشتی خیره و مه ندان ده داته وه ﴿قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ فَعَلْتُمْ﴾ و وتی نبوه ده زان چیتان کرد ﴿يُوسُفَ وَأَخِيهِ﴾ به یوسف و براهی ﴿إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾ له و کاته دا که نبوه نه زان برون ﴿قَالُوا أَلَيْكَ لَأَنَّ يُونُسَ﴾ و وتیان به راست تو یوسفیت؟ ﴿قَالَ أَنَا يُوسُفَ وَهَذَا أَخِي﴾ و وتی (بیان) من یوسفم و نه مه ش برامه ﴿قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به راستی خوا منه تی نابسه ره ماندا ﴿إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ﴾ به راستی هه ر که س خوی بیار یزیت و له خوا بتر سیت ودان به خویدا بگریت ﴿قَالَ اللَّهُ لَا يُضِلُّ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه و سا به راستی خوا پاداشتی چاکه کاران وون ناکات ﴿قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَتِيَّانَ﴾ و وتیان (به یوسف) سویند به خوا ﴿لَقَدْ أَشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به راستی خوا اتوی هه ل بژارد به سه ر نیمه دا ﴿وَإِنْ كُنَّا لَخَطِيلِينَ﴾ وه به راستی نیمه له خه ناکاران بووین ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ عَلَيْكُمْ يَوْمًا﴾ (یوسف) و وتی نه مر و هیچ سه ر زه نشست و ته شه ریکتان له سه ر نیبه (له لایه ن منه وه) ﴿يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ﴾ خوالیتان خوش بیت ﴿وَهُوَ أَجْرُ الرَّحِيمِينَ﴾ وه نه و (خوا) له هه موو میهره بانان میهره بانتره ﴿أَذْهَبُوا بِقَبِيضِي هَذَا﴾ نه م کراسه ی من بیه ن ﴿قَالَ قَوْمٌ عَلَى وَجْهِ أَنْ﴾ و بیده ن به سه ر ده م و چاوی باو کم دا ﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ﴾ (ده ست به جی) چاوی چاک ده بیته وه ﴿وَأَنْتُمْ يَا أَخِي كُنْتُمْ أَجْمَعِينَ﴾ نه و سا هه موو که س و کارتان بیتن بو (نه م و لاته ی) من ﴿وَلَقَدْ فَضَلْنَا الْعَزِيزُ﴾ جا کاتیک کاروانه که (له میسر) ده رجوو ﴿قَالَ أَبُوهُمْ﴾ باو کیان و وتی ﴿إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ﴾ به راستی من بزنی یوسف هه ست پی ده که م ﴿وَلَا أَنْ تَفِيدُونِ﴾ نه گهر به خه له فاو و بی عه قلم دانه نین ﴿قَالُوا نَأْتِيهِ﴾ و وتیان سویند به خوا ﴿إِنَّكَ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ تو هه ر له سه ر هه له که ی کونی خونی ﴿

﴿فَلَمَّا آتٰ جَاةَ الْبَشِيرِ﴾ جا کاتیک مژده دهره که هات ﴿اَلْقَهُ عَلَى وَجْهِهِ﴾ نهو (کراسه)ی دابه‌سهر دم و چاویدا ﴿فَارْتَدَّ عَصِرًا﴾ به کسهر بینایی گه‌رایه‌وه (که پیشتر نابینا بوو بوو) ﴿قَالَ اَنْ اَقْلَ لَكُمْ﴾ (به عقوب) ووتی من به‌نیووم نه‌ووت؟ ﴿اِنِّیْ اَعْلَمُ مِنْ اَللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ﴾ دنیابین من له‌لایه‌ن خواوه شتانیک دهرانسم نیوه نایزان ﴿قَالُوْا نَبَاْنَا﴾ ووتیان نه‌ی بابہ ﴿اَسْتَغْفِرُ لَنَّا دُؤُوْبَنَا﴾ داوای لی خوش یوونی گونا‌هه کانمان بؤ بکه (لای په‌روه‌دگار) ﴿اِنَّا کُنَّا خٰطِیْنِ﴾ به‌راستی نیمه گونا‌هه‌بار یوین ﴿قَالَ سَتَرْتُ﴾ (به‌عقوب) ووتی بینان دواتر ﴿اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رِجَّتِ﴾ داوای لیبور دنتان بؤ ده کهم له‌په‌روه‌دگارم ﴿اِنَّهُ هُوَ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ﴾ به‌راستی ههر نه‌و لیبورده‌ی میهره‌بانه ﴿فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلٰی یُّوسُفَ﴾ جا کاتیک چورونه لای یوسف (له‌ولاتی میسر) ﴿اَعَاوٰی اِلَیْهِ اَبُوْهُ﴾ دایک و باوکی برده نزیکی خوی (و ده‌ستی کرده ملیان) ﴿وَقَالَ اَدْخُلُوْا مِصْرَ﴾ و فهر مووی بینان وهر نه میسر ﴿اِنْ شَاءَ اَللّٰهُ اٰمِیْنِ﴾ نه‌گهر خوا‌بیه‌وینت شارام ده‌بن (هیچ زیانیکشان تووش نایه‌ت) ﴿وَرَفَعَ اَبُوْهُ عَلٰی الْعَرْشِ﴾ وه باوک و دایکی له‌سهر ته‌خت (ی حوکمرانی خوی) دانا ﴿وَحَرَّوْا لَهٗ سِجْدًا﴾ وه هه‌موو که‌وتن به‌روودا بؤی به‌سورده برده‌وه ﴿وَقَالَ یٰۤاَبٰی﴾ (یوسف) ووتی نه‌ی باوکی خوشه‌ویستم ﴿هٰذَا اَنۡا بِرُؤُوسِیْ﴾ نه‌مه لیکدانه‌وه‌ی خه‌وه کهم بوو ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ که‌له‌مه و پیش (بینیم) ﴿فَدَجَعَلَهَا رِجۡ حَقًّا﴾ بنگومان په‌روه‌دگارم به‌راستی گتیرا ﴿وَقَدْ اَخْسَنۡتِیْ﴾ وه به‌راستی خوا‌جاکه‌ی له‌گدل کردم ﴿اِذَا اُخْرِجَتِیْ مِنَ الْبَيْتِیْ﴾ کانی له‌زیندان دهری هیتام ﴿وَجَعَلَهُ یَوْمَئِذٍ اَلْبَدُوْءَ﴾ وه نیوه‌شی له‌لادی و بیابانه‌وه هیتا (بؤ ناوشار) ﴿مِنْ تَعْدِ اَنْ نَّزَعَ الشَّیْطٰنُ﴾ دوا‌ی نه‌وه‌ی شه‌یتان ناخوشی و نا‌کوکی خسته ﴿بَیۡتِیْ وَبَیۡتَیۡنِ الْخَوَیۡتِ﴾ نیوان من و بر اکانم ﴿اِنۡ رِّیۡ﴾ به‌راستی په‌روه‌دگارم ﴿طَیِّفًا لِّمَا یۡشَآءُ﴾ میهره‌بانه به‌را‌مهر نه‌وه‌ی بیه‌وینت ﴿اِنَّهُ هُوَ الْعَلِیْمُ الْعَلِیْمُ﴾ به‌راستی ههر نه‌و زانای کار دروسته ﴿رَبِّ قَدۡ اَعۡتَمٰتِیۡ﴾ نه‌ی په‌روه‌دگارم به‌راستی بیت به‌خشووم ﴿مِنْ اَمۡثَالِ﴾ هه‌ندیک له‌ده‌سه‌لات و پاشایه‌تی ﴿وَعَلَّمَتْنِیۡ مَنۡ تَاوِیۡلِ الْاَحَادِیۡثِ﴾ وه هه‌ندیک‌ش له‌لیکدانه‌وه‌ی خه‌ونت فیر کردم ﴿فَاَطَرَا اَسْمُوۡنَ وَالْاَرۡضَ﴾ نه‌ی دروستکهری ئاسمانه‌کان و زه‌وی ﴿اَنْتَ وَاَوَّلِیِّیۡ فِی الدُّنۡیَا وَالْاٰخِرَةِ﴾ تو پشتیوان و یارمه‌تی دهری منی له‌دونیوا و له‌روزی دوا‌یی دا ﴿تَوَفَّیۡیۡ مُسۡلِمًا﴾ به‌موسولمانیتی بممرینه ﴿وَالْحَقِّیۡنِیۡ بِالصَّٰلِحِیۡنِ﴾ و بمخهره ریزی پیاو چاکانه‌وه (له‌دوا روژدا) ﴿وَاَنَّکَ مِنْ اَنْبَآءِ الْعَلٰیۡیِ﴾ نه‌وه‌ی (که باس کرا) له‌هه‌واله‌نه‌ز انراو و په‌ننه‌هه‌کانه ﴿تُوَجِّیۡهِ اِلَیۡکَ﴾ که‌به وه‌حی بؤت ده‌نیرین (نه‌ی موحه‌مه‌د) ﴿وَمَا کُنْتُ لَدَیۡهِمْ﴾ تو لای نه‌وان (بر اکانی یوسف) نه‌بووینت ﴿اِذَا اُجْعِرَ اَمۡرُهُمْ﴾ کانی که‌هه‌موو بریاری خویان دا (به‌نه‌یتی) ﴿وَهُمْ یَسۡکُرُوۡنَ﴾ و پیلانیان دارشت ﴿وَمَا اَکۡثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ مُؤۡمِنِیۡنَ﴾ وه‌زو‌ریه‌ی خه‌لکی ههر چهند تو سووریت (له‌سهر باوه‌ر هیتانیان) باوه‌ر ناهیتن

﴿وَمَا تَشَاءُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ خَيْرٍ﴾ (تهی موحدهمه د...) ﴿تَوَدَّ دَاوَىٰ هَيْجَ بَادَا شَتِكْ لَه وَاَنه نَاكه پست له سهر (گه یاندنی) نهو (قورئانه) ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نهو قورئانه ههر پند و ناموز گاریه بز جیهانیان ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَاتٍ﴾ وه زور بهلگه و نیشانه ههیه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له تاسمانه کان و زه ویدا ﴿يُزَيِّنُ عَلَيْهَا﴾ به لایاندا دهرون ﴿وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ﴾ به لام نهوان پرویان لی و هره گیرن ﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِآيَاتِهِ﴾ جا زور به بیان با و نهانیتن به خوا ﴿إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ﴾ مه گهر نهوان له و کاته دا ها و بهش بریار دهرن بز خوا ﴿أَفَلَمْ يَأْنِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ﴾ جا نایا نهوانه ناترسن به خه بیان بگریست ﴿غَيْثٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ﴾ سزابه کی داپوشه ری خوا ﴿أَوْ أَنْ يَأْتِيَهُمْ سَاعَةٌ بَغْتَةً﴾ یان له نا کا و دا ریزی دوا بیان به سهر داینت ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نهوان ههستی پتی نه کدن ﴿قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي﴾ بلی تهمه رینگای منه ﴿أَدْعُو إِلَى اللَّهِ﴾ بانگی (خه لکی) ده کهم بز لای خوا ﴿عَلَىٰ بَصِيرَةٍ﴾ له سهر بهلگه ی پروون و چا و روشنی ﴿أَنَا وَمَنْ أَتَّبَعَنِي﴾ من و نهوانهش شویتم که و توون ﴿وَسُبْحَنَ اللَّهِ﴾ و خواش پاک و ینگه رده ﴿وَمَا أَتَيْنَا مِنَ الْمَشْرِكِ بِكَرٍ﴾ وه من هیج کات له ها و بهش دانهران نیم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه نیمه پیش تو (پیغه مبرمان) نه نار دووه ﴿إِلَّا رِجَالًا﴾ جگه له پیا و اتیک ﴿نُوحٍ إِلَيْهِمْ﴾ که نیگامان بز ده کردن ﴿مِنْ أَهْلِ الْقُرَى﴾ له خه لکی شمار و گوئنده کان ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ دهی نایا نهو (بی پروایانه) نه گهر اون به سهر زه ویدا ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَتْ﴾ تاسه رنج بدهن چون بروه ﴿عَقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سهر نه نجامی نهوانه ی که له پیش نه مانده و بوون ﴿وَلَذَلِكَ الْآخِرَةُ خَيْرٌ﴾ وه ینگومان زبانی ریزی دوا بی چاکتره ﴿لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ بز نهوانه ی خویان پاراستووه و له خوا ترس بوون (له دنیا دا) ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دهی ثبوه زیرنابن و تی ناگدن ﴿حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ﴾ هه تا کاتی پیغه مبره کانیا ناثومید بوون (له سهر که و تن) ﴿وَوَظَنُوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا﴾ وه گه له که بیان و ایا ن زانی که (پیغه مبران) درویان له گه لدا کردون ﴿جَاءَهُمْ نَصْرًا﴾ (لهو کاته دا) سهر که و تن و یار مه تی نیمه بیان بز هات ﴿فَفُتِحَ مِنَ السَّمَاءِ﴾ جا نهوانه ی ده مانویست بز گار کران ﴿وَلَا يَرُدُّ بَأْسَهُ﴾ سزاشمان ناگه برنریته وه ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ له گدل و هوزی تا و اتبار ﴿لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ﴾ سوتند بیت ینگومان له داستانی (پیغه مبراندا علیهم السلام) ﴿عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ پند و ناموز گاری ههیه بز خوا و ن بیر و هوشان ﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ﴾ تهم (قورئانه) چیروک و قسه یه کی به هه لبه ستر ایست ﴿وَالَّذِينَ تَصَدَّقُوا أَلْوَىٰ مِنْ يَدَيْهِ﴾ بهلکو به راست دانه ر و پشتگیری نهو (کتیبانه) به که له پیش خویه وه (هاتوون پیش ده ستکاری کردنیا ن له لایه ن جوله که و گا و ره کانه وه) ﴿وَتَقْصِصَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ هه روه ها پروون که روه ی هه موو شتی که ﴿وَهْدَىٰ وَرَحْمَةً﴾ وه رینموونی و میهره بانیه ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بز نهوانه ی که پروا دینن

سوره قی (الرعد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الرَّحْمٰنُ﴾ به (ئه لیف، لام، را) ده خو ئتر شه وه خوا زاناره به مانا که ی، بوزانیاری زیاتر سه بری
 سدره تای سوره قی (البقره) بکه ﴿تِلْكَ اٰیٰتُ الْكِتٰبِ﴾ ئه مانه ئایه ته کانی کتبی (ئاسمانین)
 ﴿وَالَّذِیْ اٰوَّلَیْکَ﴾ وه شه وه ی نیر او دته خو ار وه بو تو ﴿مِنْ رَّبِّکَ الْحَقُّ﴾ ئه لایه ن پدرو مردگار ته وه حق
 وراسته ﴿وَلٰکِنْ اَکْثَرُ النَّاسِ لَا یُؤْمِنُوْنَ﴾ به لام زور به ی خه لکی باوهر ناهینن ﴿اِنَّ اللّٰهَ الَّذِیْ﴾ وه خوایه ی
 ﴿رَفَعَ السَّمٰوٰتِ﴾ ئاسمانه کانی بهر زکردوته وه ﴿یَغْیْرِ عَمَدَ﴾ به بی هیچ پایه و ستونیک ﴿رَزَقْنٰهَا﴾ وه ده بیین
 ﴿لِغُلَامَیْهِ عَلَی الْعَرْشِ﴾ پاشان بهر زیو وه بو سدر عرش و قهراری گرت (به و شیوه ی شایسته ی خوا بیت
 که ئیمه چونیمه که ی نازانین) ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ وه خور و مانگی رام هیتا وه (بو خزمه تکردنی خه لکی)
 ﴿کُلٌّ یَّجْرِیْ لِجَلِّ مُسَمًّی﴾ هدر به که بیان ده گهری تاکاتی دیاری کراو ﴿یَذَرُ الْاَمْرَ﴾ همه مو کار و بار تک
 هه لده سو پرتی ﴿یَفْصِلُ الْاٰیٰتِ﴾ و ئایه ته کان روون ده کانه وه (بو تان) ﴿لَعَلَّکُمْ یَقْلَقُ رِبَّکُمْ فَوْقُوْنَ﴾ هه نا
 له (زیندوو بو ونه وه و) گه یشتن به خزمه ت پدرو مردگار تان دلیانین ﴿وَهُوَ الَّذِیْ مَدَّ الْاَرْضَ﴾ (خوا)
 شه و زاته یه که زه وی راخستوه (به پانی و درستی) ﴿وَجَعَلَ فِیْهَا رِیْوٰثَ النَّهْرِ﴾ و چهندها چیا و پروباری
 تیندا داناره (دروست کردوه) ﴿وَمِنْ کُلِّ الشَّجَرِ﴾ وه له همه مو جو ره میوه یه ک ﴿جَعَلَ فِیْهَا رِیْوٰثَ النَّهْرِ﴾
 جوتیک نیر و منی تیندا دروست کردوه ﴿یَغْشٰی السَّیِّئَ النَّهَارَ﴾ شه و ده دات به سهر پوردا ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ﴾
 به راستی له وانه دا ﴿لَآٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّتَفَكَّرُوْنَ﴾ به لکه و نیشانه هیه بو شه و که سانه ی که بیر ده که نه وه ﴿وَفِی الْاَرْضِ﴾
 وه له زه ویدا ﴿فُطْعَ مَتَّجُوْرٰتٍ﴾ چهند پارچه ی له پال یه کتریدا هه ن ﴿وَحَشَتْ مِّنْ اَنْحٰثٍ﴾
 هه روه ها باخانی تری و ره ز ﴿وَرَزَقَ﴾ و کشتو کال ﴿وَحَبْلٌ﴾ و (باخانی) دار خورمای ﴿صِنَوٰنٌ﴾
 و غَیْرَ صِنَوٰنٍ ﴿دُوْقَه دِی یه ک بنج و یه ک قه د﴾ ﴿یُسْقٰی بِمَآءٍ زَهِیْدٍ﴾ همه مو بیان به یه ک ناو ناوده درین
 ﴿وَلِیْقَضِلَّ تَعْصٰی عَلَی بَعْضٍ﴾ که چی نه زلی هه ندیکیمان داوه به سهر هه ندیکی تریاندا ﴿فِی الْاُكُلِ﴾
 له خواردندا ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ﴾ به راستی له وانه دا ﴿لَآٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّعْقِلُوْنَ﴾ چهند نیشانه ی روون هیه بو شه وانه ی
 نی ده گهن و بیر ده که نه وه ﴿وَ اِنْ تَعَجَّبْ﴾ جا ته گهر تو سدرت سور بمیتی ﴿فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ﴾ نه وه
 قسه ی نه وانه جبنی سهر سورمانه که ده لین ﴿اَلَمْ نَاکُنْ نَّزَیِّدُ﴾ ئایا کاتیک (که مردین و) بویندوه
 به خاک ﴿اَلَمْ نَالِیْ خَلْقَ جَبْرِیْثٍ﴾ ئایا ئیمه سهر له نوی دروست ته کریننه وه ﴿اَوَلَمْ یَاکُنْ لِّیْنَ﴾ نه وانه
 که سانیکن ﴿کَفَرُوْا بِرَبِّهْمُ﴾ که بی باوهر بوون به پدرو مردگاریان ﴿وَاَوَلَمْ یَاکُنْ لِّیْ اَسْمَآءُ لَهُمْ﴾
 جا نه وانه کت و زنجیر له گهر دنیا ندایه ﴿وَاَوَلَمْ یَاکُنْ لِّیْ اَنْۢبَیَۃٌ﴾ وه نه وانه هاوه لانی ناگرن
 ﴿هُمْ فِیْهَا خٰلِدُوْنَ﴾ که به هه میشه بی ده میتنه وه تییدا ﴿۝﴾

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْآيَاتِ﴾ به‌په‌له داوای سزات لى ده‌كهن ﴿قَبْلَ الْحَسَنَةِ﴾ پېش چاكه و به‌زه‌یی ﴿وَقَدْ خَلَقْتَ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمُتَشَبِهَ﴾ كه پېنگومان له پېش نه‌مانه وه زور هه‌بوون توله‌يان لى سه‌نراوه ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ و به‌راستی په‌روهر دگارت ﴿لَذُوْ مُغْفِرٍ لِلنَّاسِ﴾ خاوه‌نى لى بور دنه بق خه‌لكى ﴿عَلَى ظُلُمٍ﴾ گهر چى سته‌مكارىش بن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ هه‌روه‌ها به‌راستی په‌روهر دگارت ﴿لَشَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ توله‌سپینكى توند و تېزه ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ﴾ وه ته‌وانه‌ی كه بن باوهر برون ده‌يان ووت ﴿لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا﴾ نه‌وه بق نه‌نېر دراوه‌ته خواره‌وه بقى ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ مو عجز به‌كه له‌لا به‌ن په‌روهر دگاریه‌وه ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ﴾ نه‌ی موحه‌ممه د ﴿تَوَهَّدَ رَبِّي﴾ تو هه‌ر تر سېته‌رى ﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾ و بق هه‌موو گه‌لېك رېنېشانده‌رىك هه‌یه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبُ كُلِّ أُمَّةٍ﴾ خوا ده‌زانى هه‌موو مېینه‌به‌كه (له‌ منالدا نېدا) چى هه‌لگر تو وه (كور بان كچ) ﴿وَمَا يُغْنِي عَنْهُمْ أَلْوَارِئُ﴾ وه هه‌روه‌ها ده‌زانتت مندالدا نه‌كان چى لى كه‌مده‌پېته‌وه ﴿وَمَا تَرَدُّدٌ﴾ و چى زیاد ده‌كات ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ﴾ وه هه‌موو شتېك لای نه‌و (خوا) نه‌ندازه‌ی (دبارى كراوى خوى) هه‌یه ﴿عَذَابُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانابه به‌هه‌موو دبار و نادبارېك ﴿الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ﴾ گه‌وره و به‌رزه و بېلنده ﴿سَوَاءٌ لَّكُمْ مَنُ اسْتَفْتَى﴾ به‌كسانه (بق خوا) ته‌وه‌تان به‌نېتى قسه بكات ﴿وَمَنْ جَهِلْ بِهِ﴾ وه ته‌وه‌تان به‌ناشكرا (قسه) بكات ﴿وَمَنْ هُوَ مُسْتَخَفٌّ بِآيَاتِنَا﴾ و ته‌وه‌ی كه‌له‌شه‌ودا خوى ده‌شارېته‌وه ﴿وَسَارِبٌ يَنْتَهَكُ﴾ ته‌وه‌ی كه‌له‌ر فرژدا ده‌رده كه‌وېت ﴿لَهُمْ مُعَقِّبَاتٌ﴾ بق نه‌و (نادهمى) هه‌یه چهنه‌د فرېشته‌به‌كه كه به‌دوای به‌كدا دېن ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ﴾ له‌پېش و له‌دوايه‌وه ﴿يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾ به‌فه‌رمانى خوا ده‌ی بارېزن له‌زيان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به‌راستی خوا ﴿لَا يَغَيِّرُ مَا يُقُولُ﴾ (بار و حالى) هېچ گه‌لېك ناگورېت ﴿حَتَّى يَغْيِرَ أَمْرًا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ هه‌نا ته‌وان خويان (بار و حالى) خويان نه‌گورن ﴿وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ﴾ وه كاتېك خوا به‌وېت ﴿بِقَوْمٍ سُوءَ﴾ گه‌ل و هوزېك تو ووشى به‌لا و سزا بكات ﴿فَلَا مَرَدُّ لَهُ﴾ هېچ شتېك ناتوانېت رېنگرى لى بكات ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ﴾ و جگه له‌و (خوا) هېچ يار مه‌تى ده‌ر و پشېوانېكيان نى به‌ه ﴿هُوَ الَّذِي﴾ (خوا) ته‌و زاته‌به ﴿بِرَبِّكُمْ الْبَرَقِ﴾ بروسكه‌تان نشان ده‌دات ﴿خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ كه‌هنرى ترساندن و هېوا و نومېدنانه ﴿وَنُفُثِ السَّحَابِ الْبَحَالِ﴾ هه‌روه‌ها هه‌ورى قورسى (به‌ناوې باران) به‌دى ده‌هېتېت ﴿وَنُفُثِ الرِّيحِ حَمَلِهِ﴾ وه هه‌وره‌گر مه‌سوپاس و ستايشى نه‌و (خوا) ده‌كات ﴿وَالْمَلَكُ مِنَ خِفَتِهِ﴾ هه‌روه‌ها فرېشته‌كانېش له‌هه‌بېت و ترسى نه‌و (ستايشى ده‌كهن) ﴿وَنَزَّلَ الصَّوْعَ﴾ وه (په‌روه‌ردگار) هه‌وره‌بروسكه‌كان ده‌نېرېت ﴿فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ﴾ و ده‌يدات له‌هه‌ر كه‌سى كه‌به‌وېت ﴿وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ﴾ له‌كاتېكدا ته‌وانه ده‌مه ده‌مى (و مو جاده‌له) ده‌كهن ده‌رباره‌ی خوا ﴿وَهُوَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و نه‌و (خوا) هېز و تواناى زور به‌تېنه ﴿۵﴾

﴿لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ﴾ نزاو پائنه وهی هه قیش هه ربؤ (خوایه) ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ﴾ ئەوانهش ده لائینه وه و نزا لای غه بری خوا ده کهن ﴿لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ﴾ هیچ وه لامیکیان ناده نه وه (نایهن به هاوار پانه وه) ﴿إِلَّا كَيْفَ يَكْفِيهِ إِلَى اللَّهِ﴾ مه گهر وهك كه سبتك (كه تینووی بیت له دووره وه) هه ردوو مشتی خوی بؤ لای ثا ونك دریتز کردیی ﴿يُنَادُوا لَهُمْ مَخْرُجَهُ﴾ بؤ شه وهی (ثاو) بگاته ده می به لام نایگانئ ﴿وَمَا ذَاكَ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ نزاو دوعای بی بر وایان (له به کانیان) هیچ نه جگه له گو مری و سه ر لی شیوان ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ﴾ سوژده بؤ خوا ده بات ﴿مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه رچی له ئاسمانه کان و زه ویدایه ﴿مَنْ وَرَاءَ وَرَثَةٍ﴾ بیانه وی و نه بیانه وی ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ الْمَلَأُ الْأَرْضِ وَالْأَصْنَافُ﴾ هه ر وه ها سیته ره کانیان له به یان بیان و شیوار اندا (سوژده ده بهن) ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (ئه ی موحه ممه د ﴿قُلْ﴾ بلی کنی په روه رد گاری ئاسمانه کان و زه وی به ﴿قُلْ لِلَّهِ﴾ بلی خوا ﴿قُلْ﴾ جا بلی ﴿أَفَأَعْبُدُونَ دُونَهُ أَشْيَاءَ﴾ ده ی ئیوه بینجگه له و (خوا) پشتیوانانیکتان هه لبرار دووه (بؤ خوتان) ﴿لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّوكم﴾ كه خوا وه نی هیچ سوود و زیانیک نین بؤ خو شیوان ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿قُلْ يَسِّرْهُ لَنَا وَيَسِّرْ﴾ نایا کویر و چا و ساغ به کسانئ؟ ﴿أَمْ حَرَلَ تَسْوَى الظُّلُمَاتِ وَالنُّورِ﴾ یان ئایا تاریکیه کان و پرووناکی وهك بهك وان؟ ﴿أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ﴾ نه خیر نه وانه چهند هاویه شیکیان بؤ خوا داناوه؟ ﴿حَقُّوا لِحَقِّهِ﴾ (گوایه) وهك دروستکراوانی خویان دروست کردیت؟ ﴿فَتَسْتَبِئْتَهُمُ اللَّائِي عَلَيْهِمْ﴾ نهوسا دروست کراوه كه بیان لی شیواوه!! ﴿قُلْ لِلَّهِ﴾ بلی خوا ﴿حَقُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دروست کاری هه موو مشیکه ﴿وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾ و هه ر ئه ویشه تالك و نه نیای زاله به سه ر هه موو شتیکدا ﴿أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانی له ئاسمانه وه باراندووه ﴿فَسَاءَ أَجْرُهُمْ بِقَدْرِهَا﴾ جا هه ر شیو و دولتیک به ئه ندازه ی خوی لا فای هه لده سبت ﴿فَأَحْمِلُوا نِصْبَ﴾ نهوسا لا فاهه كه هه لی ده گریست ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْفَ بَدَأُوا﴾ (به لا فاهه كه وه) ﴿وَمَا يُؤْنِسُوكَ فِي النَّارِ﴾ هه ر وه ها له و (کانزایانهش په ی داده بی) كه ئاگری بؤ تاو ده دهن (ده بیتنه وه) ﴿أَتَبْتَغُونَ جَزَاءً﴾ به مبه به سستی دروست کردنی خشل (زیر و زیو) ﴿أَوْ مَتَاعٍ﴾ یان شتوومه کی تر (وهك قاپ و قاچاغ) ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْكُمْ كَيْفَ بَدَأْتُمْ﴾ وه كو شه و (كه فی لا فاهه په ی داده بی) ﴿كَذَلِكَ﴾ ئا به و جزوره ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْفُلَ وَالْجِبْلَ﴾ خوا نموونه ی حق و به تال دینیتنه وه ﴿فَأَمَّا الْآزِيدُ فَذَٰهَبٌ جُفَاءً﴾ جا كه فه كه ده روات و له ناو ده چنی ﴿وَأَمَّا الْبَاقِي فَلِلنَّاسِ﴾ به لام شه وی كه سوود نه گه به نیت به خه لکی ﴿وَنَسُكُ فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ده مینیتنه وه ﴿كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ﴾ ئابه و جزوره خوا نموونه کان ده مینیتنه وه ﴿وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ﴾ بؤ ئەوانه ی وه لامی پانگه وازی په روه رد گاریان دایه وه ﴿لَقَسْنَاهُ﴾ (پاداشتی) هه ره چاك (به هه شت) هه به ﴿وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهِ﴾ ئەوانهش وه لامی بانگه وازی (په روه رد گار) یان نه دایه وه ﴿لَوْ أَنَّ لَهُمْ مِثْلَ الْأَرْضِ جِجَعًا﴾ نه گهر هه رچی واله زه ویدا هه مووی هی ئەوان بی ﴿وَمَا لَهُمْ مَعَهُ﴾ نه وهنده ی تریشی له گه ن بیت ﴿لَا تَقْدَرُونَ﴾ ده ی ده ن له بریتی و به ده لی سزای وژی دوا بی ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ﴾ ئەوانه بؤ یان هه به ﴿سُوءَ الْحِسَابِ﴾ لبر مسینه وه به کی سهخت و خراب ﴿وَمَا وَهُمْ بِهِمْ جَهَنَّمَ﴾ و جینگایان دۆزه خه ﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ﴾ ئای كه چهند شوئینکی به د و خراپه ﴿۵۱﴾

﴿أَنْ يَكْفُرَ﴾ جا نایا كه سینك كه بزائیت (ژیبری بخاته کار) ﴿أَتَا الرَّبَّ الْإِلَهَ﴾ به راستی نه وهی نیراوه ته
 خوار بو تئ ﴿مِنْ رَبِّكَ لَقَدْ﴾ له لایه ن بهر وهر دگار نه وه حق وراسته ﴿كُنْ هَؤُلَاءِ﴾ وه كه نه وه كه سه به
 كه کونریبت (ژیبری خوی نه خاته کار و بی باور بیت) ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْإِنْسَانِ﴾ ینگومان ههر
 نه وانه بیر ده كه نه وه كه خاوهی ژیرین ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُ بِعَهْدِ اللَّهِ﴾ نه وانهی كه بهیمانی خوا ده به نه
 سهر ﴿وَلَا يَفْضَحُونَ السُّبْحَ﴾ وه به لاین ناشکینن و هدلی ناوه شیننه وه ﴿وَالَّذِينَ يَصِلُونَ﴾ وه نه وانهی كه
 په یوهندی خزمایه تی به جی ده هین ﴿مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ به وهی خوا فرمانی داوه كه په یوه ست
 بکریت له گه لیاندا (وه كه به سهر کرده وهی خزمان) ﴿وَيُخْشَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ وه له بهر وهر دگاریان دهر سن
 ﴿وَيُحَافَظُونَ سُوْرَةَ الْحِسَابِ﴾ وه له خراپه و سه ختی لیر سینه وه دهر سن ﴿وَالَّذِينَ صَبَرُوا﴾ وه نه وانهی كه
 دانیان به خویاندا گرت ﴿بِغَفْلَةٍ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُمْ﴾ به به سستی بهر زامه ندی بهر وهر دگاریان ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾
 وه نوژیان به جی هیناوه ﴿وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾ وه له و پرژی بهی پیمان داوون به خشبوویانه ﴿بِرَّ﴾
 وعلانیه ﴿بِهَيْبَتِي وَبِهَذَا كُرُوا﴾ به ناشکرا ﴿وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ الْإِسْمَةَ﴾ وه به چا كه بهر گری له خراپه ده كه ن (به چا كه
 خراپه کانیان دهر نه وه و لای ده به ن) ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سهر نه نجای چاکی نه و دنیا ههر بو
 نه وانه ﴿جَهَنَّمَ﴾ به هشتانیک جیگای مانه وهی همیشمی به ﴿يَذَرُونَهَا﴾ كه نه وان ده چنه ناویه وه
 ﴿وَمَنْ مَلَاحَ﴾ ههر وها نه وانهش كه چاك بوون ﴿وَمِنْ أَلْفِهِمْ﴾ له باو و باپیرانیان ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾
 وهاوسه رانیان و وه چه و نه وه کانیان ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾ فرشته کانش ﴿يَذَرُونَ عَلَيْهِمْ كُلَّ بَابٍ﴾ ده چنه
 ژوره وه بو لایان له هممو وهر گایه كه وه ﴿سَلَامٌ عَلَيْكَ﴾ (پیان ده لاین) سه لامتان لی بی ﴿بِمَا صَبَرْتُمْ﴾
 چونكه نارامشان گرت (له دنیا دا) ﴿فَقِعْرَ عَفَى أَلَا يَرَى﴾ جا چهند سهر نه نجامیکی چا کشان بوو ﴿وَالَّذِينَ يَفْضَحُونَ عَهْدَ اللَّهِ﴾ به لام نه وانهی كه بهیمانی خوا هدل ده وه شیننه وه ﴿مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ﴾ له پاش
 به ستن و گری دانسی ﴿وَيَقَطْعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ نه و په یوه ندی خزمایه تی بهی كه خوا فرمانی
 پی داوه به جی ناهستن و نه بیچرینن ﴿وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ و خراپه کاری ده كه ن له زه ویدا ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ
 الْعَذَابُ﴾ ههر بو نه وانه نه فرین و دوری له بهر می خوا ﴿وَلَهُمْ سُورَةُ الذَّارِ﴾ هم وها بو نه وانه سهر نه نجای
 خراب ﴿لَهُ يَسْطُرُ الرِّزْقَ﴾ خوا رزق و پرزی فراوان ده کات ﴿لَيْسَ يَشَاءُ﴾ بو ههر كه سینك خوی
 به ویت ﴿وَيَقْدِرُ﴾ وه كه می ده کات (بو ههر كه سینك به ویت) ﴿وَفَرَحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ وه نه وانه دلخوش
 بوون به ژبانی دنیا ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ له کاتیکدا ژبانی دنیا هیچ نه ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له چاو پرزی دوایدا
 ﴿إِلَّا مَتَاعٌ﴾ جگه له رابوار دنیکی چهند ساتیکی کم نه بیت ﴿وَنَقُولُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه كه بی پروا
 بوون ده لاین ﴿لَوْلَا أَرْزُلُ عَلَيْهِمْ﴾ بوچی نه نیرا بوی ﴿هَآئِهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ مو عجیزه به كه له لایه ن بهر وهر دگاریه وه
 ﴿قُلْ إِنْ لَمْ يَكُنْ﴾ (نه ی موحه مهه) ﴿بَلَىٰ بِرَأْسِي يَدْرَأْسِي﴾ ههر كه سی بویت گومرای
 ده کات (كه سیاوی گومرا کرده) ﴿وَيَهْدِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَبَابٍ﴾ وه رستمونی ههر كه سینك ده کات كه بو لای
 خوی گه رایتسه وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی كه پروایان هیناوه ﴿وَنُظَمْنَهُمْ فُلُوكَهُمْ﴾ و دلیان نارام ده بیت
 ﴿يَذْكُرُ اللَّهُ﴾ به یادی خوا ﴿أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ﴾ ناگادارین كه ههر به یادی خوا ﴿نُظَمْنَهُمْ فُلُوكَهُمْ﴾ دله کان نارام
 ده گرن ﴿۱۵﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی پر وایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیا ن کرده وه ﴿فَوَرَىٰ لَهُمْ﴾ خوش به خشی بو نه وانه ﴿وَحُسْنُ مَتَابٍ﴾ له گهل سهره نجامی چاک ﴿كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ﴾ ههر به شنبه ی (پیغه مبرانی تر) تومان ره وانه کرده وه ﴿فِي آخِرٍ﴾ له ناو گهل و نوممه تیکدا ﴿فَدَخَلْتَ مِنْ قِبَلِهَا الْمَسْجِدَ﴾ که له پیش نه وانه وه گهل و نوممه تی تر هاتوون و چوون ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّذِي﴾ بو نه وه ی بیخو تپته وه به سهر یاندا نه وه ی ﴿أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ نیگامان کرده وه بۆت ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ﴾ له کاتیکدا نه وانه پر وانا هیتن به خوای میهره بان ﴿قُلْ هُوَ رَبِّي﴾ بلنی نه و پر وهر دگاری منه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پر وستر او نیکی به هه ق نی به بیجگه له نه و ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم ههر به و به ستووه ﴿وَإِلَيْهِ مَتَابٌ﴾ گه رانه وه شسم ههر بۆلای نه وه ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ به راستی نه گهر قورئانیک (به خوتنده وه ی) ﴿سُورَتٌ بِهٖ الْبَيِّنَاتُ﴾ چیاکانی بی بیرایه (بو شونتینکی تر) ﴿أَوْقُطَعَتْ بِهٖ الْأَرْضُ﴾ یان زهوی بی له ت له ت بکرایه ﴿أَرْكَبُهُ الْمَوْقِيُّ﴾ یان له گهل مردو واندای قسه ی بکرایه (نه مجا باوهر ناهیتن) ﴿بَلِّغُوا الْأُمُورَ جَمِيعًا﴾ به لام هه موو کار و باره کان به ده ست خوان ﴿أَفَلَمْ يَأْتِیْسِ﴾ ده ی نایا بی هیوا نه بوون (ونه یان زانیوه) ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی که پر وایان هیتاوه ﴿أَنْ تُبَشِّرَ اللَّهُ﴾ که نه گهر خوا بیویستایه ﴿لَهُدًى الْإِنْسَ جَمِيعًا﴾ هه موو خهلکی ده خسته سهر رینگه ی راست ﴿وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی که بی باوهر بوون هه میشه ﴿تُصِيبُهُمْ بِمَا صَبَّحُوا فَآرِعَةً﴾ به لای سه ختیان تووش ده بیت به هو ی نه وه ی کرده وایانه ﴿أَتَجْعَلُ قُرَبَّائِنَ دَارِ حِجْرٍ﴾ یان نه و (به لایه) له نزیك ماله کانیا نه وه پروده دات ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدَ اللَّهِ﴾ هه تا به لیتی خوا دیته دی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ به راستی خوا به لیتی خوی به دی ده هیتیت ﴿وَلَقَدْ أَسْتَفْهَرُوا﴾ سویند به خوا بنگومان گالته و سوو کایه تی کرا ﴿رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ به پیغه مبرانی زور له پیش تووه ﴿فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ منیش (ماوه یه ک) موله تم دا به وانه ی بی باوهر بوون ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهُمْ﴾ باشان نه واتم گهرت (توله م لی سه ندن) ﴿فَكَجَفَ كَانِ عِقَابٍ﴾ جا چوون بوو توله ی من (دهر باره بان) ﴿أَفَمَنْ هُوَ قَاهِرٌ﴾ ده ی نه و (خوایه ی) چاودیره ﴿عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ﴾ به سهر هه موو که سه وه ههر چی کرده وه (وه ک بتانیکه ناگای له هیچ نی به) ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ﴾ نه وانه هاو به شانیکیان بو خوا بریار داوه ﴿قُلْ سُبْحَانَ اللَّهِ﴾ نه ی موحه ممه د ﴿بَلِّغْ نَاوِیْ﴾ بلنی ناوی نه و (بت و هاو به شانهم) بو بلین ﴿أَتُرِيدُونَ﴾ یان تپوه هه و ال ده دن به خوا ﴿بِمَا لَا يَفْعَلُ فِي الْأَرْضِ﴾ به وه ی که (به خه یالی تپوه) نایزانیت له زه ویدا ﴿أَمْ يَرْيَبُونَ الْقَوْلَ﴾ یان قسه ی روت و (بی مانا) ده که من ﴿بَلِّغْ رُسُلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرَهًا﴾ (نه خیر خوا هاو به شسی نی به) به لکو نه وانه ی بی باوهر بوون فیل و پیلانی خویان بو رازینرایه وه ﴿وَصَدُّوا عَنْ السَّبِيلِ﴾ وه قه ده غه کران له رینگه ی راست ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ ههر که سیش خوا گو مبرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نه وه هیچ ری نیشانده رتکی بو نی به ﴿لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ نه وانه له زیانی دونیادا سزایان بو هه یه ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ﴾ وه به راستی سزای رۆزی دوا بی سه خت ترو گران تره ﴿وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ﴾ وه بنگومان هیچ پاریزه رتک نی به بو نه وان له (سزای) خوا

﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ﴾ وینه ی شهو به هه شته ی که به لئین در او به پاریز کاران و له خواتر سان
 ﴿عَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ ووباره کان ده رۆن به ژیر باخه کانیدا ﴿أَكُنْهَآ آيَةً وَظِلَّآئُهَا﴾ میوه و سینه ره کانی
 (به هه شت) هه میشه بین ﴿تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ شهو (به هه شته) ناکامی شهوانه به که خویان پاراست
 (له دونیادا) وله خواتر سان ﴿وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ﴾ و ناکامی بی باوه رانیش هه ناگه ﴿وَالَّذِينَ
 ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾ شهوانه ش کتیمان بی دابوون ﴿يَقْرَءُونَ بِمَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ﴾ شاد ده بین به وه ی نیر او به ته
 خواره وه بۆت ﴿وَمِنَ الْأَخْرَابِ مَنْ﴾ و هندی له گرو و تاقمه کان هه ن ﴿يُسْكَرُ بَعْضُهُمْ﴾ هه ندیک له وه
 نیکار ده که ن ﴿قُلْ إِنَّمَا أُوْهِدُ﴾ بلی من تهنها فرمانم به وه پیدراوه ﴿أَنْ أُعْبِدَ اللَّهُ﴾ که خوا پیرستم
 ﴿وَلَا أُشْرِكُ بِهِ﴾ و هیچ هاو به شیک ی بۆ دانه نیم ﴿إِلَّاهُ أَذْخُلُوا فِيهِ مَتَابُ﴾ هه بۆلای خوا (خهلکی)
 بانگ شه که م گه رانه وه شم تهنها بۆلای شهو (خوا به) ﴿وَكَذَلِكَ أُنْزِلُ﴾ بهو شیهو شهو (فورئانه) مان
 نارد و ته خواره وه (بۆ تو) ﴿حُكْمًا عَرَبِيًّا﴾ که فرمانیک ی عه ربیه ﴿وَلَيْنِ اتَّبَعْتَ أَهْلَكَ﴾ سویند به خوا
 به راستی نه گه ر تو شوینی ناره زو ه کانی شهوانه بکه وی ﴿بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ له دوا ی شهو وه حی و
 شاره زایی به که هاتو وه بۆت ﴿مَالِكٌ مِنَ اللَّهِ دُونَ ذَلِكَ وَلَا يُلَاقِي﴾ هیچ پاریزه ر نکت ناییت له (سزای) خوا ﴿وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا بنگومان پیش تو پیغه به رانیکمان نارد و وه ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ﴾
 و پیمان دان ﴿أَزْوَاجًا ذَرِيَّةً﴾ هاوسهر و نه وه و وه چه ﴿وَمَا كَانَ رَسُولٌ﴾ وه بۆ هیچ پیغه به ر نکت نه بو وه
 ﴿أَنْ يَأْتِيَ بِبَابَةٍ﴾ (پیش تو) نیشانه به ک (موعجزه به ک) بیتنی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گه ر به شیرنی خوا نه بیت
 ﴿لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ﴾ بۆ هه موو کارتک وه ختیک ی تایبه تی هدی به که نو و سراوه ﴿يَتِمَّحُوا اللَّهَ مَا يَشَاءُ وَيُسَبِّحُ﴾
 شهوی خوا بیهوی ده سپریتشه وهو (شهوش بیهوی) ده به پیلته وهو ﴿وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ﴾ سهر چاوه ی
 کتیه کان لای شهو (خوا به که لوح المحفوظ) ﴿وَإِنْ مَا يُرِيدُ﴾ جا نه گه ر نیشانت ده بین ﴿بِقَضِ
 إِلَهِ﴾ هه ندیک لهو ﴿تَوَدُّهُمْ﴾ هه ره شانیه ی لیمان کردون ﴿أَوْ تَوَفِّيَتْ﴾ یان (پیش شهو) بتمرینین
 ﴿فَالْمَا عَيْتِكَ الْبَلَّغُ﴾ بنگومان تو هه ر را گدیاندنت له سهره ﴿وَعَلَيْتَا الْحِسَابُ﴾ و لپیر مسینه وهش له سهر
 شیمیه ﴿أَوْ لَوِ تَرَوْا﴾ نایا (بیباوه ران) سهر نجبان نه داوه ﴿أَنْ تَأْتِيَ الْأَرْضَ تُقْضَىٰ مِنْ أَظْفَارِهَا﴾ که نیمه
 زهوی که م ده که پشه وه له هه موو لایه کانی به وه ﴿وَاللَّهُ يَخْتَكِرُ﴾ و خوا (به ویستی خوی) بریار
 ده دات ﴿لَا مَعْقِبَ لِحُكْمِهِ﴾ که س ناتوانی بریاری شهو (خوا) بگور بی (با هه لو ه شینیتشه وه) ﴿وَهُوَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ﴾ و شهو (خوا) لپیر مسینه وه ی خیریه ﴿وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وه بنگومان شهوانه ی پیش
 ته مانیش فیل و پیلانیا ن گیرا ﴿فَبِئْسَ الْتَكَرُّجُ عَمَّا﴾ به لام هه موو پیلان و (نه خشه به کی سهر که دوتوو) بز
 خوا به (له به ر امبه ر نه خشه و پیلانی شهواندا) ﴿يَعْمَلُونَ كِتَابًا كُلٌّ مِمَّا﴾ (خوا) ده زانیت هه موو که س چی
 ده کات ﴿وَسَيَعْلَمُ الْكَافِرُ﴾ و له هه مو دواش بی باوه ران ده زانن ﴿لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ﴾ سهر نه نجامی (هه ر
 دوو جیهان) بۆ کی ده بیت ﴿

﴿وَقُولُوا لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نهوانه ی بی باوهر بیون بیت دهلین ﴿لَسْتَ مَرْسَلًا﴾ تو ره وانه کراو
 (وپینغه مبهری خوا) نیت ﴿قُلْ كَفَى بِاللَّهِ﴾ توش (تهی موحه ممد ﴿بِیِّنَان﴾ بلی خوا به سه ﴿شَهِیداً
 بَیِّنٍ وَبَیِّنَکُمْ﴾ شایهت بیت له تنوان من و نهو ده ﴿وَمَنْ عِنْدَهُ عِزُّ الْکَرِیْمِ﴾ ههروه ها نهو که سه ش
 که شماره زایی کتبی (ناسمانی) لایه ﴿

سورہ قی ﴿ابراہیم﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی مبهره بان

﴿الر﴾ به (تلف لام را) ده خو تر یته وه خوا زان اتره به مانا که ی: بوزانباری زیاتر سه پیری سه رده نای
 سورہ قی (البقره) بکه ﴿کَتَبَ الْکُتُبَ الْاُولٰٓئِکَ﴾ نه مه به راوینکه نار دو مانه ته خوار وه بو تو (تهی موحه ممد
 ﴿اِخْرَاجَ النَّاسِ﴾ بو نه وه ی خه لکی رزگار بکه بیت ﴿مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَی الْنُّورِ﴾ له تاریکی به کانه وه بو
 پرووناکی (له تاریکی بی باوهر یده وه بو پرووناکی باوهر وئیمان) ﴿بِاٰیٰتِ رَبِّهِمْ﴾ به نیزنی په روه رد گاریان
 ﴿اِلَی صِرَاطٍ الْعَزِیْزِ الْحَمِیْدِ﴾ (رینمو و نیان بکه بیت) بو رینگای (خوای) به ده سه لات و زالی سوپاس
 کراو ﴿اِنَّهُ الَّذِیْ﴾ نهو خوی به ی ﴿لَهُ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ﴾ که هه رچی له ناسمانه کان
 وزه ویدایه هی نه وه ﴿وَرَزَقَ الْکَافِرِیْنَ﴾ و هاوار و وای بو بی باوهر ان ﴿مِنْ عَذَابٍ شَدِیْدٍ﴾ له سزایه کی
 سخت ﴿الَّذِیْنَ یَسْتَحْیَوْنَ الْحَیٰوةَ الدُّنْیَا عَلٰی الْاٰخِرَةِ﴾ نهوانه ی که زیانی دونیایان لا خوشتره
 له زیانی ریزی دواپی ﴿وَقَصَّدُوْا عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ﴾ وقده غه ی (خه لکی) ده که ن له رینگای خوا
 ﴿وَبَعَثُوْهُمَ اٰیٰتِیَّ﴾ ده بانه ویت نهو (رینگای خوا) لارو چموت نیشان دن ﴿اَوَلَیْسَ فِیْ حُکْمِیْ
 نهوانه له گومر ایبه کی دوور (له راستی) دان ﴿وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ﴾ وه هیچ پینغه مبه رنکمان
 ره وانه نه کرد وه ﴿اِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمٍ﴾ به زمانی گه له که ی خوی نه بیت ﴿لَیْسَ فِیْ لَہُمْ﴾ بو نه وه ی
 (نایینه که یان) بو پروون بکانه وه ﴿فَیُحْیِیْ اللّٰهُ مَنْ یَّشَآءُ﴾ نهو ساخوا هه ر کسی ویستیت گومر ای کرد وه
 (به هوی سه ر که شسی خویزه وه) ﴿وَنَقْدِیْ مَنْ یَّشَآءُ﴾ هه ر که سینکیشی ویستیت رینموونی کرد وه
 ﴿وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَمِیْدُ﴾ هه ر نهویش زان و به ده سه لاتی کار دروسته ﴿وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰی﴾ سویند
 به خوا به راستی موسامان نار د ﴿بِاٰیٰتِیَّ﴾ به موعجیزه کانمانه وه ﴿اَنْ اَخْرِجَ قَوْمَکَ﴾ (فدرمانمان
 بیتا) که گه له که ت رزگار بکه ﴿مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَی الْنُّورِ﴾ له تاریکیه کانی (بی باوهر یده وه) بو پرووناکی
 (باوهر وئیمان) ﴿وَدَحَّیْرٰهُمْ بِاٰیٰتِ اللّٰهِ﴾ روزه (پیر روزه) کانی خودایان به بیر بهیتره وه (یا فزله کانی
 خوابان بیر بخه ره وه) ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ لَاٰیٰتٍ﴾ به راستی لهو (بیر خسته وه) دا په ند و به لگی زور
 هدیہ ﴿لِکُلِّ صَبَّارٍ شَکُوْرٍ﴾ بو هه موو خور اگر نکی سوپاس گوزار ﴿

﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ (بیریان بخهرده وه) کاتیک موسا به گه له که ی ووت ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ پیری شه وهزل و به هره و چاکه ی خودا بکه نه وه که به سه رتانه وه به ﴿إِذْ أَنْتُمْ كُرُوا﴾ (نه ویش نه وه بوو) کاتیک که پرزگاری کردن ﴿فَمِنْ أَلْفِ عَشْرٍ﴾ له دارو ده سه که ی فیر عه ون ﴿يُسْأَلُونَكَ عَنِ عَذَابٍ﴾ که سزای خراپان پین ده چه شستن (به هه میشه یی) ﴿وَيَذَرُكَ أَزْوَاجُكُمْ﴾ و کوپانی ئیوه یان سه رده پیری ﴿وَيَسْتَحْيُونَ رَبَّكَ كُفْرًا﴾ و ئافره تانی ئیوه یان به زیندوویی ده هیشه وه (بو خرمه ت کاری) ﴿وَلِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكَ عَظِيمٌ﴾ له وه تاندا تاقی کردنه وه به کی گه وه بوو له لایه ن په روه ردگار تانه وه ﴿وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ﴾ (بیریان بخهرده وه) کاتیک که په روه ردگار تان پای گه یاندا ﴿أَلَيْسَ لَكَ رَبٌّ لَّا يَمْنَنَّ كُفْرًا﴾ سویندین بنگومان شه گهر ئیوه سوپاسی (چاکه ی) من بکه ن بوتان زیاد ده که م ﴿وَلَيْنَ كُفَرْتُمْ إِنَّا عَذَابُ الْقَسِيدِ﴾ به لام بنگومان شه گهر نا سوپاسی بکه ن نه وه به راستی سزای من زور به تینه ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ﴾ موسا فه رمووی ﴿إِن تَكْفُرُوا أَنْتُمْ﴾ نه گهر ئیوه ناسوپاسی (نیعمه ته کانی خوا) بکه ن ﴿وَأَنْتُمْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ و هه موو شه که سانه ش له زه ویدان ﴿قَالَ اللَّهُ تَعَالَىٰ خَيْدٌ﴾ نه وه به راستی خوا پین نیازی سوپاس کراوه ﴿أَلَيْسَ لَكُمْ ثَابِتٌ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ ثابا بوتان نه هاتو وه ﴿يَسْأَلُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ هه والی شه و گه لانه ی که له پیش ئیوه دا بوون ﴿قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَشُعُوبٌ﴾ وه که گه لی نوح و عاد و سه موود ﴿وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ هه روه ها نه وانه ی که له باش شه وان بوون وه انن ﴿لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ﴾ بیتجگه له خوا هیچ که س نایانز انیت ﴿جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ بیتجهمبه ره کانیا ن بزهات به موعجیزه و به لگه ی ناشکراوه ﴿فَرَدَّوْا أَلْبُسُهُمْ فِي الْفُجُورِ﴾ نه مچا شه وان ده ست و په نجه ی خویان گه ست له رق و قین دا ﴿وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا﴾ و ووتیان به راستی نیمه بی باوه رین ﴿يَا أَرْسِلْهُمْ بِهِ﴾ به و (به یامه ی) که به ئیوه دا نیز دراوه ﴿وَأَنَّا لَنَبْغِ بِكَ﴾ وه به راستی نیمه له گو مانداین ﴿فَمَا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ﴾ له وه ی ئیوه بانگمان ده که ن بولای و دوو دلین ﴿قَالَ رُسُلُهُمْ﴾ بیتجهمبه ره کانیا ن ووتیان (پیان) ﴿أَفِي اللَّهِ شَكٌّ﴾ ثابا له (بوونی) خوا دا گو مان هه به ﴿فَالْيَوْمِ الْآخِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که به دپه نهری ناسمانه کان و زه وریبه ﴿يَذْكُرُ﴾ بانگشان ده کات ﴿يُخَوِّفُ لَكُمْ مِنْ دُونِهِ كُفْرًا﴾ بو شه وه ی له گونا هه کانشان خوش بیت ﴿وَيُخَوِّفُ﴾ و دواتان بخات ﴿إِن لَّآجِلٌ مُّسَمًّى﴾ بو کاتیک دیاری کراو ﴿قَالُوا إِنَّا أَنْتُمْ﴾ ووتیان ئیوه ش ﴿إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ هه ر ناده مبه کی وه که نیمه ن ﴿قُلْ يَدْعُونَ أَن تَصَدُّوا﴾ ده تانه ویت به رگری نیمه بکه ن و لامان ده ن ﴿عَمَّا كَانَ يَعْتَمِدُونَ﴾ له (په رستی) شه وه ی که باوو باپیر انمان ده یان په رست ﴿قَالُوا إِنَّا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ﴾ ده ی نیشانه و به لگه به کی بوونمان بو پین (نه گهر راست ده که ن بیتجهمبه رن) ﴿

﴿قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ﴾ پیغمبره کانیاں بینان ووتن ﴿إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ نیمه هدر ناده مبه کین وه کو
 ثبوه ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به لام خوا ﴿يَشُقُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ منعت ده نیت به سهر هدر کام له به نده کانیدا
 که بیه ویت (ده یکاته پیغمبره) ﴿وَمَا كُنَّا لَنَا﴾ وه نیمه هدر گیز ناتوانین ﴿أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطٰنٍ﴾ مو عجیزه
 و به لگه به کتان بؤ بینین ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به ئیزنی خوا نه بیت ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾
 وه بابرواداران پشت هدر به خوا بیهستن ﴿وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ﴾ وه نایا بؤچی پشت به خوا
 نه بهستین ﴿وَقَدْ هَمَمْنَا لُعَيْنًا﴾ که ینگومان نهو (زاته) ریگای راستی نشان داوین؟ ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه به راستی
 دان به خواماندا ده گرین ﴿عَلَىٰ مَاءٍ أَيْتُمُونَا﴾ له سهر هدر نازارنک که بمان دن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ ده با خوسپیران پشت هدر به خوا بیهستن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی پرواکان ورتیان
 ﴿لِرُسُلِهِمْ﴾ به پیغمبره کانیاں ﴿لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا﴾ به راستی له خاک و ولاته که مان دهرتان ده که بین
 ﴿أَوْ لَنَعُودَنَّ فِيهَا﴾ یان به راستی ده بی بگهرینه وه ناو ثاینه که ی نیمه ﴿فَأَوْحَتْ الْيَهُودُ لِرُسُلِهِمْ﴾ جا
 بهر وه رد گاریان نیگای بؤ (پیغمبره ران) کرد ﴿لَنُخْلِكََنَّ الْعُقَلْبِيَّةَ﴾ که ینگومان سته مکاران له ناو
 ده به بین ﴿وَلَنُشَكِّكَنَّ﴾ و ینگومان نبوه نیسته چی ده که بین ﴿الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ لهو خاکه دا
 باش (نیاجوونی) نهوان ﴿ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي﴾ نهوش بؤ که سانیکه له وه سستانی بهر دم من
 دهر من (له قیامه تدا) ﴿وَخَافَ وَعِيدِ﴾ وه (پیشتر) تر ساینت له هره شه (ی من) ﴿وَأَسْتَفْتَحُوا﴾ وه
 (پیغمبره ران) داوای سهر که ووتن و زال بونیان کرد (له خوا) ﴿وَخَابَ كُلُّ حِمْيَرٍ عِيبٍ﴾ وه موو مله پور
 یاخیسه ک بی هیوا بسوون ﴿مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ﴾ له دوای (نیاجوونی) جینگای) نهو دوزخه ﴿وَيَسْقَى
 مِنْ فَائِضٍ بِرٍ﴾ و له کیم و زو و خا و ناو دهر دیت (ده کریت به گهر وویاندا) ﴿يَسْجَرُهُمْ﴾ که قوم قوم
 (زور به قیره وه) ده بخواته وه ﴿وَلَا يَتَّكَافِئُ سِغْفُؤُهُ﴾ به لام ناتوانی قوتی بدات ﴿وَقَالُوا لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ
 بِزُورٍ﴾ به دیت ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له هه موو لایه که وه ﴿وَمَا هُوَ بِمَعِيٍّ﴾ و که چی ناشمریت ﴿وَمِنْ وَرَائِهِمْ﴾
 و له دوای نهوش ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ مزای سخت (ده دهریت) ﴿مِثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرُسُلِهِمْ﴾ نهوانه ی
 بی پروا بسوون به بهر وه رد گاریان نمونه ی ﴿عَمَلُهُمْ كَرَمَادٍ﴾ کرده وه کانیاں وه ک خو له میشتیک وایه
 ﴿أَشْتَدَّتْ بِهِ السَّيْحُ﴾ به توندی یا لئی هه لکر دیت ﴿فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ﴾ له رورژتکی ره شه بای سهختدا ﴿لَا
 يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ نهوان هیچیان ده ست ناکه ویت له وه ی که له دونیادا کردویانه ﴿ذَٰلِكَ
 هُوَ الصَّلَٰلُ الْبَعِيدُ﴾ نا نهویه گومر ابوونی دوور له راستی ﴿﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا نہ تان زانیوہ (نہ تانبینوہ) کہ بنگومان خوا ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾
 تاسمانہ کان و زہوی بہ ہق و راستی دروست کردوہ ﴿إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ﴾ نہ گہر بہوہست تئوہ لا
 دہبات و ناتان ہیلئت ﴿وَيَذَلِّيْكُمْ فِي دَلَالٍ﴾ وہ (لہ جی ی تئوہ) دروست کراونکی تر دہہیتت
 ﴿وَمَا ذَلِكْ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ نہوہش بق خوا گران و زحمہت نی بہ ﴿وَيَرْزُقُ اللَّهُ حَيْثُ يَشَاءُ﴾
 وہہموہیان (لہ گورہ کانہان دینہ دہروہ) بق خوا دہردہ کہون و ناشکرا نہ بن ﴿فَقَالَ الصُّعْقُوتُ﴾
 تہمجا (لہ رورزی دواہیدا) ہی دہسہ لاثہ کان دہلین ﴿لَئِنْ أَسْأَلْتُكُمْ﴾ بہ زور دارو حق بہزل زانہ کان
 ﴿إِنَّا كُنَّا﴾ بہ راستی تئمہ لہ دونیادا ﴿لَا كَرْهَ لَكُمْ﴾ شوہن کہ و تووی تئوہ بروہن ﴿فَهَلْ أُنِمْ﴾ ناخو
 تئوہ ﴿مُتَعَمَّرِينَ﴾ بہر گری دہ کہن لہ تئمہ ﴿مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ ہہندیک لہ سزای خوا
 ﴿قَالُوا﴾ (تہوانیش) دہلین ﴿تَزِدُّنَا اللَّهُ لَهَبًا﴾ نہ گہر خوا تئمہ ی رینموونی بگردایہ تئمہش
 تئوہمان رینموونی دہ کرد ﴿سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ یہ کسانہ بقمان ﴿أَجْرُ عَذَابِ الْأُولَى﴾ ہاوار و نالہ بکہ بن
 یان نارام بگرہن ﴿مَا لَنَا مِنْ مَّجِيٍّ﴾ رزگار بروہمان نی بہ (لہ سزای خوا) ﴿وَقَالَ الشَّيْطَانُ﴾
 جاشہ بتان دہلئت ﴿لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ﴾ کاتیک کہ کار تہواو دہیت (ولپہر سبتہوہیان کوتابی دیت)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ﴾ بنگومان خوا بہ لینی ہندان ﴿وَعَدَ الْحَقِّ﴾ بہ بہ لینی ہق و راست ﴿وَوَعَدْتُكُمْ﴾
 ﴿وَأَخْلَفْتُكُمْ﴾ و منیش بہ لیم ہندان بہ لام دروم کرد لہ گہلتاندا ﴿وَمَا كُنَّا فِي عَيْتٍ﴾ وہمن نہم
 بروہسہر تاندا ﴿مِنْ سُلْطَانٍ﴾ ہیچ زور و دہسہ لاثیک ﴿إِلَّا أَنْ دَعَوْتُمْكُمْ﴾ تہنہا تہوہ نہیت کہ بانگم
 کردن (بق گوہرابی) ﴿فَأَسْتَجِبْتُمْ لِي﴾ تہتر تئوہش بہ دہنگمہوہ ہاتن (و بہ گوہتان کردم) ﴿فَلَا تُلُونَنِي﴾
 کہواتہ لقمہ ی من مہ کہن ﴿وَلَوْ أَنَّافْسَكُمْ﴾ بہ لکو لقمہ ی خوہتان بکہن ﴿مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ﴾
 بہ راستی من ناتوانم ہیم بہ ہاوار ی تئوہوہ ﴿وَمَا أَنَا بِمُصْرِخٍ﴾ و تئوہش ناتوانن ہین بہ ہاوار ی منہوہ
 ﴿إِنِّي كَفَرْتُ﴾ بہ راستی من بروام نہ بوو ﴿بِمَا أَشْرَكْتُكُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ بہوہی کہ ہیشتر (لہ دونیادا)
 متان کرد بوو بہ ہاوبہش بق خوا ﴿إِنَّ الظَّالِمِينَ﴾ بہ راستی ستم کاران ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای
 سہختیان بق ہدیہ ﴿وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا أَوْ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وہ تہوانہ ی باوہریان ہتساوہ و کردہوہ
 چاکہ کانہان کردوہ دہخرنہ ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ ناو بہ دہشتانیک کہ رویارہ کان دین
 و دہچن بہ ژہریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ بہ ہمیشہ تیابدا دہمیتنہوہ بہ نیزنی پەرور دگاریان
 ﴿فَحَبَّيْهُمْ فِيهَا سَلَامٌ﴾ بہ خیر ہاتیان لہو (بہ دہشتہ) دا بہوہدی سہ لامہ ﴿الَّذِينَ﴾ نایا نہت زانیوہ؟
 ﴿كَيْفَ حُرِّبَ اللَّهُ مَثَلًا﴾ خوا چون نمونہ ی ہتاوہ تہوہ ﴿كَيْفَ طُيِبَتْ كَشَجَرَةُ طَيْبَةٍ﴾ کہ ووتہ ی چاک
 و راست (لا إله إلا الله) وہك درہختیکی چاک و بہسوود وایہ ﴿أَصْلُهَا نَائِبُ﴾ رہ گی قایم (لہ زہویدا)
 دا کوتاہیت ﴿وَفَرَّغْنَا فِي السَّمَاءِ﴾ و لق و پزہ کانیسی (بہرز بووہیتہوہ) بہ تاسماندا ﴿۱۱﴾

﴿تُؤْتِي أَكْلَهَا﴾ نمو (دره خسته) میوه و بهر بگریست ﴿كُلَّ حَبِّ بَاذِنَ رَبِّهَا﴾ همه سوو کاتیک به نیزنی
 بهر و در دگاری ﴿وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ﴾ وه خوا نمو و نانه ده هیتیه وه ﴿لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾
 بؤ خه لکی بؤ نه وه ی بیر بکه نه وه ﴿وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه نمو و نه ی و و ته ی خراب و پس
 و (بی باوه ری) ﴿كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه کو دره ختیک خراب و پس وایه ﴿أَجَعَلْتَ مِنَ فَوْقِ الْأَرْضِ﴾
 هه لکه نرایت له سر زه وی (و ره گی نه بیت) ﴿مَّا لَهَا مِنْ فَرْارٍ﴾ هه خزی نه گریست ﴿يَسْتَبِطُ اللَّهُ الَّذِينَ﴾
 ءَامَنُوا ﴿ثُمَّ وَانْهَى كَافِرًا﴾ هیتاوه خوا دامه زراویان ده کات ﴿وَالْقَوْلُ الثَّانِي﴾ به و و ته ی به ری و جی
 (که شایه تومانه) ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ له زنیانی دنیادا و له پوزی دوايشدا ﴿وَيُضِلُّ اللَّهُ﴾
 الْقَائِلِينَ ﴿وَهُوَ اسْتَمَعَ كَارِئِشٍ﴾ گومر اده کات ﴿وَقَعَلَ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ وه خوا هه رچی به ویت ده بکات ﴿وَالرَّسُولُ﴾
 الْبَرُّ إِلَى اللَّهِ ﴿نَايَا سَهْبَرِي﴾ نه وانه ت نه کرد وه ﴿يَتَذَكَّرُ أَلْفَ مَرَّةٍ﴾ له جیانی (سوپاسی) به هره
 و چاکه ی خوا این باوه ر وسیله بوون ﴿وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْآوَارِ﴾ و گه له که بیان بهر وه هه لدر برده ﴿وَجَعَلَ﴾
 ﴿جَهَنَّمَ تَصَلُّونَهَا﴾ نه ویش دوزه خه که ده چنه ناوی ﴿وَبَشَّ الْقَرَارُ﴾ که جیگایه کی زور خرابه ﴿وَجَعَلَ﴾
 ﴿اللَّهُ الدَّارَ﴾ (بی باوه ران) چهند هاوتایان بؤ خوا پر باردا ﴿يُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بؤ نه وه ی
 (خه لک) گومر ابکه ن له ریگه ی خوا ﴿قُلْ تَمَتَّعُوا﴾ نه ی (موحه ممه د) بلی به وانه رابویرن (له دنیادا
 بؤ کو ی ده چن ؟) ﴿فَإِنْ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ﴾ چونکه بینگومان چاره نوستان هه ر دوزه خ ده بیت ﴿قُلْ﴾
 ﴿لِيُعَذِّبُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی به ویه ندانه م که پر وایان هیتاوه ﴿يُضِلُّوا الْقَصْوَةَ﴾
 به ریکی نویزه کان بکه ن ﴿وَيُضِلُّوا مَنَازِقَهُمْ﴾ و له وه ی پیمان داوون به خشن ﴿يَسْرَاعِلَانِيَّةَ﴾ به نه ی
 و ناشکرا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیش نه وه ی ﴿أَنْ يَأْتِيَ زُومٌ﴾ که پوزیک بیت ﴿لَا يَتَّبِعُ فِيهِ وَلَا جَنَلٌ﴾ نه کرین
 و فروشنی تیدایه و نه دؤستایه تی ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ خوا نه و زاته یه که تاسمانه کان
 و زه وی دروست کرد وه ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ و له تاسمانه وه بارانی بارانده وه ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ﴾
 ﴿النَّخْلِ﴾ و هه سوو بهر و بوم (و دانه و نله) به کی پی رواند وه ﴿رِزْقًا لَّكُمْ﴾ که رزق و پوزیه بؤ نه وه
 ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَاحَ﴾ هه روه ها که شستی بؤ رام هیتاون (و خستویه تیه خزمه تئانه وه) ﴿لِتَجْرِيَ فِي الْخَيْرِ﴾
 بِأَمْرِهِ ﴿بؤ نه وه ی بر رات به ناو ده ریادا به فرمانی خوا ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّهْمَّ﴾ و پرو باره کانی بؤ
 رام هیتاون (وله خزمه تاندايه) ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ﴾ وه هه روه ها رامی هیتاوه بؤ تان و (له خزمه تاندايه)
 ﴿الْقَمَرِ وَالْقَمَرِ آيَاتٍ﴾ رزق و مانگ به هه میشه بی ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه شه و و پوزیشی
 بؤ رام هیتاون ﴿﴾

﴿وَمَا أَتَاكُمْ مِنْ كَلِمَةٍ مَّا تَسْمَعُوهَا﴾ وە لەھەموو ئەو شتانه کە داواتان کردووہ بێ ی بەخشیوون ﴿وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ حق ئەگەر بەھەرە و نعیمة تەکانی خوا بژمێرن ﴿لَا تُحْصَوْهَا﴾ بۆتان نازمێر درێن ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ﴾ بەراستی ئادەمی (بێ پروا) ﴿ظَلُمٌ كَفَّارٌ﴾ زۆر ستم کار و سەلەبە (بەرامبەر نعیمة تەکانی خودا) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ بَرْدًا﴾ (بیریان بخەرەوہ) کاتێک ئیبراہیم ووتی ئەو پەرورەدگارم ﴿أَجْعَلْ لِّيَ الْآيَةَ الْبَلَدَةَ﴾ ئەم شارە (مەککە) بکە بەشارێکی ئارام و ئاسایش ﴿وَأَجْعَلْ لِّيَ نَجًّا﴾ وە خۆم و کۆرە کانم پیاوێزە و دوورخەرەوہ ﴿أَنْ تَعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾ لەوێ بێتە کان پەرستین ﴿رَبِّ إِنِّي أَخَافُ﴾ ئەو پەرورەدگارم بێگومان ئەو بێتە ﴿أَصْلَحَ كَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ﴾ زۆر لەخەلکیان گومرا کردوہ (و لایان دان لەرێگە ی راست) ﴿مَنْ يَّعْبُدْ فَإِنَّمَا يَرْجِي﴾ جاھەر کەسێک (لەرۆلە کانم) شونین من کەوت ئەو بێگومان لەمنە ﴿وَمَنْ عَصَانِي﴾ ھەرکە سێش سەرپنجی کردم ﴿وَأَنَّكَ عَلَاقُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ئەو بێگومان تۆ لیور دە ی میھرەبانی ﴿رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ ئەو پەرورەدگارمان من ھەندێک لەرۆلە کانم نیشتەجێ کرد ﴿بَوَادِعَ دِيَارٍ﴾ لەشیونکی بێ کشتوکار دا ﴿عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ﴾ لای مائە پیرۆز و پێزگیراوە کەوت ﴿رَبَّنَا يُفِيقُوا الصَّلَاةَ﴾ ئەو پەرورەدگارمان ھەتا بە چاکی نوێژ بەجێ بێنن و لەنجامی بدەن ﴿فَأَجْعَلْ آيَةً مِّنَ النَّاسِ﴾ بەلکو دلی خەلکانێک وای لێبکەیت ﴿تَهْدِي إِلَى الْبَيْتِ﴾ سۆزی و مەیلیان بێت بۆ لایان ﴿وَأَرْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ و لەھەموو بەر و میووە کیش پۆزیان بدە ﴿لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ﴾ بەلکو شوکرانە بژمێرن ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ﴾ ئەو پەرورەدگارمان بەراستی تۆ دەزانی ﴿مَا نَحْنُ بِمُتَحَلِّينَ وَمَا نُمِلُّ إِلَّا﴾ بە ھەرچی دەبشارێتوہ و ھەرچی دەری دەبرین ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُتَحَلِّينَ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وە ھیچ شتی لای خوا شاراوہ نی بە ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ نە لەزەوی و نە لە ئاسماندا ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ ھەموو سوپاس و ستایشێک بۆ ئەو خوا بەی ﴿وَهَبْ لِي عَلَى الْكَافِرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ﴾ کە ئیسماعیل و ئیسحاق بێ بەخشیم بە پیری ﴿إِنَّ رَبِّي سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ بەراستی پەرورەدگارم بێسەری دوعا و پارانەوہیە ﴿رَبِّي أَجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ ئەو پەرورەدگارم من و رۆلە کانم وایبکە ی بە چاکی نوێژەکان بەجێ بێنن ﴿رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ﴾ ئەو پەرورەدگارمان پارانەوہ و نزاکەم وەرگرە ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ ئەو پەرورەدگارمان لەمن و باوکم و دایکم و ھەموو پڕ واداران پیرۆز و خوش بێە ﴿يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾ لە پۆزێکدا کە لێر سێنەوہ دەکرێت و بەرپا ئەبێت ﴿وَلَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ عَافٍ﴾ وامەزانە خوا بێ تاگابە ﴿عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ﴾ لەو (زولم و ستمە ی) کە ستم کاران دەیکەن ﴿إِنَّمَا نُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ﴾ بێگومان ئەو دوايان دەخات بۆ پۆزێک ﴿تَنْخَضِرُ فِيهِ الْأَشْجُرُ﴾ کە چاوەکان تێدا ئەبەلەقی دەبن (و نایوتقین لە ترسا)

﴿مُطِيعِينَ﴾ به خیرایی دهرؤن (به دهم بانگ که ریانه وه) ﴿مُقْتَبِعِي رُؤُوسِهِمْ﴾ سهریان بهر زکردؤته وه (بو
 ناسمان) ﴿لَا يَرْشَدُ اِلَيْهِمْ ظَلْفُهُمْ﴾ پیلوی چاویان ناترو کیتن ﴿وَأَقْبَدَ لَهُمْ هَوَاتٍ﴾ و دلیان خالی
 یه (له تیگه شستن) ﴿وَأَنْذِرِ النَّاسَ﴾ وه (ئهی موحه ممهده) ﴿خَلْدَكِي﴾ ناگادار بکه و بتر سینه
 ﴿يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ﴾ لهو روزه ی که سزایان بؤ دیت ﴿فَقُولِ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ئه مجانه وانه ی که سته میان
 کردو وه ده لسن ﴿وَبِمَا كُنَّا اِلَىٰ اَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ ئهی په روره دگارمان بؤ ماوه یه کی که م دوامان بخه
 ﴿يُحِبُّ دَعْوَتَكَ﴾ تا وه لامی بانگه وازه که ت بدهینه وه ﴿وَنَسِيعَ الرُّسُلِ﴾ و شوینی پیغه مبه ران بکه وین
 ﴿اَوَلَمْ تَكُونُوا اَنْتُمْ مِّنْ قَبْلُ﴾ ئهی ئیوه نه بوون پیشتر سویتندان خوارد ﴿مَا لَكُمْ مِّنْ زَوَالٍ﴾
 که هر گیز له تاواناچن ﴿وَمَسَكْنُمْ فِي مَسْكَانِ الَّذِينَ﴾ هدر له جی و شوینی نه وانه نیشته جی بوون
 ﴿ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ﴾ که سته میان له خویان کرد ﴿وَتَبَيَّنَ لَكُمُ﴾ و بهر وونی بؤتان دهر کهوت ﴿كَتِفَ قُلُوبِنَا﴾
 بهر ﴿که چیمان به سهر هینان﴾ ﴿وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْاَمْتَالَ﴾ نموونه ی زوریشمان بؤتان هینا به وه ﴿وَقَدْ
 مَكَّرُوا مَكْرَهُمْ﴾ بینگومان ئهو (بی باوه رانه) پیلانی گه ووه ی خویانیا گتیرا (دڑی پیغه مبه ره کانیا)
 ﴿وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ﴾ خوای گه ووه ناگاداره به پیلانه کانیا ﴿وَاِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ﴾ وه هدر چهنده
 پیلانه که بان ﴿يَتَزَوَّلُ مِنْهُ الْجِثَامُ﴾ شاخه کانی بی بتر ازیت (و له بن بیت) ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ﴾
 جا و اگومان مبه به خوا ﴿مُخْلِفًا وَعْدَهُ رُسُلَهُ﴾ ئهو به لیتهی داویه تی به پیغه مبه رانی به دی
 ناهینیت و نایه پیتیه جی ﴿اِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ دَاخِرُ السُّرُورِ﴾ به راستی خوا به ده سه لاتی خاوه ن تولیه ﴿وَيَوْمَ
 يُنَادِلُ الْأَرْضُ﴾ له روزه یکدا که ئهم زهوی یه ده گوږیت ﴿غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ﴾ به زهوی یه کی تر
 و ناسمانه کانیش (ده گوږین به ناسمانی تر) ﴿وَنَرَىٰ اِلَٰهَ الْوَحْدِ الْقَهَّارَ﴾ ئه وساهه موو (له گوږه کانیا)
 دینه دهر وه (دهر ده کهون بؤ خودای ته نه ای زال و به ده سه لات به سهر هه موو شتیکدا ﴿وَنَرَى
 اِلَٰهَ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ﴾ و لهو روزه دا تاوان باران ده بینی ﴿مُقْتَرَبِينَ فِي الْاَضْفَادِ﴾ له کؤت و زنجیر دا
 بیکه وه به ستراون ﴿سَرَّابُهُمْ مِّنْ فَيْطَرٍ﴾ پو شاکیان قه ترانی ره شه ﴿وَتَقَشَّىٰ جُوهَرُهُمُ النَّارَ﴾ و دهم و
 چاویشیا ناگر دایپو شیوه ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ﴾ بؤ نه وه ی خوا توله و پاداشتی هه موو
 که سبک بدات به گویره ی ئه وه ی که کردویه تی ﴿اِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به راستی خوا (موخاسه کردن)
 و لپیر سینه وه ی خیرایه ﴿هَذَا بَلَّغُ النَّاسِ﴾ ئهم (فورقانه) راگه باندن و جار بکه بؤ هه موو خه لک
 ﴿وَلَا يَسْتَرْزِئُوهُ﴾ وه هه نا بیی بیدار بکریته وه ﴿وَلِيَعْلَمُوا اَنَّ مَا هُوَ اِلَٰهٌ وَحْدٌ﴾ وه بؤ نه وه ی بزاتن بینگومان
 ئهو (خوا) په رستر اوئکی تاك و ته نه ایه ﴿وَلِيَذْكُرُوا اَلْاَلْيَبِ﴾ و تا خاوه ن ژیریه کان بیر بکه نه وه و
 بهند وهر بگرن ﴿

سورہ فی (الحجر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشندهی میہربان

﴿الر﴾ بہ (تہ لیف، لام، را) دہ خوی تریتہ وہ خوا زانانہ بہ ماناکہی، بؤ زانیاری زیاتر سہیری
 سہرہ تہی سورہ فی (البقرہ) بکہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہ مانہ ثاہت و نیشانہ کانی
 قورثانی پرون کہرہ وہ وٹاشکران ﴿رَبِّمَا يُؤْذِي الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہوانہی کہہی باوہر پرون
 (لہ ٹاہندہہ کی نزدیکدا) زور جار ٹاوات دہ خوازن ﴿لَوْ كُنَّا مُسْلِمِينَ﴾ کاشکای موسولمان
 پروناہہ ﴿ذَرْنُكُمْ يَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ﴾ لیان گہری بابخون و رابویرن ﴿وَيَذَرُوهُمْ أَكْمَلُ﴾ وٹو مید
 وھیوا بی ناگایان بکات ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا بیگومان لہمہ و دوا دہ زانن (چون سزایان دہدہین)
 ﴿وَمَا أَخْلَقْنَا مِنْ قَبْلِهِ﴾ (خہلکی) ہیج شارنکمان لہناو نہ بردوہہ ﴿إِلَّا وَلَهُمَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ﴾
 مہ گہر کانی دیاری کراو بؤ لہناو چوونیان ہہوہہ ﴿وَمَا تَشِيقُ مِنْ ثَمَرِهِ﴾ وہ ہیج ٹومہ تہک
 پیش ناکہ وٹت ﴿لَهُمَا وَمَا تَشِيقُونَ﴾ لہ کانی لہناو بردنی خوی ہہروہہا دواش ناکہ وئی ﴿وَقَالُوا لَا تَنْتَظِرُوا﴾ (ہی باوہران) ووتیان تہی تہو کہ سہی ﴿فَرُّوا عَنْهُمْ﴾ کہ قورٹان نیراوہ تہ
 خوار بؤ سہرت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہراستی تو شہیت ﴿لَوْ مَا تَأْتِيَنَا بِالْمَلَأِكَةِ﴾ دہی بز فرہستہ مان
 بؤ ناہیتی (شاہتہی بدات تو پیغہ میہری) ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُصْذِقِينَ﴾ تہ گہر تو لہراست گویانیت
 ﴿مَا نَزَّلْنَا الْمَلَأِكَةَ إِلَّا بَأْثًا﴾ ٹیمہ فرہستہ نانیرینہ خواروہہ مہ گہر بہراست و پہوا نہ بیت
 ﴿وَمَا كُنَّا إِذَا تُمْنَرِينَ﴾ وہ تہو کاتہش تہوانہ مؤلہت نادرین ﴿إِنْ تَخِذُوا الزَّكْرَ﴾ بیگومان
 ہہر ٹیمہ قورٹانمان ناردوہہ خواروہہ ﴿وَقَالَ اللَّهُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَظِرُوا﴾ و بہراستی ہہر ٹیمہش دہی ہاریزین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویندیت بیگومان ٹیمہ پیش تو پیغہ میہر انمان ناردوہہ ﴿فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ﴾
 لہناو ہوزو کڑمہ لہہ پنشوہہ کاندہا ﴿وَمَا تَأْتِيَهُمْ مِنْ ذَمْرٍ﴾ ہیج پیغہ میہر تکبان بؤ نہہانوہہ
 ﴿إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ٹیلہا گاتہ ولاقرتیان ہی کردوہہ ﴿كَذَلِكَ نَسُفُّكَ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ﴾
 ٹاہہ و جزوہ ٹیمہ تہو (قورٹانہ) دہخہینہ ناو دلی تاوان ہارانہوہہ ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ کہچی تہوان
 باوہری ہی ناہیتن ﴿وَقَدْ حَقَّتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ﴾ کہ بیگومان باوو رنہازی پنشوہہ کاتیش ہہر واپوہہ ﴿وَوَقَّعْنَا عَلَيْهِمْ﴾ تہ گہر بؤمان بکردنایہ تہوہہ ﴿بِأَنَّهُمْ كَانُوا﴾ دہر گایہک لہناو سمانہوہہ ﴿فَنظَرْنَا فِيهِمْ﴾
 بعرجون و تہوان ہبایدہا پر وٹستانہ تہ سہرہوہہ ﴿لَقَالُوا إِنَّمَا كُنَّا نَعْبُدُ الْأَصْنَامَ﴾ تہوسا دہیان ووت
 بیگومان ٹیمہ چاوہہ سستان لینکراوہہ ﴿بَلْ تَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ﴾ بہلکو ٹیمہ کڑمہ لینکین جادوومان لی
 کراوہہ

﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا﴾ سویند بہ خوا بینگومان ٹیمہ دروستان کر دووہ ﴿فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ چہند ہور جینک
 لہ ناسماندا ﴿وَرَبَّيْنَاهُمُ السُّنُورَ﴾ و تہو (ناسمانہ) مان رازاندو تہوہ ہو سہرہنج دہران و تہ ماشا کہران
 ﴿وَحَفِظْنَاهَا﴾ و تہو (ناسمانہ) مان پاراستوہ ﴿مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ فَجِيرٍ﴾ لہ ہہ موو شہیتانیکی دہر کر او
 لہ بہ زہیی خوا ﴿إِلَّا مَنْ أَسْرَفَ السَّمْعَ﴾ مہ گہر تہ وائہی کہ بہ دزیہوہ گوی دہ گرن ﴿فَأَنبَعَثْهُمْ شَهَابٌ مُّبِينٌ﴾
 بہ کسہر گر و ناگریکی دیار دوی دہ کہ ویت (و پراوی دہنی) ﴿وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا﴾ زہ ویشمان پاراستوہ
 ﴿وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ﴾ و چہند کبنو و شاخی دامہ زراومان تیدا داناوہ ﴿وَأَنبَثْنَا فِيهَا﴾ و پرواندو و مانہ تبایدا
 ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَتَوْرُوتٍ﴾ لہ ہہ موو پرووہک و درہختیک بہرینک و پیکسی ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ فِتْيَةٍ﴾
 وہ لہو (زہویہ) دا ہو کارہ کانی زیانمان پو ٹیوہ بہ خساندوہ ﴿وَمَنْ أَسْرَفَ لَهُ يَرْزُقْهُ﴾ ہہروہا ہو
 تہ وائہش کہ ٹیوہ ہزق و پروزیان نادہن ﴿وَأَنْ يَمُنْ شَيْءٌ إِلَّا بِعِدَّتَيْنَا يَنْهَنَّهُ﴾ وہ ہیچ شہتیک نبیہ مہ گہر
 خہزینہ کانی لای ٹیمہیہ ﴿وَمَا نَزَّلْنَاهُ إِلَّا بِقَدْرِ مَعْلُومٍ﴾ و شای تیرین و نایدہین بہ تہندازہی دیاری
 کر او نہ بیت ﴿وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاحٍ﴾ وہ ہا (ہہوا) مان نار دووہ کہ پتینہری دار و درخت بیت
 ﴿فَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ تہ مجا لہ ناسمانہوہ بارانمان باراندوہ ﴿فَأَنبَثْنَا كُتُوبًا﴾ وہ ٹیوہ مان پی تیر او
 کر دووہ ﴿وَمَا أَسْرَفَ لَهُ يَرْزُقْهُ﴾ لہ کاتیکدا ٹیوہ تہ تان دہ توانی تہو (ناوہ) خہزن بکہن ﴿وَأَنبَثْنَا لِكُلِّ نَجْوَةٍ﴾
 و بیٹیک بینگومان ہہر ٹیمہ دہرینین و دہ شمرینین ﴿وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ﴾ ہہر ٹیمہش مہر انگری ہہ مووانین
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ﴾ سویند بہ خوا ٹیمہ ناگدارین بہ وائہی لہ ہیش ٹیوہوہ ہوون
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِرِينَ﴾ و سویند بہ خوا بینگومان تہ وائہش دہناسین کہ پاش ٹیوہ دین ﴿وَأَنْ رَبَّكَ هُوَ﴾
 بِخُشْرُهُمْ بینگومان ہہر بہر و ہر دگارت ہہ موویان کز دہ کائہوہ ﴿إِنَّهُمْ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بہراستی ہہر
 خوی کار دروستی زانابہ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند بیت بینگومان ٹیمہ فادہ میمان دروست کرد
 ﴿مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ﴾ لہ فورینکی رہشی ترشاوی رہق ﴿وَلَقَدْ أَنزَلْنَاهُ مِنْ قَبْلُ﴾ جنو کہ شمان
 پیشتر دروست کرد ﴿مِنْ نَّارِ السُّمُورِ﴾ لہ ناگریکی بہ تین ﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ﴾ (بیریان بخہرہوہ)
 کاتیک بہر و ہر دگارت بہ فریشتہ کانی فہر موو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ آدَمَ﴾ بہراستی من بہ شہرینک دروست دہ کہم
 ﴿مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ﴾ لہ فورینکی رہشی ترشاوی رہق ﴿فَإِذَا أَسْوَوْنَاهُ﴾ ہہر کاتیک رینک و ہینکم
 کرد ﴿وَنَقَحْنَاهُ مِنْ رُوحٍ﴾ و فوم بہ بہریدا کرد لہ روحینک کہ خوم دروستم کر دووہ (مہ بہست
 لہ دانہ پالی رُوح بولای خوا پتزو تہ شریفہ) ﴿فَقَعُوا لَهُ سَجْدِينَ﴾ دہنی بہ کسہر سوژدہی ہو بہرن ﴿وَلَقَدْ﴾
 ﴿فَسَجَدَ الْمَلٰئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾ جا فریشتہ کان ہہ موو تیکرا سوژدہیان برد (ہوی) ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ﴾
 ائی فیلیس (شہیتان) نہ بیت کہ سہر پتچی کرد ﴿أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ﴾ لہوہی کہ لہ گہل سوژدہ بہر اندا
 بیت

﴿قَالَ يٰٓإِبْرٰهٖمَ مَا لَكَ﴾ (خو) فرموی نہی ئیبلیس بنو جی تو ﴿اَلَا تَكُوْنُ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ﴾ له گہل سورہ
 بہر اندا نہ ہویت ۱۹ ﴿قَالَ لَا اَسْجُدُ لِبَشَرٍ﴾ (ئیبلیس) ووتی: من هیچ کائی سورہ نہ بدم بنو
 بہشہر نیک ﴿خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَٰصِلٍ مِنْ حَمَإٍ مَّسْنُوْبٍ﴾ کہ دروست کردوہ له قورنکی رہشی ترشاوی
 رہق ﴿قَالَ فَاَخْرِجْ مِنْهَا﴾ (خو اپنی) فرموی دہلہ وی (بہہشت) برو دہرہ وہ ﴿فَاِنَّكَ رَٰجِعٌ﴾ چونکہ
 بہر استی تو له بہرہ ہی من دہر کر اوی ﴿وَإِنَّ عَلَیْكَ الْاَلْعَنَةَ اِلٰی یَوْمِ الدِّیْنِ﴾ وہ بہر استی نہ فرشت له سہرہ
 تاروڑی دواپی ﴿قَالَ رَبِّ اَنْظِرْنِیْ اِلٰی یَوْمِ یَبْعَثُوْنِ﴾ ووتی نہی بہرہر دگارم دہی مؤلہ تم بدہ
 تاروڑی (مردووان) زیندوہ دہ کر نہ وہ ﴿قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ﴾ (خو) فرموی نہ وہ بہر استی
 تو له مؤلہت دراوانی ﴿اِلٰی یَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ﴾ تاروڑی کہ کائی دیاری کراوہ ﴿قَالَ رَبِّ بِمَا
 اَعْتَدْتَنِیْ﴾ ووتی نہی بہرہر دگارم له بہر نہ وہی گو مرآت کردم ﴿لَا اُرِیْکَ لَہٗمَّ فِی الْاَرْضِ﴾ بینگومان
 خوشی (دونیا) بان له زہویدا بنو دہرا زینمہ وہ ﴿وَلَا اُخَوِّیْہُمْ لَٰجِعُوْنِ﴾ وہ بہر استی ہہموویان گو مرآت
 دہ کہم ﴿اِلَّا عِبَادَکَ مِنْہُمُ الْمُخْلِصِيْنَ﴾ بہندہ دلوزہ کانت نہ بیت ﴿قَالَ کَذٰلِکَ اَصْرَفْتُ عَلٰی مُسْتَقِیْمٍ﴾
 (خو) فرموی نہمہ رنگای ہدق و راستہ بہرہو من ﴿اِنَّ عِبَادِیْ﴾ بہر استی بہندہ کائی من ﴿لَیْسَ
 لَکَ عَلَیْہُمْ سُلْطٰنٌ﴾ تو هیچ دہسہ لانت نہ بہسہر باندہ ﴿اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْاِلٰوٰیۡنِ﴾ جگہ لهو گو مرآیانہی
 کہشوینت کہوتوون ﴿وَإِنَّ جَہَنَّمَ لَمَوْءَجَةٌ مُّجْعَمٰتٍ﴾ وہ بینگومان دوزخ جنگای ہہموویانہ ﴿لَہَا
 سَبْعَةُ اَبْوَابٍ﴾ (دوزخ) حدوت دہر گای ہہیہ ﴿لِکُلِّ بَابٍ مِنْہُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ﴾ ہہر دہر گایہ کیشیان
 لہوانہ دابہش کراوہ بنو چہند بہشیک ﴿اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِیْ جَنَّٰتٍ وَعِیُوْنٍ﴾ بہر استی خو پارنزو له
 خوا ترسان لہناو باخات و کانیاودان ﴿اَدْخُلُوْہَا بِسَلٰوٰتٍ مُّبٰیۡنٍ﴾ (بینیان دہو و ترنت) بچہ ناویانہ وہ
 بہہیمنی و ناسوودہی ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِی صُدُوْرِہِم مِّنْ غَلٍ﴾ ہہر رق و کینہیک لہدلیاندا یووینت
 دہرمان ہیتاوہ ﴿اِخْوٰنًا عَلٰی سُرُرٍ مُّتَقٰیۡیۡنِ﴾ برای بہ کثرون بہر امہر بہ کثرون لہسہر کورسی دانیشتون
 ﴿لَا یَمَسُّہُمْ فِیْہَا نَصَبٌ﴾ لہویدا ماندوہو بونیان تووش نایت ﴿وَمَا ہُمْ مِنْہَا بِمُخْرَجِیۡنَ﴾ و ہر گیز
 لہو (بہہشتہ) دہر نا کرین ﴿فَیَحْنُقْ عِبَادِیْ﴾ ہہوال بدہ بہہندہ کاتم ﴿اِنَّیْ اَنَا الْعَفُوْرُ الرَّحِیْمُ﴾ کہ
 بہر استی ہہر من لیور دہی میہرہ بانم ﴿وَاَنْتَ عَذٰبٌ مُّوْءَدٌ اِلَیْہُمْ﴾ و بینگومان ہہر سزای منہ
 سزای سہخت ﴿وَنَبِّیُّہُمْ عَنْ صَنِیۡفِ اِبْرٰہِیْمَ﴾ وہ ہہوالیان پی بدہ دہر بارہی میوانہ کائی ئیراہیم ﴿

﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا﴾ کاتیک چوونہ زورہوہ بولای ووتیان سہلامت لی بیت ﴿قَالَ
 إِنَّمَا أَنْتُمْ مُبَشِّرُونَ﴾ (نبیر اہیم) ووتی بہ راستی نیمہ لیٹان دہتر سین ﴿قَالُوا لَا تَوْجَلْ﴾ ووتیان (بنی)
 مہتر سہ ﴿إِنَّا نَبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ﴾ بہ راستی نیمہ مژدہت دہدہنی بہ (لہدایک بوونی) کورنکی زانا
 ﴿قَالَ ابْتَزَّمُوا﴾ ووتی تابا مز گیتیم ہی دہدن ﴿عَلَى أَنْ مَسَّيَ الْكَبِيرُ﴾ لہ کاتیکدا کہ پیر سووم
 ﴿فَبَشِّرْهُنَّ﴾ نیر چی مژدہ بہ کم دہدہنی ﴿قَالُوا ابْتَزَّمِي الْخَلْقَ﴾ ووتیان نمو مژدہی داومانہ
 بیت راستہ (و دیتہ دی) ﴿وَلَا تَكُن مِّنَ الْفَاطِنِينَ﴾ جا لہ ناٹو میدان مہبہ ﴿قَالَ وَمَنْ يَقْطَعُ مِن رَّحْمَةِ
 رَبِّهِ﴾ ووتی جا کی لہ مہبہ ربانی بہرہ ردگاری ناٹو مید دہبیت ﴿إِلَّا الضَّالُّونَ﴾ گو مریان نہ بیت ﴿
 قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ (نبیر اہیم) فر سووی شہی بہوانہ کراوان (ی خوا) چ کارنکی
 گرنگتان مہبہ ﴿قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ﴾ ووتیان بہ راستی نیمہ نیر دراوین بڑ سہر گہلنکی
 تاوانبار (لہ ناویان بہرسن) ﴿إِلَّا إِلَهُ الْوُحْدِ﴾ إِنَّا لَمَجُوعُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿جگہ لہمال و مندالی لوط
 کہ بینگومان ہموویان پژگار دہکین ﴿إِلَّا أَمْرًا قَدْ رَزَقْنَاهَا لِمَنِ الْفَعِيلُ﴾ ژنہ کہی نہ بیت
 کہ بینگومان ہریار ماندادہ نمو لہ ریزی تیاچواندا بیت ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ آلُ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ﴾ جا کاتیک
 نیر دراوہ کان ہاتن بولای خاو خیزانی لوط ﴿قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّتَعَكِّرُونَ﴾ (لوط) ووتی بہ راستی
 ٹوہ دہستہ بہ کی نہناسراون ﴿قَالُوا بَلْ جِنَّتَكَ﴾ ووتیان بہ لکو نیمہ بومان ہتاوی ﴿بِمَا كَانُوا فِیهِ
 يَتَمَرَّضُونَ﴾ نمو (سزای) کہ نموان تیدا دوو دل بوون ﴿وَأَتَيْتَكَ بِالْحَقِّ﴾ وہ نیمہ راستیمان بو تو ہتاوہ
 ﴿وَأَنَا الصِّدِّيقُونَ﴾ بینگومان نیمہ راست گزین ﴿فَأَمْسَرَ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ﴾ جا کہواتہ لہبہ شہکی
 شدودا شہورہوی بہ (شوہنکہ ووتوان و) خاو خیزانت بکہ (لہ شار دہر چو) ﴿وَأَتَيْتُكَ بِالْحَقِّ﴾ و خوت
 دواہان بکہوہ ﴿وَلَا تَلْتَمِمْ مَنَافِعَ﴾ ہیچ کامشان لانہ کہنہوہ ﴿وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ﴾ و ہرون بو نمو
 شوہنہی کہ فہرمانشان ہندراوہ ﴿وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ﴾ ہم کارہمان بہ تہگا بہ لوط راگہ باند
 ﴿أَن ذَابَ هَذَا لِمَقْطُوعِ مُصِيبَةٍ﴾ کہ بینگومان لہ بہرہ بہ باند نموانہ دوا ہراو دہبن (ہموویان لہ ناو
 دہچن) ﴿وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ﴾ جا خہلکی (نیر بازی) شارہ کہ ہاتن (بہرہ و مالی
 لوط) و مژدہیان بہ بہ کتری دہدا ﴿قَالَ إِنَّ هَذَا لَوَلَاءَ حَتِّبِي﴾ (لوط) ووتی دلیابن نموانہ میوانی من
 ﴿فَلَا تَقْضَحُون﴾ دہی نابروم مہبن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزَنُوا﴾ ولہ خواہتر سن و شہر مہزار و پسوام
 مدکہن ﴿قَالُوا أَوَلَمْ تَرَ أَنَّا أَعْلَمِينَ﴾ ووتیان نیمہ پیمان نموو تبت نابی بہر گری لہ کہس بکہیت
 (نابی) کہس توخت بکہویت ﴿﴾

﴿قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي﴾ (لووط) فرمادی کہ وہ تو کچھانی منن (مارہیان کہن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ قَعْلِينَ﴾ نہ گھر
 ثبوتہ (نہ وکارہ) نہ انجام دہن ﴿أَعْمَرَكَ إِلَهُهُمْ﴾ سویند بدہمہن و زیانی تو (نہی موحہمہد ﴿وَلَقَدْ
 بہراستی نہوانہ ﴿لَنْ يَكُونَهُمْ يَوْمَهُنَّ﴾ لہسہر خوشی خوریاںدا سہر گہر داتن ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُمْ
 مُشْرِقِينَ﴾ جا لہ کانی خور ہلہاتندا شریخہ بہ کی بہہیز گرتنی ﴿فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلُكًا﴾ نہمجا
 نہو (شارہ) مان سہر و زور کرد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَابًا مِّن سِجِّيلٍ﴾ و گلی بہر دینمان بہ سہردا باراندن
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمَن يَتَذَكَّرُ﴾ بہراستی لہمہدا بہلگی زور ہہیہ ہؤ نہوانہ ہی بیردہ کہنہوہ ﴿وَلَقَدْ
 دَابَّهٖ﴾ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَن يَتَذَكَّرُ﴾ بہراستی لہوہدا بہلگی گرتنی ہہیہ ہؤ بہر واداران ﴿وَلَقَدْ
 ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ سویند بہخواہینگومان
 خہلکی حیریش (گہلہ کہی صالح) بر وایان بہ پیغہ مہرہ کانیان نہ کرد ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُمْ
 بِهَلْكَهٖ وَنِشَانِهٖ﴾ نہوانہ لہ شاخہ کاندہ دیانتاشی ﴿يَوْمَآءِ يُبَيِّنُ﴾ خانووی زوری (قایمی)
 بی ترس و بیم ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُمْ مُّصِيبَةً مُّصِيبَةً﴾ نہمجا دہنگ و بہاہلشاخانیکی بہہیز گرتنی
 لہ بہر بہیاندہ ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ تَاكَاثُفُ كَيْسٍ﴾ جا ہر حیان کردبوو (خانوو لہچیا کاندہ) ہیج سوودی
 پی نہ گہباندن ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ وہ نیمہ ناسمانہ کان و زہویمان دروست نہ کردوہ
 ﴿وَمَا يَنْبَغِي لَآلِئِ﴾ نہوہش لہ نئیوانیاندہ بہ بہہق و راستی نہہیت ﴿وَلَا النَّاسِئَةُ لَآيَةً﴾ وہ ہینگومان
 روری دواہی دیت ﴿فَأَصْفَحَ الصَّفْحَ الْجَبِيلَ﴾ توش بہ جوانی چاویزشی یکہ لیان ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ﴾ بہراستی ہر بہر و ہر دگارت بہدی ہیتہری زانیہ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِ﴾
 سویند بہخواہ بہراستی حہوت نایدنی دوہبارہ کراوہمان پی بہخشیت (مہ بہست لہ سورہنی
 الفاتحہ بہ کہ چہند جارنک لہ نویردا دوہبارہ دہیتہوہ) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ الْغَظِيمَ﴾ ہر وہما قورنانی
 گہورہش ﴿لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْتَهُمْ﴾ (نہی موحہمہد ﴿چاوت مہبرہ نہو نازو نبعمہنی
 (دونیا) کہ داوامانہ بہ ﴿وَلَا تَتَّبِعْهُمْ﴾ کومہ لیک لہو پی باوہرانہ ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خہ میان ہؤ مہخو
 ﴿وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ يَتُوبُ﴾ وہ بالی بہزہبی راخہ ہؤ بہر واداران ﴿وَقُلْ إِنَّ الْكَذِبَ أَلْسِنَتُهُ﴾ وہ ہلی
 بہراستی من ترستہریکی روون و ناشکرام (دہتان ترستہ لہ سزایہک) ﴿كَمَا أَتَيْنَا عَلَى الْمُفْسِقِينَ﴾
 وینہی نہو (مزایہ) ی ناردمان ہؤ دابہش کہران (مہ بہست پی جولہ کہ و گاورہ کانہ کہ باوہریان دہ کرد
 بہہندیکی قورنان و پی باوہریش ہوون بہہندیکی نری) ﴿

﴿الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضًا﴾ نہوانہی کہ قورثانیان کردہ چندہ بدشہوہ (باوہر داربوون بدہہندیکی و کافریش بوون بہوہی تری) ﴿فَوَرَبِّكَ لَنَسْفَعْنَهُمْ أَتَمَّعِينَ﴾ جا سویند بہ بدروہر دگارت ہر سیار لہہہموویان دہ کہین ﴿عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ لہوہی کہ دہیانکرد (لہدونیادا) ﴿فَأَصْحَابُ بُعَاثُومَر﴾ جا ہہر فہرمانیکت پی دہدرست بہٹاشکرا برای گہہنہ ﴿وَأَعْرَضَ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾ و گوی بہہاوبہش دانہران مہدہ ﴿إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ﴾ بہراسنی نیمہ تو دہپارنیزین لہشہر و ہیلانی نہو کہسانہی گالٹہ ولاقرتی دہکہن بہ نایتہ کہت ﴿الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ أَمْوَالِهِمْ آخَرًا﴾ نہوانہی لہ گہل خوادا ہرستر اوینکی تر دادہنہن ﴿فَتَسَوَّى يَمَانُونَ﴾ جا دواتر دہزانن (چون سزایان دہدہین) ﴿وَلَقَدْ تَقَلَّوْا﴾ سویند بہخوا بینگومان نیمہ دہزانہن ﴿أَنْتَكَ يَصِيقُ صِدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ﴾ کہ بہراسنی تو دلت تہنگ دہہی بہوہی نہوانہ دہیلین ﴿فَتَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ کہوانہ تہسیبھانی ہرورہر دگارت ہکہ ﴿وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ و لہسوزدہ ہران بہ ﴿وَأَعْبُدْ رَبَّكَ﴾ و ہ ہرورہر دگارت بہرستہ ﴿حَتَّىٰ تَأْتِيَكَ الْيَقِينُ﴾ ہہتا مردن بہخدت پی دہ گریٹ

سورہ قی (التحل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوی بہخشیندہی میہرہبان

﴿إِنِّي أَمُرُّنَا فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ﴾ نہوا فہرمانی خوا (بہ سزادانیان) ہات پڑیہ پلہ مہکہن (لہہانتی) ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ ہاک و بینگہردی بو خوا لہہر شتیک نہوانہ دہیکہن بہہاوبہشی ﴿يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ﴾ فریشٹہ دہنیریتہ خواوہوہ بہوہجی بہفہرمانی خوی ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بو ہہر کہ سینک لہہنہدہ کانی کہ خوی بہہونت ﴿أَنَّا نُذِرُوا﴾ بہوہی کہ خہلکی ہر سینن ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ﴾ کہ بہراسنی بینجگہ لہمن ہیج ہرستر اوینکی ترسی بہ کہوانہ ہہر لہمن ہر سن ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ٹاسمانہ کان و زہوی بہہق دروست کرد ﴿تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ بہرزو بلندہ لہ ہہرچی نہوانہ دہیکہنہ ہاوبہشی ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ﴾ (خوی گہورہ) نادہمی دروست کرد لہ دلزہ ٹاویک ﴿فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ﴾ کہچی بڑتہ دوزمنینکی ناشکرای (بہرنامہ کہی خودا) ﴿وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ﴾ تازہ لیشی بو ٹیوہ دروست کردوہ ﴿فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ﴾ کہ (ہوی) گہرمایی و کہلکیان تیدایہ ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ و لہ (گوشتی) نہوان دہخون ﴿وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ﴾ و ہ بو ٹیوہ ہہیہ لہو (تازہ لائہ دادیمہنی) جوانی و پازاوہ ﴿حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ﴾ کاتی دہیان ہینہوہ لہ لہوہرگا و کاتیکیش دہیان بہن بو لہوہرگا

﴿وَنَحْمِلُ أُنْفُسَنَا كَثِيرًا﴾ وہ (ہندیٰ نہ و مالانہ) بارہ کائنات ہلکے گرن (ودوہین) بڑے شار
 و جنگاہہ ﴿وَنُكْرُوا بِسَخْنِ الْأَنْفُسِ﴾ کہ ٹیوہ پنی تہ دہ گہ یشتن مہ گہر زور بہ ناپہ حمت نہ بیت
 ﴿إِنْ رَئَيْتُمْ تُرُوفَ رَجِيمٍ﴾ بہ راستی بہر و دگار تان زور بہ سوز و بہ زہی بہ (بڑا تہ می) ﴿وَلَقَدْ
 زَيَّلْنَا وَتَخِيلُوا﴾ وہ تہ سپ و ماین و ٹیسترو گوی درتڑ (ی بڑ دروست کردون) ﴿إِنْ رَئَيْتُمْ هَازِلَةً
 لَّهُمْ لَهَبْرَ تُهْوَى سَوَارِيَانِ بَنٍ وَهُوَ رَازَانُهُ وَهَشْ بَنٍ بُو تَبُوهُ﴾ ﴿وَنَحْنُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وہ (خوا) شتی و
 دروست دہ کات کہ (ٹیستا) ٹیوہ نابزانن ﴿وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ﴾ رنگای راست نیشاندان
 (بہ بندہ کان) تہنہا بڑ خوابہ ﴿وَمِنْهَا جَائِرٌ﴾ وہ ہندیٰ لہ رنگا کان لارو ناریکہ ﴿وَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْنَاكُمْ
 أَلْجَمِيعَ﴾ وہ نگہر (خوا) بیو ستاہہ مہ موونانی رینموونی دہ کرد ﴿فَوَالَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾
 تہو (خوا) زاتیکہ کہ لہ تاسمانہوہ بارانی بڑ باراندون ﴿لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ﴾ تہو خوار دہوہ تان لہو
 (بارانہ) بہ ﴿وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ﴾ و ہوی سہور بوشی پوہ کیشہ کہ مہر و مالاتی لہ دہلہوہ رینن
 ﴿يُسَيِّرُ كَوْمًا مِنْهُمْ﴾ بہو (تہوہ خوا) بڑ تان دہر و ٹیست کشتوکان ﴿وَالزُّبُرُ وَالْجَمَلُ
 وَالْأَنْعَابُ﴾ و زہتوون و دار خورما میو و پڑہز ﴿وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ و ہموو بہرو میوہیک
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بہ راستی لہوہ دا (باس کرا) بہ لگہ بہ کی پوون ہہ بہ بڑ
 تہو کہ سانہی بیردہ کہ نہوہ ﴿وَسَحَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وہ رامی ہیناوہ بڑ تان شہوو پوڑ
 (لہ خرمہ نی ٹیوہ دایہ) ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ و خور و مانگ ﴿وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ﴾ ہہروہا
 تہستیرہ کانیش رام ہینراوون بہ فہرمانی خوا ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بہ راستی لہوہ دا
 (باس کرا) بہ لگہی زور ہہ بہ بڑ تہوانہ کہ ژیرن و تیدہ گہن ﴿وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وہ (رامی
 ہیناوہ) بڑ تان تہوہی دروستی کردوہ لہ زہویدا و بلاوی کردوہ تہوہ ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ﴾ کہ پڑہنگ
 و جوریان جیاوازہ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ بہ راستی لہوہ دا باسکرا ﴿لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ نیشانہ بہ کی
 پوون ہہ بہ بڑ تہوانہی کہ ناموڑ گاری و ہر دہ گرن ﴿وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا﴾
 وہ تہو (خوابہ) زاتیکہ کہ دہریای رام ہیناوہ بڑ تہوہی گوشتی تازہی لہ بخون (مہ بہ ست ماسی
 و ہاوشیوہ کانہی تی) ﴿وَنَسَخَّرُ لَكُمْ سُبُلَ الْبِحَارِ﴾ وہ بڑ تہوہی خشلیشی لہ دہر بہینن کہ دہی
 پووشن (بڑ خو رازاندنہوہ و ہک دور و سہدہف و مرواری) ﴿وَنُزِّلَ إِلَيْكَ مِنْ فِيضٍ﴾ و کہ شتیہ کان
 دہینی تہوی دہریاکہ لہت دہ کہن ﴿وَلِيَتَنَزَّلَ مِنْكُمْ أَقْصَابٌ﴾ و بڑ تہوہی ہندیٰ
 لہ فہزل و پوڑی خوا بہ دہس بیتن و بڑ تہوہی سوپاسی خواش بکہن ﴿

﴿وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوًى﴾ وہ (خو) لہ زہویدا چند شاخیکی دامہ زراوی داناوہ ﴿أَنْ نَّمِيدَ بِكُمْ﴾ بڑ
 ٹہوہی ٹیوہ لہ لہ زینیت ویتوانن لہ سہری بڑین ﴿وَأَنهَارًا﴾ وہ چہم و پروباری (تیاداناوہ) ﴿وَسِيلًا
 لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ ہدروہا رنگای زور (ی بہدی ہیناوہ) بڑ ٹہوہی ٹیوہ پئی ی پی دہر کھن ﴿وَعَلَّامِينَ
 وَبِالْجِبْرِ هُمْ يَهْتَدُونَ﴾ ہدروہا نشانہی زوری داناوہو بہ ٹہسیرہش خہلکی پئی دہر ٹہ کھن
 (لہ شہودا) ﴿أَفَتَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ﴾ جا ٹایا زاتیک (ٹہمانہ) دروست دہ کات وہ ک کہ سیک وایہ
 کہ ہیچ دروست نہ کات ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ ٹہوہ بڑ بیر نا کہ نہ وہ ؟ ﴿وَأَنْ تَعُدُّوا قِسْمَةَ اللَّهِ الْأَحْصَىٰ﴾
 وہ ٹہ گہر (بتانہ ویت) نیعمہ کاتی خوا بڑ میرن ناتوانن بیان ژمیرن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَلُّوْهُ رَحِيمٌ﴾ بہراستی
 خوا الیسور دہی میہرہ بانہ ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُشِيرُونَ﴾ وہ خوا دہ زانی چی دہ شار دہوہ ﴿وَمَا تَعْلَمُونَ﴾
 و چی ناشکرا دہ کھن ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ٹہوانہش ہاواریان لی دہ کھن بیکجگہلہ خوا
 ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ ہیچ شتیک دروست نا کہن بہ لکو خویان دروست کراون ﴿أَمْ أَمْرٌ غَيْرُ
 الْحَيَاةِ﴾ مردووی بی گیانن ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَتَىٰ بِهِنَّ يَوْمٌ﴾ (ٹہو بتانہ) ہہست نا کہن کہی (خویان
 و خہلکی) زیندوہ دہ کر تہوہ ﴿إِنَّهُ كُمْ إِلَهٌ وَجِدٌ﴾ خوی ٹیوہ خواہہ کی تاک و تہ نیایہ
 ﴿فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ جا ٹہوانہی کہ پروا ناہینن بہ پروزی دواپی ﴿فَلَوْ لَهُمْ مُّشْكِرَةٌ وَهُمْ
 مُّشْكِرُونَ﴾ دلہ کانبان بی باوہرہو ہہ میسہ خویان بہ زل دہ زانن ﴿لَا جِرَّةَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ راستہ
 بیکومان خوا دہ زانیت ﴿وَمَا يُشِيرُونَ﴾ بہ ٹہوہی دہی شار دہوہو ٹہوہی ناشکرای دہ کھن
 ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُشْكِرِينَ﴾ بہراستی خوا خو بہ زل زانانی خوش ناوین ﴿وَأَذِيقُوا لَهُمْ
 مَا ذُاقُوا زَكًى وَبُكَرًا﴾ وہ کاتیک بہوانہ ہوتریت ٹایا پدروہرد گارتان چی ناردوٹہ خواوہوہ
 ﴿قَالُوا اسْطِغْثُوا آلَ الْكَافِرِينَ﴾ دہلین حیکایہت وٹہ فسانہی پپرو پوچی پٹشووہ کان ﴿يَحْمِلُوا
 أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً﴾ بڑ ٹہوہی باری گوناہی خویان بہ ٹہوہی ہہ لہ بگرن ﴿يَوْمَ الْقِسْمَةِ﴾ لہ پروزی دوایدا
 ﴿وَمَنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّوهُمْ﴾ لہ گہن ہہ ندیک لہ باری گوناہی ٹہوانہی کہ ٹہمان گوہر ایان دہ کردن
 ﴿بَعِيرًا غَيْرَ﴾ بہ بی زانیاری ﴿الْأَسَاةَ مَا يَبْرُونَ﴾ بیدارین زور بہدہ ٹہوہی کہ ہہ لہدہ گرن (و دہ بگرنہ
 ٹہستو) ﴿فَدَمَكْنَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ بہراستی ٹہوانہش کہ لہ پیش ٹہماندہوہ ہوون پیلانیان گپرا
 ﴿فَأَنَّى اللَّهُ بُنِيَ لَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ﴾ جا خوا کوشک و خانوہہ کاتیانی لہ بن و بناغہوہ دہر ہینا
 ﴿فَحَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ قَوْنِهِمْ﴾ ٹہوسا سہریانہ کاتیان لہ سہریانہوہ روخا بہ سہریاندا ﴿وَأَنَّهُمْ
 الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لہ لایہ کہوہ سزایان بڑ ہات کہ ہہستیان پی ٹہدہ کرد ﴿

﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْرِجُهُمْ﴾ پاشان لہ ریزی دوا پیدا ریسوا و سہر شہزریان دہ کات ﴿وَيَقُولُ ابْنَ سُرَكَاةٍ
 الَّذِينَ﴾ و (خوا بیان) دہ قدر موت لہ کوین نہ و ہاوبہ شانہی ﴿كُنْتُمْ تُشْفِقُونَ فِيهِمْ﴾ کہ تہوہ لہ بہر
 نہوان ململانہی (ہنغہ مہرہ کان و پرواداران) تان دہ کرد دہ بارہ بان ﴿قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ نہوانہی
 زانیاریان ہی درابو دہ لہن ﴿إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْآخِرَ﴾ بہرستی ریسوایی و بہدہ ختی نہ مرو ﴿عَلَى
 الْكَافِرِينَ﴾ بڑ ہی باوہ رانہ ﴿الَّذِينَ تَوَلَّوْهُمْ الْمَلَائِكَةُ﴾ نہوانہی کہ فریشتہ کان گیانیان دہ کٹشن
 ﴿ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ﴾ لہ کاتیکدا ستم کار بوون لہ خویان ﴿قَالَ قَوْمُ النَّسَرِ﴾ جالہ و کاتہ دامل کہ چ دہ بن
 ﴿مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ شَيْءٍ﴾ و (نہ لہن) نیمہ ہیچ خراہ بہ کمان نہ کردوہ ﴿بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾
 بہ لہن (خراہ تان کردوہ) بیگومان خوا ناگادارہ بہ و کردہ وانہی کہ تہوہ دہ تانکرد ﴿فَاذْخُلُوا
 أَزْوَاجَهُمْ﴾ کہ واتہ لہ دہر گاکانی دوزہ خدوہ ہر ونہ زورہوہ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیدا بمیٹنہوہ بہدہ ہمیشہ ہی
 و (ہتاهہ تابی) ﴿فَلَيْسَ مَثْوًى لِّلشَّكَّكِينَ﴾ نای جینگہی خربہ گہ ورہ زانان چہ ندنا خوش و خراہہ ﴿وَقِيلَ
 لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وہ ووتر بہ وانہی کہ خویان ہاراست (لہ ہی بروایی) ﴿مَاذَا اتَّخَذْتُمْ لِرَبِّكُمُ الْقُلُوبَ الْأَخْيَارَ﴾
 نہوہ بہرورہ دگارتان چی ناردوتہ خوارہوہ؟ دہ لہن خبر و چاکہ ﴿الَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
 حَسَنَةً﴾ بڑ نہوانہی کہ لہم دونیابہ دا چاکہ بان کردوہ چاکہ ہدیہ ﴿وَلِلَّذِينَ آمَنُوا بِآخِرَةِ حَيَرًا﴾ و بیگومان
 جینگای ریزی دوا ہی چاکترہ ﴿وَلِيَعْمَلُوا الْتَقْوَىٰ﴾ و چ خوشہ مال و شوینی پاریز کاران ولہ خواترسان
 ﴿جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا﴾ بہدہ شتانیک جینگای مانہوہی ہمیشہ بین کہ نہوان دہ چنہ ناوی
 ﴿يُخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارَ﴾ روباہ کانی دہ رن بہ زیر (قہسرو درہ ختہ کان) باندا ﴿لَهُنَّ فِيهَا مَا يَشْتَهُنَّ﴾
 لہو بہدہ شتانہ دایہ نہوہی بیانہ وی بویان نامادہ بہ ﴿كَذَٰلِكَ يُخْرِجُ اللَّهُ الْغَافِقِينَ﴾ تابہ و جورہ خواہاداشتی
 خن پاریزہران و خواناسان دہ داتہوہ ﴿الَّذِينَ تَوَلَّوْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ﴾ نہوانہی کہ فریشتہ کانی
 (گیان کٹشان) گیانیان دہ کٹشن بہ پاکی ﴿يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ﴾ (فریشتہ کان) دہ لہن سہ لامنان لی
 بیت ﴿ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ بچنہ بہدہ شتہوہ بہدہوی نہوہی کہ دہ تانکرد (لہ دونیادا) ﴿وَلَا
 يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ نایا (نہو ہی باوہ رانہ) چاوہرئی ی چی نہ کھن جگہ لہوہی
 فریشتہ کان بڑتان بین و (گیانیان بکٹشن) ﴿أَوَلَيْكَ أَمْرٌ رَبِّكَ﴾ بان فہرمانی بہرورہ دگارت بیت
 (بڑ سزادانیان) ﴿كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ نہوانہی پٹش نہ مانیش ہر وہ کو نہمانیان کرد
 ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ و خواستہ می لی نہ کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو خویان ستم میان
 لہ خویان دہ کرد ﴿فَأَسْبَغَ لَهُمْ سَبَاتًا مَّا عَمِلُوا﴾ لہ ناکامدا تولہی نہو خراہانانہ بان نوش بوو
 کہ کردبوویان ﴿وَسَخَّرَ لَهُمُ الْغُلَامَ الْأَوْبَرَ﴾ وہ نہو (سزای) کہ نہوان گالتہ بان ہی دہ کرد دہوری دان
 و ہاتہ سہریان ﴿۵﴾

﴿وَقَالَ الَّذِينَ أَتَوْا ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أَتَوْا﴾ وہ نہوانہی ہاویہ شبان داناوہ بقو خوا دلین ﴿تَوَسَّاهُ اللَّهُ﴾ نہ گدر خوا بیویستایہ ﴿مَاعَبَدْنَا مِن دُونِهِم مِّن شَيْءٍ﴾ بیجگہ نہو (خوا) هیچ شبتیکمان نہدہہرست ﴿عَنَّا وَلَا ابْرَآئِنَا﴾ نہنیمہ و نہباو و باہیرانمان ﴿وَلَا حَرَمْنَا﴾ وہ حہرمانمان نہدہہرست ﴿مِن دُونِهِم مِّن شَيْءٍ﴾ هیچ شبتیک بہین فہرمانی نہو ﴿كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِ﴾ پیشینانی نہمانیش ہہر بہو جورہیان دہہرست ﴿فَعَلَّ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا أَتَيْنَهُ﴾ نایا پیغہمہران ہیچیان لہسہرہ بیجگہ لہراگہیانندینکی ﴿الَّذِينَ﴾ ناشکرای (ثانیی بہ کتابہرستی) ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا﴾ سویند بہخوا لہناو ہہموو گہل و نومہہتیکدا پیغہمہر نکمان نار دہوہ ﴿أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الصُّلُوعَ﴾ (کہ فہرمان دہہکن بہخہلکی) بہوہی تہنہا خوا بہرستن و دور کہونہوہ لہ (بہرستنی) ہہر بہرستراونیکی تر ﴿فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللَّهُ﴾ جا خوا ہندینکی لہو (نومہہتانیہ) ریتنموونی کرد ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّ عَلَيْهِ الطَّبْعُ﴾ و ہندینکیشیان (لہبہر خراہیان) گومرایی بہخہی گرتن ﴿فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللَّهُ﴾ دہی بہزہویدا بگہرین و تہماشاکہن ﴿كَفَّ كَانَ عَلَيْهِ الْمَكِيدَةُ﴾ سہر تہنجامی بی باوہران چوون بوو ﴿إِن تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ﴾ ہہر چہند زور سووربی لہسہر ریتنموونی نہوانہ (ہین سوودہ) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَن يُضِلُّ﴾ چونکہ بہراستی خوا ریتنموونی کہسینک ناکات کہ (بہووی) گومرایی بکات ﴿وَمَا لَهُم مِّن شَيْءٍ﴾ ہیج ہشتیوانیکیشیان نی بہ ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ﴾ وہ نہوانہ زور توند سویندیان دہخوارد بہخوا ﴿لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَن يَمُوتُ﴾ (دہیان ووت) ہہر کہس بمریت خوا زیندووی ناکاتہوہ ﴿بَلَىٰ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ بہلنی (زیندووی دہکاتہوہ) بہلینیکی ہدق و راستی خواہہ ﴿وَلَكِنَّا أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہلام زور بہی خہلکی نازانن ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْكَافِرِينَ﴾ بونہوہی روونی بکاتہوہ بونہوہی خہلکی نہوہی نیاید جیواوزن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ہاتہوانہش کہ ہین باوہر بوون بزائن ﴿أَلَمْ يَكُنُوا أَكْثَرُ النَّاسِ﴾ کہ بہراستی نہوان دروزن بوون ﴿إِنَّمَا تِلْكَ الْآيَةُ﴾ بہراستی کاتیک (زیندوو کردنہوہ و بہدہیتانی ہہرشتیکمان) بونٹ ﴿أَن لَّفْظًا لَّهُم مِّنْ شَيْءٍ﴾ (نہمہیہ) کہہنی دہلین بہہ تہویش بہکسہر دہہیت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ أَجْرُوا فِي اللَّهِ﴾ وہ نہوانہی لہرینی خوادا کزچیان کرد ﴿مِن بَعْدِ مَا ظَلَمُوا﴾ دواہی تہوہی ستمہیان لنی کرا ﴿لَسَوْفَ يَكُونُ لَهُمْ جَزَاءٌ خَيْرٌ﴾ ہینگومان لہدونیاا نیشستہجی بیان دہکہہین زور بہچاکی ﴿وَلَا خَيْرَ لِّلْآخِرَةِ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وہ بہراستی پاداشتی رورزی دواہی گہورہترہ نہگہر بیان زانیاہہ ﴿الَّذِينَ صَبَرُوا عَلَىٰ دِينِهِمْ يَتُوبُونَ﴾ نہوانہ کہسانیک بوون دانیان بہخویاندا گرت و تہنہا ہشتیان بہہرورہر دگاریان دہہہست ﴿

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا مَا لَمْ يَلْحَقْ بِالنَّاسِ نَذِيرٌ﴾ ﴿۱﴾ وہ پہلے بھیجے گئے تھے کہ نیکو کامان ہو کر دووہ لے پیش تو ﴿إِلَّا مَا لَمْ يَلْحَقْ بِالنَّاسِ نَذِيرٌ﴾ ﴿۱﴾ بیچگہ لہ پیاوانی کہ نیکو کامان ہو کر دووہ ﴿فَتَسَاءَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ﴾ دہی پر سیار بکھن لہ زانیان ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ ﴿۲﴾ نہ گھر نیوہ نازانن ﴿وَالْيَقِينُ وَالْزَيْبُ﴾ ﴿۳﴾ لہ گہل چمن دین بہ لگہو بہ راوی ناسمانی ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ﴾ و فور نانیسمان ہو تو نارد ﴿الَّذِينَ يَلْتَمِسُونَ مَا نَزَّلَ إِلَيْهِمْ﴾ ہو ٹہوہی پرونی بکھ پتہوہ ہو خہ لکی ٹہوہی بزیان نیر دراوہ تہ خواروہ ﴿وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بہ لکوبیر بکھنہوہ و تن بگہن ﴿۴﴾ ﴿أَفَالَمْ يَلْقَوْا مَكْرُوا السَّيِّئَاتِ﴾ دہی نایا ٹہوہی کہ پیلان و خراپہ یان کردوہ ہی باکن و ناترسن لہوہی ﴿أَنْ يَخْشِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ﴾ کہ خوا بیان بات بہ ناخی زہویدا ﴿أَوْ يَنْزِلَهُمْ الْعَذَابُ﴾ یان سزایان ہو بیت ﴿مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لہ مشوینیکہوہ کہ ہستی ہی ناکہن ﴿۵﴾ ﴿أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُيبِهِمْ﴾ یان (سزا) بیان گریٹ لہ کاتی گہران و ہاتو چوڈا ﴿فَتَأْخُذُهُمْ مَبْجِرِينَ﴾ نیر ناتوانن خو یان قوتار کہن ﴿۶﴾ ﴿أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّي﴾ یان لہ کاتیکدا دہترسن (لہ سزادان) لہ ناویان دہبات ﴿فَإِنْ رَجَعُوا إِلَى الْأَرْضِ﴾ بیکو مان پەرورہ دگارتان زور دلسور و مہرہ بانہ ﴿۷﴾ ﴿أَوْ يُرْسِلْنَا إِلَى مَلَكٍ مُنْشِي﴾ نایا ٹہوہ نایینن و سہرنج نادہن کہ ہرچی خوا دروستی کردوہ ﴿يَتَقَرَّبُ إِلَيْهِ﴾ سہرہ کانیاں دہ گوریت ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ﴾ بہ لای راست و چہ پیاندا ﴿سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ لَا يَخْرُجُونَ﴾ بہ مل کہ چہوہ سورڈہ ہو خوا دہ بن ﴿۸﴾ ﴿وَلَهُ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ہرچی لہ ناسمانہ کان و زہویدا بہ ہر ہو خوا سورڈہ دہ بن ﴿۹﴾ ﴿مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾ لہ گیان لہ ہران و فریشتہ کان لہ ہمان کاتدا خو شیان بہ گہورہ دانانین ﴿۱۰﴾ ﴿يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قَوْعِهِمْ﴾ لہ پەرورہ دگاریان دہترسن کہ لہ لای سہر وویانہوہی ﴿وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ و ہر فرمانیکیان ہی بکریٹ دہ بکھن ﴿۱۱﴾ ﴿وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَخَذُوا إِلَهِينَ إِلَّا هِيَ﴾ خوا فہر مووی دوو پەرستراو ہو خوتان دامہنن ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْوَحِيدِ﴾ بیکو مان پەرستراو (ی ٹہوہ) تہنہا یہ کیکہ (کہ خوا ی گہورہ و بالادہستہ) ﴿فَإِلَٰهِي فَارْهَبُون﴾ کہواتہ ہر لہ من بترسن ﴿۱۲﴾ ﴿وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ تہنہا مولکی خوا بہ ٹہوہی لہ ناسمانہ کان و لہ زہویدا بہ ﴿وَلَهُ الْيَمِينُ وَاصْبَاءُ﴾ وہ گوپراپہ لی بہ ردهوام ہر ہو ٹہوہ ﴿أَفَغَيْرَ اللَّهِ تُشْفِقُونَ﴾ دہی نایا لہ غہیری خوا دہترسن؟ ﴿۱۳﴾ ﴿وَمَا لَكُمْ مَنْ يُعْمَرُ مِنْ اللَّهِ﴾ وہ ہر چاکہ و بہرہ بہ کتان ہہ بیت ٹہوہ ہہ مووی لہ خواوہیہ ﴿ثُمَّ إِذَا نَسَّكُمْ الضُّرُّ﴾ پاشان کاتیک دوو چاری زبان و نارہ حہتہک بین ﴿فَإِلَٰهِيوُجْعَتُونَ﴾ ٹہوہ بہ ناو ہاوار ہر ہو لای ٹہوہ دہ بن ﴿۱۴﴾ ﴿ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ﴾ لہ پاشان کاتیک نارہ حہتہ کہی لہ سہر لہ بردن ﴿إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ﴾ کتوپر دہستہ بہک لہ ٹہوہ ﴿يَرْكَبُهَا شُرَكَاؤُكُمْ﴾ ہاویہش بریار دہ بن ہو پەرورہ دگاریان (وہ گہرینہوہ سہر ہی باوہری) ﴿۱۵﴾

﴿يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ (لینان گہری) یا بیناودہر وسیلہ بن بہرامبہر تہوہی پیمان بہ خشین
 ﴿فَتَمَعُوا مَسْرُوقًا تَعْمَلُونَ﴾ وہ (لہدونیا) رابویرن جا لہمہو دوا دہزانن (چیپان لی دہکہین) ﴿۱﴾
 ﴿وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَحْسَبُونَ﴾ وہ (بت بہرستان) بؤ تہو (بت) انہی کہہیچ نازانن دادہننن ﴿تَصِيْبًا بِمَا لَمْ يَحْكُمُوا﴾
 بہ شبت لہوہی کہنیمہ پیمان بہ خشیوون (لہخواردن و خواردنہوہ) ﴿ثَلَاثًا لِّسَنًا عَمَّا كُمُ﴾
 ﴿تَقْرُرُونَ﴾ سویند بہ خواہر سیارتان لی دہ کریت لہسہر تہو درقو بوختانہی کہہلٹان دہہست ﴿۲﴾
 ﴿وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَحْسَبُونَ﴾ تہو (بت بہرستان) کچان بؤ خوا دادہننن (و دہلین فریشتہ کان کچی خودان)
 ﴿سَبْحَةً وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ﴾ ہاک و بینگہردی بؤ خواو بؤ خوشیان چیپان پی خوشہ (دادہننن کہ
 حہزیان لہ کورہ) ﴿۳﴾ ﴿وَأَذَانًا لِّمَنْ هُمْ يُنَادُونَ﴾ ہدر کاتی یہ کیٹ لہوانہ مزگینسی کچی پی بدریت
 ﴿ظُلًّا وَنَهَارًا﴾ مُسَوِّدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿۴﴾ روی رہش دائہ گہریت و بؤ خوی پیش دہخواتہوہ ﴿۵﴾ ﴿يَتَوَرَّى مِنَ الْقَوَمِ﴾
 خوی دہشارتہوہ لہخہلکی ﴿۶﴾ ﴿مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ﴾ لہبہر تہو مژدہ خراپہی پی دراوہ (بہ گومانی
 خوی) ﴿يَتَسَكَّمُ عَلَىٰ هُونٍ﴾ نایا (تہو کچہ) بیہلیتہوہ بہسہر شور (ی بہخوی بکات) ﴿أَمِيدًا فِي الْأَرْبَابِ﴾
 یان زیندہ بہچالی کات ﴿۷﴾ ﴿الْأَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ بیدار بن نای چہند خراپہ تہو ہر سارہی دہیدہن! ﴿۸﴾
 ﴿لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ بؤ تہوانہ ہدیہ کہہ پروایان بہروری دوابی نی یہ ﴿مَثَلُ السَّوْءِ﴾ نموونہی خراب
 ﴿وَمَثَلُ الْفَخْرِ﴾ نموونہی ہمرہ بہریش ہدر بؤ خواہی ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وہ ہہر تہو (خوا)
 زالی بہدہسہ لاتی کار دروستہ ﴿۹﴾ ﴿وَلَوْ يُؤِخِّرُ اللَّهُ النَّاسَ﴾ وہ تہ گہر خوا خہلکی سزا بدایہ ﴿يُظَاهِرُهُمْ﴾
 بہہوی مستہم (و پی پروایی) یانہوہ ﴿مَّا تَرَكُوا عَلَيْهَا مِنْ دَانٍ﴾ ہیچ گیان لہبہری (مروف) یکی لہسہر
 (زہویدا) نہدہہشت ﴿وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ بہلام دویان دہخات ناکانی دیاری کراو (بویان)
 ﴿فَإِنِ اجْتَمَعَتِ لَهُمْ دِيَارُهُمْ﴾ جا کانتیک کاتی دیاری کراویان ہات (روربان تہوار ہوو) ﴿لَا يَسْتَفِيدُونَ سَاعَةً﴾ ہیچ
 کات و ساتیک دواناکہون ﴿وَلَا يَسْقُذُونَ﴾ و پیشیش ناکہون ﴿۱۰﴾ ﴿وَيَجْعَلُونَ لِمَا يَكْرَهُونَ﴾ وہ تہوان
 شتن بؤ خوا دادہننن کہہخویان حہزی لی ناکہن ﴿وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ﴾ وہ زمانیان بہدرو دہلی
 ﴿أَنَّهُمُ الْحَقُّ﴾ کہہینگومان پاداشتی زور چاک ہدر بؤ تہوانہ ﴿لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ أَكَّارٌ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ﴾ راستہ
 و گومانی تیندانی یہ (پاداشتی) تہوانہ ہدر ناگری (دوزخ) و زوو بہپہلہ دہبرین (بوی) ﴿۱۱﴾
 ﴿ثَلَاثًا لِّسَنًا عَمَّا كُمُ﴾ سویند بہ خوا بہرستی بیتہمبہر انمان نار دووہ بؤ سہر گہلانی پیش تو
 ﴿فَرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَتَمَّ لَهُمْ﴾ جاشہیتان کردہوہ (خرابہ کان) یانی بؤ رازاندنہوہ ﴿فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ﴾
 بؤیہ نہمرو (شہیتان) پشتیوانیانہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وہ بؤ تہوانہ سزای سہختی بہنازار ہدیہ ﴿۱۲﴾
 ﴿وَمَا أَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ﴾ وہ نیمہ قورٹانمان تہناردو تہ خوارہوہ بؤت ﴿إِلَّا لِّشَيْئَيْنِ لَهُمْ﴾ مہ گہر بؤ تہوہی
 پروونی بکہیتہوہ بؤ خہلکی ﴿الَّذِي أَحْكَمُوا فِيهِ﴾ تہوہی کہہتایدا جیاواز ہوون ﴿وَهَذَا وَرَحْمَةُ رَبِّكَ﴾
 ﴿يَوْمُ مَوْتٍ﴾ وہ تارینموونی و میہرہبایش بیت بؤ کہسانن کہباوہر دینن ﴿۱۳﴾

﴿وَاللَّهُ أَزَلَّ مِنَ النَّجْمِ مَاءً﴾ و ه خواله ناسمانه وه بارانی بار اندووه ﴿فَأَحْيَاهُ الْأَرْضَ تَعْدَمُوهَا﴾ جابهو (بارانه) زهوی زیندوو کرده وه دوی نه وهی که مرد بوو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له مه دا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاسْمِعُوا لَنَدَاءِ﴾ نیشانه و به لگه یه کی روون هدی به بؤ که سانیک که (راستی) ده بیستن ﴿وَأَن لَّكَ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ﴾ وه به راستی له نازل و مالانیشدا بؤ نیه به ند و ناموز گاری هدی به ﴿شَقِيقُكُمْ بِمَا فِي بُطُونِهِ﴾ له وهی له ناو سکی ایبه به نیه وهی ده نو شین ﴿مِنْ بَيْنِ قَرْنٍ وَدَمْرٍ بَيْنَهُمَا خَالِصَاتُ الْأُنثَرِ﴾ له نیوان سروان (بیسی) و خویندا شیرینی پاکسی بی خه و شتان بی ده نو شین ﴿وَمِنْ تَحْتِ الْأُخْبِلِ وَالْأَعْنَبِ﴾ وه له به رو بوومه کانی دار خورما و پرهزه کانیش ﴿تَجِدُونَهُ سَكْرًا﴾ (خوار دنه وهی) سهر خو شکه ری لی دروست ده که ن ﴿وَرَفَاحًا﴾ و هر قزی و بزوی پاک و چاکشی (لی) دروست ده که ن وه ک میوز و دوشاو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ لایه لایه یوم یعقلون به راستی له وه دا نیشانه هدی به بؤ که سانیک که تیده گهن ﴿وَأَنزَلْنَاهُ إِلَى الْخَلْقِ﴾ وه به روهره دگارت سرووش (ئیلها می) کرد بؤ هنگ ﴿أَن تَخْذِي مِنَ الْإِلَهِ يُونَا﴾ که له چیا کاند ا خانو (بؤ خوت) ساز بده ﴿وَمِنْ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَغْرِثُونَ﴾ و له (کونی) دارو دره خسته کان له و (شونین) انه ی که خه لکی دروستی ده که ن (بوی) ﴿فَرَّ كُلٌّ مِنْ كُلِّ النَّخْلِ﴾ پاشان له هه موو به رو بوومیک به ره ﴿فَأَسْكَنْتُكُمْ سُلَيْمَانَ دُلًّا﴾ نه موا نه و پشگایانه ی به روهره دگارت بگره بهر به مل که چی ﴿يَخْرُجُ مِنَ الْوُحُوشِ﴾ له سکی نه و (ههنگانه وه) دینه دهر ﴿فَرَّاتٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ﴾ خوار دنه وه یه ک (ههنگوین) که رهنگه کانی جیاوازه ﴿فِي شِفَاءٍ لِلنَّاسِ﴾ که شیفای تیدایه بؤ خه لکی ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بیگومان له وه دا نیشانه ی گه وره هدی به بؤ که سانیک که بیر ده که نه وه ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يُؤْفِكُكُمْ﴾ بیگومان خوا نیه وهی دروست کرد وه و پاشان ده تان مرتینیت ﴿وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعَمَلِ﴾ وه هه ندیک له نیه (زور بیر ده بی نا) ده گه برترینه وه بؤ لاواز ترینی ته من ﴿لَكِن لَّا يَعْلَمُ تَعْدِيلَ شَيْءٍ﴾ بؤ نه وهی له پاش زاین هچ شتیک نه زانیت (هه موو شتیک له بیر بچته وه) ﴿إِنَّا اللَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا زانی به توانایه ﴿وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ﴾ وه خوا فه زلی هه ندیکتانی داوه به سهر هه ندیکتانی له (پیدانی) رزق و رزقی دا ﴿فَمَا آتَيْنَاهُمْ إِلَّا بِرِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ جائه و انه ی که فه زلی خودایان به سهر وه یه و رزق و رزقیان زوره به شی به نده کانی لی ناده ن ﴿فَهَرَفُوا بِرُؤُوسِهِمْ﴾ تابه هوی نه وه و نه و ان (به نده کان و) نه مان یه کسان بن تیدا ﴿فَنِعْمَ اللَّهُ بِحَدُوثِ﴾ ده ی تابا نه وانه ئینکاری چاکه و نیعمه ته کانی خوا ده که ن؟ ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾ وه خوا له ره گه زی خوتان هاوسه ری بؤ به دی هتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ رِبَيعًا﴾ وه له زن و هاوسه ره کانتان کوو و نه وهی بؤ فره هم هتاون ﴿وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ وه رزق و رزقی پاک و خوشی پیدا وون ﴿أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ﴾ ده ی تابا نه و ان هه ره به ناهق و به تال باوه ر دینن ﴿وَيَقَعَتِ الْوُحُوشُ يَغْرُونَ﴾ وه به چاکه و نیعمه ته کانی بی باوه ر و سپله ن ﴿

﴿وَتَجِدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ نہوان له جیاتی خوا شتانی دہہرستن ﴿لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا﴾ کہ خواہنی هیچ
 رزق و روزیہ کی نہوان نین ﴿مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا﴾ نہلہ ناسمانہ کان و نہ لہ زہویدا ﴿وَلَا
 يَسْتَطِيعُونَ﴾ و ناشتوانن (روزیان بدہن) ﴿وَلَا يَقْضِي اللَّهُ الْآمَالَ﴾ کہوائہ و نینہ بؤ خوا مہہیننہوہ
 ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَشْرَ لَا تَعْلَمُونَ﴾ بہرستی خوا دہزانتیت و ثبوتہ نازانن ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا﴾
 خوا نمونہی ہیناوتہوہ بہہندہیہ کی خواہن دار ﴿لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ کہتوانای بہسہر هیچ شتیکدا نیہ
 ﴿وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِثْرًا فَرِحَ بِهِ﴾ لہ گہل کہ سبکی (باوہر دار) کہ رزق و روزی چاکمان ہی دابیت لہ لایہن
 خومانہوہ ﴿فَهُوَ يَنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا﴾ نہویش لہو (روزیہ) ی بہہخشیت بہ نہیننی و ناشکرا ﴿هَلْ
 يَسْتَوُونَ﴾ نایا نہو دووانہ بہ کسانن ﴿أَلْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سوہاس و ستایش بؤ خوا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 بہ لام زور بہ بیان نازانن ﴿وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ﴾ وہ ہہر وہا خوا نمونہی ہیناوتہوہ بہدور
 پیاو ﴿أَحَدَهُمَا آتَيْنَاهُمَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ بہ کینکیان لالی زگماکی بہ کہتوانای بہسہر هیچ شتیکدا نیہ
 ﴿وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ﴾ و نہو (پیاوہ) نہرک و بارہ بہسہر خواہنہ کہ بہوہ ﴿أَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ﴾ بہرہو
 ہہر شونیک بیتری هیچ خیر و چاکہیہک ناہیننہوہ ﴿هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ﴾ نایا نہو کہسہ
 بہ کسانہ لہ گہل کہ سینک فرمان بہداد گہری بدات ﴿وَهُوَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ و نہو (کہسہ) لہسہر
 رینگہیہ کی راست بیت ﴿وَلَهُ عَيْنٌ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ ہہر بؤ خواہ نہیننی و بہ نہانہ کانن
 ناسمانہ کان و زہوی ﴿وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ﴾ وہ ہاتنی روزی دواشی (بہ لای خواوہ) ﴿إِلَّا أَكْثَمُ
 الْبَصَرِ أَهْوَأَقْرَبُ﴾ ہہر وہ کو چارو ترو کانتیک وایہ بیان نزدیک تر لہوہش ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ﴾ بہرستی خوا بہسہر ہہموو شتیکدا بہتوانایہ ﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾
 خوائہو خواہ بہ کہ ثبوتہی لہسکی دایکتان دہر ہیناوتہوہ ﴿لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا﴾ کہ ہینچنان نہدہزانی
 ﴿وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وہ (خوا) گوئی و چاو و دلی پندان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 بؤ لہوہی سوہاسی (خوا) بکہن ﴿الَّذِي رَفَعَنَا إِلَى الظُّلُمِ﴾ نایا نہوان سہرنجی بالندہیان نہداوہ؟
 ﴿مُسَخَّرِينَ فِي حَيَاتِنَا﴾ کہ چون لہہوای ناسماندا پرام ہینراون ﴿مَا تَسْكُنُ إِلَّا اللَّهُ﴾ ہینجگہ لہخوا
 کی پابان دہ گریٹ (بہو ناسمانہوہ) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بہرستی لہو (پراگیر کردنہ) دا
 چہند نیشانہ و بہلگہ ہدیہ بؤ نہوانہی باوہر دینن ﴿

﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا﴾ وہ خواہ مالہ کائناتی کردو وہ بہ جینی دانیشن و حہ واندوہ ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا﴾ وہ لہ پیستی نازہ لیش دہوارو پہ شمالی بؤ قہ راہم ہتاون ﴿تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ﴾ (ہہ لہہ دریت و دہ گوئز ریشہ وہ) بہ نامانی لہ پوزی کسچ و بار کردنانداو لہ پوزی مانہ و ہو نیشتہ جی ہو شاندا ﴿وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا﴾ وہ (سازاندوہنی بؤتان) لہ خوری و کولکی (تہو نازہ لانہ) ﴿وَأَشْعَارِهَا أَتْنَاوَمَتًا﴾ وہ لہ سووہ کانیاں شسومہ کی ناو مال کہہ کولکی لی و ہر دہ گرن ﴿إِلَى حِينٍ﴾ نا ماوہ بہ ک ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ خَلْقٍ ظَلَلًا﴾ وہ خواہ لہ وہی کہہ دروستی کردوہ سیبہری زوری پہ خساندوہ بؤتان ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكَنًا﴾ وہ لہ چپا کاندہ پہ ناگا و تہ شکوہنی بؤ بہ دی ہتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُم سُرُبِيلَ تَقِيَكُمُ الْحَرَّ﴾ وہ سازیداوہ بؤتان جل و پؤ شاکیک کہہ دہتان پاریزی لہ گہرما ﴿وَسُرُبِيلَ تَقِيَكُمُ الْبَأْسَ﴾ ہہروہا جل و پؤ شاکیک کہہ لہ کانی جہنگدا دہتان پاریزیت (لہ دور منان) ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ نا بہو جوڑہ چاکہ و نیعمہ تہ کانی خوی تہواو دہ کات بہ سہر تانہوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بؤ تہوہی مل کہہ چ و موسولمان بین ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فَمَا عَمَلِكُمْ﴾ تہو سا تہ گہر تہوان پرویان و ہر گیرا تہوہ بینگومان تہوہی لہ سہر تویہ تہنہا ﴿الْبَلْعِ النَّبِيِّ﴾ راگہ یاندنی ناشکرای (ٹاینہ کہ تہ) ﴿يَعْرِفُونَ يَقَعْتِ اللَّهُ﴾ تہوانہ بہرہ کانی خواہ دہناسن (وہ دہ زانن) ﴿ثُمَّ يَكْفُرُونَ﴾ پاشان نینکاری دہ کہن ﴿وَأَكْفُرْهُمْ الْكُفْرَ﴾ وہ زور بہی تہوانہ ہہر بی ہاوہرن ﴿وَيَوْمَ نَخَعُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وہ پوزیک دی نیمہ لہ ہہر ٹومہ تیک شایہ تیک (پینہ مہر نیک) یان بؤ دہ نیرین ﴿ثُمَّ لَا يَذُنُ لِلْزُرِّ كَفْرًا﴾ تہو سا مؤلہت نادریت بہوانہی ہاوہر یان تہہتاوہ ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ بیانوشیان لی و ہر ناگیریت ﴿وَلَا زَاةَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ﴾ وہ کانی تہوانہی مستہ میان کردوہ و سزای دوزخ دہ بینن ﴿فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ تہ سزاکہ یان لہ سہر سووک دہ کریت تہ مؤلہ تیش دہ درین ﴿وَلَا زَاةَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا شَرِكًا لَهُمْ﴾ وہ کاتیک تہوانہی کہہاوبہ شیان داناوہ پہر ستر اوہ کانیاں دہ بینن ﴿قَالُوا﴾ دہ لین ﴿رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ شَرِكُ آبَائِنَا﴾ تہی پہر و ہر دہ گارمان تہوانہ پہر ستر اوہ کانمانن ﴿الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوهُمْ دُونَكَ﴾ کہہ نیمہ ہاوارمان لی تہ کردن لہ جیانی تو ﴿فَالْفُتْنَةُ لَهُمُ الْقَوْلُ إِنَّكُمْ﴾ تہ مچا تہو (پہر ستر اوہ) و تہ بیان ٹا راستہ دہ کہن (وہ دہ لین) بہ راستی ٹیوہ ﴿لَا كَذِبُوتَ﴾ دروزنن ﴿وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ سَلَّمَ﴾ وہ لہو پوزہ دا ہہ سوو گوپراہی لی و ملکہ چی تہنو تین بؤ خوا ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ وہ وون دہ بیت لیان تہو درویانہی کہہہ لیان دہ بہست (لہ دویادا)

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ثم وانهی کہ بنی باوہر بوون و بہرگری خہ لکشیان کردوہ
 لہرنگہی خوا ﴿وَدَنَّهُمْ عَذَابُكَ فَوْقَ الْعَذَابِ﴾ جگہ لہ سزا کہی خو یان سزایان بڑ زیاد دہ کہ بن ﴿يَمَّا
 كَانُوا يُفْسِدُونَ﴾ لہ بہر تہ وہی کہ خراہہ کاریان دہ کرد ﴿وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وہ تہ و
 پڑوہی کہ تہ لہ ہر ٹومہ تیک شایہ تیک (ہینہ مہرینک) دہ نیرین ﴿عَلَيْهِمْ مِنَ أَنْفُسِهِمْ﴾ بڑ سہریان
 لہ خو یان (کہ شایہ تیان لی بدات) ﴿وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ﴾ وہ توش دہ ہیتین (تہی مو حہ مہد
 ﴿بِهِ﴾ بہ شایہ ت لہ سہر تہ وانہ ﴿وَكُنَّا عَالِمُكَ الْكِتَابِ﴾ وہ ٹیمہ فورانمان نار دوتہ خوارہ وہ ہوت
 ﴿يَتَّبِعُ كُلُّ شَيْءٍ﴾ کہ پروون کہر وہ وہ یہ بڑ ہموو شتیک ﴿وَهَذِي رَحْمَةٌ وَبَشَرٌ لِّلْمُسْلِمِينَ﴾ وہ پینموونی
 و میہرہ بانی و مڑدہ یہ بڑ موسلمانان ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾ بہرستی خوا فرمان دہ دات
 بہ دادگری و بہ چاکہ ﴿وَالْإِيتِافِ ذِي الْقُرْبَىٰ﴾ و بہ بہ خشین بہ خزم و خویش ﴿وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
 وَالْبَغْيِ﴾ وہ (خوا) بہرگری دہ کات لہ داوین پیسی و خراہہ و دہ ست دریزی ﴿يُعْطِيكَ أَجْرًا لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾
 ٹاموڑ گاریشان دہ کات ہو لہ وہی بہند و ہر گرن و بیریکہ نہ وہ ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ﴾
 وہ بہ لینی خوا بہ جی بینن کاتی کہ بہ لنین دہ دہن ﴿وَلَا تَقْسُوا أَكْلَ الْيَتَامَىٰ﴾ و بہ لنین و بہیمانہ کاننان مہ شکین
 ﴿بَعْدَ تَوْكِيدِهَا﴾ لہ پاش بہ سستن و دو و بانکر دہ وہ بیان ﴿وَقَدْ جَعَلْنَا اللَّهُ عَلَيْكُمْ كِتَابًا﴾ لہ کاتیکدا
 خوانان کردوہ بہ شایہ ت و چاودیر بہ سہر خو تانہ وہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾ بہرستی ہرچی
 دہ کہن خوا دہیزانیت ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَقَصَّتْ عَنْ رَبِّهَا﴾ وہ تہ و (ٹا فر تہ) مہ بن کہر سہ کہی کردوہ
 بہ خوری ﴿مِنْ بَعْدِ قَوْلِ أَنْ كُنَّا﴾ لہ پاش بادان و پستن و شہ تہ ک دانی ﴿تَتَجَدَّوْنَ أَتَمَّنُّوْا دَخَلْنَا بَنِيكُمْ﴾
 سویندو بہیمانہ کاننان دہ کہن بہ ہوی ناپاکی و فر و فیل لہ نیواناندا ﴿أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ﴾ لہ بہر
 تہ وہی دہ سستہ و کو مہ لیک زور تر و بہ ہیز ترہ لہ دہ سستہ و کو مہ لیک تر ﴿إِنَّمَا يَكْلُمُ اللَّهُ يَوْمَ﴾ خوا بدوہ
 ناقتان دہ کاتہ وہ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآيَةِ﴾ وہ سویند بہ خوا لہ پڑوی دوایدا بوتان پروون دہ کاتہ وہ
 ﴿مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ تہ وہی کہ تہوہ تیایدا جیاواز بوون ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 وہ تہ گہر خوا بیوہستایہ تہوہی دہ کرد بہ یہ ک ٹومہ ت ﴿وَلَكِنْ يُعِزُّ مَنْ يُشَاءُ﴾ بہ لام (خوا) ہر
 کہ سیکی بویت گو مپرای دہ کات (بہ ہوی سہر کہشی خویہ وہ) ﴿وَيَهْدِي مَنْ يُشَاءُ﴾ ہر کہ سیکشی
 بویت پینموونی دہ کات ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا كُنْتُمْ تُخْلَفُونَ﴾ وہ سویند بہ خوا ہر سیارتان لی دہ کریت لہ وہی
 کہ دہ تانکرد ﴿۝﴾

﴿وَلَا تَجِدُوا أَيْمَنَكُمْ﴾ وہ سویند و پیمانتان مہ کن بهوی ﴿دَحَلًا بَيْنَكُمْ﴾ غدر و ناپاکی
 له نیوان به کتردا ﴿فَبَرَأَ قَدَمَ بَعْدَ ثُبُوتِهَا﴾ تاپی له پاش جیگیر بوونی (له سدر باوهر) هدله خلیسکی
 ﴿وَوَدُّوا أَلْسِنَهُ﴾ و سزاو ناره حمتی نه چهرن ﴿بِمَا صَدَّقْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بهوی بدره نستی
 کردنتان له ربازی خوا ﴿وَلَكِنْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (نه گهر و ابن) سزای زور گهره تان بو ده بیت ﴿وَإِنَّمَا﴾
 ﴿وَلَا تَقْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ قَتْلًا﴾ وه به لئین و پیمانی خوا به نرخیکی کم مہ گورنم وه ﴿إِنَّمَا﴾
 ﴿عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ به راستی نه وهی که لای خوا هیه چاکره بزتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر
 ثبوه بزانت ﴿مَاعِنْدَكُمْ يَفْعَلُ وَمَاعِنْدَ اللَّهِ لَا﴾ (چونکه) هدرچی لای ثبوه نه و او ده بیت نه فو تیت
 و نامینیت به لام نه وهی لای خوا به هدر ده مینیت ﴿وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ﴾ سویند به خوا
 نه وانهی که به نارام بوون پاداشتیان ده دینه وه ﴿بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به پاداشتی چاکتر له
 کرده وه کانیان ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ﴾ هدر کهس له نیر یان له می کرده وهی چاکی
 کردیت و بیکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً﴾ و پرواداریش بوو بیت نه وه سویند به خوا
 به ربانیکی خوش ده یان زینه نین ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ﴾ و سویند بی پاداشتیان به دینه وه به چاکتر
 ﴿مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نه وهی که نه و ان ده بیان کرد ﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ﴾ (نهی موحه مسمه د) ﴿كَانَتْ﴾
 کاتیک و بستت تورن بخوینی ﴿فَأَسْتَوِذُّ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ به نا بگره به خوا له شهبتانی نه فرین
 لیکراو و دهر کراو له به زه بی خوا ﴿إِنَّهُ رَأْسُ اللَّهِ سُلْطٰنٌ﴾ به راستی نه و (شهبتان) ده سه لاتی نی
 به ﴿عَلَى الْاٰیٰتِ ؕ اٰمَنُوْا﴾ به سهر نه وانهی که باوهر یان هیشاوه ﴿وَعَلَىٰ رِجْلَيْهِ تَوَكَّلُوْنَ﴾ و نهنها پشت
 به به روه رد گاریان ده به ستن ﴿اِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِيْنَ﴾ نهنها ده سه لاتی به سهر نه وانه دا هیه
 ﴿يَتَوَكَّلُوْنَ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِهٖ مُّشْرِكُوْنَ﴾ که نه و (شهبتان) ده که نه دوست پشتیوانی خویان و نه وانهی به هی
 نه وه به بوونه ته هاوه لدانه ر ﴿وَإِذَا يَدُلَّتْ اٰیٰةٌ مِّنْكَ اَنۡ اَنۡتَ﴾ هدر کاتیک ثایه تیک له جی ثایه تیکی
 تر دا دابه زنین ﴿وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يَنْزِلُ﴾ وه خوا چاکتر ده زانی چی ده نیر ته خواره وه ﴿قَالُوْا اِنَّمَا اَنْتَ﴾
 مُّفْتٍ ﴿وَلٰٓئِيۡنَ تَوَلٰٓهُ خَوۡفَهُۥ دَرُوۡا هَلۡ يَدۡبُهٗ سۡبۡیَۡهُۥۤ اِلَیَّۤیۡنَا﴾ (وانیه) به لکو
 زور به بیان هیچ نازانت ﴿فَلَنُزَكِّیَنَّ رُوحَ الْقُدُسِ﴾ بلی جویره لیل دایه زاندوه ﴿مِّنۡ رَّبِّكَ بِالْحَقِّ﴾ له لایه ن
 به روه رد گارته وه به راستی ﴿لَیْسَتِ الْاٰیٰتِ ؕ اٰمَنُوْا﴾ تا نه وانهی باوهر یان هیشاوه دامه زراویان بکات
 ﴿وَهٰذَا وَرَبِّیۡ لِلْمُتَّقِیۡنَ﴾ و رینموونی و موزدهش بیت بو موسولمانان ﴿

﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ﴾ سویند بہ خوا بینگومان ٹیمہ دہ زائین کہ نہ و (بئی باوہ پرانہ) دہ لئین
 ﴿إِنَّمَا يَعْلَمُهُ بَشَرٌ﴾ ہر نادہ می بہ (نہم فورٹانہی) فیسری (موجہ ممہد) دہ کات (مہ بہ سستیان
 کابرایہ کسی رومی بوو) ﴿يَسْأَلُ الَّذِي يُلْحِذُونَ إِلَيْهِ أَتَجِدُ﴾ کہ چی زمانی شو کہ سہی نہ و ہی
 دہ دہ نہ ہال عہ جہ می بہ ﴿وَهَذَا يَسْأَلُ عَرَفِي مُبِيتٌ﴾ و نہم (فورٹانہ) ش بہ زمانی عہ رہی ہار او و روون
 (دابہ زسہ) ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِقَائِلِ اللَّهِ﴾ بہ راستی نہ و انہی کہ ہر وایان بہ نایہ تہ کانی خوا
 نی بہ ﴿لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ خوا ی گہ ورہ رہنمو و نیان ناکات، و سزای سہ ختی یو
 نامادہ کمر دوون ﴿إِنَّمَا يَقْرَأُ الْكَذِبَ الَّذِينَ﴾ بینگومان تہ نہا نہ و انہ دروہ لدہ بہ ستن بہ ناوی
 خواوہ ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِقَائِلِ اللَّهِ﴾ کہ باوہ پران بہ نایہ تہ کانی خوا نی بہ ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾
 و ہر خویان درو زدن ﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ﴾ نہ و کہ سہی بی باوہ پران بہ خوا لہ ہاشان
 باوہ ہیتانی ﴿إِلَّا مَنْ أَكْثَر﴾ مہ گہ کہ سینک زوری لی کرا بیت ﴿وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ﴾ و دلشی
 دامہ زراو نارام بیت بہ باوہ پر ﴿وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا﴾ بہ لام کہ سہی دلی خوش و شادمان
 بیت بہ بی باوہ پر ﴿فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ﴾ نہ و ہر خد شسم و قینی خوا کہ و نوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ﴾ و سزای گہ ورہ ہیان دہ بی ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نہم (ہم رہ شہیہ) لہ بہر نہ و ہیہ بہ راستی نہ و انہ
 ﴿أَسْتَحْبُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ زیانی دونیا یان لا خوشہ و بستر بوو لہ زیانی دوزی دوا بی
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ و بہ راستی خوا رہنموونی کہ سانی بی باوہ پر ناکات ﴿وَأُولَٰئِكَ
 الَّذِينَ﴾ نہ و انہ کہ سانیکن ﴿طَعَنَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ خوا موزی ناوہ بہ سہر دل ﴿وَسَمِعَهُمْ
 وَأَنصَرَهُمْ﴾ و بہ سہر گوی و جاو یاندا ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ و ہر نہ و انہ بی ناگایان ﴿لَا جَرَمَ لَهُمْ
 فِي الْآخِرَةِ﴾ راستہ و بینگومان نہ و انہ لہ دوزی دوا پیدا ﴿هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ہر نہ و ان
 زہرہ رمندن ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ ہاشان بہ راستی بہر و ہر دگارت یو نہ و انہی کز چیان
 کردوہ ﴿مِنْ بَعْدِ مَا فَتَرْنَا لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ لہ ہاش نہ و ہی سزا دران ہاشان جیہاد و تی کوشانیان کرد
 ﴿وَصَدْرُوا إِلَىٰ رَبِّكَ مِنْ بَعْدِهَا﴾ و بہ نارام بوون بینگومان بہر و ہر دگارت لہ دوا ی نہ و ہر ﴿لَعَنُوا
 نَجِيمٌ﴾ لی بور دہی مہرہ بانہ (بزیان) ﴿

﴿يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ لَهَا رُزُقَتَا كَدَا كَهَهُمُوو كَهَسِيكَ دِيَتَ﴾ ﴿تُجَدِلُ عَنْ نَفْسِهَا﴾ بہر گری لہ خوی
 دہ کات ﴿وَتُؤْتَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ وہ ہہموو کہ سیک ہہرچی کردیت پاداشتی تہواوی و ہر دہ گری
 ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ و تہوان ستہ میان لی ناکریت ﴿وَحَبَّرَ اللَّهُ مَنَّا قَرِيَةً﴾ خوا نمو و نہی ہینا و تہوہ
 بہ (خہ لکی) گوند و شمارتک ﴿كَانَتْ آيَةً مُّطَهَّرَةً﴾ کہ ہینم و دلنیا بوون ﴿يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا﴾
 رزق و پوزی زوری بڑ دہات ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ لہ ہہموو شونیکہ وہ ﴿فَكَفَرْتَ بِاتِّعَازِ اللَّهِ﴾ کہ چی
 بہر انہر چاکہ و نیمہ تہ کانی خوا ناسو پاس و سپلہ بوون ﴿فَلَا تَقْهَرْ اللَّهَ﴾ جا خوا بہر و ہو بہ وہ کردی
 بہ ہر (خہ لکہ کہ) پدا ﴿يَتَأَسَّ الْجُوعُ وَالْخَوْفُ﴾ پڑ شاکہ برستی و ترس و بیم ﴿يَسْأَلُونَكَ أَلْوَيْتُمْ عَنْهُمْ﴾
 لہ ہر تہو کردہ و تہی کہ دہ بیان کرد ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ﴾ سونند بہ خوا بہ راستی پینہ بہ ہر نیکیان
 لہ خویان بڑ ہات ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ کہ چی باوہریان ہی نہ ہینا ﴿فَلَقَدْ هَمُّوا بِالْعَذَابِ وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾ جا سزا گرتی
 لہ کاتیکدا ستہم کار بوون ﴿فَلَعَلُّوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ﴾ جا لہ و بڑیویہی خوا ہی بہ خشبوون بخون
 ﴿حَتَّىٰ لَا يَخْبِتَ﴾ کہ حہ لالہ و پاکہ ﴿وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ و سو پاسی چاکہ و نیمہ تہی خوا بکہن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ تہ گہر نیوہ ہہر تہو دہ ہرستن ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ﴾ بینگومان
 (خوا) تہوہی حہرامی کردوہ لہ سہرتان تہنہا مردارہوہ ہوو ﴿وَالذَّمَّ وَالْحَمَّ الْخَنَازِيرِ﴾ و خوین
 و گوشتی بہراز ﴿وَمَا أَجَلَ لَكُمْ أَنْ تُدَافِعُوا﴾ و تہوہی (کہ سہر بر اوہو) ناوی غہیری خوا لی ہیراوہ
 ﴿فَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ يَبْغِ وَلَا يَأْتِي﴾ بہ لام ہہر کہ سیک ناچار ہوو (لہو حہرامانہ بخوات) ہی دہست دریزی
 و زیادہ روی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَنْقُورٌ رَّجِيءٌ﴾ تہوہ بینگومان خوا لی سور دہی میہرہ بانہ ﴿وَلَا تُقْرَأُوا﴾
 وہ لہ خواتانہوہ تہین ﴿لَمَّا نَصِفَ أَلْسِنَتَكُمُ الْكَذِبَ﴾ تہوہی کہ بہ زمانتاندا دیت بہ درو ﴿هَذَا
 حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ﴾ تہوہ حہ لالہ و تہوہ حہرامہ ﴿لِنُفِّتُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ بڑ تہوہی درو ہلہ بستن
 بہ دہم خواوہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ بہ راستی تہوانہی درو ہلہ بہ بستن بہ ناوی خواوہ
 ﴿لَا يَلْعَلُونَ﴾ پڑگار نابن ﴿مَتَّعَ قَلِيلٌ﴾ (لہ دونیادا) رابور ادنیکی کہم (بیان دہی) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ﴾ (لہ دوا پوزدا) سزای سہختیان بڑ ہدیہ ﴿وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا﴾ وہ لہ سہر تہوانہی کہ جوولہ کہ
 بوون ﴿حَرَّمَ مَا قَضَىٰ إِلَيْكَ﴾ حہراممان کرد (لییان) تہوہی کہ باسمان کردوہ بڑت ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہ پیش
 (داہرینی تہم تہیہ تہ) ﴿وَمَا عَلَّمْنَاهُ﴾ وہ نیمہ ستہ ممان لی نہ کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾
 بہ لکو خویان ستہ میان لہ خویان دہ کرد ﴿

﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلذَّيْبِ﴾ پاشان بہ راستی بہرورہ دگارت بڑو تہوانہی ﴿عَمِلُوا الشَّوْءَ بِحَبْلٍ﴾ خرابہ بیان کردوہ بہنہ قامی ﴿ثُمَّ أَنْبَأُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ پاشان دواہی تہوہ گہراونہ تہوہ توبہ بیان کردوہ ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ وکرداری خویان چاک کردوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہ راستی بہرورہ دگارت ﴿مِنْ بَعْدِهَا﴾ لہ پاش تہوانہ ﴿لَعَنُوا نَجْمَهُ﴾ لیورہی میہربانہ ﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ﴾ بہ راستی ئیراہیم ﴿كَانَ أَتَمَّ قَائِلًا لِلَّهِ﴾ (بڑو خوی) تومہ تیک بوو گوپرایہل وفہرمانہ بردار بڑو خوا ﴿حَقِيقًا وَرَبُّكَ مِنَ الْمُنْشِرِينَ﴾ لا دہریو لہ ہمدوہ ثابتیکی ناہق و ہدر گیز لہ ہاوبہش دانہران نہبوہ ﴿مَّا كَرِهَ الْأَنفُسُ﴾ شوکرانہ بڑری (خوا) بوہ لہ بہر امیہر نازو نیعمہ تہ کانیدا ﴿لَتَجَنَّبَنَّهُ وَهَدَّ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ تہویش ہلی بڑارد و رینگہی راستی تیشان دا (کہ نیسلامہ) ﴿وَالَّذِينَ فِي الذُّنُوبِ حَسَنَةٌ﴾ وہ ٹیمہ لہ دونیادا نیعمہ ت و بہرہی چاکمان پی بہ خشی ﴿وَالَّذِينَ فِي الْأَخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وہ بہ راستی تہو لہ پورزی دواہشدا لہ پرسی چاکاندایہ ﴿ثُمَّ أَنْزَلْنَاهُ﴾ پاشان نیگامان بڑو کردیت ﴿أَنَّا أَنْجَيْنَاكَ مِنْ يَدِ رَبِّهِ﴾ کہ بہ سیرہی ثابینی ئیراہیم بکہ ﴿حَقِيقًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْشِرِينَ﴾ چونکہ پاک و راست بوہ بہ ہیچ جوڑی لہ ہاوبہش دانہران نہبوہ ﴿إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ﴾ بنگومان (پرزگرتی) پوزانی شہمہ تہنہا لہ سمر تہوانہ دائرا ﴿لَتَخْلُقُوا﴾ فیکہ کہ جیواز بوون نیایدا ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ وہ بہ راستی بہرورہ دگارت ﴿لَتَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ دادوہری دہکات لہ نیو اتیاندا ﴿تَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ پورزی دواہیدا ﴿فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ لہوہی کہ تہوان نیایدا جیواز بوون ﴿أَنذَرْنَا إِلَىٰ سِجِّيلٍ رَبِّكَ﴾ (خہلکی) بانگ بکہ بڑو پرسی بہرورہ دگارت ﴿بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾ بہ دانایی وبہ ناموزگاری جوان و چاک و شیرین ﴿وَيَجِدُ لَهُمْ﴾ وہ لہ گہلیان بدوی (موجادہ لہ بکہ) ﴿يَا أَيُّهَا هِيَ أَحْسَنُ﴾ بہ چاکترین شیوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ﴾ بنگومان بہرورہ دگارت خوی چاک دہزانی ﴿يَمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بہوانہی گوہرا بوون ولایاندا وہ لہ رینگاکہی ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾ وہ ہمر خوشی زانیہ بہوانہی لہ سہر رینگای راستن ﴿وَإِنَّ عَاقِبَتَهُ﴾ وہ تہ گہر تولہ تان سمندہ وہ ﴿فَعَايَنُوا يُعْطِلُ مَا عُوْثِمُ بِهِ﴾ تہوہ بہ تہندازہی تہو ستمہی دژتان کراوہ تولہ بکہنہ وہ ﴿وَلَيْتَ صَبَرْتُمْ﴾ وہ تہ گہر نارام بگرن ﴿لَهُمْ خَيْرٌ مِنَ صَبْرِهِمْ﴾ تہوہ ہاشترہ بڑو نارام گران ﴿وَأَصْبِرْ﴾ وہ (تہی موحہ مہد) دان بہ خوندہا بگرہ ﴿وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بَأْتًا﴾ نارام گرتنہ کہشت ہدر بہ (بارمدنی) خواہہ ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خہفہ تیان بڑو مدخو ﴿وَلَا تَكُ فِي صَبَقٍ مِمَّا يَسْكُرُونَ﴾ و بہو فیل و بیلانانہش دہیکہن دل تہنگ مہ بہ ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ بہ راستی خوا لہ گہل تہوانہیہ کہ خویان پاراستوہ (لہ تاوان) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يُحْسِنُونَ﴾ ہدروہا لہ گہل تہوانہ شدایہ کہ خیر خواز و چاکہ کارن ﴿

سورہ قی (الاسراء)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خواہی بہ خشنندہی میہربان

﴿سَيَحْنُ الَّذِي أَسْرَى﴾ پاک و بیگہردی بؤ نوزانہی کہ شہوپرہوی کرد ﴿يَعْبُدُونَ إِلَهًا﴾ بہ ہندہی خوی
 لہ شہوتکدا ﴿فَرَى الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ﴾ لہ مزگہوتی حہرامہوہ (لہ شاری مہ ککہ) ﴿إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا﴾
 بؤ مزگہوتی (الاقصى) لہ (بيت المقدس) ﴿الَّذِي تَرَى نُحُورَهُ﴾ کہ دہورو بہریمان پسرور و فہردار
 کردوہ ﴿يُرِيهِمْ مِنْ آيَاتِنَا﴾ بؤ نوزہی ہیئتیک لہ بہلگہو نشانہ پروونہ کانی خوامانی نشان بدہین
 ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ بہراستی ہر نوزہو پسرہی بیناہ ﴿وَأَنَّا إِنَّمَا عُشِينَا﴾ وہ تہورایشمان
 بہ خشی بہ موسا ﴿وَجَعَلْنَاهُ هَدًى يُسْرَى﴾ وہ نوزہو (تہورانہ) مان کردہ ہوی ریشمونہی بؤ نوزہی
 ئیسرائیل ﴿أَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ (بیمان روتن) کہ بیجگہ لہ من کہس مہ کدہ پشٹیوانی
 خوتان ﴿ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ﴾ (نہی) نوزہی شہو کہسانہی کہلہ گہل نوح (لہ کہشتیدا)
 ہلیمان گرتن ﴿إِنَّهُ رَكَتَ عِبَادًا مُّكْرًا﴾ بہراستی نوح بدندہی کی زور سواس گوزار ہوو ﴿وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكُتُبِ﴾
 نوزہ کانی ئیسرائیلیمان ناگادار کردو ہوالیمان پیدان لہ نامہ کہباندا
 ﴿لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ﴾ کہ سویند بہ خوائیوہ خرابہ کاری دہ کدن لہزہوی دا دوو جار ﴿وَتُفْلِحُنَّ
 عُلُوًّا كَثِيرًا﴾ و بیگومان بہرز دہنہوہو زال دہین (بہسہر خہلکی دا) بہ بہرز ہونہوہیہ کی زور گہورہ
 ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا﴾ جا کاتیک یہ کہمین بہئین (لہو دووانہ) ہات (کہ بہئیشان پندراوہ)
 ﴿بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا﴾ دہینیرنہ سہرتان چہند بہندہیہ کی خومان ﴿أُولَٰئِكَ أَشَدُّ مِنْكُمْ بَعْدًا﴾ کہ خواہنی
 دہست وہ شاندنکی بہئین لہجہنگ دا ﴿فَتَسَاءَلُوا أَهْلَ الْأَرْضِ﴾ نہمجا نوزہوہ دہ گہرین بہناو
 وولانہ کہتاندا ﴿وَكَانَ وَعْدُ أَهْلِ الْأَرْضِ﴾ وہ نوزہو بہئینکی بہدی ہینراو ہوو ﴿فَمَرَدَدْنَاهُمْ إِلَىٰ آلِهِمْ﴾
 علیہم لہ ہاشان جاریکی ترئیوہ بہسہریاندا زال دہ کہینہوہ ﴿وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِأَمْوَالٍ وَأَنْفُسٍ﴾ وہ دارابی
 وکوری زورتان ہن دہہ خشین ﴿وَيَجْعَلُكَ أَكْثَرًا يَفْقِرُونَ﴾ وہ لہشکر و کہستان (لہ جاری ہینشو)
 زورتدہ کہین ﴿إِن لَّخَسَنُ أَهْلُ الْأَرْضِ لَفِي خَيْرٍ﴾ نہ گہرئیوہ چاکہ بکدن نوزہو چاکہ بؤ خوتان دہ کدن
 ﴿وَأَن أَسْأَلُ أَهْلَهَا﴾ وہ نہ گہر خرابہش بکدن نوزہو (سزاکہی) ہر بؤ خوتانہ ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ﴾
 جا کاتیک بہئینی (سزا و تولہی) دووہم ہات ﴿لَيَسْئَلُنَّ أُولَهُنَّ﴾ بؤ نوزہی بہزارہ و خہفتہ
 بہر و خسارتانہوہ دہر کہوینت ﴿وَلَيَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ﴾ وہ بؤ نوزہی بہچنہوہ ناو مزگہوتی نوزہوہ
 ﴿كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ ہر چوتیک لہ جاری یہ کہمدا چوونہ ناویہوہ ﴿وَلَيَسْئَلُنَّ أُولَهُنَّ﴾
 وہ بؤ نوزہی ویرانی بکدن بہویران کردنکی گہورہ ﴿

﴿عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنْكُمْ﴾ تو میند وایہ پەرورہ دگار تان بہ حمشان پس بکات (ئہ گہر بگہر پینہوہ بۆلای خوا)
 ﴿وَأَنْ تُدْرِكَهُ﴾ ئہ گہر بگہر پینہوہ (بۆسەر تاوان) نینمیش دہ گہر پینہوہ (بۆ سزادانان) ﴿وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ﴾
 حیسر ﴿وہ دۆزخمان کرد بہ بہندیخانہ بۆ بین باوہران ﴿إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنُ يَهْدِي﴾ بہر استی ہم قورناتہ
 رینموننی دہ کات ﴿لَا يَنْفَعُ الْفُلُ﴾ بۆ ریفازو بہر نامہ بیک کہر است تریہہ ﴿وَيُضِلُّ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ﴾ و موزدہش
 دہ دات بہو باوہر دارانہی ﴿يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ کہہ کردہوہ چاکہ کان دہ کەن ﴿إِنَّ لَهُمْ جَزَاءً كَثِيرًا﴾ کہ بہر استی
 پاداشنی گہورہ بیان بۆ ہدیہ ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ و بہر استی ئہوانہی کہہ باوہر بیان نیہ ﴿بِالْآخِرَةِ﴾ بہر قوزی
 دواپی ﴿لَقَدْ نَالُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمًا﴾ سزایہ کی سہ ختمان بۆ نامادہ کردون ﴿وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالنَّارِ﴾ وہ نادہمی نزو
 هاوار بۆ شہر و خرابہ دہ کات ﴿دُعَاءُ بِالْخَيْرِ﴾ (ہەر وہ کو) داوا و نزا کردنی بۆ خیر و چاکہ ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ جَحْرًا﴾
 وہ نادہمی ہمیشہ ہەر بہ لہ بیہ تی ﴿وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ﴾ شہو و پوزمان کرد بہ دوو نیشانہی (گہورہی
 دہ سہ لاتی خودا) ﴿فَمَحْوَاةٌ آيَةُ اللَّيْلِ﴾ ئہمجان نیشانہی شہومان تاریک کرد (باسر بیہوہ) ﴿وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً﴾
 و بہ لگہ و نیشانہی پوزمان رووناک کردہوہ ﴿يَتَّبِعُوا النَّبْلَ أَنْ يُبْصِرُوا﴾ بۆ ئہوہی بہ شوین پوزی پەرورہ دگار تاندہ
 بگہرین ﴿وَلَتَعْلَمُوا أَنَّ الْيُسْزِينَ وَالْحَبَابَ﴾ وہ بۆ ئہوہی ژمارہی سالہ کان و حیسابی (مانگ و شہو و پوزہ کان)
 یزانن ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ قَدْرًا قَدْرًا﴾ وہ نینمہ ہموو شینیکمان بہر وون و پہوانی باس کردہوہ (ہوتان) ﴿وَلَكِنْ إِنَّمَا يَنْتَظِرُ الْآيَةَ الْكَلِيمَةَ﴾
 وہ ہموو مروقہک (لہر قوزی دواپی) کردہوہی خویمان کردہوہ گہر دنیہوہ
 (چاکہ بیت یا خرابہ) ﴿وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وہ لہر قوزی دواپی بۆی دہر دہیتن ﴿يَكْنُفُ الْيَقِينُ﴾
 نامہ بیک کہ بہ کراوہی (و ہموو کردہوہ کانی تیندا نوسراوہ) و دہ بیتن ﴿أَفَرَأَيْتَ﴾ (ہی ی دہو و نریت)
 نامہ کەت بخوینہر وہہ ﴿كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ﴾ ئہم پوز خوت بہ سبیت کہہ مو حاسہ بہی خوت بکەیت
 ﴿مَنْ أَفْتَدَىٰ﴾ فانتا تہدی رتسہہ ہەر کہس رینموننی و ہیدایہ تی و ہر گرتیت ئہوہ بینگومان رینموننی
 و ہیدایہ نہ کہی (سورود و قازانجہ کہی) ہەر بۆ خوی دہیت ﴿وَمَنْ صَلَّىٰ فَمَا احْتَسِبُ﴾ و ہەر کہ سبیش گوہر
 یرویت ئہوہ بینگومان (زیان و سزاکہی) ہەر بۆ خوی دہیت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ وہ ہیچ کہ سبکی گوناہکار
 گوناہی ہیچ کہ سبکی تر ہلنا گرت ﴿وَمَا كُنَّا نَعْبُدُ﴾ نینمہ ہەر گیز سزای (بہندہ کان) نادہین ﴿حَتَّىٰ نَبْعَثَ﴾
 رسولاً ﴿ہم تا پیغہ مہر نہترین (بویان) ﴿وَأَنَّا آتُونَا﴾ وہ کاتیک بمانہ ویت ﴿أَنْ تُهْبِكَ قَرْيَةً﴾ (دانیشتوانی)
 شار و گوندیک لہناو بیہین ﴿أَلَمْ نَرْسُكْ﴾ فہرمان دہدہین (بہ گوہر ایدنی و کردہوہی چاک) بہ دہو لہمہندہ
 خرابہ کار و زوردارہ کانی ﴿فَقَسَّوْا فِيهَا﴾ کہہ چی ئہوان یاخی دہین و لہ فہرمان دہر دہچن ﴿حَتَّىٰ عَلَيْنَا الْقَوْلُ﴾
 جا بریاری (سزادان) پیریست دہیت بۆ (دانیشتوانی) ئہو شار و گوندانہ ﴿فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا﴾ جا ئہوسا ویرانیان
 دہ کہس بہ ویران کردنیکی ئہواو ﴿وَكُنَّا أَهْلًا﴾ وہ زور (گہل و مبللہت) مان لہناو برد ﴿مِنَ الْقُرُونِ﴾ بۆ
 نوج ﴿لہ چہر خہ کانی پاش نروح ﴿وَكُنْ مِنْ أَهْلِ الْيَوْمِ﴾ پەرورہ دگار ت بہ سہ بہ گوناہی بہندہ کانی
 ﴿خَيْرًا نَّصِيرًا﴾ کہہ ناگادار و بینایہ ﴿

﴿مَنْ كَانَتْ تُرِيدُ الْعَاقِبَةَ﴾ ہر کہ سبک تہا زبانی دنیای بویٹ ﴿عَمَّكَ اللَّهُ رَيْبًا﴾ لہم (دونیا) دا زووی ہی
ی دودہین ﴿مَا لَنَسَاءً لِمَنْ تُرِيدُ﴾ تہوی بمانہوی بق ہر کہ سبک ﴿تُرَجَّكَ اللَّهُ جَهَنَّمَ﴾ لہ ہاشان دوزہ خمان
بق سازداوہ ﴿يَسْلُبْنَاهَا مَذْمُومًا مَذْمُورًا﴾ دہچیتہ ناوی بہ لزومہ کراوی و دہر کراوی لہ میہرہ ہانی خوا ﴿وَمَنْ
أَرَادَ الْآخِرَةَ﴾ ہر کہ سبکیش مہبہستی رورزی دواپی بووینت ﴿وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا﴾ وہ ہہ ولی
بق بدات بہ و جورہی شایستہی تہوہ ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ و باوہر داریش بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ كَانَتْ سَعْيُهُمْ
مَشْكُورًا﴾ تائہوانہ کردہوہ و تیکڑشانہ کیان و ہر گیراوہ (لای ہرورہر دگاریان) ﴿وَلَا تُبَدِّلْ
دِهہ بخشین بہ ہہ مووان ﴿عَنَّا وَلَا وَهْلًا﴾ تہوانہ (کہ ہر دونیا بیان دہوینت) و تہوانہش (کہ رورزی
دواپیان دہوی) ﴿مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ﴾ لہ بہ خششی ہرورہر دگارت (لہم دونیا بہ دا) ﴿وَمَا كَانَ عَذَابُ رَبِّكَ
مُخْتَوًّراً﴾ بینگومان رورزی و بہ خشرای ہرورہر دگارت ہر گیر قہدہ غہ کراو تہوہ ﴿أَنْظُرْ
كَفَّيْ﴾ (تہی موحہ مہد ﴿سَهْرَجٌ بَدَه چُون ﴿نَضَّيْكَ نَضَضَهُ عَلَىٰ نَعْفٍ﴾ (لہ دونیا دا) فہزلی
ہہندیکیانمان داوہ بہ سہر ہہندیکیاندا ﴿وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَتٍ وَأَكْبَرُ تَفْصِيلًا﴾ وہ بینگومان ہلہ کان
لہ رورزی دواپی دا گہورہ ترہ و فہزلہ کانیش گہورہ ترن ﴿لَا تَحْتَمِلُ مَعَ اللَّهِ الْهَيْئَةَ الْآخِرَ﴾ (تہی نادہمی)
لہ گہل خوا دا ہر ستر اوینکی تر مہہرستہ ﴿فَتَقَعُوا مَذْمُومًا مَذْمُورًا﴾ تہ گینا دہبیتہ لزومہ کراوینکی
سووک و رسوا ﴿وَقَطُّنُ رَبِّكَ﴾ وہ ہرورہر دگارت ہر یاری داوہ ﴿الْأَعْدَاءُ وَالْآيَاتُ﴾ کہ ہبچ
شتیک نہ ہرستن بینگکہ لہ تہوہ ﴿وَالَّذِينَ أَحْسَنُوا﴾ وہ لہ گہل دایک و باوکتان چاکہ بکن ﴿إِنَّمَا
يَكْفُرُ بِعِدَّتِكَ الْكَافِرُ لَمْ يُؤْمِرْ أَنْ يَكْفُرْ﴾ تہ گہر بہ کینکیان (باوکت و دایکت) بیان ہرردو کیان لای تو
ہیرہوون ﴿فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آلِهَتَايَ﴾ قسہی ناخوشیان ہی مہلنی تہنانت توفیش ﴿وَلَا تَهْتَرُ هُمَا﴾ وہ تینیان
مہخورہ و بیناندا ہلہ شاخنی ﴿وَقُلْ لَهُمَا قَوْلَا كَرِيمًا﴾ (بہ لکو) ووتہی تہرم و شیرینیان (لہ گہلدا)
بہ کاریتہ ﴿وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ﴾ بالی خن بہ کم زانین و میہرہ بانیتیان بق رابخہ
﴿وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا﴾ بلی تہی ہرورہر دگارت رہ حیمان ہی بکہ ﴿كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا﴾ ہر چو نیک
تہوان میان ہرورہرہ کرد بہ مندالی ﴿إِنَّكَ أَكْبَرُ مِنِّي شَيْئًا﴾ ہرورہر دگارتان چاک دہزانیت
بہ ہرجی لہدل و دہرونداندا ہہیہ ﴿إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ﴾ تہ گہر تہوہ چاک بن و نیازی چاکہ تان
بیت ﴿فَإِنَّهُ كَانَ لِلَّهِ يُؤْتِي عَمَلُكُمْ﴾ تہوا بینگومان تہوہ (خواہی) لی ہورہیہ بق تہوہ کاران ﴿وَأَنْ
ذَٰلِكَ لَفِي حَقِّهِ﴾ وہ مافی خزمانت بدہ ﴿وَالْمُسْكِينِ وَآلِ السَّبِيلِ﴾ (ہرورہہا مافی) ہہزارو
رہیواریش ﴿وَلَا تُبَدِّلْ تَبْدِيرًا﴾ زیادہ رہویش مہکن ﴿إِنْ أَلْمِزْتَهُمْ﴾ بہ راستی زیادہ رہوان
﴿كَأَنَّهُمْ لَفِي السَّبِيلِ﴾ دوسٹ ویرای شہینانہ کائن ﴿وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا﴾ شہیتانیش بہرانبہر
(ناز و نیعمہ تہ کانی) ہرورہر دگاری ہہمیشہ سہلہیہ ﴿۷﴾

﴿وَمَا تَرْضَى عَنْهُمْ﴾ وہ نہ گھر رووت و ہر گھبرا لہوانہ (لہ بھر نہ داری) ﴿الْبَيْعَةَ رَحْمَتِي رَيْبَكَ تَرْجُوهَا﴾
 چاہو پروانی بہ خششی و روزیہ ک ہویت لہ لایہن پەر و ہر دگارتہ وہ ﴿فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مِّنْ سُوْرَةٍ﴾ نہ وہ قسہ ی
 جوان و نہ میان لہ گہ لدا بکہ ﴿وَلَا تَحْتَلْ يَدَكَ مَذْلُومًا إِلَىٰ عُنُقِكَ﴾ وہ دہستت مہ کہ کثوت بہ گہر دنتدا
 (واتہ دہست قو و چاو و مہ بہ لہ خیر کردندا) ﴿وَلَا تَسْطِطْ عَلَىٰ النَّاسِ﴾ و کراوہ و بہرہ لاشی مہ کہ
 بہ تہ و اوی (ہر چیت مہ بہ بیدہ ی بہ خہ لکی) ﴿فَتَقَعْدَ مَلُومًا مِّنْ سُوْرَةٍ﴾ تا نہ بیتہ کہ سبکی لز مہ کراوی
 ہیچ بہ دہستہ و نہ ماو ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہ راستی پەر و ہر دگارت ﴿يَسْطِطُ أَنْزِقَ﴾ بزق و روزی فراوان
 دہ کات ﴿لَيْسَ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ بؤ ہر کہ سبک کہ بہ ویت و و تہ نگہ دہ کات بؤ ہر کہ سبکی بہ ویت
 ﴿إِنَّهُ كَانَ يَدْعُ إِلَىٰ هُدًى مِّنْ قَبْلِكَ﴾ بہ راستی تہ و ہمیشہ ناگا و بیناہ بہ بہندہ کانی ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾
 وہ بؤلہ کانتان مہ کورن ﴿خَسِمَةً اتَّبَعَ﴾ لہ ترسی ہزار ی و نہ داری ﴿فَخَرَّ بَنُو إِسْرَءِيلَ﴾ نیمہ روزی
 تہ و انیش و نیوہش دہدہ بن ﴿إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطَاً كَبِيراً﴾ بہ راستی کوشتنی تہ و انہ (تہ و مندالانہ تان)
 مہ لہ و تاوانیکی گہ وریہ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الزَّيْنَ﴾ و نزیک ی زیناش مہ کہ و نہ وہ ﴿إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً﴾
 بہ راستی تہ وہ کردہ و وہ کی زور ناشیرن ﴿وَسَاءَ سَبِيلاً﴾ و رینگہ بہ کی پیس و خرابہ ﴿وَلَا تَقُولُوا لِنَفْسِ﴾
 مہ گہر بہ (ہزیہ کی) راست و رہ و انہ بیت (وہ ک تہ گہر ہاتو و کہ سبکی کوشتبو و، بان لہ ناین
 پاشگہز بہ و وہ، بان شووی کردبو و بان زنی ہی تابو و زینایان کرد) ﴿وَمَنْ قَتَلَ مَظْلُومًا﴾ جا ہر کہ سبک
 بہ نا ہق و ستم لی کراوی کوزرا ﴿فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلَاهُ سُلْطَانًا﴾ تہ وہ دہسہ لایمان داوہ بہ خواوہ نہ کہ ی
 (بہ سہر بکوڑہ کہ دا) ﴿فَلَا تُشْرَفُوا فِي الْقَتْلِ﴾ جا با خواوہ نہ کہ ی زیادہ روزی نہ کات لہ تؤلہ سہند نہ وہ دا
 (تہ گہر عہ فوی کرد پاش تہ وہ نہ چیت تؤلہ ی لی بسہ بیتہ وہ، وہ تہ گہر کوشتبہ وہ بہ جوانترین
 شیوہ بیکور تہ وہ و رازی بیت بہ بریاری خودا ہر چو نیک بیت) ﴿إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا﴾ چونکہ
 بہ راستی تہ و (خواوہ نہ) پار مہ تی دراوہ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا آيَاتِ الْكِتَابِ﴾ وہ نزیک ی مالی ہتیو مہ کہ و نہ وہ
 ﴿إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ مہ گہر بہ چاکترین شیوہ نہ بیت (کہ بری ی بہ لہ پاراستن و بہرہم ہینانی) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ﴾
 اشدہر ﴿ہمتا (ہمتیوہ کہ) دہ گانہ کہ مالی ژیری و لیزانی ﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ وہ فا بکہن بہ بہ لین
 و بہیمانہ کانتان ﴿إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا﴾ بہ راستی (خواوہن) بہ لین و بہیمان لیر سراوہ بہر امہر بہ لیتہ کانی
 ﴿وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ﴾ وہ کاتیک کہ پتوانہ دہ کہن (بؤ خہ لکی) بہر نیک و پیککی پتوانہ بکہن
 ﴿وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَلْفَ سَنَةٍ﴾ و کیشانہش بکہن بہ تہ رازی راست و دروست ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ تہ مہ
 (بؤ نیوہ) چاکترو نا کامیشی باشترہ (لہ دنیا و قیامہ تیشدا) ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ وہ شوین
 شینک مہ کہ وہ کہ زانیارست دہر بارہ ی نی بہ ﴿إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ﴾ بہ راستی گو ی و چاو و دل
 ﴿كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عِنْدَ مَسْئُولًا﴾ ہمہ و تہ و انہ (خواوہ نہ کانیان) بہر ہر سیارن لیان ﴿وَلَا تُغْنِي فِي الْأَرْضِ﴾
 مَرَحًا ﴿وہ مہرؤ بہر مہیدا بہ فیز زلی و شاناز بہ وہ ﴿إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ﴾ (چونکہ) بہ راستی تؤلہ دہتوانی
 زموی کون کہ بیت ﴿وَلَن تَبْلُغَ لُجْأَ الْغُلُوْلِ﴾ وہ نہ دہ گہ بہ شاخہ کان لہ در نژیدا ﴿كُلُّ ذَلِكَ كَانَ مِثْقَالُهُ﴾
 ہمہ و تہ وہ ی باسکرا خرابہ کانی ﴿عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا﴾ لای پەر و ہر دگارت نابہ جی و بیزراوہ ﴿

﴿وَلَقَدْ مَوَّلَتْ لِيْكُ رَيْكُ مِنْ أَلْحَكَمَةِ﴾ ﴿ثَمَّوَه﴾ (ی کہ باس کرا) هتدیکه لهو دانایی و حکمتی که
 پهروہ دگارت نیگای کردوہ بنوت ﴿وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وہ هیچ په رستراوینکی تر له گہن
 خودا مہ پهرستہ ﴿فَتَنَّا فِي جَهَنَّمَ﴾ لہ گینا فری دہ دریتہ ناو دوزخموہ ﴿مَلُومًا مَذْحُورًا﴾ بہ لؤمہ کراوی
 ودوور خراوہی لہ بہ زہی خوا ﴿أَفَأَصْفَقْتَ رَبُّكَ بِالْبَیِّنِ﴾ نابا پهروہ دگارتان پہ گہزی کوپی
 تابیہ تی کردوہ بہ ثبوہ وہ ﴿وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنْسَانًا﴾ لہ فریشہ کانیشی دا کچانی بؤخوی ہلزار دوہ
 ﴿إِنَّا نَقُورُونَ قَوْلًا عَظِيمًا﴾ بہ راستی ثبوہ ووتہ یکسی زور گہورہ (وناہ جی) دہ لئین ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا
 الْقُرْآنِ﴾ وہ سویند بہ خوا بیگومان (مہ بہ ستہ کانمان) بہ چند جؤر ہینا وہ لہم فورانانہ دا ﴿لِيَذْكُرُوا﴾
 بؤ ثبوہی بیریکہ نموہ و ناموز گاری وەر گرن ﴿وَمَا يَذْكُرُوا لَكُمْ﴾ بہ لام (خوانہ ناسان) ہەر
 دوور کہوتنہ وہ بان زیاتر دہ بیت (بہو باسکردنہ) ﴿قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ﴾ (نہی مو حہ مہد ﴿سُورَةُ
 بَلِّغْ﴾ نہ گہر لہ گہن خودا په رستراوینکی تر بیوایہ ﴿كَذَٰلِكَ يُقُولُونَ﴾ وہك ثبوہ (بت په رستان) دہ لئین
 ﴿إِنَّا لَنَقُولُ﴾ لہو کاتہ دہ گہران بہ دواي ﴿إِنِّي ذِي الْفَضْلِ سَيِّدًا﴾ پینگاہ کدا بؤلای خواوہنی عہرش
 (کہ خواہیہ) ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى﴾ پاک و بی گہرد و بہر ز و بلندہ ثبوہ (خواہیہ) ﴿عَمَّا يَقُولُونَ﴾ لہوہی
 ثبوہ (بت په رستانہ) دہ لئین (دہ بارہی خوا) ﴿عَلَّوْا كَيْدًا﴾ زور بہر ز و بلند ترہ ﴿سُبْحَنَهُ السَّمَوَاتُ
 السَّبْعُ﴾ ہەر جہوت نامسانہ کان نہ سیاحتی خودا دہ کمن ﴿وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا﴾ و زہوی و ہەرچی
 لہ ناویانداہیہ ﴿وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ﴾ وہ هیچ شتیک نیہ ﴿إِلَّا أَسْبِغْ بِحَمْدِهِ﴾ کہ تہ سیاحت و سوپاس
 و سناہیسی لہو نہ کات ﴿وَلَكِنْ لَا تَقْلَقُهُمْ شَيْعُهُمْ﴾ بہ لام ثبوہ نی ناگہن لہ تہ سیاحتہ کہ بیان
 ﴿إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا﴾ بہ راستی خوا ہمیشہ بہ نارام ولہ سہر خؤ و لئینور دہیہ ﴿وَلَا تَقْرَأُ الْقُرْآنَ﴾
 وہ (نہی مو حہ مہد ﴿سُورَةُ﴾ کاتیک فوران دہ خوینیت (بہ سہر باندا) ﴿جَعَلَتْ بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ﴾ دادہ نئین
 لہنئینان سوو تہوانہ دا ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ کہ باوہریان بہر قوزی دواہی نیہ ﴿جَعَلْنَا مَسْجُورًا﴾ پەردہ بہ کی
 نادیار (دایو شہر) ﴿وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وہ دہیدہ بین بہ سہر دل باندا ﴿إِكَّةً﴾ چند پەردہ بہ کی
 زور تہستوور ﴿أَن يَفْقَهُوهُ﴾ بؤ ثبوہی لہ فوران نی نہ گہن ﴿وَقَدْ نَفِخْنَا فِي سُورَةٍ﴾ و گوتشیان کەر دہ کہ بین
 (تانیہ یستن) ﴿وَأَذَاكَ رَبُّكَ﴾ وہ ہەر کاتیک ناوی پهروہ دگارت دہ بیت (لای ثبوہ بی باوہراندہا)
 ﴿فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ﴾ لہ فوراناندا بہ ناک و تہ نیایی ﴿وَوَإِنِّي أَدْرِكُهُمْ نَقْرًا﴾ بہ بیزاری پشت نی دہ کمن
 ﴿فَتَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ﴾ نیمہ چاک دہ زائین بؤچی تہوان گوی دہ گرن ﴿إِلَّا يَسْمَعُونَ إِلَيْكَ﴾
 کاتیک گوی دہ گرن لہ تو (نہی مو حہ مہد ﴿سُورَةُ﴾ ﴿وَأَذَاهُ قُرْآنِي﴾ ہەر وہا کاتیک پیکہ وہ چہ دہ کمن
 ﴿إِلَّا يَقُولُ أَظْلَمُونَ﴾ کاتی ستم کارہ کان دہ لئین ﴿إِن تَسْمِعُونَ إِلَّا جَلَامًا مَسْحُورًا﴾ ثبوہ تہنہا شویننی پیاوینکی
 جادو لیکراو دہ کہون ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ﴾ سہرنج بدہ چؤن ﴿خَرُّوا لَكَ الْأَمثال﴾ نموونہی جؤرا و جؤرت
 بؤدیننہ وہ ﴿فَضَلُوا﴾ سہر تہ نجام گومرا بوون ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا﴾ نئیر ناتوانن پینگای راست
 بدوزنہ وہ ﴿وَقَالُوا لَا كَافَّةً لَّوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ﴾ دہ شلین نایا کاتی بووینہ تئسک پرومکتیکی رزیو و پتور کاو
 ﴿لَوْ أَنَّا لَمَسْعُورُونَ خَلْقًا جَدِيدًا﴾ نابا (جاریکی تر) زیندو دہ کریینہ وہ و دہینہ وہ بہدروسکراوینکی نوی ﴿

﴿قُلْ﴾ (تہی موحہ مہد) ﴿بِئْسَانِ بَلٰی﴾ ﴿كُوْنُ حِجَابًا وَّحِيدًا﴾ ﴿ثِيُوْهُ بِيْنَ يَّاهِئَاسِنِ﴾ ﴿وَاَوْحَايَمًا﴾ ﴿يَانْ هٰهَرِ دَرَسْت كِرَاوِيكِي تِرْلَه وِہی﴾ ﴿يَكْفُرُ فِی صُدُوْرِكُمْ﴾ ﴿لَه مِیْشَك وِ دَلْتَانْدَا گِہ وِہیہ﴾ ﴿مَسْكُوْرُوْنَ﴾ ﴿جَابِیْگُومَان تِہ وَانِہ دِہ لَیْنِ﴾ ﴿مَنْ یُعِیْدُنَا﴾ ﴿كٰی زِیْنْدُوْومَان دِہ كَاتِہ وِہ﴾ ﴿قُلْ اَللّٰہِ﴾ ﴿بَلٰی تِہ وِ زَاتِہ﴾ ﴿زِیْنْدُوْوتَان دِہ كَاتِہ وِہ﴾ ﴿فَلَمَّا رَاَوْاْ مَرْوً﴾ ﴿كِه یِہ كِہم جَار دِر وِسْتی كِر دُوْون﴾ ﴿فَمَسْكُوْرُوْنَ اِلَیْكَ وِ مَسْمُومٌ﴾ ﴿جَا﴾ ﴿بِہ لَا قَرَبِہ وِہ﴾ ﴿سَدَرْت بِنُو دِہ لَه قِیْنِ﴾ ﴿وَيَقْرُوْنَ مَتٰی هُوَ﴾ ﴿وِ دِہ لَیْنِ تِہ وِہ كِہی دِہ بَیْت﴾ ﴿قُلْ عَسٰی اَنْ یَّكُوْنَ قَرِیْبًا﴾ ﴿بَلٰی لِہ وَانِہ یِہ تِہ وِ﴾ ﴿رَقُوْرَه هَاتِنِ﴾ ﴿نَزِیْكَ بَیْت﴾ ﴿یَوْمَ یَدْعُوْكُمْ﴾ ﴿تِہ وِ رَقُوْرَهی كِه بَانِگْتَان دِہ كِہن﴾ ﴿لَه گُورِہ كَانْتَانِہ وِہ﴾ ﴿فَتَسْتَجِیْبُوْنَ یَحْمَدِہ﴾ ﴿جَانِیُوْش دِہ سَت بَہ جِی دِیْنِ بَہ دِہم بَانِگ كِر دِنِہ كِہ وِہ بَہ سُوْپَاس وِ سَمَا كِر دِنِہ وِہ﴾ ﴿وَنُظُوْرٌ اِنْ اَیْسْتُمْ﴾ ﴿وَا دِہ زَانِن نِہ مَآوِنِہ تِہ وِہ﴾ ﴿لِہ دُوْنِیَا دَا﴾ ﴿وَا لَآ اٰیٰتِكَا﴾ ﴿مَآوِہ یِہ كِی كِہم تِہ بَیْت﴾ ﴿وَقُلْ لِّعَاوٰی﴾ ﴿وِہ﴾ ﴿تِہی موحہ مہد﴾ ﴿بَلٰی بَہ بِنْدِہ كَانِم﴾ ﴿یَقُوْلُوْا اَللّٰہِ حٰی اَحْسَنُ﴾ ﴿قَسِیْہ كِہ كِہن كِه جَوَانِثِر وِ بَاشْتِرِیْنِ قَسِیْ بَیْت﴾ ﴿اِنْ اَلشَّیْطٰنُ﴾ ﴿بِہ رَاسْتی شَہِیْتَان﴾ ﴿یَسْرَعُ بَیْنَهُمَا﴾ ﴿نَاكُوْكِی وِ نَازَاوِہ دِہ خَاتِہ نِیَوَانِیَان﴾ ﴿اِنْ اَلشَّیْطٰنُ كَانَ لِلْاِنْسٰنِ﴾ ﴿بِہ رَاسْتی شَہِیْتَان ہِہ مِیْشَہ بُوْنَادِہ مِی عَدُوًّا مُّیْنًا﴾ ﴿دُوْوَرْمِیْكِی رُوْن وِ شَاشْكِرَا یِہ﴾ ﴿وَزَكٰوْا اَعْلَمُ بِكُمْ﴾ ﴿بِہ رُوْرِدِگَارْتَان زَانَا تِہ بَہ ثِیُوْہ﴾ ﴿اِنْ یَشَآءُ رَبُّكُمْ﴾ ﴿تِہ گِہر بِہ وِی رِہ حَمْتَان بِنِ دِہ كَات﴾ ﴿اَوْ اِنْ یَشَآءُ یُعِیْدْكُمْ﴾ ﴿یَان تِہ گِہر بِہ وِی سَزَاتَان دِہ دَات﴾ ﴿وَمَا اَرْسَلْنَاكَ﴾ ﴿وِہ نِیْمِہ تُوْمَان تِہ نَار دُوْوِہ﴾ ﴿عَلٰیہُمْ وَصِیْلًا﴾ ﴿بِہ چَاو دِیْر وِ بَارِیْزِہر بِہ سِہ رِیَانِہ وِہ﴾ ﴿وَزَكٰوْا اَعْلَمُ﴾ ﴿وِہ بِہ رُوْرِدِگَارْت زَانَا تِہ﴾ ﴿یَسْرَفِی السَّمَوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ ﴿بِہ ہِہر چِی لِہ نَاسْمَانِہ كَان وِلِہ زِہ وِی دَا یِہ﴾ ﴿وَلَقَدْ قَطَبْنَا بَعْضَ النَّبِیِّیْنَ﴾ ﴿وِہ سُوْرِنْدِہ بِہ خَوَا یِہ گُومَان فِہ زَلِی ہِہ تِنْدِی لِہ پِیْغِہ مِہ رَانِمَان دَاوِہ﴾ ﴿عَلٰی بَعْضٍ﴾ ﴿بِہ سِہر ہِہ نِیْكِی تِرِیَانْدَا﴾ ﴿وَا اَتَيْنَا دَاوُدَ زُلُوفًا﴾ ﴿وِہ زِہ بُوْرْمَان بِہ خَشِی بِہ دَاوُود﴾ ﴿قُلْ اَدْعُوْا اِلَیْیَنْ﴾ ﴿تِہی موحہ مہد﴾ ﴿بَلٰی﴾ ﴿بِنِ بَاوِہ رَان﴾ ﴿ہَاوَار بَہ كِہن لِہ تِہ وَانِہی﴾ ﴿زَعَمْتُمْ مِّنْ دُوْنِہ﴾ ﴿كِه ثِیُوْہ بِہ خَوَاتَان دِہ زَانِیْن بَیْجِگِہ لِہ خَوَا﴾ ﴿فَلَا یَمْلِكُوْنَ﴾ ﴿جَا تِہ وَانِہ دِہ سِہ لَا تِیَان نِیہ﴾ ﴿كَتَفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ﴾ ﴿بِہ لَاو زِیَانْتَان لِہ سِہر لَا بَہن﴾ ﴿وَلَا تُحْیِلَا﴾ ﴿وِہ﴾ ﴿دِہ سِہ لَا تِی﴾ ﴿گُورَانِیْشِیَان تِی بِہ﴾ ﴿اُولَیْكَ اَلَّذِیْنَ یَدْعُوْنَ﴾ ﴿تِہ وَانِہی كِه تِہ وِ﴾ ﴿نِہ فَا مَانِہ﴾ ﴿ہَاوَارِیَان لِی دِہ كِہن﴾ ﴿یَسْتَعُوْنَ اِلٰی رَبِّہِمْ اَلْوَسِیَّةَ﴾ ﴿تِہ وَانِہ بِہ دَوَا یِ ہُوْ كَارِیْكِدَا دِہ گِہرِیْن كِه زِیْكِیَان كَاتِہ وِہ لِہ بِہ رُوْدِگَارِیَان﴾ ﴿اَلِیْہُمْ اَقْرَبُ﴾ ﴿كَامِیَان نَزِیْكَ تِہ وِ﴾ ﴿لِہ خَوَاوِہ وِ پِلِہ وِ پَا یِہی بِہ رِزْتِہ وِہ﴾ ﴿وَيَرْجُوْنَ رَحْمَتَہ﴾ ﴿وِہ بِہ ہِیوَا وِ تُوْمِنْدِہ رِہ حَمِی تِہ وِون﴾ ﴿وَنَحْنُ اَوَّلُ عَذَابِہُمْ﴾ ﴿وِلِہ سَزَا یِشِی دِہ تِرْسِن﴾ ﴿اِنْ عَذَابَ رَبِّكَ﴾ ﴿بِہ رَاسْتی سَزَا یِہ رُوْدِگَارْت﴾ ﴿كَانَ مَخْدُوْرًا﴾ ﴿ہِہ مِیْشَہ مِہ تِرْسِی لِیْكِرَاوِہ وِ خُوْلِیْپَارِیْزِہرَاوِہ﴾ ﴿وَاَنْ قِرْقَرٰہ﴾ ﴿وِہ﴾ ﴿خِہ لَکِی﴾ ﴿ہِیْچ شَار وِ گُوْنْدِیْكِمَان﴾ ﴿اَلَا نَحْنُ مُّہْلِكُوْہَا﴾ ﴿كِه نِیْمِہ لِہ نَاوِیَان بِہ یِیْن﴾ ﴿قَبْلَ یَوْمِ اَلْقِیَمٰہ﴾ ﴿پِیْش﴾ ﴿ہَاتِنِ﴾ ﴿رَقُوْرِی دَوَا یِ﴾ ﴿اَوْ مَعٰیذُہَا عَذَابِ اَلْمَشْرِیْقِ﴾ ﴿یَان سَزَا یَان بِہ یِیْن بِہ سَزَا یِہ كِی سِہ خَت﴾ ﴿كَانَ رَیْلًا﴾ ﴿تِہ وِ﴾ ﴿سَزَادَانِہ یَان لِہ نَاوِہ بَرْدِنِہ﴾ ﴿فِی الْكِتٰبِ مَسْطُوْرًا﴾ ﴿لِہ﴾ ﴿لُوحِ الْمَحْضُوْظِ﴾ ﴿دَا نُوْسِرَاوِہ﴾

﴿وَمَا مَنَعَنَا﴾ وہ هیچ شے تک ہر گری ٹیمہ ہی نہ کر دو وہ ﴿أَنْ تُرْسِلَ بِالْآيَاتِ﴾ کہ نہ ہو موعجزانہ
 بنیرین ﴿إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ﴾ جگہ لموہی کہ پیشبہ کان بہ درویان دہزانی ﴿وَأَتَيْنَا ثَمُودَ بِطَغْوَاهُ﴾
 ناردمان بؤ (ہوڑی) سممود نہو حوشترہی ﴿فَتَجِدَهَا كَاسِيَةً﴾ کہ (موعجزہ یہ کی) ناشکرا ہوو
 ﴿فَقُلْ لِّمَنْ هِيَ﴾ کہچی (باوہریان نہ ہیسا و) ستمیان لیکرد و (سہریان بری) ﴿وَمَا تُرْسِلُ بِالْآيَاتِ﴾
 وہ ٹیمہ موعجزہ کان نانیرین ﴿إِلَّا الْخَوَافِ﴾ مہ گہر بؤ ترساندن (نہو گہلہ نہ بیت) ﴿وَأَذِّنْ لِّكَ﴾
 (بیریکرہوہ) کاتی پیمان ووتی ﴿إِنْ رَأَيْتَ﴾ بہراستی بہرورہ گارت ﴿أَحَاطَ بِالنَّاسِ﴾ دہوری
 ہمموو خہلکی داوہ (دہسہ لاتی ہدیہ بہ سہریاندا) ﴿وَمَا جَعَلْنَا آلِهَةَ يَا أَلِهِيَ إِلَهَاتِكَ﴾ وہ نہو خہو پینینہی
 کہ پیشانی تو ماندا (لہوشہو رہو بہدا) ﴿إِلَّا فَتُحْصَى لِّلنَّاسِ﴾ ہہرلہ بہر تاقی کردنہوہی خہلکی ہوو
 ﴿وَالشَّجَرَةُ الْمَعْرُوفَةُ﴾ ہہر وہا نہو درہختہ نہفرین لی کراوہش ﴿فِي الْفُرَاتِ﴾ کہ لہ قورٹاندا باسماں
 کردوہ ﴿وَنُحُوتُهُمْ﴾ وہ ٹیمہ (بہو جوڑہ بہلگانہ) نہوانہ دہتر سینین ﴿فَمَا يَرِيذُهُمْ إِلَّا طَعْنُ كَبِيرٍ﴾
 کہچی نہو (ترساندنہ) ہیچیان بؤ زیاد ناکات جگہ لہ یاخی ہوون و سہر کہشی نہ بیت ﴿وَأَذِّنْ لِّلْمَلَائِكَةِ﴾
 وہ باسی نہو کاتہ بکہ کہ ٹیمہ بہ فریشہ کانمان ووت ﴿أَسْجُدُوا لِآدَمَ﴾
 سوڑدہ بہرن بؤ نادہم ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ نہوانیش یہ کسہر ہہموویان سوڑدہ بیان برد بینجگہ لہ ٹیلپس
 (شہیتان نہ بیت) ﴿قَالَ اسْجُدْ﴾ ووتی ٹایامن سوڑدہ بہرم ﴿لِمَنْ خَلَقْتُ بَلَدًا﴾ بؤ کہ سبتک کہ لہ قور
 دروست کردوہ ﴿قَالَ آتَنِيكَ﴾ (ٹیلپس) ووتی پیم بلی و ہہوالم بہدہری ﴿هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ﴾
 علیٰ لہ بارہی نہسہوہ کہ ریزی نہوت داوہ بہ سہر مند! ﴿لَنْ أَخَّرَ﴾ سویتند بہ خوا نہ گہر دوام
 بخہیت ﴿إِلَّا بِقَوْلِ الْكَلِمَةِ﴾ تاروڑی دواپی (نہرم) ﴿لَا خَيْرَ لَّكَ فِي شَيْءٍ﴾ بہراستی زان نہیم بہ سہر
 نہوہ کائیدا (بہ گومر اکردن) ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ کہ مٹک لہوان نہ بیت (کہ بہندہ تاییہ تہ کانی خوان) ﴿وَقَالَ أَهْبْ﴾
 (خواہ شہیتانی) فہرمووہر بؤ ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ مِنْهُمْ﴾ ساہہر کہس لہوان شوینی تو کہوت
 ﴿فَإِنْ جَهَنَّمَ جَزَاءُ زَكَاةٍ﴾ نہوہ بہراستی تولہی ہہمووتان دوزخہ ﴿جَزَاءُ مَقْفُورٍ﴾ کہ تولہیہ کی پر بہ پرہ ﴿وَأَسْتَغْفِرُ مَنْ أَسْطَغَفْتَ مِنْهُمْ﴾
 وہ ہہر کہس لہوانہ کہ دہوانی گومرای بکہ ﴿بِصَوْتِكَ﴾ بہدہنگت
 وسہدای (ناہقت) ﴿وَأَجَلَتْ عَلَيْهِمْ﴾ و بدہ بہ سہریاندا و تی یان خوڑہ ﴿بِخَيْبِكَ وَرَجَبِكَ﴾ بہسوار
 و پیادہی لہ شکرہ کہتہوہ ﴿وَشَارَكُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ﴾ وہ ہاوبہشیان بکہ لہ مال و سامان و مندالیاندا
 ﴿وَعِدْتُمْ﴾ بہلنیشیان پی بدہ ﴿وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ بہلام شہیتان بہلنیشان پی نادات ﴿إِلَّا غُرُورًا﴾
 بہخہلہ تانیدن نہ بیت ﴿إِنْ عَادَى﴾ بینگومان بہندہ کانی من ﴿لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ﴾ دہسہ لات
 بہ سہریاندا نی یہ (و ناتوانی گومرایان بکہیت) ﴿وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا﴾ وہ بہرورہ گارت بہ سہ
 پاریزہرو چاودنیر بیت ﴿رَبُّكَ الَّذِي﴾ بہرورہ گارنان نہو زانہ بہ ﴿يُنْزِلُ لَكُمْ الْغُلُوكَ فِي الْبَحْرِ﴾
 کہ کہشتی لہ دہر سادا ہاتو چو پندہ کات بؤ ٹیوہ ﴿يَنْتَقِزْنَ مِنْ قِطْبَيْهِ﴾ بؤ نہوہی بگہرین بہدواپی
 ہہندی بکہ ہرہ و ریزی نہودا ﴿إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ بہراستی نہو (خواہ) ہہمیشہ پی مہرہبان
 وہ بہرہ پی یہ بہرہمہر بہ ٹیوہ ﴿ۛ﴾

﴿وَإِذْ أَمَرْنَا النَّفُّوسَ فِي النَّجْرِ﴾ جا کاتیک لہ دہریا دا تووشی بہ لاو زیان بین ﴿صَلَّيْنَا مِنْ دُونِكَ إِلَى الْكَبَرِ﴾ ہمہ مو
 تہو (بہر ستر اوانہ) ہی ہاواریان لی دہ کہن وون دہین بینجگہ لہ خوا ﴿فَلَمَّا جَعَلْنَا إِلَى النَّفْسِ﴾ کہ چی کاتیک
 کہ (خوا) رزگار تان دہ کات و دہ گہ نہ ووشکانی ﴿أَفَرَضْنَا﴾ روو وہر دہ گیرن (لہ خودا) ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ
 كَفُورًا﴾ (چونکہ) نادہ می ہمہ میسہ سپلہ و ناسو پاسہ ﴿أَفَأَمْسَرُّ﴾ جا تابا ثبوتہ ناترسن و بیناکن
 ﴿أَنْ يَخْشَعَ كِبْرُهَا لِلْزُّبْرِ﴾ لہ وہی کہ لہ ووشکابی دا (بوو مہ لہ رزہ) بتانیات بہ ناخی زہ ویدا؟ ﴿أَوْ يُرْسِلَ
 عَلَيْكَ حَاصِبًا﴾ یا (ناترسن لہ وہی) بای توندن تان بنیریتہ سہر بہ ووردہ زیخہ وہ ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُ الْكَافِرَ
 وَكَافِلًا﴾ پاشان ہار پڑہر نیکبشتان دہ ست نہ کہ ویت ﴿ثُمَّ يُرْسِلُ﴾ نہی تابا دلتیا و بیناکن ﴿أَنْ
 يُعِيدَ كُفْرَهُ﴾ لہ وہی بتان گیریتہ وہ ناو دہریا ﴿تَارَةً أُخْرَى﴾ جارنکی تر ﴿فَيُرْسِلُ عَلَيْكَ﴾ تہمجا بینیریتہ
 سہر تان ﴿فَاصْفَا مِنْ الرِّيحِ﴾ بایہ کی توندو تیزی ویران کہر ﴿فَيَعْرِقُكُمْ كَمَا عَرَقَ نُوحًا﴾ تہو سالہ دہریا کہ دانقومتان
 بکات لہ ہر تہو بی باوہر و سپلہ بوونہ تان ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُ الْكَافِرَ﴾ پاشان دہ ستان ناکہ ویت ﴿لَكَ عَلَيْنَا بَلَاءُ
 مُبِينٌ﴾ ہیچ کہ سینک کہ داوای تولدی ثبوتہ لہ نیمہ بکات ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾ سویند بہ خوا
 بینگومان ریزمان لہ نہ وہی نادہم گرت ﴿وَجَعَلْنَا فِي الزُّبْرِ النَّجْرَ﴾ و لہ ووشکانی و لہ دہریا دا ہلمان
 گرتن (بہ سواری و گہر اتمانن) ﴿وَوَرَدْنَاهُمْ مِنَ الْغَيْبِ﴾ و روضی پاک و خاوتیمان بی داون
 ﴿وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ﴾ و ہ فہر لمان داون بہ سہر زوریک ﴿فَمَنْ خَلَفْنَا فَخْصِيلاً﴾ لہ وشتانہی کہ در و ستمان
 کردون بہ فہر لیکسی گہ ورہ ﴿يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنثَىٰ﴾ (بیریان بخنہ وہ) تہو روضی کہ نیمہ ہمہ مو
 نادہ میسہ بانگ دہ کہین ﴿بِإِيمَانٍ﴾ بہ ناوی پیغہ مہرہ کہ بیانہ وہ (بہ ناوی بہیامہ کہ بیانہ وہ) ﴿فَمَنْ أَوْفَىٰ
 حَيْثُ بِهِ يَتَّبِعُهُ﴾ جا ہر کہ سینک نامہی کردہ وہ کہی بدریت بہ دہستی راستیہ وہ ﴿فَأُولَٰئِكَ يَفْرُقُونَ
 كَيْدَهُمْ﴾ ناہ و انہ نامہ کہ بان دہ خوینندہ وہ ﴿وَلَا يَظْلَمُونَ﴾ و ہ ستہ میان لی تا کریت ﴿فَيَسَّيْلًا﴾ بدہ ندازہی
 تہو تالہ باریکہی بہ دہوری ناو کی خور مادایہ ﴿وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ﴾ بہ لام ہر کہ سینک لہم
 (دونیا بہ) دا کویر بوویت (ورنگہی راستی نہ بینایت) ﴿فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ﴾ تہو تہو کہ مسہ لہ روضی
 دواشدا کویرہ ﴿وَأَصْلُ سَبِيلًا﴾ بگرہ لہ کویریش گومر اتہرہ ﴿وَإِنْ كَذَّبُوا بِفِئْتِنَتِكَ﴾ و ہ بہ راستی
 نزیک ہوو تہو انہ لات دہن ﴿عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ لہ وہی کہ نیگامان کرد بوت ﴿لِنَقْرِي عَلَيْكَ غَيْرَةً﴾
 بز تہ وہی جگہ لہ قورن شبتیک بہ دہم نیمہ وہ ہلہ ستیت ﴿وَإِذَا لَا تَجِدُ إِلَّا خَيْلًا﴾ (تہ گہر گویرہ لہ لہان
 بوو تیاہ) تہو تہو کاتہ دا دہیان کردیت بہ دوسر و خوشہ وستی خویان و (گومر ایان دہ کردیت) ﴿وَلَوْ
 أَنَّ نَفْسًا مِّنْكَ﴾ ختہ تہ گہر نیمہ تو مان دامہ زراونہ کردایہ ﴿لَتَذَكَّرْتَ﴾ بہ راستی نزیک ہوو تو
 ﴿تَرْكِبُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا﴾ کہ میك بہ لایاندا بچی ﴿إِنَّا لَأَذِّنُكَ﴾ جا بینگومان تہو کاتہ ہیمان دہ چہ شتی
 ﴿بِضَعْفِ الْحَبْوَةِ﴾ دوو بہرانبہر (سزای) زیان ﴿وَضَعْفِ السَّمَاوَاتِ﴾ دوو بہرانبہر (سزای) مردن
 ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ﴾ پاشان دہ ست نہ دہ کہوت ﴿عَلَيْنَا نَصِيرًا﴾ یار مہتی دہر یک بہرانبہر بہ نیمہ (کہ بہر گری
 تہو سزایت لی بکات) ﴿۷۵﴾

﴿وَإِنْ كُنَّا لَأَرْسُلَآءَ﴾ وه بهر استی نریك بوو تهو (بی باوه) انه ﴿لَتَسْتَخِرُنَّكَ﴾ (به پیلان و دوزمنایه تی) ناره حه قت
 بکهن ﴿مِنَ الْأَرْضِ﴾ له خاکس مه ککه ﴿لَتُخْرِجَنَّهُ مِّنْهَا﴾ بو تهو ی دهرت بکهن لی ی ﴿وَلَا لَأَنبَسُوهَنَّكَ﴾
 جأ تهو کاته تهو انه نه ده مانه وه له پاش نؤ ﴿الْأَقْبَلِ﴾ کاتیکس کهم نه بیت (خوا له ناوی ده بر دن) ﴿سُئِلَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا﴾ ریگا و نه ریگه له (نیمه وه) بو تهو انه ی که نار دو مانس. ﴿فَتِلْكَ مِنْ رُّسُلِنَا﴾ له
 پیغه مبه رانسان پیش نؤ ﴿وَلَا تَجِدُ رُسُلِنَا غَافِلًا﴾ باوو باسای نیمه ش گوزانی به سهردا نابهت ﴿أَقْبَرِ
 الصَّلَاةِ﴾ (تهی موحه ممد) نؤیز به جی بهینه ﴿لَوْلَا الْغَفْلَةُ﴾ له کانی لادانی خور (له ناوه پر استی
 ناسمان) ﴿إِنِّي عَسَىٰ أَلِیُّ﴾ هتا (هانی) تاریکی شهو ﴿وَقُرْآنَ الْفَجْرِ﴾ هرو وه ها نؤیزی به یانی (به جی
 یته) ﴿إِنْ قُرْآنَ الْفَجْرِ﴾ بهر استی فوران خونندس نؤیزی به یانی ﴿كَانَ مَشْهُورًا﴾ همدیشه ده بیرت
 له لایهن فرشته کانی شهو و روزه وه) ﴿وَمِنَ اللَّیْلِ﴾ وه (تهی موحه ممد) له به شیکس شهو دا
 ﴿فَتَجِدْ بِهِ﴾ همدسه شهو نؤیز بکه به فوران خونندن تیدا ﴿نَافِلَةً لَّكَ﴾ تهو زیاده نؤیزی تاییهت به نویه
 ﴿عَسَىٰ أَن يَبْعَثَنَّ رُسُلًا﴾ تومیده وار به بهر وه رد گارت بشکه به یته ﴿مَقَامًا مَّخْرُوجًا﴾ پله و جینگایه کی به سه ند کراو
 (که شه فاعدی گه وره به بو خدکی له قیامه ندا) ﴿وَقُلْ رَبِّ﴾ وه بلی تهی بهر وه رد گارم ﴿أَدْخِلْنِي مَدْخَلَ صِدْقٍ﴾
 له هر کار نکدا بووم) راست و چاک یم ته نجام بده ﴿وَتُخْرِجْنِي مَخْرَجَ صِدْقٍ﴾ راست و چاکش یم کونایی
 یته ﴿وَأَجْعَلْ لِّي مِنْ أَمْرِكَ﴾ وه له لایهن حق تهو به یوم بسازنه ﴿سَلَطْنَا نَحْنُ﴾ ده سه لاتیکی یار مه تی دهر (که زان
 یم به سهر همدو کوسپنکدا) ﴿وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ﴾ وه بلی ثانی راست هات ﴿وَوَحَّى الْبَیِّنُ﴾ وه ثانی ناحق و
 به تال نه ما و روشست ﴿إِنَّا الْبَیِّنُ لَنَافِلَةٍ﴾ بهر استی به تال همدیشه له ناوچروه ﴿وَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ﴾ وه له م
 فوران نه ده دهر یته خواره وه ﴿مَّا خَرَّبْنَا لَهُ لُحُومَ الْبَقَرِ﴾ تهو ی که هوی شیف و میهره بانی به بویر و داران
 ﴿وَلَا تَزِدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا﴾ به لام (هانی تم فوران نه) بوسته م کاران هیچ زیادنا کات جگه له خه سار و مهن دی
 نه بیت ﴿وَلَا تَعْتَصِمُ إِلَّا الصَّخْرَ﴾ وه کاتیک چاکه و نیمه تی خومان بریزین به سهر ناده می (بی باوه و دا)
 ﴿أَغْرَقَ﴾ روو و هره گیریت (له زیکری وادی نیمه) ﴿وَنَحْنُ بِحَاكِلِيهِ﴾ و دوور ده که و ته وه ﴿وَإِذَا مَسَّ الشَّرَّ﴾
 وه کاتیک ناخوشی و زبانی لی بکه ویت ﴿كَانَ يَوْمًا﴾ زور نا تومید ده بیت ﴿فَلْيُكَلِّمْ﴾ (تهی موحه ممد
 ﴿بَلَىٰ هَمْوَ كَسَّ كَارِ﴾ ده کات ﴿عَلَىٰ شَاكِلِيهِ﴾ له سهر سرووشست و (ربیزی) خوی ﴿فَرَّغْنَاكَ مِنَ الْأَمْرِ﴾
 هؤ ﴿جَا پدرو و رد گارتان زانتره به و که سهی ﴿لَعَذَابُ سَیِّئًا﴾ که ربیازه که ی راستره ﴿وَنَسْتَوِيكَ عَنِ الرُّوحِ﴾
 وه (تهی موحه ممد) پر سیارت لی ده کن له بهاری روجه وه (که چی به) ﴿قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي﴾ بلی روج
 له کار و فدرمانی تاییهت به بهر و رد گارم ﴿وَمَا أَلْمِزْنَاكَ مِنَ الْأَقْبَلِ﴾ وه نیمه ته نها که مینک له زانیاربتان
 پی به خسر اوه ﴿وَلَنْ يُّنَالَا﴾ وه سویند به خوا نه گمر به مانه ویت ﴿لَتَذَقَنَّ الْعَذَابَ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ بیگومان تهو
 (فورانه ی) نیگامان کرد و وه بؤت نایهیلین (له دل و بهر کاند) ﴿لَنُؤَلِّجَنَّكَ﴾ له پاشان ده ست ناکه ویت
 ﴿بِهِ عَذَابًا وَكِيلًا﴾ له بهر انبهر نیمه دا که سینک که بهر گریت لی بکات ﴿

﴿إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ﴾ مہ گہر میہرہ ہانیہ ک لہ لایہن پەر وەر د گار تہ و ہ نہ بیت ﴿إِن فَتَنَّاكَ فَكَانَ عَذَابُكَ﴾
 بہ راستی فہزل و چاکہ ی تہ و ہ سہر تہ و ہ گہ و ر ہ یہ ﴿قُلْ إِنِّي ابْتِغَيْتُ الْإِثْمَ وَالْإِنِّ﴾ (تہ ی مو حہ مہ د
 ﴿بَلَىٰ سَوِّتَنَدَ بِخَوَاتَمَ گہر تادہ می و جنو کہ ہہ مو و کو بیہ و ہ ﴿عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِثَبَاتٍ هَذَا الْقُرْآنِ﴾ بۆ تہ و ہ ی
 و تہ ی تہ م قور تانہ بیتن ﴿لَا يَأْتُونَ بِثَبَاتٍ﴾ ناتوانن و تہ ی تہ و بیتن ﴿وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾
 ہہر چہ ندہ پشتیوانی یہ کتریش بن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ﴾ و ہ سوتند بہ خواتیمہ ہینا و مانہ تہ و ہ بۆ
 خہ لکی ﴿فِي هَذَا الْقُرْآنِ﴾ لہ م قور تانہ دا ﴿مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ لہ ہہ مو و جۆرہ نمو و تہ یہ ک ﴿فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ﴾
 کہ چہ ی زۆر یہ ی خہ لکی نایانہ ویت ﴿إِلَّا كُفْرًا﴾ جگہ لہ سہلہ یی و بی باوہری نہ بیت ﴿وَقَالُوا لَنُؤْمِنَنَّ﴾
 لہ م زہ و یہ دا کاتب و تکمان بۆ ہلنہ قولتی ﴿أَوْ تَكُونَ لَكُ حَسَنَةٌ مِّنْ غَيْرٍ وَمَنْ يَكُنِ﴾ یان باخیتکت
 بیت لہ دار خورما و تری ﴿فَتَفَجَّرَ الْأَنْهَارُ جَلَلَهَا فَتَجَرَّرَ﴾ و چہ ند ر و بار نیک ہل قولتیت لہ نیوان
 درہ ختہ کانیدا بہ خور ہر وات ﴿أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءُ﴾ یان ناسمان ہر و خیتی ﴿كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا﴾
 بہ سہر ماندا ہہر چۆن لاف ت لیداوہ کہ بہ ہار چہ ہار چہ دہ کریت ﴿أَوْ تَأْتِي بِآلِهَةٍ مَّكَرًا﴾ یان خواو
 فریشتہ کان بیتن ﴿فَسِيلًا﴾ ر و و بہر و و (بیان بیتن) ﴿أَوْ يَكُونَ لَكُ بَيْتٌ﴾ یان کوشک و مالیتکت بیت
 ﴿مِّنْ حُرْفٍ﴾ رازاوہ بہ نہ خش و نیگار ﴿أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ﴾ یان بہر ز بیتہ و ہ بۆ ناسمان ﴿وَلَنُؤْمِنَنَّ بِرَبِّكَ﴾
 و ہ ہہر گیز باوہر ناهیتین بہ ہر ز بونہ و ہ کہ شت ﴿حَتَّىٰ نُنْزِلَ عَلَيْكَ صَكًّا نَقُودُهُ﴾ ہہ تا بہ یامینکمان
 بۆ نہ ہیتینہ خوارہ و ہ خۆمان بیخوینینہ و ہ ﴿قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي﴾ (تہ ی مو حہ مہ د ﴿بَلَىٰ پَاکِی
 و بیگہردی بۆ پەر و ہر د گارم ﴿هَلْ كُنْتُ﴾ ثایا من (شتیکی قرم) ﴿إِلَّا بَشَرًا مِّثْلُكُمْ﴾ جگہ لہ تادہ میہ کی
 تیرراو و پیغہ مہر (واتہ من دہ سہ لاتی تہ و شتانہ م نیہ بہ لکو من تہ نہا مرقو فیکم و خودا کرد وومی بہ
 پیغہ مہر) ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ﴾ ہیچ شتیک بہر گری خہ لکی نہ کرد ﴿أَن يُؤْمِنُوا﴾ لہ و ہ ی کہ باوہر بیتن
 ﴿إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ﴾ کاتیک کہر تہ موونی و ثایی حہ قیان بۆ ہات ﴿إِلَّا أَن قَالُوا﴾ بیجگہ لہ و ہ ی دہ یان
 ووت ﴿أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا مِّثْلَنَا﴾ چۆن خوا تادہ میہ ک بہ پیغہ مہر دہ تیریت ﴿قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ﴾
 مَلٰٓئِكَةٌ مُّقْتَدِرِينَ﴾ بلی تہ گہر لہ زہوی دا فریشتہ ہہ ہوایہ و یہ دلنایبہ و ہ (نیایدا) بگہر انایہ
 (بہ و تہ ی تادہ می) ﴿لَنُرْسِلَنَّ عَلَيْهِمُ السَّمَاءَ﴾ بیگومان لہ ناسمانہ و ہ دہ مان ناردہ خوارہ و ہ بۆ یان ﴿مَلٰٓئِكًا﴾
 رَسُوْلًا﴾ فریشتہ یہ کی پیغہ مہر ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللّٰهِ شَهِيدًا﴾ بلی بیتن خوا بہ سہ کہ شاہید بیت ﴿بِتَبِيِّ﴾
 وَبَيْنَ كُرٍّ﴾ لہ نیوان من و تہ و ہا ﴿إِنَّهُ كَانَ بِعَدْوٍ مِّنْ حَيْثُ لَا تَحْتَسِبُ﴾ بہ راستی خوا ہہ میسہ بہ نا گادار و بیتایہ
 بہ بہ ندہ کانی ﴿۱۱﴾

﴿زَمَنَ يَخَذُ اللَّهُ﴾ ہر کہس خواریتنموونی بکات ﴿ثَمَّوْاْ اَمْنَهُمْ﴾ ہر نہو کہسہ پرتنموونی کراوہ (بہراستی)
 ﴿وَمَنْ يُضِلِّ﴾ و ہر کہسپش خوا گوسر ای بکات ﴿فَلَنْ يَجْزِيَهُمْ﴾ نہوہ ہر گیز دہسنت ناکہ و سنت بڑیان
 ﴿اُولَئِكَ اَمِنَ دُونَهُ﴾ بیجگہ لہ خوا دوست و بارمہ تی دہراتیک ﴿وَنُخْرِضُهُمْ لَوْمَ الْقَيْمَةِ﴾ وہ لہ روزی دوا پیدا
 حد شربان دہ کہین ﴿عَلَى رُجُوعِهِمْ﴾ بہسہر پرومہت و دم و چاویاندا ﴿عُقِبَ اَوْ يَكْمَرُصَمًا﴾ کہ کویترو لان
 و کہین ﴿مَّا وَنَّهْتُمْ عَنْهُمْ﴾ شوپنی نیشہ جیان دوزہ خہ ﴿كَلَّمَا حَبَّتْ﴾ ہر جارینک (دوزہ خ) بلتہی
 بنیشہوہ (دامریتہوہ) ﴿رَدَّاهُمْ سَعِيرًا﴾ بلتہی ناگرہ کہیان بڑ زیاد دہ کہین ﴿وَالَّذِي جَزَاؤُهُ﴾ نہوہ تولہی
 نہوانہیہ ﴿يَا نَهْمُ كَرُوا بِاَيِّ يَدَيْنَا﴾ چونکہ بیگومان باوہریان نہہیتا بہناہیہ نہکانی نیمہ ﴿وَالَّذِي اَدَاكَ﴾ و دہیان ووت
 نایا نہ گہر نیمہ بووینہ ﴿عِظَمًا وَرُفَاتًا﴾ نیشک و پروسکی بارہ بارہی بڑیو ﴿اَوَلَا لِمُعْجُزَاتِ خَلْقِ الْجَدِيدِ﴾ نایا
 نیمہ جارینکی نر زیندو دہ کریتہوہ بہدروست کردنکی تازہ ﴿اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللَّهَ اَلَّذِي﴾ نایا نہوانہ نہیانزانبوہ
 بیگومان نہو خواہی ﴿خَالِقُ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ﴾ کہ ناسمانہکان و زہوی دروست کردوہ ﴿فَاِذَا رَعَى اَنْ يَخْلُقَ﴾
 مٹا ہر دہسہلات دارو بہنوانایہ کہوتہی نہوانہ دروست بکاتہوہ ﴿وَيَجْعَلُ لَهُمْ لَيْلًا﴾ وہ کات و ماوہبہکی
 دیاری کردوہ بڑیان ﴿اَلَا رَيْبُ فِيْهِ﴾ کہ گومانی تیدانہیہ ﴿فَاِنِّي اَنْظِرُكُمْ اِلَافْ مَرَّةً﴾ بہلام ستمکاران ہیچیان
 ناویت بی باوہری نہبیت ﴿فَلَا تُؤْنَسُ﴾ بلی نہ گہر نیمہ ﴿تَتَذَكَّرُ اِنْ تَحْذَرُنَّ﴾ خواہنی خہزینہ کانی
 چاکہ و نیمہ نہکانی بہرور دگبارم بن ﴿اِذَا لَمْ تَسْكُنْ﴾ نہو کاتہ دہنانگریتہوہ (لہبہخشین) ﴿حَشْبَةً
 اِلَافِي﴾ لہ نرسی خہرج بوون و تہواو بوون ﴿وَكَاثِبُ اِلَافِي قُتُوْرًا﴾ وہ نادمی ہمیشہ پڑدہ و چروکہ ﴿وَلَقَدْ
 اَلَيْنَا مَوْتٰی﴾ وہ سویند بہخوا بہراستی بہخشیمان بہمووسا ﴿تَسْعَ اَلْفَ سَنَةٍ﴾ نو موہجیزہی بوون
 وناشکرا ﴿فَتَقَالَ لِيْ اِسْرٰیِلُ﴾ (نہی موہمہد ﴿وَقَالَ﴾ دہی پرسیار لہنہوہی ئیسرائیل بکہ (سہبارت بہروداوی
 مووسا و فیرعون) ﴿اِذْجَاؤُهُمْ﴾ کاتنی (مووسا) ہانہ لایان ﴿فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ﴾ تہمجا فیرعون پنی ووت
 ﴿اِنِّي لَأَظُنُّكَ يٰمُوسٰی مَسْحُوْرًا﴾ بہراستی نہی مووسا من واکومان دہبدم کہ تو جادو لی کراو بیت ﴿وَقَالَ
 لَقَدْ عَلِمْتَ﴾ (مووسا علیہ السلام) نہرمووی سویند بہخوا بیگومان تو دہزانی ﴿مَّا اَرْزَلْنَاكَ﴾ ہیج کہس
 نہم موہجیزانہی نہناردوتہ خوا دہوہ ﴿اَلَا رَيْبُ اَلْسَمَوَاتِ وَالْاَرْضِ بِمَا نَزَّلْنَا﴾ جگہ لہ بہرور دگاری ناسمانہکان
 وزہوی نہبیت کہ بوونکہرہوہن (بڑ خہلکی) ﴿وَاِنِّي لَأَظُنُّكَ﴾ وہ بہراستی من دنیام کہ تو ﴿يَعْرِضُونَ مَثُوْرًا﴾
 نہی فیرعون لہ ناو دہجبت ﴿فَاَرَادَ اَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْاَرْضِ﴾ جا فیرعون وستی کہوا (مووسا
 و کزہلہ کہی) دہرکات لہزہوی (میسر) دا ﴿فَاَعْرِضْهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِیْعًا﴾ نیشر نیمہش فیرعون و نہوانہی لہ گہلی
 بوون ہہموویانمان خنکاند لہ دہربادا ﴿وَقُلْنَا اِمِنْ مَّوَدَّہِ﴾ تہوسا لہہاش خنکاندنیان ووتمان ﴿لِيَبْلُوَ اِسْرٰیِلُ﴾
 بہنہوہی ئیسرائیل ﴿اَسْكُنُوا الْاَرْضَ﴾ نیشہ جی بن لہو زہویہی (کہ فیرعون وستی دہرسان کات لی ی)
 ﴿فَاِذْجَاؤُهُمْ اَلْاَخِرَ﴾ جا کاتبتک بہلنسی روزی دواپی ہات ﴿جَنَّا بِكُمْ لَفِیْعًا﴾ تہوسا ہہمروتان پتکہوہ
 (بڑ دادگای خوا) دہنبن ﴿

﴿وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ﴾ وہ قسم (قورثانہ) مان بہ حق ناردو تہ خوار ہووہ ﴿وَبِالْحَقِّ نَزَّلْنَاهُ﴾ وہ بہ حق و راستیش ہاتو و تہ خوار ہووہ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ وہ تو مان پروانہ نہ کردو وہ ﴿الْمُبَشِّرَ وَالنَّذِيرَ﴾ بہ سوژدہ دہرو ترسیتہ نہ بیت ﴿وَقَدْ كُنَّا أَفْزَقْنَاهُ﴾ وہ قورثانہ مان بہش بہش بؤت ناردو وہ ﴿يَنْتَقِرُ عَلَى النَّاسِ﴾ بؤ تہو ہی یخو تپتہ و بہ سہر خہ لکیدا ﴿عَلَى مَكِّي﴾ بہ لہ سہر خوی و ہیو اشی ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ وہ قسم (قورثانہ) مان بہو شیوہ دابہ زاند ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ﴾ (نہی موحمہد ﷺ) پیان) بلی باوہ پیتن بہم (قورثانہ) ﴿أَوَلَا تَوَدُّونَ﴾ یان باوہ پی پی نہ ہین ﴿إِنَّا إِلَهُكُمُ﴾ بہ راستی تہوانہی کہ زانیار یان پی بہ خشر اوہ ﴿مِن قَبْلِهِ﴾ لہ پیتن تہم (قورثانہ) دا ﴿إِنَّا كُنَّا عَلَيْهِمُ﴾ کاتیک (قورثان) بخو تپتہ و بہ سہر یاندا ﴿يَخْرُجُونَ لِلْذِّقَانِ﴾ بہ چہ سپانی دہ کہون بہرودا بہ سوژدہ بردن ﴿وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا﴾ وہ دہ لہن پاک و ینگہردی بؤ بہرودہر دگار مان ﴿إِن كَان وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا﴾ بہ راستی ہمیشہ بہ لہنی بہرودہر دگار مان بہدی دیت ﴿وَيَخْرُجُونَ لِلْذِّقَانِ يَكُونُ﴾ وہ دہ کہون بہ سہر پرودا و دہ گرین ﴿وَيَزِيدُ كَثْرَتَهُ﴾ و (قورثان) ہمیشہ ملکہ چیان بؤ زیادہ کات ﴿قُلْ ادْعُوا اللَّهَ﴾ بلی نزا و ہاوار لہ خواہا بکن ﴿وَادْعُوا الرَّحْمَنَ﴾ یان ہاوار لہ پرحمان بکن (بہ کسانہ) ﴿إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ﴾ بہ سہر کامیان نزا و ہاوار داوای لی بکن ﴿فَلَا أَشْكُو بَدَقْتِهِ﴾ چونکہ ہر بؤ خواہہ ہمہو و ناوہ زور جوانہ کان ﴿وَلَا تَخْشَى بَصَلَتَهُ﴾ لہ نوئز کردتدا دہنگ بہرزمہ کردوہ ﴿وَلَا تَخْشَى فِتْنَتَهُ﴾ و بہ نہ پیتیش مہیکہ ﴿وَأَتَّبِعْ بَيْنَ يَدَيْكَ سَبِيلًا﴾ لہو نیوانہ دا رنگاہیک ہلہزیرہ (بہ شیوہ بہک خوت گوت لہ خوت بیت) ﴿وَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وہ (نہی موحمہد ﷺ) بلی ہمہو سوپاس و ستایش ہر بؤ خواہہ ﴿الَّذِي لَمْ يَخْذُ لَكَ﴾ زاتیک کہ ہیچ مندالکی بؤ خوی بریار نہ داوہ ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَكَ شَرِيكٌ﴾ و ہیچ ہاوہ شینکی نہ ہووہ ﴿فِي الْمُلْكِ﴾ لہ مولک و بادشاہ تیدا ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَكَ وِزِيرٌ﴾ ہیچ دوست و یار مہتی دہرتکی نہ ہووہ ﴿مِنَ الدُّنْيَا﴾ لہ بہر بی دہ سہ لانی ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَكَ كَبِيرٌ﴾ (کہواتہ) خوا زور بہ گہورہ بگرہ

سورہ قی (الکہین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشندهی مہرہ بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ ہمہو سوپاس و ستایش بؤ تہو خواہی ﴿أَنْزَلَ﴾ کہ ناردو ویتہ خوار ہوہ ﴿عَلَى عَبْدِهِ﴾ الیکتب ﴿قُورْثَانِ﴾ بؤ سہر بہندکہی خوی (موحمہد ﷺ) ﴿وَلَمْ يَجْعَلْ لَّهُ جِجًا﴾ و ہیچ جورہ لاریہ کی تیدا دانہ ناوہ ﴿قِيمًا﴾ (کتیبکی) راست و پایہ دارہ ﴿يُنَزِّلُ الْمُنَاطِدَ﴾ بؤ تہو ہی بہ سزایہ کی زور بہ تین پترسیتیت (تہوانہی کہ باوہ پی پی ناہین) ﴿مِنَ الدُّنْيَا﴾ لہ لایہن خویہوہ ﴿وَيُنَزِّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و مژدہش بدات بہو باوہ دارانہی ﴿الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ کہ کردوہ چاکہ کان تہ نجام دہدن ﴿أَن لَّهُمْ أَجْرًا حَسَنًا﴾ بہ مہی کہ پاداشتنکی چاکیان بؤ ہدیہ ﴿مَنْ يَكُنْ فِيهِ لَبَدًا﴾ لہو (بہ ہشتہ) دا پی پرانہوہ دہ پیتہوہ ﴿وَيُنَزِّلُ﴾ الیبت ﴿وہ (بؤ تہو ہی) کہ سانیک پترسیتیت ﴿قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَهُ﴾ کہ دہ بان ووت خوا پڑلہی بؤ خوی بریار داوہ

﴿تَالْهَمَّ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ نہ خویان زانا بون پنی ﴿وَلَا يَلْبِثُهُمْ﴾ نہ باو و باپیر انیان ﴿كَثُرَتْ كَلِمَةً﴾ چ قسمہ کی
 (بوختا نیکی) گہ ورہیہ ﴿تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ﴾ کہ لہدہ میان دہردہ چیت ﴿إِنْ يَقُولُوا إِلَّا كَذِبًا﴾ جگہ
 لہدرو هیچ شستکی تر نالین ﴿فَلَعَلَّكَ بَنِيعْتُكَ﴾ جا لہوانہیہ خوت لہ ناوبہری ﴿عَلَى الشَّرِّ﴾
 لہبہر کردہ وہی نہوان ﴿إِنْ لَرَبُّهُمْ﴾ نہ گہر نیمان نہ ہیستن ﴿بِهَذَا الْحَدِيثِ أَنَا﴾ بہم قورثانہ
 لہداخ و خفہ تدا (بمریت) ﴿إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ﴾ بہراستی نیمہ ہہرچی وابہسہر زہوی بہوہ
 کردو و مانہ ﴿زِبْنَةً لِّهَا﴾ بہزینہت و جوانی بؤ زہوی ﴿لِنَبْلُوهُمْ﴾ بؤ شہوہی خہلکی ناقی بکہینہوہ
 ﴿إِنَّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ کامیان کردہ وہی جوانترو چاکترہ؟ ﴿وَلِنَبْلُوهُمْ مَا عَلَيَّهَا﴾ وہ بہراستی نہوہی
 وابہسہر زہویہوہ نیمہ ہہمووی دہکہین ﴿صَبِيحَةَ بُحْرِ﴾ بہ زہویہ کی تہختی ووشک و برنگ
 ﴿أَمْ حَسِبْتَ﴾ ثایا وات زانی ﴿أَنْ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ﴾ کہ ہاوہ لانی تہشکہوت و نابلس
 (نہو بہردہی ناویانی تیا نومرا بوو) ﴿كَأُولَئِكَ نَبْشِطُ الْجِبَابِ﴾ نہوان لہناو نیشانہ کانی نیمہدا شستکی
 سہر سورہیتہر بوو؟ ﴿إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ﴾ کاتی کؤمہلہ گہنجیک پہنایان بردہبہر
 تہشکہوتہ کہ ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً﴾ ووتیان نہی بہروہرد گارمان لہلایہن خوتہوہ
 پرحمہ تیکمان پی بیدخشہ ﴿وَهَبْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا﴾ وہ قہراہم بیتہ بؤمان لہم کارہی کہواین نیاید
 پنی راست و پڑگاری ﴿فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ﴾ جا نیمہش (دوعا کہ پانمان گیرا کردو) بہردہمان
 ہیتا بہسہر گونیاندا ﴿فِي الْكَهْفِ مِائَتِينَ عَشْرًا﴾ لہو تہشکہوتہدا چہند سال (خہومان لی خستن) ﴿ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ﴾
 لہپاشان خہبرمان کردنہوہ ﴿لِنَعْلَمَ﴾ بؤتہوہی دہریخہین ﴿أَيُّ الْحِزْبَيْنِ﴾ لہودو و
 ناقمہ کامیان ﴿أَخْصَى لِمَا أَلْسُوا آمَدًا﴾ چاکتر ہاوہی خہوی خویان دہزمیرن (لہ تہشکہوتہکہدا) ﴿عَنْ نَّقُصُّ عَلَيْكَ﴾
 نیمہ بؤت دہگیرینہوہ ﴿نَبَأَهُمُ بِالْحَقِّ﴾ ہہوالی نہوان بہرک و راستی ﴿إِنَّهُمْ فَتِيَةٌ﴾
 بہراستی نہوانہ کؤمہلہ لاوینک بوون ﴿ءَامَسُوا بِرَبِّهِمْ﴾ ہاوہریان ہیتابو و بہروہرد گاریان ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ﴾
 عذی نیمہش رینموونیمان زیاد کردن ﴿وَوَرَزَقْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ و دلانمان بہہیز کرد (لہسہر
 نہو ہاوہرہ) ﴿إِذْ قَامُوا﴾ لہکاتیکدا ہستان و راہرین ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ووتیان بہروہرد گاری نیمہ
 ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بہروہرد گاری ناسمانہکان و زہوی بہ ﴿أَنْ تَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَٰهًا﴾ نیمہ ہہرگیر
 بیجگہ لہو بہرستراوینکی تر ناہرستین ﴿لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا﴾ (نہ گہر جگہ لہخواستنی تر بہرستین)
 سویند بہخوا نہوکاتہ درقمان ووتوہ ﴿هَؤُلَاءِ قَوْمًا﴾ نائہوانہ گہلہکہی نیمہن ﴿أَتُخَذُوا مِنْ﴾
 دُورِةِ اللَّهِ ﴿بِجِغَةٍ﴾ لہخوا بہرستراوی تریان بؤخویان بریار داوہ ﴿وَلَوْلَا تَوْفِيقُنَا عَلَيْهِمْ﴾ دہی با بویان
 بیہینہوہ ﴿بِشَاطِنٍ بَيْنَ﴾ بہلگہو نیشانہی روون و ناشکرا ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ﴾ دہی کئی ستم کارترہ لہو
 کہسہی ﴿أَفَمَنْ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کہ درو ہہلہستنی بہدہم خوداوہ ﴿

﴿وَإِذْ أَنْتُمْ تُخَوِّفُونَ﴾ (تہی ہا وہ لانی تہ شکہوت) کاتینک تہوہ دورہ پریزیتان گرت لہوان (لہو بی باوہرانہ) ﴿وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ و لہو (پہر ستر او) انہش بینجگہ لہ خودا دیہان پەرستن ﴿فَأَوَّاهٌ إِلَى الْكَهْفِ﴾ دہی کہوایہ پہنا بہرنہ تہ شکہوتہ کہ ﴿يَنْشُرُ لَهُ كُرْسِيًّا مِنْ رَحْمَةٍ﴾ پەر و ہر د گارتان بلاوی دہ کاتہوہ بۆتان بہزہیی و پەر حمہتی خوی ﴿وَيُخَوِّضُ لَكُمْ﴾ و بۆتان فہراہم دہہینیت ﴿مِنْ أَمْرِ كَرٍ يَرَفَعُ﴾ لہم کارہ تاندا ہوی گوزہران و زیانتان ﴿وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ﴾ خور دہہینی کاتینک کہہہ لہدیت ﴿تَرْوُرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ﴾ لہ لای راستی تہ شکہوتہ کہیان دہدات ﴿وَإِذَا غَرَبَتِ فَقَرُّهُمْ﴾ کاتینکیش ناوا دہہینت لای دہدالینان ﴿ذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بہ لای چہہدا ﴿وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ﴾ لہ کاتینکدا تہوان لہ ناو بۆشایی فراوانی تہ شکہوتہ کہدان ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ تہوہ ہہندیکہ لہ بدلگہ و نیشانہ کانی خوا ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ہہر کہسی خوارینمونی بکات ﴿فَهُوَ الْهَازِي﴾ تہنہا تہو کہسہ پرتنمونی کراوہ ﴿وَمَنْ يُضِلِلْ﴾ و ہہر کہسیش گوسرا بکات ﴿فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْسِدًا﴾ تہوہ دہست ناکہوی بۆی ہیچ ہشتیوان و ری نیشانہہرینک ﴿وَنَحْنُ سُبُّهُمْ أَيْقَاطًا﴾ (تہ گہر بیان ہینیت) وا دہزانیت بہخہہرن ﴿وَهُمْ رُفُودٌ﴾ کہ چی خہوتوون ﴿وَنَقْلُهُمْ﴾ وہ تہو (خہوتو) انہ تہم دیو و دیویان پی دہکہین (بۆ تہوہی لاشہیان تینک نہچیت) ﴿ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بہ لای راست و بہ لای چہہدا ﴿وَنَكْبُهُمْ﴾ بکسبڈر تہوہ و سہ گہ کہیان ہہر دوو دہستی دریز کرد بوو ﴿بِأَلْوَصِيَّةٍ﴾ لہ بہر دہر گای تہ شکہوتہ کہدا ﴿لَوْ أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ﴾ تہ گہر سہیر نکت بکر دناہہ ﴿لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا﴾ بیگومان بہ پراکردن بہرہو دوا دہ گہر ایتہوہ ﴿وَلَمَّا لَمَسْتُمْ مِنْهُمْ رُفْعًا﴾ و پیر بہ دل لینان دہترسایت ﴿وَوَكَّدَلِكْ بَعَثْتُمْ﴾ نابہو شتوہ (لہ خہو) خہہر مانکر دہوہ ﴿لَيْسَ لَهُمْ مَوْلَا يَنْتَصِرُ﴾ بۆ تہوہی پرمسیار لہ یہ کتری بکہن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ﴾ یہ کیکیان وونی ﴿كَفَرْتُمْ﴾ چہندہ ماونہ تہوہ (بہ خہوتووسی) ﴿قَالُوا﴾ (ہہندیکیان) ووتیان ﴿لَيْسَ بِنُؤْمَانٍ وَلَا نَجْعٍ﴾ بۆرتیک یا کہمتر لہ رۆرتیک ماوینہ تہوہ ﴿قَالُوا أَرْبَعُونَ مِائَةً﴾ (ہہندیکی تریان) ووتیان پەر و ہر د گارتان زانائرہ بہ ماوہی مانہوہ تان ﴿فَاتَّبَعُوا أَحَدًا كَرًّا وَبِئْسَ هَذِهِ﴾ دہ بہ کینکتان بہم دراوہ (زیوہ) نان بنیرن ﴿إِلَى الْعِدَّةِ﴾ بۆ ناو شار ﴿فَلْيَنْظُرِ أَهْلُ الْأَرْكَانِ﴾ با سہیر کات کی (لہ خہلکی شار) خوراک ی پاکترہ ﴿فَلْيَنْظُرِ رِزْقَ يَوْمِهِ﴾ تہوہ بالہوہ خوراکتان بۆ بہینیت ﴿وَلْيَنْظُرِ﴾ با نہرم و نیان و لہ سہر خویبت لہ ہہلسو کہوتیدا (تا نہناسریتہوہ) ﴿وَلَا يُشْعِرَنَّ﴾ پکر احد ﴿وَكَمْ هِيَ لَيْسَ تَوَّاهٌ﴾ بگرد بارانسان دہکہن ﴿أَنْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ﴾ یان دہتان گیر تہوہ بۆ ناو نایبہ کہی خویان ﴿وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا﴾ تہو کاتہ تہوہ ہہر گیز پزگارتان نابیت ﴿

﴿وَصَدَّكَ ثَمُودُ عَنْ آلِهَتِهِ﴾ (پاش سہ دان سان) ثا بہو شیوہ خہ لکمان ناگادار کرد بہ سہ ریاند
 ﴿لِيَعْلَمُوا أَنَّمَا اللَّهُ حَقُّهُ﴾ بؤ تہوہی ہزانن کہ بیگو مان بہ لیتی خواہ استہ ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا﴾
 وہہ لنباسن کہ ہرؤزی دواہی گومانی تیدانیہ ﴿إِذْ يَتَنَزَّلُ عَلَى بَنِي إِسْرٰءٰلَ﴾ (خہ لکی مان ناگادار کرد
 بہ سہ ریاند) لہ کاتیکدا تہو خہ لکہ کیشہ یان ہوو لہ نتوان خویاندہ ﴿أَمَرَهُمْ﴾ دہر بارہ یان
 ﴿فَقَالُوا أَتُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ جا (ہہندیکیان) ووتیان چہند خانوویہ کیان بہ سہرہوہ دروست ہکھن
 ﴿رَبِّهِمْ أَغْمَرَهُمْ﴾ پەرورہ دگاریان ناگادار تہرہ ہنی یان ﴿قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ﴾ تہوانہی کہ زان
 ہوون بہ سہر کار و باری تہو کڑوہ لہدا ووتیان ﴿لَنَجْجِدَنَّ عَنْهُمْ مَسْجِدًا﴾ بیگو مان مزگوہ تہیکیان
 بہ سہرہوہ دروست دہ کہین ﴿سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّافِعَةٌ كَلْبُهُمْ﴾ تہوسا ہہندیکیان دہ لنین (تہو لاوانہ)
 سنی کہ سہن و چوارہ میان سہ گہ کہ یانہ ﴿وَيَقُولُونَ حَسْبُ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ وہہندیکی تریان
 دہ لنین پینچ کہ سہن و شہ شہ میان سہ گہ کہ یانہ ﴿رَجُلًا بِالْغَيْبِ﴾ تہمانہ قسہی ہنی بہ لگھن (تفہنگ
 بہ تاریکہ شہوہ دہنن) ﴿وَيَقُولُونَ مَسْبُوعًا وَثَمَانِيَةٌ كَلْبُهُمْ﴾ ہہندیکی تریان دہ لنین تہوانہ جہوت
 کہ سہن ہشتہ مہ کیان سہ گہ کہ یانہ ﴿قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ﴾ (تہی مو حہ مہد) ہلی پەرورہ دگارم
 زانارہ بہ ژمارہ یان ﴿مَتَاعَهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ کہ مہک نہ بیت لہ خہ لکی کہ س ژمارہ یان نازانیت
 ﴿فَلَا تُعَارِ فِيهِمْ﴾ کہواتہ (تہی مو حہ مہد) لہ بارہ یانہوہ دہمہ قالی مہ کہ ﴿إِلَّا مَرَّةً ظَهَرَ﴾ جگہ لہ
 دہمہ قالیہ کی ناشکر او ٹاسان (تہنہا تہوہ ہلی کہ لہ فوراندا ہوت ہاتوہ) ﴿وَلَا تَسْتَغْنِي فِيهِمْ مَنَّهُمْ أَحَدًا﴾
 وہ لہ بارہ یانہوہ ہر سیار لہ کہ سیان (خواہن نامہ کان) مہ کہ ﴿وَلَا تَقُولُ لِنِسَائِهِ﴾ بؤ (کردنی) ہبچ
 شتیک مہ لی ﴿إِنِّي قَاعِلٌ ذٰلِكَ عَدًّا﴾ بیگو مان من سہ ہنی تہو شتہ دہ کہم ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مہ گہر
 (لہ گہ لی دا ہلینیت) تہ گہر خواہیہ ویت ﴿وَأَذْكُرُ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ﴾ ہہر کاتی (ان شاء اللہ) ت لہ ہیر چوہ
 کہی ہیرت ہاتہوہ ہلی ﴿وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي﴾ ہلی ٹومبندہ وارم پەرورہ دگارم پرنمو ونیم بکات
 ﴿لَا أَقْرَبُ مِنْ هٰذَا رَشَدًا﴾ بؤ رینگاہہ کی نزیکتر (لہ راستی) لہ مہ ﴿وَلْيُؤْأَفِ كَلْبُهُمْ﴾ (تہو کڑوہ لہ
 لاوہ) مانہوہ لہ ناو تہ شکوہ تہ کہ یاندہ (بہ خہو تووی) ﴿فَلَمَّا تَوَلَّوْا سُبْحًا﴾ ماوہی مہی سہ دان
 (بہ سالی ہہ تاوی) ﴿وَأَزْدُوا نُفْسًا﴾ نؤ سالی تریشیان زیاد کرد (تہ گہر بہ سالی مانگی عہرہی حیساب
 بکرنیت) ﴿قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسُوا﴾ ہلی خوا زانارہ بہ ماوہی مانہوہ یان ﴿لِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 تہنہا بؤ خواہیہ زانی نہنی ٹاسمانہ کان و زہوی ﴿أَبْصُرُ بِهِ وَأَسْمِعُ﴾ ٹای (خودا) ج ہنا و ہسہرہ
 ﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ﴾ ہبچ ہشتیوانیکبان بؤنیہ ﴿وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾
 کہ سہیش ناکات بہ ہاویہ شہی خوی لہ فہرمانی دا ﴿وَأَنزَلُ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ﴾ بخوینہرہوہ تہوہی کہ
 وہ حیت بؤ کراوہ ﴿مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ﴾ لہ فورٹانی پەرورہ دگارت ﴿لَا مَبْذُولَ لِكَيْمَتِهِ﴾ کہ س نیہ
 ہتوانیت ووتہ کانی تہو ہگوریت ﴿وَلَنَجْجِدَنَّ دُونَهُ مُمْتَحِنًا﴾ ہہر گیز بہ نایہ کت دہست ناکہ ویت
 ہبچگہ لہ خوا بہ نای بؤ بہریت ﴿

﴿وَأَضْمِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ﴾ خوت را گره له گه له تهوانه ی ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾ له پهره مرد گاریان ده پارتنه وه
 ویادی تهو ده کهن (و ده پهرستن) ﴿يَالْقَادِرَ وَالْعَلِيَّ﴾ به بیانیان و نیواران ﴿يُرِيدُونَ وَجْهَكَ﴾ که مه به سنیان
 ره زامه ندی خوابه ﴿وَلَا تُعْذِرْنَا عَنْهُمْ﴾ چاوه کانت لهوان لامه ده و وهرمه گنبره (بو که سانی بی
 باوه ری دهوله مهند) ﴿ثُمَّ يُدْرِكُ الْخَبْرَ الَّذِي﴾ که جوانی و رازاوه بی زیانی تهو دنیای دهویت
 ﴿وَلَا تُطِيعُ مَنْ﴾ و به گویی که سینک مه که ﴿أَعْيُنَكَ أَفْبَهُ عَنْ ذِكْرِكَ﴾ که دلیمان له یادی خومان بی ناگا کردوه
 ﴿وَأَتِمَّ هَوْنَهُ﴾ و شوینی ههواو ثاره زووی خوی کهوتوه ﴿وَكَانَ ثَمْرُهُ رُطْبًا﴾ ههموو کاره کانی خراب و
 له سنوور ده رجووه ﴿وَقُلِ الْحَقُّ﴾ بلی حق (تهو قورنانه) ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ له لایه ن پهره مرد گارنانه وه
 هاتووه ﴿فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ﴾ جا ههر که سنی ده پهریت با باوه ریبتی ﴿وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ﴾ و ههر که سیش
 ده پهریت با بی باوه ریبت (تهو شس جزوینکه له ههره شه و سهره نشست) ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾
 به راستی نیمه ناماده مان کردوه بو سته مکاران (بی باوه ران) ﴿نَارَ الْحَطِّ بِهَرْمُوتِهَا﴾ ناگریک که
 بلنسه که ی (وه کو ره شمال) دهوریان ده دات ﴿وَإِنْ يَسْتَعْجِلُوا﴾ وه ته گهر (له تینوانا) هاواری ناو
 بکه ن ﴿بُعَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ﴾ ناوینکیان بو ده هینری وه ک می تواره (یا وه ک چلک و چه به لی رون و
 زهیت وابه) ﴿يَشْوِي الْوُجُوهَ﴾ روو دهو و چاوه کان ده برزینتی ﴿يَتَشَبَّهُ الشَّرْبُ﴾ نای چ خوار دنه وه به کی
 پیس و خرابه ﴿وَسَاءَتْ مُرْتَقَقًا﴾ و نای چ شوین و جینگایه کی خرابه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 به راستی تهوانه ی که باوه ریان هیناوه ﴿وَتَعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردوه ی چاکه بیان کردوه ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ
 أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾ بیگومان نیمه پاداشتی تهوانه وون ناکه بین که کرده وه ی چاکیان کردوه ﴿إِنْ
 أَتَيْنَاكَ لَهْرًا﴾ بو تهوانه هه به ﴿جَعَلْتُ عَذْرًا﴾ به هه شتائینکی هه میشه بی ﴿تَجَرَّى مِنْ عَجْوَةٍ الْأَنْهَارِ﴾ که
 یو باره کان به ژیرباند دین و ده چن ﴿يَجْعَلُونَ فِيهَا﴾ ده ازیترینه وه لهو (به هه شتانه) دا ﴿مِنْ أَسْوَرٍ مِنْ ذَهَبٍ﴾
 به بازنی زوری ثالثون ﴿وَيَلْبَسُونَ فِيهَا الْخُسْرَى﴾ وه پوشاکی سهوز ده پوشن ﴿مِنْ سُتُورٍ وَاسْتَرْزِقُوا﴾ له
 ناویشمی ته نك و ته ستور ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ﴾ پال ده دهنه وه لهو (به هه شته) دا به سهر کورسی
 و باله شته کانه وه ﴿يَتِمُّ الْوَسْوَءُ وَحَسَّتْ مُرْتَقَقًا﴾ نای چهند پاداشتینکی چاکه و جینگایه کی خوشه ﴿إِنْ
 وَأَضْمِرْ لَهُمْ مَثَلًا﴾ (تهو موچه ممه د) بویان بگنبره ره وه نمرونه ی ﴿رُحُلَيْنِ﴾ تهو دوو پیاوه ﴿جَعَلْنَا
 لِأَحَدِهِمَا﴾ دابوومان به به کینکیان (که بی باوه ر بوو) ﴿جَعَلْنَا مِنْ أَغْطٍ﴾ دوو باخ له هه موو جووه
 تربیه ک ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا بَخْلًا﴾ به دار خورما دهوری ههردوو باخه که مان دابوو ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَنْجًا﴾
 له نیوان تهو دوو باخه دا کشتو کالمان فراهه م هینابوو (بوی) ﴿يَكُنَّا الْجَنَّتَيْنِ﴾ ههردوو
 باخه که به ری چاکیان گرتبوو ﴿وَلَمْ نُطِيقْ لَكَ شَيْئًا﴾ هپچیان لی خه سار نه بوو بوو ﴿وَلَمْ نُقَاتِلْكَ لَهْمَا نَهْرًا﴾
 و له نیوان تهو دوو باخه دا کانیانو کمان ههلقولاندبوو (بو ناودانیان) ﴿وَكَانَ لَهُ قَمَرٌ﴾ ههروه ها
 (خاوه نی تهو دوو باخه) مان و سامانی زوری هه بوو (له ثالثون وزبووشنی تر) ﴿فَقَالَ إِنِّي عُذْرٌ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ﴾
 جا به هاویری (ییمانداره هه زاره) که ی ووت له کاتینکدا که قسه ی له گه لدا ده کرد ﴿إِنَّا أَنْكَرُ
 مِنْكَ مَا لَا﴾ من مان و سامانم له تو زورتره ﴿وَأَعْرَضْنَا﴾ کوپ و کال و خزمه تکاریشم زیاتره ﴿

﴿وَوَحَّلْ جَنَّتَهُ﴾ (ہی باوہرہ کہ بیان) چوہہ ناو باخہ کہ یہ وہ ﴿وَوَحَّلْ جَنَّتَهُ﴾ کہ کاتبیکدا کہ ستمہ
 کاربوہو لہ خوی ﴿قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ يَبِيدَ هَٰؤُلَاءِ أَبَدًا﴾ ووتی باوہرہ ناکہم ہر گیز شہم باخہم لہ ناو بچیت ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً﴾ باوہریش ناکہم ہر روزی دواپی بیت و پروو بدات ﴿وَلَيْنَ زُجِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي﴾ سویند
 بی خو نہ گہر (ہاش مردن) بمگیر نہ وہ بق لای ہر وہرہ دگام ﴿لَا يَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا﴾ بنگومان ہاشتر
 لہم باخہم دہست دہ کوی ﴿قَالَ لَهُ صَالِحُ﴾ ہاوری (نیماندارہ) کہی پنی ووت ﴿وَوَحَّلْ جَنَّتَهُ﴾
 لہ کاتبیکدا کہ گفتو گوی لہ گہ لدا دہ کرد ﴿أَصْفَرَّتْ بِالنَّارِ حُلُفُكَ مِنْ قُرَابٍ﴾ نایا تو بی باوہریت بہو
 زاتمہی کہ تزی لہ خاک دروست کردوہہ ﴿ثُمَّ مِنْ ثَفْلَةٍ﴾ پاشان لہ دلوبہ ناوینک ﴿ثُمَّ سَوَّيْنَاكَ لَجُلٍّ﴾
 پاشان کردویتی بہ پیانو ﴿لَعَنَّا هَٰؤُلَاءَ رَبِّي﴾ بہ لام من ہر (دہ لیم) نہو خوا ہر وہرہ دگام
 ﴿وَلَا أَشْرَفِيكَ أَحَدًا﴾ و هیچ کہ سیش ناکہم بہ ہاوبہشی ہر وہرہ دگام ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ﴾
 وہ باکاتی چوینہ ناو باخہ کہ تہوہ ﴿قُلْتَ مَا أَشَاءَ اللَّهُ﴾ بتو تایہ ہرچی خوا بیہوی (ہر تہوہ دہ بیت)
 ﴿لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ ہموو توانایہ کیش ہر بہ دہس خواہ ﴿إِنْ تَرَىٰ الْأَفْرَافَ﴾ نہ گہر تو من دہینی لہ تو
 کہ متریش ﴿مَا لَا يُولَدُ﴾ مال و دارایی و متدالم ہمہ ﴿فَعَسَىٰ رَبِّي﴾ ٹو میدم وایہ کہ ہر وہرہ دگام
 ﴿أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ﴾ چاکتر لہ باخہ کہی تو من پی بدات ﴿وَيُرْسِلْ عَلَيْهَا حُمْحًا مِنَ السَّمَاءِ﴾ و بہ لا و
 برو سکہ یہ کیش لہ ٹاسمانہ وہ بنیریت بق باخہ کہی تو ﴿فَتَصِيحُ صَوِيرًا لِّهَا﴾ جا (باخہ کہت) بیت
 بہ زہویہ کی ووشکی ساف و خلیسک ﴿أَوْ تَصِيحُ مَا وَهَّاعُونَ﴾ یان ٹاوہ کہی پرو بچی بہ ناخی زہویدا
 ﴿فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ وَطْئًا﴾ ٹیر ہر گیز نہ توانی بیدوزیہ وہ ﴿وَأَلْحِظْ يَمْسِرَهُ﴾ سامان و ہر و ہو وہ کہی
 لہ ناویرا (بہ ہر وہرہ برو سکہ سوتا و نہما) ﴿فَأَصْبَحَ يَفْكُوكَ كَفْتَهُ﴾ ٹہمجا کابرش لہ داخا دہسہ کانی
 دہپر واند و دہیدان بہ یہ کدا ﴿عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا﴾ لہ سہر نہو مالہی کہ خہرجی کرد ہوو (لہ باخہ کہیدا)
 ﴿وَمِنْ حَارِبٍ عَلَىٰ غُرُوشِهَا﴾ لہ کاتبیکدا (کہہری) باخہ کہی ہموو کہو توون بہ سہر یہ کدا ﴿وَيَقُولُ كَيْفَ﴾
 (جا لہ ہاشہ پروژدا) دہ لیت : خوزگہ ﴿لَا أَشْرَفِيكَ رَبِّي أَحَدًا﴾ کہ سم نہ کردایہ بہ ہاوہلی ہر وہرہ دگام ﴿وَلَوْ تَرَىٰ أَنَّ نَارًا﴾
 کہ ساتیک نہ ہوو یارمہ تی بدن و بین بہ ہانایہ وہ ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیتجگہ لہ خوا
 ﴿وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا﴾ خویشی سہر کہو توو نہ ہوو ﴿هَٰذَاكَ أَوْلَىٰهُ يَوْمَ الْحَقِّ﴾ لہو شوینانہ دا ہشتیوانی
 تاییہ تی خوی راست و حہ قد ﴿هُوَ خَيْرٌ نُّوْبًا﴾ ہر ٹہویش چاکترین ہا داشت ٹہداتہ وہ ﴿وَحَيْرٌ عَقَبًا﴾
 و سہر ٹہنجامی ہاشیش (بہ نیمانداران) دہ دات ﴿وَأَضْرَبَ لَهُمُ مَثَلًا لِّحَيَوَاتِهِ﴾ (تہی مو حہ محمد ﷺ)
 بہیشہ رہوہ بق نہو (ہی باوہر) اتہ نموونہی ژبانی دوتیا ﴿كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ و ہک بار اتیک وایہ لہ
 ٹاسمانہ وہ دہیارینین ﴿فَاتَّخَذَ بِهِ نَبَاتُ الْآرَضِ﴾ نہو سا جورہ ہا پروای زہوی (ہی دہرویت و) دہرون
 بہ ناو یہ کدا ﴿فَأَصْبَحَ حَشِيمًا نَّذَرُوهُ الرِّيحَ﴾ ٹہمجا دہیٹہ ہوش و بہ لاش و با ہرش و بلاوی دہ کاتہ وہ
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا﴾ وہ خوا ہمیشہ بہ توانا و دہسہ لات دارہ بہ سہر ہموو شتیکدا ﴿

﴿الْمَالُ وَالْأَنْفُسُ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ مال و کور و کال جوانی و زینہ تی زبانی دونبان ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّكَ﴾ کر دہ وہ چاکہ کان کہ (پاداشتیان) دہمیتہ وہ ﴿خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا﴾ پاداشتیان چاکترہ لای پەرورہ دگارت ﴿وَحَيْرٌ أَمَلًا﴾ و زیاتر جینگہ ی نومیدن (لہ مالی دونبا) ﴿وَيَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْجَارُ﴾ وہ (یادبان خہرہ وہ) پورزی کہ شاخہ کان دہخہ بنہ ری ﴿وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً﴾ و پرووی زہوی بہ پرووی و تہختی دہبینی ﴿وَحَشَرْنَاهُمْ﴾ و ہمسو (خہلکی) کز دہ کدینہ وہ ﴿فَلَمَّا دُمِّرَتِ الْبَنَاتُ﴾ و ہیچ کہسیان بہجی ناہیلین ﴿وَعَرِضْوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا﴾ و ہمسو (نادہ می) لہ ہر دہم پەرورہ دگارتدا ریز دہ کرین ﴿لَقَدْ جِئْتُمُونَا﴾ سوئند بہ خوا دینہ وہ بق لامان ﴿كَمَا خَلَقْتُمُو الْأُولَىٰ﴾ ہر بہو شہوہی کہ یہ کہم جار دروستان کردن (بہ پرووی و بی بہرگی) ﴿بَلْ زَعَمْتُمْ﴾ بہ لام ئیوہ گومانان و ابو ﴿أَن لَّكُم مَّقْعَدٌ﴾ کہ نیمہ کاتیک دانانین بؤ (لپیر سینہ وہ) تان ﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ﴾ نامہ ی کر دہ وہ کان دابہش دہ کریت (دہدرتہ دہستی راست چاکان و دہستی چہبی تاوانباران) ﴿فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ﴾ تہم جاتاوانباران دہبیت ﴿مُسْتَفِيقِينَ وَفَاقِينَ﴾ زور دہ ترسن لہو (ہمسو تاوان و خراپہ) ی کہ تیدایہ ﴿وَيَقُولُونَ بَلْ أَكْثَرُ عَلَاقَةً﴾ و دہلین نای ہاوار بؤ نیمہ ﴿فَالِ هَذَا الْكِتَابُ﴾ تہم نامہ و دہفترہ جیہ ؟ ﴿لَا يَذَّكَّرُ بِهِ أُولَىٰ الْأَنْفُسِ﴾ ہیچ کر دہ وہ بہ کی بچووک و گہورہ ی بہجی نہ ہستوہ و تواری کردوہ ﴿وَجَعَلُوا مَافِعِلُوا حَاضِرًا﴾ ہر کر دہ وہ بہ کیان کر دیت (تاییدا) نامادہ بہ ﴿وَلَا يَظِلُّ رَبُّكَ أَشَدًّا﴾ و پەرورہ دگارت ستم لہ کہس ناکات ﴿وَلَا فُلْنَا﴾ اَلْمَلٰئِكَةُ اسْجُدُوا لِآدَمَ ﴿بیربان بہتہرہ وہ) کاتیک بہ فریشتہ کانمان ووت سوژدہ بہرن بؤ نادہم ﴿فَسَجَدُوا لِآدَمَ﴾ تہوانیش ہمسو سوژدہ یان برد جگہ لہ ئیلپس (شہیتان) تہبیت ﴿كَانَ مِنَ الْجِنِّ﴾ کہ لہ پتری جنو کہ کان بوو ﴿فَفَسَقَ قَرْنٌ مِّنْ رَبْوَةٍ﴾ بؤیہ لہ فرمانی پەرورہ دگاری دہرچوو ﴿اَفْتَضَلُّوْهُ وَذُرِّيَّتَهُ﴾ دہی ثایا ئیوہ (تہی نادہ میزادہ کان) تہوہ نوہی دہ کہنہ ﴿اَوَّلِيَّةً مِّنْ دُونِ﴾ دوست و پشتیوانی خوٹان لہ جباتی من ﴿وَحَرَّ لَّكُمْ عَذَابٌ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہوان دوژمنی ئیوہن ﴿بَشٍ لِّلْفٰلِطِيْنِ بِذٰلِكَ﴾ نای چ گوڈینہ وہ بہ کی خراپہ بؤ ستمہکاران ﴿مَا اَلْهَدٰهُمْ خَلْقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ من تہوان (شہیتان و نوہی) م نامادہ ی دروست کردنی ئاسمانہ کان و زہوی نہ کردوہ ﴿وَلَا خَلْقَ النَّفْسِ﴾ ہر وہا لہ (کائی) دروست کردنی خوشیاندہ (نامادہم نہ کردوون) ﴿وَمَا كُنْتُ مُنْجِئَ الْمُظْلِمِيْنَ عَذَابًا﴾ وہ من ہر گیز گوہر اکہر اسم نہ کردوہ بہ یارمہ تی دہری خنوم ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ﴾ پورزیك دہبیت کہ خوا دہ فرموی باتگی تہو بتانہ بکہن کہ لاتان و ابوو ہاویہشی منن (با یارمہ بیتان بدہن) ﴿فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِِبُوا لَهُمْ﴾ تہوانیش بانگیان دہ کہن بہ لام وہ لامبان نادہنہ وہ (و نایہن بہ ہاواربانہ وہ) ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَّوْبِقًا﴾ وہ نیمہ لہ ئیوانباندہ شپونکی پیر نازارمان داناوہ ﴿وَرَدَّ الْمُحْجِرُمُوْنَ النَّارَ﴾ وہ تاوانباران ناگری دوزخ دہبشن ﴿فَقُلُّوا اَللّٰهُمَّ مُّوْاٰفِعُوْهُ﴾ و ہمسو دہزانن و دلنپان کہ دہچنہ ناوی و تہی دہ کہون ﴿وَلَمْ يَجِدُوْا عَنْهَا مَصْرِفًا﴾ و رنگایہ کیان دہست ناکہوی بؤ گہرانہ وہ لہو (ناگرہ) ﴿

﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ سویند بہ خواہہ راستی نیمہ لہم قور تانہ داہینا ومانہ تہ وہ ﴿لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾
ہم موو جزورہ نموو نہ یہ کہ بؤ خہ لکی ﴿وَكَانَ الْآسَنُ﴾ بہ لام ہمہ میسہ تادہ می ﴿أَمْ كُنْتُمْ شُرَكَاءَ وَجَدَلًا﴾
لہ ہم موو شتی زیاتر موجدہ لہ و دہ ماقالی دہ کات ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى﴾
ہیچ شتیگ رینگری لہ خہ لک نہ کردوہ کہ باوہ ربہینن کاتیک ہیدایہ ت و ریتموو نیان بڑہات
﴿وَيَسْتَعِزُّوْنَ أَنْ يُهْتَمَّ﴾ و داوی لی سوردن بکہن لہ ہرورہ دگاربان ﴿إِنَّا لَا نَسْفَعُ سُنَّةَ الْآلِ وَآلِہِ﴾ جگہ
لہ وہی و ہک نومہ تانی پینسینانیان لی بیت و (سزای خودا لہ ناویان بیات) ﴿أَوْ نَأْتِيَهُمُ الْعَذَابَ قُبُلًا﴾
یان سزا روو بہ روویان بیتہ وہ (بہ چاوی خویان بیبین) ﴿وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ﴾ نیمہ پینغہ مہر انمان
ناردوہ ﴿الْأَمْبِیْرِیْنَ وَنُذْرِیْنَ﴾ تہنہا مورڈہ دہر و ترسیئر بن ﴿وَنُحْدِلُ الْذَّیْبَ كَقَرَوِ الْبَلْبِ﴾
تہوانہ ی کہ بیباوہ رن بہ ناہدی و بہ تال دہمہ قالی دہ کمن ﴿لِنُدْخِلْهُنَّ بِالْحَقِّ﴾ بؤ تہ وہی (نایینی) راستی
پی لہ نار بہرن ﴿وَأَنفُخُ نَافِثَاتٍ﴾ نایہ تہ کانی من (کہ قور تانہ) و تہو ہرہ شانہ ی پی
ترسیئر اون بہ گالتہ یان دہ زانین ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّہِ﴾ کی ستہ مکارترہ لہو کہ سہ ی کہ
نامور گاری کرا بیت بہ نایہ تہ کانی ہرورہ دگاری ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهَا﴾ بہ لام تہو گوی ی پی نہ داو ﴿وَلَقَدْ
مَآفَقَتَ يَدَاہُ﴾ و تہو تاوانانہ ی کہ کردوہ تی لہ بیری خوی بیانہ وہ ﴿إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً﴾ بہ راستی
نیمہ چہند ہر دہ یہ کی لہ مستور مان داوہ بہ سہر دلاندا ﴿أَنْ يَفْقَهُوْهُ﴾ تا تینہ گہن (لہ نایہ تہ کانی نیمہ)
﴿وَفِي آيَاتِهِمْ وَقْرًا﴾ وہ قورسی و کہ ریمان خستو تہ گویانہ وہ (تا راستی نہ بیستن) ﴿وَإِنْ نَدَعُهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾
جا تہ گہر بانگیان بکہیت بؤ سہر رینگای راست ﴿فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذْ أَبَدْنَا﴾ تہوانہ ہر گیز ہیدایہ ت و ہر ناگرن
﴿وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ﴾ ہرورہ دگارت لی سوور دہی خواوہن بہرہ بیسہ ﴿لَوْ نَوَلَّيْهُمْ بِمَا كَسَبُوا﴾
تہ گہر تولہ یان لی بسہتی بہ ہوی تہو (تاوانانہ وہ) ی کہ کردوویانہ ﴿لَعَجَلُنَا لَهُمُ الْعَذَابَ﴾ بیگومان بہ
بہلہ سزای سہختی بؤ دہناردن ﴿بَدَلْنَاهُمْ مَوْعِدًا﴾ بہ لام بؤ (سزادانی) تہوان کاتیکی دیاری کراو ہہ بہ
﴿أَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْبِلًا﴾ بیجگہ لہو (خواہیہ) ہیچ بہ نایہ کیان دہست ناکہ وئی (لہو سزایہ) ﴿وَلَقَدْ
وَنَزَّلْنَا الْقُرْآنَ أَنْزِلَاتٍ﴾ و تہو ہم موو شار و گوندانہ مان بہر باد و ویران کرد ﴿لَمَّا ظَنَّنُوا﴾ کاتیک
(دانیشو اتیان) ستہ میان کرد ﴿وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا﴾ و بؤ لہ ناو برد نیشیان کاتیکی دیاری کراومان
دانا ہوو ﴿وَلَقَدْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ (باسی تہو کاتہ بکہ) کہ موو سا بہ لاوہ بدر دہستہ کہی خوی ووت
﴿لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ﴾ من ہدر دہرؤم ہتا دہ گہمہ ﴿مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ﴾ شوینی بہیدہ گہیشتی دوو دہریاکہ
﴿أَوْ أَتَمِضِي حُقُبًا﴾ یان ماوہ یہ کی دوور و دربڑ دہرؤم ﴿فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا﴾ جا کاتی گہیشتنہ تہو
شوینتہ ی دوو دہریاکہ بہیدہ گہن ﴿فَلَمَّا جَاوَوْهُمَا﴾ ماسی بہ کہ یان لہ بیر چوو (کہ و ہک تویشوو بؤ
سہ فہرہ کہ یان پینان ہوو) ﴿فَأَتَتْهُمْ سَيْلًا فِي الْيَمِّ سَرًّا﴾ جا (ماسیہ کہ خوی فری داو) رینگہ ی خوی
گرتہ بہر لہ ناو دہریاکہ داو (تاوہ کہ) لہ ت دہبوو و ہک خوی لی نہ دہہاتہ وہ ﴿

﴿فَلَمَّا جَاؤَا جَا كَانِي تِيَهْرِسِن (لہو شونتہ) ﴿قَالَ لَيْسَ لَنَا بِمَوْلَا وَلَا مَوْلَا لَهُ﴾ (موسا) نہرمووی بہلاوہ بہر دہستہ کہی خوار دنہ کہمان بؤ بیتہ ﴿لَقَدْ لَبِثْنَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا﴾ سویند بہخوا بہراستی لہم سہفرہ ماندا دوو چاری ماندووی و زہحمت بووین ﴿قَالَ ارْجِعْ﴾ (لاوہ کہ) ووتی لہ بیرتہ ﴿إِذْ أَوْتَيْنَا إِلَى الضَّحَى﴾ کانی چوینہ بہنا بہر دہ گہورہ کہ (بؤ پشوودان) ﴿فَإِنِّي نَسِيتُ الْخُوتَ﴾ جا بہراستی من (لہوی) ماسیہ کہم لہ بیر چوو ﴿وَمَا أَسْمِي﴾ ہیچ شنی لہو (ماسیہ کہ) ہی لہ بیر نہر دہوہ ﴿إِلَّا السَّيِّطُ الَّذِي أَكْذَرُ﴾ کہ باسی بکہم بؤت ییجگہ لہ شہیشان ﴿وَأَتَّخَذَ سَيِّدًا فِي الْبَحْرِ نَبًى﴾ (ماسیہ کہ) زیندوہ یوہوہ و) بہ شہوہیہ کی سہر رنگای خوی لہ دہریاکہ گر تہہر ﴿قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَمْنَعُ﴾ (موسا) ووتی نیمہش لہوہمان دہوہست ﴿فَارْتَدَّ عَلَىٰ آثَارِهِمَا﴾ تہمجا بہشوینی خویاندا گہرانوہ ﴿فَصَصَا﴾ بہ سہرنج دان ﴿فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا﴾ جا بہندہیہ کہ لہ بہندہ کانی نیمہیان دی ﴿عَلَيْكَ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا﴾ کہ لہ لایہن خؤمانوہ بہحمتمان پیدابوو ﴿وَعَلَّمْنَاهُ﴾ شارہ زاشمان کردبوو ﴿مِنْ لَدُنَّا عَلَمًا﴾ لہ زانیاری نایہنی خؤمان ﴿قَالَ لَهُ مُوسَى﴾ موسا بہو (بہندہ صالحہ) ہی ووت ﴿هَلْ أَتَيْتَكَ﴾ نایا (ہاوہیہ تہت بکہم و) شوینت بکہوم ﴿عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِي﴾ بؤ لہوہی فیرم بکہبت ﴿فَمَا عَلَّمْتُكَ لُشْدًا﴾ لہو زانیاریہہ راستہی فیری بوویت ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾ ووتی (بہ موسا) بہ راستی تو ﴿لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ ہدر گیز ناتوانی لہ گہل مندا خؤت بگری ﴿وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ﴾ تو چؤن خؤت دہگری لہ سہر ﴿مَا لَمْ يُحِطْ بِهِ خُبْرًا﴾ شنی کہلہ رازو نہینی لہو ناگادار نیت ﴿قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا﴾ (موسا) ووتی لہ گہر خواہیہوی بہخوہر اگر دہمینی ﴿وَلَا أُنصِبُ إِلَيْكَ أَمْرًا﴾ و سہر پیچی لہ ہیچ نہرمانیتکت ناکہم ﴿قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي﴾ ووتی (بہ موسا) جا لہ گہر شوینم کہوتی ﴿فَلَا تَشْكُرُنِي عَنْ شَيْءٍ﴾ لہوہ پر سیاری ہیچ شنیکم لی مہ کہ ﴿حَتَّىٰ أَتِيَهُمُ الْفَتْمَةُ وَذَكَرْ﴾ ہہتا خؤم دہریاری قسہت بؤ دہ کہم (لہ نہہنیہ کہی ناگادارت دہ کہم) ﴿فَانْظُرْ﴾ ﴿حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَ فِي الْفُتَيْتَةِ﴾ تہمجا پینکہوہ ہر دہو کیان رویشتن ہہتا سواری کہ شنیہ کہ بوون ﴿حَرَقًا﴾ (پیاو چاکہ کہ) کہ شنیکہی کون کرد ﴿قَالَ لَحَرَقْتَهَا﴾ (موسا) ووتی کہ شنیہ کہت کون نی کرد ﴿يُحْرِقُ أَهْلَهَا﴾ بؤ لہوہی سہر نشینہ کانی (لہ دہریادا) نوتم بکہبت ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا﴾ سویند بہخوا بہراستی کارکی زؤر خراب و ناشایستہت کرد ﴿قَالَ لَرَأَيْتُ﴾ (بہندہ چاکہ کہ) ووتی نایا من تہم ووت ﴿إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ تو ہدر گیز ناتوانی خؤت بگری لہ گہلہ مندا ﴿قَالَ لَا تُؤْخِذْنِي بِمَا نَسِيتَ﴾ (موسا) ووتی لیم بسورہ لہہر لہوہی (لہو مہرجہی داسان نابوو) نہہیرم چوو ﴿وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا﴾ تہم زانیاری فیربوونہم لہ سہر قورس مہ کہ ﴿فَانْظُرْ﴾ تہمجا پینکہوہ ہر دہو کیان رویشتن ﴿حَتَّىٰ إِذَا لَبِثْتَ لَبًا﴾ ہہتا گہشن بہ تازہ لاوتک ﴿فَقُلْ﴾ بہ کسہر (پیاو چاکہ کہ) لہو (تازہ لاوہی) کوشت ﴿قَالَ أَفَتَكُنْ نَفْسًا زَكِيَّةً﴾ (موسا) ووتی کہ سینی پاکسی ہی گوناہت ہروا کوشت ﴿يَغْفِرُ نَقِيسَ﴾ ہی لہوہی کہ سینی کوشنی ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِكْرًا﴾ سویند بہخوا بہراستی کارکی زؤر خراب و نارہوات کرد ﴿﴾

﴿قَالَ أَتَرَأَى لَکَ﴾ (بهنده چاکه که) وونی (به موسا) بنیم نه ووتیت ﴿إِنَّکَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ بنگومان
 نژ هدر گیز ناتوانی خوت بگری له گدل مندا ﴿قَالَ إِنْ سَأَلْتَهُ عَنْ شَيْءٍ فَقَدْ عَظَّمَا﴾ (موسا) ووتی نه گهر
 دوا ی نه م جاره پر سیاری هدر شیتکم لی کردی (به ختم لی گرتیت) ﴿فَلَا تَصْبِرْ﴾ نیر هاور بیه نیم مه که
 ﴿فَقَبَّلَتْ مِنْ رَبِّیْ عَذَابًا﴾ چونکه به راستی له لایه ن منه وه بیانوت هدیه (له وه ی وازم لی بیتیت) ﴿وَلَا تَقْطَعَا﴾
 نه مجا پنکه وه هدر دوو کیان رقیشتن ﴿وَإِنَّا أَهْلَ قَرْيَةٍ﴾ هتا گه شته لای خه لکی شاریتک
 (له و کاته دا بر سیان بوو) ﴿أَسْتَطَعْنَا أَهْلَهَا﴾ داوای خور اکیان کرد له خه لکی شاره که ﴿فَأَنزَلْنَا بُنْيَانَهُمَا﴾
 نه وانیش (خه لکی شاره که) میوان داریان لی نه کردن ﴿فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا﴾ نه مجا بنیان دیوار تک له و دا (له و شاره دا)
 ﴿یُرِیدُ أَنْ یَنْقَضَ﴾ نریک بوو بکه ویت ﴿وَأَقَامَهُ﴾ (بهنده چاکه که) دیواره که ی راستی کرده وه وه دلچنیه وه
 ﴿قَالَ لَوْ یَشَاءُ﴾ (موسا) ووتی نه گهر بتویستایه ﴿لَتَّخَذَتْ عَلَيْهِ جُزْأً﴾ کر بیه کت له سه ری وهرده گرت ﴿وَلَوْ
 لَمْ یَكُنْ هَؤُلَاءِ مِنْ قَرْيَةٍ﴾ ووتی نا لیره دا کاتی جیا بوونده وه ی من و تویه ﴿سَأَلْتَهُنَّ بَآءَ بَیِّلٍ﴾ نا گادارت ده که م
 له حیکه شی ﴿مَا لَمْ تَسْطِيعْ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ نه و شتانه ی که تو نه نتوانی خوت بگری له سه ر (بوو دان) بان ﴿أَمَّا
 السَّيْفَةُ﴾ هوی (کون کردنی) که شتیبه که (نه وه بوو) ﴿فَكَانَتْ لِمَسْکِیْنٍ﴾ (نه و که شتیبه) هی چهند که سینکی
 هدر بوو ﴿یَعْمَلُونَ فِی الْبَحْرِ﴾ نیشیان ده کرد (به و که شتیبه) له و در یاه دا ﴿فَأَنزَلْنَا إِلَیْهِمَا﴾ بویه و بستم
 (به کون کردنی) عه یب داری بکه م (تا پاشا دوستی به سه ر دا نه گرتیت) ﴿وَكَانَ زَوْجُهُمَا قَرِیبًا﴾ چونکه له پیشیان وه
 پاشایه که هیرو ﴿يَا حُدَّ كُلَّ سَفِیْنَةٍ غَصْبًا﴾ دهستی ده گرت به سه ر هه موو که شتیبه کی (چاک) دا ﴿وَأَمَّا الْغُلَامُ﴾
 وه تازه لاه که ش (که کوشتم) ﴿فَكَانَ أَبُوهُ فَزْمَنِي﴾ نه وه باوک و دایکی نیماندار بوون ﴿فَخَشِیْتُ أَنْ یُزْهَقَهُمَا﴾
 جا نیمه ش ترساین (خوشه و بستنی نه و لاه) پالیان پنه و بنیت ﴿طَفِیْنَا وَكُنَّا﴾ بقو سه ر که شی و بی باوه ری ﴿وَلَوْ
 لَمْ یَكُنْ هَؤُلَاءِ مِنْ قَرْيَةٍ﴾ ویستمان په ر و رد گاریان (له بری نه و) بویان بگوریتیت ﴿وَإِنَّا
 لَمَعْلَمُونَ﴾ (به مندا لکی) چاکتر له و پاکتر له گونا هه ﴿وَأَقْرَبَ رُحْمًا﴾ به سوزو به زه بی تر بی بویان ﴿وَأَمَّا
 الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ﴾ وه هوی (چاک کرده وه ی) دیواره که ش چونکه هی دوو مندالی هه تیو
 بوو ﴿فِی الْمَدِیْنَةِ﴾ له شاره که دا ﴿وَكَانَ تَحْتَهُ کَنْزُهُمَا﴾ له نریدا گه نجیبه یه که هه بوو که هی نه و دوو
 منداله بوو ﴿وَكَانَ أَبُوهُمَا صَیْبًا﴾ وه باوک ی نه و دوو منداله چاک و خواناس بوو ﴿فَأَنزَلْنَاهُ﴾ له به ر نه وه
 په ر و رد گارت و بستنی ﴿أَنْ یَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا﴾ هدر دوو کیان گه و ره به هیز بین ﴿وَنَسَخْنَا مِنْهُمَا﴾ پاشان
 گه نجیبه که بیان دهر بیتن ﴿رَحْمَةً مِنْ رَبِّکَ﴾ نه مه په حمه نیک بوو له لایه ن په ر و رد گارت وه (له به ر باو کیان)
 ﴿وَمَا فَعَلْنَاهُ عَنْ أَمْرِی﴾ نه و (شتانه ی) کردم له خومه وه نه بوو ﴿وَالَّذِیْ تَأْتِیْکَ﴾ نه وه نه پیتی و هوی نه و کرد وانه
 بوو ﴿مَا لَمْ تَسْطِيعْ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ که تو توانای خو گرتت نه بوو له سه ر (کردن) بان ﴿وَنَسَخْنَا عَنْ ذِی الْقَرْيَیْنِ﴾
 هدر وه ها پر سبارت لی ده که ن دهر باره ی (ذو القرین) ﴿فَلِی سَأَلُوا عَلَیْکُمْ فِتْنَةً ذَکْرًا﴾ (له وه لایاندا) بلی له
 باره به وه هه ندیک باس ده که م بۆتان ﴿

﴿إِنَّا نَحْنُ اللَّهُ فِي الْأَرْضِ﴾ ہم پر امنی نیشہ ہیز و دہسہ لانمان ہیں دالہ زہویدا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ﴾ وہ حق کاری ہموو
 شنبکمان ہیں دابوو (کہ باشاہی پیو پیو سنی بوو) ﴿فَاتَّبَعُوا سَبِيلَ﴾ نموش کھلکی لہ ہز کارہ کان و ہر دہ گرت (ہز
 گہشتن بہ مدہست) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَقْرِبَ الشَّمْسِ﴾ (خوی و لہ شکرہ کہ پڑیشت) تا شد و کانی گہشتہ شوینی
 شاوا برونی خور ﴿وَجَدَهَا عَذْرَاءً﴾ (لہو شویتہدا) وا دیار بوو خور شاوا دہسے ﴿فِي عَيْنِ حَيْثُ﴾ لہ کابا و نکدا کہ قورہ
 رہشہی بہ دور دایہ ﴿وَوَجَدَهَا قَوْمًا﴾ جالہو جینگادا پیتی کدوت لہ گہلکی (ہن باوہر) ﴿فَلَمَّا ذَا الْقَرْيَةِ﴾ پیمان
 ووت نہی (ذو القرنین) ﴿إِنَّمَا أَن نَّعْرِثُ﴾ یا سزایان بدہ (بہ کوشتن گدر باوہر بان نہیٹا) ﴿فَلَمَّا أَن نَّجِدَ فِيهَا رَحْسًا﴾ بان
 چاکہ بان لہ گہلدا بکہ (گدر باوہر بان ہیٹا) ﴿فَلَمَّا لَمَّا تَمَنَّيْنَا﴾ (ذو القرنین) ووتی نہوہی سستم بکات (باوہر
 نہہیٹن) ﴿فَتَوَقَّيْنَا رَحْمَةً﴾ نہوہی بنگومان نیشہ سزای نہوہیٹن (بہ کوشتن) ﴿فَتَوَقَّيْنَا رَحْمَةً﴾ پاشان دہ گہر پتر پتہوہ
 یو لای ہر و ہر دگاری ﴿فَوَجَدُوهَا نَارًا﴾ نموش سزای دہدات بہ سزایہ کی سہخت کہ وینہی نہہیٹراوہ ﴿فَلَمَّا
 تَمَنَّيْنَا أَن نَّهْبِلَ مَعَهَا﴾ بہ لآم نہوہی باوہر پیتی و کردوہی چاکیش بکات ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾ نہوہی پاداشی ہدرہ چاک
 (لہ دوار و ردا) یو نہوہی ﴿وَسَمِعُوا لَهْرًا مِّنَ الْأَرْضِ﴾ و کار و فہرمانی خوامانی بو سووک و ٹاسان دہ کہہن ﴿فَلَمَّا تَمَنَّيْنَا﴾
 پاشان گہر پتہوہ بو رور ہلات، و تہو ہز کاراندی گرتہ بہر کہ خوی گہورہ پیتی دابوو ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ﴾ ہدنا
 کانی گہشتہ شوینی ہہ لآنی خور ﴿وَجَدَهَا نَارًا﴾ بینی خور ہلدنیت لہ سدر گدل و نہتہوہ بکہ ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾
 دہہر پتہوہ کہ ہبچ ہر دہوہ پدناہ کمان یو دانہ نابوون (لہ خور بیانشار پتہوہ) ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾ ہر ہر ہو شتہوہ بوو
 (بہ سہرہانی ذو القرنین) ﴿وَلَمَّا أَتَيْنَا بِمَا لَدَيْهِ خَرَّ﴾ بنگومان نیشہ ہوہی ہدیوو (لہ ہیر پدا بوو) ناگادار بووین ﴿فَلَمَّا
 أَتَيْنَا سَبِيلَ﴾ پاشان (ذو القرنین) پڑیشت، و تہو ہز کار و پینگایانہی گرتہ بہر کہ (خوی گہورہ پیتی دابوو) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ
 بَيْنَ السَّيِّئَيْنِ﴾ ہدنا گہشتہ تہوانی دووہر بہست (نیوان دوو چیا) ﴿وَجَدْنَاهُ قَوْمًا﴾ لہ تزیک نہوہی دووہر بہستہدا گہلکی دی
 ﴿لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا﴾ لہ ہبچ ووتہ بکہ تی نہدہ گہشتن (بہرمانی خویان نہہیٹن) ﴿فَلَمَّا لَمَّا ذَا الْقَرْيَةِ﴾ ووتیان
 نہی (ذو القرنین) ﴿إِنَّمَا نَحْنُ وَمَا جُوج﴾ ہم پر امنی (یاجوج و ماجوج) ﴿فَقَسِيذُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ لہم خاکہدا خرابہ کارن
 ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾ ناخو خور جیکت پیتی بدہیٹن ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾ بو نہوہی ہر بہستنی لہ نیوان نیشہوہ
 نہواندا دروست بکہست ﴿فَلَمَّا نَسَكْنِي فِيهِ رَقِي خَيْرٌ﴾ ووتی نہوہی سامان و دہسہ لآنی ہر و ہر دگاری پیتی داوم
 چاکشرہ (لہوہی نیوہی پاسی دہ کہن) ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾ جاتہوہ بہ ہیز و بازو و بارہہیم بدہن ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾
 لہ نیوان نیشہوہ نہواندا ہر بہستیک دروست تہ کہم ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾ پارچہ ٹاسنم بو پیتی (لہ سہر بہک داینین)
 ﴿حَتَّىٰ إِذَا سَازَ بَيْنَ السَّيِّئَيْنِ﴾ ہدنا نیوانی ہر دوو کتہوہ کدی ہر کردوہ پیتی یو بون ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾ ووتی: (بہوشہ دہدہ)
 فرو بکہن (لہو ناگرہی لہ ریر پدا کرا بروہوہ) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ لَحْشَى﴾ ہدنا کانی نہوہی (پارچہ ٹاسنمانہ) ی کردہ ناگر
 ﴿فَلَمَّا﴾ (ذو القرنین) ووتی ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾ مسی نو اوم بو پیتی بیکم بہ سہر پدا ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾ نہمجا
 (یاجوج و ماجوج) نہبان دہوانی سہر کہون بہ سہر پدا (بہوہی ہرزی و مساف و لوسی ہوہ) ﴿فَلَمَّا جَاءَ لَحْشَى﴾
 وہ نہیان دہوانی کونی ٹیکنہ (لہ بہر پدہی و نہستووی) ﴿

﴿قَالَ كَذَابٌ مِّنْ زُفَرٍ﴾ (ذو القرنین) ووتی ثم (دروست کردہ) وجمہ نیکہ لہ لابن پەرورد گارمہ وہ ﴿فَإِنَّا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي﴾ جا ہد کات ہلئنی پەرورد گارم ہات (بہدہر چوونی یا جوج و ماجوج) ﴿جَعَلَهُ دُكَّانًا﴾ دہ بکاتہ زہ وہ کی تلخت ﴿وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا﴾ وہ بنگومان ہلئنی پەرورد گارم صدق و راستہ ﴿وَتَرَكْنَا وَارًا﴾ واز (لہ خد لکی) دینین ﴿فَعَسَىٰ أَمْرُهُمْ فَعَسَىٰ﴾ لہو پورہ دادین و دہ جن بہا و بہ کتردا (وہ کو شہ بولی دہریا) ﴿وَنُفِخَ فِي السُّنَنِ﴾ و فو و دہ کری بہ شہ پپور دا ﴿فَجُمِعَتْ جَنَّتَا﴾ تہوسا ہموویان کز دہ کہ پندہ سہراپا (کدسپان لی جسی نامہ بیت) ﴿وَعَرَّضْنَاهُمْ لِمِطْرٍ غَافِقٍ﴾ وہ لہو پورہ دا دوزخ نشانہ کافران دہدہین ﴿عَرَّضْنَا﴾ بہ نشان دانہ کی تہواو ﴿الَّذِينَ كَانَتْ أَقْنِيٰهُمْ﴾ تہوانہی کہ (لہم دونیا بہدا) چاویان ﴿فِي عَذَابٍ عَنِ يَّكَرٍ﴾ پەر دہی بہ سہر دا ہاتیو و لہادی من ﴿وَكَاوَالًا لِّشَاطِطِ النَّارِ﴾ وہ تہوانہ نہیان دہتوانی (فورشان) بیستن ﴿أَفَلَيْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تابا تہوانہی بی باوہر ن وا گومان دہین (سوودی ہدی بویان) ﴿أَن يَّخَذُوا عِبَادًا﴾ کہ بہندہ کانم (وہک فریشتہ و عیسا) بکدن ﴿مِّنْ دُونِ آلِهَاتِهِ﴾ بہ یار و پاوہر و پەرستراو جگہ لہ من ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ﴾ بہراستی نیمہ دوزخ صمان نامادہ کردوہ ﴿بِالْكَافِرِينَ لَوْلَا﴾ بہ جینگا و شوین (مہوانداری) بویان باوہر ان ﴿فَلَوْلَا نَسْتَكْفِرُ﴾ بلی تابا ہدوالتان بہدہین ﴿وَالْأَخْسَرِينَ أَمْثَلًا﴾ بہ خسارہ تہندترین (کدس) لہ کار و کردہ وہ کانپاندا ﴿الَّذِينَ ضَلَّ سَبِيلَهُمُ﴾ (تہوانہ) تہو کہ سانہ کہ کردوہ و کز ششیان بہ فیر و چوہ ﴿فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا﴾ لہ زانی دنیادا ﴿وَتَرَجَّسْنَاهُمْ﴾ و اشیان گومان دہبرد بہراستی تہوان ﴿يُحْسِنُونَ سُنْعًا﴾ کاریکی زور چاک دہ کدن ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْآيَاتُ كَثِيرًا﴾ تہوانہ کہ ساننکن بی باوہر بوون ﴿بِآيَاتِنَا رَبِّهِمْ وَلَقَدْ أَنشَأَوْنَاهُم﴾ بہنیشانہ کانی پەرورد گاریان و گہیشتن بہ عزمہتی (لہدوار و زادا) ﴿فَخَلَقْنَا لَهُمْ لَهْجًا﴾ لہبہر تہوہ کردوہ کانپان پوچہن و بی پاداشت دہر چوہ ﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا لِكُلِّ لُغَةٍ عَلَامَةً وَنُفِخْنَا فِي سُرُورٍ﴾ و غزنیکیان بویان داننن ﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا لِكُلِّ لُغَةٍ عَلَامَةً وَنُفِخْنَا فِي سُرُورٍ﴾ لہبہر تہوہ بی باوہر بوون ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمُ الرَّحْمٰنَ﴾ و گالتہ بیان دہ کرد بہنیشانہ کان و پتہ مہرانی نیمہ ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا﴾ بہراستی تہوانہ کہ نیمان و باوریان ہتاوہ ﴿وَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ﴾ وہ کردہ وہی چاکیان کردوہ ﴿كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْآزْدَقِمْ لَوْلَا﴾ بہعشتہ کانی فیردہوس جینگای (مہوانداری) تہوانہ ﴿فَخَلَّيْنٰ فِيْهَا﴾ بہپردہوامی تپیدا دہمپنہ وہ ﴿لَا يَمْنَعُهُمْ عَنْهَا جُرُودٌ﴾ داوای گواستہ وہ ناکدن لہو (بہعشتہ) دا ﴿قُلْ لَّوْكَانَ الْآخِرُ﴾ (تہی موحہ مہد) بلی تہ گہر (شاوی) دہریاکان پیوایہ ﴿بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ بہمرہ کتب بوی (نوسینی) زانیاری پەرورد گارم ﴿لَقَدْ يَكْفُرُونَ﴾ بنگومان (شاوی) دہریاکان تہواو دہبوون ﴿قُلْ أَن تَقْدِرُونَ﴾ پیش تہوہی زانیاری پەرورد گارم تہواو پینت ﴿وَتَرْجُوا بِمَقَادِرِكُمْ﴾ تہ گہر چہند تہوہندہی دہریاکانیش پینن (بیکہین بہ مرہ کتب زانیاری خوا تہواو تاپینت) ﴿قُلْ إِنَّا أَنشَأْنَاهُمْ﴾ بلی (بہوین باوہر انہ) بنگومان منیش تہنہا نادہ میرادیکم و ہک تپوہ ﴿يُوحِي إِلَيْنَا﴾ بہلام و ہجیم بوی دبت ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْآيَةُ﴾ بہراستی پەرورد گاری تپوہ پەرورد گاری تاک و تہنایہ ﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ﴾ جا ہد کدس بہ تہمایہ بہ عزمہت پەرورد گاری بگات (لہ قیامہ تدا) ﴿فَلْيَقْتُلْ أَخَاهُ﴾ تہوہ با کردہ وہی چاک بکات ﴿وَلَا يَكُنْ لَّيْكَ يَدٌ﴾ و لہبہرستنی پەرورد گاری دا کدس تہکات بہا و ہشی

سورתי ﴿مَرْيَمَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهر بان

﴿كَهَيِّضَ﴾ به (کاف، ها، یا، عین، صاد) ده خوینتریته و خوا زانتره به مانا که ی: بوزانیاری
 زیاتر سهیری سهره نای سورتهی (البقره) بکه ﴿ذَكَرَ حَتَّى رَزَقَكَ﴾ (نه مه ی ده خوینتریته و
 به سهرندا) یاس و یادی به زه یسی بهر و ورد گارته ﴿عَبْدَهُ رَزَقْنَاهَا﴾ به بهنده ی خو ی که زه که ریایه ﴿إِنَّا نَذِي رَزَقَهُ﴾ له کاتینکدا پار ایدوه له بهر و ورد گاری ﴿يَذَّابْحُهَا﴾ به پارانه و به کی نهی و په نامه کی
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي﴾ ووتی نه ی بهر و ورد گارم به راستی من ﴿وَهَرَبْتُ لِعِظَمِ مَنِي﴾ نیسکم لاواز بووه
 ﴿وَأَسْتَعِلُّ أَتْرَاسَ شَيْبَا﴾ له بهر پیری سهرم (به مووی سپی) گری گرنووه (نه مه جزوینکه له پر وانبیزی
 زمانی عهره بی به کاردیت به مه بهستی نه و ی که مووی سپی له کاتی پیریدا گری بهرداوه له مو
 ره شه کانی سهرده می گهنجیتی) ﴿وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا﴾ بهر و ورد گارم هدر گیز له پارانه و دم لیت
 بی هیوانه بووم ﴿وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوْتِ﴾ به راستی من دهر سم کهس و کاره کهم (له نایینی خوا لادهن)
 ﴿مِنْ وَرَآئِي﴾ له پاش (مردنی) خوُم (چونکه که سپکیان تیدانه جینگری من بیت) ﴿وَكَاثِبُ أَمْرًا﴾
 عافرا ﴿وَحِيزَانَهُ كَشِمَ نَهْزُوكَ﴾ (مندالی ناییت) ﴿فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا﴾ سا تو له لایه ن خوندوه
 منالیکسی چاکم پی به خشه ﴿يَرْثِي وَيَتُوبُ مِنْ أَلِ يَعْقُوبَ﴾ میرانگری (پنغه بهرستی) من
 وینه مالیه یه عقوب بی ﴿وَأَجْعَلْ رَبِّ رَضِيًّا﴾ نه ی بهر و ورد گارم واشی لی بکه که خذت لینی
 رازی بیت ﴿يَرْزُقْنِي إِنَّا لَبَشِيرٌ﴾ (خوای گه و ره فهر مووی) نه ی زه که ریایه به راستی موژده ت
 دهه یینی ﴿يَعْلَمُ أَسْمُهُ يَجْزِي﴾ به مندالی که ناوی به حبایه ﴿لَمْ يَجْعَلْ لَّهُ مِنْ قَبْلُ سَوِيًّا﴾ بیشتر که سمان
 به و ناوه ناو نه ناوه ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي نَكَوْتُ لِي عُلْمٌ﴾ ووتی نه ی بهر و ورد گارم چون مندالم ده ی
 ﴿وَكَاثِبُ أَمْرًا عَافِرًا﴾ له کاتینکدا خیزانم نه زو که ﴿وَقَدْ بَلَغْتَ مِنَ الْكِفَرِ عِتًّا﴾ بیتگومان
 خو شم له پیریدا گه یشتو و مده ته نه و بهری پیری ﴿قَالَ كَذَّابٌ﴾ ووتی (بریار) به و جزو به
 ﴿قَالَ رَبُّكَ﴾ بهر و ورد گار یشت فهر مووی نه ی ﴿هُوَ عَلَى هَيْئٍ﴾ نه و (کاره) به لای منه و زور ئاسانه
 ﴿وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ﴾ بیتگومان بیشترش تو م دروست کردوه ﴿وَلَمْ تَكُنْ شَيْئًا﴾ که شتیک نه بویت
 (پیش نه و دروست کرده) ﴿قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً﴾ (زه که ریایه) ووتی نه ی بهر و ورد گارم
 نیشانه یه کم بوز دابنی (کاتی نه و مرده هاته دی) ﴿قَالَ آيَتُكَ﴾ (خوای گه و ره) فهر مووی نیشانه ی
 تو نه و به (له سهر بوونی نه و کوپه) ﴿أَلَا تَعْلَمُ أَنَّ النَّاسَ﴾ ناتوانیت گفنو گو له گه ل خه لکدا بکه ی
 ﴿فَلَيْسَ لَكَ سَوِيًّا﴾ سی شه و له سهر به ک (به روزه کانی و هه ر جهنده) ساغیت و لال نیت ﴿فَخَرَجَ﴾
 عافرا ﴿وَمِنْ أَلْمَحْرَابِ﴾ پاشان زه که ریایه بهر سترگا که ی هاته دهر بوز ناو گه له که ی ﴿فَأَوْحَى إِلَيْهَا﴾
 به نیشاره ت پی ووتن ﴿أَنْ سَيَحْوَ أَبْعَدُ وَغِيًّا﴾ که به یانیان و نیواران ته سیحانی خوا بکه ن

﴿يَتَخَيَّ حُذَّ الْكِتَابِ يَقُولُ﴾ (خو! دہنہر مونت بہہ یہ حیا پاش گہورہ بوونی) ئەہی یہ حیا تہورات بہتووندو گرنگ بگرہ ﴿وَأَتَيْنَاهُ الْخَمْرَ صَبِيحًا﴾ تیگہ یشتی تہورات (با حیکمت و ژیری) مان پینہ خشی لہ تہ مہنی منالیدا ﴿وَحَتَانِ لَدُنَّا وَرَكْوَةً﴾ لہ گہن دلسوزی و پاک و خاوینی لہ لایہن خومانہوہ ﴿وَحَتَانِ نَبِيًّا﴾ وہ ئەو (یہ حیا) لہ خوانرس و ہاریز کار بوو ﴿وَتَزَاوَلَتْ﴾ ہہلسو کەونی لہ گہن دایک و باوکیدا جوان بوو ﴿وَلَوْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا﴾ خۆ بہزل زان و سەر پینچی کەر نہ بوو (لہ فہرمانی خو!) ﴿وَسَلَّمَ عَلَيْهِ نُورٌ وَلَدٌ﴾ سہ لامی خوای لہ سەر بیت لہو رۆژہی لہ دایک بوو ﴿وَلَوْ يَكُنْ نَبِيًّا﴾ وہ لہو رۆژہی کەزیندوو دہ کر تہوہ ﴿وَأَذْكُرْنِي الْكِتَابِ مَرَّتِمَ﴾ (ئەہی موحمەد ﷺ) باسی بە سەرہانی مہریم بکە لہ قورئاندا ﴿إِذْ أَنْبَأَتْ مِنْ أَهْلِهَا﴾ ئەو کاتہی کە کەنارگیری کرد لہ کەس و کاری ﴿مَكَانًا شَرِيفًا﴾ لہ شونینکی رۆژہ لاتی (مزگوتی قودس دا خوا پەرستی دہ کرد) ﴿فَأَخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ جِجَارًا﴾ ئەمجا پەر دہ پەکی دانالہ نیتوان خۆی و ئەوان (کەس و کاری) دا ﴿فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا﴾ نیتەبش جویرە ئیلسان نارد بۆ لای ﴿فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا﴾ وہ کو بہ شەرینکی تہواو خۆی پيشانی (مہریم) دا ﴿قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ﴾ (مہریم) ووتی من پەنا دہ گرم بە خوای مہرەبان لہ تۆ ﴿إِنْ كُنْتَ نَبِيًّا﴾ ئەگەر تۆ لہ خوا ترسیت (وازم لی بیتە و زیانم پی مەگە یەنە) ﴿قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ﴾ جویرە ئیل ووتی (ترست نہی) من تیر دراوی پەر وەرد گارتەم ﴿إِلَّا هَبْ لِي غَلَامًا زَكِيًّا﴾ بۆ ئەوہی مندالینکی پاک و خاوینت پی بہہ خشم ﴿قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ﴾ (مہریم) ووتی من چون مندالم دہ بیت! ﴿وَلَمْ يَمَسَّ يَاسِينَ بَشَرًا﴾ کە هیچ بہ شەرینک (لیم نہ کە و تہوہ) رەفاقەتی نہ کردوم (بەحە لالی) ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهَا بَشَرًا﴾ وہ داوین پيش نہ بووم ﴿قَالَ كَذَلِكَ﴾ (جویرە ئیل) ووتی کارە کە بەو جۆرہ بہ (کە پیم ووتی) ﴿قَالَ رَبُّكِ﴾ پەر وەرد گارت فەر موویەتی ﴿هُوَ عَلَى هَدًى﴾ ئەو کارە لای من زور ئاسانە ﴿وَلَتَجْعَلَنَّ لَكَ يَسًا﴾ و بۆ ئەوہی بیکەین بہ مو عجیزە و نیشانە بەک بۆ خەلکی ﴿وَرَحْمَةً مِنَّا﴾ و رەحمەتینکی تايە تیش لہ لایەن تہوہ ﴿وَكَانَ أَمْرًا مَقْضِيًّا﴾ ئەوہ کارینکی بریار دراوہ (لہ لایەن خواوہ) ﴿فَحَمَلَتْهُ﴾ جا (مہریم) سکی پەر بوو بەو (کۆر بە لہوہ) ﴿فَأَنْبَأَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا﴾ ئەمجا بہ (سکە کە) وہ دوور کەوتەوہ بۆ شونینکی دوور (لہ کەس و کاری) ﴿فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ﴾ ئەو سا ئینشی پيش ژانی مندال بوون ناچاروی کردو بردی ﴿إِلَى جَذْعِ النَّخْلِ﴾ بۆ لای قەدی دار خورما بەک (نا لہ کانی مندال بوو مەتە کە یدا خۆی پتوہ بگریت و بالی پتوہ بدات) ﴿قَالَتْ يَأْخُذُنِي مِنْ قَبْلِ هَذَا﴾ (مہریم) ووتی ئای خۆزگە پيش تہم (پرو داوہ) بمر دما بہ ﴿وَكُنْتُ سَيِّئًا تَنِييًّا﴾ و من شینکی لہ بیر جووہی باس نہ کراو بوو ما بہ ﴿قَالَ إِنَّمَا يَنْتَظِرُهَا﴾ ئەمجا (جویرە ئیل) بانگی مہریم کرد لہ ژیری (دار خورما کە) وہ ﴿الْأَخْزَى﴾ (ووتی) خەفەت مەخۆ و غەبار مەبہ ﴿فَدَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرًّا﴾ بنگومان پەر وەرد گارت لہ خوار تہوہ جو گەبەک ئاوی بۆ فہراہم ہیناوی ﴿وَهَرَى إِلَيْكَ جَذْعُ النَّخْلِ﴾ قەدی ئەو دار خورما بہش بۆ لای خۆت راوہ شینە ﴿تَسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا﴾ خورما ی تازہ پی گە پیووت بە سەر دا دہباریت ﴿۱۵﴾

﴿فَكَفَىٰ وَاعْتَرِبْ﴾ ۞ ثم عجا (لہو خورما) بخق و (لہو ناوہش) بخزروہ ﴿وَقَرِي عَيْنًا﴾ ۞ چاوو دن پڑوشنبہ
﴿فَإِنَّا نُنزِّلُ الْغَمْرَ لَحْدًا﴾ ۞ جاتہ گہر ہر کہ سینکت بینی (پر سیاری ثم مندالہی لی کردی)
﴿فَقُلْ إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا﴾ ۞ بہ (نیشارہت) پنی بلی بہ راستی من قسہ نہ کردنم لہسہ خوم نہ زر کردوہ
بق (خوای) میہرہبان ﴿فَلَنْ أَكْثِرَ إِلَيْكُمْ إِنِّي﴾ ۞ لہہر لہوہ نہ مرق قسہ لہ گہل هیچ کہ سینکتدا ناکہم ﴿۝
﴿فَأَنْتَ بِهِ قَوْمَهَا﴾ ۞ جابہو (مندالہوہ) ہانہوہ بق لای کہس و کارہ کہی ﴿تَحْمِلُهُ﴾ ۞ ثہو (مندالہی)
گرتبو بہ باوہ شہوہ ﴿فَأَلْوَيْتُمْ يَوْمَ﴾ ۞ (خزمہ کانی) ووتیان لہی مہرہم ﴿لَقَدْ جِئْتَنِي فَقَرِئًا﴾ ۞ بہ راستی
شتبکی زور خراب و نابرو بہرت کردوہ ﴿۝﴾ ﴿بِتَأْتِيَهُمْ﴾ ۞ تہی نہوہی وک خوشکی ہاروون
وايت (لہ تہقوا و خواناسیدا) ﴿مَا كَانَ لِلنَّاسِ أَنْ يَأْمُرُوا﴾ ۞ نہ باوکت پیاونکی خراب و داوین پیس
بوہ ﴿وَمَا كُنْتَ أَتَىٰ يَوْمًا﴾ ۞ نہ دایکت داوین پیس و زیناکار بوہ ﴿۝﴾ ﴿فَأَمَّا زَيْنَبُ﴾ ۞ جابہو (مہرہم)
نیشارہتی بق ثہو (مندالہ) کرد ﴿فَأَلْوَيْتُمْ يَوْمَ﴾ ۞ (خزمہ کانی) ووتیان چوون قسہ بکہین ﴿مَنْ كَانَ فِي
الْمَهْدِ صَيًّا﴾ ۞ لہ گہل منالیکدا کہ لہ پیشکہ دایہ ﴿۝﴾ ﴿قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ﴾ ۞ (مندالہ کہ ہانہ قسہو) ووتی
بہ راستی من بہندہی خواہ ﴿۝﴾ ﴿أَتَيْنِي الْكِتَابَ﴾ ۞ بہ راوی نینجیلیم پی دہدات ﴿وَجَعَلَنِي نَبِيًّا﴾ ۞ و دہمکات
بہ پیغہ مہر ﴿۝﴾ ﴿وَجَعَلَنِي مَبَارَكًا إِنَّ مَا كُنْتُ﴾ ۞ وہ پیروز و فہرداری کردووم لہ ہر جینگاہ کدا ہم
﴿وَأَوْصَانِي بِالْحَلَاكَةِ وَالْكَفَاةِ﴾ ۞ و فہرمانی پنداوہ بہ نویژ کردن و بہ زہکات دان ﴿مَا دُمْتُ حَيًّا﴾ ۞ ہدالہ
زیاندام و زیندووم ﴿۝﴾ ﴿وَمَرَّ بَيْنِي﴾ ۞ و (کردومی) بہ پڑلہ بہ کی چاکہ کارو گویزایہل بق دایکم
﴿وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا﴾ ۞ نہی کردووم بہ ملہورپنکی بہدہفتار ﴿۝﴾ ﴿وَالسَّلَامُ عَلَيَّ﴾ ۞ سلاوی خواہ
لہسہر بیت ﴿يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ﴾ ۞ ثہو پڑوہی کہ لہ دایک بووم وہ ثہو پڑوہی کہ دہمرم ﴿وَيَوْمَ
أُخْتُ حَيًّا﴾ ۞ وہ ثہو پڑوہی کہ زیندوہ دہ کریمہوہ ﴿۝﴾ ﴿ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ ۞ ثہوہ (کہ باس کرا)
عیسای کوری مہرہمہ ﴿قَوْلَ الْحَقِّ﴾ ۞ کہ ووتہ بہ کی راستہ (دہ بارہی عیسا) ﴿الَّذِي قِيْلَ يَتَّبِعُونَ﴾ ۞
کہ ثہوان (گاوور و جوولہ کہ کان) تیدا دوو دلن ﴿۝﴾ ﴿مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ﴾ ۞ ناگونجی و شایہن
نی بہ بق خواہ مندالی ہہ بیت ﴿سُبْحَنَهُ﴾ ۞ پاک و پیگہردی بق خواہ ﴿إِنَّا قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ ۞ ہر کانی بہوہی
کارنیک بیی ﴿فَلَمَّا يَقُولُ لَهُ﴾ ۞ ثہوہ پیگومان تہنہا پنی دہلی ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ ۞ بہہ، بہ کہہر دہ بیت ﴿۝
﴿وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ﴾ ۞ پیگومان خواہ پہر و ہر دگاری من و نیوہ شہ ﴿فَأَعْبُدُوهُ﴾ ۞ کہواتہ ہر نہو پہرستن
﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ ۞ ثہمہ بہ رنگا و رنہازی راست و دروست ﴿۝﴾ ﴿فَأَخْلَقَ الْأَخْرَابَ مِنْ بَيْنِهِمْ﴾ ۞
بہ لام دہستہو ناقمی (گاوور و جوولہ کہ) کان لہ نیو خویاندا رایان جیاواز بوو (لہ بارہی عیساوہ)
﴿قَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ۞ جاسزاو لہ ناو چوون بق ثہوانہی کہ بی باوہر بوون ﴿۝﴾ ﴿مِنْ شَهْدٍ قَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ ۞ لہ بیننی
پڑوہ زور گہورہ کہ (کہ پڑوی دواپی بہ) ﴿۝﴾ ﴿أَشْجَعُ مِنْهُمْ وَآخِرُ﴾ ۞ نای کہ چہندہ پیسہر و پیئہرن (ثہو
بی باوہرانہ) ﴿يَوْمَ يَأْتُوتُنَا﴾ ۞ لہ پڑوہ نکدا کہ دیتہوہ بق لامان (لہ قیامہندا) ﴿لِيَكُنِيَ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ﴾ ۞ بہ لام
ستہمکاران نہ مرق (لہ دنیاا) ﴿فِي صَلَٰتٍ مُّبِينَةٍ﴾ ۞ لہ گومراییہ کی ناشکرادان ﴿۝﴾

﴿وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ﴾ (نهی موحه مهده) ﴿ثُمَّ﴾ (نهی مسته مکار) انه له پوزی داخ و خه هت بترستنه ﴿إِذْ قُضِيَ
 الْأَمْرُ﴾ کاتی کار و باری (خه لکی) کوتابی پی ده هیتی ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ﴾ له کاتیکدا نه وانه غافلن ﴿وَلَقَدْ لَا
 يُؤْمِنُونَ﴾ و باوریش ناهینن (به پوزی دوابی) ﴿إِنَّا نَحْنُ﴾ به پراستی همر نیمه ﴿ثَرِبًا الْأَرْضِ وَمَنْ عَلَيْهَا﴾
 ده بینه میرانگری زهوی و نه وهی له سه ره تی ﴿وَالَّذِينَ يَرْجُونَ﴾ وه هدر بزلای نیمه ده گه رینه وه ﴿وَأَذْكُرْ
 فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ﴾ وه (نهی موحه مهده) له فوراندا باسی ئیبراهیم بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ به پراستی
 شهو (ئبراهیم) زور راستگو و پتغه مبر بوو ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ﴾ کاتی به باوکی ووت ﴿يَا أَبَتِ﴾ نهی باوکی
 خوزه ویستم ﴿لِمَ تَعْبُدُ﴾ بۆ ده پرستی ﴿مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يَبْصُرُ﴾ شتی که نایستی و نابینی ﴿وَلَا يَفْقَهُ شَيْئًا﴾
 وه هیچ سو و دینکت پی ناگهینی ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْوَيْلِ﴾ نهی باوکی خوزه ویستم به پراستی دنیا به
 زانست و زانیارنکم بۆ هاتوره ﴿مَا أَتَانِي﴾ که بۆ تو نه هاتوره (وینت نه دراره) ﴿فَاتَّبَعْتَنِي﴾ که وانه شویتم
 که وه و گوئرایه لیم بکه ﴿أَفَدُلُّ صِرَاطًا سَوِيًّا﴾ رینمو و نیت ده که م بۆ ریزاری راست ﴿يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ
 الشَّيْطَانَ﴾ نهی باوکی خوزه ویستم شه پتان مه پرسته ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ﴾ به پراستی شه پتان ﴿كَانَ لِلرَّحْمَنِ
 عَصِيًّا﴾ هه مېشه سه ربنجی که و باخی به له خوای مېهره بان ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ﴾ نهی باوکی
 خوزه ویستم به پراستی ده ترسم (که به کافری بمری) ﴿أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ﴾ تووشی سزایه ک پیی ﴿مِنْ
 الرَّحْمَنِ﴾ له لابه ن خوای مېهره بانه وه ﴿فَتَكُونَ مِنَ الشَّايِطَانِ وَلِيًّا﴾ ئیتر بیته هاوړی و هاوده می شه پتان (له دوزخه خدا)
 ﴿قَالَ أَزَيْغُكَ عَنْ آلِهَتِي﴾ (باوکی) ووتی تو واز له پرستراوه کانی من دینی (ونا یا نه پرستی)؟!
 ﴿يَا إِبْرَاهِيمَ﴾ نهی ئیبراهیم ﴿لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ﴾ سویندین نه که واز نه هیتی (له قسه ووتن به
 پرستراوه کانم) دنیا به به رد بارانت ده که م ﴿وَأَهْجُرْ فِي مِيلًا﴾ (دهی) برؤ ماوه یه کی زور دور که وهره وه
 لیم ﴿قَالَ سَتَرْتُكَ إِلَهُي﴾ (ئبراهیم) فدر مووی سه لامت لی بیت ﴿سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي﴾ له مه وودا وادای لی
 بور دنت بۆ ده که م له پروردگارم ﴿إِنَّهُ كَانَ فِي حَقِّكَ﴾ (چونکه) به پراستی شهو (پروردگار) له گه لمد
 مېهره بانه (و دوعام گیرا ده کات) ﴿وَأَنْقِزْ لَكَ وَمَا تَدْعُونَ﴾ وه دووره پررتز ده بم له ئیوه و نهو شتانه ش
 ده به پرستی ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له خوا ﴿وَأَذْغَارِي﴾ ته نها پروردگارم ده به پرستم ﴿عَسَى﴾ ئومیده وارم
 ﴿أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا﴾ له پرستن و نزای پروردگارم دابی هیوا و نا ئومید نه بم (وه کو ئیوه) ﴿وَلَقَدْ
 أَنْزَلْنَاهُ﴾ جا کاتی (ئبراهیم) دور که و تده لییان (له گه له بت پرسته که ی) ﴿وَمَا يُعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 و له و شتانه ش نه وانه ده بان پرست جگه له خوای گه وره ﴿وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ نیمه ئیسحاق
 و (له ئیسحاقیش) به عقوبمان پی به خششی ﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا لِيْسَ﴾ و هدره ک له وانیسمان کرد به پتغه مبر ﴿وَلَقَدْ
 جَعَلْنَا لَهُمْ مِنْ زَوجَاتٍ﴾ له به رحمنی خومان نه و انمان به مره مند کرد ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا﴾ باسی
 چاکه ی نه و انمان خسته سه ر زمانی (ناده میزاده کان) ﴿وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى﴾ له فوراندا باسی موسا
 بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ مَخْلُصًا﴾ به پراستی شهو (که سیکی) هه لیزارده بوو (پی گهر دیو له ناته وادی) ﴿وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا﴾
 و ئیتر او و پتغه مبر بوو (بۆ خه لکی)

﴿وَقَتَّلَٰنَا﴾ و نه نیمه نه‌ومان بانگ کرد ﴿مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ﴾ له‌لای راستی کتوی طوره‌وه ﴿وَقَرَّبَٰنَا﴾ و نه‌وه (مووسا) مان نزدیک کرده‌وه تا قسمی له‌گه‌ل بکه‌مین ﴿وَوَهَّبْنَا لَهُنَّ وَحْيَنَا﴾ و نه‌له‌به‌زه‌بی و به‌خشنده‌بی خزمان به‌خشیمان به‌وه (مووسا) ﴿أَلَمْ نَخْلُقْهُنَّ إِنَّا﴾ هاروونی برای که پیغه‌مبه‌ر بوو ﴿وَوَدَّعَيْنَا﴾ و نه‌له‌قورئاندا بامسی ئیسماعیل بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ﴾ بنگومان نه‌وه له‌به‌یمان و به‌لینه‌کانیدا راست گز بوو ﴿وَوَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا﴾ و نه‌وه نیرراوو پیغه‌مبه‌ری خوا بوو ﴿وَوَكَانَ يُامِرُ أَهْلَهُ﴾ و نه‌همیشه‌فرمانی ده‌دا به‌خیزان و کس و کاری ﴿وَالصَّلٰوةَ وَالزَّكٰوةَ﴾ به‌نویژ کردن و زکات دان ﴿وَوَكَانَ يَدْرُسُ مَرْصِيًّا﴾ و نه‌همیشه‌لای پوره‌ردگاری جیگه‌ی ره‌زانه‌ندی بوو ﴿وَوَدَّعَيْنَا فِي الْكِتَابِ نَذِيرًا﴾ و نه‌بامسی ئیدریس بکه له‌قورئاندا ﴿إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا﴾ به‌راستی نه‌وه زور راست گز و پیغه‌مبه‌ر بوو ﴿وَوَدَّعَيْنَا مَكَّانًا عَٰلِيًّا﴾ و پایه و پله‌یمان بلند و به‌رز کرده‌وه ﴿أَوَلَيْكَ الْآيَاتُ الَّتِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ نه‌وانه‌ی (که باس کران) که‌سانینکن که‌خوا تبعمه‌ت و چاکه‌ی خوی پشت به‌سهریاباندا ﴿فَمَنْ الشَّيْءِ الَّذِي تَدْعُوهُمْ﴾ له‌وه پیغه‌مبه‌رانه‌ی که له‌نه‌وه‌ی ناده‌مین (وه‌ک ئیدریس) ﴿وَمِمَّنْ خَلَقْنَا مَع نُوحٍ﴾ و نه‌له‌(نه‌وه‌ی) نه‌وانه‌یشی (که له‌که‌شتیه‌که‌دا) له‌گه‌ل نوح دا هه‌لمان گرتن (وه‌ک ئیبراهیم) ﴿وَمِمَّنْ دَرَجَةُ الْبَرِّ إِنَّهُمْ لَا يُعْرَضُونَ عَلَى الْوَدَّعَيْنَا﴾ و نه‌له‌نه‌وه‌ی ئیبراهیم و یه‌عقوب (وه‌ک ئیسماعیل و یوسف) ﴿وَمِمَّنْ هَٰذِينَ الْكَلْبَاءُ﴾ و نه‌وانه‌ی هیدایه‌تمان داون هه‌لمان یزار دوون ﴿إِنَّا نَحْنُ عَلَيْهِمْ إِلَهٌ فَارْتَحِلْ﴾ نا نه‌وانه‌هر کائی نایه‌نه‌کانی خوی به‌به‌زه‌بیان بق بخویرته‌وه ﴿حَرِّقُوا شَجَرًا تُؤْتِيكُمُ﴾ ده‌ست به‌جی ده‌که‌هون به‌روودا به‌سوزده و گریانده‌وه ﴿فَتَخَلَّفُوا عَنْ قَدِيرِ خَلْقٍ﴾ نه‌مجاله‌پاش نه‌وان که‌سانینک (له‌نه‌وه‌کانیان) بوونه جیش‌شپیان ﴿أَسْمِعُوا الصَّلٰوةَ﴾ که‌نویژان ده‌فه‌وتانده ﴿وَأَتَّبِعُوا الشُّهُورَ﴾ و شوین هه‌واو ئاره‌زوو که‌وتن ﴿فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا﴾ جا نه‌وانه له‌داهاتوودا تووشی (سزای) گوهراییان ده‌مین ﴿إِلَّا مَنِ اتَّبَعَ وَتَابَ وَآمَنَ﴾ جگه له‌وه‌ی که‌تزیه‌ی کردینیت و باوه‌ری هیتاینیت ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ و کارو کرده‌وه‌ی چاک‌ی کردینیت ﴿فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نا نه‌وانه ده‌چنه به‌ده‌شته‌وه ﴿وَلَا يُلَظُّكُمُ مِنْهَا﴾ و هیچ سه‌مینکیان لی ناکرینت (له‌پاداشنی کرده‌وه چاکه‌کانیان که‌م ناکرینه‌وه) ﴿وَجَنَّتْ عَذْبًا﴾ به‌ده‌شتانی جی مانده‌وه‌ی هه‌میشه‌یی به ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْوَعْدُ الْأَوَّلُ﴾ که‌خوای میهره‌بان به‌لینی داوه ﴿عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ﴾ به‌به‌نده‌کانی که‌نادبارو به‌نه‌انه‌وه‌چاونه‌بیانینیه‌وه ﴿إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَرْيُومًا﴾ به‌راستی خوا به‌لینی به‌دی دیت ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا﴾ (به‌هه‌شپیه‌کان) له‌به‌هه‌شتدا هیچ ووته و قسمه‌ی کی یی سوود نایستن ﴿وَلَا تَلْمِزًا﴾ نه‌نها سه‌لام کردن ده‌یستن ﴿وَلَا يَنْهَرُ فِيهَا فُجُورًا﴾ له‌ویدا رزق و پوزی ناماده‌یه‌بویمان ﴿بُكْرَةً وَعَشِيًّا﴾ به‌به‌یانیان و ئیواراندا ﴿فَإِنَّكَ الْجَنَّةُ﴾ نه‌وه به‌هه‌شته‌ی بامسی کرا ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكَ الْوَعْدُ الْأَوَّلُ﴾ نه‌وه‌یه که‌دوبه‌خشین ﴿مِنْ عِبَادِنَا الَّذِينَ كَانُوا مِن قَبْلِكَ﴾ به‌وه که‌سه‌انه‌ی که‌(له‌دونیا‌دا) پاریزکار و له‌خواترس بوون له‌به‌نده‌کانمان ﴿وَوَقَّعْنَا فِي الْأَنْبِيَاءِ مِنْكَ﴾ نیمه (فرشته‌کان) له‌ناسمانه‌وه دانابه‌زین به‌فرمانی پوره‌ردگارت نه‌بی ﴿لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ﴾ نه‌نها بق خوا به (و خوا ده‌زانی) هه‌سوو کاروباری داهاتوو رابووردوو ﴿وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ﴾ و ئیستانمان ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَبِيًّا﴾ و نه‌پوره‌ردگارت (کرده‌وه‌ی به‌نده‌کانی) له‌بیر نه‌کرده‌وه ﴿

﴿زَيْتُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ کہ پەروردگاری ئاسمانه کان و زهوی و ههرچی له ئیوانیاندایه
 ﴿فَاتَّخَذَهُ وَاصْطَفَىٰ بَنِيكَ﴾ که واته بپهسته و زور خوگر به له پهستییدا ﴿هَلْ تَعْلَمُ لَوْلَا سَيِّئَاتُ﴾
 ئایا ئاگاداریت و تنه ی نهو (خوایه کی تر) هه بیست ﴿وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ﴾ ئاده می (بی بر و) دهلی
 ﴿لَوْلَا مَا مَلَأْتُ﴾ ئایا که مردم ﴿لَسَوْفَ أَخْرِجُ حَيًّا﴾ له داهاتوودا به زیتووی (له گور) دهرده هیتیریم ﴿وَلَوْلَا بَذْكُرُ الْإِنْسَانِ﴾ نهو ئاده مبراد بو بیر ناکانه وه ﴿أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ﴾ که بنگومان نیمه له سه ره تاوه
 نهومان دروست کردوه ﴿وَلَوْلَا بَذْكُرُ شَيْئِكَ﴾ که نهو شتیک نه بوو ﴿فَوَرَّكَ لَنَحْشُرَنَّكَ﴾ نه مجا سویند
 به پەروردگارت نهو (بی پروایانه) کز ده کهینه وه (له روزی دوا پیدا) ﴿وَالشَّيْطَانُ﴾ (له گدل)
 نهو شهیتانانه ی (که گومرایان کردن) ﴿فَوَلَّيْنَاهُ حَصْبَاءَ زَهْرٍ﴾ پاشان به راستی هه موویان ناماده ده کهین
 ﴿سَوَّلَ جَهَنَّمَ جَحِيمًا﴾ به ده وری دوزه خدا به سه ره نه زنیاندا که وتوون (له بهر تر سناکی نهو روزه) ﴿وَلَوْلَا نَفْعُ﴾
 پاشان بنگومان ده ری دینین (و ده بخه بینه دوزه خه وه) ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له هه بهیرو
 ده سته یه ک ﴿إِنَّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِيًّا﴾ کامه یان تاوانبارتر (یاخی تر) یووه له بهرانبهر خوای میهره باندا
 ﴿فَوَلَّيْنَاهُ أَهْلًا﴾ نه مجا بنگومان نیمه زانترین ﴿بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلَاتٍ﴾ به وانه ی که شپاو ترن
 بخزینه دوزه خ و بسوتین پی ﴿فَوَلَّيْنَاهُ﴾ کهس نییه له ئیوه ﴿لَا وَارِدُهَا﴾ نه روات و تینه بهریت
 به سه ره دوزه خدا ﴿كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا﴾ (نهو تیبه رینه) بریاریکی بر او ده له پەروردگارت وه ﴿وَلَوْلَا نَفْعُ﴾
 ئیوه ئیوه ئیوه ئیوه ﴿فَوَلَّيْنَاهُ﴾ که پاریز کار و له خو ترس بوون ﴿وَلَوْلَا نَفْعُ﴾
 جحیم و ستم کاران له سه ره چوک له ناو (دوزه خ) دا ده هیلینه وه ﴿وَلَوْلَا نَفْعُ﴾
 هه ره کاتی ئایه ته روون و ناشکر اکانی نیمه به سه ره باندا بخو تر ایه ته وه ﴿فَوَلَّيْنَاهُ﴾ نه وانه ی
 بی بر و بوون ده یان ووت ﴿بِالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به وانه ی ئیمانیان هیتا بوو ﴿أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا﴾
 کام له م دوو کز مه له جی و شوینی (خانوو به ره ی) خو شتره ﴿وَأَحْسَنُ نَدَبًا﴾ و کور و
 مه جلیسی چاکتره ﴿وَلَوْلَا نَفْعُ﴾ وه پیش نه مان چه ندینمان له ناو برد ﴿مِنْ قَرْنٍ﴾ له گه له
 (بی باوه ره کان) ﴿هَمْ أَحْسَنُ نَدَبًا وَرَدًا﴾ کهل و بهلی ناو مال و لاشه و قیافه تیشیان له مان جواتر بوو ﴿وَلَوْلَا نَفْعُ﴾
 ﴿قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی نه وه ی له گومرایسی دایه ﴿فَوَلَّيْنَاهُ﴾
 باخوای میهره بان موله تی پی بدات و تهمنه ی دریز بکات (تازیاتر تاوان بکه ن) ﴿حَقَّ لِلَّهِ أَنُؤَامِنُوعَدُونَ﴾
 هه تا کاتی نهو هه ره شانه ی کراوه لییان ده بینن (دیته دی) ﴿إِنَّا الْعَذَابُ قَامًا السَّاعَةَ﴾ (نه وه ش) یان
 سزایه (له دنیا دا) یان (هاتی) روزی دوا به ﴿فَسَيَعْلَمُونَ﴾ جا له داهاتوودا ده زانن ﴿مَنْ هُوَ أَشَدُّ مَكَانًا﴾
 کی جیگا و شوینی (خانوو به ره ی) خراب و ناخوشه ﴿وَأَضَعُ خُنُفًا﴾ وه کی سه رباز و له شکری
 بی هیزتره (کافران یان باوه داران) ﴿وَلَوْلَا نَفْعُ﴾ نه وانه ی له سه ره پیتازی
 هیدایه ت بوون خوا هیدایه تیان بو زیاد ده کات ﴿وَلَوْلَا نَفْعُ﴾ نهو کرده وه چاکانه ی له
 (روز ی دوا پیدا) ده مینه وه ﴿حَقَّ عِنْدَ رَبِّكَ نَوَابًا﴾ لای پەروردگارت باداشتی چاکتره ﴿وَحَقَّ مَرَدًا﴾
 و ئاکامیشی باشتره ﴿

﴿أَفَرَأَيْتَ الَّتِي﴾ ثابا نهو كه سست دیوه ﴿كَفَرَتْ بِأَيَّتِ﴾ بی باوهر سوو به نیشانه و ثابته کانی نیمه
 ﴿وَقَالَ﴾ وونی ﴿لَا وَتَبَّ مَا لَا وَدَّ﴾ (له روزی دوا بيشدا) مال و کورم بی ده دری ﴿أَطْلَعَ الْغَيْبِ﴾
 ثابا به نه نیمه کان ناگاداره ﴿أَفَرَأَيْتَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا﴾ یا به لینی له خوای میهره بان وهر گرتووه ﴿كَلَّا﴾
 نه خیر (وانیه) ﴿سَتَكُنُّ مَائِقُولَ﴾ له مه وپاش شهو ی ده بلی ده بنوسین (له سهری)
 ﴿وَتَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا﴾ ماهو ی سزای بو دریز ده که یته وه ﴿وَرَبُّهُ مَتَّقُولَ﴾ شهو ی نهو ده بلی
 (له مال و مندا ل) به میرات لی ی وهر ده گریته وه ﴿وَبِأَيَّتِ اقْتَرَدَا﴾ (له روزی دوا بیدا) به ته نه ا دیته وه لامان ﴿وَأَنفَضُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه وانه بیجگه له خوا بر یاریان داوه بو خزیان ﴿إِلَهَةً﴾ چه نه بهر ستر او نك
 ﴿لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا﴾ بو شهو ی نهو بهر ستر او انه بیته یار مه تی وهر (و تکا کار) بویان ﴿كَلَّا﴾
 نه خیر (وانیه) ﴿سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادِهِمْ﴾ به لکو بهر ستر او وه کان (له قیامت دا) ینکاری بهر ستنه که ی
 شهوان ده کهن ﴿وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ صِدْقًا﴾ وه ده بته دزیان و بهر بهر چیان ده ده نه وه ﴿الْوَرَّ﴾ ثابا نه تدیوه
 (سهر نجت نه داوه) ﴿أَنَّا نُرْسِلُ الشَّيَاطِينَ﴾ که بیگو مان نیمه شه پتانه کانمان زال کردووه ﴿عَلَى الْكُفْرِينَ﴾
 به سهر بی باوهر ان دا ﴿تَوْرَهُمْ أَزًّا﴾ چاک هانیان ده ده ن (بو کوفر و تاوان) ﴿فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ﴾
 جا (ته ی موحه ممه د) ﴿په له یان لی مه که﴾ ﴿إِنَّمَا عُدُّ لَهُمْ عَدًّا﴾ بیگو مان نیمه بهر ژمار دینکی ورد (روزانی
 ته مه نیان) ده ژمیرین ﴿يَوْمَ تُخْشَرُ السُّجُودُ﴾ باسی شهو پورده بکه که پاریز کاران وله خوا ترسان کز
 ده که یته وه ﴿إِلَى الرَّحْمَنِ وَقَدْ﴾ ده سته ده سته و کز مه ل کز مه ل بهر یز و حور مه ته وه ده یانه بی بو لای خوای
 میهره بان ﴿وَسُوفِ الْمُخْرِجِينَ﴾ تاوانباریش ده ده بته بهر ﴿إِنْ جَهَنَّمَ وَرْدًا﴾ بو دوزخ به تینو به تی (به ویننه ی
 که له نا زه ل) ﴿لَا يَتْلُونَ الشَّفْعَةَ﴾ ده سه لاتی تکا و لاله یان نی یه ﴿إِلَّا مَن﴾ جگه لهو که سه ی
 ﴿أَخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا﴾ به لینی له خوای میهره بان وهر گرتووه (وهك پیغه میهران و شه هیدان) ﴿وَقَالُوا أَخَذَ الرَّحْمَنُ وَدًّا﴾ (گا وور و جو وله که کان) ده یان ووت خوا مندا لی بو خزی دان او وه
 ﴿لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا﴾ سویند به خوا به راستی شستیکی زور نابه جی و سه بر ده لنین ﴿نَسْكَازَ السَّمَوَاتِ﴾ نزیکه ناسمانه کان ﴿وَتَقَطَّرَتْ مِنْهُ﴾ له ت له ت و پاره پاره بین له بهر نهو (قه سه یه)
 ﴿وَتَنَسَّقُ الْأَرْضُ﴾ و (نزیکه) زه ویش شفق بهر نت و بقلیشی ﴿وَنَحْنُ الْجَبَالُ هَذَا﴾ و (نزیکه) چیا کان
 به بهك جار بر وخین ﴿أَن دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَدًّا﴾ له بهر شهو ی (بی باوهر ان) مندا ل ده ده نه پان خوای
 میهره بان ﴿وَمَا يَتَّبِعِ الرَّحْمَنُ﴾ بو خوای میهره بان شیوا نیه ﴿أَن يَخْذَ وَدًّا﴾ که مندا لی هدی ﴿إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هم مو و ته وانه ی له ناسمانه کان و زه ویدان ﴿إِلَّا إِلَى الرَّحْمَنِ عِبَادًا﴾
 به به نده یی دیته لای خوای میهره بان (هیچ که سی له وانه نیه به نده ی خوای میهره بان نه بی) ﴿لَقَدْ أَحْصَيْنَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا﴾ سویند به خوا به راستی هم مو ویانی سهر ژمیری کردووه به ژماردن ﴿وَكُلُّهُمْ إِلَيْهِ يَوْمَ الْفِتْمَةِ قَرْدًا﴾ ههر هم مو ویان به تاک و ته نه ا دیته وه بو لای (خوا) له روزی
 قیامتدا ﴿

﴿إِنَّ الْآدَمَ خَلَقَ﴾ به راستی نهواندی که باور پرسان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردهوه چاکه کاتیشیان کردهوه ﴿سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا﴾ ینگومان خوای میهره بان خورشه ویستیان ده کات (له دلی باوره داراندا) ﴿فَلَمَّا بَسَّرْنَاهُ بَنِي إِدْرِسَ﴾ جا به راستی نیمه قورئانمان له سهر زمانی تو ناسان کردهوه ﴿يُتَبَيَّرُ بِهِ الْمُتَّقِينَ﴾ تا مرده ی پی بدهیت به باریز کاران و له خوا ترمان ﴿وَتُذَرِّبُهُ قَوْمًا ذُرِّيَّةً﴾ شهو که سانه شی پی بتر سینیت که به سه ختی دزایه نیت ده کمن ﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ گدل و کومه لی زورمان پیش نه مان (له بهر خرابیان) له ناو برد ﴿فَلَمْ يَجْعَلْ لَهُمُ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ قَدْرًا﴾ نایا ههست نه که بیت به هیچ که سبک له وانه مابیت؟ ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَهَبَّزَكُمُ الْأَرْضَ﴾ بان هیچ وورته و سرته به کبان ده بیسیت

سوره قی (طه)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده ی میهره بان

﴿طه﴾ به (ط، ها) ده خویشته وه، خوا زانتره به مانا که ی بز زانباری زیاتر سه بری سه ره تای سوره تی (البقرة) بکه ﴿مَّا أَتَيْنَاكَ الْفُرَاتِ﴾ قورئانمان نه نار دوته خواره وه یو سه ر نو ﴿يَتَشَقَّى﴾ یو ته وه ی دوو چاری نار همتی غم و به زاره بیت ﴿إِلَّا تَذَكَّرُ أَفَ تَعْقِلُ﴾ نه نها ناموز گاری و بیر خسته وه یه یو ته و که سه ی (له خوا) ده تر سی ﴿تَزِيلُكُمْ﴾ (ثم قورئانه) به بهش بهش نیر دراوه ته خواره وه له لایه ن زانیکه وه ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ﴾ که زه وی و ناسمانه به رزو بلنده کانی دروست کردهوه ﴿الرَّحْمَنُ﴾ که (خوای) میهره بانه ﴿عَلَى الْمَرْشِ أَسْتَوَى﴾ که به رز بووه سه ر عه رش و قهراری گرت (بهو شیه ی شیاوی بیت نیمه جزیه تیه که ی نازانین) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه نها مولکی خوا به ته وه ی له ناسمانه کان و شه وه ی له زه ویدایه ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمَا وَكَفَىٰ إِلَهُي﴾ وه شه وه ی له نیا نیا نیا دایه و شه وه ی له زیر خاکدایه ﴿وَأَن تَحْجَزَ بِالْقَوْلِ﴾ نه گهر نو به ناشکرا قسه بکه بیت ﴿فَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَارَهُ﴾ شهو به راستی شهو (خوا) نه پستی و له نه پستی شاره و تریش ده زانی ﴿إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا (شهو زانه به) که هیچ به رستراونکی نری به هق و راستی نی به جگه له شهو ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾ نه نها یو ته وه ناوه هره جوانه کان ﴿وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ﴾ (ته ی موحه مده) نایا هه و ان و ده نگویاسی موسا پیغه به رت پی گدشته وه ﴿إِذْ رَأَاهُ﴾ کاتی ناگر نکی بینی (له گه پانه وه یدا یو میصر له شه و نکی ساردا) ﴿فَقَالَ أَهْلِي بِمَكْرَهٍ﴾ جا (موسا) ووتی به خیزانه که ی لیره به پنه وه ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به راستی من ناگر نکم به دی کردهوه ﴿فَلَمَّا كَلَّمَتْهُ رَبُّهُ﴾ (شه روم یو لای) به لکو له و ناگره چلو سکینکتان یو بیتم (خوتانی پی گهرم بکه نه وه) ﴿أَوْ أَمَرَ عَلَى الثَّغَرِ هُذًى﴾ بان لای شهو ناگره ینگانیشان ده رنکم ده ست که وی ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا﴾ جا که گه شته لای (ناگره که) ﴿تُؤَدِّي بُكُورَتِ﴾ بانگی لی کرا: ته ی موسا ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به راستی من به روه رد گاری تو م ﴿فَأَخْلَعَ ثَمِيلًا﴾ ده ی پیلاره کانت داکمه (له بهر ریزی شوته که) ﴿إِنَّكَ أَنتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ﴾ چونکه ینگومان تو له شیوی پیر قزو به فیه ری (طروا) دایت

﴿ذَٰلَٰرِجَیْنِ اِلَآ اَیْمٰنٌ﴾ کاتنی نیمه ناگاداری دایکتمان کرد ﴿مَآیْمٰنٌ﴾ نه‌وه‌ی پیوسته‌ست بسو ناگادار بکریست ﴿اِنَّ اَقْرَبَیْهِمُ النَّارُ﴾ که نه‌و (مووسای شیرخوره) بخوره ناو سندوقیکه‌وه ﴿فَاَقْرَبَیْهِمُ النَّارُ﴾ نه‌مجا فرینی دوره ده‌ریاوه ﴿فَیَقْرَءُ اَیْمٰنَ النَّاسِیْلِ﴾ جا باده‌ریاش بیبانه که‌ناری ناوه‌که ﴿یَا حَٰدَّ عَذْرٰی وَعَدْلٌ﴾ (له‌ناکامدا) دوزمنی من و دوزمنی نه‌و (که‌فیرعه‌ونه) بگریخته‌وه ﴿وَالَّذِیْنَ عَلَیْکَ مَخْبَئِیْ﴾ له‌لایه‌من خرمه‌وه جوره خورشه‌یستیه‌کم پیداست ﴿وَالضُّعْفٰلِ عَلَی عِزِّیْ﴾ بؤ نه‌وه‌ی په‌روه‌ده بکریست له‌پیش چاوی خوم (به‌چاودنری و پاریزگاری خوم) ﴿اِنَّ نَّشِیْءَ النَّحْلِ﴾ (له‌بیرت بی) کاتنی که خوشکه‌که‌ت ده‌ریشت ﴿فَقَوْلٌ﴾ و ده‌یووت (به‌فیرعه‌ون و ده‌سته‌که‌ی که‌مووسا ده‌گریا و شیریه‌ی هیچ نا‌فره‌نیکی نه‌ده‌خوارد) ﴿قُلْ اَلَمْ یَخْلُقْ مِنْ دَکْکَلٍ﴾ که‌سپکتان نیشان بده‌م که به‌خجوی کات و بیگریته نه‌ستق ﴿فَرَجَعْنَا اِلَآ اَیْمٰنٌ﴾ به‌و هج‌یه‌وه تو‌مان گزیده‌وه بؤ لای دایکت ﴿اِنَّ نَّفَرَعْنٰہُمْ اَزَآلَ فَخَرْنَا﴾ تا چار ودلی گمش پیته‌وه و خه‌ف‌ت نه‌خوات ﴿وَقَدْ اَتَتْکَ نَفْسًا﴾ وه که‌سپکت کوشت (له‌ناقمی فیرعه‌ون) ﴿فَفَجَعْنَاکَ مِنَ الْغَیْرِ﴾ به‌لام نیمه‌ پرگارمان کردی له‌و غم و به‌زاره‌به ﴿وَقَدْ اَتَتْکَ نَفْسًا﴾ وه دوو‌چاری چندنه‌ها‌تاقی کرده‌وه‌مان کردی ﴿فَلَمَّا سَیَّرْنَا﴾ نه‌مجا چند سالتیک مایته‌وه ﴿فِی اَهْلِ مَدَیْنَةٍ﴾ له‌ناو خه‌لکی مه‌دیه‌ندا ﴿وَلَمَّا جَعَلْنَا عَلَی قَدْرِ تَشْوِیٍّ﴾ باشان نه‌ی مووسا له‌کاتنی دیاری کراوا (بؤ پیته‌مه‌رایه‌تی) هانو‌یته‌نیر ﴿وَلَمَّا سَطَعْنَاکَ لَیْقَیْ﴾ وه تو‌م مه‌لبرارد بؤ خوم (ناکوبیته‌مه‌ر بیت و په‌یامی من را‌گه‌یه‌نیست) ﴿اَلَمْ اَنْتَ وَاَخُو لَیْقَیْنِیْ﴾ برؤ خوت و برا‌که‌ت به‌بلکه‌ و مو‌عجزه‌کانه‌وه ﴿وَلَا یَنَافِیْ دَیْمِیْ﴾ هستی نه‌که‌ن له‌زیکر و بادی مندا ﴿اَلَمْ یَا اِبْنِ فَرْعَوْنَ﴾ هه‌ردو‌کشان برؤن بؤ لای فیرعه‌ون ﴿اِنَّهٗ رَضِیْنِیْ﴾ چونکه به‌راستی له‌ستور در‌چووه و یاخی بووه ﴿فَقَوْلًا لَّهٗ لَا یَسَآ﴾ جا‌قسه‌ی له‌گه‌ل بکه‌ن به‌نهرم و نیانی ﴿اَلَمْ یَرْجِعْکَ اَوْفَیْیْ﴾ به‌لکو بیریکانه‌وه با‌ترسی (له‌سزای خوا) ﴿وَلَا رَیْبًا﴾ هه‌ردو‌کیان و و‌نیان نه‌ی په‌روه‌ده‌گارمان ﴿اِنَّ اَحْزَابًا﴾ به‌راستی نیمه‌ ده‌ترسین ﴿اَنْ یَّطْرُقَ عَیْنًا﴾ ده‌س در‌شری بکانه‌ سه‌رمان پیش نه‌وه‌ی نیمه‌ هیچ بلین ﴿اِنَّ اَنْ یَّطْرُقَ﴾ بان زیاتر یاخی و سه‌رکه‌ش بینت ﴿وَقَالَ لَاخِبَانَا﴾ (خوا) فه‌رمووی مه‌ترسن ﴿اِنِّیْ مَعَّکُمْ﴾ به‌راستی من له‌گه‌ل‌نا‌نام ﴿اَسْمَعُ وَاُزِیْ﴾ ده‌یستم و ده‌یتم ﴿وَاِنِّیْ لَفَعْلُوْلَا﴾ که‌وایو و بجه‌نه‌لای و (ینی) بلین ﴿اِنَّا رَسُوْلَا رَبِّکَ﴾ بنگومان نیمه‌ هه‌ردو‌وک تیر‌راوی په‌روه‌ده‌گاری تو‌ین (بؤ سه‌رتق) ﴿فَاَرْسَلْنَا مَعَنَا اِبْنِ اِسْرَءِیْلَ﴾ جا‌واز له‌به‌نی ئیسرا‌ئیل به‌ینه‌ (با‌بین) له‌گه‌ل نیمه‌دا ﴿وَلَا تَعْرِیْہُمْ﴾ وه‌نازار و سزایان مه‌ده ﴿فَدَجَسْنَاکَ بِاَیْمٰنِ رَبِّکَ﴾ به‌راستی نیمه‌ له‌لایه‌ن په‌روه‌ده‌گار‌ته‌وه به‌لکه‌و مو‌عجزه‌مان بؤ هبتاوی ﴿وَاللَّسْتُ عَلَی مِیْ اَسْمِعِ اَلْہَدٰی﴾ سل‌اوش له‌سه‌ر که‌سپکت بیت که‌شوبن رینگای راستی ده‌کوی ﴿اِنَّا قَدْ اَرْسَلْنَا اِلَیْکَ﴾ به‌راستی نیمه‌ نیگامان بؤ کراوه ﴿اَنْ اَلْعَذَابَ﴾ که‌بنگومان سزا ﴿عَلٰی مَنْ کَذَّبَ وَتَوَلٰی﴾ بؤ که‌سپکه (پیته‌مه‌ران) په‌درؤ ده‌زانی و پرو و هه‌رده‌گیرت (وبا‌ور نا‌هینی) ﴿وَقَالَ مَنْ رَبِّکُمْ تَشْوِیْ﴾ (فیرعه‌ون) وونی باشه‌ مووسا په‌روه‌ده‌گاری هه‌ردو‌کشان کی به‌؟ ﴿وَقَالَ رَبُّکُمُ الَّذِیْ اَعْطٰی کُلَّ شَیْءٍ خَلْقَہٗ﴾ (مووسا) فه‌رمووی په‌روه‌ده‌گاری نیمه‌ نه‌وزاته‌به‌که‌ه‌موو شینکی به‌شینه‌به‌کی ریت و بیت و جوان در‌و‌شکر‌دووه ﴿فَرَحَدٰی﴾ باشان ریشمو‌ونیشی کردووه (بؤ کاری خوی) ﴿وَقَالَ حٰزِبُ اَلْغَرْوٰی اَلَا اُرٰی﴾ (فیرعه‌ون) وونی نه‌ی خه‌ل‌کاتنی سه‌رده‌مه‌ پی‌شو‌وه‌کان حال‌بان چی‌وه‌و چونه (له‌پاشی

مردنیان) ﴿

﴿قَالَ عَلَّمَا بِعَدْرِِّي﴾ (موسا) فرموي زانباري ته وه لای پدرو دردگارمه ﴿يَا كَسْبٍ﴾ له پدرو پندايه
 ﴿لَا يَصُدُّ رَيْدُ وَلَا بُسَى﴾ پدرو دردگارم هېچي لي وون تايي و هېچي له بير ناچي ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾
 (پدرو دردگارم) زاتيكه كه زهوي بډ كړدونه ته شوي حسانه وه (و دكو پيشكه) ﴿وَسَاكُ لَكُمْ فِيهَا صَبْلًا﴾
 وه له ناوپيدا چنده ها پنگاي بډ فراهم هيتاون ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه له ناسمانه وه باران ددبارتني
 (بوتان) ﴿وَأَخْرَجَ نَابِيَّةً﴾ جا په بارانه ي رواندومانه ﴿وَأَزْوَاجًا مِّنْ ثَمَرَاتٍ﴾ زور جوتي جور او جور له ووهك
 (كه جياوازي له تام و بون و پينگ و شپوه) ﴿كُلُوا وَارْزُقُوا الْغَنَمَ﴾ (هي مروه كان) بخون و نازول
 ومالاته كانيشان بلده ودرين ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ﴾ به راستي له ودها (كه باسكرا) ﴿لَا يَنْبَغِي لِلرَّاسِي﴾ به لگه و نيشانه ي
 زور هديه بډ ته وانه ي خواهن ي ژيرين ﴿وَمِنْهَا خَلَقَ كُرًّا﴾ لهم زهويه دروسنمان كړدون ﴿وَمِنْهَا الْيَدُكُ﴾
 دووباره ده تانگير پنه وه ناو زهوي (به مردووي) ﴿وَمِنْهَا خَلَقَ كُرًّا﴾ جاريكي تر له و زهويه ددرتان
 دپنه وه (به زيردووي بډ لير سينه وه) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا نَارًا كَهْبًا﴾ سويند به خوا به راستي نيمه هه مو
 به لگه و نيشانه كاني خزمان نيشان فير عدون دا ﴿فَكَذَّبَ وَابَى﴾ كه چي باوه ي نه هيتاو سه رپنچي كړد ﴿
 قَالَ أَجِئْتُكُمْ بِشَيْءٍ﴾ (فير عدون) ووتې هانويت بډ ناومان بډ تهوي دهرمان كه پت ﴿مِنْ أَرْضٍ أَسْفَلَ يَخْرُجُ مِنْهَا نَافُوسٌ﴾
 له خاكه كه مان به جادوو گه به كه تهي موسا ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَكُمْ بِشَيْرُ﴾ سويندي جادويه كت بډ (به كار)
 بينين ﴿فَقَالُوا﴾ وهك شهو (جادووه ي خوت) ﴿فَلَجَعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا﴾ جا شوي و كاننيك له نيوان نيمه
 و خوتدا دابني ﴿لَا خَلْفَهُمْ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ﴾ نه نيمه و نه تو خوماني لي نه بويرين ﴿مَكَانًا سَوًى﴾ (با) جينگاهه كي
 نه خت بي ﴿قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ﴾ (موسا) فرموي كاني ديار كراوتان پوزي خور ازاندنه وه
 (پوزي چه زن) بيت ﴿وَأَنْ يُخْفَرِ النَّاسُ شَيْئًا﴾ به مرجي له كاني چينسته ننگاودا خه لكسي كزيكر پنه وه ﴿
 فَنُفِئَ الرِّعَازُ﴾ نه مجا فير عدون پويشت له و جينگاهه ﴿فَجَمَعَ كَثِيرًا﴾ وه موو جادوو گه ره كاني كز كرده وه
 ﴿شَرَّائِ﴾ باشان هات (بډ شوي دباري كراو) ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾ موسا به جادوو گه راني ووت
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَفْقَهُوا عِلْمَ اللَّهِ كَذِبًا﴾ هاوار بډ نيوه درو به دم خواوه نه كه ن ﴿فَسَجَّكَ بِعَذَابٍ﴾ نه غينا به سزايه ك
 له ناوان ددبات ﴿وَقَدْ خَابَ مِنْ أَفَرِّ﴾ به راستي هه كه سي درو هه ليه سني به دم خواوه په نجه پو ده بيت
 ﴿فَنَشَرُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ﴾ نه مجا (جادوو گه ره كان) سه بارت به كار كه بيان له نيوانيان دا جياوازي پيدا
 بوو ﴿وَأَسْرَأَ السَّجُورُ﴾ و به نهيني چر په بيان ده كړد ﴿قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسَجْنٌ﴾ وونيان به راستي ته مانه دوو
 جادوو گهرن ﴿لِرَبِّدَانٍ أَنْ يَخْرُجَاكُمْ﴾ ده پانه وي دهرنان به رين ﴿مِنْ أَرْضِكُمْ بِشَيْرِهِمَا﴾ له خاك و وولاته كه تان
 به جادوو كه بيان ﴿وَيَذْهَبَا بِطَرَفَيْكَ كَمَا أَلْمَنِ﴾ وه ريناز و نه رينه هه ره باشه كه تان له ناو به رن ﴿فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ﴾
 جا كه واته هه موو جادوو و پيلاننيكان كزيكه ته وه ﴿فَرَأَوْهُمُ اصْفَاءُ﴾ باشان به بهك ريز پنه (گور په پانه وه)
 ﴿وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ أَسْعَى﴾ به راستي هه كه سي ته مرف سه كه وي رزگاري ده ي و سه فراهه ﴿

﴿قَالُوا لِمُوسَى﴾ (ساحیره‌کان) ووتیان شه‌ی موسا ﴿إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ﴾ یاتو (جادووه‌کهدت) فری بده ﴿وَأَمَّا
 أَنْ لَنْ كُنْ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى﴾ یا نیمه له‌سهره‌تاوه فری ی ده‌دین ﴿قَالَ بَلْ أَنتَ أَفْوَ﴾ (موسا) فدرموی نه‌خیر
 ثیوه (له‌پیشه‌وه) فری ی بدهن ﴿فَإِذَا جَاءَ لَهُمُ وَعْدُهُمْ﴾ (نه‌وانیش فریباندا) جاله‌ناکاودا گوریس و دار
 ده‌سته‌کانیان ﴿فَخَلَّ السَّيِّئِينَ مِنْ بَيْنِهِمْ﴾ ودها هاته پش چاوی (موسا) به‌هزی جادووه‌که‌بانه‌وه
 که‌به‌راستی ده‌جولین و ده‌زون ﴿فَأَوْحَىٰ فِي قَلْبِهِ مَن يَأْتِيهِ﴾ جا موسا له‌دلی خویدا که‌می ترسا ﴿فَلَمَّا
 لَاحَظَ﴾ ووتمان پنی مده‌سه‌وسن باک به ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْغَافِلُ﴾ بنگومان هدر تو سهر که‌وتوو ده‌بی ﴿وَأَلْقَى
 مَا فِي يَمِينِهِ﴾ نه‌وه‌ی له‌ده‌سنی راستدابه (که‌گوچانه‌کده) فری بده ﴿تَلَفَّ فَمَا صَبَّغُوا﴾ هدرچی
 (جادوو) نه‌وان کردوو یانه قونی ده‌دات (هدلی ده‌لوشی) ﴿فَمَا صَبَّغُوا﴾ بنگومان نه‌وه‌ی نه‌وانه
 کردوو یانه ته‌نفا فرونیلی جادوو بازه ﴿وَلَا يَفْقَهُ السَّاحِرُونَ أَنَّ﴾ جادوو بازیش سهر که‌وتوو نابی له‌ههر
 کوی وده‌تبی (ههرچی بکات) ﴿فَأَلْقَى السَّحَرَةُ مِرْيَاتِهِمْ﴾ نه‌وسا جادوو گهره‌کان خران به‌پودا به‌سوزده
 برده‌وه (بو خوا) ﴿قَالُوا لِمَ تَنْزِيلُ فِرْعَوْنَ وَمُوسَى﴾ ووتیان پرومان هینا به‌به‌روه‌رد گاری هاروون و موسا ﴿فَلَمَّا
 قَالَ﴾ (فیرعدون) ووتی پشان ﴿فَأَمْسَوْا وَقَدْ فُلُّوا فُلَّهُمْ﴾ نایا ثیوه پرومان پین هینا پیش نه‌وه‌ی مؤله‌تتان بدهم
 ﴿فَلَمَّا كَذَّبُوا﴾ بنگومان شه‌و موسا گهره‌تانه ﴿عَلَّكَ السَّحَرَةُ﴾ که‌فتری جادووی کردوون
 ﴿فَلَا قِطْعَ﴾ جا سوتند بیت ده‌بیرم (ده‌بقرتیم) ﴿أَيُّدِيكُمْ وَأَرْجُلُكُمْ فَنَجْلِفُ﴾ ده‌ست و قاجشان به‌پنجه‌وانه‌وه
 (راست و چپ) ﴿وَلَا هَيْئَتُكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ﴾ وده‌بگومان به‌قه‌دی دارخورمادا هه‌لتان ده‌واسم (ده‌تانکه‌م
 به‌دارا) ﴿وَلَتَعْلَمُنَّ﴾ (نه‌وسا) به‌راستی ده‌زانن ﴿إِنَّمَا أَنتَ عَبْدٌ مُّؤْتَى﴾ کاممان (من بان خوا که‌ی موسا)
 سزمان سه‌ختر و به‌ده‌وام تره ﴿قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَكَ﴾ (ساحیره‌کان) ووتیان نیمه ههر گیر تو هه‌لتا بترین
 ﴿عَلَىٰ مَا جَاءَكَ نَارِينَ الْبَيْتِ﴾ به‌سهر نه‌و نیشانه‌و موعجزانه‌دا که‌بنومان هانووه ﴿وَأَلَّذِي فَطَرَنَا﴾ (وه تو هه‌لتا بترین
 به‌سهر) شه‌و خوابه‌ی که‌له‌نه‌بوون نیمه‌ی دروست کردوو ﴿فَأَنصِتْ مَا أَنْتَ قَاطِلٌ﴾ جا ههر چیت له‌ده‌ست
 دبت بیکه ﴿إِنَّمَا تَقْنِىٰ هَذِهِ لِقَوْلِهِ أَتُتَىٰ﴾ بنگومان تو نه‌نفا له‌م زیانی دونه‌ده‌ست ده‌پروا و بریار ده‌دیت ﴿فَلَمَّا
 كَذَّبُوا﴾ به‌راستی نیمه باوه‌رمان هینا به‌به‌روه‌رد گارمان ﴿لِيُخْرِجَكَ خَطِيئَتَا﴾ بو شه‌وه‌ی له‌تاوانه‌کانمان
 خوش بینت ﴿وَمَا أَكْرَهْتَنَا غَلَبَهِ مِنَ السَّحَرِ﴾ ههره‌ها له‌و جادوو هس که‌به‌زور پنت ده‌کردین ﴿وَأَلَّذِي خَلَقَ زَوْجِي﴾
 وه‌خوا‌ی گهره (پاداشتی) چاکتره‌و به‌ده‌وامتره ﴿إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ﴾ به‌راستی ههر که‌سنی بگهر پنه‌وه لای
 به‌روه‌رد گاری ﴿فُجِّرْنَا﴾ به‌ناوانباری ﴿فَلَنْ لَّعَنَهُمُ﴾ نه‌وه بنگومان دوزه‌خ جینگایه‌ی ﴿لَا يَسْتُرُ بِهَا وَلَا يَخْفَىٰ﴾
 نه‌ده‌مری تیندا نه‌ده‌زی (به‌ناسووده‌بی) ﴿وَمَنْ يَأْتِيهِ مُؤْتَىٰ﴾ وه شه‌و که‌سه‌ی به‌پاوه‌رداری بگهر پنه‌وه
 لای (خوا‌ی گهره) ﴿فَلَعَلَّ الصَّالِحِينَ﴾ به‌راستی کردوه‌ی چاکیشی کردین ﴿قَالُوا لَيْسَ لَكَ لَهُمْ دَرَجَتُ الْغَىٰ﴾
 ناوه‌وانه پله‌و پایه‌ی به‌رزو بلندیان هیه ﴿جَعَلْتَ عَيْنَ﴾ که‌به‌هشتانیکه جینگای مانه‌وه‌ی هه‌مه‌میشه‌یه
 ﴿فَجَرَىٰ مِنْ خِثْيَا الْأَنْهَارِ﴾ روباره‌کان ده‌زون به‌زیر باند ﴿فَلْيَكِلْهَا﴾ بپرا نه‌وه ده‌میتنه‌وه تیندا ﴿وَأَلَّذِي جَعَلَ
 مِنَ نَارٍ﴾ نه‌وه پاداشتی که‌سبکه خوی باک و خاوین رابگری (له‌کوفر و تاوان) ﴿

﴿وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ به‌راستی نیکامان نارد بؤ موسا ﴿أَنۢ أَتِيعَٰتِی﴾ که به‌نده کانم به شهو
 یسه (و له میصر ده رجن) ﴿فَأَضَرَبَ لَهُمُ طَرِيقًا إِلَىٰ الْبَحْرِ يَنَسَا﴾ رینگه به کی ووشکیان له ده‌ریای (سور)
 دابؤ بکه ره وه ﴿لَا تَخَفْ دُرَّكَ﴾ مه‌ترسه (فیرعه‌ون) بیت بگات ﴿وَلَا تَخَفْ﴾ وه مه‌ترسه (له‌خنکان
 له‌ده‌ریادا) ﴿فَإَتَيْنَاهُم مِّنۢ مَّوْتٍ یَّخُودٍ﴾ نه‌مجا فیرعه‌ون به سه‌ربازه‌کانیه‌وه شوینیان که‌وتن
 ﴿فَغَشَّیْهُم مِّنۢ أَلَمٍ مَّا عَشِیْهُم﴾ جا له ناکاو ده‌ریا نه‌وانی (له‌ناو شه‌بؤلی خویدا) دابؤشی چ
 دابؤشینیک ﴿وَأَنۢ لَّیۤ یَّزُولَنَّ مِّنۢ مَّوْتِهِۦ﴾ فیرعه‌ون گه‌له‌که‌ی خوی گومرا کرد ﴿وَمَا تَقْذِی﴾ و ریشموونی
 نه‌کردن ﴿یَبْنَیۤ یَسْرَیۤ﴾ نه‌ی نه‌وه‌ی نیسرائیل ﴿فَدَٰعٰیٰتُکُمْ مِّنۢ عَذُوۡرٍ﴾ به‌راستی رزگارمان کردن
 له‌دوژمه‌که‌تان ﴿وَوَعَدَٰتُکُمْ﴾ وه به‌لیمان بیدان ﴿جَانِبَ الطُّورِ الْأَمْنِ﴾ (به‌هاتی موسا بؤ) لای راستی
 کیوی طور ﴿وَرَزَّلْنَا عَلَیۡکُمُ﴾ و بزمان ناردن ﴿الْمَنۢ وَالنَّوَى﴾ گه‌زو و شیلاقه (بالنده‌به‌که‌گوشنی له
 هه‌موو بالنده‌به‌که‌خوشره) ﴿کُلُوۡمِنۢ طَیِّبٰتٍ مَّا زَوَّجَٰکُمُ﴾ بخون له‌و روزه پاکانه‌ی پیمان داون
 ﴿وَلَا تَطْعَمُوۡا مِنْهُ﴾ و زیاده‌رؤی تیدا مه‌که‌ن ﴿فَیَجَلۡ عَلَیۡکُمۡ عَصَبٌ﴾ نه‌گینا خه‌شم و قاری من ده‌تانگریته‌وه
 ﴿وَمَنۢ یَّحِلۡ عَلَیۡهِ عَصٰی﴾ جا هدر که‌مینک قار و خه‌شمی من دایگری ﴿فَیَذَّهَبُ﴾ نه‌وه بینگومان تیاچو وه
 هه‌لدیره‌وه ﴿وَالِیۤ لَّغَفَّٰرٍ لِّمَنۢ تَابَ﴾ وه به‌راستی من زور لیور دوم له‌و که‌سه‌ی ته‌وبه‌ی کردی
 ﴿وَوَٰءَمِنۢ رَّعِیۡمٍ صٰلِحٍ﴾ و باوه‌ری هیتابی و کرده‌وه‌ی چاکی کردیت ﴿ثُمَّ أَهْبَدۡی﴾ پاشان به‌رده‌وام
 یوبی له‌سهر شه‌و ریزازه ﴿وَمَا أَتَّعٰتُکُمۡ مِّنۢ قُوۡمٍ یَّکُفُّوۡنَ﴾ (خوا فهرمووی) نه‌ی موسا بؤ چی
 پیش گه‌له‌که‌ت که‌وتی (بؤ گه‌یشتن به‌کیوی طور) ﴿قَالَ هُمۡ أُوۡلَآءِ عَلَیۡ اَیۡتِی﴾ (موسا) فهرمووی
 گه‌له‌که‌م نه‌وانه‌ن به‌دوامه‌ون ﴿وَوَعَدَٰتُ الْیَنۡبِیۡتِ﴾ بویه به‌په‌له‌هاتم بؤ لات شه‌ی په‌روه‌ردگارم
 ﴿یَبۡرَحٰی﴾ بؤ نه‌وه‌ی لیم بازی بیت ﴿قَالَ﴾ (خوای گه‌وره) فهرمووی ﴿فَإِنۢ قَدَفَٰتِنَا قُوۡمًا﴾
 جا به‌راستی نیمه‌قه‌ومه‌که‌تمان تاقی کرده‌وه ﴿مِنۢ نَّعۡیٰکَ﴾ له‌پاش (هانی) تو ﴿وَأَصۡلَٰهُمُ السَّامِیۡءُ﴾
 وه سامیری گومرای کردن ﴿فَرَجَعۡنَا مُوسٰی اِلَیۡ قَوْمِیۡهِ﴾ نه‌مجا (پاش وهرگر تنی نه‌ورات) موسا گه‌راپه‌وه
 بؤ لای گه‌له‌که‌ی ﴿عَصَبُکَۤ اِیۡطَافٌ﴾ به‌توره‌بی و قار و خه‌شمه‌وه ﴿قَالَ یَقۡتَوِرُ﴾ ووتی نه‌ی گه‌له‌که‌م
 ﴿الزَّیۡعَۃَ کُزۡرًا﴾ نابا په‌روه‌ردگار تان به‌لینی بی‌تدان ﴿وَوَعَدَٰلِحَسَنًا﴾ به‌به‌لینی چاک ﴿اَفَاۡتٰلَ عَلَیۡکُمُ الْعَهۡدُ﴾
 بؤچی من زورم بی‌چوو ﴿اَمَّاۤ اَدۡثَرُ﴾ یان هدر ویستان ﴿اَنۢ یَّحِلۡ عَلَیۡکُمۡ عَصَبٌ مِّنۢ رَّیۡکُمۡ﴾ توره‌بی
 و خه‌شم له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگار تانه‌وه‌ی ده‌تانه‌ی بگریت ﴿فَاَخْلَقۡنَا قُوۡمَیۡحٰی﴾ بویه به‌لینی منتان شکاند
 ﴿وَالۡوَمَاۤ اَخْلَقۡنَا مَوۡعِدَکَ﴾ ووتیان نیمه‌به‌لینه‌که‌ی تومان نه‌شکاند ﴿یَمَلِکَا﴾ به‌ویست و ده‌سه‌لانی
 خومان ﴿وَلِیۡکَا حِجۡلَاۤ اَوۡرَاۡکَا﴾ به‌لکو نیمه‌چهند کؤل و باری درابو به‌کولماندا ﴿مِنۢ رَّیۡبِکُمُ الْقَوۡمُ﴾
 له‌خشلی قبیطیه‌کان ﴿فَقَدَفَٰتُهَا فَاَکَدَٰلِکَ الۡفٰی السَّامِیۡءُ﴾ جا فریمانداپه (ناو ناگره‌وه) هه‌روه‌ها سامیری
 فرینی دا ﴿۝﴾

﴿فَأَخْرَجَ لَهُمْ جَنَّاتٍ جَدَّةً﴾ لیر (سامیری لهو خشله تواوانه) په بیکه ری گویره که یه کی بو دروست کردن
 ﴿لَهُمْ خُورٌ﴾ بۆره یه کی هه بوو (وهك بۆره ی گویره که) ﴿فَقَالُوا﴾ نه مجا ووتیان ﴿هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِنَّهٗ
 مُوسَى﴾ نه مه خوی ئیوه و خوی موساشه ﴿فَلَمَّی﴾ نه وه (موسا) له بیرى چووه (ده گهرى به شوین
 خودا) ﴿أَفَلَا یَرْقُبُ﴾ نایا نه وان نازان (تایینن) ﴿أَلَا یَرْجِعُ إِلَیْهِمْ قَوْلًا﴾ (نه و گویره که یه) وه لامی
 هیچ ووته یه کیان نادانه وه ﴿وَلَا یَمْلِكُ لَهُمْ حَرًّا وَلَا نَفْعًا﴾ وه خواوه نی هیچ زیان و قازانجیک نییه بویان
 ﴿وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ﴾ سویند به خوا به راستی هارون پنی ووتن ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له وه و پیش
 ﴿بِكُفْرٍ﴾ نه ی گه له کهم ﴿إِنَّمَا أَنتُم بَنُوهُ﴾ بینگومان ئیوه بهم (گویره که یه) تاقی کرانه وه (گومرا بوون)
 ﴿وَأَنَّ زَكَرِيَّا﴾ به راستی په روه رد گاری ئیوه خوی میهره بانه ﴿فَأَتَّيْعُونِی﴾ که واته شوینی من
 بکهون ﴿وَاطِيعُوا أَمْرِی﴾ گویرایدلی فرمانی من بن ﴿فَقَالُوا﴾ ﴿أَنْ تَبْرَحَ عَلَیْهِ عَذَابٌ﴾ ووتیان هه رگیز واز
 ناهیتین و به ده وریدا دیین و ده به رستین ﴿حَتَّىٰ یَرْجِعَ إِلَیْنَا مُوسَى﴾ هه تا موسا ده گهرینه وه بۆ لامان
 ﴿قَالَ يَهُدُونَ﴾ (موسا) ووتی نه ی هارون ﴿فَمَا مَنَعَكَ﴾ چ شتیک بهرگری کردیت ﴿إِذْ نَزَّاهُمْ
 مَسَاجِدَ﴾ کاتنی بینیت نه مانه گومرا بوون ﴿أَلَا تَتَّبِعُنِی﴾ (له وه ی) که شوین من بکهوی ﴿أَفَعَصَيْتَ
 أَمْرِی﴾ نایا سهه رینچی فرمانی منت کرد؟ ﴿قَالَ یَهُدُونَ﴾ (هارون) هه رموی نه ی کوری دایکم
 ﴿لَا أَكْفُلُ بِخَیْطِی وَلَا بِرَأْسِی﴾ موی ریش و سهه رمه گره و رابمه کیشه ﴿إِنِّی خَشِیتُ أَنْ تَقُولَ﴾ به راستی ترسام
 که (هاتینه وه پیم) بلیت ﴿فَرَفَقْتُ بَيْنَ بَنِی إِسْرَءِیْلَ﴾ توجیا وازیت خسته نیوان به نی ئیسرانیلیه کانه وه ﴿وَأَنَّ
 رَبِّی قَوْلِی﴾ و چاوه پروانی فرمانی منت نه کرد ﴿قَالَ﴾ (موسا) ووتی ﴿فَمَا خَطْبُكَ یَسْمِیْ
 نَهْی سَامِرِی تَزُتُّمَ کاره ترسانا که چی بوو کردت؟ ﴿قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ﴾ (سامیری)
 ووتی من شتیکم زانی نه وان نه یانزانی (یامن شتیکم بینی نه وان نه یان بینی) ﴿فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَشْرِ
 الرَّسُولِ﴾ نه مجا من شتیکم له شوین پنی (وولاخه که ی) جویره نیل هه لگرت ﴿فَقَبَضْتُهَا﴾ وه
 پرژاندم (به خشله تواوه که دا) ﴿وَمَكَدَ لَكَ سَوَّلَتِ لِي نَفْسِی﴾ بهو جزره نه فسم نهو کاره ی بۆ جوان و
 شیرین کردم ﴿قَالَ فَادْهَبْ﴾ (موسا) ووتی ده برو ﴿فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَیْوةِ أَنْ تَقُولَ﴾ نه موسا بینگومان
 تاماوی له م ژبانه دا (هه ر کهس لیت نزیك بویه وه) ده بی بلیت: ﴿لَا مَسَاسَ﴾ نزیکم مه که وه ره وه،
 وده ستم لی مه ده ﴿وَأَنَّ لَكَ مَوَدَّةً مِّنْ خَلْقِهِ﴾ وه بینگومان به لیتنیکیشته هه به (له رژی دوا پیدا) هه رگیز
 پرژگار ناییت لی ﴿وَأَنْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ﴾ وه سههیری په رستراوه که شته که ﴿الَّذِی ظَلَمْتَ عَلَیْهِ عَاقِبًا﴾
 که به ره وه ام ده په رست ﴿لَنَحْزِقَنَّهُ﴾ دلیابه چاک ده یسو تیتین ﴿سَنُرَیِّقُهُ فِی الْبَیْرِ﴾ پاشان بینگومان
 (خوله میسه که ش) پرژو بلا و ده که به نه وه به ده ریادا ﴿سَفَا﴾ به پرژو بلا و نیکی ودها (که شوینته واریشی
 نه مینیت) ﴿إِنَّمَا إِلَهُکُمُ اللَّهُ﴾ په رستراوی (پراسته قینه ی) ئیوه نه نه ا خوابه ﴿الَّذِی لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾
 که هیچ په رستراویکی راست نی به نه و نه بیت ﴿وَمِیغَ کُلِّ شَیْءٍ عِلْمًا﴾ زانیاری نه و هه موو شتیکمی
 گرتوته وه

﴿كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ (نهي موحده ص ۳۳۳) ثابو جوړه ده يگير پنه وه بؤت ﴿مِنْ أَنبَاء مَا قَدْ سَبَقَ﴾ همدنك له به سهرهات و هه والي نهو (گه لانهي) راپور دون ﴿وَقَدْ أَنبَأْنَا﴾ بنگومان پيمان داويست ﴿مِنْ لَّدُنَّا﴾ ذكرا له لابهن خومانه وه قورغان ﴿مَنْ أَغْرَضَ عَنْهُ﴾ هه كه سني پشني تن بكات ﴿وَأَنَّهُ يُخِيمُ﴾ نه وه به پراستي هه ليده گري ﴿يَوْمَ الْفِتْنَةِ﴾ له پورزي دواييدا ﴿وَرَزَّ﴾ بارنكي قورس (له تاوان) ﴿خَلِيلِينَ فِيهِ﴾ بن برانده نييدا ده ميتنه وه ﴿وَسَاءَ لَهُمُ يَوْمَ الْفِتْنَةِ جَزَاءُ﴾ چ بارنكي خراب و پينه ريان به كوله وه به له پورزي دواييدا ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ نهو پورزي كه فووه ده گري به شه پوردا (بز جاري دووهم) ﴿وَنُفِثَ الرِّيحُ﴾ نهو سا تاوان باران كرده كه پنه وه ﴿يَوْمَ يُرْزَقُ﴾ لهو پورزه دالمش و چاويان شين هه لگه راوه ﴿يَتَخَفَتُونَ يَتَنَفَّسُونَ﴾ به چر به وه له نيوان خوياندا ده لين ﴿إِنْ يَتَنَفَّسُ الْأَغْصَانُ﴾ نيوه ته نها ده (شهو و پورز له دنيادا) ماونه نه وه ﴿عَنْ أَعْيُنٍ يَتَاقُونُ﴾ تبسه چاك ده زانين به وه ي نهوان ده بليتن ﴿إِذْ يَقُولُ أَفْلَهُمُ عِلْمٌ﴾ كاتي (نهو بيان) كه زير تريانه و نزيك تريانه له پراستييه وه ده لن ﴿إِنْ يَتَنَفَّسُ الْأَشْيَاءُ﴾ نيوه ته نها يسه پورز ماونه نه وه ﴿وَنُفِثَ رِيحٌ﴾ (نهي موحده ص ۳۳۳) پرسيارت لي ده كهن سه بارهت به شاخه كان ﴿فَقُلْ يَنسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا﴾ توش بلي بهرو و دگار له نيخيان ديني و وردو خاشيان ده كات نه مچا باپرو و بلاويان ده كانه وه ﴿فَتَرَدُّهَا أَفْجَافًا صَفْصَفًا﴾ نه مچا ريك و ساف بي ناو و گزو گياو ده به نيسته وه ﴿لَا تَرَىٰ فِيهَا﴾ نابني تييدا ﴿عِوَجًا وَلَا أَمْتًا﴾ هيچ جوړه لاري و به رزي و نزميهك ﴿يَوْمَ يُرْزَقُ﴾ لهو پورزه ده ﴿يَتَّبِعُونَ الْأَذْيَانِ﴾ هه موو ده كه ونه شوين چار ديري (كو كرده وه) ﴿لَا عِوَجَ لَهُمْ﴾ لاره جلهوي ناكهن له نه رماني ﴿وَنُفِثَتِ الْأَشْوَابُ الْخَضِرَاءُ﴾ له ترسي خوي ميه ره بان هه موو ده نكه كان نزم دهن ﴿فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا نَسْفًا﴾ چه چپ نه بن شتيك نابيستي ﴿يَوْمَ يُرْزَقُ﴾ نا لهو پورزه ده ﴿لَا تَسْمَعُ إِلَّا نَسْفَةً﴾ تكا كردن سوودي نه ﴿إِلَّا مَنْ أُوْنَّ لَهُ الرِّجْلُ﴾ مه گهر كه سني خوي ميه ره بان پنگاي بدات ﴿وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا﴾ و له و ته كه شي رازي بي ﴿يَعْلَمُ﴾ (خوا) ده زانني و ناگاداره ﴿مَا بَقِيَ إِلَّا رَيْبٌ﴾ به هه موو نهو شتانه ي له پيشيانده وه به (له قيامته تا چاوه ريبانه) ﴿وَمَا خَلَقَهُمْ﴾ وه به هه موو نهو شتانه له پاشيانده وه به (له دنيادا كرده ويانه) ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾ به لام نهوان ده باره ي خوا هه موو شتيك نازانين ﴿وَعَنَتِ الْأُجُوهُ﴾ هه موو دهم و چاوه كان (له پورزي قيامته تا) مل كه چ و نه رمانبه ردارن ﴿يَلْحَظُ الْقَيُْومُ﴾ بز (خوي) هه ميشه زيندوو و راگري بوونه و دره ﴿وَقَدْ خَابَ﴾ بنگومان زهره رمنه ند بووه ﴿مَنْ خَلَّ طَلَمًا﴾ نه وه ي كه باري سته سي هه لگرتي ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ نهو هه ش كرده وه چا كه كاني كرديت ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ باوه رداريش بوو بيت ﴿فَلَا يَخَافُ ظُلُمًا﴾ نهو نه له سته م ده ترسي (لني بكرى) ﴿وَلَا أَضْمًا﴾ نه له كه م كرده وه ي پاداشتي (ده ترسي) ﴿وَكَذَٰلِكَ﴾ ثابو جوړه ﴿أَرْزَلَهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ قورثانيكي عه ره بيمان دابه زاندوو ﴿وَصَرَفَتْ فِيهِ مِنَ الْوَعْدِ﴾ به چه ند جوړ و شبنوا هه ره شه مان له ودا باس كر دووه ﴿أَعْلَاهُمْ يَتَقُونَ﴾ بز نه وه ي له خوا بترسن و خويان به ريزن (له تاوان) ﴿وَيُخَوِّدُ لَهُمْ ذِكْرًا﴾ بان بيت به هوي بيدار كرده وه بان له هه فلهت وي ناگايي (به هوي قورثانه وه) ﴿

﴿فَتَعَالَى اللَّهُ﴾ نه مجا بهر زو بلنده نهو خوايه ﴿الْمَلِكُ الْحَقُّ﴾ كده سه لات دارنكي (پادشايه كي) حق و راسته
 ﴿وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ﴾ به له مه كه له (خویندنسي) قور ناندا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پيش نهو هی ﴿أَنْ يُّقَضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُكَ﴾
 وه حی کرده نه کی بؤت نهو او بیت ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ وه بلی نهی بهر وهر دگارم زانست و زانباریم زیاد
 بکه ﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ﴾ سویند به خوا به راستی نیمه پیشتر به ایمان و به لیتمان له نادم وهر گرت
 (له دره ختی نه ده غه کراو نه خوات) ﴿فَنَسِيَ﴾ به لام کاری پی نه کرد (له بیری چوو) ﴿وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا﴾ وه نیمه
 له ودا لیبر اتمان نه دی (که به ویت پی فرمانی خودا بکات) ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (باسی) نهو کاته بکه
 به فریشته کانمان ووت: ﴿اسْجُدُوا لِلْآدَمِ﴾ سوژده بهرن بؤ نادم ﴿فَسَجَدُوا﴾ نهو انیش هه موو سوژده یان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ الَّذِي﴾ جگه له شهیتان که سه ریچی کرد (و سوژده ی نه برد) ﴿فَقُلْنَا يَا آدَمُ﴾ نه مجا ووتمان نهی نادم
 ﴿إِنَّ هَذَا﴾ به راستی هم (ثیلبسه) ﴿عَدُوٌّ لَّكَ وَلِرَجُلٍ﴾ دوژمنی توو هاوسره که ته ﴿فَلَا يَخْرُجَنَّكَمَا مِنَ الْجَنَّةِ﴾
 که وانه (ناگادارین) له به هه شت دهر تان نه کات ﴿فَنَسَقَ﴾ چونکه دوو چاری ناخویشی و زه حمت ده بیت
 ﴿إِنَّ لَكَ الْأَجْرَ فِيهَا﴾ بیگومان توو لهو (به هه شته) دا برسیست نابی ﴿وَلَا تَقْرَأْ﴾ ورووت و قوت
 نابی ﴿وَلَوْلَا لَا تَقْطَعُ فِيهَا﴾ و بیگومان له ویدا تبووت نابیت ﴿وَلَا تَصْخَبْ﴾ وه هه تاوی (خوړ) لیت
 نادات (نازارت پی ناگه یه نی) ﴿فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ﴾ نه مجا شهیتان نیازی خرابی خسته دلیه وه
 ﴿قَالَ﴾ وونی ﴿وَتَأْتَمَّ﴾ نهی نادم ﴿هَلْ أَتَاكَ﴾ نایا نیشانت بدم ﴿عَنِ الشَّجَرِ الْمُنَّكَدِ﴾ دهره خشی نه مری
 (هه کدس لی ی بخوات هه رگیز نامری) ﴿وَمُلَّا لِي لَيْسَ﴾ و مولك و ده سه لاتی هه دوایی نه بیت ﴿فَلَمَّا كَلَمْتُمَا﴾
 نه مجا هه دوو کیان لهو (بهروبوومی دره خته) یان خوارد ﴿وَبَدَّ﴾ بهو هویه وه (جل
 و بهر گیان دامالندراو) دهر که ووت ﴿لَهُمَا مَمْلُوءَةٌ لَّهُمَا﴾ عهیب و عه وهره بیان ﴿وَوُفِّيَا﴾ وه ده سنیان کرد
 ﴿بِخَصِيفَيْنِ عَنْ يَمِينِهِمَا وَزِي الْأُخْبَةِ﴾ به داپوشینی له شیان به گه لای (دره خته کانی) به هه شت ﴿وَنَصْنَعُ آدَمَ زَوْجًا﴾
 وه نادم سه ریچی فرمانی بهر وهر دگاری کرد ﴿فَقَوَّيْ﴾ بئر له ریگای راست لای دا ﴿ثُمَّ لَجْنَةً زُبَّةً﴾
 باشان بهر وهر دگاری هه لیبرارد (بؤ پیغه بهر ریتی) ﴿فَقَاتَبَ عَلَيْهِ وَطَدَّى﴾ و ته و بهی لی قبولن کردو
 ریتموونی کرد ﴿فَالْأَقِطَا مِنْهَا﴾ (خوا) بهر مووی هه دوو کتان برؤ نه خواره وه له ونی (له به هه شت)
 ﴿جَمِيعًا﴾ به به که وه ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ (نهو کانتان) ده به نه دوژمنی به کتری ﴿فَلَمَّا يَأْتِيَكَمْ فِي هَذِهِ﴾
 جا نه گه ر (به پیغه بهر اندا) به یامتان بؤ هات له لابه ن منه وه ﴿فَمَنْ أَتَّبَعَ هَذَا﴾ نهو سا نهو هی شونی
 ریتموونی من بکه ونی ﴿فَلَا يَصِلُ وَلَا يَشْفِي﴾ نهو (له دونیادا) گوپرا نابی و (له پروژی دوايشدا) توویشی
 ناخویشی و زه حمت نابی ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ﴾ وه هه کدس پی ورو وهر گیرنی ﴿عَنْ ذِكْرِي﴾ له ریبازو یادی
 من ﴿وَإِنْ لَمْ يَعْشَرَ ضَنَّا﴾ نهو بیگومان نهو که سه گوزه راتنکی سه خت و نهنگی ده بیت (له گوپردا)
 ﴿وَنَحْشُرُكُمْ الْيَمِينَ﴾ و له پروژی دوايشدا هه شری ده که یین ﴿أَتَمَنَّى﴾ به کویری ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ده لی نهی
 بهر وهر دگارم ﴿لِيُخْشَرَنِي أَتَمَنَّى﴾ بؤچی به کویری هه شرت کردم ﴿وَقَدْ كُنْتَ يَصِيرًا﴾ خو من (له دونیادا)
 چاو ساغ و بیبا بووم

﴿قَالَ كَذَابًا﴾ (خو!) دہقر موی ہدر بدو شہودی ﴿أَتَأْتِيَ النَّاسَ أَتِيًّا﴾ تایدہ کانی ئیمدت بؤ هات و لہبیری خوت
 برده و (و کوتر بووٹ لہ ناسیدا) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بہدہمان شہود نؤش تہ مرقو گویت بی نادرست و لہبیر
 دہ کریت ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ و ہدر بہ و جؤرہ تؤلہ دہستین لہودی زیادہ برقی کر دیت ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾
 و باوہری تہ ہتباہی بہ تایدہ کانی بہرورد گاری ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ و ہ سزای رؤزی دواہی ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بہ نین سرو
 بہر دہوام سرہ (لہ سزای دنیا) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ دہی نایا (خو!) بؤی روون تہ کزدوونہ تہوہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ چہندمان
 لہ ناویرد ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ لہ گہل و تہوہی چہر خد کانی پیش تہمان ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ کہ (تہم بی باوہر تہ)
 دہ گد پین و هات و چؤ دہ کدن بہجی و شوتہ کانیاندا ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بہرامنی لہوہدا (کہ ہاسکرا) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾
 انہی چہند بہلگہ و نیشانی ہد بہ بؤ تہو کسانہی کدڑیرن ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہ گہر لہبہر بہلین و بہر بار تک
 تہوایہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ لہبہر و ہر دگارتہوہ پیشتر دراوہ (بؤ لہ ناویر دنیا) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بنگومان (لہ ناویر دنی
 بی باوہر ان) پتوہست دہبوو ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہ گہر ماوہی دہباری کر اویش تہوایہ (کہ قیام تہ) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾
 بؤلون ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہی مو حہ مہد ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ انارام بگرہ لہ سہر تہوہی تہوانہ دہلین ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بہ حہ مدو سو پاس و سنایشی
 بہر و ہر دگارت تہ مسیحانی خودا بکہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ لہ پیش ہد لاتی خور ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ و لہ پیش ناوا بوونیدا
 ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ و لہ ہندی کات و ساتہ کانی شہودا خوہا بہرستہ و توتز بکہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ و لہ
 سہرناو کوتایسی رؤزدا ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بؤ تہوہی (بادا شتی بدریتہوہ) کہہنی رازی ہست ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾
 نؤ چاوہ کانت مدبرہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہو نازو نیمہ تہانہی داومانہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بہ تاقیم و دہستہ بہک لہوان
 (لہ بیباوہر ان) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ (چونکہ تہوہ) زینت و جوانی تہم زبانی دونیایہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بؤ تہوہ تاقیان
 بکہ تہوہ تیایدا ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ دلباہہ رزق و رؤزی بہر و ہر دگارت (لہ دوار رؤزدا) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ چاکسرو بہر دہوامترہ
 ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہی مو حہ مہد ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہرمان بدہ بہ تہندامانی خیر تہ کت ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بہ توتز کردن
 وہ غویشٹ خور اگر و بہر دہوام بہ لہ سہر بہجی ہتانی ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہمہ داواوی رؤزیت لی ناکہین ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾
 تڑوؤ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بہلکو تہمہ رزق و رؤزی تہو دہمین ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ و سہر تہجامی چاک بؤ بار تہ کاران و خوانامانہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾
 ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ (بی باوہر ان) ووتیان ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہ گہر راستہ پیغمہ بہرہ (دہی بؤ یومان ناہجی) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾
 بہلگہ و مو عجز بہک لہ لایہن بہر و ہر دگاریہوہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ نایا تہوان بہلگہی فاشکریان بؤ تہاتوہ
 ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ کہ لہبہر راوہ پتہوہ کاندہ ہبوو (وہک تہورات و تہجیل) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہ گہر
 تہمہ تہوانمان لہ ناویر دایہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بہ سزایہک پیش (ناردنی پیغمہ بہرہ) ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بنگومان (لہ دوا
 رؤزدا) دہیان ووت تہی بہر و ہر دگارمان ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بؤچی (لہ دونیادا) پیغمہ بہرہ کت بؤ تہ ناردین
 ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تاشوینی بہرنامہ و تایدہ کانی تہ بکہ و تباہہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ پیش تہوہی سہر شؤر و
 ریسوا بیین ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ (تہی مو حہ مہد ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ بلی: ہمہو چاوہر و اتین (ج لایہ کمان سہر دہ کہوین)
 ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ دہ تہوہش چاوہر و ان بن ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ تہو سالاہ تایدہ دا دہزانن ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ چ کہ سینک
 خواہنی رینگای راستہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾ وہ چ کہ سینک ہیدایہتی خواہی و ہر گرتوہ ﴿وَكَذَابًا يُكَذِّبُكَ﴾

سورەتی (الانبیاء)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوا ی بەخشندە ی میهربان

﴿أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ﴾ لێبەر سینه وە ی خەلکی نزیك بۆتە وە ﴿وَهُوَ فِي عِقَابٍ﴾ بەلام ئەوان
 له بی ناگای و غەفلەتدا ﴿مُعْرِضُونَ﴾ پشت تێكەر و روو وەرگیرن (له ئایینی خوا) ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ﴾ هەر بەیامێکی تازه یان له بەروەرد گاریانە وە بۆ پێت (كه قورئانە)
 ﴿إِلَّا أَنْتَعَوْهُ وَهُمْ يَلْعَنُونَ﴾ ئەوان دەبیستن و گالتە ی پی دەكەن ﴿لَا حِجَةَ قُلُوبُهُمْ﴾ دلە كانیان
 پی ناگایە ﴿وَأَسْرُوا النَّجْوَى﴾ زۆر بە نهێنی چەیان دەکرد ﴿الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ئەوانە ی كه ستمیان كرد
 ﴿هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ (دەین) ئایا ئەم (پێغه مبر) ش هەر بە شەریك نییە وەك ئێوە ﴿أَوَلَمْ نُنْزِلْ
 السِّحْرَ﴾ دە ی ئایا ئێوە دەروێژ بە دوا ی جادوو دا ﴿وَأَنْتُمْ تَصُرُّونَ﴾ له كاتیكدا ئێوە دەبین (دەزانن ئەو ی
 مو حەممەد ﷺ دە یلی سحر) ﴿قَالَ﴾ (پێغه مبر ﷺ) فەرمووی ﴿زَيْبَعُ الْقَوْلِ﴾ بەروەرد گارم
 بە هەموو قەبەك (چر بە یەك) دەزانیت ﴿فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له ئاسمان پێت یا له زەوی
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ئەو زاتە پەسەری زانیە ﴿قُلْ الْوَا﴾ ئەوانە ووتیان : نەخێر (ئەو ی مو حەممەد
 هیناویەتی نیگانییە) بەلكو ﴿أَضْحَكْتَ أَحْمَرُ﴾ چەند خەو پێتیکی تێكەل و پێكەلی (مو حەممەد
 خویەتی) ﴿بَلْ أَفْتَرْتَهُ﴾ نا بەلكو مو حەممەد خۆی ئەم (قورئانە) ی هەلبەستووە ﴿بَلْ هُوَ شَاعِرٌ﴾
 نابەلكو ئەو (مو حەممەد) شاعیرە ﴿فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ﴾ دەبانیشتانە و مو عجزیە بە كمان بۆ پێتی ﴿كَمَا أَرْسَلْ
 الْأَوَّلُونَ﴾ وەك (ئەو مو عجزیانە ی) پێغه مبرانی پێشووی پی نێردا بوون ﴿مَاءً أَمْسَتْ﴾ بر وایان
 نە هیتا ﴿فَبَاتَهُمْ مِنْ قَرْنٍ أَقْلَ كُنْهَاتٍ﴾ (خەلکی) هیچ شار و گوندێك پێش ئەمان كە لە ناومان بر دوون
 ﴿أَفْتَهُمْ قَوْمُونَ﴾ دە ی ئایا ئەمان باوەر دینن ؟ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ ئەمان ناردووە ﴿فَبَاتَ﴾ پێش تو (ئە ی
 مو حەممەد ﷺ) ﴿إِلَّا رَجُلًا﴾ جگە له پیاواتێك ﴿تُوحِي إِلَيْهِمْ﴾ كه تێگا و سرووشمان بۆ كردوون
 ﴿فَتَبَيَّنُوا أَهْلَ الْأَخْطَرِ﴾ دە ی پر سبار بكە له خاوەنی كتیبه كانی (پێشوو له زانیانی گاوور و جووله كه)
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ ئە گەر ئێوە نازانن ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ خَصَدًا﴾ ئێمه ئەو پێغه مبرانە مان نە كردووە
 بە یكەریك ﴿لَا يَأْكُلُونَ الْعِلْمَ﴾ كه خواردن نە خوێن ﴿وَمَا كَانُوا أَحْلِلِينَ﴾ وە ئەوان هەمیشە یی و نە سەر
 نە بوون ﴿ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ﴾ باشان بە لێنیك كه پیمان دا بوون بە جێمان هیتا ﴿فَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَمَنْ تَشَاءُ﴾
 جە ئێوانە و هەر كه سێكمان دەوێست (له باوەر داران) بزگارمان كردن ﴿وَأَخَذَكُمَا الْمَسْرِفِينَ﴾
 وە زیاده رویانمان لە ناو برد ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سوێند بە خوا ناردومانە ته خواردووە ﴿إِلَّا كَرِهَ اللَّهُ﴾
 كە تێتێك بۆ ئێوە ﴿فَبِمَا دُرِّكُمُ﴾ كه سەر بەرزی و ناوبانگی ئێوە ی تێدا یە ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دە ی ئایا بۆ
 بیر ناكەنە وە ﴿﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وە ئێمە ئەمان ناردوووە ﴿مِن قَبْلِكَ﴾ پێش تۆ ﴿مِن رَّسُولٍ﴾ هیچ پێغەمبەرێک ﴿إِلَّا نُوحِیْ إِلَيْهِ﴾
 مەگەر نینگامان بۆ ناردوووە ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (بەوێی کە) بینگومان جگە لە من هیچ بەرستراوێکی راست
 نییە ﴿فَأَعْبُدُونِ﴾ کەواتە ئەنھا من پەرستن ﴿وَقَالُوا﴾ (وە بێ باوەڕان) وویان ﴿لَنُحْضِرَنَّ لَكَ﴾
 خوا ی مێهرەبان مندالی بۆ خۆی بربارداوە (کە فریشتەکانن) ﴿سُبْحَنَهُ﴾ پاك و بێگەردە خوا (لەم شێتانه)
 ﴿تَلَوْنَاهُ كَتَمُونِ﴾ بەلکو ئەوانە (ئەو فریشتانه) بەندە ی پێز گێراو (ی خوا) ن ﴿لَا تَسْجُدُوا﴾ لە خوا
 پێش ناکەون ﴿يَا قَوْمِ﴾ بەقسە و ووتەیان ﴿زُفَرٍ يَأْتِرُ﴾ وە ئەوان بەفەرمانی خوا ﴿يَسْجُدُونَ﴾ کار دەکەن ﴿وَمَا
 يَنْفَعُكُمْ﴾ (خوا) دەزانیت و ناگادارە ﴿مَنْ يَنْفَعُكُمُ﴾ بە ئەوێ لە دنیا لە بەر دەستیاندایە ﴿وَمَا يَخْلِفُكُمْ﴾ وە
 بە ئەوێ لە پەرزێ دواییدا بۆیان نامادە کراوە ﴿وَلَا يَتَّقُونَ﴾ وە (فریشتەکان) تەکا ناکەن ﴿إِلَّا لِمَنْ أَرَادَ﴾
 ئەنھا بۆ ئەو کەسە ئەیت (خوا) رازی بیت (تکای بۆ بکری) ﴿وَعَمَّ يَتَسَبَّحُونَ﴾ وە ئەوان (فریشتەکان)
 ئەترس و هەیهەنی خوا ﴿سُبْحَانَكَ﴾ زۆر دەرستن ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وە هەر کام لەوانە (لەو فریشتانه) بلی
 ﴿وَلِلَّهِ يَرْجُونَ﴾ بینگومان منیش بەرستراوم جگە لە خوا ﴿وَمَا يَكُنْ لَّكَ خِزْيٌ بِهِنَّ﴾ ئەو بە (تاگری) دۆزەخ
 تۆ لە ی دەسەنین ﴿كَذَلِكَ﴾ هەریە و جۆرە ﴿خِزْيُ الَّذِينَ﴾ پاداشتی سەمکاران دەدەینەو (تۆ لە بیان
 لێ دەکەینەو) ﴿أُولَئِكَ﴾ ئایا ئەیان دی (ئەیان زانیو) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە بێ پروا بوون
 ﴿إِنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کە تاسمانەکان و زەوی ﴿كَانَتَا رَتْقًا﴾ هەردووکیان پێکەووە لکابوون (وەک
 پارچە بوون) ﴿فَفَتَقْنَاهُمَا﴾ ئەمجا لە یە کترمان جیا کردنەو ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ وە فەرمانمان هێشا لە ئاو
 و دروستمان کردوووە ﴿كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾ هەموو شتیکی زیندوو ﴿فَلَا يَمُوتُونَ﴾ دە ی ئایا ئەوانە هەر باوەر ناھێتن؟
 ﴿وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ﴾ وە دروستمان کردوووە (ودامان ناو) لە زەویدا ﴿زَوَاجٍ﴾ چەند شاخی دامەزاراو
 ﴿أَنْ تَبْتَغِيَهُنَّ﴾ بۆ ئەو جۆرە جۆرە کات بەوانە ی (بەسەر پشتیوان) ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُنَّ﴾ وە سازاندومانە لە زەوی
 (بان لە شاخەکان) دا ﴿فِي حُلَاكٍ سَبِيلًا﴾ دۆل و رینگاوبانی زۆر ﴿لَعَلَّهُنَّ يَغْفِلُونَ﴾ تا ئەوان شارەزاین و پێویستی
 خۆیان دا بین بکەن ﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ﴾ وە تاسمانمان کردوووە ﴿سَقْفًا مَحْفُوظًا﴾ بەسە قەفیی (سەرتکی)
 پارێزراو ﴿وَعَنَآيَتِنَا﴾ بە لام ئەوانە سەبارەت بە ئایە ئەوانی تاسمان ﴿مُعْزِشِينَ﴾ پشت تێکەر و پروو
 وەرگیر بوون ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ وە هەر ئەو (خوا) یە ﴿عَلَى نِجْلٍ وَنَهَارٍ﴾ کە شەو و پۆزی دروست کردوووە
 ﴿وَاللَّيْلُ وَالنَّهَارُ﴾ وە خۆر و مانگیش (ی دروست کردوووە) ﴿كُلٌّ﴾ هەریەک لەوان ﴿فِي فَلَاكٍ يَبْتَغُونَ﴾
 لە خۆلگە یە کدا دەسو پرێنەووە ﴿وَمَا جَعَلْنَا﴾ بربارمان نەداوە ﴿لِشَرِّهِمْ قَبْلَ﴾ بۆ هیچ کەسێک لە پێش
 تۆوە ﴿الْحَدِّ﴾ مانەوێی هەمیشەیی (نەمری) ﴿أَفَأَنْ يَتَّخِذَ﴾ ئەمجا ئەگەر تۆ بمری ﴿فَهُوَ الْبَاقِيُونَ﴾
 (دوا مردنی تۆ) ئایا ئەوان زبانیان بەردەوام دەبێ و نامرن؟ (نەخیر) ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هەموو کەسێک
 ﴿ذَائِقَةُ الْعَذَابِ﴾ مردن دەچێزێت (ودەمرێت) ﴿وَلَا يَرْجُوا﴾ وە ئێمە تاقیتان دەکەینەووە ﴿بِالْآخِرَةِ وَالْآخِرَةُ﴾ بە خراپە
 و ناخۆشی وە بە چاکە و خۆشی ﴿وَبَشَاءٌ﴾ تادەر کەوت (چاک و خراپ) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ﴾ وە هەر بۆ لای ئێمە
 دەگە پرێنەووە ﴿

﴿وَإِذْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَٰهِيمَ الْإِسْلَامَ﴾ (ئەو مو حەممەد ﷺ) کاتێ تۆ دەبینن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە ی که بێ باوەڕن ﴿إِنْ يَخِذُوا مِنَّا فَتَةً﴾ جگە لە گالتە و لا قرتی کردن بە تۆ هیچی تر ناکەن ﴿أَهَذَا الَّذِي﴾ (بە سەر سامیە کە وە دەلێن) ئا ئەمە ئەو کە سەمیه ﴿يَذْكُرُهُمُ اللَّهُ﴾ (بە خراپی) باسی بە کائێان دەکات ﴿وَهُمْ يَذْكُرُ الْرَّحْمٰنَ﴾ لە کاتێکدا خۆیان بە باسکردنی (فوڕمان) وزیکری خۆای میهرەبان ﴿هُمْ كَفَرُوا﴾ بێ پروان ﴿خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ﴾ (سرووشتی) نێسان وایە لە سەر پەلە کردن بەدی هێراوہ ﴿سَأُورِيكَمُ الْآيَاتِ﴾ بەزوویی تۆ لەی خۆمتان نیشان دەدەم ﴿فَلَا تَسْتَعْجِلُون﴾ کە واتە پەلە مە کەن ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وە (بەست بەرستان بە گالتە وە) دەلێن ﴿مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ﴾ ئەم بە ئێنی (تۆ لە یە) کە ی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئە گەر نێوہ راستگۆن ﴿لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئە گەر ئەوانە ی که کافرن بیانزانیایە (چ سزایە کی سەخت لە بەر دە میاندا یە) ﴿جِئْتُمْ لَيْسَ بِكُفُوتٍ﴾ کاتێ ناتوانن دووری بخەنە وە ﴿عَنْ رُجُومِهِمُ النَّارَ﴾ و لا عَن طُغُورِهِمْ ﴿بَلْ يَسْعَىٰ نَٰغِرًا﴾ بە شیان ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ وە ئەوان یارمەتی نادرن ﴿بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً﴾ بە لکو لە نا کاودا تووشیان دیت ﴿فَتَنبَهُنَّهُمْ﴾ و سەر سامیان دەکات (بە شێوە یە ک) ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ نە دە توانن ﴿رَدَّهَا﴾ بێ گێرە وە (بەر گری بکەن) ﴿وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ وە نە مۆلە تیشیان دەدرن (تەو یە بکەن) ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَاهُمُ﴾ سویند بە خوا بێ گومان گالتە و لا قرتی کراوہ ﴿رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ﴾ بە پێغەمبەرانی پیش تۆش ﴿فَحَقَّقُوا الَّذِينَ﴾ ئەمجا دەوری ئەوانە ی دا ﴿سَخِرُوا مِنْهُمْ﴾ لەوان کە گالتە یان دە کرد (بە پێغەمبەران) ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئەو سزایە ی ئەوان گالتە یان پێ دە کرد ﴿قُلْ﴾ بلی (بە گالتە کە ران) ﴿مَنْ يَكْفُرْ كُفْرًا﴾ کئی (دە توانیت) ئێوہ پیا ریزیت ﴿يَأْتِيهِمُ النَّارُ﴾ بە شە و و بە روژ ﴿مِنَ الرَّحْمٰنِ﴾ لە (سزای) خۆای میهرەبان ﴿بَلْ هُمْ﴾ بە لکو ئەوانە ﴿عَنْ رُجُومِهِمُ مَّعْرُضُونَ﴾ بەر دە وام پشت هەلە کەن لە یاد وزیکری بەر وەرد گاریان ﴿أَتِلْهُمُ اللَّهُ﴾ ناخۆ (ئەو بێ باوەڕانە) چەند بەر ستر او نیکیان هە یە ﴿تَمْنَعُهُم مِّن دُونِهَا﴾ جگە لە ئێمە رێگری (سزا) یان لی بکات ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ (ئەو بەر ستر او انە) ناتوانن ﴿نَصْرَ أَنفُسِهِمْ﴾ یارمەتی خۆیان بە دەن ﴿وَلَا هُمْ مِّنَّا بِصَحْبٍ﴾ وە لە لایەن ئێمە شە وە بە نا نادرن ﴿بَلْ مَتَّعْنَا هَٰؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ﴾ بە لکو ئێمە ئەوان و باو و باپیرانیانمان زیاندوو بە خوشی (ناز و نێعمەتی دۆنیامان پێدا بوون) ﴿حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ﴾ تاتە مەنی زۆریان بە سەر برد ﴿أَفَلَا يَرَوْنَ﴾ دە ی ئایا ئەوانە (قورەیشیە کان) سەرنج نادەن ﴿أَنَّا أَنَا الْأَرْضُ﴾ کە بێ گومان ئێمە (ورده ورده) دێنە خاک و لا ئی (ئەوان) ﴿تَنقُصُهَا مِن أَطْرَافِهَا﴾ لە هەموو لایەکی یە وە کە می دە کە ینە وە (بەرزگار کردن لە لایەن موسلمانانە وە) ﴿أَنَّهُمُ الْعَالَمُونَ﴾ دە ی ئایا ئەوان زان و سەر کە و توون (یان ئێمە) ؟ ﴿﴾

﴿قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ﴾ (نہی مو حہ مہد ۱۱۱) ﴿بَلٰی﴾ بنگومان من تہنہا ثنہوہ بیدار دہ کہ مہوہ (دہ تان ترسینم) ﴿يَا لَوْحِي﴾ بہ نیگا و وہ حی ﴿وَلَا يَسْمَعُ الصَّوْتُ الذِّعَّةَ﴾ وہ کہرہ کان بانگہ وازی (حق) نایبستن ﴿إِذَا مَا يُنذَرُ﴾ کاتیک کہ دہ ترسین ۱۱۲ ﴿وَلَمَّا مَسَّهُمْ﴾ سویند بہ خوا نہ گہر دوو چاریان بیت ﴿تَفَحَّحَ﴾ کہ میٹ ﴿مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ﴾ لہ سزای ہر وہر دگارت ﴿يَقُولُونَ﴾ بنگومان شہوان دہ لہن ﴿يَقُولُونَ﴾ ہاوارو تیاچوون بؤ نیمہ ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بہ راستی نیمہ (ہم ومان) ستمکار بووین ۱۱۳ ﴿وَنَصَّبَ﴾ وہ نیمہ دادہ نین ﴿الْمُؤْمِنِينَ الْقِطْطَ﴾ تہرازو وہ کانی دادہ ر وہری (کہ کردہ وہی ہن دہ کیشرت) ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ ر وڑی قیامہ ندا ﴿فَلَا تَنْظُرُوا نَفْسًا مِنْكُمْ﴾ نہمجا ہیچ کہس کہ مترین ستمی لی ناکریت ﴿وَأَن كَانَ مَقَالٌ﴾ با قورسی (کردہ وہ کھی) ﴿حَقِّقُوا مِنْ خُرْدٍ﴾ بہ قہدہر تووی خہر تہ لہ یہ کیش بیت ﴿أَنبِئَانًا﴾ نیمہ دہ بہتین ﴿وَكُنْ بِتَاخِيسِينَ﴾ وہ بہ سہ کہ نیمہ ژمیریاری (کردہ وہی بہندہ کان) بین ۱۱۴ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی تہورات (کہجیا کہر وہی حق و بہ تالہ) بہ خشیمانہ موسا و ہاروون، ﴿وَضِيئَةَ زُكْرٍ﴾ وہر وون کہر وہ و یاد خہر وہ شہ ﴿الْمُتَّقِينَ﴾ بؤ پارنیز کاران و لہ خوا ترسان ۱۱۵ ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ﴾ نہوانہی کہدہ ترسن ﴿رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ﴾ لہ ہر وہر دگاریان بہ نادباری و بہ نہانی ﴿وَهُرَّ﴾ وہ نہوان (کہسانیکن) ﴿مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ﴾ لہ ر وڑی دواپی زور دہ ترسن ۱۱۶ ﴿وَهَذَا﴾ وہ ہم (قورٹانہ) ﴿وَصَكْرٌ مِّنَ الزَّكِّ﴾ یاد خہر وہیہ کی بہ قہر و ہر وڑہ ﴿أَنزَلْنَاهُ﴾ نار دومانہ تہ خوار وہ ﴿أَفَأَنْتُمْ﴾ دہی ثایا ثنہوہ ﴿لَهُ مُسْكِرُونَ﴾ دانی پندا نانتین (باوہری ہن ناکہن) ۱۱۷ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی بہ خشیمان ﴿إِبْرَاهِيمَ إِذْ دَعَا إِلَىٰ وَصْلِهِ﴾ بہ شیراہیم رنعموونی وشارہ زایی ﴿مِنْ قَتْلٍ﴾ لہ بہتشدہ ﴿وَكُنْ بِدَعَائِلِهِمْ﴾ وہ نیمہ لہ (شیاوی) نہ و ناگادار بووین ۱۱۸ ﴿إِذْ قَالَ﴾ کاتیک وونی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ بہ باوکی و گہلہ کھی ﴿مَا هَذِهِ إِلَّا إِلَٰهٌ﴾ نا ہم بہ یکہر و بتانہ چین ﴿أَنَّهُ لَهَا عَذَابٌ﴾ کہ ثنہوہ دہ بان ہرستن (بہ لایانہ وہ ماوتہ تہ وہ) ؟ ﴿قَالُوا﴾ (گہلہ کھی) ووتیان ﴿وَجَدْنَاهُ آتَانًا﴾ باوو باہیر انمان دیوہ ﴿لَهَا عَذَابٌ﴾ نہمانہ یان ہرستوہ ۱۱۹ ﴿قَالَ﴾ (شیراہیم) وونی ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ﴾ بہ راستی ثنہوہ ﴿أَنْتُمْ وَآبَآؤُكُمْ﴾ خوٹان و باوو باہیر اتان ﴿فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ لہ گو مڑاییہ کی ناشکر ادان ۱۲۰ ﴿قَالُوا﴾ (لہ وہ لامدا) ووتیان ﴿أَحِبُّنَا بِالْحَقِّ﴾ ثایا راستی و حدقت بؤ ہیناوین ﴿أَنزَلْنَا مِنَ اللَّعِينِ﴾ با تو گالتہ مان ہن دہ کہیت ۱۲۱ ﴿قَالَ بَلْ زُكْرٌ﴾ (شیراہیم) وونی (حہ قم ہیناوہ) بہ لکو ہر وہر دگاری ثنہوہ ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ہر وہر دگاری تاسمانہ کان و زہویہ ﴿الَّذِي فَطَرَهُنَّ﴾ ہر تہ ویش بہ دی ہیناون ﴿وَلَا أَغْنِيَنَّكُمْ﴾ وہ بنگومان من لہ سہر نہوانہ (کہ باسم کرد) ﴿مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾ لہ شاہید و بہ ناگایانم ۱۲۲ ﴿وَنَالَهُ﴾ سویند بہ خوا ﴿لَا كَيْدَ أَتَيْنَاكُمْ﴾ پیلان دادہ نیم بؤ (لہ ناو بردنی) بتہ کانتان ﴿بَعْدَ أَنْ تُولُوا مُتَعَبِينَ﴾ دواپی تہ وہی پشتان نیکردن (بہ جیتان ہیشتن) ۱۲۳

﴿فَجَعَلْنَاهُ جُرَدًا﴾ ئەمجا ئیبراهیم هەموو بته کانی وورد کرد ﴿إِلَّا كَبِيرًا﴾ جگە لە بته زله کهیان
 تەبیت ﴿لَعَلَّهُمْ﴾ بە ئومیدی ئەوەی ﴿إِنِّي يَرْجِعُونَ﴾ بگەڕێنەووە بۆ لای ئەو (بۆ لای ئیبراهیم) ویش
 پراستیان پێ بلی، بە لکوباوە پێتن ﴿قَالُوا﴾ (بە پراستی) ووتیان ﴿مَنْ قَالَ هَذَا﴾ کێ ئەمە ی کردووە
 ﴿يَا إِلَهِنَا﴾ بە خوا کاتمان (بە بته کاتمان) ﴿إِنَّمَا﴾ بە پراستی ئەو کەسە ﴿لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾ لە سته مکارانە
 (دەبی سزا بدریت) ﴿قَالُوا﴾ (چەند کەسێک) ووتیان ﴿سَمِعْنَا﴾ گوتمان لە لاوێک بوو
 ﴿يَذْكُرُهُمْ﴾ باسی ئەوانی (بته کانی بە خرابە) دەکرد ﴿يَقُولُ لَهُمْ﴾ پێی دەلێن ئیبراهیم ﴿قَالُوا﴾
 (کۆمە لێ لە گەلە کە ی) ووتیان ﴿قَالُوا يَوٰه﴾ کە واتە بیهێتن ﴿عَلَىٰ أَقْبَىٰ النَّاسِ﴾ لە پێش چاوی
 خەلک (بیوەستێن) ﴿لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ﴾ بە لکو (ئەوانە ی دەیانستەو) شایەتی لە سەر بدەن ﴿قَالُوا﴾
 ووتیان ﴿أَنْتَ قَعَلْتَ هَذَا﴾ نایا تو ئەمە ت کردووە ﴿يَا إِلَهِنَا﴾ بە خوا کاتمان (بە بته کاتمان)
 ﴿يَا يَرْهِيْمُ﴾ ئە ی ئیبراهیم ﴿قَالَ﴾ (ئیبراهیم) ووتی ﴿بَلْ فَكَلَّمَكُمُ الْمَلَكُ﴾ ئە خێر بە لکو ئەم بته
 گە وریان ئەوە ی کردووە ﴿فَتَنُوهُمْ﴾ دە پر سيار ئەوانە (بته شکاوە کان) بکەن ﴿إِنْ كَانُوا يَنْشِقُّونَ﴾
 ئە گەر ئەوانە قسە دە کەن ﴿فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ﴾ ئەمجا گە پراستە بۆ لای یە کتری (سەریان کرد
 بە یە کدا) ﴿قَالُوا﴾ جا (لە ناو خۆیاندا هە ندیکیان) ووتیان ﴿إِنَّمَا﴾ بە پراستی ئێوە ﴿أَنْتُمْ الظَّالِمُونَ﴾
 هەر خۆتان سته مکارن ﴿ثُمَّ لِيُكُونَ عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ﴾ پاشان سەر بەرە و خوار کرانەووە (گە پراستە بۆ سەر
 سە ختی و ئە فامیە کهیان) ﴿لَقَدْ عَيَّنَّتْ﴾ بە پراستی تو دە تزانێ ﴿مَا تَعْمَلُونَ﴾ ئە و پتانه قسە ناکەن
 (ئە ی ئیبراهیم) ﴿قَالَ﴾ (ئیبراهیم) ووتی ﴿أَفَتَعْبُدُونَ﴾ دە ی ئێوە دە بەرستن؟ ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾
 جگە لە خوا شتانێک ﴿لَا يَفْعَلُكُمْ شَيْئًا﴾ کە هیچ قازانج و سوودێکتان پێ ناگە یەنن ﴿وَلَا
 يَضُرُّكُمْ﴾ وە هیچ زیاتیکیشان لێ نادەن ﴿إِنْ لَكُمْ﴾ ئۆف بۆ ئێوە ﴿وَلَمَّا تَعْبُدُونَ﴾ بۆ ئە و
 پتانهش کە دە ی بەرستن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ لە جیاتی خوا ﴿فَلَا تَعْبُدُونَ﴾ دە ی نایا زیر نابن (بیر و هوشتان
 ناخەنە کار) ﴿قَالُوا﴾ (هە ندی لە بت بەرستان) ووتیان ﴿حَرِّقُوهُ﴾ (ئیبراهیم) چاک بسوتێن
 ﴿وَأَنْصُرُوا إِلَهَكُمْ﴾ و یار مە تی خوا کاتمان (بته کاتمان) بدەن و سەریان بخەن ﴿إِنْ كُنْتُمْ فَعِلِينَ﴾ ئە گەر ئێوە
 ئە و کارە دە کەن ﴿قَالَ﴾ (کە ئیبراهیم یان خستە ناگرە وە) ووتمان ﴿يَكُنْ﴾ ئە ی ناگر ﴿كُونِ بِرَدًا
 وَمَلَكًا﴾ سارد بەرە وە و بێ زیانبە ﴿عَلَىٰ يَرْهِيْمُ﴾ لە سەر ئیبراهیم ﴿وَأَزَادُوا بِهِ كَيْدًا﴾ ئە و ان
 وستیان پیلان بگێرن لە ئیبراهیم (بە سووتان لە ناوی بەرن) ﴿فَجَعَلْنَاهُ﴾ بە لام ئێمە ئە و اتمان کردە
 ﴿الْأَخْسَرِينَ﴾ زەرەر مە ندترین (دۆراوترین) کەس ﴿وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا﴾ وە ئیبراهیم و لوط و طمان
 پزگار کرد ﴿إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي﴾ و (ناردمانن) بۆ ئە و زە و یە (بۆ وولاتی شام) ﴿يَرْكَبُ فِيهَا الْغَالِيْنَ﴾
 کە پیت و فەرمان تی خستبوو ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ﴾ وە بە خشیمان بە ئیبراهیم ﴿إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً﴾
 ئیسحاق و (بە ئیسحاقیش) یە عقیوب، بە زیاد (لە داوا کە ی ئیبراهیم کە داوای مندالێکی کرد)
 ﴿وَجَعَلْنَاهُ﴾ وە هە مو و یاتمان کرد ﴿صَلِيبًا﴾ بە پیاوی چاک ﴿

﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً﴾ وه نه وانمان کرد به پیشه و ﴿يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا﴾ به فرمانی نیمه برنمونی (خه لکیان) ده کرد ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ﴾ وه نیگامان کرد بزیان ﴿فَقُلْ لِّقَوْمِي﴾ به نه جامدانی کاری چاک ﴿وَقَالُوا أَتُخَلَّوْنَ﴾ وه به نویژ کردن ﴿وَأَيُّ الْوَزَكَةِ﴾ و زه کات دان ﴿وَكَيْتُ الْوَالِدَا﴾ وه نه وان هه بر بؤ نیمه ﴿عَلِيِّينَ﴾ عیاده تیان ده کرد ﴿وَلَوْ طَاءَ آتَيْنَاكَ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ به خشیمان به لوط پیغه به ریتی و زانیاری ﴿وَنَحْنُ نَعْلَمُ﴾ وه بزگار مان کرد ﴿مِنَ الْقُرْآنِ﴾ له (دهست خه لکی) نه و شاره ی (سه دوم) ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَّعَمَلِ الْفُلَيْنِ﴾ که (خه لکه که ی) کرده وی بیس و دز نویان ده کرد (نیربازیان ده کرد) ﴿إِنَّمَا كَانُوا﴾ به راستی نه وانه ﴿قَوْمَ سَوَءٍ فَسَقِينَ﴾ گه لیککی خراپی له فرمان ده چو و بوون ﴿وَأَذِّنْ لَهُ فِي يَوْمَيْنَا﴾ وه لوط طمان خسته ناو به حمهت و مهربانی خزمانه وه ﴿إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ به راستی لوط له چاکه کاران بوو ﴿وَلَوْحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ﴾ وه پیشتر لوح پیغه به ر ﴿هَآؤُلَآءِ﴾ هاواری (له نیمه) کرد ﴿فَأَسْمَعْ جِبْتًا لَهُ﴾ نه مجا نیمهش وه لاماندایه وه و به ده نگیه وه هانین ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَآهْلَهُ﴾ خوی و (نیمانداری) خیزانه که یمان بزگار کرد ﴿مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ﴾ له تنگانه زور گه و ره که (له لافا و خنکان) ﴿وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِ﴾ وه باره نیمان داله دزی نه و گه له ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که به لکه و ثابته کانی نیمه یان به درو دوزانی ﴿إِنَّمَا﴾ به راستی نه وانه ﴿كَانُوا قَوْمَ سَوَءٍ﴾ گه لیک بوون و چوون له خرا به دا ﴿فَأَعْرِضْهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ له به ر نه وه هه مو و یانمان خنکان (له توفانه که دا) ﴿وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ﴾ (باسی) داوود و سوله یمان بکه ﴿إِذْ يَخْتَصِمَانِ﴾ کاتی بریاریان ده کرد ﴿فِي النَّارِ﴾ ده باره ی نه و کشتو کاله ی ﴿إِذْ نَفَخْنَا فِيهِ مِنْ غَمَرِ الْقَوْمِ﴾ که به شه و نازه لی که سانیك تیدا له وه رابوون (زیانیان لی دابو) ﴿وَكَيْتُ الْيَحْكَمِيهِمْ﴾ وه نیمه بؤ دادوهری بریاره که یان ﴿شَهِيدِينَ﴾ ناصده (ناگدار) بووین ﴿فَفَقَعْنَهَا سَلِيمًا﴾ نه و سا نیمه نه وه مان قیری سوله یمان کرد (سوله یمان وونی: نازه له زیان خوره که بدرینه دهست خاوه ن کشتو کاله که، که لک له شیر و به ر هه میان و به ر گرت، وه کشتو کاله که ش بدرینه دهست خاوه ن نازه له که به ر و بو و به که ی بخون و خرمنه تی بکه ن سا وه ک پیش زیان لیکه و تنه که ی لی دینه وه، پاشان هه ریه ک له نازه ل و کشتو کاله که بکه برنینه وه بؤ خاوه نه کانیان) ﴿وَكَيْتُ لَأَتِيَنَّكَ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ وه به هه ر به ک له و دو وانه (داوود و سوله یمان) پیغه به ریتی (ودادوهری) و زانستمان پیدان ﴿وَسَخَّرَ﴾ وه ر امان هینا ﴿مَعَ دَاوُدَ﴾ له گه ل داوودا ﴿الْجِبَالُ يَسُبُّونَ وَالْعُظَيْرُ﴾ چیاکان و بالنده که نه سیباحتی خویان ده کرد ﴿وَكَيْتُ فَعَلِينِ﴾ وه هه ر نیمه نه وه مان کرد (بؤ داوود) ﴿وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكَرٍ﴾ وه داوود مان قیری درو سکر دنی بؤشاکمی زرینی (جهنگی) کرد بؤ نیمه ﴿يُخَصِّصُكُمْ مِنْ تَاسِكَةٍ﴾ تابان بارزیت له کاتی شه و کوشنار تاندا ﴿فَهَلْ أَسْتَرُ﴾ ده ی ثابا نیمه ﴿شَكَرُونَ﴾ سو باس گوزارن (بؤ خوا له به ر نه م نیمه تانه) ﴿وَأَسْلَمْنَا﴾ وه (رامان هینا) بؤ سوله یمان ﴿إِلَيْهِ عَالِفَةً﴾ بای توند (ره شه با) ﴿نَجْرِي بِأَمْرِهِ﴾ به فرمانی سوله یمان ده و شت ﴿إِلَى الْأَرْضِ﴾ بؤ نه و ولات و زه و به یه ی ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ آيَةً﴾ که به ر بیت و به ره که تمان کرد بوو ﴿وَكَيْتُ﴾ وه نیمه ﴿يَكُنْ لَكُمْ﴾ به هه موو شتیک ﴿عَلِيِّينَ﴾ ناگدار بووین ﴿

﴿وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ﴾ وہ ہندی لہ شہ پتانه کان (مان رام ہینابو) ﴿يَعُودُ صَوْتَهُ﴾ دہ چو نہ ژیری دہریا یو
 سولہ بمان (تا گہ و ہر و مرواری یو دہر پینن) ﴿وَيَسْمَعُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ﴾ وہ جگہ لہوہ کاری تریشبان دہ کرد
 (یو وی وہ کز شک در و سکر دن) ﴿وَكُنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ﴾ بہ راستی نیمہش چاودنر (وہاریزہری) یو نہوان
 یوین ﴿وَأَيُّوبَ﴾ وہ (باسی) نہ یووب (بکہ) ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ﴾ کانیک ہاواری لہ پەر و ہر د گاری کرد
 (لہ دوا ی ناسا غی ماوہ بہ کی زور) ﴿إِنِّي﴾ بہ راستی من ﴿مَسِيءٌ ضَلُّوا﴾ زیان و تازار و نہ خوشی دوو چارم
 یوہ ﴿وَأَنفَتِ الرَّجْمِ﴾ و توش مہرہ بانترینی مہرہ بانانی ﴿فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ﴾ جا نیمہش ہاوار
 و نرا کہ بمان گیرا کرد ﴿فَكَشَفْنَا﴾ و لامان برد ﴿مَائِدَةٍ مِنْ طَيْرٍ﴾ نہو زیان و تازار و نہ خوشی بہی کہ ہدیو
 ﴿وَأَنبَتْنَا أَهْلَهُ﴾ وہ ہموو مال و مند الیمان پی بہ خشبہ وہ (کہ پیشتر مرد یوون) ﴿وَمَثَلُ نُوحٍ﴾ و نہو ہندی
 نریش لہ گہ لہ اندا ﴿رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا﴾ نہوہ بہ حمہ نیکی تابیہت یوولہ نیمہوہ ﴿وَذِكْرَى لِلْعَالَمِينَ﴾ وہ بیر خہرہوہ
 و ناموز گاری ہوو یو خوا بہرستان ﴿وَأَسْمِعِيلَ وَآدِرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ﴾ وہ (باسی) تیماعیل و ندریس
 و ذہل کفیل (بکہ) ﴿كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ﴾ ہموویان لہ تارام گران یوون ﴿وَأَذْكُرْنَاهُمْ﴾ وہ نیمہ نہوانمان خستہ
 ﴿فِي رَحْمَتِنَا﴾ ناو بہ حمہنی خومان (کہ بہہ شستہ) ﴿إِنَّهُمْ﴾ بینگومان نہوانہ ﴿مِنَ الصَّابِرِينَ﴾
 لہ چاکہ کہ کاران یوون ﴿وَذَا النُّوَبِ﴾ وہ (باسی) زہننون (یونس بکہ کہ پتغہ مہری خہلکی نہینہوا
 یو) ﴿إِذْ ذَهَبَ﴾ کانیک ریشست ﴿مُعْتَصِبًا﴾ بہ نورہی (گہلہ کہی بہ جی ہینشت) ﴿فَضَلَّ﴾ وای دوزانی
 ﴿أَن لَّنْ نَقُودَ رَعْلَيْهِ﴾ نیمہ نہنگانہی بہ سہر دا ناہینن و ہروا وازی لی دہہینن ﴿فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ﴾ (خوای
 گہورہ تا قیکردوہ و فریڈرایہ ناو دہریا و نہہنگیک قوتی دا) جا لہ تاریکیہ کاندا (تاریکی شدو و دہریا و ناو
 سکی نہہنگ) ہاواری کرد ﴿أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (نہی خواہی) بہ راستی ہیچ پەرستراونکی بہہدق و راستی
 نیہ جگہ لہ تو ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پاکی و بنگہردی یو تویہ ﴿إِنِّي كُنْتُ﴾ بینگومان من ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾
 لہ ستمکاران ہووم (لہ بہر نہوہی تارام نہ گرت و وازم لہ گہلہ کہم ہینا) ﴿فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ﴾ نیمہش
 نزاو ہاواری نہومان گیرا کرد ﴿وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ﴾ و لہو غدم و خہفہتہ رزگارمان کرد ﴿وَكَذَلِكَ﴾
 ہر بہو شینوہیہ ﴿لِّنُجِيَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نیماندانیش رزگار دہکہین ﴿وَرَزَّكَرِيَّا﴾ وہ (باسی) زہ کہریبا
 (بکہ) ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ﴾ کانیک ہاواری لہ پەر و ہر د گاری کرد ﴿رَبِّ﴾ نہی پەر و ہر د گارم ﴿لَا تَذَرْنِي فَرْدًا﴾
 بہ نہنہا مہمیلہرہوہ (مند الیکم پی بہہ شستہ) ﴿وَأَنفَتِ﴾ وہ تو ﴿خَيْرَ الْوَرِثِينَ﴾ چاکترین میراگرانی ﴿فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ﴾ نیمہش
 دوعای نہومان وہ لام دایہوہ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ﴾ و یہ حیمان پی بہہ شستی
 ﴿وَأَصْحَابًا لَهُ زَوْجَةً﴾ و خیزانہ کہ شیمان یو چاک کردوہ (لہ نہ زوکی) ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ بینگومان نہوانہی
 (باسکران لہ پتغہ مہران) ﴿يُسْرِعُونَ﴾ پتیش بر کتیان دہ کرد ﴿فِي الْخَيْرَاتِ﴾ لہ (نہجامدانی) ہموو
 خیر و چاکہ بہ کدا ﴿وَيَذْكُرْنَا﴾ و ہاواریان لہ نیمہ دہ کرد ﴿رَعْبًا وَرَهْبًا﴾ بہ ٹومیدی (بہہ شست) ولہ نرسی
 (دوزخ) ﴿وَكَانُوا﴾ وہ نہوان ﴿لِنُخْشِعِينَ﴾ ملکہچ یوون یو نیمہ (وہ نرسن لیمان) ﴿

﴿وَالَّذِينَ﴾ وه (باسی) ئەو ئاخرەتە (مەریەمی کچی عیمران بکە) ﴿أَخَصَّتْ فَرْجَهَا﴾ کە داوینی خۆی
 یاراست ﴿فَنَفَخْنَا فِيهَا﴾ ئەمجا فوومان پێدا کرد (بەهۆی جویرەئیلەو) ﴿مِنْ رُّوحِنَا﴾ لەو روحی
 کە هەمی خۆمان بوو ﴿وَجَعَلْنَاهَا نِسَاءً﴾ وه ئەو (مەریەم) و کۆرە کە یمان کرد ﴿إِنَّا بِلِقَائِكُنَّ﴾
 بە مو عەجیزە بەک بۆ جیهانیان ﴿إِنَّ هَذِهِ﴾ بەراستی ئا ئەمەیه ﴿أَمْتَكُمْ﴾ ئایینی ئێو
 ﴿أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ﴾ کە بەک ئایینە (ئایینی هەموو پێغەمبەرانی) ﴿وَأَنَّا رَبُّكُمْ﴾ و مینش پەروردگار تانم
 ﴿فَاعْبُدُونِ﴾ کەواتە تەنها من پەرستەن ﴿وَنَقُطِعْ أَعْيُنَهُمْ بِبَيْنِهِمْ﴾ بەلام خەلکی
 جیاوازیان کەوتە نێوان و سەر بێچی پێغەمبەرەکانیان کرد، زۆر بەیان بوون بەچەند کۆمەڵ
 گروھیکەو (هەستان دەستیان کرد بە پەرستنی بت و هەواو ئارزووی خۆیان) ﴿كُلٌّ﴾ (بەلام)
 هەموویان ﴿إِلَٰهًا رَّحِيمًا﴾ تەنها بۆ لای ئێمە دەگەڕێتەو ﴿فَتَن﴾ ئەمجا هەر کەس
 ﴿يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ (هەر چەند) لە کردەو چاکەکان بکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ (بەو مەرجە)
 باوەرداریش بێت ﴿فَلَا كُفْرَانَ لِسَعِيدٍ﴾ ئەو (پاداشتی) کۆششە کە وون نابێت و بەفیر و ناپروات
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ كَافٍ﴾ بەراستی ئێمە بۆ (کردەو کانی) ئەو نووسەرین ﴿وَحَرَّمَ عَلَىٰ قَرِينَةٍ﴾
 وە حەرامە قەدەغەیه و ناشیت بۆ خەلکی ئەو گوند و شارانی ﴿أَقْلَهُ كُنْهًا﴾ کە کاو لمان کردن
 و لەناومان بردن ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ لَأَتْرَجِعُونَ﴾ کە جارتکی تر یگەرێتەو (بۆ دنیا) ﴿حَقٌّ إِذَا﴾ (زبان
 درێژە دەبێت) تائەو کانهی ﴿فَتُحَرِّتُ بِأُجُوجٍ وَمَآجُوجٍ﴾ (بەریستە کە) بەئجوج و مەئجوج
 دەگەڕێتەو ﴿وَهُمْ﴾ ئەوانیش ﴿مِنْ كُلِّ حَذَبٍ﴾ لە هەموو بەرزییە کەو (بەبەل) ﴿يَنبَسِلُونَ﴾
 (و بەخیرایی) دێتە خواوە ﴿وَاقْتَرَبَ﴾ وە نزیک بۆتەو ﴿أَلَوْعْدُ الْحَقِّ﴾ بە ئینی راست (هاتی
 قیامت) ﴿فَإِذَا﴾ جالەنا کاودا ﴿مِنْ شَجَصَةٍ﴾ ئەبەلق و زەق دەبی ﴿أَنصُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ چاوی
 ئەوانە یی بر و بوون ﴿يَكُونُونَ﴾ (دەلێن) هاوار و مەرگ بۆ ئێمە ﴿فَذَكَّا﴾ بێگومان ئێمە لە دنیا دا
 ﴿فِي عَقْلٍ مِّنْ هَذَا﴾ لەبێ ناگایەک (ی ئەوا) دا بووین لە ئەمە ﴿بَلْ كُنَّا مُلْكِيَةً﴾ تەخیر بەلکو
 ئێمە سەمکار بووین ﴿إِنَّكُمْ﴾ بەراستی ئێو ﴿وَمَا تَعْبُدُونَ﴾ و ئەوانەش دەتاپەرستن
 ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگە لە خوا ﴿خَصَبُ جَهَنَّمَ﴾ (دەبە) سووتە مەنی (و هەلگیر سێتەری) دۆزەخ
 ﴿أَنزَلْنَاهَا زُرُودًا﴾ ئێو (و ئەوان) دەچە ناویەو ﴿لَوْ كُنَّا هَتُولَاءَ﴾ ئەگەر ئا ئەوانە (بەکان)
 ﴿إِلَٰهَةً﴾ خوا بوونایە ﴿مَّا وَرَدُوهَا﴾ نە دەچوونە ناو ئەو (ناگری دۆزەخ) ئەو ﴿وَكُلٌّ﴾ وە هەموو
 (بت و بت پەرستان) ﴿فِيهَا خَالِدُونَ﴾ بە هەمیشە یی تێدا دەمیتهو ﴿إِلَهُمَّ﴾ بۆ ئەو (دۆزەخپانە) هەیه
 ﴿فِيهَا﴾ لە دۆزەخ دا ﴿تَقِرَّ﴾ هەناسە ی سارد هەلکێشان ﴿وَهُمْ فِيهَا﴾ و ئەوان لەویدا (لە دۆزەخدا)
 ﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ هیچ نابستن ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بێگومان ئەوانە ی ﴿سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا﴾ لە لایەن ئێمەو
 پێشتر بریار دراوە بۆیان ﴿الْحَسْبُ﴾ کە بەختەو دین (و چاکە بەترینە دینان) ﴿أَرْزُقْكَ﴾ ئەوانە
 ﴿عَنِهَا مُعْدُونَ﴾ لە دۆزەخ دوور دەخێتەو

﴿لَا تَسْمَعُونَ﴾ (نہ وان) نایستن ﴿حَسِبْتُمْ﴾ (ہنگی) بلیسہ و قرچہی) ناگری دوزخ ﴿وَهُنَّ﴾
 وہ نہ وان ﴿فِي مَا أَشْتَهَتْ أَنْفُسُهُنَّ﴾ (ناو نہ و) (نازو نبعمہ تہ) ی دلیان حہ زی لیبہ تی ﴿حَالُونَ﴾
 بدہہ مہشہ بی و بی پرانہ وہ دہ مہینہ وہ ﴿لَا يَخْرُجُنَّ﴾ (غہ مباریان ناکات) ﴿الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ﴾ ترسہ
 ہرہ گہورہ کہ (لہ قیامہ تدا) ﴿وَتَلْقَاهُنَّ الْمُتَلَحِّكَةُ﴾ و فریشہ کانیش پشسوازیان لی دہ کہن (لہ بدر
 دہر گاکانی بدہہ شندا) ﴿هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي﴾ (وپیان دہ لین) نہ مہ نہ و رورہہ ﴿كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾
 کہ بہ لیستان ہن در ابو ﴿يَوْمَ﴾ (بیتہ وہ پریان) نہ و رورہی ﴿تَطْوِي السَّمَاءَ﴾ کہ نامسانہ کان دہ پتچینہ وہ
 ﴿كُلِّي أَنْتِجِلِي لِي كُتُبِي﴾ وہك پتچانہ وہ لول کردنی تو ماری کتب و بہ ترو کتبك ﴿كَمَا بَدَأْنَا﴾
 ازل حلقی ﴿وَهَكَذَا يَكْمُ جَارِ جَوْنِ دُرُوسْتَمَانِ كَرْدِ﴾ (بہ پروت و قرونی) ﴿تُعِيدُهُ﴾ (پاش مردنیش) نہ و
 (دروست کردنہ) دو بارہ دہ کہینہ وہ ﴿وَعَدَا عَيْنًا﴾ نہ و بہ لینیکہ (جی بہ جی کردنی) لہ سہر نیمہ بہ
 ﴿إِنَّا كُنَّا قَائِلِينَ﴾ بنگومان نیمہ (نہ و بہ لینہ) بہ دی دہیتین ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا﴾ سویند بہ خوا
 بنگومان نیمہ نووسیو مانہ ﴿فِي الزُّبُرِ﴾ لہ زہ سووردا ﴿مِنْ بَعْدِ الْيَكْبَرِ﴾ لہ دوا ی نووسی لی لہ (لوح
 المحفوظ) دا ﴿أَنَّ الْأَرْضَ﴾ بہ راستی سہر زہوی (بہ ہشت) ﴿بَرْنَهَا﴾ دہنہ خواونی و بہ میرانی
 دہینہ ﴿بِعَادِيكَ الصَّالِحُونَ﴾ بہندہ چاک و پاکہ کاتم ﴿إِنْ فِي هَذَا لَبَنَاءٌ﴾ بنگومان لہ مہدا
 (لہ وہی لہم سورہ تہدا باسکرا) بہسہ کہ پند و ناموز گاری بیت ﴿لِقَوْمٍ عَصِيْبٍ﴾ بؤ گہ لی خوا
 پدستان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ وہ (نہی موحد مہد ﴿تُؤْمِنُ﴾ تو مان نہنہا بؤ نہ وہ
 نار دوہ کہرہ حمہت بیت بؤ جیہانیان ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿إِنَّمَا أَوْحَى إِلَيَّ﴾ بنگومان تہنہا شتیک کہ نیگا
 کراوہ بؤ من ﴿أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدَهُ﴾ (نہ مہیہ) کہ بہ راستی پدستر او ی ثیوہ خوا ی ناک و تہ نہایہ
 ﴿فَقُلْ أَسْمِعُوا سَمْعَكُمْ﴾ دہی نایا ثیوہ ملکچ دہ بن ؟ ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ جہا نہ گہر پرویان و ہر گہرا
 ﴿فَقُلْ أَذْهَبَتْ﴾ نہ وہ بلی ہمو و تانم ناگادار کرد ﴿عَلَى سَوَاءٍ﴾ بہ یہ کسانہ ﴿وَأَنْ أَدْرِي﴾ و ناشزانم
 ﴿أَقْرَبُ أَمْ يَعِيدُ﴾ نزیکہ یادوورہ (ہاتنی) ﴿مَا تُوعَدُونَ﴾ نہ و ہرہ شہی لیستان دہ کریت ﴿إِلَهُ﴾
 بعلہ ﴿بہ راستی خوا دہ زانی﴾ ﴿الْجَهَنَّمَ الْقَوْلُ﴾ بہ ورنہ و قسہی ناشکرا ﴿وَنَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ﴾ وہ
 دہ سزانیت بہ و قسہی دہ بشار نہ وہ ﴿وَأَنْ أَدْرِي﴾ و ہن نازانم (مزلہت دانتان) ﴿لَحْدَةً فَيَنْتَهَ لَكُمْ﴾
 لہ واندہ تا قیکردنہ وہ بیت بؤ ثیوہ ﴿وَمَتَّعْ إِلَىٰ حِينٍ﴾ (بہ ویت) تاما و ہدہك (وازان لی بہینیت) کہرہ ابویرن
 ﴿قُلْ﴾ (پینہ مہد ﴿فہر مووی﴾ ﴿رَبِّ أَصْحَابِ الْحَقِّ﴾ نہی پدروہر دگام بہ داد گہرانہ ہر یار بدہ (لہ
 نیوان من و تہم بی باوہراندہا) ﴿وَرَبُّنَا﴾ وہ پدروہر دگاری نیمہ ﴿الْخَيْرِ الْمُسْتَعَانَ﴾ مہربانی بار مہتی
 لی داوا کراوہ ﴿عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ﴾ لہ بہرانبہر (نہ و قسہ نابہ جیہانہی) ثیوہ دہ لین و ہلیدہ بہ سن ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ بہ ناولی خواہی بہ خشنده می میہرہ بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ تہی خہ لکینہ ﴿اتَّقُوا رَبَّكُمُ﴾ ہر من لہ (سزای) ہر و ہرہ گار نان ﴿إِنَّ زَلَّزَلَةَ السَّاعَةِ﴾ چونکہ بہ راستی ہو و ہرہ روزی قیامت ہہستان ﴿شَقَّ عَظِيمٌ﴾ شنیکی زور گہورہ بہ، کارہ ساتینکی سامانہ کہ ﴿يَوْمَ تَرْوُكُهُا﴾ لہو روزہ دا تہوہ لہو (ہو و ہرہ روزہ) دہینن ﴿وَذَهَبَ﴾ بی ناگا دہی (لہ ترسی تہوہ روزہ) ﴿كُلُّ مُرْتَضًى﴾ ہہمو و ثافرہ تہی شیر دہر (کانی کمہمکی لہ دہمی مندالہ کہیدایہ) ﴿عَنِ الرَّضْعَتِ﴾ لہ تہوہ (مندالہ) ی شیر ی بی داوہ ﴿وَنَضَعُ﴾ و ہر بی دہدات و لہ باری دہچیت ﴿كُلُّ دَانٍ﴾ ہہمو و دور گیانیک (مینہ بہ کی مسک پر) ﴿حَتَّىٰ خَلَقْنَا﴾ مسکہ کہی (کورہ بہ کہی) ﴿وَتَرَى النَّاسَ﴾ خہ لکی دہینی ﴿سُكَّرًا﴾ (وہ) سہر خوشن ﴿وَمَا هُمْ بِسُكَّرٍ﴾ بہ لام سہر خوشیش نین ﴿وَلَا يَحِيقُ عَذَابُ اللَّهِ شَيْدًا﴾ بہ لکو سزای سہخت و بہ تینی خوا (وای لی کردون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن﴾ لہ مرؤفہ کاندہ کہسی وا ہدیہ (نہضری کوری حارث) ﴿يُحَادِّثُ فِي اللَّهِ﴾ موجدہ لہ دہکات دہبارہی خوا (و سیفہ نہ کانی) ﴿يَخْتَرِعُ﴾ بہین ہیچ زانیاری و زانستیک ﴿وَيَسْتَعْجِلُ﴾ شیطن مریڈ و ہ شونی ہہمو و شہیتانکی سہر کہش دہ کہوت ﴿كُتِبَ عَلَيْهِ﴾ لہ سہری نوسراوہ (ہر بار دراوہ) ﴿أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ﴾ کہ ینگومان ہر کہ سیک خوشی ہویت (وشونی بکہوت) ﴿قَالَ لَهُ يُصَلِّ﴾ تہوہ بہ راستی گو مری دہکات ﴿وَيَهْدِي﴾ و ہ پشموونی دہکات ﴿إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ﴾ بؤ سزای ناگری ہہ لگیر ساوی دوزخ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ تہی خہ لکینہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾ تہ گہر تہوہ ﴿فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَيْتِ﴾ لہ گوماندان دہبارہی زیندو ہو و تہوہ ﴿فَإِنِّي خَلَقْتُكُمْ﴾ تہوہ سا (ہزانن) بہ راستی نیمہ تہوہ مان دروست کردوہ ﴿مِّنْ تُرَابٍ﴾ لہ خاک (خول) ﴿ثُمَّ مِّنْ نُفْثٍ﴾ پاشان (تہوہ کان) لہ نوتفہ بہک (دروست دہین) ﴿ثُمَّ مِّنْ عَلَقٍ﴾ دواتر (دہینہ) پارچہ خوینکی مہیوہ ﴿ثُمَّ مِّنْ نُفْثَةٍ﴾ دواہی تہوہ (دہینہ) پارچہ گوشتیک ﴿مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ﴾ شکل و شہوہ کیشراو و شکل و شہوہ نہ کیشراو ﴿يَتَّبِعُنَا لَهُكُمْ﴾ بؤ تہوہی پرونی بکہینہوہ بؤ تہوہ ﴿وَنَقِزُ فِي الْأَرْحَامِ﴾ و ہ لہ مندالہ اندا دہبہلینہوہ (پایدہ گرین) ﴿مَّا نَلَسْنَا﴾ تہوہ (بیچو) ہی ہمانہوت (لہ بار نہچیت) ﴿إِنَّا أَجَلٌ مُّسْقًى﴾ تاکانیک دباری کراو ﴿ثُمَّ نَخْرِجُكُمْ طِفْلًا﴾ پاشان (لہسکی دایکتان) دہرتان دہہین بہساوایی ﴿ثُمَّ إِنِّي نَعْمُو أَشَدَّكُمْ﴾ پاشان گہورہ دہین تادہ گہنہ تہوہی ہیزو نواناتان ﴿وَمِنَ كُرْمٍ مِّنْ تُوتًى﴾ و ہ (لہم تہمہنہدا) ہہندیکتان دہمریترت ﴿وَمِنَ كُرْمٍ مِّنْ بُرْدٍ﴾ و ہ ہہندیکتان دہگہ بہرینہ ﴿إِنَّا أَرَدْنَا الْعُمِّيَّ﴾ تہوہ بہری پیری، ہن کہ لکترینی تہمہن ﴿لِكَيْ لَا يَقْلَمَ﴾ بؤ تہوہی نہزانی و لہسری نہمیتیت ﴿مِنَ بَعْدِ عِلْمٍ مَّخْفًى﴾ ہہرچی کہ دہزانی ﴿وَتَرَى الْأَرْضَ﴾ و ہ زہوی دہینی (لہزستاندا) ﴿قَائِدَةً﴾ خاموشہ ووشک و ہن گیابہ ﴿فَإِنَّا أَنزَلْنَاهَا غَيًّا﴾ جا کانیک بارانمان بہ سہردا باراند ﴿تَهْتَزَّتْ﴾ زہوی (پروہ کی لی دہرویت و) دہجولیت ﴿وَرَبَّتْ﴾ زہوی ہہل دہدات (ہرز دہیت) ﴿وَأَنشَتْ﴾ و (زہوی) دہروینی ﴿مِنَ كُلِّ نَوْجٍ يَّهِيحُ﴾ لہہمو و جزوہ (گیا و گولیک) جوان ﴿٥﴾

﴿ذَٰلِكَ يَٰأَيُّهَا نَهْوَىٰ﴾ (باس کرا) له بهر نه وهیه دلنباش ﴿اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ﴾ که خوا حق و راسته ﴿وَأَنَّهُ يُخَيِّلُ النَّوَىٰ﴾ وه ینگومان مردوه کان زیند وو ده کانه وه ﴿وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و ینگومان نهو (خواه) توانای به سهر هموو شتینکدا هیه ﴿وَإِنَّ أَسْمَاءَ﴾ وه بهر اسنی قیامت ﴿وَأَنَّهُ﴾ دیت (و بهر باده بیت) ﴿لَا يَسْتَفِيدُ﴾ گومانی نیدانی به ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ و دلنباش بن خوا ﴿يَعْلَمُ﴾ زیند و وی ده کانه وه ﴿مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾ هموو نهو که سانه ی له ناو گوره کاند (مردون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ وه له نا و خه لکدا که سی و اهیه ﴿يُجَادِلُ فِي اللَّهِ﴾ موجه ده کات ده باره ی خوا ﴿يَعْرِضُ عَمَّا هَدَىٰ﴾ به یی هیچ زانباری و شاره زاییه ک (بدلگه یه ک) ﴿وَلَا يَكْتَسِبُ غَيْرَ﴾ وه به یی کتیبکی روونکمره وه (له لایه ن خواوه) ﴿ثَانٍ عَظِيمٍ﴾ (که سیکه) روو و هره گیریت (و حق و ه نا گیریت) ﴿لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بو نه وه ی خه لک له ریگه ی خوا لادا ﴿لَهُ فِي الدِّينِ حِزْبٌ﴾ نهو که سه له و نیادا سهر شور ده بیت ﴿وَلِيُذِيقَهُ رَوْحَهُ الْفَيْسَمَةِ﴾ وه له قیامت شیدا بیی ده چیزین ﴿عَذَابِ الْآخِرِينَ﴾ سزای سونیه ر ﴿ذَٰلِكَ﴾ (بیی ده و و تریت) نهو سزایه (که باس کرا) ﴿بِمَا فَكَّرَتْ يَدَاكَ﴾ به هوی نهو (گونا هانه وهیه) که به ده سی خوت پشت خستوه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه ینگومان خوا ﴿لَيْسَ بِظَلِيمٍ﴾ مستهم کار نی سه ﴿يُلْقِيهِ﴾ به بنده کانی ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ وه له نا و خه لکدا که سی و اهیه ﴿يَعْبُدُ اللَّهَ﴾ خوا ده بهر سستی ﴿عَلَىٰ حَرْفٍ﴾ له قهر اعدا (له نیوانینکدا) ﴿فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ﴾ چانه گهر تووشی خیر و خوشی بوو ﴿أَطْمَأَنَّ بِهِ﴾ دلخوش ده بی بی (به رده و ام ده بی له خوا بهر سستی دا) ﴿فَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ﴾ وه نه گهر تووشی تاقیکر نه وه به لا بوو ﴿أَنفَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ﴾ بهر وه دوا هه لده که بریتته وه پاش گهر ده بیتته وه له ثابین ﴿خَيْرٌ لِّلْأَيَّامِ الْآخِرَةِ﴾ زهره مهندی دنیا و قیامت بووه ﴿ذَٰلِكَ خَيْرٌ﴾ تنها نه وهیه ﴿الْخُسْرَانِ الْأَوَّلِينَ﴾ زانباری و خه سارت مهندی روون و ناشکرا ﴿يَدْعُوا﴾ نهو ده پارتته وه (وده بهر سستی) ﴿مِنَ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له خوا ﴿مَا لَا يَضُرُّهُ﴾ شتیک نه زبانی پنده که به نیت ﴿وَمَا لَا يَنْفَعُهُ﴾ وه نه سوود و قازانجیسی پنده که به نیت ﴿ذَٰلِكَ خَيْرٌ﴾ تنها نه وهیه ﴿الضُّلُّ الْبَعِيدُ﴾ له ری لادانی (گومرایی) زور دوور له پرستی ﴿يَدْعُوا﴾ نهو هاوارده کات، و ده بهر سستیت ﴿لَمَنْ ضَرُّهُ﴾ (له) که سیک که زبانی ﴿أَقْرَبُ مِنْ نَّفْعِهِ﴾ له سوودی نزدیکتره ﴿لَيْسَ النَّوَىٰ﴾ نای چ پشتیوانینکی خرا به ﴿وَلَيْسَ الْغَبِيرُ﴾ وه چ هاوری و هاوده مینکی خرا به ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به پرستی خوا ﴿يُدْخِلُ الْآيَاتِ﴾ اموا و عیالوا الصلیحتی نه وانه ی که باوه بریان هیتاوه و کرده وه چاکه کانیان کردوه ده پانخانه ﴿جَنَّتِ﴾ باخه کانی به ده شسته وه ﴿عَجْرٍ مِنْ غَيْرِهَا إِلَّا نَهْرٌ﴾ که رووباره کان ده روون به زرباندا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ ینگومان خوا ﴿يَعْلَمُ مَا تُرِيدُ﴾ نه وه ی بیه و نیت ده بکات ﴿مَنْ كَانَ ظَنُّهُ﴾ هه که س و اگومان ده بات (له بی بر وایان) ﴿فَإِنْ لَّنْ بَصَرَةٌ لِّلَّهِ﴾ که هه ر گیر خوا نهو (پیتغه مبه ره) باره تی نادات و سه ری ناخات ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دنیا و دوار و زدا ﴿فَلْيَسُدَّ سَبِيلَ إِلَى السَّمَاءِ﴾ دوبا پد نیک به سه ره وه (به بهر زییه وه) هه لو اسیت (و ملی پندا بکات) ﴿فَلْيُطْفَعْ﴾ پاشان هه ناسه ی بیرئ (نا ده خنکیت) ﴿فَلْيَنْظُرْ﴾ نهو ساییینی (سهرنج بدا و بیر کانه وه) ﴿هَلْ يُدْهِنُ كَعِدُهُ مَا يُعِطُ﴾ نایا بهم کاره نهو برق و نور به بهی (له دلپدایه) لایده بات (ونایه ی نیت)

﴿وَكَذَلِكَ أَرْسَلْنَا﴾ ثابتہم شیوہ تہو (قورئانہ) مان تاردوتہ خواروہ ﴿عَلَيْكَ يَتَنَبَّأُ﴾ کہ تایدہ تہ کانی پون
 وناشکران ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بینگومان خوا ﴿يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ﴾ ہر کہ سبتک خوی بیہوتیت ہیدایہ تی
 دہدات ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہ راستی کہ سبتک کہ پروایان ہیتاوہ ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و کہ سبتک کہ پون
 بہ جوولہ کہ ﴿وَالضَّالِّينَ﴾ و تہ سترہ (یا فرشتہ) پہرستہ کان ﴿وَالضَّالِّينَ﴾ و گاوریہ کان (تہ سترہ کان)
 ﴿وَالضَّالِّينَ﴾ و ناگر پہرستہ کان (زہر دہشتی بہ کان) ﴿وَالَّذِينَ اشْرَكُوا﴾ و تہوانہی ہاوبہشیان پو
 خوا دانا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يَفْصِلُ بَيْنَهُمُ﴾ پریار دہدا لہ نیوانیاندا (جیایان دہ کاتہوہ لہ بہ کتر
 کومہ لبتک پو بہ ہشت و کومہ لبتکی تریان پو دوزخ) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ پوزی دواپیدا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾
 بہ راستی خوا ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ بہ سہر ہموو شبتکدا ناگادارہ ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ نایا تہ تہدی
 ﴿أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَكَ﴾ کہ بہ راستی سورڈہ پو خوا دہبات ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ تہوہی
 لہ تاسمانہ کان و تہوہی لہ زہویدایہ ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ ہروہ ہا پوز و مانگ و تہ سترہ کان
 ﴿وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ﴾ و چیاکان و درخت و گیان لہ بہران ﴿وَكثيرٌ مِنَ النَّاسِ﴾ زور نکیش
 لہ خہ لکی (ہموو تہمانہی باسکران پو خوا سورڈہ دہبہن) ﴿وَكثيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ﴾ وہ زور نکیش
 سزای پو پریار درا (لہ سہری چہ سہا) ﴿وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ﴾ وہ ہر کہ سبتک خوا بی پیز و پیسوای بکات
 ﴿فَمَأْوَاهُ فِي الْكَبِيرِ﴾ تہوہ کہس پیزی لی ناگریت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ ہر
 شبتکی ہوت دہبکات ﴿هَٰذَا كَيْنَ حُصَيْنٍ﴾ تہمانہ دوو کومہ لی دز بہبہ کن ﴿لَا تَخْصَمُوا فِي دِينِكُمْ﴾
 دہمہ قالی و کیشہیانہ دہربارہی پہروہرد گاریان ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ جا تہوانہی کہ بی باوہ پوون
 ﴿فُطِحَتْ لَهُمْ أَبْوَابُ ذُرِّيَّاتٍ مِّنْ ثَمَرٍ﴾ لہ (پوزی دواپیدا) پو شاکیان پو دہ پرتیت (پہر بہ ہریان) لہ ناگر ﴿يُصِيبُ
 مِنْ قَوْفِي زُوسِيَهُ﴾ بہ سہریاندا دہ پرتیت ﴿لَا تُخِيمُ﴾ ناوی زور گہرم ﴿يُضَاهِيهِ﴾ دہو پرتیتہوہ
 بہو (تاوہ گہرمہ) ﴿مَتَاقِي لَطْوِيَهُمْ وَأَجْلُوهُمْ﴾ تہوہی لہ ناو سٹ و پستہ کاندایہ ﴿وَلَهُمْ مَّقْعِدٌ مِّنْ حَبِيدٍ﴾
 بزبان نامادہیہ گورزی تاسنی ﴿كَلِمَاتٍ أُرْوَاهَا﴾ ہر کاتیک بیانہ ویت ﴿أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ کہ بیتہ دہرہوہ
 لہو (دوزخ) ﴿مِنْ عَمٍ﴾ لہ بہر زور نارہ جہتی ﴿أَعْبُدُوا فِيهَا﴾ دہ گپرتیتہوہ پو ناوی ﴿وَذُوقُوا عَذَابَ
 الْحَرِّ﴾ وہ (ہیان دہو پرتیت) بجیزن سزای سوتیتہر ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿يَدْخُلُ الَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ تہوانہی کہ باوہریان ہیتاوہ و کردہوہ چاکہ کانسان کردوہ دہیانخاتہ
 ﴿جَنَّاتٍ﴾ بہہ شتاتیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پرو بارہ کان بہ پرتیتہر دہوون ﴿يُحَلَّلُونَ فِيهَا﴾
 (تہوان) دہر از پرتیتہوہ لہو (بہہ شتاتہ) دا ﴿مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا﴾ بہ بازنی تانتون و مرواری
 ﴿وَلِبَاسٌ مِّنْهُنَّ خَافِيٌّ﴾ وہ پو شاکیان لہ بہہ شتدا تاو ریشہ

﴿وَهَذُوا﴾ ئەو (بەهەشتیانە) پێنموونی کراون ﴿إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ بۆ ئەو ووتەی کە راست و جوانە (ووتە ی لا اله الا الله) ﴿وَهَذُوا﴾ هەروەها پێنموونی کراون ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ ڕینگای (خوای) سوپاس کراو ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بێگومان ئەوانە ی بێ باوەڕ بوون ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وە ڕینگری (موسلمانان) دەکەن لە ڕینگای خوا ﴿وَالشَّجِيدِ الْحَرَامِ﴾ وە لە (ڕۆشتن بۆ) مزگەوتی حەرام (بۆ کەعبە) ﴿الَّذِي جَعَلْنَاهُ﴾ کە ئەو ئیمان داناوە (بۆ خوا پەرستی) ﴿لِكُلِّ شَيْءٍ مَوَاقٍ﴾ بۆ هەموو خەلکی بە کسانە ﴿الْعَاقِبَةِ وَالْآخِرَةِ﴾ چ ئەوانە ی لەو ئیدان یان لە دورەوە بۆی دین ﴿وَمَنْ يُؤْخَذْ فِيهِ﴾ وە هەر کەس بێدۆست لەو ی (لە مزگەوتی حەرام) ﴿بِالْحَاكِمِ يُطْلَمُ﴾ مەیلی ئە هەق لادان زولم و ستم بەکات ﴿فُتِحَ﴾ پێی دەچێژن ﴿مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ سزای نازاردەر ﴿وَأَذِّنْ لِلْعَذَابِ﴾ (بیریان بخەرەو) کاتێک دیاریمان کرد بۆ ئیبراھیم (علیه السلام) ﴿مَكَانَ الْبَيْتِ﴾ جینگای کەعبە ﴿أَنْ لَا تُشْرِكَ بِي شَيْئًا﴾ (پێمان ووت) هیچ شتێک مەکەرە هاوێشتم ﴿وَمَا يَشْرِكُنِي﴾ و ماله کەم (مزگەوتی حەرام) بێک بەکرەوہ ﴿لِلْقَائِيْنَ﴾ بۆ تەواف کەران ﴿وَالْقَائِيْنَ وَالرَّكْعَ السُّجُودِ﴾ و بۆ نوێزگەران (بەپێوە) و کوڕنوش و سوژدە بەران ﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ﴾ وە جارێدە بەناو خەلکیدا ﴿بِالْحَجِّ﴾ بۆ حەج کردن ﴿بِقَوْلِكَ يَهْتَدُوا﴾ دین بۆ لات (بۆ حەج) بە پیادە. ﴿وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ﴾ و بەسوار هەموو و وشتەریکی لاواز (لەبەر ئەوەی) ﴿بِالنَّيْتِ مِنْ كُلِّ فِجْعٍ عَمِيقٍ﴾ کە لە هەموو ڕنگایەکی دورەوہ دین ﴿لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ﴾ تا ئامادە ی جوړەها سوود و قازانجی خوێان یین ﴿وَيَذْكُرُوا أَنَّمَا هُوَ﴾ وە ناوی خوا یین (کاتێک قوربانی سەر دەپەرن) ﴿فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ﴾ لە ڕۆژانێکی دیاری کراودا ﴿عَلَى مَا رَزَقْنَاهُمْ مِنْ نِعْمَةِ الْإِنْعَمِ﴾ لەسەر ئەو ئازە لانە ی خوا پێی داوون ﴿فَكُلُوا مِنْهَا﴾ جا ئەو (گوشتی قوربانیانە) بخۆن ﴿وَأَطِيعُوا أَمْرَ الْفَقِيرِ﴾ وە پێدەن بە ئەداران و هەزاران ﴿لَهُمْ لِيَفْقَهُوا ذُنُوبَهُمْ﴾ دوا ی (سەر پڕینی قوربانی) چلک و پیسی (موو و نینۆک) لایەن بە خۆیانەوہ ﴿وَلِيُؤْخَذُوا ذُنُوبَهُمْ﴾ وە نەزەرە کانیان جێبەجێ بکەن ﴿وَلِيُطَوَّفُوا﴾ و تەواف (ی ئیفاضە) بکەن ﴿بِالنَّيْتِ الْعَمِيقِ﴾ بە دەوری مالی دێرین و بەرێزدا (بە دەوری کەعبەدا) ﴿وَاللَّاتِ﴾ ئەمە ی (پیشور) باسی حەج بوو ﴿وَمَنْ يُعَظِّمْ﴾ جا هەر کەس پیاڕیزنێت و بە گەورە ی بگرنێت ﴿حُرْمَتِ اللَّهِ﴾ سنوورە کانی خوا ﴿فَهُوَ حَرِّمٌ لِلَّهِ﴾ ئەوە بۆ خۆی چاکشەرە ﴿عِنْدَ رَبِّهِ﴾ لای پەرورە دگاری ﴿وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْبَاقِيَةُ﴾ وە گوشتی ئازەن (مەر، بزن، مانگا، وشتەر) بۆ ئێوە حەلال کراوہ ﴿إِلَّا مَا تَنَتَّى عَلَيْهِ كُتُّهُ﴾ جگە لەوانە ی بۆتان باس دەکرنێت (وەک مردارەوہ بوو، یان بۆغەیری خودا سەرپەراو) ﴿فَلْيَحْذَرُوا﴾ کەواتە خۆتان دور بخەرەوہ ﴿الرَّحْمَتِ مِنَ الْآثَرِ﴾ لەو پیسیبە کە بێکەنە ﴿وَلْيَحْذَرُوا أَقْوَالَ الزُّورِ﴾ هەروەها خۆتان پیاڕیزن لە قەسە ی درۆو نارەوا

﴿أُولَئِكَ رِجَالٌ﴾ (ہر جنگ و جہاد کردن) ﴿الَّذِينَ يَقْتُلُونَ﴾ بہ تہو (موسلمانانہی) شہریان لہ گہ لہا
 دہ کریت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہ ہر تہو ہی کہ ہر استی ستہ میان لی کر اوہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ ہنگومان خوا
 ﴿عَلَىٰ صُورَةٍ مُّثَيِّدٍ﴾ ہر سہر خستیان بہ توانایہ ﴿الَّذِينَ أُخْرِجُوا﴾ تہوانہی کہ دہر کران ﴿مِنْ دِيَارِهِمْ﴾
 بقیہر حق ﴿لَهُ مَالٌ وَوَلَاتِيَانٌ بِه ناهق﴾ ﴿الَّذِينَ يَقُولُوا﴾ تہنہا (گونہایان تہوہ ہو) کہ دہیان ووت
 ﴿رَبَّنَا اللَّهُ﴾ ہر وہر دگار مان خواہہ ﴿وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ﴾ وہ تہ گہر خوا خہ لکی لہ ناو تہ ہر دایہ
 ﴿بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ﴾ ہر تہنکیان بہ ہر تہنکی تریان ﴿لَقَدْ مَتَّ﴾ ہنگومان دہر و خیرا (ویران دہ کرا)
 ﴿صَوْمِعُ﴾ دہر (خہ لہو تگہ) ﴿وَبَيْعُ﴾ و کلیسا ﴿وَصَلَوْتُ﴾ و کہنہسہ ﴿وَمَسْجِدُ﴾ مزگہ و تہ کان
 ﴿يُنْذِرُ فِيهَا أَسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا﴾ کہ ہادی خوا لہو (ہر ستگایانہ) دا زور دہ کرا ﴿وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ﴾ وہ
 ہنگومان خوا یار مہتی کہ سانیک تہ دات (وسہریان دہ خات) ﴿بِصُورَةٍ﴾ کہ یار مہتی (دینی) خوا
 دہدن ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ ہر استی خوا ﴿لَقَوْلِكَ عَزِيزٍ﴾ بہ ہیز و بالادہست و بہ توانایہ ﴿الَّذِينَ﴾
 تگہنہ فی الارض ﴿تہوانہی تہ گہر دہسہ لانمان ہندان لہ زہ و ہدا ﴿أَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ بہ چاکی نویر
 بہ جی دہ ہیتن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ وہ زہ کات دہدن ﴿وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ﴾ و ہر مان دہدن بہ چاکہ
 ﴿وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و ہر گری دہ کەن لہ خرابہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمُ الْأُمُورِ﴾ و سہر تہنجامی ہموو کارہ کان
 تہنہا بہ دہست خواہہ ﴿وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ﴾ وہ تہ گہر (بی باوہران) توبہ دروزن دہزان و باوہر تہ ہن نا کەن
 ﴿فَقَدْ كَذَّبْتَ قَائِلَهُ﴾ تہوہ ہنگومان ہیتن تہوانیش (گہ لانی تر) باوہریان نہ کرد (بہ پیغہ مہرہ کانیان)
 ﴿قَوْلُ نُوحٍ وَّعَادُ وَشَمُودُ﴾ (وہک) گہ لی نوح و عاد و سہموود ﴿وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطُ﴾ وہ گہ لی
 ثیرا ہیم و گہ لی لوط ﴿وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ﴾ ہر وہا یارانی مہدیہن (ہوزی شوعہ یب) ﴿وَكَذَّبَ﴾
 موسیٰ ﴿وہ موساش بہ دروزن دانرا ﴿فَأَنبَأْتُ الْكَافِرِينَ﴾ تہمجا (ہو ماوہیہک) مزلہتی ہن باوہراندہا
 ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهُمُ﴾ دواتر تزلہم لی سہندن و گر تہمن ﴿فَكَيْفَ كَانَتْ تَكْوِينُ﴾ جا چون ہو بہ گرا چوونی
 تہمہ (لہ وان) ﴿فَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا﴾ تہمجا چہندہا شار و دہاتمان ویران کرد ﴿وَفِي﴾
 ظالمتہ ﴿کہ (خہ لکہ کەہی) ستہ مکار ہوون ﴿فَفِي خَاوِيَةٍ عَلَىٰ عُرُوشِهِا﴾ تہو (شارانہ دیواری خانوہ کانی)
 کەوتہوون بہ سہر سہر بانہ کانیاندا ﴿وَيَذَرُ مُعْطَلًا﴾ وہ چہندہا ہیر ہن خاوہن ہوون (لہ کار کەوتہوون)
 ﴿وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ﴾ وہ چہندہا کوشکی ہرز و بلند (ہن خاوہن ہوون) ﴿أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ دہی
 تابا تہوانہ بہ زہوی دانہ گہ راون ﴿فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ﴾ تا دلیان ہہیت ﴿يَعْقِلُونَ﴾ ہیری ہن بکەنہوہ
 (لہ و ویران ہوونہ) ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ﴾ یان گوئیان ہہیت گوئی ہن بگرن (ہو ہر استی) ﴿فَأَنبَأْتُ﴾
 لاقمتی الانصُر ﴿لہ ہر استی دا چاوہ کان کویر تابن ﴿وَلَيْكُنْ نَفْسُ الْفُلُوبِ﴾ بہ لکو تہو دلانہ کویر دہبن
 ﴿الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾ کہ لہ سینہ کاندان ﴿﴾

﴿وَمَسْجِدُكَ بِالْعَدَابِ﴾ وه شه وان (قورده بش به گالته وه) به به له داوای سزات لی ده که ن ﴿وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ له کاتیکدا هر گیز خوا پنجه وانه ی به لینی خوی ناکات ﴿وَلَنْ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ﴾ و ینگومان رورنیک لای به روره دگارت ﴿كَأَنَّهُمْ سَبَّحُوا﴾ وه كه هزار سالان وایه ﴿يَمَاقُصُونَ﴾ له و سالانه ی ښو وه دیزمیرن ﴿وَكَايُنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَنتَ لَهَا﴾ وه (خه لکی) چنده ها شار و گوند (هه بوون) موله تم دان ﴿وَهِيَ ظَالِمَةٌ﴾ كه سته مکار بوون ﴿لَنَزَلْنَاهَا﴾ له پاشان تولم لی سه ندن (وله ناوم بردن) ﴿وَأَلَى الْمَعِيرِ﴾ وه هر بولای من ده گه رینه وه ﴿قُلْ إِنَّمَا النَّاسُ﴾ بلی نه ی خه لکینه ﴿إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ﴾ ینگومان من بو ښو وه تنه ها ﴿نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ تر سینه رنکی ناشکرام ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه مجانه و که سانه ی بر وایان هیتاو ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه چا که کانیان کرد ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ لیخو شبوون و روریه کی به نرڅ و فراوانیان بو ناماده یه ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا﴾ وه نه وانه ی هه و لیان داوه بو (دزایه تی) نایه ته کانی ښمه ﴿مُعْجِزِينَ﴾ ناتوانا و ده سته پاچهن ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ نه وانه ها و له لی دوزخن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه ښمه له پیتش تو نه مان ناردوه وه ﴿مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ﴾ هیچ په وانه کړ او یان پیغه مبه رنیک ﴿إِلَّا إِذَا أَمَرْتَنِي﴾ مه گهر هه ر کاتیک (به راوی خودای) خوند پیته وه بو گه له که ی ﴿أَلَمْ يَأْتِ الشَّيْطَانَ فِي أَمْرِي﴾ شه یان گومان و وه سوه سه ی ده خسته ناو خورنراوه که په وه (تا خه لک باوه ری پی نه هیتن) ﴿فَنَسَخَ اللَّهُ﴾ نه مجا خوا لایده بات (پوچه لی ده کاته وه) ﴿مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ﴾ نه وه ی شه یان داویتی به گونی خه لکدا (له وه سوه سه و دله راوکی و دوو دلی) ﴿فَنُفِخَ فِي سُورَةٍ﴾ پاشان خوا نایه ته کانی خوی ده چه سپینن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ﴾ له بهر نه وه ی نه و گومانانه ی شه یان ده یخاته (دله کان خوا) ده بکاته ﴿فَنَفَخَ فِيَّيْنِ﴾ (هوی) تاقیکر دنه وه بو نه وانه ی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ قُرْصٌ وَالتَّاسِيَةُ قُلُوبُهُمْ﴾ نه خو شلی له دلیاندا یه و (نه وانه ی) دلیان په قه ﴿وَأَنَّا أَتَيْنَاهُمْ﴾ وه به راستی سته مکاران ﴿أَلَمْ يَشْفَقْ بَعِيرٌ﴾ له دزایه تی به کی زور دوور (له راستی) دان ﴿وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ﴾ وه بو نه وه بزائن نه و که سانه ی ﴿أُولُوا الْعِلْمِ﴾ که زانیاریان پی دراوه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ ینگومان نه م (قورئان) راستیه که له لایه ن به روره دگارت وه ﴿فَيُؤْمِنُوا بِهِ﴾ تا باوه ری پی یتن (به رده وام بن له سه ری) ﴿فَنُفِخَتْ لَهُ قُلُوبُهُمْ﴾ وه دله کانیان ملکه چ و به نارام یسې بو نه و (خوا) ﴿وَأَنَّا أَنشَأْنَاهُ﴾ وه ینگومان خوا هیدا یه تده ری ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه و که سانه یه که باوه ریان هیتاو وه ﴿إِنَّا صَبَرْنَا مُسْتَقِيمِينَ﴾ بو سه ر ږنگای راست ﴿وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به رده وام نه و که سانه ی پی باوه رن ﴿فِي مِرْيَقَتِهِ﴾ له گومانان ده رباره ی قورئان ﴿حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ هه نا له نا کاودا رورلی دواپی به خه یان ده گریت ﴿أُولَئِكَ يَنْهَوْنَ﴾ یا به خه یان ده گریت (ودیت بویان) ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ﴾ سزای رورنکی نه زوك و پی خیر (که رورلی قیامه ته) ﴿

﴿الْمَلِكُ يُوقِظُ اللَّيْلَ﴾ دہ سہ لات و پاشاہی تی لہو رُوزہ داتہ نہا بق خواہ ﴿يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ﴾ لہ نیوانیاندا دادوہری دہ کات ﴿قَالَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ تہ مجا تہو کہ ساندی بارہ دیران ہینا وہ کردوہ چاکہ کانیاں کردوہ ﴿فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾ لہ بہ ہشتانی ہر نازو نیعمت دان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ تہو کہ ساندی ہن بارہ ہر ہون ﴿وَكَذَٰلِكَ يُؤَيِّنُ اللَّهُ لِهَٰذِهِ لِهَٰذِهِ نَافِلَةً﴾ وہ نایہ تہ کانی ٹیمہ یان بہ درو دہ زانی ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ہن تہوانہ ہدیہ ﴿عَذَابٌ مُّهِمٌ﴾ سزای ہسوا کہر ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ وہ تہو کہ ساندی کزچیان کردوہ ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ رنگای خوادا ﴿لَهُمْ قُلُوبٌ أَتَوَاتَ﴾ پاشان کوثران (شہید ہون) یان مردن ﴿لَنُؤْتِيَنَّهُمُ رِزْقًا حَسَنًا﴾ ہینگومان خواہ رزق و پوزہ کی چاکیان دہ داتی ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ ہینگومان خواہ ﴿لَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ﴾ چاکترینی پوزی دہ رانہ ﴿لَنُجَنِّبَنَّهُمُ مَّذَٰكِلَ يَرِثُوهَا﴾ سوئند بہ خواہ، خواہ وانہ دہ خاتہ جیگاہہ کہ ہینی رازی دہ بن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ عَلِيمٌ﴾ وہ ہینگومان خواہ زانی لہ سہر خویہ ﴿ذَٰلِكَ﴾ تہ مہی (باسمان کرد ہوت) ﴿وَمَنْ عَاقَبَ﴾ وہ ہہر کہ سینک تزلہی خوی ہسپتیت (لہ دہس دریزی کہر) ﴿يُعِثِّلِ اللَّهُ مِثْلَ بِهٖ﴾ بہ وینہی تہو ستمہی لہی کراوہ ﴿لَمْ يَكُنْ عَلَيْهِ﴾ لہ دواہی تہوہ جاری کی تر دہست دریزی بکرتہ سہر ﴿لَنُخْصِرَنَّهُ اللَّهُ﴾ تہوہ ہینگومان خواہ بار مہتی دہ دات (سہری دہ خات) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ﴾ بہ راستی خواہ چاہو ہوشی کہری لیور دہیہ ﴿ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهُ﴾ تہم (سہر خستہی خواہ) لہ بہر تہوہیہ بہ راستی خواہ ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ (تہوہندہ بہ دہ سہ لاندہ) شہو دہ باتہ ناوہ رُوزہوہ (کاتیک شہو درتڑ تربیت لہ رُوز) ﴿وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ وہ رُوز دہ باتہ ناوہ شہوہوہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ وہ ہینگومان خواہ ہسہری ہیناہہ ﴿ذَٰلِكَ﴾ تہ مہہ ﴿يَأْتِ اللَّهُ هُوَ الْحَيُّ﴾ لہ بہر تہوہیہ بہ راستی ہہر خواہ ہق و راستہ ﴿وَأَنَّ مَا يَشْعُرُونَ مِنْ دُونِہٖ﴾ وہ ہینگومان تہوہی جگہ لہ خواہا واری لہی دہ کہن (وہ ہہر ستن) ﴿هُوَ السَّطُورُ﴾ ہہر تہو بہ تال و ناراستہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بہ راستی خواہ ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ ہہر خوی بہ رزو ہلندو گہورہیہ ﴿الْمُتَرَّ﴾ نایا ناپینی ﴿إِنَّ اللَّهَ أَرْزَلُ﴾ کہ بہ راستی خواہ باراندوہیہتی ﴿مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ لہ ٹاسمانہوہ باران ﴿فَتَصْبِغُ الْأَرْضَ مُخْضَرَّةً﴾ (بہ ہوی تہو باراندہوہ) زہوی سہوز دہ بیت (بہر وہک) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ ہینگومان خواہ ووردیننی ناگاہہ (بہ ہہموو شتیک) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ہہر ہن خواہیہ تہوہی لہ ٹاسمانہ کانہ ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و تہوہیشی لہ زہویدایہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بہ راستی خواہ ﴿لَهُوَ الْغَفُورُ الْخَبِيرُ﴾ ہہر خوی ہن نیاز و دہو لہ مہندہ و شایستہی سو پاسہ ﴿

﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ﴾ ثابا نایینی (نازانی) بہرستی خوا ﴿سَخَّرَ لَكُم مَّا فِی الْأَرْضِ﴾ رامی ہینا وہ بڑان
 و خستہ تہ تہ خزمہ تانہ وہ ہموو نہو شتانہی لہ زہویدایہ ﴿وَأَلْفَلَاکَ فَجَّرَ﴾ وہ کہشتی (رام
 ہینا وہ بڑان) و دہروات ﴿فِی الْبَحْرِ یَأْمُرُ﴾ بہناو دہریادا بہ فہرمانی نہو (بہ فہرمانی خوا)
 ﴿وَنُفِثَ السَّمَاءَ﴾ وہ ناسمانی راگیر کردوہ ﴿أَن تَقَعَ عَلَی الْأَرْضِ﴾ تانہ کہوینت بہ سہر زہویدا
 ﴿الْأَبْدَانِ﴾ مہ گہر بہ فہرمانی نہو نہ بیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہرستی خوا ﴿بِالْأَنْبِیاءِ لَیْسَ لَہُمْ﴾
 دلسوز و میہربانہ بہرانبہر بہ خہلکی ﴿وَهُوَ الَّذِی أَخْرَجَ﴾ وہ نہو (خوا) زانیکہ کہ زانی
 پی بہ خشیوون (لہ سہرہنای دروسکردن تانہ وہ) ﴿لَیْسَ لَہُمْ﴾ دواتر دہ تانہریتیت
 یاشان زیندوون دہ کاتہ وہ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَکَفُورٌ﴾ بینگومان خہلکی زور ناسوپاس و سہلہن ﴿لَیْسَ لَہُمْ﴾
 بڑو ہموو ٹومہ تیک ﴿جَعَلْنَا مَسْجِدَکَ﴾ شہریعت و بہرنامہ بہ کمان دانہ وہ
 ﴿ہُمْ تَابِعُکَ﴾ نہوان کاریان پی کردوہ ﴿فَلَا یُتْرَعَدُکَ فِی الْأَمْرِ﴾ کہواتہ نایت (خاومہن
 تایتہ کانی تر) لہ کاری تایتہ کیشہ و نازاوت لہ گہلدا دروست کھن ﴿وَأَنذَرْنِی رَحْمَتَکَ﴾ وہ تو خہلک
 بانگ بکہ بڑو لای پدروہر دگارت ﴿إِنَّکَ لَعَلَّی مُسْتَقِیْرٌ﴾ بینگومان تو لہ سہر نایینیکی راستی ﴿لَیْسَ لَہُمْ﴾
 ﴿وَأَن جَعَلُواکَ﴾ جاتہ گہر دہمہ قالی و موجدہ لہیان لہ گہلدا کردیت ﴿فَقُلِ اللَّهُ أَغْنِیَ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ تو ش
 بلی خوا خوی چاک دہزانی بہو کردہ وانہی کہ نیوہ دہیکہن ﴿لَیْسَ لَہُمْ﴾ خوا دادوہری
 دہکات لہ تیواناندا ﴿یَوْمَ الْقِیَمَۃِ﴾ لہ پڑی دوایدا ﴿فِی مَآکُشَرٍ﴾ لہو شتانہی کہ نیوہ ﴿فِیہُ یُخْتَلَفُونَ﴾
 تیتدا جیاوازن ﴿لَیْسَ لَہُمْ﴾ ثابا نازانی ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ یَعْلَمُ﴾ بہرستی خوا دہزانی ﴿مَّا فِی السَّمَاءِ﴾
 ﴿وَالْأَرْضِ﴾ بہہموو نہو شتانہی لہ ناسمان و زہویدایہ ﴿إِنَّ ذَٰلِکَ فِی کِتَابٍ﴾ بینگومان نہوہی
 باسکرا لہ کتیب لہ (لوح المحفوظ) دایہ ﴿إِنَّ ذَٰلِکَ عَلَی اللّٰهِ یَسِیرٌ﴾ بہرستی ٹم (زاناریہی باسکرا)
 بہ لای خواوہ ناسانہ ﴿وَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا﴾ نہوان جگہ لہ خوا شتیک دہہرستن ﴿لَمْ یُنَزَّلْ بِہِ﴾
 سُلْطٰنًا﴾ (خوا) ہبچ بہلگہ بہ کی نہ نار دوتہ خواوہ لہ سہری ﴿وَمَا لَیْسَ لَہُمْ بِہِ عِلْمٌ﴾ وہ بینگومان
 خو شیان ہبچ زانیاریان دہر بارہی نہو (بہر ستر اوہ) نیہ ﴿وَمَا یُظْلِمُونَ﴾ وہ بڑو ستم کاران نیہ
 ﴿مِن نَّصِیْرٍ﴾ ہبچ یارمہنی دہر تیک ﴿وَلَا تُشْکِی عَلَیْہِمْ﴾ وہ کاتی بخوینریتدوہ بڑیان ﴿ءَاَیُّکُمَا﴾
 بَیِّنٌ ﴿نَبِیُّنَہُ رُوونہ کانی ٹیمہ ﴿تَعْرِفِی فِی رُجُومِ الَّذِیْنَ کَفَرُوا﴾ لہ دم و چاوی نہو کہ سانہی پی باوہرن
 دہبینی ﴿الْمُکْرَ﴾ رُوو گرزوی و تورہی ﴿وَمَا کَدُوْنَ یَسْطُرُونَ بِالَّذِیْنَ﴾ تریکہ بہ لامار (وہنرش) بہرن بڑو
 نہو کہ سانہی ﴿یَسْأَلُونَ عَلَیْہِمْ اٰیٰتًا﴾ کہ تایتہ کانی ٹیمہیان بہ سہر دا دہ خوینریتدوہ ﴿قُلْ اِنَّا نُنْشِکُ﴾ (نہی
 موحمہ مد ﴿بَلٰی ثابا ہدوالتان بدہمی ﴿یَسْأَلُ مِن ذٰلِکُمْ﴾ بہ خراپتر نہو (رُوو گرزوی و تورہی بہی)
 ٹیوہ چی یہ ﴿الْاَنَارُ﴾ ناگری دوزخہ ﴿وَعَذَابُ اللَّهِ الَّذِیْ لَا یُرٰی کَثِیْرًا﴾ کہ خواہی گہورہ بہ لیتنی داوہ بہو
 کہ سانہی کہ پی باوہرن ﴿وَبَشِّرِ النَّصِیْرُ﴾ چ جینگہ و ٹاکامینکی خراپہ (کہ پی ی دہ گہن) ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ تھی خدایکے ﴿صُرِبَ مَثَلًا فَاسْتَمِعُوا لِلَّهِ﴾ نمو و تہ بیک ہیتراوہ تہ وہ جا گوئی بڑی بگرن
 ﴿إِنَّ الدِّينَ تَدْعُونَ﴾ بنگومان نہوانہی ہاواریان لی دہ کھن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جیاتی خوا ﴿لَنْ
 يَخْلُقُوا دُبَابًا﴾ ہر گیز ناتوانن میشیک دروست بکھن ﴿وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ﴾ ہر چہ ند ہمو و شبان بڑی
 کوہینہ وہ ﴿وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا﴾ وہ تہ گہر میشیش شتیکیان لی بفرینی ﴿لَا يَسْتَفِيدُوا مِنْهُ﴾
 ناتوانن لینی بیستہ وہ ﴿ضَعَفَ الظَّلَالِ وَالْمُطْلُوبُ﴾ داواکار و داوالی کراو لاواز و بی دہ سہ لائن ﴿لَنْ
 مَافَعَدُوا اللَّهَ حَقَّ قَدَرِهِ﴾ نہوانہ بہو شیوہ پیوستہ خوا بتاسن نہیان ناسیوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾
 بنگومان خوا بہ توانای بہ دہ سہ لائن ﴿لَنْ يَصْلَحِيَ مِنَ الْمَشْجَرِ كَثَرًا سَلَا﴾ خوا لہ فریشتہ کاندہ
 نیر دراو ہلہ بڑ تریت ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ ہر وہ ہا لہ خدایکیش دا ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ بہ راستی
 خوا بیسہری بینایہ ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ خوا ناگادارہ بہ وہی لہ بہرہ میاندا بہ
 (رووی داوہ) و بہ وہی لہ دوا بانہ وہ بہ (دواتر پرووہ دات) ﴿وَقَالِ اللَّهُ شَرَّحُ الْأُمُورِ﴾ و ہمو و کارہ کان
 ہر بڑ لای خوا دہ گہریتہ وہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی نہوانہی کہ باوہرتان ہیتاوہ ﴿أَرْكَعُوا
 وَأَسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ کورنوش و سوژدہ بہرن و بہرہرد گارتان بہرستن ﴿وَأَقْعُوا بِالْخَيْرِ
 لَعَلَّكُمْ تَفْقَهُونَ﴾ وہ کاری چاک بکھن بڑ تہ وہی رزگارین ﴿وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ﴾ جیہاد
 و تیکوشان بکھن لہ پتاوی خوا دا بہو شیوہ بہی شایستہ و سیاوہتی ﴿هُوَ لِيُخَبِّرَكُمْ﴾ تہو (خوا)
 تہوہی ہلہ بڑاردوہ (بڑ ہلہ گرتی تہم ٹاہنہ) ﴿وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ﴾ وہ لہ ٹاہندا ہیچ
 کاریکی قورس و گرانی لہ سہر دانہ ناون ﴿فَلِلَّهِ أَكْبَرُ بِرَبِّهِمْ﴾ تہمہ ٹاہنی ٹیبراہیمی باوہ گہورہ تانہ
 ﴿هُوَ سَمْعُكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلِ وَفِي هَذَا﴾ تہو (خوا) پٹشتر تہوہی بہ موسلمان ناوناوہ وہ لہم قورٹانہ شدا
 ﴿يَكُونُ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ﴾ تا پیغہ مہر بیت بہ شاہید لہ سہر تہوہ ﴿وَتَكُونُوا شَهِدَاءَ عَلَى النَّاسِ﴾ وہ تہوہش
 بینہ شاہید لہ سہر خدایکی ﴿فَأَقِمْ وَاسْأَلْهُ وَآلُوا الزَّكَاةَ﴾ کدواتہ بہ چاکسی نویرہ کانتان بکھن
 وزہ کات بدہن ﴿وَأَعْتَصِمُوا بِآلَتِهِ﴾ وہ تہنہا پشت بہ خوا بیہستن ﴿هُوَ وَلَكُمْ﴾ چونکہ ہر تہوہ پشتیوانتہ
 ﴿وَيُعْطِ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ﴾ ٹای چہند پشتیوان و یارمہتی دہرکی چاکہ ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خواهی به خشندهی میهره بان

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ به راستی باوهرداران پزگار دهین (سه دهه کەون) ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ﴾
 ئەو کەسانەى کە لە نوێزه کانیاندا ﴿خَشِعُونَ﴾ له خواتر من (گەردن کە چن بوخوا) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾
 وه ئەوانەى ﴿عَنِ الْغَوِّمْ قُتُّوا﴾ لەشتی بى هوووه خوێان دوور ده گرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه ئەوانەى
 ﴿يَلْزَمُونَ﴾ کە زه کاتى (سامانیان) ده ده کەن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه ئەوانەى ﴿يُخْرِجُهُمْ﴾
 خویان ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ یابو کە نێزه کێک کە بوو بى به خواوه نیان ﴿فَالْتَمَعَهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ﴾ ئەوه به راستی
 ئەوانه سه ره نهشت ناکرین ﴿فَمَنْ يَتَّبِعْ وَرَاةَ ذَلِكَ﴾ ئەمجا هەر کە سى نیازی جگه لهو (دوو جوژه
 ئافره ته) بکات (و ئاره زووی خوی تیر بکات) ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ﴾ ئەوسا ئەوانه دهست درێژی
 کەرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لَا يُخَالِفُكُمْ عَنْ عَهْدِكُمْ وَعُهُدُكُمْ﴾ وه ئەوانەى کە پارتزهرى سپاردهو په یمانه کانیان
 ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ وه ئەوانەى کە بهردهوامن له سه ره نوێزه کانیان ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ﴾
 هەر ئەوانه میرات گران ﴿الَّذِينَ يَرِثُونَ الْيَتَامَىٰ وَرِثَتَهُمْ﴾ ئەوانەى کە ده بته خواوه نی فیر ده وس و میراتگری
 (به هه شت) ﴿هُمْ فِيهَا حَافِظُونَ﴾ ئەوان له به هه شتدا ده مپننه وه به هه مپشه یی ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ﴾
 سویند به خوا به راستی مر و فمان دروست کرد ﴿مِنْ صَلَافٍ طَيِّبٍ﴾ له خو لاسه و پالقه یه له قور
 ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نَفْسًا﴾ له پاشان ئه ومان کرد به نو تفه به ک ﴿فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ﴾ له ئارامگایه کی قایم (منالدانی
 دایک) دا ﴿ثُمَّ خَلَقْنَا النَّفْسَ عَاقًا﴾ دواتر نو تفه که مان کرد به خوینی مه ییو ﴿فَخَلَقْنَا الْعَاقَةَ مُطِغَةً﴾
 ئەمجا خوینه مه ییوه که شمان کرد به پارچه گوشتیکی جووا و ﴿فَخَلَقْنَا الْعَاقَةَ عَظْمًا﴾ ئەمجا پارچه
 گوشته که شمان کرد به ئیسقان ﴿فَكُنَّ الْأَعْظَمَ لَحْمًا﴾ ئەمجا به گوشت (په یکه ره) ئیسکه که مان
 داپوشی ﴿ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ﴾ پاشان ئه ومان کرد به دروست کراوینکی تر ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ﴾ جا گه و ره
 و پیرۆزه ئەو خوا به یی ﴿أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾ کە چاکترینی به دی هینه رانه ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ تَعَذَّرْتُمْ أَنْ تُمِيتُوا﴾
 پاشان به راستی ئیوه له دواى ئەوه هه مووتان ده مرن ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ تَعَذَّرْتُمْ أَنْ تُمِيتُوا﴾ له پاشان
 بینگومان ئیوه له پورزی دوایدا زیندوو ده کرینه وه ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ﴾ سویند به خوا به راستی
 له سه ره ی ئیوه وه دروستمان کردوه ﴿سَبْعَ طَرَائِقَ﴾ جهوت نهۆم ئاسمان ﴿وَمَا كُنَّا مِنَ الْخَالِقِ غَافِلِينَ﴾
 وه ئیمه له دروست کراوه کان بى ئاگانین ﴿﴾

﴿فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْقَدَمِ﴾ ثم مجا کاتی تو و کسانہی له گہلت دان سوار ی کہشتی به کہ بیون
﴿فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (ئہی نوح) بلی سو پاس یز خوابہ کی ئہو تو ﴿فَإِنَّ الْفُتُورَ الْقَلْبِیْنَ﴾ کہ نیمہ ی بزگار کرد
له دست گہلی زالمان ﴿وَقُلْ رَبِّ ارْزُقْنِیْ مِنْ لَدُنْكَ﴾ وہ بلی ئہی بہر و ردگارم دامہ زینہ (له کہشتی به کہ) له
جنگاہہ کی پیروز و بہ فہر دا (کہ کینوی جوودی به له کور دستانی نور کیا) ﴿وَأَنْتَ سَرَّ الْغَیْبِیْنَ﴾ وہ تو (خواہہ)
چاکر بنی دابہ زینہ رانی ﴿إِنِّیْ ذَلَّلْتُ الْقُرْآنَ﴾ بہر اسنی لہم (بہ سہر ہانہی نوح دا) بہ تد و نیشانہی زور ھہ بہ
(بؤ کہسانی ژبر و ہوشمہند) ﴿فَإِنَّ الْغَیْبِیْنَ﴾ وہ بہر اسنی نیمہ تاقیکہر و ہہ بن (بؤ ھمو و خہلک) ﴿فَإِنَّ الْغَیْبِیْنَ﴾
تغیہر ﴿پاشان لہدوای ئہوان بہ دیمان ھبتا﴾ ﴿فَإِنَّ الْغَیْبِیْنَ﴾ گہل و نمو بہ کی تر ﴿فَإِنَّ الْغَیْبِیْنَ﴾
ثم مجا له ناو ئہواندا پیغمہ بہر یکمان له خویان نارد ﴿إِنْ تَدْرَأُ اللَّهَ﴾ (ہنی وونن) تہنہا خوا بہر سشن ﴿مَا لَکُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
﴿عَبْرَتٌ﴾ جگہ لہو (خواہہ) بہر ستر اوینکی تر نان نی بہ ﴿فَلَا تَقْنُونَ﴾ دہی ثایا خوتان نابار یزن (له خوا نائرسن)
﴿وَقَالَ الْمَلَأَمِنْ قَوْمِهِ﴾ دہمہ لاتداران و ناوداران (ھوود علیہ السلام) ووتبان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾
ئہوانہی کہ پروایان نہ ھبتا و بی باوہر بیون بہ دیداری پوزی دواہی ﴿وَأَنْتُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾
وہ لہ زبانی دنیادا ناز و نیمہ تمنان پی دابوون ﴿مَا هَذَا إِلَّا بُرْهَانٌ﴾ (ووتبان) ئہمہ ھہر مرقفیکہ وک ئیوہ
﴿يَأْكُلُ مِنَّا فَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ لہوہی ئیوہ دہیخون (ئہویش) دہخوات ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ وہ لہوہی ئیوہ
دہیخو نہوہ (ئہویش) دہخواتوہ ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ سویند بہ خوا ئہ گہر ئیوہ گو تر ایدلی بہ شہرینکی
وہک خوتان یکہن ﴿إِنْ كُنَّا لَخَاسِرُونَ﴾ بیگومان ئہو کاتہ ئیوہ لہ زبان باران دہبن ﴿أَعِدُّوا لَهُمْ﴾
ثایا ئہو (ھوود علیہ السلام) بہ لین بہ ئیوہ دہدات کہ بہر اسنی کاتی مردن ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ﴾ وہ بیون
بہ خاک و نیسک (ی رزیو) ﴿أَعِدُّوا لَهُمْ﴾ بیگومان ئیوہ (لہ گوہر) دہر دہ ھبتین (زیندو دہ کریندوہ) ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ﴾
﴿هَبَّتْ فَتَيَاتُ﴾ زور دوورہ، ئہستہمہ ﴿لَمَّا تَوَعَّدُوهُ﴾ ئہو بہ لیتہی بہ ئیوہ دراوہ (گوایہ زیندو دہ کریندوہ)
﴿إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ زبان (یکسی تر) نی بہ تہنہا زبانی ئہم دنیایہ مان نہ بی ﴿تَوَعَّدُوهُ﴾ دہمرین
وہ زین (ئہوہ لہ دواہی نہوہ) ﴿وَمَا تَحْسِبُ يَمِينُكَ﴾ وہ نیمہ زیندو دہ کریندوہ ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ ئہوہ (کہ
دہلئ پیغمہ بہر م) تہنہا بیوانیکہ ﴿أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ درو دہکات بہ دہم خواوہ ﴿وَمَا تَحْسِبُ يَمِينُكَ﴾ وہ نیمہ
ھہر گیز باوہری پی نا کہ بن ﴿قَالَ رَبِّ انصُرْنِیْ﴾ (ھوود علیہ السلام) ووتی ئہی بہر و ردگارم یار مہ تیم بہ
(و تو لہ یان لی بسہنہ) ﴿يَمَّا كَذَبُونَ﴾ بہ ھوی ئہوہی کہ باوہر م پی نا ھبتن ﴿قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ﴾ (خوا) فہر مووی
لہ ماوہ بہ کی زور کہمدا ﴿أَلَيْسَ بِحُجَّتٍ لِّمِثِّهِ﴾ بیگومان بہ شیمان دہبہوہ ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْبَةُ﴾ ثم مجا
شر بخہ و دہنگینکی زو بہ ھبت (دای بہ سہر یاندا) ھہ موویانی گرت کہ ھہ قبان بوو ﴿فَجَعَلَتْهُمُ غُلَّةً﴾ وئہ وانمان
کرد بہ (وینہی) ہوش و کہلی (سہر لافاو) ﴿فَجَعَلْنَا الْقُلُوبَ الْغَیْبِیْنَ﴾ جا دووری (لہ بہ حمہ تی خوا) بؤ گہلی
سہہ مکاران ﴿لَمَّا أَتَيْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ دواتر لہ پاش ئہوان بہ دیمان ھبتا ﴿فَرُوءًا آخِرِينَ﴾ چہند گہل
وئو مہ تیکنی تر ﴿

﴿مَنْشَرُّوْنَ اٰمُوْا لِحٰلَتِهَا﴾ ھىچ ئوممەنى لى ھاۋەى دىيارى كىراۋ (بىۋى مردن) يان نە پىش دە كەون ﴿وَمَا يَسْتَفِيضُوْنَ﴾ نە دىۋاش دە كەون ﴿ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلًا تَرٰهُمْ﴾ لە پاشان پىتە مېھراڭنى خۇمان بەك لى دىۋاى بەك نارد ﴿كُلٌّ مِّنْ اٰيَةِ رَبِّهِمْ﴾ ھەر كاتى ئوممەتلىك لە خۇيان پىتە مېھرىكىيان بۇ پىھانابە ﴿كَذٰبُوْهُ﴾ باۋەرىيان پى نە دەھىشا ﴿فَاَتَتْهَا بِقَطْرِ عَذَابٍ﴾ جا ئىمەش ئەم ئوممەتە (پى باۋەرىئەمان) بەك بە دىۋاى بەكدا (لەناۋبرد) ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ اٰنَابًا﴾ ۋە (باسى) ئەۋانمان كىرە پروداۋ ۋچەند بە مېھراڭنىك (كەخەلگى لەنىۋان خۇيان باسى بىكەن) ﴿فَبَعَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِيْنَ يُرْمَوْنَ﴾ ئەمجاۋورى (لەپەحمى خوا) بۇ گەلى باۋەرى ئاھىتىن ﴿ثُمَّ اَرْسَلْنَا مُوسٰى وَاٰهَارُوْنَ﴾ لە پاشان مووسا ۋ ھارۋونى برايمان نارد ﴿بِعٰبَتِنَا وَسُلْطٰنٍ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْنَا﴾ بەتېشەنە كانمان ۋ بەلگەلى ئاشكراۋە ﴿اِلٰى فِرْعَوْنَ وَفٰلَاكِهِ﴾ بۇ لاي فىرەون ۋ دارو دەستەكەى ﴿فَاَتَتْكَرُوْا﴾ بەلام خۇيان بە گەۋرە دانا (باۋەرىيان نەھىتا) ﴿وَكَاذِبُوْا فَاَمَّا عَلٰى﴾ ۋە ئەۋان گەلىكى دەسەلەندار بوون بەسەر خەلگىدا ﴿فَقَالُوْا اَلَا نَحْنُ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ ئەمجاۋوتيان ئايا ئىمە بەدوۋ كەسى ۋەك خۇمان باۋەرى پىتىن ﴿وَقَوْمُهُمْ اَتَتْهُمُ عَذٰبُوْنَ﴾ لە كاتىكدا گەلەكەيان (بەنى ئىسرائىل) ئىمە دەپەرسىن (گەردن كەچىن بۇ ئىمە) ﴿فَكَذَّبُوْهُمْ﴾ لەبەر شەۋە باۋەرىيان پى نەھىتان ﴿فَكَانَ مِنَ الْمُتَكَبِّرِيْنَ﴾ ئەماتىش (ۋەك گەلانى تر) لەناۋبران ﴿وَلَقَدْ اَتَيْنَا مُوسٰى اَلْكِتٰبَ﴾ موۋىند بەخۋا بىنگومان ئىمە تەۋراتمان بەخشى بە مووسا ﴿اَلْعَلَّهُمْ يَهْتَدُوْنَ﴾ نا (بەنى ئىسرائىل) پىتىمۋون بىن ﴿وَجَعَلْنَا اٰیٰتِنَا فِى الْغُلُقُوتِ﴾ ھەرۋەھا عىسای كۆپى مەرىم ۋ دايكىمان كىرە بەلگەۋ موۋعجىزە بەك ﴿وَعَلَّمْنَاهُمَا اِلٰى زَبُوْرٍ﴾ ۋ ھەر دوۋكىيان (عيسا ۋ دايكى) مان دانا لەشۋىتىكى بلىند (بىت المقدس) ﴿ذٰلِكَ قُرْاٰنٌ مَّعِيْنَ﴾ كەخاۋەنى (ھەموۋ ھۆپەكى) ھەسانەۋەۋە كاتىباۋە ﴿يٰٓاَيُّهَا الرُّسُلُ﴾ ئەى نىر راۋانى خودا ﴿كُلُوْا مِنْ اَطْيَبَتِهَا﴾ لەخۇراكى پاك (خەلال) بخۇن ﴿وَاَعْمَلُوا صٰلِحًا﴾ ۋە كىرەۋەى چاك بىكەن ﴿اِنَّ يَمَّا تَعْمَلُوْنَ عِندَ﴾ (چونكە) بەراستى من بەۋەى ئىۋە دەپكەن ئاگادارم ﴿وَاِنَّ هٰذِهِ اٰتَمُّكُمْ﴾ ۋە بىنگومان ھەر ئەمەپە تابىن ۋ دىنى ئىۋە (ئەى پىتە مېھراڭ دەستى پىۋە بىگرن) ﴿اَتَمُّوْهُدٰى﴾ كەپەك ئاپىن ۋ بەرنامەپە ﴿وَاَلَّا تَكْفُرُوْنَ﴾ ۋە مېش پەروردگار تانىم كەۋانە خۇتان پىۋىزىن (لەتۋلەم) ﴿فَقَطَّعُوْا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا﴾ (شۋىتىكەۋ تۋانىان) ئاپەنە كەيان (كەپەك ئاپىن بو) پارچە پارچە كىرە لەنىۋان خۇياتدا بەچەند پارچەپەك ﴿كُلٌّ جَزَبَ اِلٰى رَبِّهِمْ فِرْعَوْنَ﴾ جا ھەر كۆمەل ۋ دەستەپەكەيان دىلخۇش بەدو (بەشە ئاپىنەى) كەھەپانە ﴿فَقَذَرُوْهُ فِىْ عَمْرُقَةٍ﴾ كەۋا بو ۋازيان لى پىتە لەۋ بىن ئاگابى ۋ گومراپى بەى داپىۋىشۋىن ﴿حَقِّىْ جِىن﴾ (بابزىن) ئاماۋەپەك ﴿اَلَيْسَ لَكَ اٰيٰتٌ وَّاَدْعٰوَانِ﴾ ئاىا ئەۋانە ۋادەزانىن ﴿اَلَا يَذْكُرُ يَوْمَ﴾ ئەۋەى پىشان دەپەخىشىن ﴿مِنْ قَالِى وَبَيْنَ﴾ لەسامان ۋ مىدالان ﴿سُبْحٰنَ لَّهِمَّ فِى الْحُزْنِ﴾ (بەھۆى شىۋاۋانەۋە) پەلەمان كىرەۋەۋ بۇيان لەخىنر ۋ خۇشەپەكاندا ﴿اِنَّ لَّيْسَ لَكَ اٰيٰتٌ وَّاَدْعٰوَانِ﴾ (نەخىر ۋانى بە) بەلكو ئەۋانە ھەست ئاكەن (كە بۇ ئاقى كىرەۋەپانە) ﴿اِنَّ الَّذِيْنَ هُمْ فِىْ خَلْقِهِ رٰبِعٌ مِّنْ مَّشْقُوْرٍ﴾ بەراستى ئەۋ كەسانەى لەترسى (سزای) پەروەردگارىيان ھەمىشە دەترسىن ﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ فِىْ بَقَايَتِ رَّبِّهِمْ يُؤْمَرُوْنَ﴾ ۋە ئەۋ كەسانەش كە بەئاپەنەكەنى پەروەردگارىيان باۋەرى دىنن ﴿وَالَّذِيْنَ هُمْ فِىْ رِزْقِهِمْ لَا يَمْرُوْنَ﴾ ۋە ئەۋ كەسانەش كەھاۋەپەش پى پەروەردگارىيان دانانن

﴿بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ﴾ (نەخیر وانی یە) بە لکو ئیمە راستیمان بۆ هیتاون ﴿وَأَنَّهُمْ لَكَزِبُونَ﴾ وە ینگومان ئەوان دروژنن ﴿مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلِيٍّ﴾ خوا هیچ پۆلەیهکی بۆ خۆی بریار نەداوە ﴿وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنَ إِلَهٍ﴾ وە هیچ پەرستراویکی تری لەگەڵدا نەبوووە ﴿إِذَا لَدَعَبَ كُلُّ آلِهٍ بِمَا خَلَقَ﴾ (تەگەر پەرستراوی تری لەگەڵدا یوایە) ئەو گانە هەر پەرستراویک چی دروست کردووە (بۆ خۆی) دەبرد ﴿وَلَعَلَّا تَعْذَبُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ وە هەندیکیان زال دەبوون بەسەر هەندیکێ تریاندا ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و ینگەرە لەوێ ئەوان دەیلێن ﴿غَيْرِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانای هەموو نەبێ و ئاشکر اکانە ﴿فَعَلَىٰ غَمَاقٍ كُونُ﴾ وە بەرزو بلند لەوێ کە ئەوان (بەت پەرستان) دەیکەنە هاوێشی ﴿قُلْ رَبِّ إِنَّمَا رَنَیْتُ﴾ (ئەو موحەممەد ﷺ) بلی ئەو پەروردگارم ئەگەر هەرنیشانم دەدەیت ﴿مَا أَعْدُونَ﴾ ئەو سزایی کە بەوان دەیلێن دراوە ﴿رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِی﴾ ئەو پەروردگارم مەمخەرە ﴿فِی الْقَوْمِ الْكَافِرِیْنَ﴾ پرسی گەلی سەمکارانەووە ﴿وَمَا عَلَیَّ أَن تُبَیِّنَ لِّی مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ ۚ فَهُمْ لَقَادُونَ﴾ وە پەرستی ئیمە بە تواناین ئەو بەلێشی (سزای) پەرستان داوە نیشانەت بەدین ﴿أَدْعُ بِلَیِّی مِنْ أَحْسَنِ الشَّیْئَةِ﴾ بە جوانترین و چاکترین شیوە بەرگری بکە لەخراپە ﴿حَقُّ أَغْلَمَ بِمَا یَصِفُونَ﴾ ئیمە ناگادارترین بەوێ ئەوان دەیلێن (بەخۆت و نایە کەت) ﴿وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ﴾ وە بلی ئەو پەروردگارم بەنا دەگرم بە تۆ ﴿مِنْ هَمَزٍ مِنَ الشَّیْطَانِ﴾ لەخەنەرە و (پالەنەر) وەسوەسە شەبەتەکان ﴿وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ یَحْضُرُونِ﴾ وە پەنات پێ دەگرم لەوێ (شەبەتەکان) نامادەبێن لام (سەرم لێ بشیونن) ﴿حَقِّكَ ذَلِکَ لَخَدَّ طَعْنُ التَّوْبِ﴾ (پێ برۆیان وەک خۆیان دەمێنەو) هەتا کاتی مردن دیت بۆ هەر کامیان ﴿قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ﴾ ئەو سادەلی ئەو پەروردگارم بمگیرەروە (بۆ دنیا) ﴿لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ﴾ بە لکو کردووی چاک بکەم (لە بری ئەوێ نەمکردو) لەو ئەمە ئەو لە دەستم چوو ﴿كَلَّا إِنَّمَا كُنَّتُمْ هَؤُلَاءِ قُلُوبًا﴾ نەخیر ینگومان ئەمە (کە دەیلێت) ئەنھا قسە بە کە ئەو دەیلێ (تەگەر بگەرێتەو) بۆ دنیا هەر وەک جاران دەیت (وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ) وە لەپێشیانەو بەرزەخێک (بەرەبێتیک) هەیه ﴿إِلَىٰ قَوْمٍ یَّجْعَلُونَ﴾ تاشو رۆژی زیندوو دەکرێتەو ﴿فَإِذَا نُفِخَ فِی الصُّورِ﴾ ئەمجا کاتی فوودە کری بە شەپووردە ﴿فَلَا أَنسَابَ بَیْنَهُمْ یَوْمَئِذٍ﴾ لەو رۆژەدا هیچ خزمایەتێک نامبێ لە نیاواندا ﴿وَلَا یَسْأَلُونَ﴾ وە پرسباری بە کتری ناکەن ﴿فَمَنْ نَقَلْتَ مَوْزِعَهُ﴾ ئەمجا هەر کەسێ کیشراو (چاکە) کانی قورس بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ئەو ئەوانە بزگار و سەرکەوتوون ﴿وَمَنْ حَقَّ مَوْزِعُهُ﴾ وە کەسێ کیشراو (چاکە) کانی سووک بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ الْأَبْرَارُ﴾ ئەوانە کەسانیکن ﴿خَیْرٌ وَأَفْضَلُ﴾ زیانیان لە خۆیان داوە، خۆیان دۆراندووە ﴿فِی جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ لە دۆزەخ دان بێ براندەو ﴿تَلْفَحُ وَیُوهَّجُهُمُ النَّارُ﴾ (ناگری دۆزەخ) دەم و چاویان دەسووتێن ﴿وَهُمْ فِیْهَا کَاذِبُونَ﴾ و هەموویان لە ناگری دۆزەخ دا لێویان هەلقەر چاوە و دانەکانیان دەرکەوتوو

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بهناوی خوای به خشندهی میهربان

﴿سُورَةُ النُّورِ﴾ ئەمە سورەتیکە ئێمە ناردومانەتە خوارەوه ﴿وَقُرْآنُهَا﴾ و فەرزمان کردووه (گوێزایه‌لی
پیراوه‌کانی) ﴿وَأَنزَلْنَاهَا﴾ وه لهو (سورته) دا هێناومانەتە خوارەوه ﴿عَلَيْكَ يَسَّتِ﴾ ئایه‌ته پوونه‌کان
﴿لَمَّا تَذَكَّرْنَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی ئێوه پیر بکه‌نه‌وه ﴿الزَّيْنَةُ وَالزَّيْنِ﴾ ژن و پیاوی زیناکەر ﴿وَأَلْبَسُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا يَافَّةً
جَلْدًا﴾ هه‌ریه‌کیکیان سه‌ده‌دار (شه‌لاق) یان لی بده‌ن ﴿وَلَا تَحْذَرُ يَهْمَارَةً﴾ وه به‌زه‌یی هانه‌وه‌نان پێناندا (ژن
و پیاوی زیناکەر) نه‌نان گری ﴿يَا بَنِي اللَّهِ﴾ له (جی به‌جی کردنی) فەرمانی خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ ئه‌گەر ئێوه
باوه‌تان هه‌یه ﴿يَا اللَّهُ وَالْيَوْمَ الْآخِرِ﴾ به‌خواو به‌پوژی دوابی ﴿وَلْيَسْتَعِذَّ عَذَابُهَا﴾ وه با ئاماده‌ی پێنی سزادانی ئه‌و
دوانه‌ بن ﴿عَاقِبَةُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ کۆمه‌لیک له‌باوه‌رداران ﴿وَالَّذِينَ لَا يَكُنِ الْآزِنَةُ أَوْ شَرِكًا﴾ پیاوی زیناکەر ماره
ناکات ته‌نها ئافره‌تی زیناکەر و ئافره‌تی موشریک نه‌بی ﴿وَالَّذِينَ لَا يَكُنِ الْآزِنُ أَوْ شَرِكًا﴾ وه ئافره‌تی زیناکەر
ماره‌ی ناکات پیاوی زیناکەر یا پیاوی موشریک نه‌بی ﴿وَحَرِّمْنَا عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ ئه‌و (ماره‌کردن و شوروکردن
به‌زیناکەر) یا ماساغ کراوه له‌سه‌ر ئیمانداران ﴿وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْغَنَاصَةَ﴾ وه ئه‌وانه‌ی که‌بوته‌انی (زینا) ده‌که‌ن
بۆ ئافره‌تانی داوین پاک ﴿لَهُنَّ أَثْوَابُ مِّمَّا شَهَدْنَ﴾ له‌باشان چوار شایه‌ت ناهێن (له‌سه‌ر راستی بوته‌انه‌که‌یان)
﴿وَأَلْبَسُوا كُلَّ فَرَقَةٍ جَلْدًا﴾ ئه‌وه هه‌شتا دار (شه‌لاق) یان لی بده‌ن ﴿وَلَا تَقْبَلُوا لَهُنَّ شَهَادَةً﴾ ئێتر هه‌ر گێز شایه‌تیان
لی و هه‌ر مه‌گرن ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ وه ئه‌وانه له‌سنوور ده‌رچوون ﴿إِلَّا الَّذِينَ نَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ﴾ جگه
له‌وانه‌ی که‌ دوا‌ی ئه‌وه ته‌وبه‌ ده‌که‌ن ﴿وَأَصْحَابُ﴾ و کرده‌وه‌یان چاک ده‌که‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ئه‌وسا
به‌راستی خوا لێخو‌ش بو‌ی به‌به‌زه‌یی به ﴿وَالَّذِينَ يَزْمُونَ أَرْوَاحَهُمْ﴾ ئه‌و (پیاوانه‌ی) بوته‌ان بۆ خێزان‌ه‌کانیان
ده‌که‌ن ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الشَّاهِدُونَ﴾ وه بێجگه له‌خو‌یان هیچ شایه‌تیکیان نی‌یه ﴿فَتَشْهَدُ أَعْيُنُهُمْ﴾ ئه‌وه
شایه‌تی دانی هه‌ریه‌ک له‌وانه (به‌م جو‌ره‌یه) ﴿أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ که‌ چوار سو‌نند به‌خوا به‌خوات
که‌بێگومان ئه‌و له‌راستگۆیانه (که‌ده‌لیت خێزان‌ه‌که‌م بێوه‌ زینای کردووه) ﴿وَالْحَقِيقَةُ أَنَّ عَيْنَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾
وه له‌پێشجهم جار دا بلی نه‌فرینی خوا له‌سه‌ر ئه‌وین ﴿إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ ئه‌گەر دروژن بی ﴿وَيَذَرُهَا الْعَذَابُ﴾
ئه‌و ئافره‌ته‌ش (که‌تاوان بار کراوه له‌لایه‌ن مێرده‌که‌به‌وه) سزای (زینای) له‌سه‌ر لاده‌بات ﴿إِنْ تَشْهَدُ أَرْبَعُ
شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ به‌مه‌ی که‌ چوار جار سو‌نند به‌خوا به‌خوات که‌بێگومان مێرده‌که‌ی له‌دروژنانه (درو
ده‌کات) ﴿وَالْحَقِيقَةُ أَنَّ عَيْنَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه له‌پێشجهم جار دا (بلیت) خه‌شمی خوای له‌سه‌ر بی
ئه‌گەر مێرده‌که‌ی له‌راست گۆیان بیست ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ وه ئه‌گەر به‌هره‌و به‌زه‌یی خوا نه‌بوایه
به‌سه‌رتانه‌وه (هه‌ر کام له‌و پیاو و ئافره‌ته‌ی باسکران دروژن بی خوا ده‌ری ده‌خست و سزای ده‌دا له‌دو‌نیادا)
﴿وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ﴾ وه بێگومان خوا گیرا‌که‌ری به‌شیمانی و کار دروسته ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ﴾ بىڭگومان كەسانى كە ئەو بوھتانەيان (بۇ عائىشەى خىزىانى پىغەمبەر ﷺ) ھەلبەست ﴿غُصْبَةً مِنْكُمْ﴾ دەستەبەك بوون لەخۇتان (ومونا قىشبان تىدا بوو) ﴿لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم﴾ واما زاتىن ئەو (بوھتانە) شەر و خرابە بۇتان ﴿بَلْ هُوَ خَبَرٌ لَّكُمْ﴾ (وانى يە) بەلكو خىبر و چاكەبە بۇتان ﴿بَلْ كُنِيَ أَمْرٌ مِنْهُمْ﴾ بۇ ھەر بەك لەوانە ھەبە ﴿مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ﴾ لەتاوان بەو ئەندازەى ھەولى داوہ (لەو بوھتانە دا) ﴿وَالَّذِي أَنْزِلَ كُنُيَهُمْ﴾ وە ئەو كەسەيان كەبەشى گەورەى بوھتانە كەى گىرتە ئەستىز (كە ھەبەدوللاى كوردى قوبەى بوو) ﴿لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (لەر قۇزى دوايىدا) بۇ ئەو سىزى ھەرە گەورە ﴿وَلَا تَسْمَعُوا لَهُ﴾ دەبوا كاتى ئەو بوھتانەتان بىست ﴿قُلْ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأْسَابُهُمْ خَيْرٌ﴾ بىساوان و تافرەتانى ئىماندار گومانى چاكبان بەخۇيان بىردابە ﴿وَقَالُوا كَذَابٌ تُبَىُّرٌ﴾ وەبىيان ووتابە ئەمە بوھتانىكى ئاشكرا و پرونە ﴿وَلَا جَاءَ عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةٍ شَهَادَةٍ﴾ دە بۇ چى ئەو بوھتان كەرەنە چوار شاپەتبان لەسەرى نەھىتا ﴿فَإِذَا زُرَّاتُ أَتَوْا بِالشَّهَادَةِ﴾ ئەمجا ئەگەر شاپەتە كاتبان نەھىتا ﴿فَأُولَئِكَ عِندَ اللَّهِ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ كەواتە ھەر ئەوانەن لاى خوا درقۇن ﴿وَلَا فَضْلَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَتَحْتُمْ﴾ وە ئەگەر بەھرە و رەحمەتى خوا ئەبوابە بەسەر تانەوہ ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لەدۇنيا و رۇزى دوايى دا ﴿لَسَكُمْ فِي مَا أَفْسَحْتُ﴾ دوو چارتان دەبوو لەبەر رۇچوونتان لەو بوھتانەدا (بۇ عائىشە) ﴿فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سىزايە كى گەورە ﴿إِن تَلْقَوْا نَصْرًا يَأْتِيَكُمْ﴾ كاتى ئەم بوھتانەتان بەدەماو دەم لە يە كترەوہ وەردە گىرت ﴿وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ﴾ وە بەزىمانتان شىتەك دەلەبن ﴿مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ كە زانىارىتان دەر بارەى نەبوو ﴿وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّئًا﴾ وائان دەزاتى شىتىكى سووك و ناسانە ﴿وَحَقُّ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ﴾ لە كاتىكىدا لاى خوا زور گەورەبە ﴿وَلَا تَسْمَعُوا لَهُ﴾ بۇ چى كاتى ئەمەتان بىست نەتان ووت ﴿مَا تَكُونُ لَنَا﴾ بۇ ئىمە شىباونى يە ﴿أَن تَكْفُرَ بِهِ﴾ قسە (و بوھتانى) ى و ابكەبن ﴿سُحُوتُكَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ﴾ پاك و بىڭگەردى بۇ توخوايە، ئەمە بوھتانىكى زور گەورەبە ﴿يَعِظُكُمُ اللَّهُ﴾ خوا تامۇز گارىتان دەكات ﴿أَن تَعُولُوا أَلِيشَاءَ﴾ كە ھەر گىز ئەگەر ئەنەوہ بۇ وىنەى ئەوہى روى دا ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ ئەگەر ئىوہ بىروادارن ﴿وَتَقُولُ اللَّهُ أَكْثَرُ الْأَكْبَرِ﴾ وە خوا ئابەتە كاتى خۇى بۇ ئىوہ روى دەكاتەوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وە خوا زانائى كار دروستە ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ﴾ بەراستى ئەوانەى پىيان خۇشە ﴿أَن تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ﴾ زىنا (کردارى ناشىرىن) بلاو پىتەوہ ﴿فِي الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لەناو خەلكى ئىماندار دا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سىزى سەخيان بۇ ھەبە ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لەدۇنيا و رۇزى دوايى دا ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ وە خوا دەزاتى و ئىوہ نازاتى ﴿وَلَا فَضْلَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَتَحْتُمْ﴾ ئەگەر بەھرە و بەزەبى خوا ئەبوابە بەسەر تانەوہ (دو و چارى سىزا دەبوون بەھقى ئەو بوھتانەوہ كە كرا بۇ عائىشە) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ زَوَّاقٌ رَّحِيمٌ﴾ وە بىڭگومان خوا بەسۇزى مېھربانە ﴿

﴿فَإِنْ لَّمْ يَجِدُوا إِلَيْهَا أَحَدًا﴾ نه مجانه گهر که شان نه دی تیايدا ﴿فَلَا تَدْخُلُوهَا﴾ نه وه مه چنه ژوره وه بۆ نه و ماله
 ﴿حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ﴾ هه تا مۆلهت نه درین ﴿وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ﴾ وه نه گهر بیتان و و ترا ﴿أَجْعَلُوا أَزْجَعًا﴾
 بگه پرته وه نه بی بگه پرته وه ﴿هُوَ أَزْكَى لَكُمْ﴾ نه وه چاکتر و پاکتره بۆتان ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾
 وه خوا زانایه به هه مو و نه و کرده وانه ی ده بکهن ﴿يُنْسِ عَلَيْهِمْ لُجُجًا﴾ هیچ گونا هه بکتان له سه ر نییه
 (گونا هه بار نابن) ﴿أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا﴾ که به چنه نه و مالا نه ی ﴿غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ﴾ که سی تیدا
 نیشه جی نی به و که و به لی خو تانی تیا بیت (وهك توتیل) ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وه خوا ده زانی ﴿مَا تَبْتَغُونَ﴾
 و ما تکه مۆن ﴿به وه ی ناشکرای ده کهن و به وه یشی ده یشار نه وه ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ (ته ی موحه ممه د
 ﴿بَلَىٰ﴾ به لی به پیاوانی ئیماندار ﴿يَغْضِبُونَ أَفْصَحَ﴾ چاری خو بیان (له سه بر کردنی نامه حرمه) داخه ن
 و بیاریزن ﴿وَيَحْفَظُوا أَرْوَاحَهُمْ﴾ وه عه و ره تیان (له داوین پیسی) بیاریزن ﴿ذَلِكَ أَزْكَى لَكُمْ﴾ نه وه چاکتر
 و پاکتره بۆ شه وان ﴿إِنَّ اللَّهَ حَبِيرٌ بِمَا تَصْنَعُونَ﴾ بینگومان خوا نا گایه به هه مو و کرده وه بهك که ده بکهن
 ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه به لی به ئا فره تانی ئیماندار ییش ﴿يَغْضِبْنَ مِنْ أَفْصَحَ﴾ چاویان داخه ن
 و بیاریزن (له سه بر کردنی نامه حرمه) ﴿وَيَحْفَظْنَ أَرْوَاحَهُنَّ﴾ وه عه و ره تیان بیاریزن (له داوین پیسی)
 ﴿وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وه جوانی خو بیان ده ر نه خه ن ﴿إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾ جگه له وه ی به ده ره وه به و دباره
 له جوانی (وهك دم و چاویان و ده ستیان) ﴿وَلَيُضَرِّقْنَ بِخُفٍّ عَلَىٰ أَيْدِيَهُنَّ﴾ وه با سه ر پۆشه کانیا ن به دن
 به سینگ و به ر و کیاندا ﴿وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وه جوانی خو بیان ده ر نه خه ن (زیاد له وه ی ده ره که وه یث)
 ﴿إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ﴾ بۆ میرده کانیا ن نه بیت یا باوکیان ﴿أَوْ أَبَوَيْهِنَّ﴾ یا باوکی میرده کانیا ن
 ﴿أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِثْنَاءَ بُعُولَتِهِنَّ﴾ یا کوره کانیا ن یا کوری میرده کانیا ن ﴿أَوْ إِخْوَانَهُنَّ﴾ یا براکانیا ن
 یا کوری براکانیا ن ﴿أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ﴾ یا کوری خوشکه کانیا ن ﴿أَوْ سَائِرَهُنَّ﴾ یا ئا فره تانی (ئیماندار)
 ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ﴾ یا که نیزه که کانیا ن ﴿أَوِ الشَّعْبَ غَيْرَ أُولِي الْأَرْبَابِ مِنَ الرِّجَالِ﴾ یا نه و شوین که وه ته و
 پیاوانه ی که بی نیازن له ئا فره ت (وهك خزمه ت کار و پیر و نه خوش که ئاره زوی ژن و میرده یه تیان نییه)
 ﴿أَوِ الْقَبْلَ الَّذِي تَرْتَفَعُونَ عَلَىٰ عَوَاتِقِ النِّسَاءِ﴾ یا نه و مندا له کورانه ی که ئا گایان له له ش و (عه و ره تی)
 ئا فره تان نه بیت (بالغ نه بووین) ﴿وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ﴾ (ئا فره تان له کاتی رۆشتن دا) قاجیان نه دن
 به زه وی دا ﴿يُحْكَمَنَّ مَا يَخْفَيْنَ مِنْ زِينَتِهِنَّ﴾ (تا ده نگه ی خه ر خال و پاوانه کانیا ن بیت و) بزا ئریت به و
 جوانیه ی بیتان که شار دویانه ته وه ﴿وَنُفِذْنَا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا﴾ هه مو و تان ته وه به بکهن و بگه پرته وه بۆ لای خوا
 ﴿أِنَّهُ الْمُؤْمِنُوتِ﴾ ته ی ئیمان داره کان ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ﴾ تا بزگار و سه ر که وه ته و بن ﴿﴾

﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ ژن ماره بهرن بۆ پیاوانی بێ ژن و ژنانی بێ میردیش بدن بهشوو (میرد) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ ههروهها نهوانهی ئیمان دار و چاکن له کۆیله کان (ژناب بۆ بێتن) و کهنیزه که کان (پش بدن بهشوو) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ ته گهر نهوان ههژارو کهم دهست بێ ﴿يَتْلُوهُنَّ﴾ خواله به خشندهی و بههره ی خۆی دهوله مه ندو بێ نیازبان ده کات ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه خوا (بههره) فراوان و زانا و دانایه ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه ده بێ نهوانه ی که توانای (تهرکی) ژن هینانیا نیه پاکز خۆیان را گهرن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ ههتا خوا به بههره (و رۆزی) خۆی بێ نیازبان ده کات ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه نهوانه ی داوای نوسراو ده کهن (بۆ کڕینه وه ی خۆیان) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ له بهنده و کهنیزه که کاتان ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ شهوه نوسراویان له گه لدا بنوسن (بۆ کڕینه وه و نازاد بوونی خۆیان) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ ته گهر خیرتان له وادا به دی ده کرد (که بهریتی به له توانای دانی تهو پاره ی ته بێ پیدات به خاوه نه که ی بۆ نازاد بوونی) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه له و مالعی که خوا به ئه نره ی داوه پشیا ن بدن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه کهنیزه که کاتان زۆر لێ مه کسن (ناچاربان مه کسن) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ له سه ر زینا کردن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ ته گهر نه بانو بست داوین پاک بێ ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ تا مان و سامانی ژبانی دو بیاتان ده ست که ویت ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ جا هه ر که س ناچاربان بکات (زۆریان لێ بکات) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ ته مجا به راستی خوا دوا ی تهو زۆر لێ کردنه بیان ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ ئیسو ورده ی میهره بانه (بهو کهنیزه کانه که به زۆر زینابان بێ کراره) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه نار دو و مانده ته خوار وه بۆ ئیه و ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ چه نه تابه تکی روون که ره وه ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه چه نه نمو ونه به سه ر هانی تهو گه لانه ی له پیش ئیه وه بوون ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ ههروهها پندو نامۆژ گاری بۆ پارێز کاران و له خوا ترسان ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ خوا سو رو و ناکی بهو رو و نا که ره وه ی ئاسمانه کان و زهوی به ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ و شه ی رو و نا که ره وه ی خوا ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه ک ناقبتک وابه چرابه کی ئیدا بیت ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ تهو چرابه ی له ناو شوشه به کدا بیت ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ تهو شوشه به ش وه ک ته سته ره یه کی گهش و پر شنگدار بیت ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ (تهو چرابه) دانه گیرسی به (پۆسی) دره ختکی زه به تونی به ههرو به ره که ت ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ که نه پۆزه لاتی بێ نه پۆژ ناوایی بێ (سینه ره نابگری نه کانی هه له هاتی خۆر نه کانی ناو بوونی) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ (پۆزه که ی ته وه نه پاک بیت) نزیکه پۆنه که ی داگیرسی ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ با تا گهریسی به نه که وێ ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ رو و ناکی له سه ره رو و ناکی (پو و ناکی زه بیت و رو و ناکی ناگر) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ خوا هه ر که سی بویت پشموونی ده کات بۆ لای رو و ناکی (ئاییی) خۆی ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه خوا چه نه دین نمو ونه ده پشته وه بۆ خه لکی ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه خوا زانا و ناگاداره به هه موو شتیک ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ له مز گه وتانیکدا خوا مۆله تی داوه ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ که به گه وره وه پاک را گهری (به رزو بلند دروست کړیت) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ زیکرو بادی خوا ی ئیدا بکری ﴿وَالَّذِينَ لَا يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ له و

(مز گه وتانه) دا ته سبجانی خوا ده کهن به به بیانیا ن و ئیواراندا ﴿﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا فِي مَتَاعِكُمْ سَوَافٍ وَمِن رِّزْقِ اللَّهِ فَاسْتَفْسِدُوا فِيهِ إِنَّا لَا نَنْقُصُ رِزْقًا وَلَكِن كَرِهُوا لَكُمْ قَسْوَةً وَإِنَّمَا اتَّخَذُوا لَهَا مَتَاعًا خَالِفًا إِنَّهُ يَنْقَضُ بِهَا رَبُّكُمْ يَوْمَ الدِّينِ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا فِي مَتَاعِكُمْ سَوَافٍ﴾ (هه بێجگه له پاداشته که بان) له بههره ی خۆ به وه زیاده شبان ده دانی ﴿وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ﴾ وه خوا
 برزق و روزی (پاداشت) ده دا به ههر کهس بهوی ﴿يَغْيِرُ حَتَّىٰ﴾ به یی ژماره یی سنوور ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 وه تهوانه ی که یی پروان ﴿أَعْمَلُوا كَسَابًا﴾ کرده وه (چاکه) کانیان وه که سهرایک وایه (سهراب نیشکی که کانی
 زور گهرما له بیاباندا وه که ناو دیته پش چاو) ﴿يَقْبَعُو﴾ له بیابانیکدا (بریسکه پداته وه) ﴿يَحْتَسِبُ الظَّالِمَانِ﴾
 مانه ﴿که سیکه﴾ زور تینوو به ناوی ده زانی ﴿لَهُمْ دُورُوه﴾ ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ﴾ (به پدله ده روات بوی) کانی
 ده گانه لای ﴿أَلَمْ يَجْعَلْ سَبِيلًا﴾ هیچ بهدی ناکات ﴿وَرَوَّحَهُ اللَّهُ عِنْدَهُ﴾ (له قیامت کافر) ده بیی خوا ناماده به
 له لایدا ﴿فَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ﴾ ته مجا خوا به تهواوی پاداشتی (کرده وه کانی) ده دانی ﴿وَاللَّهُ سَرِيعٌ الْحِسَابُ﴾
 وه خوا به پدله و چه سبانه له لیر سینه وه دا ﴿وَكُلَّمَا نَزَّلْنَا فِي تَحْرِيحٍ﴾ یا (کرده وه یی پروان) وه چه ند
 تاریکیه که وایه له ناو ده ریا به کی قولدا ﴿يَنْفَسُهُ مِنْ قُودٍ﴾ که شه پؤل له سهر شه پؤل دایق شایست
 ﴿مِنْ قُودٍ سَخَابٌ﴾ له سهر تهو (شه پؤل) یشه وه هه ورکی رهشی (باراناوی) بیت ﴿فَلَمَّا نَسَفْنَا قُودَهَا فِی غُيُوبٍ﴾
 تاریکیه کان نیشتنه سهر به کتری ﴿إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَنَارٍ كَبِيرَةٍ﴾ ته گهر دهستی ده ریشتی نریکه دهستی خوی
 نه بیشت (له بهر تاریکی) ﴿وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا﴾ جا ههر کهس خوا نووری (نیمانی) یی نه به خشیی
 ﴿فَاللَّهُ يَنْزِلُ﴾ تهوه ی پروناکی بیت نیستی ﴿الْأَنْزِلُ﴾ نایا نابینی (نازانی) ﴿أَنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِي السَّمَوَاتِ﴾
 وَالْأَنْزِلُ بېنگومان هه موتهواندی له ناسمانه کان و زهوی دان ته سیباحتی خوا ده کهن ﴿وَالطَّيْرِ مَصْنُوعٍ﴾
 هه وه ها پالنده کان کانی بالیان کردو تهوه (به ناسماندان ته سیباحتی خوا ده کهن) ﴿كُلٌّ فَعَلَهُ صَلَاتُهُ وَتَسْبِيحُهُ﴾
 هه به که له مانه نوژ (دوعا) و ته سیباحتی خوی ده زانی ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به وه ی ده یکه زانا
 و ناگاداره ﴿وَاللَّهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ته نها یو خوا به خوا و نه یی ناسمانه کان و زهوی ﴿وَاللَّهُ الْغَنِيُّ﴾
 و گهرانه وهش هه بولای خوا به ﴿الْأَنْزِلُ﴾ نایا نازانی (نابینی) ﴿أَنَّ اللَّهَ يُنَزِّلُ سَحَابًا﴾ که خوا به له هه وه کان
 ده بات (به ناسماندا) به ههواشی ﴿وَلَوْ أَنَّكَ يَتَفَقَّرُ﴾ پاشان تهو (به له هه ور) انه به یه وه ست ده کات به یه که وه
 ﴿وَلَوْ جَعَلَهُ رُكَامًا﴾ دوانر ده بان خاته سهر به کتری ﴿فَتَرَى الْأُودُقَ﴾ ته مجا ده بیستی دلۆ به باران ﴿يَخْرُجُ مِنْ﴾
 جَلَلِهِ ﴿له تپو هه وه که وه ده باری﴾ ﴿وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جَلَالِهَا أَمْثَلُ زَرْقٍ﴾ وه له ناسمانه وه له هه وه کان که وه که
 کتون ته ره ده باریتی ﴿فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ ته مجا تووشی زیان ده یی بهم (ته ره وه) هه که سی خوا به ویت
 ﴿وَيَصْرِفُهُ مَن يَشَاءُ﴾ وه لای ده دات له هه که سی که خوی بهوی ﴿يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ﴾ نریکه
 پرووناکی و شهوقی چه خماخه (ی هه وه) که (بیتای) چاوه کان بیات ﴿

﴿يَقْرَبُ إِلَهَ الْقَيْلِ وَالْقَيْلِ﴾ خواشه وو پوژ ده گزینت (به کورت و درێژ کردنیان یا به روژ بوونه و به شه و داهائن) ﴿وَأَنفِ ذَٰلِكَ﴾ به راستی له مه دا ﴿لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ﴾ به ندیک هه به پو خواهن ژیری به کان ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ كُلِّ دَٰلِمٍ مِّن مَّا لَوْ﴾ وده خوا هه وو زینده وهریکی له ناو دروست کردوه ﴿فَمِنْهُمْ مَّن يَمُوتُ عَلَىٰ بَطْنِهِ﴾ نه مجا هه ندی له وانه له سه ر سکی ده ووات ﴿وَمِنْهُمْ مَّن يَمُوتُ عَلَىٰ رِجْلَيْنِ﴾ وه هه ندیکی تریان له سه ر دو و قاچ ده ووات ﴿وَمِنْهُمْ مَّن يَمُوتُ عَلَىٰ أَرْبَعٍ﴾ وه هه شبانه له سه ر چوار پی ده ووات ﴿يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا هه رچی بوی دروستی ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بنگومان خوا ده سه لاتی به سه ر هه وو شتیکدا هه به ﴿لَقَدْ أَنزَلْنَا﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه ناردومانته خواره وه ﴿إِنِّي أَنزَلْتُ﴾ چهند ئایه تیکی روون که ره وه ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾ وخواش هه ر که سی بوی ریتموونی ده کات ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ بۆ رنگای راست ﴿وَيَقُولُونَ آمَنَّا﴾ وه ئه وانه ده ئین بر وامن هه تاوه ﴿يَا أَيُّهَا رَسُولُ اللَّهِ اطعْنَا﴾ به خواو به پیغه مبه ر و گویرایه لیمان کردوه ﴿فَرِيقٌ مِّنْهُمْ﴾ پاشان کومه ئیک له وان پشی نی ده که ن ﴿مَنْ بَعْدَ ذَٰلِكَ﴾ له پاش ئه وه ی (ووتیان بر وامن هه تاوه) ﴿وَمَا أَوْلَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ وه ئه وانه (له راستیدا) ئیماندار نین ﴿وَإِذَا دُعُوا﴾ وه کاتی بانگ بکرین ﴿إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بۆ لای (سه ر بعه نی) خواو پیغه مبه ر ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ بۆ ئه وه ی حو کم بکات له نیوانیدا ﴿إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّقْرَّبُونَ﴾ به که سه ر کومه ئیک له وانه روو وهره گهرن ﴿وَأَن يَكُنْ لَهُمُ الْخُفُُّ﴾ به لām ئه گهر (له حو کم دانه که دا) حقه که بۆ ئه وان بیت ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْهِ مُذْرِعِينَ﴾ دین بۆ لای (حو که که) به و به ری ملکه چی به وه ﴿أَن يَقُولَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ﴾ بان ده تر سن خواو پیغه مبه ر که ی ﴿سَتَمِيانَ لِي بَكَنَ﴾ ﴿بَلْ أَوْلَٰئِكَ هُمُ الْفَٰسِقُونَ﴾ (نه خیر هیچ له وانه نی به) به لکو ئه وانه هه ر خویان سه ته مکارن ﴿وَإِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ قسه ی ئیمانداران ته نها ئه مه به ﴿إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کاتی بانگ بکرین بۆ لای (به رنامه ی) خواو پیغه مبه ر که ی ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ بۆ ئه وه ی بریاریدات له نیوانیدا ﴿أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ که ده ئین بیستمان و گویرایه لین ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هه ر ئه وانه ن پرگار بووان ﴿وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ جا هه ر که س گویرایه لی خواو پیغه مبه ر که ی بکات ﴿وَيَخْشِ اللَّهَ﴾ ویتقو ﴿وه له خوا بترسی و خزی له (سه ر بیچی) خواو پاریزی﴾ ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ ئه وه به راستی هه ر ئه وانه سه ر که وتوون ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ﴾ (دوو رووه کان) سویندیان ده خوارد به خوا ﴿جَهَدَ يُكْسِبِهِ﴾ به ئه و به ری سویند خوار دنیان ﴿لَن أَمْرُهُمْ لِيَخْرُجُنَّ﴾ که نه گهر فدرمانیان پی بده بیت (به ده ر چوون بۆ عه زا) بنگومان ده ر ده چن ﴿قُلْ لَا تَقْسِمُوا﴾ بلی: سویند مه خوون ﴿عَلَّامَةُ مَقْرُوفَةٍ﴾ ملکه چی و گویرایه لی ئیوه زانراوه (قسه تان پیچه وانه ی کردار تانه) ﴿إِنِّي أَنزَلْتُ﴾ به راستی خوا ﴿حَبِيرٌ مَّا تَعْمَلُونَ﴾ ناگاداره به و کرده وانه ی ده یکه ن ﴿

﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ بلی فەرمانبەر داری خواو فەرمانبەر داری پیغمبەر ﷺ بن ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾
 ته مجا ته گهر پشتیان هه لکرد ﴿فَاتَّخَذْتُمُ اللَّهَ بَدِيلَ الْكُفْرِ﴾ ته وه تهو (پیغمبەر ﷺ) ته نها بهر پر سیاره له وه ی
 دراو به سه ریدا (که گه یاندنی به یامی خوا به) ﴿وَعَلَيْكُمْ مَآخِذُكُمْ﴾ وه تبهش بهر پر سن له وه ی
 دراو به سه رتا ندا (که باوه هیتانه) ﴿وَإِنْ تَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وه ته گهر گویرا به لسی پیغمبەر ﷺ بکه ن،
 ته وه هیدایت وهر ده گرن ﴿وَمَا عَلَى الرَّسُولِ﴾ وه پیغمبەر هیهچی له سه ر نی به ﴿إِلَّا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ﴾ بیجگه
 له گه یاندنی روون و ناشکرا (ی به یامی خوا) ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خوا به لینی داوه بهو
 که سانه تان که باوه یریان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه ی چا که کانیان کردووه ﴿لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ
 فِي الْأَرْضِ﴾ که به یگومان ده یانکاته جی نشینی (خهلکی تر) له زه ویدا ﴿كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾
 ههروه که تهوانی (تیماندارانی) پیش تهمانی کرده جی نشین ﴿وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمْ﴾ وه تانه که یان
 یز ده چه سینی ﴿الَّذِي أَرْتَضَىٰ لَهُمْ﴾ تهو (تانه) ی که خوا پی رازی بووه بزیان ﴿وَلَيُخَوِّضَنَّهُمْ
 بِنَهَرٍ﴾ وه ترس و بیمان بووه گویری به تاسایش و تاراسی ﴿بَعْدَ ذَلِكَ﴾ (لهو کاته دا تیر) هه ر من
 ده بهرستن و ﴿لَا يَتَرَكُنَّ فِي شَيْءٍ﴾ هیچ هاو به شه کم بو یریار نادهن ﴿وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ وه هه ر که س
 بی بر وای دوا نه وه (به دی هاتنی به لینه کان) ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ تهوه بهر استی هه ر تهوانه ن
 ده ر چوو له ریگمی خوا ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویژ به جی بینن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه کات بدن
 ﴿وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ و گویرا به لسی پیغمبەر ﷺ بکه ن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ تا خوا ره حمتان پی بکات
 ﴿لَا تَحْزَنْ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تهو که سانه ی بی باوه یرن وانه زانن ﴿مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ له توله ی خوا
 یز گاریان ده بی له زه ویدا ﴿وَمَا يُهْمُهُمُ النَّارُ﴾ و تهوان جیگایان تا گره ﴿وَلَيْشَ الْقَصِيرُ﴾ نای چ
 سه ر ته نجامیکی به دو خرا به ﴿وَيَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی تهو که سانه ی باوه یر تان هیتاوه ﴿لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ
 فِي الْأَرْضِ﴾ ده بی مؤله تان لسی وهر گرن ﴿الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ تهو که سانه ی بهنده ی تبهون (بهنده کانتان)
 ﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدِّينَ﴾ ههروه ها منداله کانتان که هیتستا بالغ نه بوون ﴿فَلَنْ مَرَّةٍ﴾ له سنی کاتا دا
 (بو چوونه ژوری نوستنی ژن و میرد) ﴿مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ﴾ له پیش نویژی به یانی ﴿وَعِنَ
 نَقْصُوتِ رَبِّكَ مِنَ الظُّهْرِ﴾ وه کاتی پو شاکتان داده تین (لا ده بن له بهر تان دا) له کاتی نیوه یر و اتاندا ﴿وَعِنَ
 بَعْدَ صَلَاةِ الْعِشَاءِ﴾ و له باش نویژی عیسا (خه و تنان) ﴿فَلَنْ عَزَّ رَبُّكَ﴾ تهو سنی کاته کاتی خو ده ر خسته
 بو تان دروسته ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ دوا تهو سنی کاته (بی مولدت وهر گرن) نه بو نیوه و
 نه بو تهوان هیچ گونا هیتک نی به (مولدت وهر نه گرن) ﴿مَلَوْحُونَ عَلَيْكُمْ﴾ (چونکه) تهوان زور به ده ورو
 بهر تاندا دین (بو خزمهت کردنتان) ﴿بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ تبهو له گه ل به کتر داتیکه لن ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
 لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ ده کاته وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تابه نه کانی بو تبهو ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای
 کار دروسته ﴿۵۵﴾

﴿وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ﴾ وہ کاتی کہ مندالہ کانتان بالغ بوون ﴿فَلْيَسْتَفْزُوا﴾ نہوسا دہی
 مؤلہت و ہریگرن ﴿کَمَا اسْتَفْزَنَ الْبَنَاتُ مِنْ قَبْلِهِنَّ﴾ وہ کو چون کہسانی پیش نہمان مؤلہتیاں
 و ہر دہ گرت (لہ ھم سوو کانتیکدا) ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾ تابہم جوہ خوا پرونی دہ کاتہ وہ ﴿لَكُمْ
 ءَايَاتُهُ﴾ تابہ تہ کاتی بونیوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وہ خوا زانای دانایہ ﴿وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ﴾
 و ہنافرہ تانی پیرو لہ کار کہ و توو ﴿الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا﴾ نہو نافرہ تانہی ٹومیدی شو کر دنیان
 نہ ساوہ ﴿فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ﴾ ہیچ گوناہنکیان لہ سہر نی یہ ﴿أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ﴾ کہ (ھندیک لہ)
 پو شا کہ کانیان لاہرن ﴿غَيْرُ مُتَّبِعَاتٍ بِزِينَةٍ﴾ بہ لام زینہت و جوانیاں دہر نہ خہن ﴿وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ﴾
 خو نہ گہر لاینبہن و پوشتہ بن ﴿حَرِّ لِهِنَّ﴾ تہوہ چاکترہ بویان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بیسہری
 زانایہ ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ کویر گوناہی لہ سہر نی یہ ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ﴾ و شہل گوناہی
 لہ سہر نی یہ ﴿وَلَا عَلَى الْمَرْبُوعِ حَرَجٌ﴾ ھروہ مانہ خوش گوناہی لہ سہر نی یہ (تہم جوہ کہ سانہ
 گوناہ نی یہ بویان نان خوا ردن لہ گہل کہسانی ساغدا) ﴿وَلَا عَلَى الْأَنْفِيِّ حَرَجٌ﴾ وہ بونیوہ ش گوناہ نیہ
 ﴿أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ کہ لہ مالہ کانی خو تان نان بخون (مالی مندال و خیرانہ کانتان ھہر بہ مالی
 خو تان دادہ نری) ﴿أَوْ يُوْتُوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ یا (نان بخون لہ) مالی باو کانتان ﴿أَوْ يُوْتُوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ یا مالی
 دایکانتان ﴿أَوْ يُوْتُوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ یا مالی برا کانتان ﴿أَوْ يُوْتُوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ یا مالی خوشکہ کانتان
 ﴿أَوْ يُوْتُوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ یا مالی مامہ کانتان ﴿أَوْ يُوْتُوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ یا مالہ پورہ کانتان (خوشکانی
 باوک) ﴿أَوْ يُوْتُوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ یا مالی خالہ کانتان ﴿أَوْ يُوْتُوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ یا مالی پورہ کانتان
 (خوشکانی دایک) ﴿أَوْ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ یا تہو مالانہی کہ کلیلہ کانیان بہ نیوہ یہ
 ﴿أَوْ صَدِيقِكُمْ﴾ یا مالی برادرہ و ھاویریتان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ ہیچ گوناہتان لہ سہر نیہ
 ﴿أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا﴾ بہ کومہل یا بہ تہ نیان بخون ﴿فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا﴾ جا کاتی چوونہ
 (ھہر مالیک لہ) مالان ﴿فَسَلَامُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ تہوہ سہلام لہ یہ کتر بکھن (لہ وانہی کہ وہک خو تان وان)
 ﴿فَخِيْرَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ بہ سہلام کردنیک لہ لایہن خواوہ (ھانوہ) ﴿فَبَرَكَتٌ كَثِيْرَةٌ﴾ سہلامینکی جوان
 و چاک و پاک ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾ تابہ و شیوہ خوا پرونی دہ کاتہ وہ ﴿لَكُمْ ءَايَاتٍ﴾ تابہ تہ کاتی بونیوہ
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بہ لکو ژیرنٹان بخنہ کارو بیریکہنہ وہ ﴿﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ كه بر وایان به خواو
 پیغه مبهره كهی هیتاوه ﴿وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ﴾ وه ههر كاتيك له گهل نهو (پیغه مبهره) دابن ﴿عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ﴾
 له كارينكي گرتگدا كه قویان ده كاته وه (وهك غهزاو جومعهو جهژن) ﴿لِيُرِيدَ هَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَوِيَهُ﴾ نازون
 به هیچ لابه كدا ههتا مولهت له پیغه مبهره ﴿وَهُرَنه گرن﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَوِيُونَكَ﴾ بنگومان نهوانه ی
 مولهت لی وه ره ره گرن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نهوانه كهساننكن كه بر وایان هه به
 به خواو پیغه مبهره كهی ﴿فَإِذَا اسْتَعَاذَ لَكَ﴾ جا ههر كاتن نهوانه داوای مولهت یان لی كر دیت ﴿لِيُخْفِيَ
 شَأْنَهُمْ﴾ بۆ ههندی نیش و كاری تایهتی خویان ﴿فَأَذِّنْ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْهُمْ﴾ نهوه ههر كامیان خوت
 ویستت مولهتی بده ﴿وَأَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اللَّهُ﴾ وه داوای لیووردنیان بۆ بكه له خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾
 به راستی خوا لیووردهی میهره بانه ﴿لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ﴾ بانگ كردنی پیغه مبهره
 له ناو خوتاندا دامه نین (دابن) ﴿كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا﴾ وهك بانگ كردنی خوتان له به كتری (ده بیت
 به ریزه وه بانگ بكریت وهك نهی پیغه مبهره یار رسول الله) ﴿فَقَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ﴾ به راستی خوا
 ده زانی و ناگاداره بهوانه ی ﴿يَتَّبِعُونَ بَيْنَكُمْ يَوْمَآ﴾ له نیوه (بهی مولهت) له به نای خه لکی تروه
 ده ره چن به دزیه وه ﴿فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ﴾ جا بابترسن نهوانه ی ﴿عَنِ الْخَوَاتِ عَنْ أَمْرٍ﴾ كه پینچه وانه ی
 فهرمانی پیغه مبهره ده كهن ﴿أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ﴾ كه (له دونیادا) به لاو تا قكر دنه وه به کیان تووش بیت
 ﴿أَوْ تُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ یا سزایه کی سه ختیان تووش بی (له دوا پروردا) ﴿الْآنَ يَدْعُوهُ﴾ بیدار بیه وه
 به راستی تهنها بۆ خوا به ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نهوه ی كه له ئاسمانه كان و زه ویدایه ﴿فَقَدْ يَعْلَمُ مَا أُنْتَرِ
 عَلَيْهِ﴾ بنگومان خوا ناگاداره به ته وای نهو شتانه ی ئیهوی له سهرن، وه بهو (كارانه یشی كه ده بكه ن)
 ﴿وَيَوْمَ يُنْعَمُونَ أَتَىٰ﴾ نهو پرورش كه ده گهرن تریشه وه لای خوا ﴿فَبَيَّنْتُ هُمَا عَمِلُوا﴾ نهو سا ناگاداریان
 ده كاته وه بهو كرده وانه ی كرده وایانه ﴿وَاللَّهُ يَكِلُ شَيْءًا عَلَيْهِ﴾ وه خوا به هه موو شتیک ناگاداره ﴿

سورتهی (الفرقان)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿تَبَارَكَ الَّذِي﴾ گه وره و بیروزه نهو زانه ی ﴿نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ﴾ كه فو رقان (قورقان) ی بۆ سه ر
 به نده ی خوی ناردوته خواره وه ﴿يَكُونُ لِلْعَامِلِينَ نَجَاتٌ﴾ تا ترسیته ر بیت بۆ هه موو جبهانیان ﴿
 الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نهو زانه ی كه ده سه لات و مولکی ئاسمانه كان و زهوی هی نهوه
 ﴿وَلَا يُخِذُ زُلْفًا﴾ وه هیچ مندالی بۆ خوی بریار نه داوه ﴿وَلَوْ تَنَزَّلُ فِي الْمَلَكِ﴾ و كهس هاو به ششی
 نییه له فهرمانه وای و مولك و داریدا ﴿وَيَخْلُقُ كُلَّ شَيْءٍ﴾ وه هه موو شتینکی دروست كرده وه
 ﴿فَقَدَرَهُ قَدِيرًا﴾ وه نه دازه ی بۆ دیاری كرد (له هه موو رووبه كه وه) به چاکی ﴿

﴿إِذَا أَنذَرْتَهُمْ مِمَّا كَانَ يَجْعَلُونَ﴾ کاتێ (ئەم ناگرە) لەدوورەوە ئەوان دەبینیت ﴿سَبْعُونَ أَلْفًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ تر که و ناله ی گر و بلیسه ی دەبێسن (کە نیشانه ی ڕق و قینی زۆریهتی لێیان) ﴿وَلَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ وه کاتێ فری دەدرێنه جینگایه کی تەنگ لەدوورە خەدا ﴿مُفْرَقِينَ﴾ بەجەوت کراوی دەست و قاچ و ملیان لە کۆت و زنجیردا (یا لەشیان بە کۆت و زنجیر بێکەو بەسراوه) ﴿وَدَعَا هَٰؤُلَاءِ لِقَائِهِ﴾ له ویندا داوای تیاچوون و مردن ده کەن ﴿لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ مُبْرَكًا وَحَدًّا﴾ ئەمڕۆ داوای ئەنیا مردنێک مه کەن ﴿وَدَعَا هَٰؤُلَاءِ لِقَائِهِ﴾ بەلکو داوای مردنی زۆر بکەن ﴿قُلْ أَذْكَاءٌ خَيْرٌ﴾ بلی ئایا ئەمه چاکتره ﴿أَمْ جِنَّةٌ أَلْحَدٌ﴾ بایه و بهههشته هه میسه بیهی که بهلێن دراوه به پارێز کاران و له خواترسان ﴿كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَصِيرًا﴾ که پاداشت و سەر نه نجام و ناکامیاته ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ﴾ له و (بهههشته) دا هه رچیان بوی هه به ﴿خَالِدِينَ﴾ بههه میسه یی و بێ برانه وه ﴿كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مُّسَوًّى﴾ ئەوه بهلێنکه له لایه ن پهروه مردگار ته وه ئەو لێ ی بهر په رسیاره ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ وه له و په روه دا خوا ته و (بەت په رست) انه کۆده کاته وه ﴿وَمَا تَعْلَمُونَ دُونَ ذَلِكَ﴾ له گه ن ئەو په رستراوانه ی که په رستوونیان جگه له خوا ﴿قِيلَ أَأَسْتُرُ﴾ ئەمجا خوا (به په رستراوه کان) ده لێ ئایا ئیوه ﴿أَمْ لَكُمْ عِبَادٌ خَلْقًا﴾ ئەو به ندانه ی متان گو مراه کرد ﴿أَمْ لَهُمْ مَسْجِدُ الْكَافِرِينَ﴾ یا خۆیان ڕینگای (راستیان) و نکردو گو مراه بوون ﴿قَالُوا سُبْحَانَكَ﴾ (په رستراوه کان) ده لێن پاک و بێگه ردی بو تو ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ لُتَا﴾ بو ئیمه شایسته نه بووه ﴿أَنْ يَخْذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ﴾ که بێجگه له تو په رستراوێک بو خۆمان دا بنێن ﴿وَلَكِنْ مَتَّعْتُهُمْ نِسَاءً﴾ به لām ناز و نێعمه ت دا به ئەوان و باوو باپیرانیان ﴿حَتَّىٰ نَسُوا آلَ الْأَرْضِ﴾ هه تا (وايان لێهات) یادی ئویان له بیر چوو ﴿وَكُنَّا أَقْرَبًا مِّنْكُمْ﴾ وه ئەوانه کۆمه لێکی تیاچووی بێ خیر بوون ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا كَذِبًا ثَوِيًّا﴾ (خوا به بت په رسته کان ده لێ) جا بێگومان په رستراوه کانتان ئیوه یان به درۆ خسته وه له و قسانه ی که ده تان کرد ﴿فَمَا تَشْفَعُونَ أَفَرَأَوْا لَا يَضُرُّهُ﴾ ئەمجا نه ده توانن (سزای خوا) له خۆتان لاده ن نه ده توانن یارمه تی (خوا) به ده سی بێنن ﴿وَمَنْ يَضْلِمْ فَسْخَرُوهٓ﴾ وه هه ر کهس له ئیوه سته م بکات (هاوه ل بو خوا دا بنی) ﴿يُذَفُّهُ عَذَابًا كَبِيرًا﴾ سزایه کی گه وهره ی بێ ده جه رێن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ ئیمه پێش تو هه ر کام له پێغه مبه رانمان نارد بێت ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ يُكْفِّرُونَ﴾ بێگومان ئەوان خوار دنیان خوار دووه ﴿وَيَسْتَلْسِفُونَ فِي الْآسْوَاءِ﴾ و به بازاردا ڕوشتوون ﴿وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً﴾ وه ئیمه هه ندیک له ئیوه مان کرده هۆی تاقیکردنه وه ی هه ندیکێ تر تان ﴿أَفَصَبْرٌ عَلَيْكَ﴾ ئایا خۆ ده گرن ﴿وَكَانَ رَبُّكَ بِصِيرًا﴾ وه پهروه مردگار ت بێنایه (بههه مور شتێک)

﴿وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ وہ نہوانہی کہ بہہیوای دیداری نیمہنیں (لہر قوزی دواپی دا) دلین
 ﴿وَلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ﴾ نہوہ ہو فریشتہ نانیر دریتہ خواروہ ہو سہرمان ﴿وَنُزِّلَ رَبُّنَا﴾ یاخود
 بہرورد گارمان نابینن ﴿لَقَدْ أَسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ سویند بہخوا بہراستی نہوانہ لہدہرونی خویاندا
 خویان بہ گہورہ دہزانی ﴿وَعَتَوْعَتُوا كِبِيرًا﴾ وہ سہرکہ شیبہ کی گہورہ بیان کرد۔ ﴿يَوْمَ نَزَّلَ الْكِتَابُ﴾
 نہوروزہی فریشتہ کان دہبین (کاتی مردن یا قیامت) ﴿لَا يَشْرِي يَوْمَ ذَلِكَ مِثْرًا﴾ لہو ہوزہدا ہیچ
 مژدہبہک ہوتاوا تباران نی بہ ﴿وَيَقُولُونَ حَبْرَاءَ مِثْرًا﴾ وہ دلین (بہنامان بدہن) بہپہ نادانی پاریزراو ﴿وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ﴾ ہاتین ہر کردہوہ بہ کیانکر دہوہ ﴿فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا﴾ ہہموو ہمان وہ کو
 قوزی ہرش ویلاولی کرد ﴿أَتَصْحَبُ الْجَنَّةَ يَوْمَئِذٍ﴾ بہہہشتی بہکان لہو ہوزہدا ﴿حَبْرًا مَنْثُورًا﴾
 لہچاکترین جہنگادان ﴿وَأَحْسَنُ مَقِيلًا﴾ وہ لہباشترین شوینی حہسانہوہ (ی نیوہ پروان) دان ﴿وَيَوْمَ
 نُنْفِثُ السَّمَاءَ كَغَاسِقٍ﴾ وہ ہوزی ٹاسمان لہت دہبی لہ گہل ہہورنکی سہی (ہہموو ٹاسمان دہ گریٹہوہ)
 ﴿وَنُزِّلَ الْكِتَابَ تَنزِيلًا﴾ وہ فریشتہ کان دہنیر دریتہ خواروہ کومہل کومہل ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ
 الْيَوْمَ نَذِيرٌ﴾ لہو ہوزہدا فہرمانہ ہواہہتی نہنہا ہو خوی میہرہبانہ ﴿وَكُنَّا يَوْمَئِذٍ الْكَافِرِينَ عِيسَى﴾ نہو
 ہوزہ ہوزنکی زور سہختہ لہسہر ہن ہاوہران ﴿وَيَوْمَ نَبْصُطُ الظَّلْزَلَةَ يَوْمَئِذٍ﴾ وہ ہوزنکہ کہستہسکار
 قہپ دہکات بہہہر دوو دہستی خویدا ﴿يَقُولُ يٰئِيتَنِي﴾ و دہلی خوزگہ ﴿أَتَخَذْتُ مِنَ الرَّسُولِ سَبِيلًا﴾
 لہ گہل پیغہمبہر دا ہنگای ہاستم بگر تاہہتہہر ﴿يٰئِيتَنِي﴾ نای نیاچوون ہو من ﴿أَلَيْسَ لِي بِآخِذٍ فُلَانًا
 خَلِيلًا﴾ خوزگہ فلان کہسم نہ کردایہ بہہاوہل و خوشہویستی خوم ﴿لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ﴾
 بہراستی نہو (کہسہی کردم بہہاوہل) منی لہقورٹان وینل کرد ﴿بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي﴾ دوا تہوہی قورٹانم ہن
 گہبشت (و ہاوہرم ہن ہینا) ﴿وَكُنَّا السَّاطِرَ السَّاطِرَ يَوْمَئِذٍ﴾ وہ شہپتان ہہمیشہ ہشت تیکہرو ہشت
 بہر دہرہ ہو نادرہ میراد ﴿وَقَالَ الرَّسُولُ يٰرَبِّ﴾ وہ پیغہمبہر ﴿وَوَيْلٌ لِّیْ یَہرورد گارم ﴿إِنْ قَرِئَ﴾
 بہراستی قہومہکہم (قورہیش) ﴿أَتَخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا﴾ نہم قورٹانہیان واز لیہیتناوہو گوی ہن
 نادہن ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ﴾ ٹاہہو جۆرہ (موحہمہد ﷺ) کہدڑاہہتی تو دہگری (دامان
 ناوہ ہو ہہموو پیغہمبہرینک ﴿عَذَابٌ مِنَ النَّارِ﴾ دوزمینک لہتاوانباران ﴿وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَدًى وَنَصِيرًا﴾
 بہسہ بہرورد گارت ہینموونی کہرو یارمہنی دہرت ہی ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ نہوانہی ہن ہروا
 ہوون دہیان روت ﴿وَلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً﴾ ہوچی (موحہمہد ﷺ) ہہموو قورٹانی بہہک
 جارہو دانہہزینراوہ ﴿كَذَلِكَ﴾ ٹاہہو جۆرہ (دامانہزاندہوہ) ﴿إِنَّمَا يَتَّبِعُ بَہوؤادک﴾ ہو تہوہی دلی تو
 (کدی موحہمہد ﷺ) بہو قورٹانہ دامہزراو بہہیز بکہبن ﴿وَرَزَّاهُ سَبِيلًا﴾ وہ (بہو ہونہہوہ)
 ٹاہہتانی خوم ہو ناردن بہرہہرہ

﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ﴾ هدر نموند و مه سلیکت بقیتن (له په ختمو پشنياره نابهنجکانيان) ﴿الْأَحْزَنَ﴾
 بِالْحَقِّ وَالْحَسَنَ تَقْسِيرًا ﴿ثُمَّ وَهَلَامَ كَهَيَّمَانِ بُو تُو هَيَّاهُ به راستی و جواثرین پروون کردنده ﴿وَهُ
 الَّذِينَ يُخَشَرُونَ عَلَى الْوُجُوهِ إِلَى جَهَنَّمَ﴾ نهو که سانه ی که به سهر پروخساریاندا ده برین (پراده کیشترین)
 بُو دوزخ ﴿وَأَنْتَ بِشَرِّ مَكَانٍ﴾ نهوانه خرابترین جیگایان بُو هدیہ ﴿وَأَضَلُّ سَبِيلًا﴾ وه پینگاشیان وون
 کردوه (گومرا ترن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی ته ورا تمان دا به موسا
 ﴿وَجَعَلْنَا مَعَهُ وَهَّاجًا هَارُونَ وَزِيْرًا﴾ وه هاروونی برایشیمان کرده یاریده ده ری ﴿فَقُلْنَا أَهْبَا﴾
 نه مچا و و تمان هردو و کتان برقون ﴿إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا﴾ بُو سهر نهو گله ی که باوه پریان
 به نابهنجانی ثیمه نی به و به دروی دوزانن ﴿فَذَمَّرْتُمُوهُ تَذْمِيرًا﴾ نهوسا له ناومان بردن به له ناوبردنیکی
 زور خراب ﴿وَقَوْمٌ نُوْجٌ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ﴾ گله ی نووحیش کاتی پتغه مبه رانیان به دروزانی
 ﴿أَعْرَضْتُمْ﴾ (له ناوی لافاودا) نوقصمان کردن ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ نَفْسٍ عَذَابًا﴾ وه کردنمانن به په ندو عیبرت بُو
 خدک ﴿وَأَنفَعْنَا لِقُلَيْمٍ﴾ وه ناماده مان کردوه بُو ستمکاران ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزای سبخت ﴿وَعَادًا وَنَعْمًا وَأَوْصَحَبَ الرِّبِّ﴾ و گله ی عادو سه مورو و خاوه نی چال و بیره کان ﴿وَفُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا﴾
 وه زور گله ی تر که له نیتوانیان دا بوون (له ناومان بردن) ﴿وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ﴾ وه بُو هدموویان
 چه ندین نموندنه مان هیتایه وه (به لام بیریان نه کرده وه) ﴿وَكُلًّا ضَرَبْنَا تَثْمِيرًا﴾ وه هدموویانمان له ناوبرد
 به له ناوبردنیکی خراب ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا عَلِيَّ الْقُرْآنَ﴾ سویند به خوا به راستی نهوان (قورپیش) تپه پر بوون
 به نهو شاره دا (سه دوم) ﴿الَّتِي أَطْمَرَتْ مَطَرُ السَّوَاءِ﴾ که بارانی شهر (به ردی به سهر دا بار تر ابرو و) ﴿أَفَلَا
 يَكْفُرُونَ أَفَرُوقًا﴾ نابا نهوان نهو (شاره به رد باران کراوه) یان نه بینوه ﴿بَلْ كَانُوا لَا يَتْرُكُونَ شُورًا﴾
 (وانی به بینوویانه) به لکو نهوان به ته مای زیندو و بوونه وه نین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ﴾ وه (ته ی موحه ممد
 ﴿كَانِي تُو بَيْنِي﴾ ﴿إِنْ يَشْكُرُونَ﴾ له داهاتوودا ده زانن ﴿حِينَ يَرْقُونَ الْعَدَابَ﴾ کاتی سزای خوا ده بین
 و (ده لنین) نانه مبه خوا نار دویته ی به پتغه مبه ر ﴿إِنْ كُنَّا لَنُضِلُّنَّ عَنْ الْهَيْثَا﴾ (وه ده لنین) نزیک
 بوو له به رستراوه کاتمان لمان بدات ﴿وَلَوْلَا أَنْ صَبَرْتَا عَلَيْنَاهَا﴾ نه گهر له سهر (به رستنی) یان خوگر
 نه بووینایه ﴿وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ له داهاتوودا ده زانن ﴿حِينَ يَرْقُونَ الْعَدَابَ﴾ کاتی سزای خوا ده بین
 ﴿مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا﴾ کنی (گومرا تره) پینگای وون کردوه ﴿أَرَأَيْتَ﴾ نابا دیت ﴿مَنْ أَخَذَ إِلَهُهُ هَوْنَهُ﴾
 نهو که سدی هه او نار هزووی خوی کردو ته به رستراوی خوی ﴿أَفَأَنْتَ﴾ نابا تو ﴿تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا﴾
 نه بیته پارتیزه ر بُو نهو (که شوینی نار هزو ی نه که ویت) ؟ ﴿

﴿أَمْ تَحْسَبُ﴾ ئايا وادە زانى ﴿أَنْ أَكْثَرُهُمْ يَسْمَعُونَ أَتَوَقَّلُونَ﴾ زۆر بەى ئەوانە دەبىستىن يا ئىندە گەن
 ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ﴾ ئەوانە ھەر وەك ئازەلەن ﴿بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا﴾ بەلگە ئەوان گومرا تىرىشەن ﴿۱۱﴾
 ﴿الَّذِينَ لَا يَرْبُّونَ﴾ ئايا ئاينى پەر وەردگارت ﴿كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ﴾ چۈن سىيەرى درىز كىر دۈتە وە (لەبانگى
 بەيانانە و ئاخۇر ھەلاتىن) ﴿وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا﴾ ئە گەر بىويستايە پراى دە گىرت بە وە ستاوى
 (سىيەرە كە بەر دە وام دە بوو) ﴿فَجَعَلْنَا السَّمْعَ﴾ لەپاشان خۇرمان كىر دە ﴿وَعَلَّوْهُ لِيلًا﴾ بەلگە لەسەر
 ئەو (سىيەرە چۈنكە ئە گەر خۇر نەبىت سىيەر ناناسرىت) ﴿۱۲﴾ ﴿فَلَوْ شَاءَ لَجَعَلْنَا﴾ پاشان ئەو سىيەرە
 بۇلاى خۇمان دەبەينە وە ﴿فَجَعَلْنَا قَبْرًا﴾ بە شىنەبى و كەمە كەمە ئايەتلىن ﴿۱۳﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ ئەو (خو)
 زاتىكە ﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِيَتَنَافَسَ﴾ كە شەوى بۇ كىر دۈن بە داپۇشەر (پۇشاك) ﴿وَالنَّوْمَ سُبْحَانَا﴾ وە خەوتنى
 بۇ كىر دۈن بە ھۆى مەت بوون ﴿وَجَعَلَ النَّهَارَ لِيُؤْتُوا﴾ وە پۇزى بۇ ھەستان (لەخە و بۇ كارو پىسق
 پەيدا كىر دۈن) دانائە ﴿۱۴﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وە ئەو (خو) زاتىكە ﴿أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ باكان دەتيرى ﴿بِأَنَّ
 يَدَى رَحْمَتِهِ﴾ بەمۇ دەدەر پىش پەحمەتى خۇى (باران بارىن) ﴿وَأَرْسَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ﴾ وە لەئاسمانە وە
 باراندومانە ﴿مَاءً طَهُورًا﴾ ئاوينكى پاكۇ كىر (پاك و خاوتىن) ﴿۱۵﴾ ﴿لِيُخْرِجَ بِهِ بَلَدًا مَّيْمَنًا﴾ تازە وى
 مردووى پى دەبوژىتىنە وە ﴿وَنُفِثَ بِهِمْ مِمَّا خَلَقْنَا﴾ وە ئاوى دەدەن بەو (بارانە) لەوانەى دروستمان
 كىر دۈن ﴿أَنفَعًا وَأَلْوَنًا﴾ ئازەل و خەلكانىكى زۆر ﴿۱۶﴾ ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِمُ﴾ سۈپىند بەخو
 بەپراستى نىمە بەچەند جۆر ئەم (ئىشانە) مان گۆرى لەنىوانىندا ﴿لِيَذْكُرُوا﴾ تا پىرىكەنە وە ﴿فَأَنى
 أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كَثُورًا﴾ بەلام زۆر بەى خەلەك جگە لە سېلەبى (بى باوهرى) ھىچبان ئاوت
 ﴿۱۷﴾ ﴿وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلْنَا﴾ ئە گەر بىمان وىستايە بىنگومان دەمان ئارد ﴿فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا﴾ لەھەمور
 شارو شارو چكە بە كدا تر سىيەرتىك ﴿۱۸﴾ ﴿فَلَا طُغْيَانٌ لِّلْكَافِرِينَ﴾ كەواتە تۇ بە گۈنى بىباوهران مەكە
 ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ جَهَنَّمَ أَكْبَرًا﴾ بە (بەلگە كانى) ئەم قورئانە بەر بەرە كانى بەكى گە وەرەيان لەگەلدا بەكە
 ﴿۱۹﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ﴾ ئەو (خو) زاتىكە دوو دەريا (ئاو) ى بەرە لا كىر دۈو لەپان بە كدا ﴿هَذَا
 عَذَابٌ مُّرْتَبٍ﴾ ئەمەيان شىرىن و سازگارە (ئاوى پو بارو كانىاوە) ﴿وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ﴾ ئەوى تىريان زۆر
 سۈيۈر و ئال و تفتە (ئاوى دەرياكانە) ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْخًا﴾ وە لەنىوان ئەو دوو (ئاو) ەدا بەر بەستىكى
 دانائە ﴿وَجَعَلَ آمَتْحَ جُورًا﴾ و بەرگىرى كەرىكى ئەسئور (ئائە و دوو ئاوە تىكەل بەبەك نەبىن) ﴿۲۰﴾
 ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا﴾ ئەو (خو) زاتىكە لەئاو (ى مرؤف) ئادەمىزادى دروست كىر دۈوہ ﴿لَجَعَلَهُ
 نَسَبًا وَصِهْرًا﴾ ئەمجا ئەو (ئاو) ى كىر دۈتە ھۆى پەچەلەك (پىشت كە بەرىنگەى نىزىنە دە گەن بە مرؤف
 وەك كۈر) و خىزم (كە بەرىنگەى ئافىرەت دە گەنە وە بە مرؤف وەك كچە زاو خوشكەزا) ﴿وَكُنَّا زُنًا
 قَبِيرًا﴾ وە پەر وەردگارت ھەمىشە بە دەسلەت و توانايە ﴿۲۱﴾ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا﴾ ئەوانە جگە لەخو
 شتاتىك دەپەرستىن ﴿لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ﴾ كە نەسۈود نەزبان بەوان ئاگە بەنن ﴿وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ
 ظَهِيرًا﴾ وە بى پروايان بەر دە وام دۇى پەر وەردگارىان پىشتىوانى بە كىترىن (بۇ ئاوان و خراپە) ﴿۲۲﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾ که سوره دهر و ترسیته ربی
 ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (نهی موحه ممدد ﷺ) بلی من له سر گه باندنی نیسلام هیچ
 کری و پاداشتیک له نیوه داوا ناکهم ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَخَذَ مِنْ رَبِّهِ حَيْلًا﴾ به لام هدر کس ویستی
 ریگهی بهروردگاری بگری (با بگری) ﴿وَنُوحِيَ عَلَيْنَا﴾ پشت بهسته به (خوای) زیندور
 ﴿الَّذِي لَا يَمُوتُ﴾ که زاتیکه هدر گیز نامریت ﴿وَسَيُخَيِّطُهُ﴾ ته سیبجات بکه به ستایشی
 شه ﴿وَكَفَى بِهِ يَذْنُوبًا عَظِيمًا﴾ به سه (بؤ تو) که خوا ناگاداره به گوناھی بهنده کانی ﴿وَالَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نهو (خوایه) ی که تاسمانه کان و زهوی دروست کردوه ﴿وَمَا بَيْنَهُمَا﴾
 وه نهو هوش له نیوانیان دایه ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له شهش روزدا ﴿ثُمَّ أَسْمَوُا عَلَى الْعَرْشِ﴾ له پاشانیش بهرز
 بو به وه بؤ سر عرش و قدراری گرت (باوهرمان پیته تی بهی نهو ی شینوه که ی بزاتین) ﴿الرَّحْمَنُ
 فَسَلَّمَ بِهِ خَيْرًا﴾ نهو خوای میهره بانه که واته پر سیار له زاتی بکه که به هه مووشت زانو ناگایه ﴿وَيَذَرُوهَا كَيْفَ يَشَاءُ﴾ وه کاتی به وان بو تری ﴿أَسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ﴾ سوژده بهن بؤ خوای میهره بان ﴿قَالُوا
 وَمَا الرَّحْمَنُ﴾ ده لین ره حمان کییه (نیمه نایناسین) ﴿أَسْجُدُوا لِلَّهِ﴾ نایا سوژده بهین بؤ نهو (زاته ی)
 که نهو فخر ماتمان پی ده ده بیت ﴿وَرَادُّهُمْ سُورًا﴾ وه (به م داوای سوژده بردنه) دور که و ته وه یان (له رنگای
 راست) زیاتر ده بیت ﴿بَارَكَ الَّذِي﴾ پاک و بنگه رد و بیر زه نهو (خوایه ی) ﴿جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ که
 له تاسماندا چهن د خولگه (بورج) ی دروست کردوه ﴿وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا﴾ و داینا وه له تاسماندا خورینکی
 پر شنگدار ﴿وَقَمَرًا مَنِيرًا﴾ و مانگینکی رووناک که ره وه (بؤ زهوی) ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه نهو (خوایه) زاتیکه
 ﴿جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً﴾ که شهو و روزی له جیتی به کتر داناهو (به دوای به کتر دین و شویتی
 به کتر ده گر نه وه) ﴿لَئِنْ أَرَادَ أَنْ يَنْزِلَ﴾ بؤ نهو که سه ی بهو ی بیریکانه وه (له در و سکر او به کانی خوا)
 ﴿أَرَادَ سُكُورًا﴾ یا بهو ی شو کرانه بڑیری خوا بکات ﴿وَعَبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ﴾ بهنده تاپه تی به کانی
 خوای میهره بان که سانیکن ﴿يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا﴾ به و یقار و نهرمی دهر و ن به سر زهوی دا (بی
 لوت بهرزی و که شخه و فیز کردن) ﴿وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجِبَالُ﴾ وه کاتی نهزان و نه فامه کان (به و ته ی
 ناشیرن) له گه لیان بدوین ﴿قَالُوا سُبْحَانَ﴾ و ته به که ده لین بیان گونه نه بیت ﴿وَالَّذِينَ يَبَسُّونَ﴾
 وه که سانیکن له شهو دا بؤ بهروردگاریان ﴿سُجَّدًا وَقِيَامًا﴾ سوژده بهرن و شهو نویژ ده کهن ﴿وَالَّذِينَ
 يَقُولُونَ رَبَّنَا﴾ وه که سانیکن که ده لین نهی بهروردگارمان ﴿أَضْرِقْ عَلَانَا جَهَنَّمَ﴾
 سزای دوزه خمان لی لاده ﴿إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا﴾ بهر استی سزای شهو (دوزه خه) لانه چووی
 بهرده و امه ﴿إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾ بهر استی دوزه خه جینگه و شوین مانه و به کی زفر خرابه
 ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَفْقُوا﴾ وه که سانیکن کاتی مال و سامان خهرج ده کهن (بؤ خویمان و خیرانیان)
 ﴿لَمْ يَسْرُوا وَلَا يَرْفُؤُوا﴾ نهز یاده پوی و نه پزلی و ده ست نوقاوی (تیدا) ناکهن ﴿وَكَانَ يَوْمَئِذٍ﴾
 (به لکو) مام ناوه ندیه لهو نیوانه دا

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ﴾ و ه كه سانينكن كه له گه‌ل خوا دا نا به رستن ﴿إِلَهًا آخَرَ﴾ هيچ بهر ستر او نيكي تر ﴿وَلَا يَقْنُوتُ﴾ و نا كوزن ﴿النَّفْسَ الَّتِي حَزَمَ اللَّهُ﴾ هيچ كه سني كه خوا كوشتني ته وي ياساغ (حرام) كر دوه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ به هدي و په وانه يي ﴿وَلَا يَزْنُونَ﴾ و ه زيناو داوين پيسي ناكهن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ و ه هدر كه س ته و تاوانانه بكات (كه باسكران) ﴿يَتْلُقْ أَهْلًا﴾ تووشني توله كه ي ديت ﴿يُصَنَّفْ لَهُ الْعَذَابُ﴾ سزاي بؤ چند بار ده كړي ته وه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پوزي قيامه ندا ﴿وَيَحْكُمُ بِهِمْ مِمَّا تَأْتِيهِمْ بِهِمْ﴾ و به يي پرانه و به يي ريز و ريسوايي له دوزخ داده ميتي ته وه ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ﴾ بينجگه له كه سني ته و به يي كړ ديت و باوه ري هينايي ﴿وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا﴾ كار و كړ ده وه ي چاكيشي كړ ديت ﴿فَأُولَٰئِكَ﴾ نا نه وانه ﴿يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ﴾ خوا خرابه و نا وانه كانيان ده گوزر دت به چاكه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ و ه خوا هه ميشه ليسو ورده ي به به زه يي به ﴿وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ و ه هدر كه س ته و به يي كړ دوه و به يي چاك كړ د ﴿قَالَ يُبَدِّلُ اللَّهُ﴾ نه وه به راستي ته و كه سه ده گه پري ته وه بؤ لاي خوا ﴿مَتَابًا﴾ به گه پرانه و به يي ته و او ﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ﴾ و ه (به ننده كاني خوا) كه سانينكن كه شايه تي درو نادهن ﴿وَلَا مَرُوا بِاللَّغْوِ﴾ و كاتي تيهر بن به لاي شتي بي سوود دا (نه نجام بدر دت له لايه نه فامانه وه) ﴿مَرُوا كِرَامًا﴾ تيهر ده كه نه به ريزه وه (بي گويدانه نه فامان) ﴿وَالَّذِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولٍ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمَا﴾ و ه كه سانينكن كاتي ناموز گاري بكرين ﴿يَقَالُ رَحْمَةً﴾ به ثايه ته كاني به روه رد گاريان ﴿لَمْ يَخْرُوا عَنْهَا﴾ ناكه ون به سدر ياندا ﴿صُمًّا وَعَمًّيًا﴾ به كه ري و كور ي ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْكَ رِجَالًا وَاعْلَمِي﴾ و ه كه سانينكن كه ده لين ته ي به روه رد گارمان به خشه پيمان ﴿مِنْ أَرْوَحِنَا وَدُرِّيَّتِنَا﴾ له هاوسه ران و نه وه كانمان (منداله كانمان) ﴿فَرَّةً أَغْيَبَ﴾ نه وه ي چاواني بي گهش بي هوي دلخوشي بيت ﴿وَأَعْلَمْنَا الْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾ و ه بمانكه به پيشه و اي باريز كاران و له خوا ترسان ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نه وانه (كه نه و سيشه تانه يان تايه) ﴿يُخْزَوْنَ الْعُرْفَ بِمَا صَبَرُوا﴾ پاداشت ده در ته وه به پله و كوشكي به رز نه به هه شتدا به هوي نارام گر نبيان ﴿وَيُلْقَوْنَ فِيهَا حِجَةً وَاسْلَمًا﴾ و ه نه و شوي نه دا سلاويان لي ده كړي (له لايه نه فريشته كانه وه زور به گهر مي) ﴿حَلِيدِينَ فِيهَا﴾ بي پرانه وه تيايدا ده ميتنه وه ﴿حَسَنَاتٍ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾ چن جيگا وشوين و مانه و به يي جوان و خوشه ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَكُمْ﴾ زبي (ته ي موحه ممد) ﴿بَلَىٰ خَلِكُنَا﴾ به روه رد گار گويشان بي نادات و هيچ بايه خيكتان ني به لاي ﴿فَلَوْلَا دُعَاؤُكُمْ﴾ نه گهر دوعا و نزانان نه بي (له كاتي ته نكي و نا په حه تيدا) ﴿فَقَدْ كَذَّبْتُمْ﴾ كه چي (زور به تان) تابيني خوانان به درو ده زاني (برواتان نه هيتا) ﴿فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا﴾ جاد لنيان توله كه ي به خه تان ده گري و ليتان جيا ناي ته وه ﴿

﴿قَالَ قُلْتُمْ﴾ (موسا) ووتی ئەو کارەم کرد (ئەو بیاووم کوشت) ﴿إِذَا قُلْتُمْ أَنَّ النَّاسَ لَبَّاسُونَ﴾ کاتی کە من لەریزی ئەزاناندا بووم ﴿فَقَرَرْتُ مِنْكُمْ﴾ ئەمجا رام کردو هەڵهاتم لەئێوە ﴿لَمَّا خِفَّتُمْ﴾ کاتی کە ترسام لێتان (تۆلەم لێ بێهەن) ﴿فَوَقَّعْتُ فِي رَأْسِكُمْ﴾ ئەوسا پەرورەدگارم حیکمەتی (پێغه مەبەری دەتی) بێ بەخشیم ﴿وَجَعَلِي مِنَ الْغَاسِقِينَ﴾ منی خستە ریزی پێغه مەبەرانیوە (کردمی بە پێغه مەبەر) ﴿وَنَذَلْتُ يَمَنَهُمُ النَّاسَ﴾ وە ئەو (بەخێو کردە) کە تۆ دەیکەیت بە مەت بە سەر مەوە ﴿أَنْ عَذَّبْتُ بِرِيَّ﴾ بە هەوی ئەو مەوە بوو کە تۆ ئەو ی ئیسرائیل کە دبوو کۆیلە و ژێر دەستە ی خۆت (لە ترسا دایکی موسا موسای بەخێو نە کرد) ﴿قَالَ زَعُونَ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ (ئەمجا) فیرە عەون ووتی پەرورەدگاری جیهانیان کێ یە ﴿قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتی پەرورەدگاری ئاسمانەکان و زەوی و هەرچی لە نێوانیان دایە ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾ ئەگەر ئێوە دنیان ﴿قَالَ لَنْ حَوَّلَهُ﴾ (فیرە عەون) ووتی بەوانە ی بە دەوری دا بوون (لە شوێنکە و توانی) ﴿أَلَا تَسْتَعْمِلُونَ﴾ ئایا گوێتان لێیە (چی دەلی) ﴿قَالَ رَبُّكُمْ رَبُّ الْآرَائِكِ الْأُولَى﴾ (موسا) ووتی پەرورەدگاری ئێوە و پەرورەدگاری باوک و باپیرە پێشوو کانتانە ﴿قَالَ إِنْ رَسُولُكَ إِلَّا الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكَ﴾ (فیرە عەون) ووتی بەراستی ئەو پێغه مەبەرە کە نێرراوە بۆ ئێوە ﴿لَتَجُورُنَّ﴾ شێتە ﴿قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتی پەرورەدگاری رۆژەلات و رۆژ ئاواوە ئەو ی لە نێوانیادایە ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر ئێوە بیرکەنەو و ژێرین ﴿قَالَ لَيْنَ أَخَذَتْ إِلَهُاتُ غَيْرِي﴾ (فیرە عەون) ووتی مسوێندی ئەگەر پەرستراوی نر جگە لە من دابنیت ﴿لَأَجْعَلََنَّكَ مِنَ السَّجُودِينَ﴾ بێگومان دەتخەمە ریزی بەند کراوە کانهو و زیندانیت دەکەم ﴿قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ﴾ (موسا) ووتی ئایا هەر زیندانیم دەکەیت ئەگەر شتیکی (موعجیزە یەکی) و وون و ناشکرات بۆ یتیم (کە راستە پێغه مەبەر) ﴿قَالَ فَأْتِ بِهِ﴾ (فیرە عەون) ووتی دە ی ئەو شتە بێتە (بێوێتە) ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ ئەگەر تۆ لە راست گۆیانی ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ ئەمجا موسا گۆچانە کە ی فرێدا ﴿فَإِذَا هِيَ تُعَيَّنُ﴾ دەست بە جی بوو بە ئەژدیهایەکی دیار و ناشکرا ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ﴾ وە دەستی دەر هێنا (لە بێن بالیدا) ﴿فَإِذَا هِيَ بِقَصَاةٍ لِّلْغُلَّامِ﴾ یە کسەر دەستی سپی و پڕ شنگدار بوو بۆ بێنەرانی ﴿قَالَ لَمَّا حَوَّلَهُ﴾ (فیرە عەون) ووتی بەو بیاووە گەورانی لە دەوهرە ی بوون ﴿إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلِيمٌ﴾ بێگومان ئەمە جادوو گەریکی زور زانیە ﴿يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ﴾ دەبەوی دەرستان بکات ﴿مِنْ أَرْضِكُمْ بِسَحَرِهِ﴾ لە وولات و خاکسێ خۆتان بە جادوووە کە ی ﴿فَإِذَا نَأْمُرُونَ﴾ جافەرمانی چی دەدەن (لە دژی بیکەم) ﴿قَالُوا أَرْضِيحُوا وَانْهَ﴾ ووتیان جاری موسا و برا کە ی وازی لێ بێتە (دوایانخە) ﴿وَأَمَّا فِي الْأُمَدِ الْخَيْرِ﴾ سەر بازە کانت کۆ بکەرەو و بیا نێرە بۆ هەموو شارەکان ﴿يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَابٍ عَلِيمٍ﴾ تاهەموو جادوو گەریکی زور زانت بۆ بهێتن ﴿فَتَجَمَّعَ السَّحَرَةُ﴾ ئەمجا ئەو جادوو گەرانە کۆ کرانەووە ﴿لِيَقُتِلَ يَوْمَ مَعُونٍ﴾ لە کات و پۆزی دیاری کراودا ﴿وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَشْرُ مَجْتَمِعُونَ﴾ و بەخەلکیش و ترا ئێوە ش کۆدەبنەو؟ ﴿﴾

﴿لَعَلَّكَ تَنْفَعُ النَّحْرَةَ﴾ تاشوین جادوو گهران بکه وین ﴿إِنْ كَانُوا هُمْ الْعَالَمِينَ﴾ نه گهر نه وان زال و سدرکه وتوو یوون
 ﴿فَلَمَّا جَاءَ النَّحْرَةَ﴾ نه مجا کانی جادوو گهره کان هاتن ﴿قَالُوا لِمَنْ هَذِهِ﴾ ووتیان به فیرعهون ﴿إِنْ لَنَا لَأَجْرٌ﴾ نایا
 به پراستی پاداشتمان هه به ﴿إِنْ كَانُوا هُمْ الْعَالَمِينَ﴾ نه گهر نیمه زال و سدرکه وتوو بین ﴿قَالَ نَعَمْ﴾ (فیرعهون)
 ووتی به لن ﴿وَأَنْتُمْ أَهْلُ الْفَقْرِ﴾ وه بنگومان نیوه نهو کانه نه نزیکانی خوم دهن ﴿قَالَ لَهُ مُوسَى﴾
 موسا به ساحیره کانی ووت ﴿أَلَمْ أَشْرُطْكَ﴾ بیهاوینژن نهوهی نیوه هاوینژه ریانن (له جادوو) ﴿قَالَ قَرَأْتَ الْقُرْآنَ﴾ نه وانیش گوربس و حبل و دار دهسته کانبان فریدا ﴿قَالُوا بَعْضُهُمْ فِرْعَوْنُ﴾ وه ووتیان
 سویند به گهره یی فیرعهون ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا الْبَشَرُ﴾ به پراستی هدر نیمه زال و سدرکه وتوو بین ﴿قَالَ لَهُ مُوسَى﴾
 عَصَا ﴿نه مجا موسا دارهسته که ی فریدا (و بوو به مارینکی گهره) ﴿فَأَذَاهُنَّ يَنْفَعُ مَائًا فَيَعْمَرُونَ﴾ جا کورت
 و سپر نهو (ماره گهره) ههرچی جادوو ییان کردبوو هه لی لوشی ﴿قَالَ لَهُ مُوسَى﴾ نه مجا جادوو
 گهره کان خیران (کهوتن) به پرودا به سوژده پردنهوه (بو خوا) ﴿قَالُوا أَتَمْنَى الْعِلْمَ﴾ ووتیان نهوا
 باوه پمان هیتا به پهره و رد گاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ که به روه رد گاری موسا و هاروونه ﴿قَالَ﴾
 ﴿فَإِنَّكَ تَمْنَى الْعِلْمَ﴾ (فیرعهون) ووتی نایا باوه پمان پی هیتا ﴿قَالَ أَنْ أَدْنَى لَكَ﴾ پیش نهوهی مؤله تیان بدهم
 ﴿إِنَّكَ لَكَبِيرٌ الَّذِي عَمِلْتَ لِي الْفِتْنَةَ﴾ به پراستی نهو (موسا) جادوو گهره گهره که تانه که فیری جادووی کردون
 ﴿فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ جا بنگومان له سهودوا ده زانن (چیتان لی ده کهم) ﴿لَا تَقْطَعُ أَيْدِيَكُمْ وَأَنْتُمْ كَارِهِونَ﴾ به پراستی
 دهست و قاچتان پراست و چهپ دهرم ﴿وَلَا تُصَلِّنَا أَعْمُونَ﴾ وه بنگومان هه مووتان هه له دهواسم (به دارا)
 ﴿قَالُوا لَا صَبْرَ﴾ (جادوو گهره کان) ووتیان هیچ زبانی نی به (بو نیمه نهوهی تو نه نهوهی بیکه) ﴿إِنَّا﴾
 ﴿إِنْ يَمْلِكُونَ﴾ (چونکه) به پراستی نیمه گهرانه وه مان بز لای به روه رد گارمانه ﴿إِنَّا نَقْطَعُ﴾ به پراستی
 نیمه به ته ماین و نویند ده که بین ﴿أَنْ يَغْفِرَ لَكَ خَلْقًا﴾ که به روه رد گارمان له گوناوه تاوانه کانبان بیوری
 ﴿أَنْ كُنَّا أَهْلُ الْقُرْآنِ﴾ چونکه نیمه به که می باوه پداران بووین (له گه له که ماندا) ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى﴾
 وه حیمان نارد بز موسا ﴿أَنْ أَسْرِ بِعَادٍ﴾ که به شهو بهنده (باوه پداره) کانبان به (و مبصر به جی بیتن)
 ﴿إِنَّكَ مُشْتَبَهٌ﴾ بنگومان (فیرعهون و کومده که می) دوانان ده کهون ﴿فَأَرْسَلْنَا فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ خَيْرِينَ﴾
 نهوسا فیرعهون بیوانی کو که ره وهی نارد به شماره کاند (بو کو کردنه وهی له شکر و هینز) ﴿إِنْ هَلْ لَكَ﴾
 لَيْزِمَةٌ قَالُوا ﴿(فیرعهون ووتی) به پراستی نهوانه (موسا و شوین کهوتوانی) کومه لیککی که می بی ترخن ﴿وَأَنْتُمْ﴾
 ﴿وَأَنْتُمْ لَنْ تَقُوتُوا﴾ وه به پراستی نهوانه رقی نیمه هه له دهسینن (به ووتارو کرداریان) ﴿وَأَنْتُمْ لَنْ تَقُوتُوا﴾
 وه بنگومان نیمه کومه لیکین بیندار و ناگاهاریسن (به پیلانه کانبان) ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْ خَلْفِهِمْ وَخَبْرُونَ﴾ نه مجا
 نهوان (فیرعهون و کومده که می) مان دهر کرد له باخات و کانباه کان ﴿وَكُنُوزٌ وَمَقَابِرٌ﴾ وه (دهرمان
 کردن) لهو هه موو گهنج و غهزنه و کوشکه زور جوان و چاکانه ﴿كَذَلِكَ﴾ نایه و جزره (له ناومان بردن)
 ﴿وَأَرْسَلْنَا فِي آثَرِهِمْ﴾ نهوه کانی به عقوب (جووله که) مان له جیگیان دانا ﴿فَأَنْتُمْ هُمْ أَشْرَقُونَ﴾ نه مجا
 (فیرعهون و له شکره که می) کانی خور هه لهاتن شوینان کهوتن

﴿فَلَمَّا تَرَى الْجُمُعَانَ﴾ نه مجا کانی دوو کومه له که چاویان به یه کتر کهوت ﴿قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى﴾
 هاوه له کانی موسا ووتیان ﴿إِنَّا لَمَذْكُورُونَ﴾ بنگومان نئمه گیراوین، (بیمان ده گهن) ﴿قَالَ كَلَّا﴾
 (موسا) ووتی نه خیر بیتان ناگهن ﴿إِنْ مَعَ رَبِّي مَتَّهِينَ﴾ بنگومان من بهرورد گارم له گه له دنیا بن
 رینگای (رزگار بوونم) نشان دعات ﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى﴾ نه مجا سرووشمان کرد بق موسا
 ﴿أَنْ أَمْرِيبَ بِقَصَادِ الْبَحْرِ﴾ که به گز چانه کهت بده له ده ریا که ﴿فَأَتَقَاتَىٰ﴾ (نه ویش لیداو) جاده ریا که
 لهت بوو ﴿فَكَانَ كُلٌّ فِي كَالْفَارِ الْعَلِيِّ﴾ که هر له تیکی وهك شاخیکی زور گه وره و ابوو ﴿وَأَرْزَقْنَا
 نَمْرَ الْأَخْيَرِينَ﴾ وه نه وانی تر (فیر عهون و له شکره که ی) مان نزیك کرده وه له و ی (له ده ریا که) ﴿وَأَلَمَّ
 بِمُوسَى الْمَوْتِ وَمَنْ قَعَهُ الْأَخْيَرُونَ﴾ جا موسا و هموو نه وانی له گه لی بوون رزگار مان کردن ﴿ثُمَّ
 أَفْرَقْنَا الْأَخْيَرِينَ﴾ پاشان نه وانی تر مان نو قم کرد (له ده ریا دا) ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به راستی
 له و ده (که باسکرا) به لگه به کی گه وره هه به (له سدر ده سه لاتی خوا) ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾
 به لام زور به یان باوه ریان نه هیتا ﴿فَإِنْ رَبُّكَ لَهُوَ الْغَيُّورُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی بهر و ده رگارت زال
 و به به زب ی به ﴿وَأَنْزِلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الْبُحَيْرِ﴾ (نه ی موحه مبه د) بخوتنه و ده به سه ریا ندا هه وانی
 ثیر اهیم ﴿إِنَّمَا لِلَّهِ الْقُومَةُ﴾ کانی ووتی به باو کی و گه له که ی ﴿مَا تَعْبُدُونَ﴾ چی ده به رستن ﴿فَالْوَأْتِئِدُ
 أَصْنَامًا﴾ ووتیان بتانیک ده به رستین ﴿فَقُلْ لِّهَاجَةِ كُفْرِينَ﴾ نه مجا بهر ده وام به ندایه تیان
 ده که بن ﴿قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ﴾ (ثیر اهیم) ووتی ثایا نه وانه گوئیان لی تانه ﴿إِذْ تَدْعُونَ﴾ کاتیک
 هاوار و نزیان لی ده که ن ﴿أَوْ تَفْعَلُونَكَ أَوْ تَصْرُوتَ﴾ یا ثایا نه وان سوود یازیان تان بی ده گه به ن ﴿فَالْوَأْتِئِدُ
 بِلَّحْدَانَةِ آيَةٍ نَّ﴾ ووتیان (نه خیر هچیان بی نا کری) به لکو نئمه باوو با بیر انمان دیوه ﴿كَذَلِكَ
 يَفْعَلُونَ﴾ ثابه و شیوه (ی نئمه) یان کرد ووه ﴿قَالَ أَفَرَيْبُهُ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ ووتی ثایا نئوه ده زانن
 چی ده به رستن ﴿أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ﴾ نئوه و باوو با بیر به تشووه کانتان ﴿فَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾
 جا به راستی هموو نه وانه دوژمنی منن ﴿إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ جگه له بهر و ده رگاری جیهانیان ﴿وَالَّذِي
 خَلَقَنِي فَهْوَ يَهْدِينِ﴾ که نه و منی دروست کرد ووه پاشان هر نه ویش رنمو ونیم ده کات ﴿وَالَّذِي
 هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ﴾ وه هر نه و زاته خوراکم بیده دات و تیراوم ده کات ﴿وَإِذَا أَمَرْتُ فَهُوَ
 يَسْقِينِ﴾ وه کانی نه خوش بکه ووم هر نه و شیقام دعات (چاکم ده کاته ووه) ﴿وَالَّذِي يُبَسِّطُنِي ثُمَّ
 يُجْبِينِ﴾ وه زاتیکه که من ده مرینی و پاشان زیند ووم ده کاته ووه ﴿وَالَّذِي أَقْلَمَ﴾ وه (بهر و ده رگارم)
 زاتیکه به ته صام و نومید ده که م ﴿أَنْ يَقُولَ لِي خَطِئْتُ بَوْمًا لَّيِّنَ﴾ له روزی پاداشت دا (قیامه تدا) بیوری
 له هه له کانم و بیانسری ته ووه ﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا﴾ نه ی بهر و ده رگارم دانایم بی بیه خشه ﴿وَالَّذِي
 يَأْتِيهِ الْحَبْلُ﴾ بمبه ره ریزی پیاو چا کانه ووه

﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانِكَ حِزْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه باس کردنم به چاکه له ناو گه له داهاتووه کاندای بی به خشه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانِكَ حِزْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه بسم گیری له و هر گرانی به هشتی بر نازو نیمه ست ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانِكَ حِزْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه له باو کم خوش بیه ﴿إِنَّكَ لَمِنَ الضَّالِّينَ﴾ به راستی شدو له گومر ایا نه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانِكَ حِزْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه شهره زارو پیسوام مه که له روز نکدا که (خدا کی) زیندوو ده کریمه وه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانِكَ حِزْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه مال و سامان و مندان و نه وه سوود ناگه به نن ﴿إِلَّا مَنْ أَمَّنْ بِرَبِّهِ﴾ و ه بیجان ده و تریت له که سنی بیت خرمه تی خوا به دلیکی ساغ و پاک و خاوبنه وه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانِكَ حِزْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه دوا پیدا به هشت نریک ده خریمه وه بز پاریز کاران و له خوا ترسان ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانِكَ حِزْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه دوزخیش دهره خریت (و ناشکرا ده کری) بز گومر ایا ن ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانِكَ حِزْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه پیان ده و تریت ﴿إِنَّ مَأْكُلَهُمْ خَمْرٌ﴾ گوان نه وانه ی که تیوه ده تان به رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جیانی خوا ﴿هَلْ يَصُرونَ﴾ ازیسترون ﴿ثَابِتًا يَارْمَةً تَشَانِ دَهْدَن يَارْمَةً خُزْيَانِ دَهْدَن﴾ فکیکو فیها هز و الدون ﴿ثَابِتًا يَارْمَةً تَشَانِ دَهْدَن يَارْمَةً خُزْيَانِ دَهْدَن﴾ و ه مو و نه وانه (به رستر اوان) و گومر ایا ن سهر به رو خوار فری دهرینه دوزخ وه ﴿وَلَا تَحْمِلْ فِي يَسَانِكَ حِزْقِي فِي الْآخِرِينَ﴾ و ه هرو و ها هرو و سهر بازانی شهیتان ﴿قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ﴾ (بت به رستان) له کاتیکدا له دوزخ دا شهره قسه و نازا وه یانه (له گه له به رستر اوه کانیا ن دا) ده لین ﴿قَالُوا إِنَّ كُنَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ سویند به خوا نیمه له گومر ایا ن به کی ناشکرا دا بووین ﴿إِذْ نُنْتِجُ الْكَوْكَبَ﴾ کاتیک تیوه مان دهره دهریزی به رور دگاری جیهانیانه وه ﴿وَمَا أَسْأَلُ إِلَّا الْآخِرِينَ﴾ که س نیمه ی گومر انه کردنا و انباران نه بیت ﴿قَالُوا إِنَّ شَيْعُونَ﴾ و ه هیچ نکا کاری بز نیمه نی به ﴿وَلَا صَبْرَ حَبِيرٍ﴾ و ه هیچ هاوریه کی دلسوزمان تیه ﴿قَالُوا لَنَا كَرَّةٌ﴾ خوز گه جاری کی تر بگه ر ایا نه وه (بو دونیا) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ و ه و سا له باوه ر داران ده بووین ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآبِتٌ﴾ به راستی له وه دا (باسکرا) به ندو به لگه ه به ﴿وَمَا كُنَّا أَكْثَرَهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ به لام زور به یان باوه ر دار نه بوون ﴿قَالَ رَبُّكَ لَقَدْ أَخَذَ لَكَ عَهْدَ﴾ به راستی همر به رور دگارت زال و میهره بانه ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ﴾ گه لی نوح پیغمه به رانیان به دروزن دانا (بر و ایا ن بی نه کردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ اخْرُجُوا هُنَا﴾ کاتی که نوحی بر ایا ن بی وون ﴿الْأَتَقَاتُونَ﴾ ثابا ناتر سن له خوا (خوتان نا پاریزن) ﴿إِنِّي أَكْرِمُ رَسُولَ أَمِينٍ﴾ بیگومان من پیغمه به ریکی نه میمن بو تیوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا ترسن و گویر ایه لی من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ و ه من داوای هیچ کریمه کتان لی نا که م له سهر نه و (برینموونی کردنه تان) ﴿إِنَّ الْآخِرَىٰ لَأَعْلَىٰ مِنْ الْأُولَىٰ﴾ (چونکه) پاداشتی من تهنها له سهر به رور دگاری جیهانیانه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا ترسن و گویر ایه لی من بکن ﴿قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ لَكَ﴾ ووتیا ن ثابا (چون) باوه ر به تو بیتن ﴿وَأَتَّبَعْتَ الْأَوَّلُونَ﴾ له کاتیکدا نه وانه ی شوینت که وون به سترین که سن (هه زارو داما و و نه فامن) ﴿

﴿قَالَ وَمَا عَلِمَ بِمَآكِلِكُمْ أَن تَعْمَلُونَ﴾ (نوح علیه السلام) ووتی من چوزاتم نه وانه چی کرده ویه که ده که نه
 ﴿إِنْ جِئْتَهُمْ إِلَّا عَلَى رَيْبٍ﴾ پرسینه و بیان تنها له سهر بهر وهر دگار مه ﴿وَتَشْعُرُونَ﴾ نه گهر یتیه هه ست
 بکه نه (بزائن) ﴿وَمَا أَنَا بِطَارِدٍ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ و من دهر کهری باوهر داران نیم ﴿إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾
 من تنیا تر سینه ریکی پروون کهره و هم ﴿قَالُوا لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ بِنُوحٍ﴾ ووتیان نه ی نوح نه گهر کتایی
 نه هیتی (لهم کاری بانگه وازه ت) ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ﴾ بینگومان له بهر د باران کراوان ده بی ﴿
 قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْمِي ذُنُوبٌ﴾ (نوح) ووتی: نه ی بهر وهر دگارم بینگومان گه له کدم پر وایان پی نه کردم
 ﴿فَأَفْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا﴾ که واته له نیوان من و نه وانه احو کم بده به حو کم دانیکی به کجاری
 ﴿وَيُخَيِّبْ وَمَنْ قَبْلِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من و نه و باوهر دارانه ی له گه لمدان پر دگار بکه ﴿وَأَنْجِئْهُم مِّنْ غَمٍّ﴾
 یتیه ش نوح و نه و که سانه ی له گه لی بوو پر دگارمان کردن (له خنکان) ﴿فِي الْفُلِّ الْمَشْهُورِ﴾ له و
 که شتی به ی که پر کراو بوو (له معروف و هه موو جوهر گیاندارتک) ﴿ثُمَّ أَفْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ﴾ له پاشان
 له واه (پر دگار کردنی تیمانداران) نه وانه ی که مانه و نه نو قسمان کردن (له ناوی توفانه که ده) ﴿
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به راستی له واه (با سگرا) به لگه به کی گه وریه ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ به لام
 زور به بیان باوهر دار نه بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه به راستی هه بهر وهر دگارت زالی
 به به زویه ﴿كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ﴾ گه لی عاد بیتهم بهرانی (خوا) یان به دروزن دانا (باوهر بیان پی
 نه کردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ﴾ کاتی هوود (علیه السلام) ی برایان پی ووتن ﴿الَا تَتَّقُونَ﴾ نایا
 خوتان ناباریزن (له سزای خوا) ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ بینگومان من بیتهم بهر ریکی له منیم بو یتیه ﴿
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا بترسن و گوی رابه لی من بگهن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾
 وه من هیچ کر نیه که له یتیه داوا ناکم له سهر نه م (گه یاندنی بانگه وازه) ﴿إِن أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
 باداشتی من تنها لای بهر وهر دگاری جیهانیه ﴿أَتَتَّبِعُونَ كُلَّ رِجٍّ فَإِذَا فِئَافَئْتُمْ﴾ نایا یتیه له هه موو
 شو تینیکی بهرزی (سهره رینگا) بور جینک دوست ده که نه به پی هووده ﴿وَتَتَّبِعُونَ مَصَابِعَ﴾ وه چهند
 کوشک و قه لای به هیز (کار گه) دروست ده که نه ﴿أَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ﴾ به و تومیده ی هه به میتیه و وه
 نه مرن ﴿وَإِذَا بَلَغْتُهُمُ﴾ وه هه کاتی ده ست بوه شیتن ﴿بَطَلَسْتُ جَنَائِبَ﴾ سته مکارانه دهس ده وه
 شیتن ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته (له سزای خوا) خوتان بهاریزن و گوی رابه لی من بکه نه ﴿
 وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ﴾ وه له (سزای) نه و خواه به ترسن و خوتان بهاریزن که خوتان ده زائن
 چی پی به خشیون ﴿أَمَّا تَدْعُونَ إِلَيْنَا فَمَا نَسْتَجِيبُ﴾ نازه ل و مالات و مندال و ﴿وَنَحْنُ وَعُيُونُ﴾ باخ و کاتبوی
 زوری پی داون ﴿إِنِّي أَنَا عَلَىٰ عَذَابٍ مُّهِينٍ﴾ به راستی من دهر سم دوو چارنان پی ﴿عَذَابٍ مُّهِينٍ﴾ سزای
 پر دزینی زور گه وره (ی دژوارو پر له سزا) ﴿قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ ووتیان (به هوود علیه السلام) لای
 یتیه به کسانه ﴿أَوْ عَذَابُ أَلَمٍ لِّمَنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾ ناموز گاری بکه بیت یا ناموز گاری نه که بیت

﴿إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه مه (ی تو هیتاوتنه) تنهها در ووه دهلهسه ی پیشینانه ﴿وَمَا لَكُمْ بِمُعَذِّبِينَ﴾
وه نیمه سزا نادرین ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُ﴾ نیشر باوهریان پی نه هیتا یز به نیمه ش له ناومان بردن
﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ ینگومان له وهدا (باسکرا) نیشانه ی گه وهه هدیه ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾
به لام زور به بیان باوهردار نه بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی هه بهر وهرد گارت
به دهسه لات و به به زهیی به ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ﴾ گهلی سه موود پیغه مبه رانیان به دروزن زانی ﴿وَإِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ﴾
کاتی صالح (علیه السلام) ی برایان پی ووتن ﴿الَا تَتَّقُونَ﴾ ثایا (له سزای خوا) خوتان نا پارین ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ به راستی من پیغه مبه رنکی نه مینم یوتان ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ﴾
دهی له خوا بترسن و گوی رایه لی من بکهن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ و من هیچ کری و پاداشتنک
له سه ر نه م (پیغه مبه ریتی به) له نیوه داوا ناکه م ﴿إِنْ لَكُمْ مِنْ رَبِّ آيَاتٍ﴾ کری و پاداشتی من تنهها
لای بهر وهرد گاری جیهانیانه ﴿أَتُفْسِدُونَ فِي مَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ (واده زانن) وازتان لی ده هیتری له دونیادا
به هیمنی (ده رین) ﴿فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾ له ناو باخات و کانیای زوردا ﴿وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا﴾
غضیر ﴿وَهَلْ نَسُوا كَلِمَاتِي﴾ زور و باخاتی دار خورمای میوه گه بیودا ﴿وَنَسِيتُمْ مِنَ الْجِبَالِ يَتُوجَا﴾
قرهین ﴿وَهَلْ نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ﴾ واده ناشن زور به لیز انانه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ﴾ که واته له (سزای) خوا
بترسن و گوی رایه لی من بکهن ﴿وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ﴾ وه گوی رایه لی زیاده به وان مه کهن ﴿الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾
نه وانه ی خرابه کاری ده کهن له زهوی دا ﴿وَلَا يُصْلِحُونَ﴾ وه کرده وهی چاک
ناکهن ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ﴾ ووتیان (به صالح علیه السلام) تو تنهها به کینکی له جادور
لینکراوان ﴿مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ تو تنهها مروفینکی وهک نیمه ﴿فَأَنبِئْهُمْ إِن كُنْتُمْ مِنَ الصّٰدِقِينَ﴾
دهی نایهت و موعجزیه کهمان بو بیته نه گهر له راست گویانی ﴿قَالَ هَذِهِ سَاقَةُ﴾ (صالح علیه
السلام) ووتی نه م وشره مینه (موعجزیه) به ﴿لَهَا شَرٌّ وَلَكِنْ يَرَوْهُمْ قُلُوبُهُمْ﴾ ناو خوار دنه وه روریک بو
نه وه و روریکش بو نیوه به ﴿وَلَا تَسْهَوْا يَوْمَ﴾ دهستی بو مه بدن به خرابه ﴿وَنَلْزَمُوا عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾
نه گینا سزای توله ی روریک گه وهه نووشتان دیت ﴿فَعَقَرُوا وَكَانَتْ حُورًا نَدِيمِينَ﴾ که چی نه وان
سه ریان پری نه وسا به شبیمان بوونه وه (له ترسی توله ی خوا) ﴿فَلَا تَحْذَرُوا الْعَذَابَ﴾ نه مجا سزای
(خرابه که بیان) نه وانی گرت ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ به راستی له مهدا (باسکرا)
نیشانه به کی گه وهه به به لام زور به بیان باوهردار نه بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ ینگومان
بهر وهرد گارت زان و به دهسه لات و به به زهیی به ﴿

﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِبَنِيهِمْ مِّمَّا بَيَّنَّا لَهُمْ أَلَهُمْ قَوْمٌ لَهُمْ قُوَّةٌ﴾ ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ﴾
 کاتبی لوطی براین (علیه السلام) ووتی بیان نایا نبوه لهخوا ناترسن خونا پاریزن ﴿إِنِّي لَكُم مِّنْ رَّبِّكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ ﴿وَمَا أَتَاكُمْ عَلَيْهِ مِنْ نَّبَأٍ﴾ ﴿وَمَن هِجْ بِأَدَاشْتِكُمْ لَهْمُ سَهْرُ﴾
 (بیتهمه بریتیکم) لهنبوه داوا ناکهم ﴿إِنَّ آخِرَ الْأَعْيُنِ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ پاداشتی من تنها لای پهروهردگای
 جیهانیانه ﴿أَتَأْتُونَ الذِّكْرَ مِنَ الْعَمَلِ﴾ نایا لهناو (هموو خه لکی) جیهانیاندا نبوه تیر بازی ده کهن
 ﴿وَتَذَرُونَ﴾ وه وازدینس ﴿مَا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ مِّنْ أَزْوَاجٍ﴾ لهو هاوسه رانه تان که پهروهردگار تان بوی
 دروست کردون ﴿بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ﴾ نه خیر به لکو نبوه کومه لیکن ده رجوو لهسنوری ناره زوو ﴿فَالْوَالِینَ لَیْسَ لَهُنَّ صُلُوحٌ﴾ ووتیان: به راستی نه ی لوط نه گهر واز نه هیتی (لهم کارهت) ﴿لَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْرِجِينَ﴾ بنگومان لهدهر کراوان ده بیت (لهم خاکه) ﴿قَالَ إِنِّي لَعَنْتُكُمْ مِنَ الْفَاقِينَ﴾ (لوط)
 ووتی بنگومان من زور قهلس وینزارم لهو کرده وه تان (تیر بازی) ﴿رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ﴾
 شهی پهروهردگارم خوم و مال و خیزانم رزگار بکه له (تولهی) لهو کرده وهی لهوان دهیکه ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَتَمَّيْنًا﴾ نه مجا نیمهش لوط و هموو خیزانه که یمان رزگار کرد ﴿إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ﴾ بیجگه له پیره ژنی (خیزانی لوط) که له جیماوان و (تیا جوان) بوو ﴿فَرَدَّ نَحْنُ الْأَخْصَرِينَ﴾
 پاشان لهوانی ترمان لهناو برد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ وه بارانیکمان (لهبرد) به سه ریاندا باراند
 ﴿فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ﴾ نه مجا نای چ خراب بوو بارانی ترسیتراوه کان ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكَبِيرٌ﴾ به راستی
 له مهدا (باسکرا) په ندیککی گه وړه هیهه ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُ قَوْمٍ مِّنْهُ﴾ به لام زور به یان باوه پردار نه بوون
 ﴿وَأَنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ بنگومان پهروهردگارت زان و میهره بانه ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَيْبَتِهَا﴾
 الثَّمُودِینَ ﴿خَاوَهْنِی بِأَخَاتِهِ جِرْ وَبِرْ کَانِش بِبَنِيهِمْ مِّمَّا بَيَّنَّا لَهُمْ أَلَهُمْ قَوْمٌ لَهُمْ قُوَّةٌ﴾ ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ﴾
 کاتبی شوعیب علیه السلام بئی ووتن: نایا خوتان نا پاریزن و لهخوا ناترسن ﴿إِنِّي لَكُم مِّنْ رَّبِّكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾
 به راستی من بیتهمه بریتکی نه مینم بوی نبوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که و ابو لهخوا بترسن و گوئرا بهلی
 من بکهن ﴿وَمَا أَتَاكُمْ عَلَيْهِ مِنْ نَّبَأٍ﴾ وه من هیج کری و پاداشتی لهنبوه داوا ناکهم لهسه
 بیتهمه برایتیه کهم ﴿إِنَّ آخِرَ الْأَعْيُنِ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ پاداشتی من تنها لای پهروهردگای جیهانیانه ﴿أَتُوبُوا إِلَىٰ الْغَبْلِ﴾ رینک وراست پیوانه بکهن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ﴾ وه لهزیان ده ران مه بن (له پیوانه دا
 ناته و او بیبون) ﴿وَرَبُّوهُ بِالْإِسْطَاقِ الْمُسْتَقِيمِ﴾ وه به ترازو و یه کی راست و رینک کیسانه بکهن ﴿وَلَا تَحْسُرُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و کهم و کوری مه کهن له شسته کانی خه لکیدا (هیج مافیکیان ژیر پی
 مه خه ن) ﴿وَلَا تَقْنَطُوا مِنَ الْأَرْضِ مَقْسَدِينَ﴾ وه رومه چن لهزه ویدا به خرابه کاریشان

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه بئرسن لهو زاتهى ﴿خَلَقَكُمْ وَأَلْهَمَكُمْ الْآلَانَ﴾ كه ئتوه و خەلگەنى پىشوویشى دروست کردووه ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَخَّرِينَ﴾ ووتیان تۆ تەنھا لەجادوو لى کروانى ﴿وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنا﴾ وه تۆ تەنھا مروڤىكى وهك ئىمهى ﴿وَإِنْ تَظُنُّكَ لَئِنْ الْكَافِرِينَ﴾ و بەراستى ئىمه واگو مانت پى دەبەین لەدروژنان بىت ﴿فَأَنقَضَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا كَيْفَافًا﴾ دەى چەند بارچەیهك لەئاسمان بىخەرە خواریوه بەسەرماندا ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُحْذَرِّينَ﴾ ئەگەر تۆ لەراست گۆيانى ﴿قَالَ رَبِّ ائْزُقْهُمْ بِمَا عَصَوْكَ﴾ (شوعەب) وونى پەرورەدگارم چاك دەزانى بەهەر کردووهیهك كه دەپكەن ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ ئەمجا شوو بىیان بەدروژن زانى ﴿فَأَخَذَهُمُ عَذَابٌ يَوْمَ الظُّلَّةِ﴾ بەو هۆیهوه سزای پۆزى سبەر (ى هەور) گرتنى ﴿إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ﴾ بەراستى ئەو سزایە سزای دروژنكى زور گەوره بوو ﴿وَإِنِّي ذَالِكٌ لَّآيَةٌ﴾ بىنگومان لەمەدا (باسكرا) بەلگەپەكى بەهینز هەپە ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ تَرْهُوتُمْ مِنْ﴾ بەلام زورەپەیان باوەردار نەبوون ﴿وَأَنْتَ ذَالِكٌ لَّهُمْ تَعَرِيزٌ﴾ وه بەراستى پەرورەدگارت هەر ئەو زال و بەبەزەپى ﴿وَأَنَّهُ رَاقِبٌ لِّرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و بەراستى ئەم (قورئان) دابەزئىراوى پەرورەدگارى جیهانیانە ﴿تَزِيلُ أَرْوَاحَ الْآمِينَ﴾ جویره ئىلى ئەمین هینایە خواریوه ﴿عَلَى قَلْبِكَ لِيَكُونَ مِنَ الْمُتَذَكِّرِينَ﴾ بۆ سەردلى تۆ بۆ ئەو دەى لەترسینەرەن پى ﴿يَلَسَّانِ عَرَفِي ثُبِينٍ﴾ بەزمانىكى عەرەبى روون و پاراو ﴿وَأَنَّهُ لَنِي زُرَّ الْأَوَّلِينَ﴾ وه بەراستى (باسى قورئان) ئەكتىبى پتەمبەرە پىشوووە کاندە هەپە ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنَّا بَآءُكُمْ بِالْبَاقِيَةِ﴾ ئابا ئەمە بەلگەپەكى روون نەبوو بۆیان (بۆ کافرانى قورەيش) ﴿أَن يَكْفُرُوا بِمَا كَانُوا يَفْكُرُونَ﴾ ئەگەر ئىمه ئەو (قورئان) مان بناردابەتە و باسى قورئان) دەزانى ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى غِيصِ الْأَعْيِينَ﴾ ئەگەر ئىمه ئەو (قورئان) مان بناردابەتە خواریوه بۆ سەر كەسكى عەجەمى ﴿فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ﴾ ئەمجا پىخوئندایە ئەو بەسەرماندا (بەسەر بى باوەرانى مەككەدا) ﴿وَمَا كَانُوا بِمُؤْمِنِينَ﴾ باوەرپەیان پى نەدەهتە ﴿كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ﴾ ئابەو جۆره ئەو (قورئان) مان خستۆتە ناو دلى تاوانبارانەوه ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ كەچى هەر باوەرى پى ناهینن ﴿حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ هەتا سزای سەخت بەچاوى خۆیان دەپینن (جا باوەر دینن) ﴿فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ ئەویش لە ناكاودا دىت بۆیان كەتەوان هەستى پى ناكەن ﴿فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ﴾ ئەوسا ئەلین ئاخو مۆلەتمان پى دەدرجت ﴿أَفَعَدَّيْنَا لِلْمُفْسِقِينَ﴾ دەى ئابا ئەوان پەلەى سزای ئىمەیانە ﴿أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ﴾ تۆ پىم بلى ئەگەر چەند سالى بەخوشى بىان ژنيسن ﴿فَنُفِخَ فِي سَاقٍ مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ لە پاشان ئەو سزایەى كەلى ترسترا بوون بىت بۆیان

﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سُدُورُهُمْ﴾ سوودیان بێ ناگە بەدنی ﴿مَا كَانُوا يَتَنَوَّنَ﴾ ئەو ھەموو خۆشی و ڕابواردنە بەوان درابوو ﴿وَمَا أَهْلَكَا مِنْ قَرِينٍ﴾ ھیچ شارو گوندیکمان لەناو نەبردوو ﴿إِلَّا لَهَا مُذْرَوْن﴾ دلتیا بە ترستێرانیکی ھەبوو ﴿ذُكِّرُوا وَمَا كُنَّا ظَاهِرِينَ﴾ بۆ ئەوێ بیر بکەنەو، وە ئیمە سستەمکار نەبووین (لەسزادانیاندا) ﴿وَمَا تَزَلَّ بِهِ الشَّيَاطِينُ﴾ شەیتانەکان ئەو (قورئانە)یان نەھێناو، تە خوارووە ﴿وَمَا يَسْتَفِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ نەشیاوی ئەو و نەدەشتوانن ﴿إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمْعَرُونَ﴾ بەراستی شەیتانەکان لە گۆی گرتن (ی ھەوایی ئاسمان) بەرگری کراون ﴿فَلَا تَتَّبِعْ أَهْلَاءَ الْحَرِّ﴾ کەواتە ھیچ بەرستراویکی تر نەبەرستی لە گەن خوادا ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ﴾ تە گینا لەسزا دراوان دەبی ﴿وَأَنْزَلْنَا عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾ خەزم و کەسە زۆر نزیکە کانت بترستێت ﴿وَأَخْفَضْنَا جَنَّتَكَ﴾ و بەالی بەزەیی و نەرم و نیانیت راخە ﴿لَعَنَّا أَهْلَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ ئەو باوەردارانە ی کە شونیت کەوتوو ﴿وَإِنْ عَصَوْكَ﴾ تەمجا ئە گەر سەر بێجیان کردی ﴿فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ﴾ ئەو سا بییان بلی: بەراستی من بەرسم لەوێ ئەو دەیکەن ﴿وَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الْحَصِيرَ﴾ وە پشت بەو خوا یە بێستە کەزال و بەزەیی یە ﴿الَّذِي يَرْفَعُ سَوْدُومَ﴾ ئەو (خوا یە) کە دەتبینی کاتی بەتەنیا نوێژ دەکە ی ﴿وَتَقْلِبُ فِي الصُّجُودِ﴾ وە (دەبینی) نوێژ کردنت لەناو نوێژ گەراندا (کە پێش نوێژ بیان بۆ دەکەیت) ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بەراستی تەنھا ئەو بێسەری ناگادار ﴿هَلْ أُنَبِّئُكَ عَلَىٰ مَن نَزَّلَ الشَّيْطَانُ﴾ ھەواتان بەدەمی شەیتانەکان دادەبەزێ سەرکی؟ ﴿نَزَّلَ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ﴾ دادەبەزێ سەر ھەموو (کەسێکی) زۆر درۆزنی زۆر تاوانبار ﴿يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْبَهُ كَزَفْرٍ فَذُورٍ﴾ باش گۆی دەگرن (بۆ شەیتانەکان) وە زۆر بە بیان درۆزن (لەو ھەواتە دا دەیدەن بەخەلکی) ﴿وَالشُّعْرَاءُ يَقِيَهُمُ الْغَاوُونَ﴾ (پێغەمبەر ﷺ) شاعیر نی یە) شاعیرەکان تەنھا گومرەکان شونیان دەکەون ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ﴾ ئایا نابینی کە ئەواتە ﴿فِي كُلِّ وَادٍ يَهيمُونَ﴾ بەھەموو دۆل و شێونکدا بەسەر لیتیاوێ دەپۆن (شاعر دەلێن) ﴿وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ﴾ وە بەراستی ئەواتە شتی دەلێن کە خویان نایکەن ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ جگە لەواتە بیان ڕوایان ھێناو و کردووە چاکەکانیان کردووە ﴿وَذُكِّرُوا لِلْكَبِيرِ﴾ وە یادو زیكری خویان زۆر کردووە ﴿وَأَنْتَصِرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا﴾ وە تۆلەیان سەندوو لەپاش ئەو سستە میان لێ کراو ﴿وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ وە ئەواتە ی سستە میان کردووە لەمە و دوا دەزانن ﴿أَنِّي مُنْقَلَبٌ يَقِينٌ﴾ کەچۆن گەرانەو بەک دەگەڕێتەو (بۆ لای خوا دوا ی مردن)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده ی میهره بان

﴿طس﴾ به (طا، سین) ده خوئتریته وه خوا زاناتره به ماناکه ی بوزانیاری زیاتر سهیری سه رهنای
سوره قی (البقرة) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ اتَّقَاةِ﴾ ندهمه تابه ته کانی قورئان و کتیبی ناشکرایه ﴿وَالَّذِينَ
يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ نهوانه ی که نوئر به جی دینن و زه کات ددهن ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ نهوانه ی که نوئر به جی دینن و زه کات ددهن
بتهویان به رورزی دوابی هه به ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به راستی نهوانه ی باوه ر ناهیتن به رورزی
دوابی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ کرده وه (خرابه) کانیانمان رازاندو وه ته وه بویان ﴿فَهُمْ يَخْشَوْنَ﴾ بویه نهوان
به سه رگردانی ده سوئرته وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ نهوانه که سانیکن سزای به دیان بویه هه به
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ وه نهوانه له رورزی دوابی دا زه ره مه ندرینن که سنن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ قورئانت پنده دری (فیر ده کری ی) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾
له لایدن خوای کار دروستی زانوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ (بیریان خه ره وه) کانی موسا به خیرانه که ی
ووت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ بنگومان من ناگری به دیده که م ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ (ثبوه لیره دا بن) من ده روم بوز
لای نهو ناگره به زووی هه و الیکنان بوز دینم ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ یا گرو بوزوسکی (لهو ناگره)
تان بوز دینم تا ثبوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ خوتانی پی گهرم بکه نه وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ نه مجا کانی (موسا علیه
السلام) که بشته لای ناگره که بانگی لی کرا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ که پیروز بووه نهو که سه ی
له ناو ناگره که (رووناکی که) دایه وه وهش به ده وری دایه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ وه پاک و بیتگرده
خوای به وهر دگاری جبهانیان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ نه ی موسا به راستی نه وه ی (بانگی
کردی) منم خوای به ده سه لاتی کار دروست ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ ده گو چانه که ت فیری ده (نه ویش
فیری دا) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ نه مجا کانی بینی وه ک تیره مار ده جولن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ (موسا)
هه لهات و ناوری نه دایه وه. ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ (خودا فیر مووی) نه ی موسا مه ترسه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ بنگومان پیغه مهران لای من ناتر سنن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ بیتگره له که سنی که سته می کردی
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ پاشان خرابه که ی گوربی به چاکه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ نه وه به راستی من لیورده ی
به به زهیم ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ وه ده ست بکه به باخه لندا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ (که دهرت هینا)
به سیتی و پر شنگداری دینه دهر وه به بی به له کی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ (نهمه دور مو عجزیه به)
له نو مو عجزیه بوز فیر عون و گله که ی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ به راستی نهوانه که لیکنی له ستور
دهر چوون ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ نه مجا کانی مو عجزیه ناشکرا و روونه کانی نیمه یان بوهات
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ ووتیان نهمه جادویه کی ناشکرایه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾

﴿وَجَعَلُوا بَيْنَهُمْ مَوَاجِزَ زَانِعِيْنَ دَانَ مَعَهُمَا وَنُكَارِيْنَ دَعَاكَ﴾ ئەمۇ موعىزەتەيان دان پىدا ئەدەنە و ئىنكارىيان دە کرد ﴿وَأَسْقَيْنَهُمُ الْمُسْكِرَ﴾ كەچى لەدلى خۇيان دا بەراستىيان دەزانى ﴿طَلَمَ أَوْعَاوًا﴾ لەبەر سىستەمكارى و خۇ بە زل زانىيان (ئىنكارىيان دە کرد) ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾ ئەمجا سەرنج یدە سەر ئەنجامى خرابە کاران چۆن بوو ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا﴾ سویند بە خوا زانستمان بە داوود و سولەيمان بە خەشى ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ الَّذِي﴾ هەر دوو کیان ووتیان: هەموو سوپاس و سەنایە بۆ ئەو خوا بەی ﴿فَضَلْنَا عَلَىٰ كِبْرِيٍّ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ كە ریزی داوین بە سەر زور لە بەندە باوەر دارە کانیدا ﴿وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ﴾ وە سولەيمان بووە میراگرى داوود (لە پىغەمبەرتى و پاشایەتى و زانیاری دا) ﴿وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (سولەيمان) ووتى ئەى خەلکىشە ﴿عُلِمْتُ أَنِّي أَتَىٰ الْمَظِيرَ﴾ فیری زمانى بالەندە کان کراوین ﴿وَأُولَئِكَ مِنْ كُلِّ قَوْمٍ﴾ وە لە هەموو شىپکمان پى دراوہ ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْعَلِيِّ﴾ بەراستى ئەمە (بە من دراوہ) فەزل و چاکە بە کى ئاشکرا بە ﴿وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ﴾ وە کۆ کرایەو بە سولەيمان هەموو سەربازە کانى ﴿مِنْ آلِ عَادٍ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ﴾ لە جنۆکە و ئادەمى و بالەندە کان ﴿فَهُمْ يُورَثُونَ﴾ ئەمجا ئەوان (لە پىش و دواکەوتن) بەرگى دەکران (و بەرێز دەپوشن) ﴿حَتَّىٰ إِذَا تَوَلَّىٰ﴾ هەتا کانى گەشتنە ﴿عَلَىٰ وَادٍ الْقَتْلِ﴾ سەر شىوى مېروولە (شونىك بوو مېروولەى زور بوو) ﴿قَالَتْ نَحْنُ بَنَاتُ الْإِسْمَاعِيلِ﴾ مېروولە بەك ووتى: ئەى مېروولە کان ﴿أَكْهَلُوا مَسَكِنَكُمْ﴾ برفە ناو مالە کانى خۇتان (کونە کانتان) ﴿لَا يَخْطُبَنَّكُمُ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ﴾ با سولەيمان و لە شکرە کەى نەتان پلېشېنن (لە ژىر پىياندا) ﴿وَلَهُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لە کاتىکدا ئەوان هەست ناکەن ﴿فَتَشَاءُ صَاحِبَاكُمْ قَوْلَهُمَا﴾ ئەمجا (سولەيمان بە سەر سورماتەو) زەرە خەنەى کرد لەفسەى ئەو مېروولە ﴿وَقَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي﴾ و ووتى ئەى بەرورە دگارى وام رابىنە ﴿أَنْ أَشْكُرَ بِمَنِّكَ الَّذِي أَتَمَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَادِيَّ﴾ كە سوپاسى ئەو چاکە و نېعمەتەتەت بەكم كە رىشتووتە بە سەر من و دایك باوكمدا ﴿وَأَنْ أَعْمَلَ صَلَاحًا تُرْسُهُ﴾ وە (رام بىشە) كە كار و كردهوێ چاکە بەكم كە تۆ پى رازى بىت ﴿وَأَذْجَلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكِ الصَّالِحِينَ﴾ وە بە بەزەبى خۇت بمخەرە ریزی بەندە چاکە کانت ﴿وَوَقَّعَ الطَّيْرُ﴾ جا (سولەيمان) چاوى بە بالەندە کان دا گىرا ﴿فَقَالَ مَا لِي لَا أَرَىٰ الْهَدْهَدَ﴾ ووتى ئەو چى بە بۆ بە بوو سلېمانە نایىم ﴿أَتُرَىٰ كَانِ مِنَ الْعَائِينَ﴾ ياخود لە ئامادەنە بوانە؟ (خۇى دزیوئەو) ﴿لَا أُخَذَ بِهِ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سویند بە خوا سزایە کى بە تىنى دەدەم ﴿أَوْ لَا أَرْجُوهُ﴾ يا سەرى دەپرەم ﴿وَأَلْبَسْتَنِي سُلْطَانٍ مُّبِينٍ﴾ يا بەلگە بە کى پروونم بۆ دىنىت (لە سەر ئامادە نەبوونى). ﴿فَمَكَانٌ غَيْرَ يَعْبُرُ﴾ ئەمجا (بە بوو) ماوہ بە کى کورت ماوہوہ ﴿فَقَالَ أَخَطْتُ بِمَا أَلْبَسْتَنِي﴾ جا (هاتەو و بە سولەيمانى) ووت ئاگادار بووم لە شىنك كە تۆ ئاگادار نىت لى ﴿وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَايِبٍ﴾ لە (وولائى) سەبەئەوہ هەوالىكى راستە قىنەم بۆ هیناوى ﴿

﴿إِنِّي وَجَدْتُ أُمَّرَأَةً تَمْلِكُهُمْ﴾ بەراستى من دىم ئافەرەتلىك پادىشاى ئەوانە (بەناوى بەلقىس) ﴿وَأُوتِيتُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ كەھەموو شىئىكى (پادشاىەتى) پىن دراوہ ﴿وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ﴾ و تەختىكى (پادشاىەتى) زۆر گەورەى ھەيە ﴿وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا﴾ خۇزى و گەلە كەيسم دى ﴿يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لەجىائى خوا سوزدە بۇ رۆژ دەبەن ﴿وَرَبُّهُمْ الشَّيْطَانُ أَتَمَنَّاهُمْ﴾ و شەيتان كىردەوہ (خراپە) كانىيانى بۇ رازاند بوونەوہ ﴿فَصَدَّخْتُ السَّبِيلَ﴾ بەو ھۆيەوہ بەرگرى كىردون لەرنگەى راست ﴿فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ﴾ بۇيە ئەوان رىنگاى راست نادۇزنەوہ ﴿أَلَا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي﴾ بۇ ئەوہى سوزدە نەبەن بۇ ئەو خوايەى ﴿يَخْرِجُ الْحَبَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ كەھەوہى شاراوہ بىت لەئاسمانە كان و زەوېدا دەرى دەخات (دەردىنى) ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُكْلِمُونَ﴾ ئەوہش دەى شارنەوہو ئەوہى دەرى دەخەن دەى زانى ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوايە كە ھىچ پەرستراوئىكى راست نى يە جگە لەئەو ﴿رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ پەرورەدگارى ھەرشى ھەرە گەورەيە ﴿قَالَ سَتَطَّرُ﴾ (سولەيمان بەپەپوہە كەى) ووت ئىمە لى كۆلەوہ دەكەين (سەير دەكەين) ﴿أَصَدَقْتُ أَرْكَتَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ (تا بزانين) راست دەكەيت (لەو ھەوالەدا) يالە درۆزنايت ﴿أَذْهَبَ يَكْفِيكَ هَذَا﴾ ئەم نامەيەى ميان بۇ بەرە ﴿فَالْقَهْفَةُ إِلَيْهِنَّ فَرَزُوا عَنْهُمْ﴾ و فېرىى دە بۆيان پاشان دوور كەوہرەوہ لىيان ﴿فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ﴾ ئەمجا سەرنج بەدە چ وەلامىك دەگەرئىنەوہ ﴿قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَى﴾ (بەلقىس) ووتى ئەى پيار ماقول و سەرۆكە كان ﴿إِنِّي الْيَقِينُ إِلَى كَيْتَبٍ كَرِيمٍ﴾ بەراستى من نامەيەكى گرنگم بۇ ھاوئىزاراوہ ﴿إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ﴾ كەيىنگومان لە سولەيمانەوہ (ھاوہ). ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ الْخَفِيرَ﴾ بەراستى ئەو (نامە دەست پى دەكات): بەناوى خواى بەخەشندەى مېھربان ﴿الْأَقْلَامُ وَالْأُتُونِ مُسْلِمِينَ﴾ خۇتان بەگەورە مەزانىن بەسەرمداو بەموسلمانى (گەردن كەچى) وەرن بۇ لام ﴿قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَى﴾ (بەلقىس) ووتى ئەى سەرۆك وئەشرافە كان ﴿أَفَتُؤْتِي أُمْرِي﴾ دەربارەى ئەم كارەم راي خۇتانم پىن بلىن ﴿مَا كُنْتُ قَابِلَةً لِأَمْرٍ﴾ چونكە من ھىچ بېرىارىك نادەم ﴿حَتَّى تَسْأَلُونِ﴾ ھەتا ئىتوہ نامادە نەبن (و رايۇزتان پىن نەكەم) ﴿قَالُوا نَحْنُ أَوْلَى الْأُمُورِ﴾ ووتيان: ئىمە خواوہنى ھىزىن (چەك و سەرباز) ﴿وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ﴾ وە (لەجەنگدا) خواوہنى ئازايدەتەكى زۆرىن ﴿وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ﴾ وە فەرمان و بېرىارش بەدەستى تۆيە ﴿فَانظُرِي مَاذَا أَنَا مُرِيدٌ﴾ كەواتە سەرنج بەدە (بېرىكەرەوہ) چ فەرمانىك دەدەيت ﴿قَالَتِ ابْنُ الْمَلِكِ﴾ ووتى بەراستى پادشاىيان ﴿إِذَا دَخَلُوا أَرْضَهُ أَمْسَدُوهَا﴾ ھەر كاتى (بەزۆر) چوونە شارنىكەوہ خراپ و وئرانى دەكەن ﴿وَجَعَلُوا أَرْضَهُ أَطْلُهَا أَوَّلَهُ﴾ وە دەسەلات دارە كانى ئەو (شارە) رېسوو سەرشۆر دەكەن ﴿وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ﴾ وە (كاتى زان بوون) ھەر بەو جۆرە دەكەن ﴿وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ﴾ جاس من دياربىيەكى بەنرخ و گەورەيان بۇ دەنئىرم ﴿فَتَاطَرُوا بِمَرْجِعِ الْمُرْسَلِينَ﴾ ئەمجا چاوەرەوان دەكەم كەنئىر دراوہ كان بەچى يەوہ دەگەرئىنەوہ ﴿﴾

﴿فَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ بِأَشْيَئِهِ رَاضٍ﴾ ئەمجا كاتىنىك (ئىزاوۋەكە) ھاتە لای سولەيمان ﴿قَالَ أَتَيْتُكَ بِسُلُوكٍ﴾ (سولەيمان) ووتى: ئىنە ماڭ و سامان بەمەن دەدەن! ﴿فَبَدَّلَ اللَّهُ ذَهَبَ بَنِي إِسْرَءِيلَ نَارًا﴾ دەى ئەوۋى خوا بەمنى داۋە ﴿حَتَّىٰ تَبْصُرَ عَنكُمُ النَّارُ﴾ چاكىرە لەوۋى داۋەتى بەئىۋە ﴿بَلْ أَنتُمْ بِعَيْنِكُمْ أَكْثَرُ حَسِرَةً﴾ بەلكو ئىۋە بەدىارىيە كەنان دلخۇش دەين ﴿وَلَا تَجْعَلْ يَدَيْكُم مَّغْلُولَتَيْنِ﴾ (بە ديارىيە كەۋە) بگەرىرەۋە بۇ لاىان سويند بەخوا بۇيان دىين ﴿وَبُخْلُوا بِلِقَاءِ رَبِّكُم﴾ بە لەشكرىكەۋە كەنواناى رۋو بەرۋو بوۋنەۋەبان نى بە لەگەلبدا ﴿وَالْخِرَاجُ يُجَنِّدُكُمُ اللَّهُ﴾ ۋە سويند بەخوا بەزەلبلى و ژېر دەستى لەۋولانە كەبان دەريان دەكەين ﴿وَالْمُصِيرُ مِنْكُمْ﴾ لە كاتىكدا ئەۋان رېسۋاۋ سەر شۋېر ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ﴾ (سولەيمان) ووتى ئەى دەستەى پياۋماقۇل و ئەشرافەكان ﴿أَلَمْ يَكُن لَّيْلِي بَعَثْتُمَا﴾ كامشان تەختە (پادشايى يە) كەيسم بۇ دىين ﴿فَقِيلَ أَنْ يَنْتَوِيَّ عَنَّا هَذَانِ﴾ پىش ئەۋى بە ملكەچى يىن بۇلام ﴿قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنَّ﴾ جنۇ كەيەكى گەۋرەى بەھىز لە جنۇ كەكان ووتى ﴿أَنَّهُ يَبِغُ يَدِي﴾ مەن ئەۋ (تەختەيت) بۇ دىين ﴿فَقِيلَ أَنْ تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ﴾ پىش ئەۋى لەجىگەى خۇت ھەسنىث ﴿وَيَا أَيُّهَا الْعِزَّىٰ أَمِينٌ﴾ ۋە بىنگومان مەن بەتوانام بەسەر ئەۋ (ھىنانەدا) ۋە سپاكىشم ﴿قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِزٌّ مِّنَ الْكُتُبِ﴾ ئەۋى زانستى لەكتىنى (ئاسمانى) لا بوو ووتى ﴿أَنَّهُ يَبِغُ يَدِي﴾ مەن بۇت دىين پىش ئەۋى چاۋت پىرو كىتبت ﴿فَلَمَّا زَاكَّهُ أَتَىٰ مَنَّهُ﴾ (تەختە كەى ھىتا) جا كاتىك سولەيمان تەختەتە كەى (بەلقىسى) لای خۇيدا بىنى ﴿قَالَ هَذَا مِمَّنْ فَضَّلْتُ رَبِّي﴾ ووتى ئەمە لەفەزلى پەرۋەردگار مەۋەيە ﴿يَسْأَلُونَكَ أَتَشْكُرُ أَمْ لَا تَشْكُرُ﴾ بۇ ئەۋى تاقىم پكائەۋە ئايا شو كرى (ئەم نىعمەتە) دەكەم يان پى نەزان و سېلە دەيم ﴿وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّا إِنشُرْ لَهُ أَكْثَرَ﴾ ۋە ھەر كەسى سۋپاسى خوا بىكات ئەۋە بىنگومان سۋپاس بۇ خۇى دەكات (چونكە سۋپا كرىنى خواى گەۋرە نىعمەتە كانى پى زياد دەيت) ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ﴾ ۋە ھەر كەسپش ئاسۋپاسى بىكات (زىانى بۇ خۇيدەتى) چونكە بىنگومان پەرۋەردگارم دەۋلە مەند و پى نيازە ﴿قَالَ نَسَخْنَاهُ وَأَلْهَيْنَا عَنْهَا﴾ (سولەيمان) ووتى تەختە كەى بگۈرۈن ﴿تَنْظُرُ أَتَنْهَوْنِي﴾ سەرنج دەين (بزانين) دەيناسىتەۋە (كە تەختە كەى خۇيدەتى) ﴿أَلَمْ تَكُن مِّنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ﴾ يان نايىناسىتەۋە ﴿فَلَمَّا جَاءَ قِيلَ أَهَكَذَا نَصْرُكَ﴾ ئەمجا كاتىك (بەلقىس) ھات پىنى ووترا تەختە كەى تۋ ۋەك ئەمە وابوو ﴿قَالَ كَلَّاهُ هُوَ﴾ (بەلقىس) ووتى ۋەك ئەۋ ۋايە (ئەلتىنى ئەۋە) ﴿وَأُولَئِكَ الْيَاكُونُ قُلُوبُهُ﴾ (سولەيمان) ووتى: پىش ئەم (بەلقىسە) زانستمان پى درابوو ﴿وَالْمُتَسَبِّحِينَ﴾ ۋە ئىمە ملكەچ موسلمان بووين ﴿وَصَدَقَ مَا كُنْتَ تُعْهَدُ لِمَن دُونَهُ﴾ ۋە ئەۋى بىجگە لەخوا دەى پەرسەت بەرگىرى كرد (لەباۋەر ھىنان بەخوا) ﴿إِنَّمَا كُنْتُمْ مَوْعِدُكُمْ﴾ بىنگومان ئەۋ (بەلقىس) لەگەلى كافران بوو ﴿قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ﴾ ووترا بە (بەلقىس) بچۈرە ناۋ كۆشكە كەۋە ﴿فَلَمَّا زَاكَّهُ حَبِيبَتُهُ لُجَّةٌ﴾ ئەمجا كاتىك كەپىنى بەدەرباى زانى ﴿وَكَلَّفَتْ عَنْ سَاقِيهَا﴾ ۋە ھەر دوو قاچى ھەلكرد (بۇ ئەۋى تەر نەيت) ﴿قَالَ لَقَدْ صَرِّحَ مُرَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ﴾ (سولەيمان) پىنى ووت ئەۋە (نۆ بە دەرباى دەزاتى) كۆشكىكە لەشۋشە ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي﴾ (بەلقىس) ووتى ئەى پەرۋەردگارم بەراستى مەن سەنەم لە خۇم كرىدو ﴿وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ لەگەل سولەيمان دامپش ملكەچ بووم بۇ پەرۋەردگارى جېھانپان ﴿

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُ صَالِحًا﴾ سۈيۈند بەخۇا غاردمان بۇ گەلى سەموود صالح پىغەمبەرى بربان
 (عليه السلام) ﴿إِنِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (بىنى ووتىن) كەخۇا بىبەرسىن ﴿فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ﴾ كەچى
 ئەوان بوونە دوو كۆمەلى دۇبەيك ﴿قَالَ يَتْلُو تِلْكَ آيَاتُ يَوْمَ تَنْتَفِعُونَ﴾ ووتى ئەى گەلە كەم بۇچى بەلە دەكەن
 ﴿بِالنِّسْيَةِ قِيلَ الْحَسَنُ﴾ (بەھاتنى) سىزاو تۆلە پىش (ھاتنى) رەھمەت و چاكە ﴿لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ﴾
 بۇچى (ناگەرپىنەو) داواى لىخۇ شىبون ناكەن لەخۇا ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ تارەھمتان بى بىكرىت
 ﴿قَالُوا أَكَلْنَا مِنَّا مِنَّا وَبِئْسَ مَا كُنَّا فِيهِ﴾ ووتىيان ئىمە تووشى شومى و نەگەنى بووین بەھزى تۆو ئەوانەى
 لەگەن تۆدان (باوەرداران) ﴿قَالَ طَبَقَ رَبُّكَ عَذَابَكَ﴾ (صالح) ووتى ھۆى ئەو نەگەنى بەى ئىوہ لەلاى
 خۇايە (كەبى باوەرىتانه) ﴿بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّكْسَرُونَ﴾ نەخىر بەلكو ئىوہ گەلىكن تاقى دەكرىنەوہ ﴿وَكُنَّا فِي الْمَدِينَةِ﴾ لەو شارە (ى صالح) دا ﴿يُسْعِقُ زُهَيْلُ يُقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يَصْلِحُونَ﴾ تۆكەس
 ھەبوون لەزەویدا خرابە كارىيان دەكرد بەھىچ جۆر چاكەيان نەدەكرد ﴿قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ﴾ ووتىيان
 (بەبەكرى) سۈيۈند بخۇن بەخۇا ﴿النِّسْيَةِ وَأَهْلَكَ﴾ كەبەشەودا ھىرش دەكەبىنە سەر مال و خىزانى
 (صالح) و ھەموويان لەناو دەبەين ﴿قُلْ لَّيْسَ لِي بِلَايَتِهِمْ﴾ لەپاشان دەلەين بەكەس و كارى (صالح)
 ﴿مَا شَيْءٌ نَأْمُرُكَ أَهْلِيكَ﴾ ئىمە ناگامان لەكوشىن و تياچوونى خىزانى ئەونى بە ﴿وَأَنَا الصَّدُوقُ﴾
 وىنگومان راستىش دەكەين ﴿وَمَكْرًا مَكْرًا﴾ ئەوان پىلانى نەخشەيان داپشت بەپىلانداىكى
 خراب (بۇ كوشىنى صالح) ﴿وَمَكْرًا مَكْرًا﴾ ئىمەش (لەبەرەمبەر پىلانى ئەواندا) پىلانمان گىرا
 (بۇ لەناو بردىيان) بە پىلانگىرانىكى بەھىز ﴿وَلَهُمْ لَا يَسْعُرُونَ﴾ لەكاتىكدا ئەوان ھەستىيان نەدەكرد
 ﴿فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُّكْرِهِمْ﴾ ئەمجا سەرنج بدە سەر ئەنجامى پىلانى ئەوان چى لىھات
 ﴿أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ چۇن ئىمە ئەوان و گەلەكەيانمان ھەموو پىكەوہ لەناو برد ﴿فَإِنَّكَ يَوْمَئِذٍ﴾
 ئەمجا ئەوہ (جى) خانووەكانىانە ﴿خَائِرَةٌ يَمَّا ظَلَمُوا﴾ چۆل و خالى بە لەبەر
 ئەوہى ستەمیان كرد ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ بەراستى لەو بەسەر ھاندە پەندو نامۇزگارى و بەلگە ھەبە
 ﴿يَقُولُ يَعْصُونَ﴾ بۇ كۆمەلىك كە دەزانن (چىمان بەسەر ئەوانە ھىتاوہ) ﴿وَأَحْبَبْنَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 وىكەلەيىقۇت ﴿وہ ئەو كەسانەمان رزگار كرد كە پروايان ھىتابوو و لەخۇا دەترسان ﴿وَلَوْ طَافَ لَبِغْمُؤُهُ﴾
 وە باسى لووط بكە كاتى ووتى بەگەلەكەى ﴿أَتَأْتُونَ النَّجْشَةَ﴾ ئايا ئىوہ
 ئەو كارە زۆر خراب و ناشىرىنە دەكەن ﴿وَأَنَّهُمْ يُخَيَّرُونَ﴾ كە ئىوہ دەبىنن و دەزانن (چەند پىس
 و ناشىرىنە) ﴿أَيَسْكُنُ أَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَفْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ﴾ چۇن ئايا بەراستى ئىوہ دەچنە لاى
 پىساوان لەجىانى ئافرەتان بۇ بەجى ھىتاتى ئارەزوو (ەكاشان) ؟ ﴿بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تَهْتَلُونَ﴾ دبارە ئىوہ
 گەل و كۆمەلىكى نەفام و نەزانن ﴿

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ نه مجا وه لامي گه له که ی هیچ نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ جگه له وه ی کدو و تیان
 ﴿أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ لوط و که سوکار و (شوین که و توانی) له شاره که تان ده رکهن
 ﴿إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ﴾ به راستی نه وان که سانیکن خو یان پاک راده گرن (له م کرده وه ی نیمه) ﴿فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَلاَ نُنَزِّلُ﴾ نه مجا نیمه لوط و خیزانه که یمان رزگار کرد جگه له هاوسه ره که ی
 ﴿فَقَدَرْنَا مَنَافِعَ الْفَيَرِينَ﴾ که پر یارسان دا نه و (هاوسه ره که ی) له جیما وان بیت له سرادا ﴿وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ و بارانی کمان (له به رد) به سه ریان دا باراند ﴿فَتَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذِرِينَ﴾ شای چ خراب
 بوو بارانی تر ستر او ه کان ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی هدمو و سرباس و ستایش
 بو خوا ﴿وَسَلَّمَ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ أَصْطَفَىٰ﴾ وه سه لام و درود له سدر نه و به ندانه ی خوا هه لیبر اردون
 (بو پیغه به رایدنی) ﴿إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ مِّمَّا يُشْرِكُونَ﴾ نایا خوا باشتره یا نه و بتانه ی ده یکه نه هاو به شی خوا ﴿أَلَمْ يَخْلُقِ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نایا زاتیک که ناسمانه کان و زهوی دروست کردوه ﴿وَأَنزَلَ الْكَوْكَبَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾
 له ناسمانه وه بارانی بو باراندون ﴿فَأَنزَلْنَا بِهِ حَذَّيْنِ ذَاتِ بَهَجٍ﴾ نه مجا به و (بارانه) چهند باخچه به کی
 خاوهن جوانیمان رواند ﴿فَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُدْبُوا شَجَرَهَا﴾ که نه وه نه تان ده توانی دره خت و پروای
 نه و (باخچه) پروینن ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ به رستر او ی تر له گهل خوا دا هه به ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ﴾
 (نه خیر نی به) به لام نه وانه گهل یکن لاده دهن له رینگای راست ﴿أَلَمْ يَجْعَلِ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ نایا زاتی
 که زهوی کردوه نه جینگای نارامی و نیشته جی بوون ﴿وَجَعَلَ فِيهَا أَنْهَارًا﴾ وه له ناو (زهوی) دا چهند
 پروباری به دی هیتاوه ﴿وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاقٍ﴾ وه چهند چبای گه وره ی بو زهوی داناوه ﴿وَجَعَلَ فِيهَا
 الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا﴾ وه له نیوان دوو ناودا (شیرین و سوتر) به ربه مستی داناوه (بو نه وه ی تیکهل نه بن)
 ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ به رستر او ی تر هه به له گهل خوا دا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نه خیر نی به
 به لام زور به یان نازانن ﴿أَلَمْ يَجْعَلِ الْمُطْطَرَّ إِذَا دَعَا﴾ نایا زاتی که دیت به هاواری ناچار و داماو وه
 کاتیک هاواری لی ده کات ﴿وَكَيْفَ الشَّوْءُ﴾ وه ناخوشی و به لا کان لاده بات ﴿وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ
 الْأَرْضِ﴾ وه ده تان کاته جیتشینی گهلانی تری سه ر زهوی ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا به رستر او یکی تر هه به
 له گهل خوا دا (نه خیر نیبه) ﴿فَلْيَلَا مَا تَدْعُرُونَ﴾ به لام زور کم بیر ده که ندوه ﴿أَلَمْ يَهْدِ بِكُمْ
 طُلُوكَ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ نایا زاتی که رینموونی نه وه ده کات (به نه مستیره و شتی تر) له تاریکی به کانی
 ووشکانی و ده ریادا (له شه ودا) ﴿وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ تُبْرِئُ بَنَاتِكَ وَرَحْمَتِي﴾ و زاتیک که (با) ده نیریت
 به مورده ده ریش بارانی ره حمه تی ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ به رستر او یکی تر هه به له گهل خوا دا
 ﴿تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا به رز و بلند تره له وه ی بت به رستان ده یکه نه هاو به شی ﴿

﴿إِن يَبْدُوا الْخَلْقَ يُعِيدُهُ﴾ نایا زاتی که له سهره تاوه بونهوه به دی دینیت پاشان (دوای مردنی) جاری کی تر دروستی ده کاتهوه ﴿وَمَنْ يَرْزُقْكَ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه زاتی که له ناسمان و زهوی یهوه رزق و رزقیتان ده دات ﴿إِلَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ بهر سترای تر هه به له گهل خوادا (نه خیر نی یه) ﴿قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ (تهی موحه ممد) بلی به لگه شان بیئن نه گهر ئیوه راست ده کهن ﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ﴾ بلی کهسانی که له ناسمانه کان و زهوی دان غیب نازانن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ بیجگه له خوا (تهنها نهو ده بزانی) ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ و نهوان ههست ناکهن چ کاتی زیندوو ده کرتنه وه ﴿قُلْ أَذَرْتُمْ عَلْمَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ به لکو زانیاری نهوان ده باره ی رزوی دوایی کورته و بر ناکات (زانیاریه کی وایان نی یه) ﴿قُلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا﴾ به لکو له باره ی (رزوی دوای) یه وه نهوان له گومان و دوو دلیدان ﴿قُلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ﴾ به لکو نهوان لهو باره یه وه کورن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نهوانه ی بی باوه بر بوون ده بیان ووت ﴿إِلَهُ مَا كُنَّا نَعْبُدُ آبَاءَنَا﴾ نایا کاتی ئیمه و باوو باپیر انمان بووین به خاک ﴿أَيُّهَا الْمَعْزُونُ﴾ نایا ئیمه ده ده رهترین (له گوره کانمان و زیندوو ده بیته وه) ﴿قُلْ يُعَذِّبُهُمْ ذُنُوبُهُمْ لَأَكْفِرَنَّهُمْ قَبْلَ﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه و باوو باپیر انمان له مه و پیش به لیتی ئهم (زیندوو کردنه وه) مان پی درابوو ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِ﴾ ئهم (هه ره شهی موحه ممد) لیمان ده کات) تهنها درو و ده له سهی گه له پیشووه کانه (که نهو سراوه ته وه) ﴿قُلْ يَسِّرُوا يَ الْآرِضِ﴾ (تهی موحه ممد) بییان) بلی بر وون بگهرین به زهوی و ولاتان دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾ ته مجا سه رنج بدن بزائن سه ره نهجامی تاو انباران چون بووه (چیان به سه ره هانووه) ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ خهفت مه خو بو نهوانه (که بر واهیتن) ﴿وَلَا تَكُنْ فِي حَيْنٍ مِمَّا يَمْهَكُونَ﴾ و سینگ و دلت تهنگ نه بی لهو پیلان و خرابانه ی ده بکهن (در به تو) ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ﴾ ده لئین ئهم به لیتنه ی (سزای پیمان ده ده ن) که ی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست ده کهن ﴿قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ﴾ (تهی موحه ممد) بلی له وانده زور لیثانه وه نزیک بوو بیته وه ﴿بَعْضَ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ﴾ هه ندی لهو سزای به په له داوای هاتی ده کهن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ وه بهر راستی په وهر دگارت خواوهن قدرل و چاکدیه به سه ره خه لکه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به لام زور به بیان سوپاس (ی په وهر دگارت) ناکهن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ﴾ وه بهر راستی په وهر دگارت ناگاداره و ده زانیت ﴿مَا تَكُنْ صُدُّوا عَنْهُ وَمَا يُعِلُّونَ﴾ بهو (دور منابه تی و کینه ی) له دهرو نیاندا ده بشارنده وه و به و ههش ده ری ده برن (نابشار نه وه) ﴿وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه هیچ شتبیکی نادیار نیبه له ناسمان و زهوی دا ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾ مه گهر له کتیبی روون (الوح المحفوظ) دابه ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قُرْآنٌ﴾ بهر راستی ئهم قورثانه ﴿يَقُصُّ عَلَى نَبِيِّ إِسْرَءِيلَ﴾ ده بگهر یته وه بو نه وه ی ئیسرا ئیل ﴿أَكْثَرُ الَّذِي هُمْ يُرِيدُونَ﴾ زور یه ی نهو مه سه لانه ی که نهوان تییدا جباوازن

﴿وَالَّذِي يُضِلُّهُم بِسَمِهِمْ يَجْحَدُ﴾ به پرستی پروردگار داد و دهی دهکات له نیوانیان دا به بریاری خوی
 ﴿وَهُوَ الْغَیُّ الْعَلِیْمُ﴾ وه خوا به ده سه لانی زانیه ﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ که و ابو و پشت همر به خوا به سه
 ﴿إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِیْنِ﴾ به پرستی تو له سه ر نایبکی راست و پروونی ﴿إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ النَّفْثَ﴾ به پرستی تو
 ناتوانی (بانگه وازت) به مر دو وه کان بیسنیتیت ﴿وَلَا تُسْمِعُ الصَّمَّةَ الْدَّاعَةَ﴾ وه ناتوانی بانگه وازت به وانه ی
 که رن پڑنه ویتی ﴿إِذَا زُلْزِلُوا ذُكِّرُوا﴾ کاتی پشت هلد ه کدن و ده رن ﴿وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعَمَى عَنْ مَسَلَّتِهِمْ﴾
 وه تو ناتوانی کورن ان رزگار که بت له گومر ایبه که بیان (رینمو و نیان بکه بت) ﴿إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا﴾
 تو ته نها (رینمو و نیت) به که سنی ده رنه ویتی که بر و ابه نایه ت و نیشانه کانی نیمه دینی ﴿فَهُمْ مُسْمِعُونَ﴾ چونکه
 نه وانه هه همیشه ملکه چن (بو هق) ﴿وَأَذِيقْ الْفُؤَادَ نَجَاتِمْ﴾ وه کاتی نه و به نیتی (سزایه ی بیان دراهه)
 به سه ریاندا هات ﴿أَخْرَجْنَا الْمَثُورَاتِ مِنَ الْأَرْضِ﴾ (که مینک پیش و ودانی قیامت) گیان له به رینک له زه وی
 ده رده هیتین بزیان ﴿فَكَلَّمَهُمْ﴾ قسه بیان له گلد ا ده کات ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ﴾ (ده لنی) به پرستی
 نه م خه لکه با و ده ی راسته قینه بیان نه هیتا به نایه ته کانی نیمه ﴿وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ تَحْتِ الْأُثْمَانِ﴾ (ته ی موحه ممد
 ﴿بَاسِی﴾ نه و روزه بکه له هه مو و میلله نینک بولیکی زور کزده که یسه وه ﴿وَمَنْ يَكْذِبْ بِآيَاتِنَا﴾ له وانه ی
 نایه ته کانی نیمه بیان به در و ده زانی ﴿فَهُمْ يُرْجَوْنَ﴾ نه مجا نه و ان (له پیش و دوا که وشن) به رگری ده کرین (به ریز
 ده رن) ﴿حَتَّىٰ نَأْتِيَهُمُ الْيَوْمَ﴾ هتا کاتی دین (بو شوینی کز کردنه و بیان) ﴿قَالَ أَكُذِّبْتُمْ بِتِلْكَ الْأَشْجَارِ الَّتِي لَا تَنْبُتُ إِلَّا فِي أَرْضِنَا﴾
 (خوا) نه فهرموی نایا نیوه نایه ته کانی متان به در و ده زانی (با و ده ران بی نه هیتا) له کاتیکدا هیچ زانیاره کتان
 ده ربار هیان نه بوو ﴿أَمَّا أَكْثَرُ النَّاسِ فَهُمْ لَا عِلْمَ بِهِمْ وَلَا بِآيَاتِنَا﴾ (له دونیا) ﴿وَرَوَّعَ الْفُؤَادَ نَجَاتِمْ﴾
 وه بریاری (سزادانیان) به سه را ده سه بی به هو ی سته مکاری یانه وه ﴿فَهُمْ لَا يُفْلِحُونَ﴾ نه مجا نه و ان هیچ
 قسه ناکدن ﴿الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآيَاتِ﴾ نایا (بی بر وایان) نه بیان زانیوه و نایین ﴿أَلَمْ نَجْعَلِ الْيُسْرَىٰ حَسْبًا لِلَّذِينَ لَا
 سازاندوهه بو شه وه ی نه و ان نارامی نیا بگرن ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ وه رورمان رو و ناک کرد و وه (نیش و کاری
 نیاده کدن) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ به پرستی له ممد ا چندن به لگمو نیشانه هه به بو که سانی با و ده ر دین
 (به خوا) ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ (ته ی موحه ممد ﴿بَاسِی﴾ نه و روزه بکه فو و ده کری به شه بیوردا
 ﴿فَقَرَعْنَا فِي السَّمَاءِ وَمِنْ فِي الْأَرْضِ﴾ جا هه رچی که س له ناسمانه کان و زه وی دایه ده ترسی و راده چله کن
 (هه مو و ده رن) ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ جگه له و که سانه ی خوا به وه ی (به نارام بن و نه رن) ﴿وَكُلُّ أُنُوفٍ ذَخِيرٌ﴾
 وه هه مو و به ملکه چی و سه ر شوری دینه وه لای خوا ﴿وَنَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا دُحَانًا﴾ وه نه و کینو و چیه نه ده بینی
 و ا ده زانی دانه زر و ان (له شوینی خزیان دا) ﴿وَمِنْ تَحْتِهَا أَرْضٌ﴾ (کاتی فو و کرا به شه بیوردا) چیا کان وه کو
 روستنی هه ور ده رن ﴿طَبَقَ اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا كَقُلُوبِ قَوْمٍ﴾ نه مده دروست کراوی نه و خوا به که هه مو و شستنی به و
 به ری رینک و پتکی دروست کرد و وه ﴿إِنَّهُمْ خَيْرٌ مِمَّا تَفْعَلُونَ﴾ به پرستی خوا نا گاداره به هه ر کرد و وه به ک نیوه
 ده یکه ن

﴿وَلَمَّا كُنُفٍ فِي الْأَرْضِ﴾ و ده سه لات داریان بکه بن له و زه ویه دا ﴿وَنُرِيَ قِرْعَتَ وَهَمَنَ وَجُودَهُمَا﴾
 و نه‌یشانی فیرعه‌ون و هامان و له‌شکری هه‌ردو و کیان بده‌ین ﴿مَتَّعْنَاهُمَا كَلَّا وَتَحَدَّرَا﴾ له (به‌نوئیسرا نیلی
 به‌کانه‌وه) نه‌وه‌ی خویان لی ده‌پاراست ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ به‌دایکی مووسا مان را‌گه‌پانده
 (نیله‌امان بو کرد) ﴿أَنْ أَرْضِعْهُ﴾ که شیر بده به‌مووسا ﴿فَإِذَا خِطَبَ عَلَيْهِ﴾ نه‌مجا هه‌رکاتی ترست لی
 هه‌بوو ﴿فَأَلْفَيْهِ فِي النَّيِّرِ﴾ نه‌وکاته بیخه‌ره رو‌وبار (ی نیله‌وه) ﴿وَلَا تَخَافِ وَلَا تَحْزَنْ﴾ مه‌ترسه (لی ی)
 و خه‌فه‌تیش مه‌خو (بوی) ﴿إِنَّا رَأَوْنَاهُ الرِّجَّ﴾ به‌راستی نیمه ده‌یگه‌یرینه‌وه بولات ﴿وَجَاءِلُوا مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾
 وه ده‌یکه‌ین به‌یه‌کی له‌پیغه‌مه‌ران ﴿فَالْتَفَتُوا إِلَىٰ قِرْعَتِ﴾ (دایکی مووسای خسته‌ناوی نیله‌وه)
 نه‌مجا دارو ده‌سته‌ی فیرعه‌ون (پینان زانی و) هه‌لبان گه‌ته‌وه ﴿لِيَكُونَ لَهُمْ عَذَابٌ وَخَرَّأً﴾ بو نه‌وه‌ی
 بیی به‌دورمن و هو‌ی خه‌فه‌ت بویان ﴿إِنْ قِرْعَتَ وَهَمَنَ وَجُودَهُمَا﴾ به‌راستی فیرعه‌ون و هامان
 و له‌شکر و سه‌ربازه‌کانیان ﴿كَانُوا خَطِيلِينَ﴾ تاوانیارو هه‌له‌بوون ﴿وَقَالَتِ امْرَأَتُ قِرْعَتَ﴾
 (ویستیان مووسا بکوژن ناسیه‌ی) زنی فیرعه‌ون ووتی ﴿فَرَأَتْ عَيْنِي وَلَيْتَ لَا تَقُولُ﴾ مایه‌ی چاو
 و دل‌پروشنی به‌بو من و بو‌توش (فیرعه‌ون) مه‌یکوژن ﴿عَسَىٰ أَنْ يَفْعَلَ﴾ به‌لکو سوودو که‌لکمان پی
 یگه‌یه‌نی ﴿أَوْ تَجِدَهُ رَوْدًا﴾ یا بیکه‌ین به‌کوری خومان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌کاتینکدا نه‌وان هه‌ستیان
 نه‌ده‌کرد (هم منداله نه‌بیته‌هزی تیا‌چو‌نیان) ﴿وَأَصْبَحَ فَاوَدُ يُؤْمِنُ قِرْعًا﴾ جا دلی دایکی مووسا
 خالی بوو (له‌هه‌موو شت جگه له‌منداله‌که‌ی) ﴿إِنْ كَانَتْ لَشَيْءٍ بِهٖ﴾ نزیک بوو (نه‌یتی) نه‌و
 منداله‌ناشکرایکات ﴿أَوَلَا أَنْ رَّبَّنَا عَلَيَّ قَلْبًا﴾ نه‌گه‌ر دلیمان نه‌به‌سه‌نایه‌ته‌وه (وه به‌هیزمان نه‌کر دایه)
 ﴿إِنَّا كُنَّا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بو نه‌وه‌ی له‌سپ‌واداران پی ﴿وَقَالَتِ الْخَتْلَاءُ قُصَيْوُ﴾ (دایکی مووسا)
 ووتی به‌خوشکه‌که‌ی (مووسا) به‌شونیدا سپ‌و ﴿فَصُرَّتْ بِهٖ عَنْ جُوبٍ﴾ نه‌مجا له‌دوره‌وه مووسای
 بیی و پی زانی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌کاتینکدا نه‌وان (فیرعه‌ون و کومه‌له‌که‌ی) هه‌ستیان نه‌ده‌کرد ﴿
 وَخَرَّ مَتَّعْنَاهُمَا مِنَ الرِّضَاعِ مِنْ قَبْلِ﴾ وه نیمه پیشت‌ر (شیری) شیر‌ده‌ره‌کانمان حه‌رام کرد له‌مووسا (مه‌می
 که‌سیانی نه‌ده‌مزی) ﴿فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ﴾ نه‌مجا خوشکه‌که‌ی (مووسا) ووتی پینان‌نایا
 مالیکتان نیشان دم ﴿يَعْبُدُونَ إِلَّا كُفْرًا﴾ که‌نه‌و منداله بو‌نبوه به‌خینو بکه‌ن (و شیر‌ی بده‌نی) ﴿وَهُمْ
 لَهُ رُضْعَتٌ﴾ و دل‌سوز بن بوی ﴿فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ﴾ نه‌مجا مووسا مان گه‌یرایه‌وه بو‌لای دایکی
 ﴿كَانَ قَرَعْنَاهُ وَلَا تَحْزَنْ﴾ بو نه‌وه‌ی چاوی پی روون بیته‌وه و خه‌فه‌ت نه‌خوات ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
 حَقٌّ﴾ وه بو‌نه‌وه‌ی بزانت که‌به‌لئی خوا‌راست و هه‌فه ﴿وَلَا يَكُنْ أَكْهَرُ هُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور
 به‌یان نازانن ﴿۱۵﴾

﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ﴾ کاتی موسا گه‌شته‌ی نه‌ی‌ی پینگه‌یشتنی له‌ش و ژیری تیر و ته‌واو بوو
 ﴿عَاقِبَتُهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ دانایی و زانستمان پیندا ﴿وَكَلَّمَكَ خَازِمُ الْمَدْيَنَ﴾ هه‌ر به‌و و شبنه‌یه پاداشتی چاکه کاران
 ده‌ده‌ینه وه ﴿وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا﴾ وه (موسا) رفته‌ی ناو شار بین نه‌وی خه‌لکی شار
 ناگایان لی بین ﴿فَوَجَدَهَا رَبُّكَ عَلَىٰ بَنَاتٍ مُّقْتَدِرَاتٍ﴾ جاله‌و شاره‌دا دوو پیاوی دی له‌گه‌ل به‌کتر شه‌ریان ده‌کرد
 ﴿هَٰذَانِ شَبْعَتَا مَدْيَنَ عَدُوًّا لِّكَ﴾ ته‌مه‌بان له‌تایفه‌ی خوی بوو نه‌وی تریشیان له‌دورمنانی بوو ﴿فَاسْتَعَاذَ
 الْاِثْنَيْنِ مِّنْ شَبْعَتَيْهِ﴾ ته‌مجا نه‌وه‌بان که له‌تایفه‌ی خوی بوو داوای یارمه‌تی لی کرد ﴿عَلَى الْاِثْنَيْنِ مِّنْ عَدُوِّهِ﴾
 له‌دو‌ی نه‌وه‌ی که له‌(تاقمی) دورمنه‌که‌ی بوو ﴿فَوَكَّرَهُ مَوْسَىٰ لَقَطًا عَلَيْهِ﴾ ته‌مجا موسا‌ش بۆ کزینکی
 لیندا و نه‌و (قییتی به‌ی) کوشت ﴿قَالَ هَٰذَانِ عَمَلِ الشَّيْطَانِ﴾ (موسا) ووتی ته‌م (کوشته) له‌کرده‌وه‌ی
 شه‌یتانه ﴿إِنَّهُمَا عَدْوَ مُّضِلٌّ شَبِيحٌ﴾ به‌راسنی نه‌و (شه‌یتان) دورمنیکی گومر اکهری پروون و ناشکرایه
 ﴿قَالَ رَبِّ اِنِّی ظَلَمْتُ نَفْسِی﴾ ووتی نه‌ی په‌روه‌رد گارم به‌راسنی من ستمم له‌خوم کرد ﴿فَاغْفِرْ لِّی فَغْفَرَ
 لَهُ﴾ ده‌ی لیم خوشبه‌جا نه‌ویش (خودا) لی ی خوش بوو ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ بینگومان ته‌نها
 نه‌و لیورده‌ی به‌به‌زه‌یی به ﴿قَالَ رَبِّ اِنَّمَا اتَّخَفْتُ عَلَىٰ﴾ (موسا) ووتی نه‌ی په‌روه‌رد گارم به‌هه‌قی چاکه
 ونه‌مه‌ت له‌سهرم (نه‌و هیزو توانایه‌به‌که‌ی پینداوم) ﴿فَلَنَ اَكُوْنَ ظَهِیرًا لِّلْمُجْرِمِیْنَ﴾ بریارین هه‌ر گیز نه‌بم
 به‌پشتیوانی تاو انباران ﴿فَاَصْبَحَ فِی الْمَدِیْنَةِ حَافِیًا یَّرْقُبُ﴾ به‌هوی نه‌و (کوشته) وه له‌شاردا به‌ترسه‌وه
 چاوه‌روانی ده‌کر (فیرعه‌ونیه‌کانی چ هه‌لونیستیکیان ده‌بنی) ﴿فَاِذَا الْاِثْنِیْنِ تَنَصَّرَا بِالْاِثْنِیْنِ﴾
 له‌ناکاودا نه‌و (به‌نی ئیسراییلی به‌ی) دویننی داوای یارمه‌تی کرد له‌و (موسا) له‌گه‌ل به‌کینکی
 تر دا شه‌ربه‌تی) هانای بۆ موسا هینا فریاری که‌وینت ﴿قَالَ لَهُ مُوسٰی إِنَّکَ لَمَوْءٍ شَبِیْحٌ﴾ موسا به‌و
 (به‌نو ئیسراییلی به‌ی) ووت به‌راسنی تو که‌سینکی گومر ای ناشکرای ﴿فَلَمَّا اَنْ اَرَادَ﴾ ته‌مجا کاتی
 که (موسا) ویستی ﴿اَنْ یَّطْلُسَ بِالَّذِی هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا﴾ به‌نوندی بدات له‌و پیاوه‌ی دورمنی هه‌ردووکیانه
 ﴿قَالَ یَمْوَسٰی اُرِیْدُ اَنْ تَقْتُلَنِی﴾ ووتی نه‌ی موسا نایا ده‌نه‌وی بسم کوروی ﴿کَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْاِثْنِیْنِ﴾
 هه‌روه‌کو دویننی که‌سینکت کوشت ﴿اِنْ تُرِیْدُ اِلَّا اَنْ تَكُوْنَ جَبَّارًا فِی الْاَرْضِ﴾ تو هه‌ر ده‌نه‌وی زور دارو
 مله‌ور بیت له‌زه‌وی دا ﴿وَمَا تُرِیْدُ اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْمُنْصَحِیْنَ﴾ وه ناته‌وی له‌پیاو چاکان (پینگه‌هران) بیت ﴿وَ
 جَاءَهُ رَجُلٌ مِّنْ اَقْصَا الْمَدِیْنَةِ یَسْتَعِی﴾ ته‌مجا پیاوینک له‌و به‌ری شاره‌وه به‌بدله‌هات (بۆ لای موسا)
 ﴿قَالَ یَمْوَسٰی اِنْ اَلَمَّا﴾ ووتی نه‌ی موسا (ناگاداربه‌) کاربه‌ده‌ست و سه‌رگه‌وره‌کان ﴿یَنْتَصِرُونَ
 بِکَ لِیَقْتُلُوْکَ﴾ کزبوننه‌ته‌وه له‌باره‌ی تو وه (قسه‌ده‌که‌ن) بۆ نه‌وه‌ی بتکورن ﴿فَاَخْرَجَ اِلَیْکَ مِنَ الْمَدِیْنَةِ﴾
 که‌وانه ده‌رجو له‌شار (بانه‌ت گرن) بینگومان من دلسوزتم ﴿فَخَرَجَ مَعَهَا حَافِیًا یَّرْقُبُ﴾ نه‌ویش له‌شار
 ده‌رجوو به‌ترسه‌وه چاوه‌روانی ده‌کرد (به‌نی بزائن و بیگرن) ﴿قَالَ رَبِّ اِنِّی مِنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِیْنَ﴾ (موسا)
 ووتی نه‌ی په‌روه‌رد گارم بزگارم بکه‌ له‌م کومه‌له‌ ستمکاره ﴿

﴿وَلَمَّا تَوَجَّهَ بِنِفَاهٍ مَدْيَنَ﴾ له کاتیکدا به‌ره و شاری مه‌دیه‌ن ده‌ر و شت ﴿قَالَ عَسَىٰ أَن يَكُونَنِي﴾ ووتی
 نومند ده‌که‌م به‌ره‌ره دگرم رینمونیم بکات ﴿سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ بۆ رینگای راست و حق ﴿وَلَمَّا
 وَرَدْنَا مَدْيَنَ﴾ وکاتی گه‌یشته سهر ناوه‌که‌ی مه‌دیه‌ن ﴿وَجَدْنَاهُ﴾ بینی له‌سهر شه‌و ناوه ﴿أُنثَىٰ
 مِنْ النَّاسِ يَسْتَأْذِنُ﴾ کۆمه‌لک له‌خه‌لکسی (نازه‌ل و مالات) ناو ده‌ده‌ن ﴿وَجَدْنَاهُ مِنْ دُونِهِمَا امْرَأَتَيْنِ
 بِهِمَا زَوْجَانِ﴾ (خه‌لک) انه‌وه دوو ئاخره‌سی بینی ﴿تَذَرَانِ﴾ به‌رگری ده‌که‌ن له‌نازه‌له‌که‌یان (له‌وه‌ی
 بیته سهر ناوه‌که) ﴿قَالَ مَا خَطْبُكُمَا﴾ (موسا) ووتی ئیوه مه‌به‌ستان چی به؟ (ناهیئین نازه‌له‌که‌تان
 ناو بخوات) ﴿قَالَتَا لَا شَيْءَ﴾ ووتیان ئیمه (نازه‌له‌که‌مان) ناو ناده‌بین ﴿حَتَّىٰ يَصُودَ الرَّجُلُ﴾ هه‌نا
 شو‌انه‌کان (ونازه‌له‌که‌یان له‌سهر ناوه‌که) نه‌گه‌ر شه‌وه ﴿وَأُولَا شَيْءٍ كَبِيرٍ﴾ وه باو کمان بیرنکی
 گه‌وره‌و به‌ته‌مه‌نه ﴿فَسَقَىٰ لَهُمَا﴾ نه‌مجا (موسا) مه‌ره‌کانی بۆ ئاودان ﴿ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الْوَادِیِّ﴾ له‌پاشان
 (موسا) چو و بۆ ریزر سینه‌ریک ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ جاوونی نه‌ی به‌ره‌ره دگرم ﴿إِنِّي لَمَّا أَتَيْتُكَ مِنْ خَيْرٍ فَقَبِلْتُ
 بِهِ إِسْتِئْذَانِي مِنْ هَٰؤُلَاءِ﴾ (پنویستم هه‌به) به‌هر خیر و رۆزیه‌ک بۆم بنیری ﴿فَقَالَتَا لِمَ لَمْ تَأْخُذْ بِهِمَا﴾ نه‌مجا
 به‌کینک له‌دوو کچه‌که‌هات بۆ لای موسا ﴿تَشِیْ عَلَىٰ آسَٰخِ خَبَلٍ﴾ به‌شهر مه‌وه ده‌ر و شت له‌رنگادا
 ﴿قَالَتِ ائْتِ ابْنَاكَ﴾ ووتی به‌راستی باو کم (شوعه‌یب) بانگت ده‌کات ﴿لِيَخْبُرَنَّكَ أَجْرُ مَا سَقَيْتَ لَنَا﴾
 بۆ شه‌وه‌ی پاداشنی شه‌وه‌ت بداته‌وه که‌مه‌ره‌کانت بۆ ئیمه ئاودا (موسا) له‌گه‌لی ر و شت
 ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ وَفَضَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ﴾ نه‌مجا کاتی موسا هات بۆ لای (باوکی کچه‌که) او به‌سهر هاته‌که‌ی بۆ
 گیرایه‌وه ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ﴾ (شوعه‌یب علیه‌السلام) ووتی مه‌ترسه ﴿بِحَبْرَتِ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ رزگارت
 بووه‌له‌و گه‌له‌سته‌مکاره ﴿قَالَ أَخَذْتُمَا إِلَٰهِي آسَٰخِرَةً﴾ به‌کئی له‌و دوو (کچه‌به‌باوکی) ووت نه‌ی
 باوه‌گیان به‌کری ی بگه‌ (بۆ شوانی) ﴿إِنْ خَيْرٌ مِّنْ آسَٰخِرَةٍ﴾ چونکه به‌راستی چاکترین که‌سه‌که
 به‌کری بگری ﴿الْقَوْمِ الْأَمِينِ﴾ به‌هیز و نه‌مینه (ده‌س و داوین پاکه) ﴿قَالَ إِنِّي أُرِيدُ﴾ (شوعه‌یب)
 ووتی به‌راستی من ده‌مه‌وی ﴿أَنَّ أُنْكِحَكَ ابْنَ بَنِيكَ الَّذِي هُوَ لَكَ﴾ که‌به‌کینک له‌م دوو کچه‌م له‌تۆ ماره‌که‌م
 ﴿عَلَىٰ أَن تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَبْجَ﴾ به‌و مه‌رجه‌ی هه‌شت سال په‌نجبه‌ریم بۆ بکه‌یت ﴿فَإِنْ أَتَمَمْتِ عَشْرًا﴾
 نه‌مجا نه‌گه‌ر ده‌سالت نه‌واو کرد ﴿فَمِنْ عِنْدِكَ﴾ نه‌وه‌له‌ (پیاویتی) خو‌نه‌وه‌یه ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ﴾
 و من نامه‌وی قورسی بکه‌م له‌سهرت ﴿سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه‌گه‌ر خوا بیسه‌وی بینگومان ده‌مینی
 ﴿مِنَ الْمُضِلِّينَ﴾ له‌پیاو چاکان ده‌بم ﴿قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ (موسا) ووتی شه‌وه‌ی ووتت
 بینم (بریار بیت) له‌نیوان من و تۆدا ﴿إِنَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ﴾ هه‌ر کام له‌و دوو ماوه (۸ یا ۱۰ سال) یدم
 نه‌واو کرد ﴿فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ﴾ نابین سته‌مم لئ بگری ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ﴾ وه خوا له‌سهر شه‌وه‌ی
 که‌ده‌بیلین شایه‌ت و چاودیره ﴿

﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ﴾ ثم مجا کاتیک کہ مووسا موعجزہ پروونہ کانی نیمہ ہی بؤ ھینان
 ﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجَعُفٌ قَدْرِي﴾ ئەوان ووتیان ئەمە (تۆ ھیناوتە مووسا) تەنھا جادوویە کی دەست ھەلەستە
 ﴿وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ﴾ نیمە ئەمەمان نەبیستووہ لەباوو باپیرە پێشووہ کانمان ﴿وَقَالَ مُوسَى رَبِّیْ أَظْلَمُ﴾ مووسا ووتی بەرورەدگارم زانائە ﴿بِمَنْ جَاءَ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِهِ﴾ بەو کەسە ی
 کہ پێنموونی لای ئەوہوہ ھیناوتە ﴿وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ﴾ وە (زانائە) بەو کەسە ی سەرئەجام
 وەدواروژی چاکە دەبێت ﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ بەراستی ئەو (خوا) ستەمکاران رزگار ناکات ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ﴾ فیرعەون ووتی: ئەی کاربەدەست و دەسەلاتداران ﴿مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرِي﴾ وانا زانم جگە لەخۆم هیچ پەرستراوێکی ترمان ھەبێ ﴿وَأَرْفَدْنِي بِهَمَّتْ عَلَى الْقَافِلِينَ﴾ جا
 (بۆ زیاتر دلنیاوون) ئەی ھامان کورە ی ناگر تاو دەو خشتی سورەوہ کراوی لی دروست بکە بۆم
 ﴿فَأَجْعَلْ لِّی صَرَخًا﴾ ئەمجا (لەو خشتە) کۆشکێکی بەرزم بۆ دروست بکە ﴿أَتَعْلَمُ أَفْلَحَ الْإِلَٰهِ مُوسَى﴾
 (بەگالتەوہ ووتی) بەلکو سەیری خواکە ی مووسا بکەم و ببینم ﴿وَلَا يَأْتِيَنَّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾
 و بەراستی وادەزانم ئەو (مووسا) ئەدرۆزانە ﴿وَأَتَتْكَ نَجْوَىٰ جُودُودُ﴾ ئەو (فیرعەون) و لەشکرو
 سەربازە کانی خۆیان بەزل زانی ﴿فِي الْأَرْضِ يَغْتَرِ لُحْيٌ﴾ لەوولات و زەوی (مبصر) دا بەناڕەوا
 ﴿وَقَلْبُوا أَنَّهُمْ إِلَٰهَاتُ لَا يُزْجَعُونَ﴾ وە گومانیان وابوو کە زیندوو ناکرێنەوہو ناگەرێنرێنەوہ بۆ لای نیمە ﴿وَأَحَدَهُ وَجُودُودُ قَدَّمَ لَهُمْ فِي الْيَمِّ﴾ جا تۆ لەمان لە ئەو (فیرعەون) و لەشکرو سەربازە کانی سەندو
 تورمان دانە ناو دەریای سوورەوہ ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كُنَّا عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ﴾ ئەمجا سەرئەجام بدە (ئە ی
 موحمەد ﷺ) سەرئەجامی ستەمکاران چون بوو ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ رَابِعَةً يَدْعُونَ إِلَى الْفَارِ﴾
 ئەوانمان کردە پێشە وایانیک کہ (خەلک) بانگ دەکەن بۆ ناگری دوزەخ ﴿وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
 لَا يُنصَرُونَ﴾ وە لەپوژی دوایشدا یارمەتی نادرین ﴿وَأَتَيْنَاهُم فِي خَلْدِ اللَّيْلِ لَعْنَةً﴾ لەم
 دویایەدا نەفریمان نارد بەدوایان دا ﴿وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ﴾ وە لەپوژی قیامەتیشدا
 ئەوانە لەبێزارو و دورخراوە کائن ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند بەخوا بێگومان تەوراتمان
 بەخشی بە مووسا ﴿مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى﴾ لەپاش ئەوہ ی خەلکی چەرخی پێشووہ کانمان
 لەناو برد ﴿بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ تا بەرچاو پروونی و پێنموونی و ڕەحمەت بێ بۆ خەلکی
 ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ ئەوہ ی ئەو خەلکە بێرکەنەوہو ئامۆزگاری وەرگرن ﴿

﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ﴾ تُو (تھی موحہ ممد ﴿﴾) لہ لای خور ثاوی (شاخی طور) نہ ہویت
 ﴿إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ﴾ کانتیک کہ فہرمانی پیغمبرایہ تمان دا بہ موسا ﴿وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾
 وہ تُو لہ نامادہ ہوانی (تہو پروداوہ) نہ ہویت ﴿وَلَمَّا كُنَّا أَتَيْنَا قُرُونًا﴾ بہ لام نیمہ چند چین و
 سہرہ ممان دروست کرد (لہ پاش موسا) ﴿فَلَمَّا أُولَٰئِ عَلَيْهِمُ الْعَمْرُ﴾ تہ مجا ماوہ کی دوورو درنریان
 بہ سہرہ دا تپہری ﴿وَمَا كُنْتَ تَارِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ﴾ وہ تُو لہ ناو خہ لکی مہدیہ ندا نیشتہ جی نہ ہویت
 ﴿تَسْلُوا عَلَيْهِمْ عَائِينَ﴾ کہ نایہ تہ کانی نیمہ یان بہ سہرہ دا بخویتیہ وہ ﴿وَلَمَّا كُنَّا مَرِيسِينَ﴾ بہ لام ہمر
 نیمہ ہوین پیغمبرمان نارد ﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا﴾ وہ تُو لای کینوی طور نہ ہویت
 کانی بانگ (ی موسا) مان کرد ﴿وَلَمَّا كُنَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ﴾ بہ لام تہوہ بہ زہیبہ کہ لہ پەر و ہر دگار تہوہ
 (بہ توی داوہ) ﴿لَنُنَزِّلَ لَكُمْ مَائِدًا مِّن سَمَوَاتِنَا﴾ بُو تہوہ ی گہ لیک بترستی کی کہ پیش تُو هیچ
 ترستیہرنکیان بُو نہ ہاتوہ ﴿لَمَّا هَمَّ بِتَنَزُّكٍ﴾ بہ لکو بیرکہ تہوہ پہند و ہر گرن ﴿وَلَوْلَا أَن
 نُصِيبَهُمْ﴾ و تہ گہر (پیش ناردنی پیغمبر) توشیان بیوایہ ﴿مُصِيبَةً يَّمِاقَدَّمَتِ الْيَدِ بِهٖ﴾ بہ لایہ ک
 بہ ہوی تہو (خرابانہ وہی) کہ کردوویانہ ﴿فَقَالُوا لَوْ أَنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْنَا رَسُولًا﴾ جا دہ یان ووت تہی
 پەر و ہر دگاری نیمہ بُوچی پیغمبریکت بُو نہ نار دین ﴿فَتَنَجَّاهُ إِلَيْنَا﴾ بُو تہوہ ی شوین نایہ تہ کانت
 بکہ و تینایہ ﴿وَنَكُورَتِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ لہ پرواداران بروینایہ ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا﴾ تہ مجا
 کانی راستبان بُوہات لہ لایہ نیمہ وہ ﴿قَالُوا لَوْلَا آتَاؤُنَا﴾ ووتیان بُوچی بہو (موحہ ممد ﴿﴾) تہ دراوہ
 ﴿وَيَسْأَلُ مَا آتَاؤُنَا مُوسَى﴾ و تہی تہوہ ی بہ موسا دراوہ ﴿أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا آتَاؤُنَا مُوسَىٰ مِن قَبْلُ﴾ نایا تہوان
 پیشتر یں پروانہ ہون بہوہی دراوہ بہ موسا ﴿قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا﴾ دہ یان ووت (قورٹان و تہورات)
 دوو سیحر و جادوون پشتگیری یہ کتر دہ کهن ﴿وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَيْفٍ نَّوْتُ﴾ وہ دہ یان ووت بیگومان نیمہ
 بی باوہ یں بہ ہموویان (بہ قورٹان و تہورات) ﴿قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ﴾ (تہی موحہ ممد
 ﴿﴾) بلی دہی تہوہ کتیبیک لہ لایہ خواوہ یتن ﴿مَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمَا النَّبِيعَ﴾ کہ تہو (کتیبہ) راست تر بیت
 لہو دووانہ (قورٹان و تہورات) من شوینی دہ کہوم ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ تہ گہر تہوہ راستگون ﴿وَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ﴾ تہ مجا تہ گہر بہ گوٹیان نہ کردی (و وہ لامیان نہ دابتہ وہ) ﴿فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيتُكَ
 أَهْوَاؤُهُمْ﴾ تہوہ بزائہ کہ تہنہا شوین ہہواو ٹارہ زوی خوبان دہ کہون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ﴾
 وہ کی لہو کہ سہ گوہر اترہ کہ شوین ٹارہ زوی خوی بکہویت ﴿يَعْتَرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ﴾ یں رینموونی
 لہ لایہن خواوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بیگومان خوا رینموونی گہلی ستمکار

ناکات ﴿﴾

﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ سوئند به خوا (ثابه ته کانی) قورئانمان به شوئین به کدا بؤ ناردن ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ نا به ند و هر گرن و بیر بکه نه وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ مِنْ قَبْلِهِ﴾ نه و که سانه ی له پیشدا کتییی ناسمانیمان بی دابوون ﴿هُمْ بِهِ يَدْعُونَ﴾ نه وانه بر و ادیتن به قورئان ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِيهِمْ﴾ وه کانی (قورئان) بخوئینر یتمه وه به سه ربان دا ﴿فَالْوَاءُ امْتَابَهُ﴾ ده لئین با و هر مان بی هیتا وه ﴿إِنَّهُ لَمِنَ الْمُتَّقِينَ﴾ بیگو مان نه م (قورئانه) راسته وه له لایه ن بهر و هر د گار مانه وه هاتو وه ﴿إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ﴾ بهر اسی یتمه له پیش (هاتی) قورئان دا موسلمان بووین ﴿أُولَئِكَ يَرْجُونَ آخِرَهُمْ مَرَّةً﴾ نه وانه دو و جار باداشتیان بی ده دری ﴿بِمَا صَبَرُوا﴾ له بهر نه وه ی خوئیان گرت و به نارام بوون ﴿وَيَذَرُونَ الْحَسَنَةَ﴾ آسپته ﴿بِهَاجَةٍ﴾ به چاکه بهر گری خرابه ده که ن ﴿وَمَسَارِقَتِهِمْ يُنَافُونَ﴾ وه له و رزق و رزوی به ی پیمان داوون ده به خشن ﴿وَلَقَدْ أَسْمَعُوا أَلْحِقُوا الْفِتْرَةَ﴾ وه کانی قسه ی ناپه سه ند و هیچ و پوچ بیستن پشستی تی ده که ن ﴿وَلَقَدْ أَعْمَلْنَا لَهُمْ أَفْعَالًا كَثِيرًا﴾ وه ده لئین (به نه فامان نه نجاسی) کرده وه کانمان بؤ خؤ مانده و (نه نجاسی) کرده وه کانی یتمه ش بؤ خؤ تانه ﴿سَلَّمْنَا عَلَيْهِمْ وَاتَّبَعَتْهُمُ الْمُحْسِنَاتُ﴾ سه لامتان لی بی یتمه هاوری به تی نه فامانمان ناوی ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ﴾ بهر استی (نه ی موحه ممه د) تو ناتوانی نه و که سه ی خوشت بوی رینموونی بکه یست ﴿وَالْحِكْمُ أَمَّا يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ به لام خوا هدر که سه ی بوی هیدایه تی ده دات ﴿وَهُمْ أَعْلَمُ بِالْمُنْهَكِينَ﴾ و نه و (خوابه) زاناره به وانه ی رینموونی و هر گرن ﴿وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنِ اضْمُرْ كُنُوزَكَ﴾ وه (بی با و هر ان) ده لئین نه گهر یتمه شوینی رینموونی (نه و نایسته) بکه وین که به تزیه ﴿لَتَحْطَفَ مِنَ الْغَنَى﴾ ده فریندریین له خاک و وولاتماندا (وده رده کریین و مال و سامانمان به تا لانی ده بریت) ﴿أَوْ لَوْ كُنَّا لَهُمْ خَزَائِنًا﴾ (جا خوای گه وره وه لامیان ده داته وه و ده فخر موت) ثابا یتمه نه وانه مان جیگیر نه کردو وه له شاریکی پر نه من و ناسایشی (وهك شاری مه که که که هه مو و کوشت و بر و خرابه کاریه کی یتدا قه ده غه و حه رامکر او ه) ﴿يُحْيِي الْيَتَامَىٰ وَكُنُوزَهُمْ﴾ کزده کر یتمه وه و ده بری بؤ نه وی (شاری مه که که) هه مو و جو ره بهر و بو و میتك ﴿زُرْقًا يَنْزِلُهَا﴾ بهر رزوی دان له لایه ن یتمه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازان و تی ناگه ن ﴿وَكُرْهُمُ أَحْسَنُ مِنْ قَبْلِهِ﴾ وه (خه لکی) زور شار و دینه اتمان له نا و برد ﴿يَطْرُقُ مِيسِرَتُهُمْ﴾ له بهر خو شگوزانیان یاخی بوون (و سوپاسی چاکه کانی خوایان نه کرد) ﴿فَبِكَذَاكَ مَسَّكَهُمْ﴾ جا نه وه جی و شو یتنه کانیا نه (و بران کرا وه) ﴿لَوْ شِئْتَ لَتَمَنَّاهُمْ لِأَقْبَلًا﴾ له باش (تیا چوونی) نه و ان بؤ ما ویه کی که م نه بی (له لایه ن رپیوارانه وه) که سی تیا نیسته جی نه بو وه ﴿وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ﴾ وه یتمه بووینه میرانگریان ﴿وَمَا كُنَّا بِمُهْلِكِي الْفَرِثِ﴾ وه بهر و هر د گارت هیچ شار و گوندیکی ویران نه کردو وه ﴿حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِيهِمْ أَنبَاءَ رَسُولًا﴾ هه تا له شاره گه وره که یاندا پیغه بهر یکی نه نار دیتت ﴿يَتَوَلَّوْا عَلَيْهِمْ﴾ که ثابه ته کانی یتمه بیان به سه ردا بخوئینر نه وه ﴿وَمَا كُنَّا بِمُهْلِكِي الْفَرِثِ﴾ وه یتمه ویران که ری هیچ گوند و شاريتك نه بووین ﴿إِلَّا وَأَعْلَاهُمْ ظِلْمُونَ﴾ مه گهر کانی خه لکه که ی ستمکار بووین ﴿

﴿وَمَا أُولَئِكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ و ه ه ر ج ی به‌ئیه در اوه ﴿فَسَخَّ الْخَيَاطُ الذَّنْبَ وَأَرَبَهَا﴾ نه‌وه هوی خوشی و رابوار دنی
 ژبانی نه‌م دنیا و جوانیمتی ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَقْبَلُ﴾ و ه نه‌و (پاداشته‌ی لای خوابه باشرو نه‌بر اوه به
 ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ده‌ی نابا ژیر نابن ﴿أَلَمْ نَعِدْكَ وَوَعْدًا حَسَنًا﴾ آیا که‌سی که به‌لنتمان بی داوه به‌یلتنی
 چاک ﴿فَقَوْلُكَ﴾ نه‌و که‌سه ده‌گات به‌و (به‌لینه که به‌ه‌شته) ﴿كُنْ مَعْنَا﴾ و ه کو که‌سیک وایه
 خوشی و رابوار دنیمان پنداره ﴿مَتَّعَ الْخَيَاطُ الذَّنْبَ﴾ به‌خوشی و له‌زه‌تی ژبانی دنیا ﴿لَمْ يَكُنْ لَهُ الْفِكَرُ مِنْ
 الْأَمْخَضَرِينَ﴾ له‌پاشان له‌پژوی دواپی داله‌ناماده کراوان ده‌بی (بو سزادان) ﴿وَلَوْ بِمَا دِيهْتُمْ يَقُولُونَ﴾
 (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) باسی نه‌و پژه بکه که (خوا) بانگی نه‌و (بت په‌رست) انه ده‌کات و (پینان)
 ده‌فه‌رموی ﴿أَلَمْ نَشْرِكْ لَكَ آلَافًا كَثِيرًا زَعُمُونَ﴾ له‌کون نه‌و هاویه‌شانه‌ی که‌ئیه به‌خه‌یالی خزان
 به‌هاویه‌شی متتان ده‌زانین ﴿قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ نه‌وانه‌ی (سه‌رو که‌کانی گومرایی) که
 بریاری سزادان به‌سدریان داجه‌سپا ده‌لین ﴿رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا﴾ نه‌ی په‌رو مردگارمان نا نه‌وانه‌ن که
 نیمه گومرمان کردن ﴿أَغْوَيْنَاكُمْ كَمَا أَغْوَيْنَا﴾ گومرمان کردن ه‌روه کو خومان گومرایی بوین ﴿فَنَزَّلْنَا
 الْبَلَّ﴾ نیمه به‌ری بوین (له‌وانه به‌ری بوونه که‌مان) لای تو ده‌که‌ین ﴿مَا كَانَ الْوَأْيُ أَنْ يَخْشَوْا﴾ نه‌وانه
 نیمه‌یان نه‌ده‌په‌رست ﴿وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ﴾ و ه (پینان) ده‌وتری هاوار بکه‌ن له‌وبتانه‌ی که‌داتان نابو
 به‌هاویه‌شی خوا ﴿فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ﴾ نه‌وانیش هاواریان لی ده‌که‌ن به‌لام و ه لامیان ناده‌نوه
 ﴿وَنَزَّلْنَا الْعَذَابَ﴾ له‌وکاته‌دا سزا (ی دوزه‌خ) ده‌بینن ﴿لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَشْعُرُونَ﴾ (شوات ده‌خوازن که)
 خوزگه‌ت‌نها ریگای راستیان بدایه‌ته‌به‌ر ﴿وَلَوْ بِمَا دِيهْتُمْ يَقُولُونَ﴾ و ه پژوی که (خوا) بانگیان ده‌کات
 و (پینان) ده‌فه‌رموی ﴿مَا دَا أَحْسَنُ الْمَرْسَلَاتِ﴾ چیتان و ه لامی پیتقه‌مبه‌ران دایه‌وه؟ ﴿فَتَحِيَّتٌ عَلَيْهِمْ
 الْأَلْبَابُ يُؤْمَرُونَ﴾ نه‌مجا له‌و پژه‌دا ه‌واله‌کانیان (به‌لگه‌کانیان) له‌په‌ر ده‌چیته‌وه ﴿فَقِيلَ لَا يَسْمَعُونَ﴾
 نه‌وسا په‌سپاریش له‌یه‌کتری نا که‌ن ﴿فَلَمَّا تَرَى تَابَ وَاصٌّ وَغِيْلٌ صَلِيحًا﴾ به‌لام نه‌و که‌سه‌ی گه‌پراوه‌ته‌وه
 (له‌بی باوه‌ری) و باوه‌ری هیتاوه‌و کرده‌وه‌ی چاک‌ی کرده‌وه ﴿فَقَسَى أَنْ يَكُونَ مِنَ الْفٰلِجِينَ﴾ نه‌وه بینگومان
 له‌برزگار بووان ده‌بی ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾ و ه په‌رو مردگارت (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) نه‌وه‌ی
 بیه‌وی دروستی ده‌کات و ه‌لی ده‌بژیری ﴿مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ﴾ (خه‌لکی) ه‌لبراردنیان بو‌نیه (له‌کاری
 خوا‌دا) ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بینگه‌رد و به‌رز و بلند له‌وه‌ی ده‌یکه‌نه‌هاویه‌شی
 ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾ و ه په‌رو مردگارت ده‌زانی ﴿مَا تَأْكُلُ مِنْ ذُرِّهٖ وَمَا يُغْنِي عَنْهَا كُنُوزُهَا﴾ به‌نه‌وه‌ی له‌سپنگیان
 (دل‌بان) دا ده‌پشار نه‌وه‌و به‌نه‌وه‌شی ناشکرای ده‌که‌ن ﴿وَلَهُ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ و ه نه‌و خوابه که‌هیچ
 په‌رستراونکی راست نیه جگه له‌و ﴿لَهُ الْحُكْمُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ﴾ ه‌موو سوپاس ته‌نها بق خوا له‌دنیاو
 له‌پژوی دواپشدا ﴿وَلَهُ الْفُكْرُ وَالْيَهُ تُرْجَعُونَ﴾ و ه بریارو حوکم ه‌ر بق نه‌وه و ه‌مووتان ته‌نها بق لای
 نه‌و ده‌گه‌ر بترینه‌وه (له‌پژوی دواپیدا) ﴿

﴿قُلْ أَزْهَقُوا﴾ (نه ی موحه ممد ﷺ بیان) بلی هه و الم بدهنی ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا شه و تان بو درنز بکاته وه (هه ر شه و بیت) ﴿إِنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ تا پورزی قیامت ﴿مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ﴾
 آله چ په ر ستر او نیکی تر جگه له خوا ﴿يَأْتِيَكُم بِضِيَائٍ﴾ پرووناکی (پور) تان بو دینی ﴿أَفَلَا تَسْمَعُونَ﴾
 ده ی نایا نیوه نابستن ﴿قُلْ أَزْهَقُوا﴾ (بیان) بلی ینم بلین ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا پور بکاته هه می شه یی بو تان ﴿إِنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ تا پورزی قیامت ﴿مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ﴾ کینه
 په ر ستر او ی تر پنجگه له خوا ﴿يَأْتِيَكُم بِلَيْلٍ مُّسْكُورٍ یُبْصِرُ﴾ که شه و تان بو دینی نارامی نیا بگرن
 ﴿أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾ ده ی نایا نیوه نابستن ﴿وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ له به زه یی نه و
 (خوا به) که شه و پورزی بو دروست کردون ﴿لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتُبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ بو شه و نارام بگرن
 له (شه و) داو بو شه و بگه رین به دوا ی پورزی و به هره ی خوا دا (له پور دا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 وه بو نه وه ی سوپاسی خوا بکهن (له سهر نه و نیعمه تانه ی) ﴿وَلَكُمْ فِيهَا نِعمَةٌ تَنْظُرُونَ﴾ وه پورزی که (خوا)
 بانگیان ده کات نه مجا (بیان) ده فرموی ﴿إِنَّ شَرْكَاءَ اللَّهِ لَیْسَ لَهُ کُفْرًا شَرِيفًا﴾ له کوین هاو به شه کانی من نه وانه ی
 ﴿كُفْرًا تَرْغَبُونَ﴾ که نیوه به هاو به شی متان داده نان ﴿وَتَرْغَبَانِ مِنْهَا نِعمَةً شَهِيدًا﴾ وه له ناو هه موو
 نوممه نیکدا شایه تیک ده هیتین ﴿فَقُلْ أَهْلَؤُا بِرَبِّكُمْ﴾ نه مجا (به بیت په رستان) ده لین به لگه تان بیتن
 ﴿فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ﴾ نه و سا ده زانن ینگومان هه ق و راستی تاییده تی خوا به ﴿وَوَصَّلَ عَنْهُمْ ذَاکَ الَّذِیْ
 یَقْرَأُونَ﴾ نه وه ی به درو هه لیان به سستیو و (کر دیو و یان به په ر ستر او جگه له خوا) لییان گوم ده یی
 ﴿إِنْ قَرَأْتُمْ کَانَ مِنْ قُرْآنٍ مُّحْمَدٍ﴾ ینگومان قاروون له گه له که ی مووسا بوو (جووله که بوو) ﴿فَتَنَى
 عَلَيْهِمْ﴾ به لام ده سست درنزی و ستمی لی ده کردن ﴿وَعَاثَتْهُ مِنَ الْكُفُورِ﴾ نه و منده مان گهنج
 (نالتون و زیو) پیدا بوو ﴿فَمَا إِنْ مَقَالَتُهُ﴾ که ینگومان (هه لگرتی) کلپله کانی (نه و گهنج و قاسانه)
 ﴿لَتَأْتِيَ بِالْعَصَةِ أُولَى الْقُوَّةِ﴾ به زه حمدت هه لده گیرا بو کومه لیککی به هیز ﴿إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ﴾ کاتی
 (نیمانداری) گه له که ی بیان ووت دلخوش مه به (به و سامانه) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا یُحِبُّ الْفَرِحِينَ﴾ ینگومان
 خوا نه و که سانه ی خوش ناوی دلخوشن (و له خویایی بوون به سهر ووت و سامانه وه) ﴿وَأَنْتَبِغْ
 بِمَاءِ الدَّلَاحِ الْأَخْضَرِ﴾ وه له و (گهنج و سامان) هی خوا پنی داوی نه و دنیای پنی به ده س بیننه
 ﴿وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا﴾ وه به شی خویشت له م دنیایه له بیر نه چی ﴿وَأَخْبِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾
 وه چاکه بکه (له گه ل خه لکدا) هه ر چونی خوا چاکه ی له گه ل تودا کردوه ﴿وَلَا تَبْتَغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ﴾
 وه له سهر زه وی دا به شونین خراپه دا مه گهری ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا یُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ به راستی خوا خراپه کارانی
 خوش ناویت ﴿﴾

﴿قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ خَلْقٌ نَّاصِيَةٌ﴾ (قاروون) ووتی بینگومان ئەم سامانەم پێدراوه بەهۆی زانیاری بەکەوه
 کە هەمە ﴿أَوَلَمْ يَتَذَكَّرْ أَنَّهُ﴾ نایا (قاروون) نەبزانسێوە کە بەراستی خوا ﴿قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْفُلُونِ﴾
 ئەچەر خەکانی پیش ئەمدا لەناوی بردووه ﴿مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْبَرُ جَبْلاً﴾ کەسانی وا کە لەو
 (قاروون) بەهێزتر بوون کۆر و کۆمەڵیشیان لەو زۆر ترسووه ﴿وَلَا يَسْأَلُ عَنْ دُونِهِمْ الْمَخْدُومُونَ﴾
 (کاتێک سزای خوا هات) پرسسیار ناگرێ لەتاوانەکانی ئەم تاوانبارانە ﴿يُخْرِجُ عَلَى قَوْمِهِ فِي رَبِّهِمْ﴾
 ئەمجا (قاروون) بەخۆ رازاندنەوه هاتەدەر بۆ ناو گەلە کەمی ﴿قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ئەوانەمی
 دنیای دنیایان دەویست و وتیان ﴿بَلَيَّتْ لَنَا بَقِيَّةُ الْآيَاتِ﴾ نای خۆزگە ئەوەندەمی بەقاروون دراوه
 ئێمەش بمان بواوە ﴿إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾ بەراستی ئەو (قاروون) خواوەنی بەش و بەختێکی گەورەیه
 ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ بەلام ئەو کەسانەمی (بەلە پدار بوون) و زانستیان پێ درا بوو و وتیان
 ﴿وَتِلْكَ نِعْمَتُ رَبِّكَ الْوَحِيدَةِ﴾ هاوار بۆ ئێوە پاداشتی خوا (لەپوژی دوایدا) لەو چاکتره ﴿لَمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ﴾
 صَالِحًا ﴿بُوْهُ كَهِسَانِهِ بِرَوَايَانِ هِنَاوَه كَرْدَهوَمِي چاکیان کردووه ﴿وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ﴾
 وه کەس ئەو (ووتەمی زانیانە) وەر ناگرێ جگە لەخۆراگران ﴿فَحَسْبُنَا بِهِ وَفِدَاؤُ الْأَرْضِ﴾ ئەمجا
 ئەو (قاروون) و کۆشکە کە پیمان برد بەناخی زەوی دا ﴿فَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ يَتُومٍ وَلَا حَتَمٍ﴾ هێچ
 دەستەبە کیشی نەبوو لەبەرانبەری (سزای) خوا دا بارمەتی پدات ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُتَصَرِّفِينَ﴾ وه ئەو
 کەسانەش نەبوو بتوانن خۆی رزگار بکات ﴿وَأَصْحَابُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَانُوا بِالْآلَمِينَ﴾ وه ئەوانەمی دوتن
 ئاواتیان دەخواست لەشوتن و پەلەمی ئەو (قاروون) دابن وایان لێ هات ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّ اللَّهَ﴾ دەیان
 ووت وای وا دیاره خوا ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ﴾ پوژی زۆر دەکات بۆ هەر کەس خۆی
 بپهوی لە بەندەکانی کەمیش دەکاتەوه (بۆ هەر کەس خۆی بپهوی) ﴿أَوَلَا أَن مِّنَ اللَّهِ عَلَمًا﴾ ئەگەر خوا
 منەتی نەکردایە بەسەرمان دا ﴿لَخَسَفَ بَنَّا﴾ ئێمەشی دەبرد بەناخی زەوی دا ﴿وَمَا كُنَّا لَنُفْلِحَ الْكَافِرُونَ﴾
 نای لەم بەسەر هاتە سەر سوڕ هینەرە، بینگومان رزگار نابن ئەوانەمی شوکرانە بژیری چاکەمی خوانین
 (کافرن) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَؤُلَاءِ﴾ ئەو مالی دوا پوژە (بەهەشت) دەبەدەین بەو کەسانەمی
 ﴿لَا يُرِيدُونَ عِلْمَ الْآخِرَةِ وَلَا فُسَادًا﴾ نەبەدزی و خۆ بەزل زانیان دەوت لە زەوی دا نەدەست در بژی
 و خرابە کاری ﴿وَالْمُتَّبِعِينَ﴾ وه سەر ئەنجامی چاک بۆ خۆبارنزانە ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ﴾
 ﴿مَنْ جَاءَ بِالْكَفَرَةِ﴾ هەر کەس کارێکی چاک بکات ئەو (پاداشتی) چاکتر لەوەمی بۆ هەیه ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالْكَفَرَةِ﴾
 هەر کەس خرابە بکات ﴿فَلَا يُخْزِي الَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ئەو تۆلە ناسەرنی لەوانەمی خرابەکانیان
 کردووه ﴿إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ تەنها بە ئەندازەمی ئەو کردووانە نەبیت کە کردووانە ﴿﴾

﴿إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ بینگومان نهو (خواه‌ی) که فورانی بؤ تو نار دووه (بئویست کردووه)
 ﴿لَرَأَاكَ إِلَىٰ مَكَارِهِمْ﴾ ده نگیر یتموه بؤ مه ککه ﴿فَلَرَأَىٰ أَفْكَرَ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ﴾ (نه‌ی موحه ممه‌د ﴿بَلَىٰ
 په‌روه‌د گارم زاناتره بهو که سه‌ی ریتموونی (نایینی راسنی) هیتاوه ﴿وَمَنْ هُوَ ضَلُّوا﴾ وه بهو
 که سه‌ی له گومرایی به کی روون و ناشکر ادابه ﴿وَمَا كُنْتَ تَرْجُو﴾ وه نو (نه‌ی موحه ممه‌د ﴿بَلَىٰ
 به هیوا نه‌یویت ﴿أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ﴾ که هم (فورانه) ت بؤ بنیر درن ﴿لَا رَحْمَةً لِّكَ﴾ به لام
 ره حمه تیک بوو له لایه‌ن په‌روه‌د گاته‌وه (بؤت نیر درا) ﴿فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ﴾ که واته هدر گیز
 مه به به پشستیان بؤ بی پروایان ﴿وَلَا تَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه با (بی پروایان) بهر گریست نه‌کهن
 له (گدیاندنی) نایه نه‌کانی خوا ﴿بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ﴾ دوا نه‌وه‌ی دابه زینسراوه بؤت ﴿وَأَذِّنْ إِلَىٰ رَبِّكَ﴾
 بانگی (خه‌لک) بکه بؤ لای په‌روه‌د گارت ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَرَدِّينَ﴾ وه له‌هاو بهش دانمران مه به
 ﴿وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه له‌گه‌ل خوا دا هیچ بهر ستر او نیکی تر مه بهرسته ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ
 بهر ستر او نیکی راست و به هق نی به جگه له‌خوا ﴿كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ﴾ هه‌موو شتیک له‌ناو
 ده‌چنی جگه له رووی پیروزی نه‌و نه‌یت (له‌م نایه‌ته پیروزه‌دا جینگیر کردنی سیفه‌نی (وجه - روو)
 بؤ خوای گه‌وره هاتووه، به‌لام به‌شبهه‌یه‌ک که شایسته‌ی گه‌وره‌ی و ته‌واوی زانی خوا بیت، به‌بی هیچ
 لیجواندن و لیکنده‌وه‌یه‌ک، پرومان پیته‌ی و چو نه‌یه‌ته‌ی نازنین) ﴿لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ بر بارو
 حو کم نایه‌نی خواهه و تنها بؤ لای نه‌ویش ده‌گه‌ر یترنه‌وه ﴿

سوره‌ی ﴿الْعنکبوت﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿آلَ﴾ به (نه‌لیف، لام، میم) ده‌خو یترنه‌وه خوا زاناتره به‌مانا که‌ی بؤ زانیاری زیاتر سه‌یری
 سه‌ره‌تای سوره‌نی (البقرة) بکه ﴿أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا﴾ نایا خه‌لک واده‌زانن که‌وازیان لی
 ده‌هیتری ﴿أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا﴾ نه‌گه‌ر بلین پرومان هیتاوه ﴿وَلَمْ لَا يَقْتُلُوا﴾ ثیر نه‌وان تاقی ناکر یتنه‌وه ﴿
 وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سویند به‌خوا بینگومان که‌سانی پیش نه‌وانمان تاقی کرده‌وه (نه‌مانیش تاقی
 ده‌که‌یتنه‌وه) ﴿فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ هم‌جا بینگومان خواهه که‌سانه‌ی راستیان کرد دیاری ده‌کات
 ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ الْكَافِرِينَ﴾ دروزه‌کانیش دیاری ده‌کات (ده‌ناسرین) ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾
 یا نه‌وانه‌ی خرابه‌کان ده‌کهن وایان زانیوه ﴿أَنْ يَسْقُونَا﴾ که‌له ده‌ستمان ده‌ده‌چن ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾
 زور خرابه نه‌و بریاره‌ی ده‌یدن ﴿مَنْ كَانَتْ يَرْجُوا إِلَهًا إِلَّا اللَّهَ﴾ هه‌ر که‌س ئومیدی وایه بگات به‌دیداری
 خوا (با به‌ندایه‌نی خوا بکات) ﴿إِنْ أَجَلَ اللَّهِ لَا تَرَىٰ﴾ چونکه به‌راستی کاتی دیاری کراوی خوا
 هه‌ر دیت ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه تنها خواهه بیسه‌ری زانا ناگدار ﴿وَمَنْ جَهَدْ فَإِنَّ اللَّهَ يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ﴾
 وه هه‌ر که‌س جیهاد بکاو تن بکوشی نه‌وه تنها بؤ خوی تن ده‌کوشی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَمَعَٰنُ الْعَالَمِينَ﴾
 به‌راستی خواهه هه‌موو جیهانیان بی نیاز و ده‌وله‌مه‌نده ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه ته وانه ی باوهریان هیتاوه و کرده وه چاکه کانیان کردوهه ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ ینگومان خراپه کانیان دهسربینه وه لییان ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرًا لَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بهباشتر له وه ی که کردویه پاداشتیان دهدهینه وه ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا﴾ وه فهرمانمان داوه بهئاده می که چاکه له گهل دایک و باوکی دا بکات ﴿وَإِنْ جَهَنَّمَ لَأَشَدُّ قَرَارًا﴾ وه ته گهر (دایک و باوکت) ههولیان له گهل دای بو ته وه ی که هاویدهشم بو بریار بده ی ﴿مَّا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ که هیچ زانیاریه کت نی یه دهر باره ی ﴿فَلَا تُطِعْهُمَا﴾ ته وه به گوینان مه که ﴿إِلَّا مَرَجِعُكَ﴾ تنها بو لای منه گهرانه وه تان (له دوا و فرودا) ﴿فَالْيُنْكَرُ بِنَاكَ كُنْتُ تَمَلُّونَ﴾ ته وساهه والتان دهده می به و کرده وانه ی ده تان کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه ته و کسه سانه ی باوهریان هیتاوه و کرده وه ی چاکه بیان کردوهه ﴿لَنُكَفِّرَنَّ فِي الصَّالِحِينَ﴾ ینگومان دهیان خهینه ریزی پیاو چاکانه وه ﴿وَمِنَ الَّذِينَ مِن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ هه ندی له خه لکی ده لین باوهرمان به خوا هیتاوه ﴿فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ﴾ ته مجا کاتی سزا بدری له پیتاوی خوا دا (له لایمن کافران وه) ﴿جَعَلَ فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَذَّبُوا اللَّهَ﴾ نازارو سزای خه لکی وه کو نازارو سزای خوا داده نی ﴿وَلَمَّا جَاءَ نَصْرُكَ مِن رَبِّكَ﴾ وه ته گهر له لایمن پهروه ردگار ته وه سهر که وتیتک بیت ﴿لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ﴾ دلنیا به ته وانه ده لین ینگومان نیمه له گهل نبوه دا بووین ﴿أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِأَيُّهَا خَوَافًا﴾ زاناو ناگادار تر نه ﴿بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ﴾ به وه ی له دل و دهر ونی هه موو کهس دایه ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویتند بی خوا چاک ده زانی ته وانه ی باوهریان هیتاوه کین ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُكَفِّرِينَ﴾ وه چاک ده زانی دو وروانش کین ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته وانه ی بی بر و ابوون وونیان به وانه ی تیمان دار بوون ﴿اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا﴾ شوین رینگا و ریتازی نیمه بکهون ﴿وَلَنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ﴾ و تا وانه کانتان به ته مستوی نیمه ﴿وَمَا هُمْ بِخَاسِرِينَ﴾ ته وانه (بی بر وایان) هیچیک له تاوان و گونا هسی ته وان (باوهر داران) هه لنگرن ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ به راستی ته وانه دروزن ﴿وَلَنَحْمِلَنَّ آثَقَ إِلَهُمُ﴾ سویتند به خوا (بیباوهران) باری گرانی (کو فرو تاوانی) خوینان هه لده گرن ﴿وَأَتَقَالَمَ أَتَقَالَمُ﴾ وه باری گرانی (خه لکانی) تریش له گهل باری گرانی خوینان دا (هه لده گرن) ﴿وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وه به راستی له پروزی قیامت دا پر سیاریان لی ده کری ﴿عَمَّا كَانُوا يَقْتَرُونَ﴾ له و در و ده له سانه ی له دونیادا هه لیان ده به ست ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ سویتند به خوا نو و حمان نارد بو لای گه له که ی (به پیغه مبهری) ﴿فَقَبِلَ فِيهِمُ الْآلُفَ سَنَةً إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا﴾ ته مجا ته ویش مایه وه له ناویان دا نوسه د و په نجا سال (هزار سال په نجا کهم) ﴿فَاتَّخَذَهُمُ الظُّلُمَاتُ وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾ له ناگامدا لافا و زریان له ناوی بردن له کاتیکدا ته وان سته مکار بوون ﴿

﴿وَأُخْبِنَتْهُ وَأَصْحَبَ السَّيِّئِينَ﴾ نه مجا نه و (نوح) و كهسانيك له كه شتيه كه دا بوون پرزگار مان كردن
 ﴿وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾ وه نه و (كه شتي به) مان كرد به نيشايه كه بو جيهانيان ﴿وَإِذْ هِيَ إِذْ قَالِ
 لِقَوْمِهَا﴾ وه (نه ی مو حه مده ﴿بِاسْمِ﴾ نبيراهيم بكه كاتى به گه له كه ی ووت ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ﴾
 خوا به رستن ولنى ي بترسن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه وه چا كتره بو ئنوه نه گهر
 ئنوه بزائن ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَتُوتُونَ﴾ به راستى ئنوه له جياتى خوا بتائيك ده به رستن
 ﴿وَتَخْلُقُونَ أَفْكَاءَ﴾ وه ئنوه درويه كى گوره هه لده به رستن ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ به راستى
 نه وانه ی كه ئنوه ده يان به رستن بيجگه له خوا ﴿لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا﴾ ناتوانن رزق و روزى ئنوه
 بدهن ﴿فَاتَّبَعُوا عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ﴾ كه واته داواى رزق و روزى له خوا بگهن ﴿وَأَعْبُدُوهُ وَأَشْكُرُوا لَهُ﴾
 وه نه و به رستن و هه ر سو باسى نه و بش بكه ﴿إِلَّا تَتَذَكَّرُونَ﴾ ته نها بولاى نه و ده گهر تر نه وه
 (له قيامه تدا) ﴿وَأَن تَكْفُرُوا﴾ وه نه گهر ئنوه با وه نه هيتن ﴿فَكَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ نه وه
 ثومه تانى پيش ئنوه ش با وه ريان (به پيغه مبه ره كاتيان) نه هيتا ﴿وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا أَلْبِغُ السُّيُوفِ﴾
 وه پيغه مبه ر ته نها را گه ياندى ناشكرا و پرونى له سه ره ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ نايا نه وانه سه رنجيان نه دا وه
 ﴿كَفَيْتُ يَدِيَّ اللَّهُ الْخَلْقَ﴾ كه چون خوا دروستكرا وان به دى ده هيتيت ﴿ثُمَّ يُؤْمِدُهُ﴾ له پاش
 (نه مان) ده به هيتيت نه وه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ بنگومان نه و (زيندو و كرده نه وه) بو خوا ناسانه ﴿فَلْيَسِّرُوا فِي الْأَرْضِ﴾
 (نه ی مو حه مده ﴿بِلَى﴾ بلى بر قن بگهرين به زه وى دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾
 و سه رنج بدهن كه چون دروستكرا وه كانى له سه ره تا وه به دى هيتا وه ﴿ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ الْمَشَاءَ الْآخِرَةَ﴾ له پاشان
 هه ر خوا به دى هيتانى دوا ر قو ريش به دى دينى ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به راستى خوا به توانا به
 به سه ره سه و شتيكدا ﴿يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ﴾ (خوا) سزاي هه ر كه سنيك ده دات كه بيه وى ﴿وَيَرْحَمُ
 مَن يَشَاءُ﴾ وه به حميش ده كات به هه ر كه سنى كه بيه وى ﴿وَإِلَّا تَتَذَكَّرُونَ﴾ وه ته نها بولاى خوا
 ده گهر تر نه وه ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه ئنوه ناتوانن له ده دست خوا ده ربا زين ﴿فِي الْأَرْضِ وَالْآفِ
 السَّمَاءِ﴾ نه له زه وى دا و نه له ناسماندا ﴿وَمَا لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ وه بو ئنوه نى به جگه له خوا ﴿مِن
 وَحْيٍ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هيج دوست و يار مه نى ده رتلك ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ﴾ وه نه وانه ی كه
 به نيشانه كانى خوا و ديدارى با وه ريان نى به ﴿أُولَٰئِكَ يَتَرَوْنَ رَحْمَتِي﴾ نانه وانه له به زه يى من (خوا)
 ناو ميند ده بن ﴿وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه نه وانه سزاي به سو و سه ختيان بو هه به ﴿

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ ثم مجا وه لامي گهله که ی ثم (ئبراهیم) تنها نه وه بوو که ووتیان
 ﴿أَفَلَوْلَا أُوحِيَ قَوْلُهُ﴾ (ئبراهیم) بکوژن یا بیسوتین ﴿فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ﴾ خواش نه وی پژگار
 کرد له و ناگره ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ﴾ بنگومان له و (پژگار کردنی ئبراهیم) دا ﴿لَا يَكُنِ الْقَوْمُ بِقَوْمٍ﴾ چند
 نیشانو به لگه هیه بؤ کهسانی باوهر دههین ﴿وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا﴾ وه (ئبراهیم)
 ووتی بنگومان نه وی ئیوه هلئان بزاردوه له جیانی خوا بتانیکن ﴿فَوَدَّ بَنِيكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾
 له بهر خوشه ویستی نیوانتان له ژبانی دنیا (دهیانپرستن) ﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ﴾
 له پاشان له پژوی دواپی دا هه ندیکتان بیزاری دهره بهرن له هه ندیککی تر تان (دان نانین بهیه کتری دا)
 ﴿وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ وه نه فرین لهیه کتری ده کهن ﴿وَمَا أَوْفَوْهُمُ النَّارَ﴾ جیگاشان ناگری
 دوزخه ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرٍ﴾ وه هیچ باره تی دوریکیشان نی به ﴿فَنَامَتْ لَهُ لُوطٌ﴾
 ثم مجا لوط باوهری به و (ئبراهیم) هینا ﴿وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَيْثٍ﴾ وه (ئبراهیم) وونی بنگومان
 من کوچ ده کهم بؤ لای بهروردگارم (له بابلوه بؤ شام) ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَصْرُ الْأَخِيرُ﴾ به راستی
 تنها نه و زالی به ده سلاتی کار دروسته ﴿وَوَقَّعَ اللَّهُ اسْمَهُ فِي الْقَوْمِ﴾ وه به خشیمان به نه و
 (ئبراهیم) ئیسحاق (ی کوری) و به عقیوب (ی کوره زای) ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْحِكْمَةَ﴾
 وه پیغه بهرستی و کشیمان بریاردا له نه وه کانی (ئبراهیم) دا ﴿وَرَأَيْنَاهُ أَجْرُهُ فِي الدُّنْيَا﴾ وه له دنیا دا
 یاداشتمان دایه وه ﴿وَلَنَلْقَاهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه به راستی ثم له پژوی دواشیدا له پیاو چا کانه
 ﴿وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ (باسی) لوط پیش بکه کانی به گهله که ی ووت ﴿إِنِّي كُنْتُ أَنُوتُ الْفَاحِشَةَ﴾
 بنگومان ئیوه کارنکی ناشیرین و قیزه ون ده کهن (که نیربازی) ﴿مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ﴾
 له جیهاندا کهس پیش ئیوه نه و کاره ی نه کردوه ﴿إِنِّي كُنْتُ أَنُوتُ الرِّجَالَ﴾ ئیوه نیربازی ده کهن
 ﴿وَنَقُطُّونَ السَّيْلَ﴾ وه بریگاده گرن (له ریمواران) ﴿وَنُتُوتُ فِي نَادِيكُمُ الْمَعْرُ﴾ وه له نادای و شوتنی
 کوبونه وه تاندا هه موو خرابه به کهن ﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ که چی وه لامي گهله که ی تنها
 نه وه بوو که ووتیان (به لوط) ﴿أَلَيْسَ بَعْدَ اللَّهِ سِرَازٌ خَوَامِنَ بَنِيَّةٍ﴾ ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾
 نه گهر نو له راست گویانی ﴿قَالَ رَبِّ اضْرِبْنِي﴾ (لوط) وونی نه ی بهروردگارم یارمه نیم به
 (وزالم بکه) ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ به بهر نه و گهله خرابه کاره دا ﴿

﴿وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ﴾ وه کاتیک نیراوه کانی نیمه مژده ی (به خشی نی یسماعیل) یان
 دا به شیراهیم ﴿قَالُوا إِنَّمَا بُشِّرُكُمْ بِأَهْلِ حَیْذٍ الْقَرِیْنَةِ﴾ ووتیان ینگومان نیمه له ناو بهری دانیش توانی نیم
 شاره بن (سه دوم) ﴿إِنَّا أَهْلُهَا عَاوِلَیْمِیْنَ﴾ به راستی دانیش تونه که ی سته مکار بوون ﴿قَالَ
 إِنَّا فِیْهَا لَوُطًا﴾ (شیراهیم) ووتی ینگومان لوط له و (شاره) دایه ﴿قَالُوا لَئِنْ أَقْلَمَیْسَ فِیْهَا﴾ ووتیان
 نیمه چاک ده زانین کنی لیه ﴿لَنَنْجِیَنَّهٗ وَآَهْلَهُ إِلَّا أَقْرَبًا﴾ سوئند به خوا نیمه لوط و نه ندامانی
 خیزانه که ی رزگار ده که بن جگه ژنه که ی ﴿كَانَتْ مِنَ الْقَرِیْبِ﴾ که له جیم او ان (تیاچووان)
 ده بیت ﴿وَلَمَّا آتَتْ رُسُلُ الْوُطَا﴾ کانی نیراوه کانمان هاتن بؤ لای لوط ﴿سِیِّئَ بِهِمْ
 وَصَافٍ بِهِمْ ذُنُوبًا﴾ بیان تیکچوو و زور دن تنگ و ناره حدت بوو ﴿وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ﴾
 ووتیان مده تر سه خدم مده حق (چونکه) ﴿إِنَّا مُتَجَوِّدٌ وَأَهْلُكَ إِلَّا أَقْرَبًا﴾ ینگومان نیمه تو و خیزانه که ت
 رزگار ده که بن جگه له ژنه که ت نه بیت ﴿كَانَتْ مِنَ الْقَرِیْبِ﴾ که نه و له جیم او ان (تیاچووان) ده بیت ﴿
 إِنَّمَا یُرِیْتُ عَنْ أَهْلِ حَیْذٍ الْقَرِیْنَةِ﴾ به راستی نیمه ده بار نین به سر دانیش توانی نیم شاره دا ﴿رِجْرَاقِیْنَ
 السَّمَاءِ﴾ سزایه که له ناسمانده وه ﴿بِمَا كَانُوا یَفْسُقُونَ﴾ له بهر نه وه ی له سنوو رو فدرمانی (خوا)
 ده چوون ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آتِیَةً بَیِّنَةً﴾ سوئند به خوا ینگومان له و شاره (ویران کر اوه دا)
 نشانه و به ندیکسی دیارمان به جی هیشت ﴿لَقَوْمٍ یَّعْقِلُونَ﴾ بؤ گهل و کومه لسی که ژیر بن ﴿
 وَإِنَّا مَدَنٌ أَعْلَاهُمْ شُعَبًا﴾ وه بؤ خهلکی مده به نیش شو عده یی بر ایا نمان (نارد) ﴿فَقَالَ یَقَوْمِ اقْبِلُوا إِلَیَّ﴾
 ووتی نه ی گهل که م خوا به رستن ﴿وَأَنْجُوا الْیَوْمَ الْأَخِرَ﴾ و به هیواو نومیدی رورزی دوا یی بن ﴿وَلَا
 تَعْتَوُوا الْأَرْضِیْنَ مُفْسِدِیْنَ﴾ وه خرابه کاری روجو و مبن له زه وی دا ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾
 به لام نه وان باوه ریان پی نه هینا نه وسا بوومه له رزه به تینه که گرتی (لیسی دان) ﴿فَأَمْسَحُوا فِی ذَرْبِهِمْ
 جَنَّتِیْنَ﴾ به هوی نه وه وه له خانوو و کانی خویاندا نه رتو یان دا دابوو مردن ﴿وَعَادَاوَمُ حُودًا﴾
 وه گهللی عاد و ممو و دیشمان (له ناو برد) ﴿وَقَدْ کُتِبَتْ لَكُمْ فِی سِکِّیْهِمْ﴾ به راستی
 (نه و له ناو بردنه) بوون بووه ته وه بؤ تان له شوینه واره (ویرانه) کانیانه وه ﴿وَرَفَّتْ لَهُمُ السَّیْطَانُ أَعْمَالَهُمْ﴾
 شهیتان کرده وه خرابه کانیانی بؤ رازاند بوونه وه ﴿فَصَدَّ هُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِیْنَ﴾
 به هوی نه وه وه به رگری کردن له رتگیای راست له کاتیکدا نه وان توانای بیر کردنه و میان هه بوو (ژیر
 بوون) ﴿٢٥﴾

﴿وَقَدْ رَوْنَاهُ فَرَحُونَ وَهَلَكُنَّ﴾ همدروها قاروون و فیرعدون و هامانیسمان (لهناو برد) ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ
بِآيَاتِنَا﴾ سویند به خوا به راستی موسا هات بق ناویان به چند موعجیزه به که وه ﴿وَأَسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ﴾ به لام لهوان خویان به گموره زانی لهزه ویدا ﴿وَمَا كَانُوا سَاقِيْنَ﴾ نهشیان توانی لهدهستان
دهرچن ﴿فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُورِهِ﴾ نهوسا نیمه هه ریهك لهوانمان به تاوانی خوی سزادا (لهناومان
بردن) ﴿فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا﴾ جا هه ندیکیان بایه کی به هیزمان نارد هه ریان به ورده به رده وه
﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الضُّيْحَةُ﴾ وه هه ندیک کی تربان پیا هه لشاخانیک و دهنگیک کی گموره لهناوی بردن
﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ حَسَفْنَا بِهِ الْآرْضَ﴾ وه هه ندیک کی یانمان به ناخی زهوی دابرده خواره وه ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَفْنَا﴾
وه هه ندیک کی ترمان لهوان لهده ربادا نوقم کرد ﴿وَمَا كَانُوا يَنْظُرُونَ﴾ خواسته می لی نه کردن
﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به لکو خویان سته میان له خویان کرد ﴿مَثَلُ الَّذِينَ
أَخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وینه ی که سانی که بیجگه له خوا بهر ستر او انیک بق خویان داده نین
﴿كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بِعَبَصَاتِهَا﴾ وه کو جالجالو که وایه که مالیکی (بق خوی) به خاند وه
﴿وَإِنْ أُولَئِكَ الشُّرُوكُ لَيْسَتْ لَهُمْ نَفْسٌ مِّمَّا يَتَّبِعُونَ﴾ که به راستی لاوازترین مال مالی جالجالو که به ﴿لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ﴾ نه گهر بزانش ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ بینگومان خوا ده زانی ﴿وَمَا يَتَّبِعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
نهوان لهجیانی خواچی ده به رستن و هاواری لی ده کمن ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وهدر نه و (خوا به) زالی
به دهسه لاتی کار دروست ﴿وَنَزَّلْنَا الْأَمْثَلَ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ﴾ نهو وینه و نمو و نانه بق خه لکی دینه وه
﴿وَمَا يَتَّبِعُهَا إِلَّا الْعَالَمُونَ﴾ تنها زانابان لهوانه تیده گهن ﴿حَقَّقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ﴾
خوا ناسمانه کان و زهوی به ححق و راستی دروست کرد وه ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ يُمِينُ﴾
به راستی لهوه دا به لگه هه به بق بر واداران ﴿أَتُنْذِرُ أَوْ لَوْ أَنَّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ بیخویننه ره وه نهو
قورنانه ی که وه حی کراوه بؤت ﴿وَأَقْرِضْهُ الصَّلَاةَ﴾ وه نویژ بکه ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالنَّكَرِ﴾ بینگومان نویژ بهر گری (نویژ گهر) ده کات له کاری ناشیرین و نابه سه ند (خرابه)
﴿وَلَوْ كَرِهَ اللَّهُ لَكُنْزَكُمُ﴾ وه زیکر و بادی خوا گه وره تره (لهه مور شتیک) ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ﴾ خواش
ده زانیت به ههر کاریک که تنوه ده یکمن ﴿

﴿وَلَا تُجِيرُوا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ده‌م‌قالی و موجداه‌له‌مه‌کهن له‌گه‌ل خاوه‌نی کتبیبه‌ ناسمانیه‌ کانداه‌
 ﴿إِلَّا بِالَّذِي هُوَ أَحْسَنُ﴾ به‌ جوانترین شبویه‌ نه‌ینت ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ جگه‌ له‌وانه‌یان که‌
 ستمیان کرد (له‌ نیوه) ﴿وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا﴾ وه‌ (به‌ خاوه‌ن کتبیبه‌ کان) بلین باوه‌رمان هیناوه‌
 به‌وه‌ی نیز در اوده‌ته‌ خواره‌وه‌ بؤ نیمه‌ ﴿وَأَنْزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و (به‌وه‌ش) نیز در اوده‌ته‌ خواره‌وه‌ بؤ نیوه‌
 ﴿وَاللَّهُ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ وه‌ خوای نیمه‌ و خوای نیوه‌ به‌ کیکه‌ ﴿وَتَحْنُ لَكُمْ مَسِيلُونَ﴾ وه‌ نیمه‌ بؤ نه‌و
 (خوا) گهر دن که‌ چین ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ هه‌روه‌ک (بنیغه‌مبه‌رانی پیشو) قورئانمان
 بؤ تو (نهی موحه‌ممه‌د ﷺ) ناره‌ده‌ خواره‌وه‌ ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ الْكِتَابِ﴾ جائه‌وه‌ که‌سانه‌ی که‌
 کتبیبه‌مان پیداون ﴿يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ (هه‌ندیکیان) باوه‌ر به‌و (قورئانه‌) ده‌هینن ﴿وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ﴾
 وه‌ له‌مانه‌ش (بت به‌رسته‌کانی عه‌ره‌ب) که‌سانی بر وای پی ده‌هینن ﴿وَمَا يَجْعَلُ يَدَايَهُمَا إِلَى الْكُفْرِ وَهُوَ﴾
 ته‌نهای پی باوه‌رانی (رؤچوو) دان نانتین به‌ ثایه‌ته‌کانی نیمه‌دا ﴿وَمَا كُنْتَ تَسْأَلُ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وه‌ تو (نهی موحه‌ممه‌د ﷺ) پیش نه‌م (قورئانه‌) هیچ کتبیبتکت نه‌ده‌خوینده‌وه‌ ﴿وَلَا تَحْطُ بِرَبِّهِمْ﴾
 وه‌ به‌ده‌ستی راست نه‌تنو سیووہ ﴿إِذَا لَازَقَتِ السَّجُودَ﴾ (نه‌گهر واپوایه‌) نه‌و کاته‌ ناراسته‌کان
 (پی بروایان) ده‌که‌وتنه‌ گومانه‌وه‌ ﴿بَلْ هُوَ آتِيكُم بَيِّنَاتٍ﴾ (نه‌خیر وانیبه‌ گومان ده‌بن) به‌لکو قورئان
 نیشانه‌کانی ناشکران ﴿فِي صُورِ الْذِّبِ أَوْثَرُ الْعِلْمِ﴾ له‌ دل و ده‌رونی که‌سانیکدایه‌ که‌ زانستیان پی
 در اوه‌ (له‌ لایه‌ن خواوه‌) ﴿وَمَا يَحْدِثُ يَدَايَهُمَا إِلَّا أَنْظَرْتُمُوتَ﴾ ته‌نیا سته‌مکاران دان نانتین به‌ نیشانه‌کانی
 نیمه‌دا ﴿وَقَالُوا لَا تَنْزِيلَ عَلَيْهِ إِلَّا آتٍ مِنْ رَبِّهِ﴾ وه‌ ووتیان نه‌وه‌ بؤ چهند موعجیزه‌ و به‌لگه‌به‌ک
 دانا به‌زینری بؤ سه‌ری (موحه‌ممه‌د ﷺ) له‌ لایه‌ن به‌روه‌ردگاریه‌ وه‌ ﴿قُلْ إِنَّمَا الْإِنشَاءُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلین
 (بیان هینانه‌ خواره‌وه‌ی) موعجیزه‌کان ته‌نیا له‌ لایه‌ن خواوه‌یه‌ ﴿وَأَنَّمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنْ﴾ وه‌ به‌راستی
 من نه‌نیا ترسینه‌ریکی ناشکرام ﴿أَوْفَرْنَا كَفْهَهُمْ﴾ نایا بؤ نه‌وان به‌س نیبه‌ ﴿أَنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ﴾
 الْكِتَابَ يُقَالُ عَلَيْهِمْ که‌ نیمه‌ قورئانمان ناردوته‌ خواره‌وه‌ بؤ سه‌ر تو، ده‌خوینریته‌وه‌ به‌سه‌ریاندا
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَكَرْهًا لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ به‌راستی له‌م قورئانه‌دا به‌زه‌یسی و په‌ند و نامورگاری
 هه‌یه‌ بؤ باوه‌ر داران ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ﴾ بلین (بیان) خوا به‌سه‌ ﴿بِتَنبِيٍّ رَبِّكُمْ شَهِيدًا﴾ بؤ شایه‌تی
 دان له‌نیوان من و نیوه‌دا ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌وه‌ی له‌ ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌ ده‌یزانی
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ﴾ وه‌ که‌سانی که‌ باوه‌ریان هیناوه‌ به‌ به‌تال و پی باوه‌ریوون به‌خوا
 ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ته‌نیا له‌وانه‌ن زه‌ره‌رمه‌ندان ﴿﴾

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ﴾ به پهله داوای (هیتانی) سزات لئی ده کهن ﴿وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءُكَ الْعَذَابُ﴾
 شه گهر ماوه ی دیاری کراو نه بوايه (بۆ سزادانی نه وانه) بینگومان سزاکه بیان بۆ ده هات ﴿وَلَمَّا يَسْتَعْجِلُونَكَ﴾
 وه به راستی له ناکاودا نه و سزایه بیان بۆ دی که نه وان ههستی پئی ناکه ن ﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ﴾
 بِالْعَذَابِ﴾ به پهله له تۆ داوای (هیتانی) سزا ده کهن ﴿وَلَمَّا يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ﴾ که به راستی دۆزه خ
 ده وری کافرانی داوه ﴿يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ﴾ له پورژیکدا سزا دایان ده پوشتی ﴿مِنْ قُرْفِهِمْ مِمَّنْ﴾
 نَحَّى أَرْجُلَهُمْ﴾ له لای سه ریانه وه و له ژیر پئیانه وه ﴿وَيَقُولُ دُوْرًا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه (خوا) ده فهر موی
 بچیزن تۆ له ی نه و کرده وانه ی که له دونیادا ده تان کرد ﴿يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی بهنده کانم که
 باوه رتان هیناوه ﴿إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ﴾ بینگومان زهوی من پان و فراوانه ﴿فَإِنِّي فَاتِكُونِ﴾ که واته ههر
 من بهرستن ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ لَمَّا أَتَيْنَا ثَمُودَ﴾ هه موو کهس مردن ده چیژنی و ده مری
 پاشان بۆ لای ئیمه ده گهرنرینه وه ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کهسانی که باوه ریان
 هیناوه و کرده وه چاکه کانیا ن کرده وه ﴿الَّذِينَ كَانُوا عَلَىٰ الْجَبِّ مَعْرُوفًا﴾ سویند به خوا له کۆشکه بهرزه کانی
 به هه شتدا نیشته چیان ده که یس ﴿عَقَرِي مِنْ حَيْثُ الْآلَتُهُمْ﴾ که پروباره کان به ژیریاندا دین و ده چن
 ﴿حَدِيدٍ فِيهَا بَاقِرُ الْعَذَابِ﴾ بئی برانه وه تیابدا ده میتنه وه نای چهند چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿وَالَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ نه وانه ی دانیان به خویاندا گرت و تهنها پشتیان به پهروهر دگاریان
 به ست ﴿وَكَيْفَ أَتَىٰ مِنَ الذَّكْوَىٰ لَا تَخِيلُ رُؤُفًا﴾ زور گیان له بهر (زینده وه) هدی به پوزی خوی هه لئا گری
 و کۆی ناکانه وه (بۆ داهاتوو) ﴿اللَّهُ يَرْزُقُهَا إِنْ أَرَادَ﴾ خوا پوزی نه و (گیان له بهرانه و) و ئیوه یش ده دات
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ههر نه وه بیسه ری زانا ﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ سویند
 به خوا نه گهر بهر سیار له و (بئی باوه رانه) بکه یست کی ئاسما نه کان و زهوی دروست کرده وه
 ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و رۆژ و مانگی رامه هیناوه و خستویه تیه خز مه تیانه وه ﴿لِيَقُولَ اللَّهُ فَإِنْ يُؤْفَكُونَ﴾
 بینگومان ده ئین خوا ده ی که واته چۆن (له بهرستنی خوا) لادراون ﴿اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ﴾
 عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ﴾ خوا پوزی فراوان ده کات بۆ ههر کهس له بهنده کان که بیهوی یا بوی کهم ده کات
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا به هه موو شتیک زانایه ﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ﴾ وه نه گهر بهر سیاریان لئی
 بکه یست ﴿مَنْ مَّنَّالٌ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ کی له ئاسما نه وه باران ده بارینی ﴿فَالْحَيَاةُ مِنَ الْآرْضِ مِنْ بَعْدِ قَرُونًا﴾ نه مجا
 به و بارانه زهوی مردووی پئی زیندوو ده کاته وه ﴿لِيَقُولَ اللَّهُ﴾ بینگومان ده ئین خوا ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
 (نه ی موحه ممه د) بلی هه موو سوپاس ههر بۆ خوا به ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ به لام زور به بیان
 ژیریان به کار ناهیتن

﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ﴾ و ده ژبانی هم دنیایه تنه‌ها را باور دنیکی بی هووه و یاری (منالانته) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ لَعْنٌ خَالِدٌ فِيهَا﴾ و ده به راستی مالی قیامت هه ره وهیه ژبانی (راسته‌قینه) ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نه‌وان بیانز انیایه ﴿إِنَّا نَكْتُوبُ فِي الْقُرْآنِ﴾ نه‌مجا کاتی نه‌و (بی باوه‌رانه) سوار کهشتی ده‌بن ﴿وَدَعَا آلَ اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ (و ترسان له نو قم بوون) تنه‌ها هاوار له خوا ده‌کن به دلسوزی و گهر دن که‌چیوه ﴿فَلَمَّا تَخَذُوا مِيزًا﴾ که‌چی کاتی خوا پرزگاریان ده‌کات و ده‌گه‌نه‌وه ووشکانی ﴿لَمَّا هَمَّ بِشُرْكَانٍ﴾ کتوپر نه‌وان هاویه‌ش بو خوا داده‌نین ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا أَنكَرُوا وَلِيَتَذَكَّرُوا﴾ (وازیان لی بهینه) با دان نه‌نین به‌وه‌ی نیمه پیمان‌دان، وه له‌زهت به‌ن له ژبان ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا له‌مه‌ولا ده‌زائن (نه‌نجامی نه‌و کرده‌و خرابانه‌یان چی ده‌بن) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِيهِمْ مِّنْ ذَنبُورٍ مَّاءٍ مَّوَّاهٍ﴾ (اَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَّاءٍ) که نیمه (شاری مه‌ککه) مان کردوته جینگایه‌کی ریز گیرای بی ترس وپر ناساشیش ﴿وَيَتَخَفَتِ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ﴾ له کاتیکدا له ده‌ور و به‌ری نه‌واندا خه‌لک ده‌فریتریت ﴿أَفَلَا يَنْظُرُونَ﴾ ده‌ی نایا باوه‌ر به‌به‌تال ده‌هینن ﴿وَيَعْلَمُ اللَّهُ تَكْفُرَتِ﴾ وه‌سپله‌وه‌بی نه‌زائن به‌رامبه‌ر نیمه‌ته‌کاتی خوای گه‌وره ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کی له‌و که‌سه‌سته‌مکار تره که‌درو به‌دهم خواوه‌ه‌لده‌به‌ستی ﴿أَوَكَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ﴾ یا باوه‌ر نه‌هینن به‌ثابینی راست کاتی بوی هات ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّمُكْفَرِينَ﴾ نایا جینگای مانه‌وه بو بی بر و ابان له‌دوزه‌خدا نیه ﴿وَالَّذِينَ جَعَلُوا دِينَهُمْ﴾ وه‌که‌سانی که‌له‌پیناو ره‌زامه‌ندی نیمه‌دا تیکوشانیان کرده‌وه ﴿لِيَهْدِيَهُمْ جُمُوعًا﴾ به‌راستی رینموونیان ده‌که‌بن بو رنگا چاکه‌کاتی خومان ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه‌بینگومان خوا له‌گه‌ل چاکه‌کار اندایه ﴿

سوره‌ی ﴿الزُّمَرُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الزُّمَرُ﴾ به (تعلیف، لام، میم) ده‌خوینتریت‌وه‌خوا زاناتره به‌مانا که‌ی بو زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌ی (البقرة) بکه ﴿عَلَيْهِ الزُّمَرُ﴾ رقوم شکپتران و ژیر که‌وتن (فارس زال بوو به‌سه‌رباندا) ﴿فِي أَدْنَى الْأَرْضِ﴾ له‌نزیک ترین خاکیان (له‌مه‌ککه‌وه‌یا له‌ولاتی فارس‌وه) ﴿وَهُمْ مِنْ بَعْدِ عِلْيَهٗ﴾ وه‌رقومه‌کان دواي تیشکانیان ﴿سَبْعِينَ﴾ له‌داهاتوودا سه‌ره‌ده‌که‌ون (به‌سه‌ر فارس‌ه‌کاندا) ﴿فِي بَضْعِ سِنِينَ﴾ له‌ماوه‌ی چند سالیکدا (له‌نیوان ۳ تا ۹ سالدا) ﴿فَلِلَّهِ الْأَمْثَرُ مِنْ قُلٍّ وَمِنْ بَعْدِ﴾ هدموو کاروبار تنه‌ها به‌ده‌ست خویبه‌له‌پیش (سه‌ره‌که‌وتن) وله‌دوا (سه‌ره‌که‌وتیش) ﴿وَلَوْ مِيزَ بَنُوحَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه‌له‌و روزه‌ی (رقومه‌کان سه‌رده‌که‌ون) نیمه‌انداران دلخوش ده‌بن (چونکه‌رقومه‌کان خاوه‌ن نامه‌ی ناسمانی بوون) ﴿يَقْضِي اللَّهُ﴾ به‌سه‌رخستنی خوا (بو رومه‌کان) ﴿تَصْرُفُ مَنَافِعَ﴾ خوا هه‌ر که‌سی بویت سه‌ریده‌خات ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه‌هه‌ره‌وزالی بالاده‌ستی میهره‌بانه ﴿

﴿وَعَدَ اللَّهُ لَا يُلَاحِظُ اللَّهُ وَغَدَهُ﴾ * نه‌وه به‌لینتی خوابه (که برومه‌کان سه‌ریخت) خوابیش پنجه‌وانه‌ی به‌لینتی
 خوی ناکات ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ * به‌لام زوربه‌ی خه‌لک نازانن ﴿يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا﴾ * تنه‌هار و‌اله‌تی هم‌زیانی دنیا ده‌زانن ﴿وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ﴾ * به‌لام بی‌ناگان له‌پوژی
 دوابی ﴿أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ﴾ * ای‌ا نه‌وانه‌له‌ده‌روونی خویاندا بیرسان نه‌کردنه‌وه ﴿فَمَا خُلِقَ اللَّهُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ * که‌خوئاسمانه‌کان و‌زه‌وی و‌نه‌وه‌ی له‌نیوانیاندایه‌دروستی نه‌کردوه
 ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَآجِلٍ مُّسَمًّى﴾ * به‌هق و‌رامتی نه‌ییت، وه‌بزماره‌یه‌کی دیاری کراو ﴿وَأَنكَ كِبَرًا مِّنَ النَّاسِ﴾ *
 ینگومان زورنک له‌خه‌لک ﴿يَلْعَنَ آيَاتِهِمْ لِكِبْرَتِهِمْ﴾ * باوه‌ریان نه‌به‌خزمت په‌روهره‌گاریان بگه‌ن
 (له‌دوار و‌زدا) ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ * ای‌ا نه‌وان به‌سهرزه‌ویدانه‌گه‌راون ﴿فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
 مِن قَبْلِهِمْ﴾ * بزم‌نه‌وه‌ی بیین سهرنه‌نجام نه‌وه (گه‌لانه‌ی کافر بوون) له‌پیش نه‌مان چون‌بووه ﴿كَانُوا
 أَتَقَدَّمُ لَهُمْ قُوَّةٌ﴾ * که‌زور به‌هیزتر بوون له‌نه‌مان (له‌خه‌لکی مه‌ککه) ﴿وَأَنزَلُوا الْأَرْضَ﴾ * و‌زه‌ویان
 کینلا (بزم‌کشت و‌کال) ﴿وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا﴾ * و‌ناوه‌دانیان کرده‌وه زیاتر له‌مان ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ
 رُشْدًا مِّن بَيْنَتَيْنِ﴾ * وه‌پتغه‌میدرانیان بزم‌هات به‌موجیزه‌روونه‌کاته‌وه ﴿فَمَا كَانَتِ اللَّهُ يُظْلِمَهُمْ﴾ *
 بزم‌ه‌خواسته‌می‌لن نه‌کردوون (که‌له‌تاوی بر دوون) ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ * به‌لام خویان
 سته‌میان له‌خویان کرد ﴿ثُمَّ كَانَتِ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَتَوْا السُّورَةَ﴾ * باشان چاره‌نووسی نه‌وانه‌ی که‌تاوان
 و‌خراپه‌یان کرد سه‌خترین سزایه (که‌دوزخه) ﴿أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ * له‌بهر نه‌وه‌ی باورپان نه‌هیتا
 به‌نایه‌ته‌کانی خوا ﴿وَكَانُوا يَفْشَتُهُمْ وَنَ﴾ * وه‌همیشه‌گالته‌یان بی‌ده‌کرد ﴿اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ * خوا
 له‌سهره‌تاوه (ناده‌می) دروستکرد ﴿فَتُحْيِدُهُ﴾ * وه‌له‌پاش (مردنیش) دروستی ده‌کاته‌وه ﴿فَتُزِيلُ يُزْعَمُونَ﴾ *
 پاشان بزم‌لای نه‌وه (خوا) ده‌گه‌رتنه‌وه ﴿وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ﴾ * وه‌نه‌وه‌ی پوژه‌ی قیامت هه‌لده‌سی
 ﴿يَنبُتُ الشَّجَرُونَ﴾ * تاوانباران غه‌مبار و‌ناویمید ده‌بن ﴿وَنَزَّلْنَا سُلُوفًا مِّن سُحَابٍ مِّمَّا شَقَقْنَا﴾ * ینگومان له
 ناو په‌رستراوه‌کاتیاندا تگا‌کارانیک نه‌بزم‌نه‌وان ﴿وَكُنَّا نُنزِلُ كَافَّةً﴾ * و‌نه‌وان بی‌باوه‌پ
 ده‌بن به‌په‌رستراوه‌کانیان (که‌کردبوونیان به‌هاوبه‌شی خوا) ﴿وَنَزَّلْنَا نَقُومُ السَّاعَةَ﴾ * نه‌وه‌ی پوژه‌ی
 که‌قیامت هه‌لده‌سی ﴿يَوْمَ يَنفَقُ رَوْتٌ﴾ * (خه‌لک) له‌وه‌پوژه‌دا جیاده‌بنه‌وه‌له‌یه‌کتر ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ
 عَامُوا وَفَعَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ * نه‌مجا که‌سانی که‌باوه‌ریان هیتاوه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرده‌وه ﴿فَهُمْ فِي
 رَوْحٍ مُّخْتَرُونَ﴾ * نه‌وان له‌به‌هشتدا دلخوش ده‌کرتن ﴿

﴿وَأَمَّا الْيَتِيمَ فَكَبِّرْ﴾ به لام نهوانه ی بین باوهر بیوون و دانیان نه دهنا ﴿وَأَمَّا الْيَتِيمَ فَكَبِّرْ﴾ به نیشانه کانی نیمه و گدیشتن به روزی دواپی ﴿فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ﴾ ناهمه وانه له سزای (دی دوزهخ) دا ناماده ده کرتین ﴿فَسَبِّحْ لِلَّهِ﴾ نه مجا پاک و بیگمردی خوا بلین ﴿حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ﴾ کاتی ئیواره نان لی دیت، وه کاتی به یانیشان لی ده بیته وه ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه سوپاس ههر بز خوابه له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ﴾ وه (پاکی و بیگمردی خوا بلین) له شه ودا و کاتی نیوه پوتان لی دیت ﴿يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ (خوا) زیندوو له مردوو ده ردینی و مردوو له زیندوو ده ردینی ﴿وَيُخْرِجُ الْأَعْمَىٰ بَعْدَ مَوْتِهِا﴾ وه زهوی زیندوو ده کاته وه له پاش مردن و وشك بوونی ﴿وَيَكْزِلُ الْغُرُجُونَ﴾ وه ههر به و جوهره ئیوه شس ده رده هبترین (له گوره کانتان) ﴿وَمِنَ الْإِنشِيَةِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ﴾ له نیشانه کانی نه و (خوابه) که ئیوهی له خاک دروست کردوه ﴿ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ﴾ له پاش (ماوهیهك) کتوپر ئیوه ناده مین و بلاو بوونه ته وه له زه ویدا ﴿وَمِنَ الْإِنشِيَةِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ﴾ وه له نیشانه کانی نه وه (نیشانه کانی خوابه) که بوی دروست کردوون ﴿مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَعْلَمُوا إِلَيْهَا﴾ له (ره گه زی) خوتان هاوسه رانیک بۆ نه وهی نارام بگرن له لایان دا ﴿وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً﴾ وه خوشه ویستی و به زهیی خستونه نیتوانان ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ به راستی له وه دا به لگه و نیشانه ی زور ههیه بۆ کهسانی که بیرده که نه وه ﴿وَمِنَ الْإِنشِيَةِ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه له نیشانه کانی (دهسه لاتی) نه وه دروست کردنی ناسمانه کان و زهوی ﴿وَأَخْتَلَفَ الْأَلْسِنَیْکُمْ وَاللُّوْیْکُمْ﴾ و جیاوازی زمانان و ره گه زمان ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ به راستی له وه دا (باسکرا) به لگه ی زور ههیه بۆ زانایان ﴿وَمِنَ الْإِنشِيَةِ مَتَّعْکُمْ بِاللَّیْلِ وَالنَّهَارِ﴾ وه له نیشانه کانی نه وه، خه و تشان به شه و و روزدا ﴿وَأَبْقَیْکُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ و هه و لدانسان (له روزدا) بۆ به هره وه رگرتن له به خششی (روز ی) خوا ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ یَسْمَعُونَ﴾ به راستی له وه دا به لگه و نیشانه ی زور ههیه بۆ کومه لی بیستن ﴿وَمِنَ الْإِنشِيَةِ مَرَّبُّکُمْ الْبَرُّ حَوْفًا وَطَمَعًا﴾ له نیشانه کانی (خوابه) که هه و ره بروسکه تان نیشان ده دات بۆ ترسان و ئومید (ترسان له هه و ره بروسکه و ئومیدی بارانبارین) ﴿وَمِنْ مَرِّکُمُ السَّمَاوَاتِ﴾ له ناسمانه وه باران ده باریننی ﴿فَیَخْرِجُ بِهَا الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ که زهوی دوا ی مردنی به هوی له و بارانه وه دهوژنینته وه ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له وه دا (که باسکرا) ﴿لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ یَعْقِلُونَ﴾ چهند به لگه و نیشانه ههیه بۆ نه وانه ی ژیریان به کار ده هینن ﴿

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ وه له نیشانه کانی نه وه ﴿أَنْ تَقُومَ السَّعَةُ وَالْأَرْضُ بَاقِرَةٌ﴾ که ناسمان و زهوی بدفهرمانی نه وه
 وه ستاون ﴿ثُمَّ إِذَا دَعَا كُرْدَعَوْا مِنْ الْأَرْضِ﴾ پاشان کانی (له پوژی دواییدا) له زهوی یه وه بانگستان ده که ن
 ﴿إِذَا انشَرَجُوا﴾ یه کسره ئیوه (له گوره کاشان) دینه دهر وه ﴿وَلَهُمْ فِي السَّحَابِ وَالْأَرْضِ﴾ نه وه
 له ناسمانه کان و زهوی دایه تنها هی خوایه ﴿كُلُّ لَه قَبِيلُونَ﴾ هموویان هر بۆ نه وه (خوا) گهر دن
 که چن ﴿وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ نه وه (خوا) زاتیکه به دی هینانی دهس پیکردوه ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾
 له پاشان (دوا مردنی) دووباره دروستی ده کاته وه ﴿وَهُوَ أَقْوَمُ عَلَيْهِ﴾ نه وه (دروست گردنه وهی دووهم)
 لای خوا ناسان تره ﴿وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّحَابِ وَالْأَرْضِ﴾ و هر بۆ نه وه (همو) سیفهنیکی بهر زو
 بلند له ناسمانه کان و زهوی دا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و هر نه وه زالی کار دروست ﴿صَرَفَ لَكُمُ﴾
 قَسْلًا مِنْ أَنْفُسِكُمْ ﴿(خوا) نمرونه به کشان له خودی خزاندا بۆ ده هیتیه وه ﴿هَلْ لَكُمْ مِنْ مَائِدَةٍ كُنْتَ﴾
 أَنْعَمَكُمْ مِنْ شُرَكَائِكَ ﴿نایا له بهنده کاشان دا هاویه شانیک هیه به بۆ ئیوه ﴿فِي مَا رَزَقْنَاهُ كَفَرًا شُرَفِيهِ﴾
 سَوَاءٌ ﴿له و پوژی و سامانه ی به ئیوه مان دا بسو به جوژی ئیوه و نه وه به ندانه تییدا یه کسان بن
 ﴿تَحَاوَيْنَهُمْ كَخِيفَتَكُمْ أَنْفُسُكُمْ﴾ و له وان ده ترسن (حسایان بۆ بکه ن) وه کو ترستان له کهسانی وهك
 خوتان ﴿كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ نابه و جوهره نیشانه کان پوون ده که یه وه (به دریزی باسی ده که بن)
 ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ کهسانی زیربان به کار ده هین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ﴾ (وازیان لی
 بیته) به لکو نه وانه ی سته میان کرد شوین ناره زووی خویان که و تن ﴿يَغْتَرَبُونَ﴾ بی شاره زایی و نه زانانه
 ﴿فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ﴾ نه مجا کی (ده توانی) ریتنمونی که سنی بکات که خوا گومرای کردی
 ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْ تَصْرِيحٍ﴾ له کاتیکدا بۆ نه وان هیچ یارمندی دهرنک نیه ﴿وَأَفْرَجْتَكَ لِلَّذِينَ حَنِيفًا﴾
 که واته پرووی خوت رنک بکه ره نایی نیسلام و پاک و راست بۆ خوا ﴿فَطَرَتِ السَّوَاءُ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا﴾
 (شوین نایی) یه کتاپه رستی بکه وه، نه و نایه ی که خوا ی گموره (له سه ره تاوه) فتره تی پاکی
 مرفقی له سه ره دروست کردوه ﴿لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ﴾ ناین و دروستکراوه کانی خوا هیچ جزو
 گودانی بۆ نی به ﴿ذَلِكَ الَّذِينَ الْقَيْمُ﴾ نه و (نایینه ی باسکرا) هر نه وه نایینی رنک و راسته
 ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوربه ی ناده می نازان ﴿مُتَّبِعِينَ آيَاتِهِ وَاتَّقُوهُ وَاسْمُوا﴾
 الصَّلَاةَ ﴿به توبه کاربه وه شوین ناین بکه ون، وه بۆ لای خوا بگه رینه وه و هر له ویش بترسن،
 وه به چاکی نویره کاشان نه نجام بدن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ و له هاویه ش دانهران مه بن ﴿مِنْ الَّذِينَ قَرَأُوا كِتَابَهُ﴾
 له وانه ی که نایینه که یان به ش به ش کرد ﴿وَكُنُوا شَعَبًا﴾ و بوون به چند کومه ل
 وده سته یه که وه ﴿كُلٌّ جُزْءٌ مِمَّا لَدُنْهُمْ فَخُنُّوا﴾ هر کومه لیکیان به و (نایینه ی) خویان دلخوشن ﴿

﴿وَإِذَا مَسَّ النَّاسُ ضُرٌّ﴾ وه ههر کاتی زبان (وگرانی و بی بارانی) بکهوی لهخهلکی (هاوبهش دانهر یو خوا) ﴿دَعَاؤُهُمْ فُتِيبَیْنِ اِلَیْهِ﴾ هاوار بۆ بهر وهر دگاریان دهبن و بۆ لای ئەو ده گهر پئنهوه ﴿ثُمَّ اِذَا اَنفَضْنَاهُمْ رَحْمَةً﴾ پاشان کاتی له لایهن خۆیه وه ره حمهت و زیانی خۆشیان پی بدات ﴿اِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ﴾ کتوپر دهسته بهك لهوان ﴿بِرَبِّهِمْ یُشْرِكُوْنَ﴾ هاوبهش بۆ بهر وهر دگاریان دادهتین ﴿لَیْسَ لَهُمْ شِرْکٌ﴾ (لیسان گهری) با سبله و پی نهزان بن ودان نهتین به و چاکانهی که ئیمه پیمان داوون ﴿فَتَقَسَّعُوا﴾ جا بار ابوترن وله زهت وهر گرن له زیان ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ﴾ ته مجا له مه و دوا دهزانن (چیتان به سههر دیت) ﴿لَمَّا اَنزَلْنَا عَلَیْهِمْ سُلْطٰنًا﴾ ئایا بهلگه به کمان بۆ نار دوون ﴿فَهَوَّیْنٰکُمْ بِمَا کَانُوْا یُشْرِکُوْنَ﴾ که دهر باره ی ئەوی ئەوان کردویانه ته هاوبهشی خوا بدوی؟ ﴿وَإِذَا اَنفَضْنَا النَّاسَ رَحْمَةً﴾ وه کاتی ره حمهت و چاکه بهك بهخهلک بهدین ﴿فَرَحُّوْهُنَّ﴾ پنی دلخوش دهبن ﴿وَإِنْ تُصِیْبْهُمْ سَبَئَةٌ﴾ وه نه گهر زیاننکیان نووش بیت ﴿بِمَقَادِرَ اٰیٰتِیْهِمْ﴾ بههوی کردهوی خرابیانه وه ﴿اِذَا هُمْ یَقْطُرُوْنَ﴾ کتوپر بی هیوا دهبن (له بهزه سی خوا) ﴿اَوَلَمْ یَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ﴾ ئایا ئەوانه نهیان زانیوه که به راستی خوا ﴿یَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ یَّشَاءُ وَیَقْدِرُ﴾ روزی فراوان یان کهم ده کات بۆ ههر کهس که بهیه ویت ﴿لَا یَلْبِیْکَ لَیْسَ لِقَوْمٍ یُّؤْمِنُوْنَ﴾ بنگومان له وهدا (باسکرا) چه ندین بهلگه هه به بۆ ئەوانه ی با وهر دههتین ﴿فَإِنَّ ذَٰلَکَ لَافْتَرَی حَقَّهُ﴾ که واته خرم مافی خوی پی به ﴿وَالَّذِیْنَ یُکْفِرُوْنَ لَیْسَ لَهُمْ شِرْکٌ﴾ ههر وه ها هه زار و رپیوارانی کهم دهست ﴿ذَٰلَکَ خَیْرٌ لِّلَّذِیْنَ یُرِیدُوْنَ رَحْمَةَ اللّٰهِ﴾ نه وه بۆ که ساتنیک ره زامهندی خوابان دهوی چاکتره ﴿وَالَّذِیْکَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ﴾ و ههر ئەوانه ی رزگار بووان ﴿وَمَاءَ اَنْتُمْ مِنْ نَّارٍ﴾ نه وه ی بهناوی سوود داوتانه (بهخهلکی) ﴿لَیْسَ لِقَوْمٍ اَلْنَّاسِ﴾ بۆ ئەوی زیاد بی له مال و سامانی تهو خهلکانهدا (زیاتر له وه داوتانه پنیان بتان دهته وه) ﴿فَلَا یَرْجُوْا عِندَ اللّٰهِ﴾ شه وه لای خوا هیچ زیاد ناکات (پاداشتی نیه) ﴿وَمَاءَ اَنْتُمْ مِنْ نَّارٍ﴾ وه ههر زه کات و خیرنیک که داوتانه و ﴿یُرِیدُوْنَ رَحْمَةَ اللّٰهِ﴾ مه بهستان تهنها ره زامهندی خوا بووه ﴿فَالَّذِیْکَ هُمُ الْمُصِیغُوْنَ﴾ شاده وانه (پاداشتیان) چند جار ده که بهته وه ﴿اِنَّ اللّٰهَ الَّذِیْ خَلَقَکُمْ مِّنْ رُّزُقٍ﴾ خوا زاتنیکه ئیوه ی بهدی هینا وه له پاشان روزی پی داون ﴿لَیْسَ لِقَوْمٍ اَلْخَیْرِ﴾ دواتر دهتان مرتبی له پاشان زیند ووتان ده کانه وه ﴿هَلْ مِنْ شَرِّکٍ اِیکُمْ مِّنْ﴾ ئایا هیچ بهك لهو هاوبه شانهی بۆ خواتان دانه نا هه به ﴿یَقْعَلُ مِنْ دَلِیْلِکُمْ مِّنْ شَیْءٍ﴾ هیچ شتی له وانه (ی خوا) بکات ﴿سُبْحٰنَکَ وَتَعَالٰی عَمَّا یُشْرِکُوْنَ﴾ پاکی و به روزی بۆ خوا له وهی ئەوان دهیکه ته هاوبهشی ﴿مَّا هُمُ الْفَسَادُ فِی الْاَرْضِ وَالْاَیْرِ﴾ خرابه (به لا و شیوان و دهر د) له و شکاتی (زهوی) و دهر یادا دهر که و شووه ﴿بِمَا کَسَبَتْ اٰیْدِی النَّاسِ﴾ بههوی تهو خرابانه ی خهلکی کردویانه ﴿لَیْذِیْبُهُمْ بَعْضُ الَّذِیْ عَمِلُوْا﴾ بۆ ئەوی (تۆ له ی) ههندی لهو (خرابانه ی) کردویانه پنیان بهجه ری ﴿لَعَلَّهُمْ یَرْجِعُوْنَ﴾ بۆ ئەوی بگه پئنه وه (له خرابه کاری) ﴿۝﴾

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (نهی موحدهمهه) ﴿بَلِّغُوا بَعْدَهُ﴾ بلی بزمه ویدا بگهرتن ﴿فَافْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ﴾
 نه مجا سهرنج بده سهر نه نجامی نه وانه‌ی له پیش (فتوهوه) بوون چون بوو ﴿كَانَ أَكْثَرُهُمْ قَسِيرِينَ﴾
 كه زور به بیان هاویهش دانه ر بوون بو خوا ﴿فَافْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ الْفَاسِقِينَ﴾ كه واته پرووی خوت بکهره
 ثابینی ریش و راست ﴿مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ بَوْمٌ﴾ له پیش نهوه رژی بیت ﴿لَا مَرَدُّ لَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ له لایه
 خواوه كه گبرانه وهی بونیبه ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْعُشُورُ﴾ لهو رژی ده خد لکی جیانه نهوه له یه کتر ﴿مَن كَفَرَ﴾
 قَعْلَهُ كُفْرًا هدر کس بی باوه ر بووی نهوه (توله‌ی) بی باوه ر بی به که‌ی له سهره ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا﴾
 هدر که سیش کرده وهی چاکی کردیت ﴿فَلَا تُفْسِدُوا فَعْلَهُمْ﴾ نهوه شوین بو خویان (له به هشتدا)
 ناماده ده کهن ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بو نهوه‌ی کهسانی که باور بیان هیتاوه کرده وهی
 چاکیان کردوه پاداشتیان بدانه وه ﴿مِن فَضْلِهِ﴾ له میهره بانی و چا که‌ی خوی ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾
 به راستی نهوه (خوا) بی باوه رانی خوش ناوی ﴿وَمِنَ الْآيَةِ﴾ وه له نیشانه کانی نهوه (خواه)
 ﴿أَن يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ﴾ كه چند بایه کی مرده دهر (به بارینی باران) ده نیری ﴿وَلِيَذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ﴾ بو نهوه
 هندی له (بارانی) به زه بی خویتان بی بجه رژی ﴿وَلِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْآيَةِ﴾ و بو نهوه‌ی که شتیبه کان به فهرمانی
 خوا (به و بایه) بر وون و بگهرتن ﴿وَلِيَتَّقُوا اللَّهَ فَصَّيْلَهُ﴾ و بو نهوه‌ی به دوا ی رژی نهوه (خوا) دا بگهرتن
 (له دهر یادا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ ناشو کرانه برتری خوا بن ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا
 به راستی پیش تو (نهی موحدهمهه) نار دومانه ﴿رُسُلًا أَنْ يُؤْمِنُوا﴾ پیغه به رانیک بو لای گه له کانیا
 ﴿فَإِذَا وَجَّهَ رَأْسَهُ بِآيَاتِنَا﴾ نه مجا موعجیزه و به لگه پروونه کانیا بو هیتان (به لام باوه ر بیان نه هیتا)
 ﴿فَانفَقَتَا مِنَ الَّذِينَ تُكْرَهُونَ﴾ نه مجا توله مان سهند له وانه بیان تاوانیان کرد ﴿وَكَانَ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْ يَضُرَّ الْمُؤْمِنِينَ﴾
 وه یارمه تیدانی باوه ر داران و سهر خستیان هه ق و مافیکه له سهرمان ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ﴾ خوا
 زاتیکه نهوه بایانه ده نیریت ﴿فَتُبْرِسَاجًا﴾ بو نهوه‌ی هه وره کان بجولیتن (بگهرتن) ﴿فَيَنْبُطُهُ﴾
 فی السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ نه مجا نهوه (هه وره خوا) چون به ووی بلاوی ده کانه وه به تا سماندا ﴿وَيَجْعَلُ السَّحَابَ﴾ وه
 نهوه (هه وره) ده کاته پارچه به ک (و کویان ده کانه وه له سهر به کتر) ﴿فَتَرْجَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ جَلْدِهِ﴾ نه مجا
 ده بیسی قهتره قهتره‌ی باران له نیوانی هه وره که وه ده باریت ﴿فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مِنْ يَسَاءٍ مِنْ عِبَادِهِ﴾ نه مجا
 کانی (خوا) نهوه بارانه بیاریتی بو (وولات وزه وی) هدر کام له بنده کانی که به ووی ﴿إِذَا هُمْ يَنْتَبِهُونَ﴾
 کتوبر دلخوش و شادمان ده بن (به و بارانه) ﴿وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَن يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ نه گهر چی پیش
 نهوه‌ی باران به سهر یاندا بیاری (لمتسیت) بی هیوا و ناومید بوون ﴿فَافْظُرُوا إِلَى اللَّهِ أَلَمْ يَخْلُقْ اللَّهُ﴾
 نه مجا سهیری ناسه واری بارانی خوابکه (وه ک کشتو کال و گزو گیا و درخت) ﴿كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ﴾
 مَوْتِهَا ﴿چون زه وی زیندوو ده کانه وه دوا ی مردن و ووشک بوونی ﴿إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَجْمِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ به راستی
 هدر نهوه خوا به زیندوو که ره وهی مردوو انیشه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و هدره نه ویش به دسه لاته
 به سهر هه موو شتیکه

﴿وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِجَالًا﴾ سویند به خوا نه گهر بایه کی توندی (زهره‌مند) بنیرین ﴿فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا﴾ جا نه و
 (هه‌وره با کشتو کاله که یان) دهینن به زهره بووی ﴿لَا تَلْمِزُوا مِنْ تَعْدِهِمْ يَكْفُرُونَ﴾ له‌باش نه‌و (زیانه)
 هه‌ر ناشو کری ده‌که‌ن ﴿فَإِنَّكَ لَا تُشْمِعُ الْمَوْتَى﴾ چونکه به‌راستی تو (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) ناتوانی
 به‌مردووان (کافران) بیستیتی ﴿وَلَا تُشْمِعُ الْقَبْرَ الذُّلَّةَ﴾ و ناتوانی بانگه‌وازت به‌که‌ران (کافران)
 بیستیتی ﴿إِذَا قُورُؤُا مَدَّيْرِينَ﴾ کاتی روو وهرده‌گیرن لبت به‌هشت تیکردنه‌وه ﴿وَمَا آتَى بِهِنَّ الْعَمَىٰ عَنْ
 صَلَاتِهِمْ﴾ وه‌تو ریشموونی که‌ری نابینایان نیت (رژگاریان که‌یت) له‌گو مبرایی یان ﴿إِنْ تُشْمِعْ إِلَّا
 مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا﴾ تو ته‌نها به‌که‌سانی ده‌شنه‌ویتی که به‌نیشانه‌کاتی نیمه‌باوهر ده‌هینن ﴿فَهُمْ مُسْمِعُونَ﴾
 چونکه نه‌وانه‌گهردن که‌چن (بو بانگ و فهرمانی تو) ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ﴾ خوا زانیکه
 تبه‌وی دروست کردوه له‌لاوازی (لاوازی نوتفه و بیجوو مندالی شیره‌خو) ﴿لَتُرْجَعَلَّ مِنْ تَعْدٍ
 ضَعْفٍ قُرَّةً﴾ پاشان دوا ی لاوژی به‌هیزی کردون (بوون به‌لاو) ﴿لَتُرْجَعَلَّ مِنْ تَعْدٍ قُرَّةً ضَعْفًا وَشَيْئَةً﴾
 له‌دوا ی به‌هیز کردن لانا لاواز و پیرتان ده‌کات ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا هه‌رچی بریت دروستی ده‌کات
 ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْغَبِيرُ﴾ وه‌هه‌ر نه‌وه زانای به‌ده‌سه‌لات ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ وه‌روژی قیامت
 هه‌لده‌سی ﴿يُنْفِيسُ الْمُعْرِضُونَ﴾ تاوانباران سویند ده‌خون (له‌دونبادا یا له‌به‌رزه‌خ دا) ﴿مَنَالِئُوا عَوَّارٍ
 سَافِرٍ﴾ ته‌نها ساتبک ماونه‌نه‌وه (له‌دونبادا) ﴿كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ﴾ هه‌ر به‌و وینه‌نه‌وان له‌دونبادا
 لادران له‌راستی ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ﴾ وه‌که‌سانی که زانیاری و نیمانیان بی دراوه‌ووتیان
 ﴿لَقَدْ لَدُنَّا فِي كِتَابِ اللَّهِ الْيَوْمَ الْبَاقِ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی تبه‌وه (به‌رزه‌خدا به‌پنی بریاری) نوسراوی
 خوا هه‌تا روژی زیندو و بوونه‌وه ماونه‌نه‌وه ﴿فَهَذَا يَوْمُ الْبَاقِ﴾ ته‌مجا ته‌سه‌روژی زیندو و بوونه‌وه به
 ﴿وَأَلَكُمُ الْكَفَرُ لَا تَعْلَمُونَ﴾ به‌لام تبه‌وه نه‌تان ده‌زانی (راسته و دینه‌دی) ﴿فَوَسِّمُ الَّذِينَ لَا يَتَّقُونَ الظُّلُمَ
 مَعَادِرَهُمْ﴾ جاله‌و روژه‌دا که‌سانیک که‌سته‌میان کردوه، به‌هانه‌و بیانو و هیتانه‌وه سوو دیان بی ناگه‌به‌نیت
 ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ وه‌نه‌وان داوایان لی ناگری خوا له‌خوین رازی بکه‌ن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ
 سُوْنِدَ بَه‌خِوَا به‌راستی هیتا و مانه‌نه‌وه بو خه‌لکی ﴿فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ له‌م قورئانه‌دا له
 هه‌موو جوهره‌نموونه و باسینک ﴿وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ﴾ ته‌مجا به‌راستی ته‌گهر نیشانه‌به‌کیان بو بیتی
 ﴿لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دلنبا بن نه‌و بی پروایانه‌ده‌لین ﴿إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ﴾ تبه‌وه هه‌ر ناراست
 و به‌تالین (ته‌مه‌سیحره) ﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ﴾ تا به‌و جوهره‌خوا موژ ده‌نیت ﴿عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به‌سه‌ر دلی ته‌وانه‌ی که‌بی ناگه‌و نه‌زانن ﴿فَأَصْبَحَ رَأً وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ جا دان به‌خودا بگه‌ر بیگومان
 به‌لینی خوا راسته ﴿وَلَا يَسْتَعْجِلُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ تاوه‌کو نه‌وانه‌ی بی باوهرن له‌(نایینی) راست لات
 نه‌ده‌ن و بیزارت نه‌که‌ن ﴿

سوره‌ی ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْحَمْدُ﴾ به (تعلیف، لام، میم)، ده‌خوئیرتته‌وه خوازاناتره به ماناکه‌ی بۇ زانیاری زیاتر سه‌یری
سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿فَإِنَّكَ أَنتَ الْكَاتِبُ الْكَبِيرُ﴾ نهم نایه‌تانه له‌نایه‌ته‌کانی
قورئانی پرله‌حیکمه‌ت و دانایی به ﴿هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ﴾ (هوی) ریتموونی و به‌ره‌یین بۇ
چاکه‌کاران ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌نوئیر به‌جی دینن و ره‌کات ده‌دهن ﴿وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾ هدر وه‌ها باوه‌ری پتمویان به‌رورزی دواپی هدیه ﴿أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ﴾ نه‌وانه
له‌سه‌ر ریتموونین له‌لایه‌ن به‌روره‌ردگار بانه‌وه ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هدر نه‌وان بزگاران ﴿وَمِنَ
الَّذِينَ مَنَعُوا آلَهُمُ الْكِتَابَ﴾ هه‌ندی له‌خه‌لکی هدیه‌قسه و باسی بیتهوده ده‌کری (وه‌ك نه‌فسانه
و گورانی و موسیقا) ﴿يُحْيِي لِنَا نَسِيلَ اللَّهِ يُغْفِرُ عَنَّا﴾ بۇ نه‌وه‌ی به‌ته‌زانی خه‌لك له‌رینگای خواگومر اېكات
﴿وَيَسْخَرُهُمْ أَهْلُهَا﴾ وه رینگای خوا ده‌کاته جینگای گالته‌وه لاقرتی ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّبِينٌ﴾ نه‌وانه سزای
ریتسواکه‌ریان بۇ هدیه ﴿وَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَسُيِّرَتْ﴾ وه هدر کاتی نایه‌ته‌کانی نیمه‌ی به‌سه‌ردا بخوئیرتته‌وه
﴿وَأُتِيَ مُنْجِبُهُمْ﴾ پروو وهرده‌گپرتیت به‌خو به‌گه‌وره زانییکه‌وه ﴿كَانَ لِرَبِّهِمْ كِتَابٌ فِي ذُنُوبِهِمْ وَفَرَّقَا﴾
هه‌روه‌ك نه‌بیسن، یا هه‌روه‌ك له هه‌ردوو گونچه‌یدا که‌ری بیی ﴿فَنَسِيتُ بَعْثَآبِ الْبَرِّ﴾ ده‌ی
(نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) مژده‌ی بده‌ری به‌سزایه‌کی سه‌خت ﴿إِنَّ الْآلِهَةَ أَمْتٌ وَأُوْعِيْلُوا الصَّبَاحَ﴾
بینگومان نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه و کرده‌وه چاکه‌کانیان له‌نجام داوه ﴿لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ﴾ بۇ نه‌وانه
به‌هه‌شتانی پرناز و نیعمه‌ت هدیه ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ هه‌تا هه‌تایه ده‌میتته‌وه تیتدا نه‌وه
به‌لئیتیکی راسته له‌خواوه ﴿وَهُوَ أَفْزَرُ الْكَبِيرِ﴾ وه هدر نه‌و زالی بالاده‌ستی کار به‌جی به ﴿خَلَقَ
السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ رُّوْنَهَا﴾ (خوا) ئاسمانه‌کانی دروست کردوه به‌ی هیچ کۆله‌که‌وه ته‌ستوونیک که‌ئیه
بیسن ﴿وَالَّذِي فِي الْأَرْضِ رَوًى﴾ وه له‌زه‌ویدا چه‌ندان شاخی له‌نگه‌ر داکوتاوی داناوه ﴿أَن تَبْدِيكُمْ﴾ بۇ
نه‌وه‌ی نه‌تانه‌له‌رزقنی و نه‌جولنی له‌زیر تاندا ﴿وَنَسَّاهُمَا مِن كُلِّ ذَاقٍ﴾ له‌هه‌موو جوړه زینده‌وه‌ریکی تبتدا
بلاو کردوته‌وه ﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه له‌ئاسمانه‌وه بارانمان باراندوه ﴿فَنَسَّاهُمَا مِن كُلِّ ذَاقٍ﴾ ده‌ی نیشانم
به‌هوی نه‌و (بارانه‌وه) له‌زه‌ویدا هه‌موو جوړه پروو کیککی به‌که‌لك و جوانمان پرواندوه ﴿وَنَسَّاهُمَا
مِن كُلِّ ذَاقٍ﴾ نه‌مه (باسکرا) دروست کراوی خوا به ﴿فَأَنزَلْنَا مِمَّا خَلَقَ الْآلِهَتِ مِن دُونِهَا﴾ ده‌ی نیشانم
بدن نه‌و (بت و به‌رستر اوانه‌ی بیتجگه له‌خودان چیان دروست کردوه ﴿بَلَى الْفُلُؤْمُوتِ فِي صَلَاتِي مُبِينٌ﴾
(هیچیان دروست نه‌کردوه) به‌لكو سته‌مکاران له‌گومرایی به‌کی ناشکرانان ﴿

﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ﴾ سوئند به خوا به راستی دانای و حیکمه‌تماندا به لقمان ﴿أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ﴾ (وینمان ووت) سوپاسی خوا بکه ﴿وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ﴾ جا هر که س شوکرانه بزیری خوا بکات نه وه بینگومان شوکرانه بزیری (بوقازانج و سوودی) خوی ده کات ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَنِيدٌ﴾ هر که سیش ناسوپاسی کردین (زیانی به خوا نه گه یاندوه) نه وه بینگومان خوا بین نیازی سوپاس کراوه ﴿وَلَقَدْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يُعْطِيهِ﴾ (نه‌ی موحه‌میمه د) باسی نه وکاته بکه که لقمان به کوره که‌ی ووت که نامورژگاری ده کرد ﴿يَبْنِي لِأَبْنِيكَ مَا اللَّهُ﴾ (ووتی) نه‌ی کوره شیرینه کهم هاوبه‌ش بز خوا دامه‌نی ﴿إِنَّ الْبَيْتَ لَطَلُّمٌ عَظِيمٌ﴾ چونکه به راستی هاوبه‌ش دانان بز خوا ستمینکی زور گه‌وره‌یه ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِسْمَاعِيلَ بِالنَّذِيهِ﴾ وه فهرانمان داوه به‌ئاده‌می (به‌چاکی هه‌ئس و که‌وت کردن له‌گه‌ن) دایک و باوکیدا ﴿حَمَلَكُمُ اللَّهُ وَقَعَا عَلَى وَحْيٍ﴾ دایکی هه‌ئی نه‌گری به‌دو و گیانی (پینی لاواز ده‌بنی) لاوازی له‌دوای لاوازی ﴿وَفَضَّلَهُ فِي عَالَمِينَ﴾ و پرینه‌وه‌ی له‌شیر له (دوا ته‌مه‌نی) دوو سالی‌وه ﴿أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (وه فهرانمان به‌ئاده‌می دا) که سوپاس‌گوزاری من (خوا) و باوک و دایکت بکه ﴿إِنَّ الْبَصِيرَ﴾ ته‌نھا بز لای منه گه‌رانه‌وه‌تان ﴿وَأَن جَهَنَّمَ لَا تَعْلَمُ أَنَّ تَشْرَقُ﴾ وه‌نه‌گه‌ر (باوک و دایکت) نه‌وپه‌ری هه‌ولیان داله‌گه‌لت بز نه‌وه‌ی شتی بکه‌یت به‌هاوبه‌شی من ﴿مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا﴾ که‌هیچ زانیاری به‌کت پینی نی به‌شه‌وه گون‌رایه‌نیان مه‌که ﴿وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مُتَوَرِّقًا﴾ به‌لام له‌دونیا دا زور به‌چاکی هاوپرته‌تی وه‌ئسوکه و نیان له‌گه‌لدا بکه ﴿وَاتَّبَعَ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ﴾ وشوین ربنازی که‌سینک بکه‌وه که‌به‌دلسوزی گه‌راوه‌ته‌وه بز لای من ﴿ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ﴾ (له‌دوا رورژدا) گه‌رانه‌وه‌تان ته‌نھا بز لای منه ﴿فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ ته‌مجا هه‌والشان ده‌ده‌می به‌و کرده‌وانه‌ی که‌کردوتانه ﴿يَبْنِي﴾ (لقمان ووتی) نه‌ی کوره شیرینه کهم ﴿إِنَّمَا أَن تَكُونُ مَقَالًا حَقِيرًا مِّنْ حَرَدٍ﴾ به‌راستی نه‌و (چاکه و تاوانه) نه‌گه‌ر کیتی تو وه‌خه‌رت له‌به‌کیش بیت ﴿فَتَكُنْ فِي صَحْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَكِينِ أَوْ فِي الْأَرْضِ﴾ له‌ناو به‌ردینکدا بان له‌ناو ناسمانه‌کان بان له‌زه‌وی دا بیت ﴿يَأْتِيهَا اللَّهُ﴾ خوا (له‌قیامت دا) ده‌یه‌تینی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی خوا ووردبین و ناگاداره ﴿يَبْنِي أَعْمَرَ الصَّلَاةَ﴾ نه‌ی کوره شیرینه کهم نورژ به‌جی بیتنه ﴿وَأَمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و فهران بکه به‌چاکه و رینگری بکه له‌خرابه ﴿وَأَصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ﴾ هوگر و به‌نارام به‌له‌سه‌ر هه‌ر به‌لاو ناخوشی به‌ک نووشت دی ﴿إِنَّ ذَلِكَ مِّنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ بینگومان نه‌وه له‌وکاره گه‌ورانیه که خوا پتیوینی کرده‌وه ﴿وَلَا تُصَوِّرْ لَهُ الْفَنَاءَ﴾ روو له‌خه‌لک وهرمه‌گیره ﴿وَلَا تَنفِسْ فِي الْأَرْضِ مَرَّةً﴾ و به‌که‌شخه و فیزه‌وه مه‌رو به‌زه‌ویدا ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُجِيبُ كُلَّ مُخَالٍ قَلْبٍ﴾ چونکه به‌راستی خوا هیچ خوبه‌زل زانینکی شانازی که‌ریخوش ناوی ﴿وَأَقِمْ فِي مَسْجِدِكَ﴾ وه له‌روشتندا مام ناوه‌ندی به (نه‌هینواش به‌نه‌په‌له) ﴿وَأَغْضُضْ مِن صَوْتِكَ﴾ (له‌قسه‌کردندا) ده‌نگت نرم بکه‌روهه ﴿إِنَّ أَلْأَصْوَاتَ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ﴾ به‌راستی ناخوش ترینی ده‌نگه‌کان ده‌نگی (سه‌ره‌ی) گویند رژه

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُمُ الْإِسْلَامَ وَآتَيْنَاهُمُ الْإِيمَانَ﴾ نایا نه تان زانیوه که به راستی خوا پر امی هیتاوه بز تان ﴿فَإِنِّي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 نه وه ی له ناسمانه کان و نه وه ی له زهوی دایه ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ﴾ وه نبعمه ته کانی پر شتووه به سه ر تاندا
 ﴿ظِلِّهِمْ وَآيَاتِهِ﴾ چ دیار و ناشکرا و چ په نهان و نادیاره ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ﴾ هه ندی له تاده می
 موجوده له و ده مه قانی ده کات له باره ی خواوه ﴿يَقْتَرِعُونَ وَلَا تُكْرَهُهُ وَلَا كُتِبَ عَلَيْهِ﴾ به بی هیچ زانیاریه ک یان
 پر نسمو ونه ک یان کتینیکی روون و ناشکرا ﴿وَأَقْبَلَ لَهُمْ﴾ وه کانی پشان بو تر ی ﴿أَتَسْبِغُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾
 شوین نهو (نایینه) بکه ون خوا نار دوویه تی به خوا ره وه ﴿قَالُوا بَلْ نَنْبَغُ مَا نَسْجُدُ لِلْعِبَادَةِ إِنَّا بِهِدَ لَنَسْجُدُ﴾ ده لنین نه خیر
 به لکو نیمه شوین نهو (نایینه) ده که وین که باو با پر انمان له سه ری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ﴾
 نه گهر چی شه پتان بانگیان بکات ﴿إِلَى عَذَابِ الشَّعِيرِ﴾ بز سزای ناگری هه لگیر ساوی دوزخ ﴿وَمَنْ يُضِلَّهُ فَوَاحِشُهُ إِلَى اللَّهِ﴾ هه ره که سینک به راستی روو بکاته خوا (ملکه چی فره مانه کانی نهو بییت)
 ﴿وَهُوَ مُحِيطٌ﴾ و چا که کار بییت (له گو فتار و کر داریدا) ﴿فَقَدْ اسْتَسْكَتَ بِالْقُرْآنِ الْوَلِيُّ﴾ نه وه بینگومان
 ده سنی گرنووه به به هیزترین ده سته گیره وه (که به که خوا به رستی و لایینی پیروزی ئیسلامه)
 ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُؤْمِنِ﴾ وه سه ره نه جامی هه سوو کار تیک ته نها بؤلای خوا به ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنُهُ﴾
 کفره ﴿وَهُوَ كَاسٍ بِيْ بَرِّهَا بَرِّهَا بَرِّهَا بَرِّهَا﴾ وه هه ره که س بی بر و ا سوو بابی بر وایی به که ی خه فته بارت نه کات ﴿إِنَّا نَمُرُّهُمْ﴾
 گهر انه وه پشان ته نها بؤلای نیمه به ﴿فَتَسْتَكْفِرُ بِمَا كُنْتَ تُفْعِلُ﴾ نه مچا هه و الیان ده ده بیی به وه ی کر دوویانه
 ﴿إِنَّا اللَّهُ عَلِيمٌ بِذُنُوبِكُمْ﴾ به راستی خوا به وه ی له ناو دله کاندایه ناگاداره ﴿نَمُرُّهُمْ قَبْلًا﴾ که می ناز
 و نبعمه تیان بی ده ده بین (له دونیادا) ﴿ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَى عَذَابِ غَلِيظٍ﴾ له پاشان ناچار یان ده که بین که
 پر و نه ناو سزای سه خته وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُمُ الْإِسْلَامَ وَآتَيْنَاهُمُ الْإِيمَانَ﴾
 لنی بکه بیت کنی ناسمانه کان و زهوی دروست کر دووه ﴿يَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ بینگومان ده لنین: خوا
 (نه ی موحه ممه د) بلی: سو یاس بز خوا (که دان به و راستی به دا ده نین) ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به لام زور به پشان نازانن ﴿فَتَقُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَآتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُمُ الْإِسْلَامَ وَآتَيْنَاهُمُ الْإِيمَانَ﴾ مولکی خوا به نه وه ی له ناسمانه کان و زهوی
 دایه ﴿إِنَّا اللَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَمِيدُ﴾ به راستی هه ره خوا به بی نیازی ستایش کراو ﴿وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 من شجره اقلند بینگومان نه گهر هه رچی درخت له زهوی دایه قه لهم و پیتووس بیت ﴿وَأَلْبَحْرُ مَعْدَهُ﴾
 هه سوو ده ریای زهوی بیته مره که ب ﴿مِنَ الْعِبَادِ سَبْعَةُ أُنْحَارٍ﴾ حموت ده ریای تر دوی نه وه ی
 (باسکرا) بییت به مره که ب ﴿فَاتَّفَقَتْ كَيْفَ اللَّهُ﴾ ووته و زانراوه کانی خوا دوا بی نایه ن و ته و او ناین
 ﴿إِنَّا اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زالی بالاده سنی کار دروسته ﴿فَتَخَلَّفُوا وَلَا تَقْصُرُوا﴾ دروست
 کردنی هه مو تان (له سه ره ناوه) و زیندو کر دنه وه تان ﴿إِلَّا كَفْتُمْ وَجَدْتُمْ﴾ وه ک (دروست کردن و
 زیندو کر دنه وه ی) ته نها که سینک وایه ﴿إِنَّا اللَّهُ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به راستی خوا بیسه ری بینایه ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يَوْمَئِذٍ فِي النَّهَارِ﴾ نایا نه ترانیوه که به راستی خوا شه ده کات به ناو رږوژدا ﴿وَيَوْمَئِذٍ النَّهَارِ﴾
 ﴿فِي النَّهَارِ﴾ وه رږوژ ده کات به ناو شه ودا ﴿وَسَحَّرَ لَنُفُسٍ وَأَلْفَمَّرَ﴾ وه خورو مانگی رام هیساوه و خستویه ته
 خزمه تپانه وه ﴿كُلُّ يَحْيَىٰ إِلَىٰ الْحَيِّ مُسْمًى﴾ همر به که بیان تا شه و ماوه یه ی (بویان) دیاری کراوه،
 ده گهرین و ده سورینه وه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه به راستی خوا به وه ی ده بکه خه به رداره ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ نه مه له به ر نه وه به که بینگومان ته نها خوا راسته و حقه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾
 من دونه البطل ﴿و به راستی شه وه ی هاواری لی ده که ن و ده به رستن بېجگه له و (خوا) به تال
 و نا راسته ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ وه بینگومان همر خوا بلند و گه وره به ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ نایا نه ترانیوه
 (نه ت دیوه) ﴿أَنَّ الْفُلْكَ الْجَرَىٰ فِي الْبَحْرِ يَبْعَثُ الْفُلُ﴾ که که شتیه کان به چاکه و فخرلی خوا ده رږون له ده ریادا
 ﴿يُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ بۆ شه وه ی هندی له نیشانه کانی خویتنان نیشان بدات ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَتٍ﴾ چونکه
 به راستی له مه دا (که باسکرا) چهند به لگه به هیه ﴿يَكُلُّ صَبَّارٌ شَكُورٌ﴾ بۆ هه موو شارام گرینکی
 شوکرانه بزر ﴿وَأَذْغَبْنَا لَهُمُ مَنَاجِدَ فَجَعَلَ لَهُمُ الْفُلْكَ﴾ وه همر کاتی (له ده ریادا) شه بولینکی وه که هه وره کان
 دایان بوشی ﴿دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الْيَوْمَ﴾ (ترسی خنکان و نوقم بوونیان بیبت) هاوار له خوا ده که ن،
 دلسوزانه همر بۆ شه و ملکه چ دهن ﴿فَلَمَّا فَخَّخْنَاهُمْ إِلَىٰ الْيَوْمِ﴾ نه مجا کاتی (خوا) رزگاری کردن بۆ ووشکانی
 ﴿فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ﴾ نه و سا هه نديکیان مام ناوه ندی به (هه نديکی تریان کافره، وه دان نانی به چاکه ی
 خوا دا) ﴿وَمِنْهُمْ جَاهِلٌ بِالْأَحْكَامِ خَائِرٌ كُفْرٌ﴾ کهس نیشانه کانی نیمه ینکار ناکات جگه له په یمان
 شکیتانی ناشوکر و (سهله) نه بیبت ﴿وَمِنْهُمْ نَاسٌ لَّا يُؤْمِنُونَ﴾ نه ی ناده می خویباریزن له (توله ی)
 به روره دگارتان ﴿وَأَخْشَوْا يَوْمَ﴾ له و رږوژش برسن ﴿لَا يَخْشَىٰ وَالِدُ الْوَلَدِ﴾ هیچ باوکی تاوانی
 روله که ی هه لنا گری ﴿وَلَا مَوْلُوهُ فَخَازٍ عَنِ الْوَلَدِ شَيْئًا﴾ و هیچ روله به کیش شیتک له تاوانی باوکی
 هه لنا گریبت ﴿إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بینگومان به لینی خوا حق و راسته ﴿فَلَا تَعْرَبْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ﴾
 که واته با زبانی دنیا هه لتان نه خه له تینی ﴿وَلَا يَعْزُبُ عَنْكُمْ بِاللَّهِ الْعَزُورُ﴾ وه با شه بتانی فریوده به (بیانوی
 به زه یی و لی بوردنی) خوا نه تان خه له تینی ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ به راستی ته نها لای خوا به
 زانیاری (کاتی هاتی) رږوژ دواپی ﴿وَمُزِيلُ الْعُنْتِ﴾ وه همر خوا باران ده بارتی ﴿وَتَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ﴾
 ته نها خوا ده زانی به وه ی له مند الدانی (دایکان) دابه ﴿وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا﴾ وه هیچ کهس
 نازانی سبه ینی (له داها تو ودا) چی ده کات ﴿وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ﴾ وه هیچ کهس نازانیت له
 چ شوین و زه ی به کدا ده مریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ به راستی خوا زانا و ناگاداره ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْعَر﴾ به (ئه‌لیف، لام، میم) ده‌خو‌ترینه‌وه خوا زان‌تیره به‌مانا‌که‌ی بۆزانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌نای
سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَازِبٌ فِيهِ﴾ هینانه خواره‌وه‌ی ئەم قورئانه هیچ گومانی
تێدانی به ﴿مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ له‌لایەن په‌روه‌ردگاری جیهانیانه‌وه‌یه ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ﴾ ئایا
(بی‌باوه‌ره‌کان) ده‌لێن: موحه‌مه‌د ﷺ خۆی ئەم (قورئانه‌ی) هه‌له‌به‌ستووه ﴿بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ (نه‌خیر
هه‌لی نه‌به‌ستووه) به‌لکو ئەو (قورئانه) راسته له‌لایەن په‌روه‌ردگار تـه‌وه (هاتووه) ﴿لِيُنذِرَ قَوْمًا﴾ بۆ
ته‌وه‌ی به‌و (قورئانه) بترستی خه‌لکی ﴿مَا أَنزَلْنَاهُ مِنْ قَبْلِكَ﴾ که له‌پیش تو هیچ ترسته‌ریکیان
بۆ نه‌هاتووه ﴿أَنزَلْنَاهُ يَتَذَكَّرُونَ﴾ به‌لکو پشموونی وەرگرن ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا﴾ خوا زاتیکه ئاسمانه‌کان و زه‌وی و ته‌وه‌ی له‌نیوانیاندا به‌دی هیتاوه ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له
شه‌ش رۆژدا ﴿ثُمَّ أُنْزِلَ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به‌رز بوویه‌وه بۆ سه‌ر عه‌رش و قه‌راری گرت (ئیمانمان
پێه‌تی و چۆنه‌یه‌که‌ی نازانین) ﴿مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ إِلَهٍ وَلَا شَيْءٍ﴾ بێجگه له‌و (خوا) هیچ پشیمان و تکا
کارنکته‌ان نیه ﴿أَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی بۆ بیرناکه‌نه‌وه و په‌ند وەرناگرن ﴿بَلِّغُوا الْأُمَمَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ﴾
خوا هه‌مو و کاروباره‌کان به‌رێوه‌ده‌بات له‌ئاسمانه‌وه تا زه‌وی (هه‌تا رۆژی دوا‌ی) ﴿ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَيْنَا﴾ له‌پاشان
هه‌مو و ئەو کاروباره به‌رز ده‌بێته‌وه بۆ لای خۆی ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ بِمَقَادِيرِ الْوَقُوتِ﴾ له‌رۆژێکدا
(له‌قیامه‌تدا) که‌ئه‌ندازه‌که‌ی هه‌زار ساله له‌و سالانه‌ی ئێوه ده‌یژمێرن ﴿ذَٰلِكَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ ته‌و
(خوا) زانایه به‌هه‌مو و نه‌یتی و ئاشکرایه‌ک ﴿الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به‌ده‌سه‌لات و میهره‌بانه ﴿الَّذِي أَحْسَنَ
كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ﴾ زاتیکه هه‌مو و شتیکی به‌جوانترین شێوه دروست کردووه ﴿وَمَا خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ
طِينٍ﴾ جا مرقفی له‌سه‌ره‌تاوه له‌قور دروست کرد ﴿ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ﴾ له‌پاشان
ته‌وه‌ی مرقفی له‌پوخته‌یه له‌ناوی بن‌سرخ و قه‌زه‌ون دروست کردووه ﴿وَنَسُوهُ وَفَقَّحْ فِیهِمِ
رُوحَهُ﴾ له‌پاشان رینگ و پیتی کرد (به‌شێوه‌ی ئاده‌می) و فوی کرد به‌به‌ریدا له‌روحیک که‌خۆی
دروستی کرد (دانه‌بالی روح بۆ لای خوا بۆ ریز و ته‌شریفه) ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾
گویی و چا و دلی بپه‌خشوون ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زۆر که‌م سوپاسی خوا ده‌که‌ن ﴿وَإِلَّا لَوِ اتَّخَذَ اللَّاتُ وَالْأُتَىٰ
وَنَاسُ بَنِي إِسْرَءٰیلَ خَلْقًا جَدِيدًا﴾ ئایا سه‌ر له‌نوی جاریکی تر دروست ده‌کریته‌وه (وزیندوو ده‌بیته‌وه)
﴿بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَفُورُونَ﴾ (وانیه) به‌لکو ته‌وان باوه‌ریان نییه به‌خزمه‌ت په‌روه‌ردگاریان بگه‌ن
(بۆ دادگایی قیامه‌ت) ﴿قُلْ يَتُوقَنَّا مَلَكَ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی فریشته‌ی
گیان کێشان که‌گیان کێشانی ئێوه‌ی پێ سپه‌راوه ده‌تان مرینی ﴿ثُمَّ إِنِّي رَأَيْتُكُمْ تُجْحَدُونَ﴾ له‌پاشان بۆ لای
په‌روه‌ردگارتان ده‌گه‌رێته‌وه

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمَجْرُوفُونَ﴾ نه گهر ده‌بینی کاتیک (له‌قیامت دا) تاوانباران ﴿تَاكْسُرُونَ﴾ و بی‌همه‌ی عنده‌ی ربه‌ی
 له‌حوزوری پهره‌رد گاریاندا (له‌خه‌جالتی دا) سهریان داخستوه ﴿رَبَّنَا أَنْصِرْنَا وَغَنِّمْنَا﴾ (ده‌لین)
 نه‌ی پهره‌رد گاری نیمه (نه‌وه‌ی به‌لینت بین دابوون) دیمان و یستمان ﴿فَارْجِعْنَا لَعْمَلِ صَالِحِنَا﴾ ده‌ی
 بمانگیره‌وه (بزو دونباتا) کرده‌وه‌ی چاک بکه‌بین ﴿إِنَّا مُقِرُّونَ﴾ به‌راستی نیمه دلنیا بین (له‌قیامت)
 ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَكُنَّا كَالْقَلْبِ كُلِّ تَلَّيْنِ﴾ نه‌گهر بمانویستایه ریتموونیمان به‌همه‌سو که‌سی ده‌دا
 ﴿وَلَكِنَّا حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي﴾ به‌لام به‌لینتی من چه‌سپاو و جینگیر بووه ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ﴾ که‌ی بنگومان دوزخ
 پرده‌که‌م ﴿مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ له‌جنتو که و ناده‌سی به‌تیکرا ﴿قَدْ قُولُوا بِمَا تَعِدُّهُمْ أَلْفًا يَوْمَ يُخْرَجُ الَّذِينَ﴾
 که‌واته (سزای دوزخ) بچه‌ژن، چونکه گه‌یشتن به‌م پرورنه‌مان له‌بیر کرد بوو ﴿إِنَّا نَبِئُكَ﴾
 به‌راستی نیمه‌ش نیه‌مان له‌بیر خومان برده‌وه ﴿وَدُفِعُوا إِلَىٰ عَذَابِ الْخُلْدِ﴾ و سزای به‌رده‌وام بجه‌ژن ﴿بِمَا﴾
 ﴿كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌هوی نه‌وه‌ی ده‌تانکرد (له‌دونیا دا) ﴿إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ﴾ نه‌نیا که‌سانی باوه‌ر
 به‌ثابه‌ته‌کانی نیمه‌ده‌هین ﴿إِذَا دُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا﴾ هه‌ر کاتی به‌و (ثابه‌تانه) ناموز گاری بکرین
 نه‌که‌ون به‌رودا به‌مسورده برده‌وه ﴿وَسَخَّرَ لَكُم مِّن دُونِهِ مَا تَعْبُدُونَ﴾ و به‌پاکی ستایشی پهره‌رد گاریان ده‌که‌ن
 ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ و خویان به‌گه‌وره دانانین ﴿سَجَّادًا خَاشِعِينَ لِقَائِ الْكَافِرِينَ﴾ نه‌نیشتیان دوور
 نه‌که‌وینه‌وه له‌جینگای خه‌وتنیان (واته: له‌خه‌و هه‌لده‌من بوشه‌و نو‌یز کردن) ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾
 هاوار و نزاله‌پهره‌رد گاریان ده‌که‌ن به‌ترس و هیواوه ﴿وَمِمَّا زَكَّيْنَاهُمْ يُعْطُونَ﴾ و له‌و پرزی و سامانه‌ی
 یمان داوون ده‌به‌خشن ﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ﴾ نه‌مجا هیچ که‌س نازانی ﴿مِمَّا أُخِيتَ لَهُمْ مِّن شَيْءٍ أَعْيُنٌ﴾ چی
 شاراوته‌وه بویان له‌(به‌هشت دا که‌هوی) گه‌شبوونی چاوه‌کانن ﴿بِحُزْنٍ أَوْ بِرَأْسٍ كَانُوا يَتَعَلَّمُونَ﴾ نه‌م
 یاداشته (ده‌درته‌وه) به‌هوی نه‌و کرده‌وانه‌ی که‌کردیانه ﴿أَفَنُكَانَ مُؤْمِنًا﴾ ده‌ی ثابا که‌سی
 یماندار بووین ﴿كُنْ كَانَفِيقًا﴾ وه‌ک که‌سینکه ده‌ر چووین له‌یمان (و فاسق بووینت) ﴿لَا يَسْتَوُونَ﴾
 هه‌ر گیز چونیه‌ک نین ﴿أَلَمْ أَلْزِمَهُمُ الْإِسْلَامَ﴾ جا نه‌وانه‌ی که‌باوه‌ریان هیتاوه و کرده‌وه
 چا که‌کانیان کردوه ﴿فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ نُزُلًا﴾ نه‌وه به‌هشتانیکی پر ریزو خوشیان بوشه‌یه ﴿بِمَا كَانُوا﴾
 ﴿يَعْمَلُونَ﴾ به‌هوی نه‌و کرده‌وانه‌وه‌ی که‌ده‌یان کرد ﴿وَأَلَمْ أَلْزِمَهُمُ الْقِسْلَ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که‌فاسق بوون
 ﴿فَمَا أَوْعَدُهُمُ النَّارُ﴾ نه‌وه جینگایان ناگه‌ر ﴿كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ هه‌ر کاتی بیانه‌وی له‌دوزخ
 ده‌ر چن ﴿أُيْذُوا فِيهَا﴾ دووباره ده‌یانگیر نه‌وه ناو دوزخ ﴿وَقِيلَ لَهُمْ دُفِعُوا إِلَىٰ النَّارِ﴾ و بیان ده‌وتری
 بجه‌ژن سزای نه‌و ناگه‌ری ﴿الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾ که‌نیه‌باوه‌رتان بین نه‌ده‌کرد ﴿

﴿وَلَذِيقَتُهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأُولَى﴾ و به پراستی نیمه سزای دوتایان بی ده چیزین ﴿ذُنُوبُ الْعَذَابِ الْآخِرِ﴾ جگه‌له سزای هره گموره (ی دوزخ) ﴿لَعْنَةُ رَجُومٍ﴾ تابگه ریخته‌وه (بؤ لای خوا) ﴿وَمِنْ أَظْلَمَ مِنْ ذَلِكَ ثَلَاثُونَ نَبْإً﴾ و کی ستمکارتره لهو کهسه‌ی به نایه‌ته‌کانی به‌رو مردگاری نامؤزگاری بکریست ﴿وَأَعْرَضَ عَنْهَا﴾ دوا نه‌وه روو وهر گیریت وپشتی نی بکات ﴿إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ﴾ به پراستی نیمه توله سینه‌رین له ناوانباران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنَّا أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَوَدَّةٌ مِمَّنْ دُونَهُمْ﴾ نیمه ته‌وراتمان دا به‌موسا ﴿فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَقٍ مِنْ بَيْنَهُمَا﴾ نه‌مجا گومانت نه‌بیت (ئی موحه‌ممه‌د) له گه‌یشتنت به‌موسا (یان گومانت نه‌بیت له گه‌یشتنی ته‌ورات به‌موسا) ﴿وَجَعَلْنَا هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ و نه نیمه نه‌و (ته‌وراته) مان کرد به‌رینمونی کهری به‌نو ئیسرائیل ﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً﴾ له‌ناو ته‌واندا پینشه‌وایانیکمان دانا ﴿يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا﴾ رینمونی (خه‌لک) یان ده‌کرد به‌فهرمانی نیمه ﴿لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ﴾ کانی خویان گرت و به‌نایه‌ته‌کانی نیمه دلنیا بیون (باوه‌ری به‌ویان هینا) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ﴾ بینگومان به‌رو مردگارت بریار ده‌دات له‌نتوان (به‌نده‌کانی دا) ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌روزی قیامه‌تدا ﴿فَيُحَاكِمُكُمُ عَنْهُ بِحُكْمٍ﴾ له‌وه‌ی ته‌وان قیادا جی‌اواز بیون ﴿أَوْ لَرَبِّهِمْ أُنْهَى﴾ نایا (رینگای راست) بیون نه‌بوته‌وه بیوان ﴿كَمْ أَعْلَسَ عَنْهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ که نیمه پیش ته‌مان زور گهل و نه‌ته‌وه‌مان له‌ناو به‌رووه ﴿يَتَشَوَّنُ فِي سَنَكِهِمْ﴾ ته‌مان (بی باوه‌رانی مه‌ککه) به‌شون و خانووه (ویران کراوه) کانی ته‌واندا هاتوو چو ده‌که‌ن ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به‌پراستی له (تیاجوونی) ته‌واندا چمند به‌لگه‌ی گموره هدیسه ﴿أَفَلَا يَسْمَعُونَ﴾ ده‌ی نایا ته‌وانه (ته‌و راستبانه) نایستن ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا نابین و نازانن ﴿أَنَّا نَسُوقُ الْمَتَاعَ إِلَى الْأَرْضِ فَالْجَزْءُ﴾ که نیمه ناو ده‌نیرین بؤ زه‌وی ووشکی بی رووه‌ک ﴿فَنُخْرِجُ بِهِمْ رِزْقًا﴾ نه‌مجا به‌هوی ته‌و (ناوه‌وه) کشتو کال و گزو گیا ده‌روینین ﴿وَنَأْكُلُ مِنْهُ أَعْلَمُهُمْ وَانفُسُهُمْ﴾ که ناره‌لیان لینی ده‌له‌وه‌ری و خوشیان لینی ده‌خون ﴿أَفَلَا يَصْطَرُونَ﴾ ده‌ی نایا ته‌وانه نابینن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ﴾ و (بی باوه‌رانی مه‌ککه به‌موسلمانان) ده‌لینن ته‌م حوکم و بریاردانی قیامه‌ته، که‌ی ده‌ی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر نیوه راستگون ﴿قُلْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلِيمَتُهُمْ﴾ (ئی موحه‌ممه‌د) بلی روزی بریاردانی قیامه‌ت باوه‌ر هینان سوود ناگه‌یه‌نیت به‌وانه‌ی بی باوه‌ر بیون له‌دونیا دا ﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾ و مؤله‌تیشیان بی نادرین ﴿وَأَعْرَضَ عَنْهُمْ﴾ جا (ئی موحه‌ممه‌د) روویان لی وهر گیره و گویان مه‌ده‌ری ﴿وَأَنْتَظِرُ أَيْمَهُمْ فَسَيَحْكُمُونَهُمْ﴾ و ته‌و چاوه‌روانی بکه بینگومان ته‌وانیش چاوه‌روانن

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ نه‌ی پیغمه‌بهر ﴿(بهرده‌وام) له خوا بترسه﴾ وَلَا تُطِيعُوا الْكٰفِرِينَ وَالْمُنٰفِقِينَ ﴿به
گوئی کافران و دوپرویه‌کان مه‌که﴾ (إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا) بینگومان خوارانای کار به‌جنبه
﴿وَاتَّبِعُوا مَا يُوْحٰی اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه شوین نه‌وه بکه‌وه که له به‌روهر دگارت‌وه وه‌حیت بؤ کراوه
﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ به‌راستی خوا به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ناگاداره ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾
پشت هر به‌خوا به‌سته ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وه خوا به‌سه‌پاریزه‌ر بیت ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ﴾
خوا دای نه‌ناوه بؤ هیچ بیاونیک (ناده‌می‌ه‌ک) ﴿مِنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ﴾ دوو دل له ناوسنگیدا
﴿وَمَا جَعَلَ اَرْوَجَكَ اِلٰیَّی﴾ وه (خوا) نه‌وه هاوسه‌رانه‌تانی نه‌کردوته ﴿تُظْهِرُتْ مِنْهُنَّ اُتْهِبُكُمْ﴾ دایکشان
که (ظهار) بان له‌گه‌ل ده‌که‌ن (بیان ده‌لین تیره وه‌ک پشستی دایکشان وان بؤ تیره) ﴿وَمَا جَعَلَ اَرْوَجَكَ اِلٰیَّی﴾
اَبْتَدَءُكُمْ ﴿وه‌خوا به‌کوپ کراوه‌کانتانی نه‌کردوته کوپ‌تان ﴿ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِاَتْوٰیهِكُمْ﴾ نه‌وه قسه‌ی سه‌ر
زاره‌کی تانه ﴿وَاللّٰهُ یَقُوْلُ الْحَقُّ﴾ خواش وونه‌ی راست ده‌لی ﴿وَهُوَ یَهْدِی السَّبِيْلَ﴾ ههر ته‌ویش
پینمونی (خه‌لک) ده‌کات بؤ رینگای راست ﴿اَدْعُوْهُمْ اِلٰی بَیْتِهِمْ﴾ (نه‌وه به‌کوپ کراوانه) به‌ناوی
باوکیانه‌وه بانگیان بکه‌ن ﴿هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ نه‌وه راستره به‌لای خواوه ﴿وَإِنْ لَّمْ تَقْتُلُوْا اَبْنَاءَهُمْ﴾ نه‌مجا
نه‌گهر باوکیان نه‌ناسن (تابه‌ناویانه‌وه بانگیان بکه‌ن) ﴿فَیَخْرُوْكُمْ فِی الدِّیْنِ وَفِیْ اَمْوَالِكُمْ﴾ نه‌وانه برای نابینی
و دؤست و خوشه‌ویستانن ﴿وَلَیْسَ عَلَیْكُمْ جُنَاحٌ فِیْمَا اَخْطَاْتُمْ بِهٖ﴾ هیچ گونا‌ه‌یکشان له‌سه‌ر نی به
له‌و (بانگ کرده‌دا) که به‌نه‌زاینس گوتیتان (پیش هاتنی نه‌م نایده‌ته) ﴿وَلَیْسَ لَکُمْ مَّا عَمَدَتْ قُلُوْبُكُمْ﴾
به‌لام (گونا‌ه‌بار ده‌بن) نه‌گهر به‌دل و به‌ده‌س نه‌نقه‌ست بیکه‌ن ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُوْرًا رَّحِیْمًا﴾ وه خوا
لیبوره‌ی میهره‌بانن ﴿اَلَّذِیْنَ اٰوٰی بِالْمُؤْمِنِیْنَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ﴾ پیغمه‌بهر ﴿له‌خودی بر‌واداران بؤ
خویان له‌پیشتره﴾ ﴿وَاَزْوَاجُهُ اُمَّهَاتُهُمْ﴾ خیزانه‌کانیشی دایکی باوه‌ر دارانن ﴿وَاُولٰٓئِکَ اَلْاَوْحٰدُ﴾ و نه‌وانه‌ی
(به‌نه‌سه‌ب) خزمی به‌کترن (نه‌گهر موسلمان بن) ﴿بَعْضُهُمْ اَوْلٰی بِبَعْضٍ فِیْ کِتٰبِ اللّٰهِ﴾ له‌قورئانی خودا
بویه‌کتری له‌پیشترن (میرات له‌به‌کتر به‌رن) ﴿مِنْ الْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُهَاجِرِیْنَ﴾ له‌نیمانداران و کوچه‌ران
(که خزم نین) ﴿اِلَّا اَنْ تَقْعَلَ اِلٰی اَوْلَیَٰیْکُمْ مَّعْرُوْفًا﴾ مه‌گهر خو‌نان چاکه‌به‌ک (به‌خشین یا وه‌مسیتی) بؤ
دؤست و خوشه‌ویستانان بکه‌ن ﴿كَانَ ذٰلِكَ فِی الْکِتٰبِ مُتَّظَرًا﴾ نه‌وه پر‌باره له‌قورئان (بان له‌لوح
المحفوظ دا) نوسراوه ﴿

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ﴾ (شدهی موحه‌ممه‌د ﷺ پیریان بخمره‌وه) کاتنی که په‌یمانمان وهر گرت له پیغه‌مبه‌ران ﴿وَمِنْ نُّوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ﴾ هه‌روه‌ها له تۆ وله‌ن‌سوح وله‌ئیراهیم و له‌موسا و له‌عیسای کوری مه‌ریدم ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا﴾ وه‌له‌هه‌موویان په‌یمانی به‌هیز و به‌ومان وهر گرت ﴿يَسْتَقِلُّ الصَّدِيقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ﴾ بۆ نه‌وه‌ی (خوا) هر سیار له‌راست گزیان بکات دهر یاره‌ی راستییان ﴿وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ أَلِيمًا﴾ و سزای هر نیش و نازاریشی ناماده کردوه بۆ بی‌باوه‌ران ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ شدهی نه‌وه‌ که‌سانه‌ی که‌باوه‌ران هیتاوه ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیر له‌چاکه و نیعمه‌تی خوا بکه‌نه‌وه به‌سهر تانه‌وه ﴿إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ﴾ کاتنی له‌شکرینکی زورتان بۆ هات (له‌جه‌نگی خه‌نده‌قدا) ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا﴾ نه‌مجا نیمه‌بایه‌کی به‌هیزمان بۆ ناردن ﴿وَجُنُودًا مَّرْكُومًا﴾ وله‌شکری (فریشته‌ش) که‌ئیه‌ نه‌تان بینین ﴿وَكُنَّ مِنَ اللَّهِ يَسْتَعْمِلُونَ بَصِيرًا﴾ وه‌خوا به‌وه‌ی ئیه‌ ده‌یکه‌ن بینایه ﴿إِذْ جَاءُوكَ مِنْ فُوقٍ﴾ و من اسفل منكم ﴿کاتنی (بی‌باوه‌ران) هیزشبان بۆ هیتان له‌سهر ووتانه‌وه و له‌خوار تانه‌وه (چوار ده‌وری مه‌دینه‌یان گرت) ﴿وَإِذْ رَأَوُا الْعَصَا﴾ وه‌چاوه‌کان نه‌بله‌ق بوون ﴿وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ﴾ و دل‌کان (له‌ترسا) گه‌بشتبوونه‌ گه‌روو ﴿وَنَظَرُوا إِلَى اللَّهِ فَظَنُّوا﴾ و گومانی جزربه‌جورتان به‌خوا ده‌برد ﴿هَٰذَا إِلَٰهُ ابْنِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌ویدا نیمانداران تاقی کرانه‌وه ﴿وَوَلَّوْا زُنُورًا لَا شُعْبَةً﴾ وه‌راوه‌شیران به‌راوه‌شان‌دنیکی توند ﴿وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ﴾ (بیر بکه‌نه‌وه) کاتنی که‌دو وروه‌کان و نه‌وانه‌ی له‌دلیاندا نه‌خو‌شی هه‌بوو ووتیان ﴿مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا﴾ خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بیجگه‌ له‌نه‌فreh‌دان هبچ به‌ئیبکیان پی‌نه‌داین ﴿وَإِذْ قَالَتْ خَلِيفَةٌ مِنْهُمْ﴾ وه‌کاتنی ده‌سته‌یه‌ له‌و (دو وروانه) ووتیان: ﴿يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا﴾ شدهی دانیش‌توانی مه‌دینه‌ نیره‌جینی مانه‌ووتان نی به‌ده‌ی بگه‌رینه‌وه ﴿وَيَسْتَفْزِنُ فِيهِمْ مَنَّهُمُ النَّبِيُّ﴾ وه‌کۆمه‌لی تر له‌وان مۆله‌تی گه‌رانه‌وه له‌پیغه‌مبه‌ر ﷺ ده‌خوازن ﴿يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ﴾ ده‌یان ووت: خانووه‌کانمان بی‌پاریزه‌ر و پرووت و که‌لیناویه ﴿وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ﴾ له‌کاتنی‌کدا واش نه‌بوو (که‌ده‌یان ووت) ﴿إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا﴾ نه‌وان ته‌نها مه‌به‌ستیان هه‌له‌هاتن بوو (له‌جه‌هاد کردن) ﴿وَلَوْ دُنِيتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَعْيُنٍ﴾ وه‌ته‌گه‌ر هیزش به‌هیزرایه‌ته‌سهریان له‌هه‌موو لایه‌کی (مه‌دینه‌وه) ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ وَثَقَلَتِ الْأَنْفُسُ فِيهَا﴾ نه‌مجا داوای کافر بوون و جه‌نگ کردنیان لی‌بکرایه (دژ به‌تۆ شدهی موحه‌ممه‌د ﷺ) داواکه‌یان به‌جینی ده‌هیتا (و به‌گوینیان ده‌کردن) ﴿وَمَا تَلَبَّثُوا فِيهَا إِلَّا بَشِيرًا﴾ وه‌نهم داوایان دوانه‌ده‌خست ماوه‌یه‌کی که‌م نه‌بیت ﴿وَلَقَدْ كُتِبَ لَهُم أَن يَكُونُوا عَذَابًا﴾ الله من قبل ﴿بینگومان نه‌وانه‌ له‌هیش نه‌م (روداوه) په‌یمانیان به‌خوا داوو ﴿لَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا بَشَرًا﴾ که‌ (له‌غه‌زادا) پشت هه‌لناکه‌ن و راناکه‌ن ﴿وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا﴾ وه‌په‌یمانی درا به‌خوا (خواه‌نه‌که‌ی) لی‌هر سراو ده‌بی ﴿۱۵﴾

﴿قُلْ لَنْ يَفْعَلَكَ الْفَرَارُ﴾ (نه ی موحه ممد به دو وروه کان) بلی هه لهانن سو و دتان پین ناگه به نی ﴿لَنْ فَرَّشِعَتِ الْمَوْتُ أَوْ الْقَتْلُ﴾ نه گهر له مردن یا کوشتن هه لبین (خوتان بدر نه وه) ﴿وَلَا لَأَسْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ جا له و کاته دا به هره و خوشی ژبانن پین نادری ماوه به کی کهم نه پین ﴿قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِيكُمْ مِنْ أَلْفٍ﴾ بلی کیبه شه و کهسه ی ئیوه له خوا ده بار نزی ؟ ﴿إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نِعْمَةً﴾ نه گهر خوا زیان و خراپه بیان به زه یی و ره حمده ی بۆ ئیوه بویت ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیجگه له خوا بۆ نه وان نیبه ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ هِجْرُ بَشْتِیْوَانٍ وَبَارْمَتِیْ دهرِیکَ﴾ هیج بشتیوان و بارمته ی دهریک ﴿فَذَقُوا اللَّهَ الْعَذِیْبِیْنَ مِنْكُمْ﴾ بیگو مان خوا ده زانی به و کهسه انه تان که ناسته نگ دروست ده کات له ریگه ی (موسلمانان بۆ جیهاد کردن) ﴿وَالْقَائِلِیْنَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا﴾ که به برادره کانیان ده ئین: وهرن بۆلای ئیمه (و خویان ده دزیبه وه له جیهاد) ﴿وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ نه وانه نایه ن بۆ جهنگ و غه را زور به کهسه ی نه بیت ﴿أَشِخَّةٌ عَلَیْکُمْ﴾ له ناستی ئیوه دا (نه ی موسلمانان نه وانه) چرو و کن ﴿فَإِذَا جَاءَ الْحَرْبُ﴾ نه مجا کاتیک (به هزی جهنگه وه) ترس و بیم په یداییت ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ إِلَیْکَ﴾ ده یان بینی به جورجی سه برت ده کهن (له ترسی جهنگ) ﴿تَدْرُؤُا عُنْیُنَهُمْ﴾ چاویان بهم لا ولادا ده سورجی ﴿كَأَلَّیْ یَقْتُلُوْا عَنْکُمْ مِنَ الْمَوْتِ﴾ به وینه ی کهسیتک له سه ره مهر گدا بینه زشی به سه ردا بیت ﴿فَإِذَا ذَهَبَ الْحَرْبُ﴾ به لام کاتی ترسه که روشت ونه ما ﴿مَنْفُکُمْ بِالْیَسْرِ جَدَاوِ﴾ به زمانی نیژ زمانتان لی دریز ده کهن (وه داوای غه نیمه تنان لی ده کهن) ﴿أَشِخَّةٌ عَلَی الْحَرْبِ﴾ کهچی چرو وک و رژدن له سه رمال و غه نیمه ت ﴿أُولَئِکَ لَمْ یُؤْمَرُوا﴾ نانه وانه پاوه ریان نه هیتا بوو ﴿فَأَخْبَطَ اللَّهُ أَسْمَانَهُمْ﴾ بۆ به خوا کر ده وه یانی پوچه ل کر دنه وه ﴿وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَی اللَّهِ یَسِیْرًا﴾ و نه مه به لای خوا وه (کاریک) ناسانه ﴿یَحْشُرُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ یَذْهَبُوا﴾ وایان ده زانی کۆمه له کان (له شکریان هیتا بوو) نه روشتوون ﴿وَإِنَّمَا تِ الْأَحْزَابُ﴾ وه نه گهر شه و کۆمه لانه بگه ری نه وه (بۆ سه ر مه دینه) ﴿یُؤَدُّوْا أَوَانَهُمْ تَدْوٍ فِی الْأَحْزَابِ﴾ ئاواتیان ده خواست که له ناو (مه دینه) عه ره به ده شته کیبه کان به دوور بو و نابه (له ترسی جهنگ) ﴿یَسْتَلُونُ عَنْ أَمْرِکُمْ﴾ له دووره وه پر سیاریان له هه والی ئیوه بکر دایه ﴿وَأَنْتُمْ أَنْتُمْ لَکُمْ﴾ وه نه گهر له ناو ئیوه دا بو و نابه ﴿فَانْقَلَبُوا إِلَّا قَلِيلًا﴾ جهنگیان نه ده کرد زور به کهسه ی نه پین ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِی رَسُولِ اللَّهِ﴾ سویند به خوا به راستی له پیغمه بری خوا دا ﴿وَلَهُ بۆ ئیوه هدیہ﴾ ﴿أَسْوَدٌ حَسَنٌ﴾ سه ره مشقی و بینه وایدی چاک ﴿لَمَنْ كَانَ مِنْ جُحُو اللَّهِ وَالْیَوْمِ الْآخِرِ﴾ بۆ کهسیتک به هبوا ی خواو (باداشتی) ریزی دواپی به ﴿وَذَكَرَ اللَّهُ کَثِیْرًا﴾ وه زور یادی خوا ده کات ﴿وَلَمَّا زَا الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ﴾ وه کاتی نیمانداران شه و کۆمه لانه یان دی (له شکریان هیتا بوو بۆ سه ر مه دینه) ﴿فَالْوَأْدُ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ ووتیان نه مه شه و به لینه یه خوا و پیغمه بره که ی به نیمه یان دا بوو ﴿وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ خوا و پیغمه بره که ی راستیان فرموو ﴿وَمَا زَالَهُمْ إِلَّا یَسْتَعْیِلُکُمْ﴾ (هاتی نه وه هه موو هیزه ی کوفر) پاوه داران ته نه ا نیمان و ملکه چیان پینی زیادی کرد ﴿

﴿فَإِنَّ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ﴾ له‌ناو باوه‌ی داران دا پیاوانیک همن ﴿صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ﴾ راستیان کرد له‌گهل
 نه‌و به‌یمانه‌ی که دایوبیان به‌خوای ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ﴾ نه‌مجا هه‌ندیکیان نه‌زر و به‌لینی خوی به‌جی هیناو
 (شه‌هید بوو) ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَدْعُ﴾ هه‌ندیکیشیان چاوه‌ی وانی (وه‌یشتا له‌ژماندان) ﴿وَمَا دُلُّوا نَصْرًا﴾ هیچ
 گورانیکیان (له‌به‌لینی خویان دا) نه‌کر دووه ﴿لَيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ﴾ بو‌نه‌وی (خوای) باداشتی
 راست گزیان بدانه‌وه به‌هوی راستی به‌که‌یانه‌وه ﴿وَتَعْلَبُ الْمُتَّقِينَ إِن شَاءَ﴾ وه‌سزای دوو پرووه‌کان
 بدات نه‌گه‌ر به‌موت ﴿أَوْ يُحِبَّ عَلَيْهِمْ﴾ یان ته‌و به‌یان لی گبراکات ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ بینگومان
 خوالیورده‌ی سیهره‌بانه ﴿وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ﴾ وه‌خوای کافره‌کانی (قوره‌یش که له‌شکریان
 هینابوو بو‌سهر مه‌دینه) گه‌راندوه‌وه به‌رق و مه‌راقه‌وه (بو‌ولانی خویان) ﴿لَا يَمَسُّهُمُ الْأُخْرَىٰ﴾ هیچ خیر و
 ثاوانیکیان (له‌ناویردنی نیمانداران) ده‌ست نه‌کوت ﴿وَصَكَّيْنَا اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْيَقَالَ﴾ خوالییمان دارانی
 له‌جه‌نگ پاراست (به‌هوی بای توند و فرشته‌وه کافرانی پرزو بلاو کرد) ﴿وَكَانَ اللَّهُ قَرِيبًا غَنِيًّا﴾ وه‌خوای
 هه‌میشه به‌هیزی به‌ده‌سه‌لانه ﴿وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ (به‌نی قوره‌یزه) که‌به‌ستگیری
 شه‌وان (قوره‌یش و غه‌طفان) یان کرد خوای گه‌وره هینایه‌ خواره‌وه ﴿مِنْ ضِيَائِهِمْ﴾ له‌قه‌لاکانیان
 ﴿وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ﴾ وه‌ترسی خسته‌ناو دلیانه‌وه ﴿فَرِيقًا تَقْتُلُونَ﴾ کومه‌لیکیان ده‌کورن
 ﴿وَتَأْخُذُونَ قَرِيبًا﴾ وه‌کومه‌لیکی تریان به‌دیل ده‌گرن ﴿وَأُورَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ﴾ (دوای
 تیاچوونی شه‌وان خوای) زه‌وی و خانوو سامانی شه‌وانی دا به‌ئیه‌وه ﴿وَأَرْضًا لَّا تَطْغَوْهَا﴾ هه‌روه‌ها زه‌وی
 به‌کیش که‌پیشان پیانه‌نابوو ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ وه‌خوای به‌سهر هه‌موو شیکدا به‌توانایه ﴿فَإِذَا
 جَاءَ النَّبِيَّ قُلُوبُ الْأَرْوَاحِ﴾ نه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﴿بِمَخِيزَانِهِ كَانَتْ بِلَىٰ﴾ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرَبُّنَا﴾
 نه‌گه‌ر ئیه‌و ژبانی دنیا و رازاوه‌ی شه‌وتان ده‌وی ﴿فَتَعَالَىٰ أُمِّيَّتُهُ﴾ ده‌ی هه‌مووتان و هرن موته‌تان
 پی‌بده‌م (موته‌ پاره و شتومه‌کیکه ده‌دریته‌ ثافره‌نی ته‌لاق دراو) ﴿وَأُمِّيَّتُهُ مَسْرِعًا تَحِيًّا﴾ وه‌ته‌لاق‌تان
 بده‌م به‌ته‌لاق‌دانیکی چاک و بی‌زیان ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌نه‌گه‌ر ئیه‌و
 خوای پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی و باداشتی رورزی دوایی تان ده‌وی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ أََعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مَنَاجٍ﴾ نه‌وه بینگومان
 خوالیاماده‌ی کردوه‌وه بو‌چاکه‌کاران له‌ئیه‌وه ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ باداشتیکی گه‌وره ﴿بِإِيسَاءِ النَّبِيِّ﴾ نه‌ی
 خیزانه‌کانی پیغه‌مبه‌ر ﴿مَنْ يَأْتِ مَنكُم بِخَبَرٍ مُّسْتَشَرٍّ﴾ هه‌ر کام له‌ئیه‌و گونا‌هیکه‌ی گه‌وره بکات
 ﴿يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ﴾ سزای بو‌دوو به‌را به‌ر ده‌کرته‌وه به‌دوو قاتی (خه‌لکی تر) ﴿وَكَانَ
 ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وه‌هه‌م کاره‌ش بو‌خوالیاسانه ﴿

﴿وَمَنْ يَقْتُلْ يَنْكُرْ لَكُمْ رَبُّهُ﴾ (تهی خیزانه کانی پیغمبر ﷺ) هدر کام له تیوه له سهر گوئرایه لی
خواو پیغمبره که ی به رده وام بیت ﴿وَتَعْمَلْ صَالِحًا﴾ وه کرده وی چاکیش بکات ﴿وَأَنْتُمْ أَنْتُمْ﴾
مرقین ﴿دوو جار پاداشتی بی دده بین﴾ ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا﴾ وه روزه کی چاک و خوشمان بق ناماده
کردوه (له به هشت دا) ﴿وَبِخَسَاءٍ أَنْتُمْ﴾ تهی ژنانی پیغمبر ﷺ ﴿لَسْتُ كَأَحَدٍ مِنَ الْنَّاسِ﴾ تیوه
وهك هیچ یهك له نافرتهانی دیکه نین ﴿إِنْ أَنْتُمْ﴾ ته گهر خوتان پیارین و له خوا بترسن ﴿فَلَا تَخْضَعْنَ
بِالْقَوْلِ﴾ که واته به خه مزه و نازوه قسه مه کهن (وهك نافرتهانی ره وشت نزم) ﴿فَيَقْلَعَنَّ الَّذِي فِي قُلُوبِهِ مَرَضٌ﴾
نه وه کو شه وی که دلی نه خوشه (دهرون نزمه) نیازی خراب بکات ﴿وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾
(که واته) قسه ی چاک و به جی بکهن ﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه له ماله کانی خوتاندا بمیننه وه
﴿وَلَا تَخْرُجْنَ فَوْجَ الْجَنِّتِ الْأُولَى﴾ وه زینت و جوانی خوتان دهر مه خه (له ناو خه لکی نامه حره مدا)
وه کو خوه دهر خسنی نافرتهانی سهر ده می نه قامی به کهم (پیش نیسلام) ﴿وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ﴾
نویژ بکهن و زه کات بدهن ﴿وَأَطِيعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گوئرایه لی خواو پیغمبره که ی بکهن ﴿إِنَّمَا
يُرِيدُ اللَّهُ﴾ به راستی خوا ده به ویت ﴿لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ تهی ثال و به یسی (پیغمبر
ﷺ) هدر جزوه بیسی و گونا هینك له تیوه دوور یخاته وه ﴿وَيُظْهِرَ كُظْمَهُمَا﴾ و پاک و خاویشتان
بکانه وه به نه واوی ﴿وَأَذْكُرْتَ مَا بَيْنَ يَدَيْكَ﴾ وه بیر بکه نه وه له وهی ده خوینرت
له ماله کانتاندا ﴿مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ﴾ له نایه ته کانی خواو دانایی (قهرموده کانی پیغمبر ﷺ)
﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا﴾ به راستی خوا ووردبینی ناگاداره ﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ﴾
به راستی پیاوه موسلماننه کان و نافرته موسلماننه کان ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه پیاوه باوه رداره کان و
نافرته باوه رداره کان ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و پیاوانی همیشه گوئرایه لی و نافرتهانی همیشه گوئرایه لی
﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾ و پیاوه راست گوکان و نافرته راست گوکان ﴿وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ﴾
و پیاوان و نافرتهانی خوگر و به نارام ﴿وَالْحَاشِعِينَ وَالْحَاشِعَاتِ﴾ وه پیاوانی له خوا ترس و ژنانی
له خوا ترس ﴿وَالْمُصْطَفِينَ وَالْمُصْطَفَاتِ﴾ و پیاوان و نافرتهانی به خشنده ﴿وَالْحَاشِعِينَ وَالصَّابِرَاتِ﴾
و پیاوان و نافرتهانی روزه وان ﴿وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ﴾ پیاوان و نافرتهانی داوین پاک
﴿وَالَّذِينَ كَرِهَتْ اللَّهُ كَثِيرًا وَالَّذِينَ كَرِهَتْ﴾ پیاوانی که زور بادی خوا ده کهن و نافرتهانی که زور بادی
خوا ده کهن ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ﴾ خوا ناماده ی کردوه بق هه موویان ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ لیخو شهبون
و پاداشتی گه وره ﴿﴾

﴿وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ بؤ هیچ پساوو ئافره‌تینکی باوه‌ردار نییه ﴿إِذَا قَضَى اللَّهُ رِسَالَتَهُ﴾ کاتی خواو پیغه‌مبهره‌که‌ی بریاری هدر کارنکیان دا ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخَبَرُ مِنْ أَفْرَأْ﴾ (بزیان نی به) که‌سه‌ریشک بن له‌کاره‌که‌یانددا ﴿وَمَنْ يَقْبِضْهُ﴾ وه هدر که‌س سه‌رپیچی خواو پیغه‌مبهره‌که‌ی بکات ﴿فَقَدْ حَبَّلَ صَلَاتُهُمْ﴾ نه‌وه به‌راستی گومرا بووه به‌گومرا بونینکی ئاشکرا ﴿وَلَا تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ﴾ (بیربکهره‌وه) کاتیک ده‌تووت به‌که‌سینک (زه‌یدی کورپی حاریشه) که‌خواو نیعمه‌تی به‌سه‌ردا ریشیوو، تویش چاکه‌ت له‌گه‌لدا کردبوو (به‌نازاد کردنی و په‌روه‌ده‌کردنی) ﴿أَنْفِكَ عَلَيْهِ رَحْمَتَكَ﴾ خیزانت (زه‌ینه‌ب) لای خوٚت را‌گرو بیه‌یله‌وه ﴿وَأَنْتَ اللَّهُ﴾ وه له‌خواو بترسه ﴿وَتَخْفَى فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ﴾ له‌دلی خوٚتدا شتیک ده‌شاریته‌وه که‌خواو ئاشکرای ده‌کات ﴿وَتَخْفَى النَّاسُ وَاللَّهُ أَعْلَمُ أَنَّ تَخْفَاةً﴾ وه له‌(قسه‌ی) خه‌لک ده‌ترسی له‌کاتیکدا خواو شیاوتره‌که‌لنی بترسی ﴿فَلَمَّا قَضَىٰ رِسَالَتَهُ وَقَالَ﴾ نه‌مجا کاتی زه‌ید پتوبستی به‌ (زه‌ینه‌ب) نه‌ما و نه‌لاقیدا ﴿وَرَجَعْنَا﴾ نیمه (زه‌ینه‌ب) مان لی‌ماره‌کردیت ﴿لَنْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ﴾ بؤ نه‌وه‌ی هیچ نار‌ه‌ج‌تی (وتاوانی) نه‌بیت له‌سه‌ر ئیمانداران ﴿فِي أَرْبَعٍ أَهْبِطَهُمْ﴾ له‌(ماره‌کردنی) ژنانی به‌کور کراره‌کالیانددا ﴿إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَقَالَ﴾ کاتی پتوبستیان پییان نه‌ماو ته‌لاقیان دان ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا﴾ وه فەرمانی خواو (به‌ماره‌کردنی زه‌ینه‌ب بؤت) دراره و براره‌به ﴿مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ﴾ هیچ نار‌ه‌ج‌تی (تاوان) یك له‌سه‌ر پیغه‌مبهره ﴿وَلَهُ نِبَا﴾ ﴿فِي تَفَرُّصِ اللَّهِ لَهُ﴾ له‌(ماره‌کردنی زه‌ینه‌ب) که‌خواو بریاری داوه‌بؤی ﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ باوو سونه‌ت و رنگای (دانسروی) خوابه ﴿فِي الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ له‌ناو پیغه‌مبهرانی له‌مه‌دویشدا ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا﴾ وه فەرمانی خواو بریاریکی براره‌به (وده‌بیت جی به‌جی بکرت) ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ که‌ساتی که‌به‌یامه‌کاتی خواو راده‌گه‌به‌نن ﴿وَتَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ﴾ وه له‌(خوا) ده‌ترسن و پیچگه‌له‌خوا له‌که‌سی تر ناترسن ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ حَسِيبًا﴾ خوا به‌سه‌که‌چاودیر و لپه‌رسره‌وه بیت ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ﴾ موحه‌مه‌د ﴿بِأَوَّلِي﴾ هیچ به‌ک له‌پاوه‌کاتنان نیه (نه‌زه‌یدی کورپی حاریشه و نه‌هیچ که‌سینک تر) ﴿وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ﴾ به‌لکو نه‌و نیرداروی خواو کؤنا هه‌مین پیغه‌مبهرانه ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَكْتُبُ فِي عِلْمِهِ﴾ وه خواو به‌هه‌موو شتیک زانابه ﴿يَتْلُوهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌ردان هه‌شاوه ﴿أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾ زور یادی خواو بکه‌ن ﴿وَتَسَبَّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ به‌پاکی یادی خواو بکه‌ن به‌به‌یانیان و ئیوارانددا ﴿هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ﴾ نه‌و زاتیکه به‌زه‌یی خوٚی ده‌رژیننی به‌سه‌رتانددا ﴿وَمَلَكُكُمْ﴾ و فریشته‌کانی داوای لی‌یوردن‌شان بؤ ده‌که‌ن ﴿يُخْرِجُكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ به‌وه‌یه‌وه (خوا) له‌تاریکی به‌کانه‌وه‌ده‌رتان دینی به‌ره‌و نو‌رو و پوناکی (ئیمان و ئیسلام) ﴿وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا﴾ وه خواو به‌زه‌یه‌به‌ئیمانداران ﴿

﴿يَجْتَنِبُ قَوْمَهُ يَتََّقُوهُ سَكَنًا﴾ و قوژنك باوه‌داران ده گه‌نه خزمهت ئەو (خوا) به‌خیر هاتنیان به (ووشه‌ی) سه‌لامه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا﴾ وه خوا پاداشتی چاکی بۆ ناماده کردوون ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ ئە‌ی پیغه‌مبەر ﷺ بینگومان ئیمه تومان نار دووه (بۆ خه‌لکی) ﴿شَاهِدًا وَمُنْذِرًا وَنَذِيرًا﴾ به‌شایهت و مژده‌دور و ترسینه‌ر ﴿وَدَاعِبًا إِلَى اللَّهِ بِآيَاتِهِ﴾ و به‌بانگ‌خواز بۆ (رینگه‌ی) خوا به‌فهرمانی ته‌و ﴿وَمِرًا مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ﴾ و چرایه‌کی پرووناك كه‌روهه ﴿وَبَشِيرًا لِّلْمُؤْمِنِينَ إِنَّا لَهُمْ﴾ وه مژده‌بده به‌ئیمانداران كه‌بینگومان بۆ ئە‌وان هه‌یه ﴿مِنَ اللَّهِ فَسَلَا كَبِيرًا﴾ به‌هره‌و به‌خششینی گه‌وره‌له‌لایه‌ن خواوه ﴿وَلَا تَطْلِعَنَّ عَلَى الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ گویرایه‌لی کافران و دوو پرووان مه‌كه ﴿وَنَزَّاهُ عَنْهُمُ﴾ گوی مه‌ده به‌نازار دانی ئە‌وان (بۆ تو) ﴿وَوَعَدَ عَلَى اللَّهِ﴾ و پشت هه‌ر به‌خوا بیه‌سته ﴿وَوَعَدَ عَلَى اللَّهِ وَكَيْلًا﴾ وه خوا به‌سه كه‌بشتیوان بیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی ئە‌وانه‌ی كه‌باوه‌رتان هه‌تاوه ﴿إِنَّا نَكُونُ لَكُم مِّنْ دُونِ الْكَافِرِينَ﴾ کاتی ئافره‌تانی ئیماندارتان ماره‌کرد ﴿فَلَمَّا تَخْلَسُوهُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُمْ﴾ له‌پاشان له‌پیش ئە‌وه‌ی بچه‌ن لایان ته‌لاقان دان ﴿فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ مِّنْ عَذَابٍ تَقْدَرُونَ﴾ ئە‌وه‌له‌سه‌ریان نبیه بۆ ئیوه‌هیچ عیده‌یه‌ك هه‌لزمیرن ﴿فَتَقَبَّلُوهُمْ وَسَرَّحُوهُمْ﴾ كه‌وانه‌موتعه‌یان (بۆ شاك و نوین بۆ دلخۆشیان) بده‌نی و ته‌لایان بده‌ن ﴿سَرَّاحًا جَوِيلًا﴾ به‌ته‌لاقدانینکی جوان و ریتك و پینك ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَعْلَلْنَا لَكَ﴾ ئە‌ی پیغه‌مبەر ﷺ بینگومان ئیمه‌حه‌لالمان کرد بۆ تو ﴿أَرْوَجَكَ أَلَّا تَكُونَ مِّنَ الْخَاسِرِينَ﴾ ئە‌و هاوسه‌رانه‌ت كه‌ماره‌بیت بی داوون ﴿وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ هه‌روه‌ه‌انه‌و كه‌نیزه‌كانه‌ی كه‌خوا ده‌ستی تۆی خستن (به‌هۆی زالا بوونت به‌سه‌ر کافراندا) ﴿وَبَنَاتٍ عَلَيْكَ وَبَنَاتٍ عَنْكَ﴾ و (بۆمان چه‌لال کردویت) كه‌چانی مامت و كه‌چانی پورت (خوشکی باوكت) ﴿وَبَنَاتٍ خَالِكَ وَبَنَاتٍ خَالَتِكَ﴾ و كه‌چانی خالت و كه‌چانی پورت (خوشکی دایكت) ﴿الَّتِي هَاجَرَ مَعَكَ﴾ ئە‌وانه‌ی كه‌كۆچیان کرد له‌گه‌لت ﴿وَأَمَّا زُجْرًا﴾ مۆمنا‌ن وه‌بت نفسها‌لانی هه‌روه‌ه‌ا ئافره‌تینکی ئیماندار ته‌گه‌ر خۆی بیه‌خشنی به‌پیغه‌مبەر (به‌بی ماره‌بی) ﴿إِن أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَنْتَحِبَ عَلَيْهَا﴾ نه‌گه‌ر پیغه‌مبەر ﷺ و ویستی ماره‌ی بكات ﴿خَالِصَةً لِّكَ مِّنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (ئه‌مه‌یان) ته‌نیا بۆ تو دروسته‌به‌جیا له‌ئیماندارانی تر ﴿قَدْ عَلِمْتَ مَا فَرَضْنَا عَلَيْكُمْ﴾ به‌پراستی ئیمه‌ ده‌زانین چیمان پتو‌بست کردووه‌له‌سه‌ر ئیمانداران ﴿فَتَرَىٰ أَرْوَجَهُمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ ده‌رباره‌ی هاوسه‌ر کانیان و كه‌نیزه‌كه‌کانیان ﴿لِكَيْ لَا تَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ﴾ له‌به‌ر ئە‌وه‌ی هیچ له‌لات زه‌حمه‌ت و گران نه‌بی (كه‌شتانینك به‌جیا له‌موسلمانان بۆ دروسته‌) ﴿وَوَكَاتَ اللَّهُ غَفْوًا زَجِيًّا﴾ وه خوا لی‌بوره‌ی مه‌هره‌بانه‌ ﴿

﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ﴾ (هاوسه رانی پیغه مبهر ﷺ) هیچ گونا هینکیان له سهه ر نیه ﴿فِيءَآبَائِهِمْ وَلَا ابْنَائِهِمْ وَلَا﴾
 ﴿إِخْوَانِهِمْ﴾ (نه گهر بی حیجاب بن) لای باوکیان و کورانیان و برکانیان ﴿وَلَا أُمَّهَاتِهِمْ وَلَا أُمَّهَاتِهِمْ﴾
 ویرازا کانیان و خوشکه زاکانیان ﴿وَلَا سَائِرِينَ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ و لای نافر ه تانی هاو دینیان و لای
 غولام و که نیزانی خو بیان ﴿وَأَقْرَبِينَ﴾ و له خوا بتر سن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ به راستی
 خوا چاودینرو ناگاداره به سهه ر هموو شینکدا ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ﴾ به راستی
 خوا و فرشته کانی سهه لاوات دهه ن له سهه ر پیغه مبهر ﷺ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی
 که باوه رتان هیناوه ﴿صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ ثیوهش سهه لاوات و سهه لامی زوری له سهه ر
 بدهن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ به راستی که سانی که نازاری خواو پیغه مبهه که ی دهه ن
 ﴿لَنَعَذِّبَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ خوا نه فرینی لی کردوون له دونیا و له دوو اړوردا ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِمًّا﴾
 وه سزای ریسوا که ری بو ناماده کردون ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذِرُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه که سانی که نازاری
 پیاوان و نافر ه تانی نیماندار نه ده ن ﴿يَغْتَرِبُوا أَكْثَرَ نُحُورًا﴾ بی نه وه ی هیچ تاوانینکیان کردیت ﴿فَقَدْ﴾
 ﴿أَحْصَا لَهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ نه وه به راستی نه وانه بو هتان و تاوانینکی ناشکریان گرتوته نه ستو ﴿وَلَا﴾
 ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ﴾ نه ی پیغه مبهه (ﷺ) بلی به هاوسه رانت ﴿وَسَيِّئَاتِكَ﴾ و سئو المؤمنین
 و به که چانت و به نافر ه تانی پرواداران ﴿يَذَرْنَهُنَّ عَلَىٰ خُفٍّ مِّنْ جِلْبَابٍ﴾ با عابا و بالاپوشه کانیان بدهن به سهه ر
 خویاندا (خو بیان و جوانیانی بی داپوشن) ﴿وَأَنَّ أَزْوَاجَهُنَّ يُعْرِضْنَ﴾ نه وه نریکتره بناسرین (به داوین پاک)
 ﴿فَلَا يُؤْذَنُ﴾ تا به هویه وه نازار نه درین ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَظِيمًا رَّحِيمًا﴾ وه خوا لیخوشه بوی میهره بانه ﴿وَلَا﴾
 ﴿لَیْسَ لَهُنَّ الْمَنَعُونَ﴾ به راستی نه گهر کوتایی نه هین دوو پروان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ وه که سانی که
 له دلیاندا نه خوشی هیهه ﴿وَالْمَرْجُوفُونَ فِي الْمَدِينَةِ﴾ و پروا گنده چیه کان له مه دینه دا ﴿لَنَعْرِضَنَّ﴾
 بهن ﴿ثُمَّ تَوَّاهُنَّ دَهْدَه بِن (به جهنگ کردن) له دزیان ﴿لَمْ لَا يَخْأَوْزُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا﴾ پاشان ماوه به کی
 کهم نه بی (له مه دینه دا) در اوسیت نابین (دهه ده کرین) ﴿مَّا لَعُونِیْنَ﴾ یسما یسما ﴿نه وانه) نه فرین لیکراون
 له سهه ر کوی بهر ده ست که وین ﴿لَا خُذُوا قَوْلَ الْمُتَّبِعِينَ﴾ به دیل ده گیرین و به کوشتن ده کورزین ﴿وَلَا﴾
 ﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ خوا (نه وه ی کردوه) به سوننه ت و باو ﴿فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلُ﴾ له ناو که سانی که
 که پیشتر بوون ﴿وَلَن نَّجِدَ لِسَانَ اللَّهِ تُبْدِيكَ﴾ هدر گیز باوو سوننه تی خوا گو رانی بو نیه ﴿وَلَن نَّجِدَ لِسَانَ اللَّهِ تُبْدِيكَ﴾

﴿يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ﴾ (نهی موحه صمد ﷺ) خهلك پرسيارت لي ده كهن دهر باره‌ی (به‌ربابوونی) پوژی دوايي ﴿فَلِإِنشَاءِهَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلي زانيني (به‌ربا بوونی) نه و پوژه نه‌ها لای خوايه ﴿وَمَا يَذُرُكَ﴾ تو چوزانيت ﴿لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا﴾ له‌وانه‌يه پوژی دوايي نزيك بيت (به‌لام خهلك نازانن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرِينَ﴾ به‌راستی خوا نه‌فريني له‌ي باوه‌ران كردووه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا﴾ و ناگری هه‌لگیر ساوی بؤ ناماده كردوون ﴿حَايِرِينَ فِيهَا الَّذِينَ﴾ به‌هه‌میشه‌يي تيندا ده‌ميته‌وه ﴿لَا يَجِدُونَ فِيهَا وَلَا نَصِيرًا﴾ هيچ پشتيوان و ياری ده‌ه‌ريكيان نيه ﴿يَوْمَ تُقَالُ وَجُوهُكُمْ فِي النَّارِ﴾ پوژی كه‌دهم و چاويان له‌ناگری دوزه‌خدا نهم ديوو نه‌و ديو ده‌كرنت ﴿يَقُولُونَ يَنْفَكُنَا﴾ ده‌لين: خوزگه و كاشكاي ﴿أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ﴾ گوئرايه‌لي خواو گوئرايه‌لي بيتقه‌مبه‌رمان بكر دايه ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾ و ده‌لي: نه‌ي به‌روره‌دگارمان ﴿إِنَّا أَطَعْنَا أَسَادَتَنَا وَكِبَرَاءَنَا﴾ به‌راستی نيتمه‌به‌گوئي سهران و گه‌وره‌كانمان كرد ﴿فَأَصْلَحُوا السَّبِيلَ﴾ نير له‌پنگاي راست گومرايان كردين ﴿رَبَّنَا إِنَّهُمْ يَضَعِفُونَ مِنَ الْعَذَابِ﴾ نه‌ي به‌روره‌دگارمان دوو به‌رايه‌ر سزايان بده ﴿وَاللَّهُمَّ لَعَنَّا كُفْرًا﴾ و به‌ر نه‌فريني گه‌وره‌ي خوتيان بخه‌بيت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ي نه‌وانه‌ي باوه‌رتان هيتاوه ﴿لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادُوا مُوسَى﴾ وه‌ك نه‌و كه‌سانه‌مه‌ين كه‌موسايان نازاردا (تزمه‌تيان بؤ كرد) ﴿فَبَرَأَ اللَّهُ إِلَهُهَا قَالُوا﴾ چا خوا موساي پاك كرده‌وه له‌وه‌ي ده‌يان ووت ﴿وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجْهًا﴾ (موسا) لای خوا ريزو پله و بايه‌ي هه‌بوو ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ي نه‌وانه‌ي باوه‌رتان هيتاوه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ له‌خوا بترسن و باريز كار بن ﴿وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾ و قسه‌ي راست و دروست بكن ﴿يُضْلِحْ لَكُمْ أَعْيُنَكُمْ﴾ كرده‌وه‌كانتان چاك ده‌كات ﴿وَيَقْفِزْ لَكُمْ دُونَكُمْ﴾ وله‌ناوانه‌كانتان خوش ده‌ي ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و هه‌ر كه‌س گوئرايه‌لي خواو بيتقه‌مبه‌ره‌كه‌ي بكات ﴿فَقَدْ قَرَّبْنَا كَبِيرَ عَظِيمًا﴾ نه‌وه به‌راستی سه‌ر كه‌وتيني گه‌وره‌ي به‌ده‌ست هيتاوه ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ﴾ بينگومان نيتمه‌سپارده‌مان نيشاني ﴿عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ﴾ ناسمانه‌كان و زه‌وي و چپاكان دا (هه‌لگرتي نه‌مانه‌تي دينداريمان پيشنبار كرد بويان) ﴿فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَلْفَقْنَ بَيْنَهَا﴾ به‌لام هيچيان پازي نه‌بوون كه‌هه‌ليگرن و ترسان له‌و (نه‌مانه‌ته) ﴿وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ﴾ كه‌چي ناده‌مي نه‌و (سپارده‌ي) هه‌لگرت ﴿إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ به‌راستی نه‌و (ناده‌مي) زور ستمكار و نه‌زانه ﴿لَعَنَ اللَّهُ الْمُشْفِقِينَ وَالْمُتَّقِينَ﴾ بؤ نه‌وه‌ي خوا سزاي پياوان و نافرته‌تاني دوو بروو بدات ﴿وَالْمُتَرَبِّصِينَ﴾ وه (سزاي) پياوان و نافرته‌تاني هاوه‌ل دانه‌ريش (بدات) ﴿وَيُؤْتِ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه له‌پياوان و نافرته‌تاني نيماندار نه‌ويه وه‌ر گريت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا رَحِيمًا﴾ و ه‌خوا ليئورده‌ي ميه‌ره‌بانه

سوره‌قی ﴿سَبَّحُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿لَخَلَدُكَ الَّذِي﴾ هم‌سو و سوباس و ستایش بق خواجه ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که‌هرچی له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌ته‌نیا مولکی نه‌وه ﴿وَلَهُ لَحْمٌ فِي الْأَجْرَةِ﴾ وه‌له‌دواروژشدا ستایش هم‌ بق نه‌وه ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْقَبِيرُ﴾ وه‌نه‌و (خوا) دروست کاری ووردینه ﴿يَعْلَمُ مَا يَلْجِ فِي الْأَرْضِ﴾ (خوا) ده‌زانی چی ده‌چی به‌ناو زه‌ویدا ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ و چی لسی ده‌ده‌چی ﴿وَمَا يَزِلُّ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه‌چی دیته‌خواره‌وه‌له‌ناسمان ﴿وَمَا تَعْرُجُ فِيهَا﴾ و چی بق سهر ده‌که‌وی ﴿وَهُوَ الرَّحِيمُ الْعَفُورُ﴾ وه‌خوا میهره‌بانی لیورده‌یه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی‌باوه‌ران ووتیان: ﴿لَا تَأْتِي السَّمَاءُ﴾ رُوژی دوایمان (به‌سهردا) نایه‌ت ﴿قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَأَتِيَنَّكُمْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﴿بَلَىٰ﴾ وانیه) سویتند به‌په‌روه‌ردگارم نه‌و (قیامه‌ته) تان بق دی ﴿عَلَيْهِ الْعُقَبُ﴾ (خوا) زانای هم‌وو به‌نه‌انه‌کانه ﴿لَا يَنْزِلُ عَنْهُ﴾ له‌خوا گوم نایی ﴿يُنْفَالُ ذَرٌّ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ قورسایی گهر دیله‌یه‌ک له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَلَا تُصْعَقُونَ فِيهِ﴾ وه‌به‌چو کترو گه‌وره‌تر له‌وه‌ نییه ﴿إِلَّا فِي سَحَابٍ مُمِيزٍ﴾ نیلا له‌کتینیکی ناشکر او رووندایه ﴿يُخْرِجُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بق نه‌وه‌ی باداشتی نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه‌و کرده‌وه‌ی چاکیان کردووه‌ بداته‌وه ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بق نه‌وانه‌ه‌یه‌ لیور دنی (په‌روه‌ردگار) ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و باداشت و رُوژی به‌کی چاک ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي الْبَيْنِ﴾ وه‌که‌سانیک که‌ه‌ه‌ول ده‌ده‌ن باوه‌ر به‌نیشانه‌کانی ئیمه‌نه‌کری ﴿مُعْجِزَاتٍ﴾ ده‌سته‌پاچه‌ن وه‌یچیان بی‌ناکریّت ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ﴾ بق نه‌وانه‌به‌سزای زور خراب و سه‌خت ﴿وَنَزَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ نه‌وانه‌زانباریان پی‌دراوه‌ده‌زانی ﴿الَّذِي أُوتِيَ الْإِيمَانَ مِنْ رَبِّكَ﴾ نه‌وه‌ی له‌په‌روه‌ردگار نه‌وه‌ بؤت هاتووه ﴿هُوَ الْحَقُّ﴾ نه‌نه‌ا نه‌وه‌راسته ﴿وَنَهْدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ و پرنموونی (خه‌لک) ده‌کات بؤرینگای خوای زالی ستایش کراو ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌ر سوون ده‌یانووت ﴿هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ﴾ ثایا پیاونکتنان نیشان بده‌ین ﴿يَتَّبِعُكُمْ إِذَا مَرَّ قَسَمٌ كُلُّ مُرَقٍّ﴾ که‌ه‌ه‌والتان پی‌ده‌دات کاتیک (مردن و) به‌ته‌واوی رزین و پاره‌پاره‌بوون ﴿إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ به‌راستی ئیوه‌سهر له‌نوی دروست ده‌کری نه‌وه ﴿۝﴾

﴿أَفَرَأَيْتَ عَلَى اللَّهِ كَيْدًا﴾ نایا تهو (بیغه‌میه ر عز) به‌دهم خواوه درو ده کات ﴿أَمْ يَوْمَ جُنَّةٍ﴾ با شیتته ﴿بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ (نه خیر واتیه) به‌لکو ته وانه‌ی بین باوهرن به‌دوا پروژ ﴿فِي الْعَذَابِ وَالْعُكَلِّ الْبَعِيدِ﴾ له‌ناو سزاو گومراییه کی دوور (له‌راستی) دان ﴿أَفَلَمْ يَرَوْا﴾ ده‌ی نایا سه‌رنج نادهن ﴿إِلَّا مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ بئو ته‌وه‌ی له‌به‌ر ده‌م و له‌پشتیان‌ه‌وه‌یه ﴿فَمِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌ناسمان و زه‌ویدا ﴿إِنْ نَشَأْ نُغْفِرْ لَهُمْ ذَلِكَ﴾ ته‌گهر بمانه‌وئ ده‌یان به‌یین به‌ناخی زه‌ویدا ﴿أَوْ شَقِطْ عَلَيْهِمْ﴾ یان ده‌یخه‌ینه‌خوار به‌سه‌ریاندا ﴿كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ چهند پارچه‌یه‌ك له‌ناسمان ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به‌راستی له‌وه‌دا به‌لگه‌و به‌ند هه‌یه ﴿إِصْطَكِي عَمْدًا مُبِينًا﴾ بئو ههر به‌نده‌یه‌ك پروو له‌خوابیت ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَا دَاوُودَ مِنْ أَفْضَلًا﴾ سویند به‌خوابه‌راستی له‌لابه‌ن خومان‌ه‌وه‌فه‌زل و به‌هره‌یه‌کی گه‌وره‌مان به‌داوود به‌خشییوو ﴿يَجْعَلُ أُولَئِكَ مَتَعًا وَالْظَّالِمِينَ﴾ ته‌ی چیا و بالنده‌کان له‌گه‌ل داوود زیکرو ته‌سییحاتی خوابه‌کن ﴿وَأَنَّا لَهُ الْخَبِيرَةُ﴾ وه‌ناسنمان بئو نه‌رم کردبوو ﴿إِنْ أَعْمَلُ سَيِّئَاتٍ﴾ (قه‌رماتمان بین کرد) قه‌لغان وزرئی جه‌نگیان لی دروست بکه ﴿وَقَدْ زَيَّيْنَاكَ﴾ و له‌چینی زریندا بائه‌ندازه‌یی ته‌لقه‌کان وه‌ك به‌ك بین ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا﴾ و کرده‌وه‌ی چاك بکه‌ن ﴿إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به‌راستی من به‌وه‌ی که‌ده‌بکه‌ن بینام ﴿وَأَسْلَمْنَا مِنَ الْآزِقِ﴾ وه‌بئو سوله‌یمان (با، هه‌وا) مان رام هیتنا ﴿عُدُّوا شَهْرًا﴾ به‌بیان تانئوه‌رو (با) به‌ئه‌ندازه‌ی مانگیك رینگای ده‌بری ﴿وَرَوَّاحٍ شَهْرًا﴾ وه‌(نیوه‌روان تا) نیوارانیش به‌ئه‌ندازه‌ی مانگیك رینگای ده‌بری ﴿وَأَسْلَمْنَا لَهُ عَيْنَ الْفِطْرِ﴾ وه‌مسمان بئو تونده‌وه‌وه‌ك کاتیا و (ده‌روئ) ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ وه‌ه‌ندی له‌جئو که‌کانمان رام هیتنا بوو له‌به‌ر ده‌ستی دا کاریان ده‌کرد ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِ﴾ به‌فه‌رمانی به‌روه‌ردگاری ﴿وَمَنْ يَرْجُ بِشَهْرَةٍ عَنَّا أَرْيَا﴾ و ته‌گهر ههر کام له‌وان له‌فه‌رمانی تیمه‌لا بیدا ﴿يُذِقُهُ مِنْ عَذَابِ النَّعِيرِ﴾ سزای ناگری هه‌لگه‌روئ بین ده‌چیزین ﴿يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ﴾ (سوله‌یمان) ههرچی بوو یستایه‌بزیان دروست ده‌کرد ﴿مِنْ مَّحَرِّبٍ وَوَمَيْمِيلٍ﴾ له‌به‌ر سستگاو به‌یکه‌رو ﴿وَجِجَارٍ كَالْجَوَابِ﴾ چهندین قایی (نان خواردن) وه‌ك جه‌وزی گه‌وره‌و ﴿وَقُدُورٍ أَلَيْسَ﴾ چهند قازان و منه‌جلی دامه‌زراو (نه‌ده‌جولان له‌به‌ر گه‌وره‌بیان) ﴿أَعْمَلُوا أَلْ دَاوُدَ شُكْرًا﴾ ته‌ی ثالی داوود شوکرانه‌ی بزیری خوابه‌کن ﴿وَوَلَّيْنَا مِنْ عِبَادِي الشُّكْرَ﴾ به‌لام که‌می له‌به‌نده‌کانم (بئو خوا) سوپاسگوزارن ﴿فَلَمَّا فَصَّيْنَا عَلَيْهِ الْأَنْوَارَ﴾ ته‌مجا کاتیک سوله‌یمانمان مراند ﴿مَا أَهْلَهُمْ عَلَى مَنَاقِبِهِ﴾ هیچ شتیک مردنی سوله‌یمانی نیشان (جئو که‌کان) نه‌دا ﴿إِلَّا دَانِيَةَ الْأَرْضِ﴾ بینجگه له‌خوره‌و مؤریانه‌ی زه‌وی ﴿ثَأْكُلُ مِنْ سَائِهِمْ﴾ که‌دارده‌سته‌که‌ی (سوله‌یمان) یان ده‌خوارد (که‌سوله‌یمان خوی دابو به‌سه‌ریدا) ﴿فَلَمَّا حَزَّ﴾ ته‌مجا کاتی (سوله‌یمان) که‌وت ﴿تَبَيَّنَتِ الْآيَةُ﴾ بئو جئو که‌کان پروون بویه‌وه ﴿أَن لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ الْقَتِيبَ﴾ که‌ته‌گهر غه‌بیان بزانیایه ﴿مَا يَسْأَلُ فِي الْعَذَابِ النَّهْمِينَ﴾ له‌و سزاو ریسوا که‌ره‌دا نه‌ده‌مانه‌وه عز

﴿لَقَدْ كَانَ لِسِرِّ فِي مَسْكِينَةٍ آيَةً﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی بؤ خه‌لکی سه‌به‌ه له‌و شویتنی زیانه‌یاند
 نیشانه‌یه‌ک (له‌سه‌ر ده‌سه‌لانی خوا) هه‌بوو ﴿جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ﴾ دوو باخات لای راست و لای
 چه‌پی (شویتنه‌که‌یانه‌وه) هه‌بوو ﴿كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ﴾ (پییان وئرا) له‌پوزی په‌روه‌ردگار تان بخون
 ﴿وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ﴾ و سوپاسی نه‌وبکهن ﴿بِاللَّهِ طَبْعُهُ وَرَبِّ عَفْوٍ﴾ و لاتیکی پاک و خوش و په‌روه‌ردگار تکی
 لیپورده (بان هه‌به) ﴿فَأَقْرَصُوا﴾ نه‌مجا روویان وهر گیترا ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ﴾ به‌و هویه‌وه
 لافاوی ویرانکارمان بؤ ناردن ﴿وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ﴾ دوو باخاتی (چاکی به‌روو بووم دار)
 نه‌وانمان گوری به‌دوو باخاتی ﴿ذَوَاتِ أَكْمَلٍ حَمُولَاتٍ﴾ (خرابی) خاوه‌ن به‌ر تکی تفت و تال و
 دار گهر ﴿وَتَنِي وَعِن سِدْرٍ قَبِيلٍ﴾ و که‌میک له‌داری نه‌بگ (تاوگ، سیدر) ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُكَذِّبِينَ﴾
 ئا به‌و جزوره‌توله‌مان لی سه‌ندن به‌هزی نا سوپاسیانه‌وه ﴿وَهَلْ يُخْرِجُنَا إِلَّا الْكُفْرَ﴾ و ئایا جگه
 له‌وانه‌ی زور سپلن توله‌له‌که‌س نه‌سیتین ۱۹ ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ الْوَادِيَّ الْفَرَى الَّذِي تَرُكُّهُ يَتْلِفُ﴾ وه‌له‌نیوان
 (رینگای) نه‌وان و نه‌و شارانه‌ی پیو به‌ره‌که‌تمان تی خنبوون (له‌شام) سازانده‌بوومان ﴿قُرَى ظَهْرَةٍ﴾
 چند شار و چکه و دینه‌اتی نزیک و له‌یه‌که‌وه ديار ﴿وَقَدَّرْنَا فِيهَا الشَّيْرَ﴾ و رینگه‌ی نریکمان بؤ پوشتن
 له‌نیوان (نه‌و دینه‌اتانه‌) دا دانا بوو ﴿سَيَرُوا فِيهَا لَآلِي وَأَنْمَاءَ أَيْبَرِ﴾ (ووتمان پیان) چند شه‌وو پوژ
 به‌و (رینگایانه‌) دا پوژن به‌ئارامی و بی ترس ۲۰ ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِنَا أَفْقَارًا﴾ که‌چی (خه‌لکی سه‌به‌ه)
 ووتیان نه‌ی په‌روه‌ردگارمان ماوه‌ی (رینگه‌ی) سه‌فه‌ره‌که‌تمان دور بخه‌ره‌وه ﴿وَوَضَعُوا أَنْفُسَهُمْ﴾
 وسته‌میان له‌خویان کرد ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ لُكَاثِبًا﴾ ئیمه‌ش کردمان به‌داسستانی له‌ناو خه‌لکدا بیگتر نه‌وه
 ﴿وَمَرَقْنَاهُمْ كُلَّ مَرْقٍ﴾ پوژ و بلا و مان کردن (به‌و لاتاندا) به‌و په‌ری پوژ و بلاو کردن ﴿إِنِّي ذَالِكٌ﴾ به‌راستی
 له‌و به‌سه‌ره‌اته‌دا ﴿لَا يَنْتَبِهُ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ چند نیشانه‌هه‌به‌ه بؤ هه‌موو زور خوگری شوکرانه‌بزیتر
 ﴿وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ أَنبِيُّ مُلْكِهِ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی شه‌یتان گومانی خوی له‌واندا به‌دی هیتا
 ﴿فَالْتَبِعُوا إِلَافِيَّ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ قَوْمٍ﴾ بویه‌ ئیمانداران نه‌بیت هه‌موویان شویتنی شه‌یتان که‌وتن ۲۱ ﴿وَمَا
 كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ﴾ وه‌شه‌یتان هیچ ده‌سه‌لانی به‌سه‌ر ئیمانداران دانه‌بوو ﴿إِلَّا لِيُعَذِّبَهُمْ يَوْمَ
 يَأْتِجُوهُ﴾ نه‌ها بؤ نه‌وه‌ی بزانریت کی باوه‌ری به‌پوزی دواپی هه‌به ﴿وَمَنْ هُوَ مِنْهَا أَشَدُّ﴾
 وه‌کی له‌وان دهر باره‌ی (دواپوژ) له‌گو ماندا به‌ه ﴿وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِیْظٌ﴾ وه‌په‌روه‌ردگار ت
 (نه‌ی موحه‌مه‌د) به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا چاودیره ۲۲ ﴿فَإِذْ أَدْعُوا الَّذِينَ رَكَعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د
 بلی هاوار بکهن له‌وانه‌ی که‌بیجگه له‌خوا به‌په‌ر ستر او تان ده‌زانین ﴿لَا يَتَّبِعُهُمْ مَثَقَالُ ذَرَّةٍ﴾
 به‌قه‌ده‌ر هه‌ره وردیله‌یه‌کیان به‌ده‌ست نه‌ه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌له‌ئاسمانه‌کان و نه‌له‌زه‌ویدا
 ﴿وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ يَشْرٍ﴾ وه‌نه‌و په‌ر ستر او تانه‌هاو به‌شی (خوا) نه‌بوون (له‌دروست کردنی) ئاسمانه‌کان
 و زه‌ویدا ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ﴾ و هیچ یه‌ک له‌وان یارمه‌تی ده‌ری خوا نه‌بوون ۲۳

﴿وَلَا تَقْعُ الشَّقَقَةُ عِنْدَهُ﴾ و نه‌تکا کردن لای خوا‌س‌و‌دی نیبه ﴿الْأَلَمَ لَئِنْ لَمْ﴾ مه‌گه‌ر بؤ که‌سی نه‌و
 (خوا) ری‌نگه‌ بذات ﴿حَتَّىٰ إِذَا فُجِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ﴾ هه‌تا کاتی ترس و بیم له‌دلی (تکا‌کاران) لاده‌بری (به‌هوی
 ری‌نگه‌پیدانی شه‌فاعدت) ﴿قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ﴾ (به‌به‌کتر) ده‌لین: به‌رو‌ه‌رد‌گار‌تان چی بریار‌یکی ف‌رم‌وو
 ﴿قَالُوا الْحَقَّ﴾ ده‌لین: و‌وته راسته‌ک‌ه‌ی ف‌رم‌وو (که‌ری‌نگه‌ دانه‌ به‌تکا کردن) ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ و نه‌تنها
 (خوا) به‌ر‌زو بلندو گ‌ه‌وره‌به ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَحْتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ بلی کی ر‌وزیتان ده‌دات
 له‌نا‌سمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿قُلِ اللَّهُ﴾ بلی خوا (ر‌وزیمان ده‌دات) ﴿وَأَنَا أَنَا كَرُّ﴾ بی‌گومان نیمه‌ یا نیمه
 (به‌کین‌کمان) ﴿لَعَلِّي هُذًى أَوْفَ صَلَاحٍ مُبِينٍ﴾ له‌سه‌ر ر‌ن‌م‌و‌نین یان له‌گو‌م‌رایه‌کی ناش‌کراداین ﴿قُلْ لَا أَتْلُوهُنَّ عَمَّا يُجْرَمْنَ﴾ (بلی) پر‌سیار‌تان لی‌ تا‌ک‌ری له‌نا‌وان‌سی که‌نیمه‌ کردو‌ومانه ﴿وَلَا أَتْلُوهُنَّ عَمَّا
 تَعْمَلُونَ﴾ نیمه‌ش پر‌سیار‌مان لی‌ تا‌ک‌ری له‌وه‌ی نیمه‌ ده‌یک‌ه‌ن ﴿قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا﴾ بلی به‌رو‌ه‌رد‌گار‌مان
 نیمه‌و نیمه‌ ک‌وده‌کانه‌وه ﴿ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ﴾ له‌پاشان بریار ده‌دات له‌نی‌وانا‌ماندا به‌ه‌ق و راستی
 ﴿وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ﴾ و نه‌هر له‌وه‌ داد‌وه‌ری زانا ﴿قُلْ أَرَأَيْتَ الَّذِينَ اتَّخَفْتُمْ بَعْدَ مُرْكَاةٍ﴾ بلی ئاده‌ی
 نیشانم ده‌ن له‌و ها‌وبه‌شانه‌ی بر‌دو‌بو‌و‌تانه‌ پی‌زی خوا‌وه ﴿كَلَّا لَيْلٌ هُوَ اللَّهُ﴾ وانیبه‌ به‌ل‌کو زانی خوا‌به
 ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زالی در‌وست کاره ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ و نه‌نیمه
 تو‌مان نه‌نار‌دوه‌ بؤ هه‌موو ئاده‌می به‌م‌زده‌ده‌ر و تر‌س‌ینه‌ر نه‌بیت ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به‌لام ز‌ور‌به‌ی ئاده‌می نازانن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ﴾ و نه‌ده‌لین نه‌م به‌ل‌ب‌سی (ر‌وزی دوا‌یی) ه
 که‌ی دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر نیمه‌ راست گ‌ون ﴿قُلْ لَّكُمْ مِيعَاتُ يَوْمٍ﴾ بلی به‌ل‌ب‌سی نیمه
 ر‌وز‌ن‌که ﴿لَا تَسْتَعْجِلُونَّ عَمَلَنَا وَلَا تَسْتَفْهِمُونَّ﴾ نه‌ساتیک دوا ده‌که‌ون لی‌ی و نه‌پیش‌یش ده‌که‌ون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و نه‌ه‌وانه‌ی بن‌ با‌وه‌ر سو‌ون ووتیان ﴿لَنْ نُؤْمِنَ بِهَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ نیمه‌ هه‌ر‌گیز
 با‌وه‌ر ناه‌یتین به‌م قور‌ئانه ﴿وَلَا يَأْتِي بَشِيرًا وَلَا نَذِيرًا﴾ و به‌و ک‌تیبانه‌ش پیش نه‌م (قور‌ئانه) هاتو‌ون
 ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ﴾ خ‌وز‌گه‌ ده‌ت دی کاتی نه‌و سه‌مه‌کارانه ﴿مُتَوَفُّونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ راده‌گیر‌سن
 له‌به‌ر‌ده‌م (داد‌گای) به‌رو‌ه‌رد‌گار‌ماندا ﴿يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلِ﴾ قسه‌و تا‌وان ئاراسته‌ی به‌ک‌تر
 ده‌که‌ن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَفْهِمُوا﴾ لا‌وا‌زو ر‌تر‌ده‌سته‌ کرا‌وان ده‌لین ﴿لَئِنْ اسْتَكْبَرُوا﴾ به‌ه‌وانه‌ی خ‌وی‌ان
 به‌گ‌ه‌وره‌ ده‌زانی (ده‌سه‌لان‌داره‌کان) ﴿لَوْ لَا ائْتَلْتُمْ لَكُمْ مَوَدَّةٌ﴾ نه‌گه‌ر نیمه‌ نه‌بو‌و‌نایه‌ بی‌گومان نیمه
 با‌وه‌ر‌دار ده‌بو‌وین ﴿

﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نه‌وانه‌ی خویان به‌گه‌وره دادنه‌ی ده‌لین ﴿لَئِنْ اسْتَعْصَفُوا﴾ به‌وانه‌ی ژنر ده‌سته و لاواز کرابوون ﴿انْحَلْ صَدَدُكُمْ عَنِ الْهَدَى﴾ نایا نیمه بهر گریمان کردن له‌رینموونی ﴿بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ﴾ دوا‌ی نه‌وره بۆتان هات ﴿بَلْ كُنتُمْ مُجْرِمِينَ﴾ (نه‌خیر وایه) به‌لکو خوتان تاوانبار بوون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَعْصَفُوا﴾ ژنر ده‌سته و چه‌وساوه‌کان ده‌لین ﴿لَئِنْ اسْتَكْبَرُوا﴾ به‌وانه‌ی خو به‌زل زان بوون ﴿بَلْ مَكْرُأَتِي وَاللَّهَّارِ﴾ (نه‌خیر وایه) به‌لکو بیلانی (نیوه) به‌شه‌و و به‌رؤز (چه‌واشه‌ی کردین) ﴿إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ﴾ کاتیک فەرمانتان بی ده‌داین که بی پروا بین به‌خوا ﴿وَنَجْعَلَ لَهُمْ آيَاتًا﴾ وه‌وینه وهاوبه‌شانی بۆ دابینین ﴿وَأَسْرَأْنَا آيَاتَهُ﴾ هه‌موویان په‌شیمانی ده‌شارنه‌وه ﴿لِنُفَصِّلَنَّ الْآيَاتِ﴾ کاتیک که‌سزای دۆزه‌خ ده‌بینن ﴿وَنَجْعَلَ الْأَعْمَلُ فِي الْغَنَائِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌زنجیر و ته‌وقمان کرده‌گه‌ردنی بیباوه‌ران ﴿هَلْ يُخْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نایا تو له‌یان لی نه‌سه‌نریت جگه‌له‌سزای نه‌وه‌ی ده‌یان کرد ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ﴾ وه‌له‌هیچ شاریکدا پیغه‌مبه‌ری تر سینه‌رمان نه‌ناردوه ﴿إِلَّا قَالُوا مُتْرَفُوهَا﴾ مه‌گه‌ر خاوه‌ن نازو نیمه‌ته‌کانی (ده‌وله‌م‌نده‌کانی) ووتووایه ﴿إِنَّا إِنَّمَا أَرْسَلْنَا بِهِ كَفُرُونَ﴾ به‌راستی نیمه‌باوه‌رمان نی به‌به‌و (نابنه‌ی) نیوه‌ی بی نیردراون ﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ يَأْتِيهِ رُسُلُهُ﴾ وه‌ووتیان نیمه‌سامان و مندالمان زور‌تره (له‌نیوه) ﴿وَمَا كُنْ بِمُعْذِرِينَ﴾ وه‌نیمه‌قه‌ت سزا نادرین ﴿قُلْ إِنِّي رَحِيمٌ﴾ بلی به‌راستی به‌روهر دگه‌رام ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رۆزی فراوان ده‌کات وده‌یگر نه‌وه‌بۆ هه‌ر که‌سی بیه‌وی ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور به‌ی خه‌لك نازان ﴿وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَاؤُكُمْ بِالَّذِي﴾ وه‌سامان و مندالتان شتیک نین ﴿تَقْرَبُونَكَ نَارِئِينَ﴾ لای نیمه‌پله‌و پایه‌تان نزیک بکه‌نه‌وه ﴿إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ مه‌گه‌ر نه‌وه‌ی باوه‌ری هینایی و کرده‌وه‌ی چاکی کردی ﴿فَأُولَئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ أَفْضَلٍ﴾ بۆ نه‌وانه‌ی پاداشتی دوو به‌رامبه‌ر هیهه ﴿بِمَا عَمِلُوا﴾ به‌هوی نه‌و چا‌کانه‌ی که‌کردوبانه ﴿وَهُمْ فِي الْعَرْشِ ءَامِنُونَ﴾ نه‌وان له‌کۆشکه به‌رزه‌کانی (به‌ده‌شتدا) له‌ناسایش دان ﴿وَالَّذِينَ يَسْتَعْتِفُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ وه‌نه‌وانه‌ی هه‌ولی بوچه‌ل کردنه‌وه‌ی نیشانه‌کانی نیمه‌ده‌دن ﴿مُعْجِزِينَ﴾ ده‌سته پاچه‌ن و هیچیان بی نا‌کری ﴿أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ﴾ نه‌وانه‌ی له‌سزای دۆزه‌خدا ناماده‌کراو ده‌بن ﴿قُلْ إِنِّي رَحِيمٌ﴾ بلی بنگومان به‌روهر دگه‌رام ﴿يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ﴾ رۆزی هه‌ر کام له‌به‌نده‌کانی بیه‌وی فراوان یان که‌می ده‌کات بۆی ﴿وَمَا أَنفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه‌نیوه هه‌ر شتیک بیه‌خشن (له‌پیتاو خوا‌دا) ﴿فَهُوَ بِخَلْفِهِ﴾ نه‌وه‌خوا جینگه‌ی پرده‌کاته‌وه ﴿وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾ وه‌نه‌و (خوا) چاکترینی رۆزی ده‌رانه ﴿﴾

﴿وَنَوْمٌ بَنَحْشُرُهُمْ جَبِيحًا﴾ وه رَؤُوسُكَ (خوا) هموویان کۆ ده کاته وه ﴿ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ﴾ پاشان به فرشته کان ده فهرموی ﴿أَفَلَا يَكْفُرُوا بَعْدَ ذَلِكَ﴾ نایا نه وانه (له دونیا) ئیوه یان ده بهرست ﴿قَالُوا سُبْحَنَكَ﴾ (فرشته کان) ده لَئِنْ پاك و بیگهردی بۆ نۆ ﴿أَنْتَ وَلِئَامِنٌ دُونَهُمْ﴾ ته نیا تۆ گه ووه و پشتیوانی ئیمه ی نهك نه وان ﴿بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْآلِهَةَ﴾ بهلگر نه وان جنو که یان ده بهرست ﴿أَكْفَرْتُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ﴾ زۆر به یان باوه پران به وان (جنو که) هه بوو ﴿قَالُوا لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُم مِّنْ بَعْضٍ لَّعَنَ اللَّهُ مَا تَعْبُدُونَ﴾ نه مجا نه مپرو ناتوانن هیچ سوودو زیانیتك به یه کتری بیگه یه نن ﴿وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ وه بهرسته مکاران ده لَئِنْ: ﴿ذُقُوا عُذَابَ النَّارِ﴾ سزای ناگری دوزهخ بچه زن ﴿الَّذِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾ نه وه ی ئیوه باوه پران پیی نه بوو ﴿وَلَا أَتَى عَلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ﴾ کاتی بخوینتر ته وه بهر یاندا ﴿إِلَّا بِنَايِكُمْ﴾ نیشانه پروته کانی ئیمه ﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ﴾ ده لَئِنْ: نه مه (پیغه مبهه) ﴿يَسْأَلُكُمْ فِي الْبَنَاتِ﴾ هیچ نییه جگه له بیایوتك ﴿يُرِيدُ أَنْ يَمْسُحَكُمْ﴾ ده به وه ی و یتگریشان بکات ﴿عَمَّا كَانُ يَقُولُ آبَاؤُكُمْ﴾ له وه ی که باوو باپیرانتان ده یان بهرست ﴿وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ﴾ ده لَئِنْ: نه مه (قورئان) شنیك نییه ﴿إِلَّا أَنْفَكُمْ مَّقَرَّتْ﴾ بیتجگه له درویه کی هه له بهرستراو به ناوی خواوه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَقُّ لَمَّا نَاءَ هُمْ﴾ وه بییاوه پران به راستی به (قورئان) یان ده ووت که بۆ یان هاتبوو ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرُؤُنَا﴾ نه مه ته نه ا جادوویه کی ناشکرابه ﴿وَمَاءَ الْيَنْهَرِ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا﴾ (خو ئیمه) پیتستر چند کتیبیکمان پیی نه دابوون که بیانخویننه وه ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ﴾ و بۆمان نه نار دبوون ﴿فَبَلَكَ مِنْ تَحْتِهَا﴾ پیتش تۆ هیچ پیغه مبهه رنکی تر سینه ر ﴿وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وه کهسانی پیتش نه مان (قوریه شبیه کان) باوه پران به پیغه مبهه رانیان نه هیتا ﴿وَمَا يَلْعَنُوا مَعَنَا مَاءَ الْيَنْهَرِ﴾ نه مان (قوریه شبیه) نه گه پیتستبوونه ده به کی نه وه ی به وانمان دابوو ﴿فَكَذَّبُوا رَسُولِي﴾ نه مجا نه وان باوه پران به پیغه مبهه رانی من نه هیتا ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چۆن بوو تۆ له سه ندنی ئیمه (له وان) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَعْدِ اللَّهِ﴾ بلی من ته نیا به یهك شت نامۆز گارینان ده کهم ﴿أَنْ تَقُولُوا لِلَّهِ مَثَقٌ وَفِرَادَى﴾ که دوو دوو، یهك یهك، له بهر خوا هه لسن (وگوپرایه لی فرمانه کانی بن) ﴿ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَالِحِكُمْ مِنْ بَاطِلٍ﴾ پاشان بیر بکه نه وه هاوړنکه تان (پیغه مبهه ر) شیت نییه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ﴾ نه و (پیغه مبهه ر) ته نیا تر سینه ره بۆ ئیوه ﴿يَنْ يَذَّاقُ عَذَابَ سُجْدٍ﴾ له پیتش هاتی سزای سه ختی (قیامت) ﴿قُلْ مَا أَتَاكُمْ مِنْ بَاطِلٍ فَهُوَ وَكُفْرُكُمْ﴾ بلی هه ر کړی و پاداشتیکم لی داوا کردوون نه وه بۆ خوستان ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی من ته نه ا له سه ر خوا به ﴿وَلَوْ عَلَيَّ كُلُّ مَثَقٍ وَنَهْيٌ﴾ وه نه و (خوا) به سه ر هموو شتی که دا ناگاداره ﴿قُلْ إِنِّي بِمَا كُنْتُ فَعَلْتُ لَآتٍ﴾ بلی به راستی بهر وهر دگرم به توندی هه ق ده دات به سه ر (به نالدا) ﴿عَمَّا أَتُوبُ﴾ (خوا) زانایه به نه پتی و شاراوه کان ﴿

﴿وَإِنْ يَكْفُرُونَ﴾ نه‌گهر باوه‌ریسان بی نه‌هینایت (دلگران مه‌به) ﴿فَقَدْ كَذَبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ چونکه به‌راستی
 پیغه‌مه‌رانی پیش تو ش باوه‌ریسان بی نه‌هینا ﴿وَالَّذِي أَنزَلَ الْبُرْجَانَ الْأَمْرُ﴾ هم‌وو کارو باره‌کان نه‌نھا بۆ لای
 خوا ده‌گهر یته‌وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ نه‌ی خه‌لکینه بیگومان به‌لینی خوا راسته ﴿فَلَا تَعْزَلَكُمْ﴾
 الْحَيَوةُ الدُّنْيَا ده‌ی که‌واته با ژبانی دونیا فریوتان نه‌دات ﴿وَلَا تَعْزَلَكُمْ بِاللَّهِ الْعِزَّةُ﴾ وه‌باشه‌یتان به‌(به‌زه‌یی
 و لیسورده‌ی) خوا فریوتان نه‌دات ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ﴾ به‌راستی شه‌یتان دوزمنی نیوده ﴿فَاتَّبِعُوا
 عَزَّوَجَلَّ﴾ ده‌ی که‌واته نیوه‌ش به‌دوزمنی خوتانی دابنیش ﴿إِنَّمَا يُدْعُوا لِأَجْرِهِ﴾ بیگومان نه‌و (شه‌یتان) تا تم
 و کومه‌له‌که‌ی بانگ ده‌کات ﴿لِيَكُونُوا مِن أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیه‌نه‌ها وه‌لانی ناگری هه‌لگیر ساوی
 (دوزه‌خ) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ نه‌واته‌ی بی باوه‌ری بون سزای به‌تینان بۆ هه‌یه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌نه‌واته‌ی باوه‌ریان هینا وه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرده‌وه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لیبوردن
 و پاداشتی گه‌وره‌بان بۆ هه‌یه ﴿أَفَنُورُنَّ لَهُ سَوَاءٌ عَمَلُهُ﴾ ده‌ی نایا که‌سی که‌کرده‌وه‌ی خرابی خوی
 بۆ جوان کراوه ﴿فَرَأَاهُ حَسَنًا﴾ و به‌چاک و جوانی ده‌بینی ﴿وَهُكَ كَسِبَتْهُ بَنُوهُ خِرَابَهُ﴾ ثابین
 بیت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ﴾ وه‌به‌راستی خوا هه‌ر که‌سیکی بوی گومرای ده‌کات ﴿وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾
 وه‌هه‌ر که‌سیکی بوی رینمورنی ده‌کات ﴿فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ﴾ ده‌ی که‌واته به‌خه‌فت خواردن
 له‌به‌ر (ثیمان نه‌هینانی) نه‌وان خوت مده‌وتیته ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْعَوْت﴾ به‌راستی خوا به‌وه‌ی که‌نه‌وان
 ده‌یکه‌ن ناگاداره ﴿وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ خوا زاتیکه (با، هه‌وا) کانی ناردوه‌وه ﴿فَيُبْرِئُ سَعَابًا﴾ بۆ
 نه‌وه‌ی هه‌وره‌کان بگه‌ریننی (بلاویان بکه‌نه‌وه) ﴿فَسَقَتْهُ إِلَى بَلَدٍ مَّيْتٍ﴾ نه‌مجا نه‌و (هه‌ورانه) ده‌نیرین
 بۆ سه‌ر و لانیکی مردور ﴿فَلَا حَيَوةَ لِّلْأَرْضِ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ جا (بارانی لی ده‌باری و) زوی پینی زیندور
 ده‌که‌یشه‌وه له‌پاش و وشک بوون و مردنی ﴿كَذَلِكَ النُّشُورُ﴾ زیندور کرده‌وه‌ی (مردو و انیش له‌قیامته‌دا)
 هه‌ر به‌و شیوه‌یه ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ﴾ هه‌ر که‌سی گه‌وره‌یی و سه‌ره‌ره‌زی ده‌وی (له‌خوای بوی)
 ﴿فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا﴾ چونکه به‌راستی هه‌موو گه‌وره‌یی و ده‌سه‌لات هه‌ر بۆ خوایه ﴿إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكُلُّ النُّطْبُ﴾
 ووتی پاک و چاک نه‌نھا بۆ لای نه‌و (خوا) سه‌ره‌ده‌که‌وی ﴿وَاللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ﴾ وه‌(ووتی پاکو)
 کرده‌وه‌ی چاک به‌رز ده‌کانه‌وه (بۆ لای خوی) ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ النَّبِيَّاتِ﴾ وه‌نه‌واته‌ی که‌پیلانه‌خرابه‌کان
 ده‌گیرن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سزایه‌کی توندو به‌تینان بۆ هه‌یه ﴿وَمَكَرُوا لِيَكُ هَؤُلَاءِ﴾ و فیل و پیلانی نه‌وانه
 له‌ناو ده‌چی ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تُرَابٍ﴾ خوا (باوکی) نیوه‌ی له‌خاک دروست کرده‌وه ﴿ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ﴾
 له‌پاشان (نه‌وه‌کانی دروست کرد) له‌نوتفه‌یه‌ک ﴿ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا﴾ نه‌مجا (خوا) کرده‌ونی به‌چهند
 جیوت (نیر و می) ﴿وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ وه‌هیچ مینه‌یه‌ک (نافره‌تیک) دوو گیان نابین و
 سکه‌که‌ی دانانی (نابینت) مه‌گه‌ر به‌ناگاداری خوا نه‌بینت ﴿وَمَا يَعْلَمُزُ مَعْنَى﴾ وه‌هیچ ته‌مه‌ن درینژ کراوی
 ته‌مه‌نی درینژ ناگری ﴿وَلَا يُقْضَىٰ مِنْ عُمْرِهِ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ﴾ وه‌له‌ته‌مه‌نی که‌م ناگری مه‌گه‌ر له‌کتیبتک (لوح
 المحفوظ) دا نوسراوه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ به‌راستی نه‌م کاره بۆ خوا ناسانه ﴿

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ﴾ نه و دوو (جوزره) ده ریا وهك يهك نین ﴿هَذَا عَذَابٌ مُّزْتَأْتٍ﴾ نه مه بیان سازگار و شیرینه
 ﴿سَابِغٌ شَرَابُهُ﴾ و خوار دنه وهی ناسانه و خوشه ﴿وَهَذَا لَمِیْحٌ لِّلْجَاحِ﴾ نه وی تریان سوئرو تال و تفته
 ﴿وَمِنْ كُلِّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِیًّا﴾ و له مه ردوو کیان گۆشتی نه بر و تازه ده خون ﴿وَتَسَخَّرُ لِحَاجَّتِهَا
 تَبَسُّوتُهَا﴾ و خشلی (مرورای و سه دهف و دور له ده ریا) ده رنه هیتن و ده پوشتن و خوتانی پی
 ده پراژتنه وه ﴿وَتَرَى الْفُلَکَ فِی مَوَازٍ﴾ و کهشتی یه کان ده بینسی ناوه که له ت ده کهن (کاتی به ناویدا
 ده رن) ﴿لِیَسْتَوِیَ فِیْهَا﴾ بۆ نه وهی هه ندی رزق و رۆزی خوا په یدا بکهن ﴿وَلَقَدْ کَرَّمْنَا شُرَکْوَتَکَ
 وَه تاستایشی خوا بکهن (له سه ر به هره کانی) ﴿یُولِیْعُ النَّیْلِ فِی النَّهَارِ﴾ (خوا) شه و ده کات به ناو
 رۆژدا ﴿وَيُولِیْعُ النَّهَارُ فِی النَّیْلِ﴾ و رۆژ ده کات به ناو شه ودا ﴿وَسَخَّرْنَا الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ وه خۆرو مانگی
 پام هیتاوه ﴿کُلٌّ یَجْرِ لِأَجَلٍ مُّسَدَّدٍ﴾ هه ریه که بیان (له خولگی خویدا) تائه و ماوه به ی بۆ
 دیاری کراوه ده گهرنت و ده سوپتنه وه ﴿ذَٰلِکُمْ اللَّهُ رَبُّکُمْ﴾ نه وه به خوی په روه رد گاری ئیوه
 ﴿لَهُ الْمُلْکُ﴾ بادشایه تی ته نها بۆ نه وه ﴿وَالَّذِیْنَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ و نه وانه ی ئیوه هاواریان لی
 ده کهن ببنجگه له خوا ﴿مَا یَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِیرٍ﴾ خاوه نی تو بکله سپنکه ی ناو کی خورمایش نین ﴿إِنْ تَدْعُوهُمْ
 (به کان) نه گهر نزاو هاواریان لی بکهن ﴿لَا یَسْمَعُوا دَعْوَاکُمْ﴾ هاواره که تان نابین
 ﴿وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَکُمْ﴾ و نه گهر بیشی بیسن وه لامتان ناده نه وه ﴿وَنُفُورَ الْیَقِیْنَةِ یَنکُرُونَ بَیْزَکُمْ﴾
 و له رۆزی قیامه تیشدا بی باوه ر ده بن به هاویه ش دانانه که تان (وبه دروتان ده خه نه وه)
 ﴿وَلَا یَنْتَفِعُ مِنْ خَیْرِ﴾ وه دلتیابه کهس وهك (خوی) ناگادار ناگادارت ناکات (له سه ر نه نجامتان) ﴿وَبِأَیْهَا
 النَّاسُ نُفِرَ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾ نه ی خه لکینه هه ر ئیوه هه زاری لای خوان ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْعَزِیْزُ الْحَمِیدُ﴾
 وه ته نیا خویبه بی نیازی ستایش کراو ﴿إِنْ یَسْأَلْکُمْ عَنْ نِعْمَتِکُمْ﴾ نه گهر (خوا) ییه وی له ناوتان
 ده بات ﴿وَبِأَنَّ یَحْیٰی حَیْدَرٌ﴾ وه خه لکینی تری تازه ده هینیت ﴿وَمَا ذَٰلَکَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِیزٍ﴾ وه نه مه ش
 بۆ خوا کاربکی گران نیه ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرٰی﴾ هیچ گونا هبارنک گونا می که سبکی تر
 هه لئا گرنیت ﴿فَإِنَّ دَعْمَ مَثْقَلَةٍ لِّیْ حِمْلَهَا﴾ وه نه گهر بار گران (گونا هباری) بانگی که سی تر بکات بۆ
 هه لگرتنی (باره گونا هه که ی) ﴿لَا یَحْتَمِلُ مِنْهُ شَیْءٌ﴾ هیچ له و (باره گونا هه) هه لئا گری ﴿وَلَوْ کَانَ
 ذَٰلَکَ﴾ هه رچه نده (داوالی کراوه که) خزمیشی بیت ﴿إِنَّمَا تُذَرُّ الْأَرَبُ﴾ به راستی تو (نه ی موحه ممه د
 ﴿تَهْنِئَةً لِّهَآ وَهَآ بِنِدَارٍ دَه کَیْتَه وه﴾ یَحْشُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَیْبِ﴾ که به په نهانی له په روه رد گاریان ده ترسن
 ﴿وَالْمَوْتُ أَصْلَوهٗ﴾ و نویره کانسان به ریکی به جی ده هیتن ﴿وَمَنْ ذَرَفَتْ عَیْنَا بَرِّکَیْنِ لِنَفْسِیْ﴾ وه هه ر
 کهس خوی پاک راگری (له تاوان) نه وه به راستی (سوودی) خو پاک راگرته که ی هه ر بۆ خویبه تی
 ﴿وَالِی اللَّهِ التَّصِیْرُ﴾ و گهرانه وه ش ته نها بۆ لای خوابه ﴿

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ نه کوئرو بینا به کسانن ﴿وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ﴾ و نه تاریکستان و پرووناکی (وهك يه كن) ﴿وَلَا الظُّلُ وَلَا النُّورُ﴾ و نه سییه رو خوره تاو (وهك يه كن) ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَلَا الْأَمْرُ﴾ نه زیندووان و مردووان به رانه رن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَسْمِعُ مَن يَشَاءُ﴾ به راستی خوا (بانگی خوی) ده بیستینی به هدر کهس که بیه ویت ﴿وَمَا أَتَىٰ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ﴾ به لام تو ناتوانی (تهی موحه ممد) په یامه کهت) بیستینی به وانه ی له گزیره کاندان (مردوون) ﴿إِنَّ أَتَىٰ الْأَمْرُ﴾ تو نه نها تر سیته ری ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بنگومان نیمه تومان به (نایی) راسته وه ناردووه مرده دهر و تر سیته ری بیت ﴿وَأَن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ﴾ هدر گمل و ئوممه تیک (پنغه مبه رنکی) تر سیته ری تیدا هاتووه ﴿وَإِنْ يَكْفُرُوا﴾ وه نه گهر باوه رت پی نه هیتن ﴿فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ ته وه بنگومان له پیتن ته وانشه وه که ساتیک باوه ریان نه هیتا (به پنغه مبه ره کانیان) ﴿جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ﴾ پنغه مبه ره کانیان هاتنه لایان به مو عجیزه کان ﴿وَبِالْزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْأَمِينِ﴾ و به راوو کتنبه پروون که ره وه کانه وه ﴿ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ پاشمان ته وانه بیان پی باوه پروون قارم لی گرتن ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چون بوو توله سهندنی نیمه (له وان) ﴿الزُّرِّ﴾ نایا نه ندی ﴿أَن اللَّهَ أُنزِلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّتَرَاتٍ﴾ که به راستی خوا له تاسمانه وه بارانی باراندووه، ته مجا به و بارانه هه موو جوړه میوه به کمان رواند ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهَا﴾ که شنبوه و په نگه کانیان جیواوازه ﴿وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَنُهَا﴾ که په رنگیان سپی و سوره (سپی و سوره کانیش) جیواوازن ﴿وَعَزَازٍ سَوْدٍ﴾ و هه شیبانه په شپکی توخه ﴿وَمِنَ النَّارِ وَاللَّوْزِ الْأَتَمِّ﴾ وه له ناده می و زینده وه رو تارمان و مالانیشدا ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهَا﴾ په نگه جوړاو جوړ هدی به وینه ی جیواوازی میوه هات ﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾ به راستی له ناو بهنده کانی خود، ته نها زانایان (وهك پیویست) له خوا ده تر من ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ﴾ بنگومان خوا زالی بالادهستی لیورده به. ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَقُولُونَ كَسَبَ اللَّهُ﴾ به راستی نه وانه ی که کتنبی خوا ده خویننه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و به چاکسی نوئیرسان به جی هساوه ﴿وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَاجِلًا﴾ وه له وهی که پیمان داون به نه پنی و ناشکرا ده به خشن ﴿يَرْجُونَ جَزَاءً لَّن تَبُورَ﴾ چاوه پروانی بازار گانیبه کن ههر گیز زهره ناکات ﴿لَوْ أَنَّهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ بو ته وهی (خوا) به تیر و ته وای پاداشیان بداته وه ﴿وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ﴾ وه له فهزل و به هره ی خوی زیاتویشیان پی بدات ﴿إِنَّهُمْ غَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به راستی خوا لیورده ی سوپاس وهر گره

﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ وه شه وهی له قورئاندا نیگامان کردوه بؤ شو ﴿هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ همر شه وه راسته و پشتیوانی کتیبه کانی پیش خویه تی ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُ وَخَيْبَاتِهِ يَبْصِيرٌ﴾ بیگو مان خوا به به نده کانی ناگادار و بینایه ﴿لَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ﴾ له پاشان نهم قورئانه مان به خشی به که سانیک ﴿أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا﴾ که له ناو به نده کانماندا هلمان بژاردن ﴿فَمِنْهُمْ قُلُوبًا تَلْقَىٰ سِرَّهُمْ﴾ نه مجا هه ندیکیان سته مکارن له خودی خویان ﴿وَمِنْهُمْ قُلُوبٌ غَافِلَةٌ﴾ وه ندیکیان مام ناو ندین ﴿وَمِنْهُمْ سَائِقٌ بِالْخَيْرَاتِ يُذُنُ اللَّهُ﴾ وه ندیکی تریان به فهرمانی خوا پیشکه و توون به هوی چاکه کانیانه وه ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ نهم (قورئان پندانه) له خویدا به هره به کی گهر به ﴿جَعَلْتَ عَذْرَةَ ابْنِكَ﴾ نه وانه ده چنه ناو به ههشتانیک که جینگای مانه وهی هه میشه بی به ﴿يَحْكُمُونَ فِيهَا مِنَ الْبَنَاتِ أَصْنَفًا﴾ له وئندا به بازنی ئالتونی و مرواری ده راز ترینه وه ﴿وَلَبَّيْهُنَّ فِيهَا خَيْرٌ﴾ و بؤشاکیشیان تیدا ناو ریشمه ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ وه نه وان ده ئین: هه موو سو پاس بؤ شه و خوابه ﴿أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ﴾ که خه فه تی لابر دین و نه بهیشت ﴿إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به راستی به روه ردگار مان لیبورده ی شایسته ی سو پاسه ﴿الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَأْوِ مِنْ فَضْلِهِ﴾ شه و (خوابه) که به چاکه و به هره ی خوی نیشته جتی کردین له مالی هه میشه بی (به هشت دا) ﴿لَا تَسْأَلْ فِيهَا نَقَبَ﴾ له وئندا نه هیچ ماندوو بوونیکمان تووش ده بی ﴿وَلَا تَسْأَلْ فِيهَا الْقُوبَ﴾ و نه هیچ نهرک و زه حمه نیکمان دوو چار ده بی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ فِيهَا جَهَنَّمٌ﴾ ناگری دوزخ بؤ شه وانه به بی باوه بوون ﴿لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فِيمَنْ أُوتُوا﴾ برباری مردن نادری به سه ردایاندا تا بمرن ﴿وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا﴾ هه روه ها هه ندی له سزای (دوزخ) یان لی سووک ناگری ﴿كَذَلِكَ نُجَذِّبُ كُلَّ عَادٍ﴾ نابو و جوره توله شه سنین له هه موو بی باوه ریک ﴿وَهُمْ يَقْضِرُونَ﴾ فیها وه نه وانه له دوزخ خدا هاوار ده کهن ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا﴾ (ده ئین) شه ی به روه ردگار مان (له دوزخ) ده رمان بهیته تا کردوه ی چاک بکه یسن ﴿غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ﴾ جیاواز له وهی ده مان کرد (له دونیادا) ﴿أَوْ لَرَّعَيْتُكَ﴾ (وه لام ده درینه وه) نایا ته مه نمان در رنه کردن ﴿مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مِنْ تَذَكَّرٍ﴾ شه و هه ندی شه وهی ده به وی بیر بکاته وه تیایدا بیر بکاته وه ﴿وَمَا كُنَّا نَعْمَلُ﴾ وه ترسیته رتان بؤ نه هات ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ لِمَنْ قَبْلُ﴾ دهی (شه سزا) بچه رن چونکه هیچ یاریده ده ریک بؤ (بی باوه ره) سته مکاره کان نیسه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ غِيبُ السَّمَكِ وَالْأَرْضِ﴾ به راستی خوا به نهیته ئاسمانه کان وزه وهی زانایه ﴿إِنَّهُ عَلَيْهِ يَدَايِ الضُّمُورِ﴾ بیگو مان خوا به نهیته دلان ناگاداره ﴿

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ خَلْقًا فِي الْأَرْضِ﴾ هه ره نهو زاته نهوه ی کرده جینشین (ی پیتشوان) له زه ویدا ﴿فَنَزَّلْنَا الْغُلُقُوتَ﴾ نهو سا هه ره کهس یی باوه ری نهوه (توله ی) بی باوه ریبه که ی هه ره بو خویه تی ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ و بی باوه ری کافران هیچیان بو زیاد ناکات لای پهروه رد گاریان ﴿وَلَا مَقْنَأَ﴾ جگه له خه شم و رقی زور ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا﴾ وه بی باوه ری کافران هیچیان بو زیاد ناکات بئجگه له زه ره رمه ندی ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ده ی موحه ممه د) بلسی هه والم بده نی ﴿شُرَكَاءُ الَّذِينَ دَعَوْتَ مِنَ دُونِ اللَّهِ﴾ نهو هاو به شانیه له جیانی خوا ده تانه رستن (هاوارتان لی ده کردن) ﴿أَرَأَيْتُمْ مَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ﴾ نیشانم بدهن له زه ویدا چیان دروست کردوه ؟ ﴿أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ﴾ یان له به دی هیتانی ناسمانه کانداه شرداری (خوا) یان کردوه ؟ ﴿أَمْ أَنَاءَتُهُمْ كِبَارُ﴾ یا کتیبیکمان بی داوون ﴿فَلَمَّا عَلَيَّ بَنَاتُ مَنَّةَ﴾ جا به لگه یان لهو کتیه داده یه (که به کان هاو به شسی خوان) ﴿بَلْ إِنْ يَصِدُّ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا﴾ (نه خیر وانیه) به لگو سته مکاران هیچ به لیتیک به یه کتری نادهن جگه له فریودان و (هه له خه له ناندن) نه بیت ﴿إِنْ اللَّهُ يَشَاءُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به راستی خوا ناسمانه کان و زهوی راگیر ده کات ﴿أَنْ تَزُولَا﴾ بو نهوه ی له بر نهوه ی خویان لانه دهن ﴿وَلَيْنَ زَالَا﴾ به راستی ته گهر له بر نهوه ی (خویان) لابه دن ﴿إِنْ أَنْتُمْ كَاهِنَاتٌ كَاهِنَاتٌ﴾ کنی هه یه جگه خوا رایان بگرنت ﴿إِنَّهٗ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا﴾ بئگومان نهو (خوا) له سهر خور و لیورده یه ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَلْسِنَتِهِمْ﴾ (بت په رستان) به سوئندی هه ره گهره ریان سوئندیان ده خوارد به خوا ﴿لَنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ (ده بیان ووت) ته گهر پیغه مبه رنکی تر سینه ریان بو بیت ﴿لَنْ يَكُونُوا أَهْدَى مِنْ أَهْدَى الْأُمَمِ﴾ به راستی نهوان له هه ره یه که نه نوممه نانی تر ریتموون تر ده بن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ نه مجا کاتی پیغه مبه ری تر سینه ریان بو هات ﴿مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا﴾ زیاتر دوور که و تنه وه (له رینگه ی راست) ﴿أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له به ره خور به زل زانی له زه ویدا ﴿وَمَكَرَ النَّاسُ﴾ و قیل و بیلانی خراب کردن ﴿وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ الشَّيْءَ إِلَّا آفَاقُهُمْ﴾ وه قیل و بیلانی خراب ته نیا زیان به خواونه که ی ده گه به نی ﴿فَلَنْ يَخْزَوْا إِلَّا مَكَرَ الْأَوَّلِينَ﴾ ده ی که واته نهوان جگه له چاره نووسی پیتشینان چاوه پروانی شنیکی تر ده که ن ؟ ﴿فَلَنْ يَحْزِلُوا إِلَّا بُدْءًا﴾ چونکه باوی خوا هه رگیر گورانی بو نیه ﴿وَلَنْ يَحْزِلُوا إِلَّا بُدْءًا﴾ و باوی خوا لادانی بو نیه ﴿وَلَنْ يَزِيدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ نایا نهوان به زه ویدا ته گهر اون ﴿فَلْيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَذَابُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ تا سه یه ر بکه ن سهر ته نجام گه لانی پیتش خویان چون سووه ﴿وَكَانُوا أَشَدَّ مِمَّنْ قَبْلَهُمْ﴾ که نهوان له مان به هیز تر بوون ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ بِغَفُورًا رَحِيمًا﴾ هیچ شنیک ناتوانی له دهستی خوا ده رچی ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه له ناسمانه کان و نه له زه ویدا ﴿إِنَّهٗ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا﴾ به راستی خوا زانا و به ده مه لات و به توانایه ﴿۱۱﴾

﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ﴾ وە ئەگەر خوا قار بگرن لەخەلکی (تۆلەیان لی بێسەنی) ﴿بِمَا كَسَبُوا﴾
 لەبەر ئەو (خراپانە) کردویانە ﴿مَّا تَرَكَ عَلَى ظُهُرِهِمْ مِنْ ذَنْبَةٍ﴾ هیچ گیاندارنکی بەسەر زەویەو
 نەدەهێشت ﴿وَلَوْ كُنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ بەلام (خوا) مۆلەنی ئەوان دەدات تا ماوەی دیاری
 کراو ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ ئەمجا کاتی ماوەکەیان (کۆتایی) هات (دەیان مریئە) ﴿قَالَ اللَّهُ كَانَ
 يَعْصِي أَمْرِي﴾ جا بێگومان خوا بە بەندەکانی ناگادارو بینایە ﴿۱۵﴾

سوره‌قی ﴿يَق﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوای بەخشندە میهرەبان

﴿يَس﴾ بە (بە، سین) دەخوێنرێت وە خوا زانا ترە بەماناکە ی بۆ زانیاری زیاتر سەیری سەرەتای
 سوره‌تی (البقرة) بکە ﴿وَالْقُرْآنَ الْحَكِيمَ﴾ سوێند بە قورئانی پڕ لە دانایی ﴿إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾
 بەراستی تۆ (ئەمێ موحەممەد ﷺ) لە پێغەمبەرانێ خوای ﴿عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ لەسەر رێبازی
 راستی ﴿نَزِيلَ الْغَيْبِ الرَّحِيمِ﴾ (قورئان) دابەزێراوە لە لایەن خوای زالی بالادەستی میهرەبانەو.
 ﴿لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ﴾ بۆ ئەوێ گەلێ پترستی (لەسزا) کە باوو باپیرانیان نەترسێنرابوون
 ﴿فَهُمْ غَافِلُونَ﴾ بۆیە ئەوان بێ ناگا بوون ﴿لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ﴾ سوێند بەخوا بەراستی
 بەلێشی خوا چەسپاو هاتە دی لەسەر زۆرەیان ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ چونکە ئەوان باوەر ناهێن
 ﴿إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَنْفُسِهِمْ لَفْلاکًا﴾ (وەک کەسانی وان کە) نەوقمان کردبێتە گەردنیان ﴿فَإِنِّي إِلَىٰ الْأَذْقَانِ﴾
 جالەو (تەو قانە) تا چەناکەیان هاتینی (گەردنیانی بەتەواوی گرتبێتەو) ﴿فَهُمْ مُّقْتَحُونَ﴾ ئەمجا سەریان
 بەرز کراپیتەو (نەتوانن بۆ خوارو ئەم لاو لا بيجولین) ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا﴾
 وە بەر بەستمان لەبەردەم و پشتیانەو داناوو ﴿فَأَعْبَسَ نَحْنُ فَهُمْ لَا يَصِيرُونَ﴾ بەردەشمان داو وە سەر
 چاویان دا بۆیە ئەوان (راستی) نابینن ﴿وَسَوَّاهُ عَلَيْهِمْ غَدِیْرَةً لَّا يُنْذِرُهُمْ﴾ وە بۆ ئەوان بەکسانە
 چ بیان ترستییت یان نەیان ترستییت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ باوەر ناهێن ﴿إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ﴾
 تۆ ئەنھا کە سێک دەترسینی کە شوێن قورئان دەکەوێت ﴿وَحِجْبِي الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ لەپەنهانیشتدا لە
 خوای میهرەبان دەترسین ﴿فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ﴾ بەهۆی (ئەو شوێن کەوێن و ترسانەو)
 مژدە ی بەدری بەلیخۆشبوونی (گوناهەکانی) و پاداشتی چاکی (بەهەشت) ﴿إِنَّا نَحْنُ الْحَقُّ﴾
 بەراستی هەر ئێمە مردوو و زیندوو دەکەینەو ﴿وَنَكُتُ مَا نَقُتُ وَأَنْشُرُهُمْ﴾ و هەرچی پێشتر
 کردویانە و شوێنەواری پناش خوشیان دەنوسین ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ أَخْضَرْتُهُ لِي مِثْمَرٌ﴾ وە هەموو
 شتی کمان لە پەراییکی ڕوون و ناشرادا ژماردوو و نووسیبوو (لوح المحفوظ) ﴿۱۶﴾

﴿وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ﴾ (شهی موحه ممد ﷺ) نمو و نه بیان بقو پیتره وه به خه لکی شاری
 (انطاکیه) ﴿إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ کاتی که پیته مبه راتیان بقو هات ﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا﴾
 کاتی دوو (پیته مبه ر) مان نارد بقو ناویان باوه ریان پیته کردن ﴿فَعَزَّزْنَا إِلَيْهِمُ ثَمَجًا بِهِ (ناردنی
 پیته مبه ری) سییه م به هیزمان کردن (و پشتمان گرتن) ﴿فَقَالُوا إِنَّا إِلَهُكُم مُّرْسَلُونَ﴾ جا (هموویان)
 ووتیان بینگومان نیمه نیر دراوین بقو سهر نیه ﴿قَالُوا مَا أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا﴾ (خه لکه که) ووتیان نیه
 هدر ناده مییه کی وهك نیمه ن ﴿وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ﴾ و خوای میهره بان هیچ شتیکی (له نیگا) نه ناردوته
 خواره وه ﴿إِنْ أَنتُمْ إِلَّا كَذِبُونَ﴾ نیه نه نهها درقوزن و درقده کهن ﴿قَالُوا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ الْمُرْسَلُونَ﴾
 (پیته مبه ره کان) ووتیان بهر وهر دگار مان ده زانی بهراستی نیمه (به پیته مبه ری) نیر دراوین بقو سهر
 نیه ﴿وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ و نیمه نه نهها گه باندنی (نابنه که) مان له سهره بهروونی ﴿قَالُوا إِنَّا فَتَقَرُّنَا بِأَكْبَرِكُمْ﴾ (خه لکه که) ووتیان بینگومان نیمه به هوی نیه وه دوو چاری شوومی و به دبه ختی
 بروین ﴿لَئِنْ لَمْ تَرْكَبُوا السَّيْئَةَ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ﴾ سویند به خوا نه گهر واز نه هیتن (لهو کاره تان) بهرد بارانتان ده که بین
 ﴿وَلَنُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ و بهراستی له لایه ن نیمه وه دوو چاری سزایه کی پر نیش و نازار دهن ﴿قَالُوا أَظْهَرَ كُمْ عَذَابَ آيَاتِنَا﴾ (پیته مبه ره کان) ووتیان شوومی نیه به خوندانه ویه چونکه نیه
 نه گهر ناموزگاری بکرتن (ههست به شوومی ده کهن) ﴿بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّشْرِقُونَ﴾ (نه خیر وانیه) به لکو نیه
 گه لیکسی له سنوور ده رجوون ﴿وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدْيَنَةِ رَجُلٌ يُسَمَّى وَهُوَ عَلَيْهِ شَارُهُ كَهْوِهِ بِلَاوِيكَ﴾
 به به له هات ﴿قَالَ يَتْلُمُ الْبُحْرَاءُ الْمُرْسَلِينَ﴾ ووتی نهی گه له کهم شوین نه م پیته مبه رانه بکهون ﴿قَالَ
 أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ﴾ شوین که سانی بکهون داوای هیچ کری و پاداشتیکنان لی ناکهن ﴿وَهُمْ
 مُّهْتَدُونَ﴾ که خوشستان ریتموونی کر اون ﴿وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدَ اللَّهَ الَّذِي فَطَرَنِي﴾ وه من بوجی زاتی نه بهرستم
 که منی به دی هیتاوه ﴿وَأَلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ وه هدر بقو لای نه وه ده گهر پیته وه ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَ كَفَّارٌ﴾ نایا
 بیجگه لهو (خوا) بهر ستر او انیک بقو خوم بریار بدهم ﴿إِنْ يُرِيدِ الْإِنْسَانُ بِضْعًا﴾ نه گهر خوای میهره بان
 زیانی بقو من سوی ﴿لَأَنْتَ عَنِّي شَفَعْتُكَ شَيْئًا﴾ تکای نه وان هیچ سوودنیک به من ناگه به نی ﴿وَلَا
 يُقْدُونَ﴾ و (له سزای خوا) بزگرم ناکهن ﴿إِنِّي إِذْ أَلَيْتُ صَلَاتِي مُبِينٌ﴾ بینگومان من (نه گهر هاوبهش
 دابنیم) نهو کاته له گومر اییه کی زور ناشکر ادام ﴿إِنِّي أَمْسْتُ بِرَبِّكَ فَاسْمَعُونَ﴾ بهراستی من باوه رم
 هیتا به بهر وهر دگارتان و ده نیهوش گوتنان لبینی ﴿قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ﴾ (نه م پیاوه بان شهید کرد) پنی
 ووترا: برقره به هه شته وه ﴿قَالَ بَلَّيْتُ قَوْمِي يَفْكُونُ﴾ (نهو پیاوهش) ووتی خوزگه گه له کهم بیانزانیابه
 ﴿يَمَّا غَفَرَ لِي رَبِّي﴾ به نه وهی که بهر وهر دگارم لیم خوشبووه ﴿وَجَعَلَنِي مِنَ الْمَكْرُمِينَ﴾ وه بر دمی
 ریزی ریز گیر او انه وه

﴿وَمَا أَرْزَأْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ﴾ و ه ل ه د و ای ت ه و ن ه م ا ن ن ا ر د ه خ و ا ر ه و ه ب و س د ر گ ه ل ه ک ه ی ﴿مِنْ خُنُوفِهِ
 السَّمَاءِ﴾ ه ی چ ل ه ش ک ر ت ک ل ه ت ا س م ا ن ه و ه ﴿وَمَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَ﴾ و ت ی م ه د ا ب ه ز ی ت ن ر ن ه ب و ی ن ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا صِحَاحٌ
 وَحِيدَةً﴾ (هوی تیاچوونیان) ت ه ن ب ا ش ر ی خ د ی ه ک ی ب ه ه ی ز ب و و ﴿فَإِذَا هُمْ خِلَابٌ﴾ ج ا ک ت و پ ر ت ه و ا ن ه ه م و و
 ج و ل ه ی ا ن ن ه م ا و م ر د ن ﴿بِحَسْرَةٍ عَلَى الْعِبَادِ﴾ ن ا ی ب ه ش ی م ا ن ی و د ا خ ی س ه خ ت ب و ت ه و ب ه ن د ا ن ه ی
 (ک ه ی ب ا و ه ر ن) ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ه ر پ ی غ ه م ب ر ن ک ی ا ن ب و ب ه ا ت ا ی ه ت ه ن ا گ ا ل ت ه ی ا ن
 ی ن د ه ک ر د (و ه ی چ ت ر) ﴿الَّذِينَ﴾ ن ا ی ا ن ه ی ا ن ز ا ن ی و ه ﴿كَرَّ أَفْئُكُمَا فَتِلْهُمُ مِنَ الْقُرُونِ﴾ ل ه پ یش ت ه و ا ن د ا
 چ ه ن د گ ه ل ی (ت ا و ا ن ب ا ر) م ا ن ل ه ن ا و ب ر د و و ه ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَازِحُونَ﴾ ک ه ی ن گ و م ا ن ن ا گ ه ر ی ت ه و ه ب و ل ا ی ت ه م ا ن
 ﴿وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ ه ر ه م و و (ل ه ن ا و ب ر ا و ا ن) ک و د ه ک ر ی ت ه و ه ل ا ی ت ی م ه (و ل ه ق ی ا م ه ت
 د ا) ن ا م ا د ه د ه ک ر ی ن ﴿وَأَنبِئْهُمْ أَنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ﴾ و ه ن ی ش ا ن ه و ب ه ل گ ه ی ه ک ب و ت ه و ا ن، ت م ز ه و ی ب ه م ر د و و ی ه
 ﴿أَخْبَتِهَا﴾ ک ه ز ی ن د و و م ا ن ک ر د ه و ه ﴿وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا قِيمَةً يَأْكُلُونَ﴾ و د ا ن ه و ی ل ه م a ن ل ی د ه ر ه ی ت a
 (ل ی پ و ا ن د) ک ه ل ی ن ی د ه خ و ن ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ﴾ و ه ل ه و (ز ه و ی ب ه) د ا چ ه ن د
 ب ا خ ل ه خ و ر م a و ت ر ی م a ن ب ه د ی ه ی ت a ﴿وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ﴾ و چ ه ن د ک ا ن ی a و م a ن ت ی a د a ه ل ق و ل ا ن د و ه
 ﴿يَأْكُلُونَ مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ﴾ ب و ت ه و ی ل ه ب د ر و ب و و م ه ک ا ن ی ب خ و ن ک ه د ه س ت ی ت ه و ا ن ب ه ر ه م ی
 ت ه ه ی ت a و ه ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ د ه ی ن a ی a س و ب ا س ی خ و a ن ا ک ه ن ﴿سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا﴾ پ ا ک
 و ی ن گ ه ر د ه ز ا ت ن ک ک ه ه م و و ج و و ت ه ک ا ن ی (ن ی ر و م ی ن) د ر و س ت ک ر د و و ه ﴿وَمَا شَأْنُكَ إِلَّا أَنْتَ﴾
 ل ه و ی ک ه ز ه و ی د ه پ ر و ی ن ی و ل ه (ت ا د ه م ی) خ و ی a ن ﴿وَمَا لَا يَأْكُلُونَ﴾ و ل ه و ش ت a ن ه ش ک ه ن ا ی ز ا ن ن ﴿وَأَنبِئْهُمْ أَنَّ
 الْأَرْضَ لِلَّهِ أَمْلَاقُ مِنْهُ النَّهَارُ﴾ ش ه و ی ش ب ه ل گ ه و ن ی ش a ن ه ی ب و ت ه و ا ن ک ه ت ی م ه ر و ز ی ل ی د ه ر د ه ه ی ت ی ن
 ﴿فَإِذَا هُمْ مُقْلَبُونَ﴾ ت ه م ج a ل ه ن a ک a و د a ت a ر ی ک ی ه م و و ی a ن د ه گ ر ی ت ه و ه ﴿وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا﴾
 خ و ر ی ش ب ه ر ه و ب ن ک ه ی خ و ی (ل ه گ ه ر a ن د ا ی ه و) د ه ر a ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ ت ه و ه پ ر ی a ر د ر a و ی
 (خ و ا ی) ز a ل ی ب a ل a د ه س ی ز a ن a ی ه ﴿وَالْقَمَرُ قَدَرًا مَتَّارٌ﴾ و ه ب و م a ن گ ی ش چ ه ن د ق و ن a غ ی ک m a ن د a n a و ه ﴿حَتَّى
 عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ﴾ (د و ا ی ت ه و a و ک ر د ن ی ق و ن a غ ه ک a ن ی) ه ه ت a و ه ک و ب ه ل ی د a ر خ o ر م a ی ک و ن ی (و ش ک
 ب و و ی) ل ی د ی ت ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ﴾ خ o ر ب و ی ن ی ه (ن a ت a و ا ن ی) ب گ a ت ب ه م a ن گ
 ﴿وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ﴾ و ش ه و ی ش ن a ت a و ا ن ی پ یش ک ه و ی ل ه ر و ز ﴿وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾ و ه ر ب ه ک ه ی a ن
 (خ o ر و م a ن گ) ل ه خ o ل گ ه ی ه ک د a م ه ل ه د ه ک ه ن و د ه س و ر ی ت ه و ه ﴿

﴿وَعَائِدَةُ لَهْمُ﴾ و به لگه به کی ناشکرای تر بؤ نه وان نه مه به ﴿أَلَا حَمَلَتْكِ أُنْحَمُرُ فِي الْمَدِينِ الْمَشْهُونِ﴾ که بیگومان
 نیمه نه وه کانی نه وانمان له که شستی پر کراو (له خویان و کهل و په لیان) دا هه لگر تو وه ﴿وَمَخْلَقَاتُ لَهْمُ
 عَنْ قِبَلِهِ مَا يَكُونُ﴾ وه به وینه ی که شستی شتائیکی تریشمان بؤ دروست کردوون که سواری بن ﴿وَأَنْ
 تَشَاءُ نَعْرِفَهُمْ﴾ وه نه گهر بمانه وی نو قمبران ده که بن ﴿فَلَا صَرِيحَ لَهْمُ وَلَا خَفِيَّاتٍ﴾ جا هیچ که س نایه ت
 به هاوار یانه وه و پر گاریش ناکرین (له نو قم بوون) ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حَبِيبٍ﴾ مه گهر به زه بی
 نیمه (پر گاریان بکات) و نا کانی دیار کراو بیان زینین ﴿وَأَذِيقْ لَهْمُ﴾ وه کاتیک پنیان بو تریت
 ﴿أَفْعُودَاتُ الْإِنْدِيكِ وَمَا خَلَقَ﴾ خوتان پاریزن (له و سزای که) له به رده متان دایه و له وه ش له پشته نه وه به
 (له رورزی دوا بی) ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْجُونَ﴾ تاره حمتان پی بکری ﴿وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ﴾
 وه هه به لگه و نایه تنکیان له نایه ته کانی به روره دگاریان بؤ بیت ﴿إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾ نه وان هه
 رور و هه گهرن له و (نایه تانه) ﴿وَأَذِيقْ لَهْمُ أَفْعُودَاتُ أَمَّارٍ رَقَّ لَئِنَّهُ﴾ وه هه کانی پنیان بو تر ی له وه ی
 خوا پی داوون به خشن ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانده ی پی باوهر بوون ده لین به وانده ی نیمانیان
 هینا بوو ﴿أَطِيعُوا مَنْ تَوَلَّاهُ اللَّهُ أَطِيعُوا﴾ نایا خواردن بده ی به که سی نه گهر خوا پیو ویستایه خوار دنی
 پی ددها ﴿إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِی ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ تنوه نه نها له گومر ایبه کی ناشکرا دان ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ﴾ وه ده لین نه م به لینه که ی دیت نه گهر نیوه راست گون ﴿مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ
 ثُمَّ يَمَانَهُ جَاوِرَاتٍ هِيَ نَاكِدٌ مَهْ گهر شریخه و ده نگینکی به هیز (قوو کردن به که پر نادا) بیانگریت
 ﴿وَهُمْ يَخِضُّونَ﴾ له کاتیکدا له نیو خویاندا ده مه قالی ده که ن ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ قُرْبَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ نه و سا ناتوانن هیچ وه سیتیک بکدن بان بگه پرینه وه لای که س و کاریان ﴿وَلَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾
 وه (جاری تر) قوو ده کری به که پر نادا ﴿وَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَانِ﴾ نه مچا نه وان کنوپر له گوره کان
 دینه ده روه و ﴿إِلَّا رَهْمُ يَنْسِلُونَ﴾ به په له ده رون بؤ لای به روره دگاریان ﴿قَالُوا أَتُوبُونَ مِمَّا بَعْثْنَا مِنْ
 قَبْلُكَ﴾ ده لین نه ی هاوار بؤ نیمه کی زیندووی کردینه وه له گوره کانمان دا ﴿هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ
 الْمُرْسَلُونَ﴾ نه مه نه و به لینه به خوا ی میهره بان پی ی داین و پیغه مبه ره کان راستیان کرد ﴿إِنْ كُنْتُمْ
 إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾ نه نها شریخه و ده نگینکی گه و ره دیت ﴿وَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُخْضَرُونَ﴾ نیر کنوپر
 هه موویان (به کومه ل) لای نیمه ناماده کراون ﴿وَأَنبِئْهُمْ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾ نه مپروش هیچ جوره
 ستمینک له که س ناکری ﴿وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه جگه له وه ی که ده تان کرد پاداشت
 و سزا نادرینه وه ﴿﴾

﴿إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ﴾ به راستی به هشتی به کان نه مرو ﴿فِي شُغْلٍ فَكُحْنٌ﴾ له خوشی و شادیدا
 سه رقالن ﴿هُرُوا وَنَحْنُ فِي ظُلُلٍ عَلَى الْأَرْبَابِ مُتَكُونَ﴾ خویان و هاوسه ره کانیاں له سیهره کاند
 له سه ر تهخت (ی رازوه) بالیاں داوه نه وه ﴿لَهُمْ فِيهَا فَكُحْنٌ وَلَهُمْ مَا يَشَاءُونَ﴾ له وه (به هشتی) دا
 بویان ناماده به میوه هات و هرچی داوا بکنن ﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾ سه لام (یان لی ده کریت)
 به و تهیه که له لایه ن به روه ردگاری میهره بانه وه ﴿وَأَمَّا فِي الْيَوْمِ أُتِيهَا الْعَجْرُونَ﴾ تیوه ش نهی تاوانباران
 نه مرو جیا بینه وه (له ایمانداران) ﴿أَلَمْ نَعْلَمْ أَنَّكَ عَلَى الْأَمْرِ قَدِيرٌ﴾ نهی نه وه کانی نادم تایا وه سیتم
 بونه کردن ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ که شهیتان نه به رستن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَكَرِيمٌ مُبِينٌ﴾ چونکه به راستی
 شهیتان دور منی ناشکرای تیوهیه ﴿وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ وه (تایا وه سیتم بونه کردن)
 که من به رستن نه مه رینگای راسته ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا﴾ سویند به خوا اینگومان
 (شهیتان) خه لکنیکی زوری له تیوه گومرا کرد ﴿أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ دهی تایا بوزیر نه بوون ﴿
 هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾ نه مه نه و دوزه خه به که به لیستان پی درابوو ﴿أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ
 تَكْفُرُونَ﴾ نه مرو برونه ناوی به وه به هوی بی باوه ر بوون تانه وه ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ﴾ نه مرو
 مور ده نین به سه ر ده میاندا ﴿وَنُكَلِّئُ أَلْبَابَهُمْ﴾ و ده ستیان قسه مان له گه لدا ده که ن ﴿وَنُشْهِدُ أَرْجُلَهُمْ
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ و قاجیان شایه تی ده دن به وهی که کردویه انه ﴿وَلَوْ شَاءَ لَقُلْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ﴾
 وه نه گهر بمانه وی پروناکی چاویان ناهیلین (کویریان ده کهین) ﴿فَلَا تَسْمَعُوا أَلْهَبًا وَفَا تَصْهَرُونَ﴾ نه و سا
 ده بانه وی به ره و رینگای راست پیتبر کن بکنن جا چون ده بینن ﴿وَلَوْ شَاءَ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ﴾
 خق نه گهر بمانه وی له شونی خویاندا شیوهی ناده میان ده گورین (دهیان کهین به شتیکی خراب)
 ﴿فَمَا أَتَسْمَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ﴾ به هوی نه و (گورینه وه) نه بیان ده توانی نه برون و نه بگرینه وه ﴿
 وَمَنْ تُعْمِرْهُ شَتَّىٰ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ﴾ وه نه مه تی هر کس دریز کهین لاشه ی لاواز و نانه وان
 ده کهین دهی تایا زیر نابن ﴿وَمَا عَمَتُهُ الشُّعْرُ وَمَا يَنْتَبِيهُ لَهُ﴾ نیمه شه و (موحه ممد) مان فیری
 شیعر نه کردوه، و شیعر و متن شیاوی نه و نی به ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ﴾ و نه وهی (موحه ممد)
 دهیلی به ند و نامور گاری و قورنانی بونکه ره وهی (راستی به) ﴿يُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا﴾ بونه وهی
 نه وانه ی (دل) زیندوون بیان ترستی ﴿وَيُنَبِّئُ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ و به لیتی (سزا) به پیتیت به سه ر
 بی باوه راندا

﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ ثابا نه‌بان دی (نه‌بان زانبوه) ﴿أَنَّا خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن مَّعَاقِمِكُم بَعْدَ أَن نَّخْلُقَ الْأَنْعَامَ﴾ که ینگومان نیمه
 نازده‌لیمان بزئوان دروست کردوه ﴿فَهَلْ يَرْجُونَ﴾ نه‌مجا نه‌وان خواه‌نیان ﴿وَلَدَلَّتْهَا الْهَمَّةُ﴾
 وه پراممان هیتاون بقیان ﴿فَنَهَارُ كُؤُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَاسْكُوتُ﴾ نه‌مجا سواری هندیکیان ده‌بن و (گوشتی)
 هندیکیشیان ده‌خون ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ﴾ وه زور سوودیان لی ده‌بین وشی خوارده‌وه‌شیان
 لی وه‌ده‌گرن ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی ثابا سوپاسی خواناکه‌ن ﴿وَأَتَّخِذُوا مِن دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً﴾ وه
 ینگه‌له‌خوا چه‌ند پهرستراونکیان بزئویان داناوه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ﴾ به‌و هیوایی یارمه‌تی
 بدرین ﴿لَا يَسْتَظِيمُونَ نَصْرَهُمْ﴾ (نه‌و پهرستراوانه) ناتوانن یارمه‌تیان بدن ﴿وَهُمْ لَهَا جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ﴾
 به‌لام نه‌مان سهریازی ناماده‌ن، له‌خزمه‌تیاندان (وملکه‌چی نه‌و بتانه‌ن) ﴿فَلَا يَخْرُجُكَ قَوْلُهُمْ﴾ جا
 قسه‌کانیان خه‌مبارت نه‌کات ﴿إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُبَيِّرُونَ وَمَا يُعْلِمُونَ﴾ چونکه به‌رامستی نه‌وه‌ی ده‌ی شارنه‌وه‌و
 نه‌وه‌ی ناشکرای ده‌که‌ن ده‌یزانین ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَن لِّسُنَّ﴾ ثابا ناده‌می نه‌یزانبوه ﴿أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن نُّطْقِهِ﴾
 که نه‌ومان له‌توفه‌یه‌ک دروست کردوه ﴿إِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ﴾ که‌چی به‌کسهر ده‌بیته‌دورمینی
 سهرسه‌ختی دیار (ده‌مقالی) که‌رینکی ناشکرایه ﴿وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَبَعَثْنَا فِيهِ﴾ وه نمو وندمان بزئ
 دینیه‌وه و به‌دیهیتانی خوی له‌بیر چونه‌وه ﴿قَالَ مَنِ عَلَى الْإِطْمَارِ هَيِّئْ﴾ (نه‌و بی پروایه) ده‌لی کی
 تیسکه‌کان زیندو ده‌کاته‌وه له‌کاتیکدا که‌ریون ﴿قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ (نه‌ی موحده‌مه‌د
 ﴿بَلَىٰ﴾ نه‌و زاته‌زیندوویان ده‌کاته‌وه که‌له‌به‌که‌م چاره‌وه به‌دی هیتاون ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ و
 نه‌و به‌هموو دروست کراونک زانا و ناگاداره ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا﴾ زاتی که
 له‌دره‌ختی سه‌وز ناگری بزئ دروست کردون ﴿فَإِذَا أَنشَرْنَاهُ فَوقَدُونَ﴾ تیر تیره ناگری بی ده‌که‌نه‌وه
 ﴿وَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ ثابا زاتی که‌ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌دی هیتاوه ﴿يَقْدِرُ عَلَىٰ أَنْ
 يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ﴾ ناتوانن وینه‌بان دروست بکات؟ ﴿بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ﴾ به‌لی ده‌توانن و ههر نه‌ویش
 دروست که‌ری زانابه ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا﴾ به‌رامستی کاری نه‌و (خوا) نه‌مه‌به‌هر کاتی به‌وی
 شتیک به‌دی به‌یت ﴿أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ بنی ده‌لی: بیه، ده‌ست به‌جی (نه‌و شته) ده‌بیت ﴿فَسَبِّحْ
 الْحَمْدَ لِلَّهِ الَّذِي يَدْعُو مَلَائِكَتَهُ كُلَّ شَيْءٍ﴾ جا پاک و ینگه‌رده‌وه‌خواهی که‌مولکایه‌تی هموو شتیک
 به‌ده‌ست نه‌وه ﴿وَالَّذِي يُرْسِلُ السَّحَابَ﴾ و بزئ لای نه‌ویش ده‌گه‌رتیرنه‌وه

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشندی می‌پردازیم

﴿وَالصَّافَّاتُ﴾ سویند به‌و فریشتانه ریز برون (له کانی عبادتدا) ﴿وَالزَّجْرَاتُ﴾ و سویند به‌وانه که ده‌خورن به‌سهر هوره‌کاندا ﴿وَالنَّاقَاتُ﴾ و سویند به‌خوینته‌رانی قورئان ﴿إِنَّ إِلَٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ﴾ به‌راستی به‌ر سترای نبوه ناک و نه‌نهاییه ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ به‌رورد گاری ناسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وی له‌نیو اتباندابه ﴿وَرَبِّ الشَّرَقِ﴾ و به‌رورد گاری خور هه‌لانه‌کان ﴿إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءَ لُنِجَارٍ مِّنَ الْكَوْكَبِ﴾ بینگومان نیمه ناسمانی دویامان به‌جوانی نه‌ستیره‌کان رازاندونه‌وه ﴿وَنَحْفَظُكَ إِن كُنَّ شَاقِقَتُنِ مَارِدٍ﴾ و نه‌له‌هموو شه‌بنایتکی سهر که‌ش باراستو مانه ﴿لَا يَسْتَعِينُونَ إِلَّا إِلَٰهًا أَحَدًا﴾ ناتوانن گوی بگرن بز نه‌و فریشتانه‌ی له به‌رز ترین پله‌دان ﴿وَقَدْ فُؤِنَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ﴾ و نه‌گهر به‌جن گوی بگرن له‌هموو لایه‌کی (ناسمانه‌وه) ناگر باران ده‌کریس ﴿ذُخْرًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ راو ده‌ترین زور به‌توندی و (له قیامتدا) سزایان به‌رده‌وامه و سه‌خته ﴿إِلَّا مَنْ خَلِفَ لَّخُفَّةً﴾ (شه‌یشانه‌کان ناتوانن گوی بگرن) مه‌گهر به‌کینکبان به‌دزیه‌وه هه‌والیک (له فریشته‌به‌ک بیستی و) به‌پله بیفریتی ﴿وَأَتَّخَفُوا شِبَاطَ كَأَفٍ﴾ بزیسکی گردار و سوینته‌ری شوین ده‌که‌وتت (و ده‌ی سویتتی) ﴿فَاسْتَفْرِجُوا لَهُمْ أَنشُدْهُمْ﴾ ته‌مجا (ته‌ی موحه‌ممه‌د) بیر سه‌له‌واندی (که بیناوهرن) نایا شه‌وان دروستکراوینکی گه‌ورده‌تر و گرن گتر و به‌هیز ترن ؟ ﴿أَلَمْ نَخْلُقْهَا؟﴾ یان ته‌و شتانه‌ی تر که دروستمان کردوه (له ناسمان و خور و زه‌وی و ...) ﴿إِنَّا خَلَقْنَا هُمُومَ طِينٍ لَّازِبٍ﴾ به‌راستی نیمه شه‌وان (تاده‌می) مان دروست کرد له‌قورینکی لینجی جیر ﴿فَلْيَعْبَثُوا وَنَسْخَرُوا﴾ به‌لام (سه‌یره) تو سدرت سورماوه (چون یاوه‌ر ناهیشن) که‌چی شه‌وان گالته ده‌که‌ن (به‌تو که ده‌لئیت زیندوو بوونده‌وه هه‌یه) ﴿وَلَا تَدْرِكُوا لَبْدَكَ يَوْمًا﴾ و نه‌کاتی ناموز گاری بکرتن ناموز گاری و نه‌ناگرن ﴿وَلَا تَأْوِيَهُ إِلَّا نَجْمٌ مُّذَبْذَبٌ﴾ و نه‌کاتی مو عجزیه‌به‌ک بینن ده‌یکه‌نه گالته‌جار ﴿وَقَالُوا إِن هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ و نه‌دلئین ته‌م (قورئانه) هیچ نییه جگه له‌جادوویه‌کی ناشکرا ﴿لَا تَأْمَنُوا بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ﴾ (ده‌لئین) نایا نیمه که‌مردین و بووین به‌خول و نیسکی رزبو ﴿لَا تَأْمَنُوا بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ﴾ نیمه زیندوو ده‌کریته‌وه ۱۹ ﴿أَوَلَمْ يَأْتِ الْآلُوفَ﴾ له‌گه‌ل باوو باپیرانی پیشینانمان ﴿فَلْيَعْبَثُوا وَنَسْخَرُوا﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د) بلن: بلن (هه‌مووتان زیندوو ده‌کریته‌وه) و له‌و کاتده‌ا نبوه زه‌لیل و سهر شقورن ﴿وَلِنَمَاهِي زُجْرَةً وَنَجْدَةً فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ﴾ چونکه شه‌و (زیندوو بوونده‌وه‌یه) هه‌ر به‌ک ده‌نگه‌ی تیر ده‌ست به‌جی زیندووون و ده‌روانن ﴿وَقَالُوا إِنَّا كُنَّا هَذَا الْيَوْمَ الْآخِرِ﴾ و نه‌دلئین: وای بو خومان ته‌مه‌و زوی توله‌سه‌ندن و پاداشته ﴿هَذَا يَوْمَ الْقِيَامِ الَّذِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ﴾ (بییان ده‌وتری) ته‌مه‌و ده‌و زوی بریار دانه‌یه که باوه‌رتان پتی نه‌بوو ﴿أَحْشَرُوا الْآلِينَ فَلَمَّا أَوَّارَوْا وَجَّهُ﴾ (خوا به‌فریشته‌کان ده‌فر موی) شه‌وانی سته‌میان کرد کزبان بکه‌نه‌وه له‌گه‌ل هاوړ یتکانیان (هاوړ یته‌کانیان) ﴿وَمَا كَانُوا يَحْكُمُونَ﴾ له‌گه‌ل شه‌وانه‌ش ده‌بان به‌رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له‌خوا ﴿فَلَقَدْ رَمَوْا بَصُرَتِ الْجَحِيرِ﴾ ته‌مجا رتگای دوزخ‌بان نشان دن ﴿وَقَفُّهُمْ أَتَمَّ مَقْشُورُونَ﴾ و نه‌شه‌وانه راوه‌ستین بینگومان پر سیاریان لی ده‌کری

﴿مَّا لَكُمْ لَا تَنصُرُونَ﴾ (بیان دهوتری) نه وه چیتانه یار مه تی به کتر نادهن ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي مَسَّ جُنُودَهُ﴾ (نه خیر یار مه تی به کتر نادهن) به لکو نه وان هه موو (به ندهو په رستراوه کانیان) لهو روزه دا گهر دن که چن بز خوا ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ و (لهو روزه دا) پروو ده که نه به کتر و پر سیار له به کتر ده که ن ﴿قَالُوا إِنَّا كُنَّا نُتَوَّعِعُ الْيَمِينَ﴾ (گومر اکراوه کان به گومر اکره کان) ده لنن به راسنی نیوه بوون له لای راسته وه هاتنه لاما ن (نه تان هیش شوی تی که وین) ﴿قَالُوا لَيْسَ لَكُنَا لَهُ سُلْطَانٌ﴾ (گومر اکره کان) ده لنن (نه خیر راست ناکه ن) به لکو نیوه خوتان نیمان دار نه بوون ﴿وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ﴾ وه نیمه هیچ ده سه لاتی که مان به سهر نیوه دا نه بوو ﴿بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَافِينَ﴾ به لکو خوتان گه لیکتی له خواباخی بوون ﴿وَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِذَا لَدَّيْنَاهُ﴾ نه وه ته بریاری په روه ردگار مان (به سزا دانمان) سه پا به سهر ماندا، که به راسنی ده بی بیچه ژبن ﴿وَأَعْوَجَّتْ لَهَا الْكَاغِبُ﴾ به لی نیمه نیوه مان گومر اکره چونکه به راسنی خوشمان گومر ابوون ﴿وَاللَّهُ يَوْمَئِذٍ مُّشْرِقُونَ﴾ جا به راسنی هه موویان (گومر اکراو و گومر اکرا) لهو روزه دا له سزا دا هاو به شن ﴿إِنَّا كُنَّا نَعْمَلُ بِالْجَبْرِ﴾ بیتگومان نیمه تاوانباران به و جوړه لی ده که بن ﴿إِنَّمَا كُنَّا نَافِلٌ إِذَا فَعَلْنَا لَهُمْ﴾ به راسنی هه ر کاتی به وانه بو ترایه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ﴾ هیچ په رستراو لیکتی راست نیبه ییجگه له خوا، خویان به گه وره ده زانی (و ملکه چی نه ده بوون) ﴿وَيَقُولُونَ إِنَّمَا لَنَا كُفْرًا الْهَيْبَتَا﴾ وه ده بان ووت: نایا نیمه په رستراوه کانمان واز لی به یسین؟ ﴿إِنَّمَا نَحْنُ قَوْمٌ مِّمَّنْ﴾ له بهر شاعیر لیکتی شیت ﴿بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ﴾ (نه خیر وانیه) به لکو نه وه (پتغه مبه ره) هه قی هیتاوه و باوه ری به پتغه مبه رانی پتسو و هیه ﴿إِنَّا كُنَّا نَعْمَلُ بِالْجَبْرِ﴾ به راسنی نیمه سزای سه خت ده چه ژن ﴿وَمَا نَحْنُ بِإِلَهِكُمْ تَعْمَلُونَ﴾ و نیوه نه نها تو له ی نه وه (خرابانه) تان لی نه سه نری که کردوتانه ﴿إِلَّا عِبَادُ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ به لام به تده پاک و هه لبار ده کانی خوا ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ﴾ نه وانه ن رزق و روزه دیار کراویان بز هه به ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمْ﴾ که مپوه هاتی جوړا و جوړه، وه نه وان رتیز لیکیراون ﴿فِي جَهَنَّمَ النَّعِيرِ﴾ له به هشتانی پر ناز و نیعمه ندا ﴿عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ﴾ له سهر ته خت و کورسی به رازاوه کان به رامپه ر به کتر دانیشتون ﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ﴾ به سهر باندا ده سور پتغه وه به په رداخی پر له شه رابی پاک و خاوین له پرو و باره پوشتوه کانی به هه شت ﴿يُطَبَّاءُ لَدَوِّ الْأَسْرِبِينَ﴾ سپیه له په نگدا، زور به له زه ته بز نه وانه ی ده یخونه وه (که هیچ زیانیک به لاشه و زیری مرؤف ناگه به نیت) ﴿لَا فِيهَا عَمَلٌ وَلَا حَرْعٌ وَلَا يَرْجُونَ﴾ (نه وه شه رابه) نه میتشکیان تیک ده دات نه سهر خوشیان ده کات ﴿وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفَيْنِ﴾ وه نافر هاتی چاو جوان و گه وره بان لایه، که جگه له میرده کانیان سه بری که س ناکه ن ﴿كَأَنَّهُمْ يَصْنَعُونَ﴾ وه کو هیلکه ی ناو هیلانه ن (بان نه لئی مرواری ناو سه ده فن) ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه مجا پروو ده که نه به ک و پر سیار له به کتر ده که ن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ﴾ به کتی له وان ده لی: من (له دنیا) هاوه لیکم هه بوو

﴿يَقُولُ أَهْلَ نَكَ لَيْمَ الْمُصَدِّقِينَ﴾ دهی ووت: نایا به‌راستی تو له وانه‌ی باوهرت همه‌ی (به‌زیندوو بوونه‌وه؟) ۱۹
 ﴿لَا دَائِمًا وَكَانَ كَرَارًا وَعَظَمًا﴾ نایا کاتی مردین و بووین به خاک و نیسقانی پزیوو ﴿لَا تَأْتِدِرُونَ﴾ نایا
 به‌راستی نیمه (زیندوو ده‌کرینه‌وه) سزا ده‌درین ﴿قَالَ خَلَّ أَنْتُمْ تُظِلُّونَ﴾ (پیاوه به‌هه‌شتیه‌ی که) ووتی
 نایا نیمه‌ی تماشیا (ی دوزه‌خ) ناکهن ﴿وَأَطْلَعَ قَرْنًا فِي سَوَاءٍ لَجْجِيرٍ﴾ نه‌مجا خوی سه‌یری کرد کتوبر
 له ناوه‌راستی دوزه‌خدا نه‌و (هاویری) بینی ﴿قَالَ اللَّهُ إِنْ كَذَّبَ لَعْنُورِينَ﴾ پیی ووت سویند به‌خوا نزیك
 بوو منیش هه‌لدیری ﴿وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُخْضَرِّينَ﴾ وه نه‌گهر میهره‌بانی په‌روهر دگهر
 فریام نه‌که و نایه، منیش له ناماده‌کراوان (ی ناو دوزه‌خ) ده‌بووم ﴿أَفَتَأْتِيهِمْ بَيِّنَاتٍ﴾ دهی نایا نیمه
 نامرین ۱۹ ﴿إِلَّا مَوْتًا أَوَّلَى﴾ جگه له مردنه‌کی به‌که‌م (ی دنیا) مان ﴿وَمَا لَقِيَ بِمُعَذِّبِينَ﴾
 وه نیمه سزا نادرین ۱۹ ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْعُظْمَى﴾ به‌راستی نه‌مه‌یه سه‌رکه‌وتنی گه‌وره ﴿لَيْسَ هَذَا إِلَّا بَعْلٌ مِمَّنْ الْعَمِلُونَ﴾ باتیکو شهران بو‌باشه‌پو‌زی پوزنکی واتیکوشن ﴿أَذَلِكَ خَيْرٌ لِّزَلَّاتٍ مِّنْ سَحَابٍ مَّجْرُ
 الْزُقُومِ﴾ نایا نه‌و (نیمه‌تانه‌ی باسکرا) ریزگرتن و میوان داریه‌ی باشه، یان (به‌ری) دره‌ختی زه‌قنه‌مووت
 ۲ ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهَا قِشْقَةً لِّلْظَالِمِينَ﴾ بینگومان نیمه نه‌و (داره) مان کرده هوی ناخی کرده‌وه‌ی سه‌ه‌کاران
 (که له دنیا دا گالته‌یان پی ده‌کرد) ﴿إِنَّمَا شَجَرَةُ قَحْجٍ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ﴾ به‌راستی نه‌و (زه‌قنه‌مووته)
 دره‌ختیکه له بیخی دوزه‌خ دا ده‌رویت ﴿طَلَعَهَا كَأَنَّ رُءُوسَ الشَّيَاطِينِ﴾ به‌روبوومه‌کی هه‌روه‌ك
 سه‌ری شه‌یتانه‌کانه (ناشیرین و چل‌چلاوی یه) ﴿فَانْهَزَ لَا يَكُونُ مِنْهَا﴾ جا بینگومان نه‌و
 (دوزه‌خیانه) له‌و دره‌خته‌ده‌خون ﴿فَالَّذِينَ مِنْهَا الْبُطُونَ﴾ و سکیان له (به‌ری) نه‌و دره‌خته‌پر ده‌که‌ن
 ﴿ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ﴾ له باشان به‌راستی تاوینکی لیلی زور گهرمی به‌سه‌ردا ده‌خونه‌وه
 ﴿ثُمَّ إِنْ مَرَّجَعْتُمْ لَآلِي الْجَحِيمِ﴾ بینگومان دواتر گه‌رانه‌وه‌یان بو دوزه‌خه ﴿إِنَّهُمْ أَقْوَاءُ بَنَاءُهُمْ
 صَّالِينَ﴾ به‌راستی نه‌وان باو و باپیرانی خویانیان به‌گومرایی بینی ﴿فَهُمْ عَلَىٰ أَثَرِهِمْ يَقْرَعُونَ﴾ نه‌مجا
 نه‌وان هانده‌دران بو شوین کدوتیان (له گومراییدا) ﴿وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ﴾ سویند به‌خوا
 بینگومان پیش نه‌و (گومراییانه‌ی قورپه‌یش) زوربه‌ی گه‌له پیشینه‌کان گومرایی بوون ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
 فِيهِمْ مُّذَرِّينَ﴾ سویند به‌خوا بینگومان نیمه له ناو خویاندا (په‌غه‌مبه‌رانی) تر سیته‌رمان بو ناردن ﴿فَإِنْظَرْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُذَرِّينَ﴾ نه‌مجا (نه‌ی موحه‌ممه‌د) سه‌رنج بده سه‌ر نه‌نجامی
 تر سیته‌راوه‌کان چوون بوو ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ بیجگه له به‌نده هه‌لیتر اوه‌کائی خوا ﴿وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحَ فَلْيَعْمُرِ الْمُجِيسُونَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نروح (علیه السلام) هاواری لی کردین
 نه‌مجا نیمه‌ش زور چاك وه‌لامی (هاواره‌کی) نه‌ومان دایه‌وه ﴿وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾
 خوی و که‌س و کاری (باوه‌رداری) مان له ته‌نگانه گه‌وره‌که‌ی بزگار کرد

﴿وَجَعَلْنَا دَارَ بَنِي إِدْرِيسَ لِلْآلِ بْنِ﴾ و ده تنها نه‌وه کانی ثمومان (له‌سهر زهوی) هیسته‌وه ﴿وَتَرَكْنَا فِي الْآخِرِينَ﴾
 وه یاس و ناو بانگی (باشی) ثمومان له‌ناو گه‌له پاشینه کانداه هیسته‌وه (که نه‌مه‌یه) ﴿سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي﴾
 الْآخِرِينَ ﴿سَلام و دروود له‌سهر نوح له لایه‌ن هم‌وو جیهانیانه‌وه ﴿إِنَّا كَذَّبْنَا نَجَارِي الْمُنِجِينَ﴾
 به‌راستی نیمه‌نا به‌و شیوه پاداشتی چاکه کاران ده‌ده‌بنه‌وه ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بنگومان
 نه‌وه له به‌نده باوهر داره کانی نیمه‌وو ﴿ثُمَّ انْفَرَقْنَا الْآخِرِينَ﴾ له پاشان نه‌وانی تر (دورمان) مان
 نو قم کرد ﴿وَنَزَّلْنَا مِنْ سَمَوَاتِنَا مَاءً ثَجَّاجًا﴾ به‌راستی ئیبراهیم له به‌سره‌وان و شورنکه‌و توانی نوح بو
 (له به‌ما کانی نایندا) ﴿إِنَّا جَاءَ رَبَّنَا وَقَدْ بَعَثْنَا فِي الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِنَا رَسُولًا يُبَيِّنُ بِلَاغًا لِقَوْمِهِ﴾ کانی به‌دلنکی ساغه‌وه به‌روه به‌روهر دگاری
 هات ﴿إِنَّا قَالُوا لِأَبِيهِمْ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَبًا﴾ کانی که به‌باوکی و گه‌له‌که‌ی ووت چی ده‌به‌رستن ﴿أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَفْتُونَ﴾
 ئایا بیتجگه له خوا به‌رستراوینکی درو و هله‌به‌ستراوتان ده‌وی (بیه‌رستن)
 ﴿وَقَالُوا كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ ناخو گومانان چونه به‌رانبه‌ر به‌به‌روه‌دگاری جیهانیان؟ ﴿فَنَظَرْنَا لَهُمْ﴾
 فِي النَّجْمِ ﴿ثم‌مجا سه‌پرنکی له‌ستیره‌کانی کرد ﴿فَقَالُوا إِنَّا سَاقِطُونَ﴾ جا ووتی من نه‌خوشم (نایم بو
 جه‌ژنه‌که‌تان له ده‌روه‌ی شار) ﴿فَقَالُوا أَتَمْنَوْنَ أَنْ تَنْتَحِبُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 شار بو جه‌ژنه‌کیان) ﴿فَرَأَى إِلَهُ الْكَافِرِينَ﴾ (ئیراهیم) به‌نه‌یتی بوشت بو لای
 به‌رستراوه‌کیان (به‌گالته‌وه) پی ووتن نه‌وه بوشت ناخون ﴿مَا لَكُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ نه‌وه چیتانه‌قسه
 ناکه‌ن ﴿فَرَأَى عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ سَمًا﴾ ثم‌مجا به‌ده‌ستی راستی (به‌نه‌ور) ده‌ستی کرد به‌لیدانیان (ورد
 وردی کردن جگه‌به‌ته‌گه‌وره‌کیان) ﴿فَقَالُوا إِنَّا نَرَى اللَّهَ فِي الْسَمَاءِ بِدِينِهِ﴾ (گه‌له‌که‌ی زانیان) به‌کسه‌ر به‌بدله به‌روه
 ئیراهیم هاتن ﴿قَالَ اتَّقُوا مَا تَتَّبِعُونَ﴾ (ئیراهیم) ووتی ئایا ئیوه‌بتانیک ده‌به‌رستن که‌خوتان
 ده‌بتاشن و دروستی ده‌که‌ن؟ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾ له کانتیکدا خوا به‌دیبه‌شته‌ری خوتان و نه‌و
 بتانه‌شه‌دروستان کردون ﴿قَالُوا إِنَّا نَرَى اللَّهَ فِي الْسَمَاءِ بِدِينِهِ﴾ ووتیان بینایه‌کی به‌رزی بو دروست
 بکه‌ن (پری که‌ن له‌ناگر) و فری‌ی به‌ده‌نه‌ناو ناگره‌که‌وه ﴿فَقَالُوا إِنَّا نَرَى اللَّهَ فِي الْسَمَاءِ بِدِينِهِ﴾
 وویستیان (بیکوژن) به‌بیلان به‌لام نیمه‌نه‌وانمان زیر خست ﴿وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَمْعِينَ﴾
 (ئیراهیم) ووتی من ده‌روم بو لای به‌روه‌دگارم، دلنیم ریتموونیم ده‌کات ﴿وَرَبِّيَ عَلِيمُ الْغُيُوبِ﴾
 نه‌ی به‌روه‌دگارم منالکی چاکم پی به‌خشه ﴿فَنَشَرْنَاهُ أَخْلِيصًا﴾ نیمه‌ش مرده‌ی کورینکی
 له‌سهرخومان پندا ﴿فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ﴾ جا کانی نه‌و (کوره‌گه‌وره‌بو‌تا) گه‌شته‌نه‌وه‌ی ئیش
 و کار بکات له‌گه‌ل (ئیراهیم) دا ﴿قَالَ يَبْنَؤُا فِي السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ﴾ (ئیراهیم) ووتی نه‌ی کوره
 خو‌شه‌ویسته‌که‌م به‌راستی من له‌خودا بینیم که‌سهرت ده‌برم ﴿فَانْظُرْ مَا تَأْتِيكَ﴾ جا سه‌رنج به‌ده‌لنیت
 چی و رات چی به‌؟ ﴿قَالَ يَا أَبَتِ أَفَعَلَّ مَا تُؤْمَرُ﴾ (کوره‌که‌ = ئیسماعیل) ووتی باب‌ه‌گیان نه‌وه‌ی فەرمانت
 پی دراهه‌بیکه ﴿سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ دلنیا به‌ده‌بینی به‌وویستی خواله‌خو‌گران
 ده‌بم

﴿فَلَمَّا أَسْلَمُوا وَلَهُ لَئِيْنٌ﴾ نه مجا کاتی همر دوو کیان ملکه چ بوون (بو فدرمانی خوا) و ئیبراهیم
 ئیسماعیلی بهر وودا خسته سهر زهوی ﴿وَقَدْ يَكُونُ لَكُمْ فِيهِمْ﴾ ئیمهش بانگمان کردئی ئیبراهیم
 ﴿قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا﴾ بنگومان خه وه کهت به جی هینا ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ بهراستی ئیمه
 ثابو و شیوه پاداشتی چاکه کاران دهده ینه وه ﴿إِن كَذَّبَ الْهَقَّ الْبُكْرَى الْمُتَّبِعِينَ﴾ بنگومان ئیمه تاقی کردنه وهی
 ناشکرا بوو ﴿وَقَدْ يَكُونُ بَيْنَهُمْ عَظِيمٌ﴾ وه بهرانیکی گه وره مان کرده قوریانی ئه و (ئیسماعیل) ﴿وَنَزَّكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾ وه باسکردن به چاکه ی ئیبراهیمان له ناو گه لانی داهاتوودا هیسته وه ﴿سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ دروود و سه لام له سهر ئیبراهیم ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ ئا به و شیوه
 پاداشتی چاکه کاران دهده ینه وه ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بهراستی ئه و له بهنده لیمان داره کاتی
 ئیمه یه ﴿وَنَزَّكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ﴾ مزدئی ئیسه اقامان پیندا (که ده بیته) پیغه مبه رنک
 له چاکه کاران ﴿وَنَزَّكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ﴾ جافه و بهره که تمان رشت به سهر ئیبراهیم و ئیسه احاق
 دا ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ﴾ وله ئه وهی همر دوو کیان کار چاک و سته مکار له دهروونی
 خوی به ناشکرا هه بوو ﴿وَلَقَدْ مَنَّآ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ سویتند به خوا بنگومان منه تمان نا به سهر
 موسا و هاروون دا ﴿وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾ همر دوو کیان و گه له که یانمان له تنگانه
 گه وره که بزگار کرد ﴿وَنَصَّرْنَاهُمَا فَاكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ إِذَا شَاءُوا﴾ وه یارمه تیمان دان، بقیه همر ئه وان سهر که و تن
 (به سهر فیر عدون و کومه له که یدا) ﴿وَوَهَبْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُبِينَ﴾ وه کتیبی روون که ره وه مان دا
 به همر دوو کیان (به موسا و هاروون) ﴿وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ وه ریتموونی همر دوو کیانمان
 کرد بۆ رینگای راست ﴿وَنَزَّكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ وه ناوبانگی چاکه ی همر دوو کیانمان له ناو
 گه له پاشینه کاندای هیسته وه ﴿سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ سه لام له سهر موسا و هاروون بیت
 ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ بهراستی ئیمه ئا به و جوړه پاداشتی کار چاکان دهده ینه وه ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بنگومان همر دوو کیان له بهنده لیمانداره کانی ئیمه ن ﴿وَلَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾
 ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ بهراستی ئیله اس (پیغه مبه رنک بوو) له پیغه مبه ران ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ کاتی
 به گه له که ی ووت ئه وه له خوانا تر من (خوتان ناباریزن) ﴿أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ﴾ ئایا (بنی)
 به عل ده به رستن و واز دیتن له (به رستی) چاکترینی دروستکه ر و به دیه پنه ران (که خوای گه وره یه) ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ﴾ که خوای بهر وهر دگاری ئیوه و باوو باپیره پیتشینه کاشانه

﴿فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ﴾ که چی باوه ږیان نه هیتا به ئیلیاس که وایو و بنگومان نه وان ناماده ده کرین (له دوزخ دا) ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ جگه به نده هه لبر اوه کانی خوا ﴿وَنَزَّلْنَا فِي الْآخِرِينَ﴾ وه باسی چاکی نهو (ئیلیاس) مان له ناو گه له پاشینه کان دا هیشته وه ﴿سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْلِيسَ﴾ به راستی له سهر ئیلیاس بیت (ئیلیاسین و ئیلیاس هه ر به ک که سه) ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ عَجْزِي الْمُخْسِنِينَ﴾ به راستی ئیمه نا به و شپوه پاداشتی چا که کاران ده دینه وه ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْغَافِلِينَ﴾ بنگومان نهو (ئیلیاس) له به نده باوه ږداره کانی ئیمه به ﴿وَإِنْ لَوْ كُنَّا لَيِّنَ الْمُرْسِيِّنَ﴾ به راستی لوط (پتغه مبریک بو) له پتغه مبران ﴿إِذْ جَعَلْنَا أَهْلَهُ الْأَنْجَارِ﴾ کاتیک خوی و هه موو که سه کانی و شوین که وتو و انیمان ږرگار کرد ﴿الْأَعْرَافِ الْغَابِرِينَ﴾ بیجگه له پیره رتیک (خیزانی لوط) که له تیا چو وه کان بو ﴿ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْيَرِينَ﴾ پاشان نه وانی ترمان له ناو برد ﴿وَنَزَّلْنَا عَنْهُمْ مُصِيبًا﴾ به راستی ثپوه (تهی قوریه شییه کان) به به یانیاندا (به ږوژ) دهرقون به سهر (شوینه واره کانیا ندا) ﴿وَنَزَّلْنَا أَفْلاکَ تَعَالُونَ﴾ و به شه و دا نایا نیر زیر نابین ﴿وَنَزَّلْنَا لُيُوسُفَ لَیِّنَ الْمُرْسِيِّنَ﴾ وه به راستی یونس (پتغه مبریک بو) له پتغه مبران ﴿إِذْ نَادَىٰ إِلَى الْفُلِ الْمَشْحُونِ﴾ کانی رای کرد یو لای که شته کی پر (له خه لک) ﴿فَنَاجَاهُ فَكَانَ مِنَ الْمَخْصِيصِينَ﴾ نه مجا (نهو که شته له بهر نه وه ی باری قوورس بوو، له ترسی نو قم نه بوونی، خه لکه که ی که له ناو یدا بوون، قورعه کیشیان کرد یو نه وه ی نهو که سه ی دهر چو و بیخمنه ناو دهریا که وه و باری که شته به که سوو کتر بیت) قورعه بیان کرد (یونس) نهو که سه بوو له قورعه که سه رنه که وت ﴿فَنَادَاهُ الْكُتُومُ وَهُوَ مَلِیْمٌ﴾ (خرابه دهریا که وه) نه مجا نه هه نگیل قوونی دا نه ویش شایانی سه رزه نشست بوو ﴿فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسْتَجِیْبِیْنَ﴾ خو نه گهر به راستی نهو له یاد کارانی (خوا) نه بوا به ﴿لَکَیْنِی طَیِّبَةً إِلَىٰ یَوْمٍ یَّتَعَلَّقُونَ﴾ هه تا ږوژی زیندوو بوونه وه له ناو سکی نهو (نه هه نکه دا) ده مایه وه ﴿فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِیْمٌ﴾ به هوی نه وه وه ږنمان دایه زه ویه کی ږووت (بی دار و درخت) و نه خو شیش بوو ﴿وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ یَّطُورٍ﴾ وه ږووه کینکی کوله که مان به سه ریدا ږواند ﴿وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ یَزِیدُونَ﴾ نه و سا به پتغه مبریتی ناردمان یو لای سه د هه زار که س یا زیاتر ﴿فَنَامُوا فَصَلَّاهُمْ إِلَىٰ حِیثُ﴾ گه له که ش باوه ږیان هیتا و به و هویه وه به هره مهنده مان کردن له زیان نا ماو به ده ﴿فَأَسْتَفْتَاهُمُ الْأَنْبِیَاءُ وَلَهُمُ الْبُشُورُ﴾ نه مجا (تهی موحه ممد) ږر سیاریان لی بکه نایا کچان یو ږه روه دگاری تویه و کوږانیش هی نه وانه ؟ ﴿أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ الْمَلَائِكَةَ إِنْسَانٌ وَهُمْ شَرِهُدُونَ﴾ یان نه وان به دیاره وه بوون که ئیمه ږرشته کانمان به مینه دروست کرد ﴿أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْکِهِمْ یَقُولُونَ﴾ بیدار بن به راستی نه وان له دوس هه لیه سی خو یانه وه ده لین ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَهُمْ لَکَاذِبُونَ﴾ خوا مندانی بووه و بنگومان نه وانه دروزن ﴿أَصْطَلَىٰ الْأَنْبِیَاءُ عَلَى النَّبِیِّ﴾ نایا (خوا) کچانی هه لبر اوه وه (یو خوی) به سهر کوږان دا

﴿مَالِكٌ كَيْفَ تُحْكُمُونَ﴾ چنانچه چون بریاری وا دهه دن ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ دهی ثایا بیر ناکه نه وه؟ ﴿أَنزَلْنَاهُ مِنْ مِّقَاتٍ مُبِينٍ﴾ بیان به لگه به کی رووشان (لهم باره به وه) هه به ﴿فَأَنزَلْنَاهُ فِي كَرِّ لَيْلٍ مُبِينٍ﴾ دهی کتیه به تان (به لگه به تان) بیتن نه گهر راست ده که دن ﴿وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نِجَاسًا﴾ وه نه وه (بی باوه رانه) له نیتوان خواو جنو که دا خزمایه تی بیان بریار داوه ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ سویتند به خواو ینگومان جنو که کان ده بیان زانی که به راستی نه وان ناماده ده کرتن (له روژی دوا ییدا) ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ پاک و ینگهرده خوا له وهی نه وه (بی باوه رانه) ده بلین ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ (همه مو بیان سزا ده درین) بیتجگه به ننده خاوین کراوه کانی خوا ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ نه مجا به راستی ثیوه و نه وه (بتانه) یش که ده به رستن ﴿مَا أَشْرَعُ عَلَيْهِمْ يَتْلُونَ﴾ ثیوه ناتوانن له به رانه ری خوا دا گوهر که ری (که س) بن ﴿إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ لِلْحَجِيرِ﴾ بیتجگه نه وه که سهی (خوا ده زانی) ده چیه دوزه خه وه ﴿وَمَا يَنْبَغِي إِلَّا لَهُمْ مَقَامٌ مَقْلُوبٌ﴾ (فرشته کان ده لین) هیچ کام له نیمه نیبه مه گهر پله و شوشتنیکی دیاری کراوی خوی هه به ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ وه به راستی نیمه همه مو و مان به ریز وه ستاوین (بو عبادت و به جی هیتانی نهرمانی خوا) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ وه ینگومان نیمه ین همه میشه نه سیبجات و زیکر و یادی نه وه که ین ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ بیتجگه به ننده بت به رستان ده بانو و ت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ به راستی نه گهر کتیه ک (ی ناسمانی وه ک کتیه) پشیمانان هه به وایه ﴿لَكِنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ به راستی نیمه له به ننده پاک و خاوتنه کانی خوا ده بووین ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ نه مجا (که کتیه بیان بو هات) باوه ریان بی نه هیتا، جابه زووی ده زانن (سه ر نه جامی بی بر وایه که بیان چون ده بی) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ سویتند به خواو ینگومان پشستر بر بارمان داوه بو به ننده نیر دراوه کانمان ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ که ینگومان هه نه وان سه ر ده خرین ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ دیاریشه هه سه ر یازانی نیمه سه ر ده که موون ﴿قَوْلَ عَنَّهُمْ خُيِّرُوا﴾ توش وازیان لی به یته تا نه وه ماوهی (دیاری کراوه بو له ناو بر دنیان) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ وه بیان بینه (سه ر نه جامیان چون ده بیت) له مه ولا نه وانش ده بین (جیان به سه ر دیت) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ جا ثایا به په له داوای سزای نیمه ده که دن ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ هه ر کانی سزای نیمه هاته خواره وه بو ناو ماله کانیان ﴿فَسَلِّحُوا الْفَزَاجَ﴾ نه و سا تر ستر اوان ج بوژنیکی خراب و تهنگیان ده بی ﴿وَقَوْلَ عَنَّهُمْ خُيِّرُوا﴾ وه وازیان لی به یته هه تانه و ماوهی (دیاری کراوه بو بیان) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ تُمَنُّونَ﴾ وه بینه نه مجا له مه ولا نه وانش ده بین ﴿سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾ په روه رد گارت پاک و ینگهرده، په روه رد گاری بالا ده ست له وهی بی باوه ران ده بلین (ده راره ی) ﴿وَسَلِّحُوا عَلَى الْفَرَسَيْنِ﴾ سلاو و درویش بو گشت پتغه به ران ﴿وَالْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سوپاس و ستایش بو خوای ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ په روه رد گاری همه مو و جیهانیان

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به نامی خدای به‌خشنده‌ی میهردهان

﴿ص﴾ به (صَاد) ده‌خوینریشه‌ی خوازاناشره به ماناکه‌ی بق زانیاری زیاتر سدید سوره‌ای سورته‌ی (البقرة) بکه
 ﴿وَالْقُرْآنُ ذِی الْذِکْرِ﴾ سوتند به قورئانی خاوهن ریز و پند و ناموزگاری ﴿بِیْلِ الْبَیِّنِ کَرِوَالِی عَزَّوَجَلَّ﴾ به لام نه‌وانه‌ی
 بی باوه‌رن ریز چوون، له‌خزیه‌ی گهوره زاتین و دزایه‌نیدا (به‌راتیه‌ر نیسلام و شسوتین که‌وتووانی) ﴿وَإِذْ لَمَّا فَصَّ اللَّهُ الْأَصْفَادَ﴾
 قُرْ ﴿چهنده‌ها گدلسان پینش شه‌وان (کافرانی مه‌کککه) له‌ناو برده ﴿فَإِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَی﴾ نه‌مجا هاوارسان کرده له
 حالیکدا کاتی رزگار بیرون نه‌مایو ﴿وَنُفِخَ بِالسُّنْبُورِ نَفْخًا﴾ سه‌ریان سه‌ر ده‌ماکه ترسیته‌ر تکیان له‌خویان بڑ
 هانسه ﴿وَقَالَ الْكُفْرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ﴾ وه‌بی باوه‌ران ده‌یان روت نم (پینغه‌میره) جادوو گهریکی زور دروزته ﴿وَإِذْ
 جَعَلَ الْأَنْهَارَ الْفُجْرًا﴾ تاباشه (پینغه‌میره) هدموو خواکانی کردوته به‌ک خوا ﴿إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَبٌ﴾ به‌راستی نه‌مه
 (که‌به‌ک خوا بی) شتیکی زور سه‌ر سه‌ر هینه‌ره ﴿وَإِذْ أَنْطَقَ اللَّهُ الْفُجْرًا﴾ وه‌گهوره‌کانی (قوریش له‌گهل پینغه‌میره
 قسه‌یان کرده و هلسان) به‌هله‌ده‌ر چوون ﴿إِنَّا أَنشَأُوا نَصْرًا وَنَعْلًا لِّلَّذِیْنَ﴾ (به‌خهلکیان روت) بیرون و خور گهرین
 له‌سه‌ر (به‌رستی) خواکانتان ﴿إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَبٌ﴾ به‌راستی نه‌مه (ی موحه‌مده) (ده‌یلی) شتیکه له‌نبوه داوا کرده
 (هتا بیته گهوره‌ی هدموو عهره‌ب) ﴿وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِی الْآیَاتِ الْأَوَّلِ﴾ نه‌مه‌مان نه‌بیستوه له‌کژنا تاینیدا (که‌نه‌سرانی به)
 ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا نَجْمٌ لِّیْلِی﴾ نه‌مه‌ته‌نھا شتیکی هله‌سه‌ستراره ﴿وَأَنزَلْنَا عَلَیْهِ الذِّکْرَ مِنْ بَیْنِ ثَابِیَا چون وه‌حی له‌ناو هدموو مان
 دابز نه‌و (موحه‌مده) دابه‌ر سه‌راره ﴿بِیْلِ هَؤُلَاءِ شَیْءٌ مِّنْ ذِکْرِی﴾ (نه‌خیر راست ناکهن) به‌لکو نه‌وانه له‌گومانندان له
 قورئانه‌که‌ی من ﴿بِیْلِ لَمَّا يَنْزِلُ الْوَعْدُ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو نه‌وانه هیشتا سزای منیان نه‌چه‌شستوه (بڑیه باوه‌ر ناهیتن) ﴿وَإِذْ
 لَمَّا فَصَّ اللَّهُ الْأَصْفَادَ﴾ یاخه‌زیتنه‌کانی به‌زه‌بی په‌روه‌ردگاری زالی بالاده‌ستی به‌خشنده‌ت لای نه‌وانه؟ ﴿وَإِذْ لَمَّا فَصَّ اللَّهُ
 الْأَصْفَادَ﴾ باده‌سه‌لات و پاشایی ناسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وی له‌تتوانیاندا به‌هی نه‌وانه
 ﴿فَلَمَّا فَصَّ اللَّهُ الْأَصْفَادَ﴾ (نه‌گهر وایه) ده‌با به‌رز بیته‌وه له‌ناو هز کاره‌کانی به‌رز بیونه‌ودا (تا ده‌گه‌نه عهرش نه‌مجا
 وه‌حی دابه‌زیتن بڑ ههر که‌سی خویان ده‌پانه‌ویت) ﴿وَإِذْ لَمَّا فَصَّ اللَّهُ الْأَصْفَادَ﴾ (بی بی‌روایانی قوریش) له‌شکر و کومه‌لیکی بی
 ترخن له‌و کومه‌لانه‌ی (دڑی پینغه‌میره‌ان به‌زووی) ده‌شکیتین و سه‌ر شتور ده‌بی ﴿وَلَمَّا فَصَّ اللَّهُ الْأَصْفَادَ﴾
 بیه‌پینغه‌میره‌کانیان) نه‌هینا ﴿وَنُفِخَ بِالسُّنْبُورِ نَفْخًا﴾ وه‌(گهل) سه‌موود و گهل لوط و خاوه‌ن یاخه‌چرو
 سه‌ره‌کان ﴿وَالَّذِیْنَ لَیْسَ لَهُمْ إِلَّا جُحُودٌ﴾ نه‌وانه ناقم و کومه‌لانیک بیون ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا نَجْمٌ لِّیْلِی﴾ ههر هدموو یان
 باوه‌ریان به‌پینغه‌میره‌ان نه‌هینا بڑیه سزای منیان به‌سه‌را چه‌سیا (و له‌ناو چوون) ﴿وَمَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾
 نه‌مانه‌ته‌نھا چاوه‌روانی ده‌نگیکی زور گهوره ده‌کمن ﴿وَمَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ﴾ نه‌و ده‌نگه (فور کردن به‌کده‌نادا) که‌مترین ماوه
 دوا خستنی نیه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِمَا نَزَّلَتْ آيَاتُ الْكِتَابِ﴾ (به‌گالته پیکردنیکه‌وه) وه‌ووتیان: نه‌ی په‌روه‌ردگارمان
 بیش بڑوی لئ پرسته‌وه به‌شه‌که‌مان (له‌سزایان پاداشت) بی به

﴿أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾ (نهی موحده ص ۱۱۱) دان به خوندن بگریه له سهر نه و قسانه‌ی که ده یکن ﴿وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ إِذْ آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا وَأَبْ﴾ بیری به نده مان (داوود) ی خوا و نه هیز و توانا بکهر وه بنگومان نه و ده همیشه گه راه و سوو بولای خوا ﴿إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ﴾ به راستی نیمه چیا کانمان رام هیتا سوو ته سیبجانی خوابان ده کرد له گه دل نه و (داوود) ﴿يَا لَيْتَنِي وَالْأَشْرَافُ﴾ به ثنواران و به بیانندا ﴿وَالطُّبَرُ مَخْشُورٌ كُلُّ لَهْ وَأَوَّابٌ﴾ وه بالنده کان که له ده وری نه و (داوود) کوزه کرانه وه هه سوو (سو ته سیبجات) بولای نه و ده گه رانه و (تا له گه دل داوود یادی خوا بکن) ﴿وَوَسَّدْنَا مَلَكُورَ﴾ وه پاشایه تیه که ی نه و مان به هیز کرد ﴿وَبِأَيُّهَا لَيْكُمُةً وَقَضَىٰ لِيَطَّابُ﴾ دانایی و گوفزاری چیا کهر وه مان بین به بخشی ﴿وَهَلْ أَتَاكَ نَبِيُّ الْخَصْرِ إِذْ تُسَوِّرُ الْأَخْرَابُ﴾ وه نایا هه وائی داوا چیه کانت بین گه یشتو وه کاتی به دیواری خه لوه تگا که ده سهر که و تن ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ﴾ له نا کاودا چوونه ژووره وه بولای داوود نه ویش داخله کا و ترسان لیان ﴿قَالُوا لَا تَحْزَنْ حَسَمَانُ﴾ وونیان: مه ترسه (نیمه) دوو داوا چین ﴿بَقِيَ بَعْضُهَا عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ به کینکمان ستمی لدوی تر کرد وه ﴿فَأَحْكُم بَيْنَنَا يَحْيَىٰ وَلَا تَشْطِطْ﴾ جاله نیاو انماندا به هه ق و راستی پر بار بده وه راستی لامه ده (له بر باره که ندا) ﴿وَأَخَذْنَا إِلَىٰ سَوَاءٍ الْفَصْرِ﴾ وه رینمو و نیمان بکه بولای رینگای راست ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا لَرَيْسٌ وَمَنْ يَشْعُرْ فَتَمَ﴾ (به کیان و وتی) بنگومان نه مه برامه، نه وه دو نو سهر مری هه به ﴿وَلِيَّ تَحْمُودٍ وَجِدْ﴾ و منیش به کهر مرم هه به ﴿فَقَالَ أَهْلِيهَا وَغَرَّبِي فِي لِيَطَّابُ﴾ که چی ده لیت نه و مدیش بده به من (بیسپهر به من) و له کاتی تسه کردندا زاله به سهر مدا ﴿قَالَ لَقَدْ ظَنَمْتُ لِشُوَالٍ فَأَخَذْتُمُ إِلَىٰ يَعْجَلٍ﴾ (نه مجا داوود علیه السلام به بین نه وه ی گوی له بر اکه ی تریان بگریت و به به له نه م حو که می دا) و وتی: سویتند به خوا به راستی ستمی لیکر دوی که داوات لیده کات ناقه مهره که ت به خانه ناو مهره کانی خویه وه ﴿وَأَنْ كِيرَ مِنْ لِيَطَّابُ لِيَكُنِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ و بنگومان زور له شدریک و هاو به شان ستم له به کتری ده که ن ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ﴾ بیجگه له وانه ی باوهر بان هیتا وه و کرده وه ی چاکیان کرد وه، نه وانه ش زور که من ﴿وَعَلَىٰ دَاوُدَ إِنَّمَا فَتَنَّ﴾ داوود زانی که نیمه ته نه نا قیمان کرد وه نه وه ﴿فَأَسْتَفْزِرُ مِنْكُمْ وَنَحْنُ كَمَا وَأَوَّابٌ﴾ بویه داوای لیور دنی کرد له به روره دگاری و کهوت به پرودا به سوژده بر دنه وه و تویه ی کرد (له وه ی نه ده سوو به بین گونگرتن له که می به رامهر حو که بدات و به له ش بکات له بر بار دندا) ﴿فَقَفَرْنَا لَهُ دُرَّةً﴾ نیمه ش له وه له ی نه و خوش بووین ﴿وَأَنَّ لَهُ جَدْنَا لِرُفْعَىٰ وَحَسَنَ مَقَابٍ﴾ به راستی نه و (داوود) پله و پایه ی به رزه و نریکه له نیمه وه و دو ابروزنکی چاکیشی هه به ﴿يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ﴾ نه ی داوود بنگومان نیمه تو مان کرد به جیتیشینی (پیغه مبرانی پیش خوت) له زه ویدا ﴿فَأَحْكُم بَيْنَ النَّاسِ يَحْيَىٰ﴾ که و ابو و توش له نیاو خه لکدا به راستی فهر مانره وایی بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ شوتن هه و او تاره زوو مه که وه باله رینگای خوا لات نه دات ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْتَصِمُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بنگومان نه وانه ی له رینگای خوا لاده دن و گو مرا دهن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَمَّا شُؤُوا يَوْمَ الْحِسَابِ﴾ سزای سه ختمان بو هه به چونکه روژی لیهر سینه وه یان له بیر کردبوو ﴿

﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَآ إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ نیمه ناسمان و زهوی و نهوهی له نیوانیاندابه به بیتهوده دروسنمان
نه کردوهه ﴿ذَٰلِكَ عَلَى الْإِنسَانِ كَثِيرٌ﴾ نهوه هجومانی نهو کهسانه به که بی باوه و بوون ﴿قَوْلُ الْبَشَرِ كَثِيرٌ﴾ ساهاوار
یو نهوانه ی که بی باوه و بوون به ناگری دوزخ ﴿أَلَمْ جَعَلْنَا الْإِنسَانَ أَمْثَلًا وَعِلْمًا﴾ نایا نهوانه ی باوه و بیان هیتاوهو
کردهوه چاکه کانسان کردوهه ﴿كَأَلَمْ نَقْدِرْ فِي الْإِنسَانِ﴾ له گهل خرابه کاران له زهوبدا وه که به کیان دانین (له دوا
روژده، نه خیر وانی به) ﴿أَلَمْ جَعَلْنَا الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ﴾ بان پاریز کاران وله خوا نرسان وه که به کرداران لی ده که بی
﴿يَكُنْ أَزْوَاجًا﴾ (هم فورقانه) کنینکی پیروژه ناردوومانه ته خوارهوه بو تو ﴿يُنَادُوا رَبَّهُمْ﴾ ویتندگراولوا
الکلبی ﴿بُوْ نهوه ی بیر بکه نهوه له نایه ته کانی، وه خواوه نانی بیر و زسری په ندی لی وهر بگرن ﴿وَوَهَبْنَا
إِلَّا ذَاؤُودَ سُلَيْمٰنَ﴾ نیمه سوله یمان به خشکی به داوود (علیهما السلام) ﴿يَعْرِ الْقَبْدَانِ﴾ نهوه
(سوله یمان) به نده به کی چاک سوو، بیتگومان نهو زور روو له خوا بوو ﴿إِذْ غَرَضَ عَلَيْهِ الْغَنِيَّ﴾ نهوه
سهر له نیواره کاتیک ته سپانی رهمن و خیرا نیشانی سوله یمان درا ﴿فَقَالَ إِنِّي أَخِيْتُ حُبَّ الْخَيْرِ﴾ ذکر فی
جا (سوله یمان) وونی خوشه ویستی هم ته سپانه م باودا به سهر یاد و عبادته ی پروهرد گارم دا (که نوژی عه سر بوو)
﴿حَتَّىٰ تَوَارَثَ بَنُو إِسْرَءِیْلَ﴾ (سهری نه سپه کانی ده کرد) هه تا له چاوو گوم بوون ﴿وَرَدُّوْهُمَا﴾ (وونی) جارنکی تر
نهو ته سپانه م بو بگرن نهوه ﴿فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ﴾ نهوه مجا دهستی هیتا به دهست و قاج و گردن و یالی (نهو
ته سپانه دا) ﴿وَوَلَدْنَا قَدْحًا سُلَيْمٰنَ﴾ سویتد به خوا به راستی سوله یمان تاقی کردهوه ﴿وَالْقَبْدَانِ﴾ نهوه
و لاشدی (له ته کوپی) کمان فریدا به سهر ته خته کهیدا (چونکه پیشتر سویتدی خوار دیو، که به سهر ته وای
خیزانه کانیدا نه سویتده و و کو نه بیته وه له گهل یاندا، وهر به که شیان کوپنکی بیت وله پیتا و خوادا جهاد بکه
به بی نهوه ی (ان شاء الله) پکات له دوا پیدا له ههر هه موو خیزانه کانی ته نیا کوپنکی نوقسانی ناته وای بوو، خوی
گوره ش به مه تاقبکردهوه) ﴿يُؤْتَابُ﴾ پاشان ته و به ی کرد و گه راپه وه بو لای خوا ﴿قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا﴾
(سوله یمان) وونی نه ی پروهرد گارم لنیم خوشیه و دهسلات و پاشایه تنکم بی بیه خشه ﴿لَا يَنْبَغِي لِأَخِيْرٍ بَعْدِي﴾
که دوا ی من دهس نه دابق که سی تر ﴿إِنَّكَ أَنتَ الْوَقَّابُ﴾ بیتگومان ته نیا تقوی به خشنده ی (هه موو شستکی) ﴿فَصَحَّرْنَا لَهُ الرِّجَّ﴾
(دوا ی نزاکی) (با) مان بو رام هیتا و خستمانه خزمنیه وه ﴿فَخَرَّ يَدًّا﴾ نهوه رجا هیتا صاب
به فدرمانی نهو به نهرمی دهرقی بو ههر جیگایه ک بیوستایه ﴿وَالشَّيْبَانِ كُلِّ بَنُو عَوْنٍ﴾ وه هه موو (جنگه و)
شهیانه کانمان بو رام هیتا بوو که پیتا ساز و مهله وانی ژنر دهر با بوون ﴿وَالْآخِرِينَ مَقْرَبِينَ فِي الْأَصْفَادِ﴾ وه هه ندینکی
نریان (که سهرینچی سوله یمانیان کردبوو رامان هیتان بوی) به پیکه وه به سترای له کوت زنجیر دا ﴿وَقَدْ﴾
عَصَاؤُنَا قَامُوا أَوَّلًا بِغَيْرِ حَسَابٍ﴾ نهوه ی (که باسکرا) به خشکی نیمه به (بو تو)، نهوه مجا به ویستی خوت بیه خشه، بان
بیگرده و و مه به خشه به بی پر سینه وه (لنت) ﴿وَأَن لَّهٗ عِنْدَ رَبِّكَ مَقَابٍ﴾ وه به راستی نهو (سوله یمان) به ی
به رزی هه به لای نیمه وه سهر نه ناجمی چاک هه به ﴿وَأَذْكُرْ عِنْدَ الْوَقْدِ إِذْ كَادَىٰ زَيْدًا﴾ وه (له ی موحه محمد ﷺ)
یاسی به نده ی نیمه نهوب بکه کاتیک هاواری له پروهرد گاری کرد ﴿إِنِّي مَسْنِي السَّيْفِ﴾ به یس و عذاب (وونی)
به راستی شهیتان تووشی زه حمت و ناره حمتی و نازاری کردوم ﴿أَرْكُضْ بِرَجْلِكَ هَذِهِ مَقْسِلُ بَارِئٍ وَنَزَبُ﴾ (بی ی
وترا) پیت بده به زهوبدا نهوه کانیاونکی سارده بو خوشتن و خوار دنه وه (بی دا به زهوبدا و ناو هه لقولی وله و
ناوه خوی شت و ناوی خوار دوه وله نه خوشیه که بشی چاک بو به وه) ﴿

﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مَّعَظَرًا﴾ و ده ژن و مناله کانی و نه و نه ده‌ی تریشمان له گه لیان دا به (نه یوب) به خش‌ی
 ﴿وَجَعَلْنَا زُجْرًا لِّأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ بهر حم و مبهره بانی له لایه‌ن خرمانه وه (بو نه یوب) وه بو پند و ناموز گاری بو
 خاوه نانی ژبری و بیر و هوش ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مَّعَظَرًا﴾ (بیمان ووت) چه بکن شوون (داری زور
 باریک) به ده سته وه بگره و پتی بده (له خیزانت بهک جار) و سویتنه کت مد شکینه (که له خیزانت خوارد بوو
 سه‌د داری لی بده‌ی) ﴿وَجَعَلْنَا صَبَابًا﴾ بهر استی نیمه نهو (نه یوب) مان به خورگری بینی ﴿يَوْمَ الْعَبْدُ لَئِنَّ أَزْوَاجَ﴾
 چ بنده به کی چاک بوو بهر استی نهو زور گو تر ایه‌ن و پروو له خوا بوو ﴿وَأَذْكُرْ عِدَّةَ الْأَرْبَعِ وَالْخَمْسِ وَالْشَّوْبِ﴾
 وه یاسی بنده کانی نیمه بکه نیراهیم و نسحاق و به عقوب ﴿أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ﴾ که خاوه‌نی هیز و توانا
 و بینایی بوون ﴿إِنَّا لَنُنَصِّرُكَ مِنَ الْعُذِيِّ نَكْرًا﴾ بهر استی له بهر نه وه‌ی همه‌بشه روزی دوا بیان له بیر دا بوو
 نیمه (به بنده‌ی ثابیه‌نی خومان) هه لمان بژاردن ﴿وَأَنذَرْتُكَ لَعْنِ الْمُصَلِّينَ الْأَخْيَارِ﴾ وه بهر استی نه وانه
 (هه‌ر میانان) لای نیمه له به‌ند هه لیر تر دراوه چاکه کائن ﴿وَأَذْكُرْ اسْتَعِيلَ وَالْبَيْعَ وَالْكَفْلَ﴾ وه یاسی
 (بنده کانی نیمه) نسما عیل و نه لیه‌سده و ذو لکیفل بکه ﴿وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ﴾ که هه‌مو بیان له چاکه کارانن
 ﴿هَذَا ذِكْرُنَّ لِتُحْشَرُوا لَهَا يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ شهم (یاسی پیغه بهر انه) یاس و ناویانگی چاکیه له دنیادا و بیگومان
 پاریز کاران سه‌ر نه‌نجامیکی چاکیان هدیہ ﴿جَنَّاتٍ عِدْنٍ مِّنْجَنَّةٍ لَهُمْ الْأَنْوَارُ﴾ (که بریتی به له) به‌ده‌شانی
 جنگای مانه وه‌ی همه‌بشه‌یی، که ده‌ر گاکانی کرا و ته‌وه بویان ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا﴾ له ویندا (له سه‌ر کورسی
 رازاوه) پالیان داوه ته‌وه ﴿يَتَذَكَّرُونَ فِيهَا مِزْكِرًا مِّنْ زُكْرٍ شَرِيبٍ﴾ تیندا داوای میوه‌هانی زور و جورده‌ها خوار دنه‌وه
 ده‌کدن ﴿وَعِنْدَ حُتْرٍ قَصِيرٍ الْأَنْوَارُ﴾ و حور بیانی هاو ته‌مه‌نیان لایه (خیزانیانن) که چاویان بریوه‌ته
 میرده‌کانیان ﴿هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمٍ لَّيْسَ﴾ نه‌مه نهو (نازو نیمه‌تانه) به که به‌لینتان پی در بوو بو روزی
 لیر سینه‌وه (ی قیامت) ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا رَجَاؤُنَا لِلَّهِ مِن شَيْءٍ﴾ بهر استی نه‌مه رزق و روزی نیمه‌یه هه‌ر گیز ته‌واو
 بوونی بو نیمه ﴿هَذَا أَوَّلُ الْفَلَقِ لِيَوْمٍ لَّيْسَ﴾ تا نه‌مه (پاداشتی پاریز کارانه) و بیگومان سه‌ر که‌شانیش
 خرابترین باشه روزیان هدیہ ﴿جَهَنَّمَ تَصَلُّونَهَا فَنَفْسُ الْيَهُودِ﴾ دوزه‌خه که ده‌چته ناویه‌وه، نای چ جنگابه کی
 به‌دو خرابه ﴿هَذَا أَفْئِدَةُ قَوْمٍ خِيَمَةٍ وَنَقَاشٍ﴾ نه‌مه و شای له کول و کینم وزوخواو، ده‌با بیچه‌ژن ﴿وَأَخْرَجَ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجًا﴾ وه چهنه‌د جوری تر سزبان هدیہ له و شینوه ﴿هَذَا قَوْجٌ مَّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ﴾
 (به گومر اکره‌کان ده‌وتری) نه‌مه کومه‌لیکه له گه‌ن نیه‌وه دا دینه دوزه‌خ ﴿لَا مَرْحَبًا بِهِمْ﴾ (گومر اکره‌کانیش
 ده‌لین) به‌خیر نه‌یدن ﴿إِنَّمَا تَصَالُوا النَّارَ﴾ بیگومان نه‌وانه ده‌چته ناو ناگری دوزه‌خ ﴿قَالُوا لَيْسَ لَنَا مَرْحَبًا بِكُمْ﴾
 نه‌وان (به گومر اکره‌کان) ده‌لین به‌لکو نیه‌وه به‌خیر نه‌یدن ﴿أَنَّهُ قَدْ شَمُّوا لَنَا﴾ نیه‌وه (له‌دونیا گومر انان کردین)
 و نه‌م سزتان پیش هینا بزمان ﴿فَنَفْسُ الْقَرَارِ﴾ نای چ جنگاو مه‌نر لکی خرابه ﴿قَالُوا رَبَّنَا قَدَّمْنَاكَ هَذَا﴾
 ده‌لین: نه‌ی به‌رو ده‌ر دگار مان هه‌ر که‌س (هزی) پیش هینانی نه‌م سزایه بوو بو نیمه ﴿فَرَدُّوا عَنَّا رِجَالَنَا﴾
 نه‌وه سزای نه‌و که‌سه له‌دوزه‌خدا چهنه‌قات بکه ره‌وه ﴿

﴿وَقَالُوا أَنَا لَا نَرَىٰ رَجَاءَ﴾ وه (گومر اکره کان) ده لئین نهوه چیمانه بوج بیوانتیک نابینین ﴿كَانَتْ دُحُرًا مِنَ الْأَشْرَارِ﴾ كه تبسمه له خراپدر کارانمان ده ژماردن ﴿لَتَذَذْنَهُمْ سِحْرًا﴾ نایا نه واندن كه گالته مان بی ده کردن؟ ﴿أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ﴾ یا (لیره نه لام) چاوه کان لیبان كه لا بسوه (و نایان بینن) ﴿إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاضَعُ أَهْلُ النَّارِ﴾ بینگومان نهوه (كه باسکرا) تازاوه وشده قسه‌ی دوزخه خیانه، وراسته (ودینه دی) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِتَىٰ﴾ (ته‌ی موحه مه‌د) ﴿بَلَىٰ مِنْ تَعْنَاهُ تَرْسَبْتَهُ رَيْكُم﴾ وَمَا يَنْبَغِي إِلَّا اللَّهُ أُولَئِكَ أَهْلُ الْغَيْبِ ﴿وَمَا يَنْبَغِي﴾ بهر ستر اوینکی راست نییه بیجگه له خوای تهنهای به ده سه لات ﴿زُبُ الْمَسْكُونِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ بهر و رد گاری ناسمانه کان و زهوی و نهوه‌ی له نیوانیاندایه ﴿الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾ زالی بالاده سنی لیورده یه ﴿قُلْ هُوَ تَوَّابٌ عَظِيمٌ﴾ (ته‌ی موحه مه‌د) ﴿بَلَىٰ نهوه هه و الینکی زور گه و ره یه ﴿أَنَّهُمْ عَنْهُمْ قُرْصُونَ﴾ كه تیوه گوی ی بی نادهن ﴿مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَى﴾ (بلی نه گه و هه حیم بونه هاتایه) من هیچ ناگام له کومه‌لی هره بلند (فرشته کان) نه بوه ﴿إِنِّي أَخَافُكُمْ﴾ کانی ده مه قالیان ده کرد (دهر باره‌ی نادهم) ﴿إِنْ رُوحِي إِلَىٰ نِيْكَ بَوَّ مِنْ نَاكَرْتِ﴾ إِلَّا أَنَا أَنَا تَبْرُؤُكُمْ ﴿جگه له وه نه بیت كه من تهنهای تر سته رنکی پروونكه ره وه م ﴿إِنِّي أَنَا أَنَا تَبْرُؤُكُمْ﴾ تهو کانه‌ی (دهمه قالنی یان بوو) بهر و رد گارت به فرشته کانی فهرموو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ طِينٍ﴾ بهر راستی من مرقوئیک له قور دروست ده کهم ﴿وَإِنِّي أَنَا تَبْرُؤُكُمْ﴾ وَتَفَحَّطُ فِيهِ مِنْ رُوحِي ﴿ته مجا کانی شیوه كه یم رنك خست و قوم پیدا کرد و گیانم کرد به بهریداله گیانیک كه خوم دروستم کردوه ﴿فَقَعَا إِلَىٰ سَبِيلَيْنِ﴾ تهو سا هه موو به سوژده بردن بوی بکهون بهر و ودا ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾ جافرشته کان ههر هه موویان سوژده یان برد ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ﴾ بیجگه له شهبتان كه خوی به گه و ره دانا ﴿وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ و له بی باوه ران بوو ﴿قَالَ يَبْنَئِي﴾ (خوا) فهرمووی ته‌ی لیلیس ﴿مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيدِي﴾ چی شتیک رنگری کردی (لهوه‌ی) كه سوژده به بیت بو كه سنی كه به ههر دوو ده سنی خوم دروستم کردوه ﴿أَسْكَرْتِ الْأَرْكَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ نایا خوت به گه و ره زانی، یاخو له بهر زو بلند کانی ﴿قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ﴾ (شهبتان) ووتی من له (نادهم) چا کترم ﴿خَلَقْتِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ چونكه منت له ناگر دروست کردوه، به لام تهوت له قور دره ستر کردوه ﴿قَالَ فَأَخْرِجْهَا مِنْهَا فَإِنَّكَ رَاجِعٌ﴾ (خوا) فهرمووی كه واته لهو (به هه شسته) ده رچو و برؤ، چونكه بینگومان توو دهر کراوی له ده حمتی من ﴿وَأَنَّ عَلَيْكَ لُعْنَتِي إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ﴾ وه بهر راستی نه فرینی منت له سهر بی تاروژی (پاداشت و توله) ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ (شهبتان) ووتی ته‌ی بهر و رد گارم ده‌ی مؤله تم بده (نه مرم) تاروژی (مردوان) زیندوو ده کریمه وه ﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ (خوا) فهرمووی: ده‌ی بهر راستی توله مؤله ت دروانی ﴿إِلَىٰ يَوْمِ الْوَفَىٰ الْمَعْلُومِ﴾ تاروژی کانی دیاری کراو ﴿قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا أُخَيِّرُهُمْ أَحَبُّ إِلَيَّ﴾ (شهبتان) ووتی ته مجا سویند به عیزه نت ههر هه موویان گومر ده کهم ﴿إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُتَخَلِّصِينَ﴾ ته وانه یان نه‌ی كه به نده‌ی پاك و هه لیژارده‌ی تون

﴿قَالَ الْحَقُّ وَلِحَقِّ أَقُولُ﴾ (خوا) فرمودی: من حقم هر چه قیش ده‌لیم ﴿لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن يَبْعَثُ مِنْهُنَّ أَجْمَعِينَ﴾ به‌راستی دوزخ پر ده‌کم له تو و نه‌وانی (له‌ئاده‌میان) شوینت ده‌که‌ون به‌تیکرا ﴿قُلْ مَا أَشْكُرُ عَلَيْكُمْ مِنْ لُحْرٍ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌ه) بلی من هیچ کری و پاداشتیک له‌سهر گه‌یاندنی
 نه‌م نایینه له‌ئیه داوانا‌کم ﴿وَمَا أَتَانِ السَّكَّارِينَ﴾ و من له‌و که‌سانه‌ش نیم که‌ درو هله‌به‌ستم و زور له
 خنوم بکه‌م ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نه‌م (قورئانه) تنها په‌ند و ناموزگاریه بو ه‌موو جیهانیان ﴿وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ﴾ به‌راستی باش ماوه‌یه‌ک له‌ ه‌والی نه‌و (قورئانه) ده‌زان

سوره‌قی ﴿الزُّمَرُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿تَزِيلُ الْكَرْبِ﴾ نه‌م قورئانه هینراوه‌ته‌خواره‌وه ﴿مِنْ أَمْرِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له‌ لایه‌ن خوای بالاده‌سنی
 کار به‌جی وه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ بینگومان نیمه به‌حق و راستی قورئانمان بو تو
 هیناوه‌ته‌خواره‌وه ﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ که‌واته‌خوا بپهرسته و به‌تنها هر بو نه‌و ملکه‌ج
 به ﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ بیداربه‌نایینی (گه‌ردن که‌چی) پاک و خاوین هر بو خواجه
 ﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه که‌سانی جگه‌له‌و (خوا) چهند په‌رستراویکیان بو خویان داناوه
 ﴿مَا تَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُوا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى﴾ (ده‌لبن) نه‌نها له‌به‌ر نه‌وه ده‌یان په‌رستین نزیکمان بکه‌نه‌وه له
 خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَخْتَصُمُ لِنَبِيِّهِ﴾ بینگومان خوا بریار ده‌دات له‌ نیوانیاندا ﴿فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له‌و
 شتانه‌دا که‌نه‌وان نیایا جیاواز بوون ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾ به‌راستی خوا برینموونی
 که‌سی ناکات که‌ دروژنی زور بی باوه‌ره ﴿لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا﴾ نه‌گه‌ر خوا بیووستایه
 مندالیک بو خوی بریار بدات ﴿لَاضْطَرَّ لَنَا بِمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ نه‌وه له‌ناو دروست کراوه‌کاتیدا کامه‌ی
 بوووستایه هه‌لی ده‌بزارد ﴿سُبْحَنَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾ پاک و بینگه‌رده هر نه‌وه خوای نه‌نهای
 زال و به‌ده‌سه‌لات ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌ه‌ق دروست
 کردوه ﴿يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ﴾ شه‌و ده‌هیتی به‌سهر روزدا ﴿وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ﴾ و روز ده‌هیتی
 به‌سهر شه‌ودا ﴿وَسَحَّرَ الْمَقْسِرَ وَالْقَمَرَ﴾ و خور و مانگی رام هیناوه ﴿كُلُّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى﴾
 هه‌ریه‌که‌یان (له‌خولگه‌ی خزیدا) تانه‌و ماوه‌یه‌ی بوی دیاری کراوه ده‌گه‌ریت وده‌سوریتنه‌وه
 ﴿أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ﴾ بیداربه‌هر نه‌و (خوا) زالی لی بورده‌یه

﴿خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ (خوا) تنوہی له تاكه كه سېنك (ئادهم) دروست كړدووه ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا مِنْهَا رِجَالًا﴾ پاشان لهو (كهسه) هاوسه‌ره كه‌ی (جه‌وواي) به‌دی هېناوه ﴿وَأَنْزَلْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ نَعْمَةً أَزْوَاجًا﴾ وه‌بو تنوہ هه‌شت جووتی (نېر و من) له تاژهل به‌دی هېناوه ﴿يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ تنوہ دروست ده‌كات له‌ناو سكي دايكتاندا ﴿خَلَقَافَيْنِ بَعْدَ خَلْقِ﴾ به‌به‌دی هېتانی به‌ك له‌دواي به‌ك ﴿فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ﴾ له‌ناو سنی تاریکی (ناو سك، مندالدان، په‌رده‌ی كۆر په‌له‌) دا ﴿وَلَكُمْ اللَّهُ زُكُورًا أُنْثَىٰ﴾ تانه‌وه په‌روه‌ردگاری تنوہ به‌كه ده‌سه‌لات و پاشایی هه‌ر مولکی نه‌وه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ هېچ په‌رستراوینکی راست جگه له‌زاتی نه‌و نیه، كه‌واته تنوہ چۆن له‌ثایینی راست لاده‌درین ﴿إِنْ تَعْلَمُوا﴾ نه‌گه‌ر تنوہ بی باوه‌رېن ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَكُمْ﴾ نه‌وه ینگومان خوا بی نیازه له‌تنوہ ﴿وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ﴾ و پازی نیه به‌بی باوه‌رې بو به‌نده‌کانی ﴿وَأَنْ تَشْكُرُوا بِرَحْمَةِ اللَّهِ﴾ وه‌نه‌گه‌ر سوپاسی خوا بکه‌ن (و گه‌ردن كه‌چ بن) به‌وه لیسان پازی ده‌بیت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ هېچ گونا‌هبارنك گونا‌ه‌ی كه‌سیکی تر هه‌لنا گرنیت ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان گه‌رانه‌وه‌تان هه‌ر بو‌لای په‌روه‌ردگار تانه ﴿فَلْيَسْكُرُوا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌وسا هه‌والشان ده‌داتی به‌وه‌ی كه‌ده‌تان كړد ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌راستی خوا ناگاداره به‌نه‌سی دلان ﴿وَلَا تَمْشِ الْإِنْسَانُ مَشْرًا﴾ وه‌كانی ئاده‌می زیانكی لی بكه‌وی ﴿وَتَنَازَعْتُمْ فِيهَا﴾ ده‌گه‌رېته‌وه بو‌لای په‌روه‌ردگاری وهاواری لی ده‌كات ﴿ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ﴾ پاشان نه‌گه‌ر له‌لایمن خۆ به‌وه به‌هه‌ره ونیعمه‌تیکي دایه ﴿ثُمَّ مِمَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ﴾ نه‌وه‌ی له‌بیر ده‌چیت كه‌له‌پېشرا هاواری له‌په‌روه‌ردگاری ده‌كړد ﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ إِبْرَاهِيمَ﴾ وهاوتایانی بو‌خوا داده‌نی ﴿لِيُبَيِّنَ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بو‌نه‌وه‌ی (خه‌لك) له‌رېنگای نه‌و گومراكات ﴿فَلْيَسْمَعْ أَكْثَرُ لَا قَلِيلًا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) به‌هه‌ره‌شده‌وه) بلی : به‌بی باوه‌رېكه‌ت كه‌مېنك له‌زه‌ت وهر گره له‌ژیان ﴿إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ چونكه به‌راستی تو له‌هاوه‌لانی ناگری دوزه‌خی ﴿أَتَمَنَّ هَؤُلَاءِ﴾ (هاوېش دانهران چاكترن) یان كه‌سېنك ملكه‌چ وخوا به‌رست بیت ؟ ﴿إِنَّ آتَةَ النَّارِ لَسَاحِدًا رَخِيمًا﴾ له‌كاته‌کانی شه‌ودا به‌سوژده‌بردن و پراوه‌ستان (له‌شه‌و نوږدا) ﴿يَحْذَرُ الْأَخْبَرَةَ وَيَسْجُدُ رُكُوعًا﴾ كه‌له (سزای) دواړوژ ده‌ترسېت و به‌هېوای به‌زه‌یی په‌روه‌ردگاریه‌تی ﴿فَلْيَسْمَعْ أَكْثَرُ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئایا نه‌وانه‌ی ده‌زانن به‌كسانن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ی كه‌نازانن ﴿إِنَّهَا بَدَأَتْ زُكُورًا فَأَلْزَمَهُ الْبَاطِلُ﴾ به‌راستی ته‌نها خاوه‌نانی ژېړبی نامۆزگاری وهرده‌گرن ﴿فَلْيَعْبَادُوا اللَّهَ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی به‌و به‌ندانه‌م كه‌باوه‌ریان هېناوه ﴿أَتَقُولُونَ﴾ له‌(سزای) په‌روه‌ردگارتان خو به‌ارېزن ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدِّينِ حَسَنَةً﴾ كه‌سانن له‌م دونیا به‌دا چاكه‌بان كړدووه، پاداشتی چاکیان بو‌هده‌به ﴿وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ﴾ وه‌زه‌وی خوا فراوانه ﴿إِنَّمَا يُوفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به‌راستی ته‌نها ئارامگران به‌بی حساب وژماردن پاداشتیان ده‌درېته‌وه ﴿

﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ﴾ (نهی موحده محمد ﷺ) بلی به راستی من فرمانم پی در اوه ﴿إِنِّي أَعْبُدُ اللَّهَ فَقَصَّ إِلَهُ الْكَافِرِينَ﴾ که خوا بهرستم به دلسوزی بوی ملکه چ بم ﴿وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه فرمانم پی در اوه که به کم کسی موسلمانان (ی نوممتم) بم ﴿قُلْ إِنِّي لَأَكْفَى﴾ (نهی موحده محمد ﷺ) بلی به راستی من دهترسم ﴿إِنِّي عَصَيْتُ رَبِّي﴾ نه گهر سهر پیچی بهر و ده گارم بکم ﴿عَذَابٌ قَرِيبٌ﴾ له سزای پورژکی گه و ره (قیامت) ﴿قُلْ اللَّهُ أَعْبُدُ فَقَصَّ إِلَهُ الْكَافِرِينَ﴾ بلی من ههر خوا ده بهرستم به پاکسی و تهنیا ههر بز نه و ملکه چم ﴿وَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ﴾ (به بی با و هران بلی) نیهش جگه له خوا چیتان و وریست بی بهرستن ﴿قُلْ إِنِّي أَخْبِرُكُمْ بِالَّذِينَ﴾ بلی بیگومان زهره رهنندان که سانیکن ﴿حَقِيرٌ وَأَنْتُمْ أَكْبَرُ﴾ که خویان و کهس و کاریان له دهست داوه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پورژ قیامتدا ﴿أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخَسِرَانِ الْمُبِينِ﴾ بیدار بن، ههر نه و ه زهره رهنندی ناشکرا و دیار ﴿لَهُمْ عَذَابٌ ظَلِيلٌ مِنَ النَّارِ﴾ بۆ نه و ان هدی له لای سهریانه و ه چند ته به قی (وهك هه وری رهش) له ناگر ﴿وَمِنْ تَحْتِهِ ظُلُلٌ﴾ و له زیریشانه و ه چند ته به قی هدی ﴿ذَلِكَ جَوْفُ اللَّهِ بِهِ يُعَذَّبُ﴾ نه و (سزایه) خوابه نده کانی خوی پی دهترستی ﴿يَعْبُدُونَ فَتَأْتِيهِمْ﴾ نهی به نده کانم خوتان بیارزن (له سزای من) ﴿وَالَّذِينَ اخْتَلَفُوا فَتَعْلَمُونَ أَنِّي يُعَذَّبُ﴾ وه کهسانی که له بهرستی بت (و هه و بهرسترا و یکی تر) خویان پاراستووه ﴿وَأَنْبِئَانِي اللَّهُ﴾ وه گه را و نه ته و ه بۆ لای خورا ﴿لَهُمُ النَّارُ فِي شَرِّ عَمَادٍ﴾ مرده ی گه و ره تهنیا بۆ نه و ان هدی، که واته مرده بده به نده کانم ﴿الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ﴾ نه و ان هدی گوی ده گرن بۆ قسه و گوشتار ﴿يَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾ نه مجا شوین چاکترینی نه و (قسانه) ده کهون ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ نه و ان هدی که سانیکن خودا رهنموننی کردوون ﴿وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ﴾ ههر نه و ان هدی خوا و نهانی زسری و هوش ﴿أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ﴾ جانا نایا که سینک به لیتی سزای به سهر دا چه سپا بیت (بوی بریار درایت) ﴿أَفَأَنْتُمْ تُبْقُونَ فِي النَّارِ﴾ دهی نایا تو (ده توانی) که سی رزگار بکه بت که له ناو ناگری دوزه خدایه ؟ ﴿لَئِنْ الَّذِينَ اتَّقَوْا فَهُمْ﴾ به لام کهسانی که له بهر و ده رگاریان ترساون و خویان (له سزای) پاراستووه ﴿لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ فَوْقِهِمْ غَيْرُ مَبْنِيَّةٍ﴾ (له به هشتدا) بۆ نه و ان کوشک و نه لاری چند نهوم هدی به ﴿خَرَجَ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پروباری ناو به زیریانه و ه و ات ﴿وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ عَهْدَهُ﴾ (نه مه) به لیتی خوابه و خواش به لیتی خوی ده باته سهر ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ﴾ نایا ته تبینی که خوا ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ له ناسمانه و ه بارانی ده باریتی (بۆ سهر زه و ی) ﴿فَسَلَكَهُ يَنْبُوعٌ فِي الْأَرْضِ﴾ نه مجا نه و بارانه ده بات به ناو زه ویدا کانی و ه کانی لی ده و دیتی ﴿فَرُجْ بِهِ رِجَالًا يَنْصُلُوا الْوَادِيَ﴾ له پاشان کشتو کال و گزو گیا و گولی بی ده و دیتی که په نگه کانیان جیا و ازه ﴿لَمْ يَجْعَلْ فَرْكُهُ مَضْغَرًا﴾ پاشان ده بیینی و و شک ده بی و زهره هله گهری ﴿فَرُجْ لَهُ رُحْطًا﴾ دواتر ده یکات به پووشی ورد و خاش ﴿إِنِّي ذَلِكُ الَّذِي لَا تُؤْتِي الْأَلْبَابِ﴾ به راستی له مه دا (که باسکرا) ناموزگاری و به نده هدی به نه و ان هدی خوا و نه زیرین ﴿

﴿أَمَّنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ﴾ دهی نابا که سق خوا سینه ی گو شاد کر دووه بؤ نیسلام ﴿فَقَرَعْنَا نَارَ﴾
 مَن رَبِّهِ ﴿وَهُوَ لَهُ سَهَرٌ رَّبِّيَّازِ رَوُونَاكِي بِهَرُوهر دگار به تی (وهك كه سینه كه دلای بهق بووینت
 له ناست نیسلام) ﴿قَوْلُ الْقَائِمَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ جا سزا و له ناو چوون بؤ نه وانه ی دلیان به قه
 له ناست (قورئان و) یادی خوادا ﴿أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ ناه وانه له گو مرایه کی ئاشکر ادا ن ﴿
 اللَّهُ تَزَلَّ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ﴾ خوا جواترین فدرماشتی نار دوته خواره وه ﴿كَيْفَ تُشْكِرُهَا مَنَافٍ﴾ قورئانیکه
 (که نایه ته کانی) له به که چووی دوو بات کر اوه ن ﴿تَشْعِيرُهُمْ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ نه و که سانه ی
 له به روه رد گاریان ده تر سن پیستیان ته زووی پیادی (به بیستنی قورئان) ﴿ثُمَّ تَلِيهِمْ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
 إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ باشان پیستیان و دلیان نه رم ده بی به یادی (قورئانی) خوادا ﴿ذَلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ﴾ نه و (قورئانه)
 رینمونی خواجه ﴿يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ﴾ به و (قورئانه) رینمونی هر که سق ده کات که به ووی ﴿وَمَن
 يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ هر که سیش خوا گو مرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نه وه رینمونی که ریک بؤ نه و نیبه ﴿
 أَمَّنْ يَنْتَظِرُ يَوْمَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ دهی نابا که سق به دهم و چاوی خوی بیاریزیت له سزای
 سه ختی رورزی دوا بی (وهك كه سق وایه که له به هشت داینت) ﴿وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ﴾ به سته مکاران ده گوتری
 ﴿ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ بچه زن سزای نه و (کرده وانه ی) له دنیا ده تان کرد ﴿كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾
 نه وانه ی پیش نه مان (پیش قوریشیه کان) بوون باوه ریان نه هیتا به پیغه به ره کانایان ﴿فَأَنذَرُوهُمُ الْعَذَابَ﴾
 به و هزیه وه سزا (ی خوا) یان بؤ هات ﴿مِنَ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له لایه که وه که ههستیان پی نه کرد
 ﴿فَأَنذَرُوهُمُ اللَّهَ﴾ نه مجا خوا بیی چه شستن ﴿الْخِزْيَ فِي أَخْوَىٰ الدُّنْيَا﴾ ریسوایی له زیانی دنیا دا ﴿وَالْعَذَابُ
 الْآخِرَ أَكْبَرُ﴾ وه بینگومان سزای رورزی دوا بی گهوره تر ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نه وانه بزائن ﴿
 وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لَكَ آيَاتٍ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ سویند به خوا به راستی لهم قورئانه دا هیتا و مانه ته وه بؤ خه لکی ﴿مِنْ
 كُلِّ مَثَلٍ﴾ هه موو جوره نمونه بهك ﴿لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ﴾ نا به ندو ئامور گاری وهر گرن ﴿فَرَأَاهُمَا عَرِيًّا
 عَرِيًّا عَرِيًّا﴾ (نه و قورئانه) قورئانیکه عهره بی به هیچ خواری و لاری به کی نیا نیبه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾
 بؤ نه وه ی (له سزا) خو بیاریزن و بیته له خواترس ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا﴾ خوا نمونی هیتا و ته وه
 به بیاونکی (به ندن) ﴿فِي شُرَكَاءَ مُمْتَلِكُونَ﴾ هی چهند که سق که ئازا و هیانه له سهر نه و (به ندن) ﴿وَرَجُلًا
 سَلَمًا لِّرَجُلٍ﴾ وه بیاونکیش که ته نیا به ندن بیاونکیه ﴿هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا﴾ نابا لهم دوو که سه وهك به کن
 ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُ فَخْرًا لِّعَمَلِهِمْ﴾ هه موو سو یاس ته نها بؤ خواجه به لام زور به یان نازائن ﴿إِنَّكَ مَيْتٌ
 وَآلَهُمْ مَمْنُونٌ﴾ (نه ی موحه ممد) به راستی تو دهری و نه وانیش دهرن ﴿ثُمَّ لَنُكَلِّمَنَّكَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾
 له باشان بینگومان قیوه له رورزی دوا بی دا ﴿عِنْدَ رَبِّكَ تَخْتَصِمُونَ﴾ لای به روه رد گارتان داوا چی ده بی
 دزی به کتری ﴿

﴿فَمَنْ ظَنَّرَ﴾ نه مجا کی مستم کارتره ﴿بِمَنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ﴾ لهو کهسه‌ی که درو به‌ناوی خواوه ده کات
 ﴿وَكَذَبَ بِالْضِدِّ﴾ وه باوه‌ری به‌راستی قورئان نی به ﴿إِذْجَاءَهُ﴾ که بوی هاتووه ﴿الَّذِي فِي جَهَنَّمَ
 مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ﴾ نایا له دوزهخ دا جیگه‌یه که نی به بوی بر وایان ﴿وَالَّذِي جَاءَ بِالْضِدِّ﴾ وه نهو
 کهسه‌ی قورئانی هیتاوه (واته پیغمبر ﷺ) ﴿وَصَدَّقَ بِهِ﴾ باوه‌ری بی به نی ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُشْكُوتُونَ﴾
 هدر نهوانن له‌خواتر سان و باریز کاران ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بویان هه‌یه (له‌به‌هشت
 دا) نه‌وه‌ی بیانه‌وینت لای به‌روهر دگاریان ﴿ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه‌وه‌یه پاداشنی چاکه کاران ﴿لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ
 وَيَجْزِيََهُمْ آخِرُهُمْ﴾ وه پاداشنیان بداته‌وه ﴿بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به (پاداشنی) چاکترین
 نهو کرده‌وانه‌ی کردوویانه ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَكْفِي عِبْدَهُ﴾ نایا خوا بو به‌نده‌ی خوی (پیغمبر ﷺ)
 به‌س نی به (که پشتیوانی بیت)؟ ﴿وَيُخَوِّضُكَ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) نهو بیباوه‌رانه ده‌تر سیین
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌وانه‌ی جگه له‌خوان (واته ده‌تر سیین به‌خواکانیان که زیانت بی ده‌گه‌نه‌ن)
 ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هدر کهس که خوا گومرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نیر هیچ کهس ناتوانیت
 بیت به‌رینموونیکه‌ری و هیدایه‌نی بدات ﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ وه هدر کهس که خوا رینموونی بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ﴾ نه‌وه هیچ گومرا کهرنکی بونی به ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَعْلَمُ زُيُوتَ أَيْقَامِهِمْ﴾ نایا خوا زالی
 بالاده‌ستی توله‌سین نیبه؟ ﴿وَالَّذِينَ سَأَلْتَهُمْ﴾ سویند به‌خوا نه‌گدر بر سباریان لی بکه‌یت ﴿مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کی نامسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردووه ﴿يَقُولُونَ اللَّهُ﴾ بیگومان ده‌لین: خوا
 ﴿قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: ده‌ی بینم بلین ﴿مَا تَدْعُونَ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌یان به‌رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له‌خوا
 ﴿إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ﴾ نه‌گدر خوا وویستی زیانیکم بی بگه‌یه نیت ﴿هَلْ هُنَّ كَالضُّفَىٰ﴾ نایا نهو
 (به‌رستر واته) ده‌توانن غارارو زیانی نه‌وم لی لاده‌ن؟ ﴿أَوَ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ﴾ یا نه‌گدر وویستی نیعمه‌ت
 و به‌هره‌یه کم بی بدات ﴿هَلْ هُنَّ مَتَاعُ غَيْرٍ﴾ نایا نه‌وانه ده‌توانن به‌هره و میهره‌بانی نه‌وم لی
 بگرته‌وه ﴿قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ بلی: من هدر خوام به‌سه ﴿عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ خو سپیران نه‌نها پشت
 به‌وده‌به‌ستن ﴿قُلْ يَتَوَكَّلْ﴾ بلی نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿اتَّكِلُوا عَلَىٰ مَكَارِهِكُمْ﴾ نیوه له‌سه‌ر رینبازو شینوازی
 خوئان کاربکه‌ن ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ منیش (له‌سه‌ر رینبازی خوئم) کارده‌که‌م ﴿مَتَوَكِّلٌ﴾ نه‌مجا به‌م
 زووانه ده‌زانن ﴿مَنْ يَأْتِهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ﴾ کی (له‌م دونیادا) سزایه‌کی بو دیت که‌ریسوازی ده‌کات
 ﴿وَيُحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ وه سزایه‌کی بی براته‌وه‌ی به‌سهردا دی

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ به راستی تم قورئانه مان بؤ سهر تو ناردؤته خواره وه ﴿يُلْقِيهِ الْبَلَدِ الْبَاقِ﴾ بؤ هه موو خه لکی به هه ق و راستی ﴿فَمَنْ أَهْتَدَى﴾ جا هه ره که سنی هیدایه ت وه ره گریث ﴿فَلْيَنْفِسْ﴾ نه وه قازانجی هه ر بؤ خویه تی ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هه ره که سیش لاری و گومرا بیت ﴿فَأَنَّمَا يُغِثُ عَلَىٰهَا﴾ نه وه به راستی زیانی گومرا بوونه که ی هه ر بؤ خویه تی ﴿وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِكَلِيلٍ﴾ وه نه ی پیغه مبه ر ﴿تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ تو کار سپر راو و چاودیر نیت به سهر یانه وه (تا بروا بهیئن) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَتَوَقَّى الْأَنْفُسَ﴾ خوا گیانه کان ده کیثنی ﴿حِينَ مَوْتِهَا﴾ له کاتی مردیان دا ﴿وَأَلَّتْ لِرَحْمَتِ﴾ وه نه وه ی نه مرد بیت ﴿فِي مَنَازِلِهَا﴾ له کاتی خه و تیدا ﴿فَلْيَسِرْ إِلَىٰ﴾ نه مچا نه و (گیانانه) راده گری ﴿فَقَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ﴾ بریاری مردنی داوه ﴿وَيُرْسِلُ الْأَخَرِیَّ﴾ وه نه وانی تر به ره لا ده کات (که ده یی زیندوو بمیئن) ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ تاماوه به کی دیاری کراو ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ﴾ به راستی له مه دا چهند به لگه هه به ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بؤ نه و که سانه ی بیر ده که نه وه ﴿أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ ذُّبٍّ أَوْ مِنْ دَرٍیٍّ﴾ تاخو جگه له خوا نکا کارانیکیان بؤ خویان داناهه ﴿قُلْ أَوَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ آيَاتٌ﴾ بلی گهر چی نه وانه ﴿لَا يَمْلِكُ كُفْرُ شَيْءٍ﴾ نه هیچ شستیکیان به ده سته ﴿وَلَا يَعْلَمُونَ﴾ وه نه تیش ده گهن ﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا﴾ بلی: نکا هه مووی هه ر بؤ خوا به ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی ناسمانه کان و زهوی هه ر بؤ نه وه ﴿ثُمَّ إِنَّهُمْ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان هه ر بؤ لای نه و ده گهر ینرنه وه ﴿وَإِذَا دُكِرَ اللَّهُ وَجِدْهُ﴾ وه کاتیک یادی خوا بکری به تانک و نه یا ﴿أَنَّمَا زُتُّ قُلُوبُ الَّذِينَ﴾ تیکده چبت وه بیزار ده یی دلی که سانی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ که باوه ریان نیبه به رژی دواپی ﴿وَإِذَا دُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ﴾ که چی کاتیک ناوی به ر ستر اوانی بیجگه له خوا بیریت ﴿إِذَا هُمْ تَسْتَشِيرُونَ﴾ به که سهر شادو روو خوش ده یی ﴿قُلْ اللَّهُمَّ﴾ بلی: نه ی خوا به ﴿فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به دیه پته ری ناسمانه کان و زهوی ﴿عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانای نه یی و ناشکراکان ﴿أَنَّمَا تَتَكَلَّمُونَ بِغَايَةِ عِبَادِكُمْ﴾ هه ر تو داوه ری ده که یت له یتوان په نده کانتدا ﴿فِي مَا كُنْتُمْ تُؤْفِكُونَ﴾ له وه ی نه وان نیاید ﴿يَخْتَلِفُونَ﴾ جیاواز بوون ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به راستی نه گهر هی نه و که سانه بوایه ستمیان کرد ﴿مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه موو نه وه ی له سهر زه ویدایه ﴿وَمِنْهُم مَّنْ﴾ نه وه نده ی تریشی له گه لدا بیت ﴿لَا فَتَدْرِي﴾ له برینی خویان دا ده یاندا ﴿مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ﴾ بؤ رزگار بوونیان له سزای خرابی ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ رژی قیامت ﴿وَبِعَدَالَتِ اللَّهِ﴾ وه له لایه ن خواوه بویان ده ر که وت ﴿مَا لَكُمْ كُفْرًا تَحْسَبُونَ﴾ شتی وا که نه وان بیریان لی نه کردوه نه وه و گومانیان بؤی نه چروه ﴿

﴿وَمَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَا﴾ و نه بوشیان دهر کهوت چی خرابه‌یان کردووه ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ و نه دوری
 گرتن ﴿مَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَا﴾ نهو سزای شهوان گالته‌بان پی ده کرد ﴿فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ﴾
 نه مجا کاتنی ناده‌می زیانیکی لی کهوت ﴿وَعَلَّا﴾ هاوارمان بؤ دیننی ﴿ثُمَّ إِذَا حَوَّلَتْهُ نِعْمَةٌ مِّنَّا﴾
 له پاشان هه ر کاتنی به هره ونیعمه‌تیکمان پندا ﴿قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ﴾ ده‌لی: به‌راستی له به هره ونیعمه‌ته
 پندراوه ﴿عَلَّيْهِمْ﴾ به‌هوی لیزانی وزانستی خومه‌وه ﴿بَلَّغْنِي فَتَنَّهُ﴾ (وانی به) به‌لکو نه‌وه نه‌زمون
 و تاقی کردنه‌وه‌یه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور به‌بان نازانن ﴿فَدَقَّالَهَا الَّذِينَ مِنْ
 قِبَلِهِ﴾ بینگومان نه‌م قسه‌یه کهسانی پیش ته‌مانیش کردیان ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ﴾ به‌لام هیچ سوودی پی
 نه‌گه‌یاندن ﴿مَا كُنَّا بِأَعْيُنِنَا﴾ نه‌وه‌ی شهوان کردیان ﴿فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا﴾ نه‌مجا دور
 چاریان بوو (توله‌ی) نه‌و خرابانه‌ی کردبوویان ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ قَوْلَا﴾ نه‌و که‌سانه‌یان سته‌میان کرد
 (پیناوه‌رانی مه‌که‌که) ﴿سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا﴾ له‌مه‌و پاش دوو چاری (توله‌ی) کرده‌وه خرابه‌کانیان
 ده‌بن ﴿وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ و نه‌مانه (له‌ده‌ستی خوا) دهر باز نابن ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ﴾ ثایا نه‌یانزانیوه
 که‌بینگومان خوا ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعْذِرُ﴾ رۆزی فراوان ده‌کات و ده‌پشگریته‌وه له‌هه‌ر که‌سیتک
 که‌به‌وینت ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بینگومان له‌وه‌دا به‌لگه ونیشانده‌ی زور هه‌ن بؤ نه‌و که‌سانه‌ی
 باوه‌ر دینن ﴿فَلْيَعْبَادُوا اللَّهَ الَّذِي تَسْتَرْوُونَ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷻ) بلی: نه‌ی به‌نده‌کانم
 نه‌ی شه‌وانه‌ی که‌خوتان زور گونا‌هبار کردووه ﴿لَا تَقْصُصُوا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ﴾ نا‌نومند مه‌بن له‌میهره‌بانی
 و به‌زه‌یی خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾ چونکه‌بینگومان خوا له‌هه‌موو گونا‌هه‌کان خوش
 ده‌بیت ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی هه‌ر نه‌وه‌ی بوردده‌ی به‌به‌زه‌یی به ﴿وَأَنبِئُوا إِنِّي رَبُّكُمْ﴾
 (به‌و مهرجه‌ی که) بگه‌رینه‌وه بؤلای په‌روهره‌گارتان ﴿وَأَسْمُوا اللَّهَ﴾ و نه‌گه‌ردن که‌چی نه‌وبن ﴿مِنْ
 قَتْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ﴾ به‌ر له‌وه‌ی سزاتان بؤ بیت ﴿ثُمَّ لَا تَصْرَحُوا﴾ پاشان یارمه‌تی نادرتن (له‌لایه‌ن
 هیچ که‌سیتکه‌وه) ﴿وَأَلْبِسُوا الْحَسَنَ مَا أَنزَلَ إِلَهُكُمْ﴾ و نه‌شوین چاکترین شتی بکه‌ون که‌نیردراوه‌ته
 خواره‌وه بؤتان ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ له‌په‌روهره‌گارتانه‌وه ﴿مِنْ قَتْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً﴾ به‌ر له‌وه‌ی
 له‌ناکاودا سزاتان بؤ بیت ﴿وَأَنشُرُوا لَكُمْ رُوحَهُمْ﴾ که‌نیوه هه‌ر هه‌ستی پی نه‌که‌ن ﴿أَن تَقُولَ نَفْسٌ﴾
 نه‌کا له‌وسا که‌سی بلی ﴿يَحْشُرُنِي عَلَىٰ مَا قُرْطِلْتُ﴾ نه‌ی مه‌خابن له‌سه‌ر له‌وه‌ی که‌مته‌رخه‌میم کرد
 ﴿فِي جَنْبِ اللَّهِ﴾ له‌کار کردن به‌وه‌ی خودا فه‌رمانی پینکردبوو ﴿وَأَن كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ﴾ و به‌راستی من
 له‌و گالته‌چیانه‌بووم (که‌گالته‌یان به‌نایه‌که‌ی ده‌کرد) ﴿۵۱﴾

﴿لَوْ تَقَوَّلَ ثَوْنًا لَّانَّهُ هَدَانِي﴾ یان بلیت: نه گهر خوا ریتنموونی بکر دمایه ﴿لَكُنْتُ مِنَ الْمُنْقَرِبِينَ﴾ نه وه بینگومان له پاریز کاران وله خوا ترسان ده بووم ﴿أَتَذْكُرُونَ مِنْ نَدْبِ الْعَذَابِ﴾ یان کاتیک سزا که‌ی ده بیت بلیت ﴿ثَوْنًا لِي كَرَّةً﴾ خۆزگه جارینکی تر بگه رامایه نه وه (بۆ دونیا) ﴿فَأَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ نه وسه له چاکه کاران ده بووم ﴿بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي﴾ (راست ناکه‌یت) خۆ بینگومان به لگه و نایه نه کانی منت بزها ت ﴿فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ﴾ به لام باوه پرت پین نه هیتا و خوت به گه وره زانی ﴿وَكُنْتُ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وه تۆ له بیتی باوه پان بویت ﴿وَيَوْمَ الْفَيْصَةِ﴾ له پوزی دواپی دا ﴿قَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ﴾ ده بیتی نه وانه‌ی درویمان بۆ خوا هه لده به ست ﴿وَجُوهُهُمْ مُتَّوِّدَةٌ﴾ پرویان په شه ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ﴾ نایا له دوزخ دا شورینیک نی به بۆ خۆ به گه وره زانان؟ ﴿وَنَسِيتُ اللَّهَ الْغَيْثَ أَتَقْتُلُونَ﴾ وه نه وانه‌ی خویان پاراست (له کوفرو تاوان) خوا پر گاریان ده کات ﴿بِعَقَابِ اللَّهِ﴾ چونکه رینگه‌ی پر گاریان گرتوه بهر ﴿لَا يَسْمَعُونَ أَسْوَاءَ﴾ نه تووشی ناخوشی ده‌ین ﴿وَلَا هُمْ يَخْرُجُونَ﴾ وه نه خهم ده خۆن ﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ خوا به‌دی هتیره‌ی هه موو شتیکه ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وه هدر نه ویش پاریزه‌ری هه موو شتیکه ﴿لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کلبله کانی ناسمانه کان و زه‌وی به ده ست خوا به ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ وه نه وانه‌ی به به لگه و نیشانه کانی خوا پی باوه پان ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ههر نه وانش زه‌ره‌رمه‌ند ﴿قُلْ أَغْفِرَ اللَّهُ أَمْ لَا أَعْلَمُ﴾ (نه‌ی موحه‌مه و...) بلی: ده‌ی نایا نیوه داوام لی ده‌کن من بیجگه له خوا شتیکه‌ی تر به‌رستم ﴿أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ﴾ نه‌ی نه‌قام و نه‌زانان ﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ﴾ سویتند به خوا نیگا کراوه بۆ تۆ ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه بۆ پیغه‌مه‌رانی پیش توش ﴿لَيْتَ أَشْرَكَتَ بِحَبْطِ عَمَلِكَ﴾ نه گهر هاویه‌ش بۆ خوا دابنیت به‌راستی کرده و هت هه لده وه شتیه‌ره ﴿وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ وه بینگومان له زه‌ره‌رمه‌ندان ده بیت ﴿بَلَىٰ اللَّهُ فَاعْبُدْ﴾ (وامه که) به لکو نه‌ها خوا به‌رسته ﴿وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ وله سوپاسگوزاران به ﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ (کافران) خوابان نه‌ناسیوه (به گه وره پان نه‌زانی) به و جوهری شیاویتی ﴿وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پوزی دواپی دا هه موو زه‌وی له چنگی نه و دایه (به ده ست خوا به) ﴿وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ﴾ وه ناسمانه کانی به ده ستی راستی نه و پیچراونده ته وه (له‌م نایه ته‌دا جینگیر کردن سبقتی ده ستی راست بۆ خودا هاتوه نیمه باوه پان بیتنی، به‌بی هیچ لیچواندن ولینکدانه وه به ک و شیوه که‌ی نازانین، نه‌ها خودا ده‌یزانیت) ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بلند تره له وه‌ی که ده‌یکه نه هاویه‌شی ﴿

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ کاتیک فووکرا به‌که‌په‌نادا (به‌شه‌پوردا) ﴿فَصَبَقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ به‌کسر هه‌موو نه‌وانه‌ی له‌تاسمانه‌کان و زه‌ویدان ده‌مرن ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر که‌سانه‌ی خوا بیه‌ویت (ته‌مرن) ﴿ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى﴾ پاشان جارتیکی تر فوو ده‌کری به‌که‌په‌نادا ﴿فَإِذَا هُمْ بِرَبِّهِمْ﴾ جاله‌پر هه‌موو راست ده‌بنه‌وه ﴿يَنْظُرُونَ﴾ چاره‌پروان ده‌کهن ﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا﴾ وه‌زه‌وی له‌و روزه‌دا به‌نوری په‌روه‌ردگاری پرووناک ده‌بیته‌وه ﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ﴾ وه‌نامه‌ی کرده‌وه له‌په‌رده‌میان داده‌نریست ﴿وَجَاءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءَ﴾ و پینغه‌مبه‌ران و شاهیدی (سه‌ر گه‌له‌کان) ده‌هیرین ﴿وَقَضِيَ يَتْلُمُ الْحَقِّ﴾ وه‌له‌نیوانی‌اندا به‌هه‌قی دادوه‌ری ده‌کری ﴿وَهُمْ لَا يُلْزَمُونَ﴾ وه‌نه‌وان سته‌میان لی ناکری ﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ وه‌(له‌و روزه‌دا) هه‌موو که‌سینک چی کردوه به‌تیر و ته‌واوی پاداشت ده‌دریشه‌وه ﴿وَهُوَ أَظْلَمُ﴾ وه‌خوا خوشی ناگاداره (به‌بین شایه‌ت و نامه‌ی کرده‌وه‌کان) ﴿بِمَا بَعَثُوا﴾ به‌و کرده‌وانه‌ی که‌ده‌یکهن ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وسا نه‌وانه‌ی بی‌پاوه‌ر بوون رابینچ ده‌کرین ﴿إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا﴾ بۆ دوزه‌خ کومه‌ل کومه‌ل ﴿حَقَّتْ لِكُلِّ شِقَاقٍ وَهَاءُ﴾ تاکاتی دینه (نزیکی) دوزه‌خ ﴿فَوُضِّحَتْ أَلْوَانُهَا﴾ ده‌رگاگانی ده‌کرینه‌وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خُذْنَهَا﴾ وه‌ده‌رگاوانه‌کانی دوزه‌خ (به‌لومه‌کردنیکه‌وه) به‌وان ده‌لین ﴿الَّذِينَ كُفَرُوا بِرُسُلِهِمْ﴾ نایا پینغه‌مبه‌رانتان له‌خوتان بۆ نه‌هات ﴿بِشَأْنِ عِلْمِكُمْ إِنِّي رَبُّكُمْ﴾ که‌نایه‌ته‌کانی په‌روه‌ردگارتان به‌سه‌ردا بخویننده‌وه ﴿وَيُنَادُوا نُوحًا﴾ وه‌بشترسینن ﴿إِنَّمَا بُعِثْتُكُمْ هَٰذَا﴾ له‌گه‌شتنتان به‌م روزه ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده‌لین: به‌لی (هاتن ناگاداریان کردین) ﴿وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ﴾ به‌لام برپاری سزادراره ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ به‌سه‌ر (نیمه‌ی) بی‌پاوه‌ران دا ﴿قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ﴾ پینان ده‌وتری: له‌ده‌رگاگانی دوزه‌خ‌وه بچه‌زووره‌وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی له‌وتدا به‌مینه‌وه ﴿فَلَيْسَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ﴾ نای چ خرابه جینگه‌و مه‌نزلگای خو به‌زل زانان ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا﴾ وه‌که‌سانه‌ی (که‌خواناس بوون) وه‌له‌په‌روه‌ردگاریان ده‌ترسان بۆل بۆل ده‌برین بۆ به‌هه‌شت ﴿حَقَّتْ لِكُلِّ شِقَاقٍ وَهَاءُ﴾ تاکاتی دینه (نزیکی) به‌هه‌شت ﴿وَوُضِّحَتْ أَلْوَانُهَا﴾ و ده‌رگاگانی ده‌کرینه‌وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خُذْنَهَا﴾ وه‌ده‌رگاوانه‌کانی به‌وان ده‌لین ﴿سَلَامٌ عَلَىٰ لِي بَيْتِ﴾ سه‌لامتان لی بیت ﴿طِبْتُمْ﴾ تپوه‌پاک و خاوین بوون (له‌تاوان له‌دونیا‌دا) ﴿فَادْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ که‌واته‌برونه‌ناو به‌هه‌شت به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (ته‌وانیش) ده‌لین: سوپاس بۆ نه‌و خواجه‌ی ﴿صَدَقَ وَعْدُهُ﴾ هه‌ر به‌لینیکی به‌نیمه‌دا راست بوو ﴿وَأَوْزَنَّا الْأَرْضَ﴾ وه‌زه‌وی (به‌هه‌شتی) به‌میرات پی داین ﴿نَسْتَوِي مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ﴾ له‌هه‌ر شوینیکی به‌هه‌شت‌دا بمانه‌ویت نیشه‌جی ده‌بین ﴿وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ﴾ نای چهنده‌چاکه‌پاداشتی چاکه‌کاران ﴿﴾

﴿وَنَزَّلْنَا الذِّكْرَ﴾ و ه فرشته‌کان ده‌بینی ﴿حَافِظِينَ مِنْ خَوْفِ الْعَذَابِ﴾ چوار ده‌وری عمرشپان داوه
 ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ ته‌سیبحات ده‌کهن به‌ستایشی په‌روه‌ردگاریان ﴿وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ﴾ و ه
 له‌نیواناندا به‌حق دادوهری کرا ﴿وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ و ه (له‌کوتایی دا) ده‌ووتریت هه‌موو سوپاس هه‌ر
 یو خواجه ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ که‌په‌روه‌ردگاری جیهانیا نه ۵

سوره‌ی ﴿شکافیر﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمِّ﴾ به (حاء، میم) ده‌خوئتریته‌وه‌و خوا به‌واتای ئەم پیتانه زاناتره، سهرنجی سهره‌تای
 سوره‌ی (البقرة) بده‌درباره‌ی واناکیان ۱ ﴿نَزِيلَ الْكِتَابِ﴾ ئەم قورئانه هیتراو‌ته‌ه خواره‌وه‌ه ﴿مِنْ
 اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له‌لایه‌ن خوای بالاده‌ستی داناه ۲ ﴿غَافِرِ الذَّنْبِ﴾ لیورده‌ی تاوان و ﴿وَقَابِلِ التَّوْبِ﴾
 وهرگری توبه‌ی (گوناهباران و توبه‌کارانه) ﴿شَدِيدِ الْعِقَابِ﴾ (نه‌و خودایه) توله‌ی سخت و به‌تینه
 ﴿ذِي الْقُوَّةِ﴾ و ه خاوه‌ن فزول و به‌هره و چاکه‌یه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ بیجگه‌له‌و هیچ په‌رستراو‌نکی به‌هه‌ق
 و راست نی به ﴿إِلَهِ الْوَالِدِ الصَّامِتِ﴾ گه‌رانه‌وه‌ی هه‌مووان هه‌ر بۆلای نه‌وه ۳ ﴿مَّا يَجْعَلُ فِيهِ آيَاتٍ لِلَّذِينَ يَدْعُونَ
 الْقَالَ وَكَيْفَ يَكْنِشُ نَكَاتٍ لَمْ يَشْأَنَهُ كَانِي خَوَادَا ﴿إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیباوه‌پان نه‌بیت ﴿فَلَا يَغْرُوكَ﴾ که‌وا
 بوو فریوت نه‌دات ﴿تَقْلُبُهُمْ فِي الْيَدِ﴾ هاتوچو و گه‌پانیا به‌وولاندا (بوو یازرگانی و سامان ده‌س
 خشن) ۴ ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ﴾ پیتش نه‌وان گه‌لی نوح باوه‌پان نه‌هیتا (به‌نوح) ﴿وَالْآخِرِينَ مِنْ
 بَعْدِهِمْ﴾ و ه ده‌سته‌و ناقمه‌کانی دوا‌ی نه‌وانیش (باوه‌پان نه‌هیتا) ﴿وَقَهَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ﴾ و هه‌موو گه‌لیت
 و ویستوویه‌نی (نیازی کردووه) ﴿يَرْسُولَهُمْ لَيَّ اخْذُوهُ﴾ که‌ پیغه‌مبه‌ره‌که‌بان بکوژن (یا بیگرن و
 تازاری بده‌ن) ﴿وَكَذَّبُوا بِالْبُطْلِ﴾ و ه ده‌مه‌قالبیان (له‌گه‌ل) ده‌کرد به‌ناپه‌وا ﴿لِيَذَّبَ سَوَاءَهُ الْحَقُّ﴾ بۆ نه‌وه‌ی
 راستی بی لاه‌رن و نه‌یه‌یلن ﴿وَأَخَذْنَاهُ﴾ تیر (قار و توو‌په‌ی) من گرتنی ﴿فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ﴾ جا‌چون
 بوو توله‌سه‌ندنی من له‌وان ۵ ﴿وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَاتُ رَبِّكَ﴾ و ه ثابه‌و جو‌ره‌ه بریاری په‌روه‌ردگارت
 به‌دی هات ﴿عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له‌سه‌ر نه‌وانه‌ی بی باوه‌پ بوون ﴿أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ که‌بینگومان نه‌وان
 دوزه‌خین ۶ ﴿الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ﴾ نه‌و فریشتانه‌ی هه‌لگری عدرشن و ﴿وَمَنْ حَوْلَهُ﴾ نه‌وانه‌ش
 به‌ده‌وری دان ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ به‌ستایشی په‌روه‌ردگاریان ته‌سیبحات ده‌کهن ﴿وَيُؤْمِنُونَ بِهِ﴾
 و ه باوه‌پان به‌و هه‌یه ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ه داوای لیبوردن ده‌کهن بۆ نه‌وانه‌ی ئیماندارن ﴿رَبَّنَا
 وَبِعَتْ كُلُّ شَيْءٍ وَرَحْمَةً وَعِلْمًا﴾ (ده‌لین:) ته‌ی په‌روه‌ردگارمان میهره‌بانی و زانیاریت هه‌موو شتیکی
 گرتو‌ته‌وه ﴿وَأَغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا﴾ ده‌ی خوش بیه له‌وانه‌ی توبه‌پان کردووه ﴿وَأَتَّبِعُوا سَبِيلَكَ﴾ و شوئنی
 ۷ پینگای تو که‌وتوون ﴿وَقَهَّ عَذَابَ الْخَبِيرِ﴾ و ه بیانپاریزه له‌سزای دوزه‌خ ۸

﴿رَبَّنَا وَادْخُلْهُمْ جَنَّاتٍ عَذْيٍ﴾ ئەي پەرۋەردگارمان يېشىان خەدە بەھەشتانىكى ھەمىشەىيى ﴿الَّتِي وَعَدْتَنَّهُ﴾
 كە بەلىتت يېنى دابوون ﴿وَمَنْ صَلَحَ﴾ ئەو كەسانەش چا كە كار بوون ﴿مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ﴾
 ئەباۋو باپىران و ھاۋسەران و پۇلە كانيان (ئەۋە كانيان) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ بەرپاستى ھەر تۆ
 زالى كار دروستى ﴿وَفِيهِمُ السَّيِّئَاتِ﴾ ۋە يىناپارىزە ئە (تۆلەي) تاۋانە كان ﴿وَمَنْ فِي السَّيِّئَاتِ
 يَوْمَئِذٍ﴾ چونكە ھەر كەسىك ئە (تۆلەي) خراپە و تاۋان پارىزى لە و پۇرۇدەدا ﴿فَقَدْ رَجَعْتُمْ﴾ ئەۋە
 يىنگومان پەھمت يېنى كىردۈۋە ﴿وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ﴾ ۋە ھەر ئەۋەيە سەر كەۋتنى زۆر گەۋرە
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ﴾ بەرپاستى كەسانى يېنى باۋەر بوون (لەپاشە پۇرۇدا) بانگ دە كرىن
 ﴿لَمَقُتْ اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ مَقَاتِ كُرْ أَفْئَسْ كُرْ﴾ كە بەرپاستى تورەيى و خەشمى خوا (لەدونبادا) گەۋرەتر بوو
 لەرق و تورەيىتان لەخۇتان (لەقيامەتدا) ﴿إِذْ نَادَعَتْ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ﴾ كاتىك بانگ دە كران بۇ
 باۋەر ھىتان بەلام باۋەر تان ئەدەھىنا ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ﴾ دەلەين ئەي پەرۋەردگارمان تۆ دوو
 جارت مراندوۋىن ﴿وَأَلْحَيْنَا أَفْئَتَيْنِ﴾ ۋە دوو جارېش زىانت بەدەردا كىردوۋىن ﴿فَأَعْرَفْنَاهُ يَوْمَئِذٍ﴾
 جا دانمان نا بەتاۋانە كانمان دا ﴿فَهَلْ يَخْرُجُ مِنْ سَيِّئٍ﴾ دەي نايپا رېنگابەك ھەيە بۇ دەرياز بوون
 ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ﴾ ئەم سىزايەتان لەبەر ئەۋەيە كە بەرپاستى ھەر كاتى
 خوا بەتاك و تەنيايى پەرستىرايە ئىۋە يېنى باۋەر دەبوون ﴿وَأَنْ يُشْرَكَ بِهِ يُشْرِكُوا﴾ ۋە ئەگەر ھاۋبەشى بۇ
 دابىرايە باۋەر تان دەھىنا (بەو ھاۋبەش دانانە) ﴿قَالُوا كَرِهُوا اللَّهَ الرَّحْمَنُ الْعَظِيمُ﴾ بىرپاردان ھەر بۇ خۋاي
 بلىندو بەرزو گەۋرەيە ﴿هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ ئەو زاتىكە نىشانە كانى خۇيتان نىشان دەدات
 ﴿وَيُنَزِّلُ الْغَمَامَ رِزْقًا﴾ ۋە لەئاسمانەۋە رزق و پۇزىتان بۇ دەنېرئە خۋارەۋە ﴿وَمَا يَتَذَكَّرُ﴾
 كەمس بىرنا كاتەۋە (بەند وەرنا گىرى) ﴿إِلَّا مَنْ يُنِيبُ﴾ مەگەر كەسىك پوو لەخۋايىنى ﴿فَادْعُوا
 اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ كەۋانە لەخۋا پىارىنەۋە بەباكىي و دىلسۆزى و بۇي گەردن كەچ بن
 ﴿وَتُوكِّرُهُ الْكَافِرُونَ﴾ ھەر چەندە يېنى باۋەر انىش پىتيان ناخوش يېنى ﴿رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ﴾
 (خۋا) پلەو پايە زۆر بەرزى خاۋەن عەرشى مەزنە ﴿يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ﴾ بەفەرمانى خۋى وەھى
 دەنېرى ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بۇ ھەر كەس لەبەندە كان كەببەۋى ﴿يُنْزِلُ قَوْلَ الْفَلَاقِ﴾ تا (خەلك)
 بىرسىنى لە پۇزى بەيە كىتر گەبشتن ﴿يَوْمَ تُحْشَرُونَ﴾ پۇزى كە ھەموو (لە گۆرە كانيان دىنە دەرو)
 تاشكرا دەبن ﴿لَا يَخْلُقُ عَلَى نَسَمَةٍ يَوْمَئِذٍ﴾ ھىچ شىنكيان لە خۋا پەنھان نابىت ﴿لَئِنْ أَمَدَكَ يَوْمَ﴾ (خۋا
 دەفەر موۋى) ئەمرو پادشايەتى و دەسلەلات بۇ كىيە (ۋەلام نادىرئەۋە) ﴿يَوْمَ تُجِزُّ الْقَوَارِ﴾ (خۋى
 ۋەلام دەداتەۋە و دەفەر موۋىت) ھەر بۇ خۋايى تاك و تەنھايە كە بەسەر ھەموو شتدا زالە ﴿

﴿الْيَوْمَ نُجْزِي كُلَّ نَفْسٍ﴾ نه مرقو هم موو کهس پاداشت یان سزا ده در بته وه ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ به گویره ی
 نه وه ی کرد و و به نی ﴿لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ﴾ نه مرقو ستم کردن نی به (له کهس) ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به راستی
 لیبر سینه وه ی خوا به به له و خیر ایه ﴿وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْأُزْفَةِ﴾ (نه ی مو حه ممد ﴿وَاللَّهُ﴾) نه وان له روزه
 نزیکه که (قیامت) بتر سینه ﴿إِنَّ الْقُلُوبَ لَدَى الْغُرُوحِ﴾ له و کاته ی دلّه کان (له تر سا) گه شتو ونه ته گه رو و
 ﴿كَلِمَاتٍ﴾ هم موو پیش ده خونه وه ﴿مَا لَظَّالِمِينَ مِنْ حَقِيمٍ﴾ سته مکاران نه هیچ دوستیکیان هم به ﴿وَلَا
 شَفِيعَ بَطَّاعٍ﴾ وه نه نکا کارنک به گوینی بکرت ﴿بَعْدَ خِلَافَةِ الْأَعْيُنِ﴾ (خوا) ده زانی به خیانه تی چاوان
 و ﴿وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ﴾ هه رچی دلان ده یشار نه وه ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ﴾ وه خوا به هه ق و راستی داد و هری
 ده کات ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ به لام نه وانه ی جگه له خوا هاواریان لی ده کهن (ده یانپه رستن)
 ﴿لَا يَقْضُونَ شَيْئًا﴾ ناتوانن بریاری هیچ شنتیک بدن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْخَبِيرُ﴾ به راستی هه رخوا
 بیسه ری بینا به ﴿أَوَلَمْ نَسْأِرْ فِي الْأَرْضِ﴾ ثابا به زه ویدا نه گه راون ﴿وَنَسْطُرُوا﴾ تا بینن (بزائن)
 ﴿كَفَّ كَانَ عَذِيبُهُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سه ره نجامی نه وانه ی که پیش نه مان بوون چوون بوو ﴿كَانُوا
 هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ نه وانه له مان به هیزتر بوون ﴿وَأَنشَأْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه شوینه واریان له زه ویدا
 زیاتر بوو ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ به لام خوا به هو ی تا وانه کانیانه وه گرتنی و توله ی لی سه ندن
 ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ اللَّهِ مِنْ رَاقٍ﴾ وه کهس پاریزه ریان نه بوو له (سزای) خوا ﴿وَلِكِ يَوْمٌ كَانَتْ﴾ نه مه
 له بهر نه وه بوو که بینگومان نه وان ﴿ثَأْنُهُمْ رُسُلُهُمْ﴾ بیتنه مبه ره کانیان بو ده هات ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ به نیشانه
 ناشکر اکانه وه ﴿فَكْفُرُوا﴾ که چی باوه ریان نه هینا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ﴾ نه مجا خوا قاری لی گرتن و سزای
 دان ﴿إِنَّهُ قَوِيٌّ﴾ به راستی خوا به هیزری ﴿شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ توله سینی به تینه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا
 بِأَيُّكُنَا﴾ سویند به خوا بینگومان مووسا مان نارد به چند مو عجزه ﴿وَسُلْطٰنٍ مُبِينٍ﴾ و به لگه ی
 پروونه وه (به ته وراته وه) ﴿إِلَىٰ قُرْعَتٍ وَهَلَسَتْ وَفَقَرُونَ﴾ بو لای فیرعه ون و هاما ن و قاروون
 ﴿فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَابٌ﴾ هم موو ووتیان: جادوو گهرنکی دروزه ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا﴾
 نه مجا کاتی مووسا (ثابینی) راستی له لایه ن تسمه وه بنو هینان ﴿قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
 ووتیان کورانی نه وانه ی له گهل نه و (مووسا) باوه ریان هینا وه بکورن ﴿وَأَسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ﴾
 وه ژنه کانیان به زیندووی بهیننه وه (بو کاره کهری) ﴿وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ به لام فیلی
 بی باوه ران هه ر مایه ی سه ر لی شتوانه (هه ر گیز سه ر نا گرتن) ﴿

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَصْنُفْ لَكَ وَابْعَثْ رَجُلًا﴾ و فرعون ووتی: لیتم گهرین ﴿أَفْتَلُ مُوسَى﴾ بامووسا بکوزم ﴿وَأَلْبَسْ رَجُلًا﴾ نهوسا
 بانه و هانا بوز بهر و ورد گاری بهری (رزگاری بکات) ﴿إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ﴾ بهراستی من ده ترسم
 که تاینه که نان بگوینت ﴿أَوَأَنْ يَظْهَرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادُ﴾ یان لهزه ویدا سازوه و خرابه کاری بنیتوه ﴿وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ﴾ وه مووسا ووتی: بهراستی من به ناده گرم ﴿بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ﴾ به بهر و ورد گاری خوم
 و بهر و ورد گاری نیوئس ﴿وَمَنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ﴾ لهه موو خویهزل زانیک ﴿لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾ که باوهری
 بهر وری لی پر سینه وه نی به ﴿وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ﴾ وه پیاونکی باوهر دار ووتی: ﴿يَمُنُّ بِالْفِرْعَوْنَ﴾
 له کهس و کاری فرعون بوو ﴿يَكْتُمُ إِيمَنَهُ﴾ که باوهره کهی شارده وهه ﴿أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا﴾ تایا
 (چون) پیاونیک ده کوزن؟ ﴿أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ﴾ له بهر نه وهی ده لی: خوا بهر و ورد گارمه ﴿وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ که بهراستی چند به لنگه و موعجیزه ی روونی له بهر و ورد گار تانه وه
 بق هیتاون ﴿وَأَنْ بَلَكَ كَذِبًا فَاعْتَلِكِهِ كَذِبًا﴾ حق نه گهر دروزن بین (که ده لی پیغه بهرم) نه وه (تاوانی)
 درو کهی به نه ستوی خویهتی ﴿وَأَنْ يَكُ صَادِقًا﴾ حق ته گهر راستگو بین ﴿يُضِلُّكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعْبُدُكُمْ﴾
 هندی لهو (سزایه ی) به لیتی بین داوون تووشتان ده بین ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ مِنْ هَؤُلَاءِ كَذَابٍ﴾ بنگومان
 خوا رینموونی که سی ناکات که زیاده رو و دروزن بیت ﴿وَيَقُولُ لَكُمْ أَلَيْسَ الْيَوْمَ﴾ (مووسا ووتی)
 : نه ی گه له کهم فرمان رهوایی نه مرو هی نیوویه ﴿عَلَيْهِمْ فِي الْأَرْضِ﴾ و به ده سه لات و زالن له سه ر
 زه ویدا ﴿فَمَنْ يَضُرُّكُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأِنَّ اللَّهَ يَنْجَاهُكُمْ﴾ ده ی کی یارمه تیمان ده ذات ته گهر سزای خوامان بو بیت
 ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى﴾ فرعون ووتی: چی خوم به چاکی ده بینم هدر نه وه تان نیشانه ده ده م
 ﴿وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ﴾ وه نه نیابوز رنگای راست رینموو نیشان ده کهم ﴿وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَ﴾ وه
 نهو (پساوه ی) باوهری هیتا بوو ووتی: نه ی گه له کهم ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ بهراستی من له وه ده ترسم
 به سه رتان بین ﴿فَمِنْ يَوْمِ الْأَخْزَابِ﴾ وینه ی (سزای) نهو روزه ی به سه ر کومه لان و گهلانی پیشو و هات
 ﴿يَمْلَأُ دَابَّ قُورُوحَ وَعَادٍ وَنَمُودَ﴾ وه نهو (سزایه ی) هات به سه ر گه لی نوح و عاد و سه موود و
 ﴿وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ نه واتهش له دوا ی نه وان بوون ﴿وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ﴾ وه خوازولم و سته می ناوی
 بو به نده کانی ﴿وَيَقُولُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ﴾ وه نه ی گه له کهم بهراستی من ترسی روزه ی هاوارو
 بانگ له یه کتری کردنم هیه لیجان (نهو روزه ی که هه موو کهس هاوار و داوای یارمته ی له یه کتری
 ده کهن) ﴿يَوْمَ تُولَوْنَ مُدْبِرِينَ﴾ نهو روزه ی پشت هه لده کهن و هه لدین ﴿مَا لَكُمْ مِنْ أَمْرٍ﴾
 هیچ به ناگه یه ک بو نیو نه ی به له (سزای) خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هدر که سی خوا گوهرای بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ نه وه هیچ رینموونی که ریکی بو نی به

﴿وَلَقَدْ جَاءَكَ نُوحٌ نُوحٌ مِنْ قَبْلُ يَأْتِيكَ﴾ سویند به خوا بینگومان پیشتر یوسف پیغمبرشان بزهات به به لگه پروونه کانه وه ﴿فَمَا زِلْشُمْ فِي شَأْنٍ﴾ که چی شیره هدر له گو ماندا بوون ﴿يَمَّا جَاءَكَ مِنْهُمْ﴾ لهو به لگانه‌ی بزی هتیا بوون ﴿حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ﴾ تا کاتی (یوسف) وه فاتی کرد ﴿فَلَمَّا زِلْشُمْ يَتَعَتَّ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا﴾ ووتشان لشر دوی نهو خوا هیچ پیغمبره ریکی تر نانیری ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَنَا بَعْدَ مَا ظَهَرَ لَنَا﴾ ثابو جوره خوا گو مبرای ده کات ﴿مَنْ هُوَ مُسَرِّفٌ مُزْنًا﴾ نهو که مسمی زیاده پوی دوو دله ﴿الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ﴾ نهوانه‌ی دهر باره‌ی نیشانه کانی خوادمه قالی ده کهن ﴿بِعَمَلِهِمْ تَحَفَظُوا﴾ به بین نهوه‌ی به لگه به کیان بزهاتین ﴿كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ﴾ (نهو دهمه قالمه‌یان) هوی تورده‌ی به لای خوی گوره ﴿وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه لای نهوانه‌ش باوه‌ریان هتیا وه ﴿كَذَلِكَ يُطِيعُ اللَّهُ﴾ ثابو جوره خوا موز دهنی ﴿عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَبِرٍ جَبَّارٍ﴾ به سهر دلی هه موو خوبه زل زانینکی زور داردا ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمَكُنَّ فِرْعَوْنٌ وَوَتِي نَهْيَ هَامَانَ﴾ کوشکینکی به رزم بو دروست بکه ﴿لَعَلِّي أُنَبِّئُكَ بِمَا لَمْ يَكُنْ بِكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ به لکوبه گمه نهو پینگایانه ﴿أَسْبَبَ السَّمَوَاتِ﴾ که پینگاکانی (به رز بوونه وهن بو) ناسمانه کان ﴿فَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ وَمَا يَأْمُرُكُمْ﴾ بو نهوه‌ی (لهو یوه) سهیری خوا که‌ی موسا بکه‌م ﴿وَأَنِّي لَأَخُذُكُمْ كَذِبًا﴾ وه به راسنی من وا گومان ده به م نهو (موسا) دروزنه ﴿وَكَذَلِكَ يُزِيلُ فِرْعَوْنَ﴾ ثابو جوره رازنرابه وه بو فیرعهون ﴿سُوَاءَ عَمَلِكُمْ﴾ کرده وه‌ی خرابی ﴿وَصُدِّعَتِ السَّيْلُ﴾ وه (به هویسه وه) پینگری کرا له پنگای راست ﴿وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ﴾ وه هدر فیل و بلانینکی فیرعهون هه بوو به فیرز چور ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نهو (پیاوه‌ی) باوه‌ری (به موسا) هتیا بوو ووتی ﴿يَنْقُورُ الْغَيْثُونَ﴾ نهی گه له که م شون من بکهون ﴿أَتَدْعُونَ سَيْلًا أَن يَنْبِشَ﴾ پنگای راستان نیشان ددهم ﴿يَنْقُورُ الْغَيْثُ﴾ نهی گه له که م به راستی زیانی نهو دنیایه رابوار دینکی که مه ﴿وَأَن تَأْتِي الْآخِرَةُ مِنْ دَاخِلِ الْأَوَّلَةِ﴾ وه به راستی هدر باشه رورز جی حسانده‌ی هه میشه‌ی به ﴿مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً﴾ هدر که سینک کاری خرابه‌ی کردی ﴿فَلَا يَخْرُجُ إِلَّا فِيهَا﴾ هدر به نه‌ندازه‌ی خرابه که‌ی سزا دهری ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا﴾ هدر که سیش چاکه‌ی کرد بیت ﴿مِنْ ذَكَرِ آوَانِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ ثافرهت بیت بیان پیاو (بهو مهرجه‌ی) باوه‌دار بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ ثا نهوانه ده چته به هه شنه وه ﴿يُزَكَّوْنَ فِيهَا يَغْتَبِرُونَ حِسَابًا﴾ لهویندا به بین ژماره و حساب رزق و روزیان پی ده دریت ﴿

﴿وَنَقُودَ مَالٍ أَذْهَبْنَا إِلَى الْآخِرَةِ﴾ وه نهی گه له کهم نه وه چی به من بانگستان ده کهم بؤ پرزگار بوون
 ﴿وَنَدْعُوْنِي إِلَى النَّارِ﴾ که چی نپوه من بانگ ده کهن بؤ ناگری دوزهخ ﴿سَدْعُوْنِي لِأَكْفُرَ بِاللّٰهِ﴾ بانگم
 ده کهن بؤ نه وه ی بن باوه پریم به خوا ﴿وَأُشْرِكْ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾ وه شتی بکه مه هاو به شی خوا که هیچ
 زانیاری به کم لن ی نیه ﴿وَأَنَا أَذْهَبُكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْعَقِيبِ﴾ له کاتیکدا من بانگستان ده کهم بؤ لای خوای
 به ده سه لاتی لیورده ﴿لَا حَرَمَ اَللّٰهُ اَدْعُوْنِيْ اِلَيْهِ﴾ پراسنه و گومانی تیدانی به نه وه ی نپوه منی بؤ بانگ
 ده کهن ﴿لَيْسَ لَكَ دَعْوَةٌ فِی الدُّنْيَا وَلَا فِی الْآخِرَةِ﴾ شیاوی بانگ کردن نییه نه له دنیا و نه له دوا پروردا
 ﴿وَأَنْ مَّرَدَّنَا إِلَى اللّٰهِ﴾ وه به راستی گه پرانه وه مان همر بؤ لای خوایه ﴿وَأَنَّ الْمُسْرِفِیْنَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾
 و بینگومان زیاده پریمان هاوه لانی ناگری دوزهخن ﴿فَسَدَّكُرُوْا مَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ جا له مه و دوا
 نه وه ی من پیتان ده لپیم بیرتان ده که ویتسه وه ﴿وَأَقْرَضُ اَمْرِيْ اِلَى اللّٰهِ﴾ وه من کاری خوم به خوا ده سپیرم
 ﴿إِنَّ اللّٰهَ بَصِيْرٌ بِالْعِبَادِ﴾ به راستی خوا بیثایه به بنده کانی ﴿وَقَدْ عَلِمَ اللّٰهُ سَيِّئَاتِ مَا كُرُوا﴾ جا خواهه و
 (پیاوه نیمانداره) ی پاراست له زبانی نه و فر و قیلانه ی ده بیان کرد ﴿وَحَاقَ بِقَالٍ فِرْعَوْنَ سُوْدُ الْعَذَابِ﴾
 وه سزای سهخت هات و داروده هسته ی فیرعهونی گرتسه وه ﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا﴾
 به بیانیان و ئیواران (فیرعهون و ده ست و پینوه نده که ی) ده برینه دیاری ناگری دوزهخ ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ
 السَّاعَةُ﴾ رپوزنکیش قیامت هه لده سینت ﴿أَذْخَلُوْا اِلَی فِرْعَوْنَ اَشَدَّ الْعَذَابِ﴾ (فرمان ده دری)
 داروده هسته ی فیرعهون بخه نه سهخترین سزاوه ﴿وَلَا يَتَحَاوَجُونَ فِی النَّارِ﴾ وه کاتیک
 (دوزه خیه کان) له ناو ناگره که دا ده مه قالی ده کهن ﴿فَقَوْلُ الضُّعَفَاءِ الَّذِیْنَ اَسْتَكْبَرُوْا﴾ لاوازه کان
 به وانه ی خو به زل زان بوون ده لین ﴿إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا﴾ به راستی نیمه شوین که و تووی نپوه بووین
 ﴿فَهَلْ اَسْمِعْتُمْ عُتَا﴾ ده ی ثایا نپوه له جیاتی نیمه له نه ستو ده گرن ﴿نَصِیْبًا مِّنَ النَّارِ﴾ به شینک له م
 ناگره ﴿قَالَ الَّذِیْنَ اَسْتَكْبَرُوْا﴾ نه وانه ی خو به زل زان و زوردار بوون ده لین: ﴿إِنَّا كُنَّا فِیْهَا﴾
 به راستی هه موومان له ناگره دابن ﴿إِنَّ اللّٰهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ﴾ بینگومان خوا له نپوان به بنده کانی
 دادوه ری کردوو (و حوکمی نه و او بوو) ﴿وَقَالَ الَّذِیْنَ فِی النَّارِ لِخِزْنَةِ جَهَنَّمَ﴾ وه نه وانه ی
 له ناگری دوزه خدان به دهر گاوانه کانی دوزهخ ده لین ﴿أَدْعُوا رَبَّكُمْ﴾ داوا له پهر وهر دگاران بکهن
 ﴿يُخَفِّفْ عَنْكُمْ اَيُّوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ﴾ ته نه یه ک رپوز سزایمان له مهر سووک بکات ﴿

﴿قَالُوا﴾ ده‌ئین: ﴿أَوَلَمْ نَكُنْ نَأْتِكُمْ رُسُلَكُمُ﴾ ئایا پێغه‌مبەرە‌كان نەهاتن بۆ لاتان؟ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ بە‌چە‌ندین بە‌لگە‌ی‌ پ‌وون و نە‌شک‌راوە؟ ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده‌ئین: بە‌ئێ (هێتایوویان) ﴿قَالُوا أَذْعُوبُكُمْ﴾ پێیان ده‌ئین ده‌ی‌ خو‌تان پیا‌رێ‌نه‌وه ﴿وَمَا ذَعُوبُكُمْ عَذَابٌ إِلَّا فِي صَافٍ﴾ بێ‌گومان پیا‌رێ‌نه‌وه‌ی‌ پێ‌ با‌وه‌ران و وون ده‌بین و پێ‌ سو‌وده ﴿إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ بە‌پراستی ئێ‌مه پێ‌غه‌مبەرانمان و ئە‌وانه‌ی‌ با‌وه‌ریان هێتایه‌ سه‌ر که‌وتوو ده‌که‌ین ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی د‌نیادا ﴿وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ﴾ وه‌ له‌و‌ پ‌وژ‌ه‌ی‌ (قیامت) که‌ شایه‌ ته‌‌كان هه‌له‌سه‌نه‌وه ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ﴾ پ‌وژ‌یکه‌ پیا‌نو و پا‌کانه کردنی پێ‌ با‌وه‌ران هێچ سو‌ودیان پێ‌ نا‌گه‌یه‌نیت ﴿وَلَهُمُ الْعَذَابُ وَلَهُمْ فِيهِ سَوْءُ الْأَذَىٰ﴾ هه‌موویان نه‌فره‌تیان لێ‌ ک‌را‌وه‌و خراپ‌ترین جینگایان هه‌یه ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْهُدَىٰ﴾ سو‌یند به‌خوا به‌پراستی ئێ‌مه ته‌وراتمان دا به‌مو‌وسا ﴿وَأَوْرَثْنَا نَبِيَّ إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ﴾ وه‌ نه‌وه‌ کانی ئی‌سرائیلمان کرده‌ میرات گ‌ری ته‌ورات ﴿هُدًى وَذِكْرًا لِأُولَئِي الْأَلْبَابِ﴾ (که‌ه‌وی) پ‌ێ‌نموونی و به‌ندو‌بیر خ‌دره‌وه‌یه‌ بۆ‌ خوا‌ه‌ن‌ژی‌ری به‌‌كان ﴿فَأَصْبَحَ رُءُوسَ الْوَعْدِ اللَّهُ يَوْمَ﴾ ته‌م‌جا (ئه‌ی‌ مو‌حه‌مه‌د ﷺ) خو‌گ‌ر به‌ بێ‌گومان به‌ئێ‌سی خوا هه‌قه‌و د‌یته‌ دی ﴿وَأَسْتَعِزَّزَ الْيَهُودَ﴾ وه‌ دا‌وا‌ی‌ لێ‌بو‌ردنی گ‌ونا‌هت بکه‌ ﴿وَسَيَحْجِجْنَاهُ نَارَ﴾ وه‌ ته‌سی‌ی‌حات بکه‌ به‌ستایشی به‌رو‌ه‌ر د‌گ‌ارت ﴿يَا عِيسَىٰ وَالَّذِينَ أَتَوْكَ﴾ به‌ئێ‌واران و به‌یاناندا ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ بِالْحَقِّ﴾ به‌پراستی ته‌و که‌سانه‌ی‌ ده‌مه‌ قالی و کێ‌شه‌ ده‌که‌ن ﴿فِي آيَاتِنَا اللَّهُ﴾ ده‌بار‌ه‌ی‌ نیشانه‌کانی خودا ﴿يَعْتَزُّ سُلْطَانُ أَتْلَهْمُ﴾ به‌پێ‌ نه‌وه‌ی‌ به‌لگه‌یه‌ کیان بۆ‌ هاتینت ﴿إِن فِي صُورِهِمْ إِلَّا كِبْرًا﴾ هێچ له‌ د‌لیاندا نی به‌ جگه‌ له‌خ‌و‌به‌زل زانی نه‌یتت ﴿مَا هُمْ بِبَلِيَّةٍ﴾ هه‌ر گ‌یز نه‌وان به‌ (مه‌به‌ستیان) نا‌گه‌ن ﴿وَأَسْتَعِزَّزَ يَأْتِي﴾ که‌واته‌ په‌نا به‌خوا بگ‌ره‌ ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ به‌پراستی هه‌ر ته‌و بیه‌ری پیا‌یه ﴿لَخَلْقُ السَّمَكِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ﴾ به‌پراستی به‌دی هێتانی ئاسمانه‌كان و زه‌وی گه‌وره‌تره ﴿مِنْ خَلْقِ النَّاسِ﴾ له‌به‌دی هێتانی خه‌لکی ﴿وَالْحِكْمُ أَكْبَرُ النَّاسِ لَا يَعْلمُونَ﴾ به‌لام زو‌ربه‌ی‌ مه‌ردووم ته‌مه‌ نازانن ﴿وَمَا يَسْتَوِ الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ وه‌ ناینا و پیا‌یه‌ کسان نین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌ که‌سانی با‌وه‌ریان هێتایه‌ و کرده‌وه‌ چا‌که‌ کانیان کردووه ﴿وَلَا يُسِيئُونَ﴾ له‌گه‌ن به‌د‌کاران وه‌ك يه‌ك نین ﴿قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ﴾ زو‌ر که‌م (له‌خه‌لکی) بیر ده‌که‌نه‌وه ﴿

﴿إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ﴾ به‌راستی روزی دوابی دبت ﴿لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ هیچ گومانی تیدانی به ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی خه‌لکی باوهر ناکدن ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي﴾ وه به‌روهر دگارتان فهر موویه‌تی: لیم پاریته‌وه ﴿أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ وه لامتان ده‌ده‌مه‌وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَكُونَ عَنِّي بَدَانِي﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی خو به‌گه‌وره ده‌زائن که‌بمهرستن ﴿سَيَذَلُونَهُمْ ذَلِيلًا﴾ بنگومان به‌سهر شورې ده‌چنه دوزه‌خه‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ﴾ خواهه‌و زاته‌یه شه‌وی داناه‌وه بؤ ئیوه ﴿يَتَسَكَّنُوا فِيهِ﴾ تانارامی تیدا بگرن ﴿وَاللَّهُ يَفْتِيهِمْ﴾ وه پوزشی پروناک کردوته‌وه (بؤ زیان به‌یدا کردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْفِنُ عَلَى النَّاسِ﴾ به‌راستی خوا‌خواه‌ن چاکه‌و میهره‌بانی به‌به‌سهر خه‌لکه‌وه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی ناده‌می سوپاس گوزارنن ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ نه‌مه‌یه‌ی خوای به‌روهر دگاری ئیوه ﴿خَلَقْتُ كُلَّ شَيْءٍ﴾ دروستکه‌ر و داهیته‌ری هدمو و شتیکه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به‌رستر اوینکی به‌دهق و راست نیبه‌جگه‌له‌ته‌وه ﴿فَأَنقَضُكُمْ﴾ ده‌ی که‌واته‌ چون لانه‌ده‌ن له‌راستی ﴿كَذَلِكَ يُفْلَكُ﴾ تا به‌م جوهره‌لا نه‌درنن ﴿الَّذِينَ كَانُوا يَقُولُونَ إِنَّ اللَّهَ يَحْدُثُ﴾ نه‌وانه‌ی که‌دان نانتین به‌به‌لگه‌و نیشانه‌کانی خوادا ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ خواهه‌و زانه‌یه که‌زه‌وی بؤ کردونه‌ته‌نیشه‌جی (و‌تارامگا) ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَاقًا﴾ وه‌ئاسمانی‌شی بؤ کردوون به‌سهر بان ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ و به‌جوانترین شیوه‌ئیه‌ی دروست کردوه ﴿وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ له‌و‌شانیش که‌حلال و پاکن روزی داوون ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ نه‌مه‌یه‌ی خوای به‌روهر دگاری ئیوه ﴿فَسَبِّحْ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ به‌رزی و به‌روز بؤ خوای به‌روهر دگاری جیهانیان ﴿هُوَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ههر زیندوه‌وه هیچ به‌رستر اوینکی به‌دهق و راست نیبه‌جگه‌له‌ته‌وه ﴿فَادْعُوا مَوْلَاهُ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ که‌واته‌خوا به‌رستن به‌دلسوزی و نه‌نها بؤ ته‌و ملکه‌ج بن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ سوپاس و ستایش بؤ خوای به‌روهر دگاری جیهانیان ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی: به‌راستی من ریگری کراوم له‌به‌رستنی ﴿الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی ئیوه‌ده‌بان به‌رستن جگه‌له‌خوا ﴿تَتَّخِذُونَ إِلَٰهًا مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ ده‌ای نه‌وه‌ی به‌لگه‌ی و وونم بؤ هاتوه‌وه له‌به‌روهر دگاره‌وه ﴿وَأَمُرْتُ أَنْ أُسَبِّحَ﴾ وه‌فهر ماتم بن کراوه‌که‌گهر دن که‌چ به‌م ﴿لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بؤ به‌روهر دگاری جیهانیان

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ﴾ ئەو خواوەیه کەشێوەی لەخاک دروست کردوو. ﴿ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ﴾ لەپاشان
 لەدۆبێتک شاو. ﴿ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ﴾ پاشان لەبارچە خوێنێتک. ﴿ثُمَّ مِنْ عَجَلَةٍ﴾ لەپاشان بەمنداڵی
 (ساواپی) دەتان هێتێ دەر (لەسکی دایک). ﴿ثُمَّ لَقَعْنَا لَكُمْ عُقْمًا﴾ لەپاشان تا دەگەنە تینی هیزو
 لاوێتان. ﴿ثُمَّ لَكُمْ رُجُومًا﴾ لەپاشان ناپیر دەبن. ﴿وَمَنْ مِّنْ يُّوفَىٰ مِنْ قَبْلٍ﴾ وە هەندێکتان پێش پیربوون
 دەمریتن. ﴿وَلَقَدْ لَعَنَّاسُ﴾ هەتا دەگەنە ئەو کاتەی کە بۆتان دیاری کراوە. ﴿وَلَعَنَّاسُ﴾
 بۆ ئەوەی پیربکەن. ﴿هُوَ الَّذِي يُخَوِّدُ الْوَيْبَاتِ﴾ ئەو خواوەیه کە دەهێنێ و دەمریتن. ﴿فَإِذَا فَضَى الْقُرْ

جا هەر کاتێک (بەدوێت) بریارێک بدات. ﴿فَإِن يَأْتُوا لَكُمْ فَيَكُونُ﴾ ئەنھا پێی دەهەرموویت
 یه، دەست بەجێ دەبن. ﴿الَّذِينَ يَكُونُونَ فِي عِلَاقٍ﴾ ئایا سەرئەجی ئەوانەت ئەداوە سەبارەت
 بە بەلگە و نیشانەکانی خۆدەمه قالی و موحادەلە دەکەن (بەبێ هیچ زانیاریەک). ﴿إِن يَضْرِبُوا

چوون لەپێی (پراست) لادەدریتن. ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ﴾ ئەوانە ی باوەریان بە قورئان نەهێشا
 ﴿وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا﴾ وە بەو (پەرەوانە) بە پێغەمبەرەکانماندا ناردومانە. ﴿فَسَوْفَ يَكْلَمُونَ﴾
 ئەو لەمەو پاش (سەرئەنجامی خوێان) دەزانن. ﴿إِذَا الْكَلْبُ فِي أَغْصَانِهِ وَالشَّيْطَانُ﴾ کاتی زنجیر و
 تەوقیان لەگەردندا. ﴿يُسْحَبُونَ﴾ پێی پادە کێشدریتن. ﴿فِي الْحَبِيمِ﴾ لەناو ئاوی زوور گەرمدا
 ﴿ثُمَّ فِي الْعَارِ يُسْحَرُونَ﴾ پاشان لەدۆزە خەدا دەسووتدریتن. ﴿ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ﴾ لەپاشان پێیان دەوتریت:
 ﴿إِن مَّا كُنْتُمْ شُرَكَاءَ﴾ ئەو کۆین ئەو هاوێشانە ی بۆ خواتان دادەنان. ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بێجگە لەخوا
 ﴿قَالُوا صَدَقَ الرَّسُولُ﴾ دەلێن: وون بوون لێمان. ﴿بَلْ لَّاتَكُنْ لَّدُنَّ عِزٌّ قَبْلَ شَيْءٍ﴾ (وانی یه) بەلکو ئێمه لەدوینا
 (بێجگە لەخوا) شتێکمان نەدەپەرست. ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ﴾ ئایەم جوۆرە خوا پێ باوەریان
 لەرێگە لادەدات. ﴿ذَلِكَ بِمَا كَفَرُوا﴾ ئەمەتان لەبەر ئەوەیە کە تێو. ﴿تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِخَيْرِ الْحَقِّ﴾
 بەنارەوا شادی و کەیفەتان دەکرد لەزەویدا. ﴿وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ﴾ وە لەبەر ئەوەی کە تێو فیزو کە شەخەتان
 دەکرد لەزەویدا. ﴿أَذْهَبُوا أَتَوْتُمْ جَهَنَّمَ حَكِيدِينَ فِيهَا﴾ دە ی لەدەر گاکانی دۆزەخەو پڕۆنە زوورەو تیایدا
 دەمێننەو بە هەمیشەیی و ئیجگاری. ﴿فَإِنَّ مَتَوَى الْأَمَةِ كَثِيرٌ﴾ ئای چەند خراپە شوێنی خۆ بەزل زانان
 ﴿وَأَضْيُرَافُ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ دە ی کەواتە (ئە ی موحەممەد ﷺ) خۆراگر بە بێگومان بەلێنی خوا
 پراستە. ﴿فَإِنَّمَا يَرْثُكَ بَعْضُ الَّذِي نَعِدُهُمْ﴾ جا یان هەندێک لەو بەلێنانە ی پێیان دەدەین نیشانت دەدەین
 ﴿أَوَلَمْ تَوَسَّدَكَ﴾ یان تۆ دەمریتن (بەلێنەکان نابینی). ﴿فَإِنَّمَا يَرْثُكَ﴾ ئەوسا هەمووتان هەر بۆلای
 ئێمه دەگەڕێنەو. ﴿٧٧﴾

سوره‌ی ﴿فَصَلِّ لَنَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (حاء، میم) ده‌خوینرنه‌وه خوا زان‌اتره به‌واتای، سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌ی (البقرة) ش بکه
 ﴿تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ قورئان له لایه‌ن خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بانسه‌وه نیز در اوده‌ته خواره‌وه ﴿١﴾
 ﴿كَتَبَ فَصَلِّ، صَلِّ﴾ به‌راونیکه به‌لگه‌کانی پروون کراوه‌سه‌وه (لینک جیا کراوه‌سه‌وه) ﴿قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّعَلَّكُمْ
 تَعْلَمُونَ﴾ قورئانیکه به‌زمانی عه‌ره‌بی بۆ گه‌لینک که‌شاره‌زان و ده‌زانن ﴿بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ مرده‌ده‌رو
 تر سیته‌ره ﴿فَأَقْرَصْ لَهُمْ رَافِقَهُمْ لَاسْتَعْمُونَ﴾ که‌چی زور به‌یان گوی ی بی‌ناده‌ن و بزیه (قورئان) نایبستن
 ﴿وَقَالُوا أَفُلَوْنَا فِي آبِحْ كَر﴾ ده‌لینن دل‌ه‌کانمان له‌ناو چه‌ند به‌رده‌یه‌ کدایه (نی‌تاگه‌بن) ﴿وَمَا نَدْعُوا إِلَيْهِ﴾
 له‌سه‌وه‌ی تو ئیمه‌ی بۆ بانگ ده‌که‌یت ﴿وَفِي آيَاتِنَا وَقْر﴾ وه له‌گویه‌کانماندا گران‌ی و که‌ری هه‌یه
 ﴿وَمِنَ آيَاتِنَا وَبَيْنَكَ حِجَابٌ﴾ وه له‌نبیوان ئیمه‌و تودا به‌رده‌یه‌ک هه‌یه ﴿فَاعْمَلْ إِنَّا عَامِلُونَ﴾ که‌واته تو کاری
 خوت بکه و بینگومان ئیمه‌یش کاری خو‌مان ده‌که‌بن ﴿قُلْ إِنَّمَا أَسْرَرْتُكُمْ﴾ بلی: به‌راستی
 من مروتیکم وه‌ک نیوه ﴿يُوحَىٰ إِلَيَّ﴾ به‌لام (هه‌نده هه‌یه من) نیگام بۆ ده‌کریت ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدٌ﴾
 که به‌راستی به‌رستراوی نیوه خواجه‌کی تانک و ته‌نیایه ﴿فَأَسْتَقْبِلُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوا﴾ که‌واته بار ووتان
 هه‌ر به‌ره‌و خوا بخت (له‌به‌رسته‌کانماندا) و داوای لی‌بور دنی لی بکه‌ن ﴿وَوَقِّلْ لِلشَّيْطَانِ﴾
 وه سزاو له‌ناو‌چوون بۆ هاویه‌ش دانه‌رانه ﴿الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْكَوْنِ﴾ ته‌واته‌ی که‌زه‌کات ناده‌ن و
 ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ باوه‌ریشیان به‌پوزی دوابی نی‌یه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 به‌راستی ته‌واته‌ی باوه‌ریشان هه‌تاوه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کردووه ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ پاداشتی بی
 پرانه‌وه‌یان بۆ هه‌یه ﴿قُلْ أَتُكْفَرُونَ بِالَّذِي﴾ بلی: ناخو به‌راستی نیوه باوه‌رتان به‌و زاته‌نی یه؟
 ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ که‌زه‌وی له‌دوو رۆژدا دروست کردووه ﴿وَجَعَلُونَ لَهَا أَنْدَادًا﴾ وه هاویه‌شانی بۆ
 داده‌نین ﴿ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ هه‌ر ته‌وه به‌روه‌ر دگاری جیهانیان ﴿وَجَعَلَ فِيهَا رِجْسًا مِّن فَوْقِهَا﴾ وه
 له‌سه‌ر زه‌ویدا شاخی زوری داناوه ﴿وَنَزَّلْنَا فِيهَا﴾ وه فەر و به‌ره‌که‌تی تی‌خستووه ﴿وَوَقَدَّرْنَا فِيهَا الْفُتُورَ﴾
 وه بزئوی (هه‌موو گیانداریک‌ی) له‌زه‌ویدا دیاری کرد ﴿قُلْ أَن تَعْبُدُونَ إِلَّا لِي﴾ له‌ماوه‌ی چوار رۆژدا ﴿سَوَاءٌ
 إِلَٰهَاتِكُمْ﴾ به‌یه‌کسانی بۆ گشت داوا که‌ران ﴿ثُمَّ أَسْرَعْنَا إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ﴾ پاش دروستکردنی
 زه‌وی تیراده‌ی دروستکردنی ناسمانی کرد که‌پیشتر دو که‌لینک بوو ﴿فَقَالَ لَهُمَا الْإَرْضُ أَتَيْنَا﴾ ته‌مجا
 به‌ناسمان و به‌زه‌وی فەر موو: وهرن ﴿طَوَّعَا الْأَرْضَ لَكُمَا﴾ به‌وویستی خو‌تان یان به‌ناچاری (بینه‌زیر فەرمانم)
 ﴿قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ﴾ هه‌ر دوو کیان ووتیان به‌وویستی خو‌مان هاتین ﴿٢٠﴾

﴿فَقَضَيْنَاهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ﴾ نه‌وسا جهوت ناسمانی له‌دوو پوژدا دروست کرد (که‌واته‌ خوای
 گه‌وره‌ زه‌وی و ناسمانه‌کانی به‌شه‌ش پوژ دروست‌کرد) ﴿وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا﴾ وه‌هر ناسمانه‌ی
 قهرمان (کار) ی‌خوای بق‌نارد ﴿وَزَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِصَبِيحٍ وَحِفْظٍ﴾ وه‌ناسمانی دونیامان به‌ئه‌ستیره
 دره‌وشاوه‌کان رازانده‌وه، وپاریزراوه (له‌گوی گرتنی شه‌پتانه‌کان) ﴿ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ نه‌وه
 برپاری خوای زالی به‌ده‌سه‌لانه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ﴾ جا‌ته‌گهر پروویان وه‌ر‌گنبر ﴿فَقُلْ أَنْزَلْنَاهُ صَبِيحَةً﴾
 نه‌وه‌ بلی به‌ه‌وره‌ تریشقه‌یه‌ک (بروسکه‌یه‌ک) ده‌تاترسیتیم ﴿فَقُلْ صَبِيحَةٌ نَّارٌ وَتَمُودٌ﴾ وه‌ک‌ه‌ه‌وره
 تریشقه‌ی (گه‌لی) عادو سه‌موود ﴿إِلَّا جَاءَهُمُ الرُّسُلُ﴾ کاتی پتغه‌مبه‌ره‌کانیان هاتنه‌ لایان
 ﴿مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ خَلْقِهِ﴾ له‌به‌رده‌میان و له‌پشتیانه‌وه (له‌ه‌موو لایه‌که‌وه) ﴿الَّذِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾
 (پتیان ووتن) که‌جگه‌ له‌خوانه‌به‌درستن ﴿قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مِنْ سَمَاءٍ مَاءً﴾ ووتیان: ته‌گهر به‌روه‌رد‌گارمان
 بی‌یستایه‌ فریشته‌به‌کی ده‌نارده‌ خواره‌وه (بق‌مان) ﴿فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَذِبُونَ﴾ بقیه‌ به‌راستی نیتمه
 به‌وه‌ی نبویه‌ پی‌نیراون باوه‌ر‌ناکه‌ین ﴿فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ ته‌مجا (گه‌لی)
 عاد به‌نار‌ه‌وا‌خویان به‌گه‌وره‌ زانی له‌زه‌ویدا ﴿وَقَالُوا مَنَّا قُوَّةٌ﴾ وه‌ ووتیان: کی‌ له‌نیتمه‌ به‌هیز‌تره
 ﴿أَوَلَمْ نَرْزُقْكَ نَابِئَهُمَا زَانِي بُو﴾ ﴿أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مَقْوَةً﴾ بینگومان نه‌و‌خوایه‌ی که‌ئه‌وانی
 دروست کردوه‌ له‌ئه‌وان به‌هیز‌تره ﴿وَكُنَّا أَنْزَلْنَاهُ حَذُونٌ﴾ وه‌ئه‌وان دانیان نه‌دونا به‌به‌لگه‌کانی نیتمه‌دا
 و‌تینکاریان ده‌کرد ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا﴾ نه‌وسا نیتمه‌ بایه‌کی زور به‌هیزی ساردمان بق‌ناردن
 ﴿فِي أَنْبَاءِ غِيَاثٍ﴾ له‌پوژانیک‌ی به‌رده‌وام (وشوم)‌دا ﴿يَنْزِفُهُمْ غِيَاثَ الْخِزْيِ﴾ بق‌نه‌وه‌ی سزای نابرو به‌ریان
 پی‌بچه‌زین ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی دونیادا ﴿وَالْعَذَابُ الْآخِرُ وَالْآخِرُ﴾ بینگومان سزای پاشه‌پوژیان
 نابرو به‌ر (ور‌یسواکه‌ر) تره ﴿وَهُمْ لَا يُصْرُونَ﴾ وه‌ئه‌وان یارمه‌تی نادرین ﴿وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ﴾ وه‌
 (هوزی) سه‌موودمان پیتموونی کرد ﴿فَأَسْتَجَبُوا لِحَقِّهِ عَلَى آلِهِ﴾ به‌لام‌ئه‌وان زیاتر جه‌زبان له‌کویری
 و‌گومرایی کرد تا‌شاره‌زایی و پیتموونی ﴿فَأَنذَرْنَاهُمْ صَبِيحَةَ الْعَذَابِ الْهُونِ﴾ جا‌بقیه‌ ه‌ه‌وره‌ بروسکه‌ی
 سزای ریسواکه‌ر لینی دان ﴿يَا كَاكُلُوا كِسْفُونَ﴾ به‌هوی نه‌و (خراپانه‌وه) که‌ده‌یان‌کرد ﴿وَنَحْنُ الَّذِينَ﴾
 ﴿أَمْنُوا وَكَانُوا يُشْكُونَ﴾ وه‌نه‌و که‌سانه‌شمان رزگار‌کرد که‌باوه‌ردار و له‌خواترسی بوون ﴿وَنُوحٍ﴾
 ﴿وَنُوحٍ خَشَعَ الرَّعْدُ لِلَّهِ فِي النَّارِ﴾ وه‌پوژتک‌ ه‌موو دوزمنانی خوا به‌ره‌و‌تاگری دوزه‌خ کوده‌کرینه‌وه ﴿فَهَبْهُمُ﴾
 ﴿يُورِثُونَ﴾ جا‌ئه‌وان (له‌پیش که‌وتن و دواکه‌وتن) به‌ر‌گری ده‌کرین (تا‌ه‌موو پینکه‌وه‌ به‌ر‌یز‌برقن)
 ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ﴾ تا‌کاتی ده‌گه‌نه‌ لای‌تاگری دوزه‌خ ﴿شَهَدَ عَلَيْهِمْ﴾ شایه‌تی ده‌دات له‌دزیان
 ﴿سَمِعْتُهُمْ وَتَلَّاهُمْ وَجَلَدَهُمُ﴾ گوی و‌چاو و پیتستی له‌شیان ﴿يَا كَاكُلُوا كِسْفُونَ﴾ به‌و‌کرده‌وانه‌ی که‌
 کردویانه (له‌دونیادا) ﴿

﴿وَقَالُوا لَوْلَا جُلُودُهُمْ﴾ و ده به‌پسته‌کانیان ده‌لین: ﴿لَشَهِدُوا عَلَيْنَا﴾ بوجی شایه‌تستان دا له‌دزمان
 ﴿قَالُوا انْصَلَفَ اللَّهُ الَّذِي﴾ ده‌لین: نه‌و خوابه‌نیمه‌ی هیناوه‌نه زمان ﴿أَنْطَقَ كُلُّ شَيْءٍ﴾ که هدمو و شستیکی
 هیناوه‌نه زمان (وقسه‌کردن) ﴿وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هه‌ر نه‌ویش به‌که‌م جار نیوه‌ی دروست کرده
 ﴿وَالْيَهُ تَرْجَعُونَ﴾ و ده‌ه‌ر بؤلای نه‌ویش ده‌گه‌رینرینه‌وه ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَعِزُّونَ﴾ و ده‌تیه‌و خزان
 نه‌ده‌شارده‌وه (نه‌ده‌پاراست له‌گونه) ﴿أَنْ شَهِدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ﴾ له‌شایه‌تی دانی گوی
 و چاو و پبستی له‌شتان له‌دزمان ﴿وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ﴾ به‌لکو و اگو مانتان ده‌برد ﴿أَنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ كِبَرًا قِيمًا تَعْمَلُونَ﴾
 که‌خوا نازانی به‌زورنک له‌و کارانه‌ی که ده‌یکه‌ن ﴿وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ﴾ ناه‌وه گومانان
 برو که ده‌تان برد به‌په‌روهر دگارتان ﴿أَزَدْنَا﴾ نیوه‌ی هه‌لدیرا (له‌ناوی بردن) ﴿فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾
 و چوونه‌ریزی زیاتباران و خه‌سار و مه‌ندانده‌وه ﴿فَإِنْ يَصْضُرُوا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر تارام بگرن ﴿فَالْأَرْمَى
 لَهُمْ﴾ نه‌وانه‌ تاگر شوینی مانه‌وه‌یانه ﴿فَإِنْ يَسْتَعِزُّوا﴾ و ده‌گه‌ر داوای لیسوردن و رازی بوونی خوا
 بکه‌ن ﴿فَتَلَهُمْ مِنَ الْأَعْتَابِ﴾ نه‌وه‌ خوا هه‌ر گیز رازی نایی (خوش نایی لیان) ﴿وَقَبَضَتِ الْهَرَّةُ فُرْسَانَهُ﴾
 و ده‌چهند دؤست (و هاو‌ده‌م) مان له‌دونیا بو دانان ﴿فَرَبَّوْا لَهُمْ مَقَابِلَ أَيْدِيهِمْ وَمَخَافَتُهُمْ﴾ که‌خرابه‌کردنی
 دونیاو (بن بر وایی) رورزی دواپی بو‌رازانده‌وه ﴿وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ و ده‌به‌لینی (سزادانیان) به‌سه‌ردا درا
 ﴿فِي أَمْرِ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له‌(پرسی) نه‌و گه‌لانه‌ی رابوردن پیش نه‌مان ﴿مِنَ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ﴾ له‌جنو که
 و ناده‌می ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ﴾ به‌راستی زه‌ره‌مه‌ند بوون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذِهِ الْقُرْآنِ﴾ و ده
 بی‌باوه‌ران (به‌یه‌کریان) ده‌ووت گوی مه‌گرن بو‌نه‌م فورثانه ﴿وَالْعَوَافِي لَهُمْ تَغْيِبُونَ﴾ و ده‌قه‌ی
 پر و بوجی تیکه‌ل بکه‌ن به‌لکو سه‌رکه‌ون (به‌سه‌ریدا) ﴿فَلْيَذِيقُوا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ده‌ی سویند به‌خوا
 بینگومان نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌ر بوون پیشان ده‌چیژین ﴿عَذَابًا سَدِيدًا﴾ سزایه‌کی سه‌خت ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْرَ الَّذِي كَانُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ و ده‌توله‌بان لی ده‌سه‌نین (به‌توله‌ی) خراپترینی تاوانی که‌ده‌بان کرد ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ الْعَذَّابِ
 النَّارِ﴾ نه‌وه‌ی (باسکرا) سزای دورمانی خوابه‌که‌ناگری دوزه‌خه ﴿لَهُمْ فِيهَا أَنْجَادٌ﴾ مالی هه‌میشه‌ی
 شه‌وان له‌و تاگره‌دایه ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ﴾ نه‌و سزایه‌(ده‌درین) چونکه‌دانیان نه‌ده‌نا
 به‌نیشانه‌کانی نیمه‌دا ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ده‌نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌رن ده‌لین ﴿رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أُضْلَلْنَا﴾
 نه‌ی په‌روهر دگارمان نه‌و دوانه‌مان نیشان بده‌ن که‌گوهرایان کر دین ﴿مِنَ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ﴾ له‌جنو که
 و ناده‌می ﴿جَعَلْنَاهُمْ نَحْتًا أَفْدَانًا﴾ تا بیانخه‌ینه‌ریر پیمان ﴿لِيَكُونُوا مِنَ الْآثِقِينَ﴾ تاله‌ریری زیره‌وه‌ی
 دوزه‌خ بن ﴿﴾

﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ قُلُوبًا رَّغِيًّا﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی ووتیان خوا به‌رو مردگارمانه و ﴿ثُمَّ أَسْقَمُوا﴾ له‌پاشان
 رڼك و راست (له‌سهر نایین) به‌رده‌وام بیرون ﴿تَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ فریشته‌کان پزل پزل
 دینه لایان (کاتی مردن یان زیندوو بوونه‌وه) ﴿الَّا تَخِفُّ قُلُوبًا وَلَا تَخْزَنُ﴾ (بیان ده‌لین) که‌مه‌ترسن و
 خه‌ف‌ت مه‌خون ﴿وَأَنزِلُوا بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ كُفِّرُوا عَنْ ذُنُوبِهِمْ﴾ وه‌ مژده‌ بین لی‌تان نه‌و به‌ده‌شته‌ی که‌به‌لی‌تان پی
 درابوو ﴿عَلَّ أَقْوَاسُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ﴾ نیمه‌له‌ژیانی دنیا و له‌روژی دوایدا به‌ستیوانی
 نیوه‌مین ﴿وَلَا كُفِّرْ فِيهَا مَا تَكْفُرُونَ﴾ وه‌ له‌و (به‌ده‌شته‌دا) هه‌رجی جه‌زی لی‌ بکه‌ن بۆ‌تان ناماده‌یه
 ﴿وَلَا كُفِّرْ فِيهَا مَا تَكْفُرُونَ﴾ وه‌ هه‌رجی داوا بکه‌ن له‌ویدا له‌خزمه‌ت‌اندایه ﴿تَزَلَّ مِنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ﴾
 رڼ‌لی‌شان و میوانداریه له‌لایه‌ن خوا‌ی لی‌بوره‌ی میهره‌بانه‌وه ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ﴾ کنی
 ووت‌ه‌ی چاک‌تر و به‌جیره له‌و که‌سه‌ی (خه‌لک) بۆ‌لای خوا‌بانگ ده‌کات ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ
 الْمُسْلِمِينَ﴾ وه‌کاری چاکه ده‌کات و ده‌لی‌ی بنگومان من له‌کۆمه‌لی گه‌ردن که‌چ و موسلمانانم ﴿وَلَا تَسْتَوِ الْأَحْسَنُ وَلَا السَّيِّئَةُ﴾ چاکه و خرابه‌چوون به‌ک‌نین ﴿أَدْعُ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ به‌چاک‌ترین
 شیوه وه‌لامی (خرابه) به‌ده‌روهه ﴿فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ﴾ نه‌وسا که‌سپک که‌له‌نیوان تۆ و نه‌ودا
 دوزمنایه‌نی هدیّه ﴿كَأَنَّهُ وَاقٍ خَيْرٍ﴾ وه‌ک دۆستیکی دلسۆز و گیانی به‌گیانی لی‌ دیت (نه‌مه‌ش
 ده‌ره‌نجامی به‌وشتی به‌رز و کار و کرده‌وه‌ی جوانه) ﴿وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا﴾ به‌م‌ناسته
 ناگات که‌سانیک نه‌بی‌ت که‌خو‌رده‌گرن و به‌تارامن ﴿وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا ذُرِّيٌّ عَظِيمٌ﴾ وه‌پبی ناگات
 مه‌گه‌ر که‌سپک خوا‌ه‌نی به‌شی هه‌ره گه‌وره‌بی‌ت (له‌پاداشت) ﴿وَمَا يَمُرُّكَ مِنَ السَّيِّئَاتِ نَبْذُ﴾
 وه‌نه‌گه‌ر له‌شه‌یتانه‌وه تووشی خه‌ته‌ره و خه‌یالی نادرست بویت ﴿فَأَسْتَجِذِ بِاللَّهِ﴾ نه‌وه به‌نا بگه‌ره
 به‌خوا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ چونکه به‌راستی هه‌ر نه‌و بیسه‌ری زانایه ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ
 وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ له‌نی‌شانه‌کانی (ده‌سه‌لاتی) خوا‌به‌شه‌وو پۆ‌زو خو‌رو مانگ ﴿لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
 وَلَا لِلْقَمَرِ﴾ سو‌رده مه‌به‌ن نه‌بو خو‌رو نه‌بو مانگ ﴿وَأَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ﴾ به‌لکو سو‌رده به‌رن
 بو نه‌و خوا‌به‌ی نه‌وانی به‌دی هتاوه ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا تَعْبُدُونَ﴾ نه‌گه‌ر نیوه‌ته‌نها نه‌و ده‌به‌رس‌تن ﴿فَإِنْ أَشْكَكُمْ بِرُؤُوسِ﴾ جا نه‌گه‌ر خو‌ریان به‌گه‌وره‌زانی (من بیهرستن) ﴿فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ ده‌ی
 نه‌وانه‌ی لای به‌روه‌ردگارتن (فریشته‌کان) ﴿يُسَبِّحُونَكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَلَا يَسْخَمُونَ﴾ به‌شه‌و و
 به‌پۆ‌ز عیبادته‌ی نه‌و ده‌که‌ن و ماندو وه‌ره‌س نابین ﴿

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً﴾ له‌نیشانه‌کانی (ده‌سه‌لانی) خوابه‌که زه‌وی ده‌بینی ووشک و ماته
 ﴿فَإِنَّ الْأَرْضَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ که‌چی کانتیک بارانمان باراند به‌سهریدا ﴿أَهْرَزْتَ وَزَيْتًا﴾ (به‌رواندنی پروک)
 ده‌که‌ویشه‌جوله‌و ده‌بوژیته‌وه (به‌رز ده‌بیشه‌وه) ﴿إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتِ﴾ بنگومان شه‌وه‌ی (زه‌وی
 ووشک) ده‌بوژنیته‌وه زبندوو که‌روه‌ی مردوو که‌نیشه ﴿إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی نه‌و (خوا) به‌سهر
 هم‌وو شتیکدا به‌توانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ بنگومان نه‌وانه‌ی له‌ثایه‌نه‌کانی نیمه‌لا‌ده‌ده‌ن
 ﴿لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْهَا﴾ له‌نیمه‌شاراوه‌نین ﴿أَفَنْ تُلْقِي فِي النَّارِ حَرِيرًا﴾ ده‌ی نایا که‌سی ده‌خریته‌ناو نا‌گروه‌ه‌چاکتره
 ﴿أَمْ مَنْ يَأْتِي أَمْرًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ بان‌نه‌و که‌سه‌ی له‌پوژوی قیامت دا‌بین ترس دیت ﴿أَفَتُؤْتُوا بِضَلَالَةٍ﴾ هه‌ر‌چینان
 وویست (حه‌رتان‌لی‌کرد) بیکه‌ن ﴿إِنَّهُمْ يَصْنَعُونَ صَيْرًا﴾ بنگومان خوا‌به‌وه‌ی ده‌یکه‌ن بینایه ﴿إِنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآيَاتِ لَمَجَاجَةٌ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که‌قورئانیان بق‌هات و‌باوه‌ریان پی‌نه‌هینا (م‌زایان ده‌ده‌ین)
 ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآيَاتِ لَكِبٌ غَيْرٌ﴾ که‌به‌راستی کتیبیکی زور‌به‌رزو‌جینگه‌ی پیره ﴿لَا يَأْتِيهِ الْبُطْلُ﴾ به‌تال‌ونا‌راستی‌پوی
 قی‌ناکات ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ﴾ نه‌له‌نیشتا و نه‌له‌دووا‌پوژدا (نه‌به‌لی‌که‌م‌کردن نه‌به‌لی‌زیاد‌کردن)
 ﴿تَنْزِيلٍ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ﴾ چونکه‌نیز‌دراوته‌خوا‌روه‌له‌لایه‌ن (خوا‌ی) کار‌دروستی ستایش‌کراوه‌وه ﴿وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا لَكُفٌّ لَكَ﴾ هیچ‌شتیک به‌تو‌ناوتریت ﴿إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ﴾ مه‌گه‌ر‌شه‌وه‌ی به‌پیغه‌مبه‌رانی
 به‌رله‌تو‌ووتراره ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرٍ﴾ به‌راستی به‌روه‌رد‌گارت‌خواه‌ن‌لیبور‌دنه (بو‌نیمان‌داران)
 ﴿وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ﴾ وه‌خواه‌ن‌توله‌ی سه‌خته (بو‌می‌باوه‌پان) ﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا فَتَنًا لَفَتَنَّاكَ﴾ نه‌گه‌ر‌نعم
 قورئانه‌مان به‌زمانیکی‌تر‌جگه‌له‌عه‌ره‌می‌بنار‌دایه ﴿لَقَالُوا لَوْلَا نُفِصِلَتْ آيَاتُهُ﴾ پی‌باوه‌پان‌ده‌یان‌ووت‌بو‌چی
 ثایه‌نه‌کانی به‌روونی‌شینه‌کراونه‌ته‌وه ﴿أَفَتَعْجَبُ وَتَعْرِى﴾ (چون‌دوبن) قورئانی‌عه‌جه‌می‌و‌پیغه‌مبه‌ری
 عه‌ره‌می ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَهُدَىٰ وَشَقَّاهُ﴾ (ته‌ی‌مو‌حه‌مه‌د) بلی: قورئان‌بق‌که‌سانی‌باوه‌ریان‌پی‌هیناوه
 پ‌نیشاند‌رو‌شیفایه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آيَاتِنَا لَمُؤْمِرُونَ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی‌باوه‌ری‌پی‌نایه‌ن‌له‌گو‌ییاندا‌گرانی‌و
 که‌ری‌هیه (له‌بیستنی‌حه‌ق) ﴿وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَنِّي أُولَئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ﴾ هه‌روه‌ها‌له‌ناست‌نه‌و
 قورئانه‌دا‌کو‌یرن، نه‌وانه‌له‌شوی‌تیبیکی‌زور‌دوره‌وه‌بانگ‌ده‌کرین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سو‌پند
 به‌خوا‌به‌راستی‌ته‌ورا‌تمان‌دا‌به‌مو‌سا ﴿فَأَخْلَفَ فِيهِ﴾ به‌لام‌جیاوا‌زی‌تیدا‌کرا (له‌لایه‌ن‌جو‌وله‌که‌کانه‌وه)
 ﴿وَلَوْ لَا كَرِهَتْ سَبْعُ مِائَةٍ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌نه‌گه‌ر‌پیشتر‌بر‌سار‌نه‌درا‌یه‌له‌لایه‌ن‌به‌روه‌رد‌گارت‌ته‌وه (که‌س‌زایان
 دوا‌بخ‌ریت) ﴿لَقَضَوْا أَيْهَتَهُمْ﴾ له‌نبی‌ان‌باندا‌داد‌وه‌ری‌ده‌کرا (به‌س‌زا‌دانیان‌له‌دونیا) ﴿وَأَنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ
 مُرِيبٍ﴾ وه‌به‌راستی‌نه‌وان‌له‌دوو‌دلی‌و‌به‌د‌گومانی‌دان‌ده‌ره‌اره‌ی‌قورئان ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا
 فَلَنَنفِخَ بِهِ﴾ هه‌ر‌که‌سی‌کاری‌چاکه‌بکات (فاز‌نجه‌که‌ی) بو‌خویه‌نی ﴿وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا﴾ هه‌ر‌که‌سی‌شی
 خرابه‌بکات (زیاته‌که‌ی) بو‌خویه‌نی ﴿وَمَا رَبُّكَ بِظَلِيمٍ لَّعِينٍ﴾ وه‌به‌روه‌رد‌گارت‌سته‌م‌له‌به‌نده‌کانی

ناکات ﴿

﴿إِلَيْهِ يُرْجَعُ السَّاعُ﴾ زانینی رُوزی دواپی ته‌نیا بۆ لای خوا ده گهر بنر یتمه‌وه ﴿وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا﴾
 وه ههر بهر و بوومینک که له بیست و قه‌باغه‌که‌ی دینه دهر وهه ﴿وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى﴾ و ههر مینه به‌ک ناوس
 ده‌بی ﴿وَلَا تَضَعُ﴾ و (سکه‌که‌ی) داده‌نیت ﴿إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ نه‌وه (خوا) ناگای لسی به ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ﴾
 وه رُوزی خوا (هاویه‌ش به‌یدا که‌ران) بانگ ده‌کات ﴿أَيْنَ شَرَكْتُمُ الْيَوْمَ﴾ هاویه‌شان (که‌داتان نابو
 بۆ) من له‌کوین ﴿قَالُوا لَا تَنْفَكُ﴾ ده‌لین پیمان راگه‌یاندی ﴿مَا مِثْلَ شَهِيدٍ﴾ که‌س له‌نیمه‌شایه‌ت نبین
 (تو هاویه‌شت هه‌بی) ﴿وَصَلَّ عَلَيْهِمْ﴾ وه وون بوولیان ﴿مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ﴾ ته‌وانه‌ی پیشتر
 ده‌یانهرستن ﴿وَقُلُوا مَا اللَّهُ مِنْ مُجِيبٍ﴾ وه زانبان که‌هیچ به‌نا به‌کیان نی به ﴿لَا يَنْفَعُ الْإِنْسَانَ﴾
 ئاده‌می ماندو ناین ﴿مِنْ دُونِ الْخَيْرِ﴾ له‌داوا کردنی خیر و خوشی ﴿إِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ﴾ وه ته‌گهر ناخوشی
 به‌ک دوو چاری بیی ﴿فَيَقُولُ قَوْلًا﴾ نه‌وه بین هبوا و ناویمه‌ ده‌بی ﴿وَلَيْنَ أَفْقَهُ﴾ وه ته‌گهر پیمان
 به‌خشی ﴿رَحْمَةً مِّنَّا﴾ مبه‌ره‌بانی به‌ک له‌لایه‌ن خۆمانه‌وه ﴿مِنْ بَعْدِ ضَرَرَةٍ مَّسَّتْهُ﴾ له‌پاش زبانیک لینی
 که‌وتروه ﴿يَقُولَنَّ هَذَا إِلَى﴾ ده‌لیت: نه‌مه‌هی خۆمه‌ ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً﴾ وه‌گومان نابهم رُوزی
 دواپی به‌ر با بیت ﴿وَلَيْنَ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّ﴾ وه ته‌گهر گهر یتندرامه‌ وه بۆ لای په‌روه‌ردگارم (زیندوو بو نه‌وه
 هه‌بوو) ﴿إِنِّي لَعِنْدَهُ لَلخَسِيُّ﴾ بیتگومان لای خوا (با داشتی) زور چاکم هه‌به ﴿فَلْيَنذِرْ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 جاسویند به‌خوا هه‌وال ده‌ده‌بین به‌وانه‌ی بین باوه‌ر بوون ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی کردوویانه (له‌دوینا)
 ﴿وَلْيَذِيقْنَهُمْ﴾ وه سویند به‌خودا پیمان ده‌چه‌رین ﴿مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾ سزابه‌کی به‌هیز و به‌تین ﴿وَلَا تَعْصَا عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ وه کانی چاکه‌ و خۆشیمان رشت به‌سهر ئاده‌می دا ﴿أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ﴾ روو
 وه‌ده‌گهری و به‌خۆ به‌زل زانینه وه‌ دوور ده‌که‌وتنه‌وه ﴿وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ﴾ به‌لام کانی ناخوشی تووش
 بیت ﴿فَدَّوْدَ عَنَّا غَرِيْبٍ﴾ نه‌وه نزاو هاواری زور ده‌کات ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ بَلَيْنَ﴾ بلی پیم بلین ﴿إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ﴾
 الله (قورشان) له‌لایه‌ن خوا وه‌بوو ﴿ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ﴾ پاشان نه‌وه‌ش باوه‌ر تان بین نه‌کرد
 ﴿مَنْ ضَلَّ﴾ کئی گومرا تره‌ ﴿مِنْ هُوَ شِقَاقِ بَعِيْدٍ﴾ له‌و که‌سه‌ی که‌له‌ دزابه‌نی به‌کی دوور له‌راستیدا
 بیت ﴿سَرَّيْهُمْ أَتَيْنَا﴾ له‌مدودوا به‌لگه‌ کانی خۆمانیان نیشان ده‌ده‌بین ﴿فِي الْأَفَاقِ﴾ له‌ئاسوی
 دوینا (له‌بوونه‌وه‌ردا) ﴿وَفِي الْأَفْسَاسِ﴾ وه له‌خودی خۆیاندان ﴿حَتَّى يَبْصُرَتْ لُهُمْ﴾ هه‌نا بۆیان روون
 بیت وه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ﴾ بیتگومان نه‌م (قور تانه) راسته‌ ﴿وَأَلْزَمْنَا بَرْدًا﴾ ئایا په‌روه‌ردگارت به‌س نییه
 ﴿أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ که‌به‌راستی ناگاداره به‌سهر هه‌موو شتینکدا ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ فِي مِرَّةٍ﴾
 ناگاداره به‌راستی ته‌وانه له‌دوو دلیدان ﴿فَإِنْ لَقِيتُمْ رَبَّهُمْ﴾ له‌دیدار و گه‌شتن به‌په‌روه‌ردگاریان
 ﴿إِلَّا أَنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّجِيبٌ﴾ ناگاداره به‌راستی (زانست و زانیاری) خوا ده‌وری هه‌موو شتینکی

سوره‌ی (الشوری)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حامیم) ده‌خوترترته‌وه ﴿عَسَى﴾ به (عسین، سین، قاف) ده‌خوترترته‌وه خوا
 زاناکره به ماناکه‌ی بز زانیاری زیاترو واتاکه شیان سه‌رنجی سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بده ﴿
 كَذَلِكَ يُبَيِّنُ لِكَ﴾ ثاب‌وه جور‌ه خودانیگاده‌کات بۆ تو ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه بۆ تهو (پینعه‌مبه‌رائه‌ی)
 بیش توش ﴿اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ خوای زالی بالاده‌ستی کاردرسته ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ههر
 بۆ خوایه ههرچی له ناسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه هدرچی له زه‌وی دایه ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾
 وه تهو (خوا) بلند و گه‌وره‌یه ﴿تَكَا السَّمَوَاتُ يَغْطُرْنَ﴾ نزیکه ناسمانه‌کان پارچه‌پارچه‌بین
 ﴿مِنْ قَوْلِهِ﴾ له سه‌رویه‌انه‌وه ﴿وَأَعْلَىٰ كُتُبٍ مِّنْ دُونِهِ﴾ وه فرشته‌کان به‌پاکی یادو سوپاسی
 په‌رو‌ه‌دگاریان ده‌کدن ﴿وَنَسْتَعِيزُ﴾ وه داوای لیسوردن ده‌کدن ﴿لِنُفِی الْأَرْضِ﴾ بۆ ته‌وانه‌ی
 له‌زه‌ویدان ﴿أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ناگادارین که ینگومان ته‌نهای خوا لیسورده‌ی میهره‌بان‌ه
 ﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه ته‌وانه‌ی جگه‌له‌خوا دؤستان‌نکیان بۆ خویان هه‌لبزاردوه
 ﴿اللَّهُ خَبِيرٌ بِعِبَتِهِمْ﴾ خوا ناگادار و چاودیره به‌سه‌ریانه‌وه ﴿وَمَا آتَتْ عَلَيْهِمْ يَومَ﴾ وه تو (ته‌ی موحه‌ممه‌د
 ﴿بَارِئُ زَهْرٍ وَچاودیره‌نیت به‌سه‌ریانه‌وه ﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ هه‌روه‌ها نیگامان کردوه بۆت
 ﴿قَوْلَ الْأَعْرَابِ﴾ قورثانیک (به‌زمانی) هه‌ره‌بی ﴿يُنذِرُ لِكُلِّ فِرْقٍ خَوَلَقَ﴾ بۆ ته‌وه‌ی خه‌لکی مه‌ککه
 و که‌سانی ده‌ورو به‌ریی بترسینی ﴿وَنُذِرُكَ يَوْمَ الْجَمْعِ﴾ وه (خه‌لک) بترسینی له‌پوژی کۆ کردنه‌وه
 ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تیدا نه ﴿فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ﴾ کۆ مه‌لنیک له به‌هه‌شتدان ﴿وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ﴾ وه
 کۆ مه‌لنیک له ناگریی بلنسه‌داردان ﴿وَنُوحَا اللَّهُ﴾ وه نه‌گه‌ر خوا بیویستابه ﴿جَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ ده‌پکردن
 به‌یه‌ک ته‌وه (باوه‌رداریان بن باوه‌ر) ﴿وَلَكِنْ يَدْخُلُ مِنَ النَّارِ فِي رَحْمَةٍ﴾ به‌لام ههر که‌سیکی بونیت ده‌یخانه‌ناو
 میهره‌بانی خویه‌وه ﴿وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَفٍّ وَلَا يُصِيرُ﴾ سه‌مه‌کاره‌کانیش هیچ دؤست و یارمه‌تی ده‌رنکیان
 نی‌یه ﴿أَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ نایاندوان جگه‌له‌خوا پشتیوان و دؤستان‌نکیان بۆ خویان هه‌لبزاردوه؟
 ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ﴾ ههر خوا پشتیوان و دؤسته ﴿وَهُوَ عَلَى النَّوَى﴾ وه ته‌نهای ته‌و مردووان زیندوو ده‌کاته‌وه
 ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه ته‌و به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه به‌سه‌رهموو شتیکدا ﴿وَمَا أَخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وه ههر شتیک که‌ تیتیدا جی‌او‌از‌بوون ﴿فَخُذْهُ إِلَى اللَّهِ﴾ ته‌وه بریاره‌که‌ی بۆ لای خوا ده‌گه‌ریتده‌وه
 ﴿ذَلِكَ اللَّهُ رَبِّي﴾ ته‌و خوایه په‌رو‌ه‌دگاریی منه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ ته‌نهای پشتم به‌و به‌ستوه ﴿وَالَيْتِي
 أُنِيبُ﴾ وه ههر بۆلای ته‌ویش ده‌گه‌رنمه‌وه ﴿

﴿فَإِذَا أُنْمِتَ الْأَرْضُ﴾ (خواب) به دیهینتری ناسمانه‌کان و زهوی به ﴿فَجَعَلْنَاكُمْ أَزْوَاجًا﴾
 بوی به دی هیاون هاوسهران له خودی خوتان ﴿وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا﴾ ههروهاله ناره‌لیشدا جوونی
 (دروستکر دووه) ﴿يَذَرُكُمْ فِيهَا﴾ له جووت بووندا ژماره‌تان زور ده کات ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾ ههچ
 شتیک به دینه‌ی خوانی به (نه له ذات و نه له سیفات و نه له کرداریدا) ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه نهوه
 بیسه‌ری بینابه ﴿لَهُمْ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه رب نهوه (کلیده‌کانی) ده سه‌لانداری ناسمانه‌کان
 وزهوی ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رزق و روزی فراوان ده کات و دهیگر نهوه له هه ره که سنی که
 بیهوت ﴿إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوانا گاداره به هه موو شتیک ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ﴾ نهوه
 ثابینه‌ی بۆ داناوون ﴿مَا وَضَىٰ بِهِ نُوحًا﴾ که فرمانی داوه به نوح و ﴿وَالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ﴾ نهوه ش
 نیگمان کردوه بۆ تو و ﴿وَمَا وَضَيْتَ بِهِ مِنْ هِمْزٍ مُّوْتٍ وَحَيٍّ﴾ نهوه ش که فرمانمان داوه به نبیراهیم
 و موسا و عیسا ﴿أَنْ أَقُولَ الْمَوْتُ لَا يَأْتِي الْبَشَرَ﴾ که له سه ره نهو ثابینه‌ی به رنک و راستی و جیاوازی تندا
 مه کهن ﴿كَرَّمَ عَلَى الْمَشْرِكِينَ﴾ زور قورس و گرانه به لای هاوبه‌ش دانه‌رانهوه ﴿مَا تَدْعُوهُمْ إِلَىٰ﴾ نهوه‌ی
 نهوانی بۆ بانگ ده کهیت ﴿لَا يَخْتَفِي إِلَهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ خوا هه ره که سی بویت هه‌لی ده بژیری بۆ (موسلمان
 بوون) لای خوی ﴿وَنَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾ وه رینمورنی که سیک ده کات بۆ لای خوی بگه‌رینهوه ﴿وَمَا
 تَفْقَهُوا﴾ وه جیاوازه بوون ﴿إِلَّا مِنْ عِنْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَعَثُ﴾ مه گهر له پاش نهوه‌ی که زانست و زانیاریان
 بۆ هات ﴿بَعَثْنَاهُمْ﴾ به هوی درابه‌تی و چه سوودی تینوئیانهوه ﴿وَوَلَّا كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه ته‌گهر
 فرمانتیک پیشتر له په‌روه‌ردگار نهوه ده‌نه‌چوايه ﴿إِلَّا أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ تا کاتی دیاری کراو (دهی بژین)
 ﴿لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ﴾ نهوه بریار له تینوئیاندا ده کرا (به سزادانیان) ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ أُورُواْاُ الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وه
 به راستی نهوانه‌ی له‌دوای نهوان نامه‌یان بین درا ﴿لَيْسَ شَيْءٌ مِنْهُ مُّرْسٍ﴾ له گومان و دوو دلیدا بوون
 لئی ﴿فَلَيْلِكَ فَاذْعُ﴾ که واته تو بۆ نهوه بانگه‌وازیکه و ﴿وَأَنْتَ قَدْ كُنَّا أَمْرًا﴾ راست و راوه‌ستاوبه
 له سه ره ثابینه‌ی کهت به و جوهره‌ی فرمانت پیکراوه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ أَهْوَاءَ هُمْ﴾ وه شوین ناره‌زووه‌کانی
 نهوان مه کهوه ﴿وَقُلْ أَمْسِكْ﴾ وه‌لی باوه‌رم هیاوه ﴿بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ به هه‌رنامه‌یه‌ک
 که خوا نار دویه‌یه خوارهوه ﴿وَأْمُرْ بِالْعَدْلِ بَيْنَكُمْ﴾ وه فرمانم بین دراوه که داد په‌روه‌ربم له
 تینوئیاندا ﴿إِنَّهُ رَسَآوُزٌ بَيْنَكُمْ﴾ خوا په‌روه‌ردگاری تیمه و نیوه‌شه ﴿لَا أَتَمَكَّنَا﴾ (پاداشتی) کرده‌وه‌ی
 خومان بۆ خومانده و ﴿وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ﴾ (پاداشتی) کرده‌وه‌ی تیره‌ش بۆ خوتانه ﴿لَا حِجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ﴾
 ههچ به‌لگه‌یه‌ک نه‌ماوه له تینوئیان تیمه و نیوه‌دا (باس نه‌کرایین) ﴿إِنَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا﴾ خوا (له‌روزی دواپی‌دا)
 کومان ده‌کاته‌وه ﴿وَالَيْهِ الْمَصِيرُ﴾ سه‌ره‌نجام و گه‌رانه‌وه‌ش هه‌ر بۆ لای نهوه ﴿وَهُوَ﴾

﴿وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌مه‌ده‌مین ده‌کدن له‌بارهی خواوه ﴿مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجِيبَ لَهُ﴾ له‌دوایی
 شه‌وه‌ی (خهلکی بانگه‌وازی) نه‌ویان وه‌لام دایه‌وه و (موسلمان بوون) ﴿حُجَّتُهُمْ دَاجِجَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾
 به‌لگه کانیان بوچ و به‌تاله لای په‌روهر دگاریان ﴿وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ﴾ وه‌خه‌شم و رقی خوابان له‌سه‌ره
 ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّبِيدٌ﴾ وه‌سزای زور سه‌ختیان بزه‌یه ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ خواه وه‌زاته‌یه که
 هم قورنانه‌ی به‌راستی ناردووه‌ته خواره‌وه ﴿وَالْمُزَيَّنَّ﴾ وه‌ته‌رازووی ناردووه (بو جیاکردنه‌وه‌ی
 حه‌ق و به‌تال) ﴿وَمَا يُدْرِيكَ﴾ وه‌تو چوزانیت ﴿تَعْلَمُ السَّاعَةَ قَرِيبٌ﴾ له‌وانه‌یه هاتنی رۆزی دوایی زور
 نزیک بیت ﴿يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا﴾ نه‌وانه‌ی باوه‌ریان پنی نیه به‌له‌ی هاتنی ده‌کدن
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی باوه‌ریان پنی هه‌یه ده‌ترسن لنی ﴿وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ﴾ وه
 ده‌زانن رۆزی دوایی راسته ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَتَرَاوَعَتْ فِي السَّاعَةِ﴾ بیتدارین به‌راستی نه‌وانه‌ی که گومانیان
 هه‌یه له‌رۆزی دوایی ﴿لَيْسَ صَلاَءُ بَعْضِهِمْ﴾ شه‌وه به‌راستی له‌گومراییه‌کی زور دوور له‌راستی دان ﴿إِنَّ
 اللَّهَ أَطِيفٌ بِعِبَادِهِ﴾ خوادلسۆزه به‌به‌نده‌کانی ﴿يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ﴾ هه‌ر که‌سی بویت رزق و رۆزی ده‌دات
 ﴿وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾ وه‌هه‌ر نه‌و به‌هه‌زو بالاده‌سه‌ت ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدْ حَرْثَ الْآخِرَةِ﴾ هه‌ر که‌س
 به‌ره‌مه‌ی دوا رۆزی بویت ﴿تَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ﴾ نهمه به‌ره‌مه‌که‌ی بۆ زیاد ده‌که‌ین ﴿وَمَنْ كَانِ يُرِيدْ
 حَرْثَ الدُّنْيَا﴾ وه‌هه‌ر که‌سینک به‌ره‌مه‌ی دونیای بویت ﴿تُؤْتِيهِ مِنْهَا﴾ هه‌ندی له‌دونیای پنی ده‌ده‌ین
 ﴿وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ﴾ به‌لام له‌رۆزی دوایی دا هه‌یج به‌شینکی نی به ﴿إِنَّمَا لَهُمْ شُرَكَاءُ﴾ ناخو
 نه‌و (بی‌باوه‌رانه) هاویه‌شائینکیان هه‌یه ﴿سَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ﴾ ناینینکیان بۆ داناوون ﴿مَا لَوْ أَنَّهُمْ
 كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾ که‌خوارینگه‌ی پنی نه‌داوه ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ﴾ وه‌نه‌گه‌ر بریاری به‌کجاری ده‌ره‌نه‌چوايه ﴿لَقُضِيَ
 بَيْنَهُمْ﴾ له‌نیوانیان دا بریار ده‌درا (به‌له‌ناویردنیان) ﴿إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه‌به‌راستی بۆ
 ستم کاران سزای سه‌ختی نازار ده‌ره‌یه ﴿تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا﴾ تو ستمه‌مکاران
 ده‌بینی زور ده‌ترسن له‌تاو شه‌وه‌ی کردویانه ﴿وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ﴾ بیتگومان شه‌و سزایه هه‌ر دوو چاریان
 ده‌بیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هه‌تاوه و چاکه‌کانیان کردووه
 ﴿فِي رَوْضَاتٍ لُجْنًا﴾ له‌ناو باخ و باخانی به‌هه‌شتدان ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ له‌لایه‌ن
 په‌روهر دگاریانه‌وه هه‌ر چیان بویت بۆیان ناماده‌یه ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ شه‌وه‌یه چاکه‌و
 به‌خششی زور گه‌وره ﴿﴾

﴿وَمِنَ ابْنِي جَارٍ فِي الْخَيْرِ كَلَّا عَلَيْهِ﴾ و ه له بهلگه کانی (دهسه لانی) خوایه که ششتیاننک و هک شاخه کان له
 ده ریادا ده برون ﴿إِنْ يَشَأْ يُسْكِنَ الرِّيحَ﴾ ته گهر خوایه وی (با = ههوا) راده گرنت ﴿وَيُظِلُّنَّ زَكَوٰتَكَ عَلَىٰ غُفْرَةٍ﴾
 شتر که شسته کان بهسه ر پستی ده ریاکه وه دهه سستن ﴿إِنْ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ﴾ بهراستی شه وی (که باس
 کرا) چهن دین بهلگه و نیشانه هیه ﴿لِكُلِّ صَبَٰرٍ مُّكْرٍ﴾ بز هه موو شارام گرنگی سوپاسگوزار ﴿أَوْ يُوقِفُنَّ بِمَا كَسَبُوا﴾ یان به هوی کرده وه کانیا نه وه نو قیمان ده کات ﴿وَيَقِفُ عَنْ كِبَرٍ﴾ له زور نکیش
 (له گونا هیان) چاو بوشی ده کات ﴿وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُخَدِّلُونَ فِيهِ وَآيَاتٍ﴾ نهوانه ی که ده مه قالی ده کهن
 ده باره ی بهلگه کانی نیمه ده زانن ﴿مَا لَهُمْ مِنْ فِئَةٍ﴾ هیچ په نایه کیان نییه ﴿فَأُولَٰئِكَ مِنْ شَرِّهِ﴾
 جا هه ر شتینکتان بین به خشر او ه ﴿فَتَمُتْ خَيْرَ الَّذِينَ﴾ نه وه ته نها خوشی زیانی نه م دونیا به ﴿وَمَاعِندَ اللَّهِ خَيْرٌ
 وَأَنَّىٰ﴾ وه شه وی لای خوایه چاکتر و به رده و امتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بز نهوانه ی باوه ریان هینا وه ﴿وَعَلَىٰ
 رَبِّهِمْ يُتَوَكَّلُونَ﴾ وه ته نها پشت به بهر وهر دگاریان ده به سستن ﴿وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ كَثِيرًا مِّنَ الْإِيمَانِ وَالْفَوَاحِشِ﴾ وه
 نهوانه ی له گونا هه گه وره کان و خرا به زور ناشیرینه کان دور ده که ونه وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه کانی
 رقی و قینیان هه لست ﴿هُمْ يَقُولُونَ﴾ شهوان لی ده سوورن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآيَةِ﴾ وه نهوانه ی که
 گو ترایه لی بهر وهر دگاریان کرده وه ﴿وَأُولَٰئِكَ آمَنُوا﴾ نو تره کانیا ن به چاکسی نه نجام داوه ﴿وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ
 بَيْنَهُمْ﴾ وه کار و باری نیوانیان به پرس و مشوره ته ﴿وَمِمَّا زَكَّاهُمْ يُقُولُونَ﴾ وه له و پروری به ی پیمان داوون
 ده به خشن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآيَةِ﴾ وه نهوانه ی کانی ده ست در تریان لی ده گرنت ﴿هُمْ يَقُولُونَ﴾
 توله ی خویان ده ستین (و سهر دانا خه ن) ﴿وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا﴾ وه توله ی هه ر خرا به یه ک
 خرا به یه که به وینه ی خوی ﴿فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ﴾ جا هه ر که سی بیوری و ناشتی بکات ﴿فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾
 شه وه پاداشتی نه وه له لای خوایه ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ بهراستی خواسته مکارانی خوش ناوی ﴿وَلَمَّا
 تَصَرَّفَ بَقَاؤُهُمْ﴾ وه هه ر کهس توله به سنی له پاش شه وی سته می لیکر او ه ﴿فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ﴾
 تا نهوانه هیچ تاوان و گونا هینکیان له سه ر تیه ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ﴾ تاوان و گونا هه ر
 له سه ر شه و که سانه یه که سته م له خه لکی ده کهن ﴿وَيَتَوَكَّلُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ وه به تاهه ق خرا به کاری
 ده کهن له زه ویدا ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ نهوانه سزای زور سه ختیان بز هیه ﴿وَلَمَّا صَبَرُوا وَغَفَرَ﴾
 وه هه ر کهس خو گرو لی سورده بین ﴿إِنْ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَذَابِ الْأُمُورِ﴾ بهراستی نه مه له کاره پر بایه خ و
 په سه نده کانه ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه ر کهس خوا گو مریسی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ يَنْتَصِرُ﴾ نه وه
 پاش شه وه هیچ دومت و یار مدتی ده رنکی نی به ﴿وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا زُلْزَلُوا الْعَذَابَ﴾ وه سته مکاران ده بینیت
 کاتنک سزای (خوا) ده بین ﴿يَقُولُونَ هَلْ لَّنَا مَرَدٌّ مِّنْ سَبِيلِ﴾ ده لین نایا ریگایه ک هیه بگه ریته وه بز
 دنیا ﴿

﴿وَتَرْكِبُهُمْ يَعْرِضُونَ عَلَيْهَا﴾ وە دەیان بینی پیشانی دۆزەخ دەدرتێن ﴿حَشِشِينَ مِنَ الدُّلَى﴾ بەمەل کەچی و زەلیلی و داماوێ ﴿يَنْظُرُونَ مِنْ ظَرْفِ حَيْفٍ﴾ بە گۆشە‌ی چاوو بەدزیەو و دەروانێ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وە ئەوانە‌ی کە باوەریان هێناو وەلتێن ﴿إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ بەراستی زیانبەرە‌کان ئەوانە‌ن کە خوێان و کەس و کاریان لەپەرۆی هەستانه‌و وە‌لە‌ده‌س داو و ﴿إِلَّا إِنْ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقْتَرٍ﴾ بیدارین بەراستی سەمکاران لە سزایە‌کی هەمیشە‌یی دان ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ الْإِيَّاهُ﴾ وە ئەوانە‌ هیچ پشتیوانێکیان نی بە ﴿يَصْغُرُونَ لَهُمْ يَوْمَ دُوبِ اللَّهِ﴾ کە یارمەتیان بدەن بێجگە ئەخوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وە هەر کەسێک خوا گومرا‌یی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ﴾ ئەو وە هیچ بێگە‌یه‌کی پرگار برونێ بۆ نی بە ﴿أَسْتَجِبُوا رَبِّكُمْ﴾ گوێرایە‌ل بن بۆ پەر وەر دگارتان ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ بَوْمٌ﴾ پیش ئەو وە‌ی پرۆتێک بیت ﴿لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ لە‌لایە‌ن خوا وە کە گە‌رانه‌و وە‌یی بۆ نی بە ﴿مَا لَهُمْ مِنْ مَلَكٍ يُوَفِّيهِمْ﴾ ئەو پرۆ وە‌ هیچ بە‌ناگایە‌کتان نابێت ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْ لَكِيرٍ﴾ وە هیچ ئێنکارێیە‌کتان بێ ناکرێت ﴿فَإِنْ أَقْرَبُوا﴾ جا ئە‌گەر برویان وەر گێرا ﴿فَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ خَافِضًا﴾ ئەو وە ئێمە تومان بە‌پارێزەر و چاودێر نە‌ناردو وە‌ بۆ سەریان ﴿إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَعُ﴾ تۆ تە‌نهارا گە‌یاندت لە‌سەر وە ﴿وَإِنْ آتَاكَ الْإِنْسَانُ مِثًا رَحْمَةً﴾ وە بەراستی کاتێ ئێمە لە‌لایە‌ن خوێمانە‌و وە بە‌هر وە و نێعمە‌تێک بە کەسێک بچەرێن ﴿فَرِحَ بِهَا﴾ پێی دلخۆش دە‌بێ ﴿وَإِنْ تُبْصِرْهُمْ سَيْتَهُ﴾ وە ئە‌گەر ناخۆشە‌کیان تووش بیت ﴿بِمَا قَدَّمْتِ لِإِيْدِهِمْ﴾ بە‌هۆی کردە‌و وە‌ی خوێمانە‌و وە ﴿فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ﴾ ئەو وە بەراستی نادە‌می پێ نە‌زان و سە‌پلە‌یە ﴿يَوْمَئِذٍ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ﴾ هەر بۆ خوا بە‌مولک و پاشایە‌تی ئاسمانە‌کان و زەوی ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ هەر چی بێ و نێت بە‌دی دە‌هێنیت ﴿يَهْبِئُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَّا﴾ بۆ هەر کەسێک بێ و نێت کچی پێ دە‌بە‌خشیت ﴿وَيَهْبِئُ لِمَنْ يَشَاءُ الْدُّكُورُ﴾ وە بۆ هەر کەسێک بێ و نێت کوری پێ دە‌بە‌خشیت ﴿أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَنَثَرًا﴾ بان کور و کچی بە‌یە‌کە‌و وە پێ دە‌بە‌خشیت ﴿وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا﴾ وە هەر کەسێکی بێ و نێت نە‌زۆکی دە‌کات ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ بەراستی خوا زانیی دە‌سە‌لاتدار وە ﴿وَمَا كَانَ لِشَرِّ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ﴾ بۆ هیچ کەس نە‌بو وە کە‌خوا قە‌سە‌ی لە‌گە‌ڵدا بکات ﴿إِلَّا رَحِمًا﴾ بە وە‌حی نە‌بیت ﴿أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ﴾ بان لە‌پشت پەر دەر وە ﴿أَوْ يُرْسِلَ رُسُلًا﴾ بان تیرا وێک بنێرت ﴿فَوُجَّحِي بِآيَاتِهِ مَا يَشَاءُ﴾ و بە‌فرمانی خوێی ئەو وە کە بێ و نێت وە‌حی بۆ دە‌کات ﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ بەراستی خوا بلندی کار دروست وە

﴿وَكَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُ رَبِّكَ رُوحًا﴾ هەر بهر شپوه (كه وهى پى ديت) قورثانمان بؤ تو نارد (ئى موحه ممد
 ﴿مِنْ أَمْرٍ﴾ به فرمانى خو مان ﴿مَا كُنْتَ مَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ﴾ كه تو نه تده زانى كتيب و ئيمان
 چى به ﴿وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا﴾ به لام ئيمه نه ومان كرده رووناكى بهك ﴿يَهْدِي بِهِم مِّنْ شَأْنٍ﴾ رېنموونى
 هەر كه سىكى پى ده كه پىن كه بمانه و نيت ﴿مِنْ عَمَلِنَا﴾ له بهنده كانمان ﴿وَأَنَّكَ أَتَهْدَى إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾
 وه به راستى تو (خه لك) رېنموونى ده كه پى بؤ رېنگاي راست ﴿صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِى﴾ رېنگه ي نه و
 خوابه ي ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ كه هەر چى له ناسمانه كان و هەر چى له زه ويدا يه هى نه و
 ﴿أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ﴾ بيدار پىن همدو و كاره كان هەر بؤ لاي خوا ده گه رېنموه ﴿

سوره قى (الزخرف)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوى خواى به خشنده ي مېهره بان

﴿حَم﴾ به (ح، ميم) ده خو نرېته وه خوا زانانتره به وانا كه پى بؤ زانيارى زياتر سه پرى سه ره تاي سوره تى
 (البقرة) بكه ﴿وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ سوئند بدم به راوه روون كه ره وه يه ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾
 به راستى ئيمه قورثانمان به عهره يى داناوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بؤ نه وهى تى بگهن ﴿وَاللَّهُ رَاقِبُ
 الْأَعْيُنِ﴾ به راستى ئهم قورثانه له تابلوى پارتو او دا يه لاي ئيمه (له لوح المحفوظ دا)
 ﴿أَعْيُنٌ حَصِيصَةٌ﴾ كه زور بلنده و پره له دانايى ﴿أَفَنْصَبُ عَنْكُمْ الْأَكْزَفِيَّةَ﴾ دهى تايا ئيمه ئهم
 قورثانه نان لى دوور بخه پنه وه ﴿أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّشْرِكِينَ﴾ له بهر نه وهى ئينه گه ليكي زياته پون ﴿
 وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَّبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ﴾ وه زور پېنجه مېرمان له گه له پېنشه كان ناردووه ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمْ فِي
 وَه هەر پېنجه مېرنگيان بؤ هاتېى ﴿إِلَّا كَاذِبِينَ يَشْتَهُونَ﴾ نه وان هەر گالته يان پى كرده وه ﴿
 فَأَخْلَاكُم مِّنْ أَشَدِّ مَنَهُمْ تَنْظَرًا﴾ جا كه ساني كه له مان به هيز تر بوون له ناومان بردن ﴿وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ﴾
 وه به سه رجوو سه رگو زشته يى پېشيان ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ وه نه گهر
 پرسياريان لى بكه پى كى ناسمانه كان و زه ويى به دى هيتاوه ؟ ﴿يَقُولُ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾ بېگو مان
 ده لېن خواى زالى بالاده ستى زانا دروستى كرده وون ﴿الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾ نه و خوابه ي
 زه وي كرده وه به لانه بؤ نان ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ فِيهَا سُبُلًا﴾ وه چهند رېنگابه كى تيا دا دروست كرده وه
 بؤ نان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ بؤ نه وهى بگهن به مه به سته كاننان ﴿

﴿وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ﴾ همدروها پیش تو هیچ پیغمبر نیکمان نه نار دودو له هیچ شار نکدا
 ﴿إِلَّا قَالُوا مُتْرُكُهَا﴾ مه گهر خو شگوزه رانه کان (دهوله مهنده کان) ی ووتویانه ﴿إِنَّا وَجَدْنَا ابْنَ آدَمَ عَلَى الْغُرِّ﴾
 بهراستی نیمه باوو باپیرانی خومان له سهر نایبیک دیووه ﴿وَإِنَّا عَرَّفْنَاهُم مُقْتَدُونَ﴾ وه بهراستی نیمه
 له سهر نایبیک نه وان دهر دین ﴿قَالَ أَوْجِشْكُم بِأَهْدَىٰ﴾ ووتی نه گهر چی من (نایبیک) راستریشم
 بقو هینابن ﴿مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آيَاتٍ﴾ له وهی که باوو باپیرتان دیووه له سهری ﴿قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
 كَاذِبُونَ﴾ ووتیان بنگومان نیمه بن باوهر بن بهو (نایبیک) به یتوه داتیرراوه ﴿فَأَنقَضْنَا ميثمَهُمْ﴾ بویه
 توله مان لی سهندن ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ جا سهر که سهر نه نجامی دروزنان چون بوو ﴿
 وَكَذَلِكَ أَرْسَلْنَا إِبْرَاهِيمَ وَآلِيَهُ وَقَوْمَهُ﴾ وه کاتیک ثیر اهییم به باو کی وگه له که ی ووت ﴿إِنِّي بَرَكْتُ لَكَ مِنْ بَيْنِ
 مَنْ بَرَكْتُ لَهُمْ مِنْ قَبْلِ يَوْمِ الْفَتْحِ﴾ جگه له و زاته ی که دروستی کردووم ﴿فَاللَّهُ
 سَيَقُولُ﴾ چونکه همدرویش وینمورنیم ده کات ﴿وَجَعَلْنَا كَيْمَةَ بَاقِيَةٍ فِي عَاقِبِهِ﴾ نهو (به که خوا به راستی)
 له ناو نه وه کاتیدا به چی هیشت ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تابگر پنده وه (سهری) ﴿بَلْ مَنَعْتُ هَؤُلَاءَ وَآلَهُمْ﴾
 به لکسو من نه وانه ویاو و باپیرانیانم له خو شگوزه رانیدا هیشته وه ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ﴾ هه تا نه و کاته ی
 قورناتیان بقو هات ﴿وَرَسُولٌ مِنْهُمْ﴾ له گه ل پیغه مبدری ناشکرا ﴿وَلَعَلَّاهُ لَنْ يَخْلُقَ﴾ جا کاتی قورناتیان
 بقو هات ﴿فَالْوَاهِدَ إِسْحَارُ﴾ ووتیان نه مه جادووه ﴿وَإِنَّا بِهِ كَاذِبُونَ﴾ وه بهراستی نیمه باوهری بن ناکه یمن ﴿
 وَفَالْوَالِئَاتُ لَنُزِلَنَّ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ وه ووتیان بقو چی نه قورناته نه یتیرراوه ته خواره وه ﴿عَلَىٰ رَجُلٍ مِنَ الْقُرُونِ عَظِيمٍ﴾
 بقو پیاوکی گه ووهی (ناو دارو دارا) له م دوو شاره (مه که و طائف) ﴿أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ رَبُّكَ﴾ نایا
 نه وان به حمده تی بهر وهر دگارت دابهش ده که ن ﴿نَحْنُ قَسَمٌ لَبِيبٌ﴾ له کاتیکدا نیمه له یتو اتیاند دابهشمان
 کردووه ﴿فَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ هوی گوزه راتیان له زبانی نه م دونیا به دا ﴿وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ
 دَرَجَاتٍ﴾ وه هه ندیکیا تمان چه ند پله بهر ز کردونه وه به سهر هه ندیکی تریانددا ﴿لِيُعْجِزَهُمْ بَعْضُ سُخْرِيَّ﴾
 تاهه ندیکیان نیش به هه ندیکی تریان بکه ن وله خزمه تی به کتر دا بن ﴿وَرَفَعْنَا رَبَّكَ حَقًّا مِمَّا تَتَّبِعُونَ﴾ وه
 به زه یسی بهر وهر دگارت (بو تو) له وه چاکتره که نه وان کزی ده که نه وه ﴿وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً
 وَاحِدَةً﴾ خو نه گهر له بهر نه وه نه بویه که خه لکی به ک نوممه تی بن باوهر بوونایه ﴿لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ
 بِالْإِسْلَامِ﴾ وامن ده کرد همر که س بن باوهر بویه به خوا ی میهره بان ﴿لِيُؤْتِيَهُمْ سُلْطَانًا مِنْ دُونِ﴾ سه قفی
 خانووه کانیان له زیو و بویه ﴿وَمَعَاجِزَ عَلَيْهَا يُظْهِرُونَ﴾ همدروها پله کان که پنی داسهر ده که ون (بومان
 ده کردن به زیو و) ﴿٢٢٢﴾

﴿وَأَيُّ يَدَيْهِمَا أَلَمَتْ﴾ و ده‌رگای زورمان بؤ خانووه کاتبان دادنه‌ما ﴿وَسُرُّرَاغِيهَا تَهْتَكَوْت﴾ و ده کورسی و قه‌نه‌فهی زور تاله‌سه‌ری دانیشن و پال بده‌نه‌وه ﴿وَزُخْرُفًا﴾ زرق و برق و پرازاننده‌وه‌ی مالی دنیا (له‌نالتون و زیوو) (خوای گه‌وره و از ده‌هینیت له‌و بیناوه‌رانه که له‌زوت له‌مال و سامان و خوشی دنیا و ه‌ریگرن، به‌لام پاشه‌پرؤژ ه‌ر ده‌گه‌رینه‌وه به‌رده‌ستی) ﴿وَأَبْكَتُكَ تِلْكَ الْأَمْثِلُ الْأَمْثِلُ﴾ جا ه‌مه‌وو نه‌وانه چهند ساتیکه له به‌ه‌ره و خوشی زبانی دنیا ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ لِمَتَّقِينَ﴾ به‌لام (پاداشتی) پرؤزی دوابی لای به‌رو و دگارت بؤ پارتیز کاران و له‌خواتر اسانه ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ شِئْرًا يُجْزَىٰ﴾ و ده‌رگه‌س پشت له یادیسی خوا ه‌لکات ﴿فَيُضِلُّهُمُ شَيْطَانًا﴾ شه‌یثانیکه بؤ ناماده ده‌که‌ن ﴿فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ﴾ که ه‌مه‌میشه له‌گه‌لی بیت و لئی جیه‌انه‌بته‌وه ﴿وَأَنَّهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ السَّبِيلِ﴾ و ده‌بینگومان شه‌وانه (شه‌یثانه‌کان) له‌رینگایی راست رینگریبان ده‌که‌ن ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ﴾ واش ده‌زائن که‌بینگومان ه‌ر نه‌وانن که ه‌یدایه‌تدرارون ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمُ الْمَوْءِدُ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ﴾ ه‌ه‌تا کاتی که (ده‌مری و) دینه‌وه لامان ﴿قَالَ يَكِنَّتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ﴾ ده‌لی خوزگه‌نیوانی من و تو به‌قه‌ده‌ر نیوان خور ه‌لات و خور تاوا بوابه ﴿فَنُفِثَ الْقَرِينُ﴾ نای چ ه‌اویری به‌کی خراب بوویت ﴿وَلَنْ يَنْفَعَكَ الْيَوْمَ إِذْ ظَنَّكَ أَنَّهُم﴾ (هم خوزگه) هیچ سوودینکنان پتاگه‌یه‌نیت چونکه سته‌متان کرد ﴿أَنَّهُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾ بینگومان تیره له سزایی سه‌خت دا ه‌او به‌شن ﴿أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ﴾ ده‌ی نایا تو (ده‌ی موچه‌مه‌د) ده‌توانی به‌که‌ر بشته‌وینی ﴿أَوْ تُبْصِرُ الْبُصْرَ﴾ یان کویر ریتنموونی بکه‌یت ﴿وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ و ده‌نه‌و که‌سه‌ی که‌له‌گو مریایی به‌کی ناشکر ادا بیت ﴿فِي مَالِهِمْ﴾ جا نه‌گه‌ر تو به‌مرینین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ شَتَكَمُوت نه‌وه بینگومان نیمه ه‌ر توله له‌وان ده‌سبتین ﴿أَوْ تُرِيَّتْكَ الْآلِيَّةُ وَعَدْنَاهُمْ﴾ یان نه‌و ه‌ره‌شه‌ی لیمان کردوون پیشانت ده‌ده‌ین ﴿فَمَا نَأْمُرُهُمْ مُّقْتَدِرُونَ﴾ چونکه به‌پرستی نیمه به‌ده‌سه‌لاتین به‌سه‌ریاندا ﴿فَأَسْتَسْمِعُكَ بِآلِئِ الْأُحْنِ إِنَّا بَكَ﴾ که‌واته ده‌ست بگره به‌و قورنانه‌وه‌ی بؤت نیرراوه ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ به‌پرستی تو له‌سه‌ر ریبازیکه راستیت ﴿وَأَنَّهُ لَئِنْ كَرِهْتَ الْفَوَاقِ﴾ و ده‌بینگومان هم قورنانه‌وه‌ی ناوداری به‌بؤ خوت و بؤ گه‌له‌که‌ت ﴿وَسَوْفَ تُنْقَلُونَ﴾ له‌داها تو و شدا به‌رمیارتان لی ده‌کرت ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا﴾ تو به‌رمیارت بکه‌له و پیغه‌مبه‌رانه‌ی پیش تو ناردوومانن ﴿أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ﴾ نایا بینجگه له‌خوای مبه‌ره‌بان به‌ریارمان داوه ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُونَ﴾ به‌رستر او اتیک که به‌رمسترین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا بِآيَاتِنَا﴾ سویند به‌خوا به‌پرستی مو و سامان به‌به‌لگه کائمانه‌وه نارد ﴿إِنِّي فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بؤلای فیرعه‌ون و ده‌ست و پیوه‌نده‌که‌ی ﴿فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ وونی به‌پرستی من پیغه‌مبه‌ری به‌رو و دگاری جیه‌انپانم ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا﴾ جا کاتی به‌لگه‌کاتی نیمه‌ی بؤ ه‌یتان ﴿إِذَا هُمْ مِّنْهَا يَحْضَحْكُونَ﴾ که‌چی نه‌وان به‌به‌لگه‌کان پنده‌که‌نین ﴿

﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَمُودٍ﴾ و هیچ به لگه‌یه کمان نشان نه داون ﴿إِلَّا جُنُودٌ مِنْ خَلْقٍ﴾ مه گهر نه و به لگه‌یه
 گه و ره تربو و له هاوتا که ی ﴿وَأَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ﴾ و هتووشی به لاوسر امان کردن (چونکه باوهر بیان نه هیتنا)
 ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ بَازٌ﴾ بۆ نه وهی بگهر نه وه (له‌بین باوهر پی) ﴿وَقَالُوا إِنَّا إِلَهُاتُنَا﴾ ووتیان (به‌موسا)
 نه ی جادو و باز ﴿أَفَلَا نَسْأَلُكَ بِمَا عَمِلْتَ عَذَابًا﴾ داوامان بۆ بکه له په‌روهر دگارت نه وهی به‌لیتی پی داوی
 (به‌دی به‌نیت) ﴿إِنَّا لَمُهْذَوُونَ﴾ نه‌وسا به‌راستی نیمه باوهر ده‌هیتین ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ﴾
 جا کانی به لاوسر امان له‌سهر بیان لا برد ﴿إِذَا هُمْ يَنْتَفِعُونَ﴾ کتوپر به‌یماننه که بیان هه‌لده وه‌شاند وه ﴿وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ﴾ و ه فیر عدون جاری دابه‌ناو گه‌له که پیدا ﴿قَالَ يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ لِيُكْذِبَ﴾ ووتی نه ی
 گه‌له که هم‌نایا پادشایی میصر هی من نی به ؟ ﴿وَهَذَا نَذِيرٌ لِّمَنْ يَخْفَىٰ﴾ و (نایا) شم رو و بارانه
 به‌زیر (کشکه کانی) متدا نارون ؟ ﴿أَفَلَا يَبْصُرُونَ﴾ ده ی نایا نیوه نایبین ؟ ﴿أَلَمْ نَخْلُقْ هَذَا الْبَشَرَ﴾
 مَهین ﴿بَلْ كُفِرْتُمْ بِهِ﴾ (موسا) که لاواز و بین ریزه ﴿وَلَا يَكْذِبِينَ﴾ و ه نانوئی به‌چاکی قسه
 بکات (زمانی نه‌واونی به) ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ دهبوچی بازنی نالتونی پی نه‌دراوه ؟
 (نه‌گهر راست ده‌کات) ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَقَرٌّ﴾ یان فریشته‌ی (شایه‌تی ده‌ری) له‌گه‌لدا
 نه‌ها تو وه ﴿فَأَسْبَغَ قَوْمَهُ قَطَاغًا﴾ جا به‌م قسانه گه‌له که ی هه‌لخه‌له‌تان و نه‌وانیش گوترا به‌لیان
 کرد ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ بنگومان نه‌وان هه‌میشه ﴿قَوْمًا فَاسِقِينَ﴾ گه‌لنکی له‌سنور دهر چو و بوون ﴿فَلَمَّا أَتَوْا﴾
 نه‌مجا هه‌می و یانمان له‌دهر یاد اخنکانه ﴿وَجَعَلَتْ خُفَّيْهِمَا سَلًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ﴾ و کردمان به‌په‌ند و نموونه
 و ناموزگاری بۆ کهسانی دوی خویان ﴿وَلَمَّا ضُرِبَ آلُ فِرْعَوْنَ مَثَلًا﴾ و ه کانی عیسیای کوپری مه‌ریه‌م
 به‌نموونه هیترا به‌وه ﴿إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ﴾ ده‌سبه‌جی گه‌له که ت ده‌یکه‌نه هاوار و قیره‌ی خوشی
 (واده‌زان قسه‌ی نه‌وان به‌سهر قسه‌ی پیغه‌مه‌ر دا) ﴿سَهْرٌ كَسَوْتُهُ﴾ ﴿وَقَالُوا إِنَّا إِلَهُاتُنَا﴾ و ه نانوئی به‌چاکی قسه
 و ده‌لین نایا په‌رستر او کانی نیمه باشره یان عیسا ﴿فَمَا صَبْرُؤُهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا﴾ نه‌وانه نموونه‌ی عیسیان
 نه‌ها بۆ ده‌مباری و ده‌مه‌ده‌می بۆ ده‌هیتنا به‌وه ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ﴾ (وانیه که ده‌لین) به‌لکو نه‌وانه گه‌لنکی
 زور ده‌مه‌قالتی کهرن ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا عِبْدٌ مُّغْتَابٌ﴾ عیسا هیچ نی به‌جگه له‌بهنده به‌ک که نیمه‌تی
 خومان رشتو وه به‌سهر پیدا ﴿وَجَعَلَتْهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ و ه کردمان به‌نموونه بۆ نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿وَوَلَّوْا شَاءَ لِيَجْعَلَ لَكُمْ مَثَلًا﴾ نه‌گهر به‌مانو یستایه له‌جیاتی نیوه فریشته‌مان دادنا ﴿فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ﴾
 نه‌زه‌ویدا ده‌بوونه جی نشینی نیوه

﴿وَأَنذَرْتُ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وە ینگومان (دابه‌زی عیسا بۆ سەر زه‌وی) یه‌ کینکه‌ له‌ نیشانه‌ کانی قیامت ﴿فَلَا تَمَنَّوْنَهَا﴾ که‌ واته‌ ده‌ باره‌ی قیامت هیچ گومانتان نه‌یه‌ راسته‌ ﴿وَأَنذَرْتُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وە شوننی من بکه‌ون ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ ئەمه‌ ڕینگای راسته‌ ﴿وَلَا يَصْذَلُكُمُ الشَّيْطَانُ﴾ وە باشه‌یتان ڕینگریتان نه‌ کات له‌ ڕینموونی خوا ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ به‌ راستی ئەو (شه‌یتان) دۆژمنیکی ناشکرای ئیوه‌یه‌ ﴿وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ﴾ وە کاتی عیسا به‌ لگه‌ ڕوونه‌ کانی هینا ﴿قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحَقِّ﴾ ووتی (به‌ نه‌وه‌ی ئیسرائیل) ینگومان به‌ پینغه‌ مه‌رایه‌تی هاتووم بۆ ناوتان ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ﴾ بۆ نه‌وه‌ی ڕوونی بکه‌مه‌وه‌ بۆتان ﴿بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ﴾ هه‌ندی له‌ وشتانه‌ی جیاوازن تییدا ﴿وَقَالُوا اللَّهُ﴾ ده‌ی له‌ خوا بترسن ﴿وَأَطِيعُوا﴾ و گوێڕایه‌ لیم بکه‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ﴾ به‌ راستی خوا به‌ ڕوهره‌ دگاری من و به‌ ڕوهره‌ دگاری ئیوه‌ شه‌ ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ که‌ واته‌ هه‌ر ئەو به‌ ڕستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ هه‌ر ئەمه‌ ڕینگای راسته‌ ﴿وَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ﴾ جیا کۆمه‌ له‌ کان جیاواز بوون له‌ نیشوان خۆیاندا ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ سزاو له‌ ناوچوون بۆ نه‌وانه‌ی سته‌ میان کرد ﴿مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌ سزای سه‌ختی ڕوژی به‌ نازار ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ﴾ ئایا جگه‌ له‌ ڕوژی دوا‌ی چاره‌ ڕوانی چی ده‌ که‌ن ﴿أَن تَأْتِيَهُمُ غَشَّةٌ﴾ که‌ کتوپڕ بێت بۆیان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌ کاتێکدا ئەوان هه‌ست ناکه‌ن ﴿أَلَا أَلْجَاكُم يَوْمَ يَعْطُفُ عَنْهُمْ بَغْضٌ﴾ دۆست و خو‌شه‌ وسته‌ کان له‌ ڕۆژهدا دۆژمنی یه‌ کترن ﴿إِلَّا السَّاعَاتِ﴾ جگه‌ له‌ بارێز کاران وله‌ خوا ترسان نه‌ بێت ﴿يَعْبُدُونَ إِلَّا الْخَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ﴾ (بێیان ده‌وتریت) ئە‌ی به‌نده‌ کانم نه‌ ڕۆ هیچ مه‌ترمه‌ کتان له‌ سه‌رنی یه‌ ﴿وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾ خه‌فه‌ تیش ناخۆن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا﴾ ئە‌وانه‌ی باوه‌ ڕیان به‌ ئایه‌ته‌ کانی ئیمه‌ هیناوه‌ ﴿وَكَانُوا مُسْلِمِينَ﴾ و هه‌میشه‌ گه‌ردن که‌چ بوون ﴿أَخْلَوْا الْجَنَّةَ﴾ (له‌ ڕۆژهدا بێیان ده‌لێن) به‌چه‌ به‌ هه‌شته‌وه‌ ﴿أَنَّهُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ﴾ ئیوه‌ و هاوسه‌ره‌ کانتان ﴿تُخْبَرُونَ﴾ (ڕێز ده‌ گه‌ڕێن و) دل خو‌ش ده‌ کرین ﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ﴾ به‌ سینی و به‌ رداخی ئالتونی (خواردن و خواردنه‌وه‌) ده‌ گه‌ڕن به‌ سه‌ریاندا ﴿وَفِيهَا مَا تَشْتَهُوهُ الْإِنْسُ﴾ وە له‌ به‌ هه‌شته‌دا هه‌یه‌ ئەوه‌ی دل چه‌زی لی بکات ﴿وَتَذُكُّ الْأَعُيُنُ﴾ و چاو له‌ زه‌وت له‌ بێینی بیات ﴿وَأَنَّهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ وە ئیوه‌ به‌ هه‌تا هه‌تایی ده‌میته‌وه‌ تیایدا ﴿وَتَذُكُّ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا﴾ ئە‌وه‌ ئەو به‌ هه‌شته‌یه‌ که‌ بۆ ئیوه‌ ماوه‌ نه‌وه‌ (بێتان دراوه‌) ﴿بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌ هو‌ی ئەو کرده‌ وانه‌وه‌ی که‌ ده‌تانکرد ﴿لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ﴾ بۆ ئیوه‌ هه‌یه‌ تییدا مېوه‌ هاتی زو‌ر ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ که‌ لێیان ده‌خۆن

﴿إِنَّ الْمَجْرِمِينَ﴾ به‌راستی تاوانباران ﴿فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ له‌سزای دوزخ‌خدا به‌هه‌میشه‌یی ده‌مینه‌وه ﴿لَا يُغْنِي عَنْهُمْ سِرِّيَانٌ﴾ سزایان له‌سهر سووک ناکرنت ﴿وَهُمْ فِيهِ مُبْسَوْنَ﴾ وه‌ئوان له‌ناو‌ئهو سزایه‌داین ثومیدن ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ﴾ وه‌ئیمه‌هیج سته‌مینکمان لی نه‌کر دوون ﴿وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ﴾ به‌لکو ههر خویان سته‌مکار بوون ﴿وَنَادُوا بِمَلِكٍ﴾ وه‌هاوار ده‌کمن ته‌ی مالیک (سهر به‌رشتیاری دوزخ) ﴿لِيَقْضِيَ عَلَيْهِمْ تَارَهُنَّ﴾ با به‌روه‌رد گارت بمان مرینیت (تارز گاربین) ﴿قَالَ إِنَّكُمْ مَعَكُونُ﴾ (ته‌ویش پاش ماوه‌یه‌کی زور وه‌لامیان ده‌داته‌وه‌و) ده‌لنت : بینگومان ئیوه‌ده‌مینه‌وه‌تیابدا ﴿لَقَدْ جِئْتَكُمْ بِالْحَقِّ﴾ سوئند به‌خوا به‌راستی (نابینی) هه‌تصان بؤ هیتاون ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُكُمْ يَخْتَفُونَ﴾ به‌لام زور به‌تان راستیان بیتاخوشه ﴿أَتَأْتِرُمُوا الْآفِرَ﴾ به‌لکو ته‌وانه بؤ پیلان و فیلان (له‌پیغه‌مبه‌ر ﷺ) لیبران ﴿فَإِنَّا مُرْسِلُونَ﴾ بؤیه به‌راستی ئیمه‌ش (بؤ توله‌لی سه‌ندیان) لیبراین ﴿أَتَمْحَسِبُونَ أَنَّ لَاسْمَعَ رَبِّهِمْ فَهُمْ يُخَوَّنُهُمْ﴾ ناخو وا ده‌زانن ئیمه‌ نه‌یتی و چه‌کانیان نایبستین ﴿بَلَىٰ﴾ به‌لی ده‌بیستین ﴿وَرُسُلُ اللَّهِ يَكْفُرُونَ﴾ فرشته‌کانیشمان که‌له‌لایانن و ناماده‌ی (ته‌و پیلان و فیلانه‌یان) ده‌نوسن ﴿قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ﴾ بلی ته‌گهر به‌روه‌رد گار کوری بیوابه ﴿فَأَنَّا أُولُ الْأَعْيُنِ﴾ ته‌وه‌من به‌که‌مین که‌س بووم ده‌مبه‌رست ﴿سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ پاک و بینگهردی بؤ به‌روه‌رد گاری ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿رَبِّ الْعَرْشِ﴾ و به‌روه‌رد گاری عهرش ﴿عَمَّا يُصِفُونَ﴾ له‌و (قه‌نار یکانه‌ی که‌ته‌وان بؤ خوای هه‌لده‌به‌ستن ﴿فَلَا تَزِرُ وَضْعُهُمْ آلُكَ﴾ جالینان گهری با سهر گهرمی پر و پوچی بن و گالته‌به‌کمن ﴿حَتَّىٰ يَلْتَمِسُوا يَوْمَهُمُ﴾ هه‌تا ده‌گمن به‌روزی خویان ﴿الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ که‌به‌لینیان بن دراوه ﴿وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ﴾ وه‌ته‌و (خواه) زاتیکه به‌رستراوه له‌ناسماندا ﴿وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ﴾ وه‌به‌رستراوه له‌زه‌وبدا ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾ وه‌ته‌نها ته‌ویش کار دروستی زاتیه ﴿وَنَبِّئْكَ أَنَّكَ لَا تَمْلِكُ لِلشَّمَكِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌پاک و به‌فه‌رو گه‌وره‌یه‌ته‌و خواهیه‌ی که‌خواه‌نی ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌﴿وَمَا يَنْتَهِي﴾ وه‌ههرچی له‌نیوانیاندا به‌﴿وَعِنْدَ رَبِّكَ السَّاعَةُ﴾ وه‌زاتینی (هاتنی) روزی دواپی ته‌نها لای ته‌وه ﴿وَالَّذِينَ تَرْجَعُونَ﴾ وه‌ههر بؤ لای ته‌و ده‌گهرینه‌وه ﴿وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفَعَةَ﴾ وه‌ته‌وانه‌ی بیتجگه له‌خوا ده‌به‌رستترین (وهاواریان لی ده‌کرنت) ناوانن نکا به‌کمن ﴿إِلَّا مَن شِئَ بِرَبِّهِ﴾ مه‌گهر که‌سانیک شایه‌تبیان به‌هه‌ق دابی ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وه‌هه‌قیان زانیوه و ناگاداری بوون ﴿وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ﴾ وه‌ته‌گهر پرسیاریان لی به‌کیت کی دروستی کردوون ﴿لَقَوْلِ اللَّهِ﴾ بینگومان ده‌لین خوا ﴿فَأَنَّا نَبْزُكُونَ﴾ ده‌ی چون ته‌وان له‌هه‌ق وراستی لاده‌دن ﴿وَقِيلَ لِلرَّبِّ﴾ وه‌(پیغه‌مبه‌ر ﷺ) شکاتی کردو) ووتی ته‌ی به‌روه‌رد گار ﴿إِن هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُلْمُونَ﴾ به‌راستی ته‌وانه گهلینک باوه‌ر ناهیتن ﴿فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ﴾ (خوای گه‌وره‌فه‌رموی: ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) توش وازبان لی به‌یتنه‌و گوییان بن مه‌ده ﴿وَقُلْ سَلِّمْ﴾ وینان بلی (سه‌لام) ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ له‌مه‌و پاش ده‌زانن (چی یان به‌سه‌ردیت) ﴿

سوره‌ی ﴿الدَّخَانِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حما، میم) ده‌خوئرنه‌وه خوازانا‌ت‌ره به‌واتا‌که‌یی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿وَالصَّكْبَ الْمُبِينِ﴾ سوئند به‌م قورئانه پروون که‌ره‌وده‌یه ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ به‌راستی ئیمه‌ثم قورئانه‌مان له شه‌وینکی پیروژدا نارده‌وته خواره‌وه ﴿إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ﴾ بینگومان ئیمه‌ترسینه‌ترین ﴿فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ كَبِيرٍ﴾ له‌و (شه‌وه‌ی پروژده‌) دا‌ه‌موو کار و باریکی شی‌او له یه‌ك جیاده‌کرنه‌وه ﴿أَمَّا مَنْ عِنْدَنَا﴾ فدرمانتیکه له‌لایه‌ن ئیمه‌وه ﴿إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌په‌غه‌مبه‌ران ده‌نی‌رسن ﴿وَرَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ﴾ که‌ره‌حمه‌تیکه له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگارت‌ه‌وه ﴿إِنَّهُ يَهْدِي السَّمِيعَ الْعَلِيمَ﴾ بینگومان ه‌درخوایسه‌ری زانی‌یه ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ په‌روه‌ردگاری ئاسما‌نه‌کان و زه‌وی و ه‌درچی له‌نیوانیا‌ندا‌یه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾ نه‌گه‌رنیوه ئیمان‌داری راسته‌قینه‌ن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په‌رستراوینکی به‌ه‌دق و راست‌نی یه‌جگه‌له‌خوا ﴿يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ (خوا) ده‌ژئنی و ده‌مرینی ﴿رَبُّكُمُ رَبُّ الْأَوَّلِينَ﴾ په‌روه‌ردگاری ئیوه و په‌روه‌ردگاری باو و با‌پیره‌پیش‌وه‌کات‌ناه ﴿بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ﴾ به‌لام نه‌وان له‌دوو دلی و گو‌ماندا‌گه‌مه و گالته‌ده‌که‌ن ﴿فَارْتَبَتْ﴾ جا‌چاوه‌روان به‌﴿يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُّبِينٍ﴾ پروژی که‌ئاسمان دو‌که‌لنکی ناشکرای لی په‌یدا‌ده‌بی ﴿يَتَنَبَّأُ النَّاسُ﴾ ه‌ه‌موو ناده‌می داده‌گری ﴿هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و (ده‌لین) نه‌مه به‌لایه‌کی سه‌خته ﴿رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ﴾ له‌ی په‌روه‌ردگارمان نه‌م سزایه‌مان له‌سه‌ر لایه ﴿إِنَّا نَتُومِنُ﴾ به‌راستی ئیمه‌ثاوه‌ردارسن ﴿أَنِّي لَأَهْدِي الْأَكْرَبَ﴾ چۆن ته‌می خواره‌ه‌ن و ئاموزگاری و ه‌رده‌گرن ﴿وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ﴾ که‌به‌راستی په‌غه‌مبه‌رینکی پروون و ناشکرایان بۆ ه‌ات‌وه ﴿لَهُمْ تَوَلَّوْا عَنْهُ﴾ نه‌باشان گو‌تیان پی نه‌داو ﴿وَقَالُوا مَعْزُمٌ مُّحْضُونٌ﴾ وه‌وونیان: فیرکراوینکی شینه ﴿إِنَّا كَايِلُونَ الْعَذَابَ قَلِيلًا﴾ بینگومان بۆ ماوه‌یه‌کی که‌م نه‌م به‌لایه‌لا‌ده‌به‌ین ﴿إِنَّا كَايِلُونَ﴾ بینگومان ئیوه‌ده‌گه‌رنه‌وه (بۆ پی باوه‌ری) ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْفُغْشَةُ الْكُبْرَى﴾ پروژیک دبت په‌لامارینکی به‌هیز و ه‌ره‌گه‌وره‌یان بۆ ده‌به‌ین ﴿إِنَّا مُنْقِضُونَ﴾ به‌راستی ئیمه‌تۆله‌ده‌سه‌نین (له‌کافران له‌جه‌نگی به‌ردا) ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ يَرْعَوْنَ﴾ سوئند به‌خوا به‌راستی له‌پیش نه‌مان گه‌لی فیرعه‌ونمان تاقی کرده‌وه ﴿وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ﴾ وپه‌غه‌مبه‌رینکی به‌ری‌زیان بۆ ه‌ات ﴿أَن ادْعُوا إِلَىٰ عِبَادَتِي﴾ (پنی ووتن) که‌به‌نده‌کانی خوا (به‌نویسرائیل) به‌من بسپرن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ چونکه به‌راستی من په‌غه‌مبه‌رینکی نه‌مین ویاوه‌ر پیکراوم بۆ ناو ئیوه ﴿

﴿وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ﴾ و ه خوتان به بهر زو گه و ره معزائن له بهر امیهر خوادا ﴿إِنَّهُ إِلَهُكُمْ مُسْتَعِظُونَ﴾
 ینگومان من به لگه و نیشانه به کی ناشکرام بق هیتاون ﴿وَأَنِّي عَذْتُ رَبِّيَ وَنُكْرُ﴾ و ه ینگومان من
 به ناده گرم به بهر و هرد گاری خوم و بهر و هرد گاری ئیوه له وهی ﴿أَنْ تَرْجُمُونَ﴾ که ئیوه بهر دبار انم بکه ن
 ﴿وَأَنْ تَرْجُمُوا إِلَى فَكْرَتُون﴾ و ه ته گهر باوهرم پیناهینن نه وه و ازم لن بهینن (و خرا بهم ده باره مه که ن)
 ﴿فَدَعَا لَهُ﴾ جا هاواری له بهر و هرد گاری کرد (ووتی) ﴿أَنْ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ﴾ بهر راستی نه مانه
 گه لیکسی تاوانبارن ﴿فَأَتْرِبَّادِي لَيْلًا﴾ نه وسا (پنی ووترا) به نده کانم به شسه و به ره ﴿إِلَّا كَرْتَبُونَ﴾
 چونکه بهر راستی (فیرعه ون و کومه له که ی) دوانان ده که و ون ﴿وَأَتْرَكُ الْبَحْرَ رَهْوًا﴾ و ه ده ریا که (ده ریا ی
 سوور) به تارامی و ناوه لا به جی بهینله ﴿إِلَّا هُمْ جُنْدٌ مُّتَعَرِّفُونَ﴾ ینگومان نه وانه سهر بازانیکی خنکیترا و
 ده بن (تیندا) ﴿كَتَرَكُوا﴾ چه نده هایان به جی هیتشت ﴿مِنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ﴾ له باخات و کانیاو ﴿وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ﴾ و کشو کال و جی و مه ئوای چاک و خوش ﴿وَنَعْمَ كَانُوا فِيهَا يَتَسَكَّمُونَ﴾ و ه ناز
 و نیعمه تی زور که نه وان نیایدا ده زیان و پایان ده بوارد ﴿كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ﴾ ههر بهم جو ره
 نه و (خوشی به) مان دا به گه لیکسی تر ﴿فَمَا يَكُنْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ﴾ جانه ناسمان و نه زهوی نه گریان
 یزبان ﴿وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ﴾ و مؤله تیشیان پی نه درا ﴿وَلَقَدْ فَخَّرْنَا بِإِسْرَائِيلَ﴾ سویند به خوا بهر راستی
 نه وهی ئیسرا ئیلیمان پرگار کرد ﴿مِنَ الْعَذَابِ الْآخِرِينَ﴾ له سزای ریسوا که ر ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ﴾ له فیرعه ون
 ﴿إِنَّهُ كَانَ قَائِمًا مِّنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ ینگومان فیرعه ون خویه زل زانیکی له سنوور ده رجوو بوو ﴿وَلَقَدْ
 أَخْرَجْنَاهُ﴾ سویند به خوا بهر راستی نه وهی ئیسرا ئیلیمان هه لیژارد ﴿عَلَىٰ عِلْقَتَيْنِ الْآخَرَيْنِ﴾ به سهر خه لکی
 (سهرده می خویان) دا به پنی ی زانیاری (خوسمان) ﴿وَوَاقِعَتُهُمَا رَيْنَ الْأُخْرَىٰ﴾ و ه مو عجیزه و به لگه ی
 زورمان پشدان ﴿فَأَوْرَثْنَا مُوسَىٰ﴾ که بق تاقیکردنه وهی روون و ناشکرا بهس بیت ﴿إِنْ هَؤُلَاءِ﴾
 بهر راستی نانه وانه ﴿يَقُولُونَ﴾ ده لین ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ﴾ ههر بویه به کهم جار ده مرین ﴿وَمَا نَحْنُ
 بِمُتَحَرِّينَ﴾ ئیتر زیندو و نا کرینه وه ﴿فَأَوْرَثْنَا نَبَا﴾ دهی باو و باهیر انمان (زیندو و بکه نه وه) بیان
 هیتنه وه (بق دنیا) ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست ده که ن ﴿أَهْلَ حَظِّهِ﴾ نایا نه وانه چاکترن
 ﴿أَفَرَأَيْتُمْ﴾ یان گه لی توبیه ع (ی پادشایی به من) ﴿وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ و نه وانه ی له پیشیانه وه بوون
 ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ هه مو ویانمان له ناو برد ﴿إِلَّا هُمْ كَانُوا مُحْجَرِينَ﴾ چونکه ینگومان گشتیان تاوانبار بوون
 ﴿وَمَا خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ و ه دروستمان نه کردو وه ناسمانه کان و زهوی ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمَا﴾ نه وهی له
 نیوانیاندایه ﴿آخِرِينَ﴾ به بیهوده و گالته ﴿وَمَا خَلَقَهُمَا إِلَّا بَأْسَاقٍ﴾ ههر دوو کیانمان به دی نه هیتاوه به هق
 و راستی نه بیت ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازائن

﴿إِنَّ يَوْمَ الْقِيَامِ﴾ بېگومان پروری جیاکردنه وه (ی حق و به تال) ﴿مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ کاتی دیاری
 کراویسی هموویانه ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْكَ قَوْلُ شَيْءٍ﴾ پرورنکه هیچ دوستی ناتوانی کهترین سوود
 بگه‌یه‌نی به دوستی خوی ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ وه یارمه‌یش نادرین ﴿إِلَّا مَنْ رَجَعَهُ﴾ مه‌گه‌ر
 که‌سی خوا ره‌حمی بن بکات ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی ته‌نھا خوا زالی بالاده‌ستی مېهره‌بانه
 ﴿إِنَّ شَجَرَتَ الزُّرُّومِ﴾ بېگومان دره‌ختی ره‌فته‌موت ﴿طَعَامُ الْأَلِيمِ﴾ خوراکي که‌سانی تاوانباره
 (کافره) ﴿كَالْمُهْلِ﴾ وه کو‌خلته‌ی پرورن زه‌یتورن ﴿بِغُلٍّ فِي الْبُطُونِ﴾ له‌ناو سکه‌کاندا ده‌کولیت ﴿كَغَلِي الْحَمِيمِ﴾
 هه‌ر وه‌کو کولانی ناوی زور گهرم ﴿حُدُودُهُمْ قَاتِلُوهُ﴾ (نه‌و کافره) بېگرن و
 به‌توندی رای کیشن ﴿إِلَى سَوَاءٍ الْحَمِيمِ﴾ تا (ده‌یه‌نه) ناوه‌راستی دوزه‌خ ﴿ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ﴾
 پاشان بپرورن به‌سهر سهریدا ﴿مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ﴾ هه‌ندی له‌ئاگر و ناوی زور گهرم ﴿ذُقْ﴾
 (ببني دووتریت) بېجیژه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ (به‌گالنه‌ بېکر دینکه‌وه‌ بني ده‌وتریت) چونکه
 به‌راستی تو به‌ده‌سه‌لات و به‌ریز یوویت (له‌دو‌نیادا) ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا كَلِمٌ بِهِ تَعْتَرُونَ﴾ بېگومان نه‌مه
 نه‌و سزایه‌یه‌ که‌نیوه‌ گومانان لینی هه‌بوو ﴿إِنَّ الْمَشْهُورَ فِي مَقَاهِ أَمِينٍ﴾ به‌راستی پاریز کاران
 وله‌خواترسان له‌شوتینکی بیتوه‌یی و نارام دان ﴿فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ﴾ له‌ناو باخات و نزیک کانیاودان
 ﴿يَنْتَسُونَ مِنْ شُهُودٍ وَاشْتَرَقُوا﴾ له‌ئاوریشمی ناسک و نه‌ستور ده‌پوشن ﴿مُتَّقِينَ﴾
 پر به‌پروری به‌کتری داده‌نیشن ﴿كَذَلِكَ وَرَوَّجْتَهُمْ بَحْرَيْنِ﴾ هه‌روه‌ها کیزانی چاو‌گه‌وره‌ و جوان
 ده‌که‌ینه‌ هاوسه‌ریان ﴿يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فُكْهٍ﴾ له‌و به‌هه‌شته‌دا هه‌موو جزوره‌ میوه‌یه‌ک داوا ده‌که‌ن
 ﴿عَامِينَ﴾ به‌ئاسووده‌یی و بیتوه‌یی ﴿لَا يَدْعُونَ فِيهَا الْمَوْتَ﴾ له‌به‌هه‌شتدا هه‌ر گیز مردن
 ناچه‌رزن ﴿إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى﴾ جگه‌ له‌مردنی به‌که‌م جار (که‌له‌ دو‌نیادا بوو) ﴿وَوَقَّعَتْهُمْ عَذَابَ الْحَمِيمِ﴾
 وه (خوا) له‌سزای دوزه‌خ پاراستونی ﴿فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ﴾ نه‌مه‌ به‌خششه‌ له‌لایه‌ن به‌روه‌ردگار ته‌وه
 ﴿وَلَا هُوَ الْغَوْرُ الْعَظِيمُ﴾ ئا له‌وه‌یه‌ سهر که‌موتی زور گه‌وره‌ ﴿وَلَا تَبْتَغُونَ يُلَاقِيكَ﴾ جا به‌راستی
 نه‌م قورئانه‌مان له‌سهر زمانی تو ئاسان کردووه‌ ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیرکه‌نده‌وه‌ ﴿فَأَنْقَضَتْ بِإِذْنِهِمْ مُرْتَقِيَتُ﴾ نیر تو چاوهروان به‌، بېگومان نه‌وانیش چاواروانن ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حامیم) ده‌خوترتیه‌وه خوا زاناتره به‌واتاکه‌ی، بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌نای
سوره‌ی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ هینانه خواره‌وی نهم قورئانه ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له‌لایه‌ن
خوای بالاده‌ستی کاردرسته‌وه‌یه ﴿إِنَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بینگومان له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا
﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ چه‌نده‌ها به‌لگه‌هه‌یه بۆ باوه‌رداران ﴿وَفِي خَلْقِكَ﴾ وه‌له‌دروست کردنی خوتنان دا
﴿وَمَا يَشَاءُ مِنْ دَابَّةٍ﴾ وه‌نه‌و گیان له‌به‌رانه‌ی بلاوده‌بنه‌وه ﴿عَلَيْكَ الْقَوْمُ يُوقُونَ﴾ چند به‌لگه‌هه‌یه بۆ که‌سانی
باوه‌ری بته‌ویان هه‌یه ﴿وَالْخَيْفِ الْأَيْلِ وَالْجَبَّارِ﴾ وه‌له‌جیاوازی شه‌و و رورژدا ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾
وه‌له‌و بارانه‌ی که‌خوا له‌ناسمانه‌وه ده‌یاریتیت (که‌هزی رزق و رورزی یه) ﴿عَلَيْهَا الْأَرْضُ يَغْدُوهَا﴾ که
به‌هزی وه‌زه‌وی زیندوده‌کاته وه‌(وده‌بو و ژیتیه وه‌) ﴿وَتَقْرِيفِ الرَّيْحِ﴾ وه‌له‌گورانی بایه‌کاندا ﴿عَلَيْكَ الْقَوْمُ
يَعْقِلُونَ﴾ چند به‌لگه‌هه‌یه بۆ که‌سانی که‌تی ده‌گهن ﴿يَتْلُو آيَاتِ اللَّهِ﴾ ناهمانه به‌لگه‌کانی خوان
﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكَ يَا حَقُّ﴾ ده‌یخوتیه وه‌بۆت به‌راستی و دروستی ﴿وَيَا أَيُّهَا حَبِيبُ﴾ جابه‌چی قه‌و گوفاریتک
﴿بَعْدَ اللَّهِ وَآلَيْهِ يُرْجَعُونَ﴾ دواي خواو به‌لگه‌کانی باوه‌ر ده‌هین ﴿وَيَلِكُ الْفَالِكُ الرِّيحُ﴾ سزاو له‌ناو‌چوون
بۆ هه‌موو دروزنکی گونا‌هبار ﴿يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ﴾ که‌به‌لگه‌کانی خوا ده‌یستیت ﴿عَلَى عَرْشِهِ﴾
و بۆی ده‌خوترتیه‌وه ﴿ثُمَّ يُفِضُ مِنْ شَكْرِهِ﴾ له‌پاشان (له‌سه‌ر کافری) به‌رده‌وامه‌ چونکه‌خوبه‌زل زانه
﴿كَانَ لَوْ شِئْنَا﴾ له‌نی هه‌ر نه‌ی ییستوه ﴿فَنُفِثَ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ ده‌ی مژده‌ی بپه‌ بده به‌سزایه‌کی سه‌خت
﴿وَإِذَا تَوَلَّى مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا﴾ وه‌هه‌رکانی شتیک له‌به‌لگه‌کانمان ناگادار بیت ﴿أَلْقَاهَا خَرَّتْ﴾ به‌گالته‌ی
ده‌گری ﴿أَوَلَيْكَ لَهْمُ عَذَابٍ مُهِينٍ﴾ نه‌وانه‌سزای ریسواکه‌ریان بۆ هه‌یه ﴿مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ﴾ له‌پیشیانوه
ناگری دوزخه‌ ﴿وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ﴾ هه‌یج سوو‌دینکیان بپه‌ ناگه‌به‌نی ﴿مَا كَسَبُوا شَيْئًا﴾ شه‌وی له‌(دو‌نیا) دا
کر دو‌ویانه‌ ﴿وَلَا مَا أَفْعَدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أُولَئِكَ﴾ وه‌نه‌و پشتیوانانه‌ی جگه‌له‌خوا هه‌لیان بزاردون (سوودی
نی یه) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه‌سزایه‌کی زور گه‌وره‌یان بۆ هه‌یه ﴿هَٰذَا هُدًى﴾ نهم قورئانه‌هزی
پینمونی به‌ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا رَبِّهِمْ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی بپه‌ باوه‌رن به‌نایه‌ت و به‌لگه‌کانی په‌روه‌ردگاریان
﴿لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ تَحْتِ الْأُيُمِ﴾ بۆ نه‌وانه‌هه‌یه سزایه‌کی په‌ر نازاری سه‌خت ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْخَبْرَ﴾ خوا
شه‌و زاته‌یه‌ ده‌ریای بۆ رام هیناون ﴿يَتَجَرَّى الْكَلْبُ فِيهِ الْمِثْرُ﴾ تا به‌فرمانی خوا که‌شتی تبايدا بگه‌ری
﴿وَلَتَتَّخِذُنَّ مِنْ قَبْلِهِ﴾ وه‌تاله‌هه‌ندیک به‌خششی خوا به‌هرمه‌ند بین ﴿وَلَتَكُنَّ تَكْرُونَ﴾ وه‌بۆ شه‌وی
سوپاسی خوا بکه‌ن ﴿وَسَخَّرَ لَكُم مِّنَ السَّمَوَاتِ وَمِنَ الْأَرْضِ﴾ وه‌شه‌وی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دا
هه‌یه بۆ تبه‌ی ژیربار کر دو‌وه (وخستویه‌تبه‌ خزمه‌تانه‌وه) ﴿جَعَلْنَاهُ﴾ هه‌مووی له‌لایه‌ن خواوه‌یه
﴿إِنَّا فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بینگومان له‌و شتانه‌دا چند به‌لگه‌هه‌یه بۆ که‌سانیک بیر
بکه‌نه‌وه ﴿

﴿قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بلی به و که سانه‌ی پروایان هیناوه ﴿يَغْفِرُ وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ﴾ چاو پو شس بکه‌ن
 له و که سانه‌ی هیوایان به پاداشت و سزای خوانید ﴿لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ بۆ نه وه‌ی پاداشتی
 خه لکانی بداته وه به گویره‌ی نه وه‌ی کردوویانه ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ﴾ هه ر که سنی چاکه‌ی کرد
 شه وه (قازانجه که‌ی) بۆ خویه‌تی ﴿وَمَنْ أَسَءَ فَلِنَفْسِهِ﴾ وه هه ر که سنی خرابه‌ی کرد شه وه (زیانه که‌ی)
 بۆ خویه‌تی ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ ثُمَّ جَعَلْتَهُ﴾ له پاشان بۆ لای به روه رد گارتان ده گه ر پترینه وه ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا
 نُوحًا إِسْرَءِيلَ﴾ سویند به خوا بینگومان به نه وه‌ی ئیسرا ئیلیمان به خشس ﴿الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّصُوَّةَ﴾ به یام
 و حو کمرانی و پیغمه به رایه‌تی ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الظَّيْفِ﴾ وه رۆزیمان دان له شته حه لال و پاکه کان
 ﴿وَقَضَّيْنَاهُمْ عَلَى الْعَذَابِ﴾ وه ریزمان دان به سه ر جیهانیاندا ﴿وَمَا آتَيْنَاهُمْ يَتَسَوَّى مِنَ الْآمْرِ﴾ وه به لگه
 ر و نه کانه‌ن پندان له باره‌ی شه ر یعه ته وه ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْعَذَابُ﴾ جا جیاواز نه بوون
 له نیو خویاندا دوا‌ی نه وه نه بیت زانستیان بۆ هات ﴿وَمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ له به ر دوزمنایه‌تی و حه ساده‌تی نیوان
 خویان ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِرُؤْفَتِهِ﴾ بینگومان به روه رد گارت له رۆزی هه ستانه وه دا له نیوانیاندا
 داده وه‌ی ده کات ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له و شتانه‌ی جیاوازیان تیدا ده کرد ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى
 شَرِّ عَمَلٍ﴾ له پاشان تومان خسته سه ر شه ر یعه تنیک ﴿فَمِنَ الْآمْرِ﴾ له باره‌ی نایینه وه ﴿فَأَتَيْنَاهَا﴾ توش
 شونی بکه وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وه شوین هه و او شاره زووی نه وانه مه که وه که نازانن
 ﴿إِنَّهُمْ لَنْ يَحْكُمُوا عَنكَ إِلَّا هَدًى﴾ بینگومان نه وانه له لایه‌ن خواوه هیچ سو و دیکت بن ناگه به‌ن
 ﴿وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَيُضِلُّهُمُ أَهْوَاءُ بَعْضُهُمْ﴾ وه به راسنی ستم کاران هه ندیکیان دۆست و پشٹیوانی هه ندیکیان
 ﴿وَاللَّهُ وَثِقٌ الْمُتَّقِينَ﴾ وه خوا دۆست و پشٹیوانی باریز کاران وله خوا تر سانه ﴿هَذَا بَصِيرَتُ لِلنَّاسِ﴾ نه م
 قورئانه بینایه وه‌ی چاو پرشی به بۆ مه ردومان ﴿وَهَدَىٰ رَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُوقُونَ﴾ وه ریتموونی و میهره بانیه
 بۆ گه لیک که باوه‌ری به و یان هدیّه ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا السِّتَانِ﴾ نایا نه وانه‌ی که خرابه کانیان
 کردوه و اگومان ده‌بن ﴿أَنْ جَعَلَهُمُ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نیمه نه وانه وه کو که ساتیک داده‌نین
 که بر وایان هیناوه و چاکه کانیان کردوه ﴿سَوَاءٌ نَحْيَاهُمْ وَمَنَّا هُمْ﴾ وه کویسه ک بیت ژبانیان و مردنیان
 ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ نای چه‌ند خراب داده‌ری ده که‌ن ﴿وَمَا تَلَوْا إِلَّا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ بِالنَّحْيِ﴾
 وه خوا ئاسما نه کان و زه‌وی به هه ق و راسنی دروست کردوه ﴿وَلِيَجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ﴾ بۆ نه وه‌ی
 هه مو و که سیک پاداشت بدرینه وه ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ به گویره‌ی نه و کار و کرده وانه‌ی که کردوویه‌تی
 ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ وه نه وان هیچ سته میان لی نا کریت

﴿أَقْرَبَ﴾ ناخو بینو ته ﴿مَنْ لَخَذَ إِلَهُهُ هَوًى﴾ نه و کسه‌ی هه‌واو ناره‌زووی خوی کردونه به‌رسترای
 خوی ﴿وَأَنَّهُ لَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ عَمَلٍ﴾ خواش به‌زانی گومرای کرد ﴿وَيَخْرِجُ عَلَىٰ سَبْعِينَ مِائَةً﴾ وه مؤری ناوه به‌سهر
 گوی و دلیدا ﴿وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصِيرَتِهِ عَشْرَةَ﴾ وه به‌رده‌ی داوه به‌سهر چاویدا ﴿فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ﴾ ده‌ی جگه
 له خوا کی ریشمونسی ده‌کات ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی بؤچی بیر ناکه‌نه‌وه ﴿وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ﴾ وه ووتیان
 هیچ نیه ﴿إِلَّا حَتَّىٰ آتَانَا الدِّينَ﴾ جگه له ژبانی دونیامان ﴿ثَمَّ نُؤْتِيهِ﴾ وه ده‌مرین و ده‌ژین ﴿وَمَا يَهْدِيكُمَا إِلَّا اللَّهُ﴾
 وه جگه له رۆزگار هیچ شتی نیمه له‌ناو ناپات ﴿وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ وه نه‌وانه به‌و قسانه هیچ زانیاریان
 نی به ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ نه‌نیا گومان ده‌به‌ن ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَا يُعْذِرُ﴾ وه کاتیک بخوینرته‌وه به‌سهر یاندا
 ﴿إِنَّمَا يَسْتَبِينَ﴾ به‌لگه روونه کانمان ﴿مَا كَانَ حُجَّتُهُمْ﴾ هیچ به‌لگه به‌کیان نیه ﴿إِلَّا أَن قَالُوا اتَّبَعْنَا آلِهَاتِنَا﴾ جگه
 نه‌وه که ده‌لین باو و باپیر اتمان زیند و ویکه نه‌وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر ئیوه راست ده‌که‌ن ﴿قُلِ اللَّهُ
 يُخَيِّكُم﴾ بلی: خوا زیند و وتان ده‌کاته‌وه ﴿ثُمَّ يُبَيِّكُم﴾ له پاشان ده‌تان مرتینت ﴿ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ﴾ پاشان
 کوتان ده‌کاته‌وه ﴿إِلَىٰ يَوْمٍ لَّيْسَ لَهُ رُفُوزٌ﴾ له رۆزی دوایدا ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ هیچ گومانی تیدا نیه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا
 يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زۆریه‌ی مه‌رد و ومان نازانن ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه بؤ خوا به‌مولکدارتیی
 ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَلَهُمْ ثَمَرُ النَّاسِ﴾ نه‌و رۆزی قیامت هه‌لده‌ستی ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْفُتُوحُ﴾ له‌و
 رۆزده‌ا به‌تال خواره‌کان خه‌سار و مه‌ندن ﴿وَنَزَيَّ كُلَّ أُمَّةٍ جَانِبَهُ﴾ هه‌موو گه‌لی ده‌بینی کز مه‌ل کومه‌ل
 که‌وتوون به‌سهر نه‌ر نو‌دا ﴿كُلُّ أُمَّةٍ﴾ هه‌موو گه‌لی ﴿تَدْعِي إِلَىٰ كُفْرٍ﴾ بانگ ده‌کری بؤ‌لای به‌راوه‌که‌ی
 ﴿أَلَيْسَ يُخْرَجُونَ﴾ نه‌مه‌ر و سزاو پاداشت ده‌درینه‌وه ﴿مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌گویره‌ی نه‌و کرده‌وانه‌ی که ده‌تان کرد
 ﴿هَذَا كُفْرُكُمْ﴾ نه‌مه به‌راوه‌که‌مانه ﴿يَبْطِئُ عَلَيْكُمْ الْيَقِينُ﴾ به‌راستی له‌سهرتان ده‌دوی ﴿إِنَّا كُنَّا شَائِسِينَ﴾
 به‌راستی نیمه‌وه‌ک خوی نو‌سیو مانه‌ته‌وه (وینه‌مان گرتووه) ﴿مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌وه‌ی که ئیوه ده‌تان کرد ﴿قَالُوا الَّذِينَ
 آمَنُوا﴾ جا نه‌وانه‌ی پروایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وکرده‌وه چاکه‌کانیان نه‌نجامداوه
 ﴿فَيَدْخُلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ﴾ نه‌وه به‌روهر دگاریان ده‌یانخانه ناو میهره‌بانی خویه‌وه ﴿وَالَّذِي هُوَ الْقَوْرُ
 الْمُبِينُ﴾ نا نه‌وه به‌سهر که‌وتنی ناشکرا ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی بی پروایوون ﴿أَفَلَمْ تَكُنْ لِلَّذِي نُنَالِ
 عَلَيْهِ﴾ (بیان ده‌لین) ناخو به‌لگه‌کانی نیمه‌تان به‌سهر دانه‌ده‌خوینرته‌وه ﴿فَأَسْكَنْتُمْ لَهُ﴾ که‌چی خو‌تان
 به‌گه‌وره ده‌زانی ﴿وَكُنْتُمْ وَمَا تُجْرِمِينَ﴾ وه ئیوه گه‌لنکی تاوانبار سوون ﴿وَلَا أَقِيلُ﴾ وه ههر کاتی
 پروترایه ﴿إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ بینگومان به‌لنسی خوا راسته ﴿وَالنَّاسُ لَا يَرْبِي فِيهَا﴾ وه رۆزی دوی هیچ
 گومانی تیدا نیه ﴿فَلَمَّ مَّا نَذَرَىٰ مَا النَّاسُ﴾ ده‌تان ووت نازانین رۆزی دویی چی به ﴿إِنْ نَحْنُ إِلَّا غَلَا﴾ نیمه
 نه‌نیا گومان ده‌به‌ن ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَفِيقِينَ﴾ وه نیمه دلنیانین ﴿

﴿وَبَدَّاهُمْ﴾ و ده در ده که وحشت بزیان ﴿سَيِّئَاتٍ مَا عَمِلُوا﴾ نه و خرابانه‌ی که کردویانه ﴿وَحَقَّ بِهِمْ﴾ و ده و زیان دهم ﴿فَمَا كَانُوا يَسْتَهْزِئُونَ﴾ توله‌ی شه‌وی گالنه‌یان پی ده کرد ﴿وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُم﴾ بینان ده و تری نه مرفو له بیر تان ده کهین ﴿كَأَنَّمِ الْغُفْلَةُ لِقَوْمِكُمْ هَا﴾ هه چونی ئیوه نه م رفو تان له بیر چو بوو ﴿وَمَاؤُنْكَ الْمَلَأُ﴾ و ده جینگای مانده‌وی ئیوه دوزه‌خه ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نُصْرَةٍ﴾ و هیچ یار مدتی ده ریختن نی به ﴿ذَلِكُمْ يَنْكُرُ﴾ نه مه له بهر نه وه به بنگومان ئیوه ﴿لَقَدْ قَرَأْتَ آيَاتِ اللَّهِ هَٰؤُلَاءِ﴾ به لگه کانی خواتان به گالنه دانا بوو ﴿وَعَرَّفْنَا الْيَوْمَ الْآدِيَّةَ﴾ و ده زیانی دنیا فرسوی دان ﴿فَالْيَوْمَ لَا تَخْرُجُونَ مِنْهَا﴾ جا نه مرفو له و دوزه‌خه ده ر ناهیترین ﴿وَلَا تَسْتَعِينُونَ﴾ و ده ریگه نادرین داوای لیبور دیش بکن ﴿فَلِلَّهِ الْخِصْدُ﴾ جا هه موو سوپاس و سنایش بقو خوی ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ﴾ پهرو و رد گاری ناسمانه کان و زه‌وی ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و پهرو و رد گاری جیهانیان ﴿وَاللَّهُ الْكَرِيمُ﴾ و ده سه‌لات و گه‌وره‌ی تنه‌ها بقو نه وه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له هه موو ناسمانه کان و زه‌ویدا ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ و ده هر نه و زال و بالاده‌ست و دانا و کار سازه ﴿

سوره‌ی ﴿الاحقاف﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (حا، میم) ده‌خوینترینه‌وه خوا زاناره به مانا که‌ی بوزانباری زیاتر سه‌بری سه‌ره‌تای سوره‌تای (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلِ الْكِتَابِ﴾ نه م قورخانه هینتر او ته‌خواره و ﴿مِنْ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له لایه‌ن خوی زالی بالاده‌ستی کار به‌جیوه ﴿مَا خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ناسمانه کان و زه‌وی و نه‌وه‌ی له‌نیوانیاندایه درو مستمان نه کردوه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَنبَاءٍ مُّسْتَقِيمَةٍ﴾ مه‌گدر به‌هدق و راستی و بوزانباری دیاری کرا و نه‌بیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ که‌چی نه‌وانه‌ی بی باو و په‌بوون ﴿عَمَّا أُنْذِرُوا مُّعْرِضُونَ﴾ له‌وه‌ی که‌پی تر مستر ابوون پرو و ده‌ر گه‌رن ﴿قُلْ أَوْعَدُكُمْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﴿بَلَىٰ بَلَىٰ﴾ بلی بلیم بلین ﴿مَّا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه و شتانه‌ی ئیوه ده‌بان په‌رستن جگه له‌خوا ﴿أُرْوِي مَا خَلَقُوا مِنْ الْأَرْضِ﴾ پیشانم بدن له‌زه‌ویدا چیان دروست کردوه ﴿أَنزَلْنَاهُمْ شُرَكَاءَ فِي السَّمَوَاتِ﴾ یان له (دروست کردنی) ناسمانه کاندایه‌شداریان کردوه ﴿أَنزَلْنَاهُمْ بِكُنُوبٍ﴾ ده‌ی په‌راوینکم بقو به‌یتن ﴿مَنْ قَتَلَ حَنْدًا﴾ له‌پیش نه‌م (قورخانه هانین) ﴿وَأَنزَلْنَاهُمْ عِلْمًا﴾ یان زانباریه‌ک که‌له‌پیشروان به‌جی ماییت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گدر ئیوه راست گون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ﴾ کنی گومراره ﴿مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ﴾ له‌و که‌سه‌ی که‌هاوار له‌غه‌بری خوا بکات ﴿لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ﴾ که‌وه‌لامی نادانه‌وه ﴿إِلَّا نَوْمَهُ لَيَبْسُقُوا﴾ تا رفو‌زی دواپی ﴿وَهُزْنَ دُعَائِهِمْ﴾ و نه‌و (هاوار لی‌کراو) انه له‌هاواری نه‌وان ﴿عَقِبُونَ﴾ پی ناگان ﴿

﴿وَالْأَحْمِرَ الْأَشَدَّ﴾ کاتیکیش خەلک کۆدە کرینه‌وه (له قیامەت) دا ﴿كَانُوا أَهْلَ أَهْلَةٍ﴾ بەر ستر اووه کان دەبەنە دور مەیان ﴿وَكَانُوا بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ وه (بەر ستر اووه کان) بە بەر ستنه کهیان باوهر ناکەن ﴿قَالَ تَحْنُ عَلَيْهِمْ إِلَهَ الْإِسْلَامِ﴾ کاتیکیش نایەتە روونه کانی ئیمەیان بەسەر دا بخوێترینه‌وه ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە ی بێ باوهر بوون دەلێن ﴿الْحَقُّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ بەو قورئانە ی بۆیان دیت ﴿هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ ئەمە جادوو یه کی ناشکرا و دیاره ﴿قُلْ إِنْ أَقْرَبْتُمْ﴾ (ئە ی موحه‌مه‌د ﷺ) یان دەلێن (موحه‌مه‌د ﷺ) خۆ ی ئەم قورئانە ی هەلبەستووہ ﴿قُلْ إِنْ أَقْرَبْتُمْ﴾ (ئە ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئە گەر خۆم هەلم بەستێن (خوا سزای بەتێنم دەدات) ﴿فَلَا تَقْلُبُوهَا عَلَيَّ مِنْ أَمْرِ شَيْءٍ﴾ ئەو سا ئێو هەش لە بەرانبەر خوا دا بۆ من هیچتان لە دەست نایەت ﴿هُوَ أَتَعْلَمُ﴾ خوا چاک دەرانی ﴿بِمَا تَصِفُونَ فِيهِ﴾ بەو توانجانی دەیدەن لە قورئان ﴿كُلُّ يَوْمٍ يَكُونُ فِيهِ﴾ خوا یه بەسە که شایەت بیت ﴿بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ له تیوان من و ئێو دا ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الرَّحِيمُ﴾ هەر ئەو ی لیور دە ی میهرەبان ﴿قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَاةٍ أُرْسِلُ﴾ بلی من یه کهم پیغمبەر نیم (نیو رابم) ﴿وَمَا أَدْرِي﴾ ناشزانم ﴿مَا أَفْعَلُ وَلَا أُبَدِّلُ﴾ چی بەسەر من و ئێو هەش دەهێتری ﴿إِنْ أَتَيْتُ إِلَّا بِالْحَقِّ إِلَيْنِ﴾ تەنها پەیرەوی ئەو ی ده کهم که وەحی ده کریت بۆم ﴿وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ وەمن تەنها تر سێهەرتکی ناشکرام و بەس ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئە ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی بێم بلین ﴿إِنْ كَانُمْ مِنْ عِندِ اللَّهِ﴾ ئە گەر (ئەم قورئانە) له لایەن خواو یه بێ ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ ئێو هەش باوهر تان بێ نه هێابێ ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ﴾ وه که سێک له نهو ی ئیسرا ئیل شایه تی دایت ﴿عَلَىٰ مِثْلِهِ﴾ له سەر وێنە ی (ئەو ی والە) قورئاندا هە یه ﴿فَتَأْمُرُ النَّاسَ بِحُكْمِهِ﴾ جە باوهر ی هێابیت، که چی ئێو خۆ تان به گەر و زانی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بێگومان خوا پرێتموونی گەلی سته‌مکاران ناکات ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانە ی بێ باوهر ن دەلێن ﴿يَلْبَسُونَ الْأَمُوتَ﴾ دەر بارە ی ئەوانە ی باوهر یان هێتاوہ ﴿وَكَانَ خَيْرًا﴾ ئە گەر (ئیسلا م و باوهر هێتان) چاک بوایه ﴿مَا سَبَقُوا إِلَيْهِ﴾ ئەوانە پێش ئیمە نه ده که و من بۆ ئەو (باوهر هێتانە) ﴿وَإِذْ تَبَثُّوا فِي حُكْمِهِ﴾ چونکه خۆیان بهو (قورئانە) پرێتموون نه بوون ﴿فَسَيَقُولُونَ﴾ جادوانر دەلێن ﴿هَذَا إِلَهٌ قَدِيمٌ﴾ ئەمە دەس هەلبەستکی کۆنە ﴿وَمِنْ قَبْلِهِ﴾ وه له پێش ئەم (قورئانە) دا ﴿كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً﴾ ئەو رانی موسا پێشه‌وا و ره‌حمەت بوو ﴿وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ﴾ ئەم قورئانە ش (کتیبه‌ کانی پێش خۆ ی) بەر اسست داده‌ نیت ﴿لِّبَشَارَةِ الْغُرَبَاءِ﴾ که بەرمانی عەرەبی یه ﴿لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ناسته‌مکاران بتر سینی ﴿وَلِيُنذِرَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه بۆ چاکه‌ کاران مژده‌ بێ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَتْلُو الْقُرْآنَ لَكَ﴾ بەر اسستی ئەوانە ی که دەلێن بهر وەر دگار مان (الله) به ﴿لَمَّا أَتَقَرَّمَا﴾ پاشان بهر ده‌وام بوون (له‌سەر باوهر که‌یان) ﴿فَلَا حُوفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ ئەو نه‌تر سبان له‌سەر و نه‌خه‌فه‌تیش ده‌خون ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ئەوانه‌ هاوهر لانی به‌هه‌شتن ﴿حَافِظِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌ یی تێدا ده‌مێننه‌وه ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ له‌پادا شتی ئەو کردووانە ی که ده‌یان کرد (له‌دو نیا دا) ﴿

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ﴾ و نه نیمه ناموزگاری ناده می مان کرد ﴿بِرَبِّهِ إِحْسَانًا﴾ به چاکه کردن له گه دل دایک و باو کی دا ﴿حَدَّثَهُ أَتَاهُ رُكْنًا﴾ دایکی به نار هه تی و نازاره وه هه لی گرتووه ﴿وَوَضَعَهُ رُكْنًا﴾ وه به نازار و نار هه تیش بوویده تی ﴿وَحَمَلَهُ وَفَضَّلَهُ نَقَّشُونَ شَهْرًا﴾ ماوه ی دوو گیان بوون (ی دایک) پی یه وه و له شیر برینه وه ی سی مانگه ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ الْاُمْدَادُ﴾ تاده گاته تافی لای (پن گه یشتوی لاشدی و ژبری) ﴿وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً﴾ و ده گاته چل سالی ﴿فَلَرَّبُّهُ اَوْ رَغَّبِي﴾ ده لی نه ی پدرو و دگار رام بهیته ﴿اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ اَلَيَّْ﴾ تا شو کرانه بریزی نه و به ره و نبعمه تانه ت بکهم ﴿اَنَّمَتَ عَلٰی رُغْبٰی وَرَغْبٰی﴾ که رشتوته به سدر من و دایک و باو کم دا ﴿وَاَنْ اَحْمَلَ حِمْلًا ثَقِيْلًا﴾ وه (رام بهیته) کرده وه ی چاک بکهم که تو پی رازی بیت ﴿وَاَصْلِحْ لِي فِي دِيْنِيْ﴾ نه وه کانیشم چاک و صالح بکه ﴿اِنِّيْ نَشِئْتُ لَكَ﴾ بنگومان بولای تو گه پراومه ته وه ﴿وَاِنِّيْ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ﴾ وه به راستی من له موسولسانی گهر دن که چم ﴿اَوَلَيْكَ الَّذِيْنَ﴾ نه وانه که سانیکن ﴿تَقْبَلُ عَنْهُمْ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوْا﴾ که نیمه کرده وه چاکه کانیا ن لی و ره ده گرین ﴿وَبَشِّرِ اُولٰٓئِیْنَ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ وه چاو پو شسی ده که یں له خرا به کانیا ن ﴿فِيْ اَصْحَابِ اَلْمِثَقِ﴾ له ریزی به هه شیان دان ﴿وَعَدَ الْاَصْدِقِ الَّذِيْ﴾ نه مه نه و به لیته راسته یه ﴿كَانُوا وَعَدُوْنَ﴾ که به لیان پی در ابو و له دونیادا ﴿وَالَّذِيْ قَالَ لَوْلَايَهٗ﴾ نه و که سه ش که به باو ک و دایکی بلیت ﴿اَوَلَيْكُمْ﴾ ثوف له دهس نیوه ﴿اَتَعْدِلُوْنَ اَنْ تُخْرَجَ﴾ ثایا هه ره شدم لی ده که ن که (زیندو و ده کرتهم وه و له گور) دیمه ده ره وه ﴿وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِيْ﴾ له کاتیکدا چهند چین خه لک پیش من رویشتون (و زیندو و نه بور نه ته وه) ﴿وَحَمَّا يَسْتَفِيْنَانِ اَللّٰهَ﴾ وه (دایکی و باو کی) هه ردو و کیان هانا بو خوا ده بن ﴿وَالَّذِيْنَ﴾ (ده لیکن) هاوار بو تو باو و بهیته ﴿اِنْ وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا﴾ بنگومان به لیتنی خوا راسته ﴿يَقُوْلُ﴾ که چی نه و ده لی ﴿مَا هٰذَا اِلَّا اَسْطُورُ الْاَوَّلِيْنَ﴾ نه مه تنها نه فسانه ی پیشینانه و هیچی تر ﴿اَوَلَيْكَ الَّذِيْنَ﴾ نه وانه نه و که سانه ن ﴿حَتّٰی عَثِرَتْ اَلْعُورُ﴾ بریار (ی خوا) یان به سهر دا چه سپا ﴿فِيْ اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له ریزی نه و نوممه تانه دا که پیش نه مان رابوردوون ﴿مِنْ لَّيْلِ وَالْاَيْسِ﴾ له جنو که و ناده میسی ﴿اَلَمْ يَكُنْ اَوْ اَخْبَرِيْنَ﴾ بنگومان نه وانه خو یان زه ره مه ندن ﴿وَلِكُلِّ زَرْجٍ مِّمَّا عَمِلُوْا﴾ وه بو هه ره یه که له وانه پله و پای هه یه به گویره ی کرده وه کانیا ن ﴿وَلْيُوْفِّيْهُمْ اَعْمَالَهُمْ﴾ تا خوا پادا شت و سزای کرده وه کانیا ن به ته وای بداته وه ﴿وَهُمْ لَا يَخْلُفُوْنَ﴾ وه نه وانه هیچ سته میان لی ناکریت ﴿وَلْيَوْمَ﴾ وه (بیریا ن بخه ره وه) نه و روزی ﴿يَعْرَضُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا عَلٰی النَّارِ﴾ نه وانه ی که پی باو و دن به راتهر دوزه خ راده گیرین ﴿اَذْهَبُوا عَلَيْهِمْ﴾ (پیا ن ده و و تربت) هه ر چی خو شیتان بو و به سدر تان برد ﴿فِيْ حَيَاتِكُمْ اَلْاٰثِمًا﴾ له زیانی دونیا تاندا ﴿وَاَسْمَعْتُمْ يٰهَا﴾ وه مزه تان لی برد و (رانان بوار د) ﴿فَاَلْيَوْمَ تُخْرَجُوْنَ﴾ بویه نه مر و تو له تان لی ده سه نری ﴿عَذَابُ اَلْهُونِ﴾ به سزایه کی ریسوا که ر ﴿يَمَّا كُنْتُمْ﴾ له بهر نه وه ی که نیوه ﴿تَشْكُرُوْنَ فِيْ الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ به ناهق خو تان به زل ده زانی له زه و ی دا ﴿وَيَمَّا كُنْتُمْ تَفْسُقُوْنَ﴾ وه له بهر نه وه ی له فرمانی خوا ده ره ده جو و بوون ﴿

﴿وَإِذْ كُنَّا نَبِيًّا﴾ (نهی موحده محمد ﷺ) باسی (هوودی) برای گهلی عاد بکه ﴿إِذْ أَنْذَرْتُمُوهُمْ بِالْآخِقَاتِ﴾ کاتی گهله‌کمی ترسانده (وولانی) نه‌حقاف ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ بنگومان پیغمبرانی زور را بوردوون ﴿مِنْ يَبْنٍ يَدْيِهِ وَمَنْ خَلَقَهُ﴾ له پیش و دوی نموده ﴿الَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ (ووتویانه) جگه له‌خواهیچی تر نه‌پرستن ﴿إِنِّي لَأَنذَرُ﴾ بنگومان من ده‌ترسم ﴿عَذَابُ الْعَذَابِ﴾ له‌سزای پرورنیکی گه‌وره بونیه (پیش بی) ﴿قَالُوا﴾ (گهله‌کمی) ووتیان ﴿لَقَدْ أَخَذْنَا لَكَ ذِكْرًا﴾ نایا تو (نهی هوود) هاتوویت هه‌تا لامان بدهیت ﴿عَنِ الْيَمِينِ﴾ له (پرستنی) پرستراوه کانمان ﴿قَالَتْ﴾ دهی بزمان بهینه ﴿بِمَا تَعْبُدُونَ﴾ (سزا) ی به‌لینت پی داووبن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر له راست گویانیت ﴿قَالَ إِنَّمَا اتَّبَعْتُ اللَّهَ﴾ (هوود) ووتی بنگومان زانیاری (نهی سزا) لای خوابه‌وه به‌س ﴿وَأَنْتُمْ كَمَا أَرِيتُمْ بِهِ﴾ وه‌من نه‌نها نه‌وهی پی نیر دراوم پیمان راده‌گه‌یدنم ﴿وَلَكِنْ أَزِيدُ﴾ به‌لام من ده‌بینم نبوه ﴿فَمَا تَعْهَدُونَ﴾ گه‌لیکی نه‌زان و نه‌فامن ﴿قَالُوا زَوْجًا بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ يَكْتُمُ السَّيْرَ﴾ جا کاتی (سزایه) یان پی به‌له هه‌ورتک بوو ﴿مُسْتَقْبِلَ أَرْضِهِمْ﴾ به‌ره‌و شیوه‌کانیان دی (دلخوش بوون) ﴿قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطَوَّرٌ﴾ ووتیان نه‌مه هه‌ورتکه بارانی بینه بزمان ﴿بَلْ هُمْ مِمَّا اسْتَعْجَلُوا بِهَا﴾ (هوود ووتی نه‌خیر) به‌لکو نه‌وه (سزایه) به‌به‌له داواتان ده‌کرد ﴿يَعْبُدُونَ عَذَابَ الْآلِمْ﴾ بایه‌کی به‌هیزه سزای سه‌ختی بینه ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ﴾ به‌فهرمانی پرورده‌گاری هه‌موو شتیک ده‌پر وختنی ﴿فَأَصْبَحُوا﴾ نیر وایان به‌سه‌ره‌ات ﴿لَا يَرَوْنَ إِلَّا مَسْكَتُهَا﴾ نه‌نها شویتنی خانوه‌کانیان ده‌بینرا ﴿كَذَلِكَ﴾ هه‌ر به‌و جوړه ﴿تَجْرَى الْقَوَارِعُ الْمُتَجَرِّمِينَ﴾ سزای هوزی تاو‌نباران ده‌دهین ﴿وَلَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ﴾ سویند به‌خوا نه‌وهی به‌وان (گه‌لی عاد) مان دابوو (له‌سامان و ده‌سه‌لات) به‌نبوه‌مان نه‌دابوو ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَفُؤَادًا﴾ وه‌گوی و چاوو دل‌مان پیدابوون ﴿فَمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ به‌لام سوود و که‌لکی پی نه‌گه‌یاندن ﴿سَمْعًا وَلَا أَبْصَارًا وَلَا فُؤَادًا﴾ نه‌گوی و نه‌چاوو نه‌دلیان ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیک ﴿إِذْ كُنَّا نَبِيًّا﴾ چونکه نه‌وان باوه‌ریان به‌نیشانه‌کانی خوا نه‌بوو ﴿وَحَالَ إِلَيْهِمْ﴾ وه‌دهوری دان ﴿فَمَا كَانُوا بِهِ يَشْكُرُونَ﴾ نه‌و سزای گالته‌یان پی ده‌کرد ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَا﴾ وه‌بنگومان له‌ناومان برد ﴿مَّا تَحُولُكُمْ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ (دانیش‌تووانی) نه‌و شار و دیه‌تانه‌ی که به‌ده‌ورو به‌رتان دابوو ﴿وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ﴾ وه‌به‌لگه و نیشان‌دهی جوړاو جوړمان نیشان دان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا (له‌بی باوه‌ری) بگه‌رینه‌وه ﴿فَلَوْلَا نَصْرُهُمْ﴾ دهی بوجی یارمه‌تی نه‌دان ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ذُلًّا لَّهُمْ﴾ نه‌وانه‌ی جگه له‌خوا بونزیک بوونه‌وه له‌خوا کردبوونیا نه‌پرستراوی (خویمان) ﴿بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ﴾ (نه‌ک یارمه‌تیا نه‌دان) به‌لکو گومیش بوون لییان ﴿وَذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَوْ كُنَّا نَبِيًّا﴾ نه‌وه بوو (به‌رهمی پرستراوه) درو‌ک‌ه‌یان و نه‌و درو‌یانه‌ی هه‌لیان

ده‌به‌ستن

﴿وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ﴾ و (بیربان خمره وه) کاتبک چمند جنو که به کمان نار دبو لات ﴿يَسْتَعِينُونَ﴾
 ﴿الْقُرْآنَ﴾ تا گوی له قورئان بگرن ﴿فَلَمَّا خَصَّوْهُ﴾ جا کاتبک ناماده‌ی گوی گرتن له قورئان بوون ﴿فَالَوْ أَنَّهُمْ
 أَنْصَتُوا﴾ ووتیان (به به کتری) بن دهنگ بن (و گوی بگرن) ﴿فَلَمَّا فَصَّ﴾ جا که (قورئان خوبندنه که)
 ته و او بوو ﴿وَلَوْ أَنَّىٰ قَوْمَهُمْ مُّذِرِينَ﴾ هه موویان گه پاته وه بولای قه ووم و هوزه که بیان به تر سینه ر ﴿وَلَوْ أَنَّىٰ قَوْمَهُمْ
 مُّذِرِينَ﴾ ووتیان نه‌ی هوزو قه ووم که مان ﴿إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا﴾ به راستی نیمه گوی بیستی کتیبیک
 بووین ﴿أَنزَلَ مِنْ بَعْدِ مَوْسَىٰ﴾ که له پاش مو سانیتر دراوه ته خوار وهه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ په راوه کانی
 پیش خوی به راست داده من ﴿يَقْدِرُ إِلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَىٰ ظَرْفِ مُنْطِقٍ﴾ (خه لک) ریتنموونی ده کات بق هه ق و
 ریتبازی راستی ﴿وَيَقُولُ مَا أَحْبَبُوا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ نه‌ی قه ووم که مان وه لای بانگخوازی خوا (موحه ممه ده) ﴿وَيَقُولُ مَا
 أَحْبَبُوا بِهِ﴾ و باوه ری بن بیتن ﴿يَقْبِضُ لَكُمْ مِنْ دُونِهِم﴾ (خوا) له تاوانه کانتان خوش ده‌ی
 و ده‌ی سر پته وه ﴿وَيُخْزِرُكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ وه له سزای سدهخت ده‌نان پاریزی ﴿وَمَنْ لَا يُحِبِّ دَايِعِي اللَّهِ﴾
 هه که سیش وه لای بانگخوازی خوا (که موحه ممه ده) ﴿نَدَاتَهُ وَهُوَ﴾ (فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ) ته و
 به هبچ جنو ریک ناتوانی له زهوی داله دهست خوا ده رچی و خوی قوتار کات ﴿وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ آلِيَّةٌ﴾
 وه جگه له خوا بار مه تدهر و پشتیوانیکی نی به ﴿أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ نا نه وانه له گو مری به کی
 ناشکر ادان ﴿أُولَئِكَ يَرْوَا﴾ نایا نه وانه نه بیان زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ به راستی
 ته و خوابه‌ی ناسمانه کان و زهوی دروست کر دووه ﴿وَلَوْ تَقَوَّىٰ يَخْلُقُوهَا بِقَدْرِ عَالِي أَنْ يُخْجِئَ الْمُتَوَكِّلُ﴾ وه
 له دروست کر دنیاندا ناتوانا و دهسته پاچه نه بووه، وه به توانایه مردو و انیش زیندو و بکاته وه ﴿يَلَىٰ﴾ به لای
 ﴿إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بنگومان خوا به سدر هه مو و شتیکدا به توانایه ﴿وَقَوْمٌ يُعْرِضُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾
 وه رقرزیک بن باوه ران به رانبر دوزخ راده گیرین ﴿الَّذِينَ هَذَا يُلْقَىٰ﴾ (پنیان ده‌لین) نایا نه مه راست نی به
 ﴿فَالْوَابِيُّ رَبَّنَا﴾ ده‌لین: به لای سویند به په روه ردگار مان راسته ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا الْعَذَابُ﴾ (خوا) ده فدر موی:
 ده‌ی ته و سزایه به جه‌ن ﴿بِمَا كَسَبَتْ كُفْرُهُمْ﴾ چونکه نیشه باوه ران بن نه ده کرد ﴿فَأَصْبِرْ﴾ که واته
 خو گربه (ته‌ی موحه ممه ده) ﴿كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ﴾ هه روه کو پیغه مبه رانی خو ر اگری
 به هیز دانیان به خودا گرت ﴿وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ﴾ وه په له مه که بن (سزادان) بیان ﴿كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ﴾
 ته و روزه‌ی که (سزای) به لاین پندر او یان ده‌بینن وا ده‌زانن ﴿فَلْيَسْتَوْا إِلَىٰ سَاعَةِ مَن نَّهَارٍ﴾ ته‌نها ساتیک
 له رقرز له دنیادا ماونه ته وه ﴿بَلَّغْ﴾ (تهم قورئانه) ناگاداری به ﴿فَهَلْ يُهْلِكُ﴾ جا نایا کهس له ناو
 ده‌جیت ﴿إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ﴾ جگه له گه‌لی له سنوور ده رچو و نه بیت ﴿۝۵۶﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌و که‌سانه‌ی بن‌باوه‌ر بی‌وون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه‌ر ینگری (خه‌لک) بان کرد له‌ر یتبازی
 خوا ﴿أَصْلَ أَهْلِهِمْ﴾ (خوا) کرده‌وه کانیان هرچه‌ل ده‌کاته‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ش باوه‌ر بان هیتاوه
 ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه کانیان کردو ﴿وَأَسْرَأْنَاهُمْ عَلَىٰ خَيْرٍ﴾ باوه‌ر یشیان هیتا به‌و (فورقانه) ی که
 تیر در اوده‌ته خواره‌وه بؤ موچه‌مهده ﴿وَهُوَ الَّذِي مِنْ رَبِّهِمْ﴾ ته‌نها نه‌ویش راسته‌وه له‌لایمن پدروهره‌د گاریانه‌وه
 هاتسوه ﴿كَذَرْنَاهُمْ سَبِيلَهُمْ﴾ خواله گونه‌کانیان خوش بووه ﴿وَأَصْحَابُ الْيَمِّ﴾ دل و هوشیانی رتک و چاک
 کرده‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ شه‌وش له‌بهر نه‌ویه به‌راستی نه‌وانه‌ی بن‌باوه‌ر بی‌وون ﴿أَتَجْعَلُ الْأَعْمَىٰ﴾ شوین
 به‌ثال و پرو بووچ که‌وتن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ینگومان نه‌وانه‌ش ایمانیان هیتا بوو ﴿أَتَجْعَلُ الْأَعْمَىٰ﴾ شوین
 شه‌وه‌قه که‌وتسورن که له‌لایمن پدروهره‌د گاریانه‌وه هاتسوه ﴿كَذَرْنَاهُمْ﴾ نابو و شسوه ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ﴾
 خوا تموونه‌ی (کرده‌وه‌ی) خویاتیان بؤ ده‌عینته‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته‌مجا نه‌گهر (له‌جه‌نگدا) گه‌شن
 به‌وانه‌ی بن‌باوه‌ر بن ﴿يَضْرِبُ الْإِنْفِ﴾ نه‌وه بدن له‌گهر دنیان و بیان‌کوزن ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَخَذُوا حُكْمَهُمْ﴾ هدا کاتی کوشتاری
 ز قوریان لی ده‌که‌ن ﴿فَتَذَرُوا الْوَنَاقِ﴾ ته‌مجا (دبله‌کانیان) قایم به‌سته‌ته‌وه ﴿وَأَتَمَّتْ هَاجِرَةُ﴾ جا دواتر بان به‌منه‌ت
 و چاکه (به‌ره‌لایان که‌ن) ﴿وَلَمَّا بَلَغَ﴾ یان به‌فیدی و بریتی ﴿حَتَّىٰ نَضَعَ لِطَرْفِ الْأَرْضِ﴾ هدا جه‌نگ چه‌که‌کان (به‌بن
 باوه‌ر بان) داده‌من (بان تا جه‌نگ کزتابی دیت به‌نهمانی بت به‌رستان) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهران نه‌ویه نه‌گهر
 خوا بی‌ووستایه ﴿لَا تُضَرُّهُمْ شَيْءٌ﴾ خوی تولدی لی ده‌سندن ﴿وَلَكِنْ لِّيَبْلُوَ فِتْنَتَكُمْ يَعْصِي﴾ به‌لام (فهرمانی پیدان
 به‌جه‌نگ) تا به‌به‌کتری تاقیان بکاته‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌و که‌سانه‌ش له‌پیتاو ریتبازی خوادا کوزران
 ﴿فَلْيَضْحَكُوا شِئْرًا﴾ شه‌وه خوا هرگیز (باداشتی) کرده‌وه کانیان وون ناکات ﴿سَبِّحْهُمْ بِحَمْدِ﴾ ینگومان
 ریتمو و یشان ده‌کات ﴿وَيُصَلِّحْ بِاللَّهِ﴾ و دل و بیربان پاک ساف ده‌کات ﴿وَيَذَرْنَاهُمْ فِي عَمَزَةِ اللَّهِ﴾ وه‌ده‌یان‌خاته
 نه‌ویه‌ه‌شته‌ی بؤی یاس کردون ﴿بِأَيِّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی باوه‌ر بان هیتاوه ﴿إِنْ تَضَرَّوْا﴾
 نه‌گهر نپوه یارمه‌تی (نایینی) خوا بدن ﴿يَضْرِبُ﴾ خواش نپوه زال و سه‌ر که‌وتوو ده‌کات (به‌سه‌ر کافران دا)
 ﴿وَيَبْقَىٰ الْقَدَمُ﴾ وه‌پتیه‌کانتان چینگیر ده‌کات (له‌جه‌نگدا خوراکر تان ده‌کات) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ش که
 بن‌باوه‌ر بی‌وون ﴿فَتَكْسِبُ الْيَمِّ﴾ شه‌وه نه‌گه‌تی و سه‌ر شور ی به‌شیانه ﴿وَأَصْلَ أَهْلِهِمْ﴾ وه‌(خوا) کرده‌وه کانیان بووچ
 و بن‌مایه ده‌کات ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ شه‌و توله‌یان له‌بهر شه‌ویه که‌ ینگومان شه‌وانه ﴿كَرِهُوا مَا أَرْسَلَ اللَّهُ﴾ رقیان
 له‌و فورقانه‌بوو که‌خوا ناردو و به‌تیه خواره‌وه ﴿فَأَصْبَحُ أَهْلَهُمْ﴾ بویه خواش کرده‌وه کانیا نی بووچ کردنه‌وه ﴿
 أَفَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ ناخو شه‌وانه به‌زه‌وی دانه‌گه‌راون ﴿فَتَسْطَرُوا﴾ تا بیین ﴿كَفَّ كَانَ عَصَى اللَّهِ مِنَ قَبْلِهِمْ﴾ نه‌وانه‌ی
 یش خویان سه‌ره‌نجامیان چون بووه ﴿وَمَرَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خواله‌ناوی بردن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ (ده‌ی ینگومان بن) بؤ
 بن‌باوه‌ر انیش سه‌ره‌نجامی ناوا هیه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ چونکه ینگومان خوا ﴿مَوَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ پشتبوانی
 شه‌وانه‌یه که‌ باوه‌ر بان هیتاوه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ كَرِيمٌ﴾ وه‌ ینگومان بن‌باوه‌ر انیش ﴿لَا مَوْءُونَ لَهُمْ﴾ هیچ پشتبوانیکیان
 نیه ﴿

﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَالصَّالِحِينَ جَنَّاتٍ﴾ نه‌وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه‌ی باشیان کرده دیانخاته باخاتی به‌هسته‌وه ﴿عَجْرٍ مِنْ حَيْثُهَا لَا تُخْرَجُ﴾ که پرویاره‌کان به‌زیراندا دبروات ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ش بین باوهریون ﴿يَسْمَعُونَ﴾ (له دونیادا) راده‌یون و ﴿وَيَا كُفْرًا كَمَا أَكَلُ الْأَشْجَرُ﴾ وک نازهل ده‌خون و ده‌له‌وه‌رین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه دوزخ شونی مانه‌وه‌یانه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه (خه‌لکی) زور شار هه‌یون ﴿بِئْسَ الْأُفْءُ﴾ که به‌هیزتر یون ﴿مِنْ قَوْلِكَ إِلَيْنَا لَنُكَفِّرَنَّ﴾ لهو (خه‌لکی) مه‌ککه‌به که نزیان دهر کرد ﴿أَهْلَكَكُمْ﴾ له ناومان بردن ﴿فَلَا تَصِرَ لَهُمْ﴾ و هیچ پشتیوانیکیان نه‌یو ﴿أَمِنْ كُنْ عَلَى يَمِينٍ مِنْ رَبِّهِ﴾ ناخو لهو که‌سه‌ی به‌لگه‌ی پرونی له به‌روهرد گاریه‌وه بۆ هاتبی (که قورئانه) ﴿كُنْ لَهُ سَوْءَ عَمَلٍ﴾ وه‌ک شهو که‌س رایه که کرداری خرابی بۆ جوان کر این و رازیتراپته‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ شونین هه‌واو ناره‌زووی خویان که‌وتین ﴿مَثَلُ الْآفَةِ الَّتِي﴾ شنبه‌ی نایابی لهو به‌هسته وایه ﴿وَعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ که به‌لین دراوه به‌پاریزکاران و خواناسان ﴿وَمَا أَتَاهُمْ﴾ چنده‌ها پروباری نیدایه ﴿مِنْ مَلَكٍ عَزِيزٍ﴾ له ناوی سازگاری تام و بون نه‌گوارو ﴿وَأَتَاهُمْ﴾ وه چنده‌ها پروبار ﴿مِنْ لَيْلٍ فَرَجَعَهُمْ﴾ له‌شیر که نامی نه‌گواراوه ﴿وَأَتَاهُمْ مِنْ حَرْبٍ﴾ وه چنده‌ها پروباری له‌شه‌رابی نایابی ﴿لَا يُلْجَأُونَ﴾ به‌له‌زهت و خوش بۆ بنوشانی ﴿وَأَتَاهُمْ مِنْ غَسَلٍ مُصَفًّى﴾ وه چنده‌ها پروباریشی نیدایه له‌هه‌نگویشی بالفته ﴿وَأَتَاهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ وه له‌وی هه‌موو جوړه میوه‌هاتیکیان بۆ تاماده‌یه ﴿وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له‌گه‌ن لیبورن له به‌روهرد گاریانه‌وه ﴿كُنْ حَوْضًا فِي النَّارِ﴾ (نایا نه‌وه به‌هسته‌بانه) وه‌کو که‌سانیک وان که له ناگری دوزخ دابن به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَسُقَاتٌ حَيْثُ لَا يَمْلِكُ﴾ ناوی کولاو کولیان دهر خوارد بدری که ریخوله‌کاتیان پارچه‌پارچه بکات ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْنَا﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) هه‌ندی له‌وانه گویت لیده‌گرن ﴿خَفِيَ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ﴾ به‌لام کاتیک لای تو دهر ده‌چن ﴿قَالُوا الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ ده‌لین به‌وانه‌ی زانیاریان پی دراوه (له‌هه‌وه‌لان) ﴿مَا أَقَالَ بَقَا﴾ نه‌وه نیسته موحه‌مه‌د ﴿وَوَتَى حَسْبُ﴾ ﴿وَلَيْكَ الَّذِينَ﴾ نه‌وانه نه‌وه که‌سانه ﴿طَعَنَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ که خوا موری ناوه به‌سهر دلیاندا ﴿وَأَتَاهُمُ الْهَوَاءُ﴾ وه شونین هه‌واو ناره‌زووی خویان که‌وتون ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وه که‌سانه‌ی هیدابه‌تبان وه‌رگرتوه ﴿وَأَتَاهُمُ الْهَوَاءُ﴾ (خوا) ناره‌زاییان زیاده‌کات ﴿وَأَتَاهُمُ الْقَوْلُ﴾ وه‌ته‌قواو باریزکاری و خواناسیان بین ده‌بخشی ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ﴾ ده‌ی نایا نه‌وه (نایا‌کانه) چاوه‌روانی چی ده‌که‌ین ﴿إِلَّا السَّامَةَ﴾ جگه له‌قیامت ﴿أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْعَذَّةُ﴾ که‌کتوپر به‌خه‌بان بگرت ﴿فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا﴾ ده‌ی بینگومان هه‌ندی له‌نیشانه‌کانی هاتو ته‌دی ﴿فَأَن لَّهُمْ فِيهَا حَاجَةٌ لَهُمْ فَيُكْرَهُهُمْ﴾ کاتی (روژی دواپی) به‌خه‌بان بگرت نیر که‌ی بیرده‌که‌نه‌وه ﴿وَأَعْلَمُ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ که‌واته دلیابه و بزانه بیجگه له (الله) هیچ به‌رستر اوینکی به‌هه‌ق و راست نی به ﴿وَأَسْتَفِيزُ لَكَ﴾ وه داوای لیبورن بکه (له‌خوا) بۆ گونا‌ه‌ی خوت ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه بۆ (گونا‌ه‌ی) بیوان و ناره‌تانی ئیماندار ﴿وَاللَّهُ يَفْعَلُ﴾ وینگومان خوا ده‌زانی ﴿مُتَّقِينَ كُفْرًا وَمُؤْمِنًا﴾ به‌جم و جولشان (له‌روژدا) و نارام گرتشان (له‌شه‌ودا) ﴿

﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه‌ی ده‌لین ﴿لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ﴾ بۆچی سوره‌تیک (له‌قورئان) نانیر دریته‌ی خواره‌وه؟ (ده‌رباره‌ی جهنگ و جیهاد) ﴿فَإِذَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ مَّحْكَمَةٌ وَذُكِّرَ فِيهَا الْيَقَالُ﴾ که‌چی کاتیک سوره‌تیک پرون و دامه‌زراو نیرایته‌ی خواره‌وه و تیایدا یاسی جهنگ کرای بی ﴿رَأَيْتَ الَّذِينَ﴾ ده‌بینی نه‌و که‌سانه‌ی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ که‌له‌دلاندا نه‌خوشی (دو‌پرویی) هیهه ﴿يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ نه‌ماشای تو ده‌که‌ن ﴿نَظَرَ النَّمِثِ عَلَيْهِ مِنَ الْقُرَى﴾ وه‌که‌نه‌ماشای کردنی که‌سیک که‌له‌ترسی مردن له هوشی خوی چووبیت ﴿فَأَوَّلَىٰ لَهْمَ﴾ بۆ نه‌وان و اچاکتر بوو ﴿طَائِفَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ﴾ فدرمان به‌ردار بوونایه و قسه‌ی جوان و چاکبان بکر دایه ﴿فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ﴾ هدر کاتیکیش فدرمانی (جهنگ) درا (جی به‌جی نا‌که‌ن) ﴿فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ﴾ خو‌له‌گه‌ر له‌گه‌ل خوا‌پاستیان بکر دایه ﴿لَمَكَانَ حَزَنٍ أَلْهَمَ﴾ شه‌وه‌ی باشتر بوو بۆیان ﴿فَقُلْ عَسَيْتُمْ﴾ جا‌ثایا نیتوه به‌ته‌مان (شدی ناپاکان) ﴿إِنْ قُرِئْتُمْ﴾ نه‌گه‌ر پشت هه‌لکه‌ن (له‌نی‌سلام و جیهاد) ﴿أَنْ تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا‌شازوه و خرابه‌ی به‌رپابکه‌ن ﴿وَيُقْطَعُوا عَنْ طَرَفَيْكُمْ﴾ وه‌هه‌رچی په‌یوه‌ندی خزمایه‌تی یه‌یسیچرتن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ثانه‌وانه‌ی نه‌و که‌سانه‌ن ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ که‌خوا‌نه‌فرینی لی‌کردوون ﴿فَأَصْدَقُوا وَعَلَىٰ أَعْقَابِهِمْ﴾ وه‌که‌ری کردوون و چاویانی کویر کردووه ﴿فَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْقَانَ﴾ ناخو‌ته‌وانه‌ی وورد نایه‌وه له‌قورئان (و‌تی نا‌که‌ن) ﴿أَرَأَيْتَ قُلُوبَ أَفْقَالٍ﴾ (وانی به‌) به‌لکو‌دلیان قوفلی لی‌دراوه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیتگومان نه‌و که‌سانه‌ی ﴿أَرَادُوا أَنْ يَنْتَصِرُوا﴾ باشه و باش گه‌رانه‌وه له‌نایینه‌ی که‌بان ﴿مَنْ تَعَدَّى مَتَابِعَتَ لَهْمَ الْهَدَى﴾ له‌پاش شه‌وه‌ی هه‌قیان بۆ پروون بوویه‌وه ﴿أَلَسْتَ بِظُلْمٍ سَوَّلَ لَهْمَ﴾ شه‌پتان خرابه‌کانیانی بۆ جوان و پازاوه‌ی کردوون ﴿وَأَمَّا لَهْمَ﴾ وه‌به‌هیاو و ئومید فریوی دابوون ﴿فَإِنَّكَ بِأَنفُسِكُمْ قَالُوا﴾ چونکه‌شه‌وان ده‌یان ووت ﴿لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ﴾ به‌و که‌سانه‌ی که‌رقیان بوو له‌و قورئانه‌ی خوا‌نارد بووی ﴿سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ﴾ نیتسه‌له‌مه‌ولا له‌هه‌ندی کاردا گویرایه‌لیتان ده‌که‌ین ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ﴾ وه‌خوا به‌نهیته‌ی کانیان ده‌زانی ﴿فَكَتِفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ ناخو‌چون بی (حالی شه‌و ناپاکانه) کاتیک فریشته‌کان گیانیان ده‌کیشن و ﴿بَصُرُوتٌ يُحْصَوْنَ وَآذُنُكُمْ﴾ له‌پروخسار و پاشیان ده‌ده‌ن ﴿وَأَنَّكَ﴾ نه‌و (جوره‌گیان کیتسانه) ﴿يَا أَيُّهَا أَكْبَرُوا مَا أَلَسْتَ بِظُلْمٍ﴾ له‌به‌ر شه‌وه‌یه که‌بیتگومان نه‌وانه شوین شتانی که‌و‌نبوون که‌خوا‌ی توره‌ی کردبوو ﴿وَكَيْفَ هُوَ أَرْضُونَكَ﴾ به‌زامه‌ندی خواشیان بی ناخوش بوو ﴿فَأَلْحَبْطَ أَعْيَانَهُمْ﴾ بۆیه‌خواش کرده‌وه‌کانیانی بوو چهل کرده‌وه ﴿أَلَمْ حَسِبْ﴾ ثایا واده‌زانی ﴿الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ نه‌وانه‌ی که‌نه‌خوشی (ناپاک‌ی) له‌دلیان دایه ﴿أَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْحَابَهُمْ﴾ که‌خوا‌هه‌ر گیز رق و کیتیه‌یان ده‌رناخات و ناشکرای ناکات ﴿

﴿وَلَوْ شَاءَ﴾ نه گهر بمانو بیستایه ﴿لَأَنزَلْنَاهُ﴾ نه وانه مان نیشان ده دایت (که دو و پروون) ﴿فَنَقَرَفْتَهُمْ﴾
 ایسمه گهر نه و سا هر به شیوه و دیمه نیاندا ده تناسین ﴿وَلَنَقَرَفْنَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ﴾ وه بنگومان به شیوازی
 قسه شباندا ده یاننا سیبت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ﴾ وه دلنیا بن خوا به هموو کرده وه کانتان ده زانیت ﴿وَلَنَسْأَلَنَّكُمْ﴾
 سوئند به خوا تاقیتان ده که ینه وه ﴿حَتَّى نَعْلَمَ﴾ تا دهری بخه یین و دیار یی ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَّكُمْ﴾
 مِنكُمْ وَالصَّابِرِينَ ﴿مَوْجَاهِدَانِ وَخَوْرًا لِّاِغْرَانِ﴾ وَنَسْأَلُ الْخَبَرَ ﴿وَهُ تَاهِدُ الْتَانِ جِیْ بِه تاشکرای که یین
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بنگومان که سانی که یی باوه پروون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه ریگری (خه لک)
 یان ده کرد له ریبازی خوا ﴿وَمَنَّا قَوْمًا لِّلرَّسُولِ﴾ دزایه تی پیغه مبریشیان ده کرد ﴿مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْهُدَى﴾
 پاشی نه وه ی هه ق و راستیان بقو پروون بونه وه ﴿لَن يَضُرَّوْا اللَّهَ شَيْئًا﴾ هیچ زیانیک به خوا ناگه یه نن
 ﴿وَسَيُحِيطُ أَعْمَالَكُمْ﴾ وه به زوویی (خوا پیلان) و کرده وه کانیان پروو جهل ده کاته وه ﴿وَنَزَّاهُ الَّذِينَ﴾
 عَامَّةً ﴿ثُمَّ مَا نَاوَا وَهَمَّ كُفَّارًا﴾ نه ی نه و که سانه ی که باوه رتان هیتاوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ فدر مان به ردار و گوینر ایه لی
 خوا و پیغه مبرین ﴿وَلَا تُطِيعُوا أَعْمَالَكُمْ﴾ وه کرده وه (چا که) کانتان هه لمه وه شسته وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 بنگومان نه وانه ی که یی باوه پروون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه ریگری (خه لک) یان ده کرد له ریبازی
 خوا ﴿ثُمَّ مَا نَاوَا وَهَمَّ كُفَّارًا﴾ پاشان به بی باوه ری مردن ﴿فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ نه وه هه رگیز خوا لیان
 خورش نایبت ﴿فَلَا يَهْتُمُّوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ﴾ جا (باوه رداران) لاوازو مست مه بن و داوای ناشنی
 (و شهر و هستان) مه که ن ﴿وَأَنشُرُ الْأَعْمُونَ﴾ چونکه هه ر نیوه زال و به ییز ترن ﴿وَأَنشُرُ مَعَكُمْ﴾ (یار مه تی)
 خواش له گه ل نیوه دایه ﴿وَلَن يَزِيدَنَّكُمْ أَعْمَالَكُمْ﴾ وه (پاداشنی) کرده وه کانتان که م ناکانه وه ﴿إِنَّمَا﴾
 لِّلْغِيَةِ ﴿لِّلْغِيَةِ﴾ بنگومان زیانی دنیا نه نها ﴿لَبِّتْ وَلَقِيتْ﴾ گالته و گه بیکه (وده بر ینه وه) ﴿وَلَن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا﴾
 خو نه گهر باوه ری به یینن وله خوا ترس بن ﴿بَلَىٰ كَذِبًا أَجْرَكُمْ﴾ (خوا) پاداشنی خوتان پی ده دات
 ﴿وَلَا يَسْتَلْكُمْ أَقْوَالُكُمْ﴾ وه داوای به خشینی هه موو دارابی و مالشان لی ناکات ﴿إِن يَسْتَلْكُمْ هَآؤُلَاءُ﴾
 نه گهر (خوا) داوای به خشینی هه موو سامانتان لی بکات ﴿فِي خَيْفٍ﴾ زوریش داکو کی بکات لی تان
 ﴿يَتَخَلَّوْا﴾ نیوه چروو کی و به زیلی ده که ن ﴿وَنُخْرِجُ أَصْحَابَكُمْ﴾ و پق و کینه ی دهر و و ننان دهر ده خات
 ﴿هَآؤُلَاءُ هَآؤُلَاءُ﴾ بیدار بن نیوه نه و که سانه ن ﴿تَدْعُونَ﴾ که بانگ ده کرنن ﴿إِسْتَفِئُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تاله
 بیتاوی خوا مال به خشن ﴿فَمَنْ مِّنكُمْ مِّن يَّحْتَلْ﴾ که چی هه ندیکتان رزده ی ده که ن ﴿وَمَنْ يَّحْتَلْ﴾ هه ر که سیش
 رزده بی و به زیلی بکات ﴿فَإِنَّمَا يَخْلُفُ عَنْ نَفْسِهِ﴾ نه وه بنگومان نه نها رزده یی له (دزی) خوی ده کات
 ﴿وَاللَّهُ الْغَنِيُّ﴾ چونکه خوا (ده وله مه نده) و بی نیازه ﴿وَأَنشُرُ الْفُقَرَاءَ﴾ هه ر نیوه ن هه زار و بی نه و
 ﴿وَلَن نَّزَوِّدَا﴾ جا نه گهر نیوه پشت هه لکه ن (له تابه که تان) ﴿يَسْتَبْدِلُ قَوْمًا عَرَضًا﴾ (خوا ی گه و ره)
 نیوه ده گزرنیت به که سانیکی تر (ی زور چاک) ﴿ثُمَّ لَا يَكُونُ لَكُمُ الْفِتْنَةُ﴾ پاشان (نه و ان) وه کو نیوه نابن
 (راستگون له گه ل به ر و ره دگاریاندا) ﴿

سوره‌ی (الفتح)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بینگو مان نیمه‌سهر که و تنبکی ناشکر امان بن دایت
 (که‌رنکه‌وتنی خوده‌بیه‌یه) ﴿لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ﴾ تا خوا خوش بیست ﴿مَا تَقْلَمُ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا أَخَّرُ﴾ له
 گونا‌هه‌کانی رابور دوو داعاتووت ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَرَبُّكَ عَلِيمٌ خَفِيٌّ﴾ وه نیمه‌نی خوی به‌ته‌واوی برزیت به‌سهر تدا
 ﴿وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ وه‌رنگای راست نشان بدات (به‌رده‌واست کات) ﴿وَيَضْرِبُ اللَّهُ﴾
 وه‌خوا سهرت بخات ﴿تَضْرِبُ عِزْرًا﴾ به‌سهر که و تنبکی بالاده‌ستانه ﴿هُوَ الَّذِي﴾ ته‌و خوا زانیکه
 ﴿أَنْزَلَ السَّكِينَةَ﴾ نارامی دابه‌زاندووته ﴿فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ناو دلی نیمانداران ﴿لِيُزِيلَ أُولَئِكَ﴾ تا نیمانان
 زیاد بکات ﴿مَعَ إِيْمَانِهِمْ﴾ له‌گهل ته‌و نیمانیه‌ی که هه‌یانه ﴿وَلِيُجْزِيَ﴾ ته‌نها هی خواهیه‌ی سهر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه هه‌میشه‌ی خواهی زانای کار دروسته ﴿لِيُجْزِيَ﴾
 ﴿لِيُجْزِيَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ تا پیاوان و نافره‌تانی باوهر دار بیانه ﴿يَخْتَلِفُ نَجْوَى الْأَنْهَارِ﴾ به‌هه‌شتانیک
 که روبره‌کان به‌رزیاندا ده‌روات ﴿خَلِيلَاتٍ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی تیابدا ده‌مینه‌وه ﴿وَيُجْزِيهِمْ﴾
 سیه‌تیه‌م ﴿وَمَا لَهُ غَوَافِلُ﴾ گونا‌هه‌کانیان خوش بیست ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه ته‌م (به‌لینه) لای خوا
 ﴿فَوْزًا عَظِيمًا﴾ سهر که و تنبکی گه‌وره‌یه ﴿وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ و تا سزای بدات پیاوان
 و نافره‌تانی (دوو پروو) و ناپاک و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ﴾ پیاوان و نافره‌تانی هاو به‌ش به‌یدا که‌ری
 ﴿الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظُلْمَ السَّوْءِ﴾ گو مان به‌رانی خراب ده‌رباره‌ی خوا ﴿عَلَيْهِمْ ذِلَّةٌ أَلِيمَةٌ﴾ ته‌و خرابه‌ی (له‌ناو
 چوونه‌ی چاوهر وانی ده‌که‌ن بز نیمانداران) ههر به‌سهر خویاندا دیت ﴿وَنُصِيبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌خوا
 خه‌شمی لی گرتوون و ﴿وَلَعَنَهُمْ﴾ نه‌فرینی لی کردوون و ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ دوزه‌خی بز ناماده
 کردوون ﴿وَمَلَأَتْ قُصُورًا﴾ نای چ سهر نه‌نجامیکی خرابه ﴿وَلِيُجْزِيَ﴾ ته‌نها هی خواهیه‌ی سهر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وه‌خوا هه‌میشه‌ی بالاده‌ستی
 کار به‌جی به‌ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ به‌راستی (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) تو مان نار دووه ﴿شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾
 به‌شایه‌ت و مژده‌ده‌ر و ترسینه‌ر ﴿لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بز ته‌وه‌ی باوهر به‌خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی
 به‌یشتن ﴿وَتُعْزِزُوا وَتُقَرَّرُوا﴾ وه به‌شتیوانی لی بکه‌ن و ریزی لی بگرن ﴿وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ وه
 ته‌سبیحانی خوا بکه‌ن به‌به‌یانان و ثیواراندا ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَبَايِعُونَكَ﴾ به‌راستی نه و که سانه‌ی به‌یمان دده‌ن به‌تو (نه‌ی مو حه‌مه‌د ﷺ) ﴿إِنَّمَا يَبَايِعُونَكَ﴾
 الله بنگومان نه‌وانه به‌یمان به‌خوادده‌ن ﴿بِذَلِكَ اللَّهُ يَتَبَيَّنُ لَكُمْ﴾ ده‌ستی خوالده‌سهر ده‌ستی نه‌وانه‌وده
 (له‌م نایه‌ته پیروزه‌دا جیگیر کردن وباسکردنی سیخه‌تی ده‌ست بق خودا هاتووه نیمه‌ش بر و امان
 پتیه‌تی به‌ین هیچ لیچواندن وله‌یه کدانه‌وده‌ک، وه‌شیوه‌که‌ی نازاتین تنه‌ها خودا خوی ده‌یزانیت)
 ﴿فَمَنْ لَّكَ﴾ چاهه‌ر که‌س به‌یمان که‌ی شکاند ﴿فَالْمَلِكُ لَكَ عَلَى نَفْسِهِ﴾ نه‌وه بنگومان نه‌و به‌یمان
 شکاندنه تنه‌ها (زیانی) بق خویه‌تی ﴿وَمَنْ أَوْفَى﴾ هه‌ر که‌سیش وه‌فا بکات ﴿بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ﴾ به‌و
 به‌یمان‌ده‌ی که‌داویتی به‌خوا ﴿فَسَيُؤْتِيهِ الْفَتْحَ عَظِيمًا﴾ نه‌وه به‌راستی خوادداشتی گه‌وره‌یی ده‌دانی ﴿سَيَقُولُ لَكَ﴾
 بنگومان پت ده‌لین ﴿الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ نه‌و عه‌ربه‌ده‌شته‌کیانه‌ی که‌له‌عه‌زا جی
 مابوون ﴿سَخَّرْنَا أَمْوَالَكُمُ وَأَهْلُوكُمَا﴾ سامان و خاوخیزانمان مه‌شغولیان کردین (نه‌یان هبشت بین بق
 غه‌زا) ﴿فَاسْتَغْفِرُوا﴾ له‌به‌ر نه‌وه داوای لی خوشبونمان بق بکه ﴿يَقُولُونَ يَا أَيُّسَّرَ مَا يَسِّرُ مَا يَسِّرُ﴾
 شه‌وه‌ی به‌زمانیان ده‌یلین له‌دلایندانی به‌ (وباوه‌ریان پنی نه‌ه) ﴿قُلْ قَسْرٌ﴾ بللی چا کنی ﴿يَسِّرُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
 شتبا ﴿له‌به‌ر انه‌بر خوادا هیچی به‌ده‌سته‌بوتان ﴿إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا﴾ نه‌گه‌ر خوا زیانیکی بوتان بویت
 ﴿أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا﴾ یان سوودو قازانجیکی بوتان بویت ﴿بَلْ كَانَ اللَّهُ﴾ (وانیه‌که‌ده‌یلین) به‌لکو خوا
 ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ ناگاداره به‌هه‌ر جیه‌ک که‌ده‌یکه‌ن ﴿بَلْ ظَنَنْتُمْ أَن﴾ به‌لکو وا گوماتان ده‌برد که
 ﴿لَنْ يَغْلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِهَا﴾ پیغه‌مه‌ر و نیمانداران هه‌ر گیز ناگه‌رینه‌وه بق ناو که‌س
 و کاری خوربان (و شه‌هید ده‌ین) ﴿وَرَبُّكَ ذِي فَتْرٍ﴾ نه‌و گومانه له‌دلانتاندا رازینرابوویه‌وه
 ﴿وَضَلَّتُمْ عَنْ سُوءِ الْبَيِّنَاتِ﴾ وه‌گومانی خرابتان ده‌برد ﴿وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّوْثِقًا﴾ و به‌راستی ثبوه‌گه‌لیکن له‌ناو ده‌چن ﴿وَمَنْ لَّكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
 وه‌ر که‌س باوه‌ری نه‌هینا بی ﴿بِأَمْرِ وَرَسُولِهِ﴾ به‌خوا و پیغه‌مه‌ره‌که‌ی ﴿فَإِنَّا آتَيْنَا﴾
 نه‌وه به‌راستی نیمه‌ تاماده‌مان کردووه ﴿لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا﴾ بق نه‌و بی باوه‌رانه‌ ناگریکی هه‌لگیر ساو ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 تاسمانه‌کان و زه‌وی تنه‌ها مولکی خوایه ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ له‌هه‌ر که‌س
 که‌بیه‌ویت خوش ده‌بیت ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ سزای هه‌ر که‌سیش ده‌دات که‌بیه‌ویت (له‌تاوانباران)
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه‌خوالینورده‌ی میهره‌بانه ﴿سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ﴾ بنگومان به‌جیماوان
 له‌عه‌زا ده‌لین ﴿إِذَا أَنْطَلَقْتُمْ﴾ هه‌ر کاتیک (له‌مه‌دینه) ده‌رچوون ﴿إِلَى مَعَارِجٍ لِّتَأْخُذُوهَا﴾ بق گرتنی
 ده‌سه‌که‌وته‌کان (غذیمه‌ت) ﴿ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ﴾ لیمان گه‌رین باشوینتان بکه‌وین ﴿يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ﴾
 ده‌یان‌ه‌وی و وته‌ی خوا (که‌ده‌سه‌که‌وته‌کانی خه‌بیه‌ر بق به‌شدارانی خوده‌بیه‌یه) بگورن ﴿قُلْ لَّنْ تَتَّبِعُونَا﴾ (نه‌ی مو حه‌مه‌د ﷺ) بللی هه‌ر گیز ناییت شوینتمان که‌وین ﴿كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِن قَبْلُ﴾ چونکه
 پیشترخوادره‌بارتان هه‌روای فهرمووه ﴿فَسَيَقُولُونَ﴾ نه‌مجا دواتر ده‌لین ﴿بَلْ نَحْنُ خَائِدُونَ﴾ (وانی به‌)
 به‌لکو ده‌سوودی به‌نیمه‌ده‌بن ﴿بَلْ كَاذِبُونَ﴾ (وانی به‌) به‌لکو نه‌وان ﴿لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ زور که‌م
 تنده‌گه‌ن

﴿قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ﴾ بلی به جی‌ماوان له‌غمزاً ﴿مِنَ الْأَشْرَافِ﴾ له‌عده‌به ده‌شته‌کی به‌کان ﴿سَدَّ عَيْنَ﴾ له‌مه‌ولا بانگ ده‌کرین ﴿إِلَى قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ﴾ بۆ (جهنگ له‌گه‌ل) گه‌لنکی زور به‌هیزی جه‌نگاوه‌ر ﴿فَقَاتِلْهُمْ أَوْ فَسِّمُوهُمْ﴾ (ده‌بن) جه‌نگیان له‌گه‌ل بکه‌ن یان خو‌ریان مو‌سلمان بین ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا﴾ جاته‌گه‌ر گو‌یرایه‌ل بن ﴿بِأَمْرِ اللَّهِ﴾ خوا‌پتیا‌ن ده‌دات ﴿أَجْرًا حَسَنًا﴾ پاداشتیکی زور‌باش ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وه‌ته‌گه‌ر سه‌ر‌پنجی بکه‌ن ﴿كُفَّاتُوتُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ هدر وه‌ل له‌وه‌و پیش سه‌ر‌پنجیا‌ن کرد (له‌خوده‌بیه‌دا) ﴿وَعَزَّيْتُمْ عَذَابَ إِلِيمَا﴾ (خوا) سزایه‌کی سه‌ختان ده‌دات ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ بۆ کو‌یر گونه‌ایه (به‌شداری جه‌هاد نه‌کات) ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ﴾ بۆ شه‌لش گونه‌ایه (ولا‌علی‌التر‌یح حرج) هدر وه‌ها بۆ نه‌خوشیش گونه‌ایه ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه‌هدر که‌س گو‌یرایه‌لی خوا و پی‌غه‌مبه‌ره‌که‌ی بیت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ ده‌ییا‌ته به‌هه‌شتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که‌رو‌باره‌کان به‌زیریا‌ندا دین و ده‌چن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ﴾ هدر که‌شیش سه‌ر‌پنجی بکات ﴿يُعَذِّبُهُ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزای سه‌ختی ده‌دات ﴿لَقَدْ رَفَعْنَا﴾ سو‌یند به‌خوا‌پتگومان خوا‌پازی بوو ﴿عَنِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌و ئیما‌نداران‌ه‌ی ﴿إِذَا يَبْعُوثُكُ﴾ که‌به‌یما‌نیا‌ن پیدایت ﴿تَحْتَ الشَّجَرَةِ﴾ له‌زیر دره‌خته‌که‌دا (له‌خوده‌بیه‌) ﴿فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ جا‌خوا‌نا‌گادار بوو به‌وه‌ی له‌دل‌یا‌ندایه ﴿فَأَنزَلَ الْسَّيْدَةَ عَلَيْهِمْ﴾ بۆیه‌دل‌یا‌یی و نارامی بۆ ناردن ﴿وَأَنزَلَ هُمْ فَتَقَارَفُوا﴾ وه‌پاداشتی دانه‌وه به‌سه‌ر که‌وتینیکی نریک (که‌نا‌زاد کردنی خه‌بهر بوو) ﴿وَمَعَانِزَ كَبِيرَةً وَأَخَذُوا نَهَا﴾ وه‌غه‌نیمه‌نی زور که‌به‌ده‌ستی ده‌هینن ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وه‌خوا‌هه‌میشه زالی بالاده‌ستی کار به‌جی به ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا‌به‌لینی بین داوون ﴿مَعَانِزَ كَبِيرَةً﴾ که‌غه‌نیمه‌نی زور ﴿وَأَخَذُوا نَهَا﴾ (له‌بنی‌باوهران) ده‌گرن ﴿فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ﴾ بۆیه‌ثم (غه‌نیمه‌ته‌ی خه‌بهر) ی بۆ پیش خستن ﴿وَكَلَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ﴾ وه‌ده‌ستی خه‌لکی (مه‌که‌ه‌ی) لی‌تان کو‌تا کرد ﴿وَلَسْتُمْ كُنْءًا﴾ تا (ثم‌رووداوه) بی‌ته به‌لگه‌به‌ک ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ باوهرداران ﴿وَيَهْدِيكُمْ﴾ وه‌تا‌رینموونیتان بکات ﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ بۆ رینگای راست ﴿وَأَخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا﴾ وه‌چه‌نده‌ها (غه‌نیمه‌نی) تر هه‌به که‌هیشتا ده‌سه‌لاتان نی به‌به‌سه‌ری دا ﴿فَدَاكُمْ اللَّهُ بِهَا﴾ بی‌گومان خوا‌نا‌گای له‌هه‌موویانه ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه‌خوا‌هه‌میشه ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه ﴿وَلَوْ فَتَنَّا كُتُوبَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌گه‌ر نه‌وانه‌ی کافرن جه‌نگیان له‌دژتان بگردایه ﴿لَوَلَوْ الْأَذْقَرُ﴾ بی‌گومان (تیک‌ده‌شکان و) هه‌لده‌هاتن ﴿لَسَلَّا يَجِدُونَ﴾ پاشان ده‌ستیان نه‌ده‌که‌وت ﴿وَلَيْكُمُ الْأَنْصِبُ﴾ هیچ دُوست و پشتیوانیک ﴿سَلَّمَ اللَّهُ إِلَيْنَا﴾ نه‌وه‌یاسا و باوی خوا‌به ﴿فَدَحَلَتْ مِنْ قَبْلِ﴾ که‌بی‌گومان پیش‌ش هه‌روا‌بووه ﴿وَلَنْ تَجِدَ لِسُلَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا﴾ قه‌ت نایینیت باو و یاسای خوا‌هیج گُورانیکی به‌سه‌ردا بیت

﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ خوانده و زاته‌به ﴿كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكَ﴾ که ده‌ستی نه‌وانی (کافران) له‌نیوه کز تا کرد ﴿وَأَيْدِيكَ عَنْهُمْ﴾ ده‌ستی نیوه‌شی له‌وان (کز تا کرد به‌ریکه‌وتنی خود به‌بیه) ﴿يَنْظُرُونَ﴾ له‌ناو چه‌رگی می‌ککده‌دا ﴿مِنْ تَحْتِهِ﴾ له‌پاش نه‌وی ﴿أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ﴾ نیوه‌ی به‌سهر نه‌واندازان کرد ﴿وَكَاذَبَ اللَّهُ يَصِفُونَّ﴾ و ده‌خوا به‌هر چی نیوه ده‌بکدن بینایه ﴿۱۱﴾ ﴿هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ هدر نه‌وان (مه‌ککده‌به‌کان) بی‌ون کافر بی‌ون ﴿وَصَدُّوا عَنْ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ و ده‌ریگری نیوه‌یان کرد (له‌زیاره‌تی) مزگه‌وتی حه‌رام (که عبده‌ی پیروز) ﴿وَالَّذِينَ تَعْكُفُونَ﴾ و ده‌نه‌یان نه‌یشت) قوریانیه و ده‌ستیراوه‌کان (له‌خود به‌بیه‌دا) ﴿أَنْ يَبْلُغَ الْحِجَابُ﴾ بگاته شوینی سهر برینی خوی ﴿وَلَوْلَا إِيمَانُ قَوْمٍ مِنْ قِصْمٍ﴾ (خوا زالی ده‌کردن به‌سهر مه‌ککده‌دا له‌و سالد‌دا) ته‌گر بی‌او و نافر تانی نیماندار نه‌بویه (له‌ناو کافران می‌ککده‌دا) ﴿لَمْ تَقْلَقُوا﴾ که نیوه نه‌تان ده‌ناسین ﴿أَنْ تَقْلَقُوا﴾ بیتان پنداده‌نان (ده‌تان کوشتن) ﴿فَصَبِّحُوا بِفَنَاءِ مَكَّةَ﴾ جابه‌هویانه‌وه تروشی تاوان ده‌بیون ﴿يَعْتَرِعِلُّ﴾ بی‌نه‌وی بزائن ﴿لِيُنْزِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَةٍ﴾ تاخوا بی‌خاته به‌ر به‌زه‌یی خوی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ نه‌و که‌سه‌ی که خوی ده‌بیوی ﴿لَوْ تَرَوْا﴾ به‌لام ته‌گر (نیمانداران و کافران له‌مه‌ککده‌دا) له‌به‌کتر جیابیو و نابه‌ته‌وه ﴿لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ بینگومان بی‌باوه‌ره‌کانیا نمان سزاده‌دا ﴿عَذَابَ أَلِيمًا﴾ به‌سزادانیکی سه‌خت ﴿۱۲﴾ ﴿إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ﴾ کاتیک نه‌وانده‌ی بی‌باوه‌رن ده‌مار گیریان خسته‌دلیانه‌وه ﴿حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ﴾ که ده‌مار گیری نه‌فامی به‌ ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾ جا خواش دلیایی و نارامی خوی ناره‌خواره‌وه ﴿عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بی‌و پیغه‌مبه‌ر ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و نیمانداران ﴿وَالزَّمَنَةَ كَلِمَةَ اتَّقَى﴾ و ده‌باوه‌ردانی پایه‌ند کرد به‌ووشه‌ی (لا اله الا الله محمد رسول الله) و ده‌وگاؤ الحق بها و أهلها ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ و ده‌وان به‌ووشه‌یه‌شیار تر بی‌ون و خواوه‌نی بی‌ون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ و ده‌خوا به‌هه‌مو و شتیک ناگادار و زانایه ﴿۱۳﴾ ﴿لَقَدْ سَوَّيْتُمْ خَوَائِبَ الْغُفَرِ﴾ صدق الله رسوله ﴿وَالْحَقُّ﴾ خوائه و خه‌وه‌ی که پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی دیوی به‌راستی گیر او هینایه‌دی ﴿لَتَذُقُنَّ الْعَذَابَ﴾ که (ووتیوی) دلیابن ده‌چنه‌ناو مزگه‌وتی حه‌رام (که عبده‌ی پیروز) ﴿إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ به‌وویستی خوا ﴿مُحَلِّقِينَ﴾ به‌نارامی و بی‌ترس ﴿مُحَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ وَقُقُصِرِينَ﴾ سهرتان تاشیوه‌یان کورتان کردو ته‌وه ﴿لَا تَخْافُونَ﴾ (له‌دور من) نافر من ﴿فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا﴾ جا نه‌وه‌ی (خوا) ده‌بزانی نیوه نه‌تان ده‌زانی (که خیر له‌ریکه‌وتن دایه) ﴿فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ﴾ و ده‌جگه‌له (چو ته‌مه‌ککده) بریاری داوه ﴿فَتَحَاقَرَبْنَا﴾ سهر که و تینیکی نزدیک (بی‌نیوه‌به‌که‌ریکه‌وتنی خود به‌بیه‌به) ﴿۱۴﴾ ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا نه‌و زاته‌به‌که پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی نار دووه ﴿بِالَّذِي وَدَّعَ الْحَقَّ﴾ به‌رتموونی و نایینی راسته‌وه ﴿يُظْهِرُ عَلَى الَّذِينَ كُفَرُوا﴾ تا به‌سهر هه‌مو و ریناز نکدا زالی بکات ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ ته‌نها خوا به‌سه‌که شاهد بیت له‌سهر نه‌مه ﴿۱۵﴾

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾ موحه‌ممد ﷺ پیتغه‌میری خوابه ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾ نهو (باوه‌ردار) انه‌ش که‌له‌گه‌نیدان
 ﴿أَشِدُّوا عَلَى الْكُفَّارِ﴾ به‌رام‌به‌رین باوه‌ردان توندو تیزن و ﴿رَحِمَاءٌ يَنْصَحُونَ﴾ له‌نیوان خویاندا به‌به‌زه‌بین ﴿تَرْكِبُوا
 زَكَاتُكُمْ﴾ ده‌یان بینی (هه‌میشه) له‌کورنوش و سوژده‌بردندان ﴿يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِّنْ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾
 داوای فہزل و پزاهه‌ندی خودا ده‌کهن ﴿سِيمَاءُ فِي وُجُوهِهِمْ﴾ نیشانه‌یان له‌ناو چاوانیاندا دیاره ﴿مِّنْ أَمْرِ
 السُّجُودِ﴾ به‌هوی زور سوژده‌بردن (یانہ‌وه) ﴿ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ﴾ جائہو (هاوه‌له‌به‌رین‌انه) نه‌وه
 نمونہ و صیفه‌تبان بوو له‌ته‌وراندا ﴿وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ﴾ وه‌نمونہ و صیفه‌تبان له‌ئینجیلیشدا
 ﴿كَرَجٌ أُخْرِجَ مِطْلَقَةً﴾ وه‌ك پروه‌ك و کشتو کالیک وایه‌چه‌که‌ره‌ی ده‌ر کردیت (سہوز بووین)
 ﴿فَتَازَرَهُ فَأَسْتَعْظَمَ﴾ نه‌مجا چه‌که‌ره‌کدی به‌هیز کردین و قاییم بووین ﴿فَأَسْتَوَىٰ عَلَىٰ سَوَاقٍ﴾ جائہ‌سہر
 لاسکی خوی دینک وه‌ستاین ﴿يُعْجِبُ الزُّنَاجَ﴾ (ته‌وه‌ندہ جوان‌بین) جوتیاره‌کانی سہ‌سام کردین
 ﴿يُعْظِمْ بِهِ الْكُفَّارُ﴾ تا به (زور بووین) هه‌وه‌لانی داخ و مہراق بدا به‌کافران ﴿وَعَدَّ اللَّهُ﴾ خوا به‌لیتی
 داوه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ﴾ به‌وانہ‌یان که‌باوه‌ردیان هیتاوه و کرده‌وه‌ی چاکه‌یان کردوه
 ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ به‌لیبوردن و پاداشتی گہوره (که‌به‌هسته) ﴿﴾

سوره‌ی ﴿الحجرات﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میہربان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانہ‌ی که‌باوه‌ردان هیتاوه ﴿لَا تُقِيمُوا﴾ بیش مه‌کون (له‌هیچ
 کار و پاریکدا) ﴿بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ له‌خواو پیتغه‌میره‌کدی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و له‌خوا بترسن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ سَبِيحٌ عَلِيمٌ﴾ بیگومان خوا بیسہ‌ری زانایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانہ‌ی
 باوه‌ردان هیتاوه ﴿لَا تَقُولُوا أَمْشَرًا﴾ ده‌نگتان به‌رز مه‌کهنہ‌وه ﴿فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ﴾ به‌سہر ده‌نگی
 پیتغه‌میردا ﴿وَلَا تَهْزُوا لَهُ بِالْقَوْلِ﴾ وه‌به‌ده‌نگی به‌رز قسہ‌ی له‌گه‌ل مه‌کهن ﴿كَلِمَةٍ بَعِيدَةٍ لِّغَضِّ
 وَهْكَ دَه‌نگ به‌رز کردنه‌وه‌تان له‌گه‌ل به‌کتریدا ﴿أَنْ تَحْطَأَ أَعْقَابُكُمْ﴾ نه‌وه‌کو کرده‌وه‌کانتان به‌تان بیتنه‌وه
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ و خوشتان هه‌ستی بین نه‌کهن ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیگومان ته‌وانہ‌ی ﴿يَعْصُونَ أَمْرًا مِنْهُمْ﴾
 ده‌نگیان نزم ده‌کهنہ‌وه ﴿عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ له‌خزمه‌تی پیتغه‌میردا ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ته‌وانہ‌نه‌و که‌سانہ‌ن
 ﴿أَمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلیانی زاخاو داوه و پاکی کرده‌وه‌ه ﴿لِيَشْفُوا﴾ بۆ ته‌قوا و خواناسین
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ لی خوش بوون و پاداشتی گہوره‌یان بۆ هدیہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیگومان نه‌و
 که‌سانہ‌ی ﴿يَتَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ﴾ له‌ده‌ره‌وه‌ی ژوره‌کان بانگت ده‌کهن (نه‌ی موحه‌ممد ﷺ)
 ﴿أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ زور به‌یان نه‌فامن و تنی ناگهن ﴿﴾

﴿وَلَوْلَا أَنَّهُ صَبَرُوا﴾ خنّ نه گهر چاوه پروانیان بگردایه ﴿حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِ﴾ تاده پروشتیه دهره وه بق لایان ﴿لَكَانَ خَبِيرًا لَّهُمْ﴾ نه وه چاکتر بوو بویان ﴿وَأَنَّهُ عَفُوٌّ رَحِيمٌ﴾ وه خوا لیورده‌ی میهره بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه وانه‌ی باوه رتان هیناوه ﴿إِنْ جَاءَكُمُ الْقَائِلُ بِشَرٍّ﴾ نه گهر گوناهاکاری هه والیک‌ی گرنگی هینا بوتان ﴿فَتَسَبَّحُوا﴾ نه وه لی‌ی بکولنه وه (ناروون بیته وه) ﴿أَنْ تُصِيبُوا﴾ نه وه ک زیان بگه بهنن ﴿فَوَلِّ وَجْهَكَ﴾ به خه لکینک به نه زانین ﴿مُصِيبُوا عَنِّي مَا فَعَلْتُمْ كَتِيبٌ﴾ نه وسه به شیمان بن له وکاره‌ی که کردووتانه ﴿وَاعْلَمُوا﴾ زور چاک بزائن ﴿أَنْ فِيكُمْ رَسُولٌ لِّلَّهِ﴾ که بنگومان بیته مبه‌ری خوا له ناوتاندا به ﴿لَوْ يَطِيعُكُمْ﴾ نه گهر به گوی‌ی نبوه‌ی بگردایه ﴿فَإِذْ كَبِّرَ مِنَ الْأَمْرِ﴾ له زورینک له کاره کانداه ﴿لَعَنَهُ﴾ تووشی نارچه‌تی ده‌بوون ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به لام خوا ﴿حَبَّبَ إِلَيَّ الْإِيمَانَ﴾ ایمانی لاتان خوشه‌ویست کردووه ﴿وَزَيَّنَّ فِي قُلُوبِكُمْ﴾ وه له دلاندا (شیرین و) رازاوه‌ی کردووه ﴿وَكَرَّهَ إِلَيْكُمْ﴾ وه بینراوور ناشرینی کردووه له لاتان ﴿الْكَفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْإِضْيَانَ﴾ بین باوه‌پیی و تاوان و سهر پیچی فرمانی خوا ﴿أُولَئِكَ هُمُ الرَّاغِبُونَ﴾ ههر نه وانه‌ن شاره‌زاو له سهر پیتازی راستن ﴿فَضْلًا لِّمَن لِّلَّهِ وَفَعَةٌ﴾ (نه وه) به خشش ونیعمه‌تیکه له لایه‌ن خواوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ خواش زانا و دانایه ﴿وَإِنْ ظَلَّ أَهْلٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر دوو کومه‌ل له ایمانداران ﴿اَفْتَنُوا﴾ دژ به به کشر جه‌نگیان کرد ﴿فَأَصْلَحَ خَوَاطِبُهُمَا﴾ نه وه له نبوتانیاندا ناشته وایی بکه‌ن ﴿وَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا﴾ نه مچا نه گهر کزومه‌ل‌بکیان ده‌ست دریزی و سهر که‌شی کرد ﴿عَنِ الْآخَرَى﴾ بومهر کزومه‌ل‌بکی تریان ﴿فَقِيلُوا أَلَمْ يَكُنْ﴾ نه وه نبوه (نه‌ی موسولمانان) دژی نه وه بان بجه‌نگن ده‌ست دریزی ده‌کات ﴿حَتَّى يَفْءَ﴾ تاده گهر پتسه وه ﴿إِلَىٰ أَثَرِ اللَّهِ﴾ بق فرمانی خوا (ملکه‌چی فرمانی خوا ده‌بی) ﴿فَإِنْ فَاءَتْ﴾ نه مچا نه گهر گه‌رایه وه ﴿فَأَصْلَحَ خَوَاطِبُهُمَا﴾ نه وسه له نبوتانیاندا ناشته وایی بکه‌ن ﴿بِالْعَدْلِ وَالْقَيْصَرِ﴾ به داد گهرانه و راست و دادپه‌روهر بن (له نبوتانیاندا) ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بنگومان خوا ﴿يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ دادپه‌روهرانی خوش ده‌وی ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾ بنگومان ته‌ن‌ها باوه‌رداران برای به کشرن ﴿فَأَصْلَحَ خَوَاطِبُ أَخَوَيْهِمَا﴾ که‌واته له نبوتان دوو براتاندا (رازاه هه‌بوو) ناشته وایی بکه‌ن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ تاره‌حمتان پی‌ی بکات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه وانه‌ی که باوه‌رتان هیناوه ﴿لَا يَسْخَرُوا قَوْمَ مِنْ قَوْمٍ﴾ باهیچ کزومه‌ل په‌اوینک گالته نه‌که‌ن به کزومه‌ل‌بکی تریان ﴿عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا﴾ ره‌نگه گالته پی‌ی کراوه‌کان ﴿حَتَّىٰ يَمُنُّوا﴾ له گالته که‌ره‌کان باشترین (لای خوا) ﴿وَلَا يَسْتَكْبِرُوا مِنِّي﴾ وه ژانینک گالته نه‌که‌ن به ژانینکی تر ﴿عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ﴾ ره‌نگه ژافره‌ته گالته پیکراوه‌کان ﴿حَتَّىٰ يَمُنُّوا﴾ له ژافره‌ته گالته که‌ره‌کان باشترین (لای خوای گه‌وره) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْأَفْسَاسَ﴾ تانه وته‌شهر له‌به‌کشری مده‌ن (له نبوتاناندا) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْأَلْقَابَ﴾ ناوو ناتوره له‌به‌کشری مه‌نین ﴿يَسِّرَ الْأَسْرَ الْفُسُوقِ﴾ غای چهند خرابه‌ی ناو بردنی که گونا‌ها (به موسلمان بلینیت کافر، یان داوین پیس) ﴿بَعْدَ الْإِيمَانِ﴾ پاش باوه‌ر هینان ﴿وَمَنْ لَّزِمَتْ﴾ جا نه وه‌ی په‌شیمان نه بیته وه ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الرَّاغِبُونَ﴾ نه وه نه وانه ههر خویان سته‌مکارن ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه و که سانه‌ی باوهرتان هیتاوه ﴿اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ اللَّغْوِ﴾ خوتان له زورنك له گومانه‌کان پیاریزن ﴿إِنَّ بَعْضَ اللَّغْوِ إِشْرٌ﴾ چونکه بهراستی همدنك له گومانه‌کان تاوانن ﴿وَلَا تَحْسَبُوا﴾ سیخوری مه‌که‌ن (وبه‌دوای ناته‌وای په‌کتر دامه‌گه‌رین) ﴿وَلَا يَتَّبِعْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا﴾ له‌پاشمله به‌خرابه باسی په‌کتری مه‌که‌ن ﴿الْحُبُّ أَحَدُكُمْ﴾ نایا کام له‌تیوه پی‌ی خوشه ﴿أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ﴾ که‌گوشتی برا (نایینی په‌که‌ی) بخوات ؟ ﴿مَيِّتًا﴾ به‌مردووی ﴿فَكَرِهْتُمُوهُ﴾ بینگومان قیترتان لسی دیته‌وه و پیتان ناخوشه ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له‌خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ ثَوَابٌ خَيْرٌ﴾ بینگومان خوا ته‌وبه گیراکه‌ری به‌به‌زه‌یی په ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نهی خه‌ل‌کینه ﴿إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ﴾ بینگومان نیمه دروسثمان کردوون ﴿مِنْ ذَكَرٍ وَالنَّحْلِ﴾ له‌نیر و می‌یه‌ك ﴿وَبَعَثْنَاكُمْ﴾ وه کردومانن ﴿شُعْرًا وَفَرْثًا﴾ به‌چه‌ند گهل و هوزیکه‌وه ﴿لِتَعَارَفُوا﴾ تابه‌کتری بناسن ﴿إِنَّا أَعْرَضْنَاكُمْ عَنِ اللَّهِ﴾ به‌راستی به‌رین‌ترینان لای خوا ﴿أَنفُسَكُمْ﴾ نه‌و که‌سه‌تانه زیاتر له‌خودا ده‌ترسینت ﴿إِنَّ اللَّهَ غَيْرُ خَبِيرٍ﴾ بینگومان خوا زانای ناگاداره ﴿قَالُوا الْأَعْرَابُ أَفْسَاءُ﴾ عه‌ره‌به ده‌شته‌کیه‌کان ووتیان باوهرمان هیتاوه ﴿قُلْ لَّوْ تَوَدُّونَ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د) بلی باوهرتان نه‌هیتاوه ﴿وَلَا يَحِبُّنَ فُلُوقًا أَتَقَاتُوا﴾ به‌لکو بلین موسلمان بووین (به‌سه‌ر زاره‌کی) ﴿وَلَمَّا بَدَّلْنَا إِيْمَانًا فِي قُلُوبِكُمْ﴾ چونکه هیتا باوهر نه‌چووته‌ناو دله‌کاتانه‌وه ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ خوت نه‌گه‌ر گوهرپه‌لی خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بن ﴿لَا يَتَّبِعْكُمْ مِنْكُمْ أَحَدٌ يَحْسِبُ﴾ هیچ له‌ (پاداشتی) کرده‌وه کاتنان که‌م ناکاته‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ به‌راستی خوا لیورده‌ی میهره‌بانه ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بینگومان ثیماندارانی راسته‌قینه نه‌وانن ﴿آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که‌ باوهریان هیتاوه به‌خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿لَهُمْ ثَوَابٌ يَرْجُونَ﴾ پاشان دوو دل نه‌بوون (له‌ثیمانه‌که‌یاندا) ﴿وَرَحِمَهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ وَنُفُسُهُمْ﴾ وه به‌مال و گیانیان تیکو‌شانیان کردووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌پیتا و ربازی خوادا ﴿أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ ههر نه‌وانن راستگو بیان ﴿قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهَ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د) بلی نایا تیوه خوا ناگاداره ده‌که‌ن ﴿يَدِينُكُمْ﴾ له‌نایینه‌که‌تان ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ له‌کاتیکدا خوا ناگاداره و ده‌زانن ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ به‌ههرچی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دایه ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به‌همه‌موو شتیک زانایه ﴿يَعْمَلُونَ عَلَيْكَ﴾ نه‌و که‌سانه منته ده‌که‌ن به‌سه‌ر تو‌دا (نه‌ی موحه‌ممه‌د) ﴿أَنْ أَسْلَمُوا﴾ که‌ موسلمان بوون ﴿قُلْ لَا تَسْمَعُوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ﴾ توش بلی منته‌ی موسلمان بوونی خوتان به‌سه‌ر مندا مه‌که‌ن ﴿بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ﴾ به‌لکو خوا منته ده‌کات به‌سه‌ر تیوه‌دا ﴿أَنْ هَذَا كُرْبَلَا يَمُنُّ﴾ که‌ رینمورینی کردوون بق باوهر هیتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ته‌گه‌ر تیوه راستگون (که‌ ثیماندارن) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ به‌راستی خوا ده‌زانن ﴿غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌یتی ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَاللَّهُ بِصِيرَتِهِمَا تَعْلَمُونَ﴾ وه خوا پیتایه به‌ههر کرده‌وه به‌ك که‌ تیوه ده‌یکه‌ن ﴿

سوره‌ی (ق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿ق﴾ به (قاف) ده‌خوندرینم‌وه، مانا که‌ی تن‌ها خوا ده‌بزان‌ی بۆ زانیاری زیاتر سه‌بری سه‌ره‌تای سوره‌ی (البقرة) بکه ﴿وَالْقُرْآنَ الْكَرِيمَ﴾ سویند به‌قورئانی به‌رزو به‌ریز (تو تیر در اوی خوای ندی موحه‌مه‌د ﴿سوره﴾ ﴿بَلْ عَجَّبْتَ﴾ به‌لام (بن باوه‌ران) سه‌ریان سو پرماوه ﴿أَنْ جَاءَهُمْ مُّسَدِّدٌ مِّنْهُمْ﴾ له‌وه‌ی که‌پیتنه‌مبه‌رتکی تر سینه‌ریان بۆ هان‌وه له‌خوینان ﴿فَقَالَ الْكَاذِبُونَ﴾ جا بن باوه‌ران ده‌بان ووت ﴿هَذَا نَبَأُ الْغَيْبِ﴾ نهمه شتیکی سه‌بره ﴿لَا يَأْتِيَنَّ﴾ نایا کانی مردین و ﴿وَكَاذِبًا﴾ بووین به‌خول (چون زیندو ده‌پینه‌وه) ﴿ذَٰلِكَ رَجَعُ الْبَعِثُ﴾ نه‌وه گه‌رانه‌وه به‌کی دووره و نابی ﴿فَدَعَلْنَا﴾ بینگومان نهمه ده‌زانیس ﴿مَّا تَقْصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ﴾ زه‌وی چندی له‌لاشه‌بان ده‌خوات (هیچمان لی وون نابی) ﴿وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَظِيطٌ﴾ به‌راونیکشمان لایه‌که باریزه‌ری هم‌وو شتیکه ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ (زیندو و بووتسه‌وه دورنی به) به‌لکو شه‌وان باوه‌ریان به‌قورشان نه‌کرد ﴿لَعَنَّا هُمَ﴾ کانیك بۆیان هات ﴿فَهَرَفْنَا عَنْهُمْ فُرُجٌ﴾ بۆیه شه‌وان له‌ناو کارتیکی تیکه‌ل و پیکه‌لدان ﴿أَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ﴾ ده‌ی نایا سه‌رنجی شه‌و ناسمانه‌یان نه‌داوه که له‌سه‌ریان‌وه به‌هه ﴿كَتَبَتْ بَنَاتُهُنَّ لِزَنَّتِهِنَّ﴾ چون دروستان کیردوه و رازاندو مانه‌نم‌وه ﴿وَمَا لَهَا مِنْ فُرُجٍ﴾ وه‌هیچ درزو که‌لینتیکی تیدا نی به ﴿وَالْأَرْضَ مَدَدًا لَّهَا﴾ زه‌ویشمان راختووه ﴿وَالْأَنْثَىٰ بِمَا رَزَوْنَهَا﴾ چهنده‌ها شاخی دامه‌زراومان تیدا داناوه ﴿وَأَنْثَىٰ بِهَا﴾ پرواندومانه تیشیدا ﴿مِنْ كُلِّ رَوْحٍ نَّهِيحٌ﴾ هم‌وو جور و وه‌کینکی جوان ﴿بَصِيرَةٌ وَدَّكُنْ﴾ تابهر چاو و وونی و به‌ندو بیر خدره‌وه بیت ﴿لَكِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ﴾ بۆ هم‌وو به‌نده‌به‌کی ته‌ویه کارو گه‌راوه بۆ لای خوا ﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه له‌ناسمانه‌وه باراندو و مانه ﴿مَاءً مُّبَرَّكَ﴾ بارانیکسی به‌پیت و فیه‌ر ﴿وَأَنْثَىٰ بِهَا﴾ جابه‌و باراند پرواندومانه ﴿جَعَلَتْ وَحْدَهَا لَظِيذٌ﴾ باخات و دانه‌و نله‌ی (ی شه‌و کشتو کالانه‌ی) که‌دروینه ده‌کرین ﴿وَالْأَنْثَىٰ بِمَا رَزَوْنَهَا﴾ هه‌روه‌ها دارخورمای به‌رزو بلند ﴿لَهَا طَعْمٌ حَبِيذٌ﴾ به‌هیشووی تیک په‌ستراوه‌وه ﴿وَرَزَقْنَا لَعَنَاتٍ﴾ (نایینه) رزق و رۆزی بۆ به‌نده‌کان ﴿وَأَنْثَىٰ بِهَا بِلَدٍّ مِّنْهُنَّ﴾ هه‌ر به‌و بارانه زه‌وی مردو (ووشك) ده‌بوژنینه‌وه ﴿كَذَٰلِكَ نَعْرِجُ﴾ زیندو و کردنه‌وه (ی مردوایش) هه‌ر به‌و شینوه به‌هه ﴿كَذَٰلِكَ نَجْزِي﴾ پینش نه‌مانیش باوه‌ریان نه‌هینا (به‌پیتنه‌مبه‌ره‌کانیان) ﴿فَوَيْلٌ لَّكَ وَالصَّخْرَ الْوَشْوَىٰ﴾ گه‌لی نوح و خاوه‌ن چال و بیره‌کان و (گه‌لی) سه‌موود ﴿وَعَادَ وَغَرَّتْكُمُ الظُّلُمَاتُ﴾ وه‌گه‌لی عادو فیرعه‌ون و گه‌لی لو و طیش ﴿وَأَمْسَكَ الْأَبْكُورُ مَنَاجِيعَ﴾ هه‌روه‌ها خاوه‌ن باخانه‌چیر و پره‌کان و گه‌لی توبه‌عیش ﴿كُلَّ كَذِبٍ أُرْسِلَ﴾ هه‌ر هه‌موویان باوه‌ریان نه‌هینا به‌پیتنه‌مبه‌ره‌کانیان ﴿فَلْيَعْبُدُوا﴾ بۆیه هه‌ره‌شه‌ی (من له‌دزیان) هاته‌دی ﴿أَفَقَبَّحْتُمُ الْآيَاتِ الْأَوَّلَ﴾ جا نایا نهمه له‌دروستکردنی به‌که‌م جار داده‌سته‌وسان بووین (تانه‌توانین زیندو و تان بکه‌پنه‌وه) ۱۹ ﴿بَلْ هُمْ﴾ (نه‌خیر و انبه) به‌لکو شه‌وان ﴿فِي لَيْسَ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ له‌گومانان له‌دروست بووتنه‌وه به‌کی سه‌ر له‌نوی ﴿

﴿وَالسَّمَاءَ دَانٍ خَالِدًا﴾ و هسویتند به ناسمانی خاوهن برنگای زور (خاوهن جوانی و ږنك و پښكی) ﴿إِنَّا كُنَّا قَوْلًا مُّخْتَلَفًا﴾ ینگومان ټپوه له قسه و گوفتاری جیواو ازان ﴿يُؤْتِكُمْ عَنْهُ مِنْ لَدُنْهُ﴾ ټهو كه سه لاده دریت له ټیمان كه لادراوه (چونكه خوی گومرایه) ﴿فَبِئْسَ الْفَرْصُونَ﴾ دهك به كوشت چن ټهو دروزانه (و نه فریبان لی بی) ﴿الَّذِينَ هُمْ﴾ ټه وانه كه سانیكن ﴿فِي عَمْرُسَافُونَ﴾ له گپژاوی نه زانیدا بی ناگان (له هه موو شت) ﴿يَسْتَكْبِرُونَ إِلَانَ يَوْمِ الْآزِثِينَ﴾ (به گالتهوه) ده پرسن كه ی ریزی دواپی دیت ﴿يَوْمَ هُمْ﴾ ریزنك (سزا ده درین) كه ټه وان ﴿عَلَى النَّارِ يُقْشَوْنَ﴾ به ناگری دوزه ده سوتنترین ﴿ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ﴾ (پیشان ده ووتریت) سزا كه تان بچه ژن ﴿هَذَا إِلَٰهِي﴾ ټمه ټهو (سزایه) ﴿كُتِبَ بِهِ تَسْتَعْبِدُونَ﴾ (به گالتهوه) به پهله داواتان ده كرد ﴿إِنْ الْمَتِّفِينَ﴾ ینگومان پارنژكاران و له خوا ترسان ﴿فِي جَنَّتٍ وَجْنٍ﴾ وان له باخات و كه ناری سهر چه شمی به واند ﴿فَالْحَبِيبُونَ مَاءً لَدُنْهُمْ﴾ ټه وی خوا پتی داوون و هری ده گرن ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَ ذَلِكَ مُتَعَبِينَ﴾ (چونكه) ینگومان ټه وان له وه و پش چا كه كار بیون ﴿كَانُوا أَقْبَلَ مِنْ آتِيلٍ﴾ ټه وانه كه میك له شه ودا ﴿فَالْيَحْضُونَ﴾ ده خه و تن (ټه وی تری شه و نوږزبان ده كرد) ﴿وَالْأَشْعَارُ هُمْ يَسْتَعْفِفُونَ﴾ وه له بهر به یاناندا داوای لیخو شبو و نیان ده كرد ﴿وَفِي آيَاتِهِمْ﴾ وه له مال و دارایی یاندا ﴿حَقُّ لَيْسَ آيِلٍ وَالْمُخْرُومُ﴾ بۆ (هه زاری) دوا كه رو دا وانه كه ره مافی خویان هه بوو ﴿وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ﴾ وه له زه و پیدا به لگه و نیشانه هیه بۆ باوه رداران ﴿وَفِي أَنْفُسِكُمْ﴾ وه له خودی خوشاندا (به لگه ی زور هیه) ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ دهی ټایا بۆ وورد نایته وه و سه رنج نادهن ﴿وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ﴾ و هرزق و ریزی ټپوه و ټهو به لیئانه ی پشان ده دری له ناسمانه ﴿وَفِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ جا سوتند به په و هر دگاری ناسمان و زه وی ﴿إِنَّهُ لَخَقٌّ﴾ ینگومان ټه وه (ی باسکرا) هه ق و راسته ﴿يَبْدَأُ مَا أَنْتُمْ تُحِلُّونَ﴾ به وینته ی ټهو قسانه ی خوتان ده یکن ﴿هَلْ أَتَاكَ﴾ ټایا بیت گه شتوره ﴿حَدِيثٌ حَقِيْقٌ يُرْهِمُ الْمُكَرِّهِينَ﴾ به سهر هانی میوانه ریزداره کانی ټپیر اهیم ﴿إِذْ تَخْلَوْنَ عَلَيْهِ﴾ کانی چوونه لای ټپیر اهیم و ﴿فَقَالُوا سَمِعْنَا قَال سَلَّمَ﴾ ووتیان سلاو (ټه ویش) وونی سلاو له خوتان ﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصْرِفِينَ﴾ (ټپوه) كه سانیکی نه ناسراوون ﴿فَرِحَ إِلَىٰ أَهْلِهِ﴾ جا خیرا چو و بۆلای خبزانه كه ی ﴿فَلَا يَخْلِي سَمِيرًا﴾ ټه مجا گویره كه به کی قه له وی (به برژاوی بۆبان) هینا ﴿فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ﴾ وه نزیکی كرده وه لیئان (به لام نه بیان خوارد) ﴿قَالَ لَا تَأْكُلُونَ﴾ وونی ټه وه ناخون؟ ﴿فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ ټه و سالیئان ترسا ﴿قَالُوا لَا تَخَفْ﴾ ووتیان سه ترسه (نیمه نیر دراوی خوا بن) ﴿وَنَسُوا مَا وَعُودُوا﴾ وه مزگینان بی دا به كورنكی دانا (كه ټپس حاقه) ﴿فَقُلْنَا أَمْرًا﴾ فی صرر ﴿جَاذَنَ كَهَى قَرِيبَةٍ﴾ كه ی كرد و هات ﴿فَصَكَّتْ وَجْهَهَا﴾ وه دای به پرومته ی خویدا (وهك باووی ژنان) ﴿وَقَالَتْ غَوْرٌ عَقِيمٌ﴾ وه وونی پیره ژنكی نه زوك (چون مندالی ده بی) ﴿قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ﴾ (فریشته كان) ووتیان په روه ردگارت وای فهرمووه ﴿إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ﴾ ینگومان هه ر خوا كار به جی ی زانایه

﴿قَالَ فَاحْطَبِكُمْ أَهْلَ الْكَلْبَسَاتِ﴾ (نیراهیم) ووتی: چیتان بین سبهر در او نه‌ی نیرراوانی خوا ﴿قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ﴾ ووتیان بینگومان نیمه نیرراوین بز سهر گه‌لی ناوانباران ﴿لَا يُرِيدُ عَلَيْهِمْ جَزَاءً مِنْ جَنِّهِمْ﴾ بز نه‌و‌ی بیارینبین به سهریانداده‌رد له گلی سورده‌و‌ه کراوی ﴿نُسَوِّمُهُمْ عَنْدَ رَبِّكَ الْيَمِينِ﴾ نیشانه کراو له لایه‌ن به‌رو‌ه‌رد گارته‌و‌ه بز له سنوور ده‌ر جوان ﴿فَلَاخْرِجْنَاهُمْ مِنْهَا وَمِنْ الْمَوْتِينَ﴾ نه‌مجا هدرچی بوو له‌و (شاره‌ی لوط) داله بر واداران ده‌رمان کردن ﴿فَلَاخْرِجْنَاهُمْ مِنْهَا غَيْرَ يَتَّبِعُ مِنَ الْغَاسِقِينَ﴾ وه نه‌ماندی تیدا بینجگه له‌یه‌ک مالی موسلمان نه‌بیت (نه‌و‌یش مالی لوط بوو) ﴿وَنَزَّلْنَاهَا نَارًا﴾ وه‌بند و نیشانه‌یه کمان تیدا به‌جی هیشت ﴿لَا يَنْفَكُونَ عَنْهَا إِلَّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ بز نه‌وانه‌ی که له سزای به‌نازار ده‌ترسن ﴿وَفِي نُوحٍ إِذْ أَنْتَ إِذْ أَنْتَ﴾ هدر و‌ه‌ها له‌به‌سهر هاتی مووسادا (چند به‌لگه‌و‌ه‌بند هه‌یه) کاتی که نار دمان ﴿إِنِّي فَرَقْتُ بِاسْمِ اللَّهِ الْيَمِينَ﴾ بز لای فیرعه‌ون به‌به‌لگه‌ی پروون و ناشکراوه ﴿فَقُلْ يَرْجِعْ﴾ فیرعه‌ونیش روی و‌ه‌رگیرا و سهرینچی کرد به‌هوی ده‌سه‌لانه‌که‌یه‌و‌ه ﴿وَقَالَ سَجَرٌ أُذْخِرُونَ﴾ وه ووتی: (مووسا) جاده‌و‌و‌گه‌ره بان شیهه ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ نیمه‌ش خوی و له‌شکره‌که‌یمان گرت ﴿فَبَدَّلَ فِي الْيَمِينِ﴾ و فریمان دانه ناو ده‌ریاوه ﴿وَهُوَ مُبِينٌ﴾ که نه‌و شیاوی لزومه کردن بوو ﴿وَفِي عَادٍ﴾ وه له‌گه‌لی عاددا به‌لگه‌و‌ه‌بند هه‌یه ﴿إِذْ أَنْتَ إِذْ أَنْتَ﴾ کاتی که نار دمانه سهریان ﴿الْبَيْعِ الْعَقِيمِ﴾ بای (گهرمی توندی) بن خیر ﴿مَا تَذُرُ مِنْ شَيْءٍ أَنْتَ عَلَيْهِ﴾ به‌سهر ههر ششکدا پر ویشته‌ایه وازی لی نه‌ده‌هینا ﴿إِذْ جَعَلْنَا الْكُرْشِ﴾ هه‌تا وه‌ک رزیوی لی نه‌کرد ﴿وَفِي ثَمُودَ﴾ وه له‌گه‌لی سه‌موددا (به‌ند وئاموز گاری هه‌یه) ﴿إِذْ قِيلَ لَهُمْ﴾ کاتی که پیمان ووترا ﴿فَتَمَثَّلُوا خَرَابًا﴾ رابویرن تا کاتی خوی دیت ﴿فَقَتَّلُوا مَنْ أَشْرَكُوا﴾ جا شه‌وان سهر که‌شیان کرد له‌فهرمانی به‌رو‌ه‌رد گاریان ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْقَةُ﴾ نه‌مجا هه‌وره بروسکه لیدان ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ له‌کاتیکدا شه‌وان (تیاچوونی خویانیان) به‌چار ده‌بینی ﴿فَمَا أَشَظُّ لِمَنْ يَنْفَكُ﴾ نیر نه‌پانتوانی هه‌سسته‌و‌ه ﴿وَمَا كَانُوا مُنْصَرِفِينَ﴾ وه سهر که‌و‌تو‌و‌یش نه‌بوون ﴿وَقَوْمُ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ﴾ وه گه‌لی نوو‌حیش له‌بیش نه‌ماندا بوو ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمَ قَبْلِينَ﴾ که به‌راستی گه‌لنکی به‌دکار و له‌سنوور ده‌ر چوو بوون ﴿وَالْأَسْمَاءُ بَنَاتُهَا يُأَيِّسُ﴾ و ناسمانمان به‌هیزو توانا‌یه‌کی گه‌وره دروست کردووه ﴿وَالْأَنْبِيَاءُ﴾ وه نیمه به‌راستی فراوانکه‌ری (ناسمانین) به‌به‌رده‌وامی ﴿وَالْأَرْضُ فَرَشَتْهَا﴾ وه زه‌و‌یمان راختووه ﴿فَقَرَعَ السَّيِّدُونَ﴾ نای چ راخته‌رنکی چاکین نیمه ﴿وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ﴾ وه له‌هه‌موو شتبتک جوو‌تبتک (نیر و من) مان دروست کردووه. ﴿تَعْلَمُونَ تَذَكَّرُونَ﴾ بز نه‌و‌ه‌ی بیرکه‌نه‌و‌ه و‌ه‌ندی لی و‌ه‌ر بگرن ﴿فَقَرَعَ إِلَى اللَّهِ﴾ نه‌مجا به‌به‌له‌به‌رد و لای خوا پروون ﴿إِنِّي لَكُرْشَةٌ نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ به‌راستی من له‌لایه‌ن خواوه ترسینه‌رنکی ناشکراو پروونم بز نیهه ﴿وَلَا جَعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه له‌گه‌ل خوادا به‌رستراوی تر دامه‌نین ﴿إِنِّي لَكُرْشَةٌ نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ به‌راستی من له‌لایه‌ن خواوه ترسینه‌رنکی ناشکراو پروونم بز نیهه ﴿

﴿كَذَٰلِكَ مَا لِيَ الْآدَمِ مِنْ قَبْلِهِمْ رَسُولٌ﴾ هەر بەم شێوەیە هیچ پێغه‌مبەرێك نەهاتوووە بۆ لای ئوممە‌تانی
 پێش ئەمان ﴿إِلَّا الْإِنْسَانُ الْأَفْثُورُ﴾ مە‌گەر ووتووایانە (بەو پێغه‌مبەرە) جادوو‌گەرە یان شێتە ﴿
 أَتَوَصَّوْنَهُ﴾ ئایا (ئەمان و ئەوان) پراسپاردەیان بۆ بە‌کشری کردوو؟ ﴿بَلْ خُفَّ قَوْمٌ مَّا عَاوَنَ﴾ (نە‌خێر)
 بە‌لکۆ ئەمان گە‌لبە‌کی سەر‌کە‌ش و یاخێین ﴿فَقُلْ عَنَّهُمْ﴾ تۆ (ئە‌ی موحە‌ممەد ﷺ) بروایان
 لێ وەر‌گیرە ﴿فَمَا أَنتَ بِمَلُومٌ﴾ چونکە‌ تۆ لۆ‌مە‌ کراو نیت ﴿وَذَكِّرْ﴾ وە‌ نامۆ‌ز‌گاریان بکە‌ و بیر‌یان ب‌خە‌ره‌وه
 ﴿فَإِنَّ الذِّكْرَ يَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ چونکە‌ بە‌راستی نامۆ‌ز‌گاری (ئە‌گەر سوودی یۆ‌بی بروایان نە‌بی) سوود
 ئە‌گە‌یه‌نی بە‌بەر‌و‌اداران ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْإِنْسَانَ إِلَّا لِيَعْبُدَنِي﴾ وە‌ من جنۆ‌کە‌ و ئادە‌میزادە‌م تە‌نها بۆ ئە‌وه
 دروست کردوو‌ه کە‌ بە‌ندایدە‌نی من بکە‌ن ﴿مَّا أُرِيدُ أَنْ يَمْلِكُنِي لِزَكَاةٍ﴾ من هیچ پۆ‌زی‌یه‌کم ناوی لێ‌یان.
 ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطَاعُونِ﴾ ناشمە‌وی خوار‌دە‌م بە‌دە‌نی ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ﴾ بە‌راستی تە‌نها خوا خۆ‌ی پۆ‌زی
 دەرە‌ ﴿ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾ کە‌ خواوە‌ن دە‌سه‌لاتی زۆ‌ر بە‌هێزە ﴿فَإِنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا﴾ ئە‌م‌جا بێ‌گومان
 بۆ ئە‌وانە‌ی سە‌میان کردوو، سزای زۆ‌رمان بۆ ئامادە‌کردوون ﴿يُنْفِلُ ذُنُوبَ أَصْحَابِهِمْ﴾ هەر‌وه‌ك چۆ‌ن بۆ
 هاو‌ە‌ل و هاو‌بیرە‌کانیان ئامادە‌مان‌کردوو‌ه ﴿فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ دە‌ی با ئێ‌تر پە‌له‌ نە‌کە‌ن (لە‌ داوا‌کردنی سزا)
 ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ سا‌هاوار بۆ ئە‌وانە‌ی بێ‌باو‌ەر بوون ﴿مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ لە‌و پۆ‌ژە‌ی
 کە‌ هەر‌شە‌یان بێ‌لێ‌کراو‌ه ﴿

سوره‌ی (الطَّهَر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە‌ناوی خوا‌ی بە‌خشندە‌ی می‌ه‌ربان

﴿وَالطَّهَرُ﴾ سوێند بە‌ کێ‌وی طوور (بە‌و کێ‌وه‌ی مووسا لە‌سە‌ری قە‌سە‌ی لە‌گە‌ل خوا‌ی گە‌وره‌
 کرد) ﴿وَكُتَيْبٌ قَشْطُورٌ﴾ وە‌ بە‌ کتێ‌بی نووسراو (مە‌بە‌ست پێ‌ی قورئانە) ﴿فِي رَقٍّ مَنشُورٍ﴾
 لە‌چە‌ند پەرە‌یه‌کی بلاو‌کراو‌ه (قورئان نووسراو‌ه‌وه‌ لە‌چە‌ند پەرە‌یه‌کدا) ﴿وَالنَّبِیُّ الْمَعْمُورُ﴾ وە‌
 سوێند بە‌و خانە‌ی ئاو‌ه‌دانە‌ (بیت‌‌المعمور: جێ‌گایە‌کە‌ لە‌ ئاسمان، فریشتە‌کان هە‌میشە‌ بە‌ده‌وریدا
 دێ‌ن و دە‌چن، بە‌وانە‌وه‌ ئاو‌ه‌دانە‌) ﴿وَالسَّقْفُ الْمَرْفُوعُ﴾ وە‌ سوێند بە‌بانی بلند‌کراو (ئاسمانی
 دۆ‌نیا) ﴿وَالْبَحْرُ الْمَسْجُورُ﴾ وە‌ سوێند بە‌دە‌ریای پ‌ر‌کراو (لە‌ ناو‌یان ناگری داگیر‌ساو) ﴿
 إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ﴾ بێ‌گومان سزای پ‌رو‌ە‌ر‌د‌گارت (بۆ‌ بێ‌ بروایان) دە‌بی ﴿قَالَ اللَّهُ مِنْ دَافِعٍ﴾
 هیچ بە‌ر‌گری کە‌ری نی‌یە ﴿يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ مَزْزَا﴾ پۆ‌ژێ‌ك کە‌ ئاسمان زۆ‌ر توند دە‌کە‌وێ‌ته
 جۆ‌له‌ و هاو‌چۆ ﴿وَأَسْبَغَ الْجَبَلُ لَبَاسًا﴾ وە‌ چیا‌کان (لە‌جینی خۆ‌یان) دە‌جوولێ‌ن و توند
 دە‌پۆ‌ن ﴿فَوَيْلٌ لِلْمُكَذِّبِينَ﴾ کە‌وانە‌ لە‌و پۆ‌ژە‌دا هاوار بۆ‌ بێ‌ باو‌ە‌ران ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ
 يَتَّبِعُونَ﴾ ئە‌وانە‌ی کە‌ لە‌ کاری ن‌ا‌ر‌ه‌وادا پۆ‌ده‌چن و هە‌میشە‌ گالته‌ و گە‌پ دە‌کە‌ن ﴿يَوْمَ يَنْفُثُونَ
 فِي نَارِ جَهَنَّمَ دُخَانًا﴾ پۆ‌ژی پ‌ال‌یان پێ‌وه‌ دە‌نری بە‌ره‌و ناگری دۆ‌زە‌خ چۆ‌ن پ‌ال پێ‌وه‌نانێ‌ك ﴿
 هَٰذَا النَّارُ الَّتِي كُنتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾ (پێ‌یان دە‌ووت‌ریت) ئە‌مە‌ ئە‌و ناگریە‌ کە‌ ئێ‌وه‌ بە‌ درۆ‌تان دە‌زانی ﴿

﴿أَفَرَأَيْتُمْ هَٰؤُلَاءِ إِذَا أَنشَأُوا مِجْرَادًا﴾ تا یا نه م ناگره جادووه ﴿أَمْ أَنشَأُوا نُفُوسًا﴾ یا ن ثویه نابین ﴿أَصَلَوْهَا﴾ بجهه ناویه وه
 ﴿فَأَصْبِرُوا وَلَا تَصْغُرُوا﴾ ته مجا نارام بگرن یا نه بگرن ﴿سَوَاءٌ عَلَيْكَ﴾ به کسانه بؤتان ﴿إِنَّمَا تُخَوِّتُونَ مَكَتُمْ
 تَعْمَلُونَ﴾ بنگومان هه توله‌ی شهو کرده وانه‌ی ده تانکرد لی تان ده سه تربته وه ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ
 وَتَجْرٍ﴾ به راستی پاریز کاران وله خوا ترسان له ناو باخات و نبعمه ته کانی به هه شندان ﴿فَكَهْنٌ يَّمَا
 ءَأْتَاهُمْ زُكْرُهُمْ﴾ چیتر نه به ن له و شتانه‌ی پهروهر دگاریان پی به خشییوون ﴿وَوَقَّاهُمْ زُكْرُهُمْ عَذَابَ الْحَرِيرِ﴾
 وه پهروهر دگاریان پاراستوونی له سزای دوزهخ ﴿كُلُوا وَامْرُؤُوا﴾ (پنیان ده ووتریت) بخون و
 بخونه وه ﴿هَٰؤُلَاءِ يَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نوشی گیانسان بیت به هوی شهو چاکانه‌ی له دونیادا ده تانکرد ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ مُرَاقِعٍ مَّصْنُوفَةٍ﴾ پالیان داوه ته وه له سهه کورسی و قه نه فه‌ی ریز کراو ﴿وَزُجَّاجٍ خُورِعِينَ﴾ وه
 حوریانی چاو گهش و چاو گه وره مان کرده هاوسه ریان ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه ته وانه‌ی پروایان هیناوه
 ﴿وَأَتَّبَعَهُم زُجَّاجٌ رَّابِعِينَ﴾ وه نه وه کانیشیان دویان که وتوون به نیمانه وه ﴿لَقَدْ يَمَنُّهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ﴾ نه وه کانیان
 ده گه به نین پنیان (له بله‌ی به هه شندا) ﴿وَمَا أَنتَ بِمَعْلُومٍ﴾ وه هیچ له کرده وه‌ی (باو که)
 کانیان که م ناکه پنه وه ﴿كُلُّ أَمْرٍ بِنَا كَسْبٍ رَّهِيْنٍ﴾ هه که سه بارمته‌ی کرده وه کانی خویه تی ﴿وَأَمَّا
 ذُرِّيَّتُهُمْ بِكَيْفِهِمْ رَحْمَةٌ﴾ وه بهر ده وام هه مو و جزره میوه و گزشتینکیان پی ددهن ﴿يَمَّا يَنْشَأُهُمْ﴾ له وه‌ی
 ثاره زووی ده که ن ﴿يَنْشَرَعُونَ فِيهَا كَأْسٌ﴾ له و (به هه شسته) دا پهرداخی شه راب له به کتری وهرده گرن
 ﴿لَا لَعْنُ فِيهَا وَلَا تَأْنِيَةٌ﴾ نه قسه‌ی پرو و پوچی تیدایه و نه گوناوه کردن ﴿وَيَطْلُقُ عَلَيْهِمُ الْمَنَّانُ﴾ ده گه برین
 به سهه ریاندا کورانی نه و جهوانی تیسک سووکی خویان و خزمه تیان ده که ن ﴿كَأَنَّهُمْ لَوْلَا مَعْنُكَ﴾
 وهك مرواری ناو سهه دفن (له جوانی و پاکی دا) ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ به هه شتیه کان پروو ده که نه
 به کتری و ﴿بَنَسَاءَ لَوْ﴾ هر سیار له به کتری ده که ن ﴿قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ﴾ نه لین: به راستی
 نیمه پیشتر له ناو کهس و کارماندا دهرساین (له سزای دوزهخ) ﴿فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ نه وه ته خوا منه تی
 نابسهه رماندا ﴿وَوَقَّعْنَا عَذَابَ السَّمُورِ﴾ وه له سزای دوزهخ پاراستینی ﴿إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلُ نَدْعُوهُ﴾
 به راستی نیمه له مهو پیش خوا مان ده بهرست و هاوارمان لی ده کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ﴾ به راستی
 شهو چاکه کاربنکی میهره بانه ﴿فَذَكِّرْ﴾ جا (ته‌ی موحه ممد) یادیان خه ره وه ﴿فَمَا أَنتَ بِمَعْنٍ
 رَبِّكَ بِكَهْنٍ وَلَا مَجْنُونٍ﴾ چونکه تو به هوی نبعمه ته کانی پهروهر دگارت وه نه فالجهیت و نه شیبیت ﴿أَمْ يَتَّبِعُونَ
 سُلَاسِمًا﴾ نه به لکو ده لین (موحه ممد) شاعیره ﴿تَذَرِيضَ يَوْمِ رَبِّ الْعَمَلُونَ﴾ چاوه پروانی مردنی
 ده که یس ﴿فَلْيَرْصُدُوا﴾ (ته‌ی موحه ممد) بلی: چاوه پروان بن ﴿فَالْيَا مَعْ كُرْمِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ﴾
 بنگومان منیش له گه لئاندا له چاوه پروانانم

﴿أَمْ أَمْرُكُمْ أَهَذَا﴾ ناسخو فام و زیر بیان فرمانیان بین شده‌ا بهم قسانه ﴿أَمْ أَمْرُكُمْ أَهَذَا﴾ (نه خیر) به لکونه مانه گه لیکنی سهر که ش و یا خیر ﴿أَمْ يَقُولُونَ نَقُولُ﴾ یا ده لنین قورئان (موحده ممد) ﴿خُذْ هَذِهِ سِتْرُوهَ﴾ ﴿بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ (نه خیر و انبیه) به لکونه بر و نا هینن ﴿فَلْيَأْتُوا بِحُجَّتِهِمْ﴾ دهی با نه وان (بنی با و ره کان) نمو و نه به کی وه ک قورئان بهینن ﴿إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ﴾ نه گهر راست نه کهن، (که هه لیه سترای مرفه) ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ﴾ ثایا نه وان (بنی خالقیک) له خویانه وه دروست بوون ﴿أَمْ لَهُمُ الْخَلْقُ﴾ یان خویان (خالق) و دروست که ری خویانن ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنَ الْإِنْسَانِ وَالْأَرْضِ﴾ شهی ثایا نه وان ناسمانه کان و زوویان دروست کرد و وه ﴿بَلْ لَا يُفْقَهُونَ﴾ (نه خیر و انی به) به لکونه دنیانین و گو مانمان هه به ﴿أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رِزْقِكُمْ﴾ نهی ثایا گه نجینه کانی په روه رد گاری تو لای نه واته؟ ﴿أَمْ لَهُمْ مُصِيطِرُونَ﴾ یان ثایا هه ر نه وان ده سه لانتار و زالن ﴿أَمْ لَهُمْ سُورٌ يُنْشِئُونَ فِيهِ﴾ یان په یزه به کیان هه به (پنیدا سهر بکه ون بؤ ناسمان و) گوی بگرن تپیدا (له هه والی ناسمان)؟ ﴿فَلْيَأْتِ مُسْتَبْعِدَهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ﴾ جا (نه گهر راست نه کهن) با گوی گره که یان به لگه به کی پروون بنیت ﴿أَمْ لَهُ الْإِنْسُ وَالْكُرْ أَتُؤْنُونَ﴾ یان ثایا که چان بؤ خوابه و کوران بؤ نپوه به؟ ﴿أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا﴾ یان ثایا تو (تهی موحده ممد) داوای کری و باداشتیانین لنی ده که یست؟ ﴿فَهُمْ مِنْ تَفَرُّقٍ مُتَقَلَّبُونَ﴾ نه وانش له بهر یژاردنی باریان گرانه؟ ﴿أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ﴾ یا ثایا زانیاری غه بییان لایه؟ ﴿فَهُمْ يَكْذِبُونَ﴾ که (له بهری) بنو و سنه وه ﴿أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا﴾ نهی ثایا نه یانه وی قیل بکه نه؟ ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَتَمُّ كَيْدُونَ﴾ دهی هه ریی با و ره ران قیل لنی کرا وون ﴿أَمْ لَهُمُ الْغَيْبُ﴾ نهی ثایا په رستر او تکیان هه به ییجگه له خوا؟ ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاکه له هه مو و ها و به شینک که بوی بریار ده دن ﴿وَالَّذِينَ يَرَوْنَ كَثْرَافَ النِّسَاءِ﴾ وه نه گهر پارچه به ک له ناسمان بینن بکه و نه خواره وه ﴿يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ﴾ نه لنین: (نه مه) هه وریکی به سهر به کذا که و تروه (بارانمان بؤ ده باریتی) ﴿وَلَا تَرْهَقْهُمْ حَبْلٌ مُنْقَلَبٌ﴾ دهی لنین گه ری تانو و شی ﴿يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ﴾ رورزی خویان ده بن که نیاید له نا و ده چن ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا﴾ رورزی که قیله کانیان هیچ سو و دینکیان بین نا گه به ننی ﴿وَلَا لَهُمْ مُصْرُونَ﴾ وه هیچ سهر که و ترو و سهر فراز نابن ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به راستی نه وانه ی سته میان کرد و وه (له خویان و بنی بروا بوون) بویان هه به. ﴿عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ﴾ سزایه ک پیش سزای رورزی دواپی ﴿وَلَكِنْ أَتَىٰ مَرْكُومًا يَعْتَمُونَ﴾ به لام زوره یان نایزانن ﴿وَأَصْحَابُ الْخِزْيَانِ﴾ چا و ره وانی بریاری په روه رد گارت به ﴿فَالَّذِينَ يَأْتِيَانِ﴾ چونکه بینگومان تو له پیش چاو و چاو دیری نیمه دایت (لهم ثایه ته دا جیگیر کردن و باسکردنی سیفته یی چاو بؤ خودا هاتو و نیمه پروامان پینه تی به بنی هیچ لیچواندن و لیکدانه و به ک، وه شینوه که ی نازانین ته نها خودا ده یزانت) ﴿وَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ﴾ هه ر کاتی (له خه و) هه ستایت ته سیحات بکه به ستایشی په روه رد گارت ﴿وَمِنْ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ﴾ وه به رسته و ستایشی بکه له به شینک له شه ودا ﴿وَالْأَسْحَارِ﴾ وه کاتیک نه ستره کان وون ده بن (و پشت هه لده کهن) ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ﴾ سویند به‌ئستیره کاتی ناوا ده‌بین ﴿۱﴾ ﴿مَاحِصَلٌ صَاحِبُكُمْ﴾ هاوړنکه‌تان (موحه‌ممه‌د
 ﴿۲﴾) گوږا نه‌بووه ﴿وَمَا نَعُوذُ﴾ وه له راستی لای نه‌داوه ﴿۳﴾ ﴿وَمَا يَنْبَغِي آلِهَةٍ﴾ وه له هه‌وا
 و هه‌وسه‌وه قسه ناکات (که قورئان ده‌خوینیت) ﴿۴﴾ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾ هه‌رجی ده‌یللی
 (قورئانه‌و) نیگا ده‌کړیت بوی ﴿۵﴾ ﴿عَلَّمَكَ سَيِّدُ الْوَحْيِ﴾ (جوړه‌ئیلی) زور به‌توانا قبری کړدووه ﴿۶﴾
 ﴿ذُرِّيَّتُكَ﴾ خاوه‌نی بیرو هوشی به‌هیزه ﴿فَأَسْوَىٰ﴾ جاله‌سدر شپوه‌ی راسته‌قینه‌ی خوی راوه‌ستاره
 ﴿۷﴾ ﴿وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ﴾ که به‌تاسوی هه‌ره به‌رزی ناسمانه‌وه بوو ﴿۸﴾ ﴿ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ﴾ پاشان نریک
 بوویه‌وه (له موحه‌ممه‌د ﴿۹﴾) و نه‌مجا هاته‌خواره‌وه ﴿۱۰﴾ ﴿فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ﴾ تا به‌نه‌ندازه‌ی دوو
 که‌وان یان که‌متر (ی‌ماوه بوو له‌گه‌ل موحه‌ممه‌دا ﴿۱۱﴾) ﴿فَأَوْخَىٰ إِلَىٰ عَنَدِهِ مَاتُوحًى﴾ نه‌مجا (خوا)
 نیگای کړد بڼه‌ده‌ی خوی، نای چ نیگایه‌ک بوو ﴿۱۲﴾ ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ﴾ نه‌وه‌ی (موحه‌ممه‌د
 ﴿۱۳﴾) به‌چاوی سهر بینې دلی (پروای پی کړدو) به‌دروی نه‌زانی ﴿۱۴﴾ ﴿أَفَتَكْفُرُ وَتَكُفِّرُ بَعْلًا بِبَيْتٍ﴾ جانا یا
 (بی‌باوه‌ران) ئیوه ده‌مه‌قالی له‌گه‌ل ده‌که‌ن ده‌باره‌ی نه‌وه‌ی که به‌چاوی خوی ده‌ی بینې ﴿۱۵﴾
 ﴿وَأَنذَرْتَهُ أَهْلَ الْبُحْرِ الْأُخْرَىٰ﴾ سویند به‌خوا اینگومان جارنکی تر جوړه‌ئیلی بینوه ﴿۱۶﴾ ﴿عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ﴾ لای
 دره‌ختی (سیدره‌تولمونه‌ها) ﴿۱۷﴾ ﴿عِنْدَ حَاجَةِ الْوَأْدَىٰ﴾ که لای نه‌وه‌ویه به‌هه‌شتی نیشته‌جی بوون ﴿۱۸﴾
 ﴿إِنَّمَا تَتَّبِعُ الْأَشْدَاقَ مَا يَمْشُونَ﴾ نه‌و کاته‌ی (پتغه‌مېره‌د ﴿۱۹﴾) نه‌و شته‌گرنگ و سهر سوړه‌پتیره‌ی بینې که سیدره‌ی
 داپوشی چوڼ داپوشینیک ﴿۲۰﴾ ﴿مَارَاجَ الْبَصَرِ وَمَا طَعَىٰ﴾ چاوی نه‌و (موحه‌ممه‌د ﴿۲۱﴾) به‌ملا و لادانه‌بده‌روانی
 (له‌مه‌به‌ست‌نی نه‌ده‌پری) ﴿۲۲﴾ ﴿لَقَدْ رَأَىٰ﴾ سویند به‌خوا اینگومان بینې ﴿مِنْ عَيْنٍ رَّيَاهُ الْكَوْكَبُ﴾ گه‌وره‌ترین
 به‌لکه و نیشانه‌ی په‌رومه‌دگاری ﴿۲۳﴾ ﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ﴾ ده‌ی بیتم بلین ئایا لات و عوززا (که
 دووین) ﴿۲۴﴾ ﴿وَمَنْوَةَ الْكَافَّةِ الْأُخْرَىٰ﴾ وه بی سیتهم که مه‌نانه (ئایا هیچیان پی ده‌کری) ﴿۲۵﴾ ﴿الْكَوْكَبُ الْأَكْرَبُ﴾
 ئایا راسته‌ئیه کوړان بڼه‌خوتان و کچان بڼه‌خودا به‌روا و چاک ده‌زانی؟ ﴿۲۶﴾ ﴿يَلَاكُ إِذَا يَنْسَجَةُٰ
 جُزْئًا﴾ نه‌گه‌ر وایی دابه‌شکر دینکی نادرست ده‌بین ﴿۲۷﴾ ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُهَا الْكُفْرَ﴾ نه‌م بتانه
 هه‌ر ناوانیکی روتن که ئیوه و باو و باپیر انتان لیتان ناون (به‌بین ناوه‌رؤک) ﴿۲۸﴾ ﴿مَا أَتَرَكَ اللَّهُ بَعْدَ مِنْ سُلْطَانٍ﴾ خوا
 هیچ به‌لگه‌یه‌کی له‌سهر په‌رستراوی نه‌وان نه‌ناردووه‌ته‌خواره‌وه ﴿۲۹﴾ ﴿إِنْ يَشَاءُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَفْسُ﴾
 نه‌نها شوینی گومان و نه‌و شته‌ده‌که‌ون که نه‌فسی خویان چه‌زی لی به‌نی. ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ﴾
 له‌کاتیکدا که به‌راستی له‌لایه‌ن په‌رومه‌دگاریانه‌وه‌هیدایه‌تیا بڼه‌هاتووه ﴿۳۰﴾ ﴿أَتُمِillَاسِكُنِي مَا تَكُنِي﴾ ئایا
 سروف‌ناره‌زووی هه‌رجی کړد بوی دینه‌دی (نه‌خیر) ﴿۳۱﴾ ﴿قِيلَ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ﴾ چونکه هه‌ر خوا به
 خاوه‌نی دونیا و دواړوړه ﴿۳۲﴾ ﴿وَحُكْمٌ مِّنْ مَّلَكٍ فِي السَّمُوتِ﴾ وه چه‌نده‌ها فریشته که له‌ناسمانه‌کاندا هه‌ن
 ﴿لَا تُفْنِي سَفْعَتُهُمْ شَيْئًا﴾ تکا و شه‌فاعه‌تیا هیچ سوودی نی به ﴿۳۳﴾ ﴿إِلَّا لِمَنْ يَّعْدُو أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر دواي
 نه‌وه‌ی که خوا مؤلث بدات ﴿۳۴﴾ ﴿لِمَنْ يَّشَاءُ وَيَرْضَىٰ﴾ بڼه‌هر که‌سبک که خوی به‌وئی و رازی بیت پی ﴿۳۵﴾

﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به راستی نه وانه ی که باوهر به پروری دواپی ناهیتن ﴿يَسْتَوُونَ الْمَلَائِكَةَ نَسِيتَ الْأَنْثَى﴾ فرشته کان به کچی (خوا) ناو ده بن ﴿وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ له کاتیکدا هیچ زانیار به کیان ده رباره ی نی به ﴿إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ﴾ نهها دوا ی گومان ده که ون ﴿وَالَّذِينَ الظَّنَّ﴾ وه به راستی گومان ﴿لَا يَفْقَهُونَ مِنْ الْحَقِّ شَيْئًا﴾ هیچ سوودینکی نی به له زانیبی هدی و راستی دا ﴿فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا﴾ ده ی که واته توش و از بهیته له و که سه پشت ده کاته قورغان و یادی نیمه ﴿وَلْيَرْجِعْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ وه بیتجگه زبانی دنیا هیچی تری ناوی ﴿ذَلِكَ مَتَعْنَاهُمْ مَنْ ظَلَمُوا﴾ نه مه له و به پری زانیاری و تیگه یشتیان به له زانیاریدا ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَظْلَمُ مِنْ ضَلَعٍ مِنْ ظِلْفِهِ﴾ به راستی بهر وهر دگارت چاک ده زانی به و هی له ریزازه که ی گومرا بووه ﴿وَهُوَ أَظْلَمُ مِنِّي أَفْتَدَى﴾ وه چاک ده زانی به و هی که ریتو وین بووه ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه خوا خاوه نیستی ههرچی له ناسمانه کان و زه ویدایه ﴿يَتَجَرَّوْا الَّذِينَ أَسْتَوْفُوا مِنْ تِلْكَ الْأَمْوَالِ﴾ تا سزای نه وانه بدات که خرا به دیان کرد و وه به پنی کرده وه کانیاں ﴿وَيَتَجَرَّوْا الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى﴾ وه پاداشتی نه وانه بداته وه که چاکه بیان کرد و وه به چاکه تر (له و هی کرد و یانه) ﴿الَّذِينَ يَتَجَرَّوْا كَثِيرًا وَلَا يَزِدُّوا لَهُمْ شَيْئًا﴾ نه وانه ی که له گونا می گه و ره و کرده و هی دز تو خویان ده پاریزن ﴿إِلَّا اللَّهُمَّ﴾ جگه تا وانی به چو وک نه بیت ﴿إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْخَفِيرَةِ﴾ به راستی بهر وهر دگارت لیبور دنی فرا وانه ﴿هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ أُنْثَى الْأُنْثَى﴾ نه و له هدمو و که س به حالی نیوه زاناره له کاتیکدا که له زه و ی دروستی کردون ﴿وَأَذَانُكُمْ أَجْنَفٌ فِي بَطْنٍ أُمِّهِكُمْ﴾ وه کاتیک که نیوه کور به لدن و له سکی دایکتان دان ﴿فَلَا تَرْكُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ که واته خوتان به چاک و پاک دامنین ﴿هُوَ أَظْلَمُ مِنِّي أَفْتَدَى﴾ خوا زاناره به و که سه ی زیاتر له خواتر سه ﴿أَفَرَأَيْتَ الْآلِيَّ قَوْلِي﴾ جا نایا دیت نه و که سه ی که پستی هه لکرد (له باوهر) ﴿وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْتَدَى﴾ (له و هی پر یاری دابو) که میکی به خشی و نه و هی تری گره وه ﴿أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ﴾ نایا (نه و که سه) زانیاری به نهانی لایه و ﴿فَهَوَّيْتُ﴾ و به چاو ده بیینی ﴿أَتَرَأَيْتَ بَيْنَمَا يَمْشِي فِي صُحُفٍ مُؤْتًى﴾ یان نایا ناگادار نه کرابو و به و هی که له به پراوه کانی مو و سادا بوو ﴿وَلْيَرْجِعْ إِلَى رَبِّهِ﴾ (وه به و هی که له به پراوی ئیبر اهیما بوو) نه و ئیبر اهیمه ی که به یمانی خوی به چاک ی به جی هینا ﴿الْأَنْزِلُ وَالْزُلْزِلُ وَالْأَخْرَى﴾ (له و به پرا وانه داهاتو و) که هیچ تا و انباریک گونا می تا و انباریک تر هه لئا گری ﴿وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى﴾ وه بیتگومان ناده می جگه له کوششی خوی خاوه نیستی هیچی تر نی به (له و دا ووردا) ﴿وَأَنْ سَعَى سَوْفَ بَرَى﴾ و بیتگومان هه ول کوششه که ی له داهاتو و (له قیامت) دا ده بییریته وه ﴿لَمْ يَخْرُجْ مِنْ الْخُرَّةِ الْأَوْفَى﴾ پاشان پاداشت ده دریته وه به تیر و نه وای ﴿وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى﴾ وه به راستی هه سوو کاریک سه ره نجامه که ی هه ر بق لای بهر وهر دگارت ده گهریته وه ﴿وَأَنْهُ هُوَ أَصْحَابُكَ وَأَنْكَ﴾ وه بیتگومان هه ر نه ویش به نده کان ده خانه گریان و پیکه نین ﴿وَأَنْهُ هُوَ أَمَانٌ وَنَحْوٌ﴾ وه بیتگومان هه ر نه و ده ده یانمریتی و زیند ووشیان ده کاته وه

﴿وَاللَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ﴾ و به‌پراستی هەر ئه‌وه که جوئی نیر و منی دروست کردووه ﴿مِنْ نُّفُسِهِمَا﴾ له‌نوێه‌یه‌ک کاتیک ده‌رژنیرته‌ منداڵدانه‌وه ﴿وَأَنَّ عَذَابَ الْآخِرَةِ﴾ وه به‌پراستی هەر ئه‌سه‌ر خواجه دروست کردنه‌وه‌ی له‌پوژی دواپیدا ﴿وَاللَّهُ هُوَ أَعْلَىٰ رَأْفَتِي﴾ وه ینگومان هەر ئه‌ویشه که خه‌لکی ده‌وله‌منند و هه‌زار ده‌کات ﴿وَاللَّهُ هُوَ زَيْنُ الْبَشَرِ﴾ وه به‌پراستی هەر ئه‌وه په‌روه‌ردگاری ته‌ستیره‌ی شیعرا (شیعرا: ته‌ستیره‌یه‌ک بوو خه‌لکانیک له‌سه‌رده‌می نه‌فامیدا ده‌یانپه‌رست) ﴿وَاللَّهُ أَهْلَكَ عَادَ الْأُولَىٰ﴾ وه ینگومان هەر ئه‌و خواجه گه‌لی عادی یه‌که‌می له‌ناو برد ﴿وَقَدْ أَهْلَا أَبْنَىٰ﴾ گه‌لی سه‌موودبشی له‌ناو برد و که‌سی نه‌هه‌شتین ﴿وَقَدْ نُوْجَ بَيْنَ قَبْلِ﴾ وه گه‌لی نوو‌ح‌بشی (له‌ناو برد) له‌پیش (عادو سه‌موود) دا ﴿إِلَهُمَّ كُنْ أَهْلًا أَهْلًا﴾ که به‌پراستی نه‌وان سه‌تم کارترو ﴿وَأَطْنَىٰ﴾ سه‌ر که‌ش تر بوون ﴿وَالْمُؤَيَّكَةُ أَهْلَىٰ﴾ وه گونده سه‌روژن کر او ه‌کاتی (به‌زه‌ویدا) به‌ده‌خواره‌وه (که گونده‌کاتی گه‌لی لوو‌ط‌بوون) ﴿فَقَسَّهَا مَا عَشَىٰ﴾ ته‌مجا ته‌و گونده‌ته‌ی دایو‌بشی (به‌جۆره‌ها سه‌زای سه‌خت) چۆن دایو‌شیتیک ﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ رَبِّكَ﴾ له‌کام نازو نه‌مه‌ته‌کاتی په‌روه‌ردگارت ﴿تَحْمَارِي﴾ دوو دلییت ﴿هَذَا نَزِيرٌ مِنَ الْذُّرِّ الْأُولَىٰ﴾ ته‌م (په‌غه‌مه‌ره) تر سه‌ته‌ره‌یکه له (په‌غه‌مه‌ره) تر سه‌ته‌ره‌کاتی پتشیوو ﴿إِلَافِ الْأَرْفَةِ﴾ پوژی دواپی زۆر نزیک بوو ته‌وه ﴿لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ﴾ جگه له‌خوای گه‌وره که‌س نی به‌ناشکرای بکات (ویز انیت که‌ی دپت) ﴿أَفَلَيْ هَذَا الْكُفْرِ يَتَعَفَّوْنَ﴾ جانا یا له‌م قورئانه سه‌رئانه سو‌ر ده‌میتیت؟! ﴿وَلَقَدْ حَكَمُوا لَا تَنْكُحُوا﴾ وه پتده‌که‌من و ناگرین! ﴿وَأَنْتُمْ سَمِيعُونَ﴾ وه ئه‌وه سه‌ر گه‌رم و بی ناگان ﴿فَأَسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا﴾ ده‌ی سو‌ژده به‌رن بۆ خوا و په‌رستشی بکه‌ن

سوره‌قی العنکبر

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی مه‌ره‌بان ﴿أَفَرَأَيْتَ السَّاعَةَ﴾ پوژی دواپی نزیک بوو به‌وه ﴿وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ﴾ وه مانگ له‌ت بوو ﴿وَأَنْ يَرَوُا آيَةَ﴾ وه ته‌گه‌ر بی پروایان مو‌عجیزه‌یه‌ک ببینن ﴿يَعْرِضُونَ﴾ پشت هه‌لده‌که‌ن ﴿وَيَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ﴾ وه ده‌لین ته‌مه جادوویه‌کی به‌رده‌وامه (و مو‌حه‌مه‌د لیبان ده‌کات) ﴿وَكَذَّبُوا وَلَئِمَّا عَفَا عَنْهُمْ﴾ وه نه‌و (بت په‌رستانه) باوه‌ریان نه‌هه‌تاو شوین هه‌واو ناره‌زووی خویان که‌وتن ﴿رَكُلٍ مُّسْتَفِيزٍ﴾ له‌کاتیکدا هه‌موو کارنیک سه‌ره‌نجامینکی هه‌یه ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْآيَاتِ﴾ ینگومان هه‌والی زۆر (له‌ناو‌بردنی یاخه‌یان) پی گه‌یشتووه (له‌قورئاندا) ﴿تَأْفُوفٍ مَّرَدِّجٍ﴾ که بیانگیرته‌وه (له‌بت په‌رستی) ﴿حِكْمَةٍ بِلَغَةٍ﴾ (قورئان) هه‌مووی حیکمه‌تیکسی ته‌واوه ﴿فَتَأْتَيْنِ الْذُّرَّ﴾ به‌لام تر سه‌اندنی تر سه‌ته‌ره‌ان (بۆ گه‌لی بی پروا) سوودی نی به ﴿قَوْلٍ عَنْهُمْ﴾ ته‌مجا تو (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د پتشیوو) پروایان لسی وه‌ر چه‌رخینه ﴿يَوْمَ تَبْعُ الدَّاعِ﴾ (چاوه‌روانی) ته‌و پوژه بکه که جاپ ده‌رنیک بانگی خه‌لکی ده‌کات ﴿إِلَىٰ شَيْءٍ وَكَبِيرٍ﴾ بۆ شتیکی زۆر ناخۆش (که‌پوژی جه‌شه‌ه)

﴿حَتَّىٰ أَصْرُخَ﴾ (بسی باوه‌پران) به کز و چاو شووری یه‌موه ﴿يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَانِ﴾ له‌گوره‌کانیان دینه‌دوره‌وه
 ﴿كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ﴾ وه‌ك كولله‌ی به‌رش و بلاون ﴿فَتَقَطَّعُوا إِلَىٰ الْأَذْنِ﴾ خیرا دوا‌ی جابر دوره‌که
 ده‌که‌بون ﴿بِقَوْلِ الْكَافِرِينَ﴾ بی باوه‌پران ده‌لین ﴿هَٰذَا بَوَاقٌ غَيْرٌ﴾ نه‌سرو پوزنکی زور دزوار و سه‌خته ﴿كَذَّبَتْ قَالَهُمْ قَوْمُهُمْ لُجُجَ الْكُذِّابِ﴾ پیش نه‌مان گه‌لی نوح بی باوه‌پراون، جابه‌نده‌ی قیمه (نوح) یان به‌دروزی دانا
 ﴿وَقَالُوا أَتُحِبُّونَ﴾ وه‌ووتیان (نوح) شپته ﴿وَالَّذِينَ﴾ وه‌ه‌ده‌شه‌یان لیکرد و پنگری کرا له‌بانگه‌وازه‌که‌ی
 ﴿فَدَعَا رَبَّهُ﴾ جا (نوح) هوا‌ی کرده‌په‌روردگاری و ﴿أَنِّي مَغْلُوبٌ﴾ (وونی) به‌راستی من شکستم
 خواردوه‌ (بی ده‌سه‌لایم) ﴿فَأَنْصَرِ﴾ ده‌ی تو یارمه‌تیم بده ﴿فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ﴾ تپه‌ش ه‌موو
 ده‌رگای ناسمانمان کرده‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الْمُنْتَهِرُ﴾ به‌ناوی بارانی به‌لنیزمه ﴿وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا﴾ وه‌کانیاوی
 زورمان له‌زه‌ویدا ه‌لقولاند ﴿فَأَنزَلْنَا الْمَاءَ عَلٰی أَرْضٍ﴾ جاناوی ناسمان و زه‌وی به‌یه‌ك گه‌شتن به‌و نه‌ندازه‌ی
 ﴿فَدَفُورٌ﴾ که بریاری له‌سهر درابوو ﴿وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ الْأَرْجِ﴾ وه‌نوحمان (له‌گه‌ك شوین که‌ووتوانی)
 ده‌لگرت له‌سهر که‌شتیه‌ك که به‌چهند بارچه ته‌خته و ﴿وَأَنْشَرُ﴾ بزمار (دروست کرابوو) ﴿يَخْرُجُ بِالْمُغِيرِ﴾ له‌پیش چاوو چاودتری نیمه ده‌پزشت (نه‌مان ه‌بشت نوقم بیت) (له‌م نایه‌ته‌دا
 جینگیر کردنی صیفه‌نی [عبس = چاو] بؤ خوا‌ی گه‌وره‌هائووه، به‌لام به‌شینه‌یه‌ك که شایسته‌ی
 گه‌وره‌یی و ته‌واوی زاتی خوا‌بیت، به‌بی هیچ لیچوانیدن و لیکدانه‌وه‌یه‌ك، وه‌پرومان پینه‌تی و
 چونه‌تیه‌که‌ی نازانین، ته‌نها خوا‌ده‌یزانیت) ﴿جَرَادٌ يَّمُشُّ كَانُ الْفَرِّ﴾ نه‌مه پاداشته بؤ نه‌و که‌سه‌ی باوه‌پری بی
 نه‌کرا (که‌نوحه) ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً﴾ بینگومان نه‌و پروداوه‌مان ه‌بشته‌وه‌ تابیته به‌ندیک، ﴿فَقِيلَ مِنْ مَدْحَرٍ﴾
 جا نایا که‌سیتک ه‌یه‌په‌ند و هرگری؟ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذِيرِ﴾ ده‌ی نایا سزاو ترساندنم چون بوو؟ ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نیمه قورناتمان ناسان کردوه بؤ ناموزگاری لی و هرگرتن
 ﴿فَقِيلَ مِنْ مَدْحَرٍ﴾ جا نایا که‌سیتک ه‌یه‌په‌ندی لی و هرگری؟ ﴿كَذَّبَتْ عَادٌ﴾ گه‌لی عادیث پینه‌مبه‌ره‌که‌بان
 به‌درو زانی ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذِيرِ﴾ جانا‌یا سزاو ترساندنم چون بوو؟ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْهِمْ ذِكْرًا حَرِيرًا﴾
 بینگومان نیمه بابه‌کی توندی ساردمان نارد سهریان ﴿فِي بَوَاقٍ مِّنْ مَّسْمُورٍ﴾ له‌پوزنکی شوومی سه‌ختدا به
 به‌رده‌وامی ﴿تَرَىٰ النَّاسَ كَانَهُمْ قَهْلًا خَلَّ مُّتَفَعِّفٍ﴾ خه‌لکی (له‌زه‌وی) ه‌له‌گرت وه‌ك بینه دارخورمای له‌پنج
 ه‌له‌که‌ندراوی (لیکردن) ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذِيرِ﴾ جا نایا سزاو ه‌ده‌شه‌ی نیمه چون بوو (له‌بی باوه‌پران)؟
 ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ به‌راستی قورناتمان ناسان کردوه بؤ ناموزگاری لی و هرگرتن ﴿فَقِيلَ مِنْ مَدْحَرٍ﴾
 جا نایا که‌سیتک ه‌یه‌په‌ندی لی و هرگری؟ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنَّذِيرِ﴾ گه‌لی مه‌موود باوه‌پران به
 پینه‌مبه‌ره‌که‌بان نه‌هینا (که صالح پینه‌مبه‌ریان بوو علیه‌السلام) ﴿فَقَالُوا أَإِذَا شَاءَ عَلَيْنَا جَاءَتْهُمُ الْأَنْبِيَاءُ﴾ جاووتیان:
 چون نیمه دوا‌ی تا‌که که‌سیتک بکه‌وین له‌خومان ﴿إِنَّا إِذَا أَلَيْنَا مَكَلًا وَشَعْرًا﴾ نه‌گهر دوا‌ی تو بکه‌وین نه‌وسا
 نیمه له‌گومرای و شکست داین ﴿إِنَّا إِنَّا إِلَهُكُم مِّنْ بَيْنِ﴾ نایا له‌ناو ه‌مووماندا نیگا ه‌مر بؤ نه‌و کراوه
 به‌ته‌نیا؟ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ (نه‌خیر) به‌لکو نه‌و (صالح) پیاوینکی زور دروزنی خود به‌سه‌ند و لوت به‌رزه ﴿سَبِّحُوا لِلَّهِ مَا كَانَ الْأَلْفُ إِلَّا بَرًّا﴾ سیدی دوزانن که‌کی زور دروزنی خود به‌سه‌نده ﴿إِنَّا إِنَّا مَبْدُوءُ الْأَنْفِ وَفَتْحُ الْهَمِّ﴾
 نیمه خوشتره‌که‌ده‌نیرین بؤ ناقی کردنه‌وه‌یان ﴿مَا تَقْبَلُهُمْ إِلَّا صَطِيرٌ﴾ جا (نه‌ی صالح) چاوه‌پوانی سهر
 نه‌نجامیان بکه‌و دان به‌خودا بگره

﴿وَيَذَرُهَا آلُ النَّاسِ وَغَنَصَ النَّاسِ﴾ و هه‌واییان پی بده که تاوه که له‌تیوانی (حوشتره که و نه‌و) اندا به‌ش کراوه
 ﴿كُلٌّ يَجْرِبُ فَتُحْضَرُ﴾ هدریه که بیان له نوره ناوی خویدا حازری ﴿فَنَادَا صَاحِبَهُ﴾ (گه‌له‌کدی له‌م کاره
 یبزار بوون) جا بانگی هاوری (خرابه) که بیان کرد (قوداری کوری سالیف) ﴿فَتَعَالَى فَعَزَّ﴾ نه‌ویش
 ده‌سنی دایه شمشیر و (حوشتره که‌ی) سهر بری ﴿فَنَجَّكَانَ عَذَابِي وَنَذَرُ﴾ جا توله‌و ترساندن من
 چون بو بیان؟ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهَا صَيِّحَةً وَاحِدَةً﴾ بینگومان نیمه ده‌نگینی گه‌وره‌ی ترسانا کمان بو
 ناردن ﴿كَانُوا أَكْثَرُ الْعَشِيرِ الْمُخْطِرِ﴾ هه‌مو و (مردن و نه‌فرو تونا بوون) به‌وننه‌ی بووشی ژنر پی ی نازهل ﴿وَلَقَدْ
 سَوَّيْنَا بِهِ خَوَابَهُ رَاسَتِي فُورَانَ تَامَانَ نَاسَانَ كَرْدُووهَ بُوَ تَامُوزْ گاری لی وهر گرتن
 ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكَرٍ﴾ جا نایا که سیتک هه‌یه به‌ندی لی وهر بگرتن؟ ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ﴾ گه‌لی لوط
 باوهر بیان نه‌هیتا به‌پینه‌مهره که بیان ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهَا حَاصِبًا﴾ به‌راستی نیمه‌ش ناردمانه سهر بیان
 بایه‌کی به‌هیز به‌ورده زیخه‌وه (وله‌ناوی بردن) ﴿إِلَّا أَن لُّوطًا﴾ جگه‌له‌کس و کاری لوط نه‌بیت
 ﴿يُخْرِجُ سَاحِرٍ﴾ که له به‌ره‌بیاندا پرگارمان کردن ﴿يَقْعَةُ مِنْ عَذَابِي﴾ به‌به‌زیی و به‌حصه‌نی خو‌مان
 ﴿كَذَلِكَ نُخْرِجُ مِنَ سُكَّرٍ﴾ هه‌ره‌و شیوه‌ی پاداشتی سوپا سگوزاران ده‌ده‌بته‌وه ﴿وَلَقَدْ أَتَدَّخِرُ قَطَشًا﴾ به‌راستی (لوط)
 گه‌له‌کدی ترساند له‌توله‌ی سه‌ختی نیمه ﴿فَتَنَادَا بِاللَّذَرِ﴾ به‌لام نه‌وان گومان بیان هه‌بو و له‌و ترسانده و بر و بیان
 پی نه‌بوو ﴿وَلَقَدْ رَدَدُوهُ عَنْ صَيْفِهِ﴾ سویند به‌خوا این‌گومان (گه‌لی لوط) داوای میوانه کانیان لی‌کرد ﴿فَلَمَسْنَا
 أَعْيُنَهُمْ﴾ جا نیمه‌ش چاوایانمان کویر کرد ﴿فَدُفُّوا عَذَابِي وَنَذَرُ﴾ ده‌بچه‌ژن سزاو سهره‌نجامی هه‌ره‌شه‌کانم ﴿وَلَقَدْ
 صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِيرٌ﴾ سویند به‌خوا این‌گومان هیز شی برده سهر بیان له‌به‌ره‌بیاندا سزایه‌کی به‌ره‌وام
 ﴿فَدُفُّوا عَذَابِي وَنَذَرُ﴾ ده‌ی بچه‌ژن سزاو سهره‌نجامی هه‌ره‌شه‌کانم ﴿وَلَقَدْ أَسْرَأْنَا الْقُرْآنَ لِلْذِّكْرِ﴾ سویند به‌خوا
 به‌راستی نیمه‌ش فورانمان ناسان کردووه‌بو خوینده‌وه و تاموز گاری ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكَرٍ﴾ جا نایا که سیتک هه‌یه به‌ندی
 لی وهر بگرتن؟ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُ نَادٍ مِنْ رَبِّهِ﴾ بینگومان ترسیده‌ران (موسا و هارون) هاتن بو سهر فیر عدون
 و ده‌ست و پیونده‌کدی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذْبًا﴾ باوهر بیان به‌هه‌ره‌مو و نیشانه‌کانی نیمه نه‌کردو به‌درو بیان زانی
 ﴿فَأَخَذْنَاهُ أَتَذَرُ مِنْ مُّقْتَدِرٍ﴾ جاتیمه‌ش توله‌مان لی سهندن به‌توله‌سه‌ندنی که‌سینکی زالی به‌توانا ﴿وَلَقَدْ
 أَعْلَمْنَا الْخَوَافِ مِنْ أَوْلَئِكَ﴾ نابا کافره‌کانی ثنوه (نه‌ی خه‌لکی مه‌ککه) باشنن له‌م گه‌لانه‌ی (که‌یاسکران)
 ﴿أَفَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي أُتْرِفَ﴾ بان ثنوه (نه‌مانامه‌تان) هه‌یه له‌کینه‌ی ناسمانی به‌کائدا (ودنیان که‌سزاندن) ﴿وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا نُوحًا مِّنْ قَبْلِكَ﴾ بان ده‌لین نیمه کومه‌لنکی سهرکه‌وتوون و ناب‌زین ﴿سَيِّئُهُمْ لُجُجٌ
 وَنُفُورٌ﴾ بینگومان کومه‌له‌که بیان ده‌شکینتری و هه‌لدین ﴿بَلَى النَّاسُ أَتَعَدُّهُمْ﴾ به‌لکو به‌لینیان بوژی
 دواپی به‌﴿وَأَسْأَعُ أَفْخِي وَافْخِي﴾ وه (سزای) نه‌و پروره زور سه‌خت نرو تال تره ﴿إِنَّا أَلْمِيزُهُمْ فِي ضَلَالٍ وَشُعْرٍ﴾
 به‌راستی تاوانباره‌کان له‌گومرایی و شیبی دان ﴿يَوْمَ نَسُفُوتُ فِي النَّارِ عَلَى وَجْهِهِمْ﴾ نه‌و پروره‌ی که‌له‌ناگری
 دوزه‌خدا به‌سهر روخساریاندا راده‌کیشترین ﴿دُفُّوا مَسْرَسَقَرُ﴾ (بیان ده‌لین) بچه‌ژن نازاری دوزه‌خ ﴿وَلَقَدْ
 أَنَا كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْتُهُ بِقَدَرٍ﴾ بینگومان نیمه هه‌مو و شینکمان به‌نه‌ندازه دروست کردووه ﴿وَلَقَدْ

﴿وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَجِدَةٌ﴾ و ه فەرمانی ئیمه تنها به ک جاره ﴿كَتَمْنَاهُ بِالنَّصْرِ﴾ و ه ک چاو تر و کاندنیک (وايه له خیر اییدا) ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا شِعَابَكُمْ﴾ سویند به خوا بیگو مان زور له کهسانی بن باوه پری و ه ک شیوه مان له ناوبر دووه ﴿فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ﴾ جانا یا که سیک هدی به پندی لی و ه ر بگریث ؟ ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ يَفْعَلُوهُ فِي آثَرِهِ﴾ و ه هر چه کیان کردووه له نامه ی کرده و ه کانیاندايه ﴿وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُنْتَظَرٌ﴾ و ه وورد و درشتی (کرده و ه کانیان) هه مو و نو سراوه ﴿إِنَّ الْمُنْتَفِرَاتِ فِي جَحْتٍ وَنَهْرٍ﴾ بیگو مان پاریز کاران و له خوا ترسان وان له باخات و رو و باره کانی (به هشتندا) ﴿فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ﴾ له جینگایه کی خوش و به سندان ﴿عِنْدَ رَبِّكَ مُتَعَدِّينَ﴾ لای پاشایه کی به ده سه لاتی به توانان

سوره ی (الرحمن)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الرَّحْمَنُ﴾ خوی به خشنده (ئو و خوی به) ﴿عَزَّ الْقُرْآنُ﴾ که قورئانی فیر (ی موحه ممد وئاده میزاد کرد، به ئاسانکردنی خویندنه و ه له بهر کردن و ینگه یشتنی مانا و وانا کانی) ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾ ناده می دروست کرد ﴿عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾ و ه فیری گفتوگوی کرد ﴿الْأَنْفُسَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ و فوژو مانگ به حسابیکی زور وورد دین و ده چن ﴿وَالنَّجْمَ وَالشَّجَرَ النَّاجِدِينَ﴾ نه سستیره و گزو گیاو دره خت (بؤ خوا) سوژده ده بن ﴿وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ﴾ و ه ئاسمانی بلند و بهر ز کردووه ته و ه و ه ترازو (ی عه داله می) داناو ه ﴿أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ﴾ (و ه فەرمانی داوه) که هدر گیز زیاده روی له ترازو دانه کهن ﴿وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ﴾ و ه کیشانه تان ریک بکیشن ﴿وَلَا تَخْسِرُوا الْمِيزَانَ﴾ له ترازو دا که م و کووری مه کهن (سووک مه بکیشن) ﴿وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنْعَامِ﴾ و ه زهوی بؤ خه لکی ر اخستووه ﴿فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ﴾ تیدایه میوه هات و دار خورمای خاوه ن پورک ﴿وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالْزَّيْتَانُ﴾ و ه دانه و ینله ی خاوه ن کاو به ل و پو دار و به یحانه ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و هرد گارتان باوه ر ناکهن ؟ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾ ناده می دروست کرد ﴿مِنْ صَلَسَلٍ مُّتَنَبِّهٍ﴾ له قور بکی ووشکه و ه بووی و ه ک سواله ت ﴿وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّاءٍ مِّنْ تَارٍ﴾ و ه جنو که ی دروست کرد له بلنسه ی ناگریکی بن دوو که ل ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و هرد گارتان باوه ر ناکهن ؟ ﴿رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ﴾ (خوا) بهر و هرد گاری ههر دوو و ژه لات و بهر و هرد گاری ههر دوو ژوژا وایه ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ ده ی به کام له نیعمه ته کانی بهر و هرد گارتان باوه ر ناکهن

﴿مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ﴾ دو دریا ی بهر لا کردوه که ده گهن به یهك ﴿يَلْتَقِيَانِ﴾ ﴿يَتَخَالَفُ الْجَنَّةَ﴾ له نیوانیاندا بهر به ستیک هدی تیکه لی به کتر نابن ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يَخْرُجُ مِنْهُمَا النَّهْرُ وَالْفُرْقَانُ﴾ لهو دوو ده ریایه مرواری و مهر جان ده ده چن (دروست ده بن) ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿وَالْجُودَارُ الْمُشْتَقُ فِي الْبَحْرِ الْخَالِصِ﴾ وه بق خویبه نمو که شتی به گه و ره دروستکر او انه ی که وهك شاخن له ده ریادا ده گهرین ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان به درو ده زانن؟ ﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ﴾ هدرچی دروستکر او له سدر زه ویدا هدی نامیتی و تیاده چی ﴿وَيَبْقَى وَجْهَ رَبِّكَ﴾ وه مهر پروی بیروزی بهر و رد گارت ده میتیت (لهم ثایه ته دا جیگیر کردنی سیغه تی اوجه = پروو آب خوی گه و ره هاتووه، به لام به شیوه یهك که شایسته ی گه و ره یی و ته وای زاتی خوابیت، به بن هیچ لیچواندن و لیکنده وه یهك، وه بر و امان پیته تی و چونیته یه کهی نازانین، ته نها خوا ده یز انیت). ﴿ذُوقْ لِحْزَنِي﴾ که خواهن شکوی ریز داره ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان به درو ده زانن؟ ﴿يَسْأَلُهُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه وه ی له ناسمانه کان و زهوی دایه (هموو) داوای (پیوستیان) له خوا ده کهن ﴿كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾ هموو روزی خوا له (به نه نجام گه یاندنی) کاریکی (گشتی بوو نه وهر) دایه (یهك ده مرینیت، یهك له دایک ده میت، یهك کیک سهر ده خات و به کیک نر ده شکیتیت .... همد...) ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿سَنُفِخُ فِي سُرُورٍ﴾ لهمه و لا مو حاسه به تان ده کهن نه ی گروی ناده می و جنو که ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان باوهر ناکهن ﴿يَسْعَى الْغَيِّ وَالْإِنْسِ﴾ نه ی کومه لی جنو که و ناده می ﴿إِنْ أَسْأَلُكُمْ أَنْ تَعْبُدُوا﴾ نه گهر توانیشان ده رچن ﴿مِنْ أَقْصَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له به شه کانی ناسمانه کان و زهوی ﴿وَأَعْبُدُوا﴾ نه وه بر و ن ده رچن. ﴿لَا تُعْبُدُونَ إِلَّا سُلْطَانِي﴾ ناشتوانن مه گهر به ده سه لاتیك نه میت ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يُرْسِلُ عَلَيْكَ﴾ بونان ده نبری ﴿شَوَاطِقَ نَارٍ فَخَاشٍ﴾ بلیسه ی ناگر و مسی تواوه (یادوو که لی ناگر) ﴿فَلَا تَصْخِرُ﴾ نه و سا یار مه تی به کتر تان بن نادریت ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ﴾ نه مجا کاتیک ناسمان لهت لهت بوو ﴿وَكُنْتَ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ﴾ وهك گولی سوور یان روئی هه لفر جاوی لیها ت ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ﴾ نه مجا لهو پر و زه دا پر سیار ناکریت له تاوانی ﴿إِنْشِ وَلَا جَانَّ﴾ هیچ ناده می و جنو که یهك (چونکه هموو کهس لهو پر و زه دا به روویدا ده ناسریته وه که تاوانباره یان چا که کار) ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر و رد گارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يَعْرِفُ الْمَخْرُومُونَ بِسَمْعِهِمْ﴾ خرابه کاران بهر و خسار یاندا ده ناسریته وه. ﴿فَيُؤْخَذُ بِالْوُجْهِ الْأَقْدَمِ﴾ نه مجا رانه کیشرین بهموی پیشی سهر یان و به قاچیان (بو ناو دوزخ) ﴿

﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان باوهر ناكه ن؟ ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا إِلَهُكَ﴾ هله و جهوت اي يكي دي
 ﴿يَهَيَّا الْمُجْرِمُونَ﴾ هه مه شهو دوزه خه يه كه تاوانباران به درويان ده زاني ﴿يُظْهِرُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَبِيبٍ﴾ يظرون بينها و بين حبيبه ان
 هاتو چو شه كه ن له نيوان شهو (دوزه خه) و شاوي زور گهرمدا ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا به كام له
 نيعمه ته كاني په روره رد گارتان باوهر ناكه ن؟ ﴿وَلَيَنْحَقَّ مَقَامُ رَبِّهِ﴾ وه يو شهو كه مه ي له وه ستاني
 به ردهم په روره رد گاري بترسيته هه يه ﴿جَحَنَّمَ﴾ دوو باخي (خوش) ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا
 كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان به درو ده زانن؟ ﴿ذَوَاتِ الْأَفْئِدَةِ﴾ (دوو باخه كه) خواوه ني ميوه و
 دره ختي زورن ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ ده ي به كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان بين باوهر ن؟ ﴿فِيهَا عَيْنَانِ جَوَارِحٌ﴾
 ﴿فِيهَا عَيْنَانِ جَوَارِحٌ﴾ تپاندا هه يه دوو پروو بار و كانياووي پروان ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا به كام
 له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان باوهر ناكه ن؟ ﴿فِيهَا مِنْ كُلِّ فاكِهَةٍ رِزْقَانٌ﴾ هه يه له ناوياندا له ههر
 ميوه يه كه دوو جور ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان باوهر ناكه ن؟
 ﴿مُتَكَبِّرِينَ عَلَى قُرُوشٍ﴾ پاليان داوه ته وه له سهر جور ه فخرشيك ﴿بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَرْشَقٍ﴾ كه به ره كانيان
 له ناووريشمي ته ستوره ﴿وَحِجَى الْجَبْتِينَ﴾ وه ميوه لي كرده وه ي شهو دوو باخه نزيكه ده سته ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾
 جا به كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان باوهر ناكه ن؟ ﴿فِيهَا قَصِيرٌ﴾
 ﴿الْقَطْرِ﴾ له و باخانه دا هه ن حورياتيك كه نه نهها چاويان بر يوه ته مير ده كانيان ﴿لَا تُظِلُّهُ شُمْسٌ وَلَا بَرٌّ﴾
 پيش شهوان ده ستي ناده مي و جنو كديان لي نه كه و تنووه ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا به كام له
 نيعمه ته كاني په روره رد گارتان باوهر ناكه ن؟ ﴿كَانَ الْأَفْئِدَةُ وَالْمَرْجَانُ﴾ شهو (حوري يانه) وه
 ياقووت و مهر جان وان ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان
 باوهر ناكه ن؟ ﴿هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ﴾ نايا پاداشني چاكه ههر چاكه ني يه؟ ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾
 جا به كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان باوهر ناكه ن؟ ﴿وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ﴾
 وه بيتجگه شهو دوو باخه ي (كه باسكران) دوو باخي تر هه ن ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا به كام
 له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان باوهر ناكه ن؟ ﴿مُدَّهَا مِثْلَانِ﴾ دوو باخي شهو نده سه وزن
 (له سه وزيداره ش ده نو تنن) ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا به كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان
 باوهر ناكه ن؟ ﴿فِيهَا عَيْنَانِ صَاحَتَانِ﴾ شهو دوو (باخه) دا دوو كاني هه لقولاويان تپدايه ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾
 جا به كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان باوهر ناكه ن؟ ﴿فِيهَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ
 وَرِزْقَانٌ﴾ شهو دوو (باخه) له هه ميوو جور ه (ميوه و دارخورماو هه نارنكيان تپدايه) ﴿فَيَأْتِيءُ الْآلَاءَ
 رَبِّكَ مَا تُكْذِبُ﴾ جا كام له نيعمه ته كاني په روره رد گارتان به درو ده زانن

﴿فِيهِمْ خَزَائِرُ حَسَنٍ﴾ تیاندا هه به ئافره تانی ئاکار چاکسی روانه ت جوان ﴿﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ زَيْنًا﴾﴾
 ﴿تُكْذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روه رد گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿﴿خُورٌ مَّقْصُورٌ فِي الْخِيَامِ﴾﴾
 حوریا نیک له ناو خیره و چادره کانداهه ناچن و دور ناکه ونه وه (هه میسه چاوه رسی
 هاوسه ره کانیان) ﴿﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ زَيْنًا﴾﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روه رد گارتان باوه ن
 ناکه ن؟ ﴿﴿لَمْ يَطْمِئِنَّا بِإِسْئَاقِ هُنَّ وَلَا جَانٍ﴾﴾ پیش نه وان نه دهستی ناده می و نه دهستی جنو که بیان لی
 نه که ونه وه ﴿﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ زَيْنًا﴾﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روه رد گارتان باوه ناکه ن؟
 ﴿﴿مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفُوفٍ هَضْبٍ وَعَبْقَرِيٍّ حَسَنٍ﴾﴾ پال دهده نه وه به پستی سهوزیاوی رازاوه و نه رشی
 زور جوانی نابا به وه ﴿﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ زَيْنًا﴾﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی په روه رد گارتان
 باوه ناکه ن؟ ﴿﴿يَتَرَكُ أَسْمُ زَيْنٍ فِي الْجَنَّةِ وَالْإِكْرَامِ﴾﴾ پیروزه ناوی په روه رد گاری خاوه ن گوره می
 و به خشن ﴿﴿﴾

سوره فی (الواقعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده می میهره بان

﴿إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾ کاتیک که پرو دای گه وره می (قیامت) پرویدا ﴿﴿لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ﴾﴾ له پرو داندیا
 هیچ درو و گومانیک نی به ﴿﴿حَافِضَةٌ رَافِعَةٌ﴾﴾ نرم که ره وه می (که سانیکه و) به رز که ره وه می (بو که سانیکه
 تر) ﴿﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْجًا﴾﴾ کاتیک که زهوی هتراهه جولان به جولانیکه توند ﴿﴿وَأُتْسِ الْجِبَالُ﴾﴾
 بکشا و شاخه کان زور وورد کران به ورد کردن ﴿﴿فَكَانَتْ هَبًا مُدْبِقًا﴾﴾ وه بوون به ته بو تیزی پرش و
 بلاو ﴿﴿وَكُنتَ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً﴾﴾ وه ثیوه ده به سنی کومه ن (له دوا پرو دای) ﴿﴿فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ﴾﴾
 نه مجا یارانی لای راست، کام یارانی لای راست؟ ﴿﴿وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ﴾﴾
 وه یارانی لای چه پ، کام یارانی لای چه پ؟ ﴿﴿وَالسَّيْفُونَ السَّيْفُونَ﴾﴾ وه پیشه که و توه کان هه
 خویانن پیش که و توه ﴿﴿أُولَئِكَ السَّعْدُونَ﴾﴾ نه وانه نزیکانی (باره گای خوا) ﴿﴿فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ﴾﴾
 له به هه شتانی پر نازو نیعمه تدان ﴿﴿ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ﴾﴾ کومه لیکه زورن له (که لانی) پیشینان ﴿﴿وَقِيلَ مِنَ الْآخِرِينَ﴾﴾
 وه که میکن له پاشینان (له ثوممه تی موچه ممه د) ﴿﴿عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ﴾﴾
 له سهه رقه نه وه و کورسی چنرا و به نالتون ﴿﴿مُتَّكِئِينَ عَلَىهَا مُتَقَبِّلِينَ﴾﴾ پال نه ده نه وه له سهه ری به رامهر
 به به کتری ﴿﴿﴾

﴿يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ﴾ تازه لای همیشه‌یی به‌سدری‌اندا ده‌گهرین ﴿يَا كُوفٍ وَبَارِقُ وَكُلُّ مِّنْ قَعِينٍ﴾ به‌به‌رداخ و سوراحیی و گلاسی پرله‌شهرایی سه‌رچاوه‌ی ره‌وان ﴿لَا يَصْدَعُونَ عَنْهَا وَلَا يَزِفُونَ﴾ نه‌سهریان پی‌ی ده‌بشیت و نه‌سه‌رخوش نه‌بن پی‌ی ﴿وَفِي كَهْفٍ ثَمَانٍ خَفِينُونَ﴾ میوه‌هائیش که‌خوریان هه‌لی بزین ﴿وَلَنَحْمِ ظُهُرَهُمْ إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ وه‌گوشی ههر بالنده‌یه‌ک که‌حه‌زی لی‌ی بکه‌ن ﴿وَحُورٌ عِينٌ﴾ وه‌خوریانی چاو‌گه‌ش و چاو‌به‌له‌ک ﴿كَأَمْثَلِ الذُّرَى الْمَكُونِ﴾ وه‌ک مرواری ناو سه‌ده‌ف وان ﴿حِجَابٌ مِّمَّا كَانُوا يَكْسُونَ﴾ (نه‌م‌نیعه‌تانه) له‌باداشتی نه‌و کرده‌وانه‌دایه که‌نه‌نجامیان نه‌دا ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا فِثْيًا﴾ نایبستن له‌و به‌هه‌شتانه‌دا نه‌قه‌سی بیهوده، وه‌نه‌تاوانبار کردن ﴿إِلَّا فِي سَمَاءٍ مَّتَّكٍ﴾ جگه له‌ووته‌ی سلاو سه‌لام کردن (له‌یه‌کتری) ﴿وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ وه‌یارانی لای راست کام یارانی لای راست ﴿فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ﴾ له‌زیر سینه‌ری دارناوگی پی‌ی درکدان ﴿وَضَلَّاحٍ مُّضْطَبَّدٍ﴾ وداری مؤزی هونراو به‌هیشووه مؤز ﴿وَعَلَى مَقْدُورٍ﴾ و سینه‌ری به‌رده‌وام ﴿وَمَأْوُ مَسْكُوبٍ﴾ وه‌ناوی نافگه‌یی و ناوی ره‌وان ﴿وَفِي كَهْفٍ ثَمَانٍ خَفِينُونَ﴾ وه‌میوه‌هائی زور ﴿لَا مَقْطُوعٍ وَلَا مَمْنُونٍ﴾ که‌ههرگیز ته‌واو نابی و قه‌ده‌غش ناگری ﴿وَفَرِشٍ مَّرْفُوعَةٍ﴾ ههر وه‌ها راخه‌ری به‌رز زبلندی تیدایه ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنَاسًا﴾ نیمه‌خوریه‌کانی به‌هه‌شتمان دروست کرده‌وه به‌دروست کردنیکی زور جوان ﴿فَجَعَلْنَهُنَّ أَزْوَاجًا﴾ وه‌گیراومانن به‌خوریانی هه‌میشه‌کچ (واته: ههرچه‌ندهاوسه‌رکانیان بچه‌لایان خوای گه‌وره‌بویان ده‌کاته‌وه به‌کچ) ﴿عَرَبًا أَعْرَبًا﴾ هاوسه‌ره‌کانیان زور خوش ده‌ویت و هاوته‌مه‌نیانن ﴿لَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ (نه‌مانه‌هه‌مو) بزویارانی لای راستن ﴿وَاللَّهُ يَمُنُّ الْأَوَّلِينَ﴾ (یارانی لای راست) کومه‌لنکی زورن له‌(گه‌لانی) پیشیو ﴿وَاللَّهُ يَمُنُّ الْآخِرِينَ﴾ کومه‌لنکی زوریش له‌باشینان (له‌ثوممه‌تی موحه‌مه‌ده‌ده) ﴿وَأَصْحَابُ الْشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ وه‌هاورپنیانی لای چه‌پ کام هاورپنیانی لای چه‌پ؟ ﴿فِي سَمُورٍ وَخَبِيرٍ﴾ له‌ناوگری دوزه‌خ و ناوی له‌کول دان ﴿وَعَلَى مِّنْ يَّخْمُومٍ﴾ وه‌له‌سینه‌ری چه‌ره‌دوو که‌لی ره‌ش دان ﴿لَا بَارِدٌ وَلَا ضَرِيرٌ﴾ نه‌فیتکه و نه‌که‌لکیشی هه‌یه ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلُ إِلَيْنَا مُّتَرَفِعِينَ﴾ چونکه به‌راستی نه‌مانه پیشتر خوشگوزهران بیوون ﴿وَكَاوُوا يُحْمَرُونَ عَلَى لُحْيَتِ الْعَظِيمِ﴾ وه‌به‌رده‌وام بیوون له‌سه‌ر گونا‌هه‌گه‌وره‌که (هاوه‌ن دانان بزخوا) ﴿وَكَاوُوا يَتُولُونَ﴾ وه‌ده‌یانووت ﴿أَيُّدًا مَّتَّكُوا قُرْبَىٰ وَعَظَمًا﴾ ثایا نه‌گهر مردین و بووین به‌خول و نیسکی بزبو ﴿لَهُنَّ الْغَبُورُونَ﴾ ثایا نیمه‌زیندوو نه‌کرینه‌وه ﴿أُولَئِكَ أَزْوَاجُ الْأَوَّلُونَ﴾ یاخود باوو باپیرانمان (زیندوو نه‌کرینه‌وه) ﴿فَالَّذِينَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌ده‌ده) بلنی بیگومان هه‌موو پیشینان و باشینان ﴿لَتَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِقْدَتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ﴾ کزده‌کرینه‌وه وراپنچ ده‌کرین بزکاتی بزوی دیاری کراو

﴿لَا يَكُونُ مِنَ تَجَرِّقِنَ زُفُومَ﴾ پاشان نیوه نهی گومرایانی بی باوهران ﴿لَا يَكُونُ مِنَ تَجَرِّقِنَ زُفُومَ﴾
 بینگومان له (به ری) دره ختی زه قنه سووت (ده خون) ﴿فَقَاتِلْهُمْ مَتَى الْكُلُونَ﴾ جا وورگی خوتانی
 لی پرده کهن ﴿فَتَشْرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ﴾ نه مجا ناوی کولای به سهرده ده خونه وه ﴿فَتَشْرِبُونَ
 شُرْبَ الْهَلِيمِ﴾ دهی خونه وه وه کو خوارده وهی (خوشترانی) تینوو ﴿هَذَا الزُّلْمُ الَّذِي كُنْتُمْ
 مِمَّنْ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ لَا يَمُوتُونَ﴾ نیمه دروستمان کردون نهی
 بؤ بر و نا کهن (به زمیندوو بوونه وه) ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُتِبَ لَهُمْ أَن يَكُونُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَكُونُوا
 مِمَّنْ لَا يَلْعَنُ اللَّهُ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ یا با نیوه دروستی ده کهن؟ ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ یان نیمه یی به دی
 هینه رین؟ ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ نیمه له ناوتاندا مردنمان داناوه، وه کهس
 پیش ده سه لاتی نیمه نا که وی ﴿عَلَىٰ أَن يُدْعَىٰ لَكُمْ﴾ (به ده سه لاتی) که له جیانی نیوه نه وهی
 تر بهینین ﴿وَلَيْسَ لَكُمُ فِي مَا لَا تَعْمَلُونَ﴾ وه دروستتان بکهینه وه به شینوهیه که هیچی لی نازان
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ﴾ سویند به خوا بینگومان نیوه له به دی هیتانی به که می ناگادارن
 ﴿فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ﴾ نیتر بؤ بیر نا که نه وه ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْمِلُونَ﴾ جا پیم بلین نه و تو وهی که ده یچین
 ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ یا با نیوه ده بر وینن؟ ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ یان نیمه یی ده بر وینن؟ ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ
 النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ﴾ نه گهر بمان و ستایه نه و (پرواوه) مان ده گیرا به پووش و کا ﴿فَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ﴾ نه مجا ده ستان
 ده کرد به قسه ی یی که لک ﴿إِنَّا لَنَعْلَمُ مَوْتَهُ﴾ (ده تان سووت) به راستی زهره رلیکه و تو و نیمه یی
 ﴿بَلْ لَّحْنٌ مَّخْرُومٌ﴾ به لکو نیمه له رزق و پرزی بی به شین ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ جا پیم
 بلین نه و ناوهی که ده بخونه وه ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ یا با نیوه له ه دوره کانه وه ده باریتن
 ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ یان نیمه دهی باریتن ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ﴾ نه گهر بمان و ستایه ده مانکرده ناوتکی زور
 سویری تال. ﴿فَلَوْلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ نیتر بؤ سو باسی خونا کهن ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ پیم بلین نه و ناگره ی
 که دایده گیر سینن ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ یا با نیوه داره که بتان به دی هیتاوه؟ ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾
 یان نیمه به دی هینه رینی؟ ﴿أَفَرَأَيْتُمْ لَئِيْلَ الْوَالِقِينَ﴾ نیمه نه و (ناگره) مان کردوه به هوی یادخه ره وه
 (ی ناگری دوزه خ) ﴿وَمَتَّعْنَا لِلْمُفْسِقِينَ﴾ وه (کردو مانه نه) هوی که لک لی وه رگرتن بؤ گه شتیاران
 ﴿فَتَسْبِحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جا که واته یاد و ته سیبجانی به روه ردگاری گه وره ی خوت به پاکی بکه
 ﴿فَلَا أَقْسِمُ بِمَقْصُوعِ الشُّجُورِ﴾ جا سویند بیت به شوننی (هلهاتن و ناو بوونی) نه ستیره کان
 ﴿وَأَنَّهُ لَنَفَسٌ ثَوْبٌ مِّمَّنْ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ لَا يَمُوتُونَ﴾ به راستی نه م سوینده نه گهر بزانن سویندینکی زور گه وره یه

﴿إِنَّهُ أَقْرَبُ أَنْ كَرِهَ﴾ كه ینگومان نه مه قورثانیکی گه و ره بیزه ﴿فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ﴾ له ناو کتیبیکی
 شار او ه دایه (که لوح المحفوظه) ﴿لَا يَشْعُرُ إِلَّا الْمُظْهَرُونَ﴾ جگه له (فریشته) پاکه کان که س
 دهستی لی نادات ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ نیر در او ته خوار ه وه له لایه ن پهر و رد گاری جیهانیانه وه
 ﴿أَفَبِعَذَابِنَا أَنتُمْ مَذْهُبُونَ﴾ دهی ثابا نیوه بهم قورثانه باوهر ناکدن ﴿وَيَحْتَفُونَ فِيهَا﴾ وه له جیائی
 سوپاسگوزاری له سهر روریتان ﴿الْكَاذِبُونَ﴾ نیوه باوهر ناهیتن ﴿فَقُولُوا إِنَّا هَلْفٌ لَكُمْ﴾ دهی
 بزچی کاتی گیان (ی نه خورشه که تان) ده گاته گهر ووی ﴿وَأَنْتُمْ حِينِيذٌ تُنظَرُونَ﴾ وه نیوه لهو کاته دا
 ته ماشا ده کدن ﴿وَتَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْنَا مِنْكُمْ﴾ لهو کاته دا (فریشته کانهان) له نیوه نزدیکترن لهو (که سهری
 له سهره مدر گدایه) ﴿وَلَكِنْ لَا تَصْبِرُونَ﴾ به لام نیوه (فریشته کانی) نیمه ناهیتن ﴿فَقُولُوا إِنَّا كُنْهٌ غَيْرُ مُبِينٍ﴾
 دهی بزچی نه گهر نیوه (زیندوو ناکرینه وه) پاداشت نادرینه وه؟ ﴿تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ روحی
 (مردوه که تان) بگیر نه وه نه گهر راست ده کدن ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ نه مجا نه گهر نهو (که سهری
 له گیانه لاهیه) له نزدیکان بی (له خوا) ﴿فَرُوحٌ وَرُوحَانٌ وَجِئْتُمْ بِغَيْرِ﴾ نه وه حه سانه وه و بونی خوش و
 به دهستی پر له ناز و نيمه تنی بوقه دهیه ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ وه نه گهر له ها وه لانی دهستی
 راست بی ﴿فَسَلِّمُوا لَهُمْ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ نه وه سه لامه تنی و بی زیانی بوقه (چونکه) نوق له یارانی
 دهستی راستی ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ﴾ به لام نه گهر له بی باوهرانی گومرا بیت ﴿فَنُزِّلْ مِنْ جَمِيمٍ﴾
 نه وه (شورینی) میوانداریه که ی تیجگار گهر مه ﴿وَنُصِيبْهُ جَحِيمٍ﴾ وه چوونه ناو
 دوزه خه ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ﴾ به راستی نه وهی (که لهم سوره ته دا باسکرا) حهق و ینگومانه
 ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جا که و بسو به پاکی یاد و ته مسیحانی پهر و رد گاری گهر و هی خوت
 بکه

سوره قی المجزئین

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدرچی له تاسمانه کان و زه ویدا ههیه ته مسیحانی خوا ده کدن
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه هدر نه وه بالادهستی کار به جی ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدر بوق نه وه
 دهسه لات و خاوه نیده تنی تاسمانه کان و زهوی ﴿لَهُ يَوْمَئِذٍ وَبُيُوتٌ﴾ دهزینی دهمریتن ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 وه نهو دهسه لانی به سهر هدموو شتیکدا ههیه ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ﴾ هدر نه وه به که مینه (پیش هدموو
 شتیک هدموو) وه هدر نه وه دواهمینیشه و (پاشی هدموو شتیک ده میتن) ﴿وَالظَّهِيرُ وَالْبَاطِنُ﴾ وه
 دیار و ناشکرایه (بوق خاوه ن هوش و فامه کان به له که کانی) وه به نهان و شار او هیه (له چاوی به نده کان
 وزانایه به ناشکرا و نه پیتیه کان) ﴿وَهُوَ يَكْلِي كُلَّ شَيْءٍ عَالِمٌ﴾ وه نهو به هدموو شتیک ناگاداره

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ (خودا) نهو زاتهیه که نه اسمانه کان و زهوی دروست کردوه
 ﴿فِي سَبْعِينَ آيَةً﴾ له شهش روردا ﴿لَمْ يَسْتَوِ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به رزبویه سه عهرش و قهراری
 گرت (باوهر مان پیده تی بهو شنبویه شیاوی خوا بیت، وه چونه تیه که ی نازانین، نه نهها خوا
 خوی ده زانیت) ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ يَدَيْهِ فِي الْأَرْضِ﴾ ده زانیت چی ده چیه ناوی زهوی ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ وه چی
 لی دینه دهر وه ﴿وَمَا يَرْجِعُ فِي السَّمَاءِ﴾ وه چی له اسمانه وه دینه خوار ﴿وَمَا يَرْجِعُ فِيهَا﴾ وه چی بو
 سهر ده که وی ﴿وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ﴾ وه له هر کوی بن خوا له گه لئانه (به زانباری و ناگاداری)
 ﴿وَأَنَّهُ يَمِيزُ الْمُؤْمِنِينَ بِمَنِّهِمْ﴾ وه خوا بینایه به هدر چی که ده بکه ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 خواه ندراتی نه اسمانه کان و زهوی هر بو نه وه ﴿قَالَ اللَّهُ تَرْجِعْ الْأُمُورَ﴾ وه هه سوو کار نک هر بو
 لای خوا ده گه ریت نه وه ﴿يُوجِبُ النَّارَ فِي النَّهَارِ﴾ شهو ده بات به ناو روردا (له هاوین و پایزدا)
 ﴿وَيُوجِبُ النَّارَ فِي اللَّيْلِ﴾ وه رور ده بات به ناو شهودا (له زستان و بهاردا) ﴿وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ وه
 نهو (خوا) ناگاداره به نیازی ناو دلان ﴿أَمَّا أَمَّا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ باوهر بهین به خوا و پیغمبره که ی
 ﴿وَأَنفَعُوا مَسَاجِدَكُمْ مَسَاجِدَ خَلْفَيْنِ فِيهِ﴾ و بیه خشن لهو مال و سامانه ی که خوا نهویه کردوه به چی نشینی
 پیشینان تبایدا ﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ لِمِذَا تُفْعَلُونَ﴾ نه مجا نه وانه تان که باوهر ی هتاوه و دارایی یان به خشویه
 ﴿أَنَّهُمْ يُخْرِجُوكُمْ﴾ پاداشنی گهره یان بو هیه ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نه وه چیتانه بو باوهر به خوا
 ناهین؟ ﴿وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ﴾ که پیغمبر بانگشان ده کات ﴿يُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ﴾ که باوهر به پهروهر دگارتان
 بهین ﴿وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ﴾ له کاتیکدا که بن گومان خوا به یمانی (باوهر هینانی) لی وه رگرتون
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نهو باوهر دارن ﴿هُوَ الَّذِي يُزِيلُ عَلَى عَبْدِهِ﴾ خواه نهو زاتهیه ده یتیریت بو به نده ی
 خوی (که موحه مده) ﴿أَلَيْسَ بِشَيْءٍ﴾ به لکه و نایه تانکی روون و ناشکرا ﴿لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
 النُّورِ﴾ نا له ناریکستانی (گومرایی و بیناوهری) ده رشان بهینیت بو ناو روونایی (یمان و نیسلام)
 ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَكْرِ لَوْ رُفِعَ رَجِيمٌ﴾ وه به راستی خوا به رامبر نهو به سوز و میهره بانه ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾
 نه وه چیتانه کهوا هیچ نایه خشن له ری ی خوادا ﴿وَاللَّهُ مِيراثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له کاتیکدا میرانی
 نه اسمانه کان و زهوی بو خوا ده مینیت وه ﴿لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ﴾ به کسان بن نه وانه تان ﴿مَنْ أَتَقِي مِنَ قَبْلِ الْقُرْآنِ
 وَقَتْلَ﴾ که له پیش گرتنی (مه که که) دا مالیان به خشویه و جهنگاون (له گه نه وانه ی له دوا ی فته چی مه که
 نهو کارانه بکه ن) ﴿أُولَئِكَ أَطْعَمُوا دَجَّةً﴾ نه وانه پله و پایه یان زور گهره تره ﴿مِنَ الَّذِينَ اتَّفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلَا﴾
 له وانه ی که له دوا ی (گرتنی مه که که) مالیان به خشویه و جهنگاون ﴿وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْخَسْفَ﴾ وه به هر
 دوو لا خوا به لیتی به هشتی داوه ﴿وَأَنَّهُ يَمِيزُ الْمُؤْمِنِينَ بِمَنِّهِمْ﴾ وه خوا ناگاداره به وه ی که ده بکه ﴿مَنْ
 الَّذِي يَفْرُطُ اللَّهُ﴾ کی به نهو که سه ی قهرز ده بات به خوا ﴿قَرِصًا حَسَنًا﴾ به قهرزکی چاک
 (مه به ست نهو به مال به خشیت له پیناوه خوا) ﴿فِي حَبِيقَةٍ لَهُ﴾ نا خواش چند به رامبر بیدانه وه
 ﴿وَلَهُ الْيَمْرُؤُورُ﴾ وه پاداشتی زور چاکی بو هیه

﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له‌روزی که در آنجا که تقو پیاوان و نافر هانی نیماندار ده‌بیشیت ﴿يَسْقَىٰ قُرُوهُمْ يَمِينٌ﴾
 آیدیم و آتیمیز که پرووناکی (باوهریان) له‌پیشیانوه و له‌لای راستیانوه ده‌رواوت ﴿يُسْقَىٰ مِنْ يَمِينٍ﴾
 (پیشان ده‌لین) مژده‌ی یتوه نه‌مرف ﴿جَنَّاتُ جَعْدَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ به‌ده‌شتانیکه که پروواری زور به‌زیریاندا
 ده‌رواوت ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیبدا ده‌میتنه‌وه به‌ده‌میشیه‌بی ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ هدر نه‌وه به‌سدر که‌وتنی گه‌وره
 ﴿وَمَنْ يَقُولُ الْمُسْلِفُونَ وَالْمُسْلِفَاتُ﴾ له‌وروزه‌دا پیاوان و نافر هانی دوو پروو ده‌لین ﴿لَا يَزِيدُ الْوَرَاءَ﴾ به‌وانه‌ی
 که‌باوهردار بوون ﴿أَنْظُرُوا نَفْسَهُمْ مِنْ قُرَىٰ﴾ سه‌یریکمان بکه‌ن تا له‌رووناکیان تروسکبک و هر گرین
 ﴿فَبَلَّغُوا زَوَاجَهُمْ﴾ پیشان ده‌وتریت بکه‌رینه‌وه بق دواوه‌ی خوتان ﴿فَالْتَمِسُوا أَوْلَادَهُمْ﴾ وه‌داوای پرووناکی
 بکه‌ن بق خوتان ﴿فَضْرِبَ بَنَاتُهُمْ بِسُورٍ﴾ یه‌کسه‌ر شوو رایه‌ک ده‌کیشری له‌نیوانیاندا ﴿لَهُ بَابٌ﴾ که‌ده‌ر گایه‌کی
 تیبدا به‌ ﴿بَابُهَا مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهَا﴾ پروو ناوه‌وه‌ی به‌رحمه‌نی تیبدا به‌ ﴿وَيُظَاهَرُهُ مِنْ فَيْكِهِ الْعَذَابُ﴾ ده‌ره‌وه‌بیشی پروو
 له‌سزایه ﴿يَتَذَكَّرُ﴾ (دوو پرووان نیمانداران) بانگ ده‌کهن و ده‌لین ﴿أَنْتُمْ لَكُمْ مَعَكُمْ﴾ نایا نیمه
 له‌گهل یتوه نه‌بوین (له‌نویژ و روزه‌ودا) ﴿فَالْوَالِي﴾ نیمانداران ده‌لین: به‌لین له‌گهل‌ماندا بوون
 ﴿وَلَكُمْ لَكُمْ فَنَسْتُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ به‌لام یتوه خوتان خه‌له‌تاند (دوو پروو پیلان گیر بوون) ﴿وَلَمْ تَقْصُرُوا عَنْ تَبَتُّهُمْ﴾ وه
 چاوهروانی (نهمانی باوهردار اتان) ده‌کرد و دوودن بوون ﴿وَضَرَبَكُمْ الْأَمَانُ﴾ وه‌هیواو ناوات فریوی
 دان ﴿حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ تا فهرمانی خواهاات (و مردن) ﴿وَعَزَّكَ بِاللَّهِ الْعَزُورُ﴾ وه‌شه‌یتان فریوی دان به
 لینی بورده‌بی خوای گه‌وره ﴿فَالْيَوْمَ لَا يَخْذُ مِنْكُمْ قَدِيرٌ﴾ نه‌مرف هیچ بریتبه‌ک و هر ناگیریت نه‌له‌یتوه
 ﴿وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌نه‌له‌بی باوهران بق رزگار بوونسان ﴿مَأْوَاهُمْ الْعَذَابُ﴾ جینگاتان ناگری
 دوزه‌خه ﴿هِيَ مَوْلَاكُمْ﴾ نه‌و ناگره‌شیباوتانه ﴿وَبَيْتُ الْمَصِيرِ﴾ نای چهند سه‌ره‌نه‌نجامینکی خراپه ﴿وَالَّذِينَ لِلَّهِ أَلِفَةٌ أَمْشُوا﴾ نایا کاتی نه‌وه نه‌هاتوه بق پروو داران ﴿أَنْ تَخْلُصَ قُلُوبُهُمْ لِلْذِّكْرِ لِلَّهِ﴾ که‌دلیان
 راجله‌کیت و ملکه‌چ بی‌زیادوزیکری خوا ﴿وَمَا تَزَالُ مِنْ ظَلَمٍ﴾ وه‌بق نه‌و قورانه‌ی که‌نار دویه‌تیه‌خوار وه؟
 ﴿وَلَا يَكُفُّوا عَنِ الْإِيمَانِ﴾ وه‌ک نه‌و که‌سانه (جووله‌که و گاور) نه‌بن ﴿أَوْفُوا بِالْعَهْدِ مِنْ قَبْلِ﴾ که‌له‌مه‌و
 پیش کتیبی ناسمانیان پیدرا ﴿فَقَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَلُ﴾ وه‌ماوه‌یه‌کی دوو پروو دریزیان به‌سهر دا تیه‌ری
 ﴿فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ نه‌مجا دلیان ره‌ق بوو ﴿وَكَبُرَتْ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه‌زور به‌یان یاخی و له‌سنوورده‌چوو بوون
 ﴿أَتَأْمُرُونَ أَنْ اللَّهُ يَخْلُقَ الْأَرْضَ﴾ بینگومان بزائن که‌خوازه‌وی زیندوو ده‌کاته‌وه ﴿بَعْدَ مَوْجِهَا﴾ دوا‌ی مردنی
 ﴿قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ﴾ بینگومان نیشانه‌و به‌لکه‌کانمان بق پروون کردونه‌ته‌وه ﴿عَلَّامٌ لِقُلُوبِهِمْ﴾ تابیر بکه‌نه‌وه ﴿وَالَّذِينَ لِلَّهِ أَلِفَةٌ أَمْشُوا﴾ بینگومان پیاوان و زنانی خیر خواز ﴿وَأَقْرَبُوا اللَّهَ قَرَابَةً﴾ نه‌وانه‌ش قعرز
 ده‌ده‌ن به‌خوا به‌قعرزینکی چاک (یارمه‌تی هه‌زاران ده‌ده‌ن) ﴿يَصْنَعُ اللَّهُ﴾ چهند به‌رامهر ده‌یاندر نه‌وه
 ﴿وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾ وه‌بق نه‌وان هیه‌یه‌پاداشتی زور چاک ﴿وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ و نه وانه ی باوره یسان هیاوه به خوا و به پیغمبرانی ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾
 نه وانه خویانن راست گویان ﴿وَاللَّهِمَّ اغْفِرْ لَنَا﴾ و هه هیدان له لای په روره د گاریان ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ
 وَنُورُهُمْ﴾ خاوهن پاداشت و نور و پرووناکی خویانن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ و نه وانه ی که یی
 باوره ییون و به لکه و نیشانه کانی ټیمه یان به درو زانی ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأُحْجِرِ﴾ نه وانه هاوه لی ناگری
 د فوزه خن ﴿اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ و ه بزائن که بیگومان ژبانی دنیا ته نها ﴿لَيْتَ وَلَهُمْ وَرِثَةً﴾ گاته
 و گهمه و رازنده وه و ﴿وَتَخْلَخُرُ بَيْنَكُمْ وَكَاشَرُ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ﴾ خو هه لکیشانه له نیواناندا و لاف لیدانه
 به دارایی و مندالی زوره وه ﴿كَمْ لِيَ غَنِيٍّ﴾ و هك بارانیک وایه ﴿أَتَجِبُ الْكَذَّابَ ثَمَّةُ﴾ که حاسلاته که ی
 جو و تیاران دلخوش بکات ﴿ثُمَّ يَهْجِجُ قَتْرُهُ مُضْمَرًا﴾ پاشان ووشك بیی و به زردی بی بینیت
 ﴿ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا﴾ له پاشان بییت به پووش و په لاش ﴿وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ له روزی دوا بشدا
 سزای توند و سهخت (هه به بؤ دنیا په رستان) ﴿وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ﴾ و ه لی بوردن و په زامه ندی
 هه به له لایه ن خواوه (بؤ خوا ناسان) ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ بَاطِلٌ﴾ و ه ژبانی دنیا هیچ نی به
 جگه له رابوار دینکی خه له ټننه ر نه بییت ﴿سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ (که واته) پیشبر کن بکه ن
 بؤ (ده ست خستنی) لیخوشیون له لایه ن په روره د گار نانه وه ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ و ه بؤ به هشتیک که
 پانتایی به که ی ﴿كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ به وینه ی پانتایی ناسمان و زوی به ﴿أُحَدِّثُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾
 تاماده کراوه بؤ نه وانه ی باوره یسان هیاوه ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ به خوا و پیغمبرانی ﴿ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾
 نه و (پاداشته) به خششکی خوا یی به ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ده بدات به هه ر که ی که خوی به ویت
 ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ و ه خوا خاوه نی به خششی گه وره به ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ﴾ هیچ زیان و
 به لایه ك پرووی نه داوه ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي الْفُصُكَةِ﴾ نه له زوی و نه له خودی خو تاندا ﴿وَلَا فِي كِتَابٍ﴾
 ټیلا له (لوح المحفوظ) دانوسراوه ﴿مِّن قَبْلِ أَن نَّزَّلَهَا﴾ پیش نه وه ی به دی به ټینن ﴿إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ
 يَسِيرٌ﴾ بیگومان نه وه بؤ خوا زور ناسانه ﴿لِكَيْ لَا تَأْسَوْا﴾ تا خه فته نه خون ﴿عَلَىٰ مَا أَنْزَلْنَاهُ﴾
 بؤ نه وه ی له ده سستان چو وه ﴿وَلَا تَفْرَحُوا﴾ و ه دلخوش و مد غرور نه بن ﴿بِمَاءِ الشَّكْرِ﴾ به وه ی که
 یی داوون ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾ و ه خوا هیچ خو به زل زانکی شانازی که ری خوش
 ناوتست ﴿الَّذِينَ يَخْلَوْنَ﴾ نه وانه ی چروکی و په زیلی ده که ن (له مال به خشش له پینا و خوا دا)
 ﴿وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَغْيِ﴾ و ه فرمان به خه لکیش ده که ن په زیل و چروک بن ﴿وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ﴾ و ه هه ر
 که س پشت هه لکات نه وه بیگومان خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ هه ر خوی بی نیازی سو پاسکراوه ﴿

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا﴾ سویند به خوا به راستی نیمه پیغه مبرانی خو مانمان ناردووه ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ به به لگه و مو عجزیه ی پورنه وه ﴿وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ﴾ وه کتینی (ثاسمانی) و ته رازوی دادمان له گه لدا ناردن ﴿يُخَوِّفُونَ النَّاسَ بِالْقِسْطِ﴾ بۆ نه وه ی خه لکی به داد گهری په فئار بکهن (له ناو خویاندا) ﴿وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ﴾ وه ثاسمان دروست کرد ﴿فِيهِ نَاسٌ شَدِيدٌ﴾ که هیژنکی به تینی توندی تیدایه بۆ جهنگ کردن ﴿وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ﴾ وه سوو دیککی زوری شی هیه بۆ خه لکی (له بهر کاهیتانی له هه موو جوره پیشه سازیه خزمه تگوزار به کاند) ﴿وَرَبُّكَمُ اللَّهُ﴾ وه تا خوا ده ری بخات ﴿مَنْ يَضُرُّهُ رُوْسُلُهُ بِالْغَيْبِ﴾ چ که سنی یار مه تی (ثابینی) خواو پیغه مبرانی ده دات که په نهانی شه ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ بنگومان خوا به هیژو ده سه لانه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ﴾ سویند به خوا بنگومان نروح و ثیر اهیسم مان به وانه کرد ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ﴾ وه له ناو و ه چه کاتیشیاندا پیغه مبریتی و کتینی ثاسمانیمان دانا ﴿فَوَيْتَنَّهُمُ مِّثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ نه مجا هه ندیکیان پینمو و نیان و هر گرت ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زوری شیان یاخی و کافر سوون ﴿ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آلِهِم بِرُسُلِنَا﴾ له پاشان به شوین نه واندایسان پیغه مبرانی خو مانمان نارد ﴿وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ وه دواتر عیسی کوری مده به ممان نارد ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَهُ الْجِبَلِ﴾ وه نینجیلیمان پین به خشی ﴿وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ﴾ وه له دلی نه وانه دا که شوینی که وتن ﴿زُفًةً وَرِجْصَةً﴾ سوز و به زه بیمان دروست کرد ﴿وَذَهَبَ آيَةً أَبْنَاءَ نُوحًا﴾ وه گوشه گیری به که که خویان دایان هیتا بوو ﴿مَا كُتِبَ عَلَيْهَا﴾ که نیمه نه وه مان له سهر پینویست نه کرد بوون ﴿إِلَّا اتَّبِعُوا رِضْوَانِ اللَّهِ﴾ به لام خویان دایان هیتا بۆ به زامه ندی خوا ﴿فَاتَّبَعُوا حَقَّ رِجَالِهَا﴾ که چی وه که پینویست پاریز گاری نه وه گوشه گیری به یان نه کرد ﴿فَاتَّبَعْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ﴾ نیمه ش به خشیمان به وانه یان که باوه ریان هیتا بوو ﴿آخِرُهَا﴾ پاداشی خویان. ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زوری شیان له سنوور دهر چوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وه که سانه ی باوه رتان هیتا وه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرُسُلِهِ﴾ له خوا بترسن و باوه ر به یتن به پیغه مبره که ی ﴿يُؤْتِكُمْ كُفَالًا مِّن رَّحْمَتِهِ﴾ دوو به شتان له به حمه ت و به خشی خوی پین دهبه خشی ﴿وَيَجْعَلْ لَّكُمْ نُورًا﴾ وه پووناکی به کتان ده داتی ﴿تَمْشُونَ بِهِ﴾ که پینموونی و پینی راستی پین دهر که ن ﴿وَيَغْفِرْ لَكُمْ﴾ وه لیسان خوش ده بیت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ ذَكِيمٌ﴾ وه خوالی خوشبووی میهره بانه ﴿لَقَدْ يَكْفُرُ أَهْلُ الْكِتَابِ﴾ تا خاوه ن به باوه ثاسمانیه کان بزائن ﴿أَلَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّن فَضْلِ اللَّهِ﴾ که ده سه لانیان نی به به سهر هیچیک له به خشی خوا ﴿وَأَن الْقَضَىٰ بِيَدِ اللَّهِ﴾ وه ههر چی به خشی هیه به ده ست خاویه ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ده دات به ههر که سیک که خوی به ویت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوه نی به خشی زور گه و ره به ﴿

سورته‌ی ﴿المجادلة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿قَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ به‌راستی خوا بیستی ﴿قَوْلَ الَّذِي جَعَلَكَ فِي رَوْحِهِ﴾ وونه‌ی نه‌وژنه‌ی که له‌باره‌ی میرده‌که‌یه‌وه گفتوگزی له‌گه‌ل ته‌کردی ﴿وَتَشْكِي إِلَى اللَّهِ﴾ وه سکا‌لای خوی بۆ لای خوا نه‌برد ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَخَاوُعَكُمْ﴾ وه خوا گونی له ووتووژی هه‌ردوو کتان بوو ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی خوا بیسه‌ری بینایه ﴿الَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِنْكُمْ﴾ نه‌وانه‌تان که ظاهر ده‌که‌ن ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ له‌گه‌ل ژنه‌کانباند (بیان ده‌لین وه‌ک دایکمان وان) ﴿مَنْ أَهْلُ أَهْلِيهِمْ﴾ نه‌وانه دایکی نه‌وان نین ﴿إِنْ أَهْلَتْهُمْ﴾ دایکی نه‌وان ﴿إِلَّا أَنِّي وَلَدْتُهُمْ﴾ هه‌ر نه‌وژنانه‌ن که‌ته‌وانیان لی بووه ﴿وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَسْخَرًا مِّنَ الْقَوْلِ﴾ وه بینگومان نه‌وانه گوفتاریکی خرابی ناپه‌سه‌ند ده‌لین ﴿وَرُؤُوسًا﴾ و درو ده‌که‌ن ﴿وَاللَّهُ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ﴾ وه به‌راستی خوالی خوش‌بوی لی بوورده‌یه ﴿وَالَّذِينَ يَظْهَرُونَ﴾ ته‌وانه‌ی ظاهر ده‌که‌ن ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ له‌گه‌ل هاوسه‌ره‌کانیان ﴿ثُمَّ يَعْوَدُونَ﴾ له‌پاشان په‌شیمان ده‌بنه‌وه‌و (ده‌بان‌ه‌وینت بچنه‌لایان) ﴿لِمَا قَالُوا﴾ نه‌وه‌ی که‌ووتویانه (واته‌خیرا ته‌لایان ناده‌ن) ﴿فَتَخَيَّرُوا رَفِيقًا﴾ نه‌وه‌پنویسته‌به‌نده‌یه‌ک نازاد بکه‌ن ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمَاسَا﴾ له‌پیش نه‌وه‌ی به‌یه‌ک بگه‌ن (و بچنه‌لایان) ﴿ذَلِكُمْ يُوعْظُونَ بِهِ﴾ نهم که‌فاره‌ته‌ی (که‌له‌سه‌رتان پیوسته‌کراوه) ناموژگاری ده‌کرین پی‌ی ﴿وَاللَّهُ يَمَاعِلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا‌شاره‌زا وئاگاداره‌به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿فَمَنْ لَّا يَجِدْ﴾ نه‌مجا ته‌گه‌ر به‌کینک (به‌نده‌ی) ده‌ست نه‌که‌وت ﴿فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَابَعَيْنِ﴾ نه‌وه‌با دوو مانگ له‌سه‌ریه‌ک به‌ر‌وژوو بیت ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمَاسَا﴾ پیش نه‌وه‌ی بچنه‌لای به‌ک ﴿فَمَنْ لَّا يَسْتَطِيعْ﴾ ته‌گه‌ر به‌کینک نه‌یتوانی (دوو مانگ به‌ر‌وژوو بیت) ﴿فَإِطْعَامٌ يَسْتَيْسِرُ مِنَ الشَّيْءِ﴾ نه‌وه‌بانانی شه‌ست هه‌زار بدات ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نه‌و (که‌فاره‌تانه‌که‌له‌سه‌رتان پیوسته‌کراوه) بۆ نه‌وه‌یه‌باوه‌ر بکه‌ن به‌خوا و پیغه‌مبه‌ری خوا (مل که‌چی فەرمانی خواو پیغه‌مبه‌ری خوا بن) ﴿وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ وه نه‌وانه‌سنووری خوان ﴿وَاللَّكَفِيرِينَ عَذَابُ أَلِيمٌ﴾ وه بۆ پی‌ی باوه‌ران هه‌یه‌سزای سه‌خت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ بینگومان ته‌وانه‌ی درایه‌تی و سه‌رپیچی خواو پیغه‌مبه‌ری خوا ده‌که‌ن ﴿يُكْفَوْا﴾ ریسواو سه‌رشو‌ر ده‌کرین ﴿كَأَنَّهُمْ الَّذِينَ مِنَ الْبَنِيَّةِ﴾ هه‌ر وه‌ک ته‌وانه‌ی پیش نه‌مان ریسواو سه‌رشو‌ر کران ﴿وَقَدْ أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ﴾ (چون نافرمانی ده‌که‌ن) له‌کانتیکدا دنیان که‌قیمه‌به‌لگه‌ی رووتمان نارد‌وته‌خواره‌وه ﴿وَاللَّكَفِيرِينَ عَذَابُ مُهِينٌ﴾ وه بۆ پی‌ی باوه‌ران سزای ریسواکه‌ره‌یه ﴿يَوْمَ يَجْعَلُهُمُ اللَّهُ جِيعًا﴾ له‌ر‌وژنکدا که‌خوا هه‌مووبان تینکرا زیندوو ده‌کاته‌وه ﴿فَلْيَسْتَعْمِلُوا﴾ پاشان هه‌والیان پی‌ی ده‌دات به‌وه‌ی که‌کردویانه ﴿أَخْصَنَهُ اللَّهُ وَشَوَّاهُ﴾ که‌خوا (هه‌مووی) ژمارد‌وه‌وه (به‌لام) خو‌بان له‌بیران چووه ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه خوا به‌سه‌ر هه‌موو شینکدا ئاگاداره

﴿الزَّوْرَ﴾ نایا نهت زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ يَقَدَّرُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ که خوا ده زانی چی له ناسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه چی له زه ویی دایه ﴿مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى لِّشَيْءٍ﴾ چه‌ی هیچ سنی که سینک نی به ﴿إِلَّا هُوَ رَافِعُهُمْ﴾ که خوا جواره میان نه بیت ﴿وَلَا حَسْبَهُ﴾ وه چه‌ی هیچ بیتج که سینک نی به ﴿إِلَّا هُوَ سَادِدُهُمْ﴾ که نهو شه شه میان نه بیت ﴿وَلَا أَتَىٰ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ﴾ وه نه که متر لهو ژماره نه زور تر نی به ﴿إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ﴾ مه گهر خوابان له گه لدایه (به زانیاری و ناگاداری) ﴿إِنِّي مَا كَانُوا﴾ له مهر جینگایه کدا بن ﴿ثُمَّ يُنْشِئُهُمْ بِأَعْيُنِنَا يُوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ پاشان له پوروی دوا پیدا ناگاداریان ده کاته وه به وه‌ی که کردوویانه ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا به هه موو شتیک ناگادار و زانیه ﴿الزَّوْرَ﴾ نایا سه رنجت نه داوه ﴿إِلَى الَّذِينَ تُهَوِّعُ النَّجْوَى﴾ له نه وانه‌ی که قه ده غه کران له چه ﴿ثُمَّ يَعْوَدُونَ﴾ پاشان ده گهرینه وه ﴿لِمَا تُهَوِّعْتُمْ بِهِ﴾ بو نه وه‌ی لیان قه ده غه کرا بوو ﴿وَيَسْتَعْجِلُونَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ وه له گه له به کتریدا به چه نه دوین دهر باره‌ی گونا هو تاوان و ده ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ﴾ و بی فرمانی پیغمبریش ﷺ ﴿وَأَذَانَهُ وَمَا يَقُولُ﴾ وه کانی بین بو لات سه لامت لی ده کهن ﴿بِمَا تُرِيدُكَ بِهِ اللَّهُ﴾ به شیوه‌ی که که خوا به و جوزه سه لامی لی نه کردوویت ﴿وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له دلی خواباندا ده لین: (نه گهر پیغمبره) ﴿لَوْلَا وَعْدُ اللَّهِ إِذَا قَالَ﴾ بو چی خوا سزمان نادات به هوی نه و قسانه‌ی که پی ده لین ﴿حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصَّالُوا فِيهَا فَتَشِ الْخَاصِرُ﴾ نه وانه دوزه خیاب به سه که (بینگومان) ده چنه ناویه وه که جینگایه کی زور خرابه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه وانه‌ی که پرواتان هیناوه ﴿إِذَا تَجَافَىٰ﴾ که چه تان کرد ﴿فَلَا تَسْجُدُوا لِلْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾ به چه باسی گونا هو ده ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ﴾ و سه رینچی پیغمبره مه کهن ﴿وَيَسْجُدُوا لِلَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه باسی چاکه و باریز کاری و له خوا ترسان بکهن ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ الْغَيْبِ﴾ له خوا بهتر سن (و خوتان بیاریزن له سزای نه و خوابه‌ی) ﴿إِنِّي وَخَّشْتُكُمْ﴾ که هر لای نه و کوده کرینه وه ﴿إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ﴾ بینگومان چه تنها له شه پتانه وه‌ی ﴿لِيَحْزَنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تا نه وانه‌ی که پروایان هیناوه دلته نگ بکات ﴿وَلَيْسَ بِضَرْبِ قُرْآنٍ﴾ له کاتیکدا هیچ زیانان بی ناگه به نیت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فرمانی خواه نه بیت ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ (ده‌با) ایماندارانش تنها پشت به خوا بیه سستن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه و که سانه‌ی که باوهرتان هیناوه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک بیان و و ترا ﴿فَتَسْحَبُوا فِي السُّجُودِ﴾ له کور و دانیشنه کاندایه جینگه بکه نه وه (و فراوانی بکهن) ﴿فَاتَسْحَبُوا فَيَسْجُدُوا لِلَّهِ لَكُمْ﴾ ثبوهش فراوانی بکهن خواش گوشادی به ثبوه ده دات ﴿وَأَقِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا﴾ وه کاتیک بیان و و ترا هه سستن، ثبوهش هه سستن ﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خواش پله و پایه‌ی نه و که سانه به رز ده کاته وه له ثبوه که پروایان هیناوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أُولَئِكَ دَرَجَتٌ﴾ وه نه وانه‌ی که زانستیان پی به خشر او به چه ند پله به ک (پله‌یان به رز ده کاته وه) ﴿وَأَنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا شاره زایه به وه‌ی ده بکهن ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانه‌ی که باوه پرتان هیناوه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ هه کاتن (ویستان) قسه‌ی په نهانی له گهل پیغه مبهردا ﴿بَكْرَتِ الْيَوْمِ﴾ بکهن ﴿فَقَدْ مَوَّاهُ بَدَىٰ جَوْنُكَ صَدَقَهُ﴾ نهوه پیش چه کرده که تان خیرتک بکهن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكَ وَأَظْهَرُ﴾ نهوه بؤ خوتان چاکتر و پاکتره ﴿فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا﴾ نهوجا نه گهر هیچتان نه بسو ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ رَّحِيمٌ﴾ نهوه ینگومان خوا لیخوش بوو مبهربانه ﴿عَاشِقُكُمْ﴾ نایا ده ترسان (له هزاری) ﴿أَنْ تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ جَوْنِكُمْ صَدَقْتُمْ﴾ پیش چه کرده که تان خیرتک بکهن ﴿فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا﴾ نهوجا نه گهر خیره که تان نه کرد ﴿وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾ و خواش ته ویدی لی گبیرا کردن ﴿فَاقْسُوا الْقِسْمَ﴾ نایا ده ترسان (له هزاری) ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گوپرایه لی خواو پیغه مبهردا که ی بکهن ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا شاره زابه به ویدی که ده بکهن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا بؤ سهرنجیک ناده‌ی له نه وانه‌ی ﴿تَوَلَّوْا﴾ که دوستایه تی نه کهن ﴿فَوَاصِبٌ لَهُ عَلَيْهِ﴾ له گهل هوزتک (ی جووله که) که خوا غه زبه‌ی لیگرتوون ﴿مَّا هُمْ بِكُمْ وَلَا بِمَنْهَمْ﴾ نهوان نه له تیوه و نه له نه وانیشن ﴿وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ﴾ وه سوینده ده خون به درو ﴿وَيُحْزَنُونَ﴾ له کاتیکدا خویان ده زانن (درو ده کهن) ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ خوا سزای درواری بؤ ناماده کردوون ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به راستی نه وانه ده بانکرد کاریکی نابه سهند بوو ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَخْرَجَهُ﴾ (دوو پروه کان) سوینده کانیاں کردبووه قه لغانی (درو و خرابه کانیاں) ﴿فَقَسَدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه رینگری (خه لک) بان کرد له ریبازی خوا ﴿فَأَلْهَمَهُمْ عَذَابَ مُهِينٍ﴾ نهوجا بؤ نه وانه هیه سزای ریسوا کهر ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَخْرَجَهُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ﴾ نهوجا بؤ نه وانه یار و هاوده می تاگرن ﴿فَأَخْرَجَهُمْ مِنْهَا﴾ تیدا ده میهنه وه به هه میهنه یی ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ له پروژتکدا که خوا هه موویان زیندوو ده کاته وه ﴿فَيَحْلِفُونَ لَهُ﴾ نهوسا سویندی بؤ ده خون ﴿كَمَا يَحْلِفُونَ لَكَ﴾ هه چونی سویندیان ده خوارد بؤ تیوه (له دونیادا) ﴿وَيَحْتَسِبُونَ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ شَيْءٍ وَادِعٌ﴾ وه واده زانن شتیکیان به ده سته وه یه ﴿أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ با بزائن به راستی هه نه وانه دروزن ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَخْرَجَهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ شهیتان به سهریادا زال بووه (به جزرتک) ﴿فَالسَّخِرُ لَكَ اللَّهُ﴾ که بادی خوای له بیر بردوونده وه ﴿أَوَلَيْكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ﴾ نه وانه کومه ل و ده سته‌ی شهیتانن ﴿أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ با بزائن که به راستی هه کومه ل و ده سته‌ی شهیتان زهره مهندن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْلَفُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ به راستی نه وانه‌ی که دوزمنایه تی خواو پیغه مبهردی خوا ده کهن ﴿أَوَلَيْكَ فِي الْأَرْثِ﴾ نه وانه له ریسوا نرینی خه لکن ﴿كَتَبَ اللَّهُ﴾ خوا نوو سیویه تی ﴿لَا غَلَبَ لَنَا أَوْ سُلَاطَةً﴾ که ینگومان من و پیغه مبهراشم سهرده که وین ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ به راستی خوا به هیز و به توانای بالاده سته ﴿

﴿لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ﴾ که ساتنیک نابینیت که باوهریان هبیت ﴿يَاللّٰهُ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ به خواو به‌پوژی دواپی ﴿يُؤَادُونَ﴾ که دوستابه‌تی بکهن ﴿مَنْ حَاكَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ له گهل نه‌وانه‌ی درایه‌تی خواو پیغه‌مبه‌ری خواده‌کهن (واته : نابیت باوهرداران دوستابه‌تی و پششیوانی بی باوهریان بن) ﴿وَوَصَّالُوا أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ همر چنده‌ئو دوزمانه‌ش باوکیان بن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الرُّسُلُ أُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ هُمْ يُرْسِلُونَ﴾ یان کوپ و براو خزمیان بن ﴿أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ﴾ نه‌وانه خوا باوهری له دلپاندا چه‌سپاندووه ﴿وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ﴾ به‌هیزی کردوون و سه‌ری خستون به قورئان و ئیمان له لایه‌ن خویه‌وه ﴿وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ وه ده‌بانخانه به‌هشتانیکه‌وه ﴿يَخْرُجُونَ مِنْ حَتَّىٰ لَا يَخْلُفَهُمُ الْأَعْمَى﴾ که جوگه‌ ناوی زور ده‌رات به‌ژیر دره‌خته‌ کانباندا ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغُوا فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌بی تنیدا ده‌میننه‌وه ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا لئی یان پازی سووه ﴿وَرَضُوا عَنْهُ﴾ نه‌وانیش له خوا پازی سوون ﴿أُولَئِكَ جَزَاءُ اللَّهِ﴾ نه‌وانه کو‌مه‌ل وده‌سته‌ی خودان ﴿الَّذِينَ جَزَاءُ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ئاگاداربن که تنه‌ها کو‌مه‌ل وده‌سته‌ی خودا پرزگار و سه‌رفرازن ﴿۵﴾

سوره‌ی (التحريم)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ههرچی له ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه نه‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه تنه‌ها ئه‌و زالی بالاده‌ستی کاردروسته ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا زاتیکه ﴿أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ بی باوهرانی خواهن کتیبی ده‌ر کرد ﴿مِنْ دِينِهِمْ﴾ له مال و شویتی خو‌یان ﴿لَا رُلَّ الْحَشِرُ﴾ بویه‌که‌م کو‌بوونه‌وه ﴿مَا عُنَدَهُمْ أَنْ يَخْرُجُوا﴾ به‌ته‌مانه‌بوون (ئهی موسولمانینه) که (له‌ نه‌لا‌کانبان) ده‌ربچن ﴿وَعَسَوْا أَنَّهُمْ﴾ خوشیان وایان ده‌زانی ﴿مَا نَعَتْهُمْ حُضُوعُهُمْ مِنَ اللَّهِ﴾ که قه‌لا‌کانبان ده‌بانپاریزن له (سزای) خوا ﴿فَأَنَّهُمْ اللَّهُ﴾ بویه (سزای) خوا‌یان بوه‌ات ﴿مِنْ حَيْثُ لَا يَخْشَوْنَ﴾ له شویتنیکه‌وه که گومانیان بوی نه‌ده‌جوو ﴿وَقَدْ فِي قُلُوبِهِمُ الرَّغْبُ﴾ وه خوا ترسینکی خسته‌ ناو دلپاندوه ﴿يَخْرُجُونَ يُؤْتَهُمْ﴾ که خانه‌کانی خو‌یاتیان ویران ده‌کرد ﴿بِأَيِّدِيهِمْ وَأَيُّدِي الْمُؤْمِنِينَ﴾ به‌ده‌ستی خو‌یان و به‌ده‌ستی ئیمانداران ﴿فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ﴾ نه‌مجا پند و هر گرن ئهی خواهن بیرو هوشان ﴿وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ﴾ نه‌گه‌ر خوا ده‌ربه‌ده‌ری له‌سه‌ر بریار نه‌دانایه (له‌سه‌ر ئه‌و جوله‌کانه) ﴿لَعَذَّبَهُمُ فِي الدُّنْيَا﴾ بیگومان له‌ دنیا‌دا سزای ده‌دان ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ له‌ پوژی دوایشدا بۆ نه‌وان هه‌یه ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ سزای ناگری دوزه‌خ ﴿۵﴾

﴿ذَٰلِكَ يَأْتِيهِمْ﴾ ثم سزایه به هوی نموده بود ﴿شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ درآیه‌ی خوا و پیغمبریان کرد
 ﴿وَمَنْ يَشَاقِ اللَّهَ﴾ و ه هر که سینک درآیه‌ی خوابکات ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ نه‌وه به‌راستی خوا تو له
 سببی به‌تینه ۱ ﴿مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْتَةٍ﴾ نه‌وه‌ی بریشان له دارخورما ﴿أَوْ زَكَّيْتُمْ﴾ یا لیبی گهران
 ﴿فَأَرْحَمَةً عَلَىٰ آبَائِهِ﴾ به و سناوی له سهر بنه کانبان بمیننه‌وه ﴿فَإِذِ اللَّهِ﴾ نه‌وه به‌هرمانی خوا بووه
 ﴿وَلِخَيْرِ الْفَيْسِقِينَ﴾ و ه بۆ سهر شؤر کردنی له سنوور دهر چووان بوو (مه‌به‌ست پی جوله‌که کانه)
 ﴿وَمَا آتَا اللَّهُ﴾ نه‌وه (ده‌سکه و تانه) که خوا سه‌ندیه‌وه (پی جهنگ کردن) ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِ وَنَهَمَ﴾
 بۆ پیغمبره‌که‌ی له مالی (به‌نی نه‌ضیر) ﴿فَمَا أَزَحَفْتُمْ عَلَيْهِمْ خَبَلٌ وَلَا رِكَابٌ﴾ نیوه بۆ به‌ده‌ست هیتانی
 (نه‌وه مال و سامانه‌ی جوله‌که) هیچ نه‌سپ و خوشترکیان تاونه‌داوه و (نه‌جهنگاون) ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَيِّطِرُ رُسُلَهُ﴾ به‌لکو خوا پیغمبرانی زال ده‌کات ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ﴾ به‌سهر ههر که سدا که بیه‌ویت
 ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و ه خوابه‌سهر هم‌وو شتیکدا به‌ده‌سه‌لانه ۱ ﴿مَا آتَا اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ نه‌وه‌ی خوا
 ده‌ست پیغمبره‌ری خست (به‌پی جهنگ) ﴿مِنْ أَهْلِ الْفَرَى﴾ له (سهر و هت و سامانی) گوندنشینه‌کانی
 جوله‌که ﴿فِيهِ وَالرَّسُولِ﴾ نه‌وه بۆ خوا بۆ پیغمبره ۱ (واته له به‌رژده‌ندی گشتی موسلماناندا خهرج
 ده‌کرت) ﴿وَالَّذِي الْفَرَى وَالْيَتَى﴾ و ه بۆ خزمانی (پیغمبره ۱) و ه‌تیران ﴿وَالْمُسْكِينِ وَالْيَتَامَى﴾
 و ه بۆ ه‌زاران و ریبوارانی کهم ده‌سته ﴿كَأَن لَّا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ﴾ تا (نه‌وه مال و سامانه)
 ته‌نها له‌ناو ده‌وله‌منده‌کاناندا ده‌ست به‌ده‌ستی پی نه‌کرت و به‌س ﴿وَمَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ﴾
 و ه نه‌وه‌ی پیغمبره ۱ پی ی دان و ه‌ریگرن ﴿وَمَا نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَأَتُوهُ﴾ و ه نه‌وه‌ی لبتانی قه‌ده‌غه‌کرد وازی
 لی به‌تین ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و ه له خوابترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بیگومان خوی گه‌وره‌سزای سه‌خته ۱
 ﴿يُلْقُوا إِلَهُكُمُ الْحَيَّ﴾ (نه‌وه ده‌سکه و ته‌ی له به‌نی نه‌ضیر گیرا) بۆ نه‌دارانی کۆچکه‌رانه ﴿الَّذِينَ تُخْرِجُوا﴾
 نه‌وانه‌ی که دهر کران ﴿مِنْ دِينِهِمْ وَأَقْرَبِهِمْ﴾ له‌مال و سامانیان ﴿يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِّنْ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾
 فه‌زل و به‌هره‌ی خوا و رزانه‌ندی نه‌ویان ده‌وست ﴿وَنُصْرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و ه یارمه‌نی (نایینی) خوا
 و پیغمبره‌ری خوا ده‌دن ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ ههر نه‌وانن راستگویان ۱ ﴿وَالَّذِينَ تَتَوَّاءَ الْوَدَّ وَالْإِيمَنُ مِنْ﴾
 قَیْلِهِمْ ۱ نه‌وانه (یاریده‌ده‌ره‌کان) که له‌مال و شوننی خویان بوون (له‌شاری مه‌دینه) و باوه‌ریان هیتا
 پیش (کۆچکر دنی برا موهاجره‌کانیان) ﴿يُخْرِجُونَ مِّنْ هَاجِرٍ إِلَيْهِمْ﴾ نه‌وه‌ی کۆچ بکات بۆ لایان خوشیان
 ده‌وی ﴿وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا﴾ و ه شک نابهن له دل و ده‌روونی خویاندا هیچ جۆره
 حس‌وودی و به‌خیلیه‌که له‌به‌ر نه‌وه‌ی به‌شی کۆچکران درا و (به‌شی نه‌وان نه‌درا له‌وه مال و سامانه‌ی
 که گیرا له‌جوله‌که‌کان) ﴿وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ الْفُسْخِ﴾ و ه فه‌زلی نه‌وان نه‌ده‌ن به‌سهر فه‌زلی خویاندا
 ﴿وَتُؤْتَانِ بِهِمْ حَصَصَةً﴾ نه‌که‌ر چی خوشیان زور پیوستیان پی بیت ﴿وَمِنْ يُؤْتِ شُحَّ نَفْسِهِ﴾ و ه نه‌وه
 که‌سه‌ی خوی له‌رژدی و به‌خیلی ده‌روونی پاریزرت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (به‌راستی) ههر
 نه‌وانن سه‌ره‌راز و سه‌ره‌که‌وتوو ۱

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ﴾ نه‌ی (باوهر دارانه‌ش) له‌پاش نه‌مانه‌وه هاتوون نه‌لین: ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ نه‌ی
 په‌روه‌دگارمان لی‌مان خو‌شبه ﴿وَلَا خَرَجْنَا إِلَيْكَ﴾ وه‌ له‌و برابانه‌شمان (خو‌ش بیه) ﴿سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ﴾
 که‌ پیشمان که‌وتوون له‌ئیمان هیتاندا ﴿وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌ هیسج رق و کینه‌یه‌ک
 مه‌خه‌ره دل‌مانه‌وه ده‌رباره‌ی باوهرادران ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ نه‌ی په‌روه‌دگارمان به‌راستی
 هه‌رتوی دل‌سوزی مبه‌ره‌بانی ﴿إِنَّمَا سَرِيعٌ مَعِ الْيَوْمِ﴾ نایا سه‌رنجینک نه‌داوه ﴿إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا﴾ له‌وانه‌ی که‌
 دو‌وپروو بوون ﴿يَقُولُونَ لَا خَرَجْنَا مِنْهَا﴾ نه‌لین به‌و براده‌رانه‌یان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ که‌ بن باوهر
 بوون له‌ (جووله‌که‌) خاوه‌ن کتیبه‌کان ﴿لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ﴾ نه‌گه‌ر ده‌ربکری‌ن (له‌مال و خاك و ثاوتان)
 ﴿لَنُخْرِجَنَّكُمْ﴾ نیمه‌ش له‌گه‌ل‌تاندا ده‌رده‌چین ﴿وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَمْرًا﴾ وه‌ هه‌ر گیز گو‌برابه‌لی که‌س
 ناکه‌ی‌ن له‌دزی نیوه ﴿وَإِنْ قُوتِلْتُمْ﴾ وه‌ نه‌گه‌ر جه‌نگتان له‌گه‌ل دا‌بکری ﴿لَنَنْصُرَنَّكُمْ﴾ بینگومان نیمه
 یارمه‌تی نیوه نه‌ده‌ین ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ بینگومان خواشایه‌تی نه‌دات که‌ نه‌وان دروزن ﴿لَئِنْ
 أُخْرِجُوا﴾ نه‌گه‌ر ده‌ربکری‌ن ﴿لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ﴾ نه‌وان له‌گه‌لیاندا ده‌رنا‌چن ﴿وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَإَنْصُرُوهُمْ﴾
 وه‌ نه‌گه‌ر جه‌نگیان له‌ دژ کرا یارمه‌تیا‌ن ناده‌ن ﴿وَلَئِنْ صُرُّوا﴾ وه‌ نه‌گه‌ر یارمه‌تیا‌ن بده‌ن
 ﴿لَيُؤْتِنَا الَّذِينَ﴾ بینگومان (نه‌شکین و) پشت هه‌له‌که‌ن ﴿ثُمَّ لَإَنْصُرُوهُمْ﴾ پاشان سه‌رنا‌خرین ﴿إِنَّمَا
 لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ﴾ به‌راستی (نه‌ی باوهرداران) نیوه ترستان زیاتره له‌دلی نه‌واندا
 ناخوا ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نه‌وه‌ش له‌به‌رته‌وه‌یه که‌ بینگومان نه‌وانه ﴿قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ که‌سانیکن نی‌ ناگه‌ن
 ﴿لَا يَقْنِنُوكُمْ جَمِيعًا﴾ (جووله‌که‌) جه‌نگتان له‌گه‌ل ناکه‌ن هه‌سوو پینکه‌وه ﴿إِلَّا لِيُفْرِيَ غَنَصَتَهُ﴾
 مه‌گه‌ر له‌چه‌ند گوندیکی قایمی قه‌لاییندا نه‌بیست ﴿أَوْ مِنْ وَرَاءَ حُدُوبٍ﴾ یان له‌پشتی دیواره‌وه
 ﴿رَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَوِطَةٌ﴾ دزایه‌تی نیوانیا‌ن زور سه‌خته ﴿تَحْتَهُ جَمِيعًا﴾ تو‌واده‌زانی که‌ نه‌وان کزو‌پینکه‌وه‌ن
 ﴿وَقُلُوبُهُمْ شَقِيَّةٌ﴾ له‌کاتیکدا دل‌بان جیا وله‌یه‌ک دو‌وره ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نه‌وه به‌هزی نه‌وه‌وه‌یه
 که‌ نه‌وان گه‌لنکی نه‌قامن ﴿كَذَٰلِكَ الْيَوْمِ﴾ نموونه‌ی (هم جووله‌کانه‌) وه‌ک نموونه‌ی نه‌وانه‌ن
 ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا﴾ که‌ له‌ پیش نه‌ماندا بوون به‌ماوه‌یه‌کی که‌م (مه‌به‌ست بئی موشریکه‌کانی قوربه‌ش
 وجوله‌که‌کانی به‌نو قه‌ینوقاعه‌) ﴿ذَٰقُوا وَبَالُ أَمْرِهِمْ﴾ سه‌رته‌نجامی کاری خو‌یا‌ن چه‌شت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ﴾ وه‌ بز نه‌وان هه‌یه سزای سه‌خت ﴿كَذَٰلِكَ الشَّيْطَانُ﴾ (نموونه‌ی هم نایا‌کانه‌) وه‌ک شه‌بتان وایه
 ﴿إِذْ قَالَ لِلنَّاسِ اكْفُرُوا﴾ که‌ به‌مروقی ووت: بئی بروابه‌ ﴿فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ﴾ جا که‌ بئی بروا بوو (شه‌بتان)
 ووتی: ﴿إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ﴾ به‌راستی من به‌ریم له‌ تو ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ بینگومان من له‌ خوا‌ی
 په‌روه‌دگاری جیهانیا‌ن ده‌ترسم ﴿

﴿فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا﴾ جا سەر نه‌نجامی هه‌ر دوو کبان نه‌وه‌یه ﴿أَهْمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا﴾ که بێگومان هه‌ر دوو لاله‌دۆزه‌خدا نه‌بن به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌ نه‌مه‌یه‌ سزای سته‌مکاران ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که باوه‌ر تان هه‌تاوه‌ له‌خوا بترسن ﴿وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ﴾ وه‌ هه‌موو که سێک با سه‌ر نه‌ج بدات ﴿مَا قَدَّمَتْ يَدُهَا﴾ (بزانی) چی پێش خۆی نار دوه‌بو باشه‌ر وژی (له‌کار و کرده‌وه‌ی چاکه‌) ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه‌ له‌خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ به‌راستی خوا شاره‌زایه‌ به‌وه‌ی که ده‌یکه‌ن ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ﴾ وه‌ک نه‌وانه‌ مه‌بن که خویان له‌بیر خویان برده‌وه‌ ﴿فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ﴾ جا خواش نه‌وانی له‌بیر خویان برده‌وته‌وه‌ ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ هه‌ر نه‌وانن ده‌رچوان له‌ فهرمانی خوا ﴿لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ دۆزه‌خیان و به‌هه‌شتیان وه‌ک یه‌ک و به‌کسان نین ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ به‌هه‌شتیان پزگار و سه‌ر که‌توون ﴿وَأُولَٰئِكَ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ نه‌گه‌ر نه‌م قورئانه‌مان دابه‌زاندايه‌ ﴿عَلَىٰ جَبَلٍ﴾ بۆ سه‌ر که‌توونک (ئێزێته‌، خشیعاً مَصْدَعًا) (وه‌ تینگه‌شتایه‌ له‌وه‌ی که تێیدا هاتووه‌) ده‌تبینی به‌ملکه‌چی وله‌ت له‌ت بووی ﴿مِنْ حَشِيشَةِ اللَّهِ﴾ له‌ترسی خوا ﴿وَذَلِكَ الْأَمَثَلُ﴾ نه‌م جزه‌نمو و نانه‌ ﴿نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ﴾ ده‌یان هه‌تینه‌وه‌ بۆ خه‌لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیر که‌نه‌وه‌ ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾ خوا هه‌ر نه‌و زاته‌به‌ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هه‌ج به‌ر ستر او نیکی راست نی به‌ بێجگه‌ نه‌و ﴿عَذَابُ الْعَذِيبِ وَالشَّهَادَةُ﴾ زانای هه‌موو نه‌یتی و ناشکر اکانه‌ ﴿هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ هه‌ر نه‌وه‌ به‌خشنده‌ی میهره‌بان ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾ نه‌وه‌ نه‌و خواجه‌ به‌ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که بێجگه‌ له‌و به‌ر ستر او نیکی راست نییه‌ ﴿أَلَمْ يَكُ الْفُؤَادُ﴾ باشا و پاک و بێگه‌رد ﴿أَلَمْ يَكُنِ الْمُؤْمِنُ﴾ و ناشتی ده‌ر و، دلیا که‌ره‌و ﴿أَلَمْ يَكُنِ﴾ چاودێر و پارێزگار ﴿أَلَمْ يَكُنِ﴾ وزان و بالاده‌سه‌ت و ﴿أَلَمْ يَكُنِ﴾ خاوه‌ن شکو ﴿أَلَمْ يَكُنِ﴾ و شایسته‌ی هه‌موو گه‌وره‌یی به‌که‌ ﴿سَيِّحُنَ اللَّهُ﴾ پاک و بێگه‌ردی بۆ خواجه‌ ﴿عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ له‌و هاو به‌شانه‌ی که‌ بۆی دانه‌تری ﴿هُوَ اللَّهُ﴾ هه‌ر نه‌وه‌ خواو ﴿أَلَمْ يَكُنِ﴾ به‌ده‌یه‌نه‌ر و ﴿أَلَمْ يَكُنِ﴾ داهیه‌رو ﴿أَلَمْ يَكُنِ﴾ و وینه‌ کیشه‌ ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾ هه‌ر بۆ نه‌وه‌ هه‌موو ناو نیکی هه‌ره‌ جوان و پاک ﴿يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه‌ر چی له‌ ئاسمانه‌کان و زه‌وی دابه‌ستایشی نه‌و ده‌که‌ن ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ هه‌ر نه‌وه‌ زال و بالاده‌ستی کار به‌جی ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به نواوی خجای به خشندهی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهي نه كه سانه ي كه باوهرتان هيتاوه ﴿لَا تَجِدُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكَ أُولِيَّةَ﴾ دوزماني من و خوتان مه كهن به دوستي خوتان ﴿تَلْقَوْنَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ﴾ دوستايه تي خوتانيان بؤ بينرون ﴿وَقَدْ كَفَرُوا﴾ له كاتيكدان دنياشن نه وان بئ باوهرن ﴿يَسْأَلُكَ كَرِيمٌ الْخَلْقَ﴾ بهر ثاينه راسته ي كه بؤتان هاتوره ﴿يَخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكَ﴾ بئغه مبهر ﴿وَيُسْوَءُ دَعْوَاهُ﴾ كه بؤتان هاتوره ﴿أَنْ تَقُولُوا بِأَلْسِنَتِكُمْ﴾ (له بهر نه وه ي) كه باوهرتان هه به به خوي بهر وهر دگارتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ﴾ چا نه گهر دهر چوون له وولاتي خوتان ﴿جَهَنَّمَ فِي سَبِيلِ﴾ بؤ تيكرشان و جهنگ كردن له رني مندا ﴿وَأَيُّدُهُ مَرْضَانِي﴾ وه بؤ به ده مستهنياني خو شنوودي من (دوستايه تي نه وان مه كهن) ﴿شُرُونِ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ﴾ رازو نه يتي (باوهر دارانيان) بئ ده لئن به دوستايه تي ﴿وَأَنَا أَعْلَمُ﴾ له كاتيكدان من نه زانم ﴿وَمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَمْتُمْ﴾ بهر وه ي شار دتانه وه بهر وه ي شي ناشكر اتان كرد ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ مِنْكُمْ﴾ وه ههر كه سيك له نيوه دوستايه تيان بكات ﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ نه وه بئگومان ربي راستي وون كردوه ﴿إِنْ يَشْكُرُوا﴾ نه گهر تووشتان بين ﴿يَكُونُوا لَكَ أَعْدَاءَ﴾ نه بن به دوزمني نيوه ﴿وَيَسْطُوْا إِلَيْكَ﴾ وه دريژ نه كهن بؤتان ﴿أَيُّدِيَهُمْ وَالْيَسْتَهْرُ بِالسُّوءِ﴾ ده ستيان و زمانيان به خرابي ﴿وَوَدَّوْا أَنْ تَكْفُرُوا﴾ ناوانه خوازن كه نيوه بئ باوهر بوونايه ﴿لَنْ تَفْعَلَكَ أَرْحَامُكَ وَلَا أَوْلَدُكَ﴾ نه خرماتنان و نه منالانتان سوودنان بئ ناگه بمن ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ﴾ له رورزي دواييدا (خوا نيوه و خرمه كائنات) له بهك جباهه كانه وه ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خوا بينايه بهر وه ي كه ده يكه ن ﴿فَلَا كُنْتُ لَكُمْ﴾ بهر راستي بؤ نيوه هديه ﴿أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾ سهر مه شقينيكي جوان و چاك ﴿فِي الْبَرِّ هَدًى وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾ له نبيراهيم و نه وانه ي له گه لبدابوون ﴿إِنَّمَا أَوْلَا الْقَوْمِ هُمْ﴾ كه بهر گه له كه ي خويانيان ووت ﴿بِالْبَرِّ وَأَنَا مِنْكُمْ﴾ بهر راستي نيجه بيزار و بهرين له نيوه ﴿وَمَنْ تَعْبُدُونَ﴾ وه لهو شتانهش كه ده يان بهرستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جياتي خوا ﴿كَرَّيَاكُمْ﴾ نيجه باوهرمان ني به به (ثايني) نيوه ﴿وَيَذَلِّيْنَا وَيَنْتَكِرُ﴾ وه بهر دابو له نيوان نيجه و نيوه دا ﴿الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا﴾ دوزمنايه تي و كينه بؤ هه ميشه بي ﴿حَتَّى تَقُولُوا بِأَلْسِنَتِكُمْ﴾ تا كاتيكد كه بؤرا به خوي تاك و نه نيا ده هينن ﴿إِنَّمَا أَوْلَا الْقَوْمِ هُمْ﴾ جگه لهو قسه يه ي نبيراهيم كه بهر او كي ووت ﴿لَا تَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ﴾ بئگومان داواي ليخو شبوونت بؤ نه كه م ﴿وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه من هيچم به ده ست ني به له بهر انبهر خوا دا بؤ تو ﴿رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا﴾ نه ي بهر وهر دگاران نه نها پشتمان بهر بهر بهر وه ﴿وَأَيْنَاكَ ابْتَلَا﴾ وه ههر بؤ لاي تو گه راوينه وه ﴿وَأَيْنَاكَ أَلْمَصِيرُ﴾ سهر نه نجاميش ههر بؤ لاي تزيه ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا﴾ نه ي بهر وهر دگاران نه مان كه بت ﴿وَنُفَرِّدَنَّكَ﴾ بهر ما به ي گومر ابي نه وانه ي بئ باوهر بوون ﴿وَأَغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا﴾ وه ليتمان خو شبه نه ي بهر وهر دگاران ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ﴾ بهر راستي ههر تقويت زالي بالادهستي كار به جئ ﴿

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ﴾ سوئند به‌خوا بنگرمان بؤ ئیوه هیه له‌ئیر اهیم و بر و اداره‌کاندا ﴿أَسْوَءَ حَسَنَةٍ﴾ سه‌ر مه‌شقیکی جوان ﴿لَیْسَ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ بؤ که‌سبک که ئومبند و هیوای بیی به‌خوا و به‌وژی دوای ﴿وَمَنْ يَتُوبْ﴾ وه‌هر که‌سبک پشت هدلکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ئه‌وه به‌راستی هدر خوابه بیی نیاز و ده‌وله‌مهندو ﴿الْحَمِيدُ﴾ شایسته‌ی ستایش ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَقْعَدَةً﴾ دلایا بین خوای گه‌وره دؤستانه‌ی و خوشه‌و‌ستی دروستی ده‌کات له‌نیوان ئیوه و ئه‌وانه‌ی دوزمنایه‌تبان له‌گه‌ل کردوون (به‌نیمان هیتانی زؤربه‌یان) ﴿وَاللَّهُ قَبِيرٌ﴾ وه‌خوا به‌توانایه ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه‌خوالی خوشبوی میهره‌بانه ﴿لَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ خوا ریتان لی ناگربت ﴿عَنِ الَّذِينَ﴾ له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ی ﴿لَا يَقْبَلُوكُمْ﴾ که‌جه‌نگیان له‌گه‌ل نه‌کردوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر شه‌م دینه ﴿وَلَا يَجْرِيُكُمْ﴾ وه‌ده‌ریان نه‌کردوون ﴿مَنْ يَتُوبْ﴾ له‌جیگا و شوبن و خاگ و وولانی خوتان ﴿أَنْ يَرْوُحَ﴾ که‌چا که‌بان له‌گه‌ل بکه‌ن ﴿وَنَقِطُوا إِلَيْهِمْ﴾ وه‌داد گهرین له‌گه‌ل باندایا ﴿إِنَّ اللَّهَ لَخَبِيرُ الْغَيْبِ﴾ به‌راستی خوا ئه‌وانه‌ی خوش ئه‌وی که‌داد گهرن ﴿إِنَّمَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ بنگرمان خوا ریتان لی ده‌کات نه‌نها ﴿عَنِ الَّذِينَ فَتَبَلُّوكُمْ﴾ له‌وانه‌ی که‌جه‌نگیان له‌گه‌ل کردوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر دین (وباوه‌ره‌که‌تان) ﴿وَلَا تَجْرِيُكُمْ يَوْمَ تَرْجُوكُمْ﴾ وه‌ده‌ریان کردوون له‌جیگا و شوبن و خاگ و وولانی خوتان ﴿وَمَنْ يَرْوُحْ﴾ وه‌بارمه‌تبان داوه له‌سه‌ر ده‌ر کردنتان ﴿أَنْ تَوَلَّوْهُمْ﴾ (ریتان ده‌کات) له‌وه‌ی که‌دؤستانه‌تبان له‌گه‌ل بکه‌ن و به‌دؤستان دابنن ﴿وَمَنْ يَتُوبْ﴾ وه‌هر که‌سبک دؤستانه‌تبان بکات ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ ئا ئه‌وانه خویان سته‌مکارن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیتاوه، ﴿إِنَّمَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ نه‌گهر نافرته‌تانی ئیماندار هانن بؤ لاسان ﴿مَنْ يَجْرِيُكُمْ﴾ به‌کۆچ که‌ری ﴿فَأَمَّا جَحُودُهُمْ﴾ تاقیان بکه‌نه‌وه ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِمْ﴾ خوا به‌باوه‌ری نه‌وان زاناره ﴿فَإِنَّ عَذَابَهُمْ﴾ نه‌مجا نه‌گهر زانیشان نه‌و (نافرته‌تانه) ﴿مَنْ يَتُوبْ﴾ باوه‌ردارن ﴿فَلَا تَرْجِعُوهُمْ إِلَى الْكَافِرِ﴾ نه‌وه مه‌یانگتر نه‌وه بؤ لای (میره) بیی پروا کانیان ﴿لَا هُمْ يَرْجِعُونَ﴾ نه‌نه‌و نافرته‌تانه حه‌لالن بؤ شه‌و میره‌ده بیی باوه‌ره‌انه ﴿وَلَا يَرْجِعُونَ لَهُمْ﴾ وه‌نه‌شه‌و میردانه‌ش بؤ شه‌و نافرته‌تانه حه‌لالن ﴿وَلَا تَرْجِعُوا﴾ وه‌نه‌وه‌ی (میره‌کانیان) خهر جیان کردووه، بیانده‌نه‌وه ﴿وَلَا جَنَاحَ عَلَيْهِمْ﴾ هیچ گونا نه‌ی کتان له‌سه‌ر نی به‌ ﴿أَنْ تَرْجِعُوهُمْ﴾ که‌نه‌م نافرته‌تانه ماره‌بکه‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ أَعْلَمُ بِجُرُومِهِمْ﴾ نه‌گهر ماره‌بیه‌کانیان بده‌نی ﴿وَلَا تُشِيقُوا عَصِمَ الْكَافِرِ﴾ ژنه‌کافره (بت په‌رسنه‌کان) لای خوتان رانه‌گرن (ئه‌وانه‌ی که‌له‌مه‌ککه‌به‌بی باوه‌ری ماونه‌نه‌وه) ﴿وَسْتَأْتُوا النَّقْعَ﴾ ئیوه داوای ئه‌وه بکه‌نه‌وه که‌خهر جتان کردووه (بؤ ژنه‌کافره‌کانتان که‌ئیسنه‌چوونه‌نه‌لای کافران) ﴿وَلَيْسَ لَهُمْ نَافِلَةٌ﴾ نه‌وانیش با داوای ئه‌وه بکه‌ن که‌خهر جیان کردووه (بؤ ژنه‌موسولمان به‌کانیان که‌هائونه‌نه‌لای ئیوه) ﴿ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ﴾ نه‌مه‌فدرمانی خوابه ﴿يَتَذَكَّرُ بَيْنَكُمْ﴾ بر بار ئه‌دا له‌نیوانیادا ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وه‌خوا زانای کار به‌جی به ﴿وَلَنْ يَنْفَكُوا﴾ نه‌گهر له‌ده‌ستتان چو ﴿عَنْ مَنْ أَرْبَحَكُمْ﴾ به‌کینک له‌خیزانه‌کانتان (به‌چوونیان) ﴿إِلَى الْكُفَّارِ﴾ بؤ لای بیی باوه‌ره‌ان ﴿وَعَاثَبَهُمْ﴾ ئیوه‌ش ئۆله‌تان لی سه‌ندن (و غه‌نیمه‌تان گرت) ﴿فَقَالُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ﴾ نه‌مجا (له‌و غه‌نیمه‌ته) بده‌ن به‌وانه‌ی که‌ژنه‌کانیان رۆشتووه ﴿فَقِيلَ مَا أَتَقُولُ﴾ به‌ئه‌نداره‌ی ئه‌وه‌ی که‌خهر جیان کردووه ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه‌بتر سن له‌و خوابه‌ی ﴿الَّذِينَ أَسْمِعُوا بِمَا مَوَّعُونَ﴾ که‌ئیوه پرواتان بیی هیتاوه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه‌ی ینغه‌مبەر ﷺ ﴿إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ هەر کاتێک ئافرەتانی ئیماندار هاتن بۆ لات
 ﴿بِإِيمَانِكَ﴾ کە پەیمانێت لە گەل بێستنی ﴿عَلَى أَنْ لَا يُنْفِرَنَّ بِاللهِ شَيْئًا﴾ لە سەر ئەوێ هیچ شتێک نە کەن
 بە هاوبەشی خوا ﴿وَلَا يَنْفِرْنَ وَلَا يُزِينَ﴾ وە دزی و داوێن پێسی نە کەن و ﴿وَلَا يَقْتُلُنَّ أَوْلَادَهُنَّ﴾ وە مندا لانی
 خۆیان نە کوژن ﴿وَلَا يَأْتِيَنَّ يَنْفَتِسَ بَعْضُهُنَّ بِبَعْضٍ﴾ هیچ جوړە بوختاتێک هەڵنەبەستنی ﴿بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْخُلِهِنَّ﴾
 لە نیوان دەست و پێ یاندا ﴿وَلَا يَقْصِبْنَكَ فِي مَقْرُوفٍ﴾ وە پێ فەرمایێت نە کەن لە هیچ کاریکی چاکەدا
 ﴿فَيَأْتِيَهُنَّ﴾ تۆش پەیمانێان لە گەل بێستە ﴿وَأَسْتَغْفِرَنَّ لَهُنَّ اللهُ﴾ وە لە خوا داوای لێ خوشبوونیان
 بۆیکە ﴿إِنَّ اللهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ بە راستی خوا لێ خوشبووی مېهرەبانە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی ئەو
 کەسانە ی کە باوەڕتان هێناوە ﴿لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللهُ عَلَيْهِمْ﴾ کەسانێک کە خوا غەزەبی لێ گرتوون
 مەیکەن بە دۆست و پشتیوانی خۆتان ﴿قَدْ يَسُوءُ مِنَ الْآخِرَةِ﴾ بە راستی ئەوان پێ هیوا بوون لە (پاداشتی)
 دۆزی دوا یی ﴿كَمَا يَهَيِّسُ الْكُفَّارُ﴾ هەر چۆن پێ بر وایان پێ هیوان ﴿مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ﴾ لە مردووی ناو
 گۆرستان (کە زیندوو بێستەو) ﴿﴾

سورەتی (الصف)

﴿بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خوای بەخشندە ی مېهرەبان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ تەسبیحاتی خوا دە کات هەرچی لە ئاسمانەکان و لە زەوی
 دایە ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وە ئەو زالی بالادەستی کاربەجێ یە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو ئەوانە ی
 کە بر و اتان هێناوە ﴿لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ بۆچی ئەوێ ئە بێلێن ئەنجامی نادەن ﴿كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ
 اللهِ﴾ زۆر مایە ی رق و تورە یی بە لای خوا ﴿أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ کە قسە بە ک بێلێن کردە وێ
 پێ نە کەن ﴿إِنَّ اللهَ يُحِبُّ الَّذِينَ﴾ بە راستی خوا کەسانێکی خوش دەوێ ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا﴾
 کە بە یە ک دیز دە جەنگن لە رێی خوا دا ﴿كَأَنَّهُمْ بَشِيرٌ قَرِيبٌ﴾ وە ک کۆشکیکی قایمی جەسپووی
 دامەزراو ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ (بیربکەرەو) کاتێک کە موسا بە گەلە کە ی ووت
 ﴿يَقَوْمِ إِنِّي كُنْتُ نَذِيرٌ﴾ نه‌ی گەلە کەم بۆچی ئازارم دە دەن ﴿وَقَدْ تَعْلَمُونَ﴾ لە کاتێکدا بە دلنایبە وە دە زانی
 ﴿أَنْي رَسُولُ اللهِ إِلَيْكُمْ﴾ کە من نێردراوی خوا م بۆ لای ئێوە ﴿فَلَمَّا زَاغُوا﴾ جا کاتێک لایان دا لە هەق
 ﴿أَزَاعَ اللهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خواش دلی وەر گیران ﴿وَاللهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وە خوا پێتموونی گەلی
 لە رێی دەر چوو ناکات ﴿﴾

سوره‌ی (الجمعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَسْخِرُهُ﴾ ته‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿فَإِنِّي السَّكُونُ﴾ ته‌وی له‌ئاسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌ته‌وی له‌زه‌وی دایه ﴿الْمَاءِ الْفُتُوسِ﴾ (ته‌و خوایه‌ی) که پاشایه‌کی پاک و بینگه‌ردی ﴿الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ زالی بالاده‌سه‌تی کار به‌جی به ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا ئه‌و زاته‌به ﴿بَعَثَ فِي الْأُمَمِينَ﴾ که نار دووبه‌نی له‌ناو نه‌خوئنده‌واراندا (عمر به‌کاندا) ﴿رَسُولًا مِنْهُمْ﴾ پیغه‌مبه‌رئک له‌خوئان ﴿يَتْلُو آيَاتِهِ عَالِمِينَ﴾ ده‌خوئینه‌وه به‌سه‌ریاندا نیشانه‌کانی خوا ﴿وَلَا يَكْفُرُ﴾ پاکیان ده‌کاته ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ وه‌قورئان و فخر مووده‌ی (پرسوود) یان فیرده‌کات ﴿وَأَن كُنَّا نُوْأَمِّنُ قَبْلُ﴾ هر چه‌نده‌ئوان له‌پیشدا ﴿لَقِيَ صَلَاتٍ مُّبِينٍ﴾ له‌گو مراییه‌کی ئاشکرادابوون ﴿وَأَخْرَجَ مِنْهُمْ﴾ وه‌(په‌وانه‌شی کردووه‌بو) گه‌لانی تری جگه‌له‌وان ﴿لَمَّا لَحِقَ قُلُوبُهُمْ﴾ که هیشتا پین یان نه‌گه‌یشتوون (و موسولمان نه‌بوون) ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌خوا زالی بالاده‌سه‌تی کار دروسته ﴿ذَلِكَ فَتَنُ الْوُحُوشِ﴾ ته‌وه‌به‌هره‌یه‌کی خوایی به ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ته‌یدا به‌هر که‌سیک که (خوی) به‌وی ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه‌خوا خاوه‌نی فزله‌و به‌هره و به‌خششی گه‌وره‌به ﴿مَثَلُ الَّذِينَ﴾ نموونه‌ی به‌سه‌ره‌اتی نه‌وانه‌ی ﴿حَمَلُوا الثَّوْلَةَ﴾ که ته‌وراتیان درا به‌سه‌ردا ﴿ثُمَّ لَمْ يَخْلُجُوا﴾ له‌پاشان هه‌لیان نه‌گرت (په‌فتاریان پین نه‌کرد) ﴿كَثَلِ الْجَمْرِ﴾ وه‌ک گوی درئزئکه ﴿يَحْمِلُ أَثْقَارًا﴾ که کتییکی زوری هه‌لگرتی (سوودی لی نابینی) ﴿يَسُِّرُ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ ئای چه‌ند خرابه‌نموونه‌ی ته‌و گه‌له‌ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که نیشانه‌کانی خواییان به‌درو زانی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌خواری نموونی گه‌لی سته‌مکاران ناکات ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی: ته‌ی نه‌وانه‌ی که له‌سه‌ر دینی جووله‌که‌ن ﴿إِن زَعَمْتُمْ﴾ نه‌گه‌ر پیتان وایه ﴿أَنكُم أَوْلَىٰ بِاللَّهِ﴾ که به‌راستی ئیوه‌دوستی خوان ﴿مِن دُونِ النَّاسِ﴾ بیجگه‌له‌خه‌لکی تر ﴿فَنَمُوتُوا أَمْوَاتٌ﴾ که‌وا بوو داوای مردن بکه‌ن ﴿إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ﴾ ته‌گه‌ر ئیوه‌راست ده‌که‌ن ﴿وَلَا يَسْأَلُكُمْ إِنَّا﴾ وه‌ته‌وانه‌هر گیز داوای مردن ناکه‌ن ﴿بِمَا قَدَّمْتُمْ لِربِّكُمْ﴾ له‌به‌ر ته‌و (گوناهانه‌ی) که به‌ده‌ستی خوئان پیتشیان خستوووه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه‌خوا ئاگاداره به‌سته‌م کاران ﴿قُلْ إِن أَمْوَاتٌ لَّي﴾ بلی به‌راستی ته‌و مردنه‌ی که ﴿تَقْرَأُونَ مِنْهُ﴾ لی ی راده‌که‌ن ﴿فَاللَّهُ مُتَلَوِّكُمْ﴾ بیگومان پیتان ده‌گات و تووشتان ده‌بی ﴿لَمْ تُزِدُوا﴾ له‌پاشان ده‌گه‌ر پترئنه‌وه ﴿إِلَّا عِلْمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ بو‌لای خوای زانا به‌ئاشکراو نه‌پتیه‌کان ﴿فَبَشِّرْهُ﴾ ته‌مجا هه‌والئان پین ده‌دات ﴿بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی که‌ده‌تانکرد

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو ئەوانەى كە باوەڕتان هێناوه ﴿إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ﴾ كاتێك كە بانگدرا بۆ نوێژ
﴿مِن يَوْمِ الْجُمُعَةِ﴾ لە پۆزى هەینی دا ﴿فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ بە پەله بۆن بۆ یادى خوا (و نوێژى هەینی)
و ﴿وَذُرُوا الْبَيْعَ﴾ واز لە كڕین و فرۆشتن بهێشن ﴿ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ ئاوه‌وه بۆ ئێوه چاكتره ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾
ئەگەر بزائن و تێ بگەن ﴿إِذَا نُصِيبَ الْمَنَافَةُ﴾ جا كاتێك كە نوێژى هەینی ته‌واوبوو ﴿فَأَنْتُمْ مُرُوا
فِي الْأَرْضِ﴾ ئێتر بلاو بینه‌وه به‌سەر زه‌وىى دا ﴿وَاتَّقُوا مَن فَضَّلِيَ اللَّهُ﴾ وه‌ داواى رزق و پۆزى خوا بكەن
﴿وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَيْدًا﴾ وه‌ زۆر یادى خوا بكەن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ ئەوه‌ى رزگار و سەر فەرازین ﴿وَإِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَلًا﴾ هەر كارێكى بازرگانى یان هەر كارێكى بێهۆده بینن ﴿انْفَضَّتْ أَرْضُهَا﴾ بلاوه‌ى لى
ئەكەن بۆ لای ئەو بازرگانى به‌ ﴿وَتُرْكُوكَ قَالِبًا﴾ وه‌ تۆ به‌جێ دێلن به‌ راوه‌ستاوى (له‌سەر مێنهدره‌ كه‌ت)
﴿فَلَمَّا بَلَغَ الْفَخْرَ﴾ (ئەو موحه‌ممەد ﷺ) بلى ئەوه‌ى لای خوايه‌ چاكتره ﴿مِنَ اللَّيْمِ وَمِنَ الْيَجْرِ﴾
له‌شتى بى هۆده و بازرگانى ﴿وَأَمَّا خَيْرُ الْأَرْضِ فَيَدِّي﴾ وه‌ خوا باشترينى پۆزى ده‌رانه ﴿

سوره‌قی ﴿الْمَنَافِقُونَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ ناوى خواى به‌خشنده‌ى مېهره‌بان

﴿إِنَّمَا هَٰؤُلَاءِ الْفٰنِقُونَ﴾ كاتێك كە دووروان بێته‌ لات ﴿قَالُوا أَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ﴾ ده‌لێن شایه‌تى ده‌ده‌ین
كه‌ به‌ راستى تۆ پێغه‌مبه‌رى خوايت ﴿وَأَلَّهَ يَقُولُ إِنَّكَ رَسُولُهُ﴾ وه‌ دياره‌ خوايش ده‌زانى كه‌ تۆ په‌وانه‌ كراوى
ئەوى ﴿وَأَلَّهَ يَشْهَدُ﴾ وه‌ خوا شایه‌تى ده‌دات ﴿إِنَّ الْمُنٰفِقِينَ لَكَاِبُونَ﴾ كه‌ بێگومان دووروان دورۆشن ﴿لَا
أَخَذُوا بِعَهْدِي﴾ سوپێنده‌ (درو) كانى خۆيان كەرد به‌ قەلغان (بۆ خۆيان) ﴿فَصَدَّوْا عَن سَبِيلِ اللَّهِ﴾
ئەمجار بێگمى (خه‌لك) یان ده‌كرد له‌ رێى خوا ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌ راستى ئەوان كارێكى
خراپیان ده‌كرد ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا﴾ ئەوه‌ (ى كه‌ ووترا) له‌ به‌ر ئەوه‌ بوو كه‌ به‌ راستى ئەوان باوه‌ریان
هێناو ﴿لَكُمُ الْكُفْرُ﴾ له‌ باشان بى باوه‌ربوون ﴿فَطَمَحَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ ئەمجار مۆر نرا به‌سەر دلیاندا ﴿فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ﴾ ئێتر ئەوان هیچ تێ ناگەن ﴿وَإِذَا رَأَوْهُمُ﴾ هەر كاتێك ده‌یان بینیت ﴿تَعَجَّبْتَ أَجْسَالُهُمْ﴾
له‌ش و قه‌لافه‌تیاں سه‌ر سامت ده‌كات ﴿وَأَن يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ﴾ وه‌ ئەگەر قسه‌ بكەن گوى له‌ قسه‌ كه‌یان
ده‌گرييت ﴿كَانَتْهُمْ حُشْبٌ مُّسْتَدَّةً﴾ (دوو رووان) هه‌روه‌ك دارى هه‌لسپێر دراو وان ﴿يَحْسَبُونَ﴾ وا گومان
ده‌به‌ن ﴿كُلَّ صَبَاحَةٍ عَلَيْهِمْ﴾ هه‌مموو هاوار و قه‌رمه‌ك بۆ سه‌ر ئەوانه‌ ﴿خَرَّ الْعَدُوُّ﴾ هەر ئەوانى دورۆشن
﴿فَأَخَذَهُمُ﴾ كه‌واته‌ خۆتیاں لى پاریزه‌ ﴿فَتَنَاهُمُ اللَّهُ﴾ خوا بیانكۆژى (یان خوا له‌ ناویان به‌ریت)
﴿أَن يَكُونُوا﴾ چۆن وه‌رده‌گیرێن (له‌حه‌ق) ﴿

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ کاتیک پیان بووتریت ﴿تَعَالَوْا تَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ﴾ وهرن بؤ لای پیغه‌مبهری خوا
تا داوای لیخوشبوونتان بؤ بکات ﴿لَوْ أَنَّهُمْ وَالشَّيْطَانُ سَوَاءٌ﴾ (سهر پیچی ده‌کهن) سهریان یا ده‌دهن ﴿وَأَنَّهُمْ
يَصُدُّونَ﴾ وه ده‌بیان بینیت پروو وهر نه‌گیرن ﴿وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ﴾ له کاتیکدا که نه‌وان خویان به‌گه‌وره
ده‌زائن ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ بؤ نه‌وان به‌کسانه ﴿أَسْتَغْفِرْتَ لَهُمْ﴾ داوای لیخوشبوونیان بؤ بکه‌یت
﴿أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ﴾ یان داوای لیخوشبوونیان بؤ نه‌که‌یت ﴿لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ ههر گیز خوالی یان
خوش نابی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ به‌راستی خوا رینموونی گه‌لی له‌ری لاده‌ران ناکات ﴿هُمُ
الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ نه‌وان نه‌و که‌سانه که ده‌لین: ﴿لَا تُنْفِقُوا مِمَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ (هیچ) مه‌به‌خشن
به‌نه‌وانه‌ی که له‌گه‌ل پیغه‌مبهردان ﴿حَتَّى يَصْغُرُوا﴾ تا بلا‌وه‌ی لی بکه‌ن (و نه‌م دینه به‌موتیت)
﴿وَاللَّهُ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له کاتیکدا ههر چی گه‌نجینه‌کانی ثاسمانه‌کان و زه‌ویی هه‌یه هه‌مووی
هی خواجه ﴿وَلَكِنَّ الْمُسْلِمِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به‌لام دوو پرووه‌کان نازائن ﴿يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى
الْمَدِينَةِ﴾ (دووروه‌کان) ده‌لین سویندین نه‌گه‌ر گه‌راینه‌وه بؤ مه‌دینه ﴿لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ﴾
بینگومان ده‌سه‌ل‌انداز و به‌ریزه‌کان (مه‌به‌ست پیی خویان بوو) لات و بی ریزه‌کان له مه‌دینه
ده‌ده‌کهن (مه‌به‌ست پیی پرواداران بوو) ﴿وَاللَّهُ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ (خوای گه‌وره‌ش
به‌ریه‌ر چیان ده‌داته‌وه و ده‌فهر موتیت): ریز و گه‌وره‌یی نه‌نها بؤ خوا و بؤ پیغه‌مبهری خوا و باوه‌ردارانه
﴿وَلَكِنَّ الْمُسْلِمِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به‌لام دوورووان نازائن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که باوه‌ردان
هیتاوه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَعْلَمُ الْغُيُوبِ﴾ مان و مندالانتان بین تاگاتان نه‌کهن له‌یادی خوا
﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ ههر که‌سینک و ابکات ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَيْرُونَ﴾ نا نه‌وانه خویان خه‌سار و مه‌ندن
﴿وَأَنِفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ﴾ به‌خشن له‌وه‌ی رزق و رزیمان داوون ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ﴾
پیش نه‌وه‌ی مردن به‌خه‌به‌به‌کینکتان بگری ﴿فَقُولْ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي﴾ نه‌وسا بلینت: خواجه خوز‌گه
مردنی منت دوا بخستایه ﴿إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ بؤ ماو‌دیه‌کی نزیسک ﴿فَأَصَّدَقَ﴾ جا مال‌م بیه‌خشایه
﴿وَأَكْن مِنْ الصَّالِحِينَ﴾ وه له‌چاکه‌کاران بوومایه ﴿وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا﴾ ههر گیز خوا هیچ که‌سینک
دوا ناخات (له‌مردن) ﴿إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا﴾ کاتیک که‌وه‌ختی (مردنی) هات ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا
شاره‌زایه به‌وه‌ی که ده‌یکهن ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ﴾ نه‌سیب‌حانی خواد ده‌کات ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دایه‌﴿لَهُ الْمُلْكُ﴾ ده‌سه‌لانی ته‌واو بۆ نه‌وه‌﴿وَلَهُ الْحَمْدُ﴾ وه‌هرچی ستایش هه‌یه‌هه‌مووی بۆ نه‌وه‌﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌نه‌وه‌به‌سهر هه‌موو شتی‌کدا به‌ده‌سه‌لانه‌﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ خوا نه‌و زاته‌یه‌که‌نیوه‌ی دروست کردوه‌﴿فَإِنَّكُمْ كَافِرٌ﴾ نه‌مجا هه‌ندی‌کستان بێ باوه‌رو ﴿وَمَنْ كُفِّرْ﴾ هه‌ندی‌کی تریشتان باوه‌ردارن ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ نَصِيرٌ﴾ وه‌خوا بینایه‌به‌هر شتی‌ک که‌نه‌جایی ده‌ده‌ن ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَالْحَقُّ﴾ خوا ناسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردوه‌به‌حق و راستی ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ له‌جوانترین شیوه‌شدا وینه‌ی کی‌شاون ﴿وَاللَّهُ الْغَفُورُ﴾ وه‌سهر نه‌نجایش هه‌ر بۆ لای نه‌وه‌(گه‌رانه‌وه‌) ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه‌رچی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دایه‌خوا ده‌یزانی ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَنُونَ﴾ وه‌شاره‌زایه‌به‌وه‌ی ده‌یشارنه‌وه‌، وه‌به‌وه‌یشی ناشکرای ده‌که‌ن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ وه‌خوا زانایه‌به‌وه‌ی له‌ناو ده‌ و ده‌رونده‌یه‌﴿الَّذِينَ كَفَرُوا بِالَّذِينَ﴾ نایا پیتان نه‌گه‌یشتوره‌هه‌والی نه‌وانه‌ی ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ که‌بێ باوه‌ر بوون له‌مه‌و پش ﴿فَذَاؤُوا بِالْأَمْرِ﴾ بۆیه‌چه‌شتان توله‌ی کاری خۆیان ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه‌بۆ نه‌وان هه‌یه‌سزای سه‌خت ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُ﴾ نه‌و(سزایه‌) بینگومان به‌هۆی شه‌وه‌وه‌بوو ﴿كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ که‌پیتغه‌مبه‌ره‌کانیان بۆ هات به‌به‌لگه‌ی ناشکراوه‌﴿فَقَالُوا أَإِذَا شَرُّهُمُوهَوه‌و ﴿كَمْ جِي دَه‌يان ووت چۆن نه‌بێ ئاده‌می به‌ک له‌خۆمان پێ نموو نیمان بکات ﴿فَكْفُرُوا وَتَوَلَّوْا﴾ نه‌مجا بێ پروا بوون و پروسان وه‌رگیرا ﴿وَأَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ﴾ وه‌خواش بێ نیازی نواند (له‌باوه‌ر هیشانیان) ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌خوا ده‌وله‌مه‌نده‌و شایسته‌ی ستایشه‌﴿رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بێ باوه‌ردان وایان ده‌زانی ﴿أَنْ لَّنْ يَبْعَثُوا﴾ که‌(له‌پوژی دوا‌یی دا) زیندوو ناکرینه‌وه‌﴿قُلْ بَلَى﴾ نه‌ی موحه‌مه‌د ﴿بَيِّنَاتٍ﴾ بلی: به‌لی ﴿وَرَبِّيَ اشْعَدُ﴾ سویند به‌په‌روه‌ردگارم بینگومان زیندوو ده‌کرینه‌وه‌﴿لَنُكَلِّمَنَّكُمْ إِنَّمَا هِيَ دُنْيَا بَيْنَ يَدَيْنَا﴾ ده‌دیرت به‌وه‌ی که‌کردوو تانه‌﴿وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ وه‌نه‌مه‌بۆ خوا (زور) ناسانه‌﴿فَذَاؤُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که‌داته‌باوه‌ر به‌پیتن به‌خواو پیتغه‌مبه‌ره‌که‌ی و ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌و پروناکی یه‌ی دامان به‌زاندوه‌(که‌قورئانه‌) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه‌خوا ناگاداره‌به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ﴾ (پاداشستان ده‌داته‌وه‌) له‌پوژی‌کدا که‌کو‌تان ده‌کاته‌وه‌بۆ پوژی کو‌کردنه‌وه‌﴿ذَلِكَ يَوْمُ الْقِيَامِ﴾ نه‌ه‌وپوژه‌پوژی زبانباری به‌﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ وه‌هر که‌سیتک بر و به‌پیتت به‌خوا ﴿وَيَقْعَلْ صِلَا﴾ وه‌کردوه‌ی چاک بکات ﴿يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ﴾ خوا چاو‌پوژی ده‌کات له‌گوناهه‌کانی و ده‌یانسرپیتنه‌وه‌﴿وَيُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ﴾ وه‌ده‌بخاته‌ناو به‌هه‌شتانیکه‌وه‌﴿يُخْرِجُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که‌جو‌گه‌ ناوی زور به‌ژیریاندا ده‌روات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیتدا ده‌پیتنه‌وه‌به‌هه‌میشه‌یی وه‌تا هه‌تایی ﴿ذَلِكَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ﴾ نه‌وه‌یه‌بردنه‌وه‌و سهر که‌وتنی گه‌وره‌

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نه‌واندی که بن باوه‌ر برون و نیشانه و بدنگد کانی یتیمه‌یان به دروزانی
 ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نه‌وانه هاوه‌لی ناگرن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیندا ده‌میتنه‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَبِئْسَ
 الْتَصِيرُ﴾ وه سهر نه‌نجامینکی زور خرابه ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ﴾ هیچ ناپه‌هتسی به‌ک تووشی
 (خه‌لک) نایب ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گهر به‌فهرمانی خوا نه‌بیت ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ هر که‌سینک باوه‌ر
 به‌یتیت به‌خوا ﴿يَهْدِ اللَّهُ سَبِيلَهُ﴾ خوا ری‌نمونی دلی ده‌کات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به‌هه‌مو
 شت ناگاداره ﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گویرایه‌لی خوا و گویرایه‌لی پیغه‌مبه‌ر بکن ﴿فَإِنْ
 تَوَلَّيْتُمْ﴾ نه‌وسا ته‌گهر پشتان تی کرد ﴿فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا﴾ جانه‌وه‌ی له‌سهر پیغه‌مبه‌ری یتیمه‌به
 ﴿الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ ته‌نها گه‌یاندنی پروون و ناشکرای (نابنه‌که‌به‌نی) ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا
 زانیکه که‌جگه له‌و هیچ به‌رستراونکی راست نی به ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ ده‌ی
 با باوه‌ر داران ته‌نها پشت به‌خوا به‌هشن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی پرواتان هیتاوه
 ﴿إِنْ مِنْ أَرْوَاحٍ كُمْ وَأُولَئِكَ كُمْ عُدُوَالَكُمْ﴾ به‌راستی هندیك له‌رزان و منداله‌کانتان دوزمنی
 یتیمه‌ن (به‌وه‌ی ده‌یانه‌ویت رنگریان بکن له‌رنگی خودا و به‌شیمانان بکنه‌وه له‌ثاینه‌که‌تان)
 ﴿فَأَعِزُّوهُمْ﴾ جا خوتانیان لی بیارتزن (وناگاداریان بن، به‌گوئیان نه‌کن) ﴿وَإِنْ تَعَفُّوا﴾ وه ته‌گهر
 (لییان) بیورن ﴿وَتَضَعُوا﴾ وه واز به‌یتن (لییان) ﴿وَتَعَفُّوا﴾ وه (لییان) خوش بین ﴿وَإِنْ اللَّهُ عَفُورٌ
 رَحِيمٌ﴾ نه‌وه بینگومان خواش لی خوش بووی میهره‌بانه ﴿إِنَّمَا أَمْرُكَ وَالْوَلَدُ كُمْ فَبَشِّرْهُ
 بینگومان سه‌روهت و سامان و مال و مندالن هوی ناخی کردنه‌وه‌تانن ﴿وَاللَّهُ بِعَذَابِكُمْ عَلِيمٌ﴾
 له‌کانتیکدا خوا پاداشنی زور گه‌وره‌ی له‌لایه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾ که‌وا بوو له‌خوا به‌رستن
 و به‌ندایه‌تی نه‌و بکن نه‌وه‌نده‌ی که‌ده‌توانن ﴿وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا﴾ وه گویرایه‌ل و ملکه‌چی بن ﴿وَأَطِيعُوا
 خَيْرَ الْأَنْفُسِ كُمْ﴾ وه مان به‌خشن که‌بو خوتان چاکتره ﴿وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ﴾ وه نه‌وه‌ی پاریزراو بی
 له‌چرووکی نه‌فسی خوی ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ هر نه‌وانن سه‌رکه‌وتوو رزگار ﴿إِنْ تَقْرَضُوا
 اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا﴾ ته‌گهر قهرز بده‌ن به‌خوا به‌قهرزینکی چاک (واته بیبه‌خشن له‌پیناو خوا) ﴿يُضَاعَفْهُ
 لَكُمْ﴾ چند به‌رانبه‌ری ده‌کاته‌وه بؤتان ﴿وَيُغْفِرْ لَكُمْ﴾ وه لیسان خوش ده‌بی ﴿وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ﴾
 وه خوا سوپاسگوزاری له‌سهرخو و به‌نارامه ﴿عَلَيْهِ الرِّجَابُ وَالشَّهَادَةُ﴾ (نه‌و زاته‌په‌روه‌ردگارنکی)
 زانا و ناگاداره به‌شته‌په‌نهان و ناشکراکان ﴿الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ زالی بالاده‌ستی کاربه‌چی به

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئە‌ی پێغه‌مبەر ﷺ ﴿تَوَّابٌ﴾ (تۆ و ئوسمه‌ته‌که‌ت) ﴿إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ هەر کاتی‌ک وێستان ژنه‌کان‌تان تە‌لاق ب‌ده‌ن ﴿فَطَلَقُوهُنَّ أَوْ بَعِّرُوهُنَّ﴾ با تە‌لاق‌یان ب‌ده‌ن له‌کاتی عیده‌یاندا (ئە‌و کاته‌ی له‌حه‌یز پاک بوونه‌ته‌وه‌و له‌گه‌لیان دروست نه‌بوون) ﴿وَأَخْضُوا إِلَيْهِنَّ﴾ وه‌ عیده‌ی (ژنه‌کان‌تان) به‌ووردی ب‌زمێرن ﴿وَأَقْبُوا إِلَيْهِنَّ﴾ وه‌ له‌خوا ب‌ترسن که‌په‌روه‌ردگار تانه‌ ﴿لَا تَخْرُجُوهُنَّ﴾ ئە‌و ژنانه‌ ده‌رمه‌که‌ن ﴿مِنْ بُيُوتِهِنَّ﴾ له‌ماله‌کانی خویان (ناعه‌ده‌یان ته‌واو ده‌بن) ﴿وَلَا يَخْرُجْنَ﴾ نافرمان‌یش با ده‌رنه‌چن (له‌ماله‌کانیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِغِلْظَةٍ مُّبَيَّنَةٍ﴾ مه‌گه‌ر کاریکی خرابی ناشکرا ب‌که‌ن ﴿وَنَذَّارَةٍ مُّذْهِبَةٍ﴾ وه‌ ئە‌وانه‌ سنووره‌کانی خودان ﴿وَمَنْ يَخْلَعْهُنَّ اللَّهُ﴾ هەر که‌سێک له‌سنووره‌کانی خوا ده‌رب‌چیت ﴿فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ﴾ ئە‌وه‌ ب‌نگومان سته‌می له‌خوی کردووه‌ ﴿لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُخْدِئُ﴾ تۆ چو‌وزانی له‌وانه‌یه‌ خوا پێشی به‌یتیت ﴿بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا﴾ دوا‌ی ئە‌وه‌ کار و بار و دۆخ‌یکی تر (وژن و پیاوه‌ که‌ ب‌که‌ونه‌وه‌ به‌کتر و ناشتیان ب‌په‌ته‌وه‌) ﴿فَإِذَا بَلَغَ الْأُمُتُ مِنْكُمْ نِكَاحًا﴾ ئە‌مه‌جا که‌ گه‌یشتنه‌ کاتی خویان (باش تە‌لاق‌یک بان دوو تە‌لاق) ﴿فَأَمْسِكُوا مِنْ بَعْرُوفِ﴾ ئە‌و سا‌بان بیان‌هێلنه‌وه‌ به‌باشی (بیان‌ه‌وه‌ بۆ لای خۆتان به‌شیوه‌یه‌کی چاک) ﴿أَوْارِقُوهُنَّ بِعُرُوفِ﴾ بان لیان جیا ب‌سه‌وه‌ به‌باشی ﴿وَأَشْهِدُوا ذُوَّ عَدْلٍ مِنْكُمْ﴾ وه‌ دوو شاهیدی داد‌په‌روه‌ر ب‌گرن له‌خۆتان ﴿وَأَقْبُوا إِلَيْهِنَّ﴾ که‌ له‌بهر خوا ئە‌و شاهیدی ب‌ده‌ن ﴿ذَلِكَ﴾ ئە‌وانه‌ی (باسکران پهن‌دیک‌سن) ﴿يُوعِظُ بِهِنَّ كَأَن يُوْزَنُ﴾ که‌ نامۆزگاری ئە‌وانه‌ی پێ ده‌کری که‌ باوه‌ریان هه‌بێ ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ به‌خوا و ب‌وژنی دوا‌یی ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وه‌ هەر که‌سی خواتاس بێ ﴿يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾ خوا ده‌رووی لی ده‌کاته‌وه‌ ﴿وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾ وه‌ رزق و رۆزی ده‌دات له‌لایه‌که‌وه‌ که‌ به‌خه‌ب‌الیدا نه‌هاتووه‌ و بیری لی نه‌کردووه‌ وه‌ ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ وه‌ هه‌که‌سی پشت به‌خوا ب‌ه‌ستی ﴿فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ ئە‌وه‌ خوا‌ی به‌سه‌ ﴿إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ﴾ به‌راسنی خوا کار و فرمائی خوی به‌ئه‌نجام ده‌گه‌یه‌ستی ﴿قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا﴾ ب‌نگومان خوا بۆ هه‌موو شتی‌ک ئە‌ندازه‌یه‌کی دیاری کراوی داناوه‌ ﴿وَالَّذِي يَتَمَسَّكُ مِنَ الْمَجْجِصِ﴾ ئە‌وانه‌ی که‌ بێ هیوا ده‌بن له‌که‌وتنه‌ جه‌یزه‌وه‌ ﴿مِنْ نِّسَائِكُمْ﴾ له‌ژنانتان ﴿إِنْ أَرَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ﴾ ئە‌گه‌ر (ده‌رباره‌ی زانیی عیده‌یان) دوو دل بوون ئە‌وا عیده‌یان سی مانگه‌ ﴿وَالَّذِي أَرَبْتُمْ عَنْهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ﴾ وه‌ (هه‌روا) ئە‌وانه‌ش که‌ (له‌بهر من‌دالی) هه‌شتا جه‌یزیان پێیدا نه‌هاتووه‌ (عیده‌یان هه‌ر سی مانگه‌) ﴿وَأُولَئِكَ الْأَحْصَالُ﴾ وه‌ ژنانی سک پر (دوو گیان) ﴿أَجَاهُتُمْ أَنْ يَصْعَقُنَّ حَمَلُهُنَّ﴾ عیده‌یان ئە‌و کاته‌یه‌ که‌ سکه‌که‌یان دا‌بینن ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ هەر که‌سێک له‌خوا ب‌ترسیت ﴿يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهُ يُسْرًا﴾ خوا کاری بۆ ناسان ده‌کات ﴿ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ ئە‌وه‌ی (که‌باسکرا) فرمائی خوا‌یه‌ ﴿أَشْرَ لَهُ إِلَيْكُمْ﴾ که‌ بۆی ناردونه‌ته‌ خواره‌وه‌ ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وه‌ هەر که‌سێک خواتاس و له‌خواترس بیت ﴿يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ﴾ گونا‌هه‌کانی بۆ دانه‌پو‌شی و ئە‌بانه‌سه‌نه‌وه‌ ﴿وَيُعْطِ لَهُ أَجْرًا﴾ پاداشتی گه‌وره‌ی ده‌داته‌وه‌

﴿أَشْكُرُ﴾ (ژئانی ته لاق دراو) دابنن و نیسته جیان بکن ﴿مِنْ خَيْثُ سَكَّرُ﴾ لهو شوینته‌ی که (خوتان) داده‌نیشن و نیسته جی ده‌بن ﴿مِنْ زُجْرٍ﴾ به پی‌ی توانای خوتان ﴿وَلَا ضَارَّ رُؤُفَ﴾ وه زیانیان پی مه‌گه‌بنن ﴿لِضَعْفِهَا عَلَيْهِنَ﴾ تا ته‌نگیان پی هه‌لچنن ﴿وَإِنْ كُنَّ أُولَئِكَ﴾ وه ته‌گه‌ر دوو‌گیان بوون ﴿فَالْفُتُوْا عَلَيْهِنَّ﴾ ته‌وه‌ه‌ر جیان بکیشنن ﴿حَتَّى يَضَعْنَ خُفَّهُنَّ﴾ تا سکه‌که‌یان دانه‌ننن ﴿وَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ﴾ ته‌وسا ته‌گه‌ر شیریان دا به‌منداله‌که‌تان ﴿فَلَا تُؤْخَذُ أَجُورُهُنَّ﴾ ته‌وا ته‌وه‌ش کسری‌یان بده‌نی ﴿وَأُتِمِّرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ﴾ وه‌له‌ناو خوتاندا راویژ بکن به‌چاکی (ده‌بار‌ه‌ی منداله‌که) ﴿وَإِنْ تَقَاتَرُوا﴾ وه‌ته‌گه‌ر ته‌نگیتان کرد (نه‌سازان له‌کریکه‌دا) ﴿فَسَرِّضْ لَهُ الْاُخْرَى﴾ ته‌وه‌با نافرته‌نیکی تر شیریی بدانی ﴿لِيَتَفَقَّحُوا دُوسَعًا مِنْ سَعْيِهِ﴾ باده‌وله‌مه‌ند به‌پی‌ی ده‌وله‌مه‌ندی نه‌فه‌قه‌بدات ﴿وَمَنْ قُدِّرَ عَلَيْهِ رُفْقُهُ﴾ وه‌ه‌هر که‌سینک که‌م ده‌ست وه‌ه‌زار بوو ﴿فَلْيَفْقِ مَقَاءَ اَللّٰهِ اَللّٰهُ﴾ با به‌پی‌ی ته‌وه‌ی که‌خوا داویه‌تیه نه‌فه‌قه‌بدات ﴿لَا يَكِلُفُ اَللّٰهُ فُقْسًا﴾ خوا داوا له‌که‌س ناکات ﴿اِلَّا مَاءَ اَشْهَاءٍ﴾ مه‌گه‌ر به‌پی‌ی ته‌وه‌ نه‌بیت که‌پیتی داوه (له‌توانا) ﴿سَيَجْعَلُ اَللّٰهُ بَعْدَ عَشْرٍ اَسْرًا﴾ بینگومان خوا دوا‌ی نه‌نگانه‌ناسانی دینیت ﴿وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَمَتْ﴾ زور له‌گوندنشین و شارنشین کان سه‌ره‌پچی‌یان کرد ﴿عَنْ اَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ﴾ له‌فرمانی په‌روهر دگار و پیغه‌مه‌ره‌کانی ﴿فَاسْتَبْهَأْ﴾ نیمه‌ش پرسینه‌وه‌مان له‌گه‌ل کردن ﴿جَسَدًا شَرِيْدًا﴾ به‌پرسینه‌وه‌به‌کی سه‌خت ﴿وَعَدَّتْهَا عَذَابًا لَّكَرًا﴾ وه‌سزیمان دان به‌سزایه‌کی دزوار ﴿فَقَاتَتْ وَبَالَ اَمْرِهَا﴾ نیر شکامی کرده‌وه‌ی خویانیان چه‌شت ﴿وَكَانَ عَقِبَهُ اَمْرٌ هَاسِرًا﴾ وه‌سه‌ره‌نه‌نجامی کاریان بوو به‌زیانیاری و خه‌سار و مه‌ندی ﴿اَفَلَا اَللّٰهُ اَعْلَمُ عَذَابَ اَشْدِيْدًا﴾ خوا ناماده‌ی کرده‌وه‌بو‌یان سزایه‌کی سه‌خت ﴿فَاتَّو اَللّٰهُ﴾ که‌واته له‌خوا بترسن ﴿يَا اُولَی الْاَلْبَابِ﴾ ته‌ی ته‌وه‌که‌سانه‌ی خاوه‌ن زیری و بیر و هوشن ﴿اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ ته‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه ﴿فَقَدْ اَنزَلَ اَللّٰهُ اَيُّكُمْ ذِكْرًا﴾ بینگومان خوا قورئانی بو دابه‌زاندون ﴿رَّسُوْلًا يَّتْلُوْا عَلَيْهِتُمْ﴾ (همروه‌ک بوی ناردون) پیغه‌مه‌ره‌ک که‌ده‌خوینیه‌وه‌بو‌تان ﴿اَلَّذِيْنَ اَللّٰهُ مَبِيتٍ﴾ ثایه‌ته‌کانی خوا که‌روون کرده‌وه‌ن ﴿لِيُخْرِجَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ تاده‌ره‌به‌یتیت ته‌وانه‌ی که‌باوه‌ریان هیتاوه ﴿وَلَعَلَّوْا اَللّٰهُ يَحْيِيْ﴾ وه‌کرده‌وه‌ی چاکیان کرده‌وه ﴿مِنْ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّوْرِ﴾ له‌تاریکستانی (پی‌ی دینی) بو‌رووناکی (دینداری) ﴿وَمَنْ يُّؤْمِرْ بِاَيِّهَا﴾ وه‌ه‌هر که‌سینک باوه‌ره‌به‌یتیت به‌خوا‌ی گه‌وره ﴿وَيَعْمَلْ صٰلِحًا﴾ وه‌کار و کرده‌وه‌ی چاک ته‌نجام بدات ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ ته‌وه‌خوا‌ی گه‌وره‌ده‌یخاته‌ناو به‌هه‌شتانیکه‌وه ﴿يَخْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ﴾ که‌به‌ژیر دره‌خته‌کاتیدا جو‌گه‌ناوی زور دهر‌وا ﴿حٰلِيْنَ فِيْهَا اَبْدًا﴾ تباده‌میننه‌وه‌به‌هه‌میشه‌یی ﴿فَقَدْ اَحْسَنَ اَللّٰهُ لَهُ رِزْقًا﴾ بینگومان خوا (له‌وی) رو‌زی چاکی بو‌ناماده‌کرده‌وه ﴿اَللّٰهُ اَلَّذِيْ﴾ خوا زانیکه ﴿حَتَّى سَمِعَ سَمَوَاتٍ﴾ که‌جه‌وت ناسمانی دروست کرده‌وه ﴿وَمِنْ اَلْاَرْضِ مِمَّا هُنَّ﴾ وه‌به‌وته‌ی ته‌وان زه‌ویشی دروست کرده‌وه ﴿يُنَزِّلُ اَلْاَمْرَ بَيْنَهُنَّ﴾ فرمانی خوا له‌نیوانیاندا داده‌به‌زیت ﴿لِيَقْلُقُوا اَنْ اَللّٰهُ﴾ تا چاک بزائن که‌خوا ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ﴾ به‌سه‌ره‌ه‌موو شتینکدا به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه ﴿وَالَّذِيْنَ اَللّٰهُ﴾ وه‌بینگومان خوا ﴿فَقَدْ اَحْاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ (به‌زانست و زانیاری) ده‌وری هه‌موو شتینکی داوه (واته : ناگاداری هه‌موو بو‌ونه‌وه‌ره) ﴿

سوره‌ی (التحریم)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

پیغمبه‌ری خودا (ﷺ) له‌گه‌ل خاتوو ماریه‌ی خیزانی کزبویه‌وه و حه‌فصه‌ی دایکی باوهره‌دارانش به‌مدی زانی، پیغمبه‌ریش (ﷺ) به‌حفصه‌ی فدرموو: نه‌وه ماریه‌م له‌خۆم حهرام کرد به‌و مه‌رجه‌ی ئەم نه‌یه‌یه‌ی لای که‌س نه‌در گیتیت، حه‌فصه‌ش رۆشت لای عایشه‌ نه‌یه‌یه‌ی که‌ی در کاند، به‌م هۆیه‌وه ئەم سوره‌ته‌ هاته‌ خواره‌وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه‌ی پیغمبه‌ر (ﷺ) ﴿لَا تَحْزَنْ مَّا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ﴾ بۆچی شتیت له‌خۆت حهرام ده‌که‌یت که‌ خوا بۆی حه‌لال کرد ویت (مه‌به‌ست پی خاتوو ماریه‌ بوو) ﴿تَبَيَّنَ مَرْضَاتُ أَرْوَاحِكُمْ﴾ تۆ به‌زامه‌ندی ژنه‌کانه‌ت ده‌وی ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ له‌کاتیکدا خوا له‌خۆشبووی میهره‌بانه ﴿مَدَّ قَرَضَ اللَّهِ لَكُمْ﴾ بینگومان خوا دایناوه‌ بۆتان ﴿تَحَالُفُكُمْ﴾ هه‌له‌وه‌شانده‌وه‌ی سوینده‌کانان ﴿وَاللَّهُ مُؤَكَّدٌ﴾ خوا کارساز و دۆستی ئیویه ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ شه‌و زانای کاردرسته ﴿وَإِذَا نَسَرَ النَّبِيُّ﴾ کاتیک که‌ پیغمبه‌ر (ﷺ) به‌نه‌یه‌ی ﴿إِلَى بَعْضِ أَرْوَاحِهِمْ﴾ لای هه‌ندی له‌ژنه‌کانی قسه‌یه‌کی در کاند ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ﴾ نه‌مجا که‌نه‌وه (ژنه) قسه‌که‌ی کرد (بۆ هه‌وینکه‌ی) ﴿وَأُظْهِرَ اللَّهُ عَلَيْهِ﴾ خواش پیغمبه‌ری (ﷺ) ناگدار کرد ﴿عَرَفَ بَعْضُهُ، وَقَرَضَ عَنْ﴾ (پیغمبه‌ر (ﷺ) هه‌ندیگ (له‌قسه‌کان) ی باسکرد و بین ده‌نگ بوو له ﴿بَعْضٍ﴾ هه‌ندیکی تری ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ، قَالَتْ﴾ نه‌مجا که‌ پی ی ووت (ژنه‌که‌ی) ووتی: ﴿مَنْ أَتَى هَذَا﴾ کی نه‌مه‌ی پی گه‌باندی ﴿قَالَ تَبَيَّنَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ فدرمووی خوای زانای ناگدار پی ی گه‌باندیم ﴿إِنْ شَاءَ إِلَى اللَّهِ﴾ (نه‌ی حه‌فصه‌ و عایشه) نه‌گه‌ر هه‌ردوو کسان ته‌وه‌ به‌کن و به‌گه‌رینه‌وه‌ بۆ لای خودا (جی ی خۆبه‌تی) ﴿فَقَدْ صَعَتِ قُلُوبُكُمْ﴾ چونکه‌ به‌راستی دلشان لایدا (له‌حق و راستی) ﴿وَإِنْ نَظَرْنَا عَلَيْهِ﴾ وه‌ نه‌گه‌ر به‌ستی به‌کتر بگرن له‌دۆی پیغمبه‌ر (ﷺ) (سه‌ر که‌وتوو نابین) ﴿قَالَ اللَّهُ هُوَ مَوْلَانَا﴾ چونکه‌ بینگومان پشگیری نه‌وه‌ خواو ﴿وَجِبْرِيلُ وَصَّى الْمُرْسَلِينَ﴾ جوهره‌ئیل و ئیمانداره‌ چاکه‌کانیش ﴿وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ﴾ دۆای ته‌وان فریشته‌کانیش به‌ستیوانی ته‌وان ﴿عَسَىٰ رَبُّهُ أَنْ خَلَقَ﴾ دلباس نه‌گه‌ر ئیوه‌ ته‌لاق به‌دات به‌روه‌ردگاری ﴿أَنْ يُّبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنْ﴾ له‌بری ئیوه‌ ژنانیکی باشته‌ له‌ ئیوه‌ی ده‌داتی ﴿مُسْلِمِينَ مُؤْمِنِينَ﴾ موسلمانانی، به‌روادارانی ﴿فَبَيَّنَتْ تَبَيَّنَ﴾ نزاکارانی، ته‌وه‌کارانی ﴿عَلَيْكَ سَلَامٌ﴾ خوا به‌رستانی، پۆزوو گران ﴿تَبَيَّنَتْ وَأَنْكَارٌ﴾ له‌ بیوه‌ژنان و کیزان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی ته‌وانه‌ی که‌باوه‌رسان هه‌تاوه ﴿قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا﴾ خۆتان و که‌س و کارتان به‌ارێزن له‌ ناگرێتک ﴿وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾ که‌ سووته‌مه‌نی به‌که‌ی ناده‌می و به‌رده‌ ﴿عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَافٌ شِدَادٌ﴾ سه‌ره‌رشتی شه‌و (ناگری دۆزه‌خه‌ن) چه‌ند فریشته‌یه‌کی زیر و فوندو تیزێ وان ﴿لَا يَصُونُ اللَّهُ مَا أَمَرَهُمْ﴾ که‌ ناهه‌رمانی خوا ناکه‌ن له‌وه‌ی که‌فهرمانیان پی ته‌دات ﴿وَيَقْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ وه‌ چ فهرمانیکیان پی به‌ری ده‌یکه‌ن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌ی ته‌وانه‌ی که‌ بی باوه‌ر بوون ﴿لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ﴾ نه‌مۆ (که‌ پۆزی دوا به‌) عۆز و بیانو و مه‌هه‌شته‌وه‌ ﴿إِنَّمَا تُجْرَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ چونکه‌ بینگومان پاداشت ده‌درینه‌وه‌ له‌سه‌ر نه‌وه‌ی که‌ ده‌تانکرد ﴿۷﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که با و ه‌پ‌تان هیتاوه ﴿تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ﴾ بگه‌پ‌ننه‌وه بۆ لای خوا‌ی گه‌وره
 ﴿تُؤْمِنُوا بِصُوحَا﴾ به‌گه‌پ‌انه‌وه به‌کی ئیجگاری (و‌راست و دروست، که جاریکی تر نه‌گه‌پ‌ننه‌وه سه‌ر
 نه‌و گونا‌هه) ﴿عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ تا به‌روه‌رد گارتان له‌ گونا‌هه کائناتان خوش بیی
 ﴿وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ﴾ وه‌ بنان خان‌ه ناو باخانی‌که‌وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که ده‌پ‌وا به‌ژیر باند
 جز گه‌ ناوی زور ﴿يَوْمَ لَا يُجْزَىٰ آلَهُ النَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ له‌پ‌ورژن‌کدا که خوا‌ی گه‌وره، پی‌نه‌مه‌ر
 و که سانی که با و ه‌پ‌یان هیتاوه له‌گه‌لیدا سه‌ر شو‌پ‌ریان ناکات ﴿تُورُهُمْ فِي سَعَىٰ يَتَىٰ يُدْخِلُهُم﴾ رووناکی
 (نیمان) یان ده‌پ‌وات له‌پ‌یش‌بانه‌وه ﴿وَيَأْتِيهِمْ﴾ له‌لای راستیانه‌وه ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتَيْنَا لَأُورِكَ﴾
 ده‌لین نه‌ی به‌روه‌رد گارمان رووناکی به‌که‌مان بۆ زیاده‌و مواوبکه ﴿وَنُغْفِرْ لَنَا﴾ وه‌لیمان خوش به
 ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی ه‌ر تویت به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا ده‌سه‌لا‌تداری ﴿يَا أَيُّهَا
 النَّبِيُّ﴾ نه‌ی پی‌نه‌مه‌ر ﴿جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ بجه‌نگه له‌گه‌ل بی با و ه‌پ‌ان و دوو روواندا
 ﴿وَأَعْلَظْ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌توند و نی‌ز به له‌گه‌لیاندا ﴿وَمَا أَوْفَوْهُم جَهَنَّمَ﴾ وه‌جییان دوزه‌خه ﴿وَبَشِّرِ الْمَصِيرُ﴾
 که سه‌ر نه‌نجام‌یکی زور خراپه ﴿صَبَرْنَا اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَمْرَأَتُ نُوحٍ وَآمَرَأَتُ لُوطٍ﴾ خوا‌ بۆ بی
 با و ه‌پ‌ان زنی نوح و زنی لوطی به‌نمونه هیتاوه ﴿كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ﴾ که له‌ژیر (نیکاحی) دوو
 به‌نده‌دا بوون ﴿مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ﴾ له‌به‌نده چاکه‌کانی ئیمه ﴿فَقَاتِلَا هُمَا﴾ نه‌مجا خیانه‌تیان له‌گه‌ل‌کردن
 (مه‌به‌ست پتی بی با و ه‌پ‌ بوون پییان) ﴿فَقَاتِلَا عَنَّهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ که چی (می‌ده‌کاییان) نه‌بیان‌توانی
 شتی‌ک له‌سزای خوا‌یان لی دوو ریخه‌نه‌وه ﴿وَقِيلَ أَهَٰذَا الشَّارُ﴾ وه‌پ‌یان و و‌ترا که پ‌ر‌ونه ناو نا‌گه‌روه
 ﴿مَعَ الَّذِينَ خَلَوْا﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ی که ده‌پ‌ر‌ونه ناویده‌وه ﴿وَصَبَرْنَا اللَّهُ مَثَلًا﴾ (ه‌روا) خوانمونه‌به‌کی
 نری هیتاوه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بۆ نه‌وانه‌ی که پ‌روایان هیتاوه ﴿أَمْرَأَتُ فِرْعَوْنَ﴾ (به) زنی فیر‌عون
 ﴿إِذْ قَالَتْ كَاتِبُكَ كَهَؤُلَئِی﴾ پ‌ه‌روه‌رد گارم بۆم دروست بکه ﴿عِنْدَكَ يَبْنَاقِي الْجَنَّةِ﴾
 لای خوت مالیک له‌به‌ه‌شتدا ﴿وَنَجَّیْ مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ﴾ وه‌پ‌ز گارم بکه له‌فیر‌عون و کرده‌وه‌کانی
 ﴿وَنَجَّی مِنْ الْقَوَارِ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌پ‌ز گارم بکه له‌گه‌لی سته‌مکاران ﴿وَمَرْسَمَ ابْنَتِ عِمْرَانَ﴾ وه‌(به)
 مه‌ریه‌می کچی عیمران (نمونه ده‌هیتی‌که‌وه) ﴿الَّتِی أَخَصَّتْ فَرْجَهَا﴾ نه‌وه‌ی که داویشی خوی پاک
 را گرت ﴿فَفَخَّرَ بِهَا﴾ نه‌وسا ئیمه فورمان پیا‌کرد ﴿مِنْ رُوحِنَا﴾ له‌پ‌ر‌وحتیک که خۆمان دروستمان
 کرد و وه ﴿وَصَدَقَتْ بِكَلِمَتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ﴾ وه‌با و ه‌پ‌ی هیتا بو به‌و‌ته‌کانی به‌روه‌رد گاری خوی
 و کتبه‌کانی ﴿وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ﴾ وه‌له‌پ‌یزی گو‌پ‌رایه‌ل و فەرمان‌به‌رداراندا بوو ﴿﴾

سورەتى (الملك)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواى به خشندهى میهره بان

﴿تَبَارَكَ الَّذِي يَمْلِكُ﴾ گه وره و پیرۆزه ئەو زاتەى که هەرچی دەسه لات و پاشایی ههیه به دهست ئەوه
 ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه ئەو دەسه لاتداره به سەر هه موو شتێکدا ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ﴾ ئەو
 زاتەى که مردن و زینانی داهێتاوه و دروستکردووه ﴿يَسْتَبْرِكُ﴾ تا نا قیسان بکاته وه ﴿أَلَمْ أَحْسَنْ عَسَلًا﴾
 که کردووه ی کامتان چاکتره ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾ وه هەر ئەوه بالا دهست و لى خو شبوو ﴿الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا﴾ ئەو زاتەى که جهوت ئاسمانى دروست کردووه يەك له سەر يەك ﴿مَارِئٍ﴾
 تو نابیت (ئەى تەماشاکەر) ﴿فِي خَلْقِ الرَّحَنِ﴾ لە دروست کراوه کانی خواى میهره باندا ﴿مِنْ تَقْوَى﴾ هیچ
 نارێکی يەك ﴿فَارْجِعِ الْبَصَرَ﴾ چاو بگێره و ورد به ره وه (بزانه) ﴿خَلْقَ رَبِّى مِنْ فُطُورٍ﴾ ئایا هیچ ناتەواو يەك
 ده بىیت ﴿فَارْجِعِ الْبَصَرَ﴾ دووباره چاو بگێره ﴿كَرْتَبٍ﴾ يەك له دواى يەك ﴿يَقُولُ إِنَّكَ الْبَصَرُ حَاسِبًا﴾
 چاووت به برىواى و ناتو میندى ده گه رینه وه بۆ لای غۆت ﴿وَهُوَ خَبِيرٌ﴾ وه ئەو (چاووت) ماندووه
 و تاقەتى چووه ﴿وَلَقَدْ رَكَنَ السَّمَاءُ الذَّلِيلُ يُصْبِحُ﴾ سوتندىیت بىگومان ئاسمانى دونیامان پازاندو ته وه
 به چرای زۆر (ی ئەستیره) ﴿وَجَعَلْنَا رُجُومَ الشَّيْطَانِ﴾ وه گێر او مانن به ره جمى شه یثانه کان ﴿وَأَعَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
 السَّعِيرِ﴾ وه ئاماده مان کردووه بۆ ئەوان (له قیامه تدا) سزای ئاگرى هه لگير ساو ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 بِرَبِّهِمْ﴾ وه بۆ ئەوانەى که بى بر وان به په ره ور گاریان ﴿عَذَابُ جَهَنَّمَ قَبَسٌ مِنْ الشَّعِيرِ﴾ سزای دۆزه خ
 ئاماده یه، که مه نزلگایه کى زۆر خرابه ﴿إِذَا الْقَوَايِمُ خَلَّيْطٌ﴾ کاتێک که فری درانه ناوی به وه
 ﴿سَمِعُوا الشَّهَقَاتِ﴾ لهو دۆزه خه وه لووره و نر که يەك ده بىستن ﴿وَهُنَّ تَقُورٌ﴾ وه ئەو ئەکولن و جۆش
 ده خوات ﴿لَقَدْ تَمَرَّزْنَا مِنَ الْغَيْطِ﴾ نزیکه (دۆزه خ) له پ قانا پاره پاره بىی ﴿لَقَدْ آتَيْنَا فِيهَا قُرْآنًا﴾ هه ر
 کانی ده سته يەك فری بدرینه ناوی وه ﴿سَاءَ الَّذِي حَزَنَّا﴾ هه ر گاوانه کانی دۆزه خ په رسیاریان لى ده که ن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئایا پینه مه رێکی تر سینه رتەن بۆ نه هاتو وه (له دونیادا) ﴿قَالُوا إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ أَبْوابَ
 بَهْلَى بَؤْمَانِ هَاتُوه﴾ ﴿فَكُنَّا وَقَفًا﴾ به لام به درۆمان ده زانی، و ده مان ووت (بىی) ﴿مَنْزِلَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 خوا هیچى نه نار دۆته خواره وه ﴿إِنْ أَنتَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ﴾ نێوه به س له گو مراییه کى گه وره دان ﴿وَقَالُوا
 لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ وه ده لێن ته گه ر قسه ی (پینه مه ران) مان بىستایه ﴿أَوْ نَعْقِلُ﴾ یان تى بگه شتینایه
 ﴿مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ الشَّعِيرِ﴾ نه مر و له هاوه لانی دۆزه خ نه ده بوین ﴿فَأَعْرَضُوا بِأَنَّا مُّجِرٌ﴾ نه و سا نیت به ناچارى
 دان به گونا هه کانیا ندا ده نین ﴿فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ الشَّعِيرِ﴾ که و ابو و دورى له میهره بانى خوا بق هاوه لانی
 دۆزه خ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ﴾ بىگومان ئەوانەى له په نه نیا دا له خواى خویان ده تر سن
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لى خوش بوون و پاداشتی گه وره یان بۆ هه یه

﴿وَأَسِرُّوا قُلُوبَكُمْ أَجْهَرُ أَبْصَرٍ﴾ نیتو قسه به پنهانی بکن بان به ناشکرا (بُو خوا به کسانه چونکه) ﴿إِنَّهُمْ عَلَيْهِمْ يَدَانِ الضُّمُورُ﴾ نهو (خوای گه‌وره) ناگاداره به خودی (نهیتی) دلان ﴿الْأَيْدِي مِّنْ خَلْقٍ﴾ نایا نهو خوابه‌ی که مهر دوومی دروست کردوه ناگای له نهیبیان نبیه ﴿وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ له کاتیکدا که نهو ووردبین و ناگاداره ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا﴾ خوا نهو زاته به که زهوی بُو رام کردوون ﴿فَاتَّقُوا فِي مَا كُنتُمْ بِهِ يَسْتَكْبِرُونَ﴾ دهی بگه‌ربن به هم‌مو و گزسهو که نارنکیدا ﴿وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ﴾ وه له روزی خوا بخون ﴿وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ﴾ وه هدر بولای نهو گه‌رانه‌وه ﴿أَنزِلْنَا سُنَّاتٍ فِي السَّمَاءِ﴾ نایا دلنایان لهو خوابه‌ی که له ناسمانه ﴿أَن يَخِيفُوا فِي الْآرْضِ﴾ که بتانابه خواره‌وه به ناخی زهویی دا ﴿فَإِذَا هِيَ تَمُورُ﴾ له کاتیکدا که زهوی (وه‌ک ده‌ریا) گیز بخوات و (بیشه لدرین) ؟ ﴿أَنزِلْنَا سُنَّاتٍ فِي السَّمَاءِ﴾ نایا دلنایان لهو خوابه‌ی که له ناسمانه ﴿أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا﴾ که بای توندتان بنیرینه سهر به وورده زیخموه ﴿فَسْتَخْلَكُونَ كَيْفَ تَكْبَرُونَ﴾ نهو ده‌مه تی ده‌گدن که هدره‌شه‌ی نیمه چونه ؟ ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ سویند به خوا به راستی نهو (گه‌لانه‌ی) که له پیش نه‌ماندا بوون (پتخه‌مه‌رانی نیمه‌یان) به دروزن دانا ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چون بوو به گزدا چورنه‌وه‌ی نیمه (له‌وان) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا أَنْزَلْنَا قُرْآنَهُمْ﴾ نایا سه‌یری بالنده‌کان ناکن به زور سهریانه‌وه ﴿صَفَّيْنَا وَقَبَّحْنَاهُ﴾ به بال کراره‌ویی و هتانه‌وه‌یه‌ک ﴿مَا تَشِيعُونَ إِلَّا الرَّحْمَنُ﴾ رای نه‌گرتوون (بهو ناسمانه‌وه) خوا نه‌ی ﴿إِنَّهُ يَكُلُّ شَيْءًا بَصِيرٌ﴾ که نهو به هم‌مو شتیک بینایه ﴿أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي فُوحِشْنَا لَكُمْ﴾ نایا نه‌وه کی به نهو که سه‌ی که له شکری نیتو به ﴿يَضْرِبُ مِمَّنْ دُونِ الرَّحْمَنِ﴾ یارمه‌تبیان ده‌دات له جیاتی خوای میهره‌بان ؟ ﴿إِنَّ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ﴾ بی پروایان هدر له فریو خواردنان ﴿أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي يَزِفُّكُمْ﴾ نایا نه‌وه کی به نهو که سه‌ی که روزیشان ده‌دات ﴿إِن أَمْسَكَ رِزْقَهُ﴾ نه‌گهر خوا روزی خویشان لی بگریته‌وه ؟ ﴿بَلْ لَّجُوا فِي غُرُورٍ﴾ به لکو (به ناره‌زوو) درنزه‌یان دا به سهر که شسی و دوور که ونته‌وه (له پی‌ی راست) ﴿أَمَّنْ يَشِيعُ مِثْلَ مَا عَنَّا وَجْهَهُ أَهْدَىٰ﴾ نایا نهو که سه‌ی پرواو به ده‌ما بکه‌وی باشتر ری دهره‌کات ؟ ﴿أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ بان به کینک که قنج و قیت پروا به سهر پینگایه کی راست و ره‌واندا ؟ ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: هدر خوابه که درووستی کردوون و به‌دبه‌یتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وه گوی و چاوو دلی بی داوون ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ زور به ده‌گمن سوپاسی (نهم به‌هرانه) ده‌که‌ن ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ بلی: هدر خوابه که نیتو به بلاو کردوه‌ته‌وه له زه‌ویدا ﴿وَأَنبِئُ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه‌ه‌در لای خواش کزده‌کرتنده‌وه (له‌روزی دواپیدا) ﴿وَيَقُولُونَ عَلَىٰ هَٰذَا نَؤُودٌ﴾ (بی پرواکان به گالته‌وه) ده‌لین: نهم به‌لینه (به هاتنی روزی دواپی) که‌ی ده‌بی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر راست ده‌که‌ن ﴿قُلْ إِنَّمَا الْإِنسَانُ عِندَ اللَّهِ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: زانینی نهو روزه هدر لای خوابه ﴿وَلِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مُِّثْلُكُمْ﴾ وه‌من ته‌نها ترسینه‌رنکی ناشکرام

﴿فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً﴾ کاتیک بین پروایان نهو سزایه‌یان به‌دی کرد له نزیلک خویانه‌وه ﴿مِصْرَتَ أُجُوهَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 تال ده‌یی پروو خساری نه‌وانه‌ی که‌یی پروا بوون ﴿وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُتِبَ عَلَيْكَ بِهِ نَذْرٌ﴾ وه (پئی یان) ده‌ووتری:
 نه‌مه‌یه نه‌و (پروژه) ی که ده‌واتان ده‌کرد ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: پیسم بلین ﴿إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ﴾
 نه‌گه‌ر خوا من و نه‌و (موسولمانانه) ی که له گه‌لمان له ناومان بیات ﴿أَوْ رَحِمًا﴾ یا مبه‌ره‌بانیمان
 له گه‌ل بکات ﴿فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾ ده‌ی کی په‌نای بی پروایان ده‌دات له سزای سه‌خت
 ﴿قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ بلی: هه‌ر نه‌وه خوای به‌خشنده که پروامان بی هیتاوه ﴿وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾
 وه هه‌ر به‌و پشتمان به‌ستوه ﴿فَسْتَغاثُوا مِنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ جا له مه‌ولا ده‌زائن که کی له گو‌مرایی
 په‌کی ناشکرا دایه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: پیسم بلین ﴿إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا﴾ نه‌گه‌ر لئاو (ی خوار دنه‌وه)
 تان رو‌بچی به‌ناخی زه‌وی دا ﴿فَمَنْ يَأْتِكُمْ بِمَاءٍ غَيْرِ غَيْرٍ﴾ ده‌ی کی (بی‌جگه له خوا) ناوی زولالتان بو
 ده‌هیتی

سوره‌ی ﴿القلم﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی مبه‌ره‌بان

﴿بِ﴾ به (نوون) ده‌خو‌نریته‌وه، خوا به‌مانا که‌ی زاناتره بو زیاتر زانیاری سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تای
 (البقرة) بکه ﴿وَالْفِيلِ وَمَا يُغْطَرُونَ﴾ سو‌یند به‌پیسوس و به‌و دیرانه‌ی ده‌پوسن ﴿مَا لَكُتْ بِعَمْرِؤَيْكَ﴾
 یخون ﴿تَوَلَّاهُ سَائِبِيٌّ﴾ به‌خشی خواوه شیت نیت ﴿وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ﴾ وه بیگومان
 باداشتی نه‌برانه‌وه مه‌یه بو تو ﴿وَإِنَّكَ لَأَنْتَ عَلِيُّ عَظِيمٍ﴾ وه به‌راستی تو له‌سه‌ر به‌وشت و خویه‌کی
 ئیجگار به‌رزو گه‌وره‌یت ﴿فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ﴾ جا به‌م زو‌وانه‌ توش و نه‌وانیش ده‌بینن ﴿بِأَيِّكَ الْغَفَوْنَ﴾
 که کامتان شیتن ﴿إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَغْلَىٰ عَنِ سَبِيلِهِ﴾ بیگومان به‌ره‌رد گاری
 تو له هه‌موو که‌س زاناتره به‌و که‌سه‌ی که پی‌ی راستی خوای وون کردی ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالسُّهَدَاءِ﴾
 وه نه‌و زاناتره به‌و که‌سانه‌ی که پی‌ی راستیان گرتی ﴿فَلَا تُطِيعُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ گو‌برایه‌لی نه‌وانه
 مه‌یه که قسه‌کانت به‌درو ده‌زائن ﴿وَذُؤُا تُؤَذَّهِنْ﴾ چه‌زبان ده‌کرد که تو نه‌رمی نشان به‌هیت
 ﴿فَيَذَّهَبُونَ﴾ نه‌وسا نه‌وانیش نه‌رمی (به‌رانه‌رت) ده‌نو‌نن ﴿وَلَا تُطِيعُ كُلَّ حَلَّافٍ﴾ گو‌برایه‌لی مه‌که
 بو هیچ سو‌یند خو‌رنکی ﴿فَهَبْنِ﴾ به‌ست و ریسوا (ی دروزن) ﴿هَمَّا زَمَنًا يُبْسِمُ﴾ پیتک
 گری هاتوو‌چو که‌ر بو قسه‌هیتان و بردن ﴿مَتَاعٍ لِلْآخِرِ﴾ زور رینگری که‌ر له چاکه ﴿مُعَذِّ
 أَلِيمٍ﴾ سه‌مه‌کاری گونا‌ه‌کار ﴿عَلَّيْكَ عَذَابُكَ نَعِيمٍ﴾ دن په‌قی که‌لله شه‌ق دوا‌ی نه‌وه‌ش زول ﴿أَنْ
 كَانَ ذَمًّا لِّوَيْتٍ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی که خوا‌ه‌نی دارایی و کو‌ری زوره (هه‌موو نه‌م سیفه‌تانه وه‌ک زانایان
 ده‌لین مه‌به‌ست پی و لیدی کو‌ری مو‌غیره‌یه) ﴿إِنَّا نُنْزِلُكَ فِيكَ آيَاتٍ﴾ که تابه‌ته‌کانی ئیمه‌ی
 به‌سه‌ر دا بخو‌نریته‌وه ده‌لی: ﴿أَسْطُورُ الْأَوَّلِينَ﴾ (نه‌مانه) نه‌فسانه‌ی پیشینان ﴿سَمِيعُهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 به‌م زو‌وانه‌ سه‌ری لووتی داخ ده‌که‌بن

﴿إِنَّا نَوَفِّرُ﴾ ئىمە تاقىمان كەردنەوہ ﴿كَمَا بَرَأَ النَّفْثَ لَجَنَةً﴾ ھەر وەك لەمە وىش خاوەنانى ئەو باخەمان تاقى كەردەوہ
 ﴿إِنَّا قَسَمْنَا﴾ كە (لە شەودا) سوتىندىيان خوارد ﴿بِئَسْرٍ مِّنْهُ لَفُصْحَيْنِ﴾ كە لە دەمى پەرە بە ياندا (پەروبوو مەكەى) بىرن
 (تا ھەزاران نەزانى) ﴿وَلَا تَسْخَرُونَ﴾ ھىچى (بۆ ھەزاران) لى دەرنەكەن ﴿فَلَقَّاقَ عَلَيْهِمَا كَلَامَيْنِ يَمُوتُ﴾ ئەمجا
 بە لایەك لە لایەن پەروەردگار تەوہ سوپايدەوہ بە سەر باخەكەدا ﴿وَلَا يَمُوتُونَ﴾ لە كاتىكدا كە ئەوان خەوتبوون
 ﴿فَأَنصَحَتْ فَأَصْرَحَ﴾ ئەوسا وەك باخىكى پەرەو لى ھات ﴿فَتَنَادَوُا فُصْحَيْنِ﴾ لە شە بە قدا (براكان) بانگى
 بە كترى بان كەرد ﴿أَن لَّهٗمَّ عَلٰى خَرْقِكُمْ﴾ (ووتيان) : كە ھەستىن بچن بۆ سەر باخەكەتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾
 ئەگەر ئەنەنەوى بىرنىن ﴿فَأَنظَرُوا﴾ ئەمجا كەوتنە بىن ﴿وَلَا تَخَفُوا﴾ وە ئەوان بە چىرە بە بە كترىيان
 شەووت ﴿أَن لَّيْسَ لَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَقْشِقٌ﴾ ئەمىر و ھىچ ھەزارىك ئەبەت بە سەر نائدا لە ناو باخەكەدا ﴿وَلَا تَرْهَقُوا زُرْقًا﴾
 باخەكەيان دىي (بە سوناوى) ووتيان ﴿إِنَّا نَافِئُونَ﴾ ئىمە پىگامان وون كەردەوہ (ئەمە باخەكەى ئىمە
 نى بە) ﴿بَلْ لَّحْنٌ مِّمَّزُونٌ﴾ ئەم بە لىكو بەش براو كراو بىن ﴿قَالَ أَوْسَطُ﴾ برا ناو وىجى بە كەيان
 (لە ژىرىدا) ووتى ﴿إِذَا زُلْزِلَ﴾ مەگەر پىنم نەوونىن؟ ﴿وَلَا تَسْخَرُونَ﴾ بۆ چى ياد و سوپاسى خوا ناكەن ﴿قَالَ أَوْسَطُ﴾
 ئىمە خۆمان ﴿طَلَبِينَ﴾ سەتم كارىن ﴿وَأَقْبَلَ تَقَطُّعًا عَلَى خَيْلٍ﴾ ئەمجا پەرويان كەردە بە كترىي ﴿يَتَلَوْنَهُ﴾
 بە سەر زەشت كەردن ﴿قَالَ لَوْ كُنْتُمْ إِنَّا كَا طَلَبِينَ﴾ ووتيان: واى بۆ خۆمان بە راستى لە خوا باخى بوون ﴿عَسَىٰ رَبُّنَا أَن يُبْدِلَ خَيْرًا مِّمَّا﴾
 بە راستى ئىمە ھىوامان ھەر بە پەروەردگارى خۆمانە ﴿كَذَٰلِكَ الْقَدَابُ﴾ ئاوايە سىزا (ى خوا لە جىھاندا)
 ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا الْكُرْشٰى﴾ وە سىزاى پۇزى دوايى گەلى گەورە ترە ﴿وَلَا تُلَاحِظُونَ﴾ خۆزگە پىانزا ئىايە ﴿إِنَّا﴾
 پىگومان بۆ لە خوا ترسان ھەيە ﴿عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ﴾ لای پەروەردگارىيان باخاتى پىر لە ناز
 و نىعمەت ﴿أَفَتَكْفُرُ الْشَّيْطَانُ بِالْمُحْسِنِينَ﴾ چۆن ئىمە موسولمان و بەدكاران وەك لى دەكەبن؟ ﴿أَلَمْ تَكُنْ مِنَّا قَبْلَ﴾
 (ناسمانى) ئان ھەيە ئەمەى ئىندا دەخویننەوہ ﴿إِن لَّكَ فِيهِ لَمَآخِظُونَ﴾ وە لەو كىيەدا پىتان پى دراوہ چىتان
 بویت ئەوہ ھەل بىزىر بۆ خۆتان؟ ﴿أَلَمْ تَكُنْ لَّعَلَّكَ بَاقِيَةٌ﴾ يان پەيمانى بە ھىزان ھەيە لە گەلمان ﴿إِنَّا يَوْمَ﴾
 آفەتە تە پۇزى دوايى ﴿إِن لَّكَ لَمَآخِظُونَ﴾ كە ھەر چى ئىوہ بىر بار بىدەن بىاندە بىن ﴿سَافِرَةٌ﴾ پىر مە لىيان
 (بزانە) ﴿أَلَمْ يَدْرِكْكَ يَوْمَ﴾ كاميان زامنى ئەم كارەن ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَّكَ رُكْبَةٌ﴾ ناخو ھاو بىريان ھەيە (ئەم قەسەيەدا)
 ﴿فَبِأَنزِلِكَ يُهَيِّجُ﴾ دەبا ھاو بىرە كانىيان بىنن ﴿إِن كَا وَاصِدِينَ﴾ ئەگەر راست دەكەن ﴿يَوْمَ لَئِنْ كُنْتَ مِن سَاقٍ﴾
 لە پۇزىكدا (كە قىامەت و ناوەجەنە كاتىنى) خواى گەورە لاقى پىر پۇزى دەردەخات (وەك لە فەر موودەى
 ئىمامى بوخارى و موسلىمدا ھاتوہ، باوەرمان پىنەى بەيى ھىچ لىچواندن و لىكەدانەوہ بەك، وە ئىمەش
 چۆن ئىيە كەى نازانىن) ﴿وَلَا تَعْوَدُ إِلَى الْفُجُورِ﴾ وە (بە تەوسەوہ) بانگ دەكرىن بۆ سۆزە بىردن (بۆ خواى
 گەورە) ﴿فَلَا تَسْخَرُونَ﴾ (كەچى) ناتوانن (سۆزە بىەن) ﴿﴾

﴿خَشِيعَةً أَنْصَرُهُمْ﴾ چاويان شۆرۆ ﴿تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ﴾ پيسوايى دايان دەگرى ﴿وَقَدْ كَانُوا يَدْعُونَ إِلَى﴾
 بەراستى جاران كە بانگ دەكران بۆ ﴿الشُّعُورَ وَالْهَرَسَاتُونَ﴾ سوژدەو (نەيان دەبرد) كە ساغيش
 بون ﴿فَلَذَرْنِي فَمَنْ يَكْرِِبْ يَهْدِ اللَّهُ الْحَبِيثَ﴾ وازم لى بېتە بۆ ئەوانەى كە ئەم قورغانە بەدروق دەزانن
 ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بەرە بەرە كېتشان دەكەم بە رەنگىك كە پى نەزانن ﴿وَأَنبِئْهُمْ﴾
 وە مۆلەتيان دەدەم ﴿إِنْ كَذِبْتُمْ يَمِينٌ﴾ بەراستى پىلانى من تۆكەم و بەهيزە (لە بەرانبەر پىلانى ئەواندا)
 ﴿أَلَمْ تَكُنْ لَهُمُ الْغُرَّةَ الْأُولَى﴾ تاخۆ تۆ لە پى پروايان داواى كرى (ى كۆششى پىغەمبەرتى) يان لى دەكەيت
 ﴿فَهُمْ مِنْ مَّعْرُومٍ مُنْقَلَبُونَ﴾ ئەوانيش لە بۆاردنى قەرزدارى گران بارن ﴿أَنزِعْهُمْ الْحَبِيثَ﴾ يا رويە بەرى
 غەيبان لە لايە ﴿فَهُمْ يَكْذِبُونَ﴾ وە ئەوان لەبەرى دەنورسەنەو ﴿وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ (ئەى موحەممەد
 ﷺ) دان بە خۆنا بگرە و چاوەروانى فەرمانى پەروەردگار ت بکە ﴿وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ﴾ وەك
 ھاوړى (خوداى) كەرد، ئەو تەوورە بوو (لە پى پروايى گەلە كەى) ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ خَلَوْا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ﴾
 ئەگەر مېهرەبانيه ك لە لايەن پەروەردگار يەوە فرماي نەكەوتايە ﴿لِيَذَرَ الْغُرَّةَ وَيُخَوِّمَهُمْ﴾ فرى دەدرايە
 دەشتىكى رووتەن وە ئەو بەدناو دەبوو ﴿فَأَجْتَبَاهُ رَبُّهُ﴾ ئەمجا پەروەردگارى هەلى بۆاردەو
 ﴿فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وە كردى (بە يەكەك) لە چاكە كاران ﴿وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بەراستى
 نزىك بوو پى پرواكان ﴿أَن يُلَاقُواكَ بِاتِّصَافٍ﴾ هەلت خلىسكىتن بەچاو (ى پس) يان ﴿لَسْتَ تَعْلَمُ الْيَوْمَ﴾
 لە كاتىكدا كە قورغان دەبيستن ﴿وَيَقُولُونَ إِنَّ اللَّهَ لَمَجْنُونٌ﴾ وە دەيان ووت: بەراستى ئەم (پىغەمبەرە) شىتە
 ﴿وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ لە كاتىكدا كە ئەم قورغانە هەر نامۆزگارى يە بۆ هەموو جيهانيان ﴿

سورەتى ﴿الْحَاقَّةِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوى خواى بەخشندەى مېهرەبان

﴿الْحَاقَّةُ﴾ هاتنى پۆزى دوايى (هەق وراستە) ﴿مَا الْحَاقَّةُ﴾ جا چى بىت ئەو پۆزە (هەق وراستە)
 ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ﴾ تۆ چووزانىست ئەو پۆزە چى بە ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُمْ أَفَأَعْرَضُوا عَنْ آلِ الْفَارِغَةِ﴾ گەلى سەموود
 وەعاد ئەو پۆزەيان بەدروق زانى (كە دلەكان دادەخورپىتى) ﴿فَأَمَّا ثَمُودُ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ غَيْرِهِ﴾ ئەمجا
 (گەلى) سەموود لە ناوبران بە نەعرەتەيەكى زۆر گەورە ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ يَوْمَئِذٍ نَذْرًا﴾ وە (گەلى) عاديش
 ﴿فَأَتَتْهُمْ هَيْجَرَتُهُمْ عَنِيبَةً﴾ لە ناوبران بە بايەكى سەختى ساردى بەتيني بەگرە ﴿سَخَرَهَا مِنْهُمْ﴾ (خوا)
 زالى كرد بە سەرباندا ﴿سَخَرْنَا مِنْ آلِ هَارُونَ أَن يَرَوْا كِسْفًا﴾ جەوت شەو و هەشت پۆز بە پى ووجان (لەناوى
 بردن) ﴿فَقَرَى الْقَوْمُ مِن وَجْهِهِ نَقْرًا﴾ ئەو گەلەت دەپىنى لەو ماوە بەدايى گيان كەوتبوون ﴿كَانَهُمْ الْجِبَالُ رَصَدًا﴾
 وەك قەدى دارى خورماي گەندەك (ناوڕزاو) ﴿فَلَمَّا تَرَى الْفَوْمُ بَاقًا﴾ ئايا كەس دەپىنيت لەوان كە
 مابىتەو؟ ﴿

﴿وَجَاءَ وَقُونَ مِنْ ثَمَرِهِ﴾ (هەر به‌و رهنه‌گه) فیرعدون و گهلانی پشش نه‌و له‌گهل (دانیشتروانی دینهاته) سه‌ره‌و ژیر سووه‌کان هاتن ﴿يُلَاقِيَهُ﴾ به‌گوناهو خرابه‌وه ﴿فَقَصَّارَسُورَ رَبِّهِ﴾ وه‌بی فیرمانی پینه‌مبه‌ری په‌روهر دگاریان کرد ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا ذُكِّرَتْ بِهٖ﴾ نه‌وسا گرتنی به‌گرتنکی زور سه‌خت ﴿يُلَاقِيَهُ الْمَلَكُ فِي الْجَارِیَةِ﴾ به‌راستی نیمه‌کاتیک که‌تاو (ی توفان) سه‌ر که‌وت (باپییره‌کانی) نیمه‌مان هه‌لگرت له‌که‌شتیدا ئه‌ی بی‌بروایی مه‌که‌ه ﴿يَجْعَلُهَا كَذِکْرٍ﴾ تا‌شم کرده‌وه به‌بکه‌ینه بیر هیئره‌وه بقو نیمه‌ه ﴿وَنَجَّيْنَا الْإِنْسَانَ﴾ وه‌تاله‌گوینی بگرت گونگرتنکی تیگه‌یشتوو ﴿وَلَمَّا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ﴾ نه‌مجا کاتیک فوو کرا به‌که‌ره‌نادا به‌تاقه‌فوو کردنیک ﴿وَحُلِّیْنَا الْأَرْضَ وَالْجِبَالَ﴾ وه‌زه‌وی و شاخه‌کان هه‌لگیران ﴿فَذَکَّا ذَکَّةً وَاحِدَةً﴾ به‌جاریک دران به‌یه‌کدا (وته‌خت کران) ﴿فَبَوْمَئِذٍ وَفَعَلَ الْوَاقِعَةُ﴾ نه‌و روزه‌روودای گه‌وره‌رووده‌دات ﴿وَالنَّشْطُ النَّشْطَةُ﴾ وه‌ناسمان له‌ت ده‌بی ﴿فَبَوْمَئِذٍ وَهِيَ﴾ وه‌نه‌و له‌و روزه‌دا ست و (بی‌که‌که‌ه) ﴿وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا﴾ وه‌فرشته‌کان له‌که‌ناری ناسماندان ﴿وَنَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَلَاثَةٌ﴾ وه‌له‌و روزه‌دا هه‌شت (فرشته‌ی به‌هینز) عهرشی په‌روهر دگارت به‌بان سه‌ریانده‌وه هه‌ل ده‌گرن ﴿فَبَوْمَئِذٍ نُخَسِّنُ﴾ له‌و روزه‌دا (له‌به‌رده‌می خوادا) هه‌مووتان نشان ده‌درین ﴿لَا تَخْشَىٰ مِنْكَ خَافِيَةٌ﴾ هیچ (کرده‌وه‌یه‌کی) په‌نه‌انیتان به‌نه‌یتی نامینه‌وه ﴿وَالْمُتَّامِينَ الْإِنْفِ كَثِيرَةً رَّيْسِيَّةً﴾ نه‌وسا نه‌و که‌سه‌ی که‌نامه‌ی (کرده‌وه‌ی) درایه‌ده‌ستی راستی ﴿فَيَقُولُ عَذَابُكُمْ أَفْزَأُكُمْ وَالْكَافِيَةُ﴾ ده‌لی: ها‌نامه‌که‌م بگرن و بیخویننه‌وه ﴿إِنِّي طَلَعْتُ الْفَجْرَ﴾ بی‌گومان من خوم ده‌مزانی که‌تووشی نه‌م لیبر سینه‌وه‌یه ده‌بیم ﴿فَهَلْ يَوْمَئِذٍ نَّاصِيَةٌ﴾ نه‌و که‌سه‌له‌ژیاننکی په‌سه‌ندا ده‌بی ﴿فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ﴾ له‌به‌هه‌شتنکی به‌رزدا ﴿فَطُورُهَا ذَاتُ بَيْنٍ﴾ که‌میوه‌ی نزیکه‌ده‌سته ﴿كُلُّوا وَاشْرَبُوا وَهْنًا﴾ (بی‌یان ده‌وتریت) بخون و بخونه‌وه، نوشتان بی ﴿وَمَا اسْقَفُوهَا فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ﴾ به‌هوی له‌و چاکانه‌وه که‌له‌روزانی رابر دوودا کردووتانه ﴿وَالْمُتَّامِينَ الْإِنْفِ كَثِيرَةً رَّيْسِيَّةً﴾ به‌لام نه‌و که‌سه‌ی که‌نامه‌درایه‌ده‌ستی چه‌بی ده‌لی: ﴿يَتَلَبَّسُونَ بِلَأْوَانٍ كَثِيرَةٍ﴾ خوزگه‌هه‌ر نامه‌م نه‌درایه‌تی ﴿وَالْوَارِثُ مَا جَسِيَّةٌ﴾ وه‌ندم زاتیایه‌چی په‌(سه‌ره‌نه‌جامی) لیبر سینه‌وه‌م ﴿يَتَلَبَّسُ كَانِي الْقَابِیَةِ﴾ خوزگه‌مردنه‌که‌م به‌کجاری بوویه ﴿مَا أَتَىٰ عَلَىٰ مَالٍ﴾ سامانه‌که‌م هیچ قازانجینکی بی‌نه‌گدیاندیم ﴿هَكَذَا عَلَىٰ سُلْطَانٍ﴾ له‌ده‌ستم چوو ده‌سه‌لانه‌که‌م ﴿حَدَّوْهُ فَقَالُوا﴾ (نه‌مجا به‌چاودیرانی دوزه‌خ ده‌وتریت) بی‌گرن زنجیر بکه‌نه‌ده‌ست و گمردنی ﴿وَالْجَنَّةُ صَلَوَةٌ﴾ له‌پاشان بیسه‌ن بز دوزه‌خ (بی‌سووتین له‌دوزه‌خدا) ﴿ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ﴾ نه‌مجا به‌زنجیرنکی حه‌فتا گه‌زی بی‌به‌ستنه‌وه ﴿إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾ (چونکه‌ه) بی‌گومان نه‌و پروای به‌خوای گه‌وره‌نده‌کرد. ﴿وَلَا يَخْضَعُ عَلَىٰ طَعَاوِ الْمُسْكِينِ﴾ وه‌هانی که‌سی نه‌ده‌دا بقو خوراک دان به‌هه‌زاران ﴿فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ﴾ نه‌مرو نه‌ویش لیره‌نه‌دلسوزنکی هه‌یه (یارمه‌تی بدات) ﴿

﴿وَلَا تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾ وەنەخوار دنى (بىخوات) جگە لە كىتم و زووخواوى جەستەى دۆزەخىيە كان نەبى ﴿لَا يَأْتِيكَ إِلَّا الْخِطْلُونَ﴾ كە (كەس) ناىخوات گوناھباران نەبىت ﴿فَلَا أَقْبِرُ مَا تُخِشُونَ﴾ جا سويىند بەو شتانەى كە دەبان بىنن ﴿وَمَا لَا تُخِشُونَ﴾ وە بەوەش كە ناىبان بىنن ﴿إِنَّهُ يَقُولُ رَسُولُكُمْ﴾ بىنگومان ئەم قورئانە فەرموودەى پەوانە كراوئىكى بەرئز و گەورەيە (لە خواوە پۇتان دىنى) ﴿وَمَا هُوَ يَقُولُ شَاعِرٌ﴾ وە ئەم (قورئانە) قسەى شاعىر نى يە ﴿قِيلَ مَا تَقُولُونَ﴾ زۆر كەم بىروا دەهيتن (بە قورئان) ﴿وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ﴾ وە قسەى قالچى و زىوانىش نى يە ﴿قِيلَ مَا تَدَّكُرُونَ﴾ زۆر كەم بىر دە كەندەو ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (ئەم قورئانە) نىراوئە خوارەو لە پەروەردگارى جىهانىانەو ﴿وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقْبُولِ﴾ ئەگەر (موحەممەد ﷺ) بە دەم ئىمەو هەندى (ووتەى) هەلبىيەستايە ﴿لَاخْتَدَا مِنْهُ الْيَتِيمَ﴾ بىنگومان ئىمە بە دەستى خۆمان تۆلەمان لى دەسەند ﴿مَنْ لَقِطَعْنَا مِنْهُ الْتُومَ﴾ لە پاشان پەگى دلىمان دەبرى ﴿فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَكِيمٌ﴾ وە كەس لە ئىو نەبەدەتوانى بەرگرى لى بكات ﴿وَلَا تَنْفَعُ الْكُفْرَ الْإِشْقُ﴾ وە بىنگومان ئەم قورئانە ناموزگارى و پەندە پۇبارىزكاران ولەخواترسان ﴿وَلَا تَنْفَعُ الْكُفْرَ أَنْ يَكُفُّوا عَنْكُمْ﴾ وە بىنگومان ئىمە دەزانىن كە هەندىكتان قورئان بە درو دەزانن ﴿وَلَا تَنْفَعُ الْكُفْرَ عَلَى الْكَفْرِ﴾ وە بىنگومان ئەم قورئانە هۆى پەشيمانى بى پروايانە ﴿وَلَا تَنْفَعُ الْيَقِينَ﴾ وە بەرپاستى قورئان پاست و درووست و دلىبا بەخشە ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ كەواتە: (ئەى موحەممەد ﷺ) تۆش هەمىشە يادى پەروەردگارى گەورەى خۆت بكە ﴿

سورەتى (المعارج)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوى خواى بەخشندەى مېهرەبان

﴿سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ﴾ داواكارىك داواى سزايەكى (خوابى) كرد كە (ئەو سزايە) هەر پروو دەدات ﴿لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُمْ دَفْعٌ﴾ بۆ بى پروايان نى بە هېچ پان پێو نەرىك (كە بيان بارىزىت) ﴿مِنْ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ﴾ لە (سزای) خواى خواوەن پلەو پایەى زۆر بەرز ﴿تَخْرُجُ الصَّالِحِينَ كَنًّا وَالْأَشْقَى﴾ فرىشتە و جبرئىل سەر دەكەون بۆ لای خوا ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَرُهُ خَيْرِينَ الْقَاسِتِ﴾ لە پوزىكدا كە ئەندازە كەى پەنجارەزار سالا ﴿فَأَصْبَحَ رُؤُوسُهُمْ فِي يَدَيْهِ﴾ كەوا بوو خۆت رابگرە (ئەى موحەممەد ﷺ) بە خۆراگر نىكى چاك و جوان ﴿إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا﴾ بەرپاستى ئەو بى پروايانە ئەو پوزە بە دوور دەبىنن ﴿وَرَوْنَهُ قَرِيبًا﴾ ئىمەش زۆر بە نزىكى دەبىنن ﴿يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْهَيْبِ﴾ ئەو پوزەى كە ناسمان وەك مسى توابە (يان خلتەى زەبىتى) لى دى ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْ﴾ كىوە كانىش وەك خورى شىكر اوەيان لى دى ﴿وَلَا تَنْفَعُ حِجْرًا﴾ وە هېچ كەسىك ناپرسىتەو لە هېچ كەسىكى خۆشەويستى خۆى ﴿

﴿يَصْرُوهَ﴾ که نیشانی به کتری دهد رین ﴿يَوْمَ الْمَحْجَرِ﴾ تاواتبار ثاوات ده‌خوازی ﴿لَوْ يَفْتَرِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِهِ﴾ که (فوربانی) بدایه له‌بری پرگار بوونی خوی له‌سزای نه‌ور‌پورزه ﴿بَيْنَهُ﴾ به‌کورپه‌کانی ﴿وَصَلَّحْتُمُوسَى﴾ به‌زن و به‌براکانی ﴿وَفَصَّلْنَاهُ الْيَمِينَ﴾ به‌هوزه‌که‌شیه‌وه که به‌نایان ددها ﴿وَمَنْ فِي الْأَنْفُسِ خَيْرٌ فَاصْبِرْ﴾ وه به‌هه‌رچی که‌س له‌سهر زه‌وی به (هه‌مووی بدایه و) له‌پاشان هه‌ر خوی پرگاری یی ﴿كَلَّا إِنَّا نَظُنُّكَ أَخِيرٌ﴾ نه‌خیر (وانی به) به‌راستی ناگری دوزخ به‌بلیسه‌به ﴿نَزَّلْنَاهُ الْسُّورَى﴾ دامالینه‌ری پیستی سه‌ره ﴿وَنَدْعُوا مَنْ آخَرُ وَتَوَلَّى﴾ (نه‌و ناگره) بانگی که‌سیک ده‌کات که بشتی هه‌ل‌کردی له‌خواو رووی وه‌گیرایی ﴿وَجَمْعَ الْأَوَى﴾ وه سامانی کز کردیته‌وه وه‌لی گرتی ﴿إِنَّ الْأَنْفُسَ لَخُلُقٌ خُلُقًا﴾ بنگومان ناده‌می دروست کراوه به‌چاو چنوکینکی تنگه‌تیلکه ﴿وَإِنَّمَا أَنتَ الْكَرَّجُورُ﴾ که ناخوشی به‌کی تووش بی‌هاوارو ناله‌ده‌ست پی‌ده‌کات ﴿وَإِنَّمَا أَنتَ الْفُورُورُ﴾ که سامانیش رووی تی‌بکات نه‌ی گرتیته‌وه (له‌خه‌لکی) ﴿إِلَّا السَّالِينَ﴾ جگه‌نویز گهران نه‌یت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نه‌وانه که به‌رده‌وامن له‌سهر نویزه‌کانیان ﴿وَالَّذِينَ فِي أَنْفُسِهِمْ غُلُوفٌ﴾ نه‌وانه‌ی که به‌شیکی دیاری کراو له‌دارایاندا هه‌به ﴿لَا تَأْتِلُ وَآلَهُمْ﴾ بو‌هه‌زاری داواکه‌ر و بی‌نه‌وای داوانه‌که‌ر ﴿وَالَّذِينَ يُضِلُّونَ يَوْمَ الدِّينِ﴾ وه نه‌وانه‌ی که باوه‌ریان به‌پوژی پاداشت هه‌به ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ عَذَابٍ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که له‌سزای په‌روه‌ردگاری خو‌یان ده‌ترسن ﴿إِنْ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا تُوعَدُونَ﴾ چونکه به‌راستی سزای په‌روه‌ردگاری نه‌وان که‌س لی‌ی دلنیا نه‌ه ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که ناگاداری داوونی خو‌یان ده‌کهن ﴿إِلَّا عَنِ الرَّجْمِ﴾ له‌گه‌ل ژنانی خو‌یان نه‌یت ﴿وَإِنَّمَا كُنَّ مِنْكُمْ آيَةٌ﴾ با که‌نیزه‌کیک که بووین به‌خواه‌نیان ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ بنگومان نه‌وانه‌ی که کراو نین ﴿فَإِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذَلِكَ﴾ نه‌مجا هه‌ر که‌سیک دوا‌ی شتی تر بکه‌موی ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْفٰكُونَ﴾ شه‌و که‌سانه نه‌واندن که ده‌ست دریزه‌کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که چاو‌دیری سپارده‌و به‌بیمانی خو‌یان ده‌کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی که پاریزگاری نویزبان ده‌کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نه‌وانه (که باس کران) ریز ده‌گیرین له‌باخاتی به‌هه‌شتدا ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِيمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ﴾ ده‌ی چی یانه نه‌و بی‌بروایانه (که تو ده‌رته‌کویت نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) به‌به‌له‌دین بو‌لات ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِّ﴾ له‌لای راست و چه‌پته‌وه ده‌سته‌ده‌سته‌ده‌بن ﴿يُطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ بِفَنَاءِ﴾ تابا هه‌موو به‌کیک له‌وان به‌ته‌مایه ﴿أَنْ يَنْتَظِرَ حَتَّىٰ يَخْرُجَ﴾ که بخریته به‌هه‌شتی پر له‌نازو نیعمه‌ته‌وه ﴿كَلَّا إِذَا خَلَقْنَاهُمْ مِثْلَ بَعَثَانَا﴾ وانی به: (وه‌ك به‌ته‌مان) به‌راستی نیمه‌دروو‌ستمان کردوون له‌وه‌ی که ده‌یزان ﴿فَلَا أَقْسَرُ مِنْكُمْ قِسْرُ الْعُسْرَىٰ وَالْعُسْرَىٰ﴾ جا سویتند به‌په‌روه‌ردگاری پورزه‌لته‌کان و پورزاواکان ﴿إِنَّا لَنَدْرُونَ﴾ بنگومان نیمه به‌ده‌سه‌لا‌ئین

﴿عَلَىٰ أَنْ يُبْدَلَ خَيْرًا مِّنْهُم﴾ له سەر ئەوەی که بیانگۆڕین و باشتر له وان بهێتین ﴿وَمَا لَكُمْ بِمَسْبُورِينَ﴾ وه کهس له دهستمان دهرناچن ﴿فَذَرَهُمْ خَوْصًا وَتَغَبُّوا﴾ ئەمجا وازیان لی بهێته، بـاله بیـاوهـری و قسەى هیچ و سووچ و گالتهى خوێاندا پـۆبـچن ﴿حَتَّىٰ يَلْقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي بُوْعِدُوا﴾ تا دوو چاری تهو پـۆـژەـی خوێان دهبن که به‌لێتیان پـی دراوه ﴿يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْجَنَّةِ الْبِرَّ﴾ ئەو پـۆـژەـی که به‌په‌له له گۆره‌کانیان دێته دهره‌وه ﴿كَانَتْ لِي صُحُفٌ مُّبْرُورٌ﴾ وه‌ك ئەوەی که بۆ لای به‌کانیان رابکەن ﴿حَاشَیةَ الْبَصَرِ﴾ چاویان شۆڕو (سەر به‌ره‌و ژێره) ﴿تَرَاهُمْ ذَلَّةً﴾ ریسوایی و شه‌رمه‌زاری دایان ده‌گری ﴿ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ ئەمه ئەو پـۆـژەـیه که له‌وه‌و پێش به‌لێتیان پـی دراوو ﴿

سورەتى ﴿نوح﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خواى به‌خشنده‌ى میهره‌بان

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ بـیـگـۆـمـان ئێمه نوو حمان نارد بۆ لای هۆزه‌كه‌ی ﴿أَنْ يُذَرِّقَ قَوْمَكَ﴾ (وه پێمان ووت) که هۆزه‌كه‌ت بـیـنـدار که‌ره‌وه و بـیـانـتر سـیـته ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ پێش ئەوەی که سزای سه‌ختیان تروش بـیـئ ﴿قَالَ تَقْرُبُ إِلَيَّ لَكُم مِّنْ عَذَابٍ﴾ (نوو ح) ووتی: ئەى گه‌لى خۆم به‌راستی من (پێغه‌مبه‌رو) تر سینه‌ریكى ناشکرام بۆ ئێوه ﴿أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ که هه‌ر خوا بپه‌رستن ﴿وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ﴾ و لـى ی بترسن وه‌ فەرمان به‌رداری من بکه‌ن ﴿وَيَقْبِضُوا لَكُمْ ذُرِّيَّتَكُمْ﴾ تا خوا له‌ گوناهاه‌کانتان خوش بـیـئ ﴿وَلَا تُخْزِكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ وه (به‌ زیندوو بـی) ده‌تان هێڵیته‌وه تا کاتی دیاری کراوی مردنتان ﴿إِنْ أَجَلَ اللَّهِ إِدَاجَةً لَا يُؤَخَّرُ﴾ بـیـگـۆـمـان کاتی سزای خوا که هات دوا ناكه‌وێ ﴿وَلَكُمْ مَقَالُودٌ﴾ ته‌گه‌ر بـتـانـزانیـیه ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لِنَارٍ وَلَهُمَّ آذَانٌ﴾ ووتی: ئەى په‌روه‌ردگارم من گه‌له‌كه‌ى خۆم (به‌ په‌نهانی) بانگ کرد به‌ شه‌وو به‌ پـۆـژ ﴿فَلَمَّا دَعَاؤُنِي لَا يَنصُرُونِي﴾ وه تا بانگم ده‌کردن ئەوان زۆر تر دوور له‌ که‌وتنه‌وه لێم وه‌له‌هاتن ﴿وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ﴾ وه بـیـگـۆـمـان من هه‌ر کات بانگم ده‌کردن (بۆ پـروا هێنان) تا لێیان خوش بـیـئ ﴿جَعَلُوا أَسْمِئَهُمْ حُذُودًا بَيْنَهُمْ﴾ ئەوان په‌نجه‌کانیان ده‌کرد به‌ گونجکه‌یاندا ﴿وَأَسْتَحْشِرُوا مِنْهُمْ﴾ وه بۆشا که‌کانیان ده‌دا به‌ سه‌ره‌و چاویاندا ﴿وَأَسْتَغْفِرُوا﴾ ئـسـتـغـفـرا ﴿وه به‌رده‌وام ده‌بوون له‌ بـی باوه‌ری دا، وه‌ سه‌ره‌که‌شیان ده‌کرد چۆن سه‌ره‌که‌شییه‌ك ﴿ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَنَّمَ﴾ له‌ پاشان به‌ ناشکرا بانگم کردن ﴿ثُمَّ إِنِّي أَعْلَفْتُ لَهُمْ﴾ ئەمجا (ده‌مێك) بۆم ناشکرا ده‌کردن ﴿وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ أَسْرَارًا﴾ (ده‌مێك) بۆم په‌نهان ده‌کردن به‌ په‌نهان کردنێکی ته‌واو ﴿فَقُلْ اسْتَغْفِرُوا زُرَّتْكُمْ﴾ ئەوسا پێم ووتن: داواى لى خوش بوون بکه‌ن له‌ په‌روه‌ردگار تان ﴿وَإِنَّكَ كَانَتْ عَفْوَ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگار تان زۆر لى خوش بووه ﴿

﴿يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكَ مِدْرَارًا﴾ (ئەمجا گەر وایکەن) بارانى خوڕەم و لێزمەتان بۆ دەبارىنى ﴿وَنُفِثَ دَرَكًا﴾
 بامۆل و سەيىن ﴿وَهُ سَامَانٌ وَ كُوْرِي زُورْتَانِ بَئِي دَهِبَ خَشْيَ﴾ (وئەجەل لێگەجەت) وە باخ و باخاى زوورتان
 بئى دەدات ﴿وَيَجْعَلُ لَكَ أَنْهَارًا﴾ وە جۆگە ئاوى زوورتان دەداتى ﴿مَثَلُ الْكَلْبِ إِذَا تَرَكَهُ رَبُّهُ وَقَالَ﴾ ئەو
 چىتانه ناترسن لە شكۆ و گەورەى خوا ؟ ﴿وَقَدْ خَلَقْنَا أَطْوَارًا﴾ لە كاتىكدا كە دروستى كردوون
 بە چەند قوناغىك ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَعَلْنَا لَكُمُ الْفَيْسُورَ﴾ ئاىا نابيين كە خوا چوون حەوت
 ئاسمانى دروست كردووە نەهۆم لەسەر نەهۆم ﴿وَيَجْعَلُ الْقَمَرَ فَيَهِنُ نُورًا﴾ وە مانگى گىراوە لە
 ناوياندا بە پرووناك ﴿وَيَجْعَلُ الشَّمْسُ بِرَاجًا﴾ وە رۆژى گىراوە بە چرا ﴿وَاللَّهُ أَتَمُّكُمْ بِمَا﴾
 وە خوا ئىسەى پروانداووە لە زەوى بە پروانداى ﴿مُزَيَّيْدُكُمْ فِيهَا﴾ لەپاشان دەتان باتەو ناوى
 ﴿وَيُخْرِجُكُمْ بِرَاجًا﴾ وە دەرتان دەهێتەو (لى ي) بە دەرهيتان ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا﴾ خوا زەوى
 بۆ راخستوون ﴿يَتَسَلَّوْا فِيهَا سِلَاقًا﴾ تا هاتو چو بکەن بە رینگە کراوە کانيدا ﴿قَالَ نُوحٌ رَبِّ
 إِنِّي بَعَثْتُ فِئْتًا مِّنْ بَنِيَّ عَلَى الْفُلِّ وَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ نوح ووتى: ئەى پەرورە گارم بىگومان گەلەكەم بى فەرمانيان كردم ﴿وَأَتَيْنَاكَ
 بِاللَّهِ وَوَلَدَهُ﴾ وە شويىن كەسانى كەوتن كە مائ و مندالى قازانجى بئى نەگەيانداووە ﴿الْأَخْسَارُ﴾ زيان
 نەبى ﴿وَمَكَرُوا مَكْرًا كَبِيرًا﴾ وە پىلان و فڕو فێلى زۆر گەورەيان كرد ﴿وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ﴾ وە
 ووتيان دەست هەل نەگرن لە بت و خواكانتان ﴿وَلَا تَذَرُنَّ دَاوُلَاسُوعًا وَلَا يَهُودَ وَلَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾ وە دەست
 هەل نەگرن لە (پەرسىنى) وە دوسوع و يەغوث و يەعوق و نەسر (ئەمانە كۆمەلە پياوچاكيك بوون،
 جا كاتىك مردن، شەيشان هات ووتى بەشويىنكە و توانيان كە چەند پەيكەرىنكيان بۆ بتاشن تاووە كو
 هەميشە لەبەر چاوتان بن، جا پاش ماویدەك كە بەسەر چوو شەيشان هات بەخەلكى ووت ئەو ئەو
 پەيكەرە پەرسىن، چونكە باوباپىرانتان ئەو پەيكەرەيان پەرسىووە، ئىسە لەسەر رېيازى ئەوان
 بن) ﴿وَقَدْ أَصْلَوْا أَكْثَرًا﴾ وە بەراسىنى ئەوانە زۆر (خەلك) بان گومر كرد ﴿وَلَا تَرِ الْفَالِغِينَ﴾
 (خواپە) ئەم سەتم كارانە لە گومرایى زياتر هېچى ترىان بۆ زۆر مەكە ﴿يَسَاطِطُ فِيهِمُ الْغُفْرُ﴾ بەهوى
 گوناھە كانيانەو بە زريان خنكىتران ﴿وَأَذِلُّوا نَارًا﴾ ئەمجا خراپە ئاگرەووە ﴿فَلْيَعْبُدُوا اللَّهَ مِنْ دُونِ آلِهَتِهِمْ﴾
 ئيتىر بىجگە لە خوا هېچ يارمەتى دەرنكيان دەست نەكەوت ﴿وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي الْآرْضَ﴾ نوح
 فەرمووى: ئەى پەرورە دگار مەبەتە لەسەر زەوى ﴿مِنَ الْكَافِرِينَ دِيَارًا﴾ هېچ كەسەك لە بى پروايان
 ﴿إِنَّكَ إِن تَذَرْنِي فَرْدًا أَوْ أُعِيذُوا بِكَ﴾ (چونكە) بىگومان ئەگەر تۆ وازيان لى بهيتىت، بەندەكانى تۆ گومرادەكەن
 ﴿وَلَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا عَجْرًا كَفَّارًا﴾ وە هەر مندالى تاوتبارى سوپاس نەكەر دەخەندەووە ﴿رَبِّ اعْظِمْنِي
 وَلِيَدَكَ﴾ ئەى پەرورە دگارم خۆش بىە لە خۆم و باوكم و دايكم ﴿وَلَيْسَ يَخْلُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ وە ئەو
 كەسە كە دېتە مالم بە پروادارى يەووە ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وە لە هەموو پياوان و ژنانى ئيماندار
 ﴿وَلَا تَرِدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَارًا﴾ وە بەشى سەمكاران زىاد مەكە تياچوون و لە ناوچوون نەبى

سوره‌قی (الحین)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ: نِیگام بۆ کرا﴾ ﴿أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرَيْنِ الْأَخَيْنِ﴾ که بینگومان چه‌ند که سیتک له جنۆ که گویان گرت (له قورئان خویندنه‌ووم) ﴿فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا أَخْرَجَ﴾ نه‌مجا ووتیان: به‌راستی ئیمه قورئانکی سهر سور هیته‌رمان بیست ﴿يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ﴾ ریتموونی ده‌کات بۆ پرنگای راست ﴿فَأَمَّا بَيْنَهُمَا﴾ ئیمه‌ش باوه‌رمان بین کرد ﴿وَلَنْ نُشْرَكَ بِرَبِّكَ أَحَدًا﴾ وه ههر گیز که‌س ناکه‌بین به‌هاو به‌شی به‌روه‌ردگارمان ﴿وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا﴾ وه به‌راستی بلنده‌گه‌وره‌یی به‌روه‌ردگارمان - له شنی ناشایسته - ﴿مَا اتَّخَذَ صُحْبَةً وَلَا وَلَدًا﴾ هیچ هاوسه‌رو مندالکی بۆ خوی دانه‌ناوه ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَفْعَلُ لَنَا فَعْلًا﴾ بینگومان گیل ونه‌فامه که‌مان دروی ناله‌باری هه‌لده‌به‌ست ده‌ر باره‌ی خوا ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنشَاءَ عَلَى اللَّهِ شَطَطًا﴾ وه ئیمه پیمان وابوو که ناده‌می و جنۆ که ههر گیز درۆ ناکه‌ن ده‌ر باره‌ی خوا ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَكُولُ مِنَ الْإِنسِ﴾ به‌راستی پیاوانیک له ناده‌می ﴿يَعُودُونَ بِإِلَهِ الْأَخِي﴾ به‌نایان ده‌بر ده‌به‌ر پیاوانیک له جنۆ که (که بیان پاریزن) ﴿فَرَادَوْهُ رَهَقًا﴾ که‌چی زورتر ماندوویان ده‌کردن ﴿وَأَنَّهُمْ كَانُوا﴾ وه ناده‌می گومانیان به‌دووه ﴿كَأَنَّهُمْ شُرَکَاؤُهُ﴾ هه‌روه‌ه ئیه - نه‌ی جنۆ که - گومانتان به‌دووه ﴿أَن لَّنْ يَتَعَنَّ اللَّهُ أَحَدًا﴾ که ئیر خوا هیچ پیغه‌مه‌رئک ناتیری ﴿وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ﴾ جنۆ که‌کان ووتیان: ئیمه ده‌گه‌راپن به‌شونین ده‌نگ و باسی ناسماندا ﴿فَوَجَدْنَا مُلَکًا فَسَأَلْنَاهُ وَأَشْبَهَا﴾ که‌چی دییمان پر کراوه له باسه‌وانی به‌هیز و تیری نه‌ستیره‌کان ﴿وَأَنَّا كَانَتْ تُعَذِّبُونَهَا مَقْعَدًا لِلشَّعْثِ﴾ وه بینگومان ئیمه جاران داده‌نیشتین له چه‌ند شونئیک له ناسمان بۆ گوی گرتن ﴿فَمَنْ يَشْفَعُ الْإِنسَ﴾ به‌لام ههر که‌سیتک له ئیستا به‌دواوه گوی بگری ﴿يَجِدُهُ رَبُّهَا أَصَدًا﴾ تیرکی نه‌ستیره‌ده‌بینی له بۆسه‌ی دایه ﴿وَأَنَّا لَا تَدْرِي أَشْرَأُ رَيْدٍ فِي الْأَرْضِ﴾ وه به‌راستی نازانین ئایا خرابی و یستراوه بۆ نه‌وانه‌ی که له سهر زه‌وین؟ ﴿أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا﴾ یان به‌روه‌ردگاریان ریتموونی و یستووه‌بویان؟ ﴿وَأَنَّا إِنَّمَا أَنَا صِلُونَ﴾ وه بینگومان ئیمه هه‌ندیکمان چاکیین ﴿وَمَا دُونَ ذَلِكَ﴾ وه هه‌ندیکمان له‌وه که‌متر ﴿كَأَنَّا بِلَقَائِهِ قَدَرًا﴾ ئیمه جاران خاوه‌نی رینبازی زور بووین ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَعِجَّ اللَّهُ فِي الْأَرْضِ﴾ وه ئیمه دلیا بووین که ههر گیز ناتوانین له ده‌ستی خوا ده‌رچین له زه‌وی دا ﴿وَلَنْ نُعْجزَهُمْ﴾ وه به‌هه‌له‌اتیش له ده‌ستی خوا به‌رگار نابین ﴿وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا اللَّهَ يَكْتُمُهُ﴾ به‌راستی ئیمه کاتی ریتموونی (قورئان) مان بیست باوه‌رمان بین هیتا ﴿فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخِفُّ﴾ نه‌مجا ههر که‌سیتک به‌روای هیتا به‌به‌روه‌ردگاری خوی ئیر ناترسی ﴿يَخْشَاوَلَا رَهَقًا﴾ نه‌له که‌می (پاداشت) و نه‌له زوربی (توله) ﴿٢٠﴾

﴿وَأَنبَأَ الشَّيْطَانُ وَمَا الْفَاسِقُونَ﴾ و ه بنگومان نیمه هه‌ندیکمان موسولمانین و هه‌ندیکمان سسته‌مکار
 ﴿فَمَنْ أَسْلَمَ﴾ نه‌مجا نه‌وانه‌ی موسولمان بوون ﴿فَأُولَئِكَ نَحْرُوزُكَ﴾ نه‌وه نه‌وانه رینگای راستیان
 دوزیوه‌نه‌وه ﴿وَأَمَّا الْفَاسِقُونَ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی له‌رینگای راست لایانداه (سته‌مکاره‌کان)
 ﴿وَكَاوُلُجْهَهُمْ حَقَبًا﴾ ده‌بنه سووته‌مه‌نی دوزخ ﴿وَأُولَئِكَ تَقْتُلُوا عَلَى الظُّلُمَةِ﴾ (نه‌مجا خجای
 گه‌وره ده‌فرمونت): نه‌گه‌ر نه‌وان (مرؤف و جنز که) به‌رده‌وام بوونایه له‌سه‌ر رینگای راست
 ﴿لَا تَقْبَلُهُمْ فِدَاً﴾ نای زورمان پی نه‌نوشین (نیمه‌تی زورمان ده‌دانی) ﴿لَقَدْ أَخْبَرْنَاهُ﴾ هه‌تا
 تاقیان که‌ینه‌وه تیایدا ﴿وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ﴾ وه هه‌ر که‌سیک پرو وهر گیرئی له‌یادی به‌رو و رد‌گاری
 خجی ﴿بِسُلْطَانٍ عَدَاوَاتِهِ﴾ ده‌بخاته ناو سزای دژواره ﴿وَأَن السَّجْدَ لِلَّهِ﴾ بنگومان مز‌گه‌وته‌کان
 بز به‌رستنی خودان به‌ته‌نهاجگه له‌نه‌وه که‌سی قری تیدا نه‌به‌رسترت ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ که‌واته
 له‌گه‌ل خوادا هاوار له‌که‌سی تر مه‌که‌ن ﴿وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ﴾ وه به‌نده‌ی خوا (موحه‌مه‌د
 ﴿كَانَ كَأَنَّهُ﴾ که‌هسته له‌خوا بیارینه‌وه (و بی به‌رستی) ﴿كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ﴾ (بی بر واکانی مه‌که‌ه)
 نزیک سوو دابارن به‌سه‌ریدا ﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي﴾ بلی: دلنیا بن من هه‌ر خجای خوم ده‌به‌رستم.
 ﴿وَلَا أَتَّبِعُ بِهِ أَحَدًا﴾ وه که‌س ناکه‌م به‌هاوبه‌شی ﴿قُلْ إِنِّي لَا أَتَّبِعُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا﴾ بلی: به‌راستی من
 نه‌زیان و نه‌رینمو و نیسی تبه‌وه به‌ده‌ست نی به ﴿قُلْ إِنِّي لَنْ يُخْرِقَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ﴾ بلی: بنگومان که‌سیک
 نه‌به که‌من بیاریزی له‌(سزای) خوا ﴿وَأَن أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا﴾ وه بینجگه له‌و به‌ناگه‌یه‌ک شک نابهم ﴿إِلَّا بِنَافِلَةٍ﴾
 نه‌بی ﴿وَمَنْ يَقْضِ اللَّهُ رِسُولَهُ﴾ وه هه‌ر که‌سی بی قهرمانی خوا و پیغه‌مبه‌ری بکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ نَارُجَهْتُمْ﴾ نه‌وه
 بنگومان ناگری دوزخ بو نه‌وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیدا ده‌میته‌وه به‌هه‌میشه‌بی ﴿خَوَّلُوا إِذَا رَأَوْا بُعَدُونَ﴾
 تا به‌جای خویان ده‌بینن نه‌وه سزایانه‌ی که‌به‌لشتیان پی دراوه ﴿فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفَ نَاصِرًا وَقُلْ عَدَاكَ﴾
 نه‌مجا نه‌وه کاته ده‌زان، که‌کی یارمه‌تی ده‌ری که‌متره و ژماره‌ی که‌مه ﴿قُلْ إِنِّي أَدْعُو رَبِّي﴾ بلی من
 نازانم ﴿أَقْرَبَ مَا تَدْعُونَ﴾ ناخو نزیکه نه‌وه و ژوی دواپیه‌ی که‌به‌لشتیان پی دراوه ﴿أَلَمْ يَجْعَلْ اللَّهُ رِزْقَ أَحَدًا﴾
 یان به‌رو و رد‌گارم ماوه‌یه‌کی دووری بو داناوه ﴿عَلَيْكَ الْغَيْبُ﴾ هه‌ر خوا به‌زانا به‌نه‌یه‌کان
 ﴿فَلَا يَخْفَى عَلَى عَيْنِي أَحَدٌ﴾ وه که‌س ناگادار ناکات به‌سه‌ر نه‌یتی خویدا ﴿إِلَّا مَنْ أَرَادَ مِنْ رُسُولٍ﴾
 مه‌گه‌ر پیغه‌مبه‌رنکی که‌لنی رازی بی ﴿فَإِنَّهُ سَلَّمَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ وَرَضَدًا﴾ جا بنگومان خوا
 له‌به‌رده‌می و پشتیه‌وه پاسه‌وان (له‌فرشته) ده‌نیرت ﴿يَعْلَمُ أَن قَدْ بَلَغُوا رَسُولِي رَيْهْتُمْ﴾ تا بزانی که
 به‌یامی خجای خویان گه‌باندوهه ﴿وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ﴾ وه خوا ناگاداره به‌وه‌ی که‌لایانه ﴿وَأَخَصَّنِي﴾
 کُلُّ شَيْءٍ عَدَاكَ و هه‌موو شتیکی (له‌سه‌ریان) ژماردوه به‌هه‌لژماردن

سورته‌ی (المزمل)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ﴾ نه‌ی ته‌و که‌سه‌ی که خوت دابو شپووه ﴿٢﴾ ﴿وَالْأَيْلُ الْأَقِيلَا﴾ شه‌و هه‌سته (شه‌و نوپژ بکه) مه‌گه‌ر که‌مینکی نه‌بست ﴿٣﴾ ﴿يَضْفَعُهُ وَأَنْصُرْتَهُ قِيلَا﴾ نیوه‌ی یا که‌می له‌ نیوه‌ی که‌م بکه‌روهه ﴿٤﴾ ﴿أَوْزِدْ عَلَيْهِ﴾ یا که‌می لینی زیاد بکه ﴿٥﴾ ﴿وَرَقِلُ الْقُرْآنُ قَرِيلَا﴾ له‌سه‌ر خو قورئان بخویننه‌روهه و (به‌ریتک وپینکی) ده‌وری بکه‌روهه ﴿٦﴾ ﴿إِنَّا سَلَفْنِي عَلَيْكَ قَوْلًا قِيلَا﴾ بینگومان ئیمه له‌مه‌ولا بئوت ده‌نیرینه خواره‌وه گوفتاری (قورئان) ی قورس و گران ﴿٧﴾ ﴿إِنَّا نَاشِئَةُ الْقِيلِ﴾ به‌راستی هه‌سنانی شه‌و دوای خه‌و (بو خوا به‌رستی) ﴿٨﴾ ﴿وَأَنْشُدْكُمْ﴾ قورستره‌و گرانتره له‌ رووی کرداره‌وه (له‌ هی رۆژ و به‌هیزتره بو دل) ﴿٩﴾ ﴿وَأَنْقُمُ قِيلَا﴾ دروستره له‌ رووی ووتنه‌وه ﴿١٠﴾ ﴿إِنَّا لَكُنَّا فِي النَّهَارِ سَجَّاحًا طَوِيلَا﴾ به‌راستی تۆ له‌ رۆژدا له‌ هاتوو چۆ کردنیکی زۆردایت ﴿١١﴾ ﴿وَأَذْكُرْتُمْ ذِكْرًا﴾ هه‌میشه یادی به‌روه‌ردگارت بکه ﴿١٢﴾ ﴿وَتَبَيَّنَ إِلَيْنَا قَبِيلَا﴾ وه خوت یه‌کلا که‌روهه به‌ یه‌کلایی کردنه‌وه یه‌کی ته‌واو ﴿١٣﴾ ﴿زُبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ ته‌و خوای رۆژه‌لات و رۆژناوایه ﴿١٤﴾ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به‌رستراوینکی به‌راستی نی یه‌ ته‌نها ته‌و نه‌ینی ﴿١٥﴾ ﴿فَأَخَذْنَاهُ وَكَيْلَا﴾ که‌وابوو بیکه به‌ پارینه‌وه و پشتیوانی خوت ﴿١٦﴾ ﴿وَأَنْصُرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾ دان به‌ خوت‌دا بگه‌ر له‌سه‌ر ته‌و قسانه‌ی که‌ ده‌یلین ﴿١٧﴾ ﴿وَأَفْجَرْتُمْ حَجَرَ جَبِيلَا﴾ وه وازبان لی به‌ینه‌و لیسان گه‌ری به‌ واز لیته‌ینانینکی جوان ﴿١٨﴾ ﴿وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ﴾ واز به‌ینه له‌ من وته‌و خاوه‌ن ناز و نیعمه‌تانه‌ی که‌ ئایینی من به‌ درۆ ده‌زانن ﴿١٩﴾ ﴿وَمِمَّا لَهُمْ قَبِيلَا﴾ وه که‌مینک مؤله‌تیا بده ﴿٢٠﴾ ﴿إِنَّا لَنَبْنِئُ الْاَنْكَالَا﴾ بینگومان لای ئیمه هه‌یه‌ کئوت و زنجیری قورس و گران ﴿٢١﴾ ﴿وَحَجِيبًا﴾ وه ناگری هه‌ن گیرساو ﴿٢٢﴾ ﴿وَقَطَعْنَا مَا دَلَّصُوهُ﴾ وه خواردنی گه‌رو گیر ﴿٢٣﴾ ﴿وَعَذَابُ الْاَلْسَا﴾ هه‌روه‌ها سزای به‌ر له‌ داخ و ده‌رد ﴿٢٤﴾ ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ﴾ له‌ رۆژیکدا که‌ زه‌وی و چیاکان دبنه له‌ رزه ﴿٢٥﴾ ﴿وَكُنْتَ لِبَنِي إِدْرِيسَ مَهِيلَا﴾ وه کنبه‌کان ده‌بن به‌ گر دۆلکه له‌ لمی هه‌ل‌رژاو ﴿٢٦﴾ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَىكَ﴾ بینگومان ئیمه پیغه‌مبه‌رینکمان بو ناردن که‌ شایه‌ته له‌ سه‌رتان ﴿٢٧﴾ ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا﴾ هه‌روه‌ه پیغه‌مبه‌رینکمان نارد بو لای فیرعه‌ون ﴿٢٨﴾ ﴿فَقَتَلَ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ﴾ ته‌مجا فیرعه‌ون سه‌ر پیچی ته‌و پیغه‌مبه‌ره‌ی کرد ﴿٢٩﴾ ﴿فَأَخَذَتْهُ أَخْذَا وَبِيلَا﴾ ئیمه‌ش تۆ له‌مان لی سه‌ند به‌ تۆ له‌ سه‌ندنینکی سه‌خت ﴿٣٠﴾ ﴿فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ﴾ جا ته‌ گه‌ری به‌روایی بکه‌ن چۆن خوئان ده‌پاریزن ﴿٣١﴾ ﴿يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا﴾ له‌ رۆژیکدا که‌ (به‌ ترس و سامی خوی) مندالان پیر ده‌کات ﴿٣٢﴾ ﴿النَّاسُ مُنْقَطِرُونَ﴾ ئاسمان له‌ت ده‌بی به‌هزی (سه‌ختی) ته‌و رۆژه‌وه ﴿٣٣﴾ ﴿كَانَ وَعْدُهُ مَقْعُودًا﴾ به‌لینی خوا دیته دی ﴿٣٤﴾ ﴿إِن هَذِهِ تَذْكِرَةٌ﴾ به‌راستی ته‌م ئایه‌تانه‌ی پیتشو و به‌ند و نامۆزگارین ﴿٣٥﴾ ﴿فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا﴾ ته‌مجا هه‌ر که‌سینک که‌ بیه‌وی رینگا ده‌گری بو لای به‌روه‌ردگاری ﴿٣٦﴾

﴿إِنَّ رَبَّكَ يَقَرُّ لَكَ تَقَرُّمُ الَّذِي﴾ بیگومان په‌رو مردگاری تو ده‌زانی (ئهی موحه‌مه‌د ﷺ) که تو هه‌لا ده‌سیت (بوشه‌و نویتز کردن) شتبتک که‌متر ﴿مِنْ ثَمَرِ الْبَلِّ وَفَضْلَهُ وَكَشَفَهُ﴾ له دوویدش له سنی به‌شی شه‌وو نیودی یان سنی به‌کی ﴿وَصَافِيَةً مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ﴾ وه ده‌سته‌یه‌ک له‌وانه‌ی که له گه‌لتان ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي زُلْزِلًا وَالنَّهَارَ﴾ وه خوا‌ئه‌ندازه‌ی شه‌و و روزه‌ی دیاری ده‌کات ﴿عَلِمَ أَنْ لَنْ يَخْصُوهُ﴾ (خوا) زانی که ئیوه ناتوانن ئه‌ندازه‌ی شه‌و نویتز رابگرن ﴿فَأَبْغَىٰكَ﴾ له به‌رئه‌وه لبتان خوش بوو ﴿فَأَقْرَهُ وَأَمَّا كَيْسَرُ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ ده‌ی ئه‌وه‌نده‌ی بۆتان ده‌لوی و ئاسانه لاتان قورئان بخوینن وده‌وری بکه‌نه‌وه ﴿عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْجُوعٌ﴾ (خوا) ده‌زانی که له‌مه‌ولا که‌سانیکتان نه‌خوش ده‌ییت ﴿وَالْآخَرُونَ يَقْرِءُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه که‌سانیککی ترتان ده‌رون به‌سه‌ر زه‌ویدا ﴿يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ به‌شوتن روزه‌ی ونیعمه‌نی خوا‌دا ده‌گه‌رتن ﴿وَالْآخَرُونَ يَقْرِءُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه که‌سانیککی ترتان ده‌جه‌نگن له‌رینگای خوا‌دا ﴿فَأَقْرَهُ وَأَمَّا كَيْسَرُ يَوْمَهُ﴾ ئه‌مجا بخویننه‌وه له قورئان ئه‌وه‌نده‌ی که بۆتان ده‌لوی و لاتان ئاسانه ﴿وَأَبْصُرُ الْمَسْلُومَةَ وَالْأَوَّلَ الْكُوفَةَ﴾ وه نویتز بکه‌ن و زه‌کات بدن ﴿وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا﴾ وه قه‌رز بده‌ن به‌خوا به‌قهرزیککی چاک (مه‌به‌ست ئه‌وه‌یه خیر و خیرات و سه‌ده‌قه بکه‌ن له‌ری خوا‌دا) ﴿وَمَا تَقْرَءُوا إِلَّا فُكْرًا مِّنْ خَيْرٍ﴾ هه‌ر چاکه‌یه‌ک پیش بخه‌ن بۆ خوئان ﴿يُحْدِثُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا‌ده‌ستان ده‌که‌وته‌وه ﴿هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا﴾ ئه‌وه‌یشی لای خوا‌یه چاکتر و گه‌وره‌تره له‌ پرووی پاداشته‌وه ﴿وَأَسْتَفِيزُوا اللَّهَ﴾ وه داوای لیخوش بوون بکه‌ن له‌خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ رَّحِيمٌ﴾ به‌راستی خوا‌لیخوشبوویه‌کی میهره‌بانه ﴿٥﴾

سوره‌قی (المزمل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ﴾ ئهی ئه‌و که‌سه‌ی که خۆت بیجاوه‌ته‌وه ﴿١﴾ ﴿وَقَدْ أُنْذِرَ﴾ هه‌سته (خه‌لکی) بیدار که‌ره‌وه ﴿٢﴾ ﴿وَرَبُّكَ مُكْرِهُ﴾ وه په‌رو مردگارت به‌گه‌وره‌بگه‌ه ﴿٣﴾ ﴿وَرَبُّكَ فَطَّيِّرٌ﴾ وه بۆشاکت به‌پاک رابگه‌ه ﴿٤﴾ ﴿وَالرَّجُزُ فَاجٍ﴾ به‌رده‌وام به‌له‌وازه‌یتان له‌بت په‌رستی و گونا‌ه ﴿٥﴾ ﴿وَلَا تَنْسُ الْوَعْدَ﴾ وه شت مه‌به‌خشه و به‌زوری بزانیست ﴿٦﴾ ﴿وَرَبُّكَ فَصِيرٌ﴾ وه له‌به‌ر په‌رو مردگارت خۆت رابگه‌ه ﴿٧﴾ ﴿وَلَا تَقْرُ فِي الْكَافُرِ﴾ هه‌ر کاتبتک که‌فوکرا به‌که‌ره‌نادا ﴿٨﴾ ﴿وَرَبُّكَ يُعْذِرُ مَوْلَاكَ عِيسَىٰ﴾ ئه‌وه روزه‌ی روزه‌یککی سه‌مخت و گه‌رانه ﴿٩﴾ ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ عِزٌّ سِيرٌ﴾ له‌سه‌ر کافران سووک و ئاسان نی به‌ه ﴿١٠﴾ ﴿ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَجِدًا﴾ واز له‌من و ئه‌و که‌سه‌پینه که‌دروستم کردوه به‌ته‌نها ﴿١١﴾ ﴿وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَمْ مَسْجُودًا﴾ وه دارایی زور و زه‌به‌نده‌م بی داوه ﴿١٢﴾ ﴿وَبَيْنَ شُهُودًا﴾ وه کوپانی ئاساده‌و به‌رده‌ست ﴿١٣﴾ ﴿وَمَهَّدْتُ لَهُ تَهِيدًا﴾ وه هوی زیانم بۆ رابخستوه به‌چون رابخستبتک ﴿١٤﴾ ﴿فَرِيطٌ أَنْ يَرِيدَ﴾ دوا‌ی ئه‌مانه‌ش هیشتا به‌ته‌مایه زیاتری بده‌می ﴿١٥﴾ ﴿كَلَّا إِنَّكَ لَأَنْتَ الْعَبْدُ﴾ نه‌ه، (چاوه‌روان نه‌بی) به‌راستی ئه‌و ده‌ره‌اره‌ی ئایه‌ت و نیشه‌انه‌کانی ئیمه‌ بیناوه‌رتکی که‌له‌ره‌قه ﴿١٦﴾ ﴿سَازِجَةً صَعُودًا﴾ به‌م زووانه‌سزای سه‌ختی بی ده‌چه‌زم ﴿١٧﴾ ﴿إِنَّهُ فَرَقَ وَقَرًّا﴾ (چونکه) بیری کرده‌وه و هه‌لی سه‌نگاند (قه‌که‌ی خوی) ﴿١٨﴾

﴿فَاتَّقِهُمْ شَعْنَهُ أَتَشْفَعُونَ﴾ ئېتىرا تىكاي تىكاكاران هیچ قازانچىكىيان بى ناگه يەئیت ﴿قَالَ اللَّهُ عَنِ النَّارِ﴾
 مۇقرىضىن ﴿ئەوۋە چىيانە پروۋ وەردە گېرن لە نامۇزگارى قورئان ﴿كَانَ خَمْرٌ مُسْتَفِرَّةٌ﴾ ئەلئى كەرە
 كىنوى سىل كەرن ﴿فَرَكَمِنْ قَسْوَرَةٍ﴾ لە شىئر ، (يان لەدەست كۆمەلى تېر ھاوئىز) ھەلھاتوون ﴿
 بَلْ يُرِيدُ كُلُّ اَقْرَبِي مِنْهُمْ اَنْ يُّوَلِّىَ صُحُفًا مِّنْهُمْ﴾ بەلكو ھەموو يە كىك لەوان ئەيەوى چەندە ھا نامەى كراوہى
 بۆ بئىردى (لە خواوہ كە پروا بە موخەمەد ﷺ يىتى) ﴿كَلَّا لَئِنْ لَّيْسَ لَكَ الْاٰخِرَةُ﴾ با چاوہ پروانى ئەوہ
 نەبىن بەلكو ھەر ناترسىن لە پروژى دوايى ﴿كَلَّا اِنَّهُ تَذَكَّرٌ﴾ با پەشىمان بئەوہ بە راستى قورئان
 پەندو و نامۇزگار يە ﴿فَرَشَاءَ دَكْرَةٍ﴾ ئەمجا ھەر كەسىك يەوئىت با پەندى لى وەرىگىرت ﴿
 وَمَا يَذَّكَّرُونَ﴾ نامۇزگارى قورئان وەرنەگىرن ﴿اِلَّا اَنْ يَّسْأَلَ اللَّهَ﴾ مەگەر خوا يەوئىت ﴿خَوَّاهِلُ الشَّقَوٰى﴾
 خوا شىاوى لى ترسانە ﴿وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ﴾ وە شىاوى لى خوشبوونە ﴿

سورەتی (القیامە)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوى خواى بەخشندەى مېھربان
 ﴿لَا اَقْسِمُ بِیَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ سوئند دەخۆم بە پروژى قیامت ﴿وَلَا اَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ﴾ وە سوئند دەخۆم بە
 نەفسى ئۆمەكەر (لەسەر خرابە) ﴿اَلَيْسَ الْاِنْسَانُ لَنْ يَّجْعَلَ عَظَامَهُ﴾ ئایا مرفوف وا دەزانى كە ئیسقانه
 (پزىوہ كانى) كۆناكە پەندوہ ﴿بَلَى قَدْ يَذَّكَّرُ﴾ بەلى : بە توانابىن لە سەر پىك خستەوہى
 (نەقشى) سەر پەنجە كانى ﴿بَلْ يُرِيدُ الْاِنْسَانُ لِيَفْجُرْ اَمَامَهُ﴾ بەلكو ئىنسان دەيەوى تالە ژبان دایە ھەر
 تاوان و خرابە بكات ﴿يَسْأَلُ اِنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ دەپرسى : كەى پروژى دوايى دى ؟ ﴿فَاَنَارِقَ الْاٰخِرَةُ﴾
 كاتى : كە چاو ئەبلەق بوو ؟ ﴿وَحَسَفَ الْاَمْرُ﴾ وە مانگ گىراو تارىك بوو ﴿وَجَعَلَ الشَّمْسُ﴾
 وائفر ﴿وہ پروژ و مانگ كۆ كراندوہ ﴿يَقُولُ الْاِنْسَانُ وَمَا اَوْدَعَ اَلْاَمْرُ﴾ ئەوپروژە مرفوف دەئیت : لە كۆنە
 ھەلبىن لە (سزای خوا) ﴿كَلَّا لَازَرُّ﴾ نەخىر هیچ پەناگە بەك نى يە ﴿اِلَّا يَكُنْ اَوْمِدٌ اَلْمُنْفَرُ﴾ لەو
 پروژەدا ئارامگا ھەر لای پەروەردگارى تۆبە ﴿يُنَادِى الْاِنْسَانُ وَمِمَّ يَصْفَقُهُ اَلْاٰخِرُ﴾ لەو پروژەدا ئادەمى
 ھەوالى پئەدرىت لەوہى كە پىشى خستوۋە و دواى خستوۋە (لە چاكەو خرابە) ﴿بَلِ الْاِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ﴾
 يەيىر ﴿بەلكو ئادەمى ناگادارە بەحالى خۆى ﴿وَلَوْ اَلْقَى مَعَاذِرَهُ﴾ با پروا بىانووى زۆرىش بەئىتەوہ ﴿
 لَاخِرَ لِيَهْدِيَنِ رَبُّكَ﴾ زمانت مەجولتە (بەخوئندەوہى قورئان لە كاتى دابەزىنى وەحىدا) ﴿لِيُعْجَلَ بِهِ﴾
 تا پەلەى تيا بكەيت ﴿اِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْاٰنَهُ﴾ بە پراسنى (وہك بەئىتمان داوہ) بىگومان لەسەر ئىمەيە
 كۆكردنەوہى لە سىگنداو خوئندەوہى ﴿وَإِذْ اَنذَرْتَهُ﴾ ئەمجا كاتى كە قورئانمان بۆ خوئندەوہ (بە
 ھۆى جبريلەوہ) ﴿فَاتَّبَعَ قُرْاٰنَهُ﴾ قوش شىوئىن خوئندەوہى ئەو بكەوہ ﴿فَرُئِنَّا عَلَيْنَا يَاقِيْنَةُ﴾ لە پاشان
 دلىبابە پروون كوردنەوہى لەسەر ئىمەيە ﴿

﴿كَذَٰلِكَ يُجْزَوْنَ الْعَاجِلَةُ﴾ (زیندوو کردنه‌وه هه‌ر ده‌بیت) به‌لکو ئیوه هه‌ر دونیا ئان خو‌ش ده‌وینت ﴿وَيُجْزَوْنَ الْآخِرَةُ﴾ گوی به‌رۆزی دوا‌یی ناده‌ن! ﴿وَجُودُكُمْ بِذَٰلِكُمْ﴾ زۆر رو‌خسار له‌و رۆژه‌دا گه‌شاوه‌ن ﴿إِلَّا زَيْنًا ظَهِيرًا﴾ ته‌ماشای په‌روه‌رد گاریان ده‌که‌ن ﴿وَجُودُكُمْ بِذَٰلِكُمْ﴾ وه زۆر رو‌و‌خساریش له‌و رۆژه‌دا گرژو تالان ﴿ظَلُّنَ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقَةٌ﴾ ده‌زانی که‌ سزای پشت شکین ده‌درین ﴿إِلَّا بِإِذْنِ الرَّاقِ﴾ نه‌خیر (تا وانا‌جیته سه‌ر بۆتان، جا په‌شیمان بیه‌وه!) چونکه‌ کاتیک که‌ گیان گه‌یشته‌ گه‌رو (له‌ کاتی کیشانیدا) ﴿وَقُلْ مَنْ رَاقٍ﴾ نه‌وسا (هه‌ندیک له‌وانه‌ی که‌ په‌ده‌و‌ریدان) ده‌لین: که‌سێک نیه‌ چاره‌سه‌ری بکات و فریای بکه‌وینت؟ ﴿وَقُلْ إِنَّ الرِّاقِ﴾ (نه‌و که‌سه‌ی گیانی ده‌کیش‌ریت) دلنیا به‌ نه‌وه‌ (ی تووشی بووه‌ مردن و) جیا بو‌ونه‌وه‌ به‌ ﴿وَالْقَبْرِ الْأَوَّلِ بِالرِّاقِ﴾ وه قاج و لو‌و‌لاقی به‌یه‌ کدا ئالا ﴿إِلَّا بِإِذْنِ رَبِّكَ يُؤْمِرُ الْمُسَاقِ﴾ راپنچ‌کردن له‌و رۆژه‌دا بۆ لای په‌روه‌رد گارته‌ ﴿فَلَا صَدَقَ وَلَا ضَلَّ﴾ جا (کافر) نه‌پروای هیتاو نه‌نو‌یژی کرد ﴿وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ به‌لکو تایینی به‌درو ده‌زانی و پشتی تی ده‌کرد ﴿وَرَدَّ إِلَىٰ أَخِيهِ يُنْصَلِّ﴾ له‌پاشان به‌ که‌شخه‌و فی‌زه‌وه‌ گه‌پایه‌وه‌ بۆ لای مال و مندالی ﴿أَوَّلِيَّكَ فَأَوَّلِيَّ﴾ تیا‌چوون بۆ تو، (ئه‌ی ناده‌می بی‌ پروا) ته‌مجا تیا‌چوون بۆ تو ﴿نُتْرَأَوْنَ لَكَ فَأَوَّلِيَّ﴾ دووباره‌ تیا‌چوون بۆ تو، ته‌مجا تیا‌چوون بۆ تو ﴿يُحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُدْرَكَ سُدًى﴾ تیا‌پا م‌رؤف و ا داده‌نیت که‌ هه‌روا به‌ره‌لا ده‌کری (و پشت گوی ده‌خ‌ری) ﴿الرَّيْكَ نَفْقَةً مِنْ مِّنْ يُمْنِي﴾ تیا‌پا دلۆبه‌ ئاو‌نیک نه‌بوو له‌تزو که‌ ده‌رژن‌را (به‌ مندال‌دانه‌وه‌) ﴿فَرُكَّانَ عِلْقَةً فَحَلَقَ مَسْوًى﴾ له‌ پاشان بوو به‌ پارچه‌ خو‌تینیک، ته‌مجا دروستی کرد و رینکی خست ﴿فَجَعَلَ مِنْهُ الزُّوْجَيْنِ﴾ ته‌مجا له‌و تزوه‌ دوو جوزی دروست کرد ﴿الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى﴾ نیر و می‌ ﴿إِنَّا نَسْخَرُكَ عَلَىٰ أَنْ يُخَيَّجَ الْقَوْفَ﴾ تیا‌پا نه‌و زانه‌ توانای نی به‌ به‌سه‌ر نه‌وه‌دا که‌ مردووان زیندوو بکاته‌وه‌ ﴿

سوره‌ی (الانسان)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خ‌وای به‌خشنده‌ی میه‌ره‌بان

﴿هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ ینگومان به‌سه‌ر ناده‌می دا‌تی‌ه‌ری ﴿بَعِثْنَا الْآخِرَ﴾ ماوه‌یه‌کی زۆر له‌ رۆژ‌گار ﴿لَوْ كُنَّا شَاكِرِينَ﴾ که‌ شینکی وانه‌بوو ناو‌ی‌ری ﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ ناده‌میزادمان دروست کرد ﴿مِنْ نُفُثٍ أَشَاجٍ﴾ له‌ دلۆبێک ناوی تیکه‌ن له‌ گه‌لی تو‌خم ﴿فَتَتَّبِعْهُ﴾ نا‌ناقیی بکه‌ینه‌وه‌ ﴿فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ ته‌مجا ژنه‌واو وینا‌مان کرد (چاو و گو‌ن‌مان پتیه‌خشی) ﴿إِنَّا هَبْنَاهُ السَّبِيلَ﴾ ینگومان ئیمه‌ ر‌ن‌مو‌و‌ن‌مان کرد بۆ راسته‌ری، ﴿إِنَّا شَرَكْنَا كُفْرًا﴾ جاییان سوپاس‌گوزاره‌، وه‌ یان نا‌سوپاس و سه‌په‌له‌ ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾ به‌راستی ئیمه‌ ناماده‌مان کردووه‌ بۆ بی‌ پروایان ﴿سَلَسَلًا وَأَشَدَّ كُفْرًا﴾ زنجیرو نه‌وقی زۆر (که‌ ده‌ک‌ریته‌ گه‌ردنیان) و ئاگری هه‌ل‌گیرساو ﴿إِنَّا الْأَرْضَ نَشْرَبُ مِنْ حَلَسٍ كَانَتْ مِنْهَا جَهَنَّمُ كَأْفُورًا﴾ ینگومان چا‌که‌ کاران له‌ په‌ر دا‌خ‌یکدا (شه‌راب) ده‌خ‌ونه‌وه‌ که‌ ئاو‌یته‌ که‌ی له‌ سه‌ر چاوه‌ی کافوره‌وه‌یه‌ ﴿

﴿عَبَّاسُ بْنُ عَبَّاسٍ﴾ كە كانى يەكە (لە بەهەشتدا) بەندە كانى خوالى ئى دەخۆنەوه ﴿يَقْضُوا فَرَضَهُمْ﴾
 (لە ھەر شوئىنكىدا بىانەوى) ھەلىدە قولىن و فوارە دەكات ﴿يُؤْتُونَ بِالْذَّكْرِ﴾ وەفا بە نەزەر دەكەن ﴿وَيَخَافُونَ﴾
 ﴿يَوْمَ كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا﴾ وە لە پۇزىكىش دەترسەن كە بەدى و سەختى يەكەى ھەسوان دەگرىتەوه ﴿وَيُطِيعُونَ أَوْطَاعَهُمْ عَلَى خَيْرٍ مِّمَّا وَصَّيْنَا وَاسِيرًا﴾ وە خواردن ئەدەن بە ھەزاران و ھەتھوان و دىبلەكان ھەرچەند
 خويان ھەزىشيان لىي يىت ﴿إِنَّمَا طَعِمُوا مِمَّا عَصَوْا﴾ (دەلىلەن) بەراستى ئىمە تەنھا لەبەر پەزامەندى خوا
 خواردنتان دەدەينى ﴿لَا يُذِيقُهُمْ﴾ چاوەروانى ناكەين لە ئىوہ ﴿جَزَاءً لِّأَشْكُرًا﴾ نە پاداشت و نە سوپاس ﴿إِنَّمَا خَفَافٌ مِّنْ رَبِّكَ يُؤْتِي مَا يَافِكُ فَرَقًا﴾ بەراستى ئىمە لە سزاي پەروەردگارمان دەترسەن لە پۇزىكى ترش و تال
 و دژواردا ﴿وَقَفَّهٗمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْبُيُوتِ﴾ جاخو اپاراستنى لە بەدى ئەورپۇزە ﴿وَلَقَدْ نَفَرَا وَسْرَرًا﴾ وە پرووى
 گەش و شادومانى پى بەخشىن ﴿وَجَزَاءً مِّمَّا عَصَوْا وَجَنَّةً مَّحْجَرًا﴾ وە پاداشنى دانەوه بەھوى خۆراگر تىيان
 (لەسەر چاكە و دوور كەوتەوه لە خراپە) بە بەھەشت و (پۇشاكى) ئاورىشم ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى﴾
 ﴿الْأَرَائِي﴾ پالى تيا دەدەنەوه لەسەر تەخت و قەنەفى زۆر ﴿لَا يَرْوَنَ فِيهَا مُنْقَاطًا﴾ نابىن تىدانە گەرمى پۇز
 ﴿وَلَا زَمْهَرِيرًا﴾ وە نە سەرما (واتە ھەوايەكى زۆر خوشى ھەبە) ﴿وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا﴾ وە سىنەرى
 درەختانى بەھەشت بەسەر سەربانەوه بىە ﴿وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وە ھىشوى ميوە كانى نەزىكە دەست و ئاسان
 كراوه ﴿وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِانْتَوَيْنَ فَضْوَةٍ﴾ دەگەرىن بەسەر باندابە قاپى زىيوين ﴿وَأَنكِسَ كُنُوزًا﴾ وە پەرداخى
 شورشەوه ﴿وَأُورِثُوا مَنَافِقَ﴾ شورشە لە زىيو ﴿مَنَافِقًا تَقْدِيرًا﴾ بە ئەندازەى پىويست ئامادە كراون ﴿وَيَسْتَوْنَ فِيهَا كَأَنَّمَا كَانُوا إِحْسَاءُ﴾ لە بەھەشتدا شەربابان لە پەرداخىكىدا پى دەتوشى كە زەنجەبىلى
 تىكە لاوه ﴿عَيْنَاهُمَا نَسِيْلًا﴾ (كە ئەويش) كانى يەكە لە بەھەشت دا ناودەبرى بە سەلسەبىل
 ﴿وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ خِلْدَانٌ﴾ دەگەرىن بەسەر باندانە و جەوانانى ھەمىشە لاو و پوخوش و پاك ﴿إِنَّا﴾
 ﴿رَبُّهُمْ﴾ كاتىك بىان بىنەت ﴿حَسْبَتْ لَهُمْ أُولَٰئِكَ﴾ وادەزانەت دانەى مروارى پەرزو بلاوون ﴿وَالَّذِينَ﴾
 ﴿رَبُّهُمْ﴾ وە كاتىك پەروانىت لەويدا ﴿رَبُّهُمْ نَبِيًّا وَفَلَا كَيْدًا﴾ ناز و نىعمەت و دەسەلاتىكى گەورە دەبىنەت ﴿وَعَلَيْهِمْ﴾
 ﴿عَلَيْهِمُ رِيبٌ سُدُّوا مَنَافِقَ﴾ لە بەرباندابە بەرگى نەرم و تولى سەوزكار و پۇشاكى ئاورىشمىن
 ﴿وَصَلُّوا أَسَافًا مِّنْ فَضْوَةٍ﴾ وە رازىنراونەتەوه بە بازنى زىيو ﴿وَسَقَنَهُمُ اللَّهُ شُرَٰكَا ظُهُورًا﴾ وە پەروەردگارىيان
 شەربابى پاك و تەمىزى پى نوشىن ﴿إِن هَٰذَا كَانَ لِكُفْرَةٍ﴾ (بىيان دەوترىت) ئەم بەھەشتە پاداشتى
 ئىوہ بىە ﴿وَكَانَ سَعِيرًا مِّنْ مَّشْكُورًا﴾ وە ھەموو كوششەكتان سوپاس كراوه ﴿إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ عَلَيْكَ الْفَرْدَانِ تَزِيلًا﴾
 بىنگومان ئىمە قورئانمان بۇ ناردىتە خواری بە ناردنى (بەش بەش) ﴿فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ كەواتە
 چاوەروانى فەرمانى خوا بىكە ﴿وَلَا تَطِعْ مَثَرَةً لِّمَا أُوْكَفِرًا﴾ وە فەرمانبەردارى ھىچ گوناھبار و پى
 باوەرىك مەكە ﴿وَأَذْكُرْ مَثَرَتَكَ﴾ وە زىكەر و يادى پەروەردگارت بىكە ﴿بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ بە بەيانىيان
 و ئىواراندا ﴿

﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ﴾ وە لە شەو سۆز دەى بۆ بەرە (نۆز بەكە) ﴿وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا﴾ وە ستایشى خوا بەكە لە بەشێكى زۆر لە شەو دا ﴿إِنَّ هَذِهِ لَآخِرَةُ الْآجَلِ﴾ بێگومان ئەم بى پروایانە دونیای بى بەقايان خوش دەوى ﴿وَيَذُرُونَ وراءَهُ مَا تُفَيِّكُ﴾ وە پشت گرنى دەخەن پۆزىكى قورس و گران (كە قیامەتە) ﴿فَتَحْنُ خَلْفَهُمْ جَحْدًا أَشْرَقَ﴾ ئیمە ئەوانمان دروست كرد و جومگە كانیانمان قایم بینكە وە بەستوو وە ﴿وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا﴾ وە كاتێك بمانەوێت دەیان گۆڕین بە كەسانى ترى وەك خویان چون گۆڕینیك ﴿إِنَّ هَذِهِ ذِكْرُكُ﴾ ئەم سورەتە نامۆزگارى و بەندە ﴿فَتَنَسَاءً﴾ ئەمجا هەر كەسێك بیهوێت ﴿أَلْتَدْرِي أَنِّي مَعَهُ سَيِّئًا﴾ رینگا دەگریته بەر بۆ لای بەروەردگارى ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ﴾ وە ئێو حەز ناکەن (لە گرتنى ئەو پى بە) مەگەر كاتێك كە خوا بیهوى (وە بە زۆر ناچار تان بكات) ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بێگومان خوا دانای دروست كردهاره ﴿يَدْخُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ﴾ ئەوێ (خوا) بیهوى دەبخاتە ناو میهرەبانى خۆیەو وە ﴿وَالْقَالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ وە نامادەى كردوو بە مەكاران سزای مەخت ﴿

سورەتى ﴿المزىلات﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوى خواى بەخشندەى میهرەبان

﴿وَأَمْرًا تَلَفَعًا﴾ سوێند بە بای پەوانە كراوى، بەك لە دواى بەك ﴿فَالْعَصْفَ عَصَمًا﴾ وە بەو (با) توندانەش هەل دەكەن بە هەلكرەنىكى قایم ﴿وَالْيُسْرَ يَسْرًا﴾ وە بەو بایانەى كە هەور دەبن و بىلوى دەكەنەو وە ﴿فَالْفَرْقَ فَرَقًا﴾ سوێندیش بەو (فریشتانە) ى بەچاكى حەق لە ناحەق جیا دەكەنەو وە ﴿فَالْيُسْرَ يَسْرًا﴾ ئەمجا سوێند بەو (فریشتانە) ش پەيامى (خوا) بە پێغەمبەران) دەگەینن ﴿عَذَابًا أَوْزَرًا﴾ بۆ (نەهیلانى) بەهانه (ولینخوشبوونیان) یا بۆ ترساندن ﴿إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَفِّعَ﴾ بە راستى ئەوێ كە بەلێتتان بى دراو وە (لە هاتنى پۆزى دواى) دیتە دى ﴿وَإِذَا الْكُفُوفُ هُمْسًا﴾ ئەمجا كاتێك كە ئەستێرەكان تارێك بوون ﴿وَإِذَا السَّمَاءُ فَجَتْ﴾ وە دەمێك كە ئاسمان كەلێنى ئى بوو ﴿وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّفَتِ﴾ وە كاتێك كێوكان لە بێخ هێتران و نەخت كران ﴿وَإِذَا الرُّسُلُ أَقْبَتِ﴾ وە ساتێك كە كات و شوونی دیار كراو دانرا بۆ پێغەمبەران لە گەل ئوممەتە كانیاندا ﴿لَا يَوْمَ يُنصَتُ﴾ بۆچ پۆزى دوا خراو وە ﴿لِيَوْمِ الْقُصْلِ﴾ بۆ پۆزى جیاكردنەو وە ﴿وَمَا أَذْرَبْكَ مَا يَكْفُومُ الْقُصْلِ﴾ تۆ چووزانیست پۆزى جیاكردنەو چى بە؟ ﴿وَبَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمَكْدِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو پۆزەدا ﴿أَلَمْ يَكُنِ الْأَوَّلِينَ﴾ نایا گەلانى پێشنانمان لە ناو تەبرد ﴿ثُمَّ نُنَجِّهِمُ الْآخِرِينَ﴾ لە پاشان گەلانى دواى ئەوانمان وەك ئەوان لى نەكرد ﴿كَذَلِكَ نَقْعِلُ بِالْمُجْرِمِينَ﴾ هەر بەو جۆرەش دەكەین بە گوناھبازان ﴿وَبَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمَكْدِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو پۆزەدا ﴿

﴿الْمُتْلِقِينَ مَنَاوِيَهُنَّ﴾ ئايا ئىتوھمان دروست نە کردووە لە ئاویکی بى نرڭ ؟ ﴿فَعَلَّكَ فِي مَقَارِكُمِينَ﴾ ئەمجا خستمانە جىڭايە کى پتەووەوە ﴿إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ﴾ تا ماوہىە کى دىارى کراو ﴿فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ﴾ ئەمجا بە ئەندازە گىرىە کى رىڭ و پىڭ دروستمان کرد، شای (ئىمە) چ ئەندازە گىرىکى ئەواو و چاکىن ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزُ الْكَذِبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿الَّذِينَ فِي الْأَرْضِ كَانُوا﴾ ئايا ئىمە زەويمان نە کردووە کۆ کەرەووە ﴿أَخِيَّةً وَآثَرًا﴾ بۆ زىندوووان و مردوووان ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا رُجُومًا شَمِيمَةً﴾ وە لە ناویدا شاخانى بەرزى لەنگەر داکوتامان داناووە ﴿وَأَسْقَيْنَا مَاءً فُرَاتًا﴾ وە ئاوی شىرىنمان پى نۆشیین ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزُ الْكَذِبِينَ﴾ (بەم بى پروایانە دەوتریت) وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿أَطِيعُوا أَمْرًا مَّا كُنْتُمْ بِهِ كَاذِبِينَ﴾ بىرۆن بۆ لای ئەو دۆزەخەى کە بە درۆتان دەزانى ﴿أَطِيعُوا أَمْرًا ظَلَمَ فِيهِ تِلْكَ شُعْبٌ﴾ بىرۆن بۆ لای سىبەرى دوکەلىکى سى بەش ﴿لَا ظِلُّلٌ وَلَا يَنْفَعُ مِنَ النَّارِ﴾ نە سىبەرىکى فیتکەو نە شىڭ لە گىرى (دۆزەخ) بەرگى بکات ﴿إِنَّمَا تُرْمَى بِشَرٍّ مَّا تَخْتِصِرُ﴾ بەرەستى دۆزەخ بىزىسکى وەك کۆشک دەهاوتىزى ﴿كَأَنَّهُمْ جَمَلٌ صُفَرٌ﴾ (بەروودوا دەپۆن) ئەلى ى کاروانى خوشترى زەردن ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزُ الْكَذِبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿هَذَا يَوْمُ لَا يَخْلُقُونَ﴾ ئەمرو رۆژىکە (بى باوەران) ناتوانن قسەى تىدا بکەن ﴿وَلَا يُؤْنَسُ الْكُفَّارُ الْقَذِرُونَ﴾ وە مۆلەت نادىرەن کە پرويانوو بەتتەووە ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزُ الْكَذِبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿هَذَا يَوْمُ الْقُضْلِ﴾ ئەمرو رۆژى بىراردانە (جیا کردنەوہىە) ﴿جَمَعْنَا كُرْاَآءَ الْوَلَدِينَ﴾ ئىتوھ و پىشنىاتمان کۆ کردووەتووە ﴿إِن كَان لَكُمْ كُفْكُذٌ فِكُذُون﴾ سا نە گەر فېل و پىلان بىكتان هەبە ئەنجامى بدەن ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزُ الْكَذِبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿إِنَّ الْآثَمِينَ فِي ظُلُلٍ وَعُيُونٍ﴾ بىگومان پارىز کاران ولەخواترسان لە سىبەرو (قەرەغى) کانیاوى زۆران ﴿وَفَوْكَ مِائَاتُ سَعْدُونَ﴾ وە لەناو ميوهاتىکدان کە حەزى لى دەکەن ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا وَهُتِفُوا كَأَن كُنْتُمْ تَغْلِبُونَ﴾ (بىيان دەلېن) بخۆن و بخۆنەووە نۆشتان بى بەهۆى ئەوہى کە دەتان کرد ﴿إِن كَانَتْ لَكُمُ الْفَخْرُ الْمَحْسِينِ﴾ بىگومان ئىمە ئاوا پاداشتى چاکە کاران دەدەبنەووە ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزُ الْكَذِبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا قَلِيلًا﴾ (ئەى كافران) بخۆن و بەهرەمەند بىن ماوہىە کى کەم (لە دونیادا) ﴿إِن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ بەرەستى ئىتوھن تاوانباران ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزُ الْكَذِبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا﴾ وە كاتىڭ پىيان بوترى (لەخوا بترسن و) كېرئوش بەرن ﴿لَا يَرْكُعُونَ﴾ كېرئوش نابەن ﴿وَلَقَدْ يَوْمَيزُ الْكَذِبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ﴾ (ئە گەر ئەوان باوەر بە قورئان نە کەن) ئىتر بە چ فەرمودەى کى تر بىروا دەهتەن دواى قورئان ؟ ﴿

سوره‌ی ﴿النَّبَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه‌وه له‌چی پرسیار له‌یه‌کتری ده‌کهن (نه‌و بی‌پروایانه) ﴿عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ﴾ له‌و ده‌نگ و باسه‌گه‌وره‌یه پرسیار ده‌کهن؟ ﴿الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ﴾ که نه‌وان تیندا جیاوازن ﴿كَلَّا سَيَقْبَلُونُ﴾ نه‌ه با به‌شیمان بنه‌وه: له‌مه‌ولا تی ده‌گهن ﴿كَلَّا سَيَقْبَلُونُ﴾ دووباره (ده‌لیم) نه‌ه له‌مه‌ولا تی ده‌گهن ﴿أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾ ناخو زه‌ویمان بو رانه‌خستون ؟ ﴿وَلِإِلَّا أُولَئِكَ﴾ وه کینه‌کانمان نه‌گیراوه به‌میخ ۱۹ ﴿وَحَلَقْتَ كُرُوزَهَا﴾ وه نیوه‌مان دروست نه‌کردوه به‌جوت ﴿وَجَعَلْنَا أُمَمًا مِّنْهُمْ شُعَبًا﴾ وه نوسنمان نه‌کردوه به‌هوی حه‌سانه‌وه‌تان ﴿وَجَعَلْنَا الْإِنسَانَ جُثًا﴾ وه شه‌ومان نه‌گیراوه به‌کالا (دایو شه‌ر) ﴿وَجَعَلْنَا الشَّمَارَ مَعَاشًا﴾ وه روزه‌مان نه‌گیراوه به‌کاتی زبان (وه له‌سوران و به‌یدا کردنی زبان) ﴿وَنَبِّهْنَا فَوْقَ كُرْسِيِّكَ شَيْئًا مِّنَ الْأَمْرِ﴾ وه حه‌وت ئاسمانی به‌هیزمان دروست نه‌کردوه له‌سه‌رتانه‌وه ؟ ﴿وَجَعَلْنَا بَیْرَاجًا وَهَّاجًا﴾ وه دروستمان نه‌کردوه چرایه‌کی دره‌وشاوه (که‌روژه) ﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرِ مَاءً ثَجَّاجًا﴾ وه ئاوی لیزمه و به‌خورمان نه‌ناردوته خواره‌وه له‌هه‌وره گوشراره‌کانه‌وه ﴿لِيَخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا﴾ تا پی‌ی بروئین دانه‌ورله‌و گزو گیاه ﴿وَجَعَلْنَا الْأَفْقَا بَاخًا بَیْرًا وَجَرًّا﴾ باخانی پر و چر ﴿إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا﴾ به‌راستی روزی جیا کردنه‌وه (ی چاک و خراب) کاتیکی بو دیاری کراوه ﴿يَوْمَ يُفْعَلُ فِي الْقُبُورِ قَدُورًا﴾ نه‌و روزه‌ی که فو ده‌کری به‌که‌ره‌نادانه‌مجا بول بول دین ﴿وَجُحِشَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ ثُؤَابًا﴾ وه ئاسمان (له‌هه‌مو لایه‌که‌وه) کرایه‌وه‌و برو به‌ده‌رگا ﴿وُسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا﴾ وه کینه‌کان خرا نه‌پی و بوون به‌ (تراو بلکه = سه‌راب) ﴿إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا﴾ به‌راستی دوزه‌خ به‌ریزگی بی‌پروایانه (وده‌مینکه چاره‌پروایانه) ﴿لِلظَّالِمِينَ مَنَاقِبًا﴾ وه جی گه‌رانه‌وه‌ی باخیانه ﴿لَیْلٍ فِیْهَا أَتَقَابًا﴾ تیندا ده‌میننه‌وه هه‌زاران سال (ماوه‌یه‌کی زور) ﴿لَا یَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا﴾ تیندا نا چه‌ژن نه‌ساردی و فینکی و نه‌خوار دنه‌وه ﴿إِلَّا الْحَمِيمَ وَالْعَسَاقَا﴾ ئاوی له‌کول و کیم و زوخوا نه‌بیت ﴿جَزَاءً وَفَاقًا﴾ پاداش ده‌درینه‌وه به‌پی‌ی کرده‌ویان ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِلَّا يَرْجُونَ حِسَابًا﴾ چونکه بنگومان نه‌وان به‌ته‌مای لی پرسینه‌وه نه‌بوون ﴿وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذِبًا﴾ وه ئایه‌ته‌کانی ئیمه‌یان به‌درو ده‌زانی چون به‌درو زانینیک ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا﴾ له‌کاتیکدا هه‌موو شتی‌کمان ژماردوه (له‌سه‌ریان) به‌نوسین ﴿قَدْ رُفُوا﴾ نه‌مجا به‌چه‌ژن (سزای خوتان) ﴿فَلَنُزِيدَنَّ كُفْرًا أَتَدْنًا﴾ هیچتان بو زیاد ناکه‌بن سزانه‌بیت

﴿إِنَّا لَنَشُقُّونَ مَتَارًا﴾ ینگومان چنگای پیروز و بهر همه ندی ده یه بوز پاریز کاران و له خوا ترسان ﴿عَذَابُ النَّاسِ﴾
 باخات و همو و جوړه نری بهك ﴿وَكَلِمَاتٍ لَّا تُلَاحِظُهُ الْعُيُونُ﴾ ۵ و کچانی تازه مهك كړدوی هاو ته من ﴿وَكَلِمَاتٍ لَّا تُلَاحِظُهُ الْعُيُونُ﴾ ۵ و بهر داخی پر (له شراب) ﴿لَا يَشْعُرُونَ فِيهَا الْعُيُونُ﴾ ۵ قسه ی بپه وده و دروی تیدا نایستن ﴿جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَذَابًا حَسْبًا﴾ (پاداش ده درنده به) پاداشنیکی ته او له لابه ن په روه رد گاری توه
 ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ﴾ ۵ په روه رد گاری ناسمانه کان و زهوی و نیوانی ته وانه خوا به کی به خشنده و
 مېهره بانه و ﴿لَا تَلْبِسُ كَلِمَةً مِّنْ عَذَابٍ﴾ ۵ کهس توانای تکا کردن و (قسه کردنی) نی به ﴿يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلِكُ كُفًًّٰ﴾
 له روزنکدا که جیبریل و فرشته بهر پیز ده و ستن ﴿لَا يَكْفُرُونَ إِلَّا مَن يُّؤْمِنُ لَهُ الرُّحْمَنُ وَفَالَ صَوَابًا﴾ ۵ که میان قسه ناکه ن
 مد گره نه و که خواړی ی بدات و قسه ی بهر ی و جی بکات ﴿وَلَا يَكْفُرُونَ إِلَّا مَن يُّؤْمِنُ لَهُ الرُّحْمَنُ وَفَالَ صَوَابًا﴾ ۵ نه و روزنه راست و ینگومانه
 ﴿فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَتَابًا﴾ ۵ نه مچا هر که سینک و ویسنی ریگای گه رانه و ده گری بولای په روه رد گاری
 خوی ﴿إِنَّا لَنَدْرِكُهُمْ قُرْبًا﴾ ۵ ینگومان نیمه تئو مان ناگدار کرد له سزایه کی نزدیک ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ فَامَّا الْمُتَّقُونَ﴾
 یتا ﴿لَهُ رُؤُوسٌ كَثِيرَةٌ وَاِذَا كُفُّوا فَمِنْهُمْ مَّرْءٌ يُّؤْمِنُ﴾ ۵ (پاداشی) نه و کرده وانه ی که پیشه کی به دهستی خوی نار د وونی
 ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ كَيْفَ يَكُونُ لَكَ رُؤُوسٌ كَثِيرَةٌ﴾ ۵ و بی پروا (له و روزده) ده نی: خو ز که گل بو و مایه (نهك مرقف) ۵

سوره قی (النبا)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی مېهره بان

﴿وَالرَّحْمَنُ غَرَّاقٌ﴾ ۵ سویتد به و فریستانه ی که گیانی کافران (له لهشیان) به سهختی ده رده هشتن ﴿وَالرَّحْمَنُ غَرَّاقٌ﴾ ۵ و به و فریستانه ی که گیانی با و پر داران به ناسانی ده رده هشتن ﴿وَالرَّحْمَنُ غَرَّاقٌ﴾ ۵ و سویتد به و فریستانه ی که خیرا فدرمانی خوا جی به جی ده که ن ﴿وَالرَّحْمَنُ غَرَّاقٌ﴾ ۵ و سویتد به و فریستانه ی که پېش پر کی ده که ن (له به جی هینانی فدرماندا) ﴿وَالرَّحْمَنُ غَرَّاقٌ﴾ ۵ و سویتد به و فریستانه ی که ته گیری کاروبار ده که ن (واته سویتد به مانه نه و ی به لیستان پندراوه دینه دی) ﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّجِفَةُ﴾
 روزنکه بومله رزه زهوی ده له رزینی ﴿تَتَّبِعُهَا الرَّاغِبَةُ﴾ ۵ بومله رزه یه کی تریشی به دوایدا دیت، مردووان
 زیندوو ده پنه و ده ﴿قُلُوبٌ يُقْذِرُ وَيُنَجِّئُ﴾ ۵ زور دل له و روزده ده له رزی ﴿أَنفُسٌ تَخِيفُ﴾ ۵ چاویان
 سر به روه ژیر ده بی ﴿يَقُولُونَ﴾ ۵ (نه سر به گالته و ده لېن) ﴿لَا تَسْرُدُونَ فِي الْهُلُوفِ﴾ ۵ ناخو نیمه (له پاش
 مردن) ده گه پتر نیمه و به ژبانی پېشو و ؟ ﴿لَا تَكَاظِمُكَ الْيَوْمُ﴾ ۵ نایا که بووین به نیسانانی رزیو (چون
 زیندوو ده پنه و ده) ﴿قَالُوا﴾ ۵ و وتبان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ۵ نانه و نه گره وایی گه رانه و یه کی به زیانه
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ۵ ینگومان نه و زیندوو بوونه و یه هر بهك نه عره نه به ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ۵ نیر کتوبر
 وان له دهشتنکی سپی کاکی به کاکیدا ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ﴾ ۵ نایا داستان مووسات پې گه پشنوه
 ﴿إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِاللَّيْلِ إِذْ يَخْلُفُ﴾ ۵ کانیک که په روه رد گاری بانگی کرد له شیوی پیروزی طروا و ده ۵

﴿اذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ﴾ (پنی ووت) بـرؤ بؤ لای فیرعدون (چونکه) بهراستی یاخیی بـووه ﴿فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَٰهٌ إِلَّا أَنَا﴾ وه پنی ی بلی: تایا دهتهوی پاک بیتهوه (له گوناه) ﴿وَأَذِّنْ لِلنَّاسِ أَنَّ رَزَاقَهُمْ بِالْحَقِّ﴾ وه ریت نیشاندهم بؤ (ناسینی) پهروهردگارت تالینی بترسییت ﴿فَأَنذَرْنَا الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ﴾ تهمججا نیشانه هـره گهوره کهی نیشان دا (گؤچان له گهل دهسته سپیه کهی) ﴿فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ﴾ کهچی به دروی زانی و سه ربچی کرد ﴿فَإِذَا نَرَىٰ بُرْجَهُ﴾ له پاشان پشنی هلکرد و روی بهپهله ﴿فَاسْتَرْفَأَ﴾ تهمججا (جادوو گهرانی) کؤ کردهوو بانگی کردن ﴿فَقَالَ اللَّهُ لَا أَفْعَلُ﴾ پاشان ووتی: من پهروهردگاری هـره گهوره تانم ﴿فَلَمَّا أَتَاهُ ذُنُوبُهُ وَالْأُولَىٰ﴾ تهمججا خوا گرفتاری کرد به سزای هـردوو جیهان ﴿إِنِّي ذَٰلِكَ لَآبَعِدُ﴾ بهراستی لهم داستانهدا پهند هـیه ﴿لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ بؤ که سیک له خوا بترسی ﴿فَإِنَّمَا أَنتُم مَّنشَأُ الْآلِهَةِ مِمَّنْ هَآءَ الْاَسْمَاءُ الَّتِي﴾ تایا دروست کردنی نیوه گرانتره یان ناسمان ؟ وه دروستی کرد ﴿رَفَعَ سَمْعَهَا فَسَمِعَهَا﴾ بالای بهرز کردهوو ریکی خست ﴿وَأَعْيُنَهَا لِئَلَّا يَرَىٰ﴾ وه شهوی تهوی تاریک کرد و ﴿وَأَخْرَجَ طِفْلَهَا﴾ دهوی خست (پرووناکی) پرؤزی ﴿وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا﴾ له پاشان زهوی راخست ﴿فَخَرَجَ مِنْهَا نَارٌ هَامِزَةٌ عَلَيْهَا﴾ نار و لهوه رگای لی دهرهتا ﴿وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا﴾ وه شاخه کانی پشه دامه زرانند ﴿فَمَنَعْنَا لَكُمُ الْعَيْنَ﴾ بؤ بههره مهنندی وژیانی خوتان و نارهلتان ﴿فَإِنَّ هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِي﴾ تهمججا کاتیک که پروودای گهوره هات (که) پرؤزی دوابی به) ﴿يَوْمَ يَدْعُ الْأَشْنُسُ مَسْعَىٰ﴾ تهو پرؤزی که مرؤف کردهوی خوی تیدا بیر ده که ویتنهوه ﴿وَيُرْزَقُ الْحَجِيرُ لِمَنْ يَرَىٰ﴾ وه دؤزهخ پیشاندره بؤ هـر که سیک که پروانی ﴿فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ﴾ (لهو) پرؤزهدا چاکه و خراپه بهپنی کردهوه دابهش ده کری) تهمججا تهو کهسهی سهر کهش بووینت ﴿وَالْأَشْجِرَ الْخَيْرَ الذَّنْبَ﴾ وه ژیبانی دونیای هـلبراردی ﴿فَإِنَّ الْحَجِيرَ مِنَ الْمَأْوَىٰ﴾ تهوه بی گومان دؤزهخ جینگایهتی ﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ﴾ وه تهو کهسهی که ترسایت له وهستانی بهردهم پهروهردگاری بؤ لپهر سپنهوه ﴿وَنَكَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ﴾ وه بهرگری نهفسی خوی کردی له ناره زوی خراپه ﴿فَإِنَّ الْمَتَىٰ مِنَ الْمَأْوَىٰ﴾ تهوه بی گومان بههشت جینگایهتی ﴿بَشِّرْكَ عَنِ السَّاعَةِ﴾ (تهو) بیناوه رانه به گالته ولاقرتبهوه) پرسیارت لی ده کهن دهریاری پرؤزی دوابی ﴿أَيَّانَ مَرَسَهَا﴾ کهی دهینت و کهی دیت ﴿فَمِمَّا نَسْتَدْرِكُهَا﴾ تو چبت داوه له بیر لیکر دندوهی (تو چؤن لهم بارهوه دندوی) ؟ ﴿إِلَىٰ ذَٰلِكَ مَسْتَهْجَاهَا﴾ زانینی تهوه هـر لای پهروهردگارتده ﴿إِنَّمَا أَنتَ مُنْذِرٌ مَّنْخَشَاهَا﴾ بیگومان تو هـر ترسیتهری که سیکیت کهلهو پرؤزه بترسی ﴿كَأَنَّهُمْ يُرْمَوْنَ﴾ بی پرواکان که تهو پرؤزه دهبینن وا دهزانن ﴿لَوْ يَشَاءُ الْآعِشَةُ أَطْحَحَهَا﴾ که نه ماونه تهوه نیواره بهک یا چپشته نگاونک نهی له دونیادا ﴿

سورہ فی (الانفطار)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بدخشندهی میہربان

﴿إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ﴾ کاتیک کہ ناسمان لہت بوو ﴿وَأَذَّا الْكُرْشُ انْفُثَرَتْ﴾ وہ دہمیک کہ ٹہستیرہ کان (کہوٹہ خوارہ وہ) بہ پەرش و بلاوی ﴿وَأَذَّا الْيَحَارُ فُجِّرَتْ﴾ وہ ساتیک کہ دہریا کان تیکہل کران ﴿وَأَذَّا الْقُيُورُ بُعِثَتْ﴾ وہ ساتیک کہ گزیرہ کان ژیرہ و ژورر کران واتہ (مردو وہ کان ہائتہ دہرہ وہ) ﴿عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ﴾ ٹہو کاتہ ہدموو کہ سیک دہزانیت کہ چی لہ پیٹسہ وہ ناردوہو (چیسی) دوا خستوہ (بو خوی) ﴿يَأْتِيهَا الْإِنْسُنُ﴾ ٹہی ٹینسان ﴿مَّا تَرَىٰ رِبْكَ الْكَبِيرُ﴾ چی تزی خدلہ تاندوہو بہ پەرورہر دگاری بہرینز و گہورہت (والنی یاخی بوویت) ﴿اللَّهِ يَخْلُقُكَ﴾ ٹہو (پەرورہر دگار) ہی کہ دروستی کردوویت و ﴿فَسَوِّفَ تَعْدِلُكَ﴾ رینکی خستوویت و جیای کردویتہ وہ (لہ گیان لہ بہرانی تر) ﴿فِي أُنْصُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكِبَكَ﴾ لہ ہمر و تہدہ کدا کہ خوی ویستہیتی بہ کی خستوویت ﴿كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَكْذُوبُوا بِاللَّيْنِ﴾ وانسی بہ (کہ تی ی گہیشوویت) بہ لکو (پوڑی) پاداشت بہ درو دہزان ﴿وَلَا عَلَىٰ كُرْشٍ لِّحَقِيقِينَ﴾ بنگومان چند چاودیرنکتان بہ سہرہ وہ یہ ﴿يَكُونُوا كَافِرِينَ﴾ کہ بہرینزو نووسہرن ﴿يَعْمَلُونَ مَّا تَفْعَلُونَ﴾ ہەر چی بکہن دہیزان ﴿إِنْ الْأَبْرَارُ لَیْ یَعْبُرُ﴾ بہراشی چاکہ کاران لہ ناو نازو نیمہ تدان ﴿وَأَنَّ الْفَجَارَ لَیْ یَجْمُرُ﴾ بنگومان بہ دکاران لہ دوزہ خان ﴿يَسْأَلُهَا يَوْمَ الدَّيْنِ﴾ لہ پوڑی پاداشتدا دہچنہ ناویہ وہ ﴿وَمَا تَرَىٰ عَنْهَا يَغَیْبِينَ﴾ وہ ٹہوان لی ی دہرناچن ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدَّيْنِ﴾ تو چووزانیت کہ پوڑی پاداشت چی یہ ﴿ثُمَّ مَّا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدَّيْنِ﴾ دوویارہ چووزانیت پوڑی پاداشت چی یہ ﴿يَوْمَ لَا تَنصِلُكَ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا﴾ پوڑیکہ کہ ہیچ کہس ہیچی بہ دہست نی یہ بڑ ہیچ کہس ﴿وَالْآخِرُ يَوْمَ يَذِلُّوْا﴾ وہ فہرمان لہ و پوڑہ دا ہر بڑ خواہ

سورہ فی (المصطفین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بدخشندهی میہربان

﴿وَبَلَّ لِلْمُصْطَفِينَ﴾ ہاوار بڑ تہرازو و بازان ﴿الَّذِينَ إِذَا أَكْبَرُوا عَلَى النَّاسِ سَوَوْا﴾ ٹہوانہی کہ کاتیک پیوانہ بکہن (بو خویان) لہ سہر (مالی) خدلکی بہ تہواوی و ہری دہ گرن ﴿وَأَذَّا الْوُحُودُ وَزُحْرُوحُ حُيْرُونَ﴾ بہ لام کاتیک بویان پیوانہ یان کیٹسانہ بکہن کہ میان دہدہنی ﴿الْأَنْصُ أُولَئِكَ الْهَرَمُ مَبْعُودُونَ﴾ ٹایا ٹہوانہ نازان کہ بنگومان زیندوو دہ کرٹنہ وہ ۱۹ ﴿

﴿يَوْمَ عَظِيمٍ﴾ له پرورنکی گه ورده ﴿يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پرورنک که خدک له به ردهم
 په روره دگاری جیهانیان دا ده و ستن ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَفِي سِجِّينٍ﴾ با په شیمان بنه وه ، چونکه
 به راستی نامه ی تاوانباران له ناو دفته رنکی په سنی به شدایه ﴿وَمَا أَرْزَاكَ مَا يَسْجُونَ﴾ تو چوزانیت
 نه و دفته ره چی به ﴿كَلَّا تَرَوْهُمْ﴾ دفته رنکی نوسراوه ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ الْمُنْكَرِينَ﴾ هاوار له و
 پروردها بوی پروایان ﴿الَّذِينَ يَكْفُرُونَ يَوْمَ الْقِيَامِ﴾ نه وانه ی که پروا ناکه ن به پروری پاداشت دانه وه ﴿وَمَا يَكْنُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُتَعَدٍّ أَشِيرٍ﴾ کهس نه و پرورده به درق نازانیت مه گهر هم و ستم کارنکی گونا هبار ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ هر کاتیک که نایه ته کانی نیمه ی بوی بخوینرته وه ﴿قَالَ سُبْحَانُ الْأَعْلِيِّنَ﴾ ده لی (نه مانه)
 نه فسانه ی پیشینان ﴿كَلَّا﴾ نه خیر وانی به ﴿يَلْزَمُكَ عَلَى قُلُوبِهِمْ كَاؤُ الْكَسُوفِ﴾ به لکو زونگی
 نه و (خرابانه ی) که ده یانکرد په رده ی هیناوه به سهر دلیاندا ﴿كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَّحُوفُونَ﴾ نه خیر
 به راستی نه و ان له و پروردها بی به شن له بینی په روره دگاریان ﴿لَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ له پاشان
 ینگومان نه و ان ده چنه دوزخه وه ﴿لَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ نه صجا بی یان ده و و تریت نه مه
 نه و به که پرواتان بی نه ده کرد ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ﴾ به راستی نامه ی (کرداری) چاکه کاران
 له ناو دفته رنکی به زردایه ﴿وَمَا أَرْزَاكَ مَا يَعْلَمُونَ﴾ تو چوزانیت نه و دفته ره به رزه چی به ؟ ﴿كَلَّا تَرَوْهُمْ﴾ دفته رنکی نوسراو (ی نه منده به فوره) ﴿بَلْهُمْ الْمَقْرُونُ﴾ نریکانی خودا ده بینن ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ نه خیر وانی
 به رده ی بیخونه وه ﴿حَتَّمَهُ مَشَاكٌ﴾ که دوا قومی بونی میسکه ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ نه و
 نه و با پیشبر کی بکه ن پیشبر کی کاران ﴿وَمِنْ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَلِيمٌ﴾ نیکه ل کراو له ناوی ته سیمه ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ نه و
 ینگومان نه وانه ی که به دکار بوون ﴿مِنْ الَّذِينَ آمَنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مِنْ كِتَابِنَا﴾ بی ده که نبین به وانه ی که پروایان هینا بوو
 ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ وه کاتیک که به لایاندا پر وشتنایه چاویان لی داده گرتن ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ نه و
 (به موسولمانان) مه ده گه رانه وه ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ وه کاتیکیش بیانیننایه
 نه یانورت: نه مانه گومران ﴿وَمَا أَرْزَاكَ إِلَّا هَوْلًا لَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ كَذِبٌ كَاتِبٌ﴾ له کاتیکدا که (نه و ان) به چاودیر نه نیراون
 بوی سهر موسلمانان کان (تا هم قسه به بکه ن)

﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بہ لام تہ وانہی کہ پروایان ہیناوه و کردہ وہ باشہ کانیاں کردوہ
 ﴿لَهُمْ أَجْرٌ عَزِيزٌ مَّا تَوَدَّ﴾ بق تہ وان ہہیہ باداشتی بی برانہوہ ﴿۱﴾

سورہ قی (البروج)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خوشندہی میہربان

﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْبُرُوجِ﴾ سویتند بہ ناسمانی خاوهن بورجہ کان ﴿۱﴾ ﴿وَالْيَوْمَ التَّوَّابِ﴾ وہ بہ و پوزہی کہ
 بہ لئنی پندر اوہ ﴿۲﴾ ﴿وَشَاهِدُوا مَشْهُودَ﴾ وہ بہ ہمو و پندر و پندر و پندر (یا شایہت و شایہتی لہ سہر
 دراو یا پوزی ہینی و پوزی عہرفہ) ﴿۳﴾ ﴿فَبَلِّغْ أَصْحَابَ الْأُخْدُودِ﴾ بہ کوشت چن خاوهن چالہ کان (لہ
 غمہ کان) ﴿۴﴾ ﴿الَّذِينَ ذُكِّرُوا بِالنَّارِ﴾ تہ و ناگرہی خاوهن سوو تہ مہنی (و بلتسہیہ) ﴿۵﴾ ﴿إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ﴾
 کاتیک کہ تہ وان دانیشجوون بہ دہوری (ناگرہ کہ) دا ﴿۶﴾ ﴿وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ﴾ وہ تہ وان
 سہیری تہ و بیان دہ کرد کہ دہیان کرد بہ بر وادارہ کان ﴿۷﴾ ﴿وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ أَلَّا﴾ وہ تہم سزایہش
 ہر لہ ہر تہ و دہ دران ﴿۸﴾ ﴿أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾ کہ بر وایان ہیناوو بہ خواہی بہ دہ سہ لانی
 سو پاسکراو ﴿۹﴾ ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ تہ و خودایہی کہ مولکی ناسمانہ کان و زہوی بق تہ و
 ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وہ خوا ناگادارہ بہ سہر ہمو و شتیکدا ﴿۱۰﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾
 بہ راستی تہ وانہی کہ نازاری پیاو و ژنہ بر وادارہ کانیاں داو ﴿۱۱﴾ ﴿لَهُمْ أَجْرٌ عَزِيزٌ﴾ لہ پاشان پہ شیمان تہ و تہ و
 ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمُ وَلَهُمْ عَذَابٌ لَّزِيقٌ﴾ تہ و بق تہ وان ہہیہ سزای دوزخ، وہ سزای (ناگری) سو تہنہر
 ﴿۱۲﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بیتگومان تہ وانہی بر وایان ہیناوو کردہ وہ چاکہ کانیاں کرد
 ﴿لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بق تہ وان ہہیہ بہ ہشتانیک کہ جو گہ ناوی زور دہروات بہ زہریاندا
 ﴿۱۳﴾ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نا تہ و بہ سہر کہ وتنی گورہ ﴿۱۴﴾ ﴿إِنَّ يَفْعَلُ رَبُّكَ شَيْئًا﴾ بہ راستی دہست و ہشاندنی
 بہر و دگاری نو زور سہختہ ﴿۱۵﴾ ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ ذَوِي عَرْشٍ عَظِيمٍ﴾ بیتگومان ہر تہ و کہ لہ سہر تہ و تہ و (مروث)
 دروست دہ کات و (دوای مردیش) زہندوی دہ کاتہ وہ ﴿۱۶﴾ ﴿وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ﴾ وہ ہر تہ و لہ سہر تہ و
 میہربان ﴿۱۷﴾ ﴿ذُو الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ خاوهنی عہرش و بہرزو پایہ دار ﴿۱۸﴾ ﴿فَقَالَ إِنِّي أُبْرِيْدُ﴾ ہر چہ کی
 بہوت دہیکات ﴿۱۹﴾ ﴿قُلْ أَنتَ خَدِيْعٌ مُخْتَلِدٌ﴾ نایا بیت گہیشتوہ باس و بہ سہر ہانی لہ شکرہ کانی ﴿۲۰﴾
 ﴿فِرْعَوْنُ وَقُودُ﴾ فیرعون و سہمورہ ﴿۲۱﴾ ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ﴾ بہ لکو تہ وانہی کہ بی بر وایون
 ہہمیشہ لہ بہ درو زانی (قورٹان) دان ﴿۲۲﴾ ﴿وَالَّذِينَ وَرَّاهِمُ مِطٌ﴾ وہ خواش (بہ دہ سہ لات و زانی)
 لہ ہشتیانہ و دہوری داوون ﴿۲۳﴾ ﴿بَلِ الْغَوْثِ الْأَتَّابِ﴾ بہ لکو تہ و (ی کہ بہ درو زانی) قورٹانیک گورہ و
 بہر تہ و ﴿۲۴﴾ ﴿فِي لُجٍّ مَخْطُومٍ﴾ لہ لہ و حیککی پارتزراو دایہ (کہ بی دہوتربت لوح المحفوظ) ﴿۲۵﴾

سوره‌ی (الطارق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ﴾ سویند به‌ئاسمان و ئه‌وه‌ی که له‌شه‌وا ده‌رده‌که‌وی ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ﴾ تو‌چوزانیت ده‌ر که‌وتوو‌ی شه‌و چی به ؟ ﴿الْجَمُّ النَّاقِصُ﴾ ئه‌ستیره‌ی دره‌خشانی تاریکی کون که‌ره ﴿إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ﴾ (سویند به‌مانه) که‌س نی به که‌چاودیرنکی به‌سه‌ره‌وه‌ نه‌بی ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ﴾ ده‌ی با مروف سه‌رنج بدات که‌له‌چی دروست کراوه ﴿خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ﴾ دروست کراوه له‌ئاوینکی فریدراو (هه‌لقولاو) ﴿يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ﴾ که‌ده‌رده‌چی له‌ئاوه‌ندی پشت (ی پیاو) و دانه‌ی (په‌راسووی) سنگی (ژن) وه ﴿إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ﴾ به‌راستی خوا به‌ده‌سه‌لانه له‌سه‌ر زیندوو کردنه‌وه‌ی ﴿يَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْرَارُ﴾ له‌ر قورئکدا که‌هه‌ر چی نه‌ینی هه‌به‌ئاشکرا ده‌کری ﴿قَالَ اللَّهُ مِنْ قُوَّةٍ لَنَا نَصِيرٌ﴾ ئه‌و نه‌هینزک شک ده‌بات و نه‌پشتیوانتیک ﴿وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ﴾ سویند به‌ئاسمانی خواوه‌ن باران ﴿وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ﴾ وه‌به‌زه‌وی خواوه‌ن درزو قلیش ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ﴾ بینگومان نه‌م (قورئانه) م‌وته‌ی راست و جیا که‌ره‌وه‌یه ﴿وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ﴾ وه‌گالته‌نی به ﴿إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا﴾ بینگومان بی‌برواکان (پیلان ده‌گیرن) و فیل ده‌که‌ن چۆن فیل کردنیک ﴿وَأَكِيدُ كَيْدًا﴾ وه‌منیش پیلان ده‌گیرم (ونه‌خشه‌ ده‌کیشم له‌به‌رامه‌ر پیلانی ئه‌واندا) چۆن پیلان و نه‌خشه‌ کیشانیک ﴿فَبِمَا أَكْفَرْتَنِي﴾ ئه‌مجا (توش ئه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ) مؤله‌تی بی‌برواکان بده ﴿أَتَمِيلُهُمْ دُونَ﴾ منیش که‌مینک لییان ده‌وه‌ستم (پاشان ده‌بینیت چیان به‌سه‌ر ده‌هیتم به‌سزادانایان) ﴿﴾

سوره‌ی (الأعلى)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾ ته‌سیحاتی په‌روه‌ر دگاری هه‌ره‌بلندت بکه ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ﴾ ئه‌وه‌ی (هه‌موو شتیکی) دروست کردوه‌و ربک وینکی کردوه ﴿وَالَّذِي يَدْرَجِدُ﴾ وه‌ئه‌وه‌ی که‌نه‌خشه‌ی کیشاوه (بو هه‌موو شتیک) ئه‌مجا شاره‌زای کردوه ﴿وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى﴾ وه‌ئه‌وه‌ی که‌له‌وه‌ری ده‌ره‌یناوه ﴿فَتَجَعَلَ حُجَّاجَ الْأَرْضِ﴾ ئه‌مجا ده‌یکات به‌پوشی ره‌ش داگه‌راو ﴿سَبِّحْ رَبَّكَ فَتَكْسِبُ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ قورئانت) به‌سه‌ردا ده‌خویننه‌وه‌و هه‌ر گیز بیرت ناچینه‌وه ﴿إِلَافًا شَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی که‌خوا بیه‌وینت ﴿إِنَّهُ بِعَذَابِكُمْ لَشَاقِقٌ﴾ بینگومان ئه‌و به‌هه‌موو شتیکی ئاشکراو په‌نهان ئاگاداره ﴿وَتَشِيرُكَ لِلنَّاسِ﴾ وه‌یارمه‌تیت ده‌ده‌ین بو‌ری ئاسان ﴿فَذَكِّرْ لَنْ تُنَفَّيَ الذِّكْرَى﴾ ئه‌مجا توش هه‌رده‌م ئاموزگاری بکه‌ئه‌گه‌ر سوودی گه‌یاند ﴿سَبِّحْ ذِكْرَ مَنْ يَخْلُقُ﴾ بینگومان ئه‌وه‌ی له‌خوا بترسی په‌ندی لی‌وه‌رده‌گری ﴿﴾

﴿وَيَجْعَلُهَا أَشَقَّى﴾ وہ نہ وہی زور خرابیش ہی خوی لی دور دہ خاتہ وہ ﴿الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى﴾
 نہ وہی دہ چیتہ ناو ناگری ہدرہ گہ ورہ وہ ﴿ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى﴾ لہ ہاشان نہ دہ مرئی تیندا
 (تا رزگاری بیت) وہ نہ دہ ری (تیندا بہ نامایی) ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّى﴾ بہ راستی سہر فراز بوو نہ وہی کہ
 خوی پاک راگرت ﴿وَوَكَزَتْ رَبَّهُ فَفَلَّى﴾ وہ ناوی بہرہ وردگاری خوی دہ بات و کہ ونہ نویز کردن
 (وہا را بہ وہ) ﴿ثَلَاثُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ بہ لکو نیوہ ژبانی دونیا ہلدہ بڑن ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَثَقَى﴾
 کہ چی (ژیانی) دوا پوز باشتر و پایہ دارترہ ﴿إِنَّ هَذِهِ أَلْفَى الضُّحَى الْأَوَّلَى﴾ ہی گومان نہ مہی
 (کہ باسکرا) لہ نامہی پیشوہ کاندایہ ﴿صُحُفٌ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى﴾ نامہ کانی ٹیبراہیم و موسا ﴿

سورہ قی (الغاشیہ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ﴾ نایا ہہ والی روزی دواہی (روزی داپوشہ رت) ہینگہ شتوہ ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
 خَلِيعَةٌ﴾ زور دہم و چار لہو روزه دا ترسانک و ریسواو شہر مہ زارن ﴿عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ﴾ ہہ ولدہ ریکی
 رہنجہ پون ﴿فَصَلَّى نَارُ الْعَامِلَةِ﴾ دہ چنہ ناو ناگری ہدرہ گہر مہ وہ ﴿تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ أَثَبَةٍ﴾ ناو
 دہ درین لہ سہر چاوی کول بہ کول و زور گہرم ﴿لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرْحٍ﴾ خوراکیان ہدر دہرکی
 حوشتہر خوار (ی ناگریہنہ) ﴿لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ﴾ نہ قہ لہوی دہ کات و نہ برسیتی لا دہ بات ﴿
 وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّارَةٌ﴾ زور رو خسار لہو روزه دا پاراوہ (جوان و گہشن) ﴿يَسْتَعْيِرُ زِينَتَهُ﴾ رازبین
 لہ کوششی خویان ﴿فِي حَتِّهِ عَالِقٌ﴾ وان لہ بہ ہہشتی بہر زو بلندا ﴿لَا تَسْمَعُ فِيهَا لُغِيَّةً﴾ قسہی ہبج
 وپوچی تیندا نابستن ﴿فِيهَا عَنُقٌ مُّجَارِيَةٌ﴾ تیندایہ تی سہر چاوی رہوان ﴿فِيهَا سُرُورٌ مُّزْمُومَةٌ﴾ تیندایہ تی
 زور قہ تہ فہ و تہختی بہرز ﴿وَأَكْرَابٌ مُّصَوِّمَةٌ﴾ وہ بہر داخی دائراو ﴿وَنَارٌ مُّؤْتَمِرَةٌ﴾ وہ ہشتی
 ریز کراو ﴿وَرِجَالٌ مُّكُوفَةٌ﴾ وہ قالی راخراو لہ ہہ موو لایہ کہ وہ ﴿أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ﴾ دہی
 یز وورد نابنہ وہ لہ حوشتہر کہ چوں دروست کراوہ ﴿وَأَلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ﴾ وہ لہ ناسمان کہ چوں
 بہرز کراوہ تہ وہ ﴿وَأَلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ﴾ وہ لہ شاخہ کان کہ چوں داکو تراون و دامہ زریتراون ؟ ﴿
 وَأَلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ﴾ وہ لہ زہوی کہ چوں راخراوہ ﴿فَذَكِّرْهُمْ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ﴾ کہ واپو
 ناموزگاری بکہ، تو ہدر ناموزگاری کاریت ﴿لَسَتْ عَلَيْهِمْ بِمُصْطَفِرٍ﴾ تو دہ سہ لات دار نیت
 بہ سہر یاندا ﴿

﴿إِلَّا لَمَن تَوَلَّى وَكَفَرَ﴾ بہ لَام تہو کہ سہی کہ پشت ہلکاوی بر وایت ﴿فَوَعَدَ لَهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ﴾
 تہوہ خوا سزای دہدات بہ سزای زور گہورہ ﴿إِنَّ إِلَهًا بَآئِبُهُمْ﴾ بیگومان ہر بولای نیمہ بہ
 گہرانہ وہیان ﴿لَعَنَ عَلَيْهِمُ الْبُتُورُ﴾ لہ پاشان بہ راستی لہ سہر نیمہ بہ لی پرسینہ وہیان ﴿

سورہ قی (الفجر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوا ی بہ خشنندی میہرہیان

﴿وَالْفَجْرِ﴾ سویند بہ بہرہ بہیان ﴿وَلَيْلٍ أَعَشَى﴾ وہ بہ دہ شہوی سہرہ نای مانگ (ی ذی الحجۃ) ﴿وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ﴾ وہ بہ تاک و جووت ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾ وہ بہ شہوگار کاتیک کہ تی دہ بہریت ﴿وَلَمَّا تَرَى فِي ذَلِكَ مَـسْـئَرَهُمْ حَـيَّجًا﴾ نایا تہ مانہی کہ سویندیان پی خوراشایستہی سویند پی خواردن نبین لای
 کہسانی تیگہیشتو ﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ﴾ نایا نابینیت کہ پەرورہ دگاری توچی کرد بہ گہلی عاد
 ﴿إِذْ هُمْ ذَاكُمُ الْعِمَادُ﴾ وہ بہ ہوزی ٹہرم ؟ خواہنی پایہ (و دہ سہلات) ﴿الَّتِي لَمْ يَخْلُقْ يَتْلُفُ فِي الْيَدِ﴾ کہ
 ویتہیان دروست نہ کرابو لہ ہہموو ولاندا ﴿وَتَمُودَ الَّذِي جَاءَ بِالصَّخْرَةِ بِالْوَادِ﴾ وہ (چی کرد) بہ گہلی
 سہموو دہوانہی کہ (شاخی) بہردیان دہ تاشی لہ شیو وولہ کاندہ ﴿وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَارِ﴾ وہ فیرعہونی
 خواہن سنگی زور (وہ کہ تہ ہرامہ کان، کہ وہ کہ سنگ چوون بہ زہویدا) ﴿الَّذِينَ ظَلَعُوا فِي الْيَدِ﴾
 تہوانہی کہ باخی بوون تہ ولاندا ﴿فَاصْبِرْ لَهُمْ صَبْرًا﴾ وہ زوربان خرابہ تیدا کرد ﴿فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ﴾ تہمجا پەرورہ دگاری تو دایگرتن بہ قامچی سزا ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَبَازِمٌ رِّضَادٍ﴾
 بہ راستی پەرورہ دگاری تہ لہ کہ مینی مستہم کاراندایہ ﴿فَأَنذَرْنَا الْآسَفَ إِذَا مَا أَبْتَلَكُم بِهٖ﴾ جا کاتیک
 کہ خوا تادہمی تاتی کردہوہ ﴿فَأَصْرَمَتْ وَتَقَعَت﴾ و پیزی گرت و نازو نیرمہمی بہ سہردا پشت
 ﴿فَقُولُوا لِمَن آذَنَ﴾ تہوہ دہلی پەرورہ دگام پیزی گرتووم ﴿وَأَنذَرْنَا أُمَّةً فَتَذَكَّرُوا﴾ وہ تہ گہر
 تاتی کردہوہ و پوزی کہم پیتا ﴿فَقُولُوا لِمَن آذَنَ﴾ تہوسا دہلی پەرورہ دگام پیسوای کردووم ﴿مَكَلًّا﴾
 تہوہ وانی بہ (کہ ٹہوہ پیری لی دہ کہنہوہ) ﴿لَا تَكْفُرُونَ الْيَتِيمَ﴾ بہ لکو ٹہوہ پیزی ہدتیوان
 ناگرن ﴿وَلَا تَحْضُونَهُ عَلَى طَعَامِ الْيَتِيمِ﴾ وہ ہانی بہ کتری تادہن لہ سہر خوار دہ مہنی دان (و بہ خنو
 کردنی) ہزاران ﴿وَلَا تَكُونُوا الْبِرَّ إِلَّا كَلًّا﴾ (بہ لکو سہرہ پای تہ مہش بہ شہ) میراتی (بہ شداران)
 ہہمووی (بہ ہلہ) دہ خون ﴿وَتَحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا﴾ وہ مال و سامانتان خوش دہوینت بہ خوش
 ویستنیکی زور ﴿كَلَّا إِنَّكَ لَأَنَّكَ الْكَاذِبُ﴾ نایی واکہن ! کاتیک کہ زہوی بہ توندی درابہیدہ کدا و
 بارہ بارہ کرا ﴿وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا﴾ (لہ پوزی دواپیدا) پەرورہ دگارت دینت (بہ لپہر سہنہوہی
 خہلکی، ہانتیک شیاوی زاتی خوی بیت، پروامان پینہمی بہ پی ہیچ لیچواندن ولیکداندہوہیک، وہ
 چونیہ تہ کہی نازانین، تہنہا خودا خوی دہ زانیت) وہ فریشہ کاتیش پؤل پؤل دین ﴿

﴿وَجَاءَ يَوْمَ ذِي الْحِجَّةِ﴾ وہ لہو پرورہا دوزخ دہیت ریت (بقو ساحہ می مہ حشر) ﴿يَوْمَ ذِي الْحِجَّةِ﴾
 ﴿الْإِنْسَانُ﴾ لہو پرورہا نینسان (کرده وہی خوی) بیر دہ کہوئندہ وہ ﴿وَأَنَّ لَهُ الْآلِهَ كَرِي﴾ بہ لام لہو
 بیر کہوئندہ وہیہ ج سوو دیک بہو دہ گہیہ نیت؟ ﴿يَقُولُ بَلَيْتَنِي فَذَمُّكَ لِحَيَاتِي﴾ (تہ مجاہہ داخوہ) دہ لہی
 خوز گہ لہو دنیا دا کاری چاکہم پیش بہ خستایہ بقوئم زبانہم ﴿يَوْمَ ذِي الْحِجَّةِ عَذَابُهُ أَكْثَرُ﴾ تہ مجاہ
 لہو پرورہا کہس سزای کہس نادات وہ کو سزای خوا ﴿وَلَا يُؤْتِي وَفَاةً أَحَدٌ﴾ وہ کہس کہ لہہ بچہ می
 کہس ناکات وہ کو کہ لہہ بچہ کردنی خوا (بوی بی باوہران) ﴿بَتَّيْنَاهُمَا النَّفْسَ الْمُطْمَئِنَّةَ﴾ (لہو پرورہا
 بہ خوا بہرست دہو تریت) تہی نفسی بہ نارام ﴿أَرْجِي إِلَى رَبِّكَ رَاضِيَةً مُرْضِيَةً﴾ بگہ برترہوہ بقو لای
 بہرہر دگاری خفوت بہ رہزامہ ندی ولہی رازی بوون ﴿فَادْخُلِي فِي عَسْكَرِي﴾ تہ مجاہ بچورہ ناو بہ ندہ
 چاکہ کانی من ﴿وَادْخُلِي جَنَّتِي﴾ و بچورہ ناو بہ ہشتی منہوہ ﴿

سورہ قی (البند)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوا می بہ خستہ می مہرہ بان

﴿لَا أُنْفِئُ بِهَذَا الْكِتَابِ﴾ سوئند بہم شارہ (کہ مہ ککہیہ) ﴿وَأَنْتَ جَلِيلٌ بِهَذَا الْكِتَابِ﴾ وہ تو لہو شارہ دا
 نیستہ جنی (کہ نازاردانی توی تیدا بریار دراوہ) ﴿وَاللَّهُ وَمَا أَرَادَ﴾ وہ سوئند بہ باوک (باو کہ نادم)
 وئہ وہی کہ لہی کہو تو تہوہ ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ﴾ سوئند بہ خوا بہ راستی نادمہ میمان دروست
 کردوہ ہمہ ہمیشہ لہہ نہج و کیشہ و ناردہ حہ تیدایہ ﴿أَلَيْسَ بِأَنْ يَرْفَعَهُ عَلَيْهِ أَحَدٌ﴾ نایا وا دہ زانی کہ
 کہس دہ سہ لانی بہ سہریدانی بہ ﴿يَقُولُ أَفْلَاحُكَ مَا لَا يَبُتُّ﴾ (بہ فیزوہ) دہ لہی مالی زورم لہ ناو داوہو
 بہ خشبوہ ﴿أَلَيْسَ بِأَنْ يُرِيَهُ أَحَدٌ﴾ نایا وا دہ زانی کہ کہس نہ بدبوہ ﴿أَلَوْ تَعْلَمُ لَأَكِيدَنَّ عَصَائِي﴾ نایا دوو
 چاومان نہ داوہ تی ﴿وَلَسْنَا نَأْتِيكَ بِشَيْءٍ﴾ وہ زمانیک و دوو لیومان ہی نہ داوہ؟ ﴿وَهَذِي نَارُ الْجَهَنَّمَ﴾
 وہ ری ی چاک و خراپمان نشان نہ داوہ ﴿فَلَا تَقْطَعِ الْعَصَا﴾ کہچی ہیستا (زورنیک لہ خہ لکی)
 بہ لاماری ہلہ می سہ ختی نہ داوہ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ﴾ تو چوزانیست ہلہ می سہخت کامہیہ ﴿
 فَكُلْ رَقَبَةً﴾ نازاد کردنی کزیلہیہ ﴿أَوَاطِعْ فِي يَوْمٍ ذِي مَسَعِيرٍ﴾ و ناندانہ لہہ پروری گرانی و برستی دا ﴿
 يَسِيرًا أَمْقَرَبَةً﴾ بہ ہہ تیوی خزم ﴿أَوْ مَسِيرًا أَمَقَرَبَةً﴾ یا بہ ہہ زاری خاکہ سہر (کہ فہ کار) ﴿
 ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ سہرہ رای تہ مانہش لہو کہ سمانہ ہی کہ بروایان ہینابی ﴿وَوَصَّوْا بِالْحَيْرِ﴾
 وہ ناموز گاری بہ کتریان کردہی بہ نارامگرتن ﴿وَوَصَّوْا بِالْمَرْحَةِ﴾ و ناموز گاری بہ کتریان کردہی بہ
 بہرہی و مہرہ بانی ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَةِ﴾ تہوانہ ہاوہ لانی دہستی راستن ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ﴾ و نه نه وانه ی که بین بر و ابرون به موعجزه و نیشانه کانی نیمه نه وانه ها و نه لانی ده سنی جهن ۱ ﴿عَلَيْهِمْ نَارُ مُؤَصَّاةٍ﴾ دایگر نون ناگری ده رگا داخراو ۱

سوره قی (الشمس)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالنَّفِيسُ وَضَحَتْهَا﴾ سویند به خور و پروناکیه که ی ۱ ﴿وَالْقَمَرُ إِذَا تَلَّهَا﴾ و سویند به مانگی که دوا به دوی
 ﴿وَاللَّيْلُ إِذَا بَغَشَّهَا﴾ و سویند به روز کانی که خور در ده خات ۱ ﴿وَاللَّيْلُ إِذَا بَغَشَّهَا﴾ و
 سویند به شو که خور داده پوشی ۱ ﴿وَالسَّمَاءَ وَمَا بَيْنَهَا﴾ و سویند به آسمان و بهوی دروستی کرد و و ۱
 ﴿وَالْأَرْضَ وَمَا طَحَّهَا﴾ و سویند به زوی و نهوی رای خست و و ۱ ﴿وَالنَّفِيسَ وَمَا سَوَّاهَا﴾ و سویند به نفسی
 ناده می و نه و زاته یسی که ینک و ینک به دیهینا و ۱ ﴿وَاللَّهُمَّ فَخُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾ نه مجا ینگی چوت
 و خراب و چاک و خوا به رستیشی پیشاندا ۱ ﴿فَدَلَّحْ مِنْ رُكْنَيْهَا﴾ (سویند به هم و نه وانه) به راستی
 روزگاری پرو نه و که سدی که نفسی خوی پاک کرده و ۱ ﴿وَقَدْ خَابَ مَنْ دَلَّسَهَا﴾ ینگومان نا نو مید بو
 نه و که سدی که نفسی خوی (به گونا و و و نا و انبار کرد ۱ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا﴾ بر وای نه هینا هوی
 سه و و به هوی سدر که شی بان و و ۱ ﴿إِذْ أَبْكَبَتْ أَشْقَاهَا﴾ کاتیک که خرابش ینان هه ستایه و (بو سدر برینی
 خوشتره که) ۱ ﴿قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا﴾ نه مجا ینته میهره که ی خوا (صالح علیه السلام) پی ی
 و و تن: و از بهینن لدم خوشتری خوا به و نوره نا و که ی ۱ ﴿فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا﴾ که چی بر و بان پی نه کرد و
 خوشتره که یان سدر بری ۱ ﴿فَدَمَّرْهُمْ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَنَسَوُهَا﴾ نه مجا به و و رده گاری نه و ان سزای رشت
 به سدر باندا به هوی گونا نه کانیانه و و ته ختی کردن ۱ ﴿وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا﴾ و (خوا) نا تر سی له باشه روزی نه
 ﴿تَوَلَّاهُمْ لَنْ يَمَسُّنَهُمْ﴾ (تو له لی سندنه بان) ۱

سوره قی (اللیل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَاللَّيْلُ إِذَا بَغَشَّهَا﴾ سویند به شو کاتیک که (زهوی) داده پوشی ۱ ﴿وَالْقَمَرُ إِذَا تَلَّهَا﴾ و به روز کانی که پروناک
 ده بیت و و ۱ ﴿وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى﴾ و به و زاته ی که تیرو می ی دروست کرد و ۱ ﴿إِنْ سَعَى الْكَاشِفُ﴾ به راستی
 ه و و و کوششی نیمه جز و او جز و ۱ ﴿فَالْأَمَانُ أَتَمَّ وَأَتَمُّ﴾ نه مجا نه و که سدی (مال) به خشی و له خوا
 برستیت و پاریز کاریت ۱ ﴿وَصَدَّقَ الْحَقُّ﴾ و بر وای پی بهوی زور چاکه (لا اله الا الله یا به هه شت) ۱
 ﴿فَسَيَكْفِيكَهُ يَوْمَ يَارْمَهُنَّ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كُفَّةً﴾ و نه و ینگومان یار مته ی ده دین بو پی ی آسان (که چاکه به) ۱ ﴿وَالْأَمَانُ أَتَمَّ وَأَتَمُّ﴾ و نه و
 که سدی رژی بکات (له مال به خشین) و خوی پی نیاز بزانی (له پاداشنی به و و رده گاری) ۱ ﴿وَكَذَّبَ الْحَقُّ﴾
 و بر وای نه پی به چاکه (که لا اله الا الله به یان به هه شت) ۱

﴿الَّذِي أَنْعَمَ ظَهْرُهُ﴾ که پشتی زور قورس کرد بوویت ﴿وَنَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَهُ﴾ وه ناوو ناویانگتمان
 بو بهر ز کردیته وه ﴿إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ بهراستی له گه له هموو تنگانه به کدا خوشی و ناسانی
 دیت ﴿إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ بنگومان له گه له هموو تنگانه به کدا خوشی و ناسانی دیت ﴿وَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ﴾ نه مجا که له کارنک بوویته وه، خوت ماندوو بکه (به کارنکی تری چاکه وه)
 ﴿وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ﴾ وه ههر له پهروهر دگارت بپاریره وه (بو کاره کانت)

سوره قی ﴿التین﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالْتَيْنِ وَالْأَيْمُونِ﴾ سویند به هنجیرو زهینون ﴿وَالطُّورِ سَبْعِينَ﴾ وه سویند به طووری سینا ﴿وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ﴾ وه بهم شاری نارام و بی ترسه (که مه ککه به) ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ﴾
 سویند به خوا بهراستی مرقفمان دروست کرد له جوانترین شیوه دا ﴿ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ﴾ له
 پاشان (نه گهر بی باوه رپی) ده بکه یی به پهست ترینی هموو پهستیک ﴿إِلَّا الْإِنْسَانَ، اسْوَأَ الَّذِي خَلَقْنَا﴾
 جگه له وانه ی که بر وایان هیناوه و کرده وه چاکه کانیان کردوه ﴿فَلَمَّا تَرَىٰ غَيْرَهُ يَتَّقِنَ﴾ بو توان هه به
 پاداشتی نه بر اوه ﴿فَتَبَايَعْنَاكَ بِالْأَيْمِينِ﴾ جا ئیتر چی بی باوه رت ده کات به رژی دوا بی ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ بِالْحَكِيمِ﴾
 نایا خوا فرمان په وترینی هموو فرمان په واکان نیه ؟

سوره قی ﴿العلق﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾ (نهی موحه مه د) بخویند به ناوی پهروهر دگارت وه که هموو
 شتیکی دروست کردوه ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾ مرقفی دروست کردوه له خوینتیکی بهستوو ﴿اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ﴾ بخویند، پهروهر دگاری تو (له هموو که سی) به خشنده تره ﴿الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾
 نه وه ی که (مرقفی) فیر (ی نووسین) کردوه به قه له م ﴿عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ﴾ مرقفی شاره زا کردوه
 بهو شتانه ی که نه ی ده زانی ﴿كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَ طَغْيٍ﴾ نا (وانیه) بهراستی مرقف یاخی ده بیت ﴿إِنَّ زَاوَدًا مُّسْتَقِيًّا﴾ که خو ی بیینی واده و له مهند بووه ﴿إِنَّا إِلَىٰ رَبِّكَ لَارْتَدِّي﴾ بنگومان ههر بو لای
 پهروهر دگاری تویه گهرانه وه ﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ﴾ نایا بییت نهو که سه ی که جله و گیری نه کات
 ﴿عَبْدًا إِذَا صَلَّى﴾ له بنده به ک که نوین بکات ؟ ﴿أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْإِنْسَانِ أَلْهَادٌ﴾ نایا پیم بلی نه گهر (نهو
 که سه) له سهر رپی راست بووایه ﴿أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ﴾ یان فرمانی بدایه به پاریز کاری و له خوداترسان
 (باشتر نه بوو)

﴿أَوَلَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَقَتْلَى﴾ نایا بینت نه گهر پروای (به نایینی راست) نهیت و پشتی لی هه لکات (پزگاری ده بی) ﴿أَلَيْسَ بِأَنَّ اللَّهَ بَرَى﴾ نایا نه ی زانیوه که خوا ده ی بینی ﴿كَلَّا لَنْ أُرْسِلَهُ لِشَفَاعَةِ نَارِيَّةٍ﴾ و انیه (که پیری لی ده کاته وه) به راستی نه گهر واز نه هیتی پرای ده کیشین (به قزی) پیشه سه ری ﴿نَارِيَّةٍ كَذِبَةٍ سَاطِعَةٍ﴾ پیشه سه ری کی دروزنی به هه له دا چوو ﴿فَلْيَكُنْ نَارِيَّةً﴾ نه مجا با نه و بانگی هاوړیکانی خوی بکات ﴿سَمِعَ الزَّانِيَةُ﴾ نیمه ش بانگی فریشته ی زهر به ده ست ده که یں ﴿كَلَّا لَا تَتْلُوهُ وَاَسْجُدْ وَاقْرَأْ﴾ نه خیر، به گوی ی (نه و که سانه) مه که وه کوړنوش به ره و (له خوا) نزیك بکه وه ره وه ﴿

سوره قی (القدر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده ی میهره بان

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ بنگومان نیمه قورثانمان ناره خواره وه له شهوی به فهر و به ریزدا ﴿وَمَا أَزْنَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ﴾ تو چوزانیت که شهوی به فهر و ریز چی به ﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ شهوی به فهر و ریز چاکتره له (خیری) هزار مانگ ﴿نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا﴾ له و شه وه دا فریشته و جیبریلش له ناویاندا دینه خواره وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُّ أَمْرٍ﴾ به فهرمانی به ره و رد گاریان له هه موو کار و بار نکدا ﴿سَمِعْتُمْ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾ له و شه وه (کانی) هیمنی و ناشتی ده بی تا هه لاتی سپنده ی به بیان ﴿

سوره قی (البینة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده ی میهره بان

﴿لَا يَكْفُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی که بی پروا بوون ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له خواهن نامه و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ﴾ بت بهرستان ﴿مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ﴾ ده ستیان هه له گرت (له و بی پروایی به) تا نشانه پروونه که بیان بو هات ﴿رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً﴾ (که نه ویش) پیغه میهریکه له خوا وه چند بهر به کی پاکیان (به سه رد) ده خویتنه وه ﴿فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ﴾ که تیاندایه چند نوسراو (سورته) یکی به نرخ ﴿وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وه جیانه بوونه وه نه وانه ی که به بامیان بو هاتبوو ﴿إِلَّا مِنْ تَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ﴾ دوا ی نه وه نه بی که نشانه پروونه که بیان بو هات (که پیغه میهری نیسلامه) ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (له گه له نه وه شدا) که فهرمانیان پی نه درا بوو مه گهر به وه ی که بهر مستشی خوا بکهن ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ خُفِّتَ﴾ به دلسوزی ملکه چی بو بکهن و خویان به دوور بگرن له هه موو بیرو باوه ړنکی خوار و خینج ﴿وَتَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه نوټز بکهن و زه کات بهن ﴿وَذِلَّالِينَ الْفِتْنَةِ﴾ وه نه مه به نایینی راست ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالشَّارِكِينَ﴾ بېگو مان ته وانهی كه بې پروا بون له خوا وډن په پام و ټ پد رسته كان ﴿فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا﴾ له ناگري دوزخدان، تيډا دهمينه وه به هميشه يي ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الشَّرَّاءُ الَّذِينَ كَانُوا عَلَىٰ نَاصِيَةٍ﴾ شا ته وانه خراب تريني هموو دروست كړاويكن ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ به پراستي ته وانهي كه پروا بون هيناو كړدوه چا كه كاتيان كړد ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ خَيْرُ الْأُمَّةِ﴾ نا ته وانه چا كتريني هموو دروست كړاويكن ﴿بِخَزَائِفِهِمْ حَتَّىٰ نَبْشُوا مِنْ عَصَاكَ﴾ پاداشتي ته وانه لاي پدروهر دگاربان به هشتانيكه جي ي دانستن و مانه وهي هميشه يي به ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پروو باره كان به ژيرياندا ددروات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ تيډا دهمينه وه به هميشه يي، خوايش لبيان پازي بووه ﴿وَرَبُّوهُ عَنَّا﴾ وه ته وانيش له خوا پازي بوون ﴿ذَٰلِكَ لِمَنْ حَقَّقَ رُبَّهُ﴾ ته به يو كه سينكه كدله خوا بترسي ﴿

سوره قی (الزلزلة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوي خواي به خشندهي مېهره بان

﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زُلْزَالَهَا﴾ كاتيك زهوي هاته لدرزه بدله رزيشي خوي ﴿وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ نَبَاتَهَا﴾ وه زهوي هر چي شتي قورس و گراني (ناوي) هه به همووي فري دايه ددرووه ﴿وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَالَهَا﴾ وه سروف لهو پوردها دهلي: ته وه زهوي چي به تي ؟ ﴿يَوْمَ يُخْرِجُنَا عَنْهَا﴾ لهو پوردها (زهوي) ددنگ و باسي خوي ده گيرته وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْأَرْضُ خَالِدُونَ﴾ كه پدروهر دگاري تو (واي) وه جي يو كړدوه ﴿يَوْمَ يُخْرِجُنَا عَنْهَا﴾ لهو پوردها خدلكي ددروچه بن به پدراگنده و په شتيوي ﴿لِيَرْوَا عَنْهَا نَهْرًا﴾ تا (پاداشتي) كړدوه وي خويان نيشان بدري ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ ته مچا هر كه سينك به ته ندازهي هره وورديله يهك چا كه ي كړدي ده بينته وه ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾ وه هر كه سينك به ته ندازهي هره وورديله يهك خرابي كړدي ده بينته وه ﴿

سوره قی (العلق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوي خواي به خشندهي مېهره بان

﴿وَالْعَلَقِ نَسَبًا﴾ سويند به ته سپاني تاودهر (كه ددپرين) چون پرمه يهك (له كاتي غدا كړدندا) ﴿فَالْمُورِثَةِ قَدْحًا﴾ وه سويند به ناگر هه لگير سينه ران له بهرد به نالي سميان ﴿فَالْمُغِيرِثِ صَبْحًا﴾ وه سويند به (ته سپاني) هيرش به ران له به ياناندا ﴿فَالْأَنْزِلِ بِهِ نَفْعًا﴾ كه به وه ته پ و توز هه لده ستين ﴿فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا﴾ وه بهو ته پ و توز وه، خويان ده كه ن به ناوه راستي كومه لي دوزمندا ﴿

﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ﴾ بەراستی مرقوف بۆ پەرورەدگاری نا سۆیاسە ﴿وَلَيْلَتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ أَشْهَدٌ﴾ وە ینگومان خۆی لەسەر ئەم ناسۆیاسی بە شایەتە ﴿وَلَيْلَتُمْ بِالْخَيْرِ لَشَيْدٍ﴾ وە بەراستی مرقوف بۆ خۆشەویستی مالی دۆنیا زۆر بە گیرە ﴿أَلَمْ يَكُنْ إِذَا فُتِنًا مِنَ الْمَالِ غَافِلًا﴾ دەی ئایا نازانی کاتێک کە مردووی ناو گۆرەکان زیندوو کرانەووە (هینرانە دەرەووە) ﴿وَحُصِّلَ مَالِي الضُّلُورِ﴾ وە ئاشکرا بوو هەرچی رازی ناو دلانە ﴿إِنْ تَتُوبْهُمَا يَوْمَ لَا يُخِيرُ﴾ ینگومان پەرورەدگاریان لەو پرۆژەدا ئاگادارە بە کردەوێان ﴿

سورەتی (القارعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوای بەخشندهی میهرەبان

﴿القارعة﴾ پرۆزی داخڵە کێشەر (ناوە بۆ پرۆزی قیامت) ﴿مَّا الْقَارِعَةُ﴾ ئاخۆ چۆن بێ ئەو پرۆژە؟ ﴿وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ﴾ تۆ چۆزانییت ئەو پرۆژە چی بە ﴿يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُورِ﴾ پرۆژیکە خەلکی وەك پەپولەیی پەراگەندە پلاودەبنەووە ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ﴾ وە شاخەکان وەك خوری شیکراویان لێ دیت ﴿وَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ ئەمجا ئەوێ کێشی (چاکەکانی) قورس و گران بێ ﴿فَهُوَ يَحْشُرُ رَأْسَهُ﴾ ئەو ئەو کەسە لە گۆرەرا نیکی پەسەندا ئەبێ ﴿وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وە ئەوێ کێشی (چاکەکانی) سووک بێ ﴿فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ﴾ ئەوێ چی ئەو (هاوێ) بە ﴿وَمَا أَذْرَاكَ مَا هِيَّةُ﴾ تۆ چۆزانییت (هاوێ) چی بە ﴿فَارَّ حَامِيَةٌ﴾ ئاگرێکی هەلگیر ساوہ ﴿

سورەتی (التكاثر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوای بەخشندهی میهرەبان

﴿التكاثر﴾ ئێوەی بێ ئاگا کردووە شانازتان بە زۆری سەروەت و سامانەووە ﴿حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ﴾ ئادەمرن و دەچن بۆ گۆرستان ﴿كَلَّا سَوْفَ يُعْتَبِرُونَ﴾ وامەکەن! لەمەولا دەزانن ﴿كَلَّا سَوْفَ يُعْتَبِرُونَ﴾ دووبارە وامەکەن لەمەولا دەزانن ﴿كَلَّا لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ وانی بە (وەکو خۆتان دەیزانن) ئەگەر (ئەنجامی خۆتان) بزانایە بەدنیایی بەووە (وابێ ئاگا ئەنبوون) ﴿لَنُزِيلًا حَجِيمٌ﴾ سویند بەخوا ینگومان دۆزەخ دەبینن ﴿لَنُزِيلًا يُنْفِخُ عَنَّا النِّفْثَ﴾ دووبارە سویند بەخوا دنیاسن بە چاوی راستەقینە دەی بینن ﴿لَنُزِيلًا يُنْفِخُ عَنَّا النِّفْثَ﴾ لە پاشان سویند بەخوا لەو پرۆژەدا (لەسەر هەموو ناز و نیعمەتێک کە خوا پێی داوون لە دۆنیادا) لێر سێتەوێتان لە گەڵدا دەکرت ﴿

سورہ قی (العصر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خواہی به خشنده می مہرہ بان

﴿وَالْعَصْرِ﴾ سوتند بہ کات ﴿٢﴾ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ خَشِرٌ﴾ ینگومان ہمہ موو خہ لکسی لہہ زیاندان ﴿٣﴾ ﴿إِلَّا الْآلِينَ ءَامُوا﴾ جگہ لہوانہ می کہ پروایان ہینایت و ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ کردہ وہ چاکہ کانیان کردیت ﴿وَتَوَصَّوْا بِالْحَقِّ﴾ وہ ناموز گاری بہ کتریان کردین بہ ناپینی راست (ودہست پتوہ گرتنی و کار کردن بہ فہرمانہ کانی خودا) ﴿وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ﴾ وہ ناموز گاری بہ کتریان کردیت بہ نارامگرتن (لہ سہر بہ رستن و بہ ندایہ تی خودا) ﴿٤﴾

سورہ قی (الہمزہ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خواہی به خشنده می مہرہ بان

﴿وَنَالِ لِكُلِّ هُمْزَةٍ لُّزْمَةً﴾ سزاو لہ ناو چوون بڑ ہمہ موو نہنگ گرتکی بہ دگؤ (عدید گرتکی تانہ دور) ﴿٢﴾ ﴿الَّذِي جَمَعَ مَا لَا يَمَعْدُهُ﴾ نہ وہ می کہ ہر مال و سامان کو دہ کاتہ وہ دہیز میری ﴿٣﴾ ﴿يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدُهُ﴾ وادہ زانی کہ مالہ کہ می ہر دہ پھیلتہ وہ ﴿٤﴾ ﴿كَلَّا لَيُنْبَذَتَ فِي الْهَاطَةِ﴾ نہ خیر وانی بہ، ینگومان فری دہ درتہ ناو ناگرتکی تیکشکیتہ رہ وہ ﴿٥﴾ ﴿وَمَا أَذْرَكَ مَا أَخْطَمَهُ﴾ تو چووزانیت نہو ناگرہ چی بہ ﴿٦﴾ ﴿نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ﴾ ناگرتکی تاودراوی خواہی بہ ﴿٧﴾ ﴿الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفِتَةِ﴾ کہ دی بہ سہر دلاندا (ہوروزم دہ بانہ سہر دلان) ﴿٨﴾ ﴿إِنَّمَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ﴾ ینگومان نہو ناگرہ داخراوہ لہ سہریان (ودہر چوونیان نی بہ) ﴿٩﴾ ﴿فِي عَمَدٍ مُّثَدِّدَةٍ﴾ (زنجیر کراون) لہ ناو چہند کؤتیکی پراکشاودا (بہ ستراونہ تہ وہ بہ چہند ستونیکی بہ رزو بلندہ وہ) ﴿١٠﴾

سورہ قی (الفیل)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خواہی به خشنده می مہرہ بان

﴿الَّذِي كَفَّ رَأْسَهُ بِرَبِّكَ بِأُصْحَابِ الْفِيلِ﴾ نابا نہت بینی کہ پەرورہ دگارت چی کرد بہ خواہن فیلہ کان (بہ لہرہ ہمہ ولہ شکرہ کہ می کہ وویستی کہ عہ بہ می پیروز بر وختیت) ﴿٢﴾ ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنْ فِئْتِهِ نَظِيرًا﴾ نابا فر و فیلہ کہ یانی پوچہ نہ کردہ وہ ﴿٣﴾ ﴿وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ﴾ وہ نار دہ سہریان بالندہ می زور پؤل پؤل ﴿٤﴾ ﴿تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ حَمِيمٍ﴾ بہرہ بار اتیان دہ کردن بہ وورده زینخی گلین ﴿٥﴾ ﴿فَجَعَلَهُمْ كَعِفْلٍ فَاكُولٍ﴾ سہر نہ نجام (لہ شکرہ کہ می لہرہ ہمہ می) وہ ک کای خوراو لی کرد ﴿٦﴾

سوره قی ﴿قُرَيْشٍ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ قَرْنَيْ﴾ (له شکری نهیره هه له ناو برد و نه فر و نوای کردن) له بهر هؤگری قوره بش
﴿إِنِّي أَنفَعُ مِنْ خَلْقِ الْإِنْسَاءِ وَالطَّيِّفِ﴾ هؤگریان به هاتوو چوی زستانان (بۆ به من) و هاویشان
(بۆ شام) وانه (تالی یان تیک نه چنی) ﴿فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ﴾ دهی با (قوره بش له بهر امهر
ثم هه سووه ناز و نیعمه هه دا) خاوهنی ثم ماله (که عبدهی پیروز) بهرستن ﴿الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ
جُوعٍ﴾ له و زانهی که له بهر سببه کی به کجار توند (پزگاری کردن و) خواردنی بینه خشین
﴿وَأَمَّنَّهُمْ مِنَ الْحَرْبِ﴾ وه دلبای کردن له ترس و بیمکی گه و ره و (پاراستنی) ﴿

سوره قی ﴿الْبَائِسُونَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿أَرْأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِزِينَ﴾ نایا دیت نه و که سهی که بر وای به نابین نی به ؟ ﴿فَذَلِكَ الَّذِي يَدُعُّ
الْبَيْتَ﴾ نه وه که سیکه که پال به هه تیوه وه دهنی ﴿وَلَا يَخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وه هانی خه لکی
نادات بۆ خوارده مهنی دان به هه ژاران ﴿قَوْلُ الْمُضِلِّينَ﴾ نه مجا وای بۆ نوێز که ران ﴿
الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نه وانهی که له نوێز که بیان بی ناگان ﴿الَّذِينَ هُمْ يُزَاهَوْنَ﴾
نه وانهی که پرو و پامایی ده که ن ﴿وَيَسْتَمِعُونَ الْمَاعُونَ﴾ وه یار مهنی خه لک نادهن (هه سو و چا که بهک
ده گره وه له خه لکی) ﴿

سوره قی ﴿الْبُكَورِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿إِنَّا أَنْعَمْنَا عَلَى الْكَوْثَرِ﴾ بینگومان نیمه بیمان به خشیت خیری زور گه و ره و به فەر له دنیا و دوا و ژدا
(له و خیره گه و رانه بش پرو و باری که و سه ره له به هه شتدا) ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ﴾ دهی که واته
نوێز که بۆ به و ره دگارت وه قوربانی سه ر بهر ﴿إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ﴾ بینگومان هه ر ناحه زت
دوا براوه (لهی موحه مهه د ﴿

سوره قی (الکافرون)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ (تهی موحه مهده) ﴿بَلَىٰ: نَهَى بَلَىٰ بِرَوَايَةِ﴾ ﴿لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ﴾ من
 نهو (بنا نه) ناپه رستم که ئیوه ده پهرستن ﴿وَلَا أَنشُرُ عَلَيْكُم مَّا تَعْبُدُونَ﴾ وه ئیوهش نهو (خوا به) ناپه رستن
 که من دهی به رستم ﴿وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ﴾ وه من نهو خوا به رستی به ناکه م که ئیوه ده یکه ن ﴿وَلَا
 أَنشُرُ عَلَيْكُم مَّا تَعْبُدُونَ﴾ وه ئیوهش نهو خوا به رستی به ناکه ن که من ده یکه م ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ﴾
 ئایینی خو تان بو خو تان و ئایینی خو م بو خو م ﴿۲﴾

سوره قی (النصر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ﴾ کاتیک که یار مه تی و کومه کی خوا هات ﴿وَالْفَتْحُ﴾ له گه ن سهر که و تن
 (شاری مه ککه ئازاد کرا) ﴿وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا﴾ وه خه لکت دیسی که
 بؤل بؤل دینه ناو ئایینی خوا وه ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْهُ﴾ ته و سا به سو پاس و ستایشی
 په روه رگارت ته سبیحاتی نهو بکه و داوای لیخو شبوونی لی بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا﴾ چونکه
 ینگومان نهو زور گیرا که ری به شیمانی به ﴿۲﴾

سوره قی (المسد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿ثَبِّتْ يَدَ الْإِسْلاَمِ﴾ له ناو چی هه ردوو ده سنی ته بوله هه ب وه له ناویش چور ﴿۲﴾
 ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ﴾ سوودی بې نه گه یاند دارایی به که بی و نه وهی که کردی (له دوژمنایه تی
 پیغه مبه ر) ﴿سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ﴾ ینگومان له مه و لا ده چیته ناو ئاگری بلنسه دار ﴿۳﴾
 ﴿وَأَمْرًا لَهُ خَمَالَةٌ أَخْطَبُ﴾ وه ژنه که بشی، که هه لگری دارو درک بوو (بو ئازاردانی پیغه مبه ر) ﴿۴﴾
 ﴿فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ﴾ هه میسه گور سینی بادر او (له به لی خورمایسی ئاگریسن) و له
 گه ردنیدا ﴿۵﴾

سوره قی (الإخلاص)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ (نهی موحده مهد) ﴿بَلَىٰ﴾ هدر نهو (الله) به خوای تاك و ته نیا ﴿إِنَّ اللَّهَ الصَّمَدُ﴾
 نهو خوایهی بی نیاز و جی ی نیاز و نومیده ﴿لَا يَلْبَسُ ثِيَابًا﴾ که سی لی نه بووه و له که س نه بووه ﴿وَلَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾
 ﴿وَلَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾ وه هدر گیز هیچ که س هاوشیوه و هاوتای نهو نی به ﴿وَلَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾

سوره قی (الفلق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ (نهی موحده مهد) ﴿بَلَىٰ﴾ په نا ده گرم به دروست که ری بوونه وهر
 (به پهره و ردگاری به ره به بان) ﴿وَمِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ﴾ له زیانی نهو هی که درووستی کردووه ﴿وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَّتْ﴾
 وه له زیانی تاریکی کاتیک که دادیت ﴿وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ﴾
 وه له زیان و خرابه ی (جادو و گهران) که پست و دوزو و گری دهن و فووی پیدا ده که ن ﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾
 وه له زیانی به خیل و حه سوود کاتیک که حه سوودی ده بات ﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾

سوره قی (الباقی)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ (نهی موحده مهد) ﴿بَلَىٰ﴾ په نا ده گرم به پهره و ردگاری خه لکی
 ﴿مَلِكٍ النَّاسِ﴾ به پادشای خه لکی ﴿إِلَهُ النَّاسِ﴾ به پهرستراوی خه لکی ﴿وَمِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ﴾
 له زیان و شه ری و سه و سه به پدا که ر (که کاتیک ناوی خودا بیریت) خزی
 به نهان ده کات ﴿الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ﴾ نهو هی که و سه و سه نه خاته دلی خه لکی وه ﴿وَمِنْ الْهَجْكَ وَالنَّاسِ﴾
 له جنو که و له نهاده میزاد ﴿وَمِنْ الْهَجْكَ وَالنَّاسِ﴾

پیرست و ناوہ ریکی سوورہ کان لہ گاہی ہریان ورو وکر دہوہی
مہ ککی و مہ دہن نیپاندا

1

سورہ کی	زمارہ کی	آپہ یہ	روونکر دندوہ
التقصص	۲۸	۳۸۵	مدنکی یہ
العنکبوت	۲۹	۳۹۶	مدنکی یہ
الروم	۳۰	۴۰۶	مدنکی یہ
لقمان	۳۱	۴۱۱	مدنکی یہ
السجدة	۳۲	۴۱۵	مدنکی یہ
الأحزاب	۳۳	۴۱۸	مدنکی یہ
سبأ	۳۴	۴۲۸	مدنکی یہ
فاطر	۳۵	۴۳۶	مدنکی یہ
یسر	۳۶	۴۴۰	مدنکی یہ
الصافات	۳۷	۴۴۶	مدنکی یہ
حس	۳۸	۴۵۳	مدنکی یہ
الزمر	۳۹	۴۵۸	مدنکی یہ
غافر	۴۰	۴۶۷	مدنکی یہ
فصلت	۴۱	۴۷۷	مدنکی یہ
الشوری	۴۲	۴۸۳	مدنکی یہ
الزخرف	۴۳	۴۸۹	مدنکی یہ
الدخان	۴۴	۴۹۶	مدنکی یہ
الجاثیة	۴۵	۴۹۹	مدنکی یہ
الأحقاف	۴۶	۵۰۴	مدنکی یہ
محمد	۴۷	۵۰۷	مدنکی یہ
الفتح	۴۸	۵۱۱	مدنکی یہ
الحجرات	۴۹	۵۱۵	مدنکی یہ
ق	۵۰	۵۱۸	مدنکی یہ
الذاریات	۵۱	۵۲۰	مدنکی یہ
الطور	۵۲	۵۲۳	مدنکی یہ
النجم	۵۳	۵۲۶	مدنکی یہ
القمر	۵۴	۵۲۸	مدنکی یہ
الرحمن	۵۵	۵۳۱	مدنکی یہ
الواقعة	۵۶	۵۳۶	مدنکی یہ

سورہ	زمارہ کئی	آپہرہ	روونکر دنہوہ
الحديد	۵۷	۵۳۷	مہ ۵۵ ہئی یہ
المجادلة	۵۸	۵۴۲	مہ ۵۵ ہئی یہ
الحشر	۵۹	۵۴۵	مہ ۵۵ ہئی یہ
المتحنة	۶۰	۵۴۹	مہ ۵۵ ہئی یہ
الصف	۶۱	۵۵۱	مہ ۵۵ ہئی یہ
الجمعة	۶۲	۵۵۳	مہ ۵۵ ہئی یہ
المنافقون	۶۳	۵۵۴	مہ ۵۵ ہئی یہ
التغابن	۶۴	۵۵۶	مہ ۵۵ ہئی یہ
الطلاق	۶۵	۵۵۸	مہ ۵۵ ہئی یہ
التحریم	۶۶	۵۶۰	مہ ۵۵ ہئی یہ
الملک	۶۷	۵۶۲	مہ ۵۵ کئی یہ
القلم	۶۸	۵۶۴	مہ ۵۵ کئی یہ
الحاقة	۶۹	۵۶۶	مہ ۵۵ کئی یہ
المعارج	۷۰	۵۶۸	مہ ۵۵ کئی یہ
نوح	۷۱	۵۷۰	مہ ۵۵ کئی یہ
الجن	۷۲	۵۷۲	مہ ۵۵ کئی یہ
المزمل	۷۳	۵۷۴	مہ ۵۵ کئی یہ
المدثر	۷۴	۵۷۵	مہ ۵۵ کئی یہ
القيامة	۷۵	۵۷۷	مہ ۵۵ کئی یہ
الإنسان	۷۶	۵۷۸	مہ ۵۵ ہئی یہ
المزملات	۷۷	۵۸۰	مہ ۵۵ کئی یہ
النبا	۷۸	۵۸۲	مہ ۵۵ کئی یہ
النازعات	۷۹	۵۸۳	مہ ۵۵ کئی یہ
عبس	۸۰	۵۸۵	مہ ۵۵ کئی یہ
التكوير	۸۱	۵۸۶	مہ ۵۵ کئی یہ
الانفطار	۸۲	۵۸۷	مہ ۵۵ کئی یہ
الطفقين	۸۳	۵۸۷	مہ ۵۵ کئی یہ
الانشقاق	۸۴	۵۸۹	مہ ۵۵ کئی یہ
البروج	۸۵	۵۹۰	مہ ۵۵ کئی یہ

سورہ	زمارہ کی	آپہ	روونکر دندوہ
الطارق	۸۶	۵۹۱	مد کی یہ
الأعلى	۸۷	۵۹۱	مد کی یہ
الغاشية	۸۸	۵۹۲	مد کی یہ
الفجر	۸۹	۵۹۳	مد کی یہ
البلد	۹۰	۵۹۴	مد کی یہ
الشمس	۹۱	۵۹۵	مد کی یہ
اللیل	۹۲	۵۹۵	مد کی یہ
الضحیٰ	۹۳	۵۹۶	مد کی یہ
الشرح	۹۴	۵۹۶	مد کی یہ
التین	۹۵	۵۹۷	مد کی یہ
العلق	۹۶	۵۹۷	مد کی یہ
الفجر	۹۷	۵۹۸	مد کی یہ
البیئة	۹۸	۵۹۸	مد کی یہ
الزلزلة	۹۹	۵۹۹	مد کی یہ
العاديات	۱۰۰	۵۹۹	مد کی یہ
التارعة	۱۰۱	۶۰۰	مد کی یہ
التكاثر	۱۰۲	۶۰۰	مد کی یہ
العصر	۱۰۳	۶۰۱	مد کی یہ
الشمس	۱۰۴	۶۰۱	مد کی یہ
الفيل	۱۰۵	۶۰۱	مد کی یہ
قريش	۱۰۶	۶۰۲	مد کی یہ
الماعون	۱۰۷	۶۰۲	مد کی یہ
الکوثر	۱۰۸	۶۰۲	مد کی یہ
الکافرون	۱۰۹	۶۰۳	مد کی یہ
النصر	۱۱۰	۶۰۳	مد کی یہ
المسد	۱۱۱	۶۰۳	مد کی یہ
الإخلاص	۱۱۲	۶۰۴	مد کی یہ
الفلق	۱۱۳	۶۰۴	مد کی یہ
الناس	۱۱۴	۶۰۴	مد کی یہ

إِنَّ وَزَرَ الشُّؤْنِ الْإِسْلَامِيِّ وَالْأَوَاقِفِ وَالِدَعْوَةِ وَالْإِشَارَةِ

فِي الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ

لِطَبَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمُسَوَّرَةِ

إِذْ يُسْرُّهَا أَنْ يُصْدَرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةُ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجُمَةً مَعَانِيهِ إِلَى اللُّغَةِ الْكُرْدِيَّةِ

فَسَأَلَ اللَّهُ أَنْ يَفْعَلَ بِهِ النَّاسَ

وَأَنْ يَحْضُرِي

خَاتَمُ الْجَمَانِ الشَّرِيفِينَ الْمَلِكُ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِي

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيعِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

وہزارہتی کاروباری ئیسلامی وئەوقاف و بانگہواز وئیرشاد
لە شانیشینی عەرەبستانی سعودیہ
کە سەرپەرشتیاری کۆمەڵگەی مەلیک فەھدە
بۆ چاپکردنی قورئانی پیرۆز لە مەدینە ی منەوورە
خۆی بەخۆشحال دەزانیت کە کۆمەڵگە کە ھەلبەستیت بە دەرکرن
وبلاوکردنەوێ ئەم چاپە قورئانی پیرۆز لە گەل وەرگیرانی
ماناکانی بۆ زمانی کوردی
داواکارین لەخوای گەورە کە خەڵکی ئێی سوودمەند ببن و پاداشتی
بەخیری (خادم الحرمين الشريفین) مەلیک عبداللە کوپی عبدالعزیز
ئالی سعود بەجوانترین و چاکترین شتووە بداتەو، لەسەر ھەول
وتیکۆشانی گەورە لەبلاوکردنەوێ قورئانی پیرۆز وکەلامی
بەرزی پەروەردگار

ھەر خوای گەورە پشتیوان و یارمەتیدەرە

ماق چاپکردنی یارمیزراوه
بۇ كۆمەلگەى مەلىك فەھد بۇ چاپکردنى قورئانى پىرۇز

ستودوقى پۇستى ۶۲۶۲ مەدینەى مەوۋەرە

www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

© مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٣٣ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر.

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية . / مجمع الملك
فهد لطباعة المصحف الشريف . - المدينة المنورة ١٤٣٣ هـ

١٢٢٤ ص : ١٦ × ٢٣ سم

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية أ. العنوان

١٤٣٣/٨٤٤٢

ديوي ٢٢١،٤٩٦٥٩

رقم الإيداع : ١٤٣٣/٨٤٤٢

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

